

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

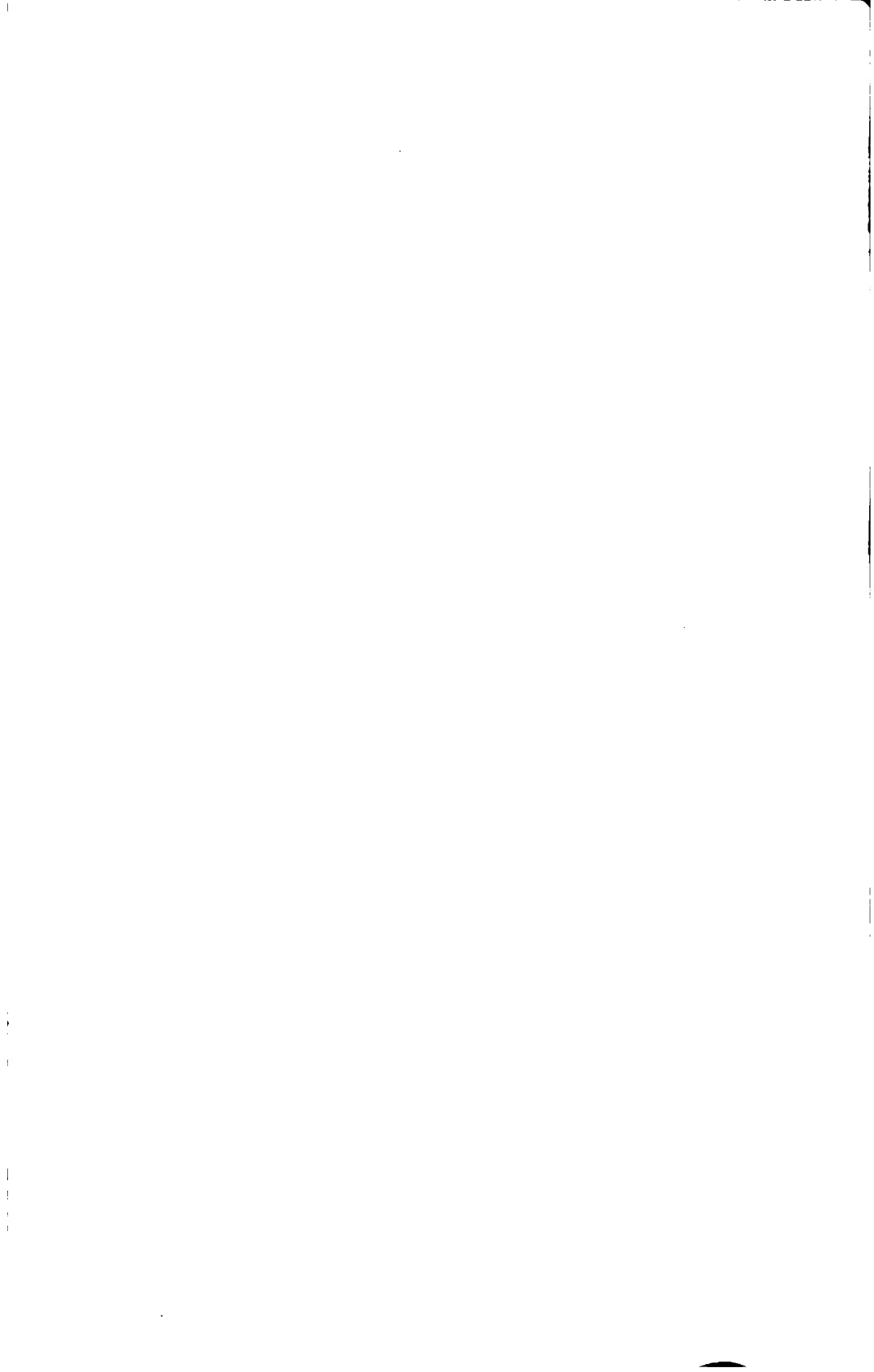
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

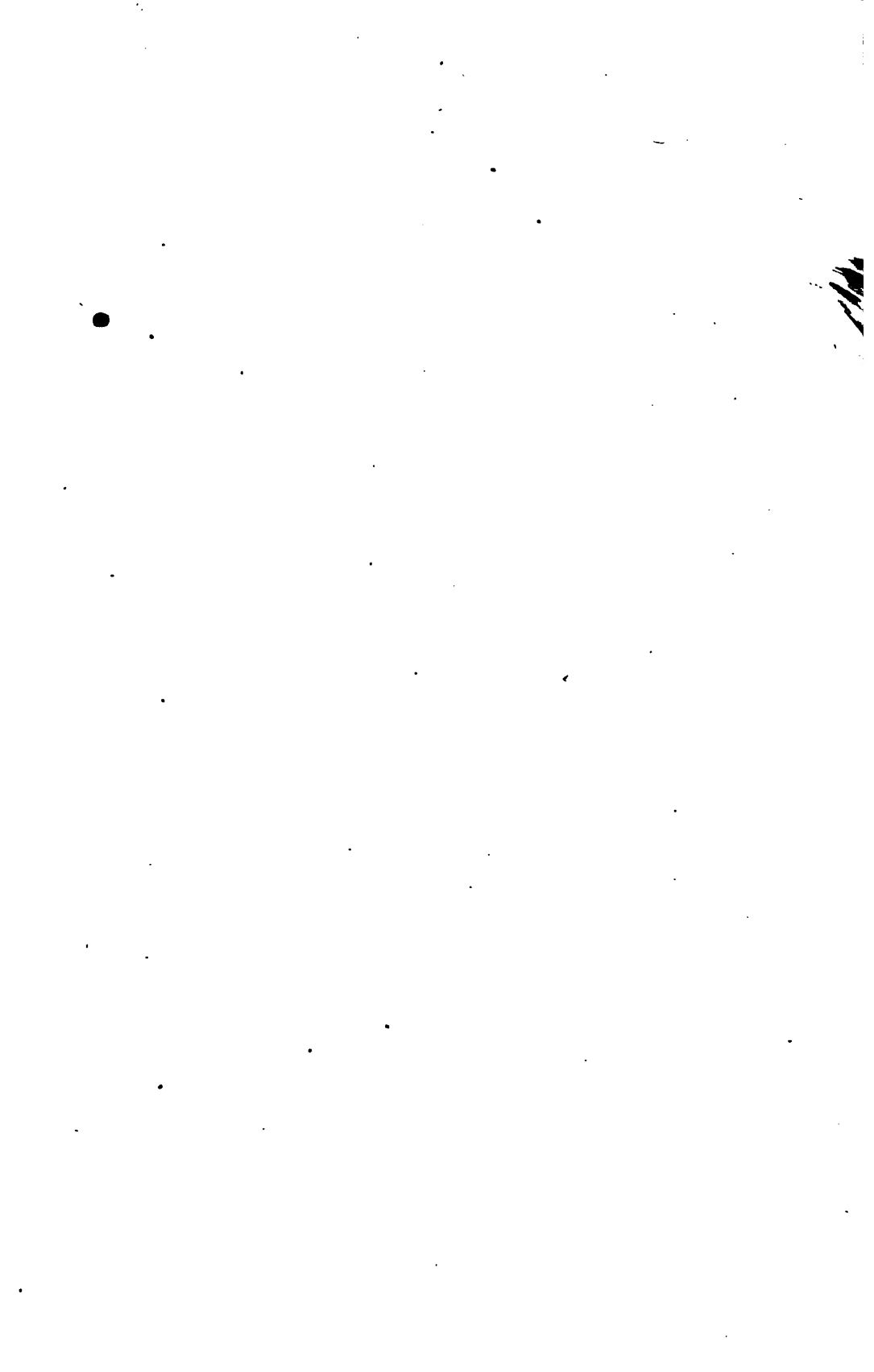

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

GRAMMATICI LATINI

EX RECENSIONE

HENRICI KEILII

VOL. III

PRISCIANI

INSTITVTIONVM GRAMMATICARVM LIBRI XIII — XVIII

EX RECENSIONE

MARTINI HERTZII

PRISCIANI OPERA MINORA

EX RECENSIONE

HENRICI KEILII

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

A. MDCCCLVIII

PRISCIANI

GRAMMATICI CAESARIENSIS

INSTITVTIONVM GRAMMATICARVM

LIBRI XVIII

EX RECENSIONE

MARTINI HERTZII

VOL. II

LIBROS XIII—XVIII CONTINENS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

A. MDCCCLVIII

1859

51

2518

$\frac{1371}{37}$

18 June 2007
California Fund,

also
1861 Jan 15

IOANNI SCHVLZIO

MARTINVS HERTZIVS

PIVS FIDELIS

D · D

A. D. III KAL. SEPT. A. MDCCCLVIII.

PRAEFATIO.

Pauca sunt, quae huic volumini praefanda habeo, eaque unice fere spectant ad libros XVII et XVIII, Prisciani minoris nomine olim a reliquorum sedecim librorum corpore, quod Prisciani maioris nomen prae se ferebat, vulgo segregatos et plerumque singillatim descriptos. quamvis enim de adiumentis, quibus in recensendis his libris usus sum, in prioris voluminis praefatione disseruerim, inter ipsum recensendi atque emendandi laborem observationum aliquod corollarium mihi subnatum est, cuius alteram partem, quae singulas quasdam res ad voluminis fere prioris argumentum pertinentes spectat, in addendorum corrigendorumque farraginem conieci, alteram hic componere malo.

Ac primum quod ad ipsius Prisciani opus attinet, libri illi XIII—XVI doctrinam de partibus orationis per libros XII priores usque ad pronomem deductam, pronomine absoluto, praepositionibus, adverbis, interiectionibus, coniunctionibus additis perficiunt, libri XVII et XVIII peculiarem exponunt materiam ‘de ordinatione sive constructione dictionum, quam Graeci *σύνταξιν* vocant’ (lib. XVII § 1). qua in materia tractanda quam arte ad Apollonii de syntaxi libros sese applicarit Priscianus, quamvis ‘si quid etiam ex aliis vel ex se ipso congruum invenerit, non recusarit interponere’ et ipse confitetur l. cum maxime l. et inter omnes constat (v. modo adn. meam ad ipsum h. l.). Apollonii vestigia per librum decimum septimum assiduo fere persequi licet, rariora sunt in parte priore libri octavi decimi, cuius argumentum in ipso libri limine exponit Priscianus, eiusdem vero libri pars posterior a doctrina ad usum sese convertens nil nisi farraginem exemplorum exhibet, Graecorum scilicet et Romanorum constructiones, ut ita hoc verbo uti liceat, inter se comparatas illustrantium. quam extremam operis sui partem ipse ‘Atticismos, quibus Romani quoque utuntur’ nominat lib. XVIII § 50. ad quos cum in anterioribus quoque spectarit (v. § 99 cum sqq. 122 cum sqq.), data tamen opera § 157 demum incipit ‘multos et diversos usus ab auctoribus utriusque linguae colligere omnium

orationis partium.' quae collectio etiamsi nunc certe incipit a 'curo' et *ἐπιδείκνυμι*, *ἐμποδίζω* et 'impedio', si tamen *κατὰ στοιχείον* institutam esse dixerō, pernegabunt hoc ii, qui vetustiore aliqua Prisciani editione utentur, veteribus his sordibus a codicum lectionibus sedulo segregatis paulatim perspicient quibus Scapulam Oxoniensem ut evolvant contingit, primo obtutu agnoscent semel moniti editionis huius lectores. nam inde a tertio vocabulo *αἰσθάνομαι* literarum ordo secundum exempla ex Graeco sermone petita constanter fere servatus est. quod si ipse perspexissem ante quam ipsius huius catalogi partem ex mea ipsius recensione typis expressam perlustrare mihi licuisset, singulos locos, qui ab ordine hoc recedunt, signo aliquo notassem; nunc, cum sero id animadverterim, ob id unum aliquatenus excusandus quod, quantum scio, animadverterim primus, huius quaestionis minutias haud quidem omnes exhauriam, id tamen enotabo, uno emblemate § 171 p. 286, 10 sqq. excepto alphabetice ordinata haec primum procedere inde a § 158 usque ad 'εἰς pro ἐν' § 184 sq., tum vero ab ipsa hac paragrapho 185 alteram, ut technici dicere solent, redactionem literae α sequi, et ipsam a voc. *αἰσθάνεσθαι* incipientem; alterius vero huius redactionis fere initium loco de *ἐπιδείκνυμι* et *ἐμποδίζω* inter vocc. a litera α incipientia inserto § 188 sq. eodem fere modo turbatur, quo in fronte totius huius catalogi locus simillimus in libris collocatus est. deinde, exceptis paucis quibusdam exemplis sive ob argumenti similitudinem ab ipso Prisciano insertis sive a sciolis agglutinatis iusto ordine omnia procedunt, partim iisdem vocabulis ibidemque passim iisdem exemplis repetitis, partim novis et vocabulis et exemplis additis, usque ad § 197. at § 198 ipsae illae de 'εἰς pro ἐν' paragraphi (§ 184 sq.) verbotenus fere repetuntur. utramque illam literae α redactionem ab ipso Prisciano profectam esse non est quod negem; alteram vero alteri sive emendandae sive supplendae destinata alieno loco inculcatam, tum vero illo de 'εἰς pro ἐν' articulo repetito cum reliquis aliquatenus coagmentatam esse censeo. inde a § 198 usque ad finem omnia perpaucis corollariis exceptis literarum ordini respondent, ut vel *ἐπιδείκνυμι* et *ἐμποδίζω* inter exempla a litera ε incipientia tertium repetantur § 206. omituntur in amplissima hac serie vocc. a ζ et a ρ incipientia, ν et ξ singulis exemplis iisque quasi in transitu annexis profligantur, ut vix crediderim, archetypi librarium, cum forte fortuito ad vocc. 'χορτάζομαι, satior' ibique ad versum illum Terentianum

sed pestquam intus sum omnium rerum satur

pervenisset, taedio motum literis ψ et ω omissis substituisse, sed ad ipsum potius Priscianum taedium illud referam, quod ipso illo longinquo labori fine imposito non minus dilucide expressit quam codicis

ille alicuius Krehliani librarius, qui inter ipsum describendi officium suspirans 'ach Got!' appinxisse narratur.

Ego vero quod hanc extremae huius partis ordinationem a Prisciano institutam invenerim, non ob ipsam hanc rem sane satis levitatem perspectam gaudeo, sed gaudeo, quod inde vidi, eam in Prisciano recensendo atque emendando rationem, quam equidem secutus sum, unice veram esse. nam ut illa lex, quam ad ipsum Priscianum referendum esse nemodum negabit, perspicue ante oculos posita sit, id eo demum effectum est, quod equidem nonnisi 'Q. ST. D. F.' esse putavi, id est quod veterum ac fidorum codicum manuscriptorum auctoritatem secutus eorumque lectionem vel corruptissimam emendationi fundamentum substruens, codd. deteriores atque editiones ad emendanda quidem auctoris verba in auxilium vocavi atque haud pauca recte inventa inde deprompsi, omnes vero lectiones, quae mero arbitrio originem debent, imprimis constantem illam locorum Graecorum interpolationem, quae omnes hucusque editiones plus minus inquinavit quaque vel Spengelius, criticus sagacissimus, aliquotiens imponi sibi passus est, sine ulla haesitatione abieci. nam id mox perspectum habebam, editoribus ad unum omnibus libros eorum, qui hodie superstites sunt, optimis meliores certe ad manus non fuisse, immo lacunas, quas per locos Graecos in mss. suis invenissent, lemmatibus arbitrarie et ad Latinorum plerumque exemplorum cum iis coniunctorum verba confectis vulgaribusque exemplis additis ab iis esse expletas. duo tantum sunt loci, qui ex plenioribus fortasse mss. deducti esse videantur. quorum alter, Isaai locus in Isaai orationibus superstitionibus non servatus, quem Aldina editio attulit (lib. XVIII § 158), ex Suida possit certe desumptus esse; Xenophontis vero Hellenicorum locus, qui in ed. Venetam a. 1492 insertus est, lib. XVIII § 200, undecim annis ante quam ipsa Hellenica typis describerentur, ex cod. Hellenicorum ms. depromi certe potuit, quamquam lacunae alicuius in Prisciano nota h. l. ne nostris quidem libris omnino deest. at exempla haec plane singularia, etiamsi, quod in adnotationibus ad hos locos conscriptis nimis fortasse praefracte negavi, ad mss. Priscianeos uno alterove loco pleniore eos referas, etiamsi unum alterumve iisdem addendum esse ex vestigiis tenuissimis et me iudice fallacibus contendas, normae generali a nobis propositae et ipso illo ordine alphabetico restituto probatae non officiant: quomodo veterum illorum editorum sagacissimus, Aldinum dico, rem absolverit patet, si extremam laboris eius partem inde a lib. XVIII § 252, ubi perbonus liber Gallicus, quo eo usque usus erat, eum defecit, cum praecedentibus compares: extremae huic parti libri imprimis Scaligerani collatione diligenter adhibita opem attulit Helias Putschius. quodsi igitur iure suo Dobraeus ad Aris-

toph. Pluti v. 236 (cf. etiam Spengelium Varr. p. 629) dicit, omnes locos ex Aristophanis Pluto Nubibusque petitos, quos Putschius non exhibeat, in Aldina, quae vett. scil. edd. in his sequitur, ortos esse 'e mala sedulitate alicuius forsitan lacunas explere studentis', id ita equidem augere ausim, ut contendam omnes locos, quos equidem in ed. mea non in verborum ordinem receperim, exceptis fortasse illis duobus, tali interpolationi originem debere. Putschii vero merita inde augentur, quod per extremam hanc libri XVIII partem primus veterum librorum lectionem ad collationem imprimis cod. Scaligerani instauratam sedulo protulit. ipsum Priscianum, cuius ordinem apospasmatio illo minoribusque quibusdam emblematis insertis per hanc etiam operis partem passim turbatum esse vidimus, per 'Atticismos' ubivis plene servatum esse non contenderim: exciderunt certe aliquotiens exempla praesertim Graeca, neque desunt exempla talium lacunarum manifesta, quamvis in iis significandis paulo nimis sedulitati Prisciani confusus esse videatur Spengelius, vir ceterum, id quod omnes sciunt, de tota hac parte recensenda et emendanda ultra laudes meas meritis, ad singulas usus varietates a Prisciano propositas singula quaerens exempla. id quod ab auctore non tam anxie servatum esse multi loci Latini ostendere possunt, qui talibus dubitationibus vix ansam praebent, quamvis nec ipsi plenam exemplorum tabulam variis usibus in lemmate propositis congruentem contineant.

Equidem cod. R et una cum eo inde a lib. XVIII § 92 cod. V potissimum secutus archetypi imaginem restituere conatus sum, a quo omnes libri nostri pendent. qua in re a librario cod. R, fidissimo eo usque comite, lib. XVIII § 279 destitutus sum, cum is in voc. 'genetivo' desineret: suscepit eius provinciam al. m. usque ad *οἰκειοτάτων* § 288; extrema vero addidit manus correctoris r, quae Graeca multa omisit. his codicibus qui praeterea accederent quodque eorum pretium esset statuendum satis olim exposui: hic addendum est collationem Scaligeranam (C), quae ab editore Oxoniensi, quem x litera signavi, publici iuris facta est, iis tantum locis testatam esse, ubi mentio eius iniecta est; ipsa vero haec collatio saepe non tam lectiones libri ipsius veteris ac satis boni continet, praeter quem passim a.(lius) c.(odex) consultus est, quam ea, quae ex his lectionibus ipse Scaliger procudit; Scaligeranis hisce emendationes egregias inesse non est quod moneam: aliquotiens igitur, ubi res manifesta erat, ipsius Scaligeri nomen pro C apposui.

Multo plenior sane codicis O est collatio a Presselio confecta et in universum satis fidam certe libri ms. reddit imaginem: non omnes tamen res eadem attentione amplexus est Presselius, veluti in Graecis locos Homericos, in Latinis orthographiae discrepantias

plerumque neglexit: ne igitur fraudi esset lectoribus haec collatio, iis locis, ubi nihil de ea testatum erat, lectionem Krehlianam, ad quam codicem contulit Presselius, adscripsi adiecta litera O uncis inclusa (O), quo signo saepissime codicis O lectionibus non enotatis unam solam lectionem Krehlianam indicari eos, qui harum rerum quadamtenus periti sunt, non fugiet. ubi alia quaedam dubitatio de fide collationis subnascetur, signum interrogationis apposui: O? utrumque et in codice M feci, qui multo plenius atque accuratius ab Heinio collatus est, et in codicibus a me collatis, ubi vel silentio meo vel collationi meae diffiderem, quod perraro sane accidit. sed si in universum errare humanum est, hoc maxime sane pertinet ad minutissimum hunc laborem libros mss. conferendi, ubi ne summa quidem fide atque diligentia utens errores aliquot evites. in codice M praeterea testimonii Heiniani et Spengeliani discrepantias praeter levissimas quasdam reculas ubique notavi, ubi non expressis verbis viri diligentissimi collatio ab Heinio reprobata atque emendata esset. ḡr. et G. notae, ubi ex codd. praesertim D et N enotatae sunt, nisi aliud quid additum est, indicant, has literas in libris his mss. omnibus vocabulis Graecis ad singulos locos usque ad proximum voc. Latinum pertinentibus substitutas esse. Alfredo Fleckeiseno, qui per totum volumen, et Augusto Nauckio, qui per extrema folia has plagulas mecum relegerunt, non modo propter vitia typhetae emendata, sed propter ingeniosas ac doctas aliquot observationes mecum gratias agent lectores.

Vix ulla grammaticorum Latinorum particula tantam mutationem subitura est, quantam subiit Priscianus minor. at is novam hanc vestem induit non ex arbitrio quodam nec ex licentia aut ex caeca aliqua innovandi cupiditate, sed secundum vetustissimorum testium fidem religiose servatam et pro viribus ad ipsum hoc firmissimum fundamentum emendatam. haud prorsus igitur indignum, cum meliora, quae ad diem exoptatissimum pio libentique animo afferrem, non praesto essent, hoc volumen tum semiperfectum visum est, quod viro summo, Ioanni Schulzio, qui *κατ'ἑὸς ἤπιος* me studiaque mea fovit, muneris egregie peracti festa semisaecularia d. XXX m. Augusti h. a. agenti dicarem. nunc vero opere absoluto non tantum gratulationem illam iterare licet, sed etiam votis fervidis senem meritissimum et dilectissimum in honestum illud otium tamquam in aliquod asylum prosequi, quod post tot tantaque negotia operosa ad boni, pulcri, veri per patriam nostram incrementum religiose ac sollerter peracta ipse sibi elegit.

Scr. Gryphiae d. XVIII m. Dec. a. MDCCCLVIII.

SVBSIDIORVM CONSPECTVS

I codicum

1 per libros I—XVI v. Vol. I p. X—XVIII

- R* cod. bibl. imp. Paris. 7496
- P* " " " " 7530
- B* " " publ. Bambergensis
- D* " " publ. Bernensis, olim Bongarsianus
- H* " " gymn. Halberstadiensis, Lutherius Krehlii
- A* " " publ. Amienensis
- G* " " conventus Sangallensis
- L* " " publ. Lugd. Bat. olim Gruterianus
- K* " " Caroliruhensis 223

de codd. praeterea in auxilium vocatis cf. *ibid.* p. XX sq.

2 per libros XVII et XVIII v. Vol. I p. XXI—XXIII

RPDGL v. supra

V cod. bibl. Lugd. Bat. olim Vossianus

M " " Monac. 280 A

O " Parisianus 7499

N " bibl. palat. Vind. CCCXLVIII

S " " " " CCCXLVII

C collatio Scaligerana

rpbdhaglkvmons eorundem librorum manus alteras significant.

II° editionum v. Vol. I p. XXIII—XXVII

1 ed. (Veneta) a. 1470

2 ed. Veneta a. 1472

3 ed. Veneta a. 1492

μ ed. Mediolan. a. 1511

π ed. Ascensiana Paris. a. 1526

α ed. Aldina Veneta a. 1527

κ ed. Coloniensis a. 1528

β ed. Basileensis a. 1545

Putsch. ed. Putschiana a. 1605

Krehl. ed. Krehliana a. 1819 sq.

α ed. Scapulae Oxoniensis a. 1820

de rell. notis ad comm. crit. adhibitis v. *ibid.* p. XXXII cf. vol. II p. X sq.; de uncis et rotundis et quadratis p. XXVIII; signa codd. eorum auctorum, quorum apud Priscianum mentio fit, ea elegi, quae a quovis harum rerum perito per se intellegi possent cf. p. XXVIII.

LIBER TERTIVS DECIMVS.

p. 953. 54 P.

DE CASIBVS.

p. 559. 60 K.

Casus quoque accidit pronomibus, quemadmodum nominibus. I 1

Et prima quidem persona et tertia plus quinque casibus habere non possunt, quippe cum vocativus in eis nullo modo possit inveniri, qui proprius est secundae, quae sola habens vocativum sex casus potest habere, scilicet ad quam sermo rectus dirigitur. unde nomina quoque et participia in vocativo casu secundae sunt personae sine dubio et finitae. itaque etiam in appellativis nominibus ipsa demonstratione secundae personae priorum loco fungi videntur in eo casu, ut si dicam 'grammaticae', neminem alium significo nisi eum ad quem loquor. si igitur in illis partibus, quae tertiae sunt plerumque personae, tanta vis est vocativi, ut transferat illas ad secundam personam, quomodo in pronomine, quod totum est secundae personae, hic deficiat casus vel ad aliam transferatur personam, cum nulla alia pars sic discernat trium personarum differentias, quomodo pronomen? primae quoque personae possessivum, quod solum etiam secundae potest adiungi personae, sicut supra dictum est, habet vocativum, non possessoris, qui est in prima persona, quae intrinsecus secundum genitivum intellegitur primitivi, | sed possessionis, quae cum extrinsecus declinatur, vocativum quoque propter secundam assumit personam, cum ad eam dirigitur. || Terentius in Andria:

†pater mi.

idem in eunucho:

o mea tu.

in eodem:

o †mea Thais,

Meum savium.

2 quemadmodum ex quemadmodum *corr. K* quemadmodum *L* 5 habere potest *B* 6 dirigitur sermo rectus. *G* 7 sunt ex sint *corr. D* personae sunt *G* et infinitae *Rr* 10 in illis *K* 11 transferat] *d* transferat *D* 13 post deficiat lacuna trium fere *Hl. capax in L* transferatur *H* 17 persona *om. K* genitivum] *d* genitivi *D* 19 adsumit *B* 20 *Ter. Andr.* V 3, 18 et 19 mi pater (*adelph.* V 7, 3 pater mi) *cf. lib. XVII § 109* in Andria *om. G* 21 pater mi *om. L* 22 *Ter. eun.* III 3, 22 mea tu *cf. lib. XII § 10* eunucho *G* iuncho *K* 24 *Ter. eun.* III 2, 2 *sq.* eadem *K* 25 o Thais mea *Terentius* 26 o meum *Kh* savium] *Heidelb. teste Lind. cum Ter. Bemh.* sabium *RBDHGLK* suavium *d Bas.*

idem in adelphis:

o noster Demea.

'nostras' quoque gentile eundem habet nominativum et vocativum. alia vero, sicut docuimus, possessiva pronomina, quia secundae adiungi non possunt, carent vocativo.

Sunt igitur alia monoptota, ut 'istuc'; 'eccum, eccos, ellum'; 'mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum'; alia triptota, ut 'sui, sibi, se', 'meum, tuum, suum, nostrum, vestrum'; alia tetraptota, ut 'tuus, suus'; 'illud, istud'; alia pentaptota, ut 'ille, ipse, iste'. nam hexaptota pronomina non inveniuntur, quia secunda persona, in qua sola sex casus 10 inveniri possunt, similem habet nominativo vocativum, ut Virgilius in IIII nominativum protulit:

Tuque puerque tuus,

Terentius vocativum in eunucho:

o mea tu.

3 derivativa quoque primae personae habent vocativos, quia possunt secundae adungi personae, ut dictum est, non tamen in omnibus variantur casibus. nec in nominibus tamen hoc invenies nisi tribus, quae nominativum in us et genetivum in ius terminantia secundum quorundam pronominum declinationem flectuntur. unde quidam decepti pronomina ea esse putaverunt, ut 'unus unius, solus solius, totus totius'; nam 'ullus, nullus, alius' vocativos habere non possunt, cum abnegant praesentium demonstrationem personarum, vocativus autem praesentem solet demonstrare personam. ||

II 4 Sunt igitur in pronominibus modi declinationum quattuor. primus, 25 qui in tribus primitivorum personis cernitur per obliquos casus - nam nominativus primae personae dissonus est a genetivo, tertiae vero deficit -, ut 'ego mei' vel 'mis, tu tui' vel 'tis', 'sui' quod debuit secundum analogiam esse 'sui' vel 'sis', quod dubitationis causa, ne verbum esse putetur, recusaverunt proferre. nam ad Graecorum imitationem his quoque 30 utimur duplicibus genetivis pronominum, apud illos enim ἐμοῦ et ἐμοῦς

1 *Ter. adelph.* V 9, 4 in adelphis om. *G* 4 sicut supra docuimus *D* quia] ḡ *G* 5 possunt] *d* possent *D* 6 Sunt] *r* Sint *R* istoc *r* et ex istuc corr. *D* isthoc *K* eccum eccam eccos *LK* eccum eccam eccos *G* eccos] *r* ecquos *R* 9 istud illud *K* ipse ille *G* exaptota *RBDHLK* pronomina exaptota *G* 11 *Verg. Aen.* IIII 94 14 *Ter. eun.* IIII 3, 22 v. p. 1, 22 in eunucho uocatiuū *B* iuncho *K* 16 personae primae *K* quia et possunt *G* adiungi secundae *K* 17 tamen omnibus *GLK* 18 nominibus] *h* omnibus *H* invenies] *d* inuenias *DGLK* nisiⁱⁿ tribus *K* 19 in us] *h* us *RBDH* et om. *GL* 20 putarunt *L* 23 persolam *L* 25 DE MODIS PP**** *inscr.* *H* de modis declinationum pronominis incipit *l* 26 nam om. *GLK* 27 disonus *LK* deficit *L* 28 analogiam *K* 29 sui in litura *d* ne] nec *D* putetur esse *G* 30 reccussarunt *L* nam ad] *d* Nam cum ad *DG* imitationem *K* 31 ΕΜΟΥ *R* ΕΜΟΥΑΕΤΕΜΟΥΣ *H* ἐμοῦ—οῦς] in *my. add.* *d* ΕΜΟΥΕΤΕΜΟΥΣ. ΔΟΡΙΣΕ, ΕΤ ΚΟΥ. ΕΤΟΥΚΕΤΟΥΕΤΟΥΣ *B* ΕΜΟΥΣ *R*

p. 955. 56 P.

p. 561 K.

Dorice et σοῦ et σοῦς et οὐ et οὐς dici solet. in ους autem desinens genitivus solet apud nos in is definiri, ut Δημοσθένους 'Demosthenis', Ἑρμογένους 'Hermogenis', in ου vero in i: Πριάμου 'Priami', Κύρου 'Cyrj'. sic ergo ἐμοῦ, σοῦ, οὐ 'mei, tui, sui', ἐμοῦς δὲ 'σοῦς, οὐς' 'mis, tis, sis'. sed propter supra dictam causam tacitus est tertiae huiuscemodi genitivus. Ennius in II:

Ingens †cura mis concordibus aequiperare,
'mis' dixit pro 'mei'. dativus 'mihi, tibi, sibi'. nec mirum in eadem vocales genitivum et dativum exire, cum in nominibus quoque inveniantur
10 similiter desinentes genitivi et dativi tam in prima quam in quinta declinatione. accusativus 'me, te, se'. ablativus similis est accusativo in singulari numero; nec dubium, hoc quoque a Graecis esse acceptum. illi enim ἐμέθεν, σέθεν, ἔθεν accusativos cum adiectione proferentes loco genitivi accipiunt eumque quidam ex ipsis sextum esse casum existimaverunt. nec
15 non etiam in nominibus simili modo plurima inveniuntur prolata, οὐρανόθεν ἀπ' οὐρανοῦ, οἰκόθεν ἀπ' οἴκου, et cum praepositione 'ἐξ οὐρανόθεν' καὶ 'ἐξ οἰκόθεν'. unde Romani sextum casum assumpserunt. in plurali vero numero, quia tertia persona, id est 'sui', tam singularis communis est quam pluralis numeri, prima et secunda sibi congruunt, 'nos
20 vos, nostrum' vel 'nostri vestrum' vel 'vestri, nobis vobis, nos vos, a nobis a vobis'. ex primis igitur syllabis tam primitivorum quam possessivorum personae intelleguntur, ab extremis casus et numeri, nec non etiam in possessivis genera, quae in possessione sunt, cum verba soleant per-

1 et σοῦ] om. GL COY in mg. add. l et COY COYC RK ET COY. ET COYC. ET OY. ET OYC. H et οὐ] om. GL COY in mg. add. l COY COYC K εὐς Apoll. de pron. p. 98 B 7 cum adnot. Bekkeri p. 192 cf. Ahrensium de dial. Dor. p. 250. 257 εὐς Buttmannus gramm. Gr. mai. § 72, 12 n. * I 289 ed. alt. solent B in ους add. d 2 ut om. L ΔΕΜΟΘΕΝΟΥΣ Λ ΔΗΜΟΘΕΝΟΥΣ R ΔΕΜΟΤΕΝΟΥΣ G ΔΕΜΟΘΕΝΟΙΣ K Δημοσθένους—οὐς] in mg. d demonstenis hermogenis vero in i mei tui sui D demostenis GLK ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ G ΕΡΜΩΤΕΝΟΥΣ R ΕΡΜΕΓΕΝΟΥΣ K hermogenoys B 3 ermogenis GL ermoginīs K uero desinens geū aḡ illos apud nos in i ut ΠΡΙΑΜΟΥ d Πριάμου] priam+ in priamū corr. B ΚΥΡΩΥ R ΚΥΡΟΙ G Cyri] l cirī HGL CΥΡΙ Rr 4 ΕΜΩΥ R οὐ] om. R ωΥ r δὲ om. RDH σοῦς] COY. COYC B mis tis] d mirtis D 5 sis. Sed sis propter B huiusmodi HL 6 Enn. ann. II 1 E. S. VII p. 21. XXXIX Vahl. cf. Ribbeckium mus. phil. X 274 7 curast mis Vahlenius cura mihi Scaliger apud Merulam concordibus] cū concordibus H (an Hh?) cum cordibus Heidelb. cum concordibus rell. aequipare G 'An concordes aequiperare? cf. Ritschelius prol. Trin. p. LXXXIII sq. et O. Ribbeckius Pacuu. inc. fab. XLIII' Vahlenius 10 genitiuis dativi GLK 11 est add. g 12 número H 13 Graeca h. l. et in proxime sqq. om. D add. d CEΘEN L CEΘHN K σέθεν ἔθεν] ε+θEN EΘ+EN Rr CEEN G post adiectione m. rec. supscr. θHN in D 15 inveniuntur plurima G 16 ἀπ' οὐρανοῦ—οὐρανόθεν] add. r ΟΥΡΑΝΟΤΕΝΑΠΟΥΡΑΝΟΥΚΟΤΕ ΝΑΠΟΥΚΟΥ K ΑΠΟ ΟΥΡΑΝΟΥ L ΑΠΟΙΡΑΝ ΥΟΙΚΟΘΕΝ ΑΠΟ ΟΥΚΟΥ G ΟΥΚΟΘΕΝ Br ΑΠΟ Lrd ΟΥΚΟΥ Ld ΟΥΚΩΥ r ΟΥΚΟΥ B ΕΞΟΥΡΑΝΟΥΕΝ K ΕΞΟΥΡΑΝΑΕΝ G ΕΞΟΥΡΑΝΟΥΕΝΙ ΕΞΟΥΚΟΘΕΝ B 17 καὶ ἐξ οἰκόθεν] ΚΕΘΙΚΟΘΕΝ R ΕΞΟΙΚΟΘΕΝ H ΚΕΘΟΥΚΟΘΕΝ l ΚΕΘΟΥΚΟΘΕΝ GLK adumpserunt B 18 commures H

6 sonas in fine magis ostendere: 'amo amas amat'. quod igitur habent nominum, id est casus et genera, in fine ostendunt; quod vero verborum, in principalibus syllabis vitandae causa confusionis.

Quaeritur, inter 'mei', 'tui', 'sui', 'nostri', 'vestri' genitivos possessivorum et primitivorum quid interest? ad quod dicendum, quod primitivorum genitivis omnes casus adiungi possunt et numeri, ut 'mei ager est' et 'mei agri instrumentum' et 'mei agro dedi' et 'mei agrum colo'; similiter 'mei agri' et 'mei agrorum' et 'mei agris' et 'mei agros' dicimus; similiter 'tui agrum' et 'tui agros', 'sui agrum' et 'sui agros', 'nostri agrum' et 'nostri agros', 'vestri agrum' et 'vestri agros'. quando 10 autem sunt possessiva, genitivis adiunguntur solis eiusdem numeri: 'mei servi filius', 'tui servi vestis', 'sui servi ministerium', 'nostri servi frater', 'vestri servi soror'; nec mirum, cum in nominibus quoque hoc idem servatur. nam primitivorum genitivis omnes casus adiungi possunt vel numeri, ut 'Tullii ager, agri, agro, agrum, agri, agrorum, agris, agros'. 15 in possessivis vero similis casus adiungitur et numerus, ut 'Tulliani agri, Tullianum agrum, Tullianos agros'. in omnibus autem concidentibus hoc sciendum, quod structura vel ordinatio orationis dubitationem repellit. nulla enim alia re discernuntur a se tam partes orationis quam accidentia eis nisi significatione, ad quam et constructio fit. nam inveniuntur voce saepe 20 similia, ut 'amator, accusator, orator' et nomina sunt et verba; similiter 'poetae, Musae, diei, rei' et genitivi sunt et dativi. significatione igitur discernuntur a se, quae attentissime est in omnibus inspicienda.

Quaeritur etiam illud, cur, cum apud Graecos tertia persona pronominum primitivorum et in singulari numero habeat nominativum, ut *ἐγώ*, 25 *σύ*, *ἔ*, et in plurali, apud Latinos 'sui' et nominativo deficit et pluralia separatim non habuit? et existimo, eam esse causam, quod necesse erat vel cum aspiratione proferre nominativum et 'hi' dicere, qui pluralis erat alterius pronominis, vel loco aspirationis s praepone et 'si' dicere, quod est coniunctio. ergo iure deficit, ne dubitationem faceret, sicut et 'sis' 30 in genetivo pro 'sui'. pluralis quoque, qui est *οἱ* apud Graecos, in 'hi' transfertur. omnia enim pluralia apud Graecos *οι* desinentia mutant eam

4 mei et sui *G* mei et tui et sui *g* genitivus *r* genitivus *R* 5 quid] *r* quod
R 7 et mei agri instrumentum *om. D* *add. d* instrumentum ex instrumentum
corr. K et mei agro dedi *om. D* 9 tui agrorum *K* 11 adiunguntur] *r* iunguntur
R 13 nominibus] *r* omnibus *R* 17 tullinum *H* concidentibus *L* et ex concidentibus
mut. K 18 repellit *L* 19 accidentia *K* 20 Nam ex *Ñ* *corr. D* saepe (sepe
GK) uoce *GLK* 24 cum *add. d* 25 habeat] *b* habet *B* ut] *r* et *R* *ἔρω G*
 26 *σύ, ἔ*] *ci oi in cv. hoy. m. rec. mut. D* *ἔ*] *h i R xi BH* post plurali
 'sive *οἱ*. quod codices quidam habent, sive *σπεῖς* hic inserendum est' ex sententia *Max.*
Schmidtii de pronom. Gr. et Lat. p. 84. a Krehlianis certe omnibus codd. ut a meis
*abest illud *οἱ** et in nominatio *Dd* deficit *DHK* 27 et existimo] *h* Ex ex-
 istimo *H* 28 *hi*] in *litura r* *hⁱ* in *litura D* 30 iure deficit ne du in *lit. b*
 deficit *DGK* 31 *οἱ*] *oi DH* *h^oi h^oy d^oy GLK* *hi Rr* 32 *οἱ*] *oy DLK*
 in *oy G*

p. 957. 58 P.

p. 563. 64 K.

in i: *Λατίνοι* 'Latini', sic *οἷ* 'hi'. et quomodo *Λατίνων* 'Latinorum', sic *ῶν* 'horum', et sicut *Λατίνοις* 'Latinis', sic *οἷς* 'his', et quemadmodum *Λατίνοισ* 'Latinos', sic *οῖς* 'hos'. femininum quoque *Λατίνας* 'Latinae', sic *αἷ* 'hae', *Λατίνων* 'Latinarum', *ῶν* 'harum', *Λατίνας* 'Latinas', *ᾶς* 'has', unde aspirationem quoque ubique servavit, quae est et in Graecis, ex quibus nascuntur, pronominibus. hoc tamen interest, quod 8 tertia persona primitivi apud Graecos relativa est, quomodo et 'sui sibi se a se' et 'is eius ei'. 'hic' vero et 'haec' et 'hoc' apud nos demonstrativa sunt proprie et praepositiva, quamvis a relativo Graeco videantur 10 genita: necessario igitur, cum tria pronomina pro uno habuimus, deficit 'sui' nominativo et communes habuit numeros; nec mirum, cum apud Graecos nominativus supra dicti pronominis- [id est *ἴ*] rarus est in usu, propterea quod non solum *οὔ* vel *αὐτοῦ*, sed etiam *ἑαυτοῦ* significat frequentius, quod nec apud Graecos habet nominativum, quia ipse in se agere 15 qui patitur per hoc pronomen ostenditur. nec eget recto casu, quem verbum habet in se.

Secundus est modus eorum, quae in ius terminant genitivos, quorum III 9 dativi abiecta us genitivorum solent proferri: 'ille illius illi', 'ipse ipsius ipsi', 'iste istius isti', 'is eius ei', 'hic huius huic', quod solum assumpsit c per omnes casus singulares absque illis, || quibus tamen frequenter 20 auctores solent addere ce. | syllabam: 'huiusce', quomodo et pluralibus eius in eandem terminantibus consonantem, ut 'hisce hosce hasce', quamvis reliquis quoque casibus vetustissimi addebant eandem ce syllabam: 'hicce huncce hocce'. unde vocali quoque sequente ablata per synaloe-

1 ΛΑΤΙΝΟΥ GL latinoi B ^hοι h οι H -ΟΥ GLKd ΛΑΤΙΝΟΝ K 2 ῶν] ON
 R *Λατίνο* s] ΛΑΤΙΝΟΥC Bd ΛΑΤΙΝΟΥC latinos sicΟΥC hōs Rr ΛΑΤΙΝΟΥC latinos sic
 -ΟΥC his G οἷς] ex -ΟΥC corr. L -ΟΥC DK et quemadmodum—hos in mg. add.
 r quemadmodum BL 3 feminum D ΛΑΤΙΝΑΥ K 4 ΛΑΤΙΝΟΝ B ΛΑΤΙΝΩΝ
 GL ΛΑΤΙΝΟΝ K sic -ΩΝ K *Λατίνας*] r ATINAC R ΛΑΑΤΙΝΑC LK 5 ubi^{quo}
 K "servavit ubique L servauer d 7 primitivi] α primitiva libri relativa]
 d latius D 9 "proprie] r propriae RB a add. d 10 defecit HGL 11 sui
 in nominatio R communes D 12 nominativus] r nominatio R ἴ] h +1+ b
 ei H ei R eius B ei uel οΥ D ^hΟΥ d 13 propterea] GLK et sic Bekkerus ad
 Apollon. de pron. 100 B 2 praeterea RBDE οὔ uel αὐτοῦ add. d αὐτοῦ] v.
 Bekkerum l. I. ΑΥΤΩΥ R -ΑΥΤΟΥ K ἑαυτοῦ] add. d ΕΑΥΤΩΥ R 14 ipsa B
 ipse habet in K 15 per] r pro R 17 De secunda declinatione pronominis inscr.
 l est om. G modus est B eorum pronominum quae R qui G genit-
 uos in mg. add. K 19 assumpsit R adsumpsit BDH 20 singulares] utriusque
 generis Heidelberg. teste Lind. illis] sc. genitivis; scripsi. illis qui s desinunt r Hei-
 delb. illis quae s desinunt RBH illis q̄ in s desinunt (distant G dissinunt K) DGLK
 illo qui in s desinit d post desinunt (desinit etc.): hoc est genitio (al. genitio)
 singulari add. libri, et detnoeps: et dativo ablativo et accusativo pluralibus add. D
 del. d et dativo uel ablativo et accusativo pluralibus R et dativo et ablativo et accusa-
 tivo (accusativo LK) pluralibus BHLK Heidelberg. et dativo et ablativo et accusativo
 et ablativo pluralibus G quibus] cui s. genitio d auctores frequenter G
 21 ut huiusce Heidelberg. teste Krehlio quomodo et—consonantem ut om. Heidelberg.
 22 eius qui in B terminantibus ex terminationibus mut. H ut om. GLK
 23 in reliquis G casibus quoque H ce eandem K 24 huncce] haecce GK
 sequente e D ablata om. RBH Heidelberg.

pham, manentibus duabus c solebant producere 'hoc', ut Virgilius in II Aeneidos:

Hoc erat alma parens, quod me per tela, per ignes
Eripis.

sed scriptorum negligentia praetermisit unum c. et sciendum, quod accusativi casus singulares et genetivi plurales m in n convertunt c consequente: 'hunc hanc, horunce harunce'.

- 10 Genetivus et dativus supra dictae declinationis in ius terminantium communis est trium generum: 'ille illius illi', et producitur paenultima i genetivi, quam tamen poetae etiam corripunt absque uno 'alterius', quod quia solum duabus vincit syllabis proprium nominativum, corripit semper paenultimam i. reliqui vero casus secundum mobilium regulam nominum declinantur: 'illum illam illud, ab illo ab illa ab illo', similiter plurales: 'illi illae illa, illorum illarum illorum, illis, illos illas illa, ab illis'; sic cetera eiusdem formae tam pronomina quam nomina. et sciendum, quod in e quidem terminantia masculina mutatione e in a faciunt feminina: 'ille illa, ipse ipsa, iste ista'; 'is' vero 'ea' facit, quod solum literam principalem mutavit in feminino; masculinum enim ab i, femininum ab e incipit. 'hic' enim et 'haec' ab eadem videntur litera incipere, cum aspiratio in principio utriusque ascribitur, quomodo et apud Graecos οὗτος et αὐτή vel ἦ et ὄς, quamvis diversas habeant vocales, ab eodem tamen incipiunt spiritu. eorum neutrum 'hoc', quia et principium et finem servavit masculini, mediam vocalem mutavit. illud etiam attendendum, quod cum 'ille illud', 'iste istud', 'is id' faciant neutra, 'ipse' solum, quod et 'ipsus' invenitur a vetustissimis prolatum, neutrum in | um desinens facit. Terentius in Andria: ||

Ipsus mihi Davus, qui intimus est eorum consiliis,
dixit.

idem in eadem:

† Hoc ipsum. - Atque † hoc ipsum nihil pericli est, me vide.

1 cc libri hoc l ut] unde G Verg. Aen. II 664 sq. cf. lib. XII § 25
3 hoc^c G hoc. c. H hoc GLK 5 negligentia] r negle R unam DHGL 6
singulares] r singularis R c sequente GL 10 tamen et poetae etiam B 11 uic
itit duabus K uicit BDHGLr corripuit G 12 secundum] secum R 13 ab
illo illa illo L aq ab illo illa illo H plurares G 15 cetera] b cera B caeterae
G 16 mutatione eius in HGLK femina R femininum B 19 haec et eadem
G videntur] r uidetur R aspiratione RrH 20 utriusque] d triusque D
uel FOYTOC o .H
οὗτος—ἦ] om. D FAYTIC et FAYTH D FOYTWC et FAYTE G AYTWIC et AYTH R et]
ET BH 21 hoc et * (π ni f.) Rr habent G tamen om. H? 22 quia et] h
quia H 23 adtendum Bd adtendum D 24 faciunt DLK 26 fecit DHGLKr
Ter. Andr. III 3, 44 in Andria om. G 27 ipsus (i) H dausus (ti) D
intimus est Bas. intumust Bemb. 29 Ter. Andr. II 2, 13 eodem R 30 Istuc
ipsum. — Atque istuc ('an Atquei stuc?' Flecketsenus) ipsum libri Ter. nihil libri
Prisc. cum Bas. nil Bemb. periclist Bemb.

p. 959 P.

p. 565 K.

illa enim quae quibusdam visa est ratio non adeo firma videtur, ideo in um facere neutrum, quia in us desinit masculinum: nam 'alius', cum in us terminetur, neutrum tamen 'aliud' facit. omnia neutra pluralia similia sunt singularibus femininis, ut 'illa, ea, haec'.

5 Supra dictorum pronomium declinationem sequuntur nomina octo. in us quidem desinentia quinque: 'unus', 'solus', 'totus', 'alius', 'ullus' (quod tamen ab uno diminutivum esse plerisque videtur, sicut a vino 'villum') et quod ab eo componitur 'nullus'; in er duo: 'uter', 'alter' et ex eis composita: 'uterque', 'alteruter', 'neuter'; in is vel i unum, 'quis' 10 vel 'qui' et quae ex eo componuntur. haec tamen ipsa secundum mobilium regulam nominum solebant apud vetustissimos terminare etiam genitivos et dativos, ut Terentius in Andria:

tam iners, tam nulli consili,
pro 'nullius consilii'. idem in heautontimorumenō:

15 † dum loquitur alterae,
pro 'alteri', et in eunucho:

Solae mihi ridiculo fuit,

pro 'soli', et 'cuicumodi' pro 'cuiuscuiusmodi' Cicero pro Sexto Roscio: vereor enim, cuicumodi es, T. Rosci, ne ita hunc videar servare, ut tibi omnino non pepercerim. cum igitur iuniores frequentius supra dicta nomina secundum in ius terminantium pronominum formam declinaverint, in uno ex eis magis nominum declinationem sequuntur, 'neuter neutri neutro' dicentes, cum apud veteres etiam in ius secundum simplicis sui declinationem inveniatur desinens genetivo et 20 in i dativo. Plautus in vidularia:

neutri reddibo,

Donicum res † diiudicata sit.

cum igitur supra dictae formae nomina soleant in um facere neutra: 'unus 12 unum, solus solum, totus totum, ullus ullum, uter utrum, alter alterum',

3 terminentur Rr fecit BDHGLKr pluralia H 4 feminis L 5 De VIII. nominibus in declinatione pronominum *inscr. l* secuntur RDH sequuntur K
7 uno denominativum D esse *ex corr. r* 8 habeo RrD duo inveniuntur uter G et ab eis G 9 In *is(h)* D uel in i DG 11 vetustissimos *ex* vetustissimos *corr. H* 12 dativo L Ter. Andr. III 5, 2 v. lib. VI § 36 in Andria om. G 13 consilii libri 14 Ter. heautont. II 3, 30 sq. alterae | Dum narrat; et sic etiam Prisc. lib. VI § 5 in heautontimorumenō om. G heautontimorumenō D eautiontimorumenō B eautiontimorumenō K 16 Ter. eun. V 6, 3 iunicho K 17 selq B Mihi solae (sole Bas.) Terentius et sic lib. VI § 5 mihi] r mihi

R ridiculo G rediculæ K 18 cuicumodi] r cuicumodo R cuiumodi GL cuiusmodi GLK Cic. pro Roscio Amerino or. 34, 95 19 quicumodi (al. quicquid modi vel cum eiusmodi) libri Cic. es T. Rosci] Ciceronis Oxon. duo est rosci libri Prisc. cum parte codd. Cic. es Rosci vel est Roscii vel est Roscius alii codd. Cic. ita om. Cic. Monac. uidear uoluisse seruare Cicero 21 nominassecuncundum R 22 declinauerunt BDHGLK declinationem] r declinationum R 23 secuntur RB etiam in ius om. B 24 disinens in ius genitivo GL 25 Plaut. vidul. fr. 5 p. 442 Both. cf. lib. VI § 32 26 reddibo Hh reddi. bodoni cum K 27 deiudicata GLK cf. v. l. lib. VI l. l. erit codd. lib. VI l. l. 28 so+leant R 29 alter] r altes R

p. 959. 60 P.

p. 565. 06 K.

duo tantum in d finiunt ea: 'quis | quid', 'alius aliud'. 'alis' quoque antiquissimi pro 'alius' protulerunt; eius genitivus rarus est in usu et, cum debuit una syllaba vincere suum nominativum || et dativum, tamen par est syllabis, sed producit i paenultimam semper. nec non etiam secundum nominum secundae declinationis regulam in i quoque invenitur. 5 Marcus Cato de vestitu et vehiculis: nam periniurium siet, cum mihi ob eos mores, quos prius habui, honos detur, ubi datus sit, tum uti eos mutem atque alii modi sim. G. Licinius in II: perversum esse, alii modi postulare Pyrrum in te atque in ceteris fuisse. Caelius in I: neque ipsi eos alii 10 modi esse atque Amilcar dixit, ostendere possunt aliter. idem in quinto: nullius alius rei nisi amicitiae eorum causa. G. Caesar in Anticatone priore: uno enim excepto, quem alius modi atque omnis natura finxit, suos quisque habet caros. G. Fannius in Iannalium: cum in vita agenda didicimus, multa, 15 quae inpraesentiarum bona videntur, post pessima inventa et multa amplius alius modi atque ante visa essent. sed quod est mirum, feminini etiam generis genitivum quidam in i protulerunt. Caelius in I: antequam Barcha perierat alii rei causa in Africam missus. 20

13 'Quis' etiam communis esse generis putaverunt vetustissimi, sicut apud Graecos τίς. Terentius in eunucho:

hunc oculis . .

1 De gentiuo nominis alius. *inser. l* alis] r ali R 2 pro alius antiquissimi G alius] r aliis R raro H? 3 nominativum suum G tamen ex tam corr. H 4 etiam add. r 5 inveniuntur L 6 Marcus Cato] r cum *codd. lib.* VI § 36, ubi cf. *ann. (cui add. Iordanum quaest. Cat. p. 54 sq.)*, et 82. *Ellendio hist. eloq. R. p. CXVII sq. ed. pr., Weichert poët. Lat. rel. p. 92.* Marcus caelius (celius B) R *rell.*; lib. VI § 36 etiam Cato in Marcum Caelium commemoratur, ut inter describenda exempla illinc petita error hic fortasse ipsi archetypo illatus sit et de vehiculis R vehiculis] d ueiculis D periniurium] b perinurium BHG peiurium L 7 ab RrD 8 C. Licinii Macri *ann. lib. II fr. v. lib. VI § 36* G. Licinnius *Heidelb., Krehlius I p. XXII* (Licinius r C. Licinius *Weichertus l. supra l., de qua lectione si contulisset lib. VI § 36 et 82 non dubitaturus erat Schweglerus hist. Rom. I 92 not. 5* Quintus *rell.* 9 ali D phyrum R phirum G phirum D pyrhum Bh phirrum KL 10 L. Caelii Antipatri *ann. lib. I fr. p. 190 Kr. fr. 6 p. 315 Roth.* Coelius in prima B 11 hamilcar DH 12 L. Caelii Antipatri *ann. lib. V fr. v. lib. VI § 36* in quinto] r in quinto Hh quitatus RBDGLK nullus K alii L amicitiae Rr 13 C. Caesar in Anticatone priore v. lib. VI § 36 caesar om. K anticatone D 14 atque] at G omnes R omis L caros] r karos G casos R 15 C. Fannii *ann. lib. I fr. p. 173 Kr. fr. 2 p. 311 Roth.* multaq; in presentiarum B 16 pessima] addidi, mala Rothius, num pestima? 17 alius modi ex aliis modi corr. B atque in littera d 18 quidem B 19 celius R Coelius B L. Caelii Antipatri *ann. lib. I fr. p. 190 Kr. fr. 7 p. 315 Roth.* in I om. G Africam] r africa R africam H africam K 20 misus LK 21 esse] r est R 22 τίς] r οίς R οείς GL, qua lectione coni. suam ad Apoll. de pron. 35 B 3 tuetur Bekkerus ed. suae p. 165 Ter. eun. IIII 4, 10 sq. in eunucho om. G innucho K 23 oculis suis Terentius

p. 960. 61 P.

p. 566. 67 K.

Nostrarum † quisquam non vidit, Phaedria,
 'nostrarum quisquam' dixit pro 'quae[quam]'. Plautus in aulularia:

Dic mihi, si audes, quis ea est, quam vis ducere uxorem?
 et obliquos eius casus tam secundum tertiam quam secundam declinationem
 s terminabant, unde nunc quoque accusativus masculini in em secundum
 tertiae proportionem profertur, quamvis feminini in am, ut 'quem quam',
 ablativus quoque non solum in o, sed etiam in i: 'a quo' vel 'a qui' et
 'a qua' vel 'a qui'. Virgilius in XI:

Accam ex aequalibus unam,

10 Quicum partiri curas,
 pro 'quacum'. Terentius in eunucho:

Quicum? - Cum Parmenone.

nominativum quoque pluralem non solum in i et ae, sed etiam in es, 'qui,
 quae' vel 'ques', accusativum etiam 'quos, quas' vel 'ques', ut Pacuvius
 15 in Medo:

ques sunt isti?

Cato: quescumque Roma e regnavissent. Accius in Neoptolemo:

Sed quesda[m].

nam dativum et ablativum nunc || quoque tam per is quam per bus pro-
 20 ferimus, 'quis' vel 'quibus'. sciendum autem, quod 'qui', quando pro
 interrogativo vel infinito, id est pro 'quis' ponitur, circumflectitur, quando
 autem pro relativo, acuitur per se, in lectione vero gravatur. similiter 14
 obliqui casus generalem accentuum regulam servant, quando sunt infinita
 vel interrogativa, quando vero relativa, acuuntur per se, idem in lectione
 25 gravantur per omnes syllabas.

Quaeritur in hoc modo declinationis, cum omnis dativus una syllaba

1 nostrum ^{ra} Bemb. m. alt. corr. quisquam non] numquam quisquam Teren-
 tius post quisquam: non — quisquam om. R add. r phedria HGK r phoedria
 B pedria L 2 dixit quisquam L pro] d per D Plaut. autul. II 1, 48 cf. G.
 I. Vossius de anal. III 28 p. 247 ed. 1635, Bondamus var. lect. p. 314 (vidul.
 fr. 4 p. 441 Both.) in aulularia om. G aulularia H uidularia RBD 3 mihi]
 r mi R si audes] sic etiam schol. Pers. 3, 89 quaeo libri Plautini quis]
 quae schol. Pers. l. l. ducere uis schol. Pers. 4 eius] ei H quam sec-
 undum secundam GK 5 em] .m. R 6 proportionem] r proportionem R fe-
 mininum L femini K 7 quoque om. L 8 Verg. Aen. XI 820. 822 9 eccam
 ex corr. h saccam Pal. una (sic) quicum in lit. B 10 quacum Pal. quacum m.
 alt. partiri] d partiri D 11 Ter. eun. III 4, 31 eunucho G iunucho K
 12 Quicum? om. D qui add. d Qui cum ete cum Parmenone K ? Cum om. BGL
 13 et ae] et e H et in ae R om. LK 14 accusativum] d Accusativus D Pa-
 cuo. Med. fr. 19 p. 133 Both. fr. III p. 87 Ribb. cf. Charis. p. 70. 108 P. 91. 133 K.
 ..ques sunt is? - Ignoti, nescio ques ignobiles. 16 quae B q̄ L et cod. Char. p. 70
 ques sunt isti] q. a. suntis cod. Char. p. 108 cf. Ritschelium ind. lect. Bonn. hib.
 a. 1855/6 p. VII isti] om. cod. Char. p. 70 P. 17 M. Catonis origg. lib. II
 (v. Charis. p. 70 P. 91 K.) fr. p. 107 Kr. fr. 34 p. 274 Roth. fr. XXXVI p. 36 Wr.
 Quescumque LK regna uidissent D Actius L Accii Neoptolemi fr.
 14 p. 224 Both. fr. XIII p. 167 Ribb. 19 quam] tam G 21 infinitivo K cir-
 cumflectitur L 22 relativo] r relauo R 23 accentum G 24 accu-
 cantur G accuuntur H idem] id est BDLK et in rasura G 26 De dativo quis
 et hic et is inscr. l

p. 961 P.

p. 567. 68 K.

minor sit genetivo - 'illius illi', 'istius isti', 'ipsius ipsi', 'unius uni', 'solius soli', | 'utrius utri', 'alterius alteri' -, an 'huius huic', 'cuius cui', 'eius ei' monosyllaba sint accipienda in dativo, quod regula exigit et plerique poetarum metris comprobant, ut Virgilius in IIII Aeneidos:

Cuique loci leges dedimus, conubia nostra
Reppulit,

5

idem in I georgicon:

Huic a stirpe pedes temo protentus in octo,
et ubique hoc servat. inveniuntur tamen, sed raro, bisyllaba, et maxime 'ei' differentiae causa, ne interiectio esse putetur, quod de nomine quoque tractantes memoravimus. unde pluralis etiam dativus et ablativus secundum analogiam in ius terminantium genetivum singularem, quorum dativus singularis in i terminans et pluralis in is desinens pares habent syllabas, 'ei', 'eis' vel 'iis', ut 'cui', 'quis', 'huic', in quo c per adiectionem differentiae causa accedit, 'his', quamvis et 'hibus' pro 'his' antiqui protulerunt. Plautus in Curculione:

15

Eodem hercle vos †paro et pono, parissimi estis hibus.
quod per diaeresin autem 'ei' et 'eis' invenitur bisyllabum, ostendit Iuvenalis in V:

Implet et ad moechos dat eisdem ferre cinaedis.

20

Stattus quoque 'huic' videtur protulisse per diaeresin in primo silvarum:

Laetus huic dono videas dare tura nepotes.

idem in eodem:

Falsus huic pinnas et cornua sumeret aethrae.

'cui' quoque Terentianus de literis:

25

Verum ut cuique est proximitas loci sonive;

est enim Sotadeum ex duobus ionicis a maiore et tribus trochaeis. in eodem:

2 alteri* B 3 sit B suut G 4 Verg. Aen. IIII 213 sq. in IIII. in aeneidos G 5 conubia G 6 repulit GLK 7 Verg. georg. I 171 8 a^b Med.

potentus H 9 bisyllaba L bysillaba Db bysillab* B bisyllabae r 11 ablativus * secundum R 14 uel is L ut] et B 15 caussa R accidit RBGL 16 Plautus] g plutus G Plaut. Curc. IIII 2, 20 Curculione] r cusculione R 17 ercle D hercle vos] erclebos L aerclebos G ercle os K paro] r pare

R pono et paro Plautus hibus] sic etiam Plauti vetus, al. hibus pro his R hibus Gg ibus al. codd. Plaut. 18 autem del. r bisyllabum GL bysillabum D bisyllabum K Iuv. sat. V 14, 30 cf. lib. VII § 15 20 mechos LKr mecos R eisdem] r eis R cinedis RB cynedis D 21 Stattus silv. I 1, 107 quoque in primo

huic R dyheresi syllabarum: Laetus Rr diaeresim syllabarum in primo Syl. α prima sillabarum L pri syllabarum B prima syllabarum DHGK primo syllabarum h 22 tura] G iura BDHLKr cum Stat. Vratislav. al. iure R 23 Stat. silv. I 2, 135 24 falsas v. l. codd. Stat. pennas DGL, edd. Stat. pennis H cornu G

sumere thetre B sumere taethrae GL sumere tethrae K sumere taetrae H aetrae R aetrae D 25 cui quoque] cuiquae Rr terrentianus GL Terentian. Maur. v. 183 p. 2387 P. 26 loci sonive] Terentianus locis oriri codd. Prisc. 27 sotadaeum RH sotadaeum D et] r ex R om. D trocheis GLK throcheis R troceis D Terent. Maur. v. 234 p. 2388 P.

p. 961 — 63 P.

p. 569 — 70 K.

Ex ordine fulgens cui dat nomen sinopes. ||

Tertius modus declinationis pronominum est, qui sequitur per omnia 18
 mobilia declinationem nominum, | 'meus mea meum', 'tuus tua tuum', 'suus
 sua suum', 'noster nostra nostrum', 'vester vestra vestrum'. notandum tamen,
 5 quod 'meus', cum secundum regulam vocativum deberet facere 'o mee', eupho-
 niae causa duas e breves in i longam convertit. Terentius in adelphis:
 o mi Aeschine,

O mi germane.

idem in eunucho:

10 Eho, Parmeno MY, nostin?

adeo autem masculini est vocativus possessivi, et non genetivus vel dativus
 primitivi per syncopam, quod quibusdam videtur, quod numquam vocative
 positum feminino vel neutro adiungitur. cuius quidam nominativum etiam
 in 'ius' dixerunt, quod et Charisius et Celsus ostendunt.

15 Quartus modus est, qui sequitur per omnes casus tertiae declinationis
 nomina, 'nostrás nostrátis', quod ideo in extrema circumflectitur syllaba,
 quod per syncopam profertur; vetustissimi enim similem genetivo nomina-
 tivum quoque proferebant.

'O' non esse pronomen, multis modis ostenditur. nam ex quo sit IIII 17
 20 nominativo? 'tu' enim, quod est secundae personae, eundem habet nomi-
 nativum et vocativum, qui assumit 'o', ut 'o tu'. 'hic', 'haec', 'hoc'
 tertiae sunt personae, quae caret vocativo.

Non est igitur pronomen: nec articulus vero, cum semper in demon-
 stratione ponitur 'o', quae contraria est relationi, quam articulus significat.
 25 deinde articulum Romani non habent. nam 'idem', quamvis *ὁ αὐτός*, quod
 est articulus praepositivus cum pronomine, significet, apud nos tamen non
 ex articulo et pro|nomine componitur, quemadmodum apud Graecos, sed
 ex pronomine et ad|verbio, 'is' et 'demum'. 'qui' quoque, *ὅστις*, signifi-
 catione interpretationis videtur habere articulum subiunctivum, simplex ta-

1 fulgens] pulvis *Ter. ed. princ.* nomen] locum *Terentianus* sinopes h
 sinopsis *Terentianus* 2 De tertia decli pronominis *inscr. l* est declinationis pro-
 nominum *G* 5 deberet] h debet *H* euponiae *G* 6 duas ee r *Ter. adelph.*
 II 4, 4 sq. 7 ^aeschine *K* eschine *BL* escinae *D* 9 *Ter. eun.* II 3, 60
 eunocho *G* iunocho *K* 10 eho] heu *LK* parmen.omi *B* nostin] r nostim *R*

12 quod quibusdam] b qu+ quibusdam *B* 13 femino *R* etiammios *D* 14
 in ius] r in ios *RH* mius *K* mius vel mios *B* charissius *Rr* carisius *D* carisius
GLK Charisius p. 133 P. 159 K. caelsus *K* caelsus *L* 15 De quarta decli
 pronominum. *inscr. l* 16 circumflectitur *L* 19 De eo quod non sit o pronominis
 uocativus, sed uocantis adverbium *inscr. l* pronomen nec (vel *Heidelb. teste Lind.*)
 articulus (articulum h (non *H*) *Heidelb. aliq. codd. Krehlii*) libri 21 adsumit *B*

hic ** haec ** hoc (et — et) *K* 22 caret *D* 24 contrari^a *D* quam] r
 quem *R* 25 habebant *H* nam] r Non *R* *ὁ αὐτός*] *add. d* οὐυρος *B*
 27 quemadmodum *H* quemammodum *BL* 28 *ὅστις*] *add. d* significatiōe*(m)

H significatiōe *B* 29 interpretatiōis] h interpretatiōe^{is} *RrD* interpretatiōe *H* et ex
 interpretatiōe *corr. B* subiunctum *H* subiunctatiuum *K*

omnia carent demonstratione, vocativos pollicentur, ut 'quis' vel 'qui, qualis, talis, quantus, tantus, alius, nullus, alter, alteruter, uter, | uterque, singuli, bini, terni, quaterni' et similia, nec primae et tertiae personae pronomina. cetera vero nomina per vocativos casus, etiam si sint appellativa, loco priorum funguntur, cum demonstratio ipsa definit praesentem secundam personam et habet in se vim et significationem pronominis 'tu' vocativi.

Illud etiam sciendum, quod omnia pronomina apud Latinos absoluta sunt et tam praepositiva quam subiunctiva rectique accentus, id est ὀρθοτονούμενα, cum apud Graecos sint quaedam inclinativa, ut μοῦ, μοί, μέ, V 22 'ego dico, dico ego; tu dicis, dicis tu; ille dicit, dicit ille'; absoluta autem 10 dicuntur, quae cum aliis sociari possunt vel non; nam dicendo 'ego dico' possum et solus intellegi et cum alio. solet tamen met addita plerumque significantiam vel discretionem ostendere, quam Graeci διαστολήν dieunt: 'egomet', ego et non alius. nec non etiam 'ipse ego' vel 'egomet ipse', ut Terentius in adelphis: 15

Egomet rapui, ipse egomet solvi argentum,
id est ego et nullus alius.

'Sui' solum apud Latinos reciprocum fit in eadem tertia persona, quod Graeci ἀντανάκλαστον vocant, id est quando ipsa in se actum reflectit persona, ut eadem sit et agens et patiens, potest significare ἐαυτοῦ τοῦ 'sui'. nam τὸ 'ἐμαντοῦ' et 'σαντοῦ', quod est primae et secundae personae, non || habemus, sed pro eis simplicibus primitivis utimur, quae tam in reciprocatione quam in transitione poni possunt, ut 'mei misereor' et 'mei misereris', similiter 'tui misereris' et 'tui misereor'. nec mirum, cum apud Graecos quoque vetustissimus omnium fere auctorum 25 Homerus simplicibus utitur pro compositis, ut:

ἔμὲ λύσομαι

2 uter om. D 3 quaterni in mg. add. K 4 nomina] r pronomina R omnia
G loca D 5 demonstratio R secundam presentem B 7 De eo quod absoluta pronomina sint. inscr. l etiam om. K apud Latinos in mg. add. k 8 sunt tam D orthotonumena D ὀρθοτονόμενα K orthotonomena R ὀρθοτονόμενα G orthotonumena B ἰορθοτονόμενα R orthotonumera H 9 indeclinativa H ut μοῦ, μοί, μέ] om. D ut μοῦ μοῦ με d ut ἀμαοῦ. ἀμαοῦ. ἀμαε GL ut ἀμαοῦ ἀμαοῦ ἀμαε K
10 ut ego Dr Absoluta ex Absolute corr. H Absolute Gg Absolute B 11 possent B possint GL 12 solet] k s̄ et G ** (s̄ & ?) K tamen] autem D 13 διαστολήν] r om. D ΔΙΑΣΤΟΛΗΝ R ΔΙΑΣΤΟΛΕΝ d diastolen B 14 egomet ego et non in rasura K 15 Ter. adelph. III 4, 20 in adelphis om. G adelphis H 16 ipse egomet] Terentius ipse ego libri Prisc. 18 Sui hoc solum B 19 Graeca hic et in sqq. usque ad libri finem om. D add. d ἈΤΑΝΑΚΛΑΚΤΟΝ R ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΚΤΟΝ H ΑΝΤΑΚΛΑΚΤΟΝ G ἀντανάκλακτον (ta) B quando] k quod K flectit H 20 sit agens r satagens R post patiens: quae ἰδιοπάθειαν (ἰδιοπαθίαν D Lr ἰδιοπαθίαν R ἰδιοπαθίαν H ἰδιοπαθίαν G ἰδιοπαθίαν K idiopathiā B) add. libri *ΑΥΤΟΥ H et ΑΥΤΟΥ B ΕΑΥΤΟΝ G 21 ἐμαντοῦ] l ΕΜΥΤΟΥ L ΕΑΜΥΤΟΥ GK σαντοῦ] r CAΥΕΟΥ R 23 in **transitione (re?) B mei misereor mei G 24 misereor] b misereor B 26 homerus] r homerus R utitur] rd om. D utimur R compositiis H Hom. Il. X 378 27 ἐμὲ λύσομαι] l ΕΜΕΑΥCOMAI R ΕΜΕΑΙ COMAY B ΕΜΑΥ. COMAY D ΕΜΑΡΕΑΥCOMΑΑΥ G et in litura L ΕΜΑΡΕΑΥCOMΑΑΙ K

p. 966. 67 P.

p. 572. 73 K.

pro *ἐμαυτὸν*. 'sui' quoque tam *ἐαυτοῦ* quam *οὗ* significat, quod semper est relativum. nec mirum, cum hoc quoque apud Homerum inveniatur saepe simplex pro composito, ut:

Πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα,

id est 'ante se fugientem', *αὐτοῦ* pro *ἐαυτοῦ* dixit.

Nominativum autem ideo non habet hoc pronomen (id est 'sui sibi 23 se a se') | quia necesse est, quando τὸ 'ἐαυτοῦ' significat tam actionem quam passionem, in eadem intellegi persona. non aliter igitur potest proferri is, in quem aliquid agitur, nisi per obliquos casus. evenit enim, ut
10 a nominativis actus proficiscentes ad obliquos sive in transitione personarum intellegantur sive in una eademque persona. in transitione, ut 'Aristophanes Aristarchum docuit, ego te honoravi, tu mihi dixisti'; et per sola quoque verba nominativus intellegitur et transit rursus ad obliquos, 'dedi tibi, honoravi te'. in una quoque eademque persona hoc idem fit, ut
15 'Phemius se docuit', docendi enim transio non ad alteram fit personam, sed ad ipsum Phemium reciprocatur, 'Ajax se interfecit', rursum enim 'interfecit' ad ipsum Aiacem reciprocatur. huiuscemodi igitur structuris primitivorum pronominum cum verbis accidit, una eademque voce et transitivam demonstrare personam et reciprocam. unde Homerus quoque,
20 antiquitatis auctor, in simplicibus semper pronominiibus et intransitivas ponit, ut dictum est, personas et transitivas, ut

ἐμὲ λύσομαι

pro *ἐμαυτὸν*, unus enim et idem loquitur; *ἐμὲ* autem *ἔγνω* transitive: alter enim cognovit et alter est cognitus. postea iuniores addiderunt composita 24
25 pronomina, quae intransitivas significarent personas, simplicibus vero usi sunt transitivis. itaque *ἀντοπαθεῖς* compositas, id est 'ipsas agentes eademque patientes' dixerunt, illas vero, hoc est simplices, *ἄλλοπαθεῖς*, hoc est 'in alias passionem facientes' nominaverunt. iure igitur nos, qui in

1 *ἐμαυτὸν*] l *ΕΜΑΥΤΩΝ* Rr *ΜΑΥΤΩΝ* GK *εμαιthon* B *ΜΑΙΤΩΝ* L *ΕΑΥΤΩΝ* GL
οὗ] R *ΑΥΤΟΥ* in *mg.* *add.* r 2 quoque *om.* G inuenitur GL 4 *Hom. II. V*
 56. 80 *ΠΡΟΣΘΕΝ ΕΞΕΦΕΥΓΟΝΤΑ* H *ΠΡΟΣΘΕ ΗΘΕΝ ΑΥΤΟΥΦΕΙΓΟΝΤΑ* (*ΑΥΤΟΥ* in
mg. *add.*) K *ΒΘΕΝ ex corr.* r *ΕΝΘΕΝ cod. Apoll. de prom. p. 55 A 5* *ΦΕΙΓΟΝΤΑ*
 R *ΦΕΙΓΟΝΤΑ* BL 5 *αὐτοῦ*] *ἔθεν α* 7 *ἐαυτοῦ*] r *ΕΑΥΤΟ** (*n ni f.*) R *ΕΑΥΤΩΝ* HGL
 8 personam Dd non] Nec L 9 per obliquos] g per oblicos G 10 profi-
 ciscentis B ad obliquos casus R post transio[n]e sqq. usque ad transio[n]e om. R
add. r 11 eadenque K In transio[n]e personarum ut GLK arsthophanes D
 12 aristarum R aristarum D Et persona quoque verbi GLK 13 et transit] r
 in transitu R 15 femium BGL docendi] r docendo RB fit in *littera* r 16
 femium BDL rursus BDHGLK 20 pronominiibus et intransitivae] r pronomini-
 bus intransitivis R 22 *Hom. II. X 378 v. § 22 ἐμὲ λύσομαι*] l]*ΕΜΕΛΥΣΟΜΑ**
 (A—γ?) L *ΕΜΟΛΥΣΟΜΑΙ* B *ΕΜΑΥ.ΣΟΜΑΙ* D *ΑΥΣΟΜΑΙ* Hr *ΑΥΣΟΜΑΙ* RGK 23 *ἐμαυ-*
τόν] r *ΕΜΑΙΤΩΝ* R post loquitur in *mg.* intransitivae *add.* l *Hom. Od. XI 91 ἐμὲ*
δ' ἔγνω cf. ibid. 390 ἔγνω δ' αἰψ' ἐμὲ κείνος ΕΜΑΕ L ΕΜΑΕ GK ΕΜΕΑΥΘΕΓΝΩ
 d ΕΜΕΑΥΤΩΝΕΓΝΩ B et *νω* RG *ινω* L *γνώ* l et *νω* K 24 cognoui B est *om.*
 G postea vero BDHGL addiderunt] h addiderunt HGK addidere L 25 in
 pronomina Rr quae] d qui D significare B 26 *ΑΥΤΟΥΠΑΘΕΙΣ* r *ΑΥΤΟΥΠΑΘΕΙΣ*
 R *ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΣ* H *ΑΥΤΟΘΕΙΣ* GLK adgentes D 27 *ΑΛΛΟΠΑΘΕΙΣ* HGK *ΑΛΛΟΠΑΘΕΙΣ* L allo-
 pateis B 28 aliis H

plerisque antiquitatem servavimus Graeciae, in pronomibus quoque secundum Homericam auctoritatem simplicibus utimur etiam pro compositis, id est non solum cum in aliam personam agit, sed etiam cum ipsa in se in aliam, ut Virgilius in IIII Aeneidos:

cui me morituram deseris, hospes?

Terentius in adelphis:

facio te apud illum deum.

in se idem in Andria:

Nec quid nunc me faciam scio.

idem in adelphis:

Edepol, Syrisce, te curasti molliter.

Quaeritur igitur, cur, si 'mei' pro ἐμοῦ et ἐμῶν et 'tui' pro σοῦ et σεαυτοῦ accipiantur, tamen nominativos habeant, 'sui', cum pro οὗ et ἐαυτοῦ accipiat, non habeat nominativum? ad quod multa sunt dicenda. primum quod, si loco aspirationis, ut supra diximus, quae est in principio 15 tertiae personae apud Graecos, id est ἴ, s praeponeatur nominativo, esset dubitatio ad coniunctionem 'si'; quomodo enim οὗ 'sui' et οἱ 'sibi' et ἴ 25 'se', sic nominativus ἴ 'si' debuit esse. et in aliis enim dictionibus quibusdam solent Aeolis sequentes vel in digamma vel in s convertere aspirationem: ἡμισυ 'semis', ἕξ 'sex', ἑπτά 'septem'. et fortasse ideo ex eo per 20 anastrophe factum est 'is' aliud pronomen, quod propterea puto et relativum esse, quomodo ἴ apud Graecos; deinde quod huius ipsius, id est ἴ nominativi, rarus est etiam apud Graecos usus; postremo quod numquam potest hoc pronomen inveniri (hoc est 'sui sibi se a se') sive recipro-

1 seruamus D gratiae D gratiae G grammaticae L 2 Homericam] r home-
tam R 4 Verg. Aen. IIII 323 III. B UII. K 5 me add. h moribundam
Virgilius (moribunda^m Med.) deseres K ospes GLK 6 Ter. adelph. IIII
1, 19 in adelphis om. G adelphis L 7 deum om. GLK 8 Ter. Andr. III
5, 8 idem — scio add. g andria Ne quid me faciam nunc scio B 9 me nunc
codd. Terent. mei (nunc om.) libri lib. XVII § 161 tantum non omnes 10 Ter.
adelph. V 1, 1 adelphis G 11 e de pol K e de pol k edelpol D edeul BGL
syrisque GL sirisce D syrisque K cf. lib. III § 43 syris, cete B molliter]
r molliter R 12 ἐμοῦ — σοῦ] ΕΜΑΟΥ et ΕΜΑΟΥY G ΕΑΝΑΟΥ et ΕΑΝΑΟΥYΩY L ΕΑΜΑΟΥ
et ΕΑΜΑΟΥY K COY in lit. B 13 accipiantur] r accipiuntur R et tamen h
habeant] r habent RD 14 ΑΥΤΟΥ H accipiat] rh accipiuntur R accipit GL
accipiantur H habent Dd 15 quod] quia BD si add. r principio] aut
pronomine legendum aut pronominis inserendum esse videtur Osanno de pronominis ter-
tiae personae is ea id formis p. 4 16 E] ·i· uel ei B ἴ, s] ἴi. s Hh ἴis in li-
tura d is Rr ἴ. s. GL i. s K preponeretur S. B 17 dubitatio K of] r oy
RB ἴoy GL ἴH L 18 ἴ si] i si r i. uel ei· si B Nil ei R debuit] r dubuit
R dictionibus om. G 19 solent Rr solent latini DLk eolis GLK aeoles RDh
eoles k 20 ἡμισυ R ἡμικα(x) Hh ἡμικα B ἡμικα D ἡμικα GLK ἡμισυ
— septem] semis septem in litura, ni f., d ἡμικα GL ἡμικα K 21 anastrophe L
propterea ex praeterea corr. K propterea B 22 ·i· uel ei B huius in
litura k huius in ipsius id est ἴ nominatio Rr

p. 967. 68 P.?

p. 574. 75 K.

cum sive transitivum, ut non intellegatur actus vel ab ipsa in se vel et ab ipsa in aliam simul et ab alia in ipsam, nisi possessivis vel adiunctis copuletur; tunc enim agere solum, non etiam pati significat, ut 'ille miseratur sui servum' et 'sibi similem' et 'se sequentem' et 'se ducentem'. ab ipsa in se, ut Terentius in Andria:

Ipsus sibi esse iniurius videatur; ||

in aliam ab ea et in eandem ab alia, ut idem in eadem:

hanc fidem

Sibi me obsecravit, qui se sciret non deserturum, ut darem.

10

huiusmodi vero structura nominativum habere quantum ad transitionem non potest. omnis enim genetivus vel verbo adiungitur ad perfectionem 28 sensus, ut 'mei' vel 'illius potior', vel possessioni, ut 'mei servo loquor'; alii vero casus non ad possessiones, sed ad verba solum referuntur. igitur 15 'sui' pronomen vel ad verbum semper ponitur reciprocum, id est sui passionem significans, vel retransitivum vel ad possessionem, ut 'sui servo loquitur' vel 'sui miseretur' vel 'rogat me vidua, ut sui miserear', numquam autem absolute, quomodo alia, ut 'ego loquor' et 'tu loqueris' et 'ille loquitur'. cum enim, sicut | diximus, necesse sit, actum vel a semet ipsa 20 in se vel ab alia in eam intellegi, numquam potest verbum vel recipiari vel transire, nisi in obliquos casus. omnis autem obliquus nominativo adiungitur transitionem personae ad personam significans vel verbo in se nominativum demonstranti, ut 'ego te docui, ille mihi profuit', vel 'docui te, profuisti mihi'; similiter per reciprocaiones: 'ego mihi profui, tu tibi profuisti, ille profuit sibi' vel 'me accuso, te vituperas'. nominativus enim per se positus transitionem non significat, ut 'ego scripsi'; una enim eademque 25 persona intellegitur. nec potest esse nominativus, cuius etiam obliquus

I siue retransitivum h intelligatur GLK vel et ab] uel ab HGLK 2
 in alia simul B in ipsa B possessionibus uel GLK 3 miseratur(e) Rr
 4 se sequentem] rh sequentem RH 5 Terent. Andr. II 3, 3 in Andria om. G
 6 ipsus ex ipsius corr. H ipsius BGLK iniurius uideatur esse Bas. uideatur H post uideatur: Passiva enim quoque ab actu aliquo fiunt Hb Passiva enim quoque ab actu aliquo fiunt B Passiva enim quoque (quo GLK) ab actina liquesunt RDGLK add. nota Non habuit uetustus unci. r; in D ante Passiva al. m. in mg. omne enim actuum uerbum ipsa sua prolatione passivum demonstrat, quia ab ea persona, quae agit, statim transit actus ad eam, in qua agitur. Nam quando dico 'amo', licet non definiam quem, tamen certum est, quia est in quo fiat actum, id est qui amatur. 7 eandem] r eadem R ab ab-H Ter. Andr. II 3, 27 sq. in eodem RDH 8 hanc fidem in lit. b 9 sibi met obseravit(u) B me ex corr. d deserturum] sic etiam Bas. desertum in Ter. vet. cod. Mur. Bentleius 12 perfectionem] r perfectionem R 14 solum feruntur BDHGLK 16 retransitivum] rh transitivum RH ad possessionem] h ad possessionem H ad positionem G 17 miserar] miserari k miseratur K 18 absolute] r absolute R et tu] r tu R 19 necesse est sit G ipsa ex ipso corr. H 21 retransire K autem] enim K obliquus] r obliquos R 22 nominativum] nominativo R 23 ille mihi in lit. b ichi 24 ego mei profui Rr 26 una enim eademq; in lit. b 27 obliquos Dd obli- uel qui quos GL obliqui casus K

p. 968. 69 P.

p. 575. 76 K.

eidem verbo possit sine transitione vel reciprocatione adiungi, ut 'ego scribo' - 'mei' autem 'scribo' dicere non possumus -, 'ille facit' - 'illius facit' nemo
 27 dicit -. cum igitur 'sibi loquitur' dicimus, in verbo 'loquitur' nominativum intellegimus 'ille', cum 'sibi' vero coniungimus, ad eum casum, hoc est dativum, qui est unus ex obliquis, ferri actum significamus. non mirum autem, s
 'sui' pronomem et reciprocum et transitivum aliquando esse, cum *ἐμαυτοῦ* quoque et *σαυτοῦ* apud Graecos et *εαυτοῦ*, quandoquidem ad actum, hoc est ad verbum, proferuntur, reciproca sunt, ut *ἐμαυτοῦ ἀκούω* || id est 'ego met ipse me audio', quando autem ad possessionem adiunguntur, quod fit per solum genitivum, transitiva sunt, ut *ἐμαυτοῦ δοῦλον ἔτησα*, id est 10
 'mei servum cecidi'.

Hoc autem (id est 'sui sibi se a se') tertiae esse personae primitivum, coniunctum illis personis, quod *σύζυγον* Apollonius vocat, comprobatur etiam ipsa declinatio, in qua sequitur declinationem primae et secundae personae, quomodo apud Graecos *ἐμοῦ σοῦ οὐ, ἐμοί σοί οἱ, ἐμέ σέ ξ*, sic etiam apud nos 'mei tui sui, mihi tibi sibi, me te se, a me a te a se', et quod, quemadmodum praediximus, loco aspirationis, quam habet tertia apud Graecos persona, s habet principalem per omnes casus.

28 In hoc autem quoque, id est, ut hoc pronomine modo transitivo modo reciproco utamur, Homerum sumus, ut iam dictum est, secuti, 20
 qui tertia quoque persona primitivi modo reciproca modo transitiva utitur, ut:

Δύτερον αὐθώρηκα περὶ στήθεσσι ξδυνεν
Οἷο ἠ κασιγνήτου,

οἷο dixit pro *εοῦ*. idem:

nel i uel n
 1 eodem *GL* eodem *B* possit *Lg* possint *K* poss+++ *G* 2 autem scribere
B dicere in *lib. b* 5 *φαρι H* 6 cum *EMAYTON ****** quoque (cū *EMAYTOY*
ni f.) *Hh* cum apud grecos quandoquidem *D* *ἐμαυτοῦ*—*εαυτοῦ* post cum add *d*
ἐμαυτοῦ] r *EMOYTOY R* *EMAYTOY K* *EMAITON GL* 7 *εαυτοῦ*] *AYTOY H* 8 *EMAY*
 O M
TOY AKOY R *EMAYTOYKOYIC DHK* *EMAITOYKOYIω GL* 9 medi audio *H* 10
ἐμδουτοῦ] r *EMAYTOY R* *EMOYTON ΔΟΥΑΘΝ ΤΕΤΥΗΑ in litura l* *ΔΟΥΑΘΝ BG* *ΔΟΥ-*
 O
ΛΟΜ H *ΛΑΥΑΕΝ K* *ΕΤΙΦΑ BDH* *ΕΤΥΑ G* *ΕΤΙΑ K* 11 cecidi *D* cecidi *GK* 12
 primitivum *H* 13 *σύζυγον*] *scripsi cf. modo Apoll. de synt. III 2 p. 195, 12. 19;*
 196, 20 *Bk. et de pron. 102 C 8 secundum ipsius Bekkeri coniecturam.* *CYTYTO B*
CYNAIΩN Heidelberg. teste Lind. *CYTYTON R* *CINZIO post apollonius add. k* *CINKUTION*
ibidem add. h om. DHGLK σύζυγίαν Bekkerus ad Apoll. de pron. p. 194 σύζυγιον
(σαξυγιον 3) add. *apollonius RHGLK* 15 *ἐμοῦ*] r *EMAY R* *KAMAQY GK*
ἐμοῦ—ξ] om. L add. l *οὐ ἐμοί σοί om. B* *ἐμοί σοί οἱ] r* *EMOY COY OY R*
EMAMAQY COY IOY GK *EM+E(A) l* *EMAE GK* sic et apud *L* 17 quod add. *k*
 quemadmodum] r quemadmodum *RL* tertia *ri rñh* tertia *l H* *i* tertia *B*
 18 s in *litura h* 19 autem *om. H* ut *om. D* add. *d* 20 sequuti *D* 21 qui
H quia *L* persona quoque *GK* quoque persona primitivi (primitivi *B*) quoque
 modo *BDH* persona quoque primitivi quoque modo *L* ut—*κάλλους αὐτοῦ om. D*
GR d *Hom. II. III 332 sq.* 22 *ΘΩΡΗΚΑ H* *ΘΩΡΗΚΑ RB* *ΘΩΡΗΚΑ GLK* *ΘΩΘΕC-*
CIN R *CTHΘEOCIN H* *CTHΘEOCIN GLK* *CTHΘECCYNEAINEN B* *AYNEN R* *EAYNE K*

23 *TOYO K* *OYO R* *KACITNHΘOY R* *KACITNHTOY GL* *KACITNETOY H* *KACYΓNHTOY B* *κα-*
σιγνήτοιο *Homerus et sic etiam Apollon. de synt. II 21 p. 153, 14 de pron. p. 59 C*
 3 *Bk.* 24 *OYO R* *OZO H* pro eo. *ROY. id est ΠΑΡ B* *Hom. Od. III 39*

p. 969. 70 P.

p. 376 K.

Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρι ᾧ,
pro αὐτοῦ. idem:

Οὔνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
ἀντι τοῦ ᾧ πατέρι αὐτοῦ. idem:

Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεῦεν,
Κάλλεος εἵνεκα οἴο,

ἀντι τοῦ ᾧ κάλλους αὐτοῦ. itaque apud nos quoque modo pro οὐ modo
pro εὐῶ potest 'sui' accipi. similiter 'sibi' pro οἴ et εὐῶ, 'se' pro εἰ et ἐέ.

Et sciendum, quod, quotiens hoc pronomem reciprocum est, eiusdem
10 personae verbum habet convenienti casu adiunctum, ut 'sui meminit, sibi
placet'. et manifestum est, quod adiunctio verbi vim habet nominativi
casus cum actione aliqua. si igitur pronominis quoque huiuscemodi signi-
ficationem habentis, hoc est in se recurrentis, ponas nominativum et cum
eo verbum eiusdem personae, erunt duo nominativi. duo autem nomina-
15 tivi per se, ubi et actio et passio ostenditur, coniungi non possunt, sed
obliquus et nominativus, nec solum in reciprocis, sed etiam in illis, quae
in transiōne habent alteram personam. non igitur 'sui' nominativus potest
constare. ||

'Quis' ideo quibusdam pronomem esse putatur, quod declinatur ad
20 similitudinem quorundam pronominum - 'quis cuius cui', sicut 'ille illius
illi' -; et quod pro omni nomine ignoto nobis tam proprio quam appella-
tivo poni potest, ut 'quis fecit?' 'quis dixit?' unde respondentem ad huius-
cemodi interrogationem vel proprio utimur vel appellativo: 'quis fecit?
Virgilius vel poeta'; et quod substantiam significat sine aliqua certa quali-
25 tate, quod est suum pronominis.

Ad quae dicendum, quod non similitudo declinationis omnimodo con-

1 τε] ΖΗ R ΚΑCΙΓΝΗΤΩ R L ΚΑCΙΓΝΗΤΩ G H L ΘΡΑCΥΜΕΔΕΥ R ΘΡΑCΙΜΗΔΕΥ
ΚΡΑΤΕΡΙΩ B ΘΡΑ -ΟΥ. ΝΕΚΑΡΑCΙ Κ ΕΡΑCΤΟΥ. ΝΕΚΑΡΑ. ΟΥΧ Η ΕΡΑCΥΝΕΚΑΤΑΟΥΧ G ΕΡΑ-
CΥΝΕΚΑΡΑΟΥΧ L (συνῆδει — idem om. K, μῆδει — idem om. H, μῆδει — idem Οῦ
om. G L) ΚΑΥ ΠΑΤΗΡΙ R 2 αὐτοῦ] sic, non αὐτοῦ scribendum esse vidit Bekkerus

ad Apoll. de pron. p. 193 ΕΑΥΤΩΥ R Hom. Od. XIII 265 3 ΑΡΑ R B ΠΑΤΡΑ K
ΧΑΡΙCΙΟΜΕΝΟC H ΧΑΡΙCΙΟΜΑΕΝΟC G L K ΤΕΡΑΠΕΥΟΝ R ΘΕΡΑΠΕΥΟΝ G K 4 ΑΝΥ
L K ΑΝΤ R ΑΝΤ Η ΤΩΥ R ΤΟ B H G ΠΑΤΗΡΙ R αὐτοῦ] B ΑΥΤΟC rell.

Hom. II. XX 234 sq. 5 ὄν Apoll. de synt. p. 153, 1 Bk. καὶ] K B ΑΝΕΡΙ-
ΑΝΤΟ R ΑΝΕΡΙΥΑΝΤΟ L K ΑΝΕΡΙ.ΥΑΝΤΟ G ΑΝΕΡΙΨΑΝ.ΤΟ Η ΑΝΕΡΙΨΑΝΤΟ B ΘΕΟΥ R
ΔΕ. -ΟΥ K ΔΙΕΙ B ΔΙ L ΟΥΝΟΧΟΕΙΝ G L CΙΝΟΧΟΕΥΕΥΝ K Θ ΚΑΛΕΟC B ΚΑ-
ΜΕΟC G I. ΚΑΙΝΕC C K ΔΙΟ G CΙΟΥ K post οἴο: ἔν' ἀθανάτοισι μετεῖη, κάλλεος

οἴο add. edd. inde ab α 7 τοῦ τοῦ] B τοῦ rell. ΚΑΜΟΥC G L K αὐτοῦ] v.
Bekkerum ad Apoll. de pron. p. 193 8 εὐῶ] C O Y G L Ε-ΟΥ K οἴ et εὐῶ] ωι et
εωι R D H ωι et εoy B μι et εμι τ -ΟΥ et pro εωυ G τοι et coi in litura l +ΟΥ et

εoy K εἰ et ἐε] e Rr ce G et ἐέ om. D H L K. de toto h. l. cf. Bekkerus in
Apoll. de pron. p. 192, qui pro εῶ et εόν, quae in Putschiana extabant, εοι et ἐε

Prisciano reddendum esse perspexit, non magis tamen verum inde fieri quod Priscianus
h. l. fingat discrimen 9 est om. B D H 11 quod coniunctio B D H G L r habet

nim GLK 14 atem B 16 obliquus D obliqui K 17 transiōne] rk transiōne
R K personarum B G 19 De eo quod quis non sit pronomem sed nomen inser. l

ideo a quibusdam Gh putatur] r putauerunt R quod ex corr. b 20 quo-
rundam B 21 appellatiuo D 23 utamur G appellatiuo D 26 Ad quae] rd

Atque R B Adque D ad quod G L K et in litura h omnimodo om. K

p. 970. 71 P.

p. 576. 77 K.

iungit vel discernit partes orationis inter se, sed vis ipsius significationis
nam et pronomina multa declinationem nominum sequuntur, ut omnia deri-
vativa: 'meus tuus suus, noster vester, nostras vestras', et rursus nomina
declinationem pronominum, ut 'unus unius uni, solus solius soli, totus
totius toti, ullus ullius ulli, nullus nullius nulli, alius alius alii', cuius ge-
netivus, quia par est syllabis nominativo, producit semper paenultimam,
cum 'alterius' contra, quia duabus vincit syllabis nominativum suum, semper
30 corripit paenultimam, 'alter alterius alteri'. 'uter' vero 'utrius', quia una
superat syllaba, licet in metris et producere et corripere, et quae ex eis
componuntur; quamvis haec quoque quidam eodem errore declinationis
inducti pronomina esse putaverunt. cum enim omnia haec ad certum nu-
merum vel quantitatem referuntur, quomodo possint esse pronomina, quae
et omnia qualitate vel quantitate carent et loco priorum, quae sunt in-
dividua, hoc est nihil commune vel generale habentia, accipi solent? supra
dicta igitur cum generalem substantiam vel quantitatem significant neque
15 loco priorum finitorum accipiantur, sine dubio nomina sunt appellativa;
31 similiter illa, quae infinitam qualitatem significant: 'qualis, talis'. quo-
modo enim infinita vel interrogativa pro nominibus accipiuntur propriis,
quae ignorationem ipsius propriae unius cuiusque substantiae vel qualitatis
vel quantitatis significant?

• 'Quis' quoque quamvis substantiam sine aliqua certa qualitate demonstret,
hoc tamen interest inter substantiam illam, quam pronomina significant,
quod illa pro speciali et propria unius cuiusque accipiuntur substantia, quae
demonstratione praesentium vel relatione absentium personarum intellegitur,
hoc autem generalem et infinitam substantiam, quae pertinet ad universa-
rum rerum genera et species et partes, demonstrat. quomodo igitur nu-
meros et quantitates inter species qualitatis nominum accipimus, sic etiam
infinitam et generalem substantiam, quae est in hoc nomine, hoc est 'quis'
vel 'qui' et quae ex eo componuntur, in hoc esse dicimus qualitatem.
habet igitur etiam qualitatem, quam desiderat nomen.

Vt breviter igitur totum colligamus, pronomina loco priorum acci-

1 orationes *K* 2 De pronomibus in declinatione nominum et e contra de nomi-
nibus in declinatione pronominum *inscr. l* secuntur *RH* 3 suus *om. DG add. y*
rursum *GLK* nomina *G* 5 alii] alii *K* 6 post paenultimam: cum —
paenultimam *om. D add. d* 7 vincit *BDGLKr* 9 liquet *K* 10 haec *add. r*
12 post quantitatem: referuntur — quantitate *om. R add. r* possint in *mg. add. K*
possent *B* possunt *D* 13 careant *Kh* 14 commune] *d* commune *D* solent] *B*
soleant *vell.* 16 appellativa *D* 18 enim *om. B spscr. K* interrogativa vel in-
finita *LK* accipiuntur] *d* accipiuntur *D* 19 uniuscuiusce *L* 21 Item de quis
inscr. l 22 hoc *om. GLK* tamen (inter in *mg. add.*) est inter *K* illam et
quam *HGLK* 23 uniuscuiusce *L* accipi hoc autem *D*, untur — intellegitur *om. D*
add. d 24 vel] *r* et *R* 25 infinitam] *r* finitam *R* 26 " genera rerum *G*
et qui partes *G* et qui partes *L* 27 inter *R* species] *r* species *R* 28 infinitam
et generalem] *r* finitam generalem *R* hoc est hoc est *H* 30 habet igitur
etiam qualitatem post qualitatem *om. R add. r* etiam igitur *GL* etiam igitur etiam
K 31 De recapitulatione aliorum quae praedicta sunt *inscr. l* totum] omne
GLK colligamus *Rr* pronomina quoque loco *GLK*

p. 971. 72 P.

p. 577. 78 K.

piuntur nominum, itaque finitas exigunt sibi personas, quas nullum ex supra dictis potest habere nominibus. quid autem sic incongruum quam 32 omnia numerorum nomina sine dubio ab omnibus nomina accipi, 'unus' autem et 'alter' et 'uter' et 'solus' declinationis causa pronomina esse 5 putare? sin autem in declinatione vel derivatione quaedam inaequalitas invenitur, ut 'quis quae quod, alius alia aliud', nihil mirum, cum in omnibus partibus orationis, de quibus nulla dubitatio est, hoc inveniat, ut in nominibus: 'supellex supellectilis, hospes hospita, gracilis gracila', in pronomibus 'ipse' vel 'ipsus ipsa ipsum', in verbis 'sum fui, fero 10 tuli'.

Illud quoque quidam obiciunt, quod demonstratio propria est pronominum, ut 'hic', ergo et 'talīs; tantus', sed falso. nam adverbia quoque inveniuntur demonstrativa, ut 'en, ecce'; ergo et nomina possunt esse demonstrativa, et pronomina tamen inveniuntur carentia demonstra- 15 tione, quae sunt relativa, ut 'is sui'. hoc autem interest inter demonstra- 33 tionem nominum et pronominum, quod id, quod demonstratur per pronomem, solum ostenditur per se nec ad alium pertinet extrinsecus, quod || vero per nomen, non solum ipsorum, quae ostenduntur, sed etiam illorum, ad quos referuntur, demonstrationem habet, ut 'talīs Pyrrhus appa- 20 ret, qualis pater eius', et quod pronomina demonstrativa in eodem genere et numero manent, qui demonstratur, nomina vero demonstrativa possu- mus diversa ostendentes ad diversa referre, ut si aspicientes mare dica- mus, talem esse Nilum, cum sit Nilus masculini, mare autem neutri, vel si quis dicat statuam Herculis cernens, 'tanti fuerunt mei parentes, quan- 25 tus iste Hercules'; cum enim unum aspiciat, plurali uti potest numero. si igitur similitudinis causa huiusmodi nominum demonstrationes profere- 30 rantur, quae est in communi qualitate vel quantitate, qua carent pronomina, quae dubitatio est, nomina magis haec esse appellativa? itaque interpretantes: 'quid est talis vel tantus?' dicimus 'similis huic, de quo lo- 30 quimur'. ergo cum adiungimus substantiam qualitati, - nam 'huic' sub-

1 personas ***** quas L 2 quam omnium numerorum D 4 uter solus
H 5 putare D De inaequalitate in quibusdam partibus *inscr. l* vel deriva-
tione] *om. Heidelb. teste Lind.* ut derivatione Rr 6 quod] quid G in *om. R*
add. r 8 suppellex BHGLK suppellectilis GLK hospes ospita GLK 9
pronomibus] r nominibus R ipsus] ipsius B 10 tuli] d tali D 11 adiciunt
in litura h propriae B 12 ergo et talis et BD De aliis nominibus et prono-
minibus ab adverbis demonstrativis *inscr. l* 13 post demonstrativa: ut en—de-
monstrativa *om. RG add. rg* 15 autem] tamen BHLK 17 ad alium] r ad aliud
GLK alium R 18 uero pronomem L 19 refertur B pyrrus^h D phirrus H
pirrus K apparet L apparet * qualis K 21 possumus diversa possumus
ostendentes (diversa in *mg.*) L 22 ad diversa Rr 23 talem et nilum G
neutri] d ue** D 24 si *spscr. r* fuerunt ex fuerant *corr. L* 25 hercules ex
herculus *corr. H* unum unum R unam GLK potest uti GLK 27 quae in
L commune B vel quantitate] r vel qualitate R 28 De aliis nominibus quae
alii pronomina esse auctumant *inscr. l* interpretantes B 30 Ego H

p. 972—74 P.

p. 578. 79 K.

stantiam significat, 'similis' vero qualitatem - 'tantus, talis' pronomina esse non possunt neque pronomibus redduntur, sed nominibus, hoc est 'quantus' vel 'qualis'.

- 34 Tria autem sunt demonstrativa nomina: 'talis, tantus, tot', et quod a pronomine et nomine componitur: 'huiusmodi' vel 'huiuscemodi'. unde hoc quoque aliud intrinsecus demonstrat, id est substantiam, et aliud extrinsecus intellegitur, id est qualitas, quam per se pronomen sine adiunctione nominis habere non potest. sciendum tamen, quod 'talis' et 'tantus' et 'tot', si ad praesentes dicantur, etiam demonstrativa sunt, sin autem ad absentes, relativa vel redditiva tantum, ut 'qualis Hercules, talis Theseus fuit'.

- Illud quoque notandum, quod in vocativo omnia nomina eius capacia possunt esse demonstrativa; itaque in hoc solo finitam videntur secundam habere personam: nam in aliis casibus infinitae sunt personae et tertiae, nisi quando substantivo vel vocativo adiunguntur verbo; tunc enim et secundae et primae copulantur personae, ut supra memoravimus: 'Priscianus sum, Priscianus vocor'; 'Virgilius es, Virgilius diceris'. omnia autem infinita vel relativa vel interrogativa, cum semper de tertia dicantur ad secundam, - ea est enim, ad quam naturaliter interrogatio dirigitur - non possunt habere vocativos, qui proprii sunt secundae.

'Alius' quoque caret vocativo, cum abnegationem habet tam primae quam secundae. dicimus enim 'neque ego neque tu, sed alius'; igitur quod caret demonstratione praesenti, vocativum habere non potest; ergo nec pronomen hoc esse certum est, non solum enim non finit personas, sed etiam abnegationem habet finitarum. tertiam quoque incertam significat, quod est illi pro qualitate, et quod in amplioribus solet dici quam duo. pronomina loco nominum accipiuntur priorum, ut 'Cicero scribit, idem recitat', et unum et idem significat; sin vero dicam 'Cicero scribit et alius recitat', non eadem est persona. illud quoque arguit, hoc non esse pronomen, quod 'ipse' omni potest subici pronomini, ut 'ego ipse, tu ipse, ille ipse', non tamen 'alius ipse' dicimus.

1 vero quantitatem B talis ex qualis corr. D 2 redduntur] k retuntur K
 4 Tria] r Trea G Tri R 5 et a nomine K 6 quoque et aliud D demonstrat ex
 demonstrator corr. D 6 sq. intrinsecus RDK an hoc s. extrinsecus s. intrinsecus voc.
 a glossatore additum est? 7 intellegitur om. G adiunctioe B 8 pronominiis
 Rr posset BHGLK qualis RD qualis talis B quantus D 10 relativa]
 in mg. add. K relativina G 11 theseus D theseus K 12 iterum de nto iuncto ad
 .II. personam substantivi vel vocativi verbi inscr. l annotandum GLK adnotan-
 dum Hb capacia] r capacia R 13 demonstrativa esse D 15 substantivo] r
 substant. R adiunguntur] d adiungantur DGL 16 priscianus GLK 17 priscia-
 nus GLK vocor] r ue+cor R es et virgilius r 18 iterum de pdictis nomi-
 nibus quae nec vocatiuos habere queunt inscr. l 19 ea est] r es R 20 voca-
 tiuos habere (vocatiuos in litura) K 21 habeat K 23 demonstratione] r de-
 monstratione R 24 nec pronomen in litura K hoc esse] esse hoc D ho esse R
 autem esse L personas] h persennas H 25 sed] d set D 26 amplioribus B
 27 loc*(o?) H locu in litura h 28 unum idem K unum et idem unum B
 29 hoc] r quod R 30 subici] r ubi R 31 tamen] R tamen etiam BDHGLK

p. 974 P.

p. 579. 80 K.

'Alter' quoque et 'uter' et quae ex eis componuntur et 'ambo' vocativos habere non possunt, cum vel partiuntur vel referuntur. quod autem partitur, in diversis est personis, vocativus autem ad unam dirigi vult personam itaque in his esse non potest, quae partiuntur. quid est enim
 5 'uter'? 'ego vel tu' sive 'tu vel ille'? similiter 'alter' ex 'me et te' vel 'te et illo'? quomodo ergo in significatione diversarum personarum possit esse vocativus, qui ad unam pertinet solam secundam? relativa quoque cum demonstratione carent, vocativum habere non possunt, ut
 10 'ambo, uterque, alteruter'. 'ullus' etiam et 'nullus', cum semper cum abnegatione ponitur, et 'nemo' carent vocativo. | ||

alius esse dicimus *G* 1 Alter] *h* Ater *H* ex his *K* vocativos] *r* uocativo
R 2 non possunt habere *G* partiuntur] partiantur *K* participantur *GL*
 3 uocativos *L* vult] *r om. GLK* uul *R* 4 his] *r is R* 5 uter nisi ego
 uel
 et tu sine *K* tu vel ille] *dh* tu et ille *GKr* tu ille *DH* 6 te illo *R* 7 esse
 possit *H* 9 cum semper abnegatione *G*

Artis prisciani caesariensis u. d. gra[m]m urbis romae constantinopolitanae | liber XIII explicitus de pronomine | Incipit liber XIII de praepositione *R* ARTIS PRISCIANI CAESARIENSIS VIRI DOCTISSIMI GRAMMATICI VRBIS ROMAE CONSTANTINOPOLITANAE LIB. XIII. EXPLICIT DE PRONOMINE. INCIPIT LIB. XIII. DE PRAEPOSITIONE. *B* artis prisciani caesariensis uiri doctissim. grammatici urbis rome constantinopolitane. liber XIII explicit de pronomine. incipit liber XIII de praepositione. *D* ARTIS PRISCIANI CAESARIENSIS VI GRAMMATICI. VRBIS ROMAE CONSTANTINOPOLITANAE. LIB. XIII. EXPLICIT DE PRONOMINE. INCIPIT LIBER XIII. DE PRAEPOSITIONE. *H* Elena artis prisciani caesariensis u. d. grammatici urbis romae constantinopolitanae. liber XIII explicit de pronomine. | INCIPIT XIII DE PRAEPOSITIONE. *L* finit. . . Elena artis prisciani caesariensis u. d. grammatici urbis romae constantinopolitanae. liber XIII explicit de pronomine. | incipit liber XIII de praepositione *K* *subscr. caret G*

LIBER QVARTVS DECIMVS.

p. 973 — 75 P.

p. 581. 82 K.

DE PRAEPOSITIONE.

I 1 Quoniam de omnibus, ut potui, declinabilibus supra disserui, id est de nomine et verbo et participio et pronomine, nunc ad indeclinabilia veniam, quae iure extrema ponuntur: ea enim sine illis sententiam complere non possunt, illa vero sine istis saepissime complent. itaque cum 5 mihi bene videantur praepositionem ceteris indeclinabilibus Graecorum doctissimi praeposuisse, et maxime Apollonius, cuius auctoritatem in omnibus sequendam putavi, ego quoque ab ea incipiam. nomini enim, quae principalis est omnium orationis partium, et ceteris, quae casus ad nominis similitudinem sumunt, praeposita vim potest sibi dictionis defendere, aliis vero, id est carentibus casu, adiuncta unitur cum eis, iusque dictionis proprium perdit.

Est igitur praepositio pars orationis indeclinabilis, quae praepositur aliis partibus vel appositione vel compositione.

Est autem quando per appositionem prolatae praepositiones | praepostere ponuntur, || poetica plerumque auctoritate; nam sine metris scribentes rarissime hoc inveniès facere nisi in 'cum', quae solet quibusdam 2 pronomnibus apud omnes similiter postponi. quando autem ordinem mutant, mutant etiam accentum, nisi differentia prohibeat, quod etiam coniunctiones apud Latinos praepositivae vel communes, si postponantur, facere 20 solent, ut 'igitur, quoniam, saltem'; praepositivae autem gravantur omnibus syllabis, postpositivae acuuntur in principio.

Sed hoc interest inter praepositiones et coniunctiones, quod coniunctiones praepositivae numquam componi possunt cum declinabilibus nisi infinitis, ut 'si-

2 diserui *GL* deserui *K* 3 nomine] pronomine *G* ad] *d* et *D* 6 bene mihi *BHLK* graecorum *L* 7 Apollonius] *cf. de synt.* 13 p. 17, 18 *sqq. Bk. coll. Lud. Langio das System der Syntax des Apollonios Dyskolos* p. 8; apollonius *RHGLK* 9 partium orationis *G* 10 praepositiva *GK* 11 vero *om. K* unitur] unitur *d* 13 pars *ex* *pras corr. D* 15 praeposterarum *DL* 16 plerumque] *b* praepostere *B* 17 inveniès *BGLK* solet in quibusdam *H* 18 ordinem mutant] *h* ordinem mutant *H* 21 saltem *B* saltem *K* praepositivae *K* autem] enim *BD et in ras. h* 22 postpositivae] praepositivae vel postpositivae *g* 23 et coniunctiones *B* 24 praepositivae nunquam *GL* cum — nequa *uncis incl. et magistri glosa habuit s. cum verbis quia ipsa in inferis (ior?) s et praepositiones quidem antecausales et cetera spscr. r nisi (add. h) cum declinabilibus (declinabilibus K) his *BDHGLK**

p. 975. 76 P.

p. 582. 83 K.

qua, nequa', praepositiones vero, quamvis in transitione ponantur personarum separatae, id est per appositionem prolatae, non coniungunt duas substantias cum uno accidente, quod est proprium coniunctionis, ut 'ego et tu facimus', 'homo et taurus arant', vel duo accidentia cum una substantia, ut 'scribit et legit homo' vel 'iustus et fortis homo'. et ut hoc ipsum plenius absolvam, non copulat praepositio duas casuales dictiones vel duo adverbia cum uno verbo, ut 'ego et tu facimus', 'doctus et sapiens fuit Cicero', 'bene et splendide loquitur', vel duo verba cum una casuali vel uno adverbio: 'vir docet et docetur', 'recte scribit et legit'. et praepositiones quidem ante casuales tam in compositione | quam in appositione ponuntur, coniunctio vero nisi in appositione praeponi aliis partibus non potest, nec supponi quidem, excepto 'que', ut 'ubique, plerumque, undique, uterque', in quo tamen possumus additionem magis vel derivationem que syllabae, quomodo ce quoque solet fieri, factam accipere, quam coniunctionem esse, cum nec significationem suam coniunctionis servat nec legem inclinationis in omnibus: 'undique, utique'. derivativa autem per additionem finalis alicuius syllabae apud Graecos quoque solent inveniri, ut *οὐρανός οὐρανόθεν, ἔξω ἔξωθεν, Ἀθήναι Ἀθήνηθεν*. sic igitur || 'uter uterque, ubi ubique, unde undique, plerum plerumque, quis quisque, utrum utrumque'. nihil mirum tamen, coniunctionis similem syllabam que addi, cum apud Graecos quoque *δέ* in eundem modum in fine additur nec tamen coniunctio accipitur, ut *ὅδε τοῦδε τῶδε*.

Sed redeamus ad differentiam coniunctionum et praepositionum. coniunctio praepositur etiam carentibus Casu per appositionem solam, cum contra praepositio per compositionem dumtaxat potest illis praeponi.

Sunt autem vel unius syllabae praepositiones vel duarum vel trium.

Et adverbia quidem derivativa possunt esse, praepositiones vero positivae sunt omnes, si sequimur Graecorum auctoritatem. itaque 'adversum,

1 praepositiones vero] praeposit^{iones} uero (q) Hh Nec praepositiones uero K nec praepositiones G et in praepositae uero corr. L 2 separate Bh non om. HGLK add. h 3 coniunctionis R 4 arant ex amant corr. L duo] r dua R ut et scribit et B 5 iustus] d iustus D plenius plenius Rr planius BDHGLK 6 absolam ex obsolam corr. D 8 una casuali] h un* casuali (o?) H uno casuali K uel cum uno B 9 adverbio ut docet H 10 quidem antecausales RD 11 . Coniunctiones Dd 12 potest] d possunt D supponi] r supponi R quae Rr post que: ut— derivationem que om. D add. d 14 que] rb quae RB factam dh factum BDH 15 significationem in titura L 16 inclinationis] d inclinationis uel e

D ut undique BDHLLK ut undique G Derivata H Derivata r 17 solent quoque B 18 οὐρανός (c) L οὐρανός οὐρανόθεν K οὐρανόθεν ἔξω] r οὐρανός οὐρανόθεν B ἔξω B ῥεοῖοθεν G Ἀθήναι] om. H Ἀθῆναι R Ἀθῆναι D

Ἀθήναι Ἀθήνηθεν] om. K AEN. G ANU. GEN L ΑΘΗΝΑΙΕΝ Η ΑΘΗΕΝ Β ΑΕΝΕΓΕΝ D ΑΕΝΕΓΕΝ R ΑΘΕΝΑΑΕΝΘΕΝ r 19 undique GLK 20 coniunctioni similem RB que] r quae RB 21 δέ] de RBDHLL 22 tamen] non L ode H

τῶδε] τῶαε G 23 coniunctionum R 25 praepositio per compositionem] r praepositionem R illis] r illi R 27 post positivae: id est primitivae add. libri. unci incl. r

p. 976. 77 l.

p. 583. 94 K.

extra, infra, inter, intra, cum | sint derivativa, magis adverbia esse videntur praepositiva quam praepositiones. possunt enim haec etiam sine casualibus verbis adiungi, ut 'ego in campo curre, tu extra', 'ego supra aspicio, tu infra'; sic etiam similia. sciendum tamen, quod omnia adverbia, quae solent casibus adiungi, Romani artium scriptores inter praepositiones posuerunt, quia sunt praepositiva casualium et gravantur omnibus syllabis vel quia interpretatio eorum apud Graecos modo praepositionis modo adverbii vim obtinet, ut: •

ante ora patrum;

hic 'ante' τὸ 'πρό' significat, quod est praepositio Graeca. at vero: 10

Ante leves ergo pascentur in aethere cervi

et:

Ante pererratis amborum finibus exul,

5 hic 'ante' τὸ 'πρότερον' significat et est sine dubio adverbium. similiter 'contra', quando κατά significat, loco praepositionis est accipiendum, ut 15 contra contionem Metelli; cum vero τὸ 'ἐναντίας', quod proprium est eius, significat, adverbium est sine dubio, ut 'ego in hanc partem specto, tu contra'. Iuvenalis in I:

Stat contra starique iubet.

'adversum' quoque ideo praepositionem esse putaverunt, quia pro ἐπί praepositione Graeca solet aliquando poni, ut Terentius in Andria: 20

† Idque adversum te gratum fuisse habeo gratiam;

quando autem τὸ 'ἐναντίας' significat, magis adverbium ostenditur, ut Terentius in Phormione: •

† ei loco exadversum

25

Tonstrina erat quaedam.

'secundum' quoque, quando pro κατά et μετά accipitur, loco praepositionis est. Sallustius in Iugurthino: secundum ea, uti debi-

. 1 sint] sin L videntur esse D 4 sic ex si corr. H 7 interpretatio B
8 optinet R B I K Verg. Aen. I 95 9 Ante vel ora Rr 10 τῶν τε R τροπῶ
B praepositio graeca est D Verg. ecl. I, 60 (deficit Med.) 11 pascentur
Pal. 12 Verg. ecl. I, 62 (deficit Med.) 13 pererrantis Rom. 14 τῶν τε R
ΠΡΟΤΕΡῶΝ G ΠΡΟΤΕΡῶΝ L ΠΡΩΤΕΡῶΝ R 15 ΚΑΤΑ iuxta Dd 16 contra con-
tionem Metelli] est titulus orationis Tullianae v. lib. VIII § 51 ibique annot. con-
tionem] actionem G 17 in hanc ut ego K in hanc Rr hac parte Bd
18 Iuv. sat. I 3, 290 I 'ex II cor.' B 19 starique] r starque R 20 ἐπί] r
eni R 21 Ter. Andr. I 1, 15 Et id gratum fuisse adversum te habeo gratiam, et
sic lib. XVIII § 210, nisi quod iterum ibi Idque scriptum est in Andria om. G
22 hebeo D 23 τῶ R ἐναντίας] ex ENANTIŌC corr. G ENANTIŌC R B D NANTIŌC H
ostenditur in litura L 24 Terentius] idem D Ter. Phorm. I 2, 38 sq. cf. lib.
XVII § 4 de XII vss. Aen. § 224 in Phormione om. G 25 exaduersum ei loco
cum Bas. (qui exaduorsum) Prisc. lib. XVII l. I. exaduersum ilico (elico m. rec.)
Bemb. ei loco om. de XII vss. l. I. 26 tonstrina K 27 quando om. G et]
r ET RH 28 Sall. Iug. 14, 3 secundum ea, si desideranda erant, uti debitis uter-
rer, ubi secundum adverbium potius esse, ut locus sit distinguendus sit: secun-
dum, ea si et Bipontinis visum est et Kritziō in ed. mai.: in ed. min. a. 1856 idem

tis uterer. Lucanus in VIII:

secundum

Emathiam lis tanta datur.

Accentum habent praepositiones acutum in fine, tam apud Graecos 6
quam apud nos, qui tamen cum | aliis legendo in gravem convertitur, nisi
praeponere proferantur, quod Aeolis quoque, quamvis fugiant in fine acu-
tum, in hac parte solent servare, quos in plerisque secuti in hoc quo-
que sequimur. cum vero praeponere ponuntur, monosyllabae acuto, disyl-
labae paenultimo acuto proferuntur, nisi aliqua differentia, ut praedictum
10 est, impediatur, ut Virgilius in I Aeneidos:

maria omnia circum;

finalem enim acutum syllabam, ne, si paenultimam acuumus, nomen vel ad-
verbium putetur esse. tantam autem praepositioni tenorum mutationem
facit ordinis commutatio, quod quibusdam pronomibus etiam enclitici vice
15 fungitur, quae sunt haec: 'mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum', de
quibus in pronomine latius tractatum est. nec mirum, in hac parte orationis
Romanos in fine reponere accentus, quamvis sint disyllabae, nec non Aeolis
contra consuetudinem suam idem facere, cum annititur semper praepositio
sequenti dictioni et quasi una pars cum ea effertur, quamvis per apposi-
tionem proferatur, unde et acutum in gravem convertit. idque Donatus
etiam in secunda arte de praepositione se intellegere confirmat his verbis:
separatae praepositiones acuuntur, coniunctae casibus aut
loquellis vim suam saepe commutant et graves fiunt. Cen-
sorinus vero plenissime de his docet in libro, quem de accentibus
25 scribit.

Et compositae quidem tam in nominativo quam in obliquis casibus ab 7
eo nominativo compositae flexis inveniuntur, ut 'indoctus indocti indocto
indoctum indocte', appositae autem non nisi cum accusativo vel ablativo,
ut 'in hostem, pro patria'; cum verbo semper in compositione, | ut 'in-

in Prisciani cessit sententiam in Iugurthino om. G pro secundum ea si: sed ea si
vel sed si ea pars codd. Sall. ea om. G post ea inter lineas si desideranda
erant add. Heidelb. debitis] r debetis Rb 1 Lucan. Phars. VIII 332 sq.
V[II] 1 III. K III. vell. 3 hemathiam RDII themathiam LK thebathiam G Ema-
thiam Voss. A Emathyam Voss. B 4 praepositiones habent B acutum ex acutum
corr. H 5 nos] Latinos B aliis partibus legendo B 6 proferatur G Aeolis
lis] b aeolis B aeoles Dh eoles GLK 7 servare] r servare R sequenti ex sequi
corr. B 8 praeponere D ponantur BDHGLK acuto disyllabae] om. R mono-
syllabae (quod et ipsam extat in R) acuto. Dissyllabae spscr. r 10 Verg. Aen.
I 32 13 praepositioni*(s) D tenorum] r tenorem R 14 enclitici] rh enclitici d
in enclitici R enclitici H enclitici D 15 fungitur] d fungantur D 17 ponere BDHGLK
aeoles h eoles DGLK 18 idem facere] id facere B non autem cum antepo-
nuntur spscr. h annititur K adnititur B et ex nititur corr. D 19 effertur L
20 Donat. art. gramm. II 16, 6 p. 1765 sq. P. 25 L. 21 arte(p) G 22 sepe-
rate R sepe ratq r accuuntur H 23 loquellis D loquelis RHLK loquaelis G de
Censorini de accentibus libro cf. § 40 et O. Iahnium in praef. ed. Censorin. de die
nat. p. V sqq. 24 planissime HGLK de his planissime D acc+entibus(id?)
H 26 nominativo] d nomina** D 27 indoctus] d indoctos D 28 vel] et,
spscr. uel, K uel ablativo add. r 29 hostem] b hoste*(s) B

duco, extorqueo, percurro'; cum participiis in compositione quidem secundum verborum figuram, ex quibus nascuntur, ut 'inducens, extorqueus, percurrans', et praeterea per appositionem in accusativo et ablativo secundum nomina, ut 'in amantem, pro docente'. pronomiibus vero per appositionem solam praeponeitur duobus supra dictis casibus obliquis, ut 'in illum, de illo', et sibi praeponeitur in compositione, ut 'imperterritus, inexpugnabilis'. nec non etiam coniunctioni invenitur praeposita, sed non servat vim suam, ut 'absque', unde, ut supra memoravimus, additio magis putatur quae ergo a praepositione 'abs' derivatum est adverbium 'absque', quomodo ab 'ex' 'extra'; similiter adverbii praeponeitur per compositionem, ut 'perinde, subinde, deinceps, abhinc'. igitur nomini quidem et per appositionem et per compositionem, pronomini vero per appositionem solam, licet quibusdam 'mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum' composita esse videantur, participio per derivationem vel consequentiam compositorum verborum vel per appositionem, ceteris autem partibus per solam compositionem praepositio iungitur.

Loco etiam coniunctionis accipi solet causalis, ut 'per desidiam malitiae nascuntur', id est 'causa desidia'. similiter 'propter'.

II 9 Sunt autem apud nos multo plures quam apud Graecos. apud illos enim cum sint decem et octo praepositiones, diversas singulae habent significationes, quae complent multarum apud nos demonstrationem, ut $\pi\epsilon\rho\acute{\iota}$ pro 'circum' et 'circa' et 'erga' et 'de' et 'super', quando memoriae est, ponitur; similiter $\pi\alpha\rho\acute{\alpha}$ pro 'apud' et 'prope' et 'praeter' et 'propter'. nec solum id, sed etiam illud causa fit, ut sint ampliores apud nos, quod omnia adverbia localia, quae solent casualibus praeponi, inter praepositiones nostri posuerunt, ut supra diximus, tenoremque earum in eis quoque servaverunt, ut 'pone tribunal, adversum hostes, citra forum, contra inimicos, infra tectum, supra montem, extra muros, intra urbem, ultra Alpes'. huiusmodi enim omnia Graeci adverbia dicunt esse, quia et certam aliquam habent significationem etiam per se posita, quod praepo-

2 verborum quidem figuram B extorqueus] r extorqueus R 3 appositionem DH appositionem L 4 docente ex ***ante. corr. D ducente BH 5 duobus] bh duabus BH supradictis add. r obliquis casibus GLK 6 imperterritus B imperterritus et K 8 servat] r et ex serva** corr. D servam R suam ut abs absque B suam abs absque DH ut] h ** H memorabimus B 9 adverbium om. D 11 perinde] d proinde D subinde] r subito RDGLK desubito Hk deinceps add. g appositionem H 12 Et pronomini Dd solam licet corr. ex solam licet H 14 videntur GLK participio propter derivationem L 15 vel appositionem H 17 causalis accipi solet B causalis in littera h casualis G disidia K 18 id est add. b disidia K propter et ob. uirgi in III. (Aen. III 320) te propter libice gentis numadumq; Idem in XI. (Aen. XI 347) Cuius ob augurium (auspicium Verg. cf. v. l. § 13. 25) infaustum moresq; sinistros. Sunt B 20 XVIII B 21 multarum] r multorum R 22 pro] d per D 23 est praeponeitur G $\pi\alpha\rho\acute{\alpha}$] r para R 25 solent casualibus in lit. b 26 praepositiones] d praepositionis D tenoremque Rr 28 ut infra Rr tectum in littera l 29 Alpes] b et ex corr. H alpis BH huiusmodi] h huiusmodi H esse add. k 30 per se composita H praepositiones K

p. 979. 80 P.

p. 587. 88 K.

positiones habere nolunt per se prolatae, adverbia vero habent. et pleraque eorum componi non possunt, omnes autem praepositiones apud illos et componi et apponi solent. praeterea haec, quae certissimam locorum habent significationem etiam per se posita, possunt apud Latinos quoque sine casualibus proferri, quod rarissime patitur praepositio. Virgilius in II Aeneidos:

Pone subit coniunx, ferimur per opaca locorum.

Inveniuntur igitur apud Latinos in praepositionibus tria contraria observationi Graecorum, quod certae sunt significationis quaedam praepositiones, ut 'apud, erga, circa, inter', et quod quaedam numquam componuntur, ut eae ipsae, quaedam numquam separantur, ut 'con, re, di, dis'.

Nulla praepositio habet aspirationem, sicut nec coniunctio, cum in aliis sex partibus orationis sunt, quae habeant aspirationem, sunt, quae non habeant, ut 'hara, habeo, habens, hic, huc, heu'.

Rarissime apud prosam scribentes praepositere proferuntur praepositiones, monosyllabae vero etiam apud poetas difficile mutant ordinem, ut apud Terentium in Andria:

i prae, sequor,

nisi 'cum'. ea enim sola tam apud poetas quam apud reliquos praepostere cum pronomibus ponitur, ut dictum est, his: 'mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum', nec non etiam 'quocum, quicum, quacum, quibuscum'. mediae quoque ponuntur, ut 'qua de re, quam ob rem, quas ob res, qua in parte'.

Nec non habent quandam cognationem cum adverbis localibus plerumque praepositiones, ut 'in: ad locum' et 'in loco', 'a' et 'ab' et 'e' et 'ex': 'de loco'. (sciendum tamen, quod nulla alia pars in x desinit apud Latinos nisi nomina et 'ex' praepositio, quae Graeca est, et 'vix' et 'mox' et 'pax' adverbium comicum, quo utitur Terentius, quod similiter Graecum est.)

Sunt quae in compositione elisionem patiuntur, ut 'con' sequente vocali: 'coeo, coarguo, coarto, cohaereo, coaequo'. contra 'pro' sequente

3 et componi in mg. add. K 5 rarissimo RK et ex rarissime corr. G ut uirg. BD Very. Aen. II 725 6 U. G 7 subiti G coniunx] r coniux R 8 itea G 9 significationis ex significationes corr. D 10 inter om. K quod om. B add. b ut hae ipse B 13 orationis om. GL habent H 14 ut om. G ara B 15 prosa GLK prosas g praeposteras Rr praepositiones] r propositiones R 16 etiam add. d difficile L 17 Ter. Andr. I 1, 144 primo. i. (cf. eun. V 2, 69) andria prosequor (pro in prae mut. d) Dd 18 i] ut dictum est GLK prae Rr prae sequor] persequor Bk sequor etiam Bas. sequar lib. XVIII § 265 et sic 'meliores' ex codd. Bentl. 19 ea] Haec B sola] d solacium D

20 dictum] dictum tum R praedictum B 24 cognitionem RrD locabibus L 25 a add. d e ex de H 26 tamen om. L pars ex pras corr. D 27 et mox] rh om. RBHGLK 28 pax. ΠΑΝΤΕΛΟC. adverbium B Terent. heautontim: II 3, 50. III 3, 39 simul H 30 elisionem g 31 ut coeo d coargo G coharto K cohaereo] g cohaerio G coaequo ex aequo corr. G quaequo R pro consequente LK

p. 960. 51 P. p. 589. 89 K.
 vocali d assumit: 'prodes, prodest, proderam, prodesse'. quaedam etiam
 syncopam passa sunt, ut 'supra' pro 'supera' et 'infra' pro 'infera' et
 'extra' pro 'extera'. nam antiqui trisyllabe ea proferebant, ut Cicero in
 Arato:

Torvus Draco serpit supter superaue retorquens
 Sese.

tenuit tamen, ut disyllaba magis ea proferantur.

Nec solum praepositiones, sed etiam adverbia sunt ea pro varia signi-
 ficatione accipienda. oportet autem scire, quod Graeci proprium dicunt
 esse praepositionis, ut nihil certum per se positae sine aliis partibus ora-
 tionis significare possint, ut supra dictum est, quales sunt paene apud nos
 quoque omnes monosyllabae, ut 'ad, ob, per, pro, prae, a, ab, abs, cum,
 de, e, ex', nec non etiam disyllabarum quaedam, ut 'ante, praeter'. hae
 enim ad sensus sequentium significationes suas accommodant, ut 'ad' modo
 personae modo loco, est quando tempori adiungitur vel numero: per|sonae, 15
 ut Virgilius in I:

Ad te confugio et supplex tua numina posco;
 loco, ut idem in I:

Prima quod ad Troiam pro caris gesserat Argis;
 tempori, ut Sallustius in I historiarum: ad bellum Persi Ma- 20
 cedonicum; numero: 'ad quinquaginta milia'. in compositione quoque
 modo intentivum est, ut 'approbat, affirmat'; modo ad personam aliquam
 vel rem dirigitur, ut 'alloquitur, arridet'. similiter et aliae supra dictae
 diversas habent significationes.

Quae vero certae alicuius sunt significationis, quamvis secundum Grae- 25
 corum rationem pleraeque inter adverbia poni debent, id est 'supra, infra,
 extra, pone' et huiusmodi alia, ta||men, quia et casualibus plerumque
 praeponuntur et gravantur more praepositionum et loco plerumque Grae-

2' passq̄ B 3 trisyllabq̄ RB trissillabae d trisyllaba LK et ex tresyllaba corr.
 G trissillaba D ea] r ca R eas B Cic. Arat. fr. VII p. 520 (v. 47 sq. p. 524)
 Or. cf. § 52 et Cic. de nat. deor. II 42, 106 5 subter BDK renoluens libri

Cic. de nat. d. l. l. 6 sese tenuit. Tamen HG 7 Tenuit Rr Tenuit D Te-
 sunt

nuit tamen usus h disyllabā B 10 praepositiones B 11 quales penq̄ Rr
 13 quaedam quaedam L ut in mg. add. g ante] k apud Kh hae] dk Haec
 DK rell. 14 acomodant B 15 adiungitur tempori K personae om. L 16
 Verg. Aen. I 686 post in I: Ad te—in I. om. R add. r I. aeneidos B 17
 suplex G numina] numena k munera Kr cum aliquot codd. Verg. (in Pul. h. l.

lac.) 18 ut idem in lit. B Verg. Aen. I 24 10 Primam R agris Med.

20 tempori ex tempore corr. H Sall. hist. I 7 p. 6 Kr. cf. § 24 et lib. XVII

§ 161 bellum ex uellum corr. B persim acedonicum G macidonicum K

21 quinquaginta G 22 adprobat BDHK adfirmat BDHK 23 alloquitur ex

adloquitur corr. D adloquitur BHK arridet ex adridet corr. D adridet BHK

alia R 25 certae corr. ni f. ex quertae K alicuius sunt in litura H signifi-

cationis] r significationes R 26 pleraque D debeant BDHGLK 27 huius-

modi H huius cōmodi aliq̄ D 28 more positionum R et loco—praepositio-

num post positionum om. R add. r

p. 981 P.

p. 589. 90 K.

carum accipiuntur, ut dictum est, praepositionum, ut 'supra caelum', ὑπὲρ τὸν οὐρανόν, 'infra terram', ὑπὸ τῆν γῆν, ideo non penitus irrationabiliter ab artium scriptoribus Latinarum inter praepositiones quoque sunt receptae.

5 Inveniuntur tamen in aliis etiam partibus praepositivae, non tamen semper nec omnes ad eandem speciem pertinentes, ut 'ne' adverbium dehortandi et 'hic' pronomen praepositivum, quod tamen licet etiam postponere, ut 'hic homo' et 'homo hic' nulla ordinis confusione tam a poetis quam a sine metro scribentibus bene dicitur. iure igitur sola haec
10 pars, id est praepositio, a loco, quem proprium possidet, nomen accipit.

Saepe et verbis desunt praepositiones, ut Virgilius in I: 13

Vnā Eurusque Notusque ruunt,

pro 'eruunt', et praepositionibus verba, ut idem in III:

O mihi sola mei super Astyanactis imago,

15 'super' pro 'superes'.

Compositae praepositiones cum aliis partibus in illarum potestatem concedunt, ut 'incurvus, adoro, abhinc, proinde'; nam in 'absque' magis additio est que syllabae, ut diximus, quam coniunctio. verba, quia nominativum | semper significant vel vocativum, ideo in compositione semper
20 habent praepositiones, quomodo et nominativi nominum et vocativi.

Est quando praepositio loco coniunctionis, ut dictum est, accipitur tam apud Graecos quam apud nos, ut 'propter te', hoc est 'tui causa'; tunc enim loco causalis coniunctionis accipitur, quando διὰ Graecam significat. Virgilius in IIII Aeneidos:

25 Te propter Libycae gentes Nomadumque tyranni

Odere;

quando vero παρά significat, praepositionis vim sine dubio defendit. idem poeta in VIII:

Sive Padi ripis Athesim seu propter amoenum.

2 τὸν] τῶν R ΥΙΟ H ΤΗΝ GEN r ΘΗΝ GEN R ΤΗΝ ΤΗΝ in GEN ΤΗΝ mut.
G ΓΗΝΙ K inrationabiliter B 3 Latinarum] r latinorum R 5 tamen om.
G partibus etiam D 6 ad add. r dehortandi] adhortandi L adortandi GK
7 liquet Kg . 8 hic homo et homo hic] b hic homo homo hic BDHGLK
9 quam ad sine D quam * sine (a) K haec sola GLK 10 accipit B 11 Verg.
Aen. I 85 I. aeneidos K I. aeneid. D I. aeneid B 12 nothusque HLK runt
R 13 eruunt] r et ex erunt corr. D erunt R praepositionib; ex praepositionis
corr. B praepositionibus(es) L verba desunt ut Br ut om. L Verg. Aen.
III 489 III. aeneidos K III. aeneid. D 14 mei] r meis R Med. astianactis
uel est
BDGr astyaactis Med. 15 super om. K superest K superesset L superest G
16 illarum] b et ex illorum corr. L illorum BK 17 concidunt h incurvus]
r curvus R perinde BDHGLK Nam et in Rr 21 loco causalis coniunctionis
B 22 nos] latinos D tui] d tua D 23 dia D diā H graecum K 24
Verg. Aen. IIII 320 sq. aeneid. D 25 te] et Pal. lybicae K libice Rd li-
bice BD lybice L numadumque RBGK cum utiquot codd. Verg. tyranni RG
27 nero apud uel absque uel ab uel pes ΠΑΡΑ D vim] r cum R defendit G
28 Verg. Aen. VIII 680 VIII, GLK 29 atesim RBD Med. atthesim L ate sim

similiter 'ob' loco causalis poni solet coniunctionis - Virgilius in XI:
Cuius ob auspiciū infaustum moresque sinistros -,
cum in compositione semper prae|positionis habeat significationem, ut
idem in VI:

magnas obeuntia terras

Tot maria intravi duce te.

14 nec non cum aliis partibus coniuncta simul cum illis loco coniunctionis
causalis accipitur, ut 'quamobrem' pro 'quapropter'. Cicero in I in-
vectivarum: quamobrem, ut saepe iam dixi, discede.

Cum apud Graecos separata praepositio tribus soleat casibus praeponi, 10
id est genetivo, dativo, accusativo, apud nos duobus solis praeponitur, id
est accusativo et ablativo, nisi *ἔλληνισμῶ* utatur auctoritas, ut Virgilius
in III georgicon:

Et crurum tenuis a mento palearia pendent,

genetivo est usus secundum Graecos pro ablativo, quamvis apud Graecos 15
τὸ ἄχρως, quod est 'tenuis', non praepositio, sed adverbium esse osten-
ditur; itaque apud nos quoque raro praeponitur. idem in II georgicon:

Hactenus arborum cultus et sidera caeli.

idem in II Aeneidos:

capulo tenuis abdidit ensem.

nominativo vero per compositionem addita praepositio per omnes manet et 20
obliquos casus. ideo autem nominativi per appositionem non re|cipiunt
praepositiones, quia per intransitivam dicuntur elocutionem, id est non
transeuntem ab alia ad aliam personam, ut 'percurrit homo excelsus'; ecce,
15 quia nominativi sunt, nullam habent transitionem. accusativus vero et 25
ablativus, cum transitivi sunt, recipiunt separatas praepositiones: separatae
enim eae semper transitionem significant. itaque verba quoque, quia sem-
per adiuncta sunt quantum ad intellectum vel nominativo vel vocativo et
carent casibus, iure non possunt per appositionem adiungi praepositioni;
nihil enim carens casu per se transitivum potest esse. 30

^h
K atesim H atesim Pal. amoenam] d amenum D 1 poni om. L Verg.
Aen. XI 347 in XI. om. G 2 ob ex ab corr. G augurium Bamb. § 9 ubi
v. annot. augurium auspiciū BL § 25 augurium auspiciū GK *ibid.* infaustum B
sinistros ex siuestros corr. Med. 3 compositione] d positione D apposi-
tione B ut idem ut idem K 4 Verg. Aen. VI 58 sq. in om. H VI. (1)
H 5 magnas obeuntia] d magna subeuntia D 6 duce H 7 illis] r aliis
R 8 causalis K casualis B pro om. D Cic. in Catil. or. I 9, 23 quam ob
rem, ut saepe iam dixi, proficiscere coll. *ibid.* 7, 18 quam ob rem discede in I.
inuectuarum om. G inuectuarum H inuectuarum K 11 et dativo et accusatio
K solis om. L 12 ἑλληνισμῶ GK ἑλληνισμῶ L hellenismo DH helenismo B el-
lenissimo R Verg. georg. III 53 13 III. RBD 14 palearia] rd pallaria R
pallaria D pendent] k tendent K 16 τῶ R ΑΡΧΗC B ΑΡΧΗC K 17
Verg. georg. II 1 18 Hactenus] r Actenus RB arborum ex arborum corr. L
arborum B aruarum Med. 19 Verg. Aen. II 553 eneid. D aenei pubetenus
B 20 tetenus H addidit B 21 vero] quoque G et om. BDHGLK del. r
22 casus om. K 23 quia—separatas praepositiones] add. r has separatas R
del. r elocutionem D 24 ad] in ras. duarum lit. spscr. L 26 transitivi ex
transitua corr. H 27 eae] hae BD transitiones R? 29 appositionem H

p. 982. 83 P.

p. 501 K.

Praepositio, quando per defectionem verborum profertur, generalem servat accentuum regulam: [ab acuto incipit] ut Virgilius in III Aeneidos:

O mihi sola mei súpér Astyanactis imago,
5 et Terentius in Andria:

Adeo modesta, adeo venusta, ut nihil súpérá;
et hoc ad similitudinem Graecorum. Homerus:

ἀλλ' ἄνα,
ἐνι τοι φρένες,
10 πάρα δ' ἀνήρ,
χαλεπή δὲ θεοῦ ἐπι μῆνις.

nec non etiam si praepostere proferatur, ut Virgilius in XII:
decus impériumque Latini

Te pé||nes.

15 hoc quoque a Graecis. Homerus:

μάχη ἐνι κυδιανείρῃ,
ἾΩι ἐπι πόλλ' ἐμόγησα,
νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.

est tamen quando postposita quoque gravatur, si genetivus sequatur red-
20 ditus ad supra positum accusativum vel ablativum, ut si dicam: 'virtutem
proptèr imperatoris' vel 'iustitia in legum'. sin autem in fine sit praepositio sensus, omni modo generalem servat accentuum legem [ab acuto incipit], ut 'homines mille venerunt súpérá', nisi differentia prohibeat, sicut dictum est, ut 'circum' - Virgilius in I Aeneidos:

25 maria omnia circúm -,

in fine acuitur, ne adverbium vel nomen esse putetur, sicut et apud Graecos *διά*. et si loco adverbiorum vel interiectionum accipiuntur, similiter

2 servant *D* accentuum] *r* et ex accentum corr. *D* accentum *RH* regulam
id est ab *B* acuto *H* *Verg. Aen.* III 489 III. *R* Aeneidos om. *G* queid
D - 4 super astianactis *h* superasti anactis *H* astianactis *G* astianaectis *BDK* as-
tianactis (o?) *Rr* 5 *Ter. Andr.* I 1, 93 *cf. lib. XVIII* § 14 in Andria om. *G*
6 adeo modesto (voluta *sc.*) adeo venusto *Terentius* nihil pro nil etiam *Bas.* 7
Hom. Il. VI 331 VIII 247; *Od.* XXI 288; *Od.* XVI 45; *Il.* V 178 8 ἀλλ' ἄνα]
ἀλλὰ *H* 9 ἐνι] ἐνι *D* ἐτι *B* ὅτι *H* τοι] ex τοι corr. *K* τῷ *R* το *D* φρε-
νης *R* φρέης *H* 10 παραδανερ *D* δε *RBHGL* ανερ *RHLK* 12 χαλεπή
H χαλεπε *GLK* χαλεπή *R* χαλαπέτη *D* δέ] om. *R* τεοῦ *R* εἰοῦ *GLK* εἰῦ
H μενι *BD* ἀληνι *H* λαενι *R* ἀλλὰ ηνι *GLK* 12 proferantur *R?* pro-
feratur inrequis misere ut, voce. insititiis *m. rec. del.* *B* *Verg. Aen.* XII 58 sq.
XII] *Krehtius VIII Heidelb. teste Lind.* VII *rell.* 15 *Hom. Il.* VI 124 VII 113
XXIII 391; *Il.* I 162; *Il.* II 91 16 μαχε *K* μακνενικαίανερ *D* ἐνι *H*
κυδιανείρη *H* κυδιανείρε *GL* κυδιανείρε *K* κυδιανείκη *B* 17 πόλλ'] πύλλα *BH*
πύλλα *R* πύλλα *D* πομ *KL* τομ *G* ἐμοθηα *R* ἐμαοθηα *GLK* ἐμοθηα *D* ἐμο-
σα *B* 18 ηνῶν *GL* ηνῶν *K* ηνῶν *B* ηνῶν *D* ηῶν *H* ἀπο *D* καὶ] om. *H*
K *B* καίαιων *GDLK* καίαιων *H* καίαιων *R* καθαιων *B* 19 redditis] *h*
redit *H* 20 ad] *r* a *R* 21 iustitia in] *r* iustitiam *R* iustitiam in *B* 22 omni
modo] omnino *r* servant *B* legem in litura *L* ** ab(et) *K* 23 mille ex
mile corr. *L* 24 *Verg. Aen.* I 32 queid *D* 27 *dia* *D* interiectionum *G*
accipiuntur *GLK*

ma]tant accentum sibi destinatum. Terentius in eunucho:

Pèrpulchra credo †munera aut nostris similia,
et Lucanus in II:

prò tristitia fatal!

Quis fuit ille dies, Marius quo moenia victor? 5

17 hoc tamen quoque Graecis auctoribus facimus. sicut enim praepositiones
loco adverbiorum, sic etiam adverbia loco praepositionum solent poni.
Homerus:

γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών,

περὶ pro περίξ, praepositionem posuit pro adverbio. idem: 10

Ἴλιον εἶσω,

pro εἰς Ἴλιον, adverbium pro praepositione. nihil igitur mirum, apud
nos quoque praepositiones pro adverbis vel adverbia pro praepositionibus
inveniri, cum etiam loco nominis ea soleant accipi, ut Virgilius:

mane novum; 15

Sponte sua.

Statius in XI:

at tu, pudet, hostia regni,

Hostia nate iaces, ceu mutus et e grege sanguis.

Ei mihi primitiis ararum et rite nefasto 20

Libatus,

18 'rite' pro 'ritu' posuit. praepositiones quoque tam pro adverbis quam
pro coniunctionibus inveniuntur, ut ostendimus. non bene tamen stoici
praepositionem inter coniunctiones ponebant, praepositivam coniunctionem
eam nominantes, cum coniunctio et nominibus et verbis et omnibus tam 25
declinabilibus quam indeclinabilibus per appositionem solcat adiungi; nec
solum praepositur, sed etiam subiungitur tam apud poetas quam a]pud

1 distinatum *GLK* Terentius] *d* terentia *D* *Ter. eun.* III 2, 15 in eunu-
cho *om. G* iuncho *K* 2 perulera *DGL* munera] dona *lib.* XVII § 11 *cum*
Terentio aut] *sic etiam lib.* XVII l. l., *cum Bemb.* haud *Bas.* aut nostris ~~simi-~~
lia om. B nostri similia *Bemb.* 3 *Luc. Phars.* II 98 sq. pro fata! quis ille, | Quis
fuit etc. et sic *lib.* VII § 92; pro tristitia facta! *legitur apud Luc.* V 57 VI 305 VII 411
4 tristitia *B* facta *Bd* 5 Marias *H* moenia *ex* menia *corr.* II 6 ta-
men *om. GLK* quoque tamen *D* 8 *Hom. Il.* XVIII 362 9 ΓΕΛΑΣΣΕ *RDHK*
TEAACE *GL* PACA *B* πᾶσα περὶ] ΠΑΡΑΧΕΡΗ *D* ΧΘΩ *B* ΧΕΩΗ *H* ΧΕΩΗ *D*
10 pro] ΠΡΟ *G* ΠΕΡΙΧ *R* *Hom. Il.* I 71 XVII 159. 163 XVIII 58 XXIII 145
11 ΙΑΙΟΗ *H* ΙΜΟΝ *Dr* ΕΜΟΝ *R* ΑΙΟΝ *GLK* ΕΧΩ pro ΕΙΧΟΝ *B* 12 Ἴλιον] *r*
IMON GL ΙΗΟΗ *H* ΙΑΙΟΗ *R* ΜΟΝ *K* 14 soleant] *d* et *ex* solant *corr.* *H* solant *D*
uirgils in III. geōr. *D* *Very. georg.* III 325 *Verg. Aen.* VI 82 etc. v. *indicem*

Erythraei 16 spoute] *d* pōte *D* 17 stater *Dd* *Stat. Theb.* XI 283 sqq.
18 pudet hostias *GL* pudet hostis regni hostias *K* 19 mutus] *b* mutus(?) *B*
et egreges *Rr* et egreges anguis *GL* et egreges anguis *K* 20 Ei] *sic etiam*
Stat. Cass. hei BDG mihi *om.* *GL* primitus *K* ararum] *sic etiam schol. in*
lennate et codd. Stat. plerique cum Cass. armorum vel annorum *inter lin. 'opt. cod.'*
Barthii nefasto *K* 21 liuatus *G* 22 rite pro rite *B* 23 'tamen bene' *Bb*
stoici] *cf. lib.* II § 17 *R. Schmidius stoicorum grammatica* p. 47 sq. 24 inter
coniunctionem *L* 20 quam indeclinabilibus *om. R* add. *r* apositionem *H* ad-
iungi *ex* coniungi *corr. L*

p. 264. 85 P.

p. 592. 93 K.

sine metris scribentes; praepositio vero, ut saepe dictum est, et praeponi vult semper, cum recto ordine ponitur, et verbis ceterisque partibus indeclinabilibus nisi in compositione non adiungitur.

DE POTESTATE PRAEPOSITIONVM.

- 5 Separatae praepositiones vel accusativo vel ablativo adiunguntur, com-III 19
positae vero tam nominativo quam ceteris omnibus obliquis, qui ex com-
posito nascuntur nominativo. et est quando eandem habent tam in com-
positione quam in appositione significationem, ut 'invado hostem' et 'in
hostem vado', in utroque enim 'contra' significat; est quando diversam, ut
10 'de te loquor', id est 'tui causa loquor', 'deprimo', hoc est 'infra premo';
est quando abundant syllabice, id est auctio[n]is syllabarum causa tantum-
modo nulla significationis additione, ut 'emori' pro 'mori'; est quando
localem vim possident quadripertitam, ut 'venio per forum, proficiscor ad
Graeciam, in Italia sum, a Sicilia venio' (cum apud Graecos praepositio 20
15 composita cum dictionibus aliis quibusdam paenultimam habentibus acutam
antepaenultimam eam facit, si addit significationi aliquid, ut *πληστος παρα-
πλήσιος*, apud nos in uno adverbio hoc solet facere, 'inde, deinde, exinde,
proinde, subinde', ne, si gravetur praepositio, per appositionem esse pu-
tetur ante adverbium, quod fieri non licet); est quando significantiae causa
20 assumitur praepositio, ut Virgilius in I georgicon:
numquam imprudentibus imber

Offuit;

est quando privationem, id est abnegationem, significat, ut 'impious, ex-
pes'. sunt quae similem habent potestatem, ut 'ab a, ex e', quae etiam
25 localem possident significationem. 'ex' vero et pro causali coniunctione
potest accipi, ut 'ex insidiis illius hoc patior', id est 'insidiarum illius
causa'; privationem quoque significat, ut supra dixi, ut 'expes, exlex', et 21
ordinem, ut Virgilius in VII: ||

Exin Gorgoneis Allecto infecta venenis;

- 1 saepe B saepe b 4 De potestate prepositionis D 5 saeparatae R 6 com-
posito] r composita R 9 enim *sup. lin. add. K* - 10 causa tui K premo B
11 abundant DGK syllabice G syllabice B syllabice L sillabice *ex* silla-
bice corr. D id] hoc DG auctio[n]is] additionis d additiones D 12 additione]
additionis G mori] d more D 13 possedent K per forum *in mg. add. K*
ad] r a R 15 aliis Rr 16 eam] eam, *in mg.* uel acutam, L acutam G si]
r sed R si addit] *om. G* sic addit LKg ΠΑΝΧΩΣ ΠΑΡΑ ΠΑΡΧΩΣ G ΠΑΡΧΩΣ ΠΑ-
ΡΑΠΑΧΩΣ K ΠΑΝΕΧΙΟΣ ΠΑΡΑΠΑΝΕΧΙΟΣ r ΠΑΝΕΧΙΟΣ ΠΑΡΑΠΑΧΕΙΟΣ H ΠΑΝΧΩΣ ΠΑΡΑΠΑΝ-
ω c π
30 c(o) L ΠΑΙΧΙΟΣ ΠΑΡΑΠΑΝΧΙΟΣ B ΠΑΝΧΙΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΧΙΩΝ D 17 exinde deinde D
18 proinde] perinde D subinde *om. GLK* perinde *post* subinde *add. r* exinde
Heidelb. teste Lind. 19 licet] k liquet GK 20 adsumitur B Verg. georg. I
373 sq. 21 imprudentibus GL in prudentibus Med. 23 expes] r expses RRHK
et in *titura d* 24 ab a] a ab Dr 25 localem] r loqualem R possidentur G
coniunctione L 27 ut supra dixi significat B expses RHK 28 Verg.
Aen. VII 341 29 Exim Med. exingor goneis B adlecto R infata R
venenis K

p. 985. 86 P.

p. 593. 94 K.

et loco adverbii 'extra' fungitur, ut 'exul: extra solum' et 'excludo: extra cludo', quamvis 'extra' quoque et omnia localia, ut saepe memoravimus, adverbia, quae casibus solent adiungi, nostri inter praepositiones ponunt.

Temporalia [et localia] quoque adverbiorum quaedam in praepositiones 5 transferuntur [et nomina], ut 'pridie Kalendas' [et 'adversus' vel 'adversum hostes']. subtractae quoque nominibus quibusdam loco adverbiorum ea faciunt accipi, ut 'domo venio' pro 'a domo' et 'domi sum' pro 'in domo' et 'domum eo' pro 'ad domum'. et invicem pro se ponuntur praepositiones, ut 'in urbem venio' pro 'ad urbem' et 'per urbem sum' 10 22 pro 'in urbe'. adeo autem plerumque localem habent significationem praepositiones, quod adverbia quoque ex his quaedam localia nascuntur: 'ex, extra, extrinsecus; sub, subter; in, infra, | intra, intus'. sed etiam haec, ut supra dictum est, quia loco praepositionum saepe solent poni, cum casibus adiunguntur, artium scriptores inter praepositiones nu- 15 merant.

Cum igitur, ut supra memoravimus, per appositionem duobus casibus adiungantur praepositiones, accusativo et ablativo, de singularum significatione disseramus, et primo de his, quas accusativus sequitur.

23 Vnissyllabae, ut plerisque Latinorum videtur, sunt haec: 'ad, ob, per, 20 post, cis, trans'; bisyllabae: 'apud, ante, citra, circum, circa, contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, prope, pone, ultra, praeter, propter, supra, usque, penes'; trisyllabae: 'circiter, adversus, secundum'. ex his pleraeque apud Graecos inter adverbia ponuntur, ut saepe docuimus, quod certam habent significationem etiam per se positae, quod in praepositioni- 25 bus abnegant esse per se positae, et quod licet tam poetis quam oratoribus sine reprehensione et praepone et postponere ea casibus, cum praepositiones, de quibus nulla dubitatio est, nisi poetica auctoritas postponere non solet, et quod eo||rum pleraque componi non possunt, cum praepositiones omnes apud illos talem naturam habeant, ut et componi et separari 30

1 adverbii loco GLK 3 solent B interpositiones h interpositiones H 4 ponant D posuerunt B 5 TEMPORALIA. | Localia in ras. B et om. RGL et localia om. *Heid. test. Lind., post quoque in my. add. K* localia] localia ni f. in *litura R. del. et add.* non habuit vetustus localia r quaedam in] r in quaedam R 6 et] add. d nel GLK pridiae Rr kalendas R uel sup. lin. add. D 8 pro a domo om. R add. r 10 per urbem] d pro urbe D 11 significationem in *litura L* 12 localia] r loqualia R 13 ex] om. H ut ex Dh 14 haec quod ut B praepositionum] r praepositionem R soleant L solent cum casibus adiungi artium B 15 post adiunguntur sqq.: artium—adiunguntur (sic) in my. add. K 18 adiungantur] adiunguntur BDHGLK accusatio L 19 disseramus Rr 20 de praepositio q accusatio iunguntur *inscr. K* sequitur unissyllabae B sequitur unissyllabae b Vni syllabae G videntur BHL 21 circum circa citra D 22 intra inter H iuxta B 23 penes] r panes R paenes H 24 pleraeque] dh pleraeque DHGK Graecos] d graecos D 25 certā** (ut ni f.) H habent habent R 26 abuegant (h?) H esse om. G *spocr. g* licet] r liquet G locet R tam om. R add. r 28 auctoritas fiat g auctoritas hoc faciat h postponi LK 29 solet in solent mut. K solent GL earum B 30 separari L

p. 986 P.

p. 591. 95 K.

possint. nostri vero ideo inter praepositiones eas dictiones posuerunt, quia semper praepositivae sunt, nisi licentia hoc poetica mutaverit, et gravantur praepositae, quod praecipue suum est praepositionis. sunt autem pleraque huiusmodi adverbia localia, ut 'cis, trans, apud, ante, contra, circum' et reliqua similia. de singularum igitur vi et significatione, ut valemus, disserere conemur.

'Ad' tam in compositione quam in appositione plerumque proximitatem significat, ut 'adeo, adcurro, advenio, assideo, ad Troiam' pro 'iuxta Troiam', 'ad urbem' pro 'iuxta urbem', ad balneas Pallacinas, hoc est 'iuxta balneas'. est etiam causalis, ut 'ad quid hoc fecisti?', hoc est 'cuius causa', et similitudinis, ut 'accommodatus, adaequatus, assimilis, ad unguem'. significat etiam contrarietatem, ut 'ad illum mihi pugna est', hoc est 'contra illum'. pro temporali quoque accipitur, ut Sallustius in I | historiaram: ad bellum Persi Macedonicum, hoc est 'usque ad bellum Persi'. additionis quoque, ut 'ad haec mala'.

'Ob' tam in appositione quam in compositione invenitur, sed quando per appositionem ponitur, vim obtinet *διά* Graecae praepositionis, quae pro causali coniunctione accipitur, ut Virgilius in XI:

Cuius ob auspiciam infaustum moresque sinistros,
vel loco 'pro' vel *κατά* Graecae, cum accommodativa sunt, intellegitur. idem poeta in IIII georgicon:

Haud quaquam ob meritum,
id est 'pro merito', *κατ' ἀξίαν*. in compositione vero significationem 'contra' vel 'circum' complet: 'contra', ut 'obvius, occurro, oppono, obicio';
'circum' vero, ut 'obumbro, obambulo'.

'Per' et componitur et separatur et significat *διά* Graecam localem, ut Virgilius in I georgicon:

2 licentia] k liquentia GLK 3 praepositionis] r praepositionis R 4 "circum
'contra G circum contra D 5 ui iḡ (i. e. igitur) G 6 valemus] r valemus
RGLK conemur] d convenimur D 7 plerumque] r pleraque R 8 accorro GLK
assideo] r assiduo R adsideo BH 9 balneas] r balneas R ballneas K ballacinas
DH palatinas k 'vide Cic. or. p. Rosc. Am. 7, 18' Fleckeisenus 10 etiam] enim R
causalis K 11 accommodatus BK adcomodatus in accomodatus mut. D assimilis] d
adsimilis BH assimilitudinis D 12 ungem GK etiam om. G ad illud R
13 Sall. hist. l v. § 11: om. h. l. in testimoniis verborum Sallustianorum enumerandis
Kritzius Sall. hist. fr. p. 6 14 in I historiaram om. G Macedonicum] l mado-
nicum L 15 ut ad haec] b ut haec B 16 quam in compositione om. R add.
r 17 per appositionem om., in appositione in *mg.* add. K optinet BDLK
dia DH praepositionis] d praepositiones D 18 causali ex casuali corr. L
coniunctione et praepositione RH coniunctione *unc. postea deletis incl. r* coniunctione
nel praepositione L coniunctione praepositione B praepositio post accipitur add.
DG Verg. Aen. XI 347 19 ob] b *b(a?) B auspiciam] gk augurium auspi-
cium BL augurium auspiciam GK augurium B § 9 sebastros K 20 vel loco
pro] h Vello pro H accommodativa] b accomodativa RD comodativa B 21
poeta] d poetica D Verg. georg. IIII 455 III. B 22 Haut K Ver. Rom.
quaquam GLK quamquam B Pul. ob] ad Pal.; in Ver. lac. 23 pro me-
rito ex pro meritum corr. D 24 contra ut ob huius curro oppono B obambulo
(h?) K obpono H 25 uero obumbro GLK 26 dia H 27 Verg. georg.
I 245

et loco adverbii 'extra' fungitur, ut 'exul: extra solum' et 'excludo: extra cludo', quamvis 'extra' quoque et omnia localia, ut saepe memoravimus, adverbia, quae casibus solent adiungi, nostri inter praepositiones ponunt.

Temporalia [et localia] quoque adverbiorum quaedam in praepositiones 5 transferuntur [et nomina], ut 'pridie Kalendas' [et 'adversus' vel 'adversum hostes']. subtractae quoque nominibus quibusdam loco adverbiorum ea faciunt accipi, ut 'domo venio' pro 'a domo' et 'domi sum' pro 'in domo' et 'domum eo' pro 'ad domum'. et invicem pro se ponunt praepositiones, ut 'in urbem venio' pro 'ad urbem' et 'per urbem sum' 10 22 pro 'in urbe'. adeo autem plerumque localem habent significationem praepositiones, quod adverbia quoque ex his quaedam localia nascuntur: 'ex, extra, extrinsecus; sub, subter; in, infra, | intra, intus'. sed etiam haec, ut supra dictum est, quia loco praepositionum saepe solent poni, cum casibus adiunguntur, artium scriptores inter praepositiones nu- 15 merant.

Cum igitur, ut supra memoravimus, per appositionem duobus casibus adiungantur praepositiones, accusativo et ablativo, de singularum significatione disseramus, et primo de his, quas accusativus sequitur.

23 Vni syllabae, ut plerisque Latinorum videtur, sunt haec: 'ad, ob, per, 20 post, cis, trans'; bisyllabae: 'apud, ante, citra, circum, circa, contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, prope, pone, ultra, praeter, propter, supra, usque, penes'; trisyllabae: 'circiter, adversus, secundum'. ex his pleraeque apud Graecos inter adverbia ponuntur, ut saepe docuimus, quod certam habent significationem etiam per se positae, quod in praepositioni- 25 bus abnegant esse per se positae, et quod licet tam poetis quam oratoribus sine reprehensione et praepone et postponere ea casibus, cum praepositiones, de quibus nulla dubitatio est, nisi poetica auctoritas postponere non solet, et quod eorum pleraeque componi non possunt, cum praepositiones omnes apud illos talem naturam habeant, ut et componi et separari 30

1 adverbii loco GLK 3 solent B interpositiones h interpositiones H 4 ponant D posuerunt B 5 TEMPORALIA. | Localia in ras. B et om. RGL et localia om. Heideb. teste Lind., post quoque in mg. add. K localia] localia ni f. in litura R, del. et add. non habuit vetustus localia r quaedam in] r in quaedam R 6 et] add. d nel GLK pridiae Rr calendas R uel sup. lin. add. D 8 pro a domo om. R add. r 10 per urbem] d pro urbe D 11 significationem in litura L 12 localia] r loqualia R 13 ex] om. H ut ex Dh 14 haec quod ut B praepositionum] r praepositionem R soleant L solent cum casibus adiungi artium B 15 post adiunguntur sqq.: artium—adiunguntur (sic) in mg. add. K 18 adiungantur] adiunguntur BDHGLK accusatio L 19 dissimulamus Rr 20 de praepositione q accusatio iunguntur inscr. K sequitur unisyllabae B sequitur unisyllabae b Vni syllabae G videntur BHL 21 circum circa citra D 22 intra inter H iuxta B 23 penes] r panes R pannes H 24 pleraeque] dh pleraeque DHGK Graecos] d graecas D 25 certae (ut ni f.) H habent habent R 26 abnegant (h?) H esse om. G apscr. g licet] r liquet G locet R tam om. R add. r 28 auctoritas fiat g auctoritas hoc faciat h postponi LK 29 solet in solent mut. K solent GL earum B 30 separari L

p. 968 P.

p. 504. 95 K.

possint. nostri vero ideo inter praepositiones eas dictiones posuerunt, quia semper praepositivae sunt, nisi licentia hoc poetica mutaverit, et gravantur praepositae, quod praecipue suum est praepositionis. sunt autem pleraque huiusmodi adverbialia localia, ut 'cis, trans, apud, ante, contra, circum' et reliqua similia. de singularum igitur vi et significatione, ut valeamus, disserere conemur.

'Ad' tam in compositione quam in appositione plerumque proximitatem significat, ut 'adeo, adcurro, advenio, assideo, ad Troiam' pro 'iuxta Troiam', 'ad urbem' pro 'iuxta urbem', ad balneas Pallacinas, hoc est 'iuxta balneas'. est etiam causalis, ut 'ad quid hoc fecisti?', hoc est 'cuius causa', et similitudinis, ut 'accommodatus, adaequatus, assimilis, ad unguem'. significat etiam contrarietatem, ut 'ad illum mihi pugna est', hoc est 'contra illum'. pro temporali quoque accipitur, ut Sallustius in I | historiarum: ad bellum Persi Macedonicum, hoc est 'usque ad bellum Persi'. additionis quoque, ut 'ad haec mala'.

'Ob' tam in appositione quam in compositione invenitur, sed quando 25 per appositionem ponitur, vim obtinet *διά* Graecae praepositionis, quae pro causali coniunctione accipitur, ut Virgilius in XI:

Cuius ob auspiciū infaustum moresque sinistros,
20 vel loco 'pro' vel *κατά* Graecae, cum accommodativa sunt, intellegitur. idem poeta in IIII georgicon:

Haud quaquam ob meritum,
id est 'pro merito', *κατ' ἄξιαν*. in compositione vero significationem 'contra' vel 'circum' complet: 'contra', ut 'obvius, occurro, oppono, obicio';
25 'circum' vero, ut 'obumbro, obambulo'.

'Per' et componitur et separatur et significat *διά* Graecam localem, ut Virgilius in I georgicon:

2 licentia] k liquentia GLK 3 praepositionis] r praepositionis R 4 "circum
'contra G circum contra D 5 'ni igitur (i. e. igitur) G 6 valeamus] r valeamus
RGLK conemur] d convenimur D 7 plerumque] r pleraque R 8 accorro GLK
assideo] r assideo R adsideo BH 9 balneas] r balneas R ballacinas
DH palatias k 'vide Cic. or. p. Rosc. Am. 7, 18' Fleckeisenus 10 etiam] enim R
causalis K 11 accommodatus BK adcomodatus in accomodatus mut. D assimilis] d
adsmililis BH assimilitudinis D 12 ungem GK etiam om. G ad illud R
13 Sall. hist. l v. § 11: om. h. l. in testimonio verborum Sallustianorum enumerandis
Kritzius Sall. hist. fr. p. 6 14 in I historiarum om. G Macedonicum] l mado-
nicum L 15 ut ad haec] b ut haec B 16 quam in compositione om. R add.
r 17 per appositionem om., in appositione in mg. add. K optinet BDLK
dia DH praepositionis] d praepositiones D 18 causali ex casuali corr. L con-
iunctione et praepositione RH coniunctione unc. postea deletis incl. r coniunctione
vel praepositione L coniunctione praepositione B praepositio post accipitur add.
DG Verg. Aen. XI 347 19 ob] b ob(a?) B auspiciū] gk augurium auspici-
um BL augurium auspiciū GK augurium B § 9 sinistros K 20 vel loco
pro] h Vello pro H accommodativa] b accommodativa RD commodativa B 21
poeta] d poetica D Verg. georg. IIII 455 III. B 22 Haut K Ver. Rom.
quaquam GLK quamquam B Pal. ob] ad Pal.; in Ver. lac. 23 pro me-
rito ex pro merito corr. D 24 contra ut ob huius curro oppono B obvius
(h?) K obpono B 25 vero obumbro GLK 26 dia H 27 Verg. georg.
I 245

Circum perque duas in morem fluminis Arctos,
 26 et 'perrumpor' διαρρήγνυμι. sciendum autem, quod omnia localia possunt eadem etiam temporalia esse, ut 'per medium forum' et || 'per medium diem' dicimus. nec non etiam aliis rebus ad eandem figurationem omnia localia possunt adiungi, ut 'per virtutem flo laudabilis', in quo quasi locus laudis ostenditur fuisse virtus. est etiam iurandi, in quo vim obtinet πρὸς Graecae, quae apud illos quoque in iureiurando accipitur, ut 'per Iovem' πρὸς τοῦ Διός. Virgilius in X:

Per te, per qui te talem genuere parentes.
 est etiam perfectivum plerumque in compositione, ut 'perficio, percurro, 10 persevero, percipio, peroro'. adverbii quoque vim obtinet, quando pro 'valde' accipitur, ut Terentius in Andria:

Per ecastor scitus puer est natus Pamphilo.
 abnegationem quoque significat in compositione, ut 'perfidus, periurus'.
 27 'Post' et componitur et separatur et significat μετά Graecam praepositionem, sed non quando loco σύν accipitur, sed quando ordinem magis significat sive loci sive temporis sive cuiuscumque alius rei, ut Virgilius in III georgicon:

post montem oppositum.
 similiter dicimus 'post multum tempus' et 'post pietatem utilitas ponenda 20 est'. loco etiam adverbii ponitur, ut Terentius in adelphis:

post faciet tamen,
 pro 'postea'. Virgilius in VI:

ille ad|mirans venerabile donum
 Fatalis virgae longo post tempore visum;
 nam quando praepositio est, ablativo iungi non potest. derivatur ex hoc 25
 'posterus' et 'postica'.

'Cis' et componitur et separatur et magis localem habet significationem, ut 'cisalpina Gallia' et 'cis Rhenum'. possumus tamen per translationem et in tempore et in aliis rebus ea uti, ut 'cis definitum tempus', 30

1 Circum perque] r Circumque R 2 διαρρήγνυμι] r ΔΙΑΡΡΗΓΝΥΜΙ R ΔΙΑΡΡΗΓΝΥΜΙ BH ΔΙΑΠΗΓΝΥΜΙ D ΔΙΑΡΡΗΓΝΥΜΑΙ GL ΔΙΑΠΗΓΝΥΜΑΙ K autem] tamen G omnes locales B 3 temporales B ut] k et LK ut per medium forum om. G 4 omnes locales B 5 flo] h fl*** H laudabilis in titura h 6 fuisse virtutis r etiam om. K quo vim ex quorum corr. K vim add. d optinet BHL 7 in om. D 8 Iovem] διῦ B τοι B ΔΥΛΟC D Verg. Aen. X

597 X Krehtius XI libri 9 potentes G 10 etia R perfectivum] perfecti uñ G perfecti unde L perfectionis K 11 peroro percipio K optinet BHL 12 Ter. Andr. III 2, 6 in Andria om. G 13 pampilo GLK 14 compositione] r compositionem R 15 seperatur L meta R ΑΜΑΕΤΤΑ GLK 16 non om. Heidelberg. teste Lind. del. r sed quando om. Heidelberg. teste Lind. del. r 17 significat, magis K locis D cuiusque G Verg. georg. III 213 18 III ex III corr. K III. B 20 utilitas] r utilitas R 21 ut Terentius] d uterentius D Ter. adelph. I 2, 30 in adelphis om. G 22 faceret Terentius et sic lib. II § 20 ubi codd. nonnulli facere 23 Verg. Aen. VI 408 sq. Vñ K 24 ammirans L donum R 25 post tempore] r posttempore R, quod per se rectum recipere dubitavi, cum negligentiae scriptoris unum t pro duabus scribentis originem videatur debere 29 renum g renum DGLK 30 ea utij] r eati R

p. 387. 98 P.

p. 506. 97 K.

sicut 'ultra definitum', vel 'cis naturae leges', ut 'ultra naturae'. deriva-
tur ex hoc 'citra'.

'Trans' quoque et componitur et separatur, ut 'transfero, transveho; 28
trans Padum, trans Tiberim'. est tamen quando in compositione amittit
5 n. et s, ut 'traduco, trado, traicio, trano'. et composita quidem *διά*
Graecae vel *παρά* vel *ὑπέρ* loco fungitur, ut 'transveho' *διακομίζω*, 'trado'
παράδιδωμι, 'transgredior' *ὑπερβαίνω*, ut Sallustius: communem ha-
bitum transgressus, pro 'supergressus'. *πέραν* vero significat,
quod est adverbium apud Graecos, separata, ut 'trans mare' *πέραν τῆς*
10 *θαλάσσης*. ||

Sciendum, quod omnes monosyllabae praepositiones tam accusativo 29
quam ablativo casui servientes et componi et separari possunt, excepta
'cum', pro qua 'con' in compositione semper invenitur praepositiva, ean-
dem significationem habens quam 'cum' praepositio, ut 'concurro, con-
15 ficio'. nec scriptura tamen multum discrepat: antiqui enim pro 'cum'
'com' scribebant. et saepe tamen m in n, sicut et n in m, converti so-
let, ut 'communis, imperator; eundem, tantundem'. praepostere tamen,
ut quibusdam placet, cum ablativo pronominum componitur 'cum' prae-
positio, ut 'mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum'; aliis vero ideo
20 enclitici vice fungi postposita videtur, ne, si acuatur, adverbium esse pu-
tetur, de quo tamen in pronomine latius disseruimus. 'clam' enim magis 30
adverbium est, cum nec localem habeat aliquam significationem, quam
plerumque praepositiones possident, et qualitatem demonstrat, quae in ad-
verbiis inveniri solet - et diminuitur, quod nulla praepositio habet, ut
25 'clanculum', et potest etiam absque casu proferri, ut 'bona aperte facit,
mala | clam' - et quod apud Graecos absque ulla dubitatione adverbium
est. nihil mirum tamen, quod praepositur casui, cum multa adverbia, et
maxime localia, et apud Graecos et apud nos soleant casibus praeponi,

1 leges] r legis R leges ut ultra naturae leges. K 2 hac D citre^a H
3 transfe-ro (r) R transveho L 4 trans Padum, trans Tiberim add. d Pa-
dum] r palum R Tiberim] r tyberim RG 5 ut traduco] r utraduco R trado]
r traho R traicio ex traico corr. H quidam L dia H 6 ουπερ L
luco] loo K *διακομίζω*] r *ΔΙΑΚΟΜΙΞΩ* K *ΔΙΑΚΟΜΙΖΩ* B *ΔΙΑΚΟΜΙΞΩ* G *ΔΙΑΚΟ***** L
ΔΙΑΚΟΜΙΞΩ, ni f. in l. fere evanido, l *ΔΙΑΚΟΜΙΞΩ* K 7 ΠΑΡΑΔΙΔΩΜΙ RD ΠΑΡΑΔΙ-
ΔΩΜΑΙ GL ΠΑΡΑΔΙΔΩΜΩ K transgredior BH ὑπερβαίνω D ὑπερβαίνω B
ut Sallustius—*πέραν* om. R add. r Sall. hist. fr. inc. 46 p. 382 Kr. 8 ΠΑΡΑΝ
Hrd 9 separata ex separata corr. D TEC RD TIC r τῆς *θαλάσσης*] ΤΕΛΑ-
CΕC K 10 ΘΑΛΑCCEC RH ΕΛΛΑCCHC ex ΕΛΛΑCCEC corr. G 13 semper in com-
positione LK praepositiva] praeposita BDHL 14 confitio DH 15 multum]
k multam K 16 com] ex cum corr. D quom r 17 eundem R 18 componi-
tur ** cum (ut?) K 19 vobiscum] l vobiscum (n) L 20 enclitici] r enclitici D
enclitici R encliti K fungi ideo videtur praeposita ne Dd ne si] r nisi R
acuatur D 22 est eras. in G localem] r loqualem R aliqua in lit. B
quam] r quem R 23 possident] r, in possideant mut. L possideant RHG et ex
possideant corr. K demonstrat G et in demonstrat corr. L demonstrent B 24
diminuatur α 25 potest d post D possit α aperte ex apert*(a?) corr. H 26
adubitatione D 27 praepositur D 28 et apud nos om. R add. r

31 quorum pleraque nostri, ut praediximus, praepositiones esse dixerunt. sed sciendum, quod adverbium quidem et sine casibus et cum casibus proferri possunt, ut 'contra, circum, clam, pone', cum eandem in utroque servant significationem, praepositiones vero suam significationem servantes semper casibus adiunguntur, ut 'per', quando praeponitur casui, *διὰ* significat, quando autem adverbium est, mutat significationem et pro 'valde' accipitur.

Bisyllabae sunt praepositiones, quae accusativo iunguntur, secundum plerosque artium scriptores haec: 'apud, ante, citra, circum, circa, erga, contra, extra, inter, intra, infra, iuxta, prope, propter, pone, ultra, praeter, supra, usque, penes'. ||

32 'Apud' unam habet significationem in loco, ut 'apud Numantiam', adiungitur tamen etiam personis, ut 'apud amicum, apud Athenienses', et significat *παρά* Graecam, quando locum apud illos demonstrat. ea autem praepositio in compositione non invenitur.

'Ante' et componitur et separatur: 'antepono, ante domum', et significat *πρό* Graecam localem vel temporalem, ut 'anteo' *προπορεύομαι*, 'ante annum' *πρὸ ἐνιαυτοῦ*. (invenitur etiam sine casu, quo loco adverbii accipitur: significat enim 'antea', quod est apud Graecos *πρότερον*, ut Virgilius in bucolico:

Ante, pererratis amborum finibus, exul'

Aut Ararim Parthus bibet aut Germania Tigrim.

derivatur ex hoc nomen 'antiquus' et 'antiqua' et 'antiquum', ex quo 'antiquarius'.

33 'Citra' numquam componitur et paene eandem habet significationem 25 quam 'cis'. nam apud nos locum significat. sed invenio, quod propriis nominibus fluminum vel montium 'cis' solet praeponi plerumque, reliquis vero magis 'citra', ut 'cis Rhenum, cis Alpes, cis Paduam; citra saniem, citra cruorem, citra forum'. et a 'cis' quidem derivatur 'citra', a 'citra' vero 'citer, citerior' et 'citimus' teste Capro. Cato de agna 30 pascenda: citer ager alligatus ad sacra erit. utriusque tamen

1 sed sciendum in litura H 5 diā H 9 scribtores D 10 extra contra B 11 paenes H 12 habet unam Dd 13 etiam tamen Dd ut add. d athenienses D athenienses L athineuses GK 14 grecam in grecum mut. D grecum BGKr grecum H autem] tamen G 16 componitur] d componitur D 17 πρw RGL ΠΑΡΑ K localem] r loqualem R vel] et GLK ΠΡΩΠΡΕΥΟΜΑΙ R ΠΡΩΠΡΕΥΟΜΑΙ ex ΠΡΟΠΡΕΥΟΜΑΙ corr. D ΠΡΩΠΡΕΥΟΜΑΙ (C) L ΠΡΩΠΡΕΥΟΣΜΑΙ G ΠΡΟΠΡΕΥΟΣΜΑΥ K ΠΡΟΠΡΕΥΟΜΑΙ antesignanus. ΠΡΟΜΑΧΟΣ ΤΑΙΝ ΣΙΦΝΩΝ ante annum B

18 πρὸ] πρw GL ΠΡΩΠΡΕΥΟΥ K ΕΝΙΑΥΤΟΝ Dd casu ex causa corr. H quo] in quo BDHGLKr adverbii sup. lin. L 19 ΠΡΟΤΕΡΩΝ GLK ΠΡΟΘΕΡΩΝ R 20 Vergil. ecl. 1, 62 sq. 22 partus RBD bibet] h bibat BH libet D 23 antiquum ex antiquum corr. D quo add. g 26 apud] rb ad RB Heidelb. teste uel

Lind. 27 nominibus H et K 28 renum RK alpes] h alpibus RH 29 a cis] r cis R 30 citimus] r citissimus RG Capro] v. lib. III § 4 Cato de agna pascenda] v. lib. III § 4 31 allegatus H et cum gloss. deputatus teste Lind. Heidelb. qui lib. III § 4 et ipse allegatus cum gloss. deputatus lege armatus tamen spscr. K

p. 939. 90 P.

p. 598 K.

interpretatio apud Graecos adverbium est, id est τὸ 'ὠδε' vel ἐπι κάδε.

'Circum' quando περί significat, praepositio accipitur tam in compositione quam in separatione, ut 'circumfero' περιφέρω, 'circum montem' περί τὸ ὄρος; quando vero περίξ demonstrat, adverbium est locale. Virgilius in IIII Aeneidos:

Anna, vides toto properari litore circum.

ex hoc nascitur 'circitor' ὁ περιφοράριος. 'circa' quoque περί Graecam 34 significat, quando pro 'iuxta' accipitur, ut 'circa forum, circa templum, 10 circa viginti annos', et numquam praepositiva componitur, postposita tamen invenitur apud Virgilium post ablativum 'quo', loco coniunctionis prolata causalis, ut in I Aeneidos:

Quocirca capere ante dolis et cingere flamma

Reginam meditor.

15 est tamen quando 'circum' praepositioni || eam subiungimus et 'circum-circa' dicimus, quod et Donatus in secunda arte docet his verbis: aut verbum praecedit, ut 'perfero', aut adverbium, ut 'expresse', aut participium, ut 'praecedens', aut coniunctionem, ut 'absque', aut se ipsam, ut 'circumcirca'. et hoc tum 20 fit, quando ἀμφὶ περί significare volumus, ut Hesiodus:

Ἀμφὶ περί κρήνην ἰοεῖ δέα.

'circiter' vero cum similiter περί Graecam significat, tum pro 'iuxta' accipitur; ad tempus tamen solum pertinet, ut 'circiter Kalendas Ianuarias'.

'Erga' etiam περί Graecam significat, sed quando affectum demonstrat, ut 'bonus est erga propinquos'; quae separata invenitur solum; contra et separatur et componitur, quando κατά vel ἀντί significat.

1 interpretatio B id est om. G τὸ ὠδε] τΟΥΔΕ Γ ΤΩΥΔΕ R ΤΩΟΔΕ K 2
 Δ ΤΑΔΕ D ΤΑΥΔΕ B 3 quando — quam in om. R add. r quando — περιφέρω] quando περιφέρω praepositio est G quando περιφέρω praepositio est L accipitur — περιφέρω] om. K in mg. add. k 4 circumfero [fero H περιφέρω B περιφέρω D
 5 τω B locale] r loquale R locale ut BHGLKrd 6 Verg. Aen. IIII 416 (deficit Rom.) Aeneidos om. D 7 Anna] k Anna ni f. ante corr. K pro-
 perare R properi Pal. littore D 8 et ex G hoc nomen R circitor α cir-
 citer libri ὁ] q Rr * L to l περιφοράριος ex περιφοράριος corr. D περιφο-
 ρας l 9 quando iuxta HL 10 praepositiva] d praeposita D 11 Virgilium] d
 uirgilius D causalis coniunctionis prolata B 12 causalis Rr Verg. Aen. 1673 sq. 13 Quo+circa B 15 circumcirca G 16 Donat. art. gramm. II 16, 1 p. 1763 sq. 23 L. 17 ut om. GLK perfero] BHL et m. rec. in D cum Donati cod. San-
 ten. profero RDGK ^{ox} presse Rr 18 ^{ut} praecedens Bb 19 se add. corr. cod. Donati Santen. circumcirca GL tum] b totum B tunc K 20 ἀμφὶ περί] r
 ἀμφὶ περί] D ἀμφεπερί R ἀμφεπερί H ἀμαφυπερί LK ἀμαφυρί G esiodus B
 Hesiod. theogon. 3 καὶ τε περί (καὶ τ' ἐπὶ v. l. codd. Hes.) etc. 21 ἀμφὶ
 περί ex Hom. Il. II 305 ἤμεῖς δ' ἀμφὶ περί κρήνην ἰερούς κατὰ βομοὺς petitum
 esse perspexit Muetzellius de emend. theog. Hes. p. 369 sq. ἀμαφίπερι K ἀμαφύ-
 περι GL κρήνην RD κρήνην G κρήνην H κρήνηνοιο & dea B ωρίαδα Rr
 ἴοεῖ δέα D ἰοεῖδα K 22 cum] tum Kdh tum] cum libri 23 ut om. G
 ianuarii b 24 affectum] h affectum H 25 . Erga propinquor^s Hh 26 κατα+enti

p. 990. 91 P.

p. 599. 99 K.

et tunc proprie est praepositio, ut 'contra adulterum dico' *κατὰ μοιχῶν λέγω*, 'contradico' *ἀντιλέγω*, 'controversia' *ἀντιρρησις*; quando vero sine casu ponitur, τὸ *ἔξεναντίας* indicat, quod est adverbium. Iuvenalis in I:

Stat contra starique iubet.

ex eo derivatur 'contrarius'.

35 'Extra' quoque, quod significat τὸ *ἔκτός* apud Graecos, adverbium est derivatum a praepositione 'ex' tam apud illos quam apud nos. nostri autem ideo non solum inter adverbia, sed etiam inter praepositiones acceperunt, quia et sine casualibus verbo adiungitur et praepositum casualibus gravatur, ut Persius:

Pinge duos angues: pueri, sacer est locus, extra Meite.

Terentius in Phormione:

extrà unam aniculum.

nihil tamen mirum, loco praepositionis 'extra' accipi, cum 'ex' quoque in quibusdam dictionibus loco 'extra' fungitur, ut 'exlex: qui extra leges est', 'exul: extra solum', 'exterminatus: extra terminos', 'expes: extra spem', 'exeo: extra eo'. et sciendum, quod 'extra' per appositionem aliis iungitur partibus orationis. ~ex eo derivatur 'extraneus' et 'externus'. 20

'Inter' quoque et composita et apposita invenitur, ut 'internuntius, intercapedo, intervallum, interpres', cuius simplex, id est 'pres', in usu non inveni; 'inter amicos, inter muros'. hoc quoque || apud Graecos sine dubio adverbium est; significat enim τὸ *μεταξύ*. nec solum casualibus praeponitur apud nos et gravatur, quod suum est praepositionis, sed etiam 25 verbis potest adiungi et paenultima acui, ut si dicam: 'tu dextrorsum, 36 ille sinistrorsum, ego curro inter'. quomodo autem a 'sub: subter' derivatur et a 'cis: citra' et ab 'ex: extra', a 'prae' quoque 'praeter' et

R kata ut f anti r ἀντί] ante H 1 tunc add. h propriae Rr propriēst
 Dd ^{prae}positio H adulterium L ΜΟΙΚΟΛΑΕΤΟ B ΜΟΙΚΥΚΥΛΑΕΓΩ D ΑΜΑΙΟΧΥΛΑΗ-
 ΤΩ G *ΜΑΟΥΧΥΛΑΕΓΩ (A) L ΑΜΟΥΚΥΛΑΕΓΩ K 2 αἰλιω H ΑΝΤΙ*ΑΕΓΩ L ΑΝΤΙΑΗΓΩ
 R ΑΝΕΤΑΕΓΩ D ΑΝΤΙΑΕΤΟ B ΑΝΤΙΑΑΕΓΩ K ΑΝΤΙΑΑΗΤΩ G contraversia L contraversa
 K contraverisa k ΑΝΤΙΠΠΕCΙC DHGK ΑΝΤΙ*ΠΕCΙC (P) L ΑΝΤΙΠΠΕΙC B 3 ΕΙΝΑΝΤΙΑC
 Hr ΙΕΙΝΑΝΤΙΑC R ΕΖΙΝΑΝΤΙΑC B ΕΞΕΦΑΝΝΑΝΤΙΑC G ΕΞΕΦΑΝΝΑΝΤΙΑC L ΕΞΦΑΝΝΑΝΤΙΑC K
 Iuv. sat. I 3, 290 4 in I] enim GLK 5 iubet] d libet D 7 τὸ ἐκτός]
 d το οἶτος D 8 est] om. GLK id est g ex sup. lin. add. r 9 acciperunt
 K 10 sine casualibus] r sine casibus R 11 peripsius D Pers. sat. I, 113
 sq. 12 pingue Hh pingue K auges L pueris | acer B 13 meite] mente
 G mente K 14 Ter. Phorm. I 2, 48 in Phormione om. G 14 maniculum
 R aniculum GLK anc***ulum (ill; i m. rec. in ras. supscr.) Bem. 16 loco ex
 loca corr. D 17 qui* extra (n) B qui om. L spscr. l legem L 18 est
 om. L exspes BDHK extra spem] r exta spem R 19 appositionem solam
 aliis DH 20 extraneus externus GLK 21 quoque om. GLK 22 simplex] d
 simplex D 23 non inuenitur DGLK murus K 24 est et significat ΤΟΜΑΤΑΥ
 K ΤΟΜΑΤΑΥ G L μεταξύ] d ΜΕΤΑΞΙ B ΜΕΞΥ D 25 est om. K prae-
 positionibus K 26 acuitur K 27 supter L 28 quoque infra ltn. add. K

p. 991 P.

p. 599. 600 K.

a 'pro: propter', sic ab 'in: inter' proficiscitur. significat autem modo τὸ 'διά', ut 'interrumpit' διαρήσσει, 'internuntius' διάπτορος, 'intercapedo' διαχώρημα, 'intervallum' διάστημα; modo τὸ 'ἐν', ut Virgilius in XI:

Conversique oculos inter se atque ora tenebant,

5 'inter se' ἐν ἑαυτοῖς, 'interea loci' ἐν τοσοῦτῳ [modo ἐν τοσοῦτῳ]; modo τὸ 'μεταξύ', ut 'interrex' et 'inter vicinos'. hic ergo quoque admoneo, quod saepe dixi, omnia ea, quae supra dicta apud Graecos sine dubio adverbium sunt, Latinos etiam inter praepositiones ponere ea, quia frequentissime casualibus praeponuntur et gravantur, quod suum est praepositionum, et, quod interpretatio ostendit, etiam praepositionum quarundam loco eas poni, ut 'inter' modo τὸ 'διά', modo τὸ 'ἐν' ostendimus demonstrare. 'interea' vero, quia numquam praeponitur casuali, sine dubio adverbium | accipitur; verbo enim semper adiungitur. [ex 'inter' praepositione derivatur 'interea', τὸ 'ἐνίχθιον'.]

15 'Intra' quoque videtur ab 'in' derivatum, velut ab 'ex: extra' et a 37 'sub: subter', sic ab 'in: inter' et 'intra', et significat τὸ 'ἐντός', quod est adverbium apud Graecos. Lucanus in V:

Intra castrorum timuit tentoria ductor.

huic contrarium est τὸ 'ἐκτός', id est 'extra'. quomodo autem 'inter' et 20 'intra' derivatur ab 'in', sic etiam 'intus' et 'intro', quae sine dubio adverbium sunt etiam apud nos. sed 'intus' et 'intro' casualibus numquam praeponuntur, 'inter' vero et 'intra' frequentissime, sicut 'extra' casibus praeponitur, 'foris' autem vel 'foras' minime. ab 'intra' deri-

1 proficiscitur] d proficisciter D autem] enim Kd 2 ΔΙΑΦCC** (EI?) R ΔΙΑΠCCCI B ΔΙΑΦHCCEI r ΔΙΑΠCCCI G et ex ΔΙΑΠCCCI corr. L ΔΙΑΠCCCEY K 3 ΔΙΑΧΩΡΗΜΑ (A) L ΔΙΑΣΩΡΗΜΑ D ΔΙΑΧΩΡΕΑΜΑ K ΔΙΑΧΩΡΕΑΜΑΡΕΑΜΑ G ΔΙΑΣΤΕΜΑ ex ΔΙΟΥΤΕΜΑ corr. D ΔΙΑΘΕΜΑ R ΔΙΑΣΤΕΜΑ L ΔΙΑΣΤΕΜΑ GK modo] μὴ B Verg. Aen. XI 121 5 se ΕΜΕΑΥΤΟΥC L ΕΑΥΤΟΥC Bd ΕΑΥΤΟΥC R ΕΑΥΤΟΥC D ΕΑΥ-

ΤΟΥC K ΕΑΥΤΟΥΕΤΟΥC G loca h ΤΩCΩΥΤΩ R ΤΟΥCΟΥΤΩ DH ΤΑCΟΥΤΩ K modo

ἐν τοσοῦτῳ om. DHGLK ΤΩCΩΥΤΩ R 6 τὸ] om. GLK τὸ Rr τὸ Dd με-

ταξύ] d ΜΤΑΞΥ D ΜΕΤΑΞΑΥ H ΑΜΑΡΤΑΞΑΥ GL ΑΜΑΥΤΑΞΑΥ K inter regem GL et in

litora h interreges K intersex in lit. b vicinus m. rec. in B ammoneo HLK

7 supradicta quae K supra dicta] g supra G 8 sunt **** (apud) B sunt **

(ap?) K ponere εα quia D ponerea quia H ponere quia G ponere eaq; B ponere

quod ea r Heidelberg. 10 interpretatio] d interpretatio B interiectio D quorundam

R quarundam ex quorundam corr. K 11 eas (praepositiones sc.) libri ea 1 ea

ponitur iter 3 totidia H ἐν] HN R 13 ex — ἐνίχθιον] Ex inter praepositione

nomen diriuatur interea TO ENIENION R om. Heidelberg. unc. incl. et sup. lin. add. omnes

partes nomina sunt dicenda Non habuit vetustus r post praepositione: nomen add.

GL nomen add. BDK del. d 14 ****uatur L interea] internus K ENIKHION

B ENIKHION G ENIENION D ENIENION d ENIKHMAI K 15 quoque et G diriuatium B

uelud LK a om. GLK 16 supler L in om. D τὸ ONTOC D 17

Luc. Phars. V 241 in V om. GLK 18 Intra castrorum in litura H 19 Huic

ex Hic corr. H ΕΚΤΩC R autem om. K 20 diriuatur r diriuatum R diriuant-

tur DL post intro: quae — intro om. G in mg. add. g 21 sunt aduerbia K

et internus

23 autem om. GL diriuatur intrinsecus B deriuatur et intrinsecus Hh

vatur et 'intrinsicus', sicut ab 'extra: extrinsecus', et 'internus', sicut ab 'extra: externus' et 'extraneus'. verbum etiam ab 'intra: intro intras'. ||

'Infra' etiam ab 'in' esse natum puto, et significat τὸ 'κάτω', quod est apud Graecos adverbium. Id quoque propter supra dictas causas inter praepositiones recipitur a Latinis; frequentissime enim praepositur casu- 5 libus et gravatur. Terentius in eunucho:

ego te esse infra omnes infimos puto.

38 ex hoc derivatur 'inferus', veluti 'nuperus', quod approbat Caper, vel 'infer', ut 'citer, exter', et 'infernus' et 'inferior, infimus'. et scien- 10 dum, quod omnia adverbia locorum, quae solent casibus praepoui, ideo nostri inter praepositiones quoque numeraverunt, quia saepissime inveniuntur huiusmodi adverbia loco praepositionum accepta vel loco eorum praepositiones positae: 'intra viscera' pro 'in viscera' et 'absque laesione' pro 'extra laesionem' et 'in adulterum dicit' pro 'contra adulte- 15 rum' et 'sub terram' pro 'infra terram'.

'Iuxta' etiam, quod significat τὸ 'ἐγγύς', quod apud Graecos sine dubio adverbium est, quia loco 'prope' sive 'propter', quod est παρά, fungitur - est autem praepositio τὸ 'παρά' Graeca - et quia casum sequitur, nostri inter praepositiones posuerunt; quando vero verbo per se 20 coniungitur, adverbium id esse existimant, ut Sallustius in Catilinario: horum ego vitam mortemque iuxta aestimo. 'pridie' quoque more praepositionis accusativo adiungitur. Cicero in I invectivarum: pridie Kalendas Ianuarias; pridie Nonas; pridie Idus Livius ab urbe condita XVII. 25

DE PRAEPOSITIONIBVS, QVAE ABLATIVO CASVI CONIUNGUNTUR.

III 39 Monosyllabae praepositiones, quae casui ablativo serviunt, dumtaxat

I extrinsecus] r extrinsecus R et internus sicut ab extra externus Dd interius sicut ab extra del. h 2 ab extra Rr intro] ex intra corr. K 4 natum ***** puto L KATO BDH KATIN GLK 5 propter] per LK 6 accipitur K enim ponitur G 7 grauator H Terentius Dd Terent. eunuch. III 2, 36 in eunucho om. G inuochio K 8 Tace tu quem te ego Bemb. Tace tu quem ego Bus. esse te Hh esse om. K infimos omnis Bemb. Bas. infimos K 9 velut GK et ex vel corr L a nuper nuperis DHGLK nuperus ex nuperis corr. H adprobat B Caper cf. lib. III § 20 12 inter ppositiones m. rec. corr. ex interpretationes in D saepissime huiusmodi inveniuntur B 14 in viscera] h in uiscere H 15 laesionem] r laesionum R in adulterum] bd in adulterium BD dicitur BL 17 TO ERIC RD TO ERIC H TO ERIC GK TO ERIC L nel quod est

18 que est Ll para H ΠΑΡΑ significat nel fungitur Dd 19 TW R 21 Sall. Catil. 2, 8 in Catilinario om. G catilinario BD 22 existimo RD cum parte codd. Sall. 23 Cic. in Catil. or. I β, 15 in I om. GLK invectivarum] d uectinarum DH 24 calendas L ianna DG ian H ianuarii r cum parte codd. Cic. 25 Livii ab u. c. lib. XVII fr. XIII p. 793 Drb. ed Stuttg. fr. 8 p. VI Wash. XVII] r om. H decimo et VII. h XIII ut vid. R XX D 26 ENPLI

LIB XIII. DE PRAEPOSITIONIBVS QVAE ABLATIVO CASVI CONIUNGUNTUR B finit de ppositionibus quae acto casui iunguntur. Incipit de eis quae ablativo casui. L finit narratio

p. 992. 93 P.

p. 601. 602 K.

sunt hae: 'a, ab, abs, e, ex, de, pro, prae, cum', addunt etiam 'clam', quod apud Graecos adverbium est. disyllabae autem 'coram, palam, sine, absque, tenus'; quorum omnium interpretationes apud Graecos adverbia sunt. sed dixi saepissime, quod nostri huiuscemodi dictiones, quando
5 prae]ponuntur casibus accusativis vel ablativis, per transitionem personarum inter praepositiones accipiunt et gravant omnibus syllabis; quando vero verbis coniunguntur^o et intransitivae sunt et generalem servant accentuum rationem, inter adverbia numerant, et tunc licet ea nominativo vel praeponi vel supponi, ut 'legit Cicero et ultra nihil fecit', vel 'ultra Cato
10 fecit quam Cicero'. 'sine' tamen et 'absque' et 'tenus' non inveni nisi cum ablativo et semper transitive, ut Virgilius in XII:

aut quicquam mihi dulce meorum

Te sine frater erit?

suum vero est adverbiorum, ut dixi, intransitive posse proferri et similiter
15 omnibus casibus adiungi, ut 'non bonus homo ille est', 'non boni hominis officium facit', 'non bono homini loquitur', sic et per reliquos casus, in quibus 'non' adverbii causa nulla transitio fieri ostenditur. at si dicam
40 'coram Cicerone dixit Catilina' vel 'absque consule egit praetor', transitionem sine dubio facio diversarum personarum, id est ab alia ad aliam
20 transeo personam, quod suum est praepositionis.

Haec igitur quoque ratio compulit artium scriptores Latinos huiuscemodi dictiones, quamvis interpretationes earum ad]verbia sint apud Graecos, tamen inter praepositiones ponere apud nos, quando casibus supra dictis praeponuntur. quae vero ex his possunt sine casibus verbis adiungi,
25 etiam inter adverbia ponunt. quod Censorinus quoque de accentibus approbat, sic dicens: 'super' praepositio apud Virgilium in I:

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

de accusativi praepositionibus. incipit de ablativi. D casu K iunguntur G iunguntur K 1 de om. GK add. k prae] p** H 2 Dissyllabae hq Dd 3 quarum D interpretationes d interpositiones D interpretationes B 4 dixit D 5 accusativis] r accusativis R per add. h transitionem] r transitionem R 6 grauantur RBHG 7 coniunguntur] d coniungitur D ^unt Rr accentum Hh 9 vel utra^o Rr 10 absque^o tenus Rr 11 Verg. Aen. XII 882 sq. in XII] in bucolico eras. in B XII] bucolico L Heidelb. bucolic^o H bucolico K bucolico G ad ecl. 10, 48 fort. spectantes 12 aut] laud Br quicquam] r quicquam R mihi om. H 13 fratre Pal. erit] h erat ni f. H 16 officium facit] officio fungitur D bono] rhh bon. BH, om. R 17 in quibus in quibus H "non adverbii causa ulla transitio fieri" ostenditur. Hh causa nulla] scripsi causa ulla BHGLKr ulla causa ulla Hd ultra causa ulla D at] d ut D aut G 18 coram] r contra R cutillus B catilena DLK cantilena G 19 personarum om. H add. h ad ex ab corr. H 21 compulit B huiuscemodi] r huiuscemo R 22 post interpretationes: earum — ppositiones in mg. add. K 23 tamen — nos om. R add. r apud] h ** et in mg. pud H 24 vero add. d sine casibus possunt G 25 quod] h ***** H Censorinus de accentibus: cf. § 6 et O. Iahmum l. ibi l. 26 adprobat B Super est praepositio K Virgilium] d virgilius D Very. Aen. I 750 27 rogitans om. G haectore RBH hectora Pul.

Sallustius vero in historiis adverbium hoc protulit: ubi multa nefanda casu super ausi atque passi. sed mihi videtur Sallustius quoque loco praepositionis hoc praepostere protulisse, sed Virgilius in II Aeneidos:

satis una superque

5

Vidimus excidia,

adverbium sine dubio in hoc loco accepit. idem Censorinus haec etiam subiungit: 'post' praepositio, Virgilius in III georgicon:

Post montem oppositum;

idem in I Aeneidos adverbium:

10

Post || mihi non simili poena commissa luetis.

'ante' praepositio in I georgicon:

Ante Iovem nulli subigebant arva coloni;

at in III Aeneidos adverbium:

Ante et Trinacria lentandus remus in unda;

15

41 'supra' praepositio, Virgilius in V:

Olli caeruleus supra caput astitit imber;

adverbium, Sallustius in Iugurthino: pauca supra repetam.

'contra' praepositio apud Virgilius in VIII:

Contra Neptunum et Venerem contraque Minervam;

20

idem adverbium in II georgicon:

Contra non ulla est oleis cultura.

'prope' praepositio, in VIII Virgilius:

Est ingens gelidum lucus prope Caeritis amnem;

adverbium in Terentii | Andria:

25

Prope adest, cum alieno more vivendum est mihi.

'ultra' praepositio apud Sallustium in Iugurthino: Maurique

1 *Sall. hist. fr. inc.* 28 p. 376 *Kr.* 2 multa ex multe corr. *H* multa nefande ausi super casu atque passi *Palmerius in spicileg.* 2 (*Gruteri fac. crit.* IIII 642) nefande *Br* nefandae *DHGLK* hausi *D* 3 hoc postere *G* 4 *Verg. Aen.*

II 642 sq. 6 exci^{di} *L* 7 accipit *BGK* accipitur *L* 8 praepositio est *K* *Verg. georg.* III 213 9 oppositum] *g* appositum *RG* cum *Verg. Leid.* 10 *Verg. Aen.* I 136 II. *L* 11 simili] *r* similem *R* luctis *r* 12 praepositio est *K*

Verg. georg. I 125 13 nullis *Med.* subigebant *Kk* arva *B* coloni *om. R* add. *r* 14 At^{est} in *K* *Verg. Aen.* III 384 15 trinacrea *GLK* lentandus *RrD* renum *D* 16 *Verg. Aen.* V 10 IIII. *r* 17 caput] *r* capud *RH*

adstitit *B* astetit *LK* asstetit *G* adsistit *H* 18 adverbium *K* Salutius *L* *Sall. Iugurth.* 5, 3 ingurthino *RBD* reppetam *L* 19 praepositio *L* Virgilium] *d* uirgilius *D* *Verg. Aen.* VIII 690 20 "Neptunum" contra

K Neptunum *Rr* contraque] *r* contra *R* 21 *Verg. georg.* II 420 22 non nulla *RGLK Rom.* non ullast ollets *Pal.* olei *LK* 23 uirgi in VIII *B* *Verg. Aen.* VIII 597 24 Caeritis:] ex caeritis corr. *B* ceritis *D* amnem] *d* omnem *D* 25 adverbium est in *K* in Terentii] terentius in *B* terent++ in (er) *D* terent in *d* *Ter. Andr.* I 1, 125 26 cum in lit. *B* 27 ultra] *r* utra *R* praepositio est *K* Sallustiam] *d* sallustius *D* *Sall. in Iugurthino: immo in his-*

p. 994. 95 P.

p. 603. 604 K.

vanum genus, ut alia Africae, contendebant, antipodas ultra Aethiopiam cultu Persarum iustos et egregios agere; adverbium: 'lego assidue nihil ultra faciens'. haec Censorinus, ut supra dixi, de accentibus tractans. nec mirum, accentum vel ordinationem
5 differentiam facere praepositionibus et adverbis, quamvis easdem habeant syllabas, cum hoc in aliis quoque partibus inveniatur, ut 'pone' verbum et adverbium sive praepositio accentu discernitur, similiter 'verum' coniunctio et nomen, 'sine' praepositio et verbum, 'ergo' causalis et rationalis coniunctio; in multis quoque aliis hoc invenies.

10 Nunc singularum vim praepositionum casus ablativi inquiramus.

V 42

'A' et 'ab' et 'abs' et 'e' et 'ex' eandem fere significationis vim habent; nam et locales et temporales et ordinales similiter inveniuntur. sed quando consonans sequitur, 'a' et 'e' magis praeponuntur in appositione, ut 'a domo', 'e iure', 'ab' vero et 'ex' saepissime in compositione non
15 solum vocalibus, sed etiam consonantibus, ut 'abigo, abduco, exoro, excurro', in appositione vero vocali quidem sequente semper, ut 'ab illo, ex illo', consonante raro; nam 'a' quidem et 'e' vocali sequente non praeponuntur; 'ab' autem et 'ex' consonan-
20 neidis: |tibus sequentibus solent, ut dixi, praeponi, si nulla asperitas vocis prohibeat, ut Virgilius in II | Ae-

ex quo me divum pater atque hominum rex.

'abs' tam in compositione quam in appositione consonantibus solet praeponi, sed 'ab' omnibus in compositione praeponitur literis, absque c vel q vel t, ut 'abduco, affatur' - nam b in f est conversa -, 'aufero' - in
25 quo b in u convertitur tam euphoniae quam differentiae causa, ne, si 'affero' dicas, ab 'ad' et 'fero' componi videatur -, 'ablucio, abnego, arripio' 43
- in quo b in r convertitur -, 'asperto' - in quo b in s commutatur, sicut et 'aspello', differentiae causa, ne, si 'apporto' et 'appello' dicamus, ab
30 'ad' composita existimentur -. ab m vel u loco consonantis incipientibus solet in compositione praeponi 'a', ut 'amendo, amens, aveho'; ante q in

toris v. lib. I fr. 63 p. 94 Kr. cf. Non. p. 416, 28, quae et ipse Sallustius in Iugurthae bello: Mauri unum genus iugurtino RD Maurique] r marique R
1 gens GK affricae K condebant GLK antipodas ex antipodes corr. H
2 Aethiopiam] r aetiapiam R ethopiam DGL aegregios RK aegggios G 3
utra R 4 accentum] accentum D ordinationem ex ordinem corr. K 5 et]
uel B habeant ex habe+++ corr. B 6 syllabas d sillabis D ut spscr. K
pone] b pene B 8 praepositio] b praepositi B causalis] d casalis D 9
coniunctio] coniunctio et nomen GLk 13 praeponuntur et in GK 15 consonan-
tibus abigo HGLK exoro] r excoro R exuro HGLKd 16 vero om. BHGLK
uocall in ras. B sequentes H 17 quidem a LK 18 solent add. d
praeponi ut dixi G 19 asperitas] r aspiritas K aspiratus R prohibeant Dd ut
om. H Verg. Aen. II 648 U. GLK 21 me divum] medium LK divum]
r dium R diuom Med. atque] d adque D 22 Ab+(s) L in appositione
quam in compositione D quam appositione G 23 absque] r abs R 25 b in
u] in u HLK u G euphoniae D ne] r ut R 28 aspello] d appello D
aporto B dicamus ex dicimus corr. K 30 a praeponi GLK aveho] r ha-
ueo R

appositione 'abs: abs quolibet', ante c vero vel t in compositione, ut 'abscondo, abscedo, abscido, abstraho, abstrudo, abstineo'. 'e' et in appositione et in compositione invenitur ante b d g l m n r et ante u et i loco consonantium positas, ut 'ebibo, ebullio, edo, educo, egero, elimo, eludo, emineo, emico, enarro, enervo, enodo, eripio, eruo, eveho, evoco, eicio'.⁵ reliquis vero sequentibus 'ex' praeponitur: 'excubo, excludo, efficio, effundo, effero' - in quibus et similibus x in f commutatur euphoniae causa -, 'exhorreo, exhibeo, expello, exequor, expiro' - quae rationabilius absque
44 s scribuntur, ut de literis docuimus -, 'exquiro, extendo'. vocalibus quoque sequentibus tam in appositione quam in compositione 'ex', ut prae-
10 diximus, praeponitur, ut 'exaro, exegi, exigo, exoletus, exulcero, exaequatus, exaudio'. et omnia quidem supra dicta consimilem, ut dictum est, vim habent. frequentius autem 'a' et 'ab' et 'abs' verbis passivis vel ablativo iunguntur, ut 'amor a viro' vel 'ab illo', 'accipio ab illo' vel 'abs quolibet' vel 'aufero'; 'e' vero vel 'ex' frequenter temporalia inveniuntur,¹⁵ ut Virgilius in VIII:

Ex illo celebratus honos, laetique minores
Servavere diem.

'e' autem in compositione vel || privativum est, ut 'enervus, enodis', vel intentivum, ut 'enectus, enarro, eludo', vel pro 'extra' accipitur, ut 'educo, ²⁰ elimino, egero'. 'ex' quoque modo pro 'extra' accipitur, ut 'excludo, extermino, extorris, exlex, expes, excors', modo privativum, ut 'explico, exero, expedio, extirpo', modo intentivum vel perfectivum, ut 'expleo, exoro, efficio, effundo, extendo'. derivatur autem ab eo, quod est 'abs: absque'. nam 'que', quando vim et significationem coniunctionis non ha-²⁵ bet, syllaba est, non pars orationis, quomodo in 'ubique, undique, itaque, denique' et similibus. ab 'ex' quoque derivatur 'extra'.

45 'De' non solum τὸ ἀπό significat, sed etiam τὸ ἐπι memorati-

1 appositione] d ^{ap}positione(∅?) L compositione D post appositione: abs—
t in compositione om. RG add. ry t] te r 2 abscedo abscedo abscido B

abscido om. R Heidelberg. add. r in ap positione et in com inuenitur Rr 3 al(e)

B 4 ebibo ex ebido corr. D elimo] elimino BGL elimino K 5 eruo Rr
eveho] euollo GLK 6 excludo excubo D 7 euphoniae D 8 ut exhorreo
r exequor] r et in exsequor mut. L execor R exsequor GK exspiro GLK

11 ^{ex}aro Rr exolet' d exolet D exaequatur D 14 ablatiōi HGLKd abla-
tium D amor] rh mor R amos ni f. H post ab illo: accipio, ab illo om. R
add. r 15 uero et x B 16 ut om. B Verg. Aen. VIII 268 sq. VIII ut
ex B 17 celebratus H honor K minoris Med. 18 servavere] r servare
RBGLK Rom. 19 privativum enervus L est enervus GK enodis] in titula
h enodos R enodus GLr * enodus (&) K enodes D 20 ut erectus L 21 ex in

titula h 22 expes H expes expers ^{excors} Dd primativum H privativum
est ut D 23 exsero d extirpo H 24 Derivatur d Derivatur DGK abs]
ab abs GLK ab D abs absque] a ab abs absq. h 25 et om. G coniunctio-
nis D 26 est non pars est orationis B undique] d undeque D 27 et in si-
milibus GLK similibus ex similia corr. D 28 apo BGL set D tw D

p. 906. 87 P.

p. 605. 606 K.

vum, ut 'de partibus orationis'; accipitur etiam pro κατά locali in compositione, ut 'deduco, descendo, detraho, deicio, despicio, derideo'; est etiam intentivum, ut 'deprehendo, dedo, depravo, deprimo, deminuo, dehisco, deterreo, deligo, decurro'; est etiam privativum, ut 'desperatus, demens, desum, deierat'.

5 'Pro' est quando localis invenitur tam in compositione quam in appositione, ut 'pro templo, pro curia, pro oculis' (Sallustius in Catilinario: quodni maturasset pro curia signum sociis dare, 'pro curia' dixit pro 'ante curiam'); 'procurro, provenio'; est etiam temporalis, ut 'provideo, prospicio' (Terentius in heautontimorumenos:

10 tibi prospexi (et stultitiae tuae),

'prōavus'; sed hoc quidam ab adverbio 'procul' compositum affirmant, unde et corripitur et omnia similiter 'pro' correptam habentia, ut 'prōfatur, prōtervus'; alii vero ad imitationem Graecorum, apud quos πρό praepositio corripitur, nostros quoque in quorundam compositione hoc fecisse 15 dicunt. loco etiam 'e' vel 'super' accipitur, ut 'prominet' pro 'eminet' vel 'supereminet', et 'ante', quod supra quoque ostendimus, ut 'proclivis, procumbens, prostratus, prosubigens'; et 'ad', ut 'pro viribus suis', hoc est 'ad vires suas', ut Virgilius in V:

summis incurvant viribus arcus

20 Pro se quisque viri,

hoc est 'ad suas vires'. 'in' quoque loco invenitur, || ut 'pro testimonio dixit', hoc est 'in testimonio'. plerumque tamen separata τὸ ὑπέρ significat, 'pro Milone, pro Clodio'; nec non etiam interiectionis loco ponitur 46 et circumflectitur, ut Sallustius in Catilinario: pro deum atque 25 hominum fidem.

'Prae' et per appositionem et per compositionem invenitur. significat autem modo 'ad', ut Terentius in eunucho:

Hic ego illum contempsi prae me,

1 orationis] h orationibus H autem etiam R 2 deicio r deicio R 4
desperatur GL 6 oculis om, R add. r Sall. Catil. 18, 8 in Catilinario om.
G catilinario B 7 quodni Catilina maturasset Sallustius curia] cura R
9 provideo] r et ex video corr. H video R Terent. heautontim. V 2, 8 in
heautontimorumenos om. G eautontimorumenos BH eautontimorumenos^a Dd heautontimorumenos L eutontimorumenos K 10 prospexi Hr tuae ex suae corr. R
11 ab add. d affirmant] r affirmat R 12 ut] om. R u spscr. r 13
imitationem K quos] r nos R nos quos H πρό] pro RBDHk om. GLK
14 nostri k quorundam B compositione] d praepositione D compositione
hoc fecisse compositione K 15 loco] b Lo B e add. d 16 supereminet ut
ante B supra] d supra B sup D ostendimus quoque H ut om. GLK
proclivis] r proclivius d perclivius R 17 prosubigens] d prosubiens D 18 vires
ex ueres corr. H suas vires BD ut om. RD Verg. Aen. V 500 sq. Tum validis
flexos incurvant etc. et sic lib. XVIII § 229 19 summis] Flexos K 21 ut om.
K 22 seperata L υπέρ] in υπηρ mul. L υπηρ G 23 Clodio] om. K claudiodio D dodio GLK Nec ex Ne corr. H ponitur loco L 24 circumflectitur
GL ut] et G Sall. Catil. 20, 10 catilinario B 25 hominem G 26 appositionem ex appositionem corr. K 27 terent d terenter D Ter. eun. II 2, 8
in eunucho om. G iuncho K 28 Contempsi ego hic illum B contempsi R

p. 997 P.

p. 606 K.

pro 'ad comparationem mei', idem in eadem:

Hic vero est, qui si occeperit,
Ludum iocumque dices fuisse illum alterum,
Praeut huius rabies quae dabit,

pro 'ad quae dabit'; modo 'ab'. Terentius in eadem: 5

ut fit, misera prae amore †hunc exclusit foras.

idem in Andria:

prae studio, dum id efficias, quod cupis,

pro 'a studio'. loco 'super' etiam fungitur, ut 'praesideo, praefectus';
nec non etiam pro 'valde' invenitur, ut 'praecelsus: valde celsus, prae- 10
validus: valde validus'; 'praeco' quoque a valde canendo dicitur; 'praegestio: valde gestio'. Horatius in II carminum:

Ludere cum vitulis salicto
Praegestientis.

pro 'ante' quoque accipitur, ut 'praedico, praecurro, praefero, praecipio, 15
praematurus'. Lucanus in VII:

Ad praematuras segetum ieiuna rapinas.

Iuvenalis in IIII:

Non praematuri cineres.

videtur derivativum ex hoc esse 'praeter', quomodo a 'sub: subter, in: in- 20
ter, pro: propter'.

47 'Cum' et adverbium potest esse, quando τὸ 'ὄπόρτε' significat, et praepositio, quando σύν, et est copulativa, ut 'cum ducibus pugno, cum imperatore proficiscor, cum amico habito', et per solam appositionem invenitur. nec mirum, cum loco eius in compositione semper 'con' praepona- 25
tur, ut 'concurro, coniungo, contraho, conspiro'; et sciendum, quod et 'con' et 'in' tunc mutant n in m, quando b sequitur vel m vel p; tunc vero convertunt eam in sequentes consonantes, quando l vel r sequitur: 'combibo, comburo, imbuo; communis, immunis; compello, impello; col-

1 Ter. eunuch. II 3, 8 sqq. eodem GLKr 2 qui si] quasi B qui sic amare
occeperit Heidelb. teste Lind. si] se G acceperit RBHK occeperit amare r et vel sic
vel amare occeperit libri Ter. ut vid. omnes praeter Bemb. 3 ioueq; Bb dices] sic etiam
Bas. dicet Bemb. dicas Benteleus 4 praeut ex corr. h 5 pro adque d pro atque BD
ab] R Heidelb. pro ab r ell. terent d terenter D Ter. eun. I 2, 18 in eadem om. G
eodem K 6 sit K exclusit hunc Bemb. Bas. exclusit hunc Faernus hunc ex-
clusit foras om. B 7 Ter. Andr. V 1, 6 in Andria om. G 8 efficies D Bas.
9 pro ab DHr 10 inuenitur praecelsus D 11 a om. G canendo] d co-
nendo D dictus HGL dictus est D est dictus B 12 oratius H Hor. carm.
II 5, 8 sq. in II carminum om. G II] Krehlius I. libri 13 co D 15 quo^{que}
Rr praefero H 16 Luc. Phars. VII 98 in VII om. G VII] Krehlius
V. libri 17 segitum LK 18 Iuv. sat. IIII 11, 44 III] r III. RB 19 Non
r Nam R praematuri] sic etiam Iuv. Pith. m. att. cum ell. praematu** Pith. m.
pr. prematur Iuv. schol. cineres] r ciceres R 20 diriuatum K a sub —
quando om. R add. r supter L ab in B 21 a pro B 22 Cum hoc et
BDH οπετε B 23 cin D copolatiua GK imperatoribus G 27 mu-
tant] r munt R n in m] b n. m B 28 eam om. GL e+am (ti) K sequitur
add. d 29 compello compello impello K impello] d imbello D

p. 507. 98 P.

p. 606. 607 K.

ligo, illido; corripio, irruo, irritus', quamvis raro l et r sequentibus soleant hoc scribentes servare. sed cum Graecorum auctoritatem in omnibus paene sequi solemus, in hoc quoque imitari debemus, ut *συμβουλευώ, ἐμβαίνω; συμμαχῶ, ἐμμένω; συμπλέκω, ἐμπλέκω; συλλέγω, ἐλλείπω; συρῶ, ἔρρωμαι*. vides enim, in his omnibus praepositiones σύν et ἐν mutare ν in μ, β vel μ vel π sequentibus, λ vero vel ρ, in eas convertere ν. 'cum' praepositio, quando pronomini postponitur primae vel secundae personae vel etiam 'se', quae est tertiae, enclitici vice fungitur, ut supra dictum est: 'mécum, lécum, sécum, nobíscum, vobíscum'; alii vero postposita acuitur, ut 'quocúm, quacúm, quicúm, quibuscúm'.

'Clam', ut diximus, apud Graecos adverbium, apud nos autem ideo VI 48 praepositio accipitur, quia et casualibus praepositur et gravi accentu pronuntiatur, ut Terentius in Andria:

Nec clam te est, quam illi nunc utraeque tres inutilis. 15 potest tamen etiam apud nos adverbium ostendi, cum verbo invenitur iungi non serviens casui, ut Virgilius in I Aeneidos:

Clam ferro incautum superat securus amorum.
nec in compositione invenitur et adiungitur non solum ablativo, sed etiam accusativo, teste Donato. habet tamen etiam diminutionem, quae in 20 praepositione numquam invenitur, in adverbio vero est quando, ut 'bene: belle, longe: longule'; sic ergo 'clam: clanculum'. derivatur ex hoc etiam 'clandestinus'. et attende, quod ea, quae sunt adverbia apud Graecos, certam aliquam possident significationem, cum praepositiones soleant eam variare.

1 raro] r nota R | uel r r r et l BK 3 paene] bene K CΥΜΒΟΥΛΕΥΩ
B CΥΜΒΟΥΛΕΥΜ r CΥΜΒΟΥΛΕΥΜ H CΥΜΒΟΥΛΕΥΜ GL cymbireim K CΥΜΒΟΥΛΕΥΜΒΑΙΝΩ
D CΥΜΒΟΥΛΕΥΩ ΕΜΒΑΙΝΩ d 4 ΕΜΒΑΙΝΩ RHK ΕΜΒΑΙΝΑ G CΥΜΜΑΧΩ B CΥΛΛΕΓΩ
GL cyllera axw K ΕΜΜΕΝΩ D ΕΜΜΕΝΩ GL ΕΜΜΕΝΑ K CΥΜΠΑΡΚΩ R CΙΜ-
ΠΑΡΚΩ K ἐμπλέκω] r et in *litura* d ΕΜΠΑΡΚΩ R ΕΜΠΑΡΚΩ GLK συλλέγω]
r CΥΛΛΕΓΩ D CΥΛΛΕΓΩ R CΥΜΜΑΧΩ GLK συλλέγω—ἔρρωμαι in *litura* d ΕΛ-
ΛΑΙΠΩ G ΕΛΛΑΠΩ B ΕΛΛΑΠΩ r ΕΛΛΑΠΩ d ΕΜΕΥΠΩ R ΕΜΕΥΠΩ G ΕΜΕΥΠΩ
L ΕΜΕΥΠΩ K 5 ΕΡΡΩΜΑΙ K ΕΡΡΩΜΑΛ GL omnibus his B praeposi-
tionibus G praepositionem LK cin D et ἐν] om. GL eten H et eu K 6 n
iu in L n iu in b uel m uel p RBD n in m uel m uel p H β om. L l L
l uero uel r RBDH conuertere Nam cum B convertere] r conuertire
R 7 n RDH praepositio quoque quando G 8 enclitici] rd enclitici D eu-
clitica R enclitici H 9 ut mecum G 10 quo cum qui cum etc. duobus verbis Pris-
ciani aetate et scripta et pronuntiata esse probabile reddi P. Langenius de gramm.
Lut. *ceptis quae ad accentum spectant Bonnae 1857 p. 28 sq.* quicum del. r
quiscum] quis cum GLK 11 ut supra diximus H adverbium est BDGKLr
12 accipitur] d adiungitur D pronuntiatur ex prononciatur corr. D 13
terent] d terent D Terent. Andr. l 5, 52 in Andria om. G 14 illic B
utraeque res] sic libri Ter. plerique, res om. Vatic. Bas. ut requires GLK utraequi-
res k 15 tamñ cīā apd in lit. quinque fere literarum et ad mg. b ostendi (l)
B verbo] d uero D 16 ut om. H Very. Aen. l 350 V. G euei. D
17 securus] r, ex secutus corr. H secutus R securus — compositione (sic) in lit.
et ad mg. b amorē Med. 18 et add. r 19 Donat. art. gramm. ll 16, 4 p.
1765 P. 24 L. etiam tamen K quae] quod B 20 est. Quomodo bene B
aliquando h 21 longulae Rr clanculum derivatur. Ex B 22 clandestinus LK
adtdende B Graecos add., r 23 solent L

'Coram' quoque et 'palam' apud Graecos adverbia sunt, quae propter supra dictas causas nostri etiam inter praepositiones assumpserunt. sed mihi videtur, cum inter adverbia quoque haec eadem plerique ponant, quippe quod sine casualibus verbis possint adiungi, adverbia ea dicere, quae praepositiva possunt | esse etiam casualium, ut Virgilius in I Aeneidos:

coram, quem quaeritis, adsum.

idem in eodem:

Postquam introgressi et coram data copia fandi.

Sallustius in IIII historiarum: si nihil ante adventum suum inter plebem et patres convenisset, coram se daturum operam. et habent significationem contrariam 'clam' semperque || in appositione inveniuntur, sed 'coram' magis ad personas, 'palam' ad omnia accipitur. Terentius in eunucho:

Si falsum . . . aut fictum, continuo palam est.

49 'Sine' etiam et 'absque' apud Graecos adverbia, ut supra dictum est, sunt, quae praedicta ratio fecit apud Latinos praepositiones putari. habent autem consimilem significationem, quae est negativa, nec in compositione inveniuntur. 'sine' autem etiam verbum est imperativum, sed accentu differt, quando praepositur, quomodo 'pone': praeposita enim gravatur utraque syllaba, ut 'sine timore', postposita paenultimam acuit, ut Virgilius in X:

Si sine pace tua atque invito numine Teucri.

idem in III georgicon:

Te sine nil altum mens inchoat.

'Absque' quibusdam composita a praepositione 'abs' et 'que' coniunctione videtur, sed numquam 'que' coniunctio in compositione suam vim amittit, ut 'atque, neque, quoque'; ergo quando amittit significationem, syllabice magis adiecta videtur. est igitur, ut mihi videtur, derivatio ab 'abs: absque', quomodo ab 'unde: undique, ubi: ubique, ita: itaque, uter: 30

1 propter] pro R 2 adsumperunt B 5 etiam esse H Verg. Aen. I 595 quæi D 7 coram] r Corem R assum GLKr cf. v. I. lib. XVII § 174 8 Verg. Aen. I 520 9 introgressi R fandi] h fandi H 10 Sall. hist. IIII 55 p. 349 Kr. in IIII historiarum om. G III. D nihil] b nil B ante add. r 11 convenissent G 12 habent] sic L habet RBDHGK coram et palam in mg. l semperque] r superque R 13 inveniuntur(un) K inveniuntur RBDH 14 Terent. d Terent. D Terent. eun. I 2, 24 inuochi K eautontimorum B 15 Sin falsum aut vanum aut fictum est lib. XVIII § 84 cum libris Ter. nisi quod aut finctumst Bemb. palamst Bemb. 18 compositionem Rr 20 differt] d diffret D praepositiva G grauantur K 21 syllabae Rr 22 Verg. Aen. X 31 in X] d lss D 23 nomine RrD Teucri] Troes G cum Vergilio 24 Verg. georg. III 42 II. R I. DHGK primo L 25 nihil BHGLK Pal. Rom. nichil Rom. m. alt. altum om. G add. g inchoat] D cum Med. Pal. inchoat rell. 26 Absque] d Abque D praepositione K abs om. RBDH add. h quae R 27 quae R coniunctio in ex corr. r uim suam B 28 amittit G uel syllabae atque ex aequae corr. H 29 syllabice (e ex q corr.) Dd syllabice K adiecti K adiectio D 30 quomod R undique] d undequae D

p. 999. 1000 P.

p. 608. 609 K.

uterque, quis: quisque', in quibus coniunctionis significatio nulla remanet. ostendimus tamen in superioribus, quod etiam Graeci soleant addere δέ sine aliqua coniunctionis significatione, ut ὅδε, τοῦδε, τῶδε.

'Tenus' τὸ ἄχρηστος significat, quod sine dubio apud Graecos adverbium est et, quamvis paene semper postposita invenitur, tamen, quia sine casuali non potest poni quomodo alia, quae quamvis sint adverbia, tamen hoc ipso, quod cum casualibus iunguntur, praepositiones esse existimaverunt, hoc quoque inter praepositiones connummerant, quod non solum ablativo, sed etiam genetivo casui Virgilius more Graeco adiungit, ut in

10 III georgicon:

Et crurum tenus a mento palearia pendent.

Restant quattuor praepositiones, quae pro varia significatione modo 50 accusativo modo ablativo praeponuntur: 'in, sub, super, subter'. ||

'In' quando εἰς vel κατὰ significat, id est si 'ad locum' vel 'contra' 15 demonstrat, accusativo iungitur, ut 'in urbem vado' vel 'in adulterum dico'. invenitur tamen etiam pro 'ad', cum huic casui praeponitur [id est accusativo], ut Virgilius in I Aeneidos:

Impulit in latus,

pro 'ad latus', et Lucanus in III:

20 In puppim rediere rates,

pro 'ad puppim'; quando vero pro ἐν Graeca praepositione accipitur apud nos, ablativo servit, ut 'in Italia, in urbe, in tempore'. in compositione quoque diversas habet significationes quam in appositione: modo enim privativa est, ut 'indoctus, iniustus, inutilis, iniquus, impius; infirmo, 25 improbo', modo intentiva, ut 'imprimo, incuso, irrumpo, impugno, inicio, immitto, incumbo, incurro, irrideo'.

'Sub' quoque quando 'ad locum' habet significationem vel pro 'ante' vel pro 'per' ponitur, accusativo iungitur, ut Virgilius in II Aeneidos: 30 postesque sub ipsos

Nituntur gradibus.

idem in I georgicon:

2 superiobus D de BH 3 ut om. GK τῶδε] τῶνδε R τοῦδε D κυνᾶς
GLK 4 ἀχρηστος G et ea ἀχρηστος mul. L ἀχρηστος K 5 quia in mg. K 6 casuli D
7 cum casualibus Bb esse] scripsi eas esse RBDHGL ea esse K 9 genetivo r
genitivi R Verg. georg. III 53 graecorum G 10 III. D 12 DE PRAEPO-
SITIONIB. VTRISQUE CASIBUS SERVIENTIA in mg. inscr. r 13 subter] supter L 14
locum ** ut (ut) B 15 demonstrant Rr 17 Verg. Aen. I 82 19 Luc. Phars.
III 545 v. lib. VII § 53 20 puppim Ll redire Rr 21 puppim Ll ἐν] d en
H in D 23 quoque tam diversas G 24 privativa] r primitiva R infirmo K
infirmus DG 25 improbus D intentiva est ut R imprimo D irrumpo] b
irrumpo B impugno r impingo HGL impingo B impinguo Kk initio GLK
26 immitto BK incumbo R irrideo K 27 quando sup. lin. add. L 28
in II aeneidos ut
Verg. Aen. II 412 sq. ** G 29 postesque Bb Potesque K Potesque R pos-
tisque Med. Pal. 31 idem] l* idem R Verg. georg. I 67 sq.

p. 1000. 1001 P.

p. 609. 10 K.

At si non fuerit tellus fecunda sub ipsum
Arcturum.

idem in III georgicon:

Sub lucem exportant calathis,

pro 'ante lucem' vel 'per lucem'. idem poeta in I Aeneidos: 5

Vrit atrox Iuno et sub noctem cura recursat,

pro 'per noctem'. quando autem 'in loco' significat, ablativo praepositur,
ut Virgilius in VIII:

Arma sub adversa posuit radiantia quercu.

idem in VI: 10

Ibant obscuro sola sub nocte per umbram.

idem in eodem:

Quale per obscuram noctem sub luce maligna

Est iter in silvis.

51 omnes enim praepositiones locales etiam in temporibus et rebus similem 15
habent constructionem. quomodo enim dico 'ad templum', sic dico 'ad
tempus, ad iustitiam, ad hominem'; similiter 'sub templum, sub | diem,
sub iustitiam, sub hominem; sub templo, sub die, sub iustitia, sub ho-
mine, [sub muliere]'. in compositione vero modo localem vim retinet, ut
'subeo, suppono, subicio, summitto, subduco, subtrahō', modo diminuti- 20
vam, ut 'subrideo, subtristis, suffundo'. mutat b in sequentem conso-
nantem, quando a c vel f vel g vel m vel p incipiunt ea, quibus adiun-
gitur: 'succumbo, succurro; sufficio, suffero; suggero; summitto, summo-
neo; supparo, suppono'.

'Super' et 'subter' contrarias habent si|gnificationes, et utraque tam 25
accusativo quam ablativo coniungitur; quibusdam tamen videtur ablativo
figurate adiungi, quomodo 'post' et 'ante' et 'circum'. Virgilius in VI:
ille admirans venerabile donum

Fatalis virgae, longo post tempore visum.

1 faecunda G Yoecunda DL 2 aucturum Rom. 3 Verg. georg. III 402
III] 1 II. R I. BHGLK primo D nisi secundum cod. R lectionem numerus I cor-
ruptus esse videri posset, in textum recepissem: idem in I georgicon: sub lucem densa
inter nebula sese (georg. I 445). idem in III georgicon: Sub lucem exportant cala-
this cf. lib. XVII § 171 5 pro add. g Verg. Aen. I 682 6 Vrit] h Vri*
H et add. r 8 Verg. Aen. VIII 616 9 radiantia] r radiantia RBGL cf.
lib. VI § 83 10 Verg. Aen. VI 268 11 umbra B 12 idem — obscuram om.
G add. g Verg. Aen. VI 270 sq. eodem] r eadem R 13 obscuram D
obscuram noctem] incertam (al. incoeptam) lunam Vergilius cf. ibid. v. 268 cum ma-
xime a Prisciano excitatum: Ibant obscuro sola sub nocte 14 iter] inter K
in om. LG 15 et add. r 16 dico om. L 17 ad hominem ad iustitiam B
18 et sub templo BDHGLK sub iustitia sub die B iustitia] d iustitie D
iustia H 19 retinet] habet LK 20 suppono ex subpono corr. K subpono RBD
subitio D summitto] h et ex submitto corr. K submitto BHG subtrahō
L? 21 subrideo] k surrideo GLK subtristis] sub, in mg. add. tristis, K
subfundo B consonantem add. g 22 adiungitur ex adiunguntur corr. GL 23
ut 'succumbo D submoneo R 25 su* G supter L 27 Verg. Aen. VI
408 sq. 28 ammirans DHL donum] r, ex domum corr. D domum R 29
post tempore] d posttempore D v. supra ad § 27

p. 1001 P.

p. 610. II K.

idem in I georgicon:

Omnia quae multo ante memor provisa reponas.

idem in IIII Aeneidos:

Anna, vides toto properari litore circum.

5 sic in VI:

Sedibus optatis gemina super arbore sidunt,

id est 'in gemina arbore sidunt super'. et in bucolico:

Fronde super viridi, sunt nobis mitia poma.

et in VIII:

10

Ferre iuvat subter densa testudine casus.

quodsi accipiamus figurate in huiusmodi locis prolatas, loco adverbio- 52
rum necesse est eas accipere, quomodo et 'post' et 'ante' et 'circum',
quando cum ablativo inveniuntur. 'super' tamen quando loco 'de' poni-
tur, sine dubio ablativo iungitur, ut:

15

Multa super Priamo regitans, super Hectore multa.

invenitur tamen etiam verbo adiuncta vel nominativo participii, in quo sine
dubio adverbium esse ostenditur, ut Virgilius in I Aeneidos:

His accensa super, iactatos aequore toto,

et in XI:

20

Ecce, super maesti magna Diomedis ab urbe

Legati responsa ferunt.

in compositione quoque invenitur, ut 'supersedeo, supervacuus, supervolo,
supereminet, superficies'. et 'super' tamen et 'supra' a 'supera', illud
per apocopam, hoc per syncopam facta sunt. sic enim antiqui frequenter
25 protulerunt, et maxime Cicero in poematibus, | ut in Arato:

Torvus draco serpit supter superaue retorquens

Sese.

idem in eodem:

1 Verg. georg. I 167 2 Omniaque multo D multo] r multa R reponas]
r et sic Pierii Med. et nonnulli alii codd. Verg. rapinas R repones Vergilius 3
Verg. Aen. IIII 416 III* G III. B 4 litore H et ex litore corr. L 5 Sic
uides in H Verg. Aen. VI 203 6 obtatis GK geminae Rom. arbore se-

dunt Dd 7 sidunt super. K sidunt. super et in bucolico B Verg. ecl.
I, 81 8 Fronde ex Frode corr. H mitia ex m****a corr. Rom. 9 Verg. Aen.
VIII 514 VIII. B 10 Ferrae H iubat GK Pal. ex corr. iubet BL cum Pal.

m. pr. iubat Med. m. pr. libet Med. m. alt. Rom. iuuat Fr. ex corr. supter L
11 si** accipiamus H 14 Verg. Aen. I 750 15 haectore RH 16 verbo]
d uerbum D 17 „ ostenditur „ esse K Verg. Aen. I 29 18 iactatos] rd iac-
tatus RDH iactatas h toto] h tot** H 19 Verg. Aen. XI 226 sq. 20 mag-
nam Gg magni v. l. a Servio ad h. l. memorata diomidis GK diomedis L
ab urbe] g ad urbem GL 21 ligati Rom. responsae Med. 22 supersideo BHK

et in supersideas mut. L 23 tamen] add. g tam B supra auspura Hh illud
om. R add. r 25 poematibus suis BDDGL poematibus suis K Cic. in Arat.
v. § 11 26 subter BHG superaue] d super aqua D 28 Cic. Arat. fr. XIII
p. 521 (v. 80 sq. p. 525) Or.

Huic supera duplicesumeros adfixa videtur

Stella micans tali specie talique nitore.

a 'super' derivativa fiunt 'superbus, superus, supremus'.

53 Cum apud Graecos omnes praepositiones, quae sunt decem et octo, ut praediximus, et componi possunt et apponi, apud Latinos sunt quaedam, quae et componuntur et apponuntur, ut 'ad, ob, per, a, ab, abs, de, e, ex, ante, circum, contra, inter, post, trans, praeter, pro, prae'. sunt quae numquam componuntur, ut 'apud, citra, circa, erga, extra, infra, iuxta, pone, prope, secundum, ultra, supra', quorum pleraque adverbiorum vim habent, ut ostendimus. sunt quae numquam || apponuntur, 10 ut 'di, dis, re, se, am, con'. haec enim sex semper in compositione inveniuntur, quas, quamvis, cum per se poni non possunt, separatae in contextu orationis ideoque partes orationis dici vera ratione non possunt, tamen, quia vim et significantiam habent praepositionum et in ipsa compositione semper praepositivae sunt, ideo praepositionibus connumeraverunt. 15

Et 'di' quidem et 'dis' eandem significationem habent, quomodo 'ab' et 'abs'. sunt autem separativae, ut 'divido, diduco; distraho, discurgo', quod apud Graecos *διά* praepositio facit. et sciendum, quod tunc 'dis' praeponitur, quando sequitur c vel f vel p vel s vel t vel i loco consonantis, ut 'discumbo, discutio; differo, diffido, diffundo', in quibus s in 20 f convertitur euphoniae causa; 'displiceo, disputo, disperdo; dissicio, dissero; distraho, disturbo, distorqueo; disiectus, disiungo'. aliis vero quibuscumque consonantibus sequentibus 'di' praeponitur: 'dimitto, diruo, diduco, digero, diluo'. et ubique producitur 'di', excepto 'dirimo' et 'dirsertus'. Lucanus in IIII: 25

dirimit tentoria gurgis.

idem in eodem:

1 Hic *B* humeros *BDKr* humores *R* affixa *GLr* 2 talis *B* speciae
H 3 derivata *GK* (in *in mg. add. K*) derivatio *h* 6 et apponuntur et componuntur *B* ad *ex ab corr. B* 7 *ex* *cis* ante *L* circum inter contra intra post *B* trans *cis* praeter *rk. omisit Priscianus ni f. h. l. cis; si vero addidit, huc pertinuit, non ad insequentem seriem eorum, quae numquam componuntur, v. § 27* praeter
om. D praeter propter *p̄o B* pro *p̄e Rr* prae] *om. G add. g* pre in sub
super subter. *D* 8 post apud *add. cis RBDH del. r clam add. L* ^{*cis*} clam *Gg* clam
cis Kk circa in *mg. add. K* 11 am] an *D* Hae *Rd* 12 cum *om. D*
poni non possint *Drk* possent *B* separate *BDK et ex separate corr. H* 13
ideo partes *LK* ratione *B* possint *H* 14 significationem *Gg* significationem
BDHLKr et] habet *D* 15 praepositivae sunt] *d* praepositivae sunt *D* prae-
^{uel significatiam}
positiva est *H* 16 ab et abs] *d* ab abs *D* 17 diuido *GL* 18 dia *H* 19 uel
s om. GK add. gk 20 quibus *es D* 21 dissicio] *Br Heidelb. Pareus lex. crit. s. v. cf. Hildebrandium ad gloss. Lat. bibl. Paris. p. 112* dissitio *RDHG om. K* dis-
silio *Schneiderus lat. Elementarlehre p. 627* 'dissitio' dissero *L* dissero *om. K*
22 distraho] *r* distrao *R* 23 consonantibus consequentibus *GLK* ut di-
mitto *GLK* diduco diruo *D* 25 *Luc. Phars. IIII 18 III. DLK* 26 di-
rimet *B* tentoria] *r* tentoria *R* temptoria *K* gurgis *B* 27 *Luc. Phars. IIII 33*

p. 1002 P.

p. 611. 12 K.

Qui medius castris tutam dīrimebat llerdam̄.

idem in V:

Et non admissae dīrimit suffragia plebis.

Virgilius in V:

5 Cede deo; dixitque et proelia voce dīremit.

Iuvenalis in III:

didicit nam dives avarus

Tantum admirari, tantum laudare dīsertos.

10 'Re' videtur a 'retro' per apocopam factum, sicut et ipse sensus manifestat: 'respicio: retro aspicio, revertor: retro vertor, recurro: retro curro', vel ex hoc natum esse adverbium, quomodo ab 'ex: extra'.

'Se' quoque pro *διά* Graeca praepositione separativa est, ut 'secubo, separo, seduco'; est etiam abnegativa, ut 'securus'. praeterea 'seorsum' fit adverbium a 'se', ut a 'de: deorsum', a 'super: sursum'. quibusdam 15 'se' a 'semis', quod separationem facit, quibusdam a 'secus' videtur profectum, aliis autem magis ea videntur a 'se' praepositione esse derivata.

'Am' etiam *περί* Graecani praepositionem significat: 'amplector, amputo, ambio', in quo etiam additio b consonantis fit propter m.

20 'Con' pariter loco 'cum' praepositionis, cum de ea disserebamus, accipi supra docuimus. | ||

1 mediis *rg* castras *r* tutam castris *Voss. uterque et al. codd. Luc.*
 ilaerdam *LK* hilerdam *Voss. A* 2 *Luc. Phars. V 393* 3 ammissae *GLK*
 suffragia] tentoria *B* 4 ut uirgī *B Verg. Aen. V 467* 5 caede *Rr*
 dixit q̄ *K* praelia *G* diremit] *r* dirimit *R* 6 *Iuv. sat. III 7, 30 sq.* in
 III *add. g* 7 didicit] *r* Dicit *R* nam *Prisc. cum parte codd. dett. Iuv. iam Iu-*
uenalis 8 tantum admirari *om. H* admirari] *r* ammirari *DGL* admirari *R* quan-
 tum *K* disertos] *k* disertus *BDK* 10 respicio a retro: et spicio 1 Respicio retro
 spicio 3 retro recurro *G* 12 pro *in lītura g* dia *H* separatua *d* separitua
D 13 seduco] *r* secudo *R* 14 a de deorsum] *d* a deorsum *BD* et a super
BDHGLK Quibusdam tamen a se semis *B* 15 videtur ** profectum *L* videtur
 effectum *K* 16 videntur ut a *G* 17 praepositionem] *r* praepositiones *R*
 uel *p*
 ambuto *G* 18 additio *Rr* fit] *om. DH* fuit *BGLKr* 19 cum de ea *om. G*
add. g disserabamus *RDK*

artis prisc̄ caesariensis ū eloq̄ grām urbis romae constantinopolitanae doctoris mei
 liber XIII de p̄positione explicitus. | Incipit liber XV de aduerbio feliciter. *R* AR-
 TIS PRISCIANI CAESARIENSIS VIRI ELOQVENTISSIMI GRAMMATICI VRBIS ROMAE CONSTANTINOP
 DOCTORIS MEI LIB̄ XIII. DE PREPOSITIONE EXPLIT. INCIPIT LIB̄ XV. DE ADVERBIO. *B* AR-
 TIS PRISCIANI CAESARIENSIS. VIRI ELOQVENTISSIMI. GRAMMATICI VRBIS ROMAE CONSTANTINOP
 doctoris mei. Liber XIII DE PREPOTIO. EXPLICIT: INCIPIT LIBER XV DE ADVERBIO FLC. *D*
 FINIT DE P̄POSITIO; Paulisper — perniciter. (*v. infra*) ARTIS PRISCIANI CAESARIENSIS
 VIRI ELOQVENTISSIMI GRAMATICI VRBIS ROMAE CONSTANTINOPOLIT. DOCTORIS MEI. LIB̄. XIII. DE
 P̄POSITIONE EXPLICITVS. INCIPIT LIBER. XV. DE ADVERBIO FELICITER. *H* paulisper — per-
 niciter (*v. infra*) artis prisciani caesariensis uiri eloquentissimi urbis romae constantino-
 politanae doctoris mei liber XIII de praepositione explicitus. Incipit liber XV de ad-
 uerbio *K* Artis prisciani caesariensis uiri eloquentissimi grām urbis romae constantinopolitanae doctoris mei lib̄. XIII. de p̄po explī. | INCIPIT XV. DE ADVERBIO *L*
 subscriptione caret *G*

Locis supra indicatis HK exhibent adverbiorum Plautinorum secundum versuum ordinem ex singulis fabulis enotatorum tabulam, quam ex ipsis his libris et Darmst. (Δ), ubi post finem libri XVI legitur, secundum apographa mea in lucem dedidi et emendavit Fridericus Ritschelius in ind. lect. univ. Bonn. aest. a. MDCCCXXXVI p. VI sqq.; illis iam nunc addidi v. l. Heitleb. (E) secundum Lindemanni apographum. Ritschelius hoc glossarium antiquiore quam Prisciana aetate conscriptum esse eo probavit p. X 'quod non tantum vidulariam illius scriptor legit, sed etiam Amphitruonem, Bacchides (cum aulularia, etsi casu factum ut ex eius exitu nunc deperditio nihil expromptum sit) et cistellariam tractavit integras'. quae inter varias lectiones codd. infra enotatas ab annotatione Ritscheliana abhorrent, pauca et leviuscula ea alteruter nostrum in describendo olim neglexit. ceterum, dum singularium glossarum enarrationem a Ritschelio olim promissam cupide expectamus, locos Plautinos, quos excerptis glossator, indicasse satis habui.*

[Paulisper. tantisper. In asinaria. blanditer. In aulularia. donicum pro donec. noenum pro non. alioversum. In Bacchidibus. noenum pro non. In captivis. donicum. citissime. utroqueversum. In Casina. effictim. aliquoversum. ampliter. altroversum. protinam. saepiuscule. In cistellaria. nudiussextus. summatim. benigniter. In Curculione. dextroversum. ductim. ἀπνευστί. avariter. nudiusquartus. protinam. frustillatim. mordicus. In Epidico. nevis pro non vis. pausillatim. largiter. In Menaechmis. longule. assulatim. derepente. In mustellaria. pollucibiliter. donicum. eatenus. fartim. largiter. usquin. In truculento. offatim. largiter. In trinummio. nevis. nevelt. nudiussextus. usque modo. saeviter. pax. In Poenulo.

I Paulisper tantisper, quibus fabulae nomen haud praemissum est, ad asinariam pertinere videntur, quamquam inverso ordine ibi legantur tantisper III 3, 96 (v. 686) paulisper V 2, 30 (v. 880), ante utrumque, quod statim post ipsius fabulae nomen sequitur blanditer I 3, 69 (v. 222) cf. Ritschelium l. l. p. X assinaria KΔ aulularia KΔ aulul. I 1, 10; I 1, 28 (cf. Lachmannum ad Lucr. III 198); II 4, 8 2 noenim E alio versum. In HK. Alio versum in Δ aliuersum In E bachidibus HKΔ ad Bacchidum initium deperditum uoenum refert Ritschelius l. l. p. X: Lachmanno l. l. in III 4, 84 (v. 736) inferendum videtur, ubi noenum fraudaverim scribendum sit No enim E captiv. II 2, 80 (v. 339); II 2, 102 (v. 352); II 3, 8 (v. 368) 3 utroque uorsum HKEΔ cassina D Casinae prol. v. 40; II 4, 18; II 8, 66; III 2, 25; V 3, 13 (at. 16) ordine turbato, ni alterutrum voc. spectat ad l. deperditum; III 5, 59 (cf. lib. III § 29) effictum K affictum Δ aliquo uorsum HΔ aliquo uorsu K 4 altero uorsum HΔ altero uersum E altero K prota K

sepiuscule K sepiusculae Δ cistell. II. deperditis nudius sextus K nudus sextus H nudus sextus Δ summatum KΔ 5 Curc. I 1, 70 (v. 70); I 2, 12 (v. 109); I 2, 34 (v. 126); I 3, 50 (v. 206); II 3, 84 (v. 363); III 4, 20 (v. 576); V 1, 7 (v. 597) dextro uersum HKΔ ductum K ἀπνευστί EΔ πρεψτί K auarius Δ nudius quartus HKΔ 6 potinam Δ frustillam Δ Mordicus in epidico Δ epidico ne vis pro non vis K epidocone vis prononis Δ Epid. (nevis vel ad nevelt videtur spectare I 1, 40; 69? vel ad me vis I 2, 11); II 2, 68; III 4, 49 Paussillatim E pussillatim K pauxillatim edd. Plant. 7 Lar-

giter in Δ menechmis HΔ mechinis K Menaechm. prol. 64; V 2, 106 (v. 859); V 2, 121 (v. 874) longule assulatim] h longule asselatim H longuleas sulatim Δ longule assulatim K mostell. I 1, 23 (v. 24); I 2, 35 (v. 116); I 2, 50 (v. 131); I 3, 13 (v. 169); II 2, 8 (v. 438); III 2, 19 (v. 449 v. Ritschelium mus. phil. VII 577) 8 trucul. II 7, 51. 61. 65; V 1, 11 offatim vel ex affatim vel in affatim mut. H affatim E 9 in trinam moneuisne uult Δ trin. II 2, 47 (v. 328); II 2, 80. 63 (v. 301. 364); III 2, 101 (v. 727); III 1. 8 (v. 827); saeviter nisi contra glossatoris consuetudinem (cf. tamen II. Persae et Stich) ordine inverso ad III 3, 53 (v. 1060) referendum, in eam lacunam cum Ritschelio prolegg. in Plant. p. XXI inserendum est, quam vir sagacissimus post v. 879 statuit; III 2, 96 (at. 49; v. 891) nudius sextus. usque modo HΔ usque modo nudius sextus K seiviter EΔ paenulo HΔ

vicissatim. efflictim. saeviter. In vidularia. donicum pro donec. In rudente. here. altrinsecus. In milite glorioso. altrinsecus. comississime. cordate. In mercatore. ampliter. nevis. guttatim. efflictim. dissimulanter. altrinsecus. In Pseudulo. manipulatim. alicunde. bombax. temperi. cupienter. nitidiuscule. altrinsecus. extraversus. simitu. quotumo. rursus. saeviter. blanditer. afflicter. In Persa. quadriduo. here. temperi. amiciter. tuttax. frugaliter. compluriens. contemptim. prognariter. interibi. protinam. prorsus pro continuo. In Sticho. perplexim. perplexabiliter. desertim. propudiose. interibi. simitu. vicissatim. ampliter. utrobi. postidea loci. antidhac. temperi. In Amphitrione. nequiter. efflictim. tuatim. somniculose. simitu. examussim. susque deque. clandestino. perniciter.]

penulo *EK* *Poen. prol.* 46; 96; I 2, 122 I incissatim *K* afflictim Δ se-
 uiter *E* Δ In vidularia] inuidus Δ rud. III 3, 3 (v. 940) ubi heri vel eri
 praebent *edd.*; III 4, 114 (v. 1158) 2 here alter insecus Δ habere alter in-
 secus *H* post altrinsecus: In—altrinsecus *om. K* mil. glor. II 5, 36 (v.
 446); III 3, 66 (v. 941); III 2, 96 (v. 1088) comississime] sic *E* cōsissime *K*
 cumississime Δ cōsissime *H* consipsime, cumississime *codd. a Ritschelio ad mil. v. 941 l.*;
invenit igitur glossator in libro suo comississime vel potius compississime, quae vox hy-
brida ipsi Plauto restituenda videtur. comissum, comisumet, comi sunt libri *Plautini*
 comissime *Gruterus* compitassime *Ritschelius* mercat. I 1, 99 (v. 99); I 2, 39 (v.
 150); I 2, 92 (v. 205); II 3, 107 (v. 444); V 4, 16 (v. 977) 3 dissimulanter
 pertinet ad scenam deperditam *cf. Ritschelii praef. ad merc. p. X* ne vis *K om. Δ*
 guttatim *K* afflictim Δ alter insecus Δ pseudulo *H* Δ Pseud. I 2,
 48 (v. 181); I 3, 82 (v. 317); I 3, 130 (v. 365); I 3, 152 (v. 387); II 3, 17 (v. 683);
 III 1, 8 (v. 774); III 2, 73 (v. 862); III 1, 45 (v. 955); III 2, 55 (v. 1012); III
 7, 77 (v. 1173); rursus testimonio est in hac fabulae parte aliquid excidisse. *cf. Rit-*
schelium in praef. ad Pseud. p. XI. idem fauus (v. infra) videtur demonstrare; V
 2, 3 (v. 1290); *ibidem;* V 2, 6 (v. 1295) 4 cupit *E* nitidiusculae *K* ex. ex-
 tranersus *H* in. x. extraversus *K* extraversus et x. extra uersus. *al. libri teste Ritsche-*
lio ad Pseud. v. 955 ex transverso s. ex tran uerso codd. Plaut. antiqui, unde ex tra-
uerso Ritschelius, apud ipsum Plautum transuersus legens 5 sumitu *H* quotum
 orarsus se uiter Δ se uiter *E* afflicter fanus Δ efflictim, fanus; *E* afflicter fannus
 gratulantis uox *cod. Scaligeranus (v. Ritschetium praef. l. p. XI et cf. infra gloss. cod.*
E ad tuttax) in persa Δ Pers. I 1, 38 (v. 37); I 3, 28 (v. 108); II 2, 47
 (v. 229); II 3, 3 (v. 255); II 3, 12 (v. 265); III 1, 1. 6 (v. 449. 454); III 3, 65
 (v. 534); III 3, 77 (v. 547); III 4, 39 (v. 588); interibi cum ad II 1, 5. 7 (v. 172,
 174) spectare minime credibile sit, merito *Ritschelio* argumento est, inter versus 588 et
 677 — *casu enim ante prorsus conlocatum protinus uideri — aliquid intercidisse: in*
Pers. praef. p. X; III 5, 8 (v. 680); III 5, 5 (v. 677) quadriduo] sic HKE Δ
 gratulantis adu. dicitur esse
 6 tuttax *E* tutax *K om. Δ* tuttax cum *Plauti Ambros. Ritschelius* fuga-
 liter Δ frugaliter—interibi *h. l. om. E* compluriens Δ contemptum *K*
 f prognariter
 proni nariter Δ 7 proorsus *K* Δ continuo. Nam quidem in sticho Δ Stich. I
 2, 18 (v. 76); I 2, 23 (v. 85); II 1 (al. I 3) 87 (v. 241); II 3 (al. II 2), 10 (v. 334);
 II 3 (2), 47 (v. 371); II 3 (2), 66 (v. 394); III 1, 27 (v. 532); V 4, 10 (v. 692);
 V 4, 14 (v. 700); V 5, 17 (v. 758); V 5, 18 (v. 759); V 2, 6 (v. 654) perplex-
 im *E* perplexim Δ perplexibiliter *E* Δ desertim *HK* disertim Δ 8 propu-
 diosse *K* propudiosae *H* propudiose interibi *om., h. l. frugaliter—interibi inserit,*
add. ad prognariter gloss. scilicet E interim libri *Plautini* semitu *K* post-
 ideam *K* postea. id loci. hac temporis *E* antidhac. temperi *om. K* anod. hac
 temperi Δ *9 Amphitr.* I 1, 158 (v. 315); I 3, 19 (v. 517); II 1, 4 (v. 554); II 1,
 75 (v. 622); II 1, 84 (v. 631); II 2, 213 (v. 843); III 2, 5 (v. 886); clandestino *ad*
Amphitr. l. deperditum pertinet; V 1, 66 (v. 1116) afflictim Δ tuatim *om. E*
 somniculose *H* somniculo Δ simitu examussim. susque deque *Ritschelius* Si-
 mitu. amussim. Susque deque *E* simitu. amussim. usque deque. *H* simitu amussim
 usque deque *K* simitu amussimus deque Δ 10 clandestino *K* perniciter *H*

LIBER QUINTVS DECIMVS.

p. 1003 P.

p. 613 K.

DE ADVERBIO.

I 1 Adverbium est pars orationis indeclinabilis, cuius significatio verbis adicitur. hoc enim perficit adverbium verbis additum, quod adiectiva nomina appellativis nominibus adiuncta, ut 'prudens homo prudenter agit, felix vir feliciter vivit'.

Sunt igitur quaedam adverbia, quae omnibus convenienter sociantur temporibus, ut 'sapienter dico, sapienter dicebam, sapienter dixi, sapienter dixeram, sapienter dicam; recte facio, recte faciebam, recte feci, recte feceram, recte faciam'; sunt alia, quae cum separatim tempora significant, necessario separatim eis coniunguntur, ut 'hodie facio, heri feci, cras faciam; nunc intellego, antea intellexi, postea intellegam', quamvis usus in eis quoque variat; sunt quae cum omnibus apte sociantur modis, ut 'diligenter curas, diligenter cura, utinam diligenter curares, cum diligenter cures, diligenter curare velis'; sunt quae non omnibus modis possunt coniungi, ut 'ne', cum est dehortativum, indicativo non adiungitur, sed vel 15 imperativo - ut Virgilius in VI:

Tu ne cede malis, sed contra audentior ito -
vel optativo - ut Terentius in Phormione:

Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset -

aut subiunctivo - ut idem in adelphis:

ne dicam dolo -

2 Adverbium — vivit] *excerpsit haec anon. de adverbio I § 4 ineditorum Lat. ed. Lindemannus fasc. I Zittav. 1822. 4. p. 5, apud quem passim excerpta ex hoc Prisciani libro leguntur, quorum perexiguus est usus ad scriptoris verba emendanda*
pars ex pras corr. D 3 proficit G vel perficit g quod in quo mut. G 8 recte feci — faciam om. B in mg. add. b 9 faceram D feceram recte feceram faciam (feceram in ras.) H cum separatim tempora in lit. B cum separatim tempora Rr 10 ut add. g facio] d fatio D fatiam D 11 aute H 12 "uariat" quoque K diligenter per totum h. l. G diligenter curas om. H 13 curas] r coras R 14 uellis H 15 dehortativum] et in lit. B deortativum DGLK 16

Verg. Aen. VI 95 17 cede B maliset Med. audentior in litura k audentior ito] h audentior H ito] r ita R 18 *Ter. Phorm. I 3, 5* in Phormione om. G add. g 19 utinam om. G add. g ne m. rec. ex in corr. in Bemb. ne firmioni in suadere B id] in in litura g incidisset GLK 21 *Ter. adelph. III 3, 21* adelphis Gg

p. 1003. 1004 P.

p. 613. 14 K.

aut infinito - ut Cicero in invectivis: ne dici quidem opus est, |
 quanta deminutione civium -.

‘Utinam’ optativo coniun||gitur. Lucanus in II:

O utinam caelique deis Erebiq̄ue liceret.

5 ‘Ni’ subiunctivo copulatur. Terentius in Andria:

Ni metuam patrem.

idem in Phormione:

ni mihi esset spes † ostentata.

Virgilius in III:

10 Ni teneant cursus.

idem in I Aeneidos:

Ni faciat, maria ac terras caelumque profundum.

sed et ‘ni’ et ‘ne’, quando pro ‘neque’ accipitur, inter coniunctiones ple-
 riq̄ue posuerunt causales, quamvis significatio abnegativa adverbis ea ma-
 15 gis applicat; quod autem etiam ‘ne’ pro ‘neque’ ponitur, usus approbat.
 Cicero invectivarum III: ne dici quidem opus est, quanta de-
 minutione civium. ‘ni’ quoque pro ‘ne’ accipitur, sicut supra dictus
 versus ostendit:

Ni teneant cursus,

20 pro ‘ne teneant’. quod etiam Donatus in commento Aeneidos affir-
 mat dicens: ni pro ne. sic veteres. ‘non’ vero imperativo proprie 3
 adiū non potest nisi in compositione, ut ‘noli’, aptissime autem indi-
 cativo sociatur vel subiunctivo vel optativo; indicativo, ut:

1 Cic. in *Catil. or.* III 10, 24 in om. RBGL add. rb ne] sic etiam § 32
 lib. XVI § 5 nec codd. aliquot Cic. 2 diminutione RBDHK cum omnibus fere codd.
 Cic. et *Prisc.* lib. XVI § 5 3 *Luc. Phars.* II 308 4 caeli quae de his Rr
 herebique DH eribique GLK liceret] sic etiam lib. VII § 15 cum *Luc. Voss. utro-*
 que liqueret GL et in *litura K* liberet v. l. codd. *Luc.* 5 ut terentius BG Ter.
Andr. V 4, 15 in *Andria om. G* add. g 6 patriam K 7 Ter. *Phorm.* V
 4, 7 formione G 8 mihi pro mi etiam *Bemb. Bas.* ostentata libri *Prisc.*
cum aliquot libris Ter. ostensa al. m. *supscr. in Heidelb. teste Krehlio* ostenta *Bemb.*
Bas. Vat. 9 *Verg. Aen.* III 686 10 ni] sic etiam *Fr.* ni an ne n. l. in *Rom.*
 neq̄ *Pal.* niteant ni teneant H. 11 *Verg. Aen.* I 58 12 faciant *Med.* ce-
 lumque d celum D 14 casuales BG abnegativa] r abnegati R 15 adplicat
 G autem] ante RDL et ni f. in *litura D* autem etiam] etiam ante ex ante
 etiam corr. G ne pro neque etiam B ponebatur Gg ponatur R 16 Cic. in
Catil. or. III v. *supra lin.* 1 inuectiuarum K diminutione RBDH deminutione g
 uirgillii

18 versus] scripsi usus G uirgillii (uir L) usus LK et sic edd. ante β uirgillii
 usus DH usus uirgillii R Vergillii uersus β usus Krehlius uirgillii ostendit usus B
Verg. Aen. III 686 v. *supra lin.* 9 20 ne add. d ad hunc certe Vergillii lo-
 cum T. Claudii Donati quod nunc circumfertur commentum Aeneidos haec non affirmat,
 hanc scilicet interpretationem proferens: istorum malorum consideratione turbati sen-
 tentiam fiximus, ut inter geminum metum uel transiremus medii, uel retrosum nau-
 gia duceremus, at M. D. A. van der Hoeven in ep. ad Suringarium de Donati comm.
 in *Virg. Aeneida data Leonardiae a. 1846*, ubi de hoc loco egit p. 15 sq., post alios
 docuit, Aetii Donati, qui a Servio et a Prisciano laudatur, commentarium ab ista far-
 ragine alienum fuisse. eadem fere Donatus ad Ter. eun. II 3, 36 cf. III 3, 2 et Serv.
 ad *Verg. l. l.* docent. tu cf. *Ritschelium mus. phil.* VIII 479 sqq. Aeneidos] d ae-
 neidis BDr adfirmat B 21 proprie] r propriae RB 22 ut del. r nolis D
 23 ut] ut uirgi in V B ut uir in II. aeneidos d *Verg. Aen.* II 601 sqq. (de-

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacaenae
Culpatuſve Paris, divum inclementia, divum
Has evertit opes;

ſubiunctivo, ut Virgilius in VI:

Non mihi, ſi linguae centum ſint oraque centum,
Ferrea vox, omnes ſclerum comprehendere formas,
Omnia poenarum percurrere nomina poſſim;

optativo, ut Virgilius:

non illa quiſquam me nocte per altum
Ire, neque a terra moneat convellere funem.

'Num' quoque indicativo ſoli adiungitur, ad quod pertinet interrogatio.

Terentius [in Phormione]:

Num quid meministi?

idem:

Num quid || ſubolet patri?

4 Et verbum quidem ſine adverbio perfectam poſteſt habere ſignificatio-
nem; adverbium vero ſine verbo vel participio, quod vim verbi poſſidet,
non habet plenam ſententiam. quamvis enim ab aliqua perſona per ſe pro-
ferantur adverbia, | neceſſe eſt ea vel ad ante dicta ab alia perſona verba
referri, ut ſi quis me interrogaverit 'bona eſt ſuperbia?' et reſpondero 'non',
vel per ellipſin dici, ut ſi recitante aliquo dixerō 'bene, diſerte, eloquen-
ter'; ubique enim ſubauditur 'dicis'. ſimiliter ſi dicam 'non malus homo,
qui pro viribus ſuis ſubvenit clientibus', ſubaudio 'eſt'. in multis quoque
aliis per hanc figuram inveniuntur ſine verbis vel participiis adverbia, ut
Virgilius in I:

genus unde Latinum,

ſubauditur 'eſt'. et ſciendum, quod, ut ſupra dictum eſt, participiis quo-
que aptiſſime adiunguntur adverbia. quid enim eſt aliud participium niſi

ſcit Rom.) 1 tindaridis *BDK* tyndadiris *L* 2 culpatuſque *H* partiſ *H*
diuom *Pal.* inclaementia *H* diu** *Pal.* 3 ^h as *Rr* ^e uertit *Bb* 4 *Verg.*

Aen. VI 625 ſqq. V. *BHLK* 5 miſi *Dd* ſint centum *K* ſit *Med.* 6
uox *ex* mox *corr.* *Fr.* omniſ *Med.* *Pal.* *Rom.* *Fr.* comprehendere] *d* comprehen-
dere *BDH* comprehendere *RGLK* comprehendere *Med.* conpraehendere *Fr.* 7 pae-
narum *H* percurre *RH* 8 *Verg. georg.* I 456 ſq. (deſicit *Pal.*) 9 note *Rom.*
10 a] at *Med.* moneat] *Med.* m. alt. moneant *R* moueat *Med.* m. pr. 11
uel Nunquid . uel Nunquid

Num *G* Numquoque *L* nū* quid quoque (nū* *ex* nun *corr.*) *K* adiungitur om. *K*
12. *Ter. Andr.* V 4, 40 in phormione *RBH* infor. ^{nione} *Dd* informio *G* in .I.
LK 13 nunquid *GL* nūqu* id (e?) *D* nunquid *ex* nunquid *corr.* *K* memiſti

Bemb. 14 Idem in eodem (eodem in litura *d*) *RDdH* Idem in .II. *L* Idem
in .U. *K* *Ter. Phorm.* III 1, 10 Nunquid patri ſubolet libri *Terentiani*
15 nunquid *ex* nunquid *corr.* *K* nunquid *GL* ſubolet] *r* ſubolet *R*
patri] *h* *Lips. uterque Krehlii* patriſ *H* *rell.* 17 ***** Aduerbiū (aduer-
bium) *H* poſſedet *K* 19 uel om. *GL* ad add. *d* uerba referri *G*

referri uerba *R* 20 reſponderē *Rr* 21 aliquoꝝ *D* 23 quoque aliis *ex* aliis
uel unde
quoque *corr.* *G* 25 *Verg. Aen.* I 6 26 omne *G* 28 adiunguntur] inueniuntur *G*

p. 1005. 1006 P.

p. 815. 16 K.

verbum casuale? ut 'bene lego, bene legens; sapienter loquor, sapienter loquens', quod, si aliud verbum verbo subiungas, idem significat. sed hoc interest, quod participium non eget coniunctione, verbum eget, ut 'bene legens edisco, bene lego et edisco; sapienter loquens doceo, sapienter loquor et doceo'.

Accidit autem adverbio species, significatio, figura.

II 5

Species primitiva et derivativa. primitiva quidem, quae a se nascitur, ut 'non, ita, ceu, saepe'; derivativa vero, quae ab aliis nascitur, ut 'clanculum, saepius saepissime, docte' a docto, 'cursim' a cursu, 'ductim', ἀπνευστί; a ductu. derivativa igitur adverbia vel ab aliis adverbis derivantur, ut 'prope propius' et 'ultra ulterius, citra citerius'; vel a nominibus, ut 'Tullius Tulliane, Latinus Latine, felix feliciter'; vel a verbo sive participio vel participiali nomine, ut 'sentio sensus sensim, sto status statim, singultio singultim' - Horatius in I sermonum:

15 Vt veni coram, singultim pauca locutus -,
'tractus tractim' - Virgilius in IIII georgicon:

tractimque susurrant,

vel a nomine et verbo, ut a 'pede' et 'tempto: pedetemptim', || vel a pronomine, ut 'hic illic' ab 'hic' et 'ille', vel a praepositione, ut 'ex extra, in intra, con | contra, sub subter'.

20 Est quando et nominum terminatio diversorum casuum constructionem adverbialem suscipiens loco adverbiorum accipitur, ut Virgilius in VI:

nimum vobis Romana propago

25 Visa potens superi,

'nimum' dixit pro 'nimis'. similiter in I Aeneidos:

multum ille et terris iactatus et alto.

idem in VIII:

Iam primum saxis suspensam hanc aspice rupem.

1 loquor] r locor R post sapienter loquor: sapienter loquens — sapienter loquor om. R add. r 2 subiungas] coniungas K idem] d id est D 3 hoc interest ex interest hoc corr. H non om. D coniunctione non eget GLK coniunctione] b coniunctione BD 5 loquor] d loquens D post doceo: Tria (Trea G) accidit adverbis. add. DHGLK del. d De specie adverbiorum in mg. K 7 quae lac. duarum fere lit. relicta om. B post nascitur: ut non — nascitur om. R add. r 8 ceu (cheu L) clam saepe (sepe K) BGLK clam ante clanculum add.

RDH a clam GLK 9 ἀπνευστί K ἀπνευστί G ἀπνευστί L ἀπνευστί B 10 Derivativa r Derivata R ab aliis ab adverbis G adverbis om. D 11 propius] ex corr. b propius R et ut ultra GL 12 sive] si:e(n) L sū k uel K 13 uel a participiali H participiale D sto] r stato R 14 singulto GLK singultio singultim (in mg. singultus d) Dd singultim K Hor. serm. I 6, 56 in I. sermonum om. G 15 singultim] dk singultim DK 16 tractus tractim] r tractus tractum R Verg. georg. III 260 georgicon om. K 18 pede-

temtim L peditemptim GK 19 ab hie(n) G et ab ille GLK 20 intra] int' K suptr R 21 et] etiam L 22 Verg. Aen. VI 871 sq. 24 nobis LK cum nonnullis libris Verg. romano K 25 superis Rom. 26 Verg. Aen. I 3 27 ille eterris KL 28 Verg. Aen. VIII 190 29 primum] pridem Rom.

idem in I georgicon:

sublime volans.

similiter idem in I Aeneidos:

Vna Eurisque Notusque ruunt.

6 pronomina quoque pro adverbii ponuntur, ut Virgilius in VIII: 5

Hoc tunc ignipotens caelo descendit ab alto,

'hoc' pro 'huc'. idem in I Aeneidos:

Namque videbat, uti bellantes Pergama circum,

Hac fugerent Grai, premeret Troiana iuventus,

Hac Phryges. 10

neque enim ea indubitanter adverbia esse accipimus, sed nomina vel pronomina esse dicimus loco adverbiorum posita per diversos casus: per nominativum, ut in XI Virgilius:

Fors et vota facit cumulatque altaria donis,

et III georgicon: 15

Sole recens orto.

per genetivum, ut 'Romae'. Cicero pro Ligario: 'Romaene sit? neve cum fratribus? Sallustius in I historiarum: ac deinde militiae et domi gestas composui. idem in I historiarum: itaque Servilius aegrotum Tarenti collegam prior transgressus. per dativum, ut 'vesperi, sorti, ruri'. Terentius in Andria:

Quemne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?

Virgilius georgicon IIII:

Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti.

1 Verg. georg. I: immo Aen. X 662 (al. 664) cf. § 10 sublime volans (volo, volas, volat) saepius pro exemplo ponitur Vergilio non nominato v. § 7. 22 lib. XVII § 11. 69. 168 lib. XVIII § 47; h. l. sive Priscianus sive quis alius verba in I georgicon addidit memor videtur fuisse versuum eius libri 320 sq.: sublime (sublimem quidem Med. Pal. Rom) expulsam eruerent, ita turbine nigro | Ferret hiems culmumque levem stipulasque volantis 3 Verg. Aen. I 85 4 eurusque nothusque ex nothusque eurusque corr. K nothusque L 5 pro add. g Verg. Aen. VIII 423 6 descendit DGK dimissus B 7 Verg. Aen. I 466 sqq. 8 Nam q̄q̄ LK uti] r utu R ut LK bellantem B bellantis Rom. 9 fugent Rom. graii DLK Fr. Grai etiam Med. Rom. et ex corr. Pal. cf. Luchmanni ad Lucr. comm. p. 152

10 phruges DBLKg friges G pryges Med. 12 per diversos] rd diuersos RD quae per diuersos g 13 ut om. B Verg. Aen. XI 50 in om. G Virgilius in XI. BK X L 14 vota] r vota R facit vota D cumulat altaria L 15

Verg. georg. III 156 III] in I libri in III 1 16 req.us Gg hortu Rr 17 Cic. pro Ligario 4, 11 Romae ne sit? ut domo careat? ne cum optimis fratribus...

uiuat? ut romae ne cod. Cic. Colon. romae nesit Rr 18 neve cum] k ne uectum LK Sallustius L Sall. hist. I 1 p. 2 (p. 248 ed. min.) Kr. cf. § 17 et ann. Kritzi in I historiarum om. G acce deinde Rr 19 composui RBGLK c̄posui D post composui: domi militieq; add. B Sall. hist. I 77 p. 105 (84 p. 270 ed. min.) Kr. in I historiarum] d in historiarum RBDHLK om. G 20 aegrotu Tarenti collega Kritzio teste con. Gerlachius Sallust. ed. mai. III 75 colligam GLK 21 sorti] forti L ruri sorti D Ter. Andr. IIII 4, 20 22 ego add. r heri uidi ex uidi heri corr. K uidi heri Bas. adferri] K afferri ceteri 23 Virgilius add. r Verg. georg. IIII 165 24 cecidit add. r cecidi B

p. 1006. 1007 P.

p. 616. 617 K.

Terentius in Phormione:

cui opera vita erat, ruri fere.

Se continebat.

per accusativum, ut 'Romam, Athenas'. Terentius in Andria:

5 Quid tu Athenas insolens?

per ablativum Virgilius in bucolico:

Forte sub arguta consederat ilicē Daphnis.

idem in eodem:

Alternis dicetis, amant alterna Camenae.

10 cum autem loco adverbiorum accipiuntur, manent indeclinabilia, licet iungantur nominum vel pronominum vel participiorum diversis casibus, ut 'sublime volans, sublime volantis, sublime volanti'. sic igitur omnia discernas nomina vim adverbiorum recipientia vel non.

15 Et primitiva quidem uniformia sunt nec regulam aliquam a similitudine vel collatione aliorum possunt accipere, ut 'cras, cur, heus, sic, nempe'; derivativa vero, quae sub aliqua certa proferuntur forma, inter sese adhibita collatione rationem plerumque regulae possunt accipere pro similitudine terminationum. 'plerumque' autem diximus propter excepta vel anomala, ut 'bene, male, duriter'. ergo per singulas terminationes nec 20 cessarium est eorum formas inspicere.

A igitur terminantia vel primitiva sunt, ut 'itā', quod solum a cor- 8 reptam habuit, quamvis quidam 'puta' quoque adverbium esse accipiant ideoque Persium id corripuisse, ut

25 Hoc putā non iustum est, illud male, rectius illud, vel composita, ut 'praetereā, intereā, posteā, anteā', quae omnia producunt a terminalem, vel ablativi sunt nominum, qui pro adverbis accipiuntur, ut 'una, qua, nequa, Roma', ut Virgilius in I Aeneidos:

Vna Eurisque Notusque ruunt, creberque procellis.
idem in eodem:

1 *Ter. Phorm.* II 3, 16 sq. 2 opera etiam *Bemb.* operi *B* in opere *Bas.*
4 atheneas *D* *Ter. Andr.* V 4, 4 5 adthenas *B* insoluens *G* 6 *Verg. ecl.* 7, 1 bocō *G* bucū *L* bucolicē *H* 7 considerat *R* cum *Verg. Mentel. m. pr. et Reg. cf.* § 24 illice] *rdgk* illice *RDGK* 8 *Verg. ecl.* 3, 59 (*deficit Med.*)
9 amant] *Pal. m. alt.* amans *m. pr.* 10 liquet *L* iunguntur *b* 12 sublimē volans *cf. ann. ad* § 5 sublime volanti] *r* sublimo volanti] *B* 13 recipientia in *litura l* 14 quidem *om. G* aliquam *om. G* ad similitudinem vel collationem *B* 15 collatione] *h* collocatione *H* 16 nempe] uimpe *K* Dir-
tina
17 autem quae *Rr* certa] *rdg om. G* certe *RD* et inter *h* 17 sese] in *litura h se G* collocatione *H* 18 autem ut diximus *H* 19 ergo *add. r* 20
nel *re*
inspicere *Gg* 21 sunt *add. g* 22 habit *R* 23 *Pers. sat.* 4, 9 id] *r*
it *R* ut hoc; *Putā R* 24 *puta*] sic etiam libri *Persiani optimi et Montepess.*

uterque (prior *m. pr.*) et *cod. tabul. Vat.* *puto Persii codd. plerique* ma, *Rr*
rectius *D* retius *d* rectius istud *codd. aliquot Persiani dett.* 25 ut *add. r* „produ-
cunt omnia *G* 27 *Verg. Aen.* I 85 28 nothusque *GLKr* creberque (i)
K post procellis: ā *add. H* .a. *g* sc. *Africus, a quo voc. incipit versus sq.; inde orta videtur rel. lectionis varietas: At D ad B* 29 *Verg. Aen.* I 83

Qua data porta ruunt et terras turbine perflant.

in eodem:

Ne qua scire dolos mediusve occurrere possit.

Et sciendum, quod propria civitatum nomina, si primae vel secundae sint declinationis, genetivo quidem casu pro adverbio in loco accipiuntur, 5 ut 'Romae sum' vel 'Tarenti', accusativo vero ad locum cuiuscumque sint declinationis, ut 'Romam eo' vel 'Tarentum' vel 'Carthaginem' vel 'Athenas', ablativo de loco vel per locum, ut 'Roma exeo, Tarento transeo'; sin tertiae sint, ablativo tam in loco quam de loco vel per locum, | ut 'Carthagine sum, Carthagine venio, Carthagine transeo'; idem et in sem- 10 per pluralibus invenitur, ut 'Athenis sum, Athenis venio, Athenis transeo'. 9 inveniuntur tamen et cum praepositionibus nomina civitatum saepe prolata, et maxime apud historicos. Livius in VIII ab urbe condita: venerant et ab Lanuvio || Antioque auxilia. Sallustius in Catilinario: nam tum Brutus ab Roma aberat. idem in Iugurthino: 15 ad Cirtam oppidum iter constituunt. Livius in VIII: et Fabius supplementum ab Roma adduxit. idem in VII: quem autem ab Roma posse exciri? in eodem: qua via ad Vesperim ferebat. Sallustius in I historiarum: ad Olympum atque Phaselida. in eodem: ad Corycum. in eodem: apud Corycum et 20 apud Lete oppidum et repulsus a Lete oppido et apud Her-

1 perflant] h proflant k (H?) 2 Verg. Aen. 1 682 3 occurrere] d occurre
BD 4 ciuitatum BDHGLK 5 accipiuntur in loco K 7 Romam eo] d roma
in eo D cartaginem RDHL kartaginem GK adthenas Rr 8 Roma] d rome
D transeo] exeo G post transeo: sin—Carthagine transeo om. D add. d 9
in loco accipiuntur quam Rr 10 cartagine RBDHL (et sic ter h. l. DH) kartagine
(et sic per totum h. l.) GK cartagine ueneo L in del. g in plurali semper
inuenitur K 11 Athenis] sic h. l. ubiuis g athen**** ter G athenis ueneo L
12 inveniuntur] d Inuenitur D praepositionibus K ciuitatum HGLK 13
Liv. ab u. c. VIII 12, 7 in VIII ab urbe condita om. G ab urbe condita add. g
VIII. K 14 ab Lanuvio] G ex corr. ab lanubio G m. pr. a danubio B ab lanu-
uio Liv. Med. Sall. Cat. 40, 5 in Catilinario om. G catilinario B 15 ab
om. multi codd. Sall. abierat K Sall. Iug. 81, 2 in Iugurthino om. G
ingurthino D ingustino in iugustino (ab r?) corr. R 16 circum R oppidum om.
Sall. Franc. institunt Sall. Vrat. pr. ap. Cortian Liv. ab u. c. VIII 33, 2
VIII. BK Fabius] Livius fauius RBDHGLK flavius r 17 abduxit g Hei-
uel in VIII
delb. teste Lind. cum libris Livianis Liv. ab u. c. VII 39, 10 VII] in eodem G
18 possem B exciri] Livius excipi codd. Prisc. in eodem] inno Liv. ab u. c. VIII
8, 19 quae R Vesperim] r uiscerim R uerserim H Vesperim ferebat] sic etiam Paris.
Livii ueser inferebat Med. 19 Sall. hist. 1 79 p. 106 Kr. in I historiarum om. G
olimpum RGD olimpum LK holimpum D adque D Phaselida] H ex corr. et G
pro var. lect. phaselida D fasselida B phaselida GLK phaselida H m. pr. phaselida r
20 Sall. hist. 1 80 p. 106 cf. p. XLII sq. Kr. Non. 202, 7 Sallustius historiarum lib.
II: iter vertit ad Corycum urbem inclutam † pastusque (specu atque Haercampius portu
atque vel potius portu specu Wagnerus act. menstr. gymnas. a. 1855, 196) nemore,
in quo crocum gignitur in eodem ad corycum del. d Corycum] G ex corr. co-
ricum BH et G m. pr. in eodem] et r in eodem] apud Corycum] om. G. adden-
dus esset hic locus Sall. reliquiarum collectionibus et cum Servii ad Verg. georg. 1 56
verbis: nam et crocum in Cilicia apud Corycum nasci Sallustius meminit, coniungendus,
nisi ipsa haec verba ad fragm. praecedens pertinerent, ut verba apud Corycum ex ipso
Servio in h. l. illata esse censerem coricum RBD del. r Sall. hist. 1 81 p. 107 Kr.
21 laete RBDHg laetae G oppidum] rd opidum D apidum R Sall. hist.

p. 1008 P.

p. 618. 19 K.

dam eum multa opera circumdata. idem: apud Praeneste locatus. idem: apud Mutinam. ('ex Rhodo' Plautus in mercatore:

Navam ex Rhodo, qua fest heri advectus filius.)

inveniuntur tamen quaedam etiam appellativa supra dictam regulam servantia, ut 'militiae, militiam, militia; domi, domum, domo; hufni, humum, humo'.

In e correptam vel primitiva sunt, ut 'ponē, paenē' (ex quo etiam aliud derivavit Plautus in mustellaria:

Ita mea consilia pervortit paenissime),

10 'nē, propē, nempē, quippē, saepē, indē' et ex eo composita 'déindē, 10 súbindē, périndē, éxindē, próindē', quae omnia antepaenultimam habent acutam (vel quia per adiectionem habent 'de', ut quibusdam videtur, unde frequenter invenimus 'exin' et 'dein' - Virgilius in VII:

Exin Gorgoneis Allecto infecta venenis -,

15 vel magis quia praepositiones separatae gravantur, ut coniunctae esse ostendantur, acutum in his assumpserunt accentum, quomodo et coniunctio 'si' et 'ne' adverbium, cum praeponuntur 'quando', ut 'stquando, néquando'; nam 'aliquando' differentiae causa ab 'aliquánto', quod consimilem sojnum habere videntur, acuit antepaenultimam); vel derivativa sunt, ut 'peragro peregrē, punio impunē, abundo abundē, rito' (unde 'irrito') 'ritē'.

Nomina quoque pro adverbis in e correptam desinentia invenimus, ut Sallustius in Iugurthino: cetera haud faciliē conperta narra-verim; Virgilius in III:

I 82 p. 108 Kr. repulsus] r repulsus H repulsis R alete H laete B letg ry Sall. hist. I 72 p. 100 Kr. cf. Arus. Mess. p. 501 Front. ed. Mediol. Maii, p. 219 Lind. Occupatusque collis editissimus, eum multa opera circumdat (sic cod. Gud. et cum multa opera circumdata cod. Ambros.) hilerdam K I multa om. K circumdata LK Sall. hist. I 30 p. 28 Kr. prooem. fr. XIX Linker. 2 Sall. hist. I 52 p. 85 Kr. ex Rhodo Plautus - filius] exemptum in marg. olim additum post humo collocant RBHGLK ex rodo in lit. B Rhodo] r rho R Plaut. merc. II 1, 33 (v. 257) mercatore*(s) B 3 navem] sic etiam G m. pr. navim G ex corr. cum codd. Plaut. praeter Vet. exrodo Vet. rodo B rohdo R qua est heri] sic etiam codd. Plaut. plerique (de Ambr. non liquet) quasi heri Vet. qua heri est Camerarius 5 militia add. d 7 lu e correptam - potissime § 10 extr. partim in brevius contracta in usum suum transtulit anon. de adv. § 14 p. 9 Lind. 8 Plaut. mostell. III 1, 127 (v. 656) cf. lib. III § 24 in mustellaria om. G 9 mea uel nimpe add. g pervortit] r peruerit RBD 10 ne om. GLK add. g nempe G nimpe K quipe L saepe] r se R composita] r cō R 11 perinde om. GK add. g proinde hic etiam L proinde exinde GK antepenultimum B antepenultimum G antepenultimum L 12 acutam] r acutum BDGLK quia] d qui D 13 et om. D Verg. Aen. VII 341 cf. lib. XIII § 21 14 allecto GK uenies nenenis H ueninis K 15 ut] et G coniantae D 16 adsumpserunt B 17 adverbio RB cum om. G ut] et r 18 ab] ad BDHGLK aliquanto] r aliquando RD 19 uidetur R ante paenultimam H deriuati H 20 per aegre K inipune BD abundo add. r 23 Sall. Iug. 17, 2 de eis (al. is, iis, his) haud facile compertum narrauerim; cetera quam paucissimis absolam in iugurthino om. G iugurthino RB hand] d haut D aut GL facilem Rr conperta] H compertam R comperta r rell. 24 Verg. Aen. III 22 sq. (def. Rom.)

p. 1008. 1009 P.

p. 619. 20 K.

Fortē fuit iuxta tumulus, quo cornea summo
Virgulta;

idem in X:

Sed sublimē volans nubi se inmiscuit atrae,
quamvis 'facilē' et 'sublimē' accusativi sunt, 'fortē' autem ablativus. sic
etiam spontē sua et 'ma||nē primo' nomina esse ostenduntur coniunc-
tione aliorum casualium, ut 'domi suae'. sunt etiam composita in e cor-
reptam desinentia adverbia, ut supra dicta 'exindē, perindē' et 'punio im-
punē'. Virgilius in II georgicon:

Et saepe alterius ramos inpunē videmus

Vertere in alterius.

'utpotē' quoque compositum est ab adverbio et nomine; 'potē' enim ab
eo quod est 'potis' nascitur, 'hic' et 'haec potis' et 'hoc pote', unde
Persius:

Qui pote? vis dicam? nugaris, cum tibi, calve,

id est 'quomodo possibile?' (ab eo autem, quod est 'hic' et 'haec potis'
et 'hoc pote', fit comparativum 'hic' et 'haec potior' et 'hoc potius' et su-
perlativum 'potissimus', ex quibus etiam adverbia 'potius' et 'potissime'.)

III 11 In e productam primitiva non inveni, sed derivativa a nominibus se-
cundae declinationis, quorum dativus in o desinens in e longam converti-
tur et facit adverbium, ut 'huic claro clarē, optimo optimē, pulchro pul-
chrē, affabro affabrē' (Cicero in Verrinarum II: deum nullum, qui
ei paulo affabrē factus), 'huic sano sanē, fero ferē'. excipitur 'benē'
et 'malē' a 'bono' et 'malo' in e brevem desinentia. (multa autem ex
supra dictis nominibus ipsa terminatione dativi pro adverbii accipiuntur,
ut 'falso, consulto, postremo, sedulo, auspicato, augurato, manifesto, pri-
vato, precario, merito'. Terentius in eunucho:

seu vi seu clam seu precario.

idem in Andria:

haud auspicato huc me adtuli.

1 tumulos *Pal.* 2 nigulto *B* 3 *Verg. Aen. X 662 (al. 664)* X *Kreh-*
lius VI. D V. *rell.* 4 ^{subli} lūme *Rr* ^{sub} lime *Rom. m. alt. corr.* immiscuit *RHGL* 5
sint *LK* ablativus] *d* ablativus *D* 6 sponte sua] *Verg. Aen. VI 82 etc. cf.*
adn. ad lib. XIII § 16 7 aliarum *G* domui *B* 8 proinde *r* deinde *post*
perinde *add. D* inpune *BD* 9 *Verg. georg. II 32 sq.* 10 alterius *ex* alterius
corr. B inpune *RGLK* 12 compositum est] compositione *R* compositum *r*
14 *Pers. sat. I, 56* 15 nugaris *Pers. Val.* 16 id] hoc *B* possibile *K* 17
superlativum] *d* superlativus *Dg* 18 etiam *add. r* ut potius *B* 21 ut *om. G*
huic] hic *R* pulcro pulcre *GL* 22 affabre *H* *Cic. Verr. I 5, 14* deum
denique nullum Siculis, qui ei paulo magis affabre atque antiquo artificio fac-
tus videretur, reliquit in Verrinarum II *om. G* uerrinarium *R* II *Krehlius*
t. II p. 539 V. Heidelb. VI. rell. deum *G* ad eum *g* 23 eis *Cic. Guelf. uterque*
sano *add. r* excipiuntur *BL* 24 a bono *Rr* malo in e (.) *K* 26 ut
om. G 27 praecario *H* precatório *B* *Ter. eun. II 3, 28* in eunucho *om. G*
inucho *K* 28 uel ui uel clam uel precario libri Terentiani praecariam *Hh*
29 *Ter. Andr. III 5, 12* in andria *om. G* 30 haut *LK* haut auspicato

p. 1009. 10 P.

p. 620 K.

idem in Phormione:

merito te amo.

idem in eadem:

Postremo si nullo alio pacto, fenore.

5 Livius in XIII: privato nos tenuissemus; dicitur tamen et 'privatim'. Sallustius in Catilinario: ea privatim et publice rapere. et saepe corripunt o terminalem, quando in adverbia transeunt, ut 'citō, serō, modō'. Iuvenalis in libro I:

Et citō rapturus de nobilitate comesa

10 Quod superest.

Virgilius in IIII Aeneidos:

Tu modō posee deos veniam sacrisque litatis.

Statius in I Thebaidos:

Serō memor thalami maestae solacia mortis,

15 Phœbe, paras.

idem in II:

queriturque fidem tam serō reposci.

'necessario' dicitur et 'neces|se', sed 'necesse' eget verbo substantivo. 12 sunt tamen quaedam ex eadem declinatione, quorum neutra pro adverbis 20 accipiuntur, ut 'multum, nimium, verum' et 'vero, primum' et 'primo'.

Terentius in Andria:

Primo haec pudice vitam, parce ac duriter
Agebat.

quod autem etiam 'prime' dicitur, ostendit Terentius, qui compositum 25 ab eo in Andria protulit:

nam id arbitror

Adprime in vita esse utile, ut ne quid nimis.

'nimium' quoque pro 'nimis' frequenter invenimus et 'parum' pro 'par-

haec me* ex auspicio haud me huc mut. G mea tui LK et G ante ras. attuli RBHg
appuli Bas. 1 Ter. in Phormione, immo eunuchi I 2, 106 aut heautont. II 3, 119 aut adolph.
V 8, 23, ni excidit versus Phormionis veluti V 8, 1 merito gratias habeo atque ago 3 in eadem] Phorm. II 1, 71 4 foenore GLK foenore Bemb. uel foenore Bas. 5 Liv. ab u. c.
lib. XIII] lib. XIII secundum edd. Prisc. tribuerunt fragmentorum editores. extat ap. Draken-
borchium t. XIII p. 793 ed. Stuttg., ap. Weissenbornium t. VI p. vi ed. Teubn.
in om. LK in XIII om. G 6 Sallust. Catil. 11, 6 in Catilinario om. G ca-
tillinario B ea] Et r Ea et K et] ac v. l. codd. Sall. puplice RK
8 Iuv. sat. I 1, 34 sq. in I] Krehlius t. II p. 539 in III, RBDLK in U. H om. G
9 comesa BGK 11 Verg. Aen. III 50 12 posse (t) R sacrisque litatis] d
sacria qualitatis D 13 Statius] salustius H. Stat. Theb. I 596 sq. in I Thebai-
dos om. G 14 solacia] r solatia RDH morti edd. Statii et sic certe Cass. 15 phaebe
H 16 Stat. Theb. II 388 in II om. G 17 queriturque R queriturque Br qriturq̄

ā nece
L qriturque K reposci] r repasci R 18 necesse Gg 19 quedam (sic) add.
b quorum] r quarum R pro om. B 21 Ter. Andr. I 1, 47 sq. in An-
dria om. G 24 autem, om. H prime om. L ostendit idem terentius D 25
ab eo] habeo R in andria ab eo GL Ter. Andr. I 1, 33 sq. 27 apprime
GLK adprima^o ad uita^N Hr nimis] h nimis* H 28 sed et BD

vum? Lucanus in V:

et quam nimiumque parumque

Distulimus.

13 excipiuntur a duro 'durē' et 'duriter', a largo 'largē' et 'largiter', ab humano 'humanē' et 'humaniter', ab inhumano 'inhumanē' et 'inhumaniter', a firmo 'firmē' et 'firmiter'. Terentius in Andria:

Primo haec pudice vitam, parce ac duriter

Agebat.

Cicero in III Verrinarum: respondit illa ut meretrix non inhumaniter. idem in XIII Philippicarum: putare aliquid moderate aut humane facturum. idem de re publica VI: firmiter enim maiores nostri stabilita matrimonia esse voluerunt. idem ad Pansam I: de Antiocho fecisti humaniter. inveniuntur et alia, quibus tamen non est utendum. Pomponius in auctorato:

ludit nimium insaniter,

pro 'insane'. 'severiter' quoque pro 'severe' Titinius in Prilia:

severiter

Hodie sermonem amica mecum contulit.

idem blanditer, benigniter; Plautus amiciter, avariter, mun-

1 *Lucan. Phars. V 741 sq.* in V *om. G* 2 *nimumque*] *sic etiam § 20 cum Voss. AB et libris Luc. fere omnibus; minimumque v. l. ap. Luc. niūq. H niūq. h parumque* (i) *K* 4 *De toto h. l. disputavi in commentatiuncula philol. XI 593—596 inserta, quae cf.* dure duriter *GLK* 5 humane humaniter *K* post humaniter: ab inhumano—inhumaniter *om. GLK add. g* inhumane et inhumaniter] *r* et inhumane inhumaniter *R* 6 firme firmiter *R* *Ter. in Andria v. §12 andrea L* 7 Prima *LK* parce *add. r* 9 *Cic. Verr. II 1, 52, 138* in III Verrinarum *om. G* in .III. *K* verrinarium *R* meretrix *GLK* inhumaniter] *sic etiam Cic. pativps. Vat. humaniter GL* inhumane *Cic. rell.* 10 *Cic. or. Philipp. XIII 17, 36* in XIII Philippicarum *om. G* *III L ubi XIII m. rec. add. philipicarum LK philippica H* modorate *R* 11 aut] atque *GLK* humane esse facturos *Cicero* factum *L* *Cic. de rep. VI II 2, 10 cf. Non. 512, 22* de re publica in VI *om. G* repubblica *K* in *sup. lin. add. K* 12 stabilitate *B* 13 *Cic. ad C. Pansam epp. l. I: Cic. t. III 2 p. 465 Or. III 3 p. 255 Kl. Non. p. 509, 17* M. Tullius ad Pansam libro primo: de Antio fecisti humaniter, quem quidem ego semper dilexi neque ab eo diligii sensi pansam. Ide antiocho *B* I *om. K* in primo de antiocho. Fecisti *Heidelb. teste Lind.* antiocho *RD* atiocho *H* 14 *Pompon. auctor. fr. 4 p. 105 Bth. p. 138 Mk. fr. III p. 193 Ribb. Non. p. 509, 30* insaniter Pomponio auctore [add. in auctorato]: Meuo illum, locari nescit, ludit nimium insaniter auctorato *GL* 17 seuitur *L* quoque *om. B* Titinius recte *h. l. G* Prilia] *ex Non. 509, 33 et sic RDH Heidelb. teste Lind. π pririlia d* (sic plia *D* ⁱ plia *d*) plia *G* proelia *LK* proelia *B* *edd. meae praeter π omnes cf. Ribbeckium com. Lat. rell. p. 123; omnes hae nominis formae praeter proelia etiam alias inveniuntur, prilla in cod. Festi p. 333^a, 33 M. Pyrrhia temptavit Neukirchius, Proelium Bothius, Procilia Ribbeckius. locus noster est Pyrrh. fr. VIII p. 124 Nk. Praelliae s. Praelii fr. 8 p. 65 Both. Prociliae fr. I p. 123 Ribb. cf. Non. l. l.* 18 seuitur *L* 19 protulit *L* 20 idem blanditer (*gemina: Non. 510, 6*), benigniter (*gemina: Non. 510, 12*). Plautus amiciter (*Pers. II 3, 3 v. 255: Non. 510, 23*), avariter (*Curcul. I 2, 33 v. 126: Non. 510, 17*), munditer (*Poen. I 2, 26: Non. 510, 30*), saeviter (*Poen. I 2, 122. Trin. III 3, 53 v. 1060: Non. 510, 33*), maestiter (*rudent. I 5, 7 v. 265: Non. 511, 10*), aequiter (*Non. 512, 27*), asperiter (*Non. 513, 21*); Novius festiviter (*geminis: Non. 510, 15*); Lucillus ampliter

p. 1010. 11 P.

p. 621. 22 K.

diter, saeviter, maestiter, aequiter, asperiter; Novius festi-
viter; Lucilius ampliter, ignaviter; Varro probiter, mutuiter;
Ennius proterviter; ignaviter, inimiciter, iracunditer, super-
biter, temeriter, praeclariter, torviter, puriter, reverecun-
diter, miseriter, properiter. dicitur etiam 'abunde' ab 'abundo' et
'abundanter' ab 'abundans'. (sciendum tamen, quod quaedam adverbia 14
non plane servant significationem, quae in nominibus est, a quibus deri-
vantur, ut 'ferus fere, sanus sane, sensus sensim'; ideo autem diximus
non plane, quia potest esse aliqua ratio, ut 'fel|rae' dicuntur, quae omni
10 corpore feruntur, quippe cum quattuor pedibus utantur, 'fere' ergo pro
'iuxta', quod celeribus omnia iuxta sunt; 'sanus' pro 'validus' accipitur,
ergo et 'sane' pro 'valde' [hoc quoque notandum, quod a 'valido valde'
pro 'valide' per syncopam profertur], 'sensim' pro 'paulatim', quia ea
maxime faciunt sensum, quae morantur; a 'rito' vero verbo vel ritu 'rite'
15 pro 'recte', quia nihil traditur ritibus, nisi quod rectum esse credatur.)
a quintae quoque declinationis nominibus composita e producunt, 'pridiē,
hodiē, postridiē'; 'meridiē' quoque pro adverbio accipitur, cum sit nomen.

In i quoque desinentia inveniuntur adverbia, sed pauca primi]tiva, ut
'heri, ibi, ubi'. dicitur tamen et 'here'. Iuvenalis in I:

20 Res hodie minor est, here quam fuit, atque eadem cras
Deterit exiguis aliquid.

Horatius in II sermonum:

Nam mihi convivam quaerenti dictus here illic

(*sat. lib. XIII: Non. 511, 16*), ignaviter (*sat. lib. XVI: Non. 513, 13*); Varro pro-
biter (*sat. octogessi: Non. 510, 27*), mutuiter (*ibid. Non. 513, 16*); Ennius proterviter
(*pancratiaste: Non. 513, 11*); ignaviter (*N. 514, 10*), inimiciter (*N. 514, 21*), ira-
cunditer (*N. 514, 33*), superbiter (*N. 515, 9*), temeriter (*N. 516, 3*), praeclariter
(*N. 516, 11*), torviter (*N. 516, 14*), puriter (*N. 516, 18*), reverecunditer (*N. 516, 23*),
miseriter (*N. 517, 1*), properiter (*N. 517, 3*) veraciter *post amiciter add. edd.*
post α, om. libri praeter Heidelb., cui ex coll. Lind. deest auariter(?); veraciter *neque a No-*
nio affertur neque in reliquis Plautinis invenitur 1 saeviter] *Non. 510, 33* scrueriter *libri*
feriūiter L 2 prouiter *B* mutuiter] *maturiter r* 3 Ennius proterviter *om. G*

add. g propteruiter *KK* iracunditer] *r* iracunditer *RDGLK* ^{per}subiter *Rr* 4
praeclariter] *r* praecaliter *R* purito^r *Rr* reuercediter *GLK* **uerecunditer (re) *H*
5 properiter] *Non. 517, 3 cf. Diom. p. 513 K. prosperiter libri dicitur] d* di-
cetur *D* abunde habundo *R*. 6 abundanter abundans *D* habundanter habundans
R sciendum — sensim *excerpsit anon. de adv. § 14 p. 9 L.* quaedam] *d* qui-
busdam *D* 7 plene *R* seruiant *Rr* in omnibus est *anon.* 8 ideo — iuxta
sunt *om. anon.* 9 dicantur *r* 10 corpore] *r* tempore *R* quipe *L* pedibus
H utantur fere. Ergo *B* 11 sanus — syncopam profertur *habet anon.* acci-
piuntur *B* accipitur *K* 12 sane pro valide *H* quod] *r* quoque *R* a *om. LK*
add. m rec. in L 13 pro ante paulatim *om. R add. r* 14 ritur *Rr* 15 recte]
r recte *R* 16 declinationis] *d* declinationib; *D* composita e] composita** e *K*
compositae *R* 17 post tridie *R* meridiē] *d* meridiē *B* merie *D* 19 ubi ibi
BDH ut Iuvenalis *B* Iuuenat ex Iuuenat corr. *H* Iuven. *sat. I 3, 23 sq.*
20 est *om. LK* 21 deteret Iuvenalis deterius vel deterit erit *B* exiguis *D* ex-
iguis *r* 22 Horat. *serm. II 8, 2 sq.* in II sermonum *om. G* sermonum] *r*
sermonum *R* 23 quaerenti conuiuiam libri Horatiani; Priscianum sequitur Bentleyus
dictus] *Grd* vel dicitur *add. g* dicitis *R* dict *D* heri libri aliquot *det. Hor.*

De medio portare die.

15 alia vero nomina sunt loco adverbii posita, per genetivum pleraque, ut 'domi, Taurominii, Lampsaci, Tyri, Ephesi, belli'. Livius in III ab urbe condita: duo nefanda facinora decemviri belli domique adiciunt; inveniuntur etiam per dativum 'vesperi' et 'sorti'. Terentius in Andria:

Quemne ego heri vidi ad vos afferri vesperi?

Virgilius georgicon IIII:

Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti;
nec non etiam per ablativum, ut 'qui' pro 'quomodo' vel 'unde', ut Terentius in Andria:

nam qui tibi istaec incidit suspicio? -

Qui? quia te noram.

idem in eadem:

audivi et credo, multa concurrunt simul,

15

Qui coniecturam hanc nunc facio;

est enim ablativus 'a quo' vel 'a qui'.

In o primitiva quidem, ut 'quando' temporale et ex eo composita, 'siquando, nequando, aliquando' (quae antepaenultimam habent acutam, ne duae partes, ut supra dictum est, esse putentur divisae vel differentiae 20 causa); derivativa vero: a 'cis citro', unde 'ultra citroque'. Cicero pro Roscio: postea homines cursare ultra et citro non destiterunt; ab 'in' quoque 'intra' et 'intro' et 'intus' et 'inter'. sunt etiam 16 composita 'prae||sto, profecto'. alia vero nomina sunt vel pronomina adverbialiter prolata, ut 'falso, merito, sedulo, cito, sero, vero, utro, utroque' - Livius in VIII ab urbe condita: utroque exercitus missi, 25

1 portare] h portare *BDHLKr* portare *G* 2 adverbii *ex* adverbia *corr. H*
3 domo *Rr* Taurominii *cf. lib. II § 59; ex taurominii (e?) corr. B* tauromini *R*
lapsaci *BH* lasaci *D* Liv. ab u. c. III 43, 1 III *Krehlius* II. libri ab
urbe condita *om. G* 4 duo] quo *K* quō *L* decemviri] r decimviri *R* belli]
sic etiam *Liv. Par. et Med. bello Harl. pr.* 5 adiciunt *GLK* Ter. Andr. IIII
4, 29 6 in Andria *om. G* 7 heri *om. B* here *D* afferri *K § 6* afferri
vesperi] *y* vesperi *ferri GLK* 8 *Verg. georg. IIII 165* georgicon in IIII. *B* 9
portas *L* 10 Ter. Andr. III 2, 21 sq. 11 in Andria *om. G* 12 tibista *ec Rr*
istaec tibi libri *Terentiani; Prisciano obtemperavit Bentleius* istaec *K* suscipio
G 13 tenorem *Rr* 14 Ter. Andr. III 2, 31 sq. in eodē *B* in eodē *b* 17
uel. qui *Rr* 18 inveniuntur *inueniuntur* 19 anepenultimam *Rr* antepenultimum *BD*
acutum *Rr* acutum *BDh* 20 putarentur *L* 21 unde] r unde dicitur *Rd* ultra
ex ultra vid. corr. in B ultra *G* Cic. pro S. Roscio *Amer. 22, 60* 22 homines]
d hominis *DH* curiare *G* ultra] *d* ultra *DL* et citro *cum libris Cic. non*
citroque *(sic edd. Prisciani quas inspexi omnes) libri, cf. Halmii ad h. Cic. t. ann. ed.*
Turic. p. 46, 3 destiterunt] *h* distiterunt *HGLK* 23 quoque *om. K* 24 sunt
nomina *H* 25 uero utro uero utroque *RBDHg; alterum uero del. r et h; nota delendi*
iterum erasa in H 26 *Liv. ab u. c. VIII 29, 6* exercitus utroque ducti in VIII
ab urbe condita *om. G* VIII. *B* misi *G*

p. 1012 P.

p. 622. 23 K.

similiter 'quo, aliquo, eo, illo'; sed quando pro adverbii accipiuntur, inveniuntur interdum corripientia o, sicut ostendimus.

In u pauca inveniuntur denominativa, ut 'diu' et ex eo compositum 'interdiu' et a nocte 'noctu'. nam 'astu' nomen est indeclinabile, quo modo 'cornu'. Terentius in eunucho:

Hem, quid? amat? an scit ille, quid | meretrix siet?

An in astu venit?

quod nisi esset nomen, praepositio separata ei non praeponeretur.

In ae diphthongum nomina sunt genetivi casus loco adverbii posita, 10 ut 'Romae, Cosae, Capuae'. Sallustius in Iugurthino: haec ubi 17 Romae conperta sunt. idem in I historiarum: res populi Romani M. Lepido Q. Catulo consulibus ac deinde domi et militiae gestas.

In 'hoe, au, heu, ei, oh, ah' terminantia interiectiones sunt, quas 15 Graeci adverbii connumerant. Horatius [in carminibus:

heu hoe Bacche precor.

idem] in II carminum:

Heu hoe recenti mens trepidat metu.

Terentius in eunucho:

au, [obsecro,]

Nec conferendus hic quidem ad illum est.

idem in eodem:

Oi ei.

3 ex ea compositum B 5 cornu] et cornu in litura r Ter. eun. V 5, 16 sq. in eunucho om. G iuncho K 6 amant B an sat ille quid iam Bas. scit Bb scit iam ille Bemb. illi G illi LK qui R meretrix] k meritrix GPK 7 in] is Bemb. 8 praeponeretur] g poneretur G 9 ae] d ea D diphthongon B 10 cossae RH Sall. Iugurth. 39, 1 sed ubi ea Romae conperta sunt in Iugurthino om. G Iugurthino] r iugurtino RD 11 conperta RBGLK Sall. hist. 1 1 p. 2 (p. 248 ed. min.) Kr. 1 om. LK 12 lepidoc.

catulo (catullo g) BDG lepidoque catulo Rr lepidoque. Catullo H militiae et domi § 6, Pompeius Messalinus ap. Rufin. de comp. et de metr. or. V 1 p. 192 Cic. ed. Orell. 13 gestas composui tadem 14 hoe] oe BGK hau B heu] hei R ei] hei B γ (f. e. et) L ei oh ah H ei et oh et ah G 15 Horatius in carminibus: Heu hoe recenti R; Horatius (Oratius K) in carminibus: heu hoe (heu hoē H) Bacche (bache BGLK bacce r) precor (precor B). Idem in II. carminum (in II carminum om. G) Heu hoe (heu hoē H) recenti r rell. et id ipsum R in archetypo suo videtur invenisse, more suo post Heu hoe vocc. Bacche—Heu hoe omittens, nihilominus viz crediderim haec sic a Prisciano profecta esse, etiam aliquotiens memoriter ac minus accurate locos auctorum citante: haec enim verba 'Heu hoe Bacche precor' certe spectant ad versum septimum Euhoe parce Liber coll. v. 6 Plenoque Bacchi pectore eius carminis, II 19, cuius v. 5 ipso h. l. accurate affertur. quare vocc. in carminibus—idem unci seuuazi 16 heu hoe] sic etiam l. l. v. 7 Hor. Bern. alter euhoe eu. houe euhoe heuhohe vv. ll. lib. Hor. 18 heu hoe] sic Hor. Bern. alter euhoe, Euhohē, He ho he al. 19 Ter. eun. III 4, 13 sq. euncho G iuncho K 20 obsecro ex fine versus praecedentis 12 perperam huc translatus est, ni pertinet ad eiusdam scaenae v. 2 statim hic laudatum 21 Nec comparandus hic quidem ad illumst (illum est Bas.) Bemb. Bas. Nec] B cum Bemb. Bas. Ne rell. conferendus] r Heidelb. conferendus RBDHGLK ad illum] B cum lib. Ter. cum illo rell. 22 Ter. eun. III 4, 48

in eodem:

oh,

Illud vide, os ut sibi distorsiſſi carnifex.

idem in Andria:

†Dicturane es quod rogo? - Au.

Virgilius in II Aeneidos:

Ei mihi, qualis erat, quantum mutatus ab illo

Hectore.

idem in eodem:

Heu fuge, natē dea, teque his, ait, eripe flammis.

In c primitiva inveniuntur 'sic, donēc' (quod etiam 'donicum' anti- qui dicebant. Plautus in captivis:

ausculta, tum scies:

Ego me amitti, donicum ille huc redierit)

et derivativa pronominum 'illuc, istuc, hūc, illūc, istūc, hinc, illinc, is- 15
18 tūc, hāc, istāc, illāc'. et omnia vel natura vel positione producunt extre-
mā syllabam excepto 'donēc' et in fine circumflectuntur, si vocalem
longam habuerint natura. composita quoque inveniuntur, ut 'adhuc, ab-
hinc, dehinc'.

In l pauca inveniuntur: 'semel, pol, edepol'; 'vel' etiam coniunctio 20
pro 'valde' frequenter invenitur. Cicero pro Murena: vel maximum
bellum populum Romanum cum rege Antiocho gessisse. ||

In 'am' primitiva 'clam, coram'; derivativa vel composita 'nequiquam,
nequaquam, neutiquam'. praeterea 'quam', quando est similitudinis vel
comparationis sive electionis, adverbium accipitur - Virgilius in XI: 25

Quam facile accipiter saxo sacer ales ab alto.

Sallustius: mare Ponticum dulcius | quam cetera -, quamvis
interpretatio eius, id est ἡμερ, apud Graecos coniunctio sit electiva. 'bi-
fariam' etiam et 'trifariam' et 'omnifariam' composita sunt a ferendo et
praepositis dictionibus. 30

1 Ter. eun. IIII 4, 2 sq. 3 Illuc aliquot libri Ter. vide, os] uides B 4 Ter.
Andr. IIII 4, 12 5 Dicturanes Bas. Dictura es Bentleius quod] r quo R au
B 6 ut Virgilius K Verg. Aen. II 274 sq. 7 hei B erat om. K 8
haectore R 9 Verg. Aen. II 289 10 Hu Rr hos Rr 11 priuatiua D
12 Plautus D Plaut. captiv. II 2, 88 sq. (v. 338 sq.) in captivis om. G 13 ausculta
tum] sic vetus cum al. Plaut. codd. auscultatum RBDHLK auscultatum G ausculta tu et
auscultandum vv. II. codd. Plaut. scias Plauti vetus 14 mea mitti HLK doni-
cum] donec cum Plauti vet. al. 15 istinc illinc D 16 illac istac BL extra-
mam B 18 abinc B 20 ut semel L 21 inveniuntur g Cic. pro Murena
or. 14, 31 22 bellum in lit. b populum Romanum] Cicero r. (populum om.)
Cic. Mon. elect. populo (populo est K) romano libri Priac. rege non extat
apud Cic. Antiocho] r anthiocho RD gessisse LK gessisse uideo Cicero 23
vel om. D ut nequiquam G 25 electionis] r electionis R Verg. Aen. XI
721 26 accipiter] r accipitur R ales ex ates corr. Verg. Pal. 27 Sall.
hist. III 51 p. 232 (301 ed. min.) Kr. cf. lib. III § 15 Ponticum] r pontum R
dulcius est DG quamvis] qua K 28 eiusdem B 28 eiusdem B ВЕР К НАНРАР in ВПНРАР
corr. B 29 etiam trifariam G sunt] sicut B a fando DH

p. 1013 P.

p. 624 K.

In 'em' primitiva 'item, tandem'; composita, ut 'itidem, ibidem, indidem, identidem'. Cicero pro Roscio: indidemne Ameria?

In 'im' denominativa inveniuntur et verbalia sive participialia, ut aIIII19 parte 'partim', a viro 'viritim', a vice 'vicissim', ab ostio 'ostiatim', a statu 'statim', a raptu 'raptim', a saltu 'saltuatim', a cursu 'cursim', a stricto 'strictim', a furto 'furtim', a sensu 'sensim', a singulis 'singillatim', a fatu 'affatim' (vel magis a Graeco ἀφάρως, id est 'abunde', unde et corripitur 'fa'), a privato 'privatim', a paulo 'paulatim', a singultu 'singultim' - Horatius in I sermonum:

10 Vt veni coram singultim pauca locutus -

[praesertim, confestim], a tractu 'tractim', a carptu 'carptim', a ductu 'ductim'. Plautus in Curculione:

Sine ductim, sed haec abiit, hac persequar.

In 'um' primitiva pauca sunt, 'iterum, sursum, rursus' et 'rursus, 15 prorsus' et 'prorsus'; derivativa vel composita 'dextrorsum, sinistrorsum' - Horatius sermonum II:

Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit; unus utrique

Error -

(sed antiqui etiam 'dextrovorsum' dixerunt. Plautus in rudente:

20 Sed dextrovorsum aversa est in malam crucem),
'deorsum, horsum, orientem versum, occidentem versum'. deorsum
versum Terentius in adelphis. similiter 'utroqueversum' Plau- 20

1 ut om. B ut itidem] utidem L itidem] r et pro v. l. sup. lin. uel itidem d indem
RH idem DG ibidem Itidem K 2 identidem] d itentidem D Cic. pro S. Roscio Ame-
riano or. 27, 74 rosicio K posicio L Ameria] r amaria R post Ameria: ΕΚΕΙΘΕΝ ΑΥ-
ΤΟΥΣ ΠΡΟΑΜΕΡΙΑC add. B 3 In im—singultim *excerpsit anon. de adv. § 16 p. 10 sq. L.*

et denominativa DHGLK r siue et participialia LK participia Gg partici-
palia H 4 vicissim L hostio hostiatim K hostia hostiatim anon. 5 statim]
astatim Rr saltim et saltuatim B? α (saltim et saltatim *edd. usque ad μ*) saltuatim
uel saltim anon. 6 stricto anon. furto anon. a senso R singulatim LKb
anon. 7 fatim GLK adfatim anon. uel—fa om. anon. αφάρως RB ha-
bunde Rr habunde H 8 privato] priuo G a paulo paulatim] a primato prima-
tim anon. singulto BDGLK 9 oratius K Hor. serm. I 6, 56 Horatius—
coram om. R add. r in I sermonum om. G 10 Vt] et GLK 11 praesertim
(psentim G) confestim post locutus *add. libri, del. r* a ductu ductim a carptu carp-
tim B carptu] rh et in litura D carpto RHLK a ductu] adductu ex aductu
corr. D 12 Plaut. Curc. I 2, 13 (v. 109) in Curculione om. G 13 Sine] dg
ita λti ^{ov}

sino DHGLK sine ductim Rr sed haec abiit] g sed habiit G habiit R
haec] v. l. ap. Plautum hac D cum Plaut. vet. et Pall. 15 prorsus et prorsum D
Diriuatua uero uel B sinistrorsum add. r 16 oratius K Hor. serm. II
3, 50 sq. sermonum II om. G 17 utrisque et utrimque vv. II. ap. Hor. 19
dextrouersum GLK Plautus R Plaut. rud. I 2, 87 (v. 176) in rudente om.
G 20 dextrouersum GLK auorsa it in Plautus auersae in R aduersa D
mala B post crucem: rursus add RBD del. r sursum add. HGLK 21 hor-
sum,] horsum π orsum RRDHGLK orsu r horsum uersum uel horsum, (uel): versum
edd. uel. occidentem Rr occidentem deorsum uersum terentius D occidentem
uersum Terentius (deorsum) BH deorsum versum] utroque uersum GLK
Deorsum in mg. g 22 Ter. adelph. IIII 2, 36 Adelphis similiter utroque uer-
sum. K deorsum Bemb. deorsum uorsum Bas. similiter in BH utroque

tus in captivis:

Vtroqueversum rectum est ingenium meum.

haec enim quoque composita esse videntur, cum sub uno accentu proferrantur; melius tamen dicemus, quod inclinant sibi supra posita nomina. similiter 'actutum' derivativum est ab actu, id est celeritate. Virgilius in VIII:

tum cetera reddet

Actutum pius Aeneas atque integer aevi

Ascanius.

nomina quoque loco adverbiorum in eadem terminatione inveniuntur, ut in 'multum, primum, nimium, parum' pro 'parvum'. Lucanus in V:

et quam nimiumque parumque

Distulimus

pro 'et multum et parvum'. Cicero in IIII de re publica: non enim facile valenti populo resistitur, si aut nihil iuris impertias aut parum, pro 'parvum'.

In n pauca inveniuntur, ut 'en, forsan, forsitan'.

- 21 In r primitiva 'cur' et 'per', quando pro 'valde' accipitur, derivativa a nominibus vel participiis tertiae declinationis inveniuntur in 'ter' exeuntia. sed si in 'ens' desinat nominativus, 'is' genetivi in 'er' convertunt, ut 'sapiens sapientis sapienter; prudens prudentis prudenter; indulgens indulgentis indulgenter; diligens diligentis diligenter'. alia vero assumunt dativo 'ter' paenultima correpta, ut 'fortis forti fortiter, utilis utili utiliter, felix felici feliciter, audax audaci audaciter' (sed per syncopam in usu est frequentiore 'audacter'. Terentius in Phormione: 25

Minus multo audacter, quam nunc laedit, laederet.

Sallustius tamen historiarum II audaciter protulit secundum analogiam et Cicero pro Sexto Roscio: multa scelerate, multa au-

uersum BGr utro uersum R plauustus D *Plaut. capt.* II 3, 8 (v. 368) 2 utroqueuersum RBGLK ingenium] b ingenium B ingenium g 4 tamen] autem GLK dicimus L quod non inclinant G inclinat K 5 Item (sic) actutum — Ascanius: anon. de adverbio § 14 p. 10 L. actutum] r actuum R deriuatum DG anon. celeritate] k celiritate G ceitate K *Verg. Aen.* VIII 254 sqq. 6 VIII. K VIII. Aenei B 7 tunc D reddit B 8 intiger GK 9 Ascanius] ex ascanus corr. H 10 nomina quoque om. GLK aduerboorum R in eandem terminationem G in eandem terminationem nomina LK 11 *Lucan. Phars.* V 741 sq. cf. § 12 12 parumque in mg. add. K 14 pro et] d et pro D post parvum: Cicero — parvum om. libri mei omnes cum *Heidelb.*, exhibet et *vetus cod. Vat.* ab *Angelo Maio inspectus* (v. eius ad *Cic. l. l. adn.*) et add. ante *Krehlius* *Cic. de rep. lib.* IIII c. VIII p. 313 *Mai ed. Rom. a.* 1828, c. VIII 8 fr. 28 *Or. p.* 324 *Osann. qui cf.* 15. si autem nihil ipartias 3 18 Deriuata H Deriuatua vero D 19 inveniuntur] ueniunt DHGLK 20 ens] r *** R ns B er] r D 21 sapientis K 22 diligens diligentis diligenter] g deligens deligentis deligenter GK adsumunt B 25 frequentiore audaciter D *Ter. Phorm. prot.* v. 11 in Phormione om. G 26 minus] rb munus RB audaciter *Bemb.* ledit d *Bemb.* ledet D 27 *Sall. hist.* II fr. 101 p. 192 fr. 102 p. 200 *ed. min. Kr.* in historiarum D in istoriarum Kk audaciter] rg audaciter R audacter G audaciter H 28 *Cic. pro S. Roscio Amerino or.* 36, 104 sceleratae G audaciter] g audacter G, libri *Ciceronis*

p. 1014. 15 P.

p. 625. 26 K.

daciter, multa inprobe fecisti). excipitur 'facilis', quod pro 'faciliter' 'facile' adverbii loco habuit in usu (Virgilius in XI:

Quam facile accipiter saxo sacer ales ab alto;

'difficilis' autem 'difficulter' facit pro 'difficiliter', et ab omni 'omnino'. praeterea et a tribus et quattuor nascuntur adverbia 'ter' et 'quater'; 'obiter' enim compositum est ab 'ob' et 'iter'; similiter 'paulisper, tantisper, parumper' composita sunt. vetustissimi tamen quaedam contra supra dictam regulam protulerunt. sed si quidem sint nomina neutra pro adverbiiis, ut 'sublime volans', assumentur: aliter vero reiciantur, ut Pomponius de philosophia:

cum istaec memore meminit

pro 'memoriter'. 'aliter' quoque ab eo, quod est 'hic alis huius alis huic ali' pro 'alius alius alii', secundum supra dictam analogiam profertur.

In 'as' denominativa invenio 'as' extrema circumflexa 'aliás'.

In 'es' productam 'sodés, Hercules'. pleraque tamen a numeris nascuntur, id est a quinque usque ad mille, ut 'quinqües, sexies, decies, vices, centies, quingenties, milies'.

In 'is' correptam 'nimís', quod etiam || 'nimium' dicimus, 'satis', quod etiam loco nominis positivi accipitur itaque etiam comparisonem recipit 'satiús'. Terentius in eunucho:

Accede ad ignem hunc, iam calesces plus satis.

Lucanus in I:

Tu satis ad vires Romana in carmina dandas.

Iuvenalis in III:

Hoc satius, quam si dicas sub iudice 'vidi',

Quod non vidisti,

'satiús' pro 'melius'.

1 improbe *BDGLKr* impro bene *R* 2 *Verg. Aen. XI 721* X+1. (In *f.*) *R*
 X. *BDHGL* 3 accipiter] d accipitur *D* saxe *B* 4 omnino ab omni *K* 5
 et a tribus] *R* *Heid. teste Lind.* a tribus *rell.* 6 'Obiter compositum est ex ob
 et iter; similiter paulisper, parumper composita sunt.' *Anon. de adv. III 1 p. 17*
Lind. 'Haec et sqq. non sunt e Prisc.' *Lindemannus. Sqq. ad § 4 spectare videntur,*
etiamsi non ad verbum inde excerpta sunt 7 *Vetustissimi G* contra *add. r* 9
 sublime volans: *Verg. Aen. X 662 (664) cf. § 5* sublime] *r* sulime *R* assu-
 mentur] *g* adsumentur *B* assumuntur *GDGLKr* *Heid. reb.* reiciuntur *r* reiciuntur *GLK*
reiciuntur *Heid. reb.* Pomponius de philosophia, immo Pomponius philosophia *v.*
Non. Marc. p. 514, 23 ergo, mi Dossenne (*sic Mercerus, ut dossedne libri*), cum istae
 memore meministi, indica | Qui illud aurum abstulerit *etc. p. 114 Both. 150 Munk.*
Pomp. v. 109 sq. p. 204 Ribb. 11 istaec] *sic quoque Bamb. Non. isthaec Kd istae*
B isthaec codd. Non. plerique memorero Non. Bamb. meministi Pomponius, v.
supra 12 Item aliter (*sic*) — profertur: *anon. de adv. § 15 p. 10 L.* quoque]
 uero *D* 13 alius alius] *r* alius alius *B* alius *R* *anon.* 14 ás *B* alias *B* alias
D 15 sodés *G* 16 quinq. *L* ut semel bis ter quater quinqües *libri, et c.*
gloss. cf. etiam § 37 17 cencies *H* 18 In his *RD* 19 itaque etiam] *k* itaque *K*
 recepit *DLg* 20 *Ter. eun. I 2, 5* in eunucho *om. G* iunocho *K* 21
 iam *add. g* calescis *Dr* plausatis *Dd* 22 *Luc. Phars. I 66* 23 satis] *d*
 sat *D* vires Romana in carmina laudas] *sic etiam Prisc. § 32 XVII § 168 XVIII*
 § 298 cum *Voss. utroque et plerisque al. codd. Luc. dandas Romana in carmina vires*
al. libri Luc. Romanana L 24 *Iuvenalis sat. III 7, 13 sq.* in III *om. G*
 27 satius pro] *rh* stadius pro *RH*

p. 1015 P.

p. 626. 27 K.

In 'us' correptam 'penitūs, rursūs' et 'rursum', 'prorsūs' et 'prorsum, secūs, caelitūs' a caelo, 'stirpitūs' a stirpe, 'funditūs' a fundo.

- Virgilius in III Aeneidos:

Rursus et alterius.

in eodem:

Rursum ex diverso caeli caecisque latebris - ,

'radicitūs' a radicibus - Virgilius in V Aeneidos:

radicitus eruta pinus - ,

'mordicūs, divinitūs, humanitūs'. dicitur tamen et 'divine' et 'humane' et 'humaniter', sed diversas habent significationes. nam 'divinitus' a divis¹⁰ et 'humanitus' ab hominibus monstrat; 'divine' autem et 'humane' vel 'humaniter' similiter divis et hominibus significant. 'eminus' quoque et 'comminus' localia sunt, 'adversus' quoque quod etiam et nominativus est, quomodo 'nullus' pro 'minime'. Terentius in Andria:

Liberatus sum, Daē, hodie tua opera. - Ac nullus¹⁵ quidem.

similiter 'fors', cum sit nominativus, accipitur pro adverbio - Virgilius in XI:

Fors et vota facit cumulatque altaria donis -

et omnia comparativa, quae nominum comparativorum generis neutri similia sunt, ut 'clarius, prudentius, ocuis, satius'.

24 In 'ens' 'totiens' a 'tot' et 'quotiens' | a 'quot' et a multo 'multotiens' et 'aliquotiens' ab 'aliquot'. Sallustius in I historiarum: neque detrusus aliquotiens terretur.

In t 'sat' pro 'satis' et 'dumtaxat', quod ab adverbio componitur et 25 verbo, et 'forsit' pro 'forsitan'. Horatius sermonum I:

Dissimile hoc illi est, quia non, ut forsit honorem
Iure mihi inuideat quivis.

1 prorsus] proasus G 2 stirpitus stirpe R funditis R 3 Verg. Aen.

III 31 III, r III, RL 4 rursus Verg. Fr., m. rec. corr. 5 Verg. Aen. III
232 6 Rursum] d rursus DG caeli ex caelo corr. H caecisque] g cisque
GK 7 radicitus] rd Radicitus R radicibus D post radicitus: a radicibus—radi-
citus om. GLK add. g Verg. Aen. V 449 V] α II (al. II.) libri 8 radici-
tus] sic etiam Verg. Rom. radicibus Med. Pal. Ver. pinis R 9 et diuine et
humanae B et diuine humane G diuine et humane g 11 diuinae autem BK et ex
diuinae autem corr. H humanae B humaniter] h humaniter II 12 comminus]
r et in litura h comminibus R(H?) 14 Ter. Andr. II 2, 33 15 hodie Daue
Bas. ac] d a D 17 Verg. Aen. XI 50 20 generis B 21 sunt
add. g otius D 22 quotiens] d quociens D a quot] r a quod R quot]
d quod BD 23 aliquot] rd aliquod RD Sall. hist. I fr. 101 p. 117; fr. 107
p. 273 ed. min. Kr. 24 detrusus] g detrusus G deterreretur r 'nonnulli codd.'
Krehlū, Kritzius terretur R rell. 25 ab adverbio] d ab uerbio D et uerbo
componitur G 26 uerbo ut forsit K forssit H pro fortasse BDHG et pro
in lit. K pro fortase L Oratius K Hor. serm. I 6, 49 sq. sermonum I om.
G I om. R I r 27 dissimile G forsit H fors sit etiam pars codd. Hor. for-
san al. 28 et iure B iam inuideat K inuideat] r inuidiat RH

p. 1015. 16 P.

p. 627 K.

In x 'vix, mox, pax', quod est Graecum, quando significat 'tantummodo'.

In n et c 'nunc, hinc'.

In ps 'deinceps'.

5 Inveniuntur diversae adverbia formae || ex eisdem derivativa nominibus, ut a forte 'fors, forte, forsan, forsitan, forsit, fortasse, fortassis'. Virgilius in XI:

Fors et vota facit cumulatque altaria donis.

idem in bucolico:

10 Forte sub arguta considerat ilice Daphnis.

idem in I Aeneidos:

forsan et haec olim meminisse iuvabit.

in bucolico:

forsitan illum,

15 Aut herba captum viridi.

idem in X:

caeloque animum fortasse ferebat.

et 'fors' quidem et 'forsan' et 'forsitan' dubitandi sunt, 'forte' verò eventus pro fortuito, quod a 'fortuitus' derivativo nomine fit, 'fortasse' autem 20 et 'fortassis' pro 'temere'. quomodo a divino quoque 'divinitus' θεόθεν, 'divine' θελωσ; similiter a fato 'fatuito' μοίρηθεν [fato] et 'fataliter' μοιριδλωσ, ab omni 'omnino' παντελωσ et 'omnifariam' in omnem partem vel ex omni parte.

Derivativorum adverbiorum species est etiam in comparativis et su- 25 perlativis, praeterea diminutivis, quod apud Graecos non est; et plerumque denominativa sunt haec, ut 'clarus clarior clarissimus: clare clarius clarissime; felix felicior felicissimus: feliciter felicicus felicissime; bonus bellus:

1 tantummodo significat. K 5 nominibus et ut r 6 a forte] a (forte del.)
bd forsit H fortasse fortassis K fortasis GL Verg. Aen. XI 50 7
XI] sic § 6. 23. 35 X h. l. libri et § 6 L 9 Verg. ecl. 7, 1 cf. § 6 bucolico
K bucō L bucō G buculo R bucolicis r 10 arguta] acuta g considerat
RD illice DG Daphnis] ex dapulis corr. L Dapnis H 11 Verg. Aen. I 203
12 forsam Verg. Rom. et om. Fr. ollim K meminisse D 13 Verg.
ecl. 6, 58 sq. bucolico GK bucō L 14 forsitam Pal. Rom. 15 herbam

Med. 16 Verg. Aen. X 548 X] decimo α XI (XI al.) libri 17 fortase
LK 18 item et fors—temere. Item bonus—longule: anon. de adv. I § 15 p. 10 L.
forsan] d forsā D eventus] r euentes R 19 pro fortuito HGLK anon.
quod—fit om. anon. diriuato K et ni f. H diriuatio h fortase LK 20 et

fortassis om. anon. fortasis LK *θεωθεν (u) Gg θεωθεν L θεωθεν K θεωθεν H θεωθεν BD θεωθεν R 21 θεωθεν BD μοίρηθεν] 2 μοιρθεν H Heidelb.

1.6
μοιρην R μοιρην Gg μοιρην D μοιρην B αμοιρην L fit αμοιρην K
fato om. K fataliter] gh fataliter HGLK μοιριδλωσ] scripti μοιριωσ RH

μοιριωσ B μοριωσ D μοριωσ d αμοιριωσ Gg αμοιριωσ LK 22 παντελωσ] g πανταωσ G πανταωσ BH πανταωσ LK partem] r parcem R 25 deminutivis H in deminutivis h

p. 1016. 17 P.

p. 627. 28 K.

bene belle; primus primulus: primum primulum; longus longulus: longe longule'.

Inveniuntur tamen pauca, quae quamvis a nominibus non deriventur, tamen habent comparativa [vel diminutiva], ut 'saepe saepius saepissime'. antiqui tamen et 'saepior' et 'saepissimus' protulisse inveniuntur, sicut 5
26 'ultra ulterius ultime: ulterior ultimus'. non enim adverbia a nominibus, sed ab adverbis huiusmodi nomina nascuntur: 'supra superius supreme; superior supremus; citra ceterius citime: ceterior citimus; extra exterius extreme: exterior extremus; infra inferius infime: inferior infimus; diu diutius diutissime: diutior diutissimus; nuper nuperius nuperrime': antiqui 'nu- 10
perus nuperius nuperrimus'. 'ocior' quoque 'ocissimus' et 'ocius ocissime'; a Graeco est *ὀκύς*, ideo habuit comparisonem. ('satis' quoque, quia pro 'sufficiens' accipitur, quomodo supra diximus, ideo habuit comparisonem.) attendendum igitur, quod non inveniuntur comparativa ad-
verbia, nisi sint adiuncta comparativis nominibus, diminutiva tamen rarissime, ut 'clam clanculum'. Terentius in eunucho:

Cum in cellulam ad te patris penum omnem congregabam clanculum.

derivantur autem a nominibus, ut 'sapiens sapienter'; a pronomibus, ab 'ille' 'illic'; a verbis, 'detero deterius'; a participiis, 'indulgens indulgenter'; a praepositionibus, 'ex extra; sub subter; in inter'.

27 Figurae adverbiorum sunt tres, simplex, composita, decomposita. simplex, ut 'diu, huc'; composita, ut 'interdiu, adhuc'; decomposita, quae a compositis derivatur, ut a potente 'potenter', a misericorde 'misericorditer', ab indocto 'indocte', ab imprudente 'imprudenter'. haec tamen, 25
quae et simplicia habent adverbia, etiam composita possunt esse, ut 'docte indocte; prudenter imprudenter'; nam 'efficaciter' sine dubio decompositum est, cum a simplici adverbio non componitur, sed a nomine composito derivatur.

V 28 Significatio adverbiorum diversas species habet. sunt enim tempora- 30

1 bene] r bone RB 2 longule ex logule corr. L 3 Inveniuntur—*ὀκύς* iisdem fere verbis excerptis anon. II 1 p. 16 L. derivantur L dirivantur GK 4 tamen \bar{n} habent G nel diminutiva om. *Heidelb. teste Lind.* sapius R saepissime et saepiuscule G 7 supraeme H supeme L 8 supraemus H 10 antiqui tamen K nuperus] nuperius K nuperius ry 11 otior D occior LK ocissimus LK occius LK occissime L occisime K 12 OKYC BHG ΠΑΝΤΑΥC (i. e. παντελώς § 24), in mg. ΑΚΑΟΥC K post *ὀκύς*; ideo habuit comparisonem om. DHGL 13 quia om. G comparisonem satius. Attendendum B 14 attendū r attendū R 15 rarissima GK 16 Ter. eun. II 3. 19 cf. lib. V § 34 in eunucho om. G iunocho K 17 celulam L caelulam K ad] g at G 19 ab ille ex a ille corr. L 20 uerbo B participio B 22 DE FIGVRA. inscr. RH DE FIGVRIS. DL DE FIGVRIS ADVERBIORVM. BK Figurae—imprudenter, nonnullis exemplis omissis: anon. III 1 p. 17 L. decomposita post composita om., in mg. add. K 24 dirivatur d dirivantur DHLK anon. potenter ** a (et?) B 25 ut ab indocto DHr imprudente imprudenter B 27 imprudenter (sic) add. b 28 adverbio] d om. K aduerbo D 29 DE COMPOSITIONE. inscr. R DE COMPOSITIONIBVS ADVERBIORVM r DE SIGNIFICATIONE (sic) ADVERBIORVM D DE SIGNIFICATIONE BHK DE SIGNIFICATIONIBVS III. TĒPORVM. L 30 Significatio L

p. 1017. 18 P.

p. 628. 29 K.

lia, quae praeteritum tempus significant solum, ut 'pridem, nuper, antea, nudiustertius'; | sunt alia, quae praesens, ut 'nunc, praesto', vel et praesens et non multo ante praeteritum perfectum, ut 'modo'. Terentius in adelphis:

5 modo dolores, mea tu, occipiunt primulum.

idem in heautontimorumenō:

age modo; hodie sero ac nequiquam voles.

idem in Andria:

praeteriens modo

10 †Mihi apud forum [dixit], uxor tibi ducenda est,
Pamphile, . inquit.

idem in eunucho:

venit Chaerea. -

Fraterne? - Ita. - Quando? - Hodie. - Quam dudum? -

15 Modō.

accipitur et pro infinito, quomodo et 'nunc'. idem in eadem:

modo ait modo negat.

invenitur etiam pro 'dumtaxat'. Virgilius in IIII Aeneidos:

Si modo, quod memoras, factum fortuna sequatur.

20 alia futurum, ut 'cras, postridie, perendie'; alia communia || diversorum
temporum, ut 'olim, dudum, quondam'. Virgilius in IIII georgicon:

Deprensus olim statio tutissima nautis,

infinite dixit 'olim', praeterito Horatius in I sermonum:

25 Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum;

praesentis Virgilius in II georgicon:

Ac iam olim seras posuit cum vinea frondes,

Frigidus et silvis aquilo decussit honorem,

2 praesens signi L praesens significant K 3 ante et praeteritum r inperfectum RBDH imperfectum g Ter. adelph. III 1, 2 4 in adelphis om. G adelphis H Andria rell. 5 mea tu om. G tu ***** accipiunt ***** primulum L accipiunt BDHGK 6 Ter. heautont. II 8, 103 in heautontimorumenō om. G eautontimorumenō RB eautontimorumenō K 7 hodie om. GL 8 Ter. Andr. I 5, 18 sq. in Andria om. G 10 Mihi] pro Mi etiam Bus. dixit] libri; gloss. videtur ad inquit pertinens 11 pampile GLK Pamphile, hodie, inquit, para Terentius . 12 Ter. eun. III 4, 29 sq. in eunucho om. G iuncho K euncho H 13 Chaerea] ex caerea corr. L cherea RBDGK cheerea H 14 quando ex

uel quam
quado corr. B Quam] quan Gg quando B Quam dudum] quandudum LK
16 Ter. eun. III 4, 46 18 dumtaxat GLK Verg. Aen. III 109 19 fortuna] d

fortuna DL 20 post tridie RDH perendi Dd perinde GgK perindie L 21
ollim k illim K Verg. georg. III 421 III. L georgicon om. K 23 de-
pensis GLK cum aliquot libris Verg. depensis D ollim K tautissima K nau-
tis] g natis G 24 infinitae K praeterito] g praeteriti GLK oratius B
Hor. serm. I 8, 1 25 ollim K erat DHK ficulneus GLK 26 Verg.

georg. II 403 sqq. 27 ollim K seras] sua Verg. Rom. possint Med.

28 decus^{sit} Rr

p. 1018 P.

p. 629. 30 K.

Iam tum acer curas venientem extendit in annum
Rusticus,

idem in V:

quod tumidis submersum tunditur olim
Fluctibus;

futura idem in I Aeneidos:

forsan et haec olim meminisse iuvabit.

'dudum' praeteriti Terentius in Andria:

Ego dudum nonnihil veritus sum, Dave;

praesentis temporis Virgilius in II Aeneidos:

iam dudum sumite poenas.

'quondam' praeteriti Cicero in I invectivarum: fuit, fuit ista
quondam in hac re publica virtus; futuri Virgilius in bu-
colico:

quondam tua dicere facta

Tempus erit;

idem in II Aeneidos:

Quondam etiam victis redit in praecordia virtus.

29 instantis temporis protulit similiter 'aliquando' Cicero in I | invecti-
varum: ibis tandem aliquando; idem in II: tandem aliquando, 20
Quirites, L. Catilinam. 'quando' quoque simplex et ex eo composita
omnia, 'aliquando, siquando, nequando', quae et infinita sunt et ante-
paenultimo acuto proferuntur, quomodo etiam ab 'inde' composita, 'exinde,
perinde, subinde, deinde, proinde'. 'quando' autem et interrogativum et
relativum est et infinitum. interrogativum, ut 'quando venisti?'; relati-
vum, ut 'quandò eram iuvenis, peccavi'; infinitum, 'quandò veniam, faciam'.

1 tunc B extendet Med. 2 rusticus] agricola Rom. 3 Verg. Aen. V

125 sq. I. R 4 tumidis] r tumidis R submersum] K summersum redl.

sumersum Verg. Med. tunditur] g tonditur GLK ollim K. 5 fluctibus ex

fluctibus corr. H 6 Verg. Aen. I 203 aeidos B 7 ollim K 8 Ter. Andr.

III 4, 3 in Andria om. G 9 nonnihil pro nonnil etiam Bas. veritus] r ue-

ritis R 10 Verg. Aen. II 103 11 iandudum GL Med. paenas D penas K

12 praeteri B Cic. in Catil. or. I 1, 3 uectiuarum LK alterum fuit om.

RDK Cic. cod. Bonn. add. rd quondam ista codd. Cic. Halmiani ghkory 13

virtus in hac re p. idem praeter y re publica] g re publica GL Verg. ecl.

4, 54 quantum sat erit tua dicere facta cf. ibid. 8, 7 sq. en erit umquam | Ille

dies, mihi cum liceat tua dicere facta? bocolico K 17 idem uirgi B

Verg. Aen. II 367 II] d U LK III D II aenei in tituru g 18 in praecor-

dia in mg. K virtus] d sanguis BHGLK 19 Cic. in Catil. or. I 10, 25 in

primo inuectiuarum om. G 20 post aliquando: idem — aliquando om. K Cic. in

Catil. or. II 1, 1 iu II] om. G in I. D aliquando om. G, Cic. Tegerns. t ap.

Halmium, add. g 21 Quiritis K L.] **1 (ue) R ut B uel DHg lucium r Cic.

Tegerns. o; om. GLK cum Cic. aliquot Lagom. et Bonn. catilenam (1) G catile-

nam Lk catilenam K et om. K eo] d ea D 22 quae et] d si D ante-

penultimā G 23 etiam om. L 24 et ante interrogativum add. r 26 eram

om. L eram iuuenis D iuuenis K peccati B ut quando K infiniti accen-

tum quandò posui sciens, Priscianum ipsum hac de re sibi non constare, cf. P. Lan-

p. 1018. 19 P.

p. 630. 31 K.

accentu tamen discernitur, quomodo et nomina interrogativa et relativa. invenitur tamen etiam pro 'aliquando' et pro causali coniunctione. Virgilius in X:

Aspera quis natura loci dimittere quando

5 Suasit equos,

'quando' dixit pro 'aliquando'; idem in I Aeneidos:

Hic tibi, fabor enim, quando haec te cura remordet,

'quando' pro 'quoniam' accipitur.

Alia localia. haec quoque vel discretas vel communes habent locorum 30
10 significationes.

Discretas ad locum, ut 'huc, illuc, quo'; in || loco, ut 'hic, illic, ubi' (quod interrogativum paenultimam acuit, ut si dicam 'ubi est Pamphilus?', relativum gravatur, ut Virgilius in I Aeneidos:

Saevus ubi Aeacidae telo iacet Hector, ubi ingens

15 Sarpedon, ubi tot Simois correpta sub undis;

quomodo et 'unde' — ut Horatius in II sermonum:

Vnde et quo Catus? —

interrogativum acutam paenultimam habet, relativum gravatur: Virgilius in I:

20 genus undè Latinum);

de loco, ut 'hinc, illinc, inde'; per locum, ut 'hac, illac, qua'. hoc quoque, quomodo omnia infinita; id est 'quo, ubi, unde', ['qua'] quando relativum est, gravatur, aliter suum accentum servat.

Communes, ut 'peregre sum, peregre abeo, peregre advenio, peregre 25 transeo'. similiter 'pone, supra, infra, extra, ultra, citra', quae etiam casibus frequenter solent iungi gravarique atque ideo a quibusdam praepositiones esse putantur. sed illa proprie est | praepositio, quae separata numquam potest sine casualibus proferri, ut 'e, ex, a, abs, de, pro,

genii de grammaticorum Lat. praeceptis quae ad accentum spectant diss. Bonnae 1857
p. 15 sq. 1 Accentum B invenitur] r Inveniuntur RB 2 causali] g casuali
RG Verg. Aen. X 366 sq. 4 quos Verg. Pal. demittere Rom. 5 aequos
RH 6 dixit om. K pro aliquando pro causali coniunctione. B Verg. Aen.

I 261 7 fauor BLK Verg. Rom. fauor Med. remordet] h mordet H 8 hic
accipitur BDG 9 communes] rd communis R communes D 11 et ad locum GL

12 penultima (peneultima g paenultima H) acuitur (acutus D) DHK g penultimā
acuitur B f. recte penultimam acuitur L Pamphilus] ex pampilus corr. L pham-
philus B 13 ut om. D Verg. Aen. I 99 sq. 14 Saevus] r saevus d saevus R
seuis D aeacides r aeacide R eacide B haëctor RBH 15 sarpedon LK

sarpedo Verg. Med. 16 ut om. D Hor. serm. II 4, 1 I. D 17 etuocā-

tius Dd quo in litura K catus libri nonnulli Hor. 18 interrogativum Rr
acutum penultimum (penultimum L) BDHLK Verg. Aen. I 6 21 illinc] illinc
istinc I 22 unde, qua quando] inde quando K 24 peregre abeo, peregre abeo
aduenio Hh 25 supra] sic in litura K super BDHL infra] intra infra I 26
adiungi L praepositiones] q̄ praepositiones L q. positiones K q̄^f positiones k

27 patentur K proprie B propria G praepositio r praepositivae R

31 sub, in' et similia; adverbia vero, quae coniungi solent casualibus, etiam per ellipsin casualium licet proferre, ut

Pone subit coniunx.

et 'ultra citraque nihil est'. et quod adverbia etiam per se habent aliquam certam significationem, praepositiones vero non, ut si dicam 'de' vel 'in', nescio per se quid significant, nisi coniungantur cum aliqua dictione. si enim dicam 'de partibus orationis', aliam habet significationem et si dicam 'de loco in locum' aliam. in superiore enim τὸ 'περ', in sequenti τὸ 'ἀπό' significat; similiter 'deduco' κατάγω, 'descendo' κατέρχομαι. 'extra' vero et 'pone' et 'supra' indubitabilem habent loci significationem, ex quo ostenduntur magis adverbia esse. sunt quaedam unam loci significationem habentia, quae est ad locum, ut 'horsum, istorsum, deorsum, sursum, sinistrorsum, dextrorsum'. similiter adverbia ostenduntur composita, 'Italiāversus, Siciliāversus', quae ipse accentus ostendit esse composita, nisi si dicamus, quod 'versus' inclinatur sibi supraposita nomina. ||

Dehortativum est 'ne'. hoc etiam accipitur pro 'neque' et pro 'ut non' 32 et pro 'valde': pro 'neque', ut Cicero in III invectivarum: ne dici quidem opus est, pro 'neque opus est dici'; pro 'ut non' Terentius in adelphis:

ne dicam dolo,

pro 'ut non dicam dolo'; pro 'valde', ut idem in Andria:

Ne illa illum haut novit, cuius causa haec incipit.

abnegativum est, ut 'non, haut, numquam, minime'. sciendum tamen, quod etiam aliae partes accipiuntur pro adverbiorum diversis significationibus, et est quando duae pro una, ut 'nullomodo, nullatenus', quomodo et 25 adverbia loco nominum posita invenimus, ut Virgilius in VII:

Sponte sua.

similiter et:

1 vero *add. b* quae coniungi] r quin iungi R quae cum coniungi B
 etiam
 ** L 2 ellipsis R ellypsin B elipsin Dd ellimpsin G elypsin H elipsin K li-
 quet L proferri GLr Verg. Aen. II 725 3 coniunx] d coniunx H coniunx
 BD 4 citra q̄ LK 5 praepositiones] Rg praepositio G rell. 6 quid. *add. r*
 7 et ut si dicam GL et in litura K 8 locum aliam] h locum alium LK et ni
 f. H τῶν περὶ R τῶν περὶ R 9 κατάγο B κατογο D κατὰ τῶ G κατέρχομαι R
 κατέρχομαι GK κατέρχομαι L κατέρχομη r κατεκομαι D τακαρχομαι B 10 in-
 dubitabilem K habent R ἔῃ G habet B 11 loci unam GLK 12 horsum] 1
 orsum libri 14 ostentii**** G si om. DLK 15 dicam D 16 Dehortati-
 vum] d Deortativum DG 17 pro neque *add. d* Cic. in Catil. or. III 10, 24
 cf. supra § 2 in III invectivarum om. G. III] Prisc. § 2 IIII libri h. l. et lib.
 XVI § 5 18 pro neque dici (opus est om.) D Ter. adelph. III 3, 21 19 in
 adelphis om. G 21 ut non dicam dolo; pro post ne dicam dolo; pro om. H
 dicam dolo om. D dolo in mg. *add. K* Ter. Andr. IIII 4, 33 in Andria
 uel hoc
 om. G 22 haud RBHd aut GLK cuius om. R haec om. R *add. r* haec Bas.
 23 haud BDH minime] r memini R 24 quod etiam *add. r* 26 Verg.
 Aen. VII 204 28 Verg. georg. III 325

p. 1020 P.

p. 631. 82 K.

mane novum;

et Lucanus in I:

Tu satis ad vires Romana in carmina dandas;
et Sallustius in Catilinario: satis eloquentiae, sapientiae |
5 parum.

Confirmativa, ut 'profecto, scilicet, quippe, videlicet, nempe', ut
Persius:

Nempe haec assidue.

duae quoque partes pro his ponuntur, ut 'quidni, curnon, sicest, quidistic', 33
10 quo frequenter Terentius utitur in confirmatione, ut in adelphis:

quidistic? accedo, ut † rectius dicis.

(similiter 'militiae' in loco solum invenitur, quomodo 'vesperi' in tempore.
et sciendum, quod pleraque adverbia localia pro temporalibus accipiuntur,
ut Virgilius in II Aeneidos:

15 Inde toro pater Aeneas sic orsus ab alto,
pro 'deinde', et in I:

Haec ubi dicta, cavum conversa cuspage montem,
pro 'postquam', et Terentius in eunucho:

Hic ego illum contempsi praee me,

20 pro 'tunc'. temporalia autem pro localibus non accipiuntur, ut 'nunc,
modo, nuper, postquam.)

Iurativa 'edepol, ecastor, mediusfidius'. 'per' quoque praepositio VI 34
potest etiam pro adverbio accipi iurandi, ut Virgilius in X:

Per te, per qui te talem genuere parentes;

25 idem tamen etiam confirmativum est adverbium, ut Terentius in An-
dria:

Tu quoque per parce nimium, non laudo.

'sic' quoque, quomodo 'per', coniunctum casualibus et gravi accentu pro-
latum iurativum est; Virgilius in bucolico:

30 Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos. ||

1 novum ut lucanus D 2 Luc. Phars. I 66 cf. § 23 4 Sall. Catil. 5, 4
in Catilinario om. G catilinario B eloquentiae H loquentiae de Valerii Probi
coni. (v Gell. I 15, 18) nonnulli codd. Sall. 7 Pers. sat. 3, 1 8 Setpe Pers.
Val. haec D hoc Persii Montepess. al. assidue B assidue Pers. Leid. 10 Ter.
adelph. III 2, 52 adelphis G 11 oedo Bentleius ut melius dicas Terentius 12
Totus hic locus: similiter militiae — postquam est annotatio, quae ad finem § 31 post dis-
putationem de temporalibus et de localibus adverbis pertinet atque huc ex marg. illata
videtur in tempore] in temporibus G 14 ut om. K Verg. Aen. II 2 15
thoro D 16 pro deinde inde LK Verg. Aen. I 81 (def. Pal.) I om. B
17 Haec om. GLK add. g 18 Ter. eun. II 2, 8 in eunucho] om. G in iuncho
K 20 non add. g 22 Iurativa ut K ecastor] g *castor (e) H castor G me-
diusfidius R 23 Verg. Aen. X 597 25 est confirmativum LK confirmativum G
Ter. Andr. II 6, 24 in Andria om. G 28 quomodo] r modo RGLK
29 ut Virgilius GLK Verg. ecl. 9, 30 bucolio H bucolico K bucolio GL 30
Cyrneas] grynaeas B grinaeas D grinaeas GLK grynaeas H. similiter corrupti libri
Verg. (cyanaeas Med. Fr. grynaeas Pal. def. Rom.) et Prisc. § 39. grinei cod. S.
Lindem. de XII vss. § 90; ibid. § 110 cyrneas sine v. l.

p. 1021 P.

p. 682. 33 K.

Optativa 'utinam, o, si, ut'. Virgilius in I Aeneidos:
 Atque utinam rex ipse noto compulsus eodem
 Adforet Aeneas.

idem in VIII:

Adsis o tantum et propius tua numina firmes. 5

idem in VI:

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus
 Ostendat nemore in tanto.

35 'ut' autem et 'si' sunt etiam coniunctiones causales. sed 'ut' vero etiam
 similitudinis adverbium; potest etiam pro temporali accipi: 10

Vt vidi, ut perii.

et ex hoc componitur 'utinam'. invenitur etiam pro 'utinam', ut Hora-
 tius in II sermonum:

o pater et rex

Iuppiter, ut pereat positum rubigine ferrum, 15
 pro 'utinam'; 'uti' enim et 'ut' idem est.

Hortativa 'heia, age'. et notandum, quod videtur hoc | adverbium
 etiam plurale habere 'agite', ut Virgilius in VIII:

Quare agite, o iuvenes, tantarum in munere laudum.

Remissiva sunt superioribus contraria, ut 'pedetemptum, paulatim, 20
 sensim'.

Qualitatis, ut 'bene, male'.

Quantitatis, ut 'nimium, parum'.

Haec autem plerumque a nominibus adiectivis fiunt, ut 'disertus di-
 serte, celsus celse, maximus maxime, paulus paulatim', nec non etiam a 25
 participiis sive verbis, ut 'cursim, strictim, minutatim'.

Dubitativa 'forsan, fortassis' et 'fortasse, fors, forte'. Virgilius in XI:

l ut utinam o *Heidelb. teste Lind.* ut om. R *Verg. Aen. I 575 sq.* 2
 notho GLKrd compulsus GL 3 aforet HGr foret LK aforet l 4 *Verg.*
Aen. VIII 78 VIII. B VII. D 5 assis GLK tandem v. l. codd. *Verg. (et*
Donati?) et sic OD lib. XVIII § 78 proprius *Verg. Pal. proprius v. l. ap. Serv.*
ad h. l. cf. § 38 6 *Verg. Aen. VI 187 sq.* 7 aureus] r aureos R 8 ne-
 more] r memorū R de more *Pal.* 9 casuales G post causales eras. ut ille sic
 et iste in B uero est etiam r 10 *Verg. ecl. 8, 41 (deficit Verg. Rom.)* 11

Vt vidi om. Fr. peri K 12 utinam] g ut GL uti uel utinam Kk utidem l

i. ut
 invenitur Kk etiam o pro B oratius K *Hor. sat. II 1, 43 sq.* 13 in II

sermonum om. G 14 et om. K 15 iuppiter pereat rubigine L positum] B
 om. ceteri cum *Heidelb.* rubigine R ferrum] telum *Horatius* 16 uti] ut in

lutura L et add. b et ut idem L est om. HGLK st in mg. h 17 Orta-
 tiua GK eia GLK 18 pluralem BD ut agite B *Verg. Aen. VIII 273*

VIII] r VII R 19 Quare cum *Verg. R Heidelb., et sic Prisc. lib. XVIII § 72; gloss. Ergo*
occupavit ceteros tantorum BDHGLK in add. r in munere] ex iunivere corr. K,
 ex imminere G imminere L 20 Remissiva] ex Remissiva corr. L Remissiva GK

pedetemptim GK 22 bene] r boue R 23 paruum RGK 24 adiectis LK ut
 om. G spscr. in K disertus] h disertus Hrg 25 a add. r 27 ut forsan GLK

fortasis GLK et om. R add. r fortasse G fortase L *Verg. Aen. XI 50*

p. 1021. 22 P.

p. 638 K.

Fors et vota facit cumulatque altaria donis.

idem in I Aeneidos:

forsan et haec olim meminisse iuvabit.

Terentius in Andria:

5 Forma. - Bona fortasse.

Horatius sermonum I:

Dissimile hoc illi est, quia non, ut forsit honorem
lure mihi inuideat quivis, ita te quoque amicum.10 Congregativa loci sunt et temporis communia, ut 'simul, una', in 36
eodem loco et in eodem tempore, ut Virgilius:

simul hoc, simul ingens,

et in I:

Vna Eurusque Notusque ruunt.

15 Discretiva 'seorsum, secus, separatim, secreto, utrimque, divise, sin-
gillatim, bifariam, omnifariam'.Similitudinis, ut 'ceu, quasi, velut, veluti, sic, sicuti, ut, uti'. haec
etiam coniunctionum vim habent causalium, quando *ἔνα* vel *ὄτι* significant
Graecas coniunctiones. Virgilius in XI:

capias ut digna Camillae

20 Praemia.

Cicero in III invectiviarum: illud vero nonne ita praesens est,
ut nutu Iovis optimi maximi factum esse videatur, ut, cum
hodierno die mane per forum meo iussu et coniurati et eo-
rum indices in aedem Concordiae ducerentur, eo ipso tem-
25 pore signum statueretur?

Ordinativa 'deinde, continuo, protinus, postea, praeterea'.

Intentiva, ut 'valde, nimium, prorsus, penitus, omnino'.

I cumulatque *ex* comulatque *corr.* B 2 Verg. Aen. I 203 3 ollim K
iuvabit] *b* iuabat B 4 Ter. Andr. I 1, 92 in Andria *om.* G 5 Forma bona
fortasse libri; Forma. - SO. Bona fortasse Bas. Forma bona. - SO. Fortasse *Bentleius*
fortase GK 6 oratius BK Hor. serm. I 6, 49 sq. cf. § 24 - 7 Disi-
mili L ut forsit ut BD ut forssit ut Hh 8 iurem^{us} Dd mihimcudeat Rr
qui usitate quoque BDHGLK 9 Congregati^{na} Rr Congregatiua quoque loci sint
K 10 Verg. Aen. XII 268 post Virgilius: in XII *add.* D in RH *del.* r 11
Insimul B 12 Verg. Aen. I 85 13 Eurus] r curus R nothusque DLK
14 seorsum] deorsum BDHGLK seperatim H singilatim Dd singulatim GLKb
17 causalium] *d* casualium RBDG *ἔνα*] in a R in^a (.) D in. a. BH
oti D *οαι* B *υτι* LK significant] r significat R 18 graecam coniunctionem K
ut Virgilius D Verg. Aen. XI 856 sq. 10 camille BDH Camilla Verg.
Rom. 20 proemia B premia D 21 Cic. in Cat. or. III 9, 21 III. Bdg VI. GLK
Illuc D uero non ita D nonne ita uero H nonne k nomine K 22 op-
timi maximi] *om.* Cic. Med. a *Halmii* optimi maximi omnium *codd.* bis *ap. eund.*
maxime h factum] *om. eiusd.* *codd.* r et w *pr. m.* ut *om.* K 23 hodierna
codd. nonnulli Cic. meo] *ex me corr.* R iussu] *dk* iusu L iusso GDK et ut
coniurati GL ut coniurati K coniurati libri aliquot Cic. 24 indices RGLK
aedem] *rg* eadem RG eo] et eo et et *vv. ll.* *codd.* Cic. 25 statuunt. L 27
prorsus *add.* r poenitus K

p. 1022. 23 P.

p. 633. 34 K.

Comparativa, ut 'magis, minus'. hoc cum adversa qualitate coniunctum contrariae qualitatis comparativum significat, ut 'minus prudens' pro 'stultior' et 'minus stultus' pro 'prudencior'.

Superlativa 'maxime, | minime, ocissime'.

- 37 Et sciendum, quod omnia, quae ab aliis derivantur, illorum significationem vel qualitatem generalem seu specialem servant, ut a propriis: 'Demosthenes Demosthenice dixit, Tullius Tulliane, Sallustius Sallustiane'. similiter ab appellativis generalibus, a corpore 'corporaliter', a quali 'qualiter', ab alio 'aliter', a genere 'generaliter', a specie 'specialiter', a Latino 'Latine', a Graeco 'Graece', a viro 'viriliter', a muliere 'muliebriter'. 10 et nota, quod pleraque ex nominibus fiunt derivativis. a Graecis quoque nominibus derivantur adverbia, ut *ὀκίως* 'ocius ocissime'; habent tamen nomina 'ocior ocissimus'. praeterea quomodo apud Graecos anomale *ἀπὸ τοῦ 'εἰς'* '*ἀπαξ*' adverbium dicitur, sic et apud nos inaequaliter ab uno 'semel' profertur. a duobus quoque pro Graeco *δίς* nos 'bis' dicimus; 15 ceteri enim numeri a vocibus suis faciunt adverbia, tres 'ter', quattuor 'quater'. a 'quinque' vero usque ad 'mille' in 'es' productam desinunt adverbia, ut 'quinqies, sexies, septies'; sic reliqui, ut supra dictum est. a 'quot' vero et 'tot' in 'ens' terminantur, 'quotiens' et 'totiens'. sunt igitur haec numeralia. 20

- 38 Inveniuntur praeterea apud nos adverbia diminutiva, quae apud Graecos non sunt, ut clam 'clanculum', bene 'belle, bellissime'.

Quomodo autem sunt nomina homonyma et polyonyma, sic inveniuntur adverbia vel in una significatione multas habentia voces vel in una voce multas habentia significationes, ut 'ubi' *ποῦ καὶ ὅπου*. similiter 'quo, 25 qua, quando' et infinita sunt et interrogativa et relativa. 'quando' autem etiam et pro coniunctione causali invenitur. 'tandem' quoque non solum || pro adverbio temporali, sed etiam pro coniunctione repletiva invenitur, ut

1 adversa] *g* diversa *GLK* 4 ocissime *L* 5 quae ab illis (*sic*) in *mg*.

add. *K* significationū *Rr* 6 a propriis *Rr* adpropriis *B* 7 demostenes *GLK*
 demostenice *GLK* dicit *BDGK* dicitur *L* et *ni f.* in loco *ferre evanido H*
 tullius tullienice tulliane *L* tullianę *B* 8 Similiter et ab *g* 9 alio aliter] *d* alio
 altera *D* a ante specie add. *d* specie] *r* specie *R* 11 Item a Graecis (*sic*) —
 septies affert *anon.* de adverbio § 13 p. 8 *Lind.* 12 nominibus] *d* omnibus *D om.*
anon. derivantur *om.* *L* ut *ἕ* *H* *ὀκίως DH* *ὀκίως GK* *ὀκίως BL* ocis-
 sime (*c*) *L* 13 ocior (*c*) *L* ocior *K* ocissimus, sed *i* in *litura L* ocissimus *L*
 quomodo] quoniam *anon.* anomule *Kk* *αἴτω R* *αἴτα K* 14 *τὸς Gg*
*το** (*c*) *L* *το. οὐκ αἴται K* *αἴτα L* inaequaliter *anon.* 15 pro add. *rd*
**αἴτ* (*A*) *L* *αἴτ GK* *δύο δίς anon.* 17 quater] quatter *L* vero] quoque
G 18 septies et reliqua. item toties a tot, quoties a quot, multoties, et sat pro
 satis et reliqua *anon.* 19 quotiens totiens *GLK* 20 numeralia] *rh* munerabi-
 lia *R* numerabilia *DHL* adverbia numerabilia *B* 21 "ap̄ nos p̄terea *G* 22 ut
om. G clautulum *B* 23 homonyma] omonima *r* omonima sinonima *K* syfo-
 nyma *H* sinonima *RDG* *uncis tanquam gloss. in textum illatum inclusit r* sinonima *BL*
 polyonima *BH* polionima *RGLK* inveniuntur (*t*) *L* 24 multas] *d* multa
D voces habentia *B* 25 *πῶς καὶ ἢ πῶς καὶ R* 27 etiam pro *GL* coniunc-
 tione] *r* coniunctioni *R* causali] *d* casuali *RDG*

p. 1023 P.

p. 634. 35 K.

Cicero in I *invectivarum*: quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? 'o' quoque diversas significationes habet. est enim adverbium vocandi, ut Virgilius in I *Aeneidos*:

O regina, novam cui condere Iuppiter urbem;

5 est admirandi, ut Iuvenalis in IIII:

O qualis facies et quali digna tabella;

est indignandi, ut Cicero in I *invectivarum*: o tempora, o mores; est optandi, ut Virgilius in VIII:

Adsis o | tantum et propius tua numina firmes;

10 est etiam nomen ipsius literae. in aliis quoque multis adverbis invenis 39 diversas significationes in una eademque voce, quomodo etiam ex contrario in diversis vocibus unam significationem, ut 'quando, olim, dudum, aliquando, cito, propere, celeriter, actutum'.

De ordine quoque adverbiorum quaeritur, utrum praeponi an supponi 15 verbis aptius possint. et manifestum est, quod aptius quidem praeponuntur, quomodo adiectiva nomina, ut 'bonus homo bene agit, fortis imperator fortiter pugnat'. licet tamen tam haec quam illa praepostere proferre, exceptis monosyllabis quidem omnibus, ut 'non, ne, dum, cum' temporali, 'per', quod adverbium est quando affirmationem significat, sicut etiam 'vel' 20 cum pro 'valde' ponitur. demonstrativa quoque et interrogativa praeponuntur verbis, ut 'en, ecce, cur, quare, quamobrem'. similiter hortativa et similitudinis et vocandi et optandi, ut 'heia, age, quasi, ceu, veluti, heus, o, utinam'. Terentius in *adelphis*:

utinam . . .

25 Quod cum salute *†* illius fiat, velim ita se defetigarit. Virgilius in *bucolico*:

1 *ciō invectivarum* I. G Cic. in *Catil. or.* I 1, 1 adutere GLK catilena GLK 2 habet significationes B 3 *Verg. Aen.* I 522 4 novam G iuppiter L 5 admirandi DHL Iuv. sat. IIII 10, 157 .Ull. K 6 digna tabella] l dignata bella GLK 7 optandi indignandi H Cic. in *Catil. or.* I 1, 2 ut cicero ut cicero *invectivarum* K in I *om.* H in I *invectivarum om.* G *invectivarum*] r *vectivarum* R 8 *Verg. Aen.* VIII 78 9 assis GLK r tantum et propius] R et sic *Prig.* § 34 ubi cf. v. l. et lib. XVIII § 78; placidusque iuves (iubes GLK) et, l. ex *Aen.* IIII 578 *interpolato*, rdl. placidus etiam Donatus et libri nonnulli dett. *Verg.* 10 nomen] nominativus D inuenies D diuersas significationes inuenies B 12 ollim K 13 propere] rō pere R propere (e?) B actutum] d actuum D 14 item de ordine (sic)—dum, cum *excerpsit anon. de adverbio* § 5 p. 5 Lind. 16 quomodo] quemadmodum anon. adiectiva] r activa R nominibus anon. 17 Liqueat G 19 quod add. l est adverbium K 21 quor R hortativa] rd ortativa R optativa D 22 optandi] hortandi B heia] d eia DG 23 post utinam: Terentius in *adelphis*: utinam addidi; om. libri; Terentius: Utinam add. edd. Ter. *adelph.* IIII 1, 2 sq. 24 utinam quidem Terentius . 25 salute] k salute K illius] eius Terentius faciat Rr velim ita se] h uel imitasse RBDH uel emitasse GL uel em ita esse (ita esse in *litura* k) Kk uel

imitatus esse r ita se defatigarit (defetigarit *Bas. m. alt. corr.*) uelim *Bemb. Bas.*

defetigarit Hh defatigarit L defetigaret R defatigaret G distigauit Kk 26 *Verg. ecl.* 9, 30 cf. § 34 *bucolico* K Buc D bocō G bucolicō H

Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.

Virgilius in VIII:

non; ita me referat tibi magnus ovantem

Iuppiter.

DE INTERIECTIONE.

5

VII 40 Interiectionem Graeci inter adverbia ponunt, quoniam haec quoque vel ad||iungitur verbis vel verba ei subaudiuntur, ut si dicam 'papae, quid video?', vel per se 'papae', etiamsi non addatur 'miror', habet in se ipsius verbi significationem. quae res maxime fecit, Romanarum artium scriptores separatim hanc partem ab adverbis accipere, quia videtur affectum 10 habere in se verbi et plenam motus animi significationem, etiamsi non addatur verbum, demonstrare. interiectio tamen non solum quem dicunt Graeci *σχετλιασμόν* significat, sed etiam voces, quae cuiuscumque passionis animi pulsu per exclamationem intericiuntur. habent igitur diversas significationes: gaudii, ut 'euax'; doloris, ut 'ei'. Virgilius in II Ae- 15 neidos:

Ei mihi qualis erat, quantum mutatus ab illo
Hectore,

et:

O dolor atque decus magnum rediture parenti,
Virgilius in X; et in bucolico doloris:

20

a | silice in nuda conixa reliquit.

idem in eodem:

A tibi ne teneras glacies secet aspera plantas;

41 timoris, ut:

25

Attat, † mi homo, num formidulosus es?

1 gryneas H grineas BDGLK uel cyrneas *sup. lin. d* exanima L toxas K
toxos k 2 Verg. Aen. VIII 208 sq. VIII. L 3 non *spscr. in Pal.* 4
ippiter R iupiter L 5 DE INTERIECTIONE *om. RHGLK add. r* EXP^h DE ADVERBIO
INCIPIIT DE INTERIECTIONE. B 6 Interiectionem] r luterieccionem R quoniam]
quod B haec *add. r* 7 adiunguntur K verbis] r uelbis R uel aduerba D
uel ad uerba B ei] eis BG pape RDGLK 8 vel *om. r* pape RDGLK
9 quae res fecit maxime "romanorum G fecit maxime LK Romanarum] d
romanorum DHLK 10 partem ab uerbis B adverbis] k aduerbis K 11
in sese BHGLKd 12 interiectionem g quem] quae Rd que D sensum quem
GLK quam Hh Graeci dicunt L 13 *cxetaiacmon* Rr *cxetaiacmon* GL *****AC-
MON H *ckemiacon* h *cxetiacmon* l *cxetiawacon* K q̄ ^{ca} cinque Kk pasionis GLK
14 pulsu* (s) B pu'sum Rr intericiuntur] d intericiuntur RLK intericiuntur
BDr 15 ut ei *add. r* Verg. Aen. II 274 sq. U. GL 17 Ei] *om. B* Hei
R cf. § 17 quantus G? 18 haectore RBH 20 magna R rediturae L
redditure Med. parentis Rom. 21 Verg. Aen. X 507 XI. libri et edd.
Verg. ecl. 1, 15 bucolico G bucō L Bocō K 22 Ah Hr co-nixa (r nif.) G
reliquit] d reliquid D 23 Verg. ecl. 10, 49 24 Ah RH ne m. alt. *add.*
Verg. Pal. ne teneras hē Med. glacies setet Rr sacet Pal. 25 Ter. eun.
III 6, 18 Attat. - Num formidulosus obsecro es, mi homo? 26 mihi RDGLK
homo num] Terentius omniaum H hominum *rell.* formidulosus RBDHG

Terentius in eunucho; admirationis, ut idem in eodem:

papae, . . . haec superat ipsam Thaidem.

inter has ponunt etiam sonituum illiteratorum imitationes, ut risus 'ha ha hae' et 'phy' et 'euhoe' et 'au'.

5 Possunt tamen esse quaedam dubiae inter adverbia et interiectiones, ut 'o', quando indignationem significat vel dolorem vel admirationem, interiectionem hoc accipiunt, quando vero vocandi est vel optandi, adverbium. potest tamen etiam nomen esse ipsius literae, ut supra diximus.

'A' quoque et praepositio est et interiectio et nomen: praepositio, ut 10 'a summo ad imum'; interiectio, ut praemonstravimus in bucolico esse positum; nomen, ipsius literae.

'Pro' quoque tam praepositio est quam interiectio: praepositio, ut 42 Virgilius in XII:

Pro Latio obtestor, pro maiestate tuorum,

15 et in V:

Pro se quisque viri, et depromunt tela pharetris;
interiectio, ut Lucanus in III:

pro, si remeasset in urbem,

Gallorum tantum populis Arctoque subacta.

20 Optime tamen de accentibus earum docuit Donatus, quod non || sunt certi, quippe, cum et abscondita voce, id est non plane expressa, proferantur et pro affectus commoti qualitate, confunduntur in eis accentus.

Aliae tamen quoque partes orationis singulae vel plures solent interiective proferri, ut Virgilius || in I Aeneidos:

25 Navibus, infandum, amissis unius ob iram,
'infandum' pro interiectione protulit. proprie tamen voces interiectionum primitivae sunt, ut 'papae, euax, ei, heu, euhoe, ohe' et similia. | ||

1 eunocho *G* euncho *D* admirationis] *r* ammirationis *R* ammirationis *BDHL*
Ter. eun. II 1, 23 papae, 25 haec *rell.* 2 pape *RDGL* haec superat] exsue-
rat *D* 3 inter] *g* in *G* ponuntur *D* illiteratorum *RBD* interlitteratorum *H*
4 hae] *he* *BD* *he* *he* *R* eu hoe *RDGL* euhoe *B* heu hoe *K* euhhoe *H*
5 dubia *GL* dubia et *B* 6 admirationem] *r* ammirationem *RDHL* 9 quoque
et] quoque *B* quoque etiam et *D* 10 ad himum *Rr* *Verg. bucol. v.* § 40
11 positum et est nomen *B* 12 est *om.* *BH* praepositio est ut *R* 13 XII
eneid' *d* *Verg. Aen.* XII 820 15 *Verg. Aen.* V, 501 16 et *om.* *RB* fa-
retris *B* 17 *Luc. Phars.* III 73 sq. 18 *proh* *Voss. A* remeasset *G* 19

tatum *B* populis tantum *nonnulli* *codd. Luc.* arectoque *L* 20 earum] *d* eo-
rum *BDHGLK* *Donatus art.* II 17 p. 1766 P. 25 *L.* accentus in interiectionibus
certi esse non possunt, ut fere in aliis vocibus, quas inconditas invenimus 21 pro-
feruntur *G* 22 cumoti *D* confundantur *LK* 23 quoque tamen *B* oratio-
nis] *h* orationes *H* interiectivae (a) *G* interiectivae *H* 24 *Verg. Aen.* I 251
25 amissus *Rr* 26 Propria *Rr* Propriae *BDHL* interiectionum *Rr* 27
pape *RGLK* euax heu eu ei hoe ohe *K* euhoe] euoe *L* hoe *D* eu. hoe *rell.*
o. ohe *D*

SARIENSIS DOCTORIS VRBIS ROMAE CONSTANTINOP̄. LIBER XV. DE ADVERBIO EXPL̄. INCIPIT LIBER XVI. DE CONIUNCTIONE. *B* Artis prisciani viri disertissimi gr̄matici cesariensis doctoris urbis rome constant. liber xv de aduerbio explicit. Incip̄ xvi. de coniunctionū. *D* ARTIS PRISCIANI. VIRI DISERTISSIMI. GR̄MATICI. CAESARIENSIS DOCTORIS VRBIS ROM̄. CONSTANTINOP̄. EXPLIĀ. LIBER XV. DE ADVERBIO. INCIPIT. LIBER XVI. DE CONIUNCTIONE *H* Eleua artis p̄sciani viri disertissimi gr̄matici caesariensis doctoris urbis romae constantinopolitanae lib̄. xv. de aduerbio explicitus. Incipit lib̄. xvi. de coniunctione. *GLK* Ici lib̄. xvi de c̄iunĉ *in mg. praeterea add. L* Explicit lib. XV De Aduerbio. Equidem coniunctio est et non composita ab eo quod est ego quidem, quamuis ita esse quidam putauerunt. Sed male. Nam equidem facis equidem facit dicimus. Ego autem facimus et ego facit nemo dicit; sed ad primam personam tantum refertur, ego facio. Et equidem simplex esse etiam Sallustius ostendit in Catilinario (51, 15): Equidem ego sic existimo patres conscripti. Quod si esset compositum equidem ab eo quod est ego quidem, postquam equidem dixisset, ego non adderet. Incipit Lib. XVI de coniunctione. *Heidelb. teste Lind., cuius additamentum ex lib: XVI § 14 haustum est.*

LIBER SEXTVS DECIMVS.

p. 1025. 26 P.

p. 637. 38 K.

DE CONIUNCTIONE.

Coniunctio est pars orationis indeclinabilis, coniunctiva aliarum partium orationis, quibus consignificat, vim vel ordinationem demonstrans: vim, quando simul esse res aliquas significat, ut 'et pius et fortis fuit Aeneas'; ordinem, quando consequentiam aliquarum demonstrat rerum, ut 'si ambulat, movetur'. sequitur enim ambulationem motus, non tamen etiam motum omnimodo sequitur ambulatio. potest enim aliquis et sedens et accumbens moveri, ambulare autem sine motu non potest.

Accidunt igitur coniunctioni figura et species, quam alii potestatem nominant, quae est in significatione coniunctionum, praeterea ordo.

Figura simplex quidem, ut 'at, et, sed'; composita vero 'atque, et-enim, sedenim'. haec enim ex accentu composita esse noscuntur.

Species sunt: copulativa, continuativa, subcontinuativa, adiunctiva, causalis, effectiva, approbativa, disiunctiva, subdisiunctiva, disertiva, ablativa, praesumptiva; adversativa, abnegativa, collectiva vel rationalis, dubitativa, completiva.

Copulativa est, quae copulat tam verba quam sensum, ut 'et, que, 2 ac, atque, quidem, quibque', quando pro 'que' ponitur, 'at, ast, sed, | autem, vero', quando pro 'autem' accipitur. haec enim copulant cum 20 confirmatione intellectum. inveniuntur tamen multae tam ex supra dictis quam ex aliis coniunctionibus diversas significationes una eademque voce habentes, sicut usibus ostendemus; ut 'que' invenitur etiam completiva, ut Virgilius:

3 ordinationem *ex* ordinem *corr.* *K* demonstrans *G* 5 aliquarum] *g* aliarum *G* 7 motum] *b* motus *B* omnimodo *ex* omnimodo *corr.* *K* potest enim] *h* potest *** *H* 8 motu nemo post. Accidunt *B* 9 alii *sup.* *lin.* *add.* *g* 11 vero ut atque *L* 12 accentibus *K* noscuntur] *k* nascuntur *K* 13 ut copulativa *GLK* 14 casualis *G* approbativa] *r* approbativa *R* adprobativa *H* disertiva *GL* disertiva *Bg* allativa *B* 15 praesumptiva] *g* praesumptiva *RG* rationalis *H* dubitativa *add.* 1 v. § 12; *om. libri nec ex Heidelb., ad quem nomina specierum se edidisse dicit Krehlius, enot. Lind.* 17 Copulativa *GL* copulat *GL* que] *om. GLK add. g et post ac k quae Rr* 18 at quae quidem *B* pro quae ponitur *r* at ast *om. B* 19 au^{tem} *Rr* Hae* (c) *H* 20 multe *D* multa *d* 21 una *add. d* ea*demque (n) voce* (m) *B* 22 usibus *add. r* ostendemus] *h* ostendimus *BH* completiva] *r* copulativa *RBg* 23 sicut *K* *Verg. Aen. VIII 767* uerget ** *H* in VIII *sup. lin. post Virgilius add. d*

Alcandrumque Haliumque Noëmonaque Prytanimque.
'ac' non solum pro 'et', sed etiam pro 'quam' accipitur, ut Virgilius in
III Aeneidos:

Haud secus ac iussi faciunt, tectosque per herbam.
Terentius in Phormione:

numquam aequae, inquit, ac modo

Paupertas onus visa est mihi et miserum et grave.
Sallustius in Iugurthino: praeterea transversis itineribus
cotidie castra movere, iuxta ac si hostis adesset, vallo atque
fossa munire. similiter 'atque' Terentius in Phormione:

Ne simili utamur fortuna atque usi sumus.

Continuativae sunt, quae continuationem et consequentiam rerum
significant, ut 'si', cum *ei* Graecum significat; || quando enim *ἐάν*, causa-
lis est. similiter 'sive, sin, seu' tam continuativae sunt quam causales.
3 proprie autem continuativae sunt, quae significant ordinem praecedentis rei
ad sequentem, ut 'si stertit, dormit' et 'si aegrotat, pallet' et 'si febrī
vexatur, calet'. non enim converso ordine in his consequentiam sententiae
servat oratio: non enim qui dormit omnimodo stertit, quomodo qui stertit om-
nimodo dormit, nec qui pallet omnimodo aegrotat, quomodo qui aegrotat om-
nimodo pallet, nec qui calet omnimodo et febrī vexatur. et hae quidem [id est
continuativae] qualis est ordinatio et natura rerum, cum dubitatione aliqua
essentiam rerum significant; subcontinuativae vero causam continuationis
ostendunt consequentem cum essentia rerum, ut 'quoniam, quia', ut 'quo-
niam ambulat, movetur'; 'quia sol super terram est, dies est': utrumque
enim significat fieri ordine consequenti. quidam | tamen et has et conti- 23

1 alcandrumque B aliumque libri Prisc. halyumque Med. noemnaque
GLK noemnaque Pal. pritanimque LK pritanimque G pritanymque g prytaninque
Pal. 2 Verg. Aen. III 236 4 haut GLK Med. et in haud corr. B cf. v. l.

lib. XVII § 11 ac *** (quā) R iusi L tes. tosq. Med. 5 Ter. Phorm. I
2, 43 sq. in Phormione om. G in phormione in libro III. B 6 aequae D 7
uisa est honus K mihi onus uisumst (uisum est Bas. uisa est cod. C. C. ap. Bendl.)
Bemb. Bas. 8 Sall. Iugurth. 45, 2 in Iugurthino om. G Iugurthino R itene-
ribus GL in itineribus K 9 cotidie B quotidie GL cottidie H si om. GK add.
g hostes adessent libri Sall. 10 fossa] g fossa GLK Ter. Phorm. prol. v. 31
formione G 11 Ne m. rec. ex N* corr. in Bemb. fortuna] h fortuna H
13 ei RBDH graecum significat B *ἐάν* in mg. add. K ean RDH casua-
lis G 15 propriae H pripiq̄ B continuativae] rg coniunctivae R coniunctivae ni
f. in litura G sunt add. k, praecedentis K 18 stertit] r sternit R ster-
tit] r sternit R omnimodo dormit L 19 neque DG neque enim qui K om-
nino H et aegrotat LK quomodo — pallet om. GLK 20 pallet ***** (& egro-
tat) B neque GLK vexatur quomodo qui febrī vexatur omnimodo calet. et
hae r hae quidem ex equidem corr. H id est] r idem R 21 cum dubita-
tione] d condubitatione D aliqua essentiā] h aliq; essentiae D aliqua essentiae Kd
aliquae essentiae B aliquae essenti* H aliquae essentiae GL 22 essentiam] senten-
tiae R^{es} sententiae r^{es} sententiam m. tertia rerum om. GL add. g 24 dies est]
diest B 25 significat enim K significant d has add. g et continuativas
subcontinuativas
RH continuativas BGLK continuativas et subiunctivas Dd

p. 1027. 26 P.

p. 689 K.

nuativas inter species causalium posuerunt, quomodo et adiunctivas et effectivas, nec irrationabiliter; et continuationis enim et subcontinuationis et adiunctionis et effectiois per has causa ostenditur reddi: continuationis, ut 'si ambulat, movetur'; subcontinuationis: 'quia ambulat, movetur'; adiunctionis: 'ut moveatur, ambulat'; effectiois: 'movetur, ambulat enim'. (est autem quando 'ut' etiam pro *ὅτι* Graeca ponitur. Terentius in 4 Phormione:

Si est, patruē, culpam ut Antipho in se admiserit,
Non causam dico.)

sunt etiam causales quasi proprio nomine: 'quoniam prodest tibi, lege', et quianam tanti cinxerunt aethera nimbi, Virgilius in V, et 'quamobrem discede'.

Causales igitur, quas alii in una specie posuerunt, Apollonius, pater Herodiani, in quinque species dividit, quas supra ostendimus, id est continuationivas, subcontinuationivas, causales, adiunctivas, effectivas. || adiunctivae sunt, quae verbis subiunctivis adiunguntur, ut 'si, cum, ut, dum, quatenus', quando *ἐνα* Graecam coniunctionem significat, similiter 'cum', quando *ἐπεί* Graeca intellegitur, ut 'si venias, faciam' et 'ut prosit tibi, facio' et

Multa quoque et bello passus, dum conderet urbem

Inferretque deos Latio.

similiter 'quatenus id libenter faciat', et Virgilius in bucolico:

Cum faciam vitulam pro frugibus, ipse venito.

inveniuntur tamen ex his quaedam et causales, ut 'exerceo te, ut sis sanus'; 'eris doctus, si legas'. et hoc interest inter adiunctivas et proprie causales, quod hae cum affirmatione, illae cum dubitatione proferuntur. inveniuntur tamen nomina vel pronomina vel etiam praepositiones vel adverbia, quae loco causalium accipiuntur coniunctionum: pronomina, ut 'ideo, eo'; nomina. 'qua causa, qua gratia, quapropter, quamobrem' et

1 casualium G 2 irrationabiliter RBHK irrationabiliter DG continuationis

Dd sub^{con}tinuationis Dd 4 quia] h qui H ut quia GL 5 moveatur] d mouetur D mouetur ambulet GKI mouetur ambulet L 6 uti D ut LK Ter. Phorm. II 1, 40. 42 in Phormione om. G 8 Si (c?) Bas. culpa d amiserit L 10 causales G Verg. Aen. V 13 11 Heu quianam GLK heu quidnam cum nonnullis libris Verg. d tanti] d tibi D cinxerit D nimbi ex nimbo corr. H 13 Causales G Apollonius] cf. Lerschius Sprachphilos. d Allen II 140: Apollonius DGLK 14 diuisit h; 15 causales G 16 subiunctivis] d subiunctivas D subiunguntur B cum om. GL add. g eras. in H ut dum cum K quatinus RDGK quatinus cur quando L 17 in RDH significat] r significant RBGL 18 ἐπεί] (sic ἐπεί) 3 et TAN GL ETIAM R et ETAN K et a. Dd et tā B tan H Graeca] r graecam RB et ut nigr. multa l et Vir. in .I. Multa d Verg. Aen. I 5 sq. 10 pasus GLK 20 inferraeque K 21 quatinus RDGLK 'cf. Hor. sat. I 1, 64 sq.' Fl. Verg. ecl. 3, 77 'cf. lib. VIII § 68 bucolico K bucō L bucō G 22 vitula D 23 quaedam ex his G simul et BDHGLK causales G - ut om. R add. r 24 hoc in litura l inter] in r propriae RB del. r 25 causales G quod hae cum] b *** (hec) cum hec cum B affirmatione BHKr cum dubitatione] d condubitatione D 27 casualium G

p. 1028. 29 P.

p. 639. 40 K.

'quas ob res'. 'ne' quoque, quando *ἔνα μή* significat, [coniunctio est causalis, ut Virgilius in II Aeneidos:

Ne recipi portis aut duci in moenia possit
Neu populum antiqua sub religione tueri.

et nota, 'aut' quoque et 'neu' hic pro copulativis esse coniunctionibus. 5 invenitur etiam 'ne' pro 'neque', quae copulativa est coniunctio; sub una enim abnegatione copulat res, quomodo et 'nec'. Lucanus in I:

Nec se Romā ferens.

Cicero in III invectiviarum: ne dici quidem opus est, quanta deminutione civium. Terentius in eunucho: 10

non eam? ne nunc quidem,

Cum accessor ultro?

pro 'neque nunc'. hoc autem, id est 'ne', quando *μή* vel *πάνυ* significat, 6 adverbium est. invenitur tamen etiam verbum pro adversativa coniunctione cum adverbio, ut 'quamvis' pro 'quamquam' et pro 'etsi', quomodo et 15 'licet' et 'licebit'. Virgilius in XI:

Dicam equidem, licet arma mihi mortemque minetur,
pro 'quamquam minetur'. Lucanus in VII:

Omnia maiorum vertamus busta licebit,
Et stantes tumulos et qui radice vetusta
Effudere suas victis conpagibus urnas,
Plus cinerum Haemo||niae sulcis telluris aratur.

et proprie causales sunt, quae [causam antecedentem] causativa, id est res ex causa antecedente evenientes, significant, ut 'doctus sum, nam legi';

Aeole, namque tibi divum pater atque hominum rex 25
Et mulcere dedit fluctus et tollere vento,

* 1 *ἔνα μή*] (sic *ἔνα μή*) 2 EINAMH r EINAMAI R EINAMIA Hg EINMIA GLK EINAMIA D ei.ναμα B 2 causalis] g casualis G Verg. Aen. II 187 sq. 3 Ne] Neu D recipi] r reci R in] rh Verg. Med. m. rec. corr. om. B intra RDH Med. moenia] r moenia R posset Pal. (def. Rom.) possit etiam Fr. 4 religione Brdg

relegione K regione Med. religione Fr. tuere L 5 copulativis GL 6 invenitur] d inveniuntur D ne spscr. in K copulativa GL est] et BDH 7 copulat] rg copolat G copula R Luc. Phars. I 72 8 Nec se] d ne se D feriens G feriens LK. 9 Cic. in Catil. or. III 10, 24 cf. lib. XV § 2. 32 III] lib. XV § 2 IIII libri h. t. et lib. XV § 32 est om. L spscr. in K 10 diminutione RBDHK Ter. eun. I 1, 1 sq. in eunucho om. G iunocho K 11 nunc] m. rec. num m. pr. Bemb. 12 accessor] rd accessor RBDHGL accesor K ul-

tra B 13 *μή*] MN. D *πάνυ*] g TAN GLK 14 coniunctione Rr 15 quam-
uis Rr 16 *et* licebit L ut Virgilius B Verg. Aen. XI
348 17 aequidem G 18 Luc. Phars. VII 855 sqq. IIII Dr 20 stan-
tes] Luc. Voss. a stantis Voss. A vetusta] r nestā *** R 21 effudere (n) H
Efudere Voss. B Et fudere Voss. b compagibus B Lr cūpagibus R compaginibus
G compaginibus K 22 Haemoniae] rh haecmuniae R haecmoenie B haec moeniae
H haec moenia DGLK hemoniē Voss. uterque 23 propriae Rr casuales G
causas antecedentes ex corr. h causativas h causativam D 24 ex causa R
evenientes] in mg. K et venientes R venientes Dr urgi ante Aeole add. B
Verg. Aen. I 65 sq. (def. Pal.) 25 eole G atque] d adque D 26 ventos h

p. 1029 P.

p. 640. 41 K.

Virgilius in I Aeneidos, et:

Hic tibi, fabor enim, quando haec te cura remordet,
idem in eodem.

Approbativae sunt, quae approbant rem; Virgilius in XII:

5 equidem merui nec deprecor, inquit.

Terentius in Phormione:

Ita, cognatam quidem, at nos unde?

inveniuntur et causales pro approbativis, ut Virgilius in II Aeneidos:

Di, si qua est caelo pietas, quae talia curat.

10 idem in I:

si quid

Vsquam iustitiae est.

idem in V:

Si concessa peto, si dant ea moenia Parcae.

15 et sciendum, quod, quando approbativae sunt, indicativo modo coniunguntur.

Disiunctivae sunt, quae, quamvis dictiones coniungunt, sensum tamen 7
disiunctum et alteram quidem rem esse, | alteram vero non esse significant,
ut 've, vel, aut'. Virgilius in VII:

20 Sive errore viae seu tempestatibus acti,

et 'vel dies est vel nox'. Iuvenalis in I:

aut dic, aut accipe calcem.

Virgilius in II Aeneidos:

Aut aliquis latet error, equo ne credite, Teucrici.

25 in eodem:

Aut haec in nostros fabricata est machina muros.

et est quando indicative dicuntur, est quando dubitative: indicative, ut

1 Verg. Aen. I 261 aeiidos K 2 fauor BK quando] h quanto H
 3 idem in eodem eras. in H 4 Approbativae] h approbatiua H adprobativae D
 ut post rem add. BDHGr Verg. Aen. XII 931 XI. L 5 et quidem BH
 quidem Pal. 6 Ter. Phorm. II 3, 71 in Phormione om. G 7 l***a H
 cognatam] proximo vel proximo add. Ter. (codd. ad h. l. nuper demum a me agni-
 tum adhibere non licuit) equidem d ad RD 8 causales] g casuales G
 approbativis] d approbatiuis H approbatiuis D ut] add. r ut et L .Et ut K
 Verg. Aen. II 536 (def. Rom.) 9 Dii GLK curat cum libris Prisc. Menag. pr.
 Verg. curet Pal. ut. curent Med. 10 Verg. Aen. I 603 sq. 12 umquam B
 iustitiae] h (sic etiam Med. m. alt. Fr.) iustitia HGLK cum Med. m. pr. 13 Verg.
 Aen. V 798 14 si ante amoenia parce B parce R partae r 15 et om. GLK
 add. g approbatiuum est H coniunguntur] d iunguntur DGKr 17 Disiuncti-
 uae] (unc) K quamvis] r quam R coniungant BDHL coniungant K con-
 iunguntur Gg 19 ut] b aut (a) B uel ue K ut ante Virgilius add. DHGLKr
 Verg. Aen. VII 199 20 seu] su* (i. e. seu) ex sum corr. K 21 vel nox] r
 ue nox R Iuv. sat. I 3, 295 23 Verg. Aen. II 48 24 *equo H ne cre-
 dite] h nec redite BH 25 Verg. Aen. II 46 in eodem in litura H om. K
 26 nostros fabricata est Med. 27 indicae Dd indicativae GLK dubitave Dd
 dubitativae RGL dubitativae sunt K indicativae GLK

p. 1029. 30 P.

p. 641. 42 K.

'aut lux est aut tenebrae'; dubitative, ut 'aut prodest aut non prodest divitias quaerere'.

Subdisiunctivae sunt, quae voce disiunctivarum utrumque tamen esse significant, vel simul, ut copulativae, vel discrete. simul, ut Terentius in eunucho:

vel rex semper maximas

Mihi gratias agebat,

pro 'etiam rex'. idem in Phormione:

Vel oculum ꝑ excludito, est ubi vos ulciscar locus, et 'Alexander sive Paris' pro 'Alexander, qui et Paris dicitur'; similiter 10 8 'Mars sive Mavors, Gradivus vel Maspiter, praesul est bellorum'. discrete utrumque tamen esse significat, ut 'toto die vel legit iste vel cogitat'; significat enim et legere et cogitare, sed non si[mul] utrumque facere, sed aliis horis legere, aliis cogitare. similiter 'remex vel expellit remum vel attrahit', cum simul paene utrumque fieri intellego, sed distincte. alius enim 15 motus pellentis, alius trahentis. similiter si dicam 'vel tunicam mihi accommoda vel etiam paenulam', subdisiunctivum est; videor enim in alterius petitione libenter utrumque accipere. sed potest hic etiam disiunctiva esse, aliud est enim alterutrum petere, aliud utrumque. ergo si dicam 'vel tunicam vel paenulam', alterutram ostendo; cum vero addam 'vel etiam tunicam', ostendo vel unam rem velle vel duas, quod est disiunctivum. invenitur tamen 'vel' coniunctio etiam deminutionem significans, ut Lucanus in VII:

O felix, si te vel sic tua Roma videret.

11 9 Desertivae vel electivae sunt, quando diversis propositis aliquid ex eis nos eligere ostendimus, ut 'dives esse volo quam pauper'. Terentius in Andria:

1 est om. G dubitative GLK ut om. GL 3 Subdisiunctivae GL
sunt add. r no Rr ^{ce} ^{iu} disiunctarum Gg 4 ut spscr. in L copulativae] d
copulativae L copulative DH discerte Dd terentius Dd Ter. eun. III 1, 7 sq.
5 in eunucho om. G iuncho K 7 Mihi gratias] sic etiam lib. XVII § 11 qui l. cf.
gratias mihi Bemb. mihi Bas. 8 Ter. Phorm. V 8, 46 9 excludito] r excludita R
exoulpe Bemb. excludit Bas. excludit Fleckeisenus vos] g nos R uox G nol-
ciscar Bas. locus] probe Bemb. 10 Alexander K alaxander K 11 Gra-
divus] r gradivus R 12 tamen utrumque L tamen utrumque GK 13 et cogitare] d
cogitare D 14 oris R et aliis K 15 fieri — distincte in mg. add. K fieri
— Alius est (sic) add. l fieri — enim add. g distincte l alius om. K
est enim BDhgl enim spscr. K 16 tunicam HG accommoda] h accomoda R
acommoda H 17 penulam RBDGLK 18 petitione D utrumque LK 19
enim est H utrumque K tunicam HGLK 20 penulam RBDGLK alter-
utrum K alterutrumque D ostendo] r ostendam R vel etiam om. H toni-
cam HGLK 21 est om. H disiunctivum (disiunctum G desiunctivum L) est
BDGLK 22 diminutionem RBDH diminutionem r Lucan. Phars. VII 29
23 VIII. Kr 25 Desertivae] d desertivae GL dissertivae Dr Heidelb. teste Lind.
Dissertive B quando] quomodo L propositis] r praepositis RBHK 26 no
H eligere] ex elegere corr. G elegere LK dives esse] b divesse B
esse H Ter. Andr. III 5, 2 sq.

p. 1639. 31 P.

p. 642 K.

† Quae inhoneste hic voluit divitias parere

. . quam honeste in patria pauper vivere.

est autem 'quam' et accusativus 'quae' infiniti nominis et adverbium similitudinis, ut Terentius in Phormione:

5 Quam inique comparatum est

pro 'ut'; et duplicatum pro coniunctione adversativa quoque accipitur, ut Virgilius in V:

Quamquam o, sed superent quibus hoc, Neptune, dedisti.

10 idem in II Aeneidos:

Quamquam animus meminisse horret.

Adversativae sunt, quae adversum convenienti significant, ut 'tamen, 10 quamquam, quamvis, etsi, etiamsi, saltem'. haec etiam diminutivam significationem habent, ut Virgilius in IIII Aeneidos:

15 Saltem si qua mihi de te suscepta fuisset

Ante fugam suboles.

idem in II:

Et magis atque magis, quamquam secreta parentis

Anchisae domus arboribusque oblecta recessit,

20 Claescent sonitus,

adversum enim convenienti significat. 'at' quoque pro 'saltem' et 'vel' et 'aut' invenitur. Virgilius in VI:

Si te nulla movet tantae pietatis imago,

At ramum hunc aperit ramum, qui veste latebat .

25 Agnoscas,

et 'si non vis ediscere, vel intellege' pro 'saltem intellege'; similiter 'si non factis debitum reddis, aut verbis age gratias' pro 'saltem verbis'. 'ne' quoque in eadem invenitur significatione. Sallustius in Catilinario: quippe secundae res sapientium animos fatigant,

I ***ae (*litt.* u *vestigium apparet*) sibi inhoneste optavit parere hic ditias *Ter.*

Bemb. Quae sese inhoneste optavit parere hic divitias *Ter. Bas.* Quae in hoc

honeste in patria (hic voluit — honeste *post* (in)honeste *a G om. add. g*) *Gg* di-

vitias] diues *L* diues apparere *K* parare *DLrh* 2 potius quam *Terentius*

quam — vivere] *cf. lib: V § 16* in *add. d* pauper] *d* paupe *D* 3 autem

om. K quae] *om. GLK add. g* quae*** (est) *B* 4 *Ter. Phorm. I 1, 7* in

Phormione *om. G* 5 iniqui *LK* iniquae *Ter. Bas.* comparatum *RB cum Bas.*

comparativum *D* comparativum *GLK* comparativum *Bemb.* 6 et *om. GLK add. g*

quoque adversativa *B* 7 *Verg. Aen. V 195* In *V. Vt* quamquam in *lit. B*

8 sed *om. G s*** (ed) *B* 10 *Verg. Aen. II 12* U. *DL* 12 Adversativae] *r*

Disertius R 13 saltem *H* saltim *K* et saltim *B* 14 habent] in *litura K* habet

BL Verg. Aen. IIII 327 sq. 15 saltim *BK* 16 suboles] *r* soboles *RDH*

soboles *LK* 17 *Verg. Aen. II 290 sqq.* 18 Et] *Verg. Med. m alt.* At *m. pr.*

quamquam] quam *Ver.* 21 adversus *B* saltim *BHGK* 22 *Verg. Aen.*

VI 405 sqq. 23 sic te *G* & tantae *Rr* 24 At] aut *G* 25 agnoscas *Verg.*

Med. 26 intellege** (re) *D* intellegere *L* intelligere *GK* saltim *BHK* intel-

lege** (re) *D* intellegere *L* intelligere *GK* similiter et *D* 27 reddis] *k* reddit

BDHGLK saltim *BHGK* 28 *Sall. Catil. 11, 8* in Catilinario *om. G* ac-

catilinario *B* 29 animos] *r* animas *R*

p. 1031 P.

p. 642. 43 K.

ne illi corruptis moribus victoriae temperarent. invenitur etiam in hac significatione 'nec' et 'neque', ut 'nec unam horam avarus negligit lucrum neque pius iustitiam, neque unum assem praestat ille egenti nec hic abnegat petenti aliquid prorsus, quod potest et decet'.

- 11 Abnegativae sunt apud Graecos κέν et ἄν, quae verbis coniunctae posse fieri rem ostendunt, sed propter causam aliquam impediri, ne fiat, ut ἐποίησα ἄν, εἰ ἠδυνήθημι et

Καὶ κεν γηθήσῃ Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες.

nos autem sine coniunctionibus subiunctivis utimur verbis in huiusmodi sensibus, ut 'fecissem, si potuissem' et 'gaudeat Priamus, si aúdiat'. Virgilius in XI:

Tu quoque nunc stares inmanis truncus in armis,

Esset par aetas et idem si robor ab annis,

'stares', ἔστηκας ἄν.

Collectivae vel rationales sunt 'ergo, igitur, itaque', quando antepenultima acuitur, 'quin, alioquin, immo, utique, atqui'. hae enim per illationem colligunt supra dictum, hoc est ratione confirmant, ut Cicerò pro Q. Ligario: habes igitur, quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum. Lucanus in VIII:

Ergo pari voto gessisti bella, iuventus.

- 12 invenitur tamen etiam pro expletiva, ut Terentius in Andria:

Mihine? - Tibi ergo.

Virgilius in X:

1 ne] nedum aliquot libri *Sall. et Prisc. de XII vers. Aen.* § 181 p. 1270 P. victoria K temporarent L luveniuntur L 2 etiam] *add. r* tamen GLK uel etiam *sup. lin. add. g* etiam pro saltem D nec hunã D 3 neque pius] d nequus pius D unum] r unam RDGLKk un+ massē H assim B asem prestat uel p̄terit ille aegenti K 4 egenti] r genti R neo] d ne D 6 impediri D impederi G fiant BDH 7 ute. ΠΟΙΝΑΑΝΘ. ΙΝΑΥΝΝΕΝΕΤΚΑΙ. ΚΕΡΤΕΕΝΝΤΡΙΑ-

ΜΟΤΡΙΑΜΟΙΟΤΕΠΑΙΑΔΕC D ΕΠΩCΕCΗCΑ ΑΝΕΙΝ ΑΥΝΝΟΝΝΕC ΚΑΙ ΚΕΝ ΓΗΘΗCΗ ΠΡΙΑΜΟΙΤΕ

& ΠΑΥΛΕC R^{1A} ΕΠΟΥΕCΑ ΑΝΕΙΝΑΥΝ. ΗΘΗΝΕΙ ΚΑΙ ΚΕΝ ΤΗΘΕCΗ ΠΡΙΑΜΟΥC ΠΡΙΑΜΟΥ. ΝΟC ΑΥΤΕΜ ΟΤΕΠΑΙΑΔΕC CINE K ΝΑΥΝΗΑΗΝ ΗGΛ ΕΑΥΝΙΘΗΝ B ΕΤ. ΗG Hom. II. I

255 8 ἢ κεν γηθήσαι Homerus ΤΗΘΕC ΠΡΙΑΜΟC ΠΡΙΑΜΟΥ. ΟΤΕ Η ΤΗΘΗCΗ ΠΡΙΑΜΟΥC ΠΡΙΑΜΟΥ ΝΟC ΑΥΤΕΜ ΟΤΕΠΑΙΑΔΕC CINE GL ΟΤΕΠΑΙΑΔΕC del., ΤΕΠΑΙΑΔΕC ante nos *add. g* 9 coniunctionibus] d coniugationibus D subiunctionis K 10 audeat BDG ut Virgilius D Verg. Aen. XI 173 sq. 12 Tu] Tunc R nunc *add. g* immanis ex immanus corr. D immanis RBL in armis] inermis DH

13 esse Med. 14 ἔστηκας ἄν] *Heideltb. teste Lind.* ΕΗΚΕCΑΝ R ΕΚΚΕCΑΗ r ΕCΤΕ-

ΚΕCΑΝ G ΕCΤΗΚΕCΑΝ BDH ΕCΤΕΚΕCΑΝ L ΕΚΚΕCΑΝ K an ἔστηκεις ἄν? 15 vel] r ut R i antepenultima B antepenultimam Rr 16 imo HG utique] r h itaque itaque R utique itaque BHg atquin RBDEg Hae+(c) B 17 illationem K

col^{ligunt} Rr rationem Rr rationē h Cic. or. pro Ligario 1, 2 18 Q. Ligario] ligario Drh⁹ ligario Gg ligario LK *ligario R (q ut vid.) H igitur, Tubero, quod Cicero 19 rerum BHGK Lucanus L Luc. Phars. VIII 256 VIII] d VIII. DG 20 pari (t?) H gessisti G 21 Ter. Andr. V 2, 8 sq. Michin? - Ita. - Michine? - Tibi ergo. Bas.; in Bemb. haec evanuerunt 23 ut Virgilius D Verg. Aen. X 470 sq.

p. 1031. 32 P.

p. 643 K.

quin occidit una

Sarpedon, mea progenies.

Terentius in eunucho:

Atqui ita opus est.

5 Cicero pro Ligario: itaque quo me vertam nescio. dicuntur
tamen eadem illativae, quod praepositis aliis inferuntur, ut 'etenim
Catilinam Cicero solus sapientia domuit, solus igitur servavit Cicero
patriam'.

Dubitativae sunt, quae dubitationem significant, ut 'an, ne' correpta,
10 'necne', ut Virgilius in III Aeneidos:

Eloquar an sileam? gemitus lacrimabilis imo.
idem in I Aeneidos:

An Phoebi soror an nympharum sanguinis una?
idem in XI:

15 Iustitiane prius mirer belline laborum?
frequentissime || tamen eadem interrogativae sunt, ut Virgilius in III
Aeneidos:

Hectoris Andromache Pyrrhin' conubia servas?
idem in X:

20 tanton' me crimine dignum?
haec eadem invenitur et pro confirmativa, ut: Horatius in II ser-
monum:

Clarus erit, fortis, iustus, sapiens, ne etiam et rex.
idem in I:

25 o seri studiorum, qui ne putetis

2 Sarpedon] g sarpidon GLK 3 Ter. eun. III 6, 20 in eunucho om. G iuncho
K 4 atquin RDHg atque Terentii editiones et, ut videtur, codices omnes atquin opus Bb
opust Ter. edit. 5 Cic. or. pro Ligario 1, 1 ligario GK co Rr 6 eadem G
eadem LK haec eadem B inlativae K 7 catilinam B catilenam GLK "sa-
pientia" solus K sapientium Rr 9 correctia Rr 10 ut add. r Verg. Aen.
III 39 (sic etiam Fr. def. Rom.) .UI. LK 11 eloquar Pal. m. alt. corr.
gemitum Pal. lacrimabilissimo. B imo auditur tumulto. K 12 Verg. Aen.
I 329 13 nympharum Rr an nympharum K nympharum G unã Rom.
14 Verg. Aen. XI 126 cf. lib. XVII § 102-cum var. lect. 15 iustitiene D
mirer G mires L miserer B 16 haec eadem B eadem K interrogativa Rr Verg.
Aen. III 319 (def. Rom.) I. R .UI. LK 18 haectoris RBDH andro-
mache B andromache. ñ. Gg pyrrhin R pirchin B pyrri+n. G pyrryn H phicrin L
pirrin K pyrria Med. pyrriⁿ Pal. pyrriⁿ Fr. canubia B 19 Verg. Aen. X 668
20 tanto. n. G tanto Pal. cremine GK 21 Hor. serm. II 3, 97, ubi tamen
ne interrogative accipi solet: clarus erit, fortis, iustus. 'sapiensne?' etiam, et rex etc.
.U. L 23 sapiensque et sapiens etc. vo. U. libb. Hor. et om. R cum libris
aliquot Hor., add. r 24 Hor. serm. I 10, 21 sqq. in eodem BDHGLK 25
quidne v. l. ap. Hor. putens Rr putatis pars codd. Hor.

Difficile et mirum, Rhodio quod Pitholῑonti
Contigit.

Terentius in Andria:

†nuncine demum istud verbum in te incidit.

hic enim 'ne' coniunctio nec interrogativa nec dubitativa, sed confirmativa est. Virgilius in X:

Tanta|ne me tenuit vivendi, nate, voluptas,

Vt pro me hostili paterer succumbere dextra?

est enim pro 'etiam'. sola haec apostrophum accipit apud Latinos. 'necne' quoque pro 'an non' accipitur, ut 'sit sensus in morte necne, prodest 10 recte vivere'.

13 Completivae sunt 'vero, autem, quidem, equidem, quoque, enim, nam, namque', et fere quaecumque coniunctiones ornatus causa vel metri nulla significationis necessitate ponuntur, hoc nomine nuncupantur. omnes tamen hae inter alias species inveniuntur, ut si dicam 'Aeneas vero et pius 15 et fortis fuit', completiva est, quia et si tollatur 'vero', significatio integra manet; sin autem dicam 'Aeneas quidem pius fuit, Vlixes vero astutus', pro copulativa accipitur, quia utriusque rei simul sententiam significat cum substantia. potest tamen et distributiva dici, quia distribuit diversas res diversis personis. completivam esse, etiam Sallustius ostendit in Catili- 20 nario: verum enim vero is demum mihi vivere et frui anima videtur; hic enim ornatus causa 'vero' adiuncta est, quamvis possit etiam approbativa esse. similiter Virgilius in XII:

equidem merui nec deprecor, inquit.

poterat sensus etiam sine 'equidem' stare, si dixisset 'ego merui nec 25 deprecor', sed sive metri causa sive ornatus addidit 'equidem'. unde nec intulit 'autem' vel 'vero' subiunctiva eius vel 'tamen', quae ipsa quoque

I Rhodio] *g* rhodio *GL* prodio *K* pytholeonti *H* pytoleonti *D* phitoleonti *GLK*
phiton leonticon contigit *B* 2 contigit *GL* 3 *Ter. Andr.* V 3, 11 et 14 hem, modone
id demum sensu?... Eodem die istuc verbum vere in te accidit; *cf.* III 1, 59
hem, nuncine demum? 4 nuncine] *R* necine *BHGLKr* necne *Dh* 5 *H*^c *H* coniunctio
Gg ne^c interrogativa *Rr* 6 *Verg. Aen.* X 846 sq. 7 voluptas *K* 8 succumbere *K*
succedere dextrae *Vergilius* (succumbere legitur in *Verg. Erfurt.*) 9 enim] autem *g*
sola enim haec *K* apostrophum] *r* apostropham *R* appostrophum *LK* 10 prodeest *B*
12 Completivae vero sunt autem *K* vero haec quidem equidem *B* vero haec quidem
(hequidem *h*) equidem *H* enim *add. g* 14 significationes *B* nuncupantur] *d*
nuncupantur *K* nuncupantur *Dg* 15 eae *G* eae *LK* haec *B* 16 tollatur] *h* tol-
lat *H* 17 ulixis *B* astatus *r* 18 hic pro *BDHGLKr* copulativa *G*
triusque *R* simul *om. G* sententias *D* 19 substantia] *r* substantia *R* sub
suo *ni f. corr. B* 20 completivam (completivam *DH*) autem esse *DHGLKr* *ei* in
lit. b *Sall. Catil.* 2, 9 catilinario *B* 21 Ver^g (t. e. Verum) *G* Ver^g *g*
is] *h* his *DHg* isdem verum mihi *L* is demum verum mihi *K* atque frui
libri Sallustiani et sic Prisc. lib. XVII § 89 XVIII § 172 ac (atq; *S*) XVIII § 69
animae *MOL lib.* XVII § 89 22 ornatus ortus *K* possit] *g* potest *G* 23
Verg. Aen. XII 931 25 aequidem *D* 26 deprecor inquit. sed siue *B* 27
subiunctiva *GK* ipsae *b*

p. 1082. 33 P.

p. 641. 45 K.

saepissime completiva invenitur, ut Statius in XI:

Me miseram, vinces! prius haec tamen arma necesse
est,

Experiare do||mi.

sciendum tamen, quod quidam 'equidem' coniunctionem compositam esse 14
existimant ab 'ego' et 'quidem'; sed errant, simplex enim est, et hoc
maxime ex ipsa quoque constructione orationis possumus intellegere. nam
'equidem facio, equidem facis, equidem facit' dicimus, et potest ad primam
et ad secundam et ad tertiam transferri personam, quod minime fieret, si
10 esset compositum ex 'ego' et 'quidem'. nemo enim dicit 'ego quidem facis,
ego quidem facit', sed 'ego quidem facio' | tantummodo ad primam perso-
nam. et hoc usus etiam auctorum approbat, qui 'equidem' praepositiva
'ego' subiungunt, ut Sallustius in Catilinario: equidem ego sic
existimo, patres conscripti, omnes cruciatus; si esset enim
15 composita 'equidem' ex 'ego' et 'quidem', minime ei 'ego' subiungeretur.
'quoque' quando pro 'etiam' vel 'et' accipitur, copulativa est, ut Virgi-
lius in VII:

Tu quoque litoribus nostris, Aeneïa nutrix;

quando autem supervacua ponitur, completiva est - ut Virgilius in I:

20 Multa quoque et bello passus, dum conderet urbem;
non egeret enim ea sensus, si dixisset 'multa et bello passus' -, nisi,
quod quidam existimant, pro adverbio similitudinis accipiatur, quomodo
'item'. 'enim' quoque, cum sit causalis, τὸ 'γάρ' significat, ut 'cole pudici- 15
tiam, haec enim fundamentum est omnium animi virtutum'. invenitur
25 tamen etiam completiva, quando δὴ significat Graecam coniunctionem, ut:

Progeniem sed enim Troiano a sanguine duci

Audierat,

Virgilius in I. invenitur eadem etiam pro affirmativa, ut Terentius
in Andria:

1 completivae B inveniuntur G inveniuntur BLK Stat. Theb. XI 338 sq.

2 uincer prius. haec H 4 experire GLK 7 in vocc. nam equidem desinit Hei-
delb. 8 potest equidem et ad RDHGLK et del. g equidem et del. r 9 et ter-
tiam B 10 esset d esse D ex] ab K ego quidem facis om. BD add. d
11 "facit" quidem K 12 etiam om. GLK auctorum] d auctorem D adpro-
bat BH praeposita BDHG . 13 subiungunt B Sall. Catil. 51, 15 catil-
linario B 14 existimo Sall. Vat. 3864 al. aestumo al. codd. Sall. ut Basil. 1
omnes] sic etiam Sall. Vat. omnis al. cruciatus] r crutiatus R esset] g
esse G 15 minime] d minimo D 16 Verg. Aen. VII 1 18 Tu ex To corr.
H 19 Verg. Aen. 1 5 20 balla passus K pasus GL 21 egeret K
si add. r beilo passus K pasus G 22 adverbio] r aduerbia R accipia-
tur] r accipitur R quomodo] b quo**** B 23 causalis ita to GAP r TOPAP
Gg TOPAP L post γάρ ult. fol. inc. in H, in quo nonnulla evanida fere sunt
pudicitiam] r pnditiam R puditiam H 24 Inveniuntur K 25 δὴ] d AH D
DE RGLK significat om. GL -significat] r significat enim R graecam con-
iunctionem significat K Verg. Aen. 1 19 sq. 26 Progeniem] r progenem R

a om. BGK cum nonnullis Vergilianis 27 audiat Med. 28 Inveniuntur L
Ter. Andr. 1 3, 1

p. 1033. 31 P.

p. 645. 46 K.

Enim vero, Dave, nihil loci est segnitiae neque so-
cordiae,
et maxime praepositiva hanc habet significationem, ut idem in adelphis:
enim non sinam.

similiter 'nam' est quando γάρ, est quando δή Graecam coniunctio-
nem completivam vel affirmativam significat, ut Virgilius in IIII geor-
gicon: -

Nam quis te, iuvenum confidentissime, nostras,
τίς δή, hic repletivae vim habet. idem in V:

Heu, || quianam tanti cinxerunt aethera nimbi? 10
idem in I Aeneidos:

Aeole, namque tibi divum pater atque hominum rex;
hic causalis est coniunctio.

Ordo accidere dicitur coniunctionibus, qui communis est paene omni-
bus dictionibus. quaedam enim naturaliter praeponuntur, ut praepositiones 15
casualibus et adverbia pleraque verbis; et interrogativis vel infinitis relativa
16 subiunguntur vel redditiva nomina vel adverbia; et adiectiva nomina prae-
ponuntur appellativis, ut 'sapiens homo' et 'citus equus'. est tamen quando
auctoritas praepostere his utitur. similiter igitur coniunctiones pleraeque
tam praeponi quam supponi possunt. sunt tamen quaedam, quae semper 20
praeponuntur, ut 'at, atq, aut, ac, vel, nec, neque, si, quin, quatenus,
sin, sen, sive, ni'; aliae, quae semper supponuntur, ut 'que, ne, ve',
quae etiam encliticae sunt, 'quidem, quoque, autem', quod tamen antiqui
solebant etiam praeponere. aliae paene omnes indifferenter et praeponi et
supponi possunt, ut 'et, atque', quae poetice postponuntur, alias non, - 25
ut Virgilius in VIII:

Suspiciens altam lunam et, sic voce precatur.
Horatius in I sermonum:

I nihil pro nil etiam Bas. et sic de metr. Ter. § 14 signitiae K signitiae
cod. Reg. in Vat. 1709 de metr. Ter. l. l. succordiae K 3 praepositiva] r
praeposita R vel propositiva sup. lin. g idem om. K Ter. adelph. II 1, 14
adelphis G 5 quomodo enim post nam add. BDHGLK quando vel TO GAP
(vel TO in mg.) K est quando δή] add. g DE LK. 6 Verg. georg. IIII 445

8 iuvenem Hh 9 aethera^H Gg AN H DE LK repletivae L Verg. Aen. V
13 10 quia^{nam} Rr aethera^a Rr aetera D 11 Verg. Aen. I 65 12 diuam
Rr 13 inde a coniunctio, fol. quodam minore, quod h. l. insertum erat, excisio,
finis libri deficit in L 14 communis] d communis D 16 causalibus g Et in
interrogativis G et infinitis H 17 abiectiva B 18 aequus DH equus est.
Est B 19 his utitur praepostere K utitur ex utuntur corr. D igitur in mg.

add. K pleraque Rr 20 subponi D 21 at om. K nec add. g quatin-
nus r 22 aliae quae] r aliae quoque R ut que] d ut quam D 23 enclitice
RG encliticae r encliticae K 24 solebant K indifferenter G 25 subponi D
atque quae] at quae B atque R poeticae] r poeticae RK 26 Verg. Aen.
VIII 403 27 Suspiciens] g suscipiens DG altam ad lunam Verg. Rom. Fr.

lunam sic^{ol} voce K uoce (in mg. forte) Med. 28 Hor. serm. I 4, 107 sq. in
I sermonum om. G sermonē Dd

p. 1034 P.

p. 616 K.

Cum me hortaretur, parce, frugaliter atque

Viverem uti contentus eo, quod mi ipse parasset, -

et 'equidem, saltem, tamen, quamquam, quando, quatenus, nam, enim, itaque, quoniam, quapropter, ergo, igitur'. et sciendum, quod pleraeque
5 coniunctiones, quomodo praepositiones, diversas habent in una eademque voce significationes, quod in multis iam ostendimus. hoc quoque non est praetermittendum, quod coniunctiones sibi praepositae inveniuntur, tam eiusdem potestatis cum sint, quam alterius, ut Cicero in prognosticis:

Ast autem tenui quae candet lumine Phatne.

10 Virgilius in I:

Atque equidem Teucrum memini Sidona venire.

idem in III:

Nam neque erant astrorum ignes nec lucidus aethra
Siderea polus. | ||

1 me add. r 2 uiuere BHGK et sic Hor. Monac. 1. 3 ap. Kirchn. in uiuere desinit H eo om. K mi] cum Horatio Lips. 1. 2 Krehlii mihi libri mei cum nonnullis lib. Horat. Lips. 1. 2 Kirchn. al. pararet duo parassem unus lib. Hor.

3 equidem] d quidem D saltem G quatenus RLK 4 igitur quia d

pleraque Rr 7 praetermittendum K quod cum coniunctiones siue praepositae inueniuntur B quod cum coniunctiones siue praepositae seu postpositae inueniuntur K

8 cum om. K Cic. prognost. fr. 2: t. III 2 p. 555 Cic. ed. Orell. cf. lib. XVIII § 172 9 phatnae r phadne B 10 Verg. Aen. I 619 VIII. BDGK

11 teocr̄ G memini "teucrum Verg. Rom. si dona K sidona uentre Med. 12 Verg. Aen. III 585 sq. UI. K 13 Nam ex Num corr. K erant

add. r astrorum Dd ignes] d ignos D aether GK etra Pal. m. pr. 14 Siderea] r sidere R polus. finit. R

artis prisciani uiri disertissimi gram̄ caesariensis doctoris urbis romae Constanti-
nopolitani praeceptoris mei explicit. | Prisciani grammatici partes orationis. De nomine
libri VII. De uerbo libri IIII. De participio libri I. De pronomine lib. I. De aduerbio
et interiectione lib. I. De coniunctione lib. I. explicit. | Incipiunt de constructione siue
ordinatione partium orationis inter s^e libri VII. R Finiunt prisciani grammatici de
octo partibus orationis XVI libri. de nomine VII. de uerbo III. de participio I. de
pronomine II. de p̄pos̄ I. de aduerbio et de interiectione I. de coniunctione I. K
subscr. caret B, ubi in col. sq. exhibetur id additamentum, quod ad calcem libri XI
typis mandatum est.

LIBER SEPTIMVS DECIMVS.

Incipit XVII Liber de constructione. Fl. theodorus ū. d. memorialis sacri scrinii epistolarum et adiutor ū. m. questoris sacri palatii scripsi manu mea artē prisciani uiri disertissimi grāmatici doctoris mei in urbe roma constantinopoli die V kl. mart. mauortio ū. c. sule ac patritio uel — inter se (*v. infra*). *R cui haec add.*: DE CON-

TIONE

STRVCTIONE SIVE ORDINATIONE INTER SE *et ad mg.* PRISCIANI ū. d. GRĀMATI CAESARIENSIS DOCTORIS VRBIS ROMAE CONSTANTINOPOLITANAE LIBER XVII DE CONSTRUCTIONE INCIPIT Quisquis diserte properat et recte loqui | percurrat artem prisciani peruigil. r

flaccus

INCIPIT LIB XVII DE CONSTRUCTIONE. Fls theodorus ū. d. memorialis sacri scrinii epistularum et adiutor ū. m. questoris sacri palatii scripsi manu mea artem prisciani

uiri disertissimi grammatici doctoris mei in urbe roma constantinopoli die & kl martias mauortio .u. c. consule; + ut uel — inter se (*v. infra*); prisciani ū. d. grāmati^{ci} caesariensis doctoris urbis romae constantinopolitanę lib. XVII De constructione incipit.

fl. Quisquis deserti properat et recte loqui percurrat artem prisciani per uirgl (peruigil d). De constructione siue ordinatione Partium orationis inter se. *Dd* Flavianus Theodorus dionisii uiri disertissimi memorialis sacri scrinii epistolarum et adiutor uiri magni Quaestoris sacri palatii scripsi manu mea artem Prisciani uiri disertissimi grammatici doctoris mei in urbe Roma Constantinopoli die V. Kl. Mart. Mauortio uiro clarissimo consule, de constructione partium orationis inter se XVII liber prisciani. *S* Liber XVIII de constructione uel de ordinatione partium orationis inter se. Prisciani uiri disertissimi grāmatici Caesariensis doctoris urbis Romae constantinopolitanae. *N* Prisciani liber XVII de constructione partium orationis. *O. nihil adnotatum inuenio de M; inscriptione carent GL, qui ab initio lib. XVII iterum inc.*

De ordinatione dictionum. De littera et syllaba dictioneque duplicatis uel demptis. De his q̄ recte scribuntur et quae non. De littera syllabaque ac dictione in duas diuisis, seu duabus in unam coniunctis. De dictionibus quae sensum habent absolute et quae non. et quae in loco alia ponuntur. De illis qui imperite dicunt non quaerendum esse ordinationem locutionis nisi in euentu consuetudinis contingit. De constructione omnium partium orationis sed primum de articulis. De nominibus. De nominibus interrogatiuis siue infinitis et relatiuis seu reditiuis sed primum de qui. De aliis interrogatiuis. De quis coniuncto proprio nomini et uerbis substantiuis uel uocatiuis cum reddito pronomine 2 aut e contrario coniuncto pronomini cum reddito nomine. *in fol. vac. inter lib. XVI et XVII m. aequal. in G* principium et sapientia et munus ad adiuuandum me festina *in summo fol. L*

Additamentum supra in RD memoratum post inscriptionem: FLAVIVS LVCIVS THEODORVS. ū. d. MEMORIALIS SACRI SCRINII EPISTOLARVM ET ADIVTOR ū. m. questoris sacri palatii scripsi manu mea astē prisciani uiri disertissimi grammatici doctoris mei in urbe roma constantinopoli die quinto kl. mār. mauortio. nē. pp; *exhibet etiam Darmstad. a. ex RD Darmst. a, quem h. l. I signavi, hoc additamentum ita legendum est:*

[Vt 'vel' pro 'velut'. Horatius in II sermonum:

Vt vel continuo patuit cum passeris atque
Ingustata mihi porrexerit illa rhombi.

Proprietates Latinorum.

5 'Ante te cognitum' pro 'antequam tu cognoscaris'. Sallustius in Iugurthino: et-mehercule, Sulla, ante te cognitum multis orantibus, aliis ultro egomet opem tuli.

'Ab urbe condita' pro 'a tempore, in quo urbs est condita'.

10 'Opus est consulto' pro 'consulendi'. Sallustius in Catilinario: nam et prius quam incipias, consulto, et ubi consulueris, mature facto opus est.

'Ocepi' pro 'occipiam' et 'dixi' pro 'dicam'. Terentius in Andria:

sed si quid tibi narrare ocepi

pro 'occipiam'. In eadem:

15 Nam quae dixi vera an falsa audieris, iam sciri potest.

'Intercedo tibi'. Terentius in Andria:

si nulla aegritudo huic gaudio intercesserit.

'Exprobro casus'. Cicero in VII Verrinarum: num casus bellicos exprobrare aut obicere videor?

20 'Amare inter se', φιλεῖν ἀλλήλους. Terentius in adelphis:

†video amare inter se.]

p. 1035 P.

p. 3 K.

DE CONSTRUCTIONE.

Quoniam in ante expositis libris de partibus orationis in plerisque I 1 Apollonii auctoritatem sumus secuti, aliorum quoque sive nostrorum sive Graecorum non intermittentes necessaria et si quid ipsi quoque novi potue-

1 aut D uelud Rr Hor. serm. II 8, 29 sq. 2 pa^{sseria} (sseris sub lin. add. r) Rr pars eris I 3 ingustat^a D ingustat R ingustato michi I porrexerat D cum parte add. Hor. porrexit I bombi I 4 proprietates latinorum. Nam ante cognitum I 5 salustius I Sall. Iug. 110, 2 iugurthino RI gurthino D 6 me hercules illa I sylla RD te om. I aliis R 7 ergomet R 8 ur^{be} D a om. I 9 Opus^{est} consulto D salustius I Sall. Cat. 1, 6 10 consuleris I maturo I 12 Terentius I Ter. Andr. III 2, 24 13 tibi om. D cf. lib. XVII § 164 tibi—ocepiam om. I 14 Ter. Andr. V 4, 19 eadem] r eodem RDI 15 Nam quae] r namque RDI Nam ego quae Terentius dico Ter. Bemb. audierim Ter. Bemb. dixi prodicam. iam Rr an] cum I scire I potest; intercedo tibi 16 Terentius I Ter. Andr. V 5, 5 Andria] r eunucho RDI 17 sin ulla D egritudo RDI huic] r hinc R 18 exprobro R Cic. in Verr. or. II 5, 50, 132 VII] in I uerinarum D Num Cicero Nam RD om. I bellios D 19 obicere. Video amare inter se. Terentius I 20 ΑΛΛΗΛΟΥΣ R terentius inuideo amare D Ter. adelph. V 3, 41 sq. uideo eos sapere, intellegere, in loco | Vereri, inter se amare cf. lib. XVIII § 40. 243. uideo sapere in loco, amare inter se lib. XVIII § 303; ut hic lib. XVII § 139, XVIII § 178 in adelphis om. R adelphis r in primo I EXPLICIT PRAEFATIO. I

3 appollonii GL 4 intermittentes D praetermittentes r^a si quid] r sicut R potuimus DO poterimus R, quam formam lib. VIII § 42 perperam recepi, cf. Christium nunt. d. Monac. 1857 I 21, 170

rimus addere, nunc quoque eiusdem maxime de ordinatione sive constructione dictionum, quam Graeci *σύνταξιν* vocant, vestigia sequentes, si quid etiam ex aliis vel ex nobis congruum inveniatur, non recusemus interponere.

- 2^a In supra dictis igitur de singulis vocibus dictionum, ut poscebat earum ratio, tractavimus; nunc autem dicemus de ordinatione earum, quae solet fieri ad constructionem orationis perfectae, quam admodum necessariam ad auctorum expositionem omnium diligentissime debemus inquirere, quod, quemadmodum literae apte coeuntes faciunt syllabas et syllabae dictiones, sic et dictiones orationem. hoc enim etiam de literis tradita ratio demonstravit, quae bene dicuntur ab Apollonio prima materies vocis esse humanae individua. ea enim non quocumque modo iuncturas ostendit fieri literarum, sed per aptissimam ordinationem, unde et 'literas' verisimiliter dicunt appellari, quasi 'legiteras', quod legendi iter praebeant ordine congruo positae. nec || non etiam auctiores literis syllabae idem recipiunt, cum 3 ex eis coeuntes iuncturae pro debito dictionem perficiunt. igitur manifestum, quod consequens est, ut etiam dictiones, cum partes sint per constructionem perfectae orationis, id est τοῦ κατὰ σύνταξιν ἀντοτελοῦς λόγου, aptam structuram [id est ordinationem] recipiant: quod enim ex singulis dictionibus paratur sensibile [id est intellegibile], quodammodo 20 elementum est orationis perfectae, et quomodo elementa iuncturis syllabas efficiunt suis, sic etiam ordinatio intellegibilium imaginem quandam syllabae perficit adiunctione dictionum. est enim oratio comprehensio dictio-

vel bimus

1 siue de constructione *N* 2 CINTAZĒIN *RMDNGL* CINTAZIN *S* 3 recusemus
N 5 earum ratio] *d* eorum ratio *DNS* 7 constructionem] *r* constructionem *D*
 coustructionum *R* pfecte] *M* quam admodum] *r* quemadmodum *R* quemammo-
 dum *L* ammodum *MD* necesariam *D* 8 diligentissime *N* 9 quemadmodum]
rd quemammodum *RMDL* aptae *M* et syllabae * dictiones (&?) *D* 10 sic
 om. *S* et om. *O* etiam enim *O* tradita de litteris *L* 11 apollonio *GL*
Apollon. de syntaxi I 1 p. 3, 8 *Bk.*, cuius cum 'fidus plerumque Apollonii inter-
 pres' (*Bekkeri verba sunt l. l. p. 347 cf. G. Dronkium mus. phil. VIII 603 sqq. coll.*
XI 549 sqq.) per maximam huius libri partem sit Priscianus, non nisi ibi fere mentionem
 eius iniecti, ubi sive ad tuendam sive ad emendam Prisciani orationem in auxilium
 uel ea
esset vocandus . Prima *R* 12 *Eas Gg* quocumque modo] *r* que. quomodo *R*
 ostendit] *r* ostendat *R* 13 ordinationem] rationem *O* . Vnde *S* uerisi-
 uel hoc uel similior
 mile *S* uerisimile *D* 14 legitteras *RD* legilitteras *S* 15 auctiores] *sic*
 auctiores *M* auctores *RODSGL* s. a. *sup. lin. m a N* *edd. ex s. cf. ἢ τε ἐπαναβεβηκνία*
συλλάβη Apoll. de synt. I 1 p. 3, 13 Bk. 16 ex iis *S* ex his *MNG* coeuntes
 ex quoentes *corr. D* iuncturae] *r* iunctura* *M* iuncturas *R* iunturae *D* iunctura
 est
 um
Gd manifestum est *N* manifestum *S* 17 con partes *D* cum parte *M* 18
 id est] *r* idem *R* τοῦ κ. σ. α. λόγου *Apoll. l. l. p. 4, 3 Bk.* σύνταξιν] *l*
 CINTAZĒIN *RL* SINTAZĒIN *M* CYNTAZIN *S* CINTAZIN *DN* CINEAZEN *G* ΑΥΤΟΤΕΛΟΙC *N*
 ἀντοτελοῦς λόγου] ΑΥΤΟΤΕΛΟΥCΑΟΥC *M* ΑΥΖΟΖΟΥCΟΥC *G* 19 aptam structuram [id
 est ordinationem] *scripsi* aptam structuram id est ordinationem libri τὸ κατάλληλον
 τῆς σύνταξεως *Apoll. l. l.* 20 praeparatur *d* sensibile [id est intellegibile]
scripsi sensibile id est (id *M*) intellegibile (s. intelligibile) libri τὸ γὰρ ἐξ ἐκείνης
 λέξεως παραφιστάμενον νοητόν *Apoll. l. l. p. 4, 4 Bk.* 22 intelligibilium *R* intel-
 legibilium *r* 23 enim] autem *MGL*

p. 1036. 37 P.

p. 4. 5 K.

num aptissime ordinarum, quomodo syllaba comprehensio literarum aptissime coniunctarum; et quomodo ex syllabarum coniunctione dictio, sic etiam ex dictionum coniunctione perfecta oratio constat.

Possimus autem ex accidentium quoque similitudine hoc contemplari.

5 Bis idem elementum accipitur, ut 'reliquias, reddo', sed etiam syllaba, 'Leleges, tutudi, peperit', similiter et dictio, ut:

Me, me - adsum qui feci;

fuit, fuit ista quondam in hac re publica virtus, Cicero in I invectivarum. pervenit tamen hoc usque ad plenas orationes, cum
10 semel dicta iterum repetantur vel necessario vel morae causa, ut si dicamus: 'magnus poeta Virgilius fuit, magnus poeta Virgilius fuit'. Iuvenalis in II:

Tune duos una saevissima vipera cena?

Tune duos? ||

15 Abundat litera non eadem, ut 'prodest' pro 'proest' et 'sicubi' pro 'siubi'; abundat etiam syllaba, ut 'huiuscemodi' pro 'huiusmodi', 'induperator' pro 'imperator', nec non etiam dictio tam in compositione quam in appositione: in compositione, ut Terentius in Phormione:

exadversum ei loco

20 pro 'adversum', et in Andria:

abhinc triennium

pro 'hinc', et in eunucho:

† Emori satius est

pro 'mori'; in appositione quoque, - Virgilius:

25 sic ore locuta est,

2 coniunctarum et] r coniunctionum ex R dictio om. S 4 post accidentium: dicitq. insulesequentibus (sic) passiones uocat de quibus et statim disputat. id est repetitionem. additionem. detractionem et cetera accidentium add. D del. d aut

tem] etiam Mm etiam L et in litura G 6 ut om. O Verg. Aen. VIII 427
7 assum MSGL qui] que R 8 Cic. in Catil. or. I 1, 3 fuit fuit] r fuit R cum Cic. cod. Bonn. ista q̄ quondam GL quondam ista codd. aliquot Cic. quondam] r quandam R uirtus in hac re p. codd. aliquot Cic. hac om. S re publica G 9 pervenit] r prouenit R usque add. d 10 reppetantur GL morae] more R metri SGL dicamus] r dicam R 11 magnus poeta] r magn. R magnus] r magna R alterum magnus poeta Virgilius fuit add. d Iuv. sat. II 6, 641 sq. 13 saevissima] r saecussima R caena GS coena (MO)? 14 Tune] r tone R 15 hic dicitur quemammodum abundat littera non eadem. sic et sillaba et dictio et oratio ante Abundat add. N eadem abundat ut D ut om. O

pro sup. lin. add. m proest] r prope est R et] l om. M ut GL 16 siubi et gnatus pro natus. abundat SI Habundat M ut ex et corr. D huiusmodi] r huiuscemodi R 18 abpositione D terreni M Ter. Phorm. I 2, 38 cf. lib. XIII § 5 formione D 19 loco] d locum OD loquo N 20 et] ut L Ter. Andr. I 1, 42 22 Ter. eun. III 7, 2 Mori me satius (satius est Bem. Bas.)

mori. In cf. Phorm. V 8, 63 emori hercle satius est 23 emoris atius M 24 pro appositione D appositione] r appatione R quoque ut (M) Verg. Aen. I 614 post Virgilius: in I aeneidos add. S in X RMDNGL (num ad VIII 5 spectantes?)

abundat enim 'ore'. idem in XI:

lacrimis ita fatur obortis:

et

Tene, inquit, miserande puer, cum laeta veniret,
Invidit fortuna mihi?

nam cum dixisset 'fatur', supervacuum est 'inquit', nec mirum, cum expletivae coniunctiones quantum ad sensum plerumque supervacue ponuntur. nec non orationes invenimus similiter supervacue positas, ut: 'ibant, qua poterant, et qua non poterant, non ibant'.

5 Contrariae similiter passiones per defectionem fiunt literae et syllabae et dictionis et orationis: literae, ut 'siit' pro 'sivit', 'audacter' pro 'audaciter'; syllabae, ut 'commorit' pro 'commoverit'. Horatius in II sermonum:

at ille,

Qui me commorit - melius non tangere, clamo -,
Flebit;

'deum' pro 'deorum', 'accestis' pro 'accessistis'. Horatius in IIII carminum:

Quae me surpuerat mihi

pro 'surripuerat'; dictionis, ut:

Vrbs antiqua fuit, Tyrii | tenere coloni,
deest enim 'quam'; similiter:

Haec secum: mene incepto desistere victam?

deest enim 'dicebat'. in compositis quoque idem solet fieri, ut:

Incubuerere mari, totumque a sedibus imis

Vna Eurisque Notusque ruunt

pro 'eruunt'; deest enim praepositio ad perfectionem plenae orationis. in his sunt etiam illa, quibus deest in fine verbum, ut Virgilius in III Aeneidos:

1 abunda¹ Rr habundat MN idem] id est D Verg. Aen. XI 41 sqq.
2 lacrimis] ex lamis corr. M obortis] r abortis RDN 3 et om. OS 4
inquit] r inquit RN miserandae Rr 5 fortuna GL 7 supervacuae
MOSrd supervacue R ponuntur Rr 8 similiter add. l supervacuae OG 9
et ab ipso Prisciano additum videtur Naekio mss. Rhen. 1829 p. 490 sq. (opus. I 354)

10 e contrariae Mn defectionem G 11 siit] sciit n audact-r] r audact-
ter R 12 pro commoverit] r proco R Hor. serm. II 1, 44 sqq. 15 me] om.
G me M clamo add. r 16 flebit] d fleuit MDSGL cf. v. l. lib. X § 16 17

1 uel accessis
accessis Rr accessis G accessistis GL Hor. carm. IIII 13, 20 III. MG
18 canium R 20 subripuerat RO ad mg. Virgilius in primo Aeneidos surpue-
rat. O Verg. Aen. I 12 21 anti^{qua} Rr fuit G 22 post deest enim: quam
— deest enim om. D add. d Verg. Aen. I 37 (deficit Pal.) 23 Haec secum]
colonium R del r Haec secum s. loquebatur in mg. r incepto R 24 Verg.
Aen. I 84 sq. (def. Pal.) 25 incubuerere] r incubuerere R 26 nothusque MDNSGL

Notusque ruunt] notus querunt R 27 praepositio e R Mn praepositio i e s
plenae orationis ad perfectionem N plenae ex corr. r in his sunt] d in his.
Sunt DG iis O 28 sunt] l sunt L illa in quibus D uerbum in fine G
Verg. Aen. III 489 III] 3 in litura n IU Aeneidos in litura d aeneidis R

p. 1037. 38 P.

p. 6. 7 K.

O mihi sola mei super Astyanactis imago;
deest enim verbum ad perfectionem orationis. nec enim apocopam possu-
mus eam dicere, quae fit in plena dictione, sed quae in litera vel syllaba
sensu per se carentibus. orationis quoque fit defectio, ut apud Teren-
6 tium in eunucho:

Egone illam, quae illum, quae me quae non?

deest enim unicuique constructio plenae orationis: 'egone illam digner ad-
ventu meo, quae illum praeposuit mihi, quae me non suscepit heri?' -
[et si semel dicta oratio bis vel saepius eadem intellegatur, ut 'magna vi-
10 ris gloria est prudentia et fortitudo et pudicitia et iustitia': ubique enim
subauditur 'magna viris gloria est', quod semel est dictum.]

Quomodo autem literarum rationem vel scripturae inspectione vel au-
rium | sensu diiudicamus, sic etiam in dictionum ordinatione disceptamus
rationem contextus, utrum recta sit an non. nam si incongrua sit, soloe-
15 cismum faciet, quasi elementis orationis inconcinne coeuntibus, quomodo
inconcinntas literarum vel syllabarum vel eis accidentium in singulis dictio-
nibus facit barbarismum. sicut igitur recta ratio scripturae docet literarum
congruam iuncturam, sic etiam rectam orationis compositionem ratio ordi-
nationis ostendit.

20 Dicimus praepositiva elementa tam in consonantibus quam in vocali-
bus; sed etiam in syllabis sunt quaedam praepositiva elementa, ut in diph-
thongis a et e et o praepositivae sunt, ut 'ae, au, eu, oe', i vero et u
postponuntur, et aspirationes vocalibus adiunctae in principio syllabarum
inveniuntur, ut 'habeo, Hermus, hircus, homo, hora, humus, humanus',
25 et u loco consonantis posita et q et k semper initio syllabarum ponuntur.
syllabae quoque praeponuntur, ut 'prae' in principio invenitur semper dic-

1 sola mei] d solam ei D super astianactis MDn superasti anactis Nr superasti
inactis R super astinactis G 2 verbum] es uerbum Ord est uerbum MDSI uer-
bum est G ad perfectionem] r adfectionis R apocopam esse possumus O 3
quae fit in littera N Ter. eun. I 1, 20 5 eunō G 6 egone ne N quae
illum quae me non MLr quae illam quae me ** non R 7 constructio] d constructio D
plenae r plaeae R egoue] r ego mei R 8 quae me non] quae me * non
D quae me spreuit quae non d quae me spreuit quae me non N quae me non dilexit
quae non O 9 et si semel — est dictum om. RODL add. l, delenda esse indicavit

m si om. MG bis uel^{ter} saepius S uel bis uel saepius N bis uel ter uel saepius G
10 est] esse G fortitudo pudicitia N enim om. N 11 dictum est S
12 autem] enim M litterarum rationem r litterationem R aurium] r aurum R
13 deindicamus GL etiam] r eam R disceptamus] r disceptam R 14
si incongrua ex siincongrua corr. D solocismum L 15 inconcinnae M incon-
cinnae O inconcine GL 16 inconcinntas] r inconcinntas RGL 17 barbaris**
mum (si) R 20 Dicamus L vocalibus] ex uobilibus corr. D 21 Sunt GL
praeposiuua G elementa in diptongis (p in ras.) M 22 a et e et o] d a e o
DG positivae G ae oe au eu ei. I (au ex ae corr.) N en ei oe GL
23 adiunctae] r adiunctae S adiuncta R 24 herimus G heremus L hircus DS
humanus add. r 25 u] r eu R et posita D post et k add. et E (sic coll.
Heinii) M semper — ut prae in mg. l *** L in initio MONSdl in principio m
sillarum r sillarum R 26 sillabae quoque praeponuntur add. d inueni-
**tur (un) L

p. 1038. 39 P.

p. 7. 8 K.

tionum: 'praemium, praeco, praetor, praedium, praelum'. postpositivae quoque, quae a gm vel cm vel chm incipiunt, ut 'agmen, Pyracmon, Menaechmus'; finales quoque, quae in ls vel rs | vel ms vel ns terminant, ut 'puls, cohors, hiems, sapiens'. idem etiam in dictionibus invenis. unde et 'praepositiones' nominantur et 'praepositiva 5 pronomina' et 'subiunctiva' vel 'relativa', nec non verba 'subiunctiva', quae magis ab ordinatione nomen acceperunt quam a demonstra||tione, 8 quomodo 'imperativa, optativa'. in oratione quoque hunc modum possumus invenire, quando antecedentia, si coniuncta sequentibus fuerint, vera esse ostenduntur, dum anteponuntur consequentibus per primam orationis coniunctionem, ut si aliquis dicat 'si ambulat Dionysius, movetur Dionysius': si enim convertas, non est verum; non enim, si movetur Dionysius, et ambulat Dionysius necessario, nam potest et moveri et non ambulare.

Elementum est quando in duo dividitur modo syllabico, id est contemplatione temporum, ut 'fīri' pro 'firi', longa enim vocalis in duas 15 breves divisa est; similiter 'admittier' pro 'admitti', 'farier' pro 'fari'. sed etiam duo in unum coeunt, ut 'tibiicen' pro 'tibiicen'. unde et solum hoc ex similiter compositis paenultimam productam habet, et 'bi-nae' pro 'biunae'. syllaba quoque in duas dividitur, ut 'aulae: aulai'; 20 Virgilius in III Aeneidos:

Aulai medio libabant pocula Bacchi,
et 'silita' pro 'silva': Horatius in epodo:

Nivesque deducunt Iovem, nunc mare nunc silvae;

I ut praemium GL proemium R praetor] praetor precor O p̄cor DSG
praedium (o) R proel-um (i) R proelium O plium D postpositivae] r Postpositivae
O Praepositivae R 2 cam (i) R chm] r dim R piracmon L pyrag-
mon M 3 menechmus MDNSGLr mecchmus R quoque] etiam S quae om. O
uel ns uel ms M 4 ns] ens R terminantur M?dn choors G et ex coors
corr. L hiems] rd hiemps RD hyems M sapiens] r rapiens R 5 Unde
etiam praepositiones O 6 subiunctiva M vel] et ML nec non verba etc.]
καὶ ἐν ἐπισημασίοις, ἃ μᾶλλον ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆν ὀνομασίων ἔλαβεν ἢ ποσὸ ἀπὸ
τοῦ δηλοῦμένου Apollonius de synt. I 2 p. 7, 14 Bk., ubi ex Prisc. καὶ ἐν ὀπο-
τακτικῶν ἔσηματα corrigit G. Dronkius mus. phil. VIII 605 8 et optativa ODN
pussumus hunc modum G 11 aliquis] d aliqui D dicat ut si O dionisius
MNSGLr diunsius R diunsius RMDNSGL 12 dionisius MSGL diunsius R
dionisius N 13 ambulabāt D dionisius MNSGL diunsius R et moveri] r
moueri R 14 in contemplatione N 15 temporis G temporis L fieri pro firi
vocalis] r uocales R 16 diuisa est om. O admittier RrN ammittier L
admitti Rr ammitti-OL et farier m 17 quoeunt Dd tibiicen] r tibucen R
uel est ex est
18 ex] ex G est Dd ex S habent S et] etiam rn 19 biunae] r bis
una R pro aulai M 20 Verg. Aen. III 354 cf. tib. I § 50 enqidos S
21 aulai in medio MONSG bachi DNLS bacho S 22 silua pro silua RO sil-
uae pro siluae Nr silua silua GL silua silua D pro silua silua S Hor. epod. 13, 2
eppodo N 23 Nivesque] r Nivesque (N) S Navesque R Nivesquae M Iovem]
io
uocem Mm siluae GL silue D

p. 1039 P.

p. 8. 9 K.

est enim dimetrum iambicum coniunctum penthemimeri heroicae. sed etiam 9
duae syllabae in unam coeunt, ut Virgilius in VI:

Fixerit acripedem cervam licet aut Erymanthi
Placarit nemora,

5 'acripedem' pro 'aëripedem', tetrasyllabum protulit pro pentasyllabo:
sed etiam dictio dividitur, ut si dicam: 'res publica felix est' et 'res felix
est publica; magister militum fortis, militum fortis magister'. Virgilius
in III georgicon:

septem subiecta trioni,

10 pro 'septemtrioni subiecta'. etiam divisa possunt coniungi, ut 'malefida,
argiletum, huiusmodi, malesana'. orationibus similiter accidentes coniunc-
tiones est quando coniungunt duas vel plures orationes, est quando sub-
tractae dissolvunt, ut:

Conticuere omnes intentique ora tenebant,

15 Virgilius in II. idem in eodem:

Acamasque Thoasque

Pelidesque Neoptolemus primusque Machaon;

contra:

alii navalibus ite,

20 Ferte citi ferrum, date tela, impellite remos!

1 coniunctum *add. r* penthemimeri] *r* pentemimeri *M* penthimimere *R* penti-
memere *DGL* pentimemere *d* pentimemere *S* pentimemeri *N* pentimerae *O* heroi-
cae *R* acrioico *GL* 2 unam] *r* una *R* Verg. Aen. VI 803 sq. VII. *O*
3 fixerat Verg. Rom. acripedem] *rd* et ex acripedem ut vid. corr. Verg. Pal.
acripedem *RLG* ex corr. acripedem (*a*) *N* acripedem *G* pr. ad eripe *D* a. e. ridem
Verg. Med. cervam] *r* teruam *R* licet anterimanthi *L* aut om. *G* autem
R hand *r* erimanti *Rr* erimanti. *D* erimanthi *MN* aerymanthi *S* aerimanthi *G*
4 pacarit *S* cum Verg. Pal. placaret Med. pacaret Rom. 5 acripedem pro acripe-
dem *r* acripedem pro acripedem *L* acripedem pro acripedem *RG* Eripidem pro acri-
pedem *N* protulit pro acripedem tetrasyllabum *S* 6 res publica est felix est pu-
blica *Rr* res puplita *G* 7 publica *G* fortis] *r* foris *R* ē fortis *M* est fortis *GL*
militum fortis *add. d* fortis] *r* foris *R* magister est *MN* Verg. georg. III 381
9 trioni] *r* Verg. Med. m. alt. troni *R* trioni Med. m. pr. 10 septemtrioni *D*
septentrioni *Ld* septentrioni *G* possunt divisa *S* 11 argiletum] in argiloetum
mut. D argiloetum *M* argiletum *N* malesanus *O* 12 plures] *r* pluras *R* 13
ut om. *O* Verg. Aen. II 1 II eneidus *S* 14 intentiquae *Rr* 15 II] III
in ras. *M* Verg. Aen. II 262 sq. (deficit Verg. Rom.) 16 achamasque *MONGL*
Verg. Pal. m. alt. acamas que *Rr* hacamasque *D* Athamasque *S* achamasq. Verg.
Med. thomasque *Rr* 17 Pelidesque] om. *D* peli***que Verg. Fr. Neopto-
lemas] *Med. m. alt.* neoptolemusque *l* neoptolomusque *D* neoptolemusque *N* nepto-
lemusque *G* neopteleus *Med. m. pr.* primusque *R* Machaon] *r* macham *R*
machon;e *D* (; *add. d*) 18 Verg. Aen. III 593 sq. (deficit Rom.) 19 alii] ex alium
corr. *M* aliq *d* alii navalibus? ite Vergilius 20 citi] ex cite corr. *R* ferrum]
sic Verg. Gud pro v. l., om. *R* ferrum flammis *Mm* flammis libri Verg. et sic infra
§ 171 libri omnes, ut hoc loco in archetypo lacuna fuisse videatur uela *RD* cf. v.
l. § 171; ex libris Verg. sic unus Menag. pr. cf. Wagneri ad h. l. adm. raemos *L*

idem in IIII.

Litterae transmutantur, ut 'Teucer' pro 'Teucre'; sic etiam syllabae, ut 'displicina' pro 'disciplina', nec non etiam dictio, ut 'plebis tribunus' pro 'tribunus plebis', et 'publica res' pro 'res publica'; orationes quoque, ut 'nutrivit filios ac peperit' pro 'peperit ac nutritiv'. 5 Virgilius in II Aeneidos:

moriāmur et in media arma ruamus,
pro 'in media arma ruamus et moriamur'.

- 10 Praeterea, quemadmodum elementorum alia sunt vocalia, quae per se vocem perficiunt, alia consonantia, quae sine vocalibus perficere vocem nequeunt, sic etiam in dictionibus animadvertimus quasdam ad similitudinem vocalium per se esse dicendas, ut in verbis maxime imperativis vel nominibus vel pronominiibus saepe vocativis vel adverbis, quae adiciuntur antecedentibus actionibus vel orationibus, cum clamamus 'bene, recte, diserte' ad illos, qui oportune aliquid agunt vel dicunt. aliae vero dictiones sunt, quae ad similitudinem consonantium sine adiumento aliarum partium orationis, quae imitantur in hoc vocales, proferrī ad perfectionem sensus non possunt, ut praepositiones vel coniunctiones. eae etenim semper consignant, id est coniunctae aliis significant, per se autem non. itaque variatur earum significatio ad vim conjunctorum eis, ut 'in' 20 aliud significat, cum accusativo iungitur, et aliud, cum ablativo, 'in urbem' et 'in urbe', 'ad locum' et 'in loco'. coniunctiones quoque copulativae et disiunctivae esse dinoscuntur ab aliis partibus orationis, quae eis sociantur, ut 'vel, aut'. non solum disiunctivae, sed etiam copulativae reperiuntur, ut Terentius in eunucho: 25

1 III. N IIII aeneidos S 2 theucer pro theucre RG theucer pro teucre+ D theucre pro theucer N sic] sed ODNSL 3 ut disciplina G ut dis+plina (ci) Ll displicina] cf. II. II. a Crecelio ad August. de dial. p. 13, 1 pro dis+plina-plina Rr 4 plebis (e) D publica res pro res publica G 5 pro peperit sup. lin. add. M et nutriuit (L?) 6 ut virgilius MGL Verg. Aen. II 353 (deficit Rom.) eneidos d enudus D eneidos S 7 moriamur] d moriamus D in media] rd inmedia D in modia R 8 moriamur] d moriamus D 9 quemadmodum] r quemadmodum RL 10 vocem perficere M 13 adiciuntur] rd adiciuntur R addiciuntur ODSGL 14 actionibus vel orationibus] ἐπεγγελῶς Apollon. de synt. I 3 p. 9, 9 Bk.; verba vel orationibus glossatori deberi censerem, nisi etiam infra exlatet agunt vel dicunt, ubi Apollonius ἐπεγγώσται clamamus add. d clamus N recte disertae R 15 diserte M oportune R 16 sine] siue G 17 emittantur G imittantur D proferrī om. G, ex proferre corr. R, post possunt uel ea collocat (O) 18 eae N hae SG ea RL etenim] enim SG 19 id est coniunctae aliis significant om. Apollon. l. l. p. 9, 16, add. s. Priscianus s. glossator coniunctae] r coniuncte R significant om. ML 20 Itaque saepe variatur S earum] d eorum RD coniunctarum NL 21 aliud] d aliud D iungitur add. r ablativo] d ablativo D ut in urbem N 22 *coniunctiones (&) R copulativae GL 23 disiunctivae (s) L disiunctivae G orationis quae eis sociantur] r orationibus quae insociantur R 24 disiunctivae] rm disiunctivae (s) L disiunctione R disiunctivae Mm disiunctivae G copulativae GL 25 reperiuntur NL ncho Ter. eun. III 1, 7 sq. cf. lib. XVI § 7 in eunucho] om. G in eū hoc Rr

p. 1040. 41 P.

p. 10—12 K.

vel rex semper maximas

Mihi | [gratias] agebat quicquid feceram; aliis non
item,

pro 'et rex'. Virgilius in IIII Aeneidos:

5 Aut ante ora deum pinguis spatiatur ad aras,
'aut' pro 'et'. 'que' etiam non solum copulativa, sed etiam disiunctiva
invenitur, ut Virgilius in II Aeneidos:

Aut pelago Danaum insidias suspectaque dona

10 Praecipitare iubent subiectisque urere flammis,
'que' pro || 've'. nec non etiam aliae pro aliis partibus accipiuntur, ne-
que id aliter possumus scire nisi ex adiunctis, ut 'per', si verbo appo-
natur, pro 'valde' accipitur, id est loco adverbii; etiam si nomini coniungatur
sub eadem intentionis significatione, ut Terentius in eunucho:

Perpulchra, credo, dona aut nostris similia.

15 'atque' et 'ac' quoque, si adverbio 'aliter' vel 'secus' vel similibus
subiungantur, vim adverbii obtinent, ut Virgilius in III Aeneidos:

Haud secus ac iussi faciunt,

pro 'quam iussi', et 'horrendum clamat' pro 'horrende', nomen pro ad-
verbio, 'sublime volat' pro 'sublimiter'.

20 Solet quaeri causa ordinis elementorum, quare a ante b et cetera; II 12
sic etiam de ordinatione casuum et generum et temporum et ipsarum
partium orationis solet quaeri. restat igitur de | supra dictis tractare, et
primum de ordinatione partium orationis, quamvis quidam suae solacium
imperitiae quaerentes aiunt, non oportere de huiusmodi rebus quaerere,

1 rex] r sex R 2 mihi maximas NG agebat] r agere RDS, et ipsum,
sicuti gratias ex v. 1 illius scenae repetitum quicquid] sic etiam Ter. Bemb., ut quid-
quid cum D et Ter. Bas. scribere non ausus sim non; id est pro S non pro M
non VI rex pro N 3 idem R 4 Verg. Aen. IIII 62 5 spaciatur S 6
Quae (a) R Quae M copulativa G dissiunctiva G 7 ut om. S Verg.
Aen. II 36 sq. cf. § 172 8 pylago L 9 iubent Verg. Pal. subiectasque G
subiectisque D 10 quae (a) R uae R vel N partibus aliis M partibus
om. O neque id] r nequid R 11 scire L apponatur] coniungatur in litura l
12 si etiamsi R nec non etiam si SGL, fort. sic etiam si etiam om. O
coniungatur nomini M coniungatur] ex coniungitur corr. L coniugatur O 13
intensionis L Ter. eun. III 2, 15 cf. lib. XIII § 16 in eunucho om. G 14
perpulchra GL credōna R credo munera r dona credo N aut] haud S aut L
similia. Alioquin praeposito ē. Atque S 15 ac] r hoc R 16 coniungan-
tur S obtinent] n optinent RMDNSL Verg. Aen. III 236 Aeneidos om. G
uel d

17 Haud] r haut RMDL haut G cf. lib. XVI § 2 ac] aut D acciussi
R iussis G 18 post quam iussi: et pro sic ut terentius in phormione (II 3,
21): Videas te atque illum ut narras add. S orrendum M pro horrende R
pro aduerbio posuit N 19 sublimae R sublime volat spectat ad Verg. Aen. X
664 (662) v. ann. ad lib. XV § 5; voc. horrendum saepius hoc modo utitur Vergilius
(v. Aen. VI 288 VIII 632. 732 XII 700), horrendum clamat me legere non memini
20 a] r e R b] b et c N 22 solent Rr restat igitur de supra om. D
add. d 23 Quam^{uis} N suae] siue G solacium] r solacium RDS(MO)
24 de huiusmodi rebus quaerere non oportere S huiusmodi N

suspicientes fortuitas esse ordinationum positiones. sed quantum ad eorum opinionem, evenit generaliter nihil per ordinationem accipi nec contra ordinationem peccari, quod existimare penitus stultum. si autem in quibusdam concedant esse ordinationem, necesse est etiam omnibus eam concedere. sicut igitur apta ordinatione perfecta redditur oratio, sic ordinatione apta traditae sunt a doctissimis artium scriptoribus partes orationis, cum primo loco nomen, secundo verbum posuerunt, quippe cum nulla oratio sine iis completur, quod licet ostendere a constructione, quae continet paene omnes partes orationis. a qua si tollas nomen aut verbum, imperfecta fit oratio; sin autem cetera subtrahas omnia, non necesse est orationem deficere, ut si dicas: 'idem homo lapsus heu hodie concidit', en omnes insunt partes orationis absque coniunctione, quae si addatur, || aliam orationem exigit. ergo si tollas nomen aut verbum, deficiet oratio, desiderans vel nomen vel verbum, ut si dicam 'idem lapsus heu hodie concidit' vel 'idem homo lapsus heu hodie'; sin subtrahas adverbium, non omnino deficiet oratio, ut 'idem homo lapsus heu concidit': nec non etiam participium si adimas, neque sic deficiet, ut: 'idem homo heu hodie concidit', nec si praepositionem et interiectionem: 'idem homo cecidit', nec si etiam pronomen: 'homo cecidit'. non tamen dico, quod non etiam ex pronomine et verbo perfecta constat oratio, cum dicimus 'ego ambulo, tu ambulas'. tum enim constat perfectio orationis, cum loco nominis sumatur pronomen et vim nominis compleat ordinatione; quando autem loco nominis per se ponitur, in partibus ostendetur consequentibus, et quae verba ad nominativos coniunguntur solos et quae obli- quos desiderant casus. ante verbum quoque necessario ponitur nomen, 25 quia agere et pati substantiae est proprium, in qua est positio nominum, ex quibus proprietates verbi, id est actio et passio, nascitur. inest igitur intellectu nominativus in ipsis verbis, quo sine substantia significari non

1 quantum. deorum opinionem *G* 3 stultum est. *ODm* si] sic *G* 4
concedant] *r* concedunt *R* etiam] in *O* 5 sicut] *n* Si *N* igitur] enim *M*
sic] *ex* sicut *corr.* *M* 6 aptae *G* doctissimis artium scriptoribus] *v.* *Apollon.*
de synt. I 3 p. 11, 6 *sqq.* 8 sine his *DNSGL(M)* sine hiis *r* licet in liquet
mut. *G* 9 poene *D* aut] *sup. lin.* et *pr.* *S* 10 fit] erit *M* 11 deficere
orationem *M* 15 sin] *r* sint *R* subtrahas] *d* subhas *D* adverbium] *r* ad-
verbo *R* 16 post concidit *sqq. usque ad proximum* concidit *om.* *R* add. *r* 17
homo *sup. lin. add. D om. G* 18 hodie *eras. in D* interiectionem ut *S* 19
cecidit] *m* cidit *M* coucidit (*O*) pronomen ut *S* concidit (*O*) post cecidit (*s.*
cecidit): scire autem debemus quod inuenitur oratio et (etiam *Sg* et cum *D*) octo
partes habens et idem (*s.* defectum *spscr. r*) patitur ut si dicam: 'tu quidem pro
iusto disserens papae (pape *RO*) semper uincis'. (*sqq. om. Sg*) quamuis ablata prae-
positione 'pro' et 'iusto', quod est nomen, ita dicatur: 'tu quidem disserens papae
(pape *libri*) semper uincis', tamen perfecta constabit oratio. *add. ODr(Sg)* non
add. r post dico *trium fere vocabulorum litura in N* 20 ex *om. G* et *L* 21
constat *NG* tunc *MODNSGLr* 22 sumatur] *s* sumitur *S* 23 ostenditur *G*
24 ad] *r* ab *R* nominativos] *ex* nominatiuus ut *vid. corr. M* 25 casus] *r* cas-
us *R* post casus: hic de ordinatione partium narrat quare prius nomen et post
verbum ponitur *add. N* necessario] *r* necessaria *R* 26 quod *spscr.* uel quia
N qua positio *G* positio] *ex* praepositio *corr. M* no+minum *R* 27 verbi]
ex uerbo *corr. D* inest] *r* idem *R* 28 sine quo *MS*

p. 1042. 43 P.

p. 13. 11 K.

poterat, in prima quidem persona et secunda definitus, in tertia vero, quia innumerabiles sunt personae tertiae, infinitus, nisi excepta fiat actio, sicut 'fulminat, tonat'; ea enim, quamvis non addamus nomen, definita esse videntur, cum ad solum pertineant Iovem. obtinuit itaque, ut eius [id est verbi] nominatione aliae quoque partes 'verba' vocentur, vel ex contrario illarum communem nominationem per excellentiam haec pars quasi egregia propriam possedit. non irrationabiliter tamen illud quaeritur, quare post nominis positionem non eam partem, quae pro ipso nomine accipitur, ponimus, id est pronomen, quae vice nominis cum verbo continet orationem: de quo manifesta || probatio erit haec, quod verborum quoque causa inventa sunt pronomina. nomina enim tertiaria sunt personarum indicativa [id est tertiae indicant personas], quippe quae nomina substantiam et qualitatem vel generalem vel propriam significantia similiter in omnibus possunt intellegi personis inesse. omnis enim persona et generalis et specialis capax est substantiae et qualitatis; potest enim 'homo' esse, qui loquitur et ad quem loquitur et de quo aliquis loquitur, et 'Cicero' dici, qui loquitur et ad quem loquitur et de quo aliquis loquitur. itaque quia confusio infinitam faciebat personam, concessit ad sibi aptam, id est tertiam. unde verborum quoque tertiae personae infinitae sunt. nam prima et secunda et praesentes sunt tantum et demonstrativae semper et figurate assumunt nomina, ut 'Virgilius ego', sicut

Ille ego.

possumus tamen etiam illud dicere, quoniam eorum, id est nominum, positiones cum fiunt, neque in persona indicativa sunt, id est loquentis, quod est suum primae personae, neque enim sibi imponunt infantes nomina, neque ad ipsos pronuntiantes nominationes facimus, quod est se-

I secunda quidem et prima persona S definitus] r diffinitus M definitur R diffinitus est nominativus N vero] quoque O 2 tertiae om. N excepta] r excoerta R 3 sicut] ut DS 4 Iovem] dm NS obtinuit] n optinuit RNS itaque usus ut d 5 id est] r et i in ras. posito M idem R id est verbi glossatori debet videtur nominatione] r nominationem R verba om. O 6 illorum RG nominationem communem O haec] r et R 7 egregiam G possidet N irrationabiliter RDO tamen illud quaeritur tamen illud quaeritur L quaeritur illud MO 9 accipitur, ponimus] ponitur accipimus S uice* (m). R uiccae M 10 continet] optinet G haec erit N 11 inventa] r inuente R post pronomina: causa autem antecedit causativum sine dubio add. Sg tertiaria sunt] r tertia sum sunt persum R 12 indicativa] r indicativus R id est tertiae indicant personas om. Apollon. de synt. I 3 p. 13, 20 et, ut mihi quidem persuasum est, ipse Priscianus: quare nunciis inclusi nomina om OS add. s 13 generabilem Dd 15 substantiae] r substantia R 16 esse qui loquitur homo O qui] et qui N qui loquitur epscr. S post de quo aliquis loquitur: Cicero — de quo aliquis loquitur om. SG add. g 17 Cicero] r cicero R 18 aliquis M aliquis dicitur. Itaque Rr 19 tertia] g ad tertia OG 20 praesentes sunt R 21 figuratae RSG 23 Ille ego v. lib. XII § 11 24 etiam add. r id est] r idem R id est nomen gloss. videtur positiones ex positionem corr. R 25 loquentis ex loquentes corr. S 26 primae suum N personae add. r post personae: Neque — secundae personae om. D add. d nomina] r nomen R 27 neque] r nequo R

p. 1013. 44 P.

p. 11. 15 K.

cundae personae. [ergo tertiae sunt nomina personae.] verba autem in tribus erant personis, ideoque excogitabantur pronomina in personas definitas discreta, ut et nominis positionem et verbi ordinationem, id est et substantiam et definitas personas indicarent, ut 'ego scribo, tu scribis': et substantiam enim significat loco nominis positum pronomen et personam verbo sibi adiuncto congruam indicat; itaque nihil prohibet in tertia persona dicere 'Aristarchus legit', quippe cum duae tertiae coniunguntur personae. non tamen ideo tertiae pronominum personae supervacuae sunt, quia possumus in tertia persona ponere nomina. quare enim in tertiis etiam personis inveniuntur pronomina, in partibus ostenduntur 17 convenientibus. ergo si supra dicta | ratio vera est, manifestum est, quod || iure praeponitur verbum pronomini, quod verbi quoque causa excogitatum est. sed quod est maius, verba personarum, quae per nominativum intelleguntur et sunt indicativa, absolute accipiuntur. qui enim pronuntiat 'ambulo' vel 'scribo', non ad discretionem alterius personae definit. 15 pronomina vero nominativi primae et secundae personae ad discretionem alterius personae excogitata sunt, ut si dicam 'ego scribo, tu legis', vel 'ego et tu scribimus, ille legit, tu et ille scribitis, ego lego', et si dicam 'ego et tu intellegimus' nihil addens, ad ceteras omnes personas discernitur. nisi enim discernere aliam personam velimus, 20 non opus est nominativi casus pronomina addere verbo: obliqui enim casus pronominum apud Latinos absoluti sunt omnes. nam Graeci compositum ἐμavτοῦ absolute dicunt, ἐμοῦ αὐτοῦ vero discrete, similiter 18 alios casus obliquos. absoluti autem dicuntur, quibus licet et sine discretionem aliarum uti personarum et cum discretionem: sine discretionem, ut 25 'da mihi panem', en hoc nullam discretionem habet alterius personae; sin autem dicam 'da mihi panem, illi autem vinum', discretionem

1 ergo tertiae sunt nomina personae *add. MODNSGL et alia quaedam m. in mg. R, om. R cum Apollonio l. l. I 3 p. 13, 26, neque add. r, ut non arbitrer, ab ipso Prisciano haec adiecta esse* 2 definitas M 3 id est substantiam RO 4 defini-

nitas M 5 signi- ficanr Rr 7 aristarchus RD aristarchus r coniugantur O 8 non] nec S tertiae] r tertia R 9 quia *add. r* 10 etiam in tertiis N ueniuntur R ueniunt MDSGL κατὰ τὴν Ἀπολλωνίου l. l. I 3 p. 14, 10 Bk. pronomina inveniuntur O pronomina] r nomina R ostenditur] M *ex corr.*, r ostendatur R ostenderetur M *pr.* 11 manifestum quod MOSGLd 12 excogitatum] r excogitata R 13 maius *ex magis corr.* R 14 et absolute n absolute] r absolute R absolute S 15 discretionem *ex discretionem corr.*, L *post*

personae: definit — personae om. R *add. r* definiunt M 16 nominatiui Dd nominatiui casus n discretionem L 17 excogitata] r excogitate R dicam] r

dico R 18 ille legit^{uel} tu N 20 discere Rr 21 est opus n pronomina] nomina R casus] r casui R 22 compositum *add. r post compositum*: de hoc pronome plenius loquitur in II. libro de pronomine, ubi prope finem de reciprocis et transitivis disserit. *add. D del. d* 23 ἐμavτοῦ *ex corr. l* ἐμοῦ αὐτοῦ] in *libra rl* ΕΜΑΥ ΑΥΤΟΥ Μ ΕΜΟΥ ΑΤΟΥ Γ ΕΜΟΥΤΟΥ *ex* ΕΜΑΥΤΟΥ *corr. d* ΕΑΥΤΟΥ N 24 absoluti autem] r absolute R liquet G 25 et cum discretionem. et sine discretionem RrG 26 en] In S persone *add. d* 27 vinum] unum OD

p. 1041. 45 P.

p. 15. 16 K.

feci. in quo nominativus maxime valet, cum additur verbo, ut 'ego facio hoc, tu facis illud'. cum enim per se 'facio' primam personam ostendat et habeat in se vim nominativi absolutam, additio pronominis discretionem aliquam desiderat alterius personae, ut 'ego lego, tu scribis'. Terentius in Andria:

Vos istaec intro auferte, abite. Sosia,
Adesdum.

idem in adelphis:

Ego tibi intro, ut quae opus sunt parentur; tu | fac,
ut dixi.

10 tamen etiam adiunctionem alterius recipit, ut ostendimus, personae, ut 'ego et tu facimus'. participium etiam oportune post verbum ponitur, ex quo et nascitur, sicut de verbo tractantes ostendimus, quod necessario translationes verborum fiebant in casuales figuras cum generibus, quae eis
15 accidunt, cum verba non possent consequentiam sui praesentare, ut etiam per obliquos casus adiungi possent et sine coniunctione consociari, ut 'me legente proficio' pro 'lego et proficio'. manifestum autem, quod 19 ipsius quoque positio nominationis, qua participium nominatum est, non bene servaretur, nisi post nomen et verbum poneretur participium, cum
20 ex eis utrisque per confirmationem pendens ea pars accipiebatur, quomodo post masculinum et femininum eorum abnegativum neutrum. nisi enim praepositarum partium patiamur priorem positionem, reliquum est, ut nec participium vocare possimus neque tamen neutrum, quoniam duorum praepositorum generum fit abnegativum. participium quoque necesse
25 est ex quibusdam praepositis partem capiens constare, sed neque aliam recte interponimus partem, id est pronomen vel adverbium vel coniunctionem vel aliam aliquam, cum nullam ex earum proprietate partem capiat participium. post participium Graeci articulum ponunt, quem nos, sicut

1 feci] r facit R ualet in discernendo cum M 2 per se facio] r perfectio R 3 ostendat] r ostendam RMG habet (RO) pronomis R pronominis nım aliquam discretionem G 5 Ter. Andr. I 1, 1 6 isthaec rd ista et MGL istac O auferte (a) R abite] sic etiam Ter. Bas., m. ant. in et abite mut.; om. RMODN contra ipsum Prisc. de metr. com. § 11 abte G et ex apte corr. sup. lın. L sosi^a D sossia M fossia G 7 ades. RMOD ades^{du} NL 8 Ter. adelph. III 5, 72 adelvis M aldel G adelfhis D 9 ibo] eo Terentius intro] r ultro R utque opus M 11 adiunctionem etiam S adiunctionem] r adiectionem R recepit N 12 faciamus. deinde a M. hic dicit de participio quare statim post uerbum ponitur add. N 13 tractantes de uerbo S 14 faciebant R 15 possent] r possunt RL 16 possent] r possunt R coniunctione] d coniunctione D consociari S me legente proficio et legens proficio pro (pro om. G) MONSGLrd 17 Manifestum est autem N autem] d tamen ODS 18 qua participium nominatum est om. Apollon. I 3 p. 16, 1 Bk.; num Prisciano debetur? post participium: nominatum—participium om. R add. r nominatum] nominatumum GL 19 ponetur G 20 ex eis add. r propendens Rr accipiebantur Rr 21 post abnegativum: neutrum—abnegativum om. R add. r et neutrum M 22 patimur DGL 24 fit] sit L 26 interponimus] r inpo R 27 nullam] r nulla R proprietate R proprietatem MS capiat] r capiet R 28 post participium a lın. Hic inciꝑ tractare de pronomine. N— participium autem N

20 in pronomine ostendimus, non habemus. nam 'idem', quod significat ὁ αὐτός, et 'qui', ὅστις, quāvis videantur quantum ex interpretatione et praepositivos et subiunctivos habere articulos, tamen, sicut latine docuimus, cum de pronomine tractabamus, non sunt articuli; 'hic' vero et 'haec' et 'hoc' indubitanter pronomina sunt, quae nisi in declinatione nominum a grammaticis loco articulorum non recipiuntur. nec mirum, cum apud Graecos quoque articuli inveniantur loco pronominum positi, ut apud Homerum:

ὁ γὰρ ἦλθε θεῶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 pro οὗτος γάρ,

ὃς γὰρ ἔα μάλιστα

10

Ἦνδανε κηρύκων,
 pro οὗτος γάρ,

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
 pro τοῦτον δέ.

15

Quod autem post participium pronomem sequi debet, non est quaestio, cum paene post nomen debeat poni, nisi propter supra dictas causas. apparet autem etiam, quod praepositio non primam habens positionem neque antiquiorem aliis dictionibus post supra dictas ponitur, unde neque nomina||tionem a propria aliqua significatione accepit, sed quia supra dictis 20 praeponitur partibus, quae si non ante sint, neque ea constare possit - quod etiam de participio diximus -, ex quibus etiam ordinationem accepit: scilicet cum modo per appositionem, modo per compositionem praeponitur

1 non habemus *om. S* 2 hoc αὐτός *N* οὗτος *G* οὗτος *R* hoc *tic N* 3
 subiunctivos *M* articulos *ex* articulos *corr. R* latius *ex* laus *corr. D* 4
 uero ut haec *r* 5 et hoc] *m* et *h. M* 8 apud Homerum *om. S* *Hom. Il. I 12*
Od. XVII 172 sq. *Il. I 84 etc.* 9 ὁ γὰρ — pro τοῦτον δέ] *gē D*
 ΟΤΑΡΗΘΘΕΑΣ ΕΠΙΝΗΑΣ ΑΧΑΙΩΝ ΠΡΟ ΟΥΤΟΥ.ΥΓΑΡ ΟΣ ΡΑ ΜΑΛΙΣΤΑ ΗΝΔΑΝΗΚΕΡΙΚΗΚΩΝ ΠΡΟ
 ΟΥΤΟΣ ΓΑΡ ΤΟΝΔΑΤΙΑΜΕΤ ΒΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣΕΦΝΙ ΤΟΔΑΣ ΩΚΙΣ ΑΧΙΑΛΕΙΣ ΠΡΟ ΤΟΥΤΟΝ ΔΕ. *R*
 ΘΕ ΘΑΣ ΕΠΙΝΕΑΣ ΑΧΑΙΩΝ ΘΑΡΗΑ (i. e. ὁ γὰρ ἦλ ex v. initio ad finem reiectum) ΠΡΟ
 ΟΥΤΟΥ ΓΑΡ ΩΣΡΑ ΜΑΛΥΣΤΑ ΗΝΔΑΝΗΚΗΡΙΑΥΝ ΠΡΟ ΟΥΤΟΣ ΓΑΡ ΤΩΝ ΔΑΠΑΜ. & ΒΥΝΗΝΗΩΣΤΡΟΚΕ.
 ΠΡΟ ΕΥΤΟ ΔΑΣΩΚΙΣΑΧΙΜΗΘΙΣ ΠΡΟ ΤΟΥΤΟΥ. *M* ΟΣ ΑΡΗΑΣ ΕΒΑΕΝΝΗΑΣ ΑΧΑΙΟΝ ΠΡΟ ΡΟΥΡΑΡΟΡΑ
 ΜΑΛΙΣΤΑ ΗΝΑ. ΑΝΕΚΕΡΙΚΟΝ ΠΡΟΥΤΟΣ ΤΟΝΔΑΤΙΑΜΕΤ. ΒΟΝΕΝΟΙΤΡΟΣΕΦΕ ΤΙΟΔΑΣ ΩΣ ΑΚ. | *Hic*
 dicitur quomodo pronomem debet sequi participium *N* ΟΤΑΡ ΕΛΘΕ ΘΑΣ ΕΠΙΝΕΑΣ ΑΧΑΙΩΝ
 ΠΡΟ ΟΥΤΟΥ ΤΑΡ ΟΣ ΡΑ ΜΑΛΙΣΤΑ. ΜΑΔΑΝΗ. ΚΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟ ΟΥΤΟΣ ΤΑΡ ΤΟΝ ΔΑΠΑΜ. et. ΒΟΜΕΝΟΣ
 ΠΡΟΣΕΦΕΙΤΟΔΑΣ ΩΚΥΣ ΑΧΥΜΕΙΣ. ΠΡΟ ΤΟΥΤΟΥ ΔΕ. *G* Ο,ΓΑΡΝΑΘΘΕΑΣ, ΕΠΙΝΝΑΣ ΑΧΑΙΩΝ ΠΡΟ
 ΟΥΤΟΣ ΓΑΡ, ΟΣ, ΓΑΡ ΜΑΛΙΣΤΑ ΗΝΔΑΝΕ ΚΕΡΥΚΩΝ ΠΡΟ ΟΥΤΟΣ ΤΑΡ ΤΟΝ ΔΑΠΟΝΕΙΒΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ
 ΕΦΗ ΠΟΔΑΣ ΩΚΥΣ ΑΧΙΑΛΕΥ ΠΡΟ ΤΟΥΤΟΝ ΔΕ *L* *passim corr. ab I* ΟΓΑΡΝΑΘΕΑΣ|ΜΝΝΑΣ
 ΑΚΑΙΩΝ|ΟΣ ΓΑΡ ΜΑΛΙΣΤΑ|Ν-ΔΑΝΕ-ΚΕΡΥΚΩΝ. |ΟΥΤΟΣ ΓΑΡ ΤΟΝ|·ΠΑΜΕΙΒΟΜΕΝΟΣ|ΟΣ ΕΦΗ ΠΟΔΑΣ|
 ΚΥΣΑΚΥΛΑΗΥΣ|ΤΟΥΤΟΝ ΔΕ *ad mg. post circumcism, ut singulis lineis singulae binae*
litterae desint, s ΕΠΙΝΝΑΣ *S* 11 ὃς γὰρ — pro οὗτος γάρ *om. S* ΟΣΡΑ ΜΑ-
 ΛΙΣΤΑ *O* 14 προσέφη — Ἀχιλλεύς *om. S* 15 pro τοῦτον ΔΗ *O* 16 partici-
 pium *M* debet sequi *N* 19 ponitur] bene ponitur *NSG* κατελέχθη *Apollon. I*
 3 p. 17, 20 20 quia a supradictis proponitur *Rr* 21 ne constare *L* 22 ac-
 cepit] accepit *Rr* coepit *DG* cepit *SL* 23 oppositionem *Rr* apositionem *D* appo-
 sitionem *Ll*

p. 1046 P.

p. 17. 18 K.

ante dictis partibus. ergo natura quidem posterior est, constructione vero principalis.

Adverbium vero quod verbi est vi adiectivum, positio, id est nominatio, quoque eius ostendit. quomodo igitur in secundo loco verbum post nomen, sic etiam adverbium in secundo loco post praepositionem bene ponitur, quae per appositionem dictionis vim sibi defendens praeponitur nominibus vel aliis casualibus: composita enim vim dictionis non habet, concedens in | eam, cui adiungitur.

Post supra dicta vero omnia coniunctio iure accipitur, cum nullum possit per se significare sensum absque supra positurum dictionum materia, quomodo corporum quoque vincula inutilia sunt, si non sint corpora, quae ab eis vinciantur.

Possumus autem et amplioribus rationibus de ordinatione partium demonstare; sed quia non de ea propositum nobis est, sufficiat hucusque dicere.

Illud etiam primum quaerendum, antequam de constructione singularum orationis partium tractemus, quare interrogativa dictionum in duas partes orationis solas concesserunt, id est in nomen et in adverbium, et quare non in unum nomen et in unum adverbium, sed in ampliora, ut 'quis, qualis, uter, quantus, quot, quotus, quotenus, cuius, cujas, qualiter, qua, quo, ubi, quando, unde?' an haec etiam approbatio est, principales duas esse partes orationis nomen et verbum, quae quando in notitia non sunt; habent de se interrogationem frequenter accipiendam? inveniuntur autem in pluribus, sicut ostendimus, et nominibus et adverbis propter rationem huiusmodi, quod in his solis dubi-

1 posterior est] r posteriorem R uere D 2 post principalis: Hic de adverbio tractat *inserti* N 4 in secundo — adverbium *add.* 1 post nomen verbum l post nomen] post nomen est *ONS* d pronomen est D 5 in secundo loco *om.* O secundo] d secundo D post] *ex corr.* d p+++ (rae?) D 6 appositionem] d appositionem D nominibus] omnibus d 7 casualibus] r casualibus R non *om.* R *add.* r non habet *om.* G concidens (M) 8 eam] eandem N post adiungitur: Hic de coniunctione *add.* N 9 omnia] r nomina R 10 possit] d posset *R.MDSGL* sensum (u) R suprasitarum G 11 corporum quoque] r corporumque R sint] d sunt D corpora *om.* G 12 vinciantur in *titura* d vinciantur *MNGL* 14 propositum (s) *Dd* 16 Hic dicitur qua (*sq. titura*) *inscr.* N

17 tractaremus S dictione D 18 concesserunt D id est *om.* S et adverbium N adverbium] *rs* verbum *RS* 19 non in unum non in unum nomen S et unum *SGL* 20 qualis] talis O uter quantus] r utrum quantum R quot *om.* S quotenus *NL* 21 qua] 1 quaque *Rn* quam qua *ONS* qua quamobrem *M* quamquam D quam *GL an* quare (v. § 25) qua? quando quomodo unde quotiens N unde quotiens *MOSGrd* et in *mq.* quotiens *add.* L v. § 25 ^{est} etiam approbatio L 22 approbatio D approbato M principalis G esse *om.* S partes orationis esse O 23 quando in notia S sint L frequenter] d frequenter D

uel sic
24 sicut G et nominibus] r et in nominibus *RN* 25 et in adverbis N huiusmodi S quod — qualitatis *om.* *Apollon. l. l. 1 3 p. 19, 7; num ab ipso Prisciano addita sunt?* in his solis] d in solis D

p. 1016. 47 P.

p. 18. 19 K.

23 tatio potest fieri substantiae vel qualitatis. nam substantiam alicuius suppositi quaerentes dici[mus] 'quis movetur? quis ambulat? quis loquitur?', cum manifestus sit actus, id est motus vel ambulatio vel loquella, persona verp agens incerta; ideo subiectiones nominativae fiunt appellativorum vel priorum, propriis manifestantibus etiam generalem substantiam. respondemus enim vel 'homo ambulat' vel 'equus' vel 'Trypho', in quo etiam 'homo' intellegitur, vel etiam pars subicitur, quae pro nomine accipitur, sed nomine proprio, id est pronomen, quando dicimus 'ego'. et quia incerta erant accidentia praepositis nominibus - ipsum enim per se 'quis' interrogativum nomen substantiam solam quaerebat, cui accidebat quale et quantum -, excogitabatur etiam de his interrogatio, cum qualitatem quaerentes dicimus 'qualis', quantitatem vero 'quantus', numerum vero 'quot' et 'quotus' et 'quotenus', et per derivationem, quae apud Graecos non est, possessivum 'cuius, cuius, cuium' et gentile 'cuias', cuius nominativum etiam 'cuiatis' communi genere antiqui proferebant. Plautus in Pœnulo:

Quid sit, cuiatis, unde sit, ne parseris. -

Quid est? cuiates estis? aut quo ex oppido?

idem in Menaechmis:

Rogitant, cuiatis sit [aut quo ex oppido].

20

24 Ergo si praenoscitur, quis sit, id est si de substantia sciamus et qualitatem quaerimus, tunc supra dictis utendum est, ut puta 'quis legit? Trypho; qualis? sapiens, doctus'; vel 'uter, grammaticus an orator?' et in omnibus quaerendis, quae possunt accidere per adiectivam significationem eis, quae ad interrogationem 'quis' referuntur, 25

uel solet uel
1 potest N * (&) L uel qualitatis uel quantitatis Gdn subpositi RMS
3 manifestum G 4 loquella RONSG loq̄la L ideo om. G 5 appellativorum D
.i. nominibus
propriis Nn propriis nominibus Sr 6 vel equus om. Apollon. l. l. p. 19, 15
et possit Prisciano obtrusum videri aequus R 7 Trypho] d tripho MNSGL ty-
pho D quo triphone etiam N 8 sed nomine om. MS id est pronomen om.
Apollon. l. l. p. 19, 17 et f. ipse Priscianus 9 inserta D 10 ipsum] r ipse R
quaerebat om. G 11 de his] d deis D 13 numerum etiam quot N quot]
d quod D quotenus L 15 cuium] cuum R cuias est. S nominatiuus G
communi] d cumuni D 16 proferebant antiqui G Plaut. Poen. V 2, 33 sq.

cf. lib. XII § 29 paenulo RMNG pœnulo DS penulo L 17 ^{na} ** Rr parseris R
uel ^t ^s
pars eris S pars eris G pars erit L 18 Quid est] r quidem R cuiatis Rr
ex quo S 19 Plaut. Menaechm. II 2, 66 (v. 341) menechmis RMNSGL pr.
menechimis L ex corr. menecmis D 20 Cogitant S Rogant Plaut. Palat. vet.
sit aut quo (que R) ex oppido RrMODSGL sit aut ex quo oppido N sit, quid (quod
Vet. m. alt.) ei nomen siet Plautus 21 quis] r quid R 22 qualitem G ut-
putae M utpote L 23 tripho RNSG sapiens ex corr. d uel doctus uter M
vel uter] haec seu ex vg. lect. uter om. Krehlius, at v. Skrzeczka die Lehre des Apollo-
nius Dyscolus von den Redetheilen, Regim. Pruss. 1853. f. p. 24 uel utrum O 24
an] aut S uel in litura n an orator] r honoratur R ^{om} +nibus (n-i) R
Hoc et in Grd] 25 eis] r his R eis nominibus S quis] qui s̄ G referuntur]
d referatur D

p. 1047. 45 P.

p. 10. 20 K.

nomini- bus. est tamen et cum substantia et qualitate in ore posita et aliis coaccidentibus additur interrogatio, pertinens ad proprietatem nominis, ut si dicam 'quis est ille Romanus formosus et magnus?' possum enim, videns aliquem, scire eius et substantiam et gentem et qualitatem et quantitatem, proprietatem vero solam quaerere. quod ostendit Virgilius in VI:

Atque hic Aeneas — una namque ire videbat
Egregium forma iuvenem et fulgentibus armis,
Sed frons laeta parum et deiecto lumina vultu —:

10 Quis, pater, ille, virum qui sic comitatur euntem?
et substantiam enim et qualitatem videns et quantitatem, tamen proprietatem quaerens 'quis' dixit.

Adverbia quoque feruntur ad ignotos affectus vel per qualitatem, 25 cum dicimus 'qualiter legit?' reddentesque ei adverbium, quod adiectivi vice fungitur verbo, respondemus 'bene, rhetorice, sapienter'. sin autem non qualitatem quaerimus, sed tempus, in quo actum est aliquid, dicimus 'quando?' eique iterum redditur 'heri, nuper, pridem'; vel locum, in quo aliquid geritur, 'ubi? quo? qua? unde?' sed 'ubi' in loco, 'quo' ad locum, 'qua' per locum, 'unde' de loco significat. 20 videmur tamen etiam substantiam ipsius actus quaerentes dicere 'quid agit?', cui respondetur 'nihil' vel 'currit, loquitur' ['quomodo et quantitatem quaerentes dicimus 'quantum currit? multum, parum'. causam quoque quaerentes interrogativis utimur, ut 'cur? quare?', numerum etiam, ut 'quotiens?', ad quod ex omnibus numeris ad- 25 verbia reddi possunt, 'ter, quater' et reliqua, praeterea 'totiens' et 'multotiens' et 'saepe, saepius, saepissime', quae sunt infinita]. quam-

1 nominibus] *N*, *Apollon. l. l. I 3 p. 20, 5. om. MS* nomina *L* nomina *RODG*
quando *post* tamen *add. sed del. M, in mg. add. l* cum et *ODS* cum *G* po-
site *Rr* 2 quoaccidentibus *Rr* coaccidentibus *D* coaccidentibus *L* interrogatio
add. r nominis *om. O* possum *M* 4 et eius *N* substantiam] *d* substan-
ciam *D* 5 quod] *r* que *R* 6 *Verg. Aen. VI 861 sqq.* 7 una unaque *M*
8 egregium formam *Verg. Fr.* 9 Sed frons] *r* deferens *R* frons *ex* fraus *corr.*
Fr. m. alt. lumina *GL* flumina *Verg. Pal.* 10 Quis] *r* qui *R* comitatur] *r*
comitetur *ML* comitetur *R* comittetur *G* 11 videns et qualitatem *N* tamen]
tantum *G* proprietatem *R* 12 dicit *S* 13 ignotos affectus] *r* ignotos effec-
tus *R* ignotos effectus (verbi *in mg. add. l*) *Ll* uel *qn. S* per *add. r* qualitatem
quidem cum *GL* 15 fungitur cum verbo *d* respondemus] *r* respondentes *R*
rhetorice] *r* rethoricae *R* rethorice *DNSGL* 17 cique] *r* quoque *R* 18 in *om.*
MDNSGL aliquid *R* qua] quam *G* 19 qua] quam *G* de *om. RG add. r*
20 Videmus *G* videmur — infinita *om. Apollon. l. l. I 3 extr.* 21 responderetur]
r responderetur *RM* loquitur currit *G* uel loquitur *ONLd* quomodo — in-
finita *om. RMGL add. R m. rec. g* 22 quantum *om. G* parum]. parum *s*
23 utimur cur *N* 24 ad] *d* at *D* 25 ter] ut ter *NSd* ut ter *g* quater ter *S*
praeterea — infinita *om. D add. d* totiens multotiens *R m. rec.* tociens multo-
ciens *d* multotiens it sepe *N* 26 et saepissime *O* post infinita: ad quociens
referuntur *add.* Quomodo et quantitatem querentes dicimus. quantum cucurrit? mul-
tum. parum. *sup. lin. ascr. d*

p. 1048. 19 P.

p. 20. 21 K.

obrem igitur praepositae partes [id est interrogativae] vel nominativae sunt vel adverbiales, ostendimus. quorum de constructione in sequentibus demonstrabitur. ergo quia reliquae partes orationis ad nominis et verbi constructionem referuntur, ex quibus etiam nominationem habuerunt, oportet de singulis tractare, id est et de eo, quod in loco sumitur vel assumitur, ut pronomen loco nominis sumitur, ut 'ego feci', assumitur nomini, ut 'Virgilius scripsit bucolica, ipse scripsit etiam georgica', et de eo, quod assumitur solum, ut adverbium verbo vel coniunctio verbo et nomini, et praeterea de participio, quod loco verborum sumitur et cum verbis assumitur. sed quoniam Apollonius de constructione, id est *περὶ συντάξεως*, scribens ab articulis, qui nominibus adhaerent, coepit, nos quoque ab eis, quae loco articulorum sumi possunt apud nos, incipiamus. ||

III 27 Articulus secundam notitiam suppositorum demonstrat. si enim dicam *ἄνθρωπος ἦλθεν*, primam notitiam ostendo; sin *ὁ ἄνθρωπος ἦλθεν*, secundam. deficit autem praepositivis articulis lingua Latina. nam pronomen 'hic', quod grammatici in declinatione nominum loco praepositivi, ut dictum est, ponunt articuli, numquam in oratione sensum articuli habet.

Vnum solum pronomen compositum invenitur apud nos, τὸ 'idem', quod secundam notitiam eiusdem personae significat, cuius interpretatio apud Graecos cum praepositivō articulo relativum pronomen habet, ὁ αὐτός. et apud illos quidem duae partes orationis sunt ὁ αὐτός, ὁ, quod

I praepositivae NS id est interrogativae om. Apollon. l. l. p. 22, 1 2 sunt] sunt O ut ostendimus L quorum] uel quarum add. n quarum O? 3 quia]

ex quae corr. L quia G ad add. r 4 feruntur S referentur L 5 de add. r et om. G 6 vel assumitur om. R assumitur ut ergo feci ut pronomen loco nominis sumitur

nominis sumitur assumitur Dd . loco quidem nominis S sumitur nominis O

assumitur vero nomini S 7 ut om. ML bucolica* (m) R bucolica GL ipse om. O etiam georgica scripsit GL etiam georgica] r et georgicam R 8 et

de eo] Gd et ideo in mg. G et deo D et de eo oportet tractare de eo quod M

assumitur Dd ut] r et R 9 praeterea] rd propterea R praetere D de] r quod de G ad R verbo sumitur S et cum verbis assumitur om. R, in mg. add. r

10 post assumitur: Incipit de constructione. add. N apollonius RODG v. Apol-

lon. de constr. I 4 p. 22, 15 hqq. Bk. 11 ΠΕΡΥ G ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΘΕΟ R ΠΕΡΙΣΤΑΞΕΩΣ S ΠΕΡΙΣΤΑΞΕΩΣ N qui] r quae R SGL cepit S cepit N 12 habetis D

incipiamus. articulus] r accipiamus articulos R 14 Articulus] d Articuli nomen D secundam] r secundum R secundam D suprapositorum M supraposito-

rum L 15 ΑΝΘΡΩΠΟΣ RSD ΑΝΘΡΩΠΩΣ N ΑΝΘΡΩΠΟΣ G ΑΝΘΡΩΠΟΣ L HABEN L

ΗΛΑΘΕΝ I ΗΛΘΗΝ RG ΗΛΘΗΝ N ΗΛΘΕΝ M ΑΝΘΡΩΠΟΣ SGL ΑΝΘΡΩΠΩΝ N ΗΛΘΕΝ GLr ΗΛΑΘΕΝ I ΗΛΘΕΝ M ΗΛΘΗΝ N ΗΛΘΗ R secundam] d secundam D 16 defecit G lingua G 18 ponunt] r pronunciat R sensum] r sensu R habent

Rr 19 τὸ idem] r totidem RG I το idem in mg. G 20 secundum S noticiam D 21 positivo Rr ὁ αὐτός] I ο. ΑΙΤΟΣ GL 22 ὁ αὐτός] I ο. ΑΙΤΟΣ

GL ΟΥΔΕΩΣ et N quod ex corr. r

p. 1049. 50 P.

p. 21. 22 K.

est articulus praepositivus, et *αὐτός*, quod est pronomen relativum; apud nos verò una pars est composita ab 'is' et 'demum' per apocopen 'um', quomodo 'exin.' pro 'exinde' et 'dein' pro 'deinde'. 'qui' vero, quod interpretatur *ὅστις* — quod est subiunctivus articulus cum nomine infinito apud illos, apud nos vero una pars et simplex, quae relativa est τοῦ 'quis' infiniti vel interrogativi —; potest subiunctivi loco articuli accipi, quomodo et Graeci τὸ 'ὅστις' frequentissime ponunt loco ὅς articuli subiunctivi, nisi in dividendis: in illis enim nec nos 'qui' nec illi ὅστις ferunt. sed illi articulis subiunctivis utuntur, nos vero pronomibus vel nominibus, ut τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσὶν ἀγαθοί, οἱ δὲ πονηροί; nos dicimus 'hominum hi sunt boni, illi mali' vel 'alii sunt boni, alii mali'; τῶν δύο Αἰάντων ὃς μὲν Τελαμώνος, ὃς δὲ Ὀϊλέως υἱὸς ἐγένετο, 'duorum Aiacum alter Telamonis, alter Oilei filius fuit' vel 'hic Telamonis, ille Oilei filius fuit'. (et sciendum, quod in huiusmodi constructione dividuorum, si per praesumptionem, id est κατὰ πρόληψιν, praeponitur plurale verbum ad utrumque sequens, licet nominativum anteferre, ut 'aquilae devolaverunt, haec ab oriente, illa ab occidente'; sin ad ea, quae dividuntur, singulariter verba consequentur, genetivum oportebit praeponi pluralem dividendum, ut 'aquillarum altera devolavit ab oriente, altera ab occi-

1 ΑΙΤΟC G 2 pars orationis est et est N ab his Rr um] om. MO ** L oc
 4 subiunctivus G 5 et] r est et RMON τοῦ] l TO* L 7 et om. O loco hic
 articulis subiunctivis Rr 8 enim add. r ὅστις] r οἷος R
 ὅστις ferunt] referunt OCTIC N 9 ferunt] R gloss. ponunt spscr. r referunt vell.
 10 τῶν] g ΤΟΝ Gr gr. ΤΟΝ S ΤΟΑΝ N ΑΝΤΡΩΠΩΝ ex ΑΝΤΡΟΠΟ corr. L ΑΝΤΡΟΠΩΝ S ΑΝΤΡΩΠΩΝ Ο ΜΕΝ D ΑΝΤΡΩΠΩΙ ΜΕΝ Rr ΑΝΤΡΩΠΩ.ΟΥ ΜΕΝ N ΑΝΤΡΟΠΑΟΙ ΜΕΝ G ΕΙC.ΙΝ ΑΓΑΤΟΥ. N οἱ om. R ΟΥ N ΔΗ R ΔΕΙ r ΠΟΝΗΡΟΙ RMS ΤΙΟΝΕΡΟΙ N nos autem dicimus MN 11 illi autem mali S vel] et O -12 τῶν] r ΤΟΝ R ΤΑΝ G GRÆC. ΤΟΝ S ΤΟΙΝ (M) ΔΙΟ Mr ΔΩ R ΔΥΩ S ΔΥΩΝ N ΔΙΩ O δύο — ἐγένετο add. l ΑΙΑΝΤΟΙΝ (MO)? ΔΥΑΤΩΝ G ΤΑΝΤΑΝ N ΑΙΑΚΩΝ DSL cf. Apollon. de synt. p. 35, 4 sqq. Bk. ΩC N ο (O) μὲν] n ME N ΜΗΝ G ΤΕΛΑΜΟΝΟC DSGL ΘΕΜΜΩΝΟC N ΔΗ O ΟΑΕΩC SL ΩΑΕC N ΟΥΑΝΟC G ΟΙΑΕΩΤΙΟC ΕΤΟΝΟΤΟ R ΟΙΑΕΟC ΠΟCΕΓΟΝΟΤ r ΠΙΟC MN ΠΑΙC Sl ΤΙΟC G ΕΤΕΝΕΤΟ D ΕΓΕΝΟΤΟ G ΕΘΟΝΑΕΩC N 13 Aiacum] r aicum R ΑΙΑ. CŪ. D alte oilei R olei GL telamoni*s R 14 olei GL filius sup. lin. add. L huiusmodi S 15 si per] r semper R per] g in G praesumptionem] l insumptionem L ΚΑΘΑ ΠΡΩΛΗΨΙΝ n ΚΑΘΑ ΠΡΩΛΗΨΗΝ N ΚΑΤΑ ΠΡΟΑΕΜCΙΝ g ΚΑΙΤΙΤΩΑΝΥCΙΝ G πρόληψιν] in ras. l ΠΡΩΛΗΨΙΝ RD ΠΡΩΛΗΨΙΝ d .Praeponitur D 16 utrumque GL aquilae] r aquila R 17 occidente ad R in mg. ne sit transensio yperbaton. sin add. r ne sit yperbaton add. O post occidente: nisi sit hiperbaton add. S 18 consequentur] in mg. add. r consequantur NSO oportebit] s oportebat S 19 ad dividendum N oriente altera ab M occidente Rr post occidente ODNsr add. potest tamen et singulare tam in singularia quam in pluralia dividi. et e contrario quam supra dictum est, si singulare verbum praepnatur, licet uominativo uti, ut 'genus humanum est partim bonum, partim malum'. sin genetivo proferatur quod dividitur, necesse est verbum ad ea quae dividuntur proferri, sive sint ea singularia sive pluralia, ut 'generis humani hoc est bonum, illud malum' et 'generis humani hi sunt boni, illi mali'. (tamen singulare habens plrm significationem tam in N singularia quam in singularia spscr. et nomina et verba et pronomina r quam] quod O si O proferatur pro dividitur S

p. 1050 P.

p. 22. 23 K.

dente'; nec mirum hoc fieri, cum verbum sive praepositum sive consequens iure sibi exigat nominativum. itaque si et | quod dividitur et illa, in quae dividitur, volumus per obliquos casus proferre, necesse est participio uti, quod loco verbi accipitur obliquis adiungendum, et transitionem facere, ut 'aquilarum volantium, alterius ab oriente, alterius ab occidente, 5 similis est celeritas' vel per dativum 'aquiliis volantibus, huic oriens, illi relinquitur occidens' et accusativo 'aquilas volantes, hanc oriens, illam 20 misit occidens'. auctoritas tamen veterum est, quando pro genetivo plurali nominativum praeponit, quamvis ad sequentes res, id est divisas, singulariter verba redduntur, ut Homerus:

Οἱ δὲ δύο σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει,

cum ars exigeret genetivum dicere, id est τῶν δὲ δύο σκοπέλων, pro eo nominativo est usus. similiter si quis dicat 'duo fratres, alter maior, alter minor est', vitium facit, debet enim dicere 'duorum fratrum alter maior, alter minor est' et 'duorum oculorum alter dex- 15 ter, alter sinister est', non 'duo oculi alter dexter, alter sinister est'. Livius in XXXXI: periti religionum iurisque publici, quando duo ordinarii consules eius anni, alter morbo, alter ferro periisset, suffectum consulem negabant recte comitia habere posse.) sed interest etiam hoc, quoniam apud illos ὅς loco 20

proferatur diuidendus N proferre N sive pluralia] *sup. lin. add. N seu pluralia O*
 ut *ex et corr. D* hi sunt] li *S* hi sunt boni hi sunt mali N) 1
 uerbum praepositum, *om. siue (M)* praepositivum *G et ex praepositivum corr. S*
 2 exigat sibi O exigat ut dictum est nominativum *SI* si et] l et si *NL* 4
 id quod N obliquis] r abliquis R 5 "alterius ab occidente" alterius ab oriente
 R 6 post aquilis volantibus *vocc.* huic — aquilas volantes *om. R. add. r* 7 ori-
 gens D accusativum *Od* 8 misit L 9 res] *RES. D* divisas] r disa R

10 singulari *G* reddantur *D* Homerus ἐν τῷ μ' Ὀδυσσεύς (ὄδυσ, *edd. ante*
Krehl.) *edd. inde ab α (M?)* *Hom. Od. XII 73; edd. ante α inde a 2 huius ver-*
sus loco inserunt versus Hom. Il. XVI 317 sq. corruptissime scriptos tisque proxime
sequentia adaptant 11 Οἱ δὲ] *GREC.* οἱαε S οἱαε G δύο] *sic etiam § 148 et*
ap. Apollon. de synt. p. 35, 22 et p. 93, 16 Bk., al. δύο; ΔΙΟ R ΔΥΟ S δύο O?
 ΚΟΠΤΕΑΟΝ * ΜΕΝ r ΜΗΝ G οὐρανὸν] ΟΙΠΤΑ-ΙΟΝ G ΕΥΡΑΝ *RMNG* ΕΥΡΑ *in*
ras. sex fere litt. l εὐρὺν ἰκάνει] ΕΥΡΑΚΑΝΕΙ S ΙΚΑΝΕΥ M ΙΚΑΝΕΥ L 12
 exigeret (g) R ΤΟΝ SL τῶν δὲ δύο] ΤΟΑΕΑΙΟ N ΔΙΟ R ΔΥΟ S ΔΟΥΟ G
 et in ΔΥΟ *corr. L* δύο O? ΚΟΠΤΕΑΟΝ *RSN* 13 qui G dicat] r diat *ni f. R*
 &

14 est — minor est *om.*, in *mg. inf.* est. ultimum facit. Debit enim dicere duorum fratrum alter maior alter minor est *add. m. alt. R* 15 maior est (?) alter minor est O dexter N 16 post sinister est: homerum secutus *sup. lin. ancr. S, vocc. non*
 duo — sinister est *om. NSM* 17 Livius tamen in S XXXI ODN uel in XI. primo *spscr. d* Liv. ab u. c. lib. XXXXI 18 (22), 16, ubi h. l. in lacunam suo iure inseruit Sigonius, cf. *infra* § 150 periti] r toriti *ni f. R* reigionum G iurisquae R puplici G 18 duo *om. R. add. r* huius GL morbo alter alter ferro O 19 periisset *NS ex corr. perasset G pccet S pr.* negabat S recte *om. libri § 150 praeter L* comitia] r cumitia R largitio bonorum comitia O festiuitates comitia N 20 interest] s. inter arti et qui *sup. lin. add. s* post etiam: hoc oc articulum subinnetivum et qui *add. L* hoc inter oc articulum subiunctivum et qui M hoc oc. articulus subiunctivus et qui *DSG* articulos subiunctivus. Et qui *Rr* hoc inter oc quod est articulus subiunctivus et qui N to oc articulus subiunctivus et qui O ὅς] *oc (h) R

p. 1050. 51 P.

p. 23—25 K.

etiam pronominis accipitur demonstrativi, | quod significat apud nos 'hic', οὗτος. ἀοριστῶδες quoque hoc idem, id est τὸ 'ὄς', nominant μόριον, id est infinitam particulam, quando pro ὅστις accipitur, quod proprie est apud nos 'qui', ut 'qui interficiet tyrannum, || praemium accipiat'.
 5 et necesse est, eandem hanc esse partem orationis quam 'quis', cum etiam obliqui in omnibus similes sunt eorum casus absque accentibus. et 'qui' quidem pro 'quis' infinito vel interrogativo accipitur, 'quis' vero pro relativo numquam. quomodo ergo 'qualis' et 'quantus', sive interrogativa sint sive infinita sive relativa, quamvis mutent accentus,
 10 non sunt diversae partes, sic neque supra dicta. sed latius de eorum potestate, cum de pronomine scribebamus, tractavimus.

Hoc idem, id est 'qui', quotiens subiungitur nomini, quomodo ὄς V 30 apud Graecos, necesse est non solum ad nomen praepositum, sed etiam ad id subiunctum alterum verbum proferri, ut 'virum cano, qui venit'.
 15 si nominativo nominativus adiungitur, ad eandem personam verba referuntur: 'homo venit, qui scripsit'; sin duo obliqui sunt, ad aliam personam transitio fit verborum vel in se reciprocatur, ut 'hominem, quem vitupero, accuso' et 'memet, quem vitupero, accuso'; sin alterum sit nominativi, alterum vero obliqui, ad nominativum non fit transitio
 20 verbi ab alia persona ad aliam, ad obliquum vero fit, ut 'homo venit, quem accuso' vel 'hominis misereor, qui venit'. omnia tamen, quae 31 in transitione fiunt, pos[sunt] etiam in reciprocatione fieri, et quomodo 'qui' et eius obliqui omnes ad nominativos omnium casualium bene referuntur, ut 'Virgilius, qui scripsit', 'Virgilius, cuius scripta

1 etiam pronominis loco *M* demonstrativi] *r* demonstrativa *R* demonstrativi οὗτος quod *OSI in ras.* οὗτος quod — μόριον in ras. et ad mg. add. *l*
 nos hic οὗτος ἀριστῶδες *r* nos hic οὗτος. ἀριστῶδες *N* nos hic ἀριστῶδες *l*
 nos hic ἀριστῶδες *S* nos hic ἀριστῶδες *s* nos hic οὗτος ἀριστῶδες *R* nos' hic
 οὗτος ἀριστῶδες. ē *M* nos hic ἀριστῶδες *O* nos hic οὗτος. ἀριστῶδες *D* nos *G* nos
 νυκτοῦτος ἀριστῶδες *g* 2 ἀοριστῶδες] 2 *om.* 1 ἀοριστῶδες edd. inde a μ ἀν-
 ῥιστῶ 3 quoque] uel qui sup. lin. add. *G* quoque hoc] Hoc quoque *r*
 hoc idem *om.* *G* id *N* idem id est] id est *ML* idē. *D* id ~ *S* NOMINANT
D ΜΟΕΡΙΟΝ *M* ΜΟΥΡΙΟΝ *N* ΜΕΡΙΟΝ *D* ΜΗΡΙΟΝ *O* 3 infinita *M* ὅστις] *l* οὗτος *L*
 hocric *N* proprie] *r* propriae *R* 4 interficiet *MSGr* interficit *N* tyrannum *G*
 tyrannum *L* praemium *GL* accipiet *D* 5 qui post est sup. lin. add. *M*
 partem orationis esse *N* quam quis] ex quamvis corr. *L* quamvis *G* 6 in no-
 minibus *l* sint *DS* Eorum casus absque accentibus; & *D* accidentibus *R* 7
 vel] *r* *p* *R* accipitur accipitur *Rr* 8 pro qui relativo *Nm* 9 sint] *r* sunt *R*
 mutant *MDNS* motant *G* 10 supra dicta] *r* supradicto *R* de eorum] *dn* deorum
DG eorum *N* 11 scribebamus] *rl* scribamus *RL* tractavimus] *l* tractabimus *L*
 12 id] add. *rl om.* *RGL* *oc(h) *R* 14 nŕ *G* quis] *D* 15 .Et si *S*
 16 scripsit] *r* scribit *R* Si dubio obliqui si sicut *M* Sine dubio obliqui si sint *GL*
 sunt in sint *mat.* *D* ad sup. lin. add. *r* 17 reciprocatur] *r* recipi praeca-
 tur *R* 18 memet] *r* manet *R* alter sit nominativus alter vero obliquus *S* 19
 obliqui] *d* obli *D* transitio] *d* transicio *D* 20 ab] *r* & *R* obliquum] *d* obli-
 quum *DG* vero *om.* *L* uero fecit ut uenit *G* 21 miserior *G* 22 fieri & |
 et *Rr* fieri id est sui passione et *S* 24 cuius] *r* quis *R*

p. 1061. 52 P.

p. 25 K.

extant', 'Virgilius, cui gloria contigit', 'Virgilius, quem laudant', 'Virgilius, quo docente bene proficitur', sic et ex contrario nominativo eius omnes aliorum casus bene adiunguntur, ut 'qui scripsit bucolica Virgilius magnus poeta fuit'; 'qui scripsit Aeneida Virgilio sunt georgica'; 'qui scripsit Aeneida Virgilio gloria contigit'; 'qui scripsit Aeneida Virgilius laudo'; 'qui scripsisti Aeneida, Virgili, vivis memoria'; 'qui scripsit Aeneida Virgilio florent studia'. licet autem et praepostere haec dicere. sciendum tamen, quod per ellipsin aliorum casualium haec saepe inveniuntur relativa, ut Terentius in || Andria:

Ita tum discedo ab illo, ut qui se filiam

Neget daturum,

deest enim 'ut ab eo, qui neget', et 'venit, cuius causa est', deest 'iste', et 'exigit, cui debeo', et 'minatur, quem timeo', et 'floret, quo valeo'; [in omnibus enim nominativus subaudiendus est.] nam vocativum relativa non habent.

'Qualis' quoque et 'quantus' et 'quot' relativa per defectionem 'talis' et 'tantus' et 'tot' frequenter inveniuntur; nec mirum relativis positus, quae secundam cognitionem significant, etiam antecedentia vel redditiva intellegi, licet non sint dicta, ut 'qualis Homerus, fuit Virgi-

1 extant] r exstant N extam R quem] que M 2 quo] r m qua R qui M bene om. S et om. N del. r 3 adiunguntur ex adiungitur corr. D adianguntur ut qui om. R, sup. lin. add. r 4 poeta S 5 aeneida vel enoidea vel eneada vel eñda per h. l. passim libri Virgilio] r uirgillii R contigit gloria N scripsit] r scripsi R 6 laudo] r lauda R scripsisti] r scripsisti (s) l scripsistis (?) in lit. R scripsit DL Virgilio vivis] r Virgilius R memoria vivis O scripsit in scripsisti mut. (ad mg. ibid. qui scripsit aeneida) L 7 Virgilio] r uirgillii R florent (ex florent corr.) studia (ex studia corr.) licet L florent studiū licet G hoc N 8 aliarum N inveniuntur] r inuntur R 9 ut Terentius] r interentius R Ter. Andr. I l. 121 sq. in Andria om. G 10 ab illo om. G neget filiam M filiam] r flunt R 11 daturum] g daturam G 12 ut om. N ut L est ista deest iste S 13 iste exigit N exigit] m. rec. sup. lin. in l exiit L exⁱⁱⁱ (uel exigit in mg.) G. debeo ex uidebo corr. M minatur] m, m. rec. in L sup. lin. nominatur ML et om. r nominatim (vel minatur epscr. g) G quo] r co R

14 in—subaudiendus est] add. r om. RMGL nam (epscr. l. ñ) G Nam et S 15 habent] r haben R 16 quot] r quod R per] propter G defectionem R diffectionem G 17 Nec mirum—significant sup. lin. add. S 18 quae add. d secundam cognitionem relationem dicit. Nam relatiuo secundam cognitionem significat ut eneeas filius ueneris qui uicit turnum. Similiter talis fuit cicero qualis demostenes

qui cognitionem significant Dd cognitionem] significationem S etiam om. S antecedentia] r antecedenti & R 19 sint] r sine R fuit talis et Virgilius R post Virgilius: ut in II Aeneidos:

Milia quot magnis umquam venere Mycenis.

Horatius in epodo:

Senem, quod omnes rideant, adulterum

Nardo perunctum, quale non perfectius

Meae laborarint manus,

pro tale, quali non perfectius. et nota figuram, quod pro nominativo vel accusativo

p. 1052. 53 P.

p. 25. 26 K.

lius'. relativa autem, nisi sint posita, intellegi minime possunt, nisi in demonstratione. tunc enim et sine relativis possumus redditiva proferre, ut si ostendentes Virgilium aiamus 'talīs fuit Homerus' vel Thesea demonstrantes dicamus 'tantus fuit Hercules'.

- 5 Huic nomini, id est 'quis', quod est interrogativum vel infinitum, 33 redditur 'qui' relativum: 'quis scripsit bucolica? qui etiam georgica'. hoc tamen, id est 'quis' interrogativum, proprio quoque adiungitur cum verbis substantivis vel vocativis similem vim habentibus. et pronomen etiam redditur huic: 'quis est Trypho?' vel 'quis nominatur Trypho?'
 10 'ego' vel 'tu' vel 'ille', vel e contrario cum pronomine adiunctum τὸ 'quis' nomen desiderat sibi reddi: 'quis est ille?' vel 'quis vocatur?' 'Achilles'. et || manifestum ex hoc quoque, quod, quando nomini adiungitur, substantiam definitam in aliqua certa persona quaerimus suppositi; hanc enim solam ostendunt pronomina, quorum demonstratio
 15 sibi quoque accidentia consignificat, unde ad omne suppositum pertinent. quando vero pronomibus iungitur 'quis', substantiam quidem intellegi- 34 mus, non etiam proprietatem qualitatis, quae nomine explanatur. et est manifestum, quod loco priorum nominum pronomina accipiuntur, cum ex eorum interrogatione propria intelleguntur. cum enim dico 'quis es tu?' vel 'ille?', sine dubio de quibusdam finitis hoc dico substantiis, in quibus etiam proprietates desidero scire, et cum a propriis quoque

vel ablativo solum posuit nominativum, quomodo et Terentius, ut supra dictum est, in Andria:

Ita tum discedo ab illo, ut qui se filiam
 Neget daturum.

Horatius in I sermonum:

Plotius et Varius Sinuessae Virgiliusque
 Occurrunt, animae, quales neque candidiores
 Terra tulit,

pro animae tales, quibus candidiores neque terra tulit. *add. ODSr del. d* (ut in secundo aeneidos *sup. lin. add. S Verg. Aen. II 331 maguis] annis O micenis DSr micænis O Hor. ep. 5, 57 sqq. Sinē D quot O adulterium O*

adulterum Latrent Suburanae canes Nardo Horatius perunctu O, mea D laborauerint DSr quali om. ODr figura O quodquod O nominativo vel om. r accusatiuo et ablativo D et om. r - Ter. Andr. I l. 121 sq. cf. p. 128 lin. 9 ut supra dictum est] post Andria collocat S; in supra O est om. D dum D neget filiam ODr Hor. serm. I 5, 40 sqq. Horatius—Sinuessae om. ODr Plotius] Horatius Plotinus S Virgilius quae r Vergilius quae OD animae in versu Hor. om. Or tales *sup. lin. add. D* qualibus S neque terra tulit om. D) 1 nisi L 2 redditiva] dg et redditiva GL creditiva D 3 ostendentes] d ostendes D aiamus] dicamus *spscr. m* thessea G 4 hercules ex hercules corr. G 5 infinitiuū S 6 redditur] r, m. rec. in L reditur R. reditur

nomini
 in ras. l 7 quis] qui RD ut quis MNSr proprio quoque R 9 tripho RNSGL tripho NSGL 10 e contrario] r contrario R. adiuncto quis R adiuncto quis r. 11 τὸ L quis vocatur] d qui uocatur D quis uocatur ille π 12 achilles G 13 definitam N persona certa O 15 unde et ad omnē subposita pertinet Rr ad omēs G omnes suppositos L subpositum NS 16 adiungitur (ad) L 17 proprietatem Rr quae in nomine GL nomine *sup. lin. add. r N* explanatur] r explanatur G explanatur R est om. MODNSL 20 ille] d illo D 21 proprietates Rr desiderio Rr a om. S

pronominativae redditiones sunt: 'quis est Trypho?' 'ego' vel 'ille'. cum autem per se 'quis' ponitur interrogativum, potest cuicumque verbo adiungi, ut 'quis ambulat?' 'quis loquitur?' 'quis legit?' et si pronomen redditur, non eget altera interrogatione; sin vero nomen potius, eget altera interrogatione propter multorum similitudinem nominum, ut 'quis currit?' 'Ajax'. 'quis Ajax?' 'Telamonius' vel 'Locrus'. qui vero dicit 'qualis homo vicit?', de hominis qualitate adiectiva dubitat, cum substantiam atque actum cognoverit; qui autem dicit 'quis homo vicit?', generalem quidem scit substantiam et qualitatem personae, specialem autem desiderat, quae proprio redditur nomine, ut 'quis homo vicit Pompeium?' 'Caesar'. cum dico vero 'quid est animal rationale mortale?', speciem mihi volo manifestari, id est hominem, quae quamvis videatur esse communis omnium hominum, tamen est etiam propria ipsius speciei incorporalis. qui vero interrogat 'qualiter homo vicit?', de homine non dubitat, sed de modo actus.

Et nomini quidem tam substantiva quam vocativa adiunguntur verba, pronomini vero tantum substantiva, quia in his, quae nominantur, inest substantivum, ut 'Trypho || sum' vel 'Trypho vocor'. non tamen substantivis, quae sunt pronomina, inest propria positio nominum, id est verba vocativa; nemo enim dicit 'ego nominor' vel 'tu vocaris' vel 'ille nuncupatur' ad pronomen referens verba, quomodo 'Trypho nominor' vel 'Cicero vocaris', 'Virgilius nuncupatur' bene dicimus. nec mirum, diversae potestatis verba diversis convenire constructionibus, cum voluntaria (id est affectiva) quoque videmus solere infinitis adiungi, ut 'volo legere', 'cupio scire', 'studeo discere'.

Quaeritur hic, quamobrem, cum nominativae interrogationes per nomina soleant fieri, non etiam verbales fiant per verba. ad quod dicendum, quod nominum quidem et substantiae et qualitates et quantitates et numeri

1 pronominativae] rd pronominativae RDN ponominativae M flunt ut quis
 D tripho RNSGL 2 potest potest L cuicumque] r quicumque R 3 pro-
 nomen sicut est ego redditur M 4 redditur] d reddis D sicut enim cicero ideo
 proprium dicitur quoniam unius hominis individuum significat personam similiter homo
 quoniam unius tantum speciei nomen est in eo genere quod est animal. non incongrue
 ipsius speciei proprium dicitur. in mg. h. l. adscriptu d 6 thelamonius DNSGL
 locrius MS locrius G dicitur Rr 7 vicit] r fuit R dubitat adiectiva
 N 9 autem om. N 10 nomini GL nomine. Et quis S 11 vero dico ON
 rationale (bi) Rr rationale ML mortalem Rr volo mihi N 13 ipsius]
 huius O speciei incorporalis] m. rec. in mg. L species in corporalis L 14 modo]
 d homo D 16 substantiva] d substantia D verba adiunguntur N 17 prono-
 mini] r pronomina R substantiva ex substantia corr. D iis O quae] r que R
 18 tripho NSGL tripho NSGL 19 propria positio] r ppositio R 20 enim] ta-
 men M nominor et tu L 21 noncupatur D et ex nuncupatur mut. G tripho
 RNSGL nominor] r nominar R 22 vocaris] r uocaris (u) R noncupatur DG
 23 constructionibus ex conventionibus corr. S 24 id est affectiva] sic, vocc.
 id est sup. lin. add. r effectiva R solere maxime infinitis iungi N 25 ut om. G
 uel pro uel es
 26 Queritur DNS nominativae N per nomina L 27 uerbales Rr uerbaliiter L

p. 1064. 55 P.

p. 27. 28 K.

et omnia accidentia his in ipsis sunt speciebus nominum: substantiae, ut 'animal, homo'; qualitates, ut 'bonus, prudens'; quantitates, ut 'maximus, parvus'; numeri, ut 'multus, paucus'. itaque sunt nomina generalia significantia vel substantiam vel qualitatem vel quantitatem vel numerum, quae necessario et infinita sunt, quippe cum omnia suarum generaliter specierum comprehendant in se nomina; unde quidam ea et pronomina esse existimaverunt, quia generaliter pro omnibus aliis accipiuntur nominibus, quomodo et pronomina. sed pronomina et finita volunt esse et loco propriorum accipiuntur et substantiam solam sine qualitate significant, quantum in ipsa voce est eorum, cum supra dicta generalia nomina penitus sint infinita confusione omnium sub se specierum. itaque eis utimur ad speciales interrogationes substantiae vel qualitatis vel quantitatis vel numeri: substantiae, ut 'quis', qualitatis, ut 'qualis', quantitatis, ut 'quantus', numeri, ut 'quot'. verba vero substantiam vel qualitatem vel numerum per se significare non possunt, ideoque, quemadmodum officio adiectivi funguntur adverbia ad significandum verborum qualitatem vel quantitatem vel numerum vel tempus vel locum, sic etiam ad generales eorum in interrogationes eadem accesserunt. quomodo igitur nominum substantiam quaerentes 'quis?' dicimus, sic etiam verbi actum vel passionem quaerentes 'quid agit?' vel 'quid patitur?' dicimus. cum enim deficiunt adverbia, loco eorum subeunt nomina, ut Terentius in eunucho:

quid agitur? - Statur;

qualitatem vero cum quaerimus, 'qualiter?' dicimus vel 'quomodo?' vel 'ut?': Horatius in II sermonum:

Vt Nasidieni iuuit te cena beati?

quantitatem vero, 'quantum?'; numerum, 'quotiens?'

1 ipsis speciebus nominum sunt: substantiae L ut aliquis animal MODNGL
 2 qualitatis ODSGL quantitatis ODSGL 3 maximus] sup. lin. r m caudatum R
 paulus DNSGLr 4 uel substantiam sup. lin. add. d 5 et om. (M?)
 6 sese ODNGL 7 esse existimauerunt quia generaliter pro omnibus aliis accipiuntur nominibus quomodo et pronomina esse existimauerunt quia generaliter pro omnibus aliis accipiuntur nominibus nominibus quomodo et pronomina. Rr pro nominibus aliis accipiuntur nominibus G 8 sed pronomina sup. lin. add. M pronomena & infinita solent esse Rr pronomina et infinita (volunt esse om.) G uel in LL 9 et in loco Rr solam om. G 10 quantum] r quanta R cum penitus supradicta generalia nomina sint S supra dicta] r supradicta R 11 sint] r sunt R sub se omnium N 12 ad] a M 16 quemadmodum] r quemadmodum RL officio D adiectiu* (s) R adiectiu G 17 significandum] r significandam RNSGm 18 eorumque interrogationes L eadem] r eundem R 19 dicimus quis N 20 actum] d actum D passionem GL passionem M quaerentes] r querentes R 21 deficiunt G 22 Ter. eun. II 2, 40 24 quaerimus DN quomodo uelut oratius G quomodo. uelut. oratius N vel ut] r 25 oratius L Hor. serm. II 8, 1 26 nam sidieni G nam si diem LS nasidie D cena S

39 Et notandum, quod non solum adverbia, sed etiam nomina loco adverbiorum, ut dictum est, posita frequentissime invenimus cum verbis. et quomodo supra dicta generalia nomina sunt infinita vel interrogativa vel relativa vel redditiva, sic adverbia quoqueveniuntur, ut nomen infinitum 'quis' et 'aliquis', adverbium 'aliquo' et 'alicunde' et 'alicubi' et 'aliqua'; nomen interrogativum et relativum 'qualis', 'ποῖος' καὶ 'ὅποιος', et 'quot', 'πόσοι' καὶ 'ὅποσοι', similiter adverbium interrogativum et relativum 'ποῶς' καὶ 'ὅποῶς' ut 'πῶς' καὶ 'ὅπως', 'quotiens', 'ποσάκις' καὶ 'ὄσάκις'; nomen redditivum 'taliter' et 'tot', adverbium 'taliter' et 'totiens'. et quemadmodum nomina interrogativa generalia accentuum legem servant, relativa vero in fine acuntur, sed in contextu orationis praeposita ipsum quoque acutum in gravem convertunt, ut 'qui', 'cuius', 'cui', 'qualis', 'quantus', sic adverbia 'qualiter', 'quotiens'. Lucanus in I:

Qualitèr expressum ventis per nubila fulmen.
idem in eodem:

cursumque furoris.

Teutonicum. quotiens Romam fortuna lacessit,

Hac iter est bellis.

VI 40 hoc idem localia et temporalia servant adverbia, quae omnes generaliter 20 species localium vel temporalium tam adverbiorum quam nominum sibi subiungunt, quae tam interrogativa sunt quam relativa, quattuor differentias habentia: ad locum, ut 'quo', in loco, 'ubi', de loco, 'unde', per locum, 'quā'. haec enim quoque relativa quidem gravantur per omnes syllabas, quando praeponuntur aliis dictionibus, quomodo et supra 25

3 sunt nomina S 5 et aliquis et aliquo adverbium et L 6 ποῖος καὶ ὅποιος] α πῶρος καὶ οὔρωρος O ποτος καὶ ποιος RMI ποτος καὶ ποτος N ποιος καὶ ταποιος S ποτος καὶ ταποτος GL πῶρος D πῶρος^{gr} (in mg. add. καὶ ποιος) d 7 quot] r quod R ποσοῦ MGL καὶ οὔποσοῦ O καὶ ποποσο M καὶ ποσοι r καποπος R et relativum

καὶ τοποσοῦ GL καποσοοι N similiter et MS interrogativum ποῶς καὶ qualiter ποῶς ut πῶς καὶ quotiens N 8 relativum qualiter S relativum gr. ('ποῶς καὶ ποσάκις καὶ ὄσάκις

οὔπως in mg. d) quotiens gr. Dd ποιο καὶ οὔποιο ut ποσ καὶ οὔποσ r πῶρω καὶ οὔποιο, ὡς πῶσ καὶ οὔποσ O ποιο (ποῶς). καὶ οὔποιο. ut πῶσ καὶ οὔποσ S ποῶς καὶ ποσ,

οὔποσ ut ποσ καὶ οὔποσ R ποῶς καὶ οὔποιο ut κατὰ ποσ. G ποῶς καὶ οὔποιο ut, κατὰ ποσ LI ποῶς καὶ οὔποιο (rell. om.) M 9 πῶς. ακις. S καὶ ὄσάκις om. M ὄσάκις] r ὄσάκις R redditivum] m relativum RM. Relativum D tot et adverbium S 10 quemadmodum] r quemadmodum RL interrogativa nomina S 11 accentuum] r actuum R relativa] r relativo R acuntur sed in contextu] r aguntur in contextu R 12 ipsum quoque] r ipsumque R ut quis (M?) 13 sic et adverbia MDSGL sic et

adverbium O 14 et quotiens N Luc. Phars. I 151 in prima R 15 expressum L 16 Luc. Phars. I 255 sqq. 18 theutonicum R fortuna G fortunam fortunam Rr 19 hac iter est] r hac interest MGL ac interest R 20 idem etiam

localia ODNSSL quae] r que R 21 vel] r *** R tam ad adverbiorum S^{sub} et quam L 22 ***gunt (iun ni f.) Rr *iungunt G quae (m) RD 25 dictionibus & quomodo Rr

p. 1056 P.

p. 20. 30 K.

dicta nomina, de quibus in libro, qui est de accentibus, latius tractavimus.

Nec mirum tamen, adverbia in interrogatione verborum poni, quae loco adiectivorum eis sunt. quomodo enim dico 'bonus homo', 'celer equus', 'sapiens vir', sic dico 'bene vivit', 'celeriter currit', 'sapienter disputat', cum et pronomina, quae loco nominum sunt, ad interrogationes nominativas soleant loco nominum reddi, ut 'quis dixit?' 'Virgilius' vel 'Homerus' vel 'ego', 'tu', 'ille'.

Et sciendum, quod omnibus paene dictionibus possumus interrogative 41
10 uti, sed isdem sufficienter respondetur vel adverbio negativo vel confirmativo, ut si interrogem 'homo est ille?' et respondeatur 'homo est', vel 'legitne?', 'legit' vel 'non' vel 'etiam', 'doces?' et 'doceris?' et 'doceris' et 'doceo' vel 'non' vel 'etiam'. supra dictis vero nominibus vel adverbis, quia generaliter omnes in se species comprehen-
15 dunt, omnibus sibi subiectis speciebus bene respondetur, ut si dicam 'quis est ille?', potest ad hoc omnis substantiae species responderi, quae est supposita interrogationi, ut 'homo', 'equus', 'corvus', 'piscis'. similiter si dicam 'qualis?', omnes species qualitatis huiusce-
20 modi interrogationi bene redduntur, ut 'bonus', 'malus', 'albus', 'niger' et similia. similiter 'quantus?' interrogantibus omnes species quan- 42
titatis aptissime subiciuntur, ut 'longus', 'brevis', 'magnus', 'parvus' et similia. numeri quoque omnes, si interrogative proferatur 'quot', congrue referuntur, ut 'quot homines?' 'tres', 'decem', 'mille' et similia. similiter possessivum infinitum 'cuius cuia cuium' ad omnes
25 species possessivorum pertinet, ut si dicam 'cuia est filia haec?', recte respondeas 'mea' vel 'tua' vel 'sua illius' vel 'Priameia', 'Euandria'. nec non etiam infinito gentili oportune respondemus nomi-

3 adverbia *om. G* in *om. RL sup. lin. add. r* 4 celer *N* 5 sic] *r* si *R*
6 disputat] disponit *O* nominum sunt ad interrogationes verborum poni quae loco
adiectivorum] tis sunt ad interrogationes *Rr* 7 ut *om. O* ut quis dixit ut quis
dixit *Rr* 8 ego vel tu vel ille *NGL* ego vel tu illi *O* 9 in omnibus *G* in-
terrogative] *r* interrogativae *RD* 10 uti] *r* ut hi *R* eisdem *N* hisdem *GL*
adverbio negativo] *r* adverbia negotia *R* 11 homo est vel non vel etiam legitne
NSL 12 legitne] *r* legit ue *R* vel etiam] & iam *R* vel iam *r* doces vel
doceris *OD* 13 doceres *G* doceo doceor *G* etiam] etiam adverbium confir-
mativum *ODNSGL* etiam adverbium relatum *M* vero *om. L* 14 species in se
L 16 ad hoc] *ri* et hoc *G* ** hoc (et?) *L* hoc *R* huic *N* omnis] *l* omni *MGL*
species] *l* specie *ML* 17 subposita *R* 18 dicamus *M* qualis] *S*
huiusce modi] *S* 20 quantus interrogantibus] quantus interrogationi *M* quantus in-
terrogatio] *S* quantitatis interrogationibus *L* *prob. Walchio emendat. Liv. p. 237*
21 aptissime] *G* 22 interrogative] *r* interrogativae *RDS* proferatur] *(n)* *L* pro-
ferantur *r* 23 congrue] *M* quot] *r* quod *R* quot homines] *r* quot omnes *R*
decim] *DG* 24 mille] *I* *S* et si] (milia *add. in mg. r*) *Rr* ut cuius] *l* 25
possessivorum] *g* possivorum] *G* cuia est filia] *r* cui est filiae *R* 26 recte] *R* mea
vel] *uel* *i* 27 priameia] *G* priamea] *L* vel euandria] *ds* vel euandrea] *L* euandrea]
G euandrea] *O* oportune] *r* oportuna] *R*

nibus cunctis gentilibus, ut 'cuias est iste?' si quis, interroget, perite respondetur 'nostras', 'vestras' vel 'Graecus', 'Romanus', 'Syrus' et similia.

Sic igitur etiam adverbiorum supra dictorum ad omnes species sibi subiectas in||tendere possumus interrogationem, ut 'qualiter?' interroganti respondeo 'bene' vel 'male' vel 'cito' vel 'tarde' et similia, 'quotiens?' vero interroganti 'semel' vel 'bis' vel 'centies' et similia
43 subicio. sic etiam localia. si interrogem 'quo?', respondes 'huc' vel 'illuc', 'domum' vel 'militiam', 'Romam' vel 'in Italiam'; sin vero 'ubi?', respondes 'hic' vel 'illic', 'domi' vel 'militiae', 'Romae' vel 10 'in Italia'. non solum enim adverbia huiusmodi localibus interrogationibus, sed etiam omnia nomina locos, significantia licet subicere, ad locos quidem praecedente 'quo', in locis vero 'ubi', de locis 'unde', per loca 'qua'. eodem modo et temporalia.

Infinitem 'aliquando', interrogativum et infinitum et relativum 'quando' 15 do', ad quod omnia non solum adverbia, sed et nomina temporalia bene respondemus, ut 'quando?' 'hodie', 'heri', 'cras', 'ante decem dies' et similia.

Appellativa quoque nomini infinito, quod est 'quis', solent subiungi, sed magis generalia aut specialia, ut 'quis invenit literas?' 'homo'; 20 'quis utilis est aratro?' 'bos'; 'quis natat in mari?' 'piscis'; sed videtur hic quoque res individua esse, cum de ipso generaliter animalis est interrogatio. similiter, si dicam multis praesentibus 'quis est de nobis grammaticus? quis orator? quis medicus?' et respondeatur 'ego quidem sum grammaticus, tu orator, ille medicus', loco propriorum 25 hic accipiuntur nominum, cum de propria unius personae, quam ipsa habet, grammatica vel rhetorica vel medicina responderit.

1 gentilibus] *n* gentibus *N* cuas *G* 2 nostras uestras *G* sirus *GL*
4 etiam *om.* *S* 5 subiectas] *r* coniunctas *R* interrogandi *GL* 6 respondeo] *r* •
respondeatur *R* male uel bene *O* 7 vero] *om.* *O* ergo *GL* interrogandi *GL*
interroganti respondeo semel *O* similia. Sic etiam subicio. Sic etiam *G* 8
quo] *in* ubi *mut.* *D* ubi *OL* et *spscr.* *m* post respondes *sqq.* usque ad respondes
uel ad
om. *RMODGL* 9 in *N* si *S* 10 hic uel illic. domi *D* 11 in Italia] *r* ita-
lia *R* in italia et similia (*M?*) enim] autem *G* huiusmodi *S* huiusmodi *GL*
12 sed] *d* s& *D* nomina] *d* communia *D* loco significantia *S* locum signi-
ficantia *M* ad] *r* at *R* 13 praecedentes *O* de locis uero unde *N* 14 tem-
poralia.] *R* temporalia inuenis. *r* *rell.* 15 et infinitiium et *O* 16 ad] *r* et *R*
sed nomina *N* nomina] *r* omnia *R* 17 hodie. hodie. heri *N* heri hodie

S declm *L* 19 quod est quis — aratro] *r* quod sest] aratro *R* 20 ut inue-
nit *L* 21 natat] *r* notat *R* mare *G* 22 animal] *r* animalia *R* 23 quis
est] *d* quies *D* 24 uobis *ODNSGL* quis ex tu corr. *D* qui *R* quis me-
dicus — tu orator ante ille medicus *om.* *D*, ille *eras. et ras.* quis *spscr.*, *in mg.* ut
(sic pro et) respondeatur — ille medicus *add.* *d* respondeat uir ego *G* 25 acci-

s. substantia
piuntur] *r* cipiuntur *R* propria] *d* propria substantia *D* propria *Rr* persona
L 27 grammaticam *Rr* rhetorica] *r* rethorica *DNSGL* rethoricam *R*

p. 1057. 58 P.

p. 31. 32 K.

In definitionibus quoque solet ad interrogationem omnium rerum, 44
 quae definiri possunt, neutrum substantivi praeponi et multa appellativa
 differentiarum nomina ad id referri, ut 'quid est animal?' 'substan-
 tia animata', et per conversionem 'quid est substantia animata?' 'ani-
 5 mal?'; 'quid est homo?' 'animal rationale mortale', et per conversio-
 nem 'quid est animal rationale || mortale?' 'homo'. idem licet fa-
 cere per omnes definitiones, quamvis quantum ad generales et specia-
 les formas rerum, quae in mente divina intellegibiliter constiterunt an-
 tequam in corpora prodirent, haec quoque propria possint esse, qui-
 10 bus genera et species naturae rerum demonstrantur.

(Est praeterea notandum, quod tam nomina infinita quam adverbia, VII 45
 si generalem habent pronuntiationem colligentem universitatem numero-
 rum. de quibus loquitur, geminantur apud Latinos vel assumunt 'cum-
 que', ut 'quisquis' vel 'quicumque', 'qualisqualis' et 'qualiscumque',
 15 'quantusquantus' et 'quantuscumque' - Terentius in adelphis:

Tu quantusquantus nihil nisi sapientia es,
 pro 'quantuscumque' -, 'quotquot' et 'quotcumque' - Horatius in
 II sermonum:

Vivere, Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis -,
 20 'utut' et 'utcumque', 'ubiubi' et 'ubicumque', 'undeunde' et 'undecum-
 que', 'quaqua' et 'quacumque'.)

Inter 'aliquis' et 'ullus', et 'alicubi' et 'usquam', et 'aliquando'
 et 'umquam' hoc interest, quod 'aliquis' et 'alicubi' et 'aliquando'
 absolute proferuntur, ut 'aliquis venit ad me', similiter 'alicubi fui-
 25 mus', id est 'aliquo loco', et 'aliquando contigit', id est 'aliquo
 tempore'; sin autem dicam 'ullus', pendet ex infinito omnium nu- 46
 mero. necesse est enim 'ullus' omnium intellegere et cunctos posse

1 definitionibus NL omnium ex nominum corr. D 2 definiri] r finiri R
 definiri N diffiniri S et ex diffinire corr. L substantivi] r sub***** R sub-
 stantium MON et] r ut R appellativa D 3 referri G quid est ex qui-
 dem corr. M 4 animata] animata sensibilis M sensibilis animata S post ani-
 mata sqq. usque ad animata om. G quid est ex quidem corr. M animata] sen-
 sibilis animata S 5 est om. G rationale] r rationabile RMDGL 6 rationale]
 r rationabile RODG 7 diffinitiones NG ad generales] r agenerales R 8
 quae] r quan R mente] r ment* vel ment** R constiterunt] r constiterint R
 9 antequam] d antiquam D post antequam sqq. usque ad quam om. R add. r
 corpore G profundirent G possunt propria S possunt MODNG 10
 et] uel ODNSG 12 universitatem] d uniuersi tamen D 14 uel quicumque M
 qualisqualis uel qualiscumque (O?) 15 Ter. adelph. III 3, 40 adel-
 phis G 16 nihil RMODSGL cum Ter. Bemb. Bas. nil probe corr. N 17 et om.
 O Horatius] r Oratius RN Hor. serm. II 7, 14 19 sunt sup. lin. add. r
 quotquot sternat iniquis S 20 post utut: Terentius in formione: Utut (ut Ter.
 Bemb.) haec sunt (Ter. Phorm. III 2, 46) add. OS, utiq. Terent in phormione. utut
 haec sunt ibid. sup. lin. r 21 quacumque] d quacum D 22 et usquam om. D
 23. et umquam om. G hoc est interest quod D 24 proferuntur] s proferen-
 tur S similiter et G 25 aliquo] R in aliquo rell. aliquo] r alico R 26
 sin autem — numero om. S 27 post numero sedecim fere literarum rasura in N
 est om. O ullus add. r intellegere] r intellege R posse] d esse D

p. 1058. 59 P.

p. 32. 83 K.

numeros ad hoc referri, nec incongrue diminutivum esse unius dicitur. et videtur hoc ad aliquid esse, quomodo 'summus' et 'imus', 'primus' et 'ultimus' ad omnia dicuntur, tam locis quam temporibus vel ordinibus subiecta vel superposita. similiter 'usquam' ad omnia loca refertur et 'umquam' ad omnia tempora. |

Et sciendum, quod composita quoque eorum abnegativa sunt omnium generaliter, quae per ea possunt significari, ut 'nullus omnium deorum' vel 'hominum' vel 'eorum quae sunt', id est quae cadunt sub homine; similiter 'nusquam' omnium locorum est abnegativum, et 'numquam' omnium temporum.

47 Ean||dem habent differentiam ad simplicia infinita illa, quae componuntur ex eis geminatis vel quae assumunt 'cumque', ut 'quis' infinitum ad unum per se intellegendum pertinet - Horatius in II sermonum:

Et leporum avulsos, ut multo suavius, armos,

Quam si cum lumbis quis edat,

pro 'aliquis' -, 'quisquis' vero vel 'quicumque' ad universos dicitur. similiter 'quot' certum desiderat numerum, 'quotquot' vero vel 'quotcumque' ad universos confuse dicitur. et 'quis' quidem simplex potest et infinitum et interrogativum esse, compositum vero ab eo 'aliquis' tantummodo infinitum. similiter adverbia 'quo', 'ubi', 'unde', 'qua' et 'quando' possunt interrogativa et relativa et infinita esse - Virgilius in X:

Aspera quis natura loci dimittere quando

Suasit equos,

'quando' pro 'aliquando' -, 'aliquo' vero et 'alicubi' et 'alicunde' et 25
48 'aliqua' et 'aliquando' sine dubio infinita sunt tantum. et 'quis' vero, quod est substantiae infinitum, pro 'qualis' et pro 'quantus' invenitur, 'qualis' vero et 'quantus' pro 'quis' non. Virgilius in IIII Aeneidos:

1 ad] d ab D referri] s refferri G referre S incongruae Rr esse diminutivum N 2 esse id est τὸν προοτι S 4 supraposita r 5 refertur] r refertur G proferuntur R 6 cōposita D omnium generalium GL 7 nullus est M deorum] r de eorum RS 8 hominum] r omnium R quae] r que R homine] R nomine *rell.* 9 numquam] usquam G 11 eandem] r eadem R 12 vel om. R quae] d que D 13 ad] r ut R Horatius] r Oratius R *Hor. serm. II 8, 89 sq. in II sermonum om. G* 14 avulsos] r aduulsos N auulsas R uulsos duo *Bland. cum al. mss. Hor.* ut] et GL *Hor. Berol. 1 Kirchneri* uel quod ali quis

15 Quam N lumbis redeat N quis edat] r qui sedeat RGL quis sedeat M edit libri *Hor. plerique* 16 uero et quicumque 17 Similiter et quot NGL quot] r quod R numerum *sup. lin. add. n* vero om. G uero et quot-

cunque L uel quodcumq; Rr uel quot: cunque G 18 quisdem R potest esse

et N 19 esse om. N 20 quo et ubi O unde *add. d* qua G 21 qua ^{Ndo} Rr et ante infinita *add. r om. RS* ut uirgilius GL *Verg. Aen. X 366 sq.*

23 demittere DL 25 aliquo] r alia R 26 aliqua] aliquo G tantum om. S 27 infinitum] r infinita R pro qualis et quantus inuenitur O 28 uero et pro quantus pro Dd *Verg. Aen. IIII 10 IIII] d III D*

p. 1659. 60 P.

p. 33. 34 K.

Quis novus hic nostris successit sedibus hospes?

'quis' pro 'qualis'. idem in VI:

Qui iuvenes! quantas ostentant, aspice, vires!

'qui' pro 'quales'. similiter adverbium 'qui', quod est a nomine substantivo 'quis', pro 'qualiter' accipitur, 'qualiter' vero pro 'qui', cuius propria significatio est 'propter quid', non accipitur. Terentius in Andria:

Quis [tibi] videor? - Miser aequae atque ego,

'quis' pro 'qualis' dixit. idem in Phormione:

10 Quot me censes homines iam de verberasse usque ad
necem,

Hospites, tunc cives? quo magis novi, tanto saepius,

'quo' pro 'quanto'. idem in eunucho:

qui istuc?

15 'qui' pro 'quomodo'. idem in Andria:

Qui? quia te novi,

'qui' id est 'propter quid?'

Et hoc tamen et alia quoque omnia adverbia interrogativa ad multas tendunt species interrogationum, quomodo et supra dicta localia et temporalia. et sunt eadem et relativa, ut 'cur', 'quia', 'διὰ τί' καὶ 'διότι'. 49 Horatius in I carminum interrogative:

cur apricum

Oderit campum?

idem in eo||dem relative:

25 et altis urbibus ultimae

1 nouus ex nouos corr. Verg. Pal. de sedibus Verg. Fr. ospes GL
2 Verg. Aen. VI 771 VII G 3 iuuenis Verg. Med. iuuenes quantas] rd
iuuenas tantas (in quantas corr. m. pr.) D iuuenostantos R ostendant GL ostendunt N aspice] r aspicere RG 4 qualis M quod a nomine G 6 terren-
tius ML Terentius Dd Ter. Andr. III 2, 19 8 tibi recte om. codd. Ter.
videor] inuideo GL uel uideor in mg. L miser aequae] rn miseraeque D misereque
R misere aequae N miser S 9 Item O Ter. Phorm. II 2, 13 sq. 10 quot] r
quod RD cum Ter. Bemb. censes L uerberasse GL 11 necem cum hospites N
12 ospites GL tum (M?), libri Ter. magis] r magi R novi tanto] d nouitando D
13 **quo R quanto] d quando DG Ter. eun. I 2, 41
eunō G 14 qui] Ter. Bemb. m. alt. quin m. pr. ^{ali istud} istuc. Et Persius qm qpotē
uis dicam (Pers. sat. 1, 56) qui Nn 15 Ter. Andr. III 2, 22 16 quid te R
noram libri Ter. cum Bas. 18 et alia in ras. r 19 intendunt MODSGL
intendunt uel interrogationem N interrogationem MGL 20 eadem relativa GL
uel quia
cur et quia N quia] r quam R quam L ΔΙΑΤΙ. ΚΑΙ. ΙΑΙΟΤΙ. ΗΤΟΙΔΙΟΤΕΡ S
ΔΙΟΤΙ D ΔΙΟΤΙ G ΔΙΟΤΙ M 21 Horatius] r Oratius R Hor. Carm. I 8, 3 sq.
II D sermonum R interrogatiuae DS 23 hoderit N 24 in eodem
in eodem Rr Hor. Carm. I 16, 18 sq. relative] r relatiuae RD 25 uerbi-
bus Rr ultimae steterē] r ultima *steter* (e-h-o ni f.) R

p. 1060 P.

p. 34. 35 K.

Stetere causae, cur perirent

Funditus,

'cur' διόπερ. idem in eodem:

neu miserabiles

Decantes elegos, cur tibi iunior

Laesa praeniteat fide,

'cur' διότι. 'quia' similiter Virgilius in V interrogativè:

Heu quianam tanti cinxerunt aethera nimbj?

Terentius vero in adelphis:

Quia praeter spem evenit,

relative dixit, διότι. omnes enim species causarum eis respondentur, quomodo illis omnes species localium vel temporalium adverbiorum vel nominum. quae vero non ad diversas pertinent species, adverbia interrogativa esse non possunt, ut hortandi 'heia', vocandi 'heus', respondendi 'hem' et similia. invenitur 'quisque' pro 'quicumque', 'qualisque' pro 'qualiscumque'. similiter adverbia 'quoque' pro 'quocumque', 'quaque' pro 'quacumque', 'quandoque' pro 'quandocumque'. [Virgilius in VII:

o matres, audite ubi quaeque, Latinae,

pro 'quaecumque'; potest tamen hic 'ubi' pro 'ubicumque' accipi.]

50 'Quorsum' quoque ex 'quo' et 'versum' compositum tam interrogativum quam relativum et infinitum esse potest omnium localium ad regionem aliquam vergere demonstrantium, ut si interrogem 'quorsum vadis?' bene redditur 'horsum', 'istorsum', 'sorsum', 'deorsum', 'dextrorsum', 'sinistrorsum', 'orientem versus', 'occidentem versus' et similia. idem et relativum est, cum gravatur, ut si dicam 'quorsum ille ierat, et ego ii', et infinitum, ut 'quorsum ille vadit, et tu vade'.

1 perierint N 2 funditur r 3 cur.cur Rr dio ΠΕΡ D ΔΙΟΠΗΡ O ΔΙΟΠΗΡ

GL Hor. *carm.* I 33, 2 *sqq.* 4 Heu M 5 decantes] r dicantes R 6 praeniteat] *ex corr. n niteat ni f. N* 7 διότι] D ΔΙΟΠ (οτι in ras.) M ΔΙΑΤΙ N uel ΔΙΑΤΙ uel ΔΙΟΙΤΙ in *mg. d* quia] r qua R Verg. *Aen.* V 13 .II. D interrogative] r om. G interrogativae R 8 aethera] equora S 9 Terentius MNL vero om. M 'nisi Act. V Sc. 3 v. 29 quae praeter spem evenere in mente habuit Priscianus, equidem quem Adelphorum locum respexerit nescio' *Krehlius*; 'ceterum cf. *Andr.* II 6, 5. IIII 1, 54. *Heaut.* IIII 1, 51' Fl. 10 evenit] *add. in R m. alt. uenit D* 11 relative] r relativae R

dioti D uel ΔΙΟΠΕΡ *spscr. d* respondent S 13 non om. O? 14 ortandi N heia D hem] heu MNGL uel hiam *sup. lin. gl* uel hem in *mg. g* 15 Inuenitur S quiquisque N quicumque S 16 quaque pro quacumque om. N *sup. lin. add. n* 17 quandoque pro quandoque S Virgilius — accipi] om. RMDGL *add. rd. ÷ notata sunt in S* Verg. *Aen.* VII 400 (*deficit Verg. Pal.*) 18 V N 19 Io S 'io Verg. *Med.* audite m. *alt. in mg. in Verg. Rom.* latine d latinae quaeque pro O? 20 hic] et hic Od hic et S hinc et N ubique pro d 21 versum] d uerbum D 22 potest esse L 23 demonstrantium] d demonstrativum D 24 redditur] d reddetur D horsum] (O?) 1 horsum (+?) *Darmst.* orsum RMDNSGL uel istorsum G 25 sinistrorsum S orientemuersum occidentemuersum M occidentem] r occidentem R 27 ii] pro ini *sup. lin. add. rd iui N ui S* ut] r et RMODNL 28 ua+de (l) D ualde G

p. 1060. 61 P.

p. 35. 36 K.

'Quoad' quoque et infinitum et interrogativum et relativum est. accipitur enim pro 'quousque' et pro 'quando', quod triplicem habet significationem, ut ostendimus. Terentius in Phormione:

quid? senem

5 Quoad expectatis vestrum?

interrogative dixit. idem et relativum est, ut 'quoad iussisti, parui', 51 infinitum: 'quoad libet, scribo'. similiter 'quousque', 'usque ad quod tempus' vel 'usque ad quem locum', et interrogativum et relativum et infinitum potest esse: interrogativum, sicut Cicero in I invectivarum: 10 quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? relativum, ut 'quousque visum est doctori, didici', infinitum, ut 'quousque videatur tibi, venio'. et localia quidem adverbialia frequentissime pro || temporalibus ponunt auctores, temporalia vero pro localibus nunquam, ut Virgilius in V:

15 Hic patris Aeneae suspensam blanda vicissim

Gaudia pertemptant mentem,

'hic' pro 'tunc'. idem in II Aeneidos:

Inde toro pater, Aeneas sic orsus ab alto,

'inde' pro 'postea' et 'deinde'. |

20 Quoniam de his, quae loco articulorum accipi possunt apud Latinos, VIII 52 in supra dictis ostendimus et de generaliter infinitis vel relativis vel interrogativis nominibus, quae relationis causa stoici inter articulos ponere solebant, et de adverbialibus, quae vel ex eis nascuntur vel eorum diversas sequuntur significationes, consequens esse existimo, de pronominum quoque 25 constructione disserere. articuli enim cum nominibus in oratione accipiuntur, ea vero pro nominibus. neque apud Graecos tamen pronomina demonstrativa, quippe praesentes ostendentia personas, quae in prima sunt cognitione, articulorum esse possunt capacia praepositivorum, quibus Latinitas caret, sicut docuimus. et manifestum, quod ideo et casus recipiunt 30 pronomina, ut pro toto nomine subeant, id est pro omnibus eius casibus,

1 interrogativum et infinitum S est add. r 2 quousque] r usque R

quando interrogativum solū. Nā triplicem S quod sup. lin. add. r 3 Terentius
ML Ter. Phorm. I 2, 97 sq. in Phormione om. G 4 senem quousque quoad

N 5 aspectatis G spectatis Ter. Bomb. expectetis Ter. Bas. 6 est ut] r et R

iussisti L 7 infinitum est ut m 8 quod] r quot R 9 interrogativum in

ut cicero innectuarum S Cic. in Cat. or. I 1, 1 10 catilina GL 13 tempo-

ralibus] r temporibus R localibus L nūquam S nunquam L 14 ut om. MG

Verg. Aen. V 827 sq. 15 suspensam blanda] d suspensa blandam D

blandā N vicissim L 16 pertemptant] r pertemptant R pertentent O 17 Verg.

Aen. II 2 18 thoro SL 20 DE CONSTRUCTIONE PRONOMINVM inscr. N apud La-

tinios om. S 22 stoici] cf. lib. XI § 1 inter] hū G articulos ex articulos

corr. M 23 secuntur RNS 25 diserere L inorationē D cf. Apollon. de synt.

II 1 p. 95, 4 Bk. c. ann. Bekkeri 27 ostendentia] n ostentia N 28 cognitione]

r cognatione R capacia esse possunt O? possunt] d possent D capacia] r

capatia RDS praepositivorum qui ad secundam attinent cognitionem quibus ROS,

sed vocc. qui — attinent notis ÷ et : inclusit h. e. delendas esse significavit S 29

ideo casus OL 30 id est] r Idem R id est pro omnibus eius casibus] id est

personarumque omnium discretiva sunt, ut quod deest nomini, id est personarum discretionem, ea loco illorum prolata compleant, et nominis quidem habent casus, verbi vero personas. itaque undique declinantur duas generales declinationes assumentia, unam nominis, alteram verbi, nec per confusionem, sed per aptissimam partitionem: terminationi enim iniecerunt casualem declinationem, principio vero personarum divisionem. est enim planum, quod, si in eadem parte duae fierent declinationes, contingebat casus mutationem impedimento fieri personarum discretioni, et contra personarum transitione corrumpi casuum proprietatem, quare casum quidem || discernens efficit 'mei, mihi, me', personam vero 'mei, tui, sui', personam vero et casum 'mei, tibi'. et in omnibus definitum est supra dictis, id est personis et casibus, in quibus etiam numeri manifestantur propter distributionem, quae in utramque partem eorum discessit, id est principium et finem. utraque tamen declinatio tam casuum quam personarum ad proprias partes absistens, id est | ad nomen et ad verbum, sine utebatur, ut 'bonus, bona, bonum', 'boni, bonae, boni', 'scribo, scribis, scribit'. non arbitror necessarium esse, si quis quaerat: 'quare autem in pronomine non concedebat personis magis terminatio, quemadmodum in verbis, quam principium?', quia oportebat semel uni concedere parti finem et, si est dicendum, rationabiliter casuali, quippe cum prius est nomen verbo, quemadmodum ostendimus, et manifestum, quod eius proprietates, id est casus, iure obtineat finem. praeterea pronomen est, quod pro nomine accipitur et imitatur nomen. et certum quod accidentium est eius significationi, id est substantiae, quae innascitur, persona. et si terminatio obtinet maxime partes orationis, finis autem pronominis casus est, obtinebit per finem, ut 'pronomen' vocetur, quippe quo imitatur nominis.

per omnes eius casus *G. desunt haec Apollonio l. l. p. 95, 9, accedit lectionis varietas, ut f. insiticia sint* 1 personarumque] *r* personarum quae *R* personarum quoque *G*

discretivae *GL* uel *ee* deest *G* personarum omnium discretio *NG* at *v. Apollon.*

l. l. p. 95, 10 sq. 2 discretio^{ne} *DD* compleant] *r* compleat *R* 3 casus habent *O* 5 partitionem] *r* partitionem *R* partitionem *D* iniect *M* 6 divisionem *L* 7 planum] *r* plenum *R* si in] *r* sine *R* fuerint *G* contingebant *G* 8 mutatione *OS* discretioni *D* post discretioni: et contra personarum discretionem (*sic*) iterat *R del. r* 9 transitioni *G* proprietatem *Rr* 11 mei tibi] *ἐμοί — σέ Apollonius l. l. p. 96, 10 Bk. ἐμοί σοι ἑβρί, l. ἐμοῦ, σοί* tibi se. et *N* diffinitum *NGr* diffinitum *S* 13 utramque] *r* utranque *GL* utranque *R* eorum partem *S* discessit *N* discescit *L* id est] *r* idem *M* idem *R* id *S* id est — finem] *om. Apollonius l. l. 12; an* (?) 14 in principium *MODN* 15 assistens *S* et adverbium (*i*) *G* et verbum *NL* 16 bonae bona *DG* 17 quaerat quis *S* 18 autem *del. r* terminatio*** (*nis*) *D* quemadmodum *L* quemadmodum in verbo quae in principium *Rr* 19 uni semel *N* 21 quemadmodum *L*

quemadmodum ostendimus ostendimus. Et *Rr* 22 proprietates *R* optineat *NS* finem] *d* fidem *D* 23 accidentium] *d* accidentium *D* accidens *N* 24 quae nascitur in persona *G* 25 optinet *RMNS* maximae *Rr* 26 optinebit *Nr* quippe in quo *O*

p. 1062. 63 P.

p. 37. 38 K.

proprietaem, id est casum, quamvis etiam verbi subiit proprietas, id est persona.

Oportere iudico, antequam de singulorum constructione pronominum dicam, disserere de eorum proprietatibus, ex quibus manifestum tradendae fiat documentum constructionis.

Quoniam igitur praedictum est de praecipua et singulari demonstra- VIII 55
tione pronominis, quae fit in utraque parte, in principio personarum, in fine casuum, de ceteris videamus. apud Graecos alia sunt demonstrativo-
rum pronominum absoluta, alia discretiva. absoluta dicuntur, quae non
egent alterius adiunctione personae, quae *ἐγκλιτικά*, id est inclinativa apud
illos sunt, ut *εἰδέν με, ἐλάλησέν μοι*; discretiva sunt, quae egent adi-
iunctione aliarum personarum, quae *ὀρθοτονούμενα* vocant, ut *εἰδέν
ἐμέ, οὐκ ἐκείνον*: necesse est enim aliam inferre personam, quomodo in
comparativis nominibus necesse est ad alias ea fieri personas, absoluta
vero eorum, id est positiva, per se proferuntur. apud nos autem prono-
mina eadem et discretiva sunt, ut 'vidit me' vel 'vidit me, illum
autem non'. nominativus tamen primae vel secundae personae prono- 56
minum, si verbo iungatur, quia verbum per se absolutam magis personam
significat, plerumque discretivus est, ut 'ego dico, ille autem non'.

Accidit pronomini relatio in tertia persona, per quam praedicta
nomina per recordationem pronominantur, id est per pronomen si-
gnificantur, ut 'Iuppiter postquam Troas et Hectora navibus appulit,
ipse reiecit oculos claros'. et sciendum, quod demonstrativa prono-

1 casum] r casuum *Rd* proprietas *Rr* 3 DE CONSTRUCTIONE PROPRIETATVM
PRONOMINVM *inscr. N* oportere autem iudico *R?* 4 proprietatibus *Rr* 5
constructionis] *d* constructiones *D* orationis sive constructionis *S* 6 singulari] *r*
singula *R* demonstratione] declinatione *coll. Apollonio de synt. p. 97, 12 sq. ἡ ἐξαι-
ρετος ἀλλοις Bekkerus ad h. l.* 7 in fine *spscr. r* 8 casuum nunc de *D*
demonstrativorum *S* 9 pronominum *L* dicunt *G* 10 adiunctione *D* ΕΓΚΛΙ-
ΤΙΚΑ r ENKΛΗΤΙΚΑ *N* & ΚΛΗΤΙΚΑ *R* ΕΤΡΑΙΤΙΚΑ *G* & ΕΝΚΛΗΤΙΚΑ *DS* et ENKΛΗΤΙΚΑ *L*
inclinativa] r indeclinativa *M* inclina *R* 11 ut *om. L* ΕΙΔΕΝ ΜΕ ΕΛΑΛΗΘΗΝ ΜΟΥ
G εἰδέν. ΜΕΙΛΑΛΗΘΗΝ ΜΟΥ *D* εἰδέν. ΜΕ. ΕΛΑΛΗΘΗΝ. *N* ΕΙΔΕΝ***ΕΛΑΛΗΘΗΝ *M* μοι] ΜΟΥ
SL 12 aliarum adiunctione *S* ὀρθοτονούμενα] r ὀρθοτονούμενα *NG* ὀρθοτο-
νούμενα *D* ὀρθοτονούμενα *M* ὀρθοτο.νούμενα *R* ὀρθοτονούμενα (n) *L* ΕΙΔΗΝ *S*
Ε.Δ. ΝΕΜΕ *Dd* ΕΙΔΗΝΜΕ *Rr* ΕΙΔΗΝΟΜΟΥΚΕ. ΚΕΙΝΟΝ. *N* 13 ΕΜΗ *G* ἐκείνον]
d ΕΚΙΝΟΝ *D* est *sup. lin. add. n* in *om. S* 14 comparativa nomina *S* est
om. G alias proferri personas *S* 15 eorum *sup. lin. add. n om. M* 16 ead-
em *om. GL* eadem et absoluta et discretiva *ODNSr.* et, *add. de ÷, spscr.*,
in mg. inf. eadem absoluta *add. l* me absolute et discretivae vidit *OS* hic abso-
lute s. discretivae *sup. lin. n* vel vidit me] *add. r om. RG* me] te *MDL* 17
post non notam d (i. e. deficit) *add. G* Nominativus (Nominativus *L*) tam primae
personae et secundae pronominum *GL* tamen] *ex corr.*, quam *pr. M* vel] *r*
& *R* 18 iungitur *DS* iunguntur *GL* coniugatur *O* per se] *r* ipse *R* plerun-
que *GL* discretivus] *dn* discretivum *ODNGL* discretivum sunt *Mm* est ut est
ego *d* 20 quam] *r* quem *R* pronomina *G* 22 Iuppiter etc.] *Hom. II. XIII*
v. 1. 3 ex Apollonio l. i. p. 98, 12 translati Iuppiter] *d* Iuppiter *DLr* haeciora *N*
haeciora *a R* appulit] *r* epulit *R* 23 reiecit] *r* reiecit *R* claros ÷ virgifs

mina non aliorum praedictorum loco nominum, quomodo relativa eorum, quae proferri demonstrative non possunt, accipiuntur, relativa vero praedictorum quidem loco nominum, sed quae iterum accipi non possunt. si quis enim pro 'ipse reiecit oculos claros', ponat iterum 'Iuppiter', non colligit duas orationes ad Iovem, sed quasi principium alterius facit orationis. potest autem proprium nomen et ad diversas proferri personas, ut si dicam 'Aiax venit ad Troiam, Ajax fortiter pugnavit contra Troianos', dubium, an de eadem dicam persona, cum duo eiusdem nominis fuerint, ad quos supra dicti actus pertinere possunt; sin autem dicam 'Aiax venit ad Troiam, idem fortiter pugnavit contra 10 Troianos', de una intellego persona. in omnibus igitur relativis pronomi-
57 nibus una eademque est oratio ex supra dicto nomine pendens. licet autem pro relativis pronomi-
nibus nomina ponere et orationem mutare, ut 'Iuppiter tonat, Iuppiter fulminat'; eae enim orationes singulae per se possunt proferri et invicem converso ordine praepostere dici, cum 15 non ad priorem refertur secunda, quod facit pronomen relativum, || quod ad praedictum nomen refertur. quotiens vero 'ille' vel 'hic' non ostendendum ante oculos aliquid referunt, oportet intellegere, quod eorum demonstratio | ad intellectum refertur; itaque quaedam sunt oculorum demonstrativa, ut 'ego' et 'tu', quaedam et oculorum et intellectus: oculo-
rum, ut:

Hic vir; hic est, tibi quem promitti saepius audis; intellectus, ut:

Hic pietatis honos? sic nos in sceptris reponis?

58 Praeterea sola pronomina diversis vocibus diversas tertias faciunt per-
sonas, cum verba una voce ad plures personas pertineant tertias: dici-
mus enim 'scribit Probus vel Servius', vel quicumque potest hunc actum
suscipere, non tamen hoc etiam in pronomi-
nibus. nam relativa quidem
sunt 'ipse' vel 'is' vel 'sui', quod est primitivum, demonstrativa vero
'hic', 'iste' vel 'ille'. sed interest, quod 'ille' spatio longiore in- 30

scripsit georgica, ipse quaeida quoq; Et sciendum S 1 loco* L 2 demonstrative] r demonstratiuae RD 3 possi M 4 pro add. d reiecit] r reicit R reiecit L Iuppiter] om. G iupiter Lr 5 collegit G colliget N 6 proferri] in referri mut. N referri S 7 post vocc. ad Troiam sqq. usque ad eadem vocc. om. S 8 aeadem D dico N personam Rr 9 fuerunt DNGL supradictis D pos- sunt pertinere N 10 idem] ipse GL 11 igitur add. r 12 est om. GL pendens ex supradicto nomine N liquet GL 14 iupiter utrobique Lr fulmi- nat ex flumina corr. D heq. D hae NS Ea + L orationes] r orationis R 15 per se] d persone D 16 post refertur sqq. usque ad refertur om. D add. d 17 ostendendum] r ostendum RG 20 ego tu ODS 21 ut Virgils in VI. hic S Verg. Aen. VI 792 23 ut idem hic S Verg. Aen. I 253 25 ad diversis N diversis vocibus diversis vocibus diversas S tertias om. D 26 pertinaeant D ut tertias Rr 27 probus aut servius M? quicumque Rr hunc actum potest G 28 non tantum hoc L 29 sunt quidem N his Rr is vel sui] g sui vel is GL uero ut hic N 30 post intellegitur: ut (-ut S) terentius in eunucho (ut terentius ait N in eunucho add. n; in eunuco D). Viden (Viden D Videsne S) tu illum (illum r) thais (illum thais O thais illum N) ? i. e. Ter. eun. III 6, 16 add. ONSrd cf. lib. XII § 3

p. 1044 P.

p. 39 K.

‘iste’ vero propinquiore, ‘hic’ autem non solum de praesente, ~~verum~~ etiam de absente possumus dicere, ad intellectum referentes demonstrationem, ut praedictum est, ut:

hoc regnum dea gentibus esse

5 Virgilius in I [ad absentem Carthaginem retulit demonstrationem]; ‘iste’ 59 vero plerumque ad oculorum demonstrationem profertur. Virgilius in VI:

Non hoc ista sibi tempus spectacula poscit;
inveniuntur tamen etiam hoc de absentibus protulisse auctores, vel de eis, quae cerni non possunt, ut supra dictum est. Virgilius in XI:

10 sed nunc est omnia quando.

Iste animus supra.

Terentius in adelphis:

iste tuus ipse sentiet

Posterius,

15 cum de absente Aeschino dicat. ‘ille’ quoque, cum est etiam relativum, potest tam de absente quam de praesente accipi, ut:

sic Iuppiter ille monebat,

et:

Tunc ille Aeneas?

20 et:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena
Carmen.

licet tamen per figuram conversionis, id est κατ’ ἀποστροφὴν, absentis quasi praesentis loquendo uti secunda persona, ut Iuvenalis in II:

25 Tunc duos una, saevissima vipera, cena,

Tunc duos?

Quomodo tamen apud Graecos additur et quibusdam pronomibus ad 60

1 propinquiore *G* post propinquiore: ut iste tuus filius *add. r* ut iste tuus filius est *N* in *ras.* ut iste meus filius *OD* ut iste tuus filius et hanc aspice prolem? *S* autem quod non *MODGL* praesente in praesenti *mut. N* 2 absente in absenti *mut. N* possumus *L* proferentes *L* 4 de agentibus *N* 5 *Verg. Aen. I 17* Virgilius in I — profertur ante Virgilius *om. R add. r, ut tamen post demonstrationem et ipsa haec m. sqq. usque ad demonstrationem omitteret* XI *G* I eneid *S* cartaginem *MNSLr* kartaginem *G* 6 profertur ut *M?* *Verg. Aen. VI 37* 7 istas *Verg. Fr.* ista sibi tempus *h. l. add., post* poscit, *ubi R haec vocc. po-* ^{uel se} *suerat, del. r* expectacula *Nn* poscit] sic etiam *Verg. Pal. Fr. Med. m. alt.* poscunt *Med. m. pr. Rom.* 8 hoc etiam *N* de absentibus hoc *S* de his *O* 9 *Verg. Aen. XI 509 sq.* 11 supra (e) *M* superat *N* superat *Verg. Med.* 12 terentius *ML Ter. adelph. I 2, 59 sq.* aldet *G* 13 ipse se sentiet *Ter. Bemb.* sentiat *GL* 15 absente] *r* absente *R* Aeschino] *d* aescino *DNSGL* est *add. r* etiam *om. G* 16 potest tamen tam *O* absente in absenti *mut. N* praesente in praesenti *mut. N* *Verg. Aen. VII 110 cf. lib. XII § 3* 17 sic] si *GL* Iuppiter *Lr* monebat] *d* mouebat *D* monebat. *Vif. Et N* 18 *Verg. Aen. I 617* 20 *Verg. Aen. I 1 sq. in codd. dett. cf. lib. XII § 11* 21 gracili modulatus] *r* gratili modulatur *R* 22 carmen *add. d* 23 liquet *G* *KATA RDSG* ἀποστροφὴν] *d* ἀποστροφὴν *D* ἀποστροφὴν *N* ἀποστροφὴν *S* 24 *Iuv. sat.* II 6, 641 *sq.* III. *N* 25 caena *G* coena *S* 26 Tunc ne *R* 27] id *G* *in Sr in ras.* *ι. ον N* quibusdān] *Rr* pronomibus *om. O*

p. 1064. 85 P.

p. 39 — 41 K.

vim significatio[n]is intendendam, ut *ἐκείνοσ, οὐτοσ, || ὀδί*, sic etiam apud nos 'met, te, pte, ce' appositae intendunt significationem, ut 'egomet, tute, meapte, nostrapte, huiusce', de quibus, cum de pronomine tractabamus, latius diximus.

Definiuntur autem personae pronominum non solum demonstratione, 5 quae praesentium cognitionem sub oculis ostendit, sed etiam relatione, quae absentium recognitionem habet. itaque bene dicebat Aristarchus, coniuga esse personis pronomina, cum similiter et coniuncte per omnes personas definiuntur vel demonstratione vel relatione, verba vero inconiuga, cum in prima quidem et secunda persona finiuntur, in tertia vero non, 10 nisi praecipuus sit ad aliquem unum pertinens actus, ut 'fulminat' et 'tonat' de Iove solo intellegimus, non quod verbum tertiae personae finitum est, sed quod is, qui eius significationem agit, proprium habet
61 hunc actum. manifestum est igitur, quod ideo diversae sunt pronominis positiones in tertia persona, ne una voce diversae significantur personae. 15 consequatur enim, ut ipsae quoque infinitae essent, quomodo in verbis tertiae personae, quod contrarium erat proprietati pronominum, quippe, cum una dictio plura significat, infinitatis causa fit; praeterea aliae quidem partes casuales a nominativo genitivum et ceteros casus ad consequentiam nominativi solent perficere. 20

Principalia vero pronomina, id est 'ego, tu, mei, tui, sui, mihi, tibi, sibi', positive magis per singulos casus declinantur, cum non potest 'ego' secundum rationem casualium 'mei' genitivum adhibere, neque tamen 'mei' genitivus 'mihi' et 'me' oportune asciscit, numeris quoque positive commutatis, 'ego, mei, nos; tu, tui, vos'. nullus enim 25 genitivus, qui non ex nominativo fit, convenienter declinatus potest nume-

1 intuendam *GL* ut *ἐκείνοσ*] ue. κε. νο. ci *G* KEINOICI *R* ΤΑΥΤΟCΙ *N*
 OCAI *S* OCI *NI* OAI *G* 2 te pte] tep. te *R* pte. te *r* appositae] *r* apposite *R* ad-
 dtae *MODNGL* addita *S* intendunt] *rd* intendit *R* intendu *D* significantiam
DNL significationi *G* 3 nostrapte uestrapte huiusce *N* de pronomine] *d* prono-
 mine *D* 4 tractabamus] *r* tractabimus *R* diximus latius *S* 5 Diffiniuntur *NS*
 6 ostendunt *OG* 7 recognitionem] *r* cognitionem *R* Aristarchus] *v.* *Apollon.*
de synt. p. 100, 20 sqq. coll. de pron. p. 1 C 3 sqq. Bk. aristarchus *RD* aristarchus
Sr 8 coniugasse personis *G* cum coniunctae similiter per *GL* (per omnes in *mg.*
add. L) cum similiter coniuncta per *M* coniunctae *Sr* coniuncta *O* 9 Verbo
 uero coniugaci ^v *IN* imprima *Rr* inconiuga esse cum *N* 10 secundam *N* uero
om. G 12 love] deo uero *S* uel deo *sup. lin. add. N* non quoad (a) *D* 13
 uel is
 his *Rr* hic *G* hic *L* hic alias is *M* 14 est *sup. lin. add. Nm* pronominis] *r*
 pronominibus *R* 16 quoque personae infinitae *GL* infinitae] *r* infinita *R* 17
 pro quia
 quippe *om., sup. lin. m. ant. add.* quippe *S* 18 dictio] *r* λέξις *Apollonius l. l. p. 101,*
23 Bk. adiectio *RDSG* plura significat] *r* plura]ificat *R* infinitatis] *d* infinitis *D*
 20 perficere] *r* proficere *RL* 21 michi *N* 22 positive] *r* positinae *OSrg*
 casus *om. R* 24 mihi datiuum et me accum *S* oportune] *add. g* oportunae *Rr*
 asciscit *Mdr* asciscit *S* asciscit *G* 25 positive] *r* positinae *RS* Nonnullus
S 26 genitivus] *ex* genitivos *corr. D* fit et] *Rr* sit *ONS* declinatus *r* de-
 clinantur *R*

p. 1065. 66 P.

p. 41. 42 K.

rum pluralem nominativo consequentem exhibere; declinatus enim a nominativo congrue huic condeclinat tam sequentes casus quam numeros. itaque *ἑτεροκλιτα*, id est diversiclinia, necessario consequetur aliquis nominativus || aptus genetivo, ex quo reliquae figurationes tam numerorum quam casuum redduntur, ut 'itineris' genativus fecit 'itineri' et 'itenera', et ex hoc nominativus quoque 'itiner' necessario accipitur; similiter 'precis' et 'vicis' et 'frugis' et 'lateris', qui sunt genetivi, faciunt 'preci' et 'vici' et 'frugi' et 'lateri', et 'preces, vices, fruges, lateres'; quapropter oportune inerunt nominativi supra dictis nominibus et 'prex' et 'vix' et 'frux' vel 'frugis' et 'later'. ergo 'mei' genetivus non declinatus, sed positive factus consequentiam tam casuum quam numerorum recusavit, 'ille' autem et 'iste' et similia, cum genetivum a nominativo habent declinatum, habuerunt etiam reliquos casus et numeros consequentes.

Sed forte quaerat aliquis 'cur consequentiam evitarunt pronomina et cur non omnia?' nominum positio inventa est ad significationem qualitatum vel communium vel propriarum, quae sunt innumerabiles, ut 'homo, Plato'. et quoniam neque demonstrationem habent ea neque relationem, quibus finiuntur personae pronominum, innumerabilis in eis, id est nominibus, positio fiebat, | ut singulorum figuratio nominum singulis reddat suppositorum suam qualitatem, quare non mediocriter disturbant qualitatis significationem, cum in unam concidant vocem nominum positiones tam in propriis quam in appellativis. inde caruit definitione persona ea, quae in nomine ipso intellegitur; nec mirum, cum propria quoque nomina, quam-

1 consequens S exhibere D enim] antem OL 2 condeclinat L 3 *ἑτεροκλιτα*
 uel A
 ῥ ἑτεροκλιτα L et εροκλιτα G & εροκλιτα Dd εθεροκλιτα S εβροκλιτα N εροκλιτα R
 consequentes O 4 quo gnto reliquae N 5 reddantur D iteneris GL
 facit S iteneri et itenera GL itinera ex N 6 itener L itenera D 7 precis
 et vicis et precis et vici et frugis MO 8 et lateri et frugi L lateri] alteri O
 et praeces et vices Rr fruges vices O 9 inierunt (i) R nominativi] nomi-
 nam M 10 uel fruges L genetiuis ex genetiuis corr. D 11 a se ipso
 post sed spscr. S positivae Rr 12 histe D cum genetiuis ex conge-
 netivum corr. D 15 euitauerunt GLd euitauerunt sicut est ego tu sui prono-
 mina M 16 omnia] sic RMSGd, quod coll. Apollonio assecutus erat Bekkerus ad
 Apollon. l. l. p. 103, 13 qui cf. nomina ODNLg est] sunt O qualitatum (i) Rr
 17 propriarum M propriorum DNGLr propriorem R 18 demonstrationem] r
 demonstracionem R habet O ea] sic sup. ras. L ^{rela} positionem certam quibus S
 19 post pronominum: Nam etsi inueniantur (inueniuntur Od) nomina relatiua ut
 qui qualis ipsa (ipse O) relatio eorum infinita est add. ON, r in mg., d sup. lin.
 uel ut
 innumerabilis] d innumerabiles D 20 faciebat Rr ut] unde LGg uelut O 21
 suppositorum ex suppositorum corr. L post qualitatem: Nam etsi inueniantur no-
 mina relatiua ut qui. qualis. quantus. ipsa relatio eorum infinita est inserit S me-
 diocriter] r medrioter R disturbant ex disturbant corr. S 22 concedant ML
 23 diffinitione SL personae Rr quae] rd qua RD 24 ipso om. L
 cum ex com corr. D

p. 1066. 67 P.

p. 42. 43 K.

vis ideo ponantur, ut unumquemque ab aliis omnibus discernant, incerta sint tamen, cum non possint omnes eius qualitates, quae illum separant ab aliis omnibus, ostendere absque demonstrationis auxilio, quae fit per pronomen. quamvis enim sciamus, quod poeta sit Virgilius et filius Maronis, cernentes eum, si posset fieri, nesciebamus, eius esse hoc nomen, nisi si qui nobis eum demonstrans dixisset: 'hic est Virgilius'. propter quod per singulas figurationes separatus nominativus exigebat obliquos casus congruos proprietatis suae, ne fieret || significatio tam confusa. inde etiam genera necessario subeunt, ut cum qualitate figurationis discernant
 64 etiam genus. inde inventae sunt etiam adiectivae positiones, ut consequentia nominibus communibus vel propriis compleantur, ut equo 'albus' vel 'fortis', Platoni vero 'sapiens' vel 'bonus' adicitur, Marti 'Gradivus' et alia multa, quae possunt accidere. unde etiam compositiones sunt inventae, ut 'beneficus, maleficus, omnipotens', quae ex accidentibus conficiebantur [quae sunt qualitatis vel quantitatis]. pronomina vero 15 ea, quae ad nihil aliud aspiciunt per demonstrationem nisi ad propriam aliquam substantiam et ad ei accidentes qualitates, quae possunt oculis conspici, ut 'album' vel 'nigrum', 'longum' vel 'breve', - voce autem ipsa pronominis non manifestantur nisi substantiae, - iure plurimas recusaverunt vocum figurationes, quippe cum singulae earum per singulos casus pro omnibus accipiantur nominibus: | in omnibus enim rebus substantiae quidem singulae sunt, qualitates vero multae, quae nomine
 05 volunt intellegi. quod si verum est, naturaliter abstulit ab eis nominum consequens declinatio, ne, cum pro omnibus accipiantur nominibus, uni eorum terminationi succedant. et cum unicam ad omnia, quae sunt, habeant significationem, ut una voce generali proprietates omnium demon-

1 ponatur *O* ut] et *GL* uel ut in *mg. L* unumquemque *G* +omnibus (n-i)
R post omnibus *sqq. usque ad* omnibus *om. O* 2 sunt *GL* eius *om. L*
 separant *ex* seperant *corr. N* 3 auxilio] *rg* auxilia *RG* 5 possit *GL* nesci-
 remus *S* 6 si *om. DNG* quis *MDNS* 7 figurationes significationes separa-
 tus *O* sepatus *N* nomina ^{tius} *Rr* exigebatur *G* 8 proprietati *DNSr* fle-
 ret incerta significatio *ONS* ^{incerta} confusa *Dd* 9 cum *sup. lin. add. r* uel figura-
 tionis
 tionis *Dd* significationis *M* discernant] *d* discernat *ODGL* discernatur *NS* 10
 inde] Hinc *S* Inde etiam *O* etiam] *h. l. om. O* etiam et *N* consequentiam *M*
 11 compleant *MG* ut quo albus *O* 12 Platoni] *rd* platini *R* platino *D* gran-
 dius *G* graus *O* 13 accedere *NL* 14 sunt inventae] *r* sint inuente *R* be-
 neficus *GL* maleficus] *add. r* malificus *G* maledicus *DS* et *ex* *corr. N* ex-
 ac
 cidentibus *RrNG* 15 confitebantur *D* sint *Rr* 16 vero *om. G* ea *om. S*
 17 accedentem *L* possunt sub oculis *G* 18 brenē *SL* 19 ipse *G* 21
 pro omibus accipiantur nominibus] *r* pro nominibus accipiantur *R* 22 quidem *sup.*
lin. add. L multae *om. S* 23 uolunt intellegi nomine *N* abstetit *GL* 24
 declinatione ne *Rr* nec cum *O* uel pronominibus
 pro omnibus *G* pro nominibus *S* pro omnibus (n-i)
L 25 succedant *ex* succedent *corr. S* succedat *O* . quae sunt ad omnia *O* 26
 proprietates *R* demonstrant *N* demonstrarent *SL*

p. 1067. 68 P.

p. 43. 44 K.

strent, unicum habuerunt etiam vocis declinationem, ut singulas varient personarum et casuum prolationes, nulli obnoxia regulae, quae in unicis nec locum habere vocibus poterat. manifestum est autem, quod et prima et secunda persona, in quibus sola est demonstratio, singulas habent voces. itaque genera quoque omnia non abscessa propriis terminationibus, sed per eundem finem congruam habuerunt positionem, quippe cum per ea demonstratio substantiam per se significat absque discretionem generum. 'ille' 66 autem et 'ipse' et 'hic' et 'iste' et 'is', quia in diversis tertiis poterant esse personis absentibus vel || praesentibus et longe vel iuxta positus, definitionis causa manifestandae etiam genus cum consequenti declinatione acceperunt.

Quemadmodum nomina, sic etiam pronomina per singulos casus similiter cum verbis construuntur. et nominativis quidem intransitive, obliquis vero transitive verba coniunguntur, ut 'Theoctistus' vel 'iste currit', 15 'Theoctisti' vel 'istius misereor', 'Theoctisto' vel 'isti praebeo', 'Theoctistum' vel 'istum video'. ablativus etiam ceteros obliquos sequitur, 67 'Theoctisto' vel 'isto gaudeo'; nam vocativus quoque intransitive secundis adiungitur verborum personis, cum proprius sit naturaliter secundae personae, ut 'Theoctiste' vel 'tu noster doctor legis' vel 'lege'. Virgilius in X:

vigilansne deum gens

Aenea? vigila.

obliqui tamen constructionem verborum, quae fit intransitive cum nominativis, excipiunt transitive, nisi sint verba absoluta, | ut 'Theoctistus' vel 'iste vivit, spirat, floret, viget' et similia: ea enim non egent

1 etiam habuerunt *O* varient] *d* variant *MDGL* 3 nec] vel *S* poterant
Ld post poterat: quare prima et secunda nominum persona singulas habent voces *add. S* 4 persona *om. O* singulas *om. G* sigulas *D* habeant *G* 5
 abscessa] *d* abscessa *DG* 6 quippe *S* ea] vel cas *in mg. S* 7 post significat:
 praesentem (praesentem *r*) et iuxta positam quae conspicua possit haberi (habere *S*)
 etiam in voce non (non *om. S*) discernantur. ipsa tamen demonstratione genera *add. S*
 et *in mg. r* absque discretionem generum *om. S* discretionem *L* 8 hinc *D*
 his *Rr* 9 longae et iuxta *L* iuxta] *r* iuxta *R* 10 definitionis *GL* causa] *causae*
 cuiusdam *M* cuiusdam *L* cum consequenti] cum sequenti *L* cōsequenti *N* consequenti *G*
 11 acceperunt] *r* acceperunt *R* 12 DE CONSTRUCTIONE PRONOMINVM *inscr. N*
 Quemadmodum] *r* quemadmodum *R* quemadmodum *L* 13 nominativu' *S*
 nominativus quidem transitive *O* intransitive] *r* intransitive *RD* obliquis vero

transitive obliquis vero transitive *Rr* 14 coniunguntur ^{h c} intransitive *Rr* theoctistus

hic et per *sqq. N* 15 theoctisti (h) hic et in *sqq. h* inter e et o sive immisso sive eraso *D* theoctisti *r* theoctiste *R* illius *G* Theoctisto] *r* theoctisto *R* et sic per *sqq.* 16 vel istum *om. O* 17 gaudeo] *r* gaudio *RD* 18 iungitur *D*

pro prius *N* in voc. naturaliter desinit *G* 19 ut] ÷ ut *S* vel] *r* & *R* lege** (re) *D* *Verg. Aen. X* 228 *sq.* 23 constructionem] *r* constructione *R* 24 transitive *Rr* post transitive: ut apollonius legit homerum (homerum *d*) *add. Sd*, notis ÷ et: inclusit *i. e.* delenda esse significavit *S* theoctistus *M* 25 spirat] *rd* spira *R* spiret *D* enim *add. r*

p. 1068. 69 P.

p. 44 K.

obliquorum adiunctione, id est transitione in alias personas, affectus tamen singulorum ostendentibus verbis, ut 'ego doceo illum' vel 'Theoctistus docet Priscianum, ego doceor ab isto, tu doceris ab illo'. sciendum autem, quod impersonalia, sive transitive sive intransitive proferantur, obliquis casibus iunguntur, nisi per defectionem proferantur: 5
68 intransitive, ut 'curritur a me' pro 'curro' vel 'statur a te' pro 'stas' vel 'sedetur ab illo' pro 'sedet ille'; quamvis in eis quoque potest ipsa res intellegi voce passiva, ut 'curritur cursus' et 'bellatur bellum', unde etiam, si non addatur a quo, potest tamen sensum complere ipsius rei, quae agit. Virgilius in VII: 10

certatur comminus armis.

Terentius in eunucho:

quid agit? - Statur.

transitive, ut 'miseret me tui, pudet te mei, paenitet illum sui'. 'mei' autem et 'tui' et 'sui' genitivos hic intellegimus primitivorum, qui 15
69 iidem et possessivorum sunt genetivi. nec mirum, eandem vocem mutatione significationis ad aliam speciem transire, cum soleat diversa significatio easdem voces etiam ad alias partes trans||ferre, ut nomina in adverbia, sublime volat pro 'sublimiter', sole recens orto pro 'recenter', et contra adverbia in nomina, ut sponte sua, et mane novum, et 20
participia in nomina, ut 'amans' ὁ ἐραστὴς, 'sapiens' ὁ σοφός, 'doctus' ὁ ἐπαιδευτός, 'factum' τὸ ἔργον; carent enim tempore in his significationibus. igitur non voces magis valent in partitione dictionum quam earum significationes.

Loco nominum pronomina ponuntur, non, ut quidam existimant, propter 25
nominum ignorantiam. quae enim ignorantia nominum est, cum dicat Aeneas ad Didonem:

1 affectus ex affectus corr. D post tamen: id est significationes add. O, D sup.
lin. r in mg. 2 ostendunt O ostendentibus uerbis D istum MODNS
vel] ut MD 3 priscianum L 4 siue ante intransitive add. r 5 adiunguntur L
proferantur] proferantur obliquorum casuum S proferantur intransitive proferantur

Rr 7 stas et sedetur L sedetur] d sedentur D 9 sensum^s Rr 10 ut virgilius S Verg. Aen. VII 553 (def. Verg. Pal.) 11 certatur] pugnatur libri Verg. (pugnantur Dorvill.) bellatur Prisc. lib. XVIII § 55 et sic h. l. S 12 terentius MO Ter. eun. II 2, 40 13 quid] r qui R 14 miseret mei tui M 15 et ante tui add. r 16 qui iidem] r qui idem RML qui quidem DS quidem ON eadem O 17 cum soleat] d Consoleat D 18 nomina in] r nona R 19 ut sublime N sublime volat cf. adn. ad lib. XV § 5 uolant M? uolans S sublimiter ex subsimiliter corr. M Verg. georg. III 156 req.us orto pro req.uter L recenter. econtra M 20 sponte sua] Verg. Aen. VI 82 etc. cf. lib. XIII § 17. sua sponte S mane novum] Verg. georg. III 325 nono OL 21 participia D ορασις N σοφός] sic R σοφικ r 22 ἐπαιδευτός] d ἐπαιδευτός D ἐπιτακτικός M ἐπιτακτικός R τοε.προν N το ορον S tempora O 23 voces] r uocis R partitione (cipa) Rr 24 earum] r eorum RMNL 26 ignorantiam] r generantiam R 27 aeneas S Didonem] r ditionem R Verg. Aen. III 333 sq. (def. Verg. Rom.)

ego te, quae plurima fando

Enumerare vales?

sed manifestum, quod quia non possunt nomina in prima et secunda esse
 persona, ut ostendimus. | at dicet aliquis «quid igitur? non etiam igno- XI 70
 5 ratis nominibus dicimus 'ego' et 'tu'?» ad quem respondendum est,
 quod ex accidente hoc fit [id est demonstratione propriae qualitatis], cum
 similiter etiam cognita nomina pronominae saepe exigunt constructionem.
 non minus tamen sic quoque loco eorum accipiuntur. vi enim proprium
 nomen intellegitur per pronomen: non dico vocis nomen, sed quod ex ea
 10 ostenditur, id est propria qualitas suppositi, in qua sunt propria nomina.
 quamobrem ad nihil utile pertinent pronomina, si carent personis osten-
 dentis et eius, qui ostenditur. itaque cum scribuntur per se pronomina,
 nimium infinita sunt, scilicet cum sua materia excidunt [id est demon-
 15 stratione qualitatis propriae]. unde rationabiliter, qui sibi invicem scri-
 bunt, solent nomina praepone propria, quibus sine perfectio orationis
 non constaret, cum ponantur pronomina tam primae quam secundae per-
 sonae propter accidentes actus tam scribenti quam illi ad quem scribit.
 praepositis igitur nominibus propriis, ut 'Cicero Bruto', vi ad ea de- 71
 demonstrationes faciunt pronomina. si enim ponam 'ego tibi et dudum
 20 scripsi', ostendit per pronomen 'ego' nominis praepositum nominati-
 vum, per 'tibi' autem dativum secundae personae, qui loco dativi nomi-
 nis praepositi accipitur. nec dubium est, quod sublatis nominibus ante-
 positis etiam pronomina infinita fiunt.

Est autem causa, propter quam nomina non possunt accipi in prima
 25 et secunda persona, quam superius quoque diximus, vel quod substantiae
 et qualitates generales et communes et speciales et individuae, in quibus
 sunt nomina, non habent certam discretionem personarum, ut puta 'om-
 nis homo' et substantia potest dici et animal et homo, et nominari
 'Plato' vel 'Cicero' vel 'Virgilius' vel quodcumque ex propriis nominibus
 30 potest imponi uni ali|cui ex omnibus. prima autem persona ad nullum XII 72
 pertinet nisi ad ipsum qui loquitur; nec secunda ad alium nisi ad eum

1 plurima] r plura R 2 enumerale R 3 quia om. D 4 au¹ Rr aut DS
 ut L qui^d Rr 5 quem] quod M? est om. MDNSL s. ē. spscr. n 6
 accidente] r in accidenti mut. N occidente R accedente L 8 minis M sic] r
 sit R vi] Si S proprium nomen] r pronomen R 9 intelligitur ex intellege-
 tur mut. N sed] et O 10 qualitatis RrM subpositi RS nomina ex no-
 mena corr. D 11 ad] d a D careant MONSL 12 qui] quae MORDNS
 ostenditur] sic N uel ostendatur sup. lin. n cum scribuntur ex conscribuntur corr.
 D per se om. ONSL 13 cum a sua N excidunt ex excedunt corr. N exced-
 unt. ML idem M 15 sine quibus] MS 16 cum ponantur] Cumponantur r
 Componantur R Cum ponuntur L 17 accedentes L scribenti] d scribendi D
 scribentis Or 18 vi om. D eas S 19 no^c Rr 20 ostendit] sic RM ostendi
 O?DNSLr τὸ γὰρ 'ἔγώ σοι καὶ πάλαι ἔγραφα' δείκνυσαι Apollon. l. l. p. 113, 9
 22 accipiuntur O 27 sunt] sint O ut pote L 30 uni om. O ex noibus N
 31 ad alium] sup. lin. L ad aliam N ad eum ad quem NL

p. 1070. 71 P.

p. 46. 47 K.

in quem intenditur sermo vel propter hoc autem vel etiam propter illud, quod non ipsi nobis imponimus nomina, quod suum est primae personae, nec ad eos qui nascuntur intendentes sermonem, quod est secundae personae, eorum positionem (id est nominationem) facimus. necesse est ergo in tertiam personam concedere nomina per omnes casus absque vocativo, qui primus transfert positionem a tertia persona ad secundam, propterea quod per eum fit demonstratio praesens eius, in quem facta sit positio nominis. illud quoque manifestum, quod a nobis verba facientes, id est proferentes, ad alias debemus ea personas intendere. et apparet, quod non licet nominibus uti, quod tertiary sunt ea personarum, sed ratio exigit a prima ad secundam fieri verba; quamobrem subierunt pronomina, hoc quod non poterat nomen complementia, cum dicimus 'ego tibi scripsi'.

Praedicta autem est causa, quapropter pronomen unum pro omnibus accipitur nominibus, id est quod demonstrationem vel relationem habet alicuius certae substantiae, quae in omnibus propriis est nominibus, una eademque voce significanda. nemo tamen putet, quod nihil usus habeant tertiae pronomina personae, cum omnia nomina in eam possunt personam accipi, et dicat: 'si possent in prima et secunda inveniri nomina persona, fortassis nec excogitarentur pronomina'. nam possu[m]mus ad hoc dicere, quod pronomina semel no[m]inum loco nata ex accidente habuerunt etiam demonstrationem; sub oculis enim omnes eorum personae plerumque cernuntur. itaque praecipuum habuerunt accidens demonstrationem, quae profecta per coniunctionem primae et secundae personae pervenit etiam ad tertiam. non igitur quod non habet tertias personas nomen, ideo excogitata sunt pronomina, sed quoniam expers est demonstrationis, quae est in pronomibus. itaque inest utrumque in illo Virgiliano:

hic Caesar et omnis Iuli

Progenies,

1 autem om. L 2 post nomina sqq. usque ad nomina om. R add. r 3 nec adeo qui L 5 ergo ad tertiam L 7 cum] r eam RODS quidam codices habent per eum ut subaudiatur uocativum d in mg. cf. Apollon. l. l. p. 113, 25 sqq. 8
 *ominis (h) Rr 9 apparet] d aparet D 10 ea] r & R 11 uerbi O 14 est uel qua
 om. R quampropter Dd 16 uua] in O 17 eademque Rr significandum RMOD significandam L habent MODNS 18 omnia nomina] OSr nomina RMDN omnia L δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι Apollon. l. l. p. 114, 13
 19 possent ex possunt corr. D secunda persona inueniri nomina personae O persona nomina S 20 ad om. O dicere] r cidere R 21 quod om. O 'nominum loco R loco nominum N nata ex nat& corr. D accedente L 22 demonstrationes O plerumque L 23 praecipuum] ex corr. r ptium ni f. R accedens L demonstrationem L 24 ^{pro}fecta N profecto MDSr, at v. Apollon. l. l. p. 114, 22 sqq. coniugationem SL uel coniunctionem add. s personae om. S 25 quod habet M habeat D cogitata O 26 sed om. O expers est] r expens R 27 utrumque L Verg. Aen. VI 790 sq. 28 hic Caesar] π cum Vergilio et libris Prisciani infra § 79 Caesar hic μ hic augustus (sic r, hic augustis R) libri omnis] r omni R iulii N

p. 1071 P.

p. 47. 48 K.

satis necessarium. quia enim cernitur Augustus, demonstratione usus est per pronomen, quae nomine fieri non poterat hic; ut autem qualitatem quoque propriam ostenderet personae, quam demonstraret, addidit 'Caesar'.

His itaque ita se habentibus certum est, quod, si dicam 'Priscianus scribo' et his similia, sine dubio incongrue dico, nec propter aliud quid nisi propter personarum inconsequentiam: tertiae enim personae est nomen, verbum vero primae; est igitur consequens, quod in duabus 76 tertiis profertur, ut 'Priscianus scribit'. non tamen omnino ubique hoc 10 observamus; quae enim substantiam significant verba vel nominationem, asciscunt aptissime nomina et in prima et in secunda persona, id quod est in aliis inconsequens, ut sum pius Aeneas, 'Cicero nominor' et his similia, quamvis auctores inveniantur licentia solita utentes et aliis quoque verbis primae vel secundae personae coniungentes nomina, ut Homerus:

15 Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος γε
ῥύομαι.

Euripides in Hecuba:

Ἦκω νεκρῶν κενθμῶνα | καὶ σκότου πύλας
Λιπῶν . . . Πολύδωρος.

20 idem in Bacchis:

Ἦκω Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίαν κατὰ
Διόνυσος.

1 necessarium est. L 2 quae a nomine D qui nomine O 3 personae] r personam R demonstraret] r demoustrat R demonstrat in demonstrat *mut.* N demonstrabat M? 4 Caesar] α augustus RMONSL 2, 3 μπ augustum D angustus 1

5 itaque ita] *scripsi τοῦτων οὖν* (οὖν *om. cod. Vat. ed. Ald.*) τῆδε ἐχόντων Apollon. l. l. p. 115, 6 itaque ML itaque Rr ita* (q;) D ita ON itaque igitur S

priscianus L 6 incongruae Rr congrue O 7 inconsequentiam] r consequentiam RS 9 priscianus L ubique *om. S* 11 adsciscunt Md assiscunt S in ante secunda *add. d* id* quod (ς) L 12 inconsequens] m. *rec. in S* consequens S Verg. Aen. I 378 ηρας D 13 his *om. R?* auctores] gῆοr in *mg. add.* L auctores grecorum NS iuveniantur] r uariantur R solita *ex soluta corr. D* vel] et MO?L 15 Hom. II. XV 256 sq. 16 φοβων N φοβησθαιον αα- λωνα R αποααλωνα MDNI *sup. ras.* 4-5 *literarum* απποααον.ααρυς.μορον. S

χρισαορον D χρισαερον N ὅς σε] οσε R occen D occen S MN πάρος] ιταρο N γε] D *ex corr. et haec codd. aliquot Hom. veluti Harl. Vind. quint. Lips. lectio indicata videtur per τε in RMDpr. NSL περ O?α cum Homero (sic Ven.)* 17 ΡΙΟΜΑΙ N ΡΙΟΝΑΙ SL ῥύομ', ομῶς *etc.* Honerus 18 Euripides] r euripes R

Eur. Hec. 1-3 in hecuba Rr in hecuba M *** in cuba D in hecuba N incuba L 19 ΗΚΑ N ΗΚΑ D ΝΕΚΡΟΝ RSL ΝΚΡΟΝ D ΝΚΡΥΝ MN ΚΑΘΕΜΑΩΝΑ D ΚΕΥΕΜΩΝΑ N ΚΕΥΔΕΜΟΝΑ Sl in *ras.* ΣΚΑΤΟΥ M ΣΚΟΤΟΙ N σκότους v. l. *cod. Marc. A*

Eurip. πύλας] Euripides ΠΑΛΛΑΣ RMSL ΤΙΛΛΑΣ D ΤΙΑ.ΑΛΑΣ N πύλας λιπῶν] ΠΥΛΗΤΩΝ O 20 λιπῶν] 2. Euripides ΛΕΙΠΩΝ R ΕΙΠΩΝ S ΛΕΙΩΝ M *ΕΙΠΩΝ (Α) L ΛΕΙΩΝ N post λιπῶν: ἔν' Ἀιδης χωρὶς ἀκίσται θεῶν, *codd. certe Prisciani om.*

λιπῶν—Διὸς] ΒΑΙΑΝ D ΠΟΛΙΔΩΡΟC L ΠΟΛΙΔΟΡΟC SL ΠΥΛΙΑΩΡΟC R ΠΥΛΙΑΩΡΟC M ΠΥΡΟC N 21 idem in Bacchis] γῆε. S Eur. Bacch. I sq. bachis RNL 22 ΗΚΩ|ΤΟC N ΠΑΙC RS ΤΙΑΙC D ΙΤΑΤC N ΤΗΝΘΘ R ΤΗΝΑΕ N ΤΗΝΑΕΒΒΑΙΑΝ D Θηβαίαν] *sic etiam schol. Heph. p. 183, 14 ed. alt. Gaisf.* Θηβαίαν *codd.* Eurip. ΘΕΒΑΙΑΝ RSL (Α *posterius ex corr. in L*) ΘΕΒΑΙΗ N κατὰ]

χθόνα Euripides ΔΤΩΝΥCΩC O

Thucydides: ἦκω Θεμιστοκλῆς παρὰ σέ, in quibus omnibus deest 'ego'; nostri quoque, ut Iuvenalis in IIII:

Nam cum sis conviva mihi promissus, habebis
Euandrum, venies Tirynthius aut minor illo
Hospes,

deest enim 'tu'.

Supra dictis vero, id est substantivis, et sine pronomine bene omnes adiunguntur personae et vocativis || verbis. cum enim ipsa verba per se substantiam uniuscuiusque propriam colligant vel substantiae nominationem, necessario relictis pronomibus, quae ipsa quoque substantiam quantum ad vocem solam significant, ad nomina se applicant, quae propriam qualitatem demonstrant, ut 'homo sum', 'Apollonius vocor'; unde 'ego sum' vel 'ego vocor' per se nemo dicit, cum duplicata substantiae demonstratio sine qualitate nihil perfectum significaret. non erat enim possibile propriam positionem, quae significatur nomine proprio, attribuire voci communi, id est ad omnes generaliter pertinenti, quod est pronomen, si diceremus 'ego sum', 'ego nominor', verba ad pronomen referentes. nam significationem non propriae qualitatis, sed quae communiter omnibus accidit essentiae demonstrativae faceremus, ad quam pertinet 'ego'.

XIII 79 eadem est ratio in ceteris quoque personis. manifestum est igitur, quod quia contentur suam positionem nominum supra dicta verba, id est nominationem, evocant ea a tertia ad primam, quando dico 'Priscianus sum' vel 'Cicero vocor', cum specialem | substantiam, quam pronomen additum demonstraret, habeat in se ipsum verbum substantivum vel vocativum.

Itaque frequenter invenimus, demonstrativis pronomibus sitis non posita supra dicta verba tamen intellegi, ut Virgilius in VI:

I THUCYΔAIAC R TEYCYΔAIAC SL TEYCIAIEC N TUNCYBIAEC D Thuc. I 137
Θεμιστοκλῆς ἦκω παρὰ σέ ἦκω] O? Monac. B i. e. M ap. Krehlum, cf. Spengelium
Varr. p. 624 HOW (sic teste Heinio) ML H. CW S HCO N ECW R NA D Θεμιστο-
κλῆς ἦκω cum Thuc. α TEMICTOKAHC R ΘEMICTOKANC M TEMICTOKAE N BEMICTO-
KAC D ΘHNHTOKAI L ΘHNCTO. KAI L ITAPA N IAPA D 2 Iuvenalis R m. pr. corr.
Iuv. sat. IIII 11, 60 sqq. 3 conuiui^a (i) R conuiui^a L promissus L 4 venies] D
uel veniens sup. lin. add. d tyrinthius S tyrintius D tirinthius RMN thirintheus L
tirynthius Iuv. Pith. au] MOSL cum Iuvenale haut R haud DNR 5 hospes] n
ospes NL 6 enim om. M 7 et] d om. DS pronomine. bene N 8 per] r
pro R 9 ipsiuscuiusque S vel] cum O 10 ipsa] r ipsam RD substan-
tiam quoque D 11 uocem solam R solam uocem N post qualitatem: s-u gene-
ralem seu specialem add. MO? et in mg. rds 12 appollonius RDL 11 nil N
enim erat DN 15 attribuire] r atribuire R adtribuire N 16 communi ex
commune corr. R pronomem add. r 17 referentes L r-feretur O 18 proprie
DLO? 19 essentia O demonstratiue (a) L demonstratiue RMOD 20 perso-
nis] praesentis O 22 primam] d prima D p-rcianus L 24 ditum Rr
demonstraret N ex corr. habeat et ipsum O 26 sitis] positus NS suis M 27
Verg. Aen. VI 790 sq. cf. § 75 VII N

hic Caesar et omnis Iuli

Progenies.

adeoque demonstratio huius est causa, quod adverbis quoque demonstrativis saepe positis, non est necesse addere supra dicta verba, ut Virgilius in I Aeneidos:

Tunc ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae?

idem in III:

Nam Polydorus ego.

idem in eodem:

10 Ecce tibi Ausoniae tellus, hanc arripe velis.

nec non etiam nomine substantiae posito frequenter deficiunt verba substantiva. Lucanus in I:

Quis furor, o cives, quae tanta insania ferri!

Virgilius in IIII Aeneidos:

15 Quis tibi tum, Dido, cernenti talia sensus!

Quosve dabas gemitus!

et 'qualis' tamen et 'quantus' positis infinitis, pro quibus etiam 'quis' ponitur, saepius deficiunt verba substantiva, quomodo etiam participiis, ut Iuvenalis in IIII:

20 O qualis facies et quali digna tabella!

Virgilius in I Aeneidis:

Certe hinc Romanos olim, volventibus annis,

Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucri,

Qui mare, qui terras omni ditione tenerent,

25 Pollicitus.

(non tamen etiam, si dicamus 'Cicero accuso', bene dicitur, ut si dicam 'Cicero sum'; non enim accusationis verbum proprietatem sic significaret substantiae, quomodo substantivum verbum, vel nominationis,

I cesar MDNS iulii N 3 adeoque Rr adeo quoque N Ideoque S demonstratio rei huius N post quod: non solum pronomibus sed add. O (an post causa O?) S, r in mg., d sup. tin. 4 Verg. Aen. I 617 6 ille D quem] r quam R anchise DNS 7 Verg. Aen. III 45 III Aeneidos S 8 polidorus MDNSr poliderus R pallidorus L post ego: hic confixum ferrea textit ad versum complendum add. S 9 Verg. Aen. III 477 (def. Verg. Rom., post Auso lacuna in Pul.) 10 Ecce N vellis M 11 positio M 12 Luc. Phars. I 8 13 o cives] r occes ut vid. R quae tanta ex quantanta corr. D insania] sic etiam vetus ms. Cantabrig. Prisciani a Bentleio l., voc. ex Verg. Aen. II 42 vel VII 461 huc illatum; licentia S et codd. aliquot a Cortio et Martyni-Laguna ad Luc. l. comm. et a Wassio in indice Sall. s. v. licentia l. cum Lucani Voss. AB et rell. tantum non omnibus 14 Verg. Aen. IIII 408 sq. (def. Verg. Rosk.) 15 tum] sic etiam Verg. Pal. tunc N Verg. Med. sensu Rr 16 dabas] Verg. Med. m. alt. debas m. pr. gemitus] r genitus D geminis R 17 infinitis sup. tin. add. L pro om. O 19 Iuv. sat. IIII 10, 157 20 quali digna tabella ex qualia dignata bella corr. L 21 Verg. Aen. I 234 sqq. cf. adnot. ad lib. VIII § 68 aeneido Rr 23 fore] r foro R uocato O a] om. R 24 ditione] r ditione RDSO? decione L

× s. ÷

25 pollicitus S 26 accuso acuso Rr 27 proprietatem Rr sic] om. L si Rr si M 28 significaret] s significat NS

p. 1073. 74 P.

p. 49 — 51 K.

quae per vocativum verbum indicatur.) participiis quoque, quae tertiae sunt personae, quomodo nomina, substantiva bene sociamus verba, ut possint loco trium verbi personarum fungi, ut 'amatus sum, es, est, doctus sum, es, est'. quae si deficiant, infinita pro his subeunt nomina substantiae cum verbo, ut 'ego sum, qui amor', id est ὁ φιλοῦ-^s μενος, vel 'tu es, qui amasti', id est ὁ φιλήσας; haec enim desunt 82 apud nos participia. et attende in his quoque quanta vis est substantiam significantium, quod et loco participii, quod et substantiam ipsius, qui agit vel patitur, et actum vel passionem significat, accipitur nomen substantivum cum verbo - ut 'quid est amans?' 'qui amat', 'quid est nas- 10 cens?' 'qui nascitur' - et loco verbi participium cum verbo substantivo, ut 'pransus sum' pro 'prandi', 'meritus sum' pro 'merui'. et nota, quod, cum et nomen, ut supra diximus, et verbum substantivum invicem, hoc cum participio positum loco verbi, illud cum verbo loco participii fungitur, ad omnes quoque personas pronominum refertur: 'ego 15 qui scripsi, tu qui scripsisti, ille qui scripsit'. quomodo autem pronominibus vocativa verba non adiunguntur, sic nec participiis, quippe ad nominationem pertinentia. substantiva vero aptissime adiunguntur, cum actus vel passionis essentiam cum participiis significant, ut 'amatus sum, es, est'.

XIII 83 Deinde dicendum de constructione pronominum ad verba. obliqui casus pronominum omni modo ad verba || feruntur, quomodo et nominum, ut 'illius misereor, illi noceo, illum accuso, illo nitōr'. ex qua constructione intellegitur, qualis nascitur affectus personae, sed non reciprocatur, quod dicimus. non enim omnia verba obliquos desiderant 25 casus nominum vel pronominum, quomodo omnes obliqui casus verba desiderant, quoniam quaedam ex his perfecta sunt et absoluta, quaedam defectiva, ut si dicam 'ambulabat homo, vivit, currit, sedet', similia,

2 quomodo nominibus S 3 possint] r possent R est et doctus O 4 quae] r qua R deficiant] r deficiunt R subveniunt S 5 verbo ex verbum corr. M quiam*or (ai) D ΦΙΑΜΕΝΟΣ L ΦΥΛΟΥΜΕΝΟΣ S ΦΥΛΟΙΜΕΝΟΣ N ΦΥΛΥΜΕΝΟΣ D 6 φιλήσας] r et in ras. ! ΦΥΛΗΣΑΣ D ΦΙΑΝΑΣ R ΦΥΛΟΜΕΝΑΣ N 7 participia idem praesentis passiva et praeteriti activa. et O adtende RMNS 8 quod et loco ex corr. r quod et] quando et in ras. r 9 vel qui patitur N 10 ut qui^d L 11 et loco] edoco Rr verbi] r verbo R verbo ex verbum corr. M 12 prandi] m pransi M 14 cum verbo quoque loco N 15 **fertur L ait ego Sn 16 ille] r ile R scripsit] r scripsit R scripsit. similiter potest dici ego pransus sum tu pransus es ille pransus est. quomodo (pransus ter in ras.) N 17 sic] r si R participiis] m partitipiis M 18 quippe] r quoque R adiunguntur ex corr. r 19 passiones essent iam cum L significant sup. lin. add. r^u om. L 21 DE OBLIQVORVM CASVVM CONSTRUCTIONE PRONOMINVM AD VERBA inscr. N Deinde — ad verba om. N de constructione sup. lin. add. L adverb*^a (i) R

22 feruntur] .i. referuntur spscr. r referuntur NS 23 illis mise]misereor Rr 24 effectus D 27 his] r iis RO eis S et perfecta sunt et M defectiva L 28 currit uiuit R sedet] *** et N s; et n sed & DSL sedet et M? O? 1 fort. recte

p. 1074. 75 P.

p. 51. 52 K.

quae sunt absoluta, non egent obliquis casibus; sin dicam 'accusat, videt, insimulat', imperfecta sunt et egent obliquorum casuum adiunctione ad perfectionem sensus. sed de his oportunitus separatim, cum de verbi constructione tractemus, dicetur.

5 Quidam tamen putaverunt, perfectiorem esse verborum constructionem, si pronomina assumant: 'ego scripsi tibi, ego loquor tibi' et similia, cuius approbationem dicunt esse eam, quod, cum dicam 'ego quidem affui, tu vero non', si tollas pronomen, incongrua erit locutio. sed hoc facit hic maxime coniunctio 'quidem'. itaque ego non
84
10 arbitror, quod dicunt, verum esse generaliter; non enim omnimodo egent pronominibus verba, idque affirmatur non ex poetica solum constructione, cui licet et deficere et abundare, sed ex communi elocutione doctorum et maxime a scriptorum constructione, qui sine metris scribentes perspicaci magis ea utuntur et ex vi ipsius orationis solent quod necessarium est
15 apponere.

Cum manifestum est de obliquorum constructione, sciendum, quod insunt in quibusdam partibus orationis aliarum partium intellectus, ut, si dicam 'Ajax', intellego et unum per numerum singularem; si dicam 'Anchisiades', intellego genitivum singularem primitivi et 'filius' cum
20 nominatiuo singulari; si dicam 'divinitus', intellego nomen cum 'ex' praepositione [id est 'ex diis']; si dicam 'fortior', intellego 'magis' et positivum primitivi [id est 'fortis']. innumera||bilis est huiuscemodi exem- 85
plorum copia. nec est dicendum, quod, si dicam 'Anchisiades', deest et debet ei addi 'filius' - et si addatur, poetica est licentia, quo|modo et
25 praepositiones solent addere et minuere, ut Terentius in Andria:

Ad te advenio spem, salutem, auxilium, .. expetens.

Virgilius in I Aeneidos:

scelere ante alios immanior omnes;

1 si^D N 2 insimulat] S insimulatur r *rell.* & simulatus R imperfectiva D
et] ut O 3 adiunctionem M perfectionem R de *sup. lin. add.* r his] his unus O
separatim N 4 verbi] r verbo RO tractemus dicetur] r dicemus tractetur R
tractabimus O? DNS 6 sumant r sumunt R ut ego O? L 7 approbationem] l approbatione (i?) L 8 adfui MOD uero add. r tollas] r tollis R
incongrua uel incognita M? elocutio MD 10 verum] utrum O 11 itaque O? adfirmatur RON 12 liquet L • licet deficere N abundare] r
habundare RN elocutione ectione doctorum (*subst. v. l. elocutione*) N post elocutione *vocc.* doctorum — constructione *om.*, sed in *mg. add.* M 13 perspicaci magis] r perspicacis R perspicaciter magis N 14 orationis *om.* O post orationis *sqq. usque ad alterum* orationis *om.* R *add.* r 18 dicam Ajax] r dicam Ajax R
et hominem et unum N 19 primitiui ***** cum nominatiuo singulari. *Dd*
et filius cum nominatiuo singulari] *del. et in mg. substituit* quod est anchisae cum nominatiuo singulari quod est anchises quod est filius
filius M, at v. *Apollon. l. l. p. 117, 7 Bk.* 20 divinitus] r diuitis R 21 diis] r dis R 22 positivum] r positivi R huiuscemodi S 23 nec] r ne R 24 filius addi O 25 terrentius ML *Ter. Andr. II 1, 19* 26 auxilium consilium expetens *Terentius* 27 *Verg. Aen. I 347 cf. lib. III § 5* *queidos* S

'ante' enim cum comparativo positum auctionem auctioni addit. Terentius in Andria:

post deinde,

Quod iussi, ei †dare bibere,
abundat 'post'. idem in eadem:

per . . nimium, non laudo,

'per' supervacuum esse videtur, quamvis amplioris significationis causa potest accipi. idem in eadem:

abhinc triennium

pro 'hinc'. Virgilius in I:

Italiam fato profugus,

deest 'ad' praepositio -, neque si dicam 'Aiax', quod est singulare, deest 'unus'.

86 In verbis igitur similiter accidunt, quae una cum eis intelleguntur, ut in indicativis ipsa indicatio et, quae ex ea intellegitur, affirmatio. unde 15 ad interrogationes respondentes 'etiam' adverbium confirmativum vel 'non' vel verbum indicativum reddimus, utpote habens in se affirmationem, ut interrogandi 'legis?' 'etiam' vel 'non' respondemus vel 'lego'. sed et de his in constructione verborum subtilius tractabimus.

Inest etiam singularis numerus in verbo 'scribo' nec eget, ut ad-20 datur 'unus', manifestumque, quod etiam nominativus pronominis inest in verbo. ergo si supra dicta non desunt, quia intelleguntur, nec pronomen 87 deest, nec tamen, si addatur, vituperanda fit constructio. est enim quando amplioris causa significationis adduntur ea, quae possunt, etsi non addantur, intellegi, ut 'legis?' 'etiam lego'; ecce enim hic, quamvis | ad-25 verbum 'etiam' per se positum intellectum verbi habeat praedicti in interrogatione, tamen additum non fecit vitiosam orationem, sed magis cer-

I enim] eum O · compatiuo N comparatio D positum sup. lin. add. r

auctionem] r auctionem R aucatione D addidit D terrentius L Ter. Andr. III 2, 3 sq. 4 ei om. cod. regim. in Vat. 1709 de metr. Ter. § 17

dare] sic quoque cod. comm. l. de metr. Ter. l. dari, sed i ex corr. in ras. Ter. Bas. al. date al. cum Donato biberunt O 5 abundat Rr Ter. Andr. II 6, 24

Tu quoque per parce nimium, non laudo cf. lib. XV § 34 6 per nimium—casualibus id est p. 159, 10 fol. uno intercepto excidit, sed m. paulo recentiore suppletum est in D laudo] r laude R 7, significantiae MONS significantie D 8 pro hinc nam minuitur oratio praepositione. O Ter. Andr. I 1, 42 eodem S 9 ab-

hinc] r adhinc R 10 Verg. Aen. I 2 I aeneidos MS 12 neque enim] si r

14 uerbo L (uerbis rell. omnes) igitur sup. lin. add. r accedunt L una cum eo RMODI, 15 ut indicativis D indicativis uerbis ipsa N ipsa affirmatio M 16 bene respondentes N 17 affirmationem r 18 interroganti M

19 et om. RONSL iis O 20 nec] non O 21 manifestum quoque S manifestumque est MNOP inest in verbo] r inest in verbo M est in uerbo R inest

uerbo NL 23 sit] sit M? addantur (a ni f.) L 24 ea quae] r eaque RN etiamsi N addantur] r adduntur R 25 legis si interrogatiue proferatur re-

spondeat quis etiam D hic] r mihi R 26 in om. S 27 vitiosam D orationem] Dr uituperationem R confirmationem NL constructionem OS confirmationem uel constructionem M

p. 1075. 76 P.

p. 53. 54 K.

tiorem; firmior enim fit promissio duplici confirmatione. similiter unum hominem dicimus 'ambulare' ad diversorum multitudinem, non quod ipsi 'homini', cum singulariter dicimus, non inhaereat etiam 'unius' numeri intellectus. iterum ad omnium abnegationem dicimus 'nullus ambulat, neminem inveni', singulari numero numerum adiungentes singularem. eodem igitur modo, cum absoluta et non discretiva inest prolatio, dicimus absque pronomine 'disputo, disputas'; sin autem alicuius rei discretionem volumus manifestare, addimus pronomen, cuius proprium est discernere personas: non enim, ut indicemus personam, hoc facimus, eam enim habent in se verba. unde infinita eorum, quia deficiunt personis, egent verbis indicativis, ut quod deest ex his assumant. ergo discretionis causa, et maxime si coniunctio assumitur, pronomen additur verbo, ut 'ego quidem affui, tu vero non' vel 'ego quidem scripsi, ille vero legit', vel amplioris causa significantiae, in quo tamen ad alios omnes videtur fieri discretio, ut Cicero in *Invectivarum*: *nos, nos, dico aperte, nos consules desumus, intellegimus enim, quod nemo alius nisi nos. Terentius in Andria*:

† ego tibi, furcifer, si vivo,

† Ostendam, quid sit pericli dominum fallere,

Et illi patrem.

et prima quidem vel secunda persona verborum, nisi | discretionis vel significationis causa, non egent pronomibus, quippe cum sint finitissimae singulisque vocibus pares habeant et praesentes demonstrationes; tertiae vero cum sint innumerabiles, una verbi voce utentes necessario confusionem faciunt infinitam. itaque convenienter ad eam discernendam pronomina, quae sunt finita, adiunguntur tertiis verbi personis, ut per eorum adiectionem incerta significatio finiatur, ut 'scribit hic, scribit ille, scribit ipse, scribit is, scribit idem'. Sallustius in *Catili-*

1 duplici *D* confirmatione] *r* constructione *R* 3 homini] *r* nomini *R*
dicitur *ODS* inhaereat] *O?1* inhereat *Darmst.* inereat *N* inerat *rell.* unius] *r*

unus *R* ambulat homo. neminem *OSr* 5 inveni socium *Or* inveni socium. (socium *sc. delendum esse indicans*) *S* singularem numerum adiungentes *O?* adiungentes] *d* adiungens *D* 6 Eodem *ex* *EO* quod *corr.* *L* 7 rei *om.* *S* 8 cuius (us) *R* est proprium *MSO?* est *om.* *RL* *add.* *r* 9 personas *L* indicemus personas *S* 10 in se verba habent *M?* deficiunt] *r* deficient *R* 11 iis *O* assumant] *r* adsumant *MOD* assumunt *R* discretionis *L* 12 additur verbo pronomen *R* 13 adfui *MD* 15 discretio. Et cicero *S* *Cic. in Cat. or.* 1 1, 3 uectivuarum *K* nos nos dico] nos non dico *RMDL* nos dico *r* 16 apertae *Rr* nos consules] consules *libri Cic.* 17 terentius *ML* *Ter. Andr.* V 2, 25 *sqq.* ego pol hodie, si vivam, tibi | Ostendam, erum quid sit pericli fallere, | Et illi patrem (*sic Ter. Bas.; Bem. def.*), primo *versu* *ex eun.* V 5, 19 *sq.* ego te, furcifer, | Si vivo *interpolato* 18 furcifer] *rl* furcifer *R* forcifer *L* 21 et uel secunda *M* et secunda *L* vel significationis] *om.* *R* *add.* *r* uel significantiae *S* 22 "causa" uel significationis *N* 25 ad eam] ad eandem *N* eadem *L* discernenda *L* 26 personis. Eorum ut per adiectionem *D* per pro *M* 27 signifi-

catio uerbi finiatur. *N* scripsit ille scripsit ipse *Rr* scripsit ille scribit ipse *L* scribit ille scribit iste scribit ipse *O* 28 isdem *S* *Sall. Cat. 2, 9 cf. lib. XVI § 13*

nario: verum enimvero is demum mihi vivere atque frui anima videtur. 'is' in hoc loco et relativum et discretivum est ad omnes.

XV 90 Impersonalia quoque verba, cum per se infinita sint, personarum et numerorum additione pronominum definiuntur et loco perfectorum per omnes modos accipiuntur verborum, ut 'curritur a me, a te, ab illo, a nobis, a vobis, ab illis'; imperativo, 'curratur || a te, ab illo, a nobis, a vobis, ab illis'; similiter optativo, 'utinam curreretur a me, a te, ab illo, a nobis, a vobis, ab illis'; sic etiam per cetera, frequentissime tamen sine additione pronominum proferuntur et ipsum actum significant, 10 licet deficiant pronomina, ut Iuvenalis in III:

Curritur ad vocem iucundam et carmen amicae
Thebaidos.

Virgilius in I Aeneidos:

O dea, | si prima repetens ab origine pergam, 15
Et vacet annales nostrorum audire laborum,
deest enim 'tibi'. idem in eodem:

mecumque fovebit

Romanos, rerum dominos, gentemque togatam.

Sic placitum, 20
deest 'mihi'.

91 • Et passivam quidem vocem habentia ablativo vel dativo more passivorum coniunguntur et intransitive intelleguntur, ut 'curritur a me' vel 'mihi'; activam vero, si sint a perfectis verbis, eorum constructionem servant, ut 'iuvat me, quia iuvo te' - Virgilius in II geor- 25 gicon:

Et iuvat undantem buxo spectare Cytorum - ;
'placet mihi, quia placeo tibi; contingit mihi, quia contingo tibi'. similiter 'evenit, accidit', cetera quoque dativo copulantur et intransitiva sunt, ut 'licet, vacat, libet mihi', exceptis his, quae accusativum simul et ge- 30 netivum assumunt: 'paenitet, pudet, taedet, piget, miseret me illius'.

1 uerum est eniuero D 2 anjmae MOL his in Rr 4 DE IMPERSONALIVM
CONSTRUCTIONE inscr. N Impersonalia RDN sint] funt O 5 additionem Rr
definiuntur S diffiniuntur L 6 curratur *** a te R curratur a me a te SL

8 curreretur] curcurretur Rr 11 deficiant] r deficiunt R Iuv. sat. III 7, 82 sq.
• 12 iucundam] Lr cum Iuv. Pith. al. iocundam RMDNS cum Iuv. Thuan. al. iocundum O amice RDN thebaid N 14 Verg. Aen. I 372 sq. 16 vacet] sic etiam Verg. Med. Pal. Rom. uacat Prisc. lib. XVIII § 51 annales] r anaes R

annualis Verg. Med. Pal. Rom. et sic R (annales r) MS lib. XVIII l. l. laborem
Verg. Med. 17 tibi] mihi D Verg. Aen. I 281 sqq. 21 deest enim mihi
MD 22 iunguntur MODNS **iunguntur (ad) L intransitivae M carratur r

24 michi N activa MOSL constructionem] r structionem R 25 Verg. georg. II 437 27 Et] r ut R buxo sup. lin. add. r Cytorum] r citorum
RMDL cithorum N • 28 contingit L 29 accedit L cetera nero quoque O

intransiva M 30 ut licet] r et licet R quae] r que RN qui D 31 adsumunt M piget tedet N me et illius N

p. 1077. 78 P.

p. 55. 56 K.

Duo inveniuntur, quae, cum genetivis aliorum omnium casualium applicantur, quinque tamen solis pronomnibus, quorum similes sunt genitivi primitivorum genetivis derivativorum, ne concidant, ablativo possessivi pro genetivo primitivi construuntur, ut 'interest mea, tua, sua, nostra, vestra', similiter 'refert mea, tua, sua, nostra, vestra' (in quibus subauditur 'in re', id est 'in utilitate mea, tua, sua, nostra, vestra'). nam si dicamus, 'interest' vel 'refert mei, tui, sui, nostri, vestri', non ad primitivam personam, sed ad possessionem intellegitur: 'interest mei filii' | vel 'fratris' vel 'tui' vel 'sui' vel 'nostri' vel 'vestri'. cum ceteris enim quoque omnibus casualibus, id est nominibus, pronomnibus, participiis, supra dicta verba coniuncta genetivum exigunt casum, ut diximus, ut 'interest imperatoris, interest meorum natorum, interest docentis' (id est 'pro docenti'). nam participia tam nominum quam verborum sibi defendunt structuram.

Et verborum quidem constructionem servant, quando vel absoluta vel transitiva sunt ad alia casualia, quibus ad consequentiam verbi coniunguntur: absoluta, ut 'spirans vivo, ambulans cogito', quia et 'spiro' et 'ambulo' absoluta sunt; transitiva, 'miseror tui, miserens tui'; 'noceo tibi, nocens tibi'; 'laudo te, laudans te'; 'potior illa re, potiens illa re'. et haec quidem secundum verbum; secundum nomen autem participia construuntur, quod, quemadmodum verba vel intransitive cum nominativo vel transitive cum obliquis nominum ponuntur, sic etiam cum participiis intransitive, ut 'Virgilius scribens floret, ego intellegens delector', transitive, ut 'egeo miserantis, consentio miseranti, video miserantem, potior miserante'. haec enim constructiones quoque obliquorum ad similitudinem nominum et pronominum fiunt, ut 'indigeo illius, indigeo pascentis, faveo legenti', quomodo 'faveo amico, faveo illi; accuso illum, accuso hominem', similiter 'accuso legentem; dignor te laude, dignor te illa, dignor

inveniuntur interest et refert quae *N* aliarum *RM* applicantur interest et refert *S* 2 in quaque *N* tantum solis *L*? sunt *spscr. in L* 3 genetiuis *om. R add. r* deriuativorum in ambiguitatem ne concidant cum ablativo *N* ne] non *L* uel ne *in mg. l* concedant *ML* 4 primitivi] *r* possessiui *R* 5 *post* vestra: refert — vestra *om. D* nostra vestra in quibus — vestra *om. R add. r* 6 id est] idem *O* 7 refert] *r* refer *R* 9 tui] *r* tu *R* 10 enim *om. D* et pronomnibus et participiis *N* exigunt *ex* exigent *corr. R* casum exigunt *N* 13 pro docenti] *R* prodest docenti *rell. DE PARTICIPIORVM CONSTRUCTIONE inser. N* tam *sup. lin. add. r* 15 quidem] *r* quidam *R* 16 quibus ad] *r* quiburad *R* 17 ut spirans] *r* spirans *R* quia spiro *M?* 18 transitiva vero *S* miseror tibi *R* miserens tui] *r* miserans tibi *R* 19 potior te uel illa *S* potiens illa re *om. RL sup. lin. add. r* 20 haec *ex* haec *corr. N* autem nomen *O* 21 quemadmodum *L* intransitivae *DS* cum nominativo uel transitivae *post* intransitivae *om. R add. r* nominatio uel transitivae cum *post* intransitivae cum *om. O* 22 transitivae *D* obliquis casibus nominum *S* participio *S* intransitivae (a) *R* .Intransitivae. *Vir. N* 23 dilector *L* transitivae *D* transitivae autem ut *S* 24 egeo] *r* ego *R* miserentis *L* et consentio *N* miserenti *L* miserentem *L* miserente *L* 25 Hae* (c) *R* quoque *om. N* obliquorum] *r* oblicorum *R* 26 et] uel *R?* illius pascentis *S* pascentis *d* pascentis *D* 27 legenti* (s) *D* *post* legenti *sqq. usque ad* legentem *om. O* quomodo et faveo *N* accenso illum] *r* accusolum *R* 28 laude, dignor] *r* laudae dignar *R* illa re *MONSD*

94 te celebrante'. est tamen quando in nominum vim transeunt participia et genetivo coniunguntur relicta verborum ordinatione, ut 'fugitans lites' participium est, 'fugitans litium' nomen; 'amans illum' similiter participium, 'amans illius' nomen, unde et | comparatur 'amantior, amantissimus'; 'praefectus urbi' participium, quia et 'praeficior urbi', 'praefectus urbis' nomen. participium autem comparationem habere non potest, cum loco verbi fungatur, quod comparatione penitus caret, quantum in sua voce: nam adiectione adverbii possunt comparari, ut Virgilius in I:

Quam Iuno fertur terris magis omnibus unam

Posthabita coluisse Samo,

'magis coluisse'; similiter participio additur, 'magis hunc colens quam illum'. et ad nomen || quidem loco verbi fungitur, ad verbum vero loco nominis, ut 'faciens eloquentem' dico pro 'qui facit eloquentem', et 'laudo legentem', quomodo 'laudo lectorem'; nec mirum pro utroque fungi, cum utriusque accidentia possideat.

95 Et sciendum, quod, si praeponatur coniunctio casuali, necesse est aliam quoque partem casualem copulari et ad utramque verbum referri, ut 'et Dionysius loquitur et Trypho', 'et Apollonius scripsit et ego', 'et vigilans proficit et legens'; et contra, si verbo praeponatur coniunctio, necesse est aliud verbum ei coniungi et ad utrumque aliquid casuale referri, ut 'et scribit et legit Trypho, et pugnat et vincit Aeneas'. licet tamen verba primae vel secundae personae repetenti nihili casualium adiungere et perfectam orationem ostendere, ut 'et lego et intellego, et doceo et doceor, et scribis et cogitas'; nam ipsa demonstratio loco casualis alicuius fungitur, cum et pronomen et nomen per eam intellegitur, tam in prima quam in 20 secunda persona; nam tertia verbi persona, quae infinita est, eget aliquo 96 casuali. quod autem fit in nomine, hoc etiam in adverbio, quod vi | adiectivum est verbi, exigit ratio fieri, ut 'et bene et docte scribit'. necesse est enim, coniunctiones praepositas vel diversas personas coniungere, quae

1 celebritate *d* tamen] autem *S* vim in *mg.* add. *L* 3 'fugitans litium] *Ter. Phorm.* IIII 3, 18' *Fl.* nomen est *NL* post nomen: amans illum — praefectus urbis nomen *om.* *R* add. *r* participium est *N* 4 nomen est *N* copatur *N* amantissimus *L* 5 et *om.* *M* praeficior *ex* presentior? *corr.* *M* 6 nomen est. *O* comparationem *R* 7 fungatur (*n*) *N* fungitur *L* comparationem *R* penitus *S* quantum in se. Nam *S* 8 adiectiones *L* per adiectiones *N* comparari verba ut *R* *Verg. Aen.* I 15 *sq.* 1 aeneidos *OPS* 9 Iuno] in uno *M* 11 participio *D* 12 adverbium (*i*) *N* 14 cum utriusque *ODNSL* 15 accidentia *L* 16 si ponatur *L* coniunctio copulativa vel disiunctiva casuali *Drs* casuali *ex* casuali *corr.* *L* 17 aliquam *L* quoque] *r* quo *R* ad add. *d* utramque] *r* utrumque *R* utrumque *L* verbum *ex* verbi *corr.* *M* proferri *S* 18 dionysius *RMNSL* dyonysius *D* tripho *RDNSL* Apollonius] *r* appollonius *RMONL* scribit *ML* 19 proficio *L* Et e contra *N* 20 est et aliud *N* utrumque *L* aliquid *M?* ut et scribit] *r* ut scribit *R* 21 tripho *DNSL* vincit *ex* vincit *corr.* *D* 22 primae et secundae *ML* secundae *D* repetenti *ex* repetentem *corr.* *M* repetentem *L* nichil *N* 23 ut et lego] *r* ut lego *R* et intellego add. *d* 25 per ea *L* 26 aliquo] *r* aliqua *R* 27 casu. *S* casuali ut et pugnat et vincit (*ex* vincit *corr.* *D*) ille vel scipio. Quod *OD* 28 et docte et bene *S* 29 coniunctiones] *r* coniunctionem *R*

p. 1079. 60 P.

p. 58. 50 K.

sunt in casualibus, vel qualitates, quae sunt in adverbiiis, communiter autem actum vel passionem consequi, quae est in verbo vel in participio, vel actus copulari, communes autem personas consequi, vel qualitates ipsi actui accidentes geminari, et tunc actum inferre. si enim non praeponatur coniunctio, licet diversas inferre partes, ut 'scribit Dionysius et Trypho'; 'scribit Dionysius et legit'. si enim praeponam coniunctionem dicendo 'et scribit Dionysius', necesse est alterum verbum subiungere et dicere 'et scribit Dionysius et legit'; rursus si dicam 'et Dionysius scribit', necesse est alterum casuale inferre et dicere 'et Dionysius scribit et Apollonius', quippe cum praeposita coniunctio copulativa||vel disiunctiva omnimodo consimilem cogit partem repetere, id est vel casualem vel carentem casu, et eundem casum vel modum, ut 'et scribo et intellego, vel scribo vel intellego; et meus servus et tuus, vel meus servus vel tuus'.

Sciendum tamen, quod licet genetivis in huiuscemodi constructione 98 copulare nominativos possessivorum, quippe qui vim genetivorum primitivorum suorum possident, ut 'pulcherrimi sunt et Homerici versus et Virgilii'; similiter licet dicere 'Agamemnonius filius et Menelai filia sociati sunt; frater noster et vestrum; meus servus et illius'. nec solos nominativos possessivorum, sed quoscumque casus bene possumus cum genetivis possessive prolatis coniugare, ut 'meus est ager et fratris; tua est civitas et omnium; mei filii est hereditas et cognatorum; meo servo et fratris; meum amicum et patris; mi filii et uxoris meae; meo filio delector et castae matris'. similiter omnia possessiva possunt proferri, tam nomina quam pronomina. genetivos quoque et ablativos invenimus coniungi verbo 100 impersonali, quod est 'interest' et 'refert', de quibus supra diximus, ut 'interest mea et patris, refert tua et imperatoris'.

2 actum] *om.* L actionem M vel participio (M) 3 vel actus aut passiones quae sunt in verbo copulari ODSr 4 actu M accedentes L inferre] r inferri R 6 coniunctio] d coniuuncto D dionysius RNL dyonysius S tripho DNSL 6 et scribit N scripsit R dionysius NSLr dionius R enim] autem M 7 dionysius RMNSL est enim alterum L 8 dionysius RMNSL dyonysius S rursumque si N si *om.* ML et *add.* r Dionysius] d dionysius RNL dyonysius MS dynysius D 9 *cat add.* n casualē S et dicere et] r et dicere R dionysius RMNL dyonysius S 10 appollonius ROL, quippe cum] rd quippecum L quippecum R qhippecom D 11 omnimodo cogit similem partem S consimilem] r cumsimilem R reppetere L id est casualem L 12 ut et scribo] r ut scribo RO vel scribo vel intellego vel scribo vel intellego Rr 14 Sciendum est tamen D huiuscemodi S 15 copulare et nominativos N 16 ut pulcherrime sint Rr 17 Agamemnonius] *dns* agamemnonis DONs Menelai] *dn* menelaia DONr 18 sunt et frater N et ur * et meus M et uestri et meus L Nec solos *neg* nominativos Rr 19 bene] *om.* MD be] R ne in *ug.* *add.* r 20 possessivae M prolatis] r prolatis R coniugare] R coniungere r *rell.* ut et meus L et tua NL est *sup. tin.* *add.* r 21 omnium] r omni R et mei NL filii] rd filii D filium R meo servo] d et meo seruo NL meorum seruo R meo praecipio seruo Dr meo seruo praecipio S 22 et meum NL et: diligo * patris S et patris diligo Od et mi NL mei filii (O) filii] r filii R meae *om.* O et meo NL delectae O 23 castae] r caste R 24 verbis impersonali S 26 interest mea] r inter mea R refert] r refer R et imperativus. O

p. 1090. 81 P.

p. 59. 60 K.

Modos quoque, ut diximus, necesse est supra dictis coniunctionibus praepositis eisdem plerumque adiungi, ut 'et legis et discis, aut legis aut discis; et lege et disce, aut lege aut disce; utinam et legeres et disceres, utinam aut legeres aut disceres; cum et legas et discas, cum aut legas aut discas; cupis et legere et discere, cupis aut legere aut discere'. licet tamen variare, ut 'et legisti et lege; et legisti et utinam legas'.

Casus quoque eisdem sociari exigunt copulativae vel disiunctivae, praepositae vel interpositae coniunctiones, quando unum verbum ad eos refertur, ut 'et ego et tu legimus, vel mei vel tui miseretur, et mihi et tibi prodest, vel me vel te laedit, vel Virgilio vel Cicerone delector'.

XVI 101 His constructionibus inveniuntur contraria quaedam apud auctores, licet non repetantur coniunctiones supra dictae, sed interponantur, quomodo si repetantur. Virgilius in I Aeneidos:

Succinctam pharetram et maculosae tegmine lyncis; sed melius in quibusdam codicibus sine m pharetra ablativus invenitur; id quidam tamen lyncis cursum a communi accipiunt. idem in VII:

Quod scelus aut Lapithis tantum aut Calydone merentem;

sed melius hic quoque in quibusdam invenitur:

Quod scelus aut Lapithis tantum aut Calydone merente,

vel:

aut Lapithas tantum aut Calydone merentem.

102 eandem quaestionem habet etiam illud:

I DE CONSTRUCTIONE MODORVM PER CONIUNCTIONEM *inscr. N* ut supradiximus
N supra praepositis *S* 2 plerumque et adiungi *Rr* plerumque adiungui *L*
discis] *r* dicis *R* aut] *d* et *D* aut] *e* *D* 3 discis] *r* dicis *R* 4 utinam
aut] *r* utinam *** *R* aut disceres] *r* audisceres *U* legas aut discas] *r* legas
discas *R* 5 aut discere] et discere *O* tamen et uariare *MODNS* 6 ut et]
et ut *D* et legisti] *r* legisti *R* et legis *L* et legas *Mm* 7 copulativae] *r*
copulativae *RD* disiunctivae] *r* disiunctivae *RD* ppositae *N* 8 vel interpositae]
post praepositae *om. D* *add. d* quando] *r* quondam *R* 9 ut et ego]
RM 10 uel cicerone uel uirgilio (*O*) cicero^{ne} *Rr* 11 His] *r* is *R* 12
reppetantur *L* sed sic interponantur *N* interponuntur (*MO*) 13 reppetantur *L*
Verg. Aen. I 323 Aeneidos: Succinctam] *sic etiam in vas. r* 14 succin-
tam *N* pharetram *Verg. Rom. m. alt.* pharetra *Pal. Med.* pharetra *Rom. m. pr. cf.*
lin. 15 et maculosae] *r* admaculosae *R* lyncis *RM* *post* lyncis *versum Ver-*
gilio sequentem, aut spumantis (*sic etiam Verg. Pal. m. alt.* spumantem *m. pr.*) apri
cursum clamore prementem *add. N* 15 codicibus] *r* quod dicimus *R* ablati-
vius] *r* ablativus *R* 16 lyncis *RM* cursum] *in mg. s* eorsum *S* *Verg. Aen.*
VII 307 (*defic. Verg. Pal.*) VIII *D UU M* 17 Lapithis] *ex* lapithum *corr. S*
lapis] *r* laphitis *NL* laphithis *MO* lapithas *Verg. Med. m. alt.* capithis *m. pr.*
calidona *RNSOL* Calydone merentem] *sic Verg. Med. m. alt. Fr. m. alt.* calydo
merentē *Fr. m. pr.* calydone merentes *Med. m. pr.* calydone merente *Rom. cf. lin.* 20 et
23 19 quoque sicut in *ML* quibusdam] *r* quibus *R* 20 laphitis *NLr* laphi-
this *MO* tantum *om. M* calidone *RMNO* calidona *L* *post* Calydone: me-
rente — Calydone *ante* merentem *om. S* 22 vel aut] *r* uelud *R* 23 lapithas *R*
laphithas *Lr* laphithas *MO* tamen *MO* aut] ut *R* calidona *RONL* 24
eandem] Tandem *S* habent *Rr* illud *ex* illis *ut vid. corr. L* *Verg. Aen.*
XI 126

p. 1081 P.

p. 60 K.

Iustitiane prius mirer, belline laborum.
sed invenitur etiam:

Iustitiaene prius mirer,
quod est aptius; similes enim haec quoque coniunctio dubitativa vel inter-
rogativa exigit casus; hoc autem saepe fit, ubi anceps est constructio dictionum; nam et 'succingor hanc rem' et 'succingor hac re' dicimus. Virgilius in VI:

palla succincta cruenta,
idem in IIII Aeneidos:

10 tuumque
Dulce caput, magicas invitam accingier artes.

[et:

Mars perdere gentem
Immanem Lapithum valuit, concessit in iras
15 Ipse deum antiquam genitor Calydonia Dianae,
Quod scelus aut Lapithis tantum aut Calydone merente,

et:

20 Quod scelus aut Lapithas tantum aut Calydonia merentem.]

utrumque bene dicitur et 'miror te iustitia' et 'iustitiae'. et rectius qui-
dem, ad praepositum casum esse etiam consequentem interposita coniunctio-
ne, non tamen penitus absque ratione esse videtur, si quid tale inveniat
apud auctores.

25 Pronominum obliquis casibus coniuncta verba duas exigunt personas, afficientis et efficiendi, id est agentis et patientis, ut 'misereris mei, das

1 Iustitiane] sic libri Prisc. lib. XVI § 12 XVIII 219. 224. 237 tantum non omnes cum Verg. Med. Rom. ? iustitiamae R h. l., iustitiaene D XVI 12 O XVIII 224 iustitiene N XVIII 219 iustitiaene Verg. Pal. iustitiene Rom. ? (ni male h. l. Ribbeckii adnot. exscripsi, cod. Rom. scriptura plane dignosci nequit) mirer] r miser MDL et ni f. R, cf. v. l. lib. XVI § 12 bellique (M XVIII 237) laborum ex labore vid. corr. esse in Verg. Pal. labore Verg. Rom. 3 iustitiamae O mirer] rm miser RML 5 anceps N 6 hac] r hanc R Verg. Aen. VI 555 7 in add. d VI] ex VII vel ex VIII corr. r 8 Pallam Rr succinta N succincta Verg. Fr. 9 Verg. Aen. IIII 492 sq. (defic. Verg. Rom.) 10 Perque tuumque N 11 dulce add. r caput] rd capud RD magicas] d magis D magica Verg. Med. accingier] r accingear R artes] sic, sed t in ras. Verg. Pal. artis Med. Fr. 12 Verg. Aen. VII 304 sqq. (defic. Verg. Pal.) cf. § 101, interpolatricem manum recte agnovit Krehlius in IIII add. n 13 prodere L

14 inmanem MDN immane^m Verg. Med. lapithum MONLr aras O 15 calidona RNL diane S deanae L 16 v. 307 cf. v. l. § 101 lapithis MONLr stantum O aut add. n calidone NL calidonae R calydonia D calydonia merente O calydonia merentem M 19 lapithas ONLr lipithas M pithas D calidona RNSL calydonia merentem hic iterum M 21 et miror] miror MO et iustitiae D 22 praepositivi casum O 23 penitus] d pinitus D quid] d qui D 25 DE CONIUNCTIS VERBIS OBLIQUIS PRONOMINUM INSCR. N 26 afficientis] ex afficientes corr. D efficientis Smd efficiendi Sm patientis M ut miserens mei O

p. 1081. 82 P.

p. 60. 61 K.

mihī, vides me, dignaris me'. similiter in omnibus casualibus et in reciprocationibus personarum, hoc est quando eadem persona et agit et patitur, utimur eisdem constructionibus, ut 'misereor mei, invides tibi, orat se ille' et similia.

- 104 Nulla praepositio per compositionem potest pronomini adijungi. itaque per so || lam appositionem obliquis casibus eorum praeponitur: apud Graecos quidem fere omnibus, apud nos vero accusativo soli vel ablativo, ut 'ad nos, in nobis'. | nominibus vero praepositiones adiciuntur, tam per appositionem quam per compositionem: compositionem quidem, quae fit in nominativo, cuius servant-compositionem etiam obliqui, ut 'indoctus, 10 inducti, indocto, indoctum, indocte', per appositionem vero supra dictis
105 duobus obliquis casibus. verbis vero et adverbis per solam compositionem adiunguntur praepositiones, participiis autem tam secundum verbi compositionem quam secundum nominis appositionem, ut 'perlegens' a 'perlego', 'efficiens' ab 'efficio', 'ad legentem, a legente' ut 'ad puerum, a puero'. 15

Sciendum tamen, quod recta ordinatio exigit, ut pronomen vel nomen praeponatur verbo, ut 'ego et tu legimus, Virgilius et Cicero scripserunt', quippe cum substantia et persona ipsius agentis vel patientis, quae per pronomen vel nomen significatur, prior esse debet naturaliter quam ipse
106 actus, qui accidens est substantiae. licet tamen et praepostere ea proferre actorum usurpatione fretum.

Prima et secunda persona vel in se reciprocantur, id est refringuntur, vel in alias diversas transeunt, cum non absolutis verbis adiunguntur. in sese quidem reciprocantur, ut 'misereor mei, misereris tui; noceo mihi, nocet tibi; laudo me, laudas te'; in alias vero diversas transeunt, ut 'mi- 25 sereor illius, misereris mei; noceo tibi, nocet illi; laudo te, laudas illum'. tertia vero persona non solum eadem patitur, sed etiam in aliam tertiam

1 dignaris a me. similiter in omnibus omnibus LI reciprociobus D 2 agit] r ait R 3 eisdem (u) D 5 praepositio] d praepotio D potest spscr. L pronominibus Sn 7 soli ex solo corr. M solo RONS� ablativo] r dativo R 8 post in nobis haec: unde 'me cum, te cum, se cum, nobis cum, vobis cum' non sunt accipienda composita, quomodo nec 'qui cum, quo cum, qua cum, quibus cum' et similia. de accentu autem eorum in libro, qui est de pronomine, sufficienter dictum est add. DONSp (te cum om. S uobiscum cum non S) addiciuntur Rr 9 per compositionem. per compositionem Nr quae fit] r que fuit R quae fuit ML 10 in nominativo fit N etiam add. r 11 docti O indocte] r indoctae RO 12 casibus uerbis uerbis Rr compositionem] r compositionem R 13 adiunguntur ex adiungitur corr. S tam om. RL add. r 14 perlegens L a perlego] r perlego R a perligo L 15 ut add. r 16 QVOD NOMEN ET PRONOME RECTE VERBO PRAEONANTVR inscr. N Sciendum] rd secundum R Sciendum est D 17 praeponatur] r proponatur R 18 et persona] r ad persona R ipsius] d illius D agentis] r gentis R 20 accedens L 21 freto N 22 QVOD PRIMA ET SECUNDA PERSONA AVT IN SE RECIPROCANTVR AVT IN ALIAS TRANSEVNT inscr. N Et prima (M) id est refringuntur] om. Lips. A Krehlii, edd. ante x. 'Additur vulgo: vel in se refringuntur. Inepte'. Krehlius. num [id est refringuntur]? 23 alias] ex corr. d alius ut vid. D alias personas N cum] r uel R 24 sese] r se RMN mesereor M 25 et laudo Nr et laudas ODSL alias] d alius D 26 laudas] laudo ROD 27 patitur (r) D post patitur: quam supradictae perso-

p. 1092. 83 P.

p. 61—68 K.

extrinsecus potest transire, quippe cum diversae in ea | possunt esse personae, quod in prima et secunda non invenitur, quippe || cum sint et vocibus unicae, ut 'iste accusat illum et ille hunc', et in se reciprocatur eadem, ut 'ille accusat se'. prima autem in aliam primam transire non 107
5 potest nec secunda in aliam secundam, scilicet quia nec possunt esse diversae primae et secundae, sed vel in se reciprocantur, ut supra dictum est, vel transit prima in secundam vel tertiam et secunda in primam vel tertiam, ut 'video te' et 'video illum'; 'vides me' et 'vides illum'. tres igitur personae eandem quidem habent constructionem: reciprocam unam, 10
10 ut 'prosum mihi, prodes tibi, prodest sibi', transitivam vero prima quidem et secunda ad binas personas, ut 'prosum tibi, prosum illi, prodes mihi, prodes illi', tertia vero ad tres, superat enim hac una, quod tertia in aliam tertiam transitive profertur, ut 'ille prodest mihi, prodest tibi, prodest isti'.

15 Possessiva tamen, quia duas continent personas, id est possessoris XVII 108 et possessionis, necessario tribus constructionibus ordinantur, cum eorum primitiva duas habeant, reciprocam vel sui passam, quam Graeci *ιδιοπαθη* vocant, et transitivam: sui passam, ut 'video memet', transitivam, 'video te' vel 'illum'.

20 Possessiva vero modis construuntur tribus, cum verba vel a possessore in possessionem vel a possessione in possessorem vel extrinsecus transferantur: a possessore in possessionem, ut 'doceo meum filium, doces tuum discipulum, docet ille suum auditorem'; a possessione | vero in possessorem, ut 'paret mihi meus filius, paret tibi tuus cliens, paret illi 109
25 suus servus'; extrinsecus, ut 'doces tu' vel 'docet ille meum filium, doceo ego' vel 'ille tuum filium, doceo ego' vel 'tu suum illius filium'. sed melius hoc per retransitionem dicitur, ut 'rogat ille, ut doceam suum

nae *add.* r in *mg.* quae supradictae (supradictae *D*) personae *ODS* 1 intrinsecus
MDNL in eo *S* 2 quod in] r quod et in *RDL* et in secunda *ML*
quippe] *d* quippe *D* utpote *S* sint finitissimae et *N* 3 ut] & *R* 4 in aliam]
ad *O* 5 potest] *d* possunt *D* nec secundam *Rr* secundam aliam *S* scilicet]
Et *O* quia] r qui *R* quia non possunt *M* 6 primac] personae *O* in
se *om.* *O* ut dictum est *M* 7 tertiam] r tertiae *R* secundam *O* in primam]
r et primam *R* in primam vel tertiam *om.* *O* 8 te et illum *S* illum
et videt *L* me et illum *S* 9 unam *om.* *MO* 10 ut prosum *om.* *R add.* r
michi *N* prodes* (t) *R* prodest *L* prodes tibi in *mg.* *add.* *d* prodest
sibi *add.* r 11 ad binas] r & binas *R* 12 michi *N* vero & tres *N* 13

tertiam *om.* *N* transi^{tu}ae *L* ut] r at *R* tibi vel prodest *N* 14 isti] sibi *O*
illi *S* 15 DE POSSESSIVIS QUIBUS TRIBUS CONSTRUCTIONIBUS ORDINANTUR. *inscr.* *N*
tamen] *D* autem *O* vel autem *sup.* *lin.* *d* 17 sui passivam *d* *ΙΔΙΟΠΑΘΗΝ OSL*

ΙΔΙΟΠΑΘΗΝ r *ΙΔΙΟΠΑΤΗΝ* *N* *ΟΙΔΙΟΠΑΘΗΝ* *R* *ΙΔΙΟΠΑΘΙΑΝ* *ΙΔΙΟΠΑΘΗΝ* *M* 18 sui passivam *d*
ut uideo memet transitivam (*haec in mg.* *add.*) ut uideo te *L* 19 illum] r
illam *R* 21 post possessionem vel: a possessione in possessorem vel *om.* *O* 22
transferantur] *m* transferantur *MD* 23 ille suum] *rd* illum suum *D* illum *R* 24
ut *om.* *ODSL* paret] r pareo *L* "filius" meus *N* 25 ut] non satis dignosci
potest, utrum ut *an* in *expt* in *M* doceo] r docto *R* 26 vel docet ille *NL*
27 hoc melius *S* per transitionem *O*

filium'. cum sit enim relativum, exigit, ut prius cognoscatur persona possessoris sui, ad quam referatur.

Et sciendum, quod omnia ista possessiva possessoris quidem personam secundum primitivum significant, possessio vero ipsa tertiae est personae, ut 'meus, tuus, suus', quomodo et nomina, quibus coniunguntur, ut 'meus pater, tuus filius', excepto vocativo, qui solus in primae personae possessivis invenitur, cum secundae copulatur personae, ut mi pater, o mea tu, o noster Chremes. omnia tamen possessiva in genitivos primitivorum etiam verbis sociata possunt resolvi, ut 'amicum meum moneo' pro 'amicum mei', et 'Euandrium filium Turnus interfecit' pro 'Euandri filium', et 'Daunius filius ab Aenea victus est' pro 'Dauni filius'; hoc autem interest, quod voce possessivi genus et casus et numerus ipsius possessionis ostenditur. et substantiva quidem verba possessivis coniuncta ad possessores referuntur, ut 'tuus sum filius, meus es pater, suus est illius servus', in una autem eademque persona possessor simul et possessio intransitive intellegi non potest, nisi figurate dicat aliquis 'meus ego sum et servus et dominus' et similia. Persius:

Vindicta postquam meus a praetore recessi,
et Euripides:

ἐγὼ δ' ἐμός εἰμι.

20

111 sin autem aliquibus ea verbis sociamus ad ipsarum possessionum actum vel passionem pertinentibus, necesse est, cum in prima et secunda esse intelleguntur, primitiva quoque eis pronomina adiungi, quomodo etiam in omnibus solet fieri nominibus, ut 'tu meus filius legis, ego tuus pater doceo' et 'tu Virgili doces, ego Priscianus doceor'. in eis enim constructionibus verba, quae non substantiam significant, ad ipsas possessiones, non ad possessores pertinent, id est quando nominativis possessivorum adiunguntur verba. sin autem in una eademque persona verbum obliquo coniungatur pronominis casui, necesse est reciprocationem, id est sui passionem, fieri et eandem personam agere aliquid in se simul et a se

1 relativum] relatiuum suum S relatiuum suis O 3 ista om. D 4 significat] r significat R possessio (u) R est tertiae S 6 solus ex solis corr. M post personae: possessivis — personae om. sed sup. Jin. add. D 7 secunda O mi pater] spectant haec ad Ter. Andr. V 3, 18 et 19 cf. lib. XIII § 2 8 o mea tu] mea tu Ter. eun. III 3, 22 cf. lib. XII § 10 o noster Chremes] Ter. Andr. V 2, 5 cf. lib. XII l. l. possessivum O 9 primitivorum] possessivorum S 10 mei ut euandrium L 11 aenea S aenea N 12 et genus et D 14 filius sum N es] ē R 15 persona sup. lin. add. r 16 nisi si figurate L figurate N aliquis meus ego sum aliquis meus ego sum Rr 17 Pers. sat. 5, 88

18 undecima ML recessi L 19 Eurip. inc. fab. fr. 903 ap. Nauckium trag. Gr. fragm. p. 530 cf. § 198 20 εἶτω N εἶτω M ΔΕΜΟΙC RMNLd ΔΕ.ΜΟΥC S 21 ipsarum possessionum] r ipsorum possessionem R ipsorum possessionum L 22 et in secunda L esse] persona esse ODN persona S 23 intelleguntur] r intellegatur R in omnibus solet fieri nominibus] nominibus L solet fieri omnibus in mg. add. l 24 legis et ego N 25 virgilius M priscianus L 27 pertinent] r pertinent (a) R 28 sin] r si R eademque R 29 obliquo] r oblico R coniungatur (n) R coniugatur N adiungatur M post pronominis sqq. usque ad pronomibus om. R in mg. add. r 30 in sese S

p. 1064. 85 P.

p. 64. 85 K.

pati, ut 'misereor mei, invideo mihi, incuso me'. et sciendum, quod 112
Graeci quidem compositis utuntur pronomibus in sui passione, id est
ἰδιοπαθεῖα, ut *ἑμαυτὸν διδάσκω*, *σαυτὸν διδάσκεις*, *ἑαυτὸν διδάσκει*. et hoc
idem etiam in possessionem transitione facta a possessore faciunt, id est
5 genetivo composito primitivi pronominis utuntur pro obliquo possessionis,
ut *τοῦ ἑμαυτοῦ οἴκου ἀντιποιούμαι*, *τὸν σαυτοῦ δοῦλον τύπτεις*, *τὸν ἑαυτοῦ
νῖδὸν παιδεύει*. pro his autem omnibus Latini simplicibus utuntur prono-
minibus Homerum sequentes, qui simplicibus ubique etiam pro compo-
sitis utitur pronomibus: 'mei misereor' et 'mei filii misereor; mihi no-
10 ceo' et 'mei filio noceo; me accuso' et 'mei filium accuso'. saepe tamen 113
etiam in reciprocationibus solemus uti assumptibus syllabas pronomibus,
quibus discretionis quoque causa utimur, ut 'mihimet invideo, tibi met ipsi
noces, sibi met ipsi prodest'.

Illud quoque notandum, quod possessiva pronomina primae et secun-
15 dae personae sive possessoris sui sive extrinsecus personis | bene copu-
lantur tam agentia quam patientia sive in se ipsa reflectantur [id est reci-
procentur], ut 'meus filius' vel 'tuus diligit me, diligit te, diligit illum,
diligit se; filium meum' vel 'tuum diligo ego, diligis tu, diligit ille'. 114
tertia vero personae possessivum sine voce altera significante possessorem
20 suum non potest adiungi alii personae per se: si enim dicam 'suis ser-
vus ministrat mihi' vel 'tibi', soloecismum facio, quod in possessivo pri-
mae et secundae personae, sicut ostendimus, recte construitur, cum qua-
cumque persona copuletur - nec mirum, cum primae et secundae posses-
siva finitas habeant possessorum personas, quippe in unicus vocibus primi-

1 accuso *N* 2 compositis *D* sui] *r* sua *R* passionē *D* 3 ἰδιοπαθία
RSL ἰδιοπαθίαν ἑμαυτοῦ *D* ἰδιοπαθίαν ἑμαυτοῦ διαδοκασαίχτων ἀλασκει. et hoc *N*
ut *G.* et hoc (ἑαυτὸν διδάσκει ἑμαυτοῦ διδάσκο ἑαυτὸν ἀλασκει in *mg.*) *S*
σαυτῶν *R* σαυτὸν *D* διδάσκει] *r* ἀλασκει** *R* ἀλασκεύς *M* διδάσκεις, ἑαυ-
τῶν] *l* ἀλασκει ἑαυτὸν *L* ἑαυτὸν *D* *4 "etiam "idem *N* transitione αὐτον
ἀλασκει facta *N* 5 pro quocumque obliquo *OSrd* 6 τοῦ—παιδεύει] *GR* (in

ΔΟΙΑΩΝ

mg. τὸν ἑμαυτοῦ οἶκον τύπτει. ἀντιτοῖ. ἐμοῦ. τὸν σαυτοῦ ΔΟΙΑΩΝ. τῆς τῆς. τὸν ἑαυ-
τοῦ νῖδον παιδεύει) *S*; in *L* ita haec ab *l* correcta et interpolata, ut per singula ma-
nus certo dignosci nequeant . τὸν *Ll* ἑμαυτοῦ *R* ἑμαυτοῖ ἀίχτων ἀντι ποιοῦ-
ματ *D* ἑ. μαυτοῦ οἴκου ἀντιποιούμα *N* οἶκον *Ll* ἀντιτοῖ. οἴμαι *R* ἀντιτοῦ ἐμοῦ *Ll*

pro *COY*

ἀντιτοῖ. οἴατατ *M* σαυτοῦ *L* ΔΟΙΑΩΝ τῆς τῆς *R* ΔΟΙΑΩΝ τῆς τῆς *r* τῆς τῆς *L*

pro *OV*

ἑαυτοῦ *L* 7 ὄν παταεῖ *r* ὄν ταταεῖ *R* τῆς τῆς *M* autem] aut
M latini* (8) *R* post simplicibus *sqq.* usque ad simplicibus *om.* 9 pro-

nominiibus ut mei *M* me filii *Rr* 10 filium] *r* filio *R* etiam tamen *N* 11
assumunt *O* 12 quoque *om.* *O* quoque causa quoque *D* mihimet] *r* mi-

hime *R* 14 notantum *M* pronomina] *r* nomina *R* 15 pene *L* copulen-
tur *RMOD* 16 patientia *M* reflectantur] *r* reflectantur *R* recipiuntur *O*

17 filius meus *ODS* diligit te] uel te *SL* 18 meum filium *L* tertiae] *r*

Tertio *R* 19 personae uero *N* 21 ministrat] *rd* ministra *R* ministrant *D*

michi *N* soloecismum] sic in *ras.* *r* solocismum *L* quod] sic, in *spscr.* *S* quia

L 22 personae *spscr.* *L* quaquumque *S* 23 personae (*L*) copuletur] *d*
copulatur *D* secundae personae possessiva *ODN*

tivorum constitutas et demonstrativis -, tertiae vero personae possessivum non solum ad omnes voces pronominum tertiae personae, verum etiam nominum potest referri, ut 'suus istius, illius, ipsius, hominis', sine quibus additis perfectum sensum non habet. idem fit et per obliquos: 'ille' vel 'iste' vel 'homo suae opis indiget, suo filio parcat, suum morem se- 5
 115 quitur'. nec mirum hoc fieri in tertiae personae possessivo, cum vim genetivi possideat sui primitivi, quod vel recipro||cum [id est sui passum, *ἰδιοπαθής*] est, vel retransitivum, in quo necesse est prius personae tertiae significationem voce aliqua fieri, ad quam iste genetivus vel reliqui eius casus referantur, ut 'ille sui miseretur, ille sibi donat, Virgilius se celebrat'. 10
 et pro composito Graeco *ἑαυτοῦ*, ut diximus, accipitur, quod apud Graecos quidem in tribus inventur personis, et vel in se reflectit actum suum vel in possessionem suam, ut '*ἑμαντοῦ κήδομαι*' καὶ '*τοῦ ἑμαντοῦ δούλον κήδομαι, σαυτὸν τύπτεις*' καὶ '*τὸν σαυτοῦ δούλον τύπτεις, ἑαυτῷ χαρίζεται*'
 116 καὶ '*τῷ ἑαυτοῦ ἀφροατῇ χαρίζεται*'. igitur apud Latinos | supra dictorum 15
 compositorum pronominum nisi in tertia non habemus significationem persona, id est 'sui, sibi, se, a se', ideoque etiam nominativo caret, quomodo supra dicta apud Graecos composita. et illi quidem, sive *ἰδιοπάθεια* sit [id est reciprocatio vel sui passio], sive in possessiva transitio fiat, utuntur supra dictis compositis, ut ostendimus, nos vero primitivis quidem 20
 'sui, sibi, se, a se' vel per reciprocationem, ut 'sui potitur, sibi indulget', vel per retransitionem utimur, ut 'hortatur me ille ut sui potiar, 117
 rogat te ille ut sibi indulgeas', possessivis vero, cum in ea possessorum fiat transitio, ut 'sui servi miseretur' et 'suo servo prodest' et 'suum servum diligit'. nec aliter tamen potest supra dictum possessivum tertiae 25
 personae construi cum aliis extrinsecus personis nisi per retransitionem.

1 demonstrativas (O)d 2 verbum M 3 refferri L ipsius illius DS 4
 habet (n) D habet suus. N sit et *sup. lin. add. L* post obliquos: possessivi
 supradictae personae *add. ODr* possessivi ~ supradictae personae S ut ipse vel N
 possessivi ut ipse M vel L 5 opis *ex opus corr. D* 6 hoc *sup. lin. add. r*
 7 sui passivum d 8 *ἰδιοπαθεὺς R ἰδιοπαθεὺς D ἰδιοπαθεὺς N* necesse non
 est Rr 9 voce] r uocale R iste] r ista R 10 donant Rr celebrat] d
 cebrat D 11 id est *ἑαυτοῦ N* *ἑαυτοῦ S* * 13 suum *οὐμαπον κεαομαι N*
 ut *græc.* Igitur, *ipsa Graeca in mg. addens S* *Graeca fere haec omnia in ras. i*
 **ἑμαυτοῦ l ἑμᾶυτοῦ RM* *ἑμαυτοῦ S* *κεαομαι RNSL* *κεαομαι D* καὶ τοῦ]
καίτων M *κετοῦ S* *κατο N* *ἑμᾶυτοῦ] om. R* *εμοῦ l εμαι S* *δουαοῦ R* *δουαοῦ S*
ἀδίου M *αοῦ N* 14 *κεαομαι Sl* *κῆαομαι RD* *κεαομαι N* *κεαομοῦ M* *καίτων R*
καίτων N *καίτων O* *ἑπτεῖς R* *τιπτεῖς N* post *τύπτεις sqq.* — *τύπ-*
τεῖς om. S *σαυτοῦ] (O)μ* *σοῦ l* *καίτοῦ D* *καίτος d* *καῦτος RM* *καῦτος N*
αοαοῦ τιπτεῖς. εαοῦτοῦ N *τιπτεῖς M* *χαριεται l* *χαριεται S* *καριεται N*
 post *χαρίζεται sqq.* — *χαρίζεται om. R* 15 *καί τοῦ O* *καί τοῦ N* *αυτοῦ*
SL *ἀφροατῇ] ἀφροαθῆνι O* *κροτοφῶ L* *κροτοφῶ S a. f. perei N* *χαριεται L*
χαριεται N *χαριεται D* *καριεται S* 17 nominatio sui caret S caret casu
 quomodo N 18 et] r sed R *ἰδιοπαθῆνι R* *ἰδιοπαθῆνι L* *ἰδιοπαθῆνι ex corr. in*
ras. N *ἰδιοπαθῆνι MDS* 19 id est] r *om. MO* idem R in *om. R* 20 ut *sup.*
lin. add. r nos] r **** (nisi) R quidem id est sui *ODNSL* 21 per *om. R*
 potitur] r patitur R 22 per *om. N* retransitionem] dl transitionem *DL*
 hortatur] r ortatur R sui] *Mm* sui potior rogat te r si patior rogare R po-
 ciar S 23 eam M 26 retransitionem] rd transitionem *RD*

p. 1086. 87 P.

p. 66. 67 K.

quomodo et primitivum eius, id est nisi prius a possessore eius proficiatur in aliam verbum personam et sic ab illa rursus ad possessionem tertiae, sicut et ad se, ut 'rogat me ille, ut suus servus ministret mihi' vel 'tibi; precatur, ut sui patris miserear; petit te, ut suo prosis filio; obsecrat Cicero Varronem, ut suum erudiat natum'. et notandum, quod, cum a tertia in tertiam fit retransitio personam, in dubium venit possessio, ad quam pertineat earum, ut 'rogat iste illum, ne suo noceat filio', ambiguum, cuius 'suo filio', istius an illius, id est rogantis an eius qui rogatur, quomodo et apud Graecos παρακαλεῖ Πλάτωνα Ἀριστοτέλης, ἕνα τὸν ἑαυτοῦ φίλον παιδεύσῃ dubium fit, utrum Platonis an Aristotelis suum.

Omnium possessivorum tam nominum quam pronominum per quem- XVIII 118 cumque casum prolatorum loco licet genitivis uti primitivorum, ut 'Euandri filius'] pro 'Euandrius filius' et 'Euandri filii' pro 'Euandrii filii' et 15 'Euandri filio' pro 'Euandrio filio' et 'Euandri filium' pro 'Euandrium filium' et 'Euandri fili' pro 'Euandrie fili' et 'ab Euandri filio' pro 'ab Euandrio filio'. similiter per omnes casus tam singulares quam plurales licet tam pronominibus quam nominibus uti. itaque licet genitivos quorumcumque casualium cum possessivis per quemcumque casum prolatis 20 coniungere, ut 'mea causa labora et illorum, meum patrem honora et Catonis, tuo patri pare et fratris, tuum imperatorem et commilitonum sequere, o noster et fratris mei pater, sua ille confidit et patris virtute'. • similiter figuratur constructio in omnibus possessivis. Terentius in 119 Andria:

25 meo †studio atque hospitis.

est tamen aliqua differentia in possessivo tertiae personae, cuius nominativo tunc utimur, quando ad suum possessorem possessio transitionem facit et non ad alium, ut 'indiget illius' vel 'Ciceronis suus filius', 'praestat illi'.

1 id est sui nisi *N* possessore eius] *r* possessore ius *R* 2 verbum ex uerbi *corr.* *D* uebum *S* ad possessionem] *r* a possessionem *R* 3 me uel te uel ille *M* ministret] *r* minister *R* 4 praecatur *Rr* praecatur me *M* petit te, ut] *r* petite et *R* 5 erudiat filium natum *L* 6 a *sup. lin. add.* *S* in] ad *N* 7 pertineat personarum earum *N* 9 et *om.* *N* παρακαλεῖ — παιδεύσῃ] *gr̄e*, *in mg. ipsa Graeca add.*, *S* παρακαλεῖ *N* Πλάτωνα] *rl* Πλάτωνα *N* Πλάτωνα *R* Πλάτωνα *L* Ἀριστοτέλης] *d* Ἀριστοτέλης *D* Ἀριστοτέλης *SLl* Ἀριστοτέλης *N* Ἀριστοτέλης *M* ἕνα τὸν *om.* *S* 10 *EAY S* *EAI N* ΠΑΙΔΕΥΧ *ex corr.* *l* ΠΑΙΔΕΥΧ *D* ΠΑΙΔΥΧ *r* ΠΑΙΕΥΧ *R* ΠΑΙΔΕΥΧ *S* ΠΑΙΔΕΥΧ *M* ΠΑΙΔΕΥΧ *N* aristotelis *D* 12 QVOD LICET GENETIVIS IN PRIMITIVORVM LOCO OMNIVM POSSESSIVORVM TAM NOMINVM PRONOMINVM ET QVAECVMQVE CASVVM PROLATORVM *inscr.* *N* quencunqve *L*

13 casum (u) *R* licet] *om.* *S* liquet ^{et} *L* 14 et *om.* *N* Euandrii] *r* Euandriae *R* filii euandri (*om.* et) *N* 15 filio euandri (*om.* et) *N* 16 Euandrie] *r* euandriae *R* et *om.* *N* ab *om.* *SL* ab *om.* *OL* 17 singulares ex singularis *corr.* *D* 18 prominibus *D* 19 quencunqve *L* 20 laboro *N* honora] *r* honora *R* honora *N* Catonis tuo] *r* Cato *sex fere lit. lac. rel.* *R* 21 commilitonum] *d* commilitonum *R* commilitonem *Dr* 23 Terentius *MDL* Ter. *Andr.* *V* 2, 2 (*Ter. Bemb. h. l. euanidus*) 25 studio] praesidio libri *Ter. cum Bas.* atque *sup. lin. add.* *r* ospitis *L* 28 post Ciceronis suus filius *sgq.* — Cicerone suus filius *om.* *S*

p. 1087. 88 P.

p. 67. 68 K.

vel 'Ciceroni suus filius, videt illum' vel 'Ciceronem suus filius, bene meretur de illo' vel 'de Cicerone suus filius'. similiter passiva, quae a possessore solo fiunt, nominativum possessionis exigunt: 'anatur ab illo' 120 vel 'Cicerone suus filius'. nec non tam nominativo quam aliis casibus possessivi licet uti, cum possessorem ostendimus extrinsecus facientem 5 transitionem ad aliquam aliam personam pro sua possessione, ut 'rogat me ille, ut suus legat apud me filius' et 'ut suus doceatur a me filius' et 'ut sui miserear filii' et 'ut suo donem filio' et 'ut suum sequar filium' et 'ut suo potiar filio', cum in possessivis primae et secundae personae liceat etiam non possidentes construere sic. 10

121 Discretionis quoque causa vel abundantiae solet cum genetivo possessoris addi nominativus possessivi, ut 'suus est Homeri mos', intellegitur enim 'non alterius', et 'suus Ciceronis filius heres est patris constitutus', 'suus' dicitur ad discretionem illius, qui secundum leges suus non est, id est sub potestate patris legitimi non est. quod autem 'suus' pro unius- 15 cuiusque proprio accipitur, usus confirmat. Virgilius georgicon I:
molles sua tura Sabaei.

Terentius in Phormione:

Quot homines, tot sententiae; suus cuique mos.

122 sin autem in possessionem fit a possessore transitio, obliquis possessivi 20 utimur, ut 'Cicero miseretur sui filii, praebet suo filio, aspicit suum filium, potitur suo filio', sin extrinsecus fit transitus in possessionem tertiae personae, sufficit genetivo uti ipsius possessoris: 'misereor filii Ciceronis, dono filio Ciceronis, accuso filium Ciceronis, potior filio Ciceronis'. licet tamen addere etiam possessivi casus consequentes vel discretionis causa 25 vel abundantiae, ut 'egeo ingenii sui Ciceronis, bene dico ingenio suo Ciceronis' et similia.

123 Illud quoque sciendum, quod, cum in aliis omnibus possessivis liceat genetivo primitivi pro omni eorum uti casu, quod ostendimus, in hoc quoque possessivo pronomine tertiae personae, quomodo in aliis tunc uti- 30

1 Ciceroni] ciceronis M 2 meretur] r meret ROD meretur *sup. lin.* uel meret S uel ^{do} cicerone L uel cicerone M 3 fiunt S exigunt ut MS amatur] r amator R 4 uel a cicerone DNSr tam] r ta R aliis] r illis R 5 possessivus RD 6 aliam aliquam S 7 et suus (ut om.) OD 8 et ut sui] r et sui RMOSL et ut suo] r et suo RO 9 potiar] r patiar R 10 liceat] r lic& at R licet L *post sic: accusas meum filium misereor tui filii inuidet ille meo filio add. DS et r in mg. Vt rogat me ille ut tuus legat apud me filius uel rogat te ille ut meus legat apud te filius. ut accuses meum filium. miserear tui filii. inuidet (inuideat n) meo filio. N* 11 abundantiae (h) D habundantiae R 14 legem N 15 sub add. r suppotestate N 16 accipiatr D *Verg. georg. I 57*
in geof. I N I georgicon O 17 molles] d moles D thura S sabet N 18 Terentius (r) D terrentius L *Ter. Phorm. II 4, 14* formione N 19 quot] r quod R *cum Ter. Bemb. quot uil. S* mos est *Ter. Bemb.* 20 si N fiat N possessivus N 21 prebet Dr probet R 22 potitur] r patitur R transi- tus] r transitui R 23 uti] r ut RM 24 dono filio Ciceronis] add. r potior] r potio R 26 habundantiae R 28 liqueat L 29 uti primitivi O uti h. l. om. O

p. 1088. 89 P.

p. 68. 60 K.

mur, cum ipse possessor aliquid agat in possessionem suam et cum in aliam personam transitum ostendatur facere pro sua possessione, ut 'amat ille suum filium' et 'amat sui filium; bene dicit suo filio' et 'bene dicit sui filio; petit a me, ut prosim suo filio' et 'ut prosim sui filio'. si ipsa tamen possessio in possessorem faciât transitionem, non est congruum uti primitivi genetivo pro possessivo, quia vim habet compositi Graeci, ut 'Ciceroni reddit | suus filius' non satis commode pro hoc dicitur 'Ciceroni reddit sui filius', nec 'Ciceronem laudat sui filius' pro 'suis filius', et similia, quia nec apud Graecos bene dicitur *Κιτέρωνα φιλεῖ ὁ ἑαυτοῦ* 124
10 *υῖός*, nisi more Attico pro sim||plici accipiatur.

Et sciendum, quod, quia primitivum eius tam singulare quam plurale est, licet in possessivo et unum et plures possessores eius intellegere pro significatione genetivi ad possessorem pertinentis, et 'suis illius' et 'suis illorum'. nec mirum, si per retransitionem Romani utuntur his pronomi- 125
15 nibus, id est 'sui, sibi, se, a se', et eius possessivo, ut ostendimus, nec non si ad coniunctionem sui etiam in alias personas aliquid agat, ut 'ille vocat me ad se, ducit te secum, trahit omnia in se', vel cum transitum faciat in aliquos sibi coniunctos, ut 'ille miseretur eorum, qui secum vivunt' vel 'sibi parentium, secum degentium; dat sibi faventibus, in- 20
25 cusat secum certantes, invidet se indigentibus'. et videntur haec omnia possessivorum vim habere et similia, nec incongrue huiuscemodi constructionem habuisse, cum Attici quoque soleant compositis in huiuscemodi uti constructionibus. Xenophon ἀπομνημονευμάτων primo: ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατήγορος, τοὺς πατέρας προπηλακίζειν ἐδίδασκεν, πείθων μὲν τοὺς συνόντας ἑαυτῷ σοφωτέρους ποιεῖν τῶν πατέρων. idem in eodem:

1 agit *M* 2 ostenditur *M* uel passiva pro sua *L* 3 bene dicit suo filio] *r* benedicit suum filium *ROS* benedicit filium suum *L* bene dicit sui] *r* benedicit suo *R*
4 et ut] et *DL* sui] *r* suo *R* 5 possessorem suum *N* facit *R* non
ex nec corr. *N* nec *L* 6 pro add. *r* compositi] *r* compositi *R* 7 cicero-
uis (s) *R* redditur *N* non satis — pro suis filius] haec delenda esse indicavit *d*
commoda *D* 8 reddidit *N* reddit sui] *r* reddit suis *R* pro suis filius
post filius om. *R* add. *r* 9 ΚΙΤΕΡΩΝΑ *L* ὁ] om. *MNS* *(o) *L* ἑαυτοῦ υῖός]

dl ΕΑΥΤΟ ΥΙΟΣ *RMN* ΕΑΥΤΟ.ΥΙΟΣ *S* ΕΙΑΥΤΟΥ**ΟC *L* ΕΑ|*ΥΙΟΣ *D* 10 nisi si *MS*
12 possessio quoque et *S* et unum et] *r* etiam in *R* 13 pertinentis ut suis

MODNSr 14 si re per transitionem *D* transitionem *L* Romani] *i* +o-
mani *L* utantur *L* 16 sui sup. lin. add. *r* alias] *r* alii *R* 18 faciat]
fac *S* fiat *D* 19 vivunt] *r* uluant *R* 20 *** secum *R* uel secum *N* 21 in-
congruae] *r* ingruae *R* constructionibus in huiuscemodi uti *N* 23 Xenophon —
διαφερομένω. quod] XENOPHONAPOMENON.EVMATONPPMOMAACOKPATECTEΦIKATETOROCTOYC.
PATECPACTIPOTHTAAKIZEIN. Quod *N* XENOPHON. gr. demosthenes. gr. Quod *S* XENOPHON
gr. Quod *D* post XENOPHON: apomnemonumaton primo, gr. demosthenes. gr. Xeno-
phou apomnemonumaton secundo. add. *d* Xenoph. memorab. I 2, 49 apomne-
monumaton *RL* apomnemonumaton *r* COKPATEC *L* COKPATEC *R* 24 KATEΓOPOC *L*
ΠΡΟΠΗΛΑΚΙΖΕΙ *M* ΠΡΟΠΗΛΑΚΙΖΕΙΝ *L* ΕΛΙΑCΚΕΝ *R* ΕΛΙΑCΚΕΝ *M* ΕΛΙΑCΚΕΝ
L ΠΕΙΘΩΝ *M* ΠΕΙΘΩΝ *L* 25 ΕΑΥΤΟΥ *RL* αὐτῷ libri Xenoph. CΟΦΟΤΕΡΟΥC
ΠΘΕΝ ΤΟΝ *L* πατέρων] *R* m. rec. ΠΑΤΕΡΟΝ *R* ΠΑΤΕΡΑΝ *M* ΠΑΤΕΡΩΝ *L* idem in
eodem — πατέρας om. libri, recte addidisse videtur 3 cf. Spengelium ind. Gr. loc. ap.
Prisc. I. c. p. 652 Xenoph. memorab. I 2, 51

p. 1080. 90 P.

p. 69. 70 K.

ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατήγορος, οὐ μόνον τοὺς πατέρας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς ἐποίει ἐν ἀτιμίᾳ εἶναι παρὰ τοῖς ἑαυτῶ συνοῦσιν. Demosthenes: καὶ ἀφεικότα τοῦτον ἑμαυτὸν pro ἐμέ. Xenophon ἀπομνημονευμάτων secundo: Χαιρεφῶντα δὲ ποτε καὶ Χαιρεκράτην, ἀδελφῶ μὲν ὄντε ἀλλήλων, ἑαυτῶ | δὲ γνωρίζω, ἀλοθόμενος διαφερομένω. 5

126 Quod autem genetivo vel dativo, qui loco sit genetivi possessoris, bene additur etiam possessivum, ut supra diximus, non solum nostrorum, sed etiam Atticorum usus approbat. Virgilius in bucolico:

Et me Phoebus amat, Phoebo sua semper apud me
Munera sunt, lauri et suave rubens hyacinthus. 10

Terentius in adelphis:

Suo sibi †hunc gladio iugulo.

Πλάτων Τιμαίω: μήτε ἄρα ἀργύριον μήτε χρυσίον μήτε ἄλλο ποτὲ κτήμα αὐτῶν ἴδιον νομίζω. et, quod mirum est, hoc ipsum [id est τὸ ἴδιον] etiam primae et secundae adiungitur personae apud illos, ut Ἰσαῖος ἐν τῷ 15 πρὸς Εὐκλείδην: οὐκ ἂν τὰ ἴδια τὰ ἑμαυτοῦ. Demosthenes ἐν τῷ πρὸς Πολυκλέα: οὐ περὶ τῶν ἐμῶν ἰδίων μᾶλλον τιμωρήσεσθε Πολυκλέα || ἦ

1 καὶ τοὺς] ΚΑΙΤΩΙC L ΚΑΥΤΩΙC R ΚΑΙΤΩΙCΙ L 2 ἄλλοιC M ἄλλοιC L
CIGGENEIC RM CΥNTENIK L EN EΓΙΜΑΙ ΑΙΕΝΑΙ L ΤΟΥC L αὐτῶ libri Xenoph.
fere omnes CΥNOCYN L Demosthenes L Demosth. adv. Pantactetum or. § 1
p. 966 R. 3 ἀφικότα O ἀφικότα M ἀφικότα R ἀφικότα L ἑμαυτὸν] om. M
ΕΜΑΙΤΟΝ L ΕΜΑΙΤΩΝ R ΕΜΑΕ L Xen. memorab. II 3, 1 ἀπομνημονευμά-
των L ἀπομνημενιμάτων R 4 χαιρεφόντα M χαιροφόντα O χαιροφόντα L
ΧΑΙΡΟΦΟΝΤΑΔΕΔΕΠΟΚΑΙ R ΧΑΙΡΕΚΡΑΤΕΝ M ΑΔΕΛΦΟ R ΑΔΕΛΦΟ L 5 ΟΝΤΗ L
ΟΝΤΑΛΛΗΛΟΝ R ΑΛΛΕΛΩΝ M ἀλλήλοιν Xenophon ΕΑΥΤΟΝ L αὐτῶ v. l. codd.
Xenoph. ΓΝΩΡΙΜΩ | ΡΑΙCΘΟΜΕΝΟC ΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩ. R ΓΝΩΡΙΜΩ ΡΑΙCΘΟΜΕΝΟC ΔΙΑΦΕΡ-
ΜΕΝΩ. M ΓΝΩΡΙΜΟΡΑΙCΘΟΜΕΝΟC ΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝ. L 6 autem] R autem etiam r vell.
8 Atticorum] r aticorum R anticorum d comprobat O conprobat D comprobant ML
Verg. ecl. 3, 62 sq. bucolico L 9 phœbus S phebus N phœbo S
10 hyacinthus R hyachyntus D iacinthus NL 11 terentius D terrentius ML Ter.
adelph. V 8, 35 12 hunc gladio] hungladio R gladio hunc Ter. Bamb. Bas. et
sic Prisc. lib. XVIII § 224 13 Plat. Tim. p. 18 B τοὺς δὲ γε οὕτω τραπέζιας
ἔλεχθη που μήτε χρυσόν (χαλκόν cod. unius v. l.) μήτε ἀργυρον μήτε ἄλλο ποτὲ
μηδὲν κτήμα ἑαυτῶν (ἑαυτοῖς et ἑαυτῶν singuli codd.) ἴδιον νομίζειν δεῖν pla-
του RDL plato N plato in MO et plato in S ΤΙΜΑΙΟ R ΤΙΜΑΕΟ Nr timaeo MOD
timeo S timatho L ΜΗΓΗ R ΜΕΤΗ N ΜΕΤΗ M μήτε — νομίζω] γρ. DS
μήτε — mirum est addita nota d om. L. in mg. inf., ubi nunc est rasura, et haec et
ea, quae in proxime sqq. omitta sunt, addita fuisse videntur ΑΡΤΙΡΙΟΝ N ΜΗΘΕ R
ΜΕΤΕ MN ΧΡΙCΙΟΝ. N ΜΗΘΕ R ΜΕΤΕ MN ΠΟΘΕΜ M ΠΟΤΗΚΜΑ ΑΥΤΩΝ
ΔΙΟΝ R ΤΙΟ ΚΙΕ ΑΛΛΑ. ΤΥΟΔΙΟΝ N 14 NOMIZON MN hoc ipsum id est om. M
id est] om. O ē RD ≈ id το ΙΔΙΟΝ, in mg. uel το ΙΔΙΟΝ .i. proprium unde idu-
neus, S ≈ το ΙΔΙΟΝ L 15 personae adiungitur L ut Ἰσαῖος] ΓΟΙΔΙΟΚ. ΝΤΙCΑ-
ΤΟΙΟC N ut Ἰσαῖος — ἴδιον εἶναι] γρ. D ut Ἰσαῖος — αὐτῆς ἴδιον add.
nota d om. L cf. adn. ad lin. 13 Ἰσαῖος] r CΑΙΟC R Ἰσαῖος — αὐτῆς ἴδιον]
γρ. demosthenes γρ. S Isaei fr. 60, or. XIV πρὸς Εὐκλείδην περὶ τῆς τοῦ ζω-
ρίου λύσεως fr. 3. Saupp.-Bail., II 235 b fr. 56 p. 332 Müll. ΕΝΤΩΥ R 16

ΕΥΚΑΕΙΑΕΝ R ΕΥΚΑΕΙΑΕΝΙ. ΚΑΝ ΤΑΑΙΑ ΤΑ N ΤΑΑΙΑ M TAAIA R Demosthe-
nes — ἴδιον εἶναι om. N Demosth. in Polycl. or. § 66 p. 1226 R. 17 Πολυ-
κλέα] Lobeckius ad Phryn. p. 411, Krehlius. πολυκλέα περὶ τοῦ ἐπιτορηραρχήματος α
ΠΕΡΙΚΑΕΑ R ΠΕΡΙΚΑΕΑ M Πολυκλέα· οὐ περὶ] ΠΕΡΙ (α ΠΕΡΙΚΑΕΑ scil. oculis ad
ΠΕΡΙ aberrans) O οὐ] γ R ΤΩΝ ΗΜΩΝ O ΕΛΛΟΝ ΔΙΟΝ R τιμωρήσεσθε]
scripsi cum Demosth. ΤΙΛΛΟΡΕΘC.Τ. R ΤΙΜΟΡΗCΕCΟ. M ΤΙΜΟΡΗCΕCΕ O Πολυκλέα]

p. 1090 P.

p. 70—72 K.

οὐχ ἰπὲρ ὑμῶν αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ αὐτῷ· οὐ περὶ πλείονος ἐποιησάμην τὰ ἐμαντοῦ ἴδια ἢ τὰ ὑμέτερα. ἐν δὲ τῷ πρὸς Καλλικλέα περὶ χωρίου βλάβης· τὸ μὲν γὰρ χωρίον ὁμολογεῖται καὶ παρ' αὐτῶν τούτων ἡμέτερον ἴδιον | εἶναι.
Phroenichus Ποαστραίαις:

5 ὥσπερ ἐμὸν αὐτῆς ἴδιον,
pro quo nos dicimus 'meum proprium' et 'tuum proprium'. dicitur tamen 127
etiam 'suum proprium illius', ut non putetur abundare 'suum', sed indu-
bitabilem discretionem significare.

Illud quoque notandum, quod tertiae personae possessivum ad innu-
10 merabiles, ut diximus, refertur personas possessorum, quippe cum ad om-
nia tertiae personae pronomina et ad omnia nomina et participia potest
referri, ut 'suus illius, suus istius, ipsius, huius, eius; suus Virgillii ver-
sus; sua discentis diligentia', primae autem personae possessivum et se- 128
cundae non egent per se prolata adiunctione alicuius genetivi, cum vim
15 genetivi finiti in se habeant, quomodo nec 'suus' eget genetivo sui primi-
tivi, quem in se possidet, sed extrinsecus alterius vocis propter multitu-
dinem tertiarum personarum, ad quas necessario et primitivum 'sui' et
ipsum possessivum refertur, utraque enim relativa sunt. nam 'meus' et
'tuus', nisi ad suorum primitivorum, quae sunt demonstrativa, non intelle-
20 guntur genetivos, itaque extrinsecus genetivis non egent.

Quaeritur, quae sit differentia inter genetivum primitivi et possessivi XVIIII 129
'mei, tui, sui, nostri, vestri'. et quantum quidem ad vocem nulla, quan-
tum vero ad sensum haec est differentia, quod genetivus primitivi simpli-
cem possessionem significat, possessivi vero duplicem. si enim dicam 'mei
25 est servus' pro 'meus est servus', simplicem demonstro possessionem; sin
autem 'mei est filii servus', duplex ostenditur possessio, mea quidem in
filio, filii autem in servo. (frequenter tamen etiam sine nomine licet hu-

ΧΥΠΕΡΥΛΛΟΝ

Demosthenes ΠΕΡΙΚΛΕΑ *RO* ΠΕΡΙΚΛΕΑΝΟΥΧΥΤΩΝ *M* ἦ] *IN O* *I OIK R* *IMON*
R καὶ ἐν τῷ αὐτῷ *addi iussit Spengelius l. l. p. 645* οὐ] *Demosthenes OT M OTI*
RO ΤΙΛΕΙΟΝΟΣ *R* ΕΠΟΙΗΣΑΜΕΝ *M* *Demosth. in Polycl. or. § 63 p. 1225 R.*
τὰ ἐμαντοῦ] ΤΑΕΜΟΥΤΩ *R* 2 ΕΜΟΥΤΟΥ ΔΙΑ *M* ΔΗ *R* *Demosth. in Callicl.*
or. § 8 p. 1274 R. ΚΑΛΙΚΛΕΑ *RM* περὶ—ὁμολογεῖται] ΠΗΤΑΙ *O* ΧΩΡΥΟ *R*
περὶ χωρίου βλάβης] *sic etiam Harpocratio p. 184, 13 περὶ χωρίου or. inscr. vg. 3*
MHN R καὶ] ΚΑ *R* ἴδιον] *R m. rec. ΔΙΟΝ R* Phroenichus] *sic MDr cf.*
lib. XVIII § 201, 209, Ritschelium ind. lect. Bonn. aest. 1856 p. VI sqq., O. Ribbeckium
ann. phil. 75, 316 sqq. phroenichus R phroenichus N Phrynichi ποαστραίων fr. V Com.
gr. fr. II 596 ed. mai. p. 234 sq. ed. min. Mein. 4 ΠΩΑΣΤΡΙΑΙΟ R ΠΩΑΣΤΡΙΑΙΟ
ΩΠΕΡ D ΠΩΑΣΤΡΙΑΙΩ. CITEP N 5 αὐτῆς] *d* ΑΙΤΗΣ *MD* ΑΥΤΟΥ *O?* αὐτῆς ἴδιον]
ΕΤΝΑΙΟΝ. N ΔΙΟΝ *R* 6 tuum proprium et meum proprium *N* 7 abundare] *r*
habundare RN 7 significare] *r* significaret *RM* significet *ODSL* 10 personas
refertur *O* possessorum, quippe] *d* Possessorum quippe *D* Quippe *N* 11
et omnia (ad om.) *L* 13 discentis] *S* dicentis *rell.* possessiva *N* posessiva *L*
possessivam *M* 14 adiunctionem *N* uim *om. O* 17 ad quam *S* 19 inte-
leguntur *D* 21 differentia *L* getivam *D* 22 nostri et uestri *M* 23 gene-
tius *M* 24 possessionis *O* possessionem significat] demonstrat possessionem
N 26 autem dicam mei *MLr* ostenditenditur *D* 27 post servo:
HIC DICIT QVALITER LICRAT SINE NOMINE PRONOMINA POSSESSIVA PROFERRE *inscr. N*
liquet *L*

iuscemodi possessiva proferre, et maxime cum de dominis vel coniugibus vel amicis mentio fit, ut Terentius in Andria:

cuius hic puerum apposuisti? -

Vestri. - Cuius nostri?

intellegitur || enim 'domini' vel 'erilis filii'; idem in eadem:

cur meam tibi?

subauditur 'coniugem' vel 'sponsam'; idem in eunucho:

o mea tu,

- 130 subaudiendum 'amica' vel 'soror'. et omnibus maritis mos est de uxori-
bus suis dicere 'mea' et invicem uxoribus de suis maritis dicere 'meus' 10
per defectionem nominis.) et primitivorum quidem genitivus per se pro-
fertur non egens alterius genitivi, ut 'mei filius ambulat, tui filium video;
mei misereris, tui miseretur'; nam et ad omnem numerum et genus et
casum bene construitur primitivi genitivus, possessivi vero genitivus eget
semper alterius genitivi eiusdem numeri et generis, ut 'mei filii miserere, 15
tui filii misereor, sui filii miseretur ille', nisi per ellipsin, quomodo praec-
131 diximus, proferatur. et non solum genetivo primitivi pro omni casu pos-
sessivi licet uti, ut | 'mei ager' pro 'meus ager' et 'mei agrum' pro 'meum
agerum' et 'nostrum' vel 'nostri filius' vel 'filium' pro 'noster filius' vel
nostrum filium' et similia, ut ostendimus, sed etiam ipsorum possessivo- 20
rum genitivus cum omni casu secundae possessionis, id est quae posses-
sione possidetur, ponitur, ut si uxor loquens de agro mariti sui vel de
alia re dicat 'iste ager mei est', τοῦ ἐμοῦ, 'semine mei praegnans sum,
132 prolem mei diligo, thalamis mei caste pareo'. nec aliter potest duplex
possessio constitui sine genetivo possessivi. apud Graecos tamen etiam 25
articulus huic coniunctus discernit ambiguitatem: ὁ τοῦ ἐμοῦ ἀγρός, ἡ τῆς
ἐμῆς σαφροσύνη. quo deficiente saepe Latini auctores faciunt quaestiones,
ut Lucanus in IIII:

1 nel de coniugibus vel de amicis N 2 mentio] r mentia R terentius
MDL Ter. Andr. IIII 4, 24. 26 3 cuium puerum hic apposuisti Ter. Bas.
apposuisti ex opposuisti corr. N 4 uestri cuius nostri M nestri. cuius
uestri? N 5 erilis] r herilis RMONS aerilis L filius ML Ter. Andr. IIII
1, 11 7 coniuge D Ter. eun. IIII 3, 22 mea tu cf. lib. XII § 10 9 maritis] r
meritis R 10 prius suis sup. lin. add. L alterum dicere om. S 12 tui] r tuum R
13 mei] r m& R miserentur D numerum et genus] r et genus nume-
rum R 14 casus N 15 miserere] misereor O 16 nisi semper Rr nisi si per
MS praediximus ex supradiximus corr. M 17 proferantur RODS casu* (s)
R 18 mei agrum] r mei agri RO 19 noster filius] r nostre filium R 21 ge-
netivi (al. genitui) MNL com om]omni Rr secundae] r secunda R pos-
sessione] R a possessione (posesione L) rell. 22 possidetur ponitur] r possiden-
tur R ponuntur MNSL agro] r agri R 23 aliqua re N τοῦ ἐμοῦ]
apscr. L prignans L 24 thalamo L nec] Non, sup. lin. vel nec N 25
sine posesin*(o) genituo. apud L 26 ὁ — σαφροσύνη] in mg. sup. add. L
ἐμοῦ] d ΕΜΟ D ΕΜΟΙ S ἀγρός] ΤΙΑΤΡΟΣ N ΔΗΡΩΣ O ἡ τῆς] ΕΤΕC N 27
ἐμῆς] r ΕΜΗΣ Rd **ΕΜΗΣ D κοφροσινε S κοφροσινε N quo deficiente] r Quod
deficiente D Quod deficientes R σερε N 28 Luc. Phars. IIII 102 sq.
III L

ac reppulit aestus

Fortior oceani,

τῶν τοῦ ὠκεανοῦ. idem in I:

Et Taranis Scythicae non mitior ara Dianae,
 5 τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος. similiter dicitur 'minor viginti annorum' ἤττων τοῦ
 τῶν εἰκοσι ἐτῶν. nec mirum tantam vim in possessionibus habere geneti-
 vos, cum in compositis quoque immobilis maneat idem casus, ne, si de-
 clinetur, significatio quoque eius evanescat, ut 'tribunus plebis, plebiscitum,
 senatusconsultum'. et si a duobus sit genetivis, uterque manet immobilis, 133
 10 ut 'huiusmodi, istiusmodi, illiusmodi', quae tam composita || quam separata
 omnibus adiunguntur casibus.

'Sui', quando est primitivum, nominativum, ut diximus, non habet,
 quia necesse est ad aliquem alium nominativum tertiae referri personae
 hoc pronomen et quia transitivorum servat constructionem. nam vel in
 15 se reciprocatur, id est ipse in se aliquid agere ostenditur [aut ipse pati
 a se], in quo necesse est obliquum aliquem poni casum, ut 'miseretur sui,
 dicat sibi, accusat se, potitur se', vel per retransitionem aliquam, ut
 praedictum est, construitur, id est quando ab ipsa in aliam fit transitio
 personam et ab illa in | eam retransitio, quae similiter obliquum exigit, ut
 20 'rogat me servus, ut miserear sui; petit me amicus, ut sibi prosim; com-
 movet me inimicus, ut se accusem; hortatur me virtus, ut se potiar'.

Et sciendum, quod, quomodo composita pronomina apud Graecos 134
 nominativo carentia omnimodo in actu sunt et hic actus vel ad easdem
 personas reciprocatur [id est reflectitur] vel ad possessiones earum, ita-
 25 que necessario verbis copulantur, in quibus nominativus earum intelligitur,
 ut 'ἐμαντοῦ κήδομαι' καὶ 'ἐμαντοῦ δοῦλον τύπτω'; 'σαντοῦ κήδη' καὶ 'σαν-

1 ac] et *Prisc. lib. XVIII § 205 cum Luc. Voss. utroque* repulit DL 3
 τῶν om. SL τῶν τῶν N τῶν. S τοῦ in mg. add. l ὠκεανοῦ L ω.κεανῶν. R
 ο.κεανῶν S ἀκρατῶν N *Luc. Phars. I 446 II, S 4 taranis Rr* scythi-

cae RMDNSL cum *Luc. Voss. B* micior M arā L Dianae] *ex corr. r*
 dine ut *vid. R* Diane D 5 τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος] in mg. add. L ἄρτεμιδος D
 ἀρτεμιαῶς N ἀρτεμιαῶς r ἄος R ἤττων L ἤττων D ἠταῆτωννευ.κοσι N τῶν S
 6 τῶν D εἰκος. i. ετων S ετων L tantam] *ex corr. r* tamen L geneti-
 num MD 7 maneat] r maneat R 8 "eius" quoque N eius quoque MDOS huius
 quoque L et plebis scitum N 9 si a add. d duobus] r duobis R geneti-
 vis r genitivos R immobilis] r immobilis R 10 huiusmodi L istiusmodi

M istiusmodi illiusmodi add. r illiusmodi *spscr. in N* tam] etiam L

12 suis R 13 ad *spscr. N* referre D 15 agere aliquid N aut S

a se r a se pati N a se RM 16 in qua L obliquum om. S 17 dicat] d dat
 ODS accusat se et accusatur a se potitur se S retransitionem RD transitionem O
 18 aliam L transitio D 19 retransitio] d retransio D 20 sui] r sibi
 R 23 actum M eorum M itaque] ita S 26 vt N ut — τύπτει in
 mg. inf. add. l ut gr. sic, ipsa Graeca in mg. add., S κεαομαι MSrI κε-
 αομαι R κεαομαι N κατ M εματῶν D αοιαον DN τιπτω M τιπτο
 RDSI τιτιτω καιτοι κηνη και καιτοι αοιαον τιπτετω εατῶν. Sic N κήδη] *ex*
 corr. r κατ SI καιτω R εατω d ατω D

p. 1092. 93 P.

p. 74. 75 K.

- τοῦ δοῦλον τύπτεις'; 'ἑαυτοῦ κήδεται' καὶ 'ἑαυτοῦ δοῦλον τύπτει': sic apud nos in hoc pronomine necesse est fieri, ut 'sui miseretur' vel 'sui filii miseretur' aut, cum prius a tertia verbum proferatur persona transitive et iterum per retransitionem ab illa ad eandem actus aliquis referatur, ut supra ostendimus: 'rogat me ille, ut ad se veniam; petit te ille, ut sui 5
135 miserearis; rogat Turnus Aeneam, ut sibi parcat'; necesse est enim obliquos casus ad nominativos referri interpositis verbis actum quidem ad nominativos, passionem vero ad obliquos reddentibus, ut 'Caesar vicit Pompeium, ego te diligo'. passio vero facta per obliquos activo coniunctos verbo transfertur in nominativum pertinentem ad ipsam, quae patitur, personam passivo coniunctum verbo, praedictum vero nominativum, quia ad agentem pertinet, transfert in ablativum, ut 'Caesar vincit Pompeium, vincitur Pom||peius a Caesare; ego te diligo, tu diligeris a me'.
- 136 Et Graeci quidem composita invenerunt pronomina [id est *ἑαυτοῦ, σαυτοῦ, ἑαυτοῦ*], quibus utuntur, quando eadem persona in sese vel in 15 suam, ut dictum est, possessionem facit aliquid, quae *ἰδιοπαθῆ* vel *ἀντανάκλαστα* vocant, id est 'sui passa' vel 'a se patientia' sive 'refractiva' translative a corporibus, quae in se refringuntur; simplicia vero *ἀλλοπαθῆ* nominant, id est 'extrinsecus passionem facientia' vel 'patientia', ut 'doceo te, doceor a te'. nos autem, quo modo superius memoravimus, 20 simplicibus quidem pro utrisque utimur tam in prima quam in secunda
137 persona secundum Homericam, ut supra dictum est, consuetudinem; in tertia vero persona, id est 'sui sibi se a se' quod illi servant in compositis servamus, quamvis hoc quoque sit simplex. itaque et nominativo caret, quomodo *ἑαυτοῦ*, et omni verbo copulatur, quod ei vicem compleat nominativi, ut 'sui eget, sibi nocet, se incusat'. et in huiuscemodi

1 *τύπτεις*] in ras. I ΤΙΠΤΕΙC RMS EΑΤΟΥ R EΑΥ+ΤΟΥ I ΚΕΑΕΤΑΙ D ΚΕΗΑΕΤΑΙ M ΚΕΗΑΕΤΑΥ R ΚΗΑΕΤΑΥ S ΚΕ+ΑΕΤΑΥ I καλ] r ΚΑΥ RSI ΛΟΥΑΘΗ I ΤΙΠΤΕΙ RMSI ΤΥΠΤΗ D apud nos sup. lin. add. L 2 filii in filium mut. L 3 tertia S uerbum a tertia Nr post persona: aut cum prius a tertia *repetit*, sed del. L post transitivae: in aliam add. N in aliam personam L 4 retransicionem s retransionem DS ad eandem] r eadem Rl ad eam D in eandem MNL ad eam O aliquis] rd aliqui MDN aliquid RS referatur dl referantur MDNL 5 ut a se ueni impetit te S 6 aeneam M sibi] d sui D parcat] d patriat ut vid. D oblicos S 7 inter uerbis positus R 8 uero sup. lin. add. L obliquos ***** reddentibus (casus) D uincit O 9 per om. M sup. lin. add. L actiuo coniuncto coniunctos D 10 ipsam] in mg., in contextu aliam L quae in qua mut. L 11 passivo coniunctum verbo] r passiuum coniuncto uerbum R nominatiu' N qui ad ONSL 12 gentem S transfertur MN uicit N 13 diligo te ML 14 Et Graeci] r Egraeci R id est om. D id est — *ἑαυτοῦ* in mg. add. L *ἑαυτοῦ*] d EΜΑΙΤΟΥ D 15 *σαυτοῦ*] ex ΚΑΥΤΟΥ corr. L *ἑαυτοῦ*] r EΑΤΟΥ R utantur MDSL persona possessionem in sese M in ex a corr. L 16 suam pasionem ut L idiopathe Sn eidiopathe N idiopathae R idiopathe D antanaclasta RDNS 17 sese S refractiva DYSr f. recte cf. z. l. § 154 18 ἀλλοπαθῆ R allopathe S allophate D allopathen N 19 id est] id L 20 te et doceor D memoriauimus M 21 in add. r in add. r 22 secundum] r quam in R 23 tertia S se hoc quod N 24 sibi] fit L 25 *ἑαυτοῦ*] r ΑΥΤΟΥ RL ΔΥΤΟΥ M omni] α omnimodo libri omnino I ei] eius N

id est φιλεῖν ἀλλήλους; idem in eadem:

Age inepte, quasi nunc non norimus nos inter nos,
Ctesipho,

pro οὐ γινώσκωμεν ἀλλήλους; Virgilius in XI:

Conversique oculos inter se atque ora tenebant, 5
140 'inter se', πρὸς ἀλλήλους. saepe tamen explanandi causa adicitur 'invicem'.
nec solum hoc in tertia, sed etiam in prima, ut ostendimus, fit et secunda
persona plurali, quippe quae possunt diversas in se colligere personas. ad
imitationem supra dicti Graeci pronominis, quod caret nominativo, simili
utimur constructione, ut 'ego et tu nosmet ipsos invicem amamus inter 10
nos, tu et ille invicem amatis inter vos'. aliis autem casibus sine 'inter',
quod accusativum exigit, utimur addentes 'invicem', ut 'ego et tu nostri
invicem miseremur', ἀλλήλους ἐλεοῦμεν; 'tu et ille invicem vobis indulgetis',
ἀλλήλοις χαρίζεσθε; 'iste et ille invicem se potiuntur', ἀλλήλων ἀπο-
141 λαύουσιν. quod si non addatur 'invicem', dubitatio fit, utrum per sui 15
passionem singulae in se agant, an altera in alteram, si dicam 'iste et
ille se amant'; dubium enim fit, utrum 'ἑαυτούς' ἢ 'ἀλλήλους' significet.
et in prima quidem persona licet per conceptionem secundam assumere et
tertiam, ut 'ego et tu legimus', 'ego et ille scribimus'; a secunda vero
prima concipi non potest, tertia vero potest, ut 'tu et ille vosmet ipsos 20
laeditis'. ||

142 Quaeritur cur 'nostras' et 'vestras', id est ἡμεδαπός et ὑμεδαπός, a

1 φιλεῖν ἀλλήλους] ḠR. (in *mg.* ΦΥΛΕΙΝ ΑΛΛΗΛΟΥΣ) S ΦΙΛΕΙΝΑ ΑΛΛΗΛΟΥΣ C Rr
ἀλλήλους] I ΑΛΛΗΛΟΥΣ L ΑΛΛΗΛΟΥΣ. N Ter. *adelph.* II 4, 7 eodem S 2
quasi] quia si L 2 norimus inter nos NS et sic Ter. *Bemb.* orimus inter nos M
orimur inter nos L orimur cognoscimus in *mg.* I 3 ctesipho RDS chesipho d
thesipho NL 4 οὐ] AY r οὐ — ἀλλήλους] ḠR., sed in *mg.* add. S ΓΙΝΩΣΚΟ-
ΜΕΝ L ΓΙΝΩΣΚΟΜΗΝ O ΠΙΝΩΣΚΟΜΕΝ S ΝΩΣΚΟΜΕΝ N; *num* γινώσκωμεν? ΑΛΛΗΛΟΥΣ O
ΑΛΛΗΛΟΥΣ rd ΑΜΗΛΟΥΣ R ΑΜΗΛΟΥΣ N Verg. *Aen.* XI 121 XII O 5 oculis R

ΠΡΟΣΑ

6 proea. ΑΛΛΗΛΟΥΣ Rr ἀλλήλους] I ΑΛΛΗΛΟΥΣ L ΑΛΛΗΛΟΥΣ D ΑΛΛΗΛΟΥΣ N
ΑΛΛΗΛΟΥΣ M explanandi] d explenandi D cruissa Rr adicitur ex ad+ci-
tur corr. R 8 quippe N 10 tu nos invicem nosmet ipsos invicem S amamus
inter nos] d amatis inter nos D, qui post invicem om. *sqq.* — invicem 11 tu et
ille invicem amatis inter nos *sup. lin. add. d* amatis inter vos] r amate inter nos
R 12 nostri om. RM *sup. lin. add. r* invicem nostri DL 13 miseremur] r
ex miseretur corr. M miseretur nostri R ἀλλήλους ἐλεοῦμεν] I ḠR., ad *mg.* ΑΛΛΗ-
ΛΟΥΣ ΕΛΘΥΜΕΝ, S ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΕΛΘΟΥΜΕΝ D ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΕΛΘΟΥΜΕΝ L ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΕΛΘΟΥ-

ΜΕΝ M ΑΛΛΗΛΟΥΣ. ΕΛ. ΘΟΥΜΕΝΤΙ N 14 ḠR., in *mg.* ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΚΑΡΥΣΤΕΡΕΘΕ, S ΑΛΛΗ-
ΛΟΥΣ DONLr ΑΛΛΗΛΟΥΣ R ΧΑΡΙΣΤΕΡΕ r ΧΑΡΙΣΤΕΤΕ N se add. r ἀλλήλων] I
ΑΛΛΗΛΟΝ L ΑΛΛΗΛΩΝ N ḠR., in *mg.* ΑΛΛΗΛΟΝ ΑΠΩΛΛΟΥΟΙΝ, S ΑΛΛΗΛΟΝ ΑΠΩΛΛΟΥΟΙΝ
R ΑΠΩΛΛΟΥΟΙΝ M ΑΠΩΛΛΟΥΟΙΝ L 16 agunt L alteram. Vt si D 17 enim]

E. RD YC

**** N 17 ΕΑΥΤΟΝΑΛΛΗΛΟΥΣ Rr ἦ] om. D ἀλλήλους] I ΑΛΛΗΛΟΥΣ L ΑΛΛΗ-
ΛΟΥΣ N 20 tertia autem potest (M) uero potest concipi Rr 21 ledetis N

22 Quaeritur — ἡμεδαπός et ὑμεδαπός] quod ante sententiam *sq.* a solis — ἡμε-
δαπός et ὑμεδαπός facite excidere potuit, additi, om. RD solet queri quare *sup.*
lin. add. D Quaeritur cur patria ML Quaeritur cur nostras et vestras (O) Quaeritur
cur patriae pronomina nostras uestras N Querendum cur patria S

p. 1095 P.

p. 76—78 K.

solis plūralibus tam apud nos quam apud Graecos ἡμεδαπός et ὑμεδαπός derivantur? ad quod dicendum, quod ideo a solis pluralibus fiunt, quia patria ad plures pertinet, non ad unum. et sciendum, quod, quomodo pronomina, quae finita sunt, habent et patria et possessiva, ut 'meus, tuus; noster, vester; nostras, vestras', sic etiam nomen infinitum 'quis' vel 'qui' habet apud nos non solum patrium 'cuius', quomodo apud Graecos ποδαπός, sed etiam possessivum, quod tam interrogativum esse potest quam relativum, ut 'cuius cuia cuium'; sed masculinum in fine acuitur differentiae causa. quod autem tam relativa quam interrogativa 143 possunt esse, quomodo et primitiva, eorum usus comprobatur. Virgilius in bucolico interrogative protulit:

Dic mihi, Damoeta, cuium pecus, an Meliboei?

Terentius in eunucho:

Quid virgo, cuia est?

15 idem in Andria:

Quid eam .? suamne esse †dicebat? — Non! — Cuiam igitur? .

Cicero vero in Verrinis de praetura urbana relative posuit haec eadem: cuia res est, cuium periculum. et necesse est omnibus ea 20 gravari syllabis, quando sunt relativa, quomodo et primitiva eorum relationem significantia.

Pronomina quasdam habent proprias observationes singula, quasdam XX 144 communes, tam cum aliis pronominiibus quam cum quibusdam partibus orationis. cum de propriis igitur maxime singulorum superius dictum est, 25 nunc de communibus dicamus. 'ipse' additivum vel appositivum dicitur, quod Apollonius ἐπιταγματικόν nominat, non quod solum hoc pronomi alii pronominiibus vel etiam nominibus apponitur, sed quod frequentius quam alia, ut 'ego ipse, tu ipse., | ille ipse, Virgilius ipse, Ci-

1 quam] l tam L ΕΜΕΔΑΠΟΣ N ***ΔΑΠΟΣ et †**ΕΙΔΑΠΟΣ L ΗΜΕΙΔΑΠΟΣ et ΥΜΕΙΔΑΠΟΣ l Η.ΜΕΙΔΑΠΟΣ. et ΥΜΕΥΔΑΠΟΣ S ΗΝΕΔΑΠΟΣ. et. †ΑΕΥΔΑΠΟΣ R ΗΝΕΔΑΠΟΣ. et. †ΑΕΥΔΑΠΟΣ r ΗΝΕΔΑΠΟΣ ΗΥΜΗΔΑΠΟΣ D ΗΝΕΔΑΠΟΣ et †ΑΕΙΔΑΠΟΣ M et ΜΗΔΑΠΩC O
 2 diriuuntur M pluralibus fiunt solis N 4 patria possessiva S 5 tuus suus noster MNL noster et vester RM 6 cuius] r cuius R uices S 7 ποδαπός r 9 tam interrogativa quam relativa (MO) 10 posunt D Verg. ecl. 3, 1 interrogative] r interrogativae RNS 12 dameta S dameta N melibœi S 13 Terentius MDL Ter. eun. II 3, 30 15 Ter. Andr. V 4, 29 16 eam] eam tum (M?) Ter. Bemb. Bas. suam nec esse Mr suam necesse RDL dicebat] aiebat Ter. Bemb. Bas. 18 Cic. in Verr. II 1, 54, 142 vero] r varro R urba N posuit] r possunt R posuit sed haec L 19 res est] res Cic. palimps. Vat. res sit libri Cic. rell. 22 proprias — communes om. R add. r singulas S 25 post dicamus: Explē constructio propria singulorum pronominum. Incipit de comeani. (sic) N additivum] r additium R additua M 26 apollonius DL ipse Apollon. de synt. III 2 p. 194, 8 Bk. ἐπιταγματικὴν καλοῦσι τὴν αὐτόν, cf. infra § 203 ἐπιταγματικόν] m. rec. in ras. N ΕΠΙΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ R ΕΠΙΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ M nominant quod (non om.) S hoc sup. lin. add. r 27 vel] uel sed L

145 *cero ipse*. inveniuntur enim et alia pronomina appositiva [id est ἐπιταγματικά]: Virgilius:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena.
idem in bucolico:

Nec tuus hic Moeris, nec viveret ipse Menalcas.
idem [in I]:

Tune || ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae

Alma Venus Phrygii genuit Simoentis ad undam?

per excellentiam igitur hoc pronomem, id est 'ipse', quasi proprium, quod commune est multorum, appositionis nomen possidet.

Et sciendum, quod tertiae omnes personae pronominum possunt per supra dictam figuram apponi primae et secundae personae excepto 'sui, sibi, se, a se', prima autem vel secunda persona nec invicem sibi nec 146 tertiae apponi possunt. nemo enim dicit 'ego tu es' vel 'tu ego sum' nec 'ego ille facit' vel 'tu ille facit'; 'ille' autem 'ego facio' et 'tu ille 15 facis' dicitur. nam id est appositivum, quod apponitur illi, ad quod verbum redditur. Graeci quoque primitivam tertiam personam et ex ea compositam, id est ἐαυτοῦ, ἐαυτῶ, ἐαυτόν, primae et secundae personae non apponunt, quomodo nec nos 'sui', quod vim tam simplicis primitivi tertiae personae Graecae quam compositi possidet apud nos. pluralem ta- 20 men compositam tertiam, quia non habent composita a pluralibus primae et secundae personae, necessario adiungunt et primae et secundae, ut ἐαυτῶν κηδόμεθα pro ἡμῶν αὐτῶν et ἐαυτῶν κήδεσθε pro ὑμῶν αὐ- 147 τῶν; nos autem nec in plurali numero possumus apponere primae vel secundae personae supra dictum tertiae personae pronomem [id est 'sui, 25 sibi, se, a se'], quia et singularis est vox, quae nec apud Graecos ap-

1 id est *om. L* ἐπιταγματικά] in *mg. add. L* 2 ut Virgilius *MONSLd*

Verg. Aen. in lib. dell. v. 1 v. lib. XII § 11 3 *qui (e) ^{qu}condam graecili *Rr*
quondam *M* 4 *Verg. ecl. 9, 16 (def. Verg. Rom.)* 5 hic] *r* hac *R*
Moeris] *r* moreris *R* meris *S* morris *M* Menalcas] *sic et Verg. Pal. m. alt. me-*
nalcan m. pr. 6 *Verg. Aen. I 617 sq.* in I] *om. RL* in * (1) *D* in II *rd* in

III *M* in .VI. *N* in I *eneid S* 8 phrigii *MN* phrigus *S* phrysgii *D* Simoen-
tis] *d* simentis *D* symoentis *L* 9 proprium nomen quod *N* 10 multorum est
commune *MO* possidet *RODS* 11 per *add. r* 13 autem et secunda *ML*
et persona *M* 14 ego tui es *R* 15 et *om. S* tui ille *R* 16 id est] *r*
idem *R* appositum (*M*) ad quod quod *L* 18 ἐαυτῶ] ΕΑΥΤΩΝ *RL* ΕΑΥΤΟΙ *D*

ἐαυτῶ ἐαυτόν] ΕΑΥΤΩΥΕΑΥΤΩΝ *N* ΕΑΥΤΩΝ *D* 20 Graecae] *d* grecq *NS*
gracq *r* grace *R* graeci *DO* compositi positi possidet *Rr* 21 compositam] *r*
compositam *R* quia] *d* qui *D* a *add. r* pluribus *S* 22 personae — se-
cundae post secundae *om. R* *add. r* necessario — secundae *sup. lin. add. d*
adiunguntur *Ol* 23 ἐαυτῶν] I ΕΑΥΤΩΝ *ML* ΕΑΥΤΩΝ ΚΗΔΟΜΕΘΑ *D* ΚΗΔΟΜΕΘΑ
N κηδόμεθα — ὑμῶν αὐτῶν] *lac. rel. om. M* pro] *r* προ *RDN* ἡμῶν]

ex corr. l ΕΜΟΝ ΕΑΥΤΩΝ *D* ἄλων. ΕΑΥΤΩΝ *N* ΕΑΥΤΩΝ *Rl* ΕΑΥΤΩΝ *SL* & ΕΑ-
ΘΟΝ. ΚΗΔΕ. ΘΕΝ. ΡΟΥΜΩΝ. ΑΥΤΩΝ *N* ΕΑΥΤΩΝ *S* ΕΑΥΤΩΝ ΚΗΔΕΘΕ *R* ΕΑΥΤΩΝ ΚΗΔΕΘΕ

D pro] *r* προ *R* 24 ΑΥΤΩΝ *D* ΕΑΥΤΩΝ *Ll* 24 primae et secundae *M*

p. 1096. 97 P.

p. 78. 79 K.

ponitur primae vel secundae personae nec apud nos, quamvis etiam pro plurali accipiatur. et quomodo simplex singulare accipimus etiam pro composito per omnes personas, sic etiam simplex plurale, ut ‘mei causa facio’, ἐμαντοῦ χάριν ποιῶ, et ‘nostri causa facimus’, ἡμῶν - ἀντὶ τοῦ 5 ‘ἐαυτῶν’ - χάριν ποιούμεν.

Nec mirum diversas aliquando personas | figurate inter se copulari, 148 cum etiam diversos casus est ubi bene coniungimus, ut in illis, quae ex generalibus in specialia vel ex pluralibus in singularia distribuuntur, ut ‘animalium quaedam sunt mortalia, quaedam immortalia; literarum aliae 10 sunt vocales, aliae consonantes; || trium Saturni filiorum unus in caelo, alter in mari, tertius apud inferos dicitur regnare’; non enim bene dicitur ‘animalia pars est mortalis, pars immortalis’ nec ‘tres Saturni filii, unus in caelo, alter in mari, tertius apud inferos regnat’, quamvis Ho- merus auctoritate poetica dixit:

15 Ὀὐδὲ δὺο σκοπέλοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει,
quomodo et alii quidam tam apud nos quam apud Graecos. cum autem 149 non sit distributio, bene utimur nominativis, ut ‘literae sunt notae vocum’, vel cum verbum ad illud, quod distribuitur, non ad ea, quae distribuuntur, redditur, ut ‘homines oportuni sunt, alii quidem ad pacem, alii vero 20 ad bellum’. et hoc quidem quia in plurale distribuitur, a communi verbum habet. sin variaveris numerum, quod praediximus manifestatur, ut Virgilius in bucolico:

Cur non, Mopse, boni quoniam convenimus ambo,
Tu calamos inflare leves, ego dicere versus.

25 potest tamen et singulare pluralem significationem habens vel in singularia vel 150 in pluralia supra dicto modo distribui et eandem constructionis servare rationem, ut ‘gentis Romanae pars fuit fortis, pars sapiens’ vel ‘gentis Romanae alii fuerunt fortes, alii sapientes’ vel ‘gens Romana fuit, alii fortes, alii

1 nos *sup. lin. add. r* pro *sup. lin. add. d* 4 ἐμαντοῦ χάριν ποιῶ] *lac. rel. om. M* ΚΑΡΙΝ ἢ ΧΑΙΗΝ *L* ΠΟΥΩ *SL* ΠΟΙΟ** *D* ΗΜΟΝ *R. EMON N* ΗΥΜΩΝ *S* ἡμῶν - ποιούμεν *lac. rel. om. M om., ἀντὶ - ποιούμεν in mg. add. L*

ΑΝΤΥ *D* τοῦ] ἢ ΤΩΥ *R* 5 ^{ΕΑΥ.} ΤΟΝ *N* ΚΑΡΙΝ *RDS* ΚΑΡΙΝ *N* ΠΟΙΟΥΜΗΝ *D* ΠΩΙΟΥΜΗΝ *R* ΤΟΙΟΥΜΕΝ *N* 6 figurate ex figurae *corr. L* 8 post generalibus in

sq. — pluralibus in om. O 9 immortalia *Rr* immortalia *DMN* 12 pars est immortalis pars immortalis *S* pars immortalis] *om. D* pars immortalis *RON et sup. lin. d* pars est immortalis *M* saturni tres *L* 13 *Hom. Od. XII 73 v. § 29*

15 οἱ — ἰκάνει] *lac. rel. om. M GR. S* οἱ — ὁ μὲν] ΟΛΙΟΣ. ΚΟΙΤΕΑ. ΟΥΝ. *N* οἱ δὲ] ΟΥΔΕ ἢ ΟΥΔΗ *D* ΔΥΩ (Ο) ΣΚΟΠΕΛΟΥ *RD* ΚΟΠΕΑΙ ἢ ΥΡΑΝΟΝ *L* ὁ μὲν] ΥΟΜΗΝ *D* ante οὐρανόν: in caelo *add. O* ΕΥΡΙΝ *RN* ΕΥΡΙΝ *D* ΕΥΡΙΝ *in mg. add. l* ἰκάνει] ἢ ΚΑΝΕΙ *R* ἰΚΑΝΕΙ *D* ΚΑΙΑΝΕΙ *L* . post ἰκάνει: regnat *add. O* 16 apud grecos quam apud nos. *MO?* 17 sit] *fit d* note (c) *D* 18 ad

id quod (*MO*) 19 alii quidem *Rr* 20 plurale] *l* plurale] *M* pluralia *NL* plurali *D* verbum* *L* 21 post praediximus: de casibus *add. N* 22 *Verg. ecl. 5, 1 sq. (def. Verg. Med.)* 23 mbose *N* 24 leuis *DLr cum Verg. Pal. cf. lib. XVIII § 67, 268* 25 tamen] *sup. ras. D* significationem *in mg. add. L* 26 uel pluralia *M* 27 pars fuit] ἢ par fuit *R* 28 post sapientes *sq. — sapien- tes om. O* alii fortes] ἢ alii fortes *R*

p. 1097. 98 P.

p. 79. 80 K.

sapientes'. Livius XXXXI ab urbe condita: periti religionum iurisque publici, quando duo ordinarii consules eius anni, alter morbo, alter ferro periisset, suffectum consulem negabant comitia habere posse. ecce hic Homeri auctoritatem secutus nominativum praeposuit pro genetivo: duo ordinarii consules pro 'duorum ordinariorum consulum', ad distributa enim reddidit verbum, non ad coniuncta.

Ex diversis quoque casibus solent derivativa simul et composita fieri, ut a medio terrae 'medi|terraneus' et a medio annis 'Mediamna', a causis et dicendo 'causidicus', a vana loquendo 'vaniloquus' et similia, quae ex simplicibus derivata simul et composita sunt. in huiusmodi tamen derivationibus frequenter invenis transitionem etiam ex alteris in altera fieri genera, ut 'haec manus: || centimanus'. Horatius:

centimanus †gigas.

'hic sanguis: hic' et 'haec exanguis' et 'hoc exanguis; hoc caput: hic' et 'haec' et 'hoc triceps; hoc cor: hic' et 'haec' et 'hoc vecors; haec mens: hic' et 'haec' et 'hoc amens, demens; haec arma: hic' et 'haec inermis' et 'hoc inerme' et 'inermus, inerma, inermum'. plurima similiter composita ex diversis generibus vel casibus vel numeris in alia per derivationem transeuntia invenis. nihil igitur mirum tertias quoque personas pronominum tam primae quam secundae figurate adiungi, quomodo superius ostendimus.

XXI 153 Partium orationis quaedam habent inter generaliter sibi accidentia numeros et casus et genera, ut nomen, pronomen, participium; quaedam personas et numerum, ut verbum et pronomen; quaedam tempora, ut verbum et participium; quaedam nihil ex his, ut praepositio, adverbium, coniunctio, interiectio, quae nec declinationem aliquam habent. quae sunt igitur declinabiles, cum ex propriis figurationibus ad convenientes

1 Liv. ab u. c. lib. XXXXI 18 (22), 16 cf. supra § 29 quadragesimo primo] r quadragesima prima R XXXI S ab urbe condita om. S periti religionum] sic, in mg. uel perit iure legionum L religionum] d relegionem D religionum N 3 perisset MDN^{Sr} et suffectum O negabant recte comitia L et sic § 29 4 h omi Dd auctoritatem homeri O 5 posuit rn possuit N consules eius anni pro M 6 consulum] r consules R distributiva SL reddidit] r redditur R 8 mediterraneus ex mediterraneos corr. D Mediamna] et hic et de XII vsa. Aen. § 98 litera initiali maiore Μεσοποταμία sc. exaranda est causas M 9 vaniloquus] r unilocus R 12 hic centimanus Md Hor. carm. III 4, 69, unde haec lib. VI § 84 excitata sunt; possint etiam ex carm. II 17, 14 desumpta esse 13 gigas cf. lib. VI l. l.; in ipsis locis Horatianis Gyes auctore Butimanno nunc praetulit Gustavus Linkerus 14 hic et exanguis (haec om.) D exanguis] r exanguis (s) L exsanguis RDNS exsanguis DS ex+ange (s) L exsanguine Rr ca- et hoc put] rd capud D apud R 15 et haec uecors L 17 inerme iermus R 19 Nichil N 20 figuratę N 22 inter om. M 23 pronomen nomen L 24 et numerum] numeros (M) ut et verbum L 25 nichil N adverbium] in ras. r et adverbium N 26 quae] quaedam S post habent: praepositio enim quamvis uideatur adiungi duobus casibus tamen non sunt ipsi casus sibi accedentes proprie sed ipsa praepositio est accidens eis add. M DE CONSTRUCTIONE DIVERSARVM FIGURARVM ante Quae sunt inser. N Quae sunt igitur rerum uel generum (declinabiles — supra dictorum numerorum om.) S

p. 1069. 99 P.

p. 80. 81 K.

supra dictorum numerorum vel generum vel casuum vel personarum vel temporum consequentias accipiuntur, orationis constructione, id est dispositione, ad aptam coniunctionem ferri debent, ut puta singulare ad singularem et plurale ad pluralem, cum ad unam eandemque refertur personam
5 intransitive, ut 'ego Priscianus scribo intellegens' et 'nos oratores scribimus intellegentes'.

Cum enim transitiva | sunt vel refractiva, licet diversis uti numeris, 154
ut 'docemus discipulum' et 'docemus discipulos'; 'doceo discipulum' et 'doceo discipulos'; et 'accuso vos' et 'prosum nobis'. eadem est ratio
10 et in generibus, ut 'bonus homo et iustus et rectus est ille, bona mulier et casta et pudica est illa, boni homines et iusti et recti sunt illi, bonae mulieres et castae et pudicae sunt illae'.

Similiter et in casibus 'mei ipsius dolentis misereor' et 'illius vel tui dolentis misereor'; 'te ipsum legentem video' et 'me ipsum intellegentem sentio'. cum igitur ad unam eandemque personam et casus et 155
genera et numeri referuntur, supra dicta consequentia est observanda.

Variantur autem, ut dictum est, per transitiones et reciprocationes non solum casus et numeri, sed etiam genera, ut 'illos laedit mulier' et 'illum laedunt mulieres'. supervacuum est in re tam manifesta usus auctorum
20 testimonia proferre; illud tamen sciendum, quod per figuram, quam Graeci ἀλλοιότητα vocant, id est variationem, et per πρόληψιν vel σύλληψιν, id est praeceptionem sive conceptionem, et per ζεύγμα, id est adiunctionem et coincidentiam, quam συνέμπτωσιν Graeci vocant,

2 orationis scripsi; om. R in orationis r. rel. (in orationis S) cf. Apollon. de synt. III 6 p. 202, 2 Bk. τῆ τοῦ λόγου συνθέσει ἀναμεμείρισται εἰς ἐπιπλοῦν τοῦ πρὸς ὃ δύναται φέρεσθαι constructione] sic ex constr. constructione corr. L constructionem RMODN constructionē S id. est dispositionem Dd dispositione] O Lr dispositionem MN dispositionem S dispositionis R 3 aptam ad coniunctio-

uel con-
nem fieri debent Rr ad adiunctionem D adiunctionem O [singulare] ex singularem corr. N ad singularem] add. d ad singulare O 4 et om. L [plurale] ex pluralem corr. N pluralem D ad pluralem O eandemque S defertur ODSL personam in|nego (transitive ut in mg. add. r) Rr 5 priscianus L 7 enim] uero N refractiva Nr refractiva R cf. v. l. § 136 numeris] r numerus R 8 post discipulum sqq. — discipulum om. L et om. M doceamus D 9 discipulos. accuso M vos] nos MDNSL ratio S ratio in ML 10 et rectus et iustus R 11 et casta et pudica est illa O 13 et casibus L ipsius om. M et illius uel tui dolentis misereor add. R m. rec. 15 casus D 17 Variantur D 18 numeris Rr etiam et genera ML 19 est om. L usus & auctorum testimonia D 20 DE CONSTRUCTIONE DIVERSARVM FIGURARVM inscr. N 21 ἀλλοιότητα] om. D post uocant add. d ΑΛΛΟΙΟΤΗΤΑ r ΑΛΛΟΘΕΤΑ N id est

per uariationem M ΠΡΟΛΗΨΙΝ uel ΣΥΛΛΗΨΙΝ in mg. d ΠΡΟΛΗΨΙΝ uel ΣΙΑΨΙΝ S ΠΡΟΛΕΜΙΝ uel ΣΥΛΛΕΜΙΝ N ΠΡΟΛΗΨΙΝ uel (σύλληψιν lac. rel. om.) M σύλληψιν] r ΣΥΛΛΗΨΙΝ R 22 preceptionem r perceptionem RL per preceptionem M per conceptionem M conceptionem et coincidentiam id est ἀνεμπτωσιν et numeri Rr; post

conceptionem sqq. — adiunctionem et post coincidentiam sqq. — prociidentiam om. R, et per — ἀντίπρωσιν in mg. add. r zeugma r zeuma DNS ΖΕΥΓΜΑ L ΛΕΟΚΜΑ M

23 coincidentia r concedentiam M συνέμπτωσιν] lac. rel. om. M CΙΝΕΜΠΤΩCΙΝ N CΥΝΕΜΠΤΩCΙΝ D uel CΙΝΕΜΠΤΩCΙΝ add. m. rec. D

p. 1099 P.

p. 81. 82 K.

vel prociidentiam, id est ἀντίπτωσιν, et numeri diversi et diversa genera et diversi casus et tempora et personae non solum transitive et per reciprocaionem, sed etiam intransitive copulantur, quae diversis auctorum exemplis tam nostrorum quam Graecorum necessarium esse duximus comprobare.

156 Construuntur igitur diversi numeri, ut Virgilius in I Aeneidos:

Pars in frustra secant veribusque tremantia figunt;
ad sensum enim, quia pars Troianorum plures in hoc loco intelleguntur, plurale reddidit verbum secant, quomodo et Homerus:

Ὡς φάσαν ἢ πληθῦς.

Sallustius in Catilinario: interea servitia repudiabat, cuius initio ad eum magnae copiae concurrebant. cuius enim singulare ad rem retulit, id est 'cuius rei servitiorum'. Thucydides: συνεπρεσβεύοντο αὐτοῖς καὶ Δωριῆς, ἡ μητρόπολις τῶν Λακεδαιμονίων. Terentius in eunucho:

Si quisquam est, qui placere se studeat bonis

Quam plurimis et minime multos laedere,

In his poeta hic nomen profitetur suum,

siquis enim ad multos intellegitur, quomodo idem:

aperite aliquis actutum.

I uel per prociidentiam *N* et per p̄cedentiam *M* prociidentiam *L* ἀντίπτωσιν] sine lac. nota om. *M* ΑΝΤΙΠΤΩΣΙΝ *L* ΑΝΤΙΠΡΩΣΙΝ *d* uel antiptosin *D m. rec.* post ἀντίπτωσιν: vel hysteroiogiam (isterologiam *R* ΥΣΤΕΡΟΛΟΓΙΑΜ *N*) uel prochronisum (ΠΡΟΚΡΟΝΙΣΜΟΝ *N*) et similia add. *NSr* numeri diuersi *M* genera diuersa *MO* 2 transitivae *NS* 3 intransitivae *N* Quae ex diuersis *N* 4 grecorum *r* gecorum *R* duximus] *r* diximus *R* 6 numeri diuersi *N* Verg. Aen. I 212 cf. § 188 7 frustra] *r* frustra *RO* cum Verg. Med. Rom. Fr. (Fr. ex corr. et m.

rec. in Rom. frustra) fruta ex futa corr. *S* veribusque] *r* uiribusque *R* uet̄ribus⁹ Verg. Fr. trimentia *M* fingunt Verg. Rom. 8 quia] quam *M* intelleguntur] *r* intellectur *R* 9 reddidit *MDNS* Hom. II. II 278 10 Graeca om. *D* et lac. rel. *M* in mg. add. *d* ᾠ. *S* ΟΥΦΥΣΑΝΤΙΑΝΕΥΣ *L* passim ab *l* corr. ΟΥΦΑΣΑΝ. ΠΑΝΕΥΣ. *N* ἢ om. *R* ΠΑΝΕΥΣ *r* 11 Sall. Cat. 56, 5 catillinario *D* repudiabat] *r* repudiebat *R* cuius] quorum vel cuius rei libri aliquot Sall. interpolati] cuius in initio *n* 13 Thuc. III 92 συνεπρεσβεύοντο δὲ αὐτοῖς etc.

Thucydides — Λακεδαιμονίων] om. *MD* Thucydides ᾠ. *S* ΤΗΣΥΔΙΔΗΣ ΣΙΝΕ-
ΠΡΕΣΒΕΙΟΝΤΟ ΑΥΤΟ*Σ ΚΑΥ ΔΟΡΙΗΣ Ν ΜΝ ΠΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ *Rr* ΤΗΣΥΔΙΑΕΣ.
ΣΥΝΕΠΡΕΣΒΕΥΟΝ. ΤΟΥΤΟΣ. ΚΑΙ ΔΟΡΙΝΗΜ et ponoric. ΤΟΝ ΛΑΧΕΑ. ΑΙΝΟΝΙΟΝ *N* ΤΗCΙΔΙΔΗC

ΣΙΝΕΠΡΕΣΒΕΙΟΝΤΟ ΑΥΤΟ*Σ ΚΑΙ ΔΟΡΙΗC ΗΝ ** ΠΡΟΠΟΛΙC (ΜΗ) ΤΟΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΝ. *L*
ΣΥΝΕΠΡΕΣΒΕΥΟΝΤΟ (O) 14 ΔΩΡΙΕΙC (O) 15 terentius *ML* Ter. eun. prol.
v. 1—3 16 qui *m. rec. spscr. in Ter. Bemb.* se om. *Bemb.* studeat] mei
omnes cum *Ter. Bemb. Bas. et sic de metr. Ter.* § 12 p. 1324 P. 240 *L.* student
quattuor *Prisc. exemplaria a Bentleio inspecta, Bentleius ad Ter. l. l. v. 1; at v.*
God. Hermannum de R. Bentleio etusque Terentii editione diss. p. XI sqq. (opusc. II
271 sqq.) 17 multum *cod. Lind. D ap. Prisc. de metr. com. l. l.* 18 confite-
tur *ML* 19 siquis] ex siq̄ corr. *L* si quisquam *NS* idem] idem in *RMDL*
idem in eadem *rd* idem in *J. N* idem in *Adel. x* in *Adelphis Putsch.* Ter. adelph.

III 4, 26 aperite
capita *M* aliquis om. *S*

p. 1099. 1100 P.

p. 82. 83 K.

Σοφοκλῆς ἐν Ἀντιγόνη:

Ὅστις γὰρ αὐτῶν εὖ φρονεῖν μόνος δοκῆ,
ἢ γλωτταν, ἢν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
Οὔτοι διαπτύχθέντες ᾤφθησαν κενοί.

5 Diversa genera similiter construuntur, || ut Virgilius in bucolico: 158

Dulce satis umor, depulsis arbutus hædis,
Lenta salix fetō pecori, mihi solus Amyntas;

ad dulce enim, quod est neutrum, tam feminina quam masculina reddidit.
idem in eodem:

10 Triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres,
Arboribus venti, nobis Amaryllidis irae.

idem in I Aeneidos:

Nimborum in patriam, loca feta furentibus Austris,
Aeoliam venit.

15 idem in II georgicon:

Sunt et Aminæae vites, firmissima vina.

idem in I Aeneidos:

Cymothoe simul et Triton adnixus acuto
Detrudunt naves scopulo.

20 Lucanus in I:

hinc leges et plebiscita coactae.

Virgilius in VIII:

Qualis eram, cum primam aciem Praeneste sub ipsa
Stravi;

25 cum | enim Praeneste, nomen oppidi proprium, neutrum sit, ad intel-

1 *Σοφοκλῆς — κενοί*] *om.* MDS ΣΟΦΟΚΑΝ. ΣΕΝΑΝΤΟΝ ΝΟΚΤΙ. & ΑΡΑΥΤΟΝ ΕΥΦΡΟΝΕ. IN ΜΟΝΟΣ ΛΟΚΕΙ. ΗΑΟΤΤΑΝ. ΝΟΥ. ΚΑΛΟΟΝΥ. ΙΩΧΝΝΕΞΕΙΝΟΥΤΟΥ. (*rell. om.*) N^o Soph. Ant. v. 707 (*al.* 703) *sqq.* Dind. ἐν] HN L ANTIΓΟΝΗ R 2 ΑΥΘΩΝ R ΑΙΤΩΝ D αὐτὸς Soph. ΕΙ ΦΡΟΝΗΝ R ΕΙ ΦΡΟΝΕΙΝ L ἢ φρονεῖν Soph. (O?) δοκεῖ libri Soph. δοκῆ ἢ] ΕΔΟΚΕΝΤΑ. L 3 ΓΛΟΤΤΑΝ R ΓΛΟΤΑΝ L γλωτταν libri Soph. HN ΗΟΥ ΚΑΛΑΟΣ L 4 ΟΝΤΟΥ ΔΙΑΠΤΥΧΘΗΝΤΕΣ ΩΦΘΕΚΑΝ R ΑΥΤΟΙ ΔΙΑΠΤΥΧΕΝΤΕΣ ΟΦΘΕΚΑΝ L κενοί] Sophocles KAINOI OL KAINOY R 5 DE DIVERSIS GENERIBVS VEL NVMERIS *inscr.* N ut *om.* M Verg. ecl. 3, 82 *sq.* (*defsc.* Verg. Med. Pal.) 6 umor] LD et sic Verg. Rom. humor d *rell.* arbutus] r arbutus R hedis NS edis ML 7 foeto Rr foeto MO foeta L fetō D peccori M amintas RMNS 8 feminina] r femina R quam] d tam D reddit S 9 Verg. *ibid.* v. 80 *sq.* (*defsc.* Med. Pal.) 10 stabulis] r stabulus R 11 Amaryllidis] *ex* amaryllides *corr.* L amarillidis MNr amatrillidis R 12 Verg. Aen. I 51 *sq.* (*defsc.* Pal.) aeneidis M 13 feta N foeta R foeta MOL 14 eoliam R 15 Verg. georg. II 97 (*defsc.* Pal. Rom.) 16 Aminæae] *sic etiam* Verg. Ver. aminæae R cum Verg. Med. aminæae MONSL 17 Verg. Aen. I 144 *sq.* (*defsc.* Pal.) aeneidis M 18 Cymothoe *om.* D cimothee R cυμοθοε L Cymothoe S cymotheae N cymotheo M Triton] *ex* trito *corr.* N tryton D trialon L admixus R annixus L Verg. Rom. 19 nauis Rom. 20 Luc. Phars. I 176 21 plebiscita] r plebes scita R plebis scita (s) Luc. Voss. B plebiscita (MO) coactae] r coacte R coacta *codd.* nonnulli Luc. 22 Verg. Aen. VIII 561 *sq.* *cf.* lib. VII § 56 23 primam] r pronam R Praeneste] r preneste R prenesteste S 24 stravi] *ex* str&ui *corr.* D 25 Praeneste] r preneste R oppidum] r opidum R neutrum] nomen S

p. 1099 P.

p. 61. 82 K.

vel procidentiam, id est ἀντίπτωσιν, et numeri diversi et diversa genera et diversi casus et tempora et personae non solum transitive et per reciprocationem, sed etiam intransitive copulantur, quae diversis auctorum exemplis tam nostrorum quam Graecorum necessarium esse duximus comprobare.

156 Construuntur igitur diversi numeri, ut Virgilius in I Aeneidos:

Pars in frustra secant veribusque trementia figunt;
ad sensum enim, quia pars Troianorum plures in hoc loco intelleguntur, plurale reddidit verbum secant, quomodo et Homerus:

Ὡς φάσαν ἡ πληθύς.

Sallustius in Catilinario: interea servitia repudiabat, cuius
157 initio ad eum magnae copiae concurrebant. cuius enim singulari ad rem retulit, id est 'cuius rei servitiorum'. Thucydides: συνεπρεσβεύοντο αὐτοῖς καὶ Δωριῆς, ἡ μητρόπολις τῶν Λακεδαιμονίων. Terentius in eunucho:

Si quisquam est, qui placere se studeat bonis

Quam plurimis et minime multos laedere,

In his poeta hic nomen profitetur suum,

siquis enim ad multos intellegitur, quomodo idem:

aperite aliquis actutum.

I uel per procidentiam *N* et per p̄cedentiam *M* procedentiam *L* ἀντίπτωσιν] sine lac. nota om. *M* ANTIPTOCIN *L* ANTIPTWCIN *d* uel antiptosis *D m. rec.*
post ἀντίπτωσιν: vel hysterolegiam (isterologiam *R* ΥΣΤΕΡΟΛΟΓΙΑΜ *N*) uel prochronismum (ΠΡΟΚΡΟΝΙΣΜΟΝ *N*) et similia add. *NSr* numeri diuersis *M* genera diuersa *MO*
2 transitiuae *NS* 3 intransitiuae *N* Quae ex diuersis *N* 4 grecorum *R*
grecorum *R* duximus] *r* diximus *R* 6 numeri diuersi *N* *Verg. Aen. I* 212
cf. § 188 7 frustra] *r* frustra *RO* cum *Verg. Med. Rom. Fr.* (*Fr. ex corr. et m.*

rec. in Rom. frustra) fruta ex futa corr. *S* veribusque] *r* uiribusque *R* ueteribus⁹
Verg. Fr. trementia *M* figunt *Verg. Rom.* 8 quia] quam *M* intelleguntur] *r* intellectur *R* 9 reddit *MDNS* *Hom. Il. II* 278 10 *Graeca om. D*
et lac. rel. *M* in *mg. add. d* ᾠρ. *S* ΟΥΦΥΚΑΝΤΙΑΝΕΥΣ *L* passim ab *l* corr. ΟΥΦΑΚΑΝ.
ΠΑΝΕΥΣ. *N* ἡ om. *R* ΠΑΝΕΥΣ *r* 11 *Sall. Cat. 56, 5* catilinario *D*
repudiabat] *r* repudiebat *R* cuius] quorum uel cuius rei libri aliquot *Sall. interpolati*
cuius in initio *n* 13 *Thuc. III* 92 ἐυνεπρεσβεύοντο δὲ αὐτοῖς etc.

Thucydides — Λακεδαιμονίων] om. *MD* Thucydides ᾠρ. *S* ΤΗΥΑΙΑΗΣ ΚΙΝΕ-
ΠΡΕΣΒΕΙΟΝΤΟ ΑΥΤΟ*Κ ΚΑΥ ΔΟΡΙΗΣ Ν ΜΝ ΠΠΟΠΟΑΙΣ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ *Rr* ΤΗΥΑΙΑΕΣ.
ΚΥΝΕΠΡΕΣΒΟΥΟΝ. ΤΟΥΤΟΚ. ΚΑΙ ΛΟΡΙΝCΗΜ et ΠΟΝΟΡΙΚ. ΙΟΝ ΛΑΧΕΑ. ΑΙΝΟΝΙΟΝ *N* Thucidich

ΚΙΝΕΠΡΕΣΒΕΙΟΝΤΟ ΑΥΤΟ*Κ ΚΑΙ ΔΟΡΙΗΣ ΗΝ ** ΠΡΟΠΟΑΙΣ (ΜΗ) ΤΟΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΝ. *L*
ΣΥΝΕΠΡΕΣΒΕΥΟΝΤΟ (*O*) 14 ΔΩΡΙΕΙΣ (*O*) 15 terrentium *ML* *Ter. eun. prol.*
v. 1—3 16 qui *m. rec. spscr. in Ter. Bamb.* se om. *Bemb.* studeat] mei
omnes cum *Ter. Bamb. Bas. et sic de metr. Ter.* § 12 p. 1324 P. 240 *L.* studeant
quattuor *Prisc. exemplaria a Bentleio inspecta, Bentleius ad Ter. l. l. v. 1; at v.*
God. Hermannus de R. Bentleio eiusque Terentii editione diss. p. XI sqq. (opusc. II
271 sqq.) 17 multum cod. *Lind. D ap. Prisc. de metr. com. l. l.* 18 confite-
tur *ML* 19 siquis] ex siq corr. *L* si quisquam *NS* idem] idem in *RMDL*
idem in eadem *rd* idem in *J. N* idem in *Adel. x* in *Adelphis Putsch.* *Ter. adelph.*

III 4, 26 aperite
capita *M* aliquis om. *S*

p. 1099. 1100 P.

p. 82. 83 K.

Σοφοκλῆς ἐν Ἀντιγόνη:

Ὅστις γὰρ αὐτῶν εὖ φρονεῖν μόνος δοκῆ,
Ἥ γλῶτταν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
Οὔτοι διαπτύχθέντες ὄφθησαν κενοί.

5 Diversa genera similiter construuntur, || ut Virgilius in bucolico: 158

Dulce satis umor, depulsis arbutus haedis,
Lenta salix feto pecori, mihi solus Amyntas;

ad dulce enim, quod est neutrum, tam feminina quam masculina reddidit.
idem in eodem:

10 Triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres,
Arboribus venti, nobis Amaryllidis irae.

idem in I Aeneidos:

Nimborum in patriam, loca feta furentibus Austris,
Aeoliam venit.

15 idem in II georgicon:

Sunt et Aminaeae vites, firmissima vina.

idem in I Aeneidos:

Cymothoe simul et Triton adnixus acuto
Detrudunt naves scopulo.

20 Lucanus in I:

hinc leges et plebiscita coactae.

Virgilius in VIII:

Qualis eram, cum primam aciem Praeneste sub ipsa
Stravi;

25 cum | enim Praeneste, nomen oppidi proprium, neutrum sit, ad intel-

1 Σοφοκλῆς — κενοί] *om.* MDS ΣΟΦΟΚΑΝ. CENANTON NOCTI. & ΑΡΑΥΤΟΝ ΕΥΦΡΟΝΕ. IN ΜΟΝΟΣ ΛΟΚΕΙ. ΗΑΟΤΤΑΝ. ΝCΥ. ΚΑΛΟCΝΥ. ΙΩΧΝΝΕΧΕΙΝΟΥΤΟΥ. (*rell. om.*) N^o Soph. Ant. v. 707 (*al.* 703) *sqq.* Dind. ἐν] HN L ΑΝΤΙΓΟΝΗ R 2 ΑΥΘΩΝ R ΑΙΤΩΝ D αὐτὸς Soph. εἰ φρονῆν R εἰ φρονεῖν L ἢ φρονεῖν Soph. (O?) δοκεῖ libri Soph. δοκῆ ἢ] ΕΛΟΚΕΝΤΑ. L 3 ΓΑΟΤΤΑΝ R ΓΑΟΤΑΝ L γλῶσσαν libri Soph. HN ΗΟΥ ΚΑΛΑΟC L 4 ΟΝΤΟΥ ΔΙΑΠΤΥΧΘΗΝΤΕC ὄφθησαν R ΑΥΤΟΙ ΔΙΑΠΤΥΧΕΝΤΕC ὄφθησαν L κενοί] Sophocles ΚΑΙΝΟΙ OL ΚΑΙΝΟΥ R 5 DE DIVERSIS GENERIBUS VEL NUMERIS *inscr.* N ut *om.* M Verg. *eccl.* 3, 82 *sq.* (*defsc.* Verg. *Med. Pal.*) 6 umor] LD et sic Verg. *Rom.* humor d *rell.* arbutus] r arbutis R hedis NS edis ML 7 foeto Rr foeto MO foeta L feteo D peccori M amintas RMNS 8 feminina] r femina R quam] d tam D reddit S 9 Verg. *ibid.* v. 80 *sq.* (*defsc.* *Med. Pal.*) 10 stabulis] r stabulus R 11 Amaryllidis] *ex* amaryllides *corr.* L amarillidis MNr amarillidis R 12 Verg. *Aen.* I 51 *sq.* (*defsc.* *Pal.*) aeneidis M 13 feta N foeta r foeta MOL 14 eoliam R 15 Verg. *georg.* II 97 (*defsc.* *Pal. Rom.*) 16 Aminaeae] sic etiam Verg. *Ver.* aminaeae R cum Verg. *Med.* amineae MONSL 17 Verg. *Aen.* I 144 *sq.* (*defsc.* *Pal.*) aeneidis M 18 Cymothoe *om.* D cimothoe R cymothee L Cymothoe S cymotheae N cymotheo M Triton] *ex* trito *corr.* N tryton D triaton L admixus R annixus L Verg. *Rom.* 19 nauis *Rom.* 20 Luc. *Phars.* I 176 21 pl. biscita] r plebes scita R plebi* scita(s) Luc. *Voss. B* plebiscita (MO) coactae] r coacte R coacta *codd.* nonnulli Luc. 22 Verg. *Aen.* VIII 561 *sq.* *cf.* lib. VII § 56 23 primam] r pronam R Praeneste] r preneste R preneste S 24 stravi] *ex* str&ui *corr.* D 25 Praeneste] r preneste R oppidum] r opidum R neutrum] nomen S

lectum urbis reddidit sub ipsa, quomodo Terentius in prologo eunuchi:

in eunuchum suam

dixit, ad comoediam referens pronomen. Virgilius in XII:

Dictamnium 5
 Puberibus caulem foliis et flore comantem
 Purpureo: non illa feris incognita capris
 Gramina, cum tergo volucres haesere sagittae.
 Hoc Venus, obscuro faciem circumdata nimbo,
 Detulit, hoc fusum labris splendentibus amnem 10
 Inficit occulte medicans.

150 Vide, quomodo et diversa genera et diversos numeros in supra posita figura ἀλλοιότητος, id est variationis, confudit.

Graecorum quoque auctores frequenter huiusmodi utuntur figurati-
 nibus. Homerus: 15

Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
 Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα.

Thucydides: αἱ μὲν τινες τῶν νεῶν καθεΐσαι τὰς κώπας ἀπέ-
 στησαν τοῦ πλοῦ, ἀξύμφορον δρωῶντες πρὸς τὴν ἐξ ὀλλίου ἀν-
 τεξόρμησιν, βουλόμενοι τὰς πλείους περιμεῖναι. Demosthe-
 nes Φιλippiκῶν primo: καὶ ὅλως ἄπιστον, οἴμαι, ταῖς | πο-
 λιτείαις ἢ τυραννίς. idem ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου: πονηρὸν

1 sub om. N terentius ML Ter. eun. prol. v. 32 eunuchi R - 3 eu-
 nuchum] r eunodium R iunuchum L suam] Ter. Bem. m. rec. suum m. pr.
 4 comoediam] r comediam RND comediam S Verg. Aen. XII 412 sqq.
 5 dictamnium r dictanum R diptamnium OD dictamnium Verg. Rom. v. 412 ad-
 dendo genitrix (genitrix MNS) Cretaea (cretea NSrd) carpit ab Ida (ab Ida om. S)
 expleverunt MONSrd (genitrix etiam Verg. Med. carpsit Rom.) 6 florem Rr
 7 purpureo M porpureo L incodita M capres O 8 hesere N 9 obscuro]
 ex obscuro emend. M facie N circumdata L 10 splendentibus] ex splenden-
 tibus corr. Verg. Pal. pendentibus Rom. anem D 11 inficit] ex inficit corr.
 Verg. Med. mendicans Rr post medicans finem versus spargitque salubris (sa-
 lubris in salubres mut. Verg. Pal.) add. MN 12 et aduersa O supraposita L
 13 ἀλλοιότητος S ἀλλοιότητος r ἀλλοιότητος N confudit (O) 14 figuratio-
 nibus ut MN 15 Homerus — σιῆπτρον ἔχων p. 187 lin. 11] ἄρ. D homerus. ἄρ.
 Tychyides, ἄρ. demostheues philippicon primo. ἄρ. Tychyides primo. ἄρ. Plato. ἄρ.
 Homerus ἄρ. S Homerus ΠΑCIN ΟΡΙΘΗ ΘΥΜΟΣ et r L homerus ΠΑCIN ΟΡΙΘΗΝ. ΟΥΝCERNIN.
 CENAC ΦΑΑΑ ΓΤΕCΕΛΤΙΟ. ΜΕΟΥΝ ΠΑΡΑ ΝΑΥΦΙ ΠΟΔΩΚΕΑΤΕΑΪΩΝΑ. Similiter tucidides et
 erodianus auctores. N homerus ΙΑΙΛΑΟΣ Π (M) Hom. II. XVI 280 sq. 16
 ΟΡΙΘΗΝ ΘΥΜΟΣ M ΕΚΤΙΘΕΝ R 17 ΕΛΠΟΜΕΝΟΙ M ΕΛΠΟΜΕΝΟΥ R ναῦφι] NNNΦΙ
 M ΠΗΛΕΪΩΝΑ R 18 Thucydides secundo (M) Tucidides R Thuc. II 91
 αἱ] A M μὲν] MH R ΝΩΝ M -ΚΕΘΕΙCΑΙ R ἐπέστησαν codd. Thuc. pleri-
 que ἔστησαν Bekkeri Monac. G 19 ΠΑΛΟΥ R ΔΡΟΝΤΕC R ΟΛΥΤΟΥ M
 ΑΝΤΕΞΟΡΜΗCΥΜ R ἀντεξόρμησιν v. l. codd. Thuc. 20 ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΥ R ΒΟΥΛΑΝΕΙ M
 τὰς πλείους] οὐC M ΠΕΡΙΜΕΝΑΙ RM Demosth. or. Olynth. I § 5 p. 10
 Rsk. 21 philippicon R philipicon M ΑΠΕΙCΤΟΝ M ΑΔΕΙCΤΟΝ R πολιτείαις
 ἢ τυραννίς] ΝΟΝΤΕΪΑΙC Η ΤΙΠΑΝΝΙΟ R 22 Demosth. de cor. or. § 242 p. 307 Rsk.
 τοῦ om. (O) ΤΕ ΦΑΝΟΥ M ante πονηρὸν fort. exciderunt verba ap. Demosth.
 praecedentia (vel potius post πονηρὸν codd. om. sqq. usque ad alterum πονη-
 ρὸν) πονηρὸν, (ὦ) ἄνδρες Ἀθηναῖοι, quae hic inseruerunt edd. inde ab α ΚΟΝΗ-
 ΡΟΝ R

p. 1100. 1101 P.

p. 84. 85 K.

ὁ συνοφάντης καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαίτιον. Thucydides I idem in IIII: τὴν δὲ ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένην ἄριστον εἶναι εἰρήνην. Πλάτων συμποσίω: ἐπειδὴ οὖν ἡ φύσις δίχα ἐτμήθη, ποθοῦν ἕκαστον τὸ ἡμισύ τε ξυνήει, καὶ περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ συμπλεκόμενοι ἀλλήλοις ἐπιθυμοῦντες ξυμφῦναι. Αἰσχίνης ἐν τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὑπὲρ Θεμιστοκλέους: αὐταὶ μέγιστα ἐλπίδες ἦσαν Ἀθηναίοις περὶ τῆς σωτηρίας ἄσσα ἂν ἐκεῖνος περὶ αὐτῶν βουλευσάιτο. Homerus:

10 Ἴηθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρῦσεον σκῆπτρον ἔχων.

Diversi quoque casus vel casus pro casibus figurate tam a nostris XXI 160 quam a Graecis saepissime ponuntur, ut Virgilius in I:

Tu mihi quodcumque hoc regni, tu sceptrā Iovemque
15 Concilias,
hoc regni pro 'hoc regnum'. idem in I:

Vrbem quam statuo vestra est, subducite naves,
pro 'urbs quam statuo'. Terentius in Andria:

di ÷ immortales!

20 Quid turbae est apud forum? quid illi hominum litigat?

pro 'quot homines'. idem in eadem:

Ex Andro conmigravit huic viciniae,

1 ΣΥΝΟΦΑΝΤΕΣ R συνοφάντης αἰὲ Demosthenes post καὶ: πανταχόθεν βάσκα-
νον καὶ om. R Thucydides R 2 post I (primo α) lac. statuit α cf. Spengelium
Varr. l. 1. p. 646 idem in IIII addidi Thuc. IIII 62 τὴν δὲ ὑπὸ] ΤΗΥΙΑΣΠΟ
R ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΝΗΝ R ΟΜΟΛΟΟΥΜΗΝ R 3 ΕΙΝΑ ΕΠΙΝΗΝΝ Μ ΕΙΠΕΝΕΝ R
Πλάτων] scripsi Platon R Plato NM Platon EN (O) Plat. conviv. p. 191 A
ΣΥΜΠΟΣΙΩΙ Μ. ΕΠΕΙΔΕ RM 4 ἡ] om. O N R ΔΥΧΑ Μ ΛΙΧΑ R ἐτμήθη,
ποθοῦν] ΕΤΜΝΕΝΕ ΠΘΕΥΝ Μ & ΜΝΟΝ ΕΠΟΘΕΥΝ R ΤΟΝ ΜΙCΥ R τε] sic RM τὸ
αὐτοῦ Plato - al. τοῦ αὐτοῦ et αὐτοῦ - (O) ξυνήει] (O) Plato ΣΙΝΙΕΙ RM ξυνεί-
ναι v. l. ap. Plat. 5 ΠΕΡΙΒΟΛΟΝΤΕΣ R ΚΕΙΡΑC R καὶ] ΚΥ RM ΣΙΜΤΙΑΝ-
ΚΟΜΕΝΑΙ ΛΑΛΑΛΟΥC R 6 ΕΠΕΘΥΜΟΝΤΕC ΕΥΜΦΟΙΝΑΙ Μ ΕΝΕΘΥΜΟΝΤΕ ΣΙΝΦΟΙΝΙ R
Αἰσχίνης] scripsi ΑΧΙCΚΙΝΗC R aeschines MO Aeschines Socr. Alcib. fr. cf. Ari-
stid. or. XXXXVI πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ τῶν τετάρων p. 363 ed. Cant. II 292
Dindf., Aesch. Socr. fragm. III p. 172 sqq. Fisch. καὶ δὴ αὐταὶ etc. coll. C. F. Her-
manno disp. de Aeschinis Socratici rell. Gotting. a. 1850 p. 21 sqq. ΛΑΚΙΒΙΑΛΗΝ
ΥΠΕΡ ΕΜΙCΤΟΚΕΟΥ CΑΙΤΑ ΜΕΝΤΙCΤΑΙ R 7 ΕΑΠΙΑCΗCΑΝ R ΕΑΠΙΑΝCΑΝ Μ ΑΘΗ-
ΛΙΟΥC R ΑΘΗΑΝΟΥC Μ τοῖς Ἀθηναίοις v. l. ap. Aristid. περὶ om. Aristides
ΗΕΡΙ ΤΗC CΩΤΕΡΙΑC ΑΙΛΙΑ ΑΝ ΕΚΕΤΗΟC R 8 ἄττα (al. ἄττι) ἂν Aristides περὶ]
ὑπὲρ Aristides ΒΟΥΕΑΥCΑΥΤΟ R Hom. Od. XI 90 sq. 10 ΗΑΘΕ ΔΕΠΥ ΦΙΧΗ Μ
ΝΑΘΑΕ ΕΠΥ ΦΙΧΗ R ΕΝΒΑΙΟΥ R ΤΗΡCΙΑΟ R 11 ΧΡΙCΕΟΝ Μ CΚΗΠ-
ΤΡΩΝ RM 12 DE DIVERSIS CASIBVS inscr. N Diversis D 13 I aeneidos O?
.I. οηειδ S Verg. Aen. I 78 sq. (desunt Verg. Pal.) 14 quocunque L
hoc] r ad R 15 concilia Verg. Rom. 16 Verg. Aen. I 573 1] eodem S
17 ÷ subducite naves: (i. e. delenda haec vocc. significat) S 18 terentius
ML Ter. Andr. IIII 4, 5 sq. 19 immortales NOLr nostram fidem libri Ter.
cum Bas. 20 quid tur m. ant. in ras. in Ter. Bas. turbe L apud] r apud
R quid illi] R quot illi M quid illic NS cum Ter. Bas. quot illic DO quid illic
est L hominum] r forum R litigant (O)r cum Ter. Bas. 22 quot] rd quod
RD Ter. Andr. I 1, 43 eandem D 23 conmigravit] R commigrauit r rell.
cum Ter. Bas. huic] d sic etiam Ter. Bas. Non. Marc. p. 499, 22 u+ hic (i) D

pro 'in hanc viciniam'. in eadem:

Quas credis esse has, non sunt verae nuptiae.

idem in Phormione:

cum eius adventi [mih] venit in mentem?

genetivum posuit pro nominativo. Cicero Verrinarum I: nam ita mihi deos velim propitios, ut, cum illius mihi temporis veniat in mentem, . . . non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco, illius temporis pro 'illud tempus'. idem in II Verrinarum: fac tibi Aciliae legis veniat in mentem, pro 'Acilia lex'. Virgilius georgicon III:

Et crurum tenus a mento palearia pendent,
pro 'cruribus tenus'. idem in VIII Aeneidis:

volat hasta Tago per tempus utrumque,
pro 'in Tagum'. Sallustius in Catilinario: praeter rerum capitalium condemnatis, pro 'condemnatos'. idem historiarum I: nam a primordio urbis ad bellum Persi Macedonicum, pro 'Persis'. Virgilius in I Aeneidis: |

Troas, reliquias Danaum atque immitis Achilli,
pro 'Achillis'. Horatius in III carminum:

Hic dies anno redeunte festus

20

huc *vetus v. l. ap. Ter. cf. Don. ad h. l. Charisius vero p. 197 P. p. 223, 11 K., quem affert Bentley, non huc pertinet, sed ad Phorm. 1 2, 45 cf. Keilii ad Char.*

l. l. adnotationem I uicinam *L* Ter. Andr. I 1, 20 2 credidisse has non
Nn verae nuptiae] r uenuptiae *R* nuptiae *S* 3 Ter. Phorm. I 3, 2 cf.

v. l. lib. VI § 73 4 cum] ubi Ter. et Prisc. l. l. eius duentis *Rr* duenti *L*
mih] deest Ter. et Prisc. l. l. in mentem uenit *M?* 5 Cicero] r Cicere *R*
Cic. in Q. Caecil. diu. 13, 41 cf. Prisc. lib. XVIII § 276 (ibid. § 280. 297l. vocc.
ut — mentem) in I *L* nam] r Nom *R* Vnam (V col. rubro pict.) *S* tamen
Cicero om. Prisc. l. l. 6 ut cum] uatum libri Prisc. l. l. § 297 illius mihi
temporis] sic etiam Cic. Lag. 29 Prisc. l. l. § 276 illius temporis mihi (sic Prisc.
l. l. § 280. 297) et illius diei mihi et mihi illius diei *v. l. ap. Cic.* 6 ueniat] r
uenia *R* uenit Cicero Prisc. II. II. 7 post mentem: quo die citato reo mihi dicen-
dum sit *h. l. om. Prisc., affert l. l. § 276* commoueor *om. MDNSL* 8 toto] *om.*
(*MO*) et Prisc. l. l. § 276 in toto *N* 9 Cic. Verr. act. I 17, 51 fac tibi paternae
legis Aciliae ueniat (leges Aciliae ueniant *opt. Cic. codd.*) in mentem fac] Fiat *N*
Aciliae] r acilie *R* 10 Verg. georg. III 53 georgicon] r georgicam *R*
georgicorum *S* III georgicon *O?* IIII *RL* in I *M* 11 et] *ex ut corr. M*
12 Verg. Aen. VIII 418 in *om. ODS* IX aeneidos *O?* aeneidos *S* 13
volat] sic etiam lib. XVIII § 217. 221 et *ex Prisc. ut vid. Verg. Montalban.* Evolat
S it Verg. Med. Rom. III Pal. utrunque *L* 14 Sall. Cat. 36, 2 praeter rerum
] pro terrorum *M* 15 condemnatis *DNS* eademque scribendi ratio *ex libris*
Sall. adnotatur condemnatos *DNS* idem in historiarum *N* Sall. hist. fr.
I 7 p. 6 (1 8 p. 248 ed. min.) Kr. prooem. fr. XXXIII p. 85 sqq. ap. Linkerum *C.*
Sall. hist. prooem. in *om. O* 1 *om. L* 16 primordio] principio *Serv. ad Verg.*
Aen. I 30 16 persae *S* et sic, ut vid., Serv. Cass. ante corr. cf. Servii Cass. ed.
Bergkii part. III p. 11 adn. 4 Verg. Aen. I 30 cf. lib. VI § 62 Aenei-
dis] r aeneidas *R* aeneidos *S* 18 Troas] r traas *R* reliquias] r reliquias *R*
immitis *RD* achilli pro achillis *L* 19 Hor. carm. III 8, 9 sqq. III]
.2.2. *S*

p. 1101. 1102 P.

p. 86 K.

Corticem adstrictum pice dimovebit

Amphorae,

pro 'amphora'. Terentius in Andria:

quid mei faciam,

5 'quid me fiat'. idem in eunucho:

Quid illo faciemus, stulta?

pro 'illi'. similiter Cicero in Verrem de praetura urbana: quid 162
illo myoparone factum est? Virgilius in I Aeneidīs:

Parce metu, Cytherea, manent immota tuorum

10 Fata tibi,

pro 'metui'. idem in I georgicon:

Libra die somnique pares ubi fecerit horas,

pro 'diei'. Horatius in III carminum:

Hic dies vere mihi festus atras

15 Exigit curas,

mihi pro 'a me'. Demosthenes ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος: ὁ δὴ-
μος . . . ἐν αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς καὶ δεινοῖς ἐμβεβηκῶς, pro
εἰς αὐτὰ τὰ φοβερὰ καὶ δεινὰ. Homerus:

Πᾶν δ' ἤμαρ φερόμεν, ἅμα δ' ἠέλιφ καταδύντι

20 Κάππεσον ἐν Αἴμνφ.

idem:

Κάππεσεν ἐν κονίη.

Ξενοφῶν ἀπομνημονευμάτων α': λέγεται γὰρ Ἀλκιβιάδην, πρὶν

1 cordicem *L* astrictum *L* cum nonnullis *codd.* Hor. astrictum *r* ad districtum *N* piceae *N* dimovebit] Horatius demovebit *M?* demouit *L* dimouit *rell.*2 amphora *RD* amphorae *L* 3 anphora *L* Terentius *M*
Ter. Andr. III 5, 8 4 mei] mihi *M* de me *S* nunc me *lib.* XIII § 24 me nunc *libri Ter.* faciam pro quid *DNOr* 5 me fiat] de me faciam *N* post fiat: pro a me *add.* *M* pro mihi *add.* *S* *Ter. eun.* V 1, 21 6 illi *Ter. Bas.* faciemus] *m. satis ant. corr. in Ter. Bemb.* facimus *Bemb. m. pr.* stulto *OD* 7ill] *r* illo *R* Cic. in *Verr.* or. II 1, 35, 90 Verrem .I. *R* uerriarum *N*. quid de illo *Lag.* 5. 27 Cic. 8 myoparone] *d* myoperone *D* mioparone *N* misoparone *L* est] sit Cicero et sic *lib.* XVIII § 113 Verg. *Aen.* I 257 sq. aeneidos (*O*) post in I sqq. — in I *om.* *S* 9 Cytherea] *r* cytheraa *R* chiterea *L*11 Verg. *georg.* I 208 cf. *lib.* VII § 93 georgicon *L* 12 hubi *Rr* 13 *Hor. carm.* III 14, 13 sq. III] α quattuor *r* .{.}. *S* IIII *rell.* 14 mihi festus atras mihi *D* 15 exiget *cod.* *Hor. Bern.* 363 eximet *libri Hor.* tantum non omnes 16 Demosthenes — Ἀλκιβιάδης p. 190 *lin.* 3] *Gr.* *D* Demostenes *GrE.* home-
rus *GrE.* Idem *Gr.* Zenophon. *Gr* *S* Demostenes ἐν τῷ κατὰ κτιοῖ ἐτ ῖτ *L* Demoste-
nes ἐν τῷ κτακτι. homerus παναεμπ. φερμηνάμααενάιμι. κατὰ φοβερά καὶ ἀεῖνα. *N*demostenes *R* Dem. de cor. or. § 308 p. 309 *R.* ὁ δῆμος εἰδῶς καὶ ἐορακῶς πάντα ὅσα ἐπαίτων ἐγώ, ἐν αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς καὶ δεινοῖς ἐμβεβηκῶς τῷ] τοῦ *O* κατὰ] ἴμμο ὑπέρο κτισφώντος *RM* ὁ] ἔ *O* 17 ἐν etc.] ἡναὶ τοὺς τῶν φοβεροῖς *R* τοῖς *om.* *O* φοβεροῖς καὶ δεινοῖς] δεινοῖς καὶ φοβεροῖς *v. l.* ap. Dem. ἐμβεβηκός *M* νμββε. κός *R* 18 εἰς αὐτὰ] ἐγ. σαῦτα *R* καὶ *R* Hom. II. I 592 sq. 19 παν τιμαρ *MO* ἡναεμαρφερομενα μιαβεηαι καταλυντι *R* ηεαι *M* 20 Κάππεσον — Κάππεσεν] καππεσεν *M* ἀμνωι *R* 21 Hom. II. XV 538 Κάππεσεν ἐν κονίησι (cf. II. III 522 sq. XII 23) 22 καππησεν ἐν κονίησι *O* καππησεν *CN* κονίησι *R* κονίησι *M* (i. e. κονίησι) 23 ξενοφρον *R* Xenophon *MO* Xen. memorab. I 2, 40 ἀπομνημονεματων *M* ἀπομνημονεματων *a R* Ἀλκιβιάδην *M* Ἀλκιβιάδην *R* πρῖνι *M*

p. 1102 P.

p. 86. 87 K.

εἴκοσιν ἐτῶν εἶναι, Περικλεῖ ἐπιτρόπῳ μὲν ὄντι ἑαυτοῦ, προ-
στατῆρ δὲ τῆς πόλεως, τοιαῦτα διαλεχθῆναι περὶ νόμων, | λέ-
γεται Ἀλκιβιάδην ἀντὶ τοῦ Ἀλκιβιάδης. et nostri hac figura saepe
sunt usi, ut Terentius in eunucho:

Apparet servum hunc esse domini pauperis
Miserique.

Homerus:

Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὃ με πρότερος κάκ' ἔοργε.

huic simile Terentius in Andria:

Ita tum discedo ab illo, ut qui se filiam
Neget daturum.

XXII 163 Diversa tempora, ut:

Postquam res Asiae Priamique evertēre gentem
Inmeritam visum superis ceciditque superbum
Ilium et omnis humo fumat Neptunia Troia,
Diversa exilia et desertas quaerere terras
Auguriis agimur divum classemque sub ipsa
Antandro et Phrygiae molimur montibus Idae.

cecidit praeteriti, fumat autem et agimur et molimur praesentis.

idem Virgilius in IIII Aeneidis:

At regina gravi iandudum saucia cura
Vulnus alit venis et caeco carpitur igni,

Ι ΕΙΚΛΩCΙΝ *RM* ΤΙΝΑΙ *M* ΠΕΡΙΚΛΕΙ *R* ΕΠΙΤΡΟΠΩ *R* αὐτοῦ *v. l. libr.*
Xenoph. προστάτῃ] ΤΟΡΟCΤΑΤΗ *M* ΠΡΟC ΤΑ (ὡ) *R* 2 ΛΕ *R* ΤΕC *RM* ΠΟ-
ΛΕΟC *M* ΤΟΥΤΟΥΤΑ *R* τοιαῦτε *codd. Xen.* ΔΙΑΛΕΧΘΕΝΑΙ *M* ΑΙΑΛΕΧΘΕΝΑΙ *R* ΠΡΕΡ *M*

ΠΟΜΟΝ *R* ΛΕΓΕΤΑΙ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ *R* 3 ἀντὶ] ἀντὶ *R* ἀντὶ *M* et nostri hac
figura saepe sunt usi *om. D in mg. add. d* sepe *N* sepe *RL* 4 terentius *ML*
Ter. eun. III 2, 33 *sq. cf. lib. XVIII § 41. 233* in eūc *S* 5 hunc esse
servum *S* pauperes *M* 6 post Miserique: pro apparet hic servus *add. D,*
deinde etiam in aliis tamen plerisque iuvenies Graecorum auctoritatem et maxime au-
tiquorum imitatos esse Latinitatis auctores, quod postea ostenditur *add. ODSrn, quae*
÷ nota praeposita delenda esse indicavit S (etiam] et *Sn* tam *D* grecorum *n*

imitatos *n* antiquorum *n* autores *n* ostenditur *n* ostendit *O, idemque cum*
sqg. distinctionis nota om. coniungit D) 7 *Hom. Il.* III 351 in *Γ M* in *τ L*
in *I. RS om. ODN* in *γ π* 8 Ζεῦ — ἔοργε] ἄν. *S* et *sup. tin. D* ζυ *R* ζει *N*
ΛΟC *R* ΤΙCΑC ΤΑΙ *R* ΤΙC ΑCΘΑΑ *N* ΝΡΟΤΕΡΟC *N* ΚΑΙΚ *RMNL* ΕΟΡΤΕ
RL ΕΟΡΚΕ *N* ἔοργεν *edd. Hom.* 9 similiter *MNL* terentius *L* *Ter. Andr.*
I 1, 121 sq. andria *R* 10 Itaque tum *n* qui se] *his vocc.* deest ab eo *spscr.*
L filiam] *r* filium *R* 12 DE DIVERSIS TEMPORIBUS *inscr. N* tempora con-
struuntur ut *MN Verg. Aen.* III 1 *sqg.* 13 Asiae] *r* Asiae *r* superus *Verg.*
Med. 14 inmeritam] *r* inmerita *R* immeritam *MODL* superis] *r* superus *R*

15 illium *D* et *om. S* homo *R* 16 querere *RN* 17 auguriis agr̄iis agi-
mur *L* diuom *Verg. Pal.* classemque] *ex* classimque *corr. Verg. Fr.* clasem-
quē *L* 18 phrygiae *MD* frigiae *N* montibus] *ex* fontibus *corr. Fr. m. alt.*
Idae] idē *M* 19 cecidit *D* cecidit enim *N* praeteriti] *ex* praeteritū *corr. L*
20 Virgilius *om. N Verg. Aen.* III 1 *sq.* (de *v. 2 cf. lib. VII § 68*)
Aeneidis] *r om. S* aeneidos (*NMO*) 21 At] *rd* ad *RD* iandudum] *sic Verg.*
Med. Pal. m. pr. iandudum *NO cum Rom. Fr. Pal. m. alt.* iādudum *ML* 22 uul-
nus (*MO*) alit *ex corr. r* igni] *r* ignis *R*

p. 1102. 1103 P.

p. 87. 88 K.

pro 'alebatur' et 'carpebatur'. et sciendum, quod tam poetae quam pro- 164
saram scriptores frequenter praesentibus utuntur | tam pro praeteritis
quam pro futuris, contra autem raro, ut Terentius in Andria:

sed si quid . narrare ocepi, continuo dari

5 Tibi verba censes,
ocepi pro 'occipio' vel 'occipiam'. idem in eunucho:

Quae vera audivi, taceo et contineo optime,
audivi pro 'audio' vel 'audiam'. || idem in Phormione:
cur non, inquam, Phormio,

10 Vides inter vos?

inquam pro 'inquo' dixit, quod in raro est usu. sic enim solent plerique
ponere 'inquam', quod est futuri, loco praeteriti vel praesentis acci-
pientes.

Diversae personae, ut Virgilius in II Aeneidis:

165

15 divellimur inde

Iphitus et Pelias mecum.

Terentius in Andria:

Tu si hic tesses, aliter sentias.

et nota, quod sese ostendens hic dixit, in qua demonstratione intelli-
20 tur etiam 'ego'. Livius in XXXVII ab urbe condita: certare
pio certamine cuiuslibet bonae artis et virtutis ausi sumus
cum parentibus quaeque civitas suis. Virgilius:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena
Carmen.

25 idem in II Aeneidis:

quaeque ipse miserrima vidi

Et quorum pars magna fui.

idem in bucolico:

Nec tuus hic Moeris nec viveret ipse Menalcas.

2 tam] *eraso* quam *spscr.* L 3 quam futuris M ut *om.* ML terren-
tius ML Ter. Andr. III 2, 24 sq. in Andria *om.* O 4 quid] *l* quis OL quid
tibi Ter. Bas., *codd.* Ter. Bentleii *ac sic lib.* XVIII § 83. 84. 253; *et in add. inscr.*
huius lib. quid tibi R Darmst.* quid D enarrare Bas. hoccepi R^{oc} cepi Bas.
m. ant. corr. cf. lib. XVIII u. u. dari] r dare R et sic P lib. XVIII § 84 cum
Ter. Bas. 5 verba enses L 6 vel pro occipiam N Ter. eun. I 2, 23 7
vera] *om.* M ue** S 8 Ter. Phorm. III 3, 15 sq. 9 formio MDN 11 in-
quam futurum pro N inquo] *scripsi* inquit libri sic etiam enim D 14 *DE*
DIVERSIS PERSONIS *inscr.* N ut ut Rr Verg. Aen. II 434 sq. eneidis r enei-
dos R aeneidos (MO) 17 terentius ML Ter. Andr. II 1, 10 18 esses] sis
libri Ter. cum Bas. 19 ostendens Rr 20 ergo Rr Liv. ab u. c. XXXVII
54, 19 in *om.* (MO) 21 pio certamine] r pcertamine R bone N et] ac
libri Liviani ausi sumus] r ausimus RMNL cum nonnullis *codd.* Liv. dett. hausi-
mus S ausi simus Liv. Lovel. quartus 22 quaeque D quoque S ciuitatis suis
(*ex suas corr.*) S civitas et conditoribus suis Livius Verg. Aen. I 1 in *codd.* dett.
cf. lib. XII § 11 24 carmina L 25 Verg. Aen. II 5 sq. aeneidos (O)
26 miserima D 28 Verg. ecl. 9, 16 cf. § 145 bucolicon Rr 29 Moeris] *ex*
morieris *corr.* N meris S menalca ML

p. 1103. 1104 P.

p. 58. 89 K.

idem georgicon IIII:

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat

Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.

Terentius in Phormione:

nam ego meorum solus sum meus. 5

Per|sius:

postquam meus a praetore recessi.

166 Nec solum per genera et personas et numeros et casus et tempora, quae maxime declinabilibus accidunt, de quibus supra ostendimus, solent auctores variare figuras, sed etiam per omnia unicuique partium orationis accidentia, ut puta nomini accidunt species, genus, numerus, figura, casus. per eos igitur quinque modos inveniuntur variationibus, id est ἀλλοιότησιν, usi auctores.

Per species, ut Ennius:

Optima caelicolum, Saturnia, magna dearum, 15

magna dixit pro 'maxima', positivum pro superlativo, cum apertissime 167 superius optima caelicolum dixisset. et Virgilius Aeneidis I:

Tristior et lacrimis oculis suffusa nitentes,

tristior pro 'subtristis'. Homerus:

τόνδ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνῆρ, 20

'Dardanus' pro 'Dardanius', primitivum pro derivativo, unde Virgilius quoque in IIII Aeneidis:

Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto

Dardanus,

et in II: 25

ipse deos in Dardana suscitatur arma,

pro 'Dardania'; simile huic est 'Romulus populus' et 'Romula gens' pro 'Romuleus' et || 'Romulea'.

1 Verg. georg. IIII 563 sq. cf. lib. VII § 13 in geōf. IIII N IIII georgicon O 2 Virgilium] r uirgilio R uirgilium D cum Verg. Med. uirgiliūf M tempē N 3 otii L 4 terrentius ML Ter. Phorm. IIII 1, 21 formione R 5 sum om. M 6 Pers. sat. 5, 88 7 praetore] l prae terrore L recessi* (1) D cessi O 8 DE DIVERSIS ACCIDENTIBVS PARTIŪ ORATIONIS inscr. N genera et] r genere R 9 maxime D declinationibus S de sup. lin. add. r hostendimus Rr 10 horationis Rr 11 accidentia L ut pote N 13 ἀλλοιότησιν] in mg. add. d ΑΛΛΟΙΟΤΗCIN r ΑΛΛΟΙΟΤΝCIN R ΑΛΛΟΙΟΤΕCIN L ΑΛΛΟΘΕCIN N 14 Ennius] Sr om. R rel. Enn. ann. VIII 61 E. S. ann. inc. sed. fr. XXXIII p. 71 Vahl. 16 apertissime] sic RL et ni f. ante corr. D aptissime MONSd. 17 optima] r oblima R optimam L et] ut N Verg. Aen. I 228 cf. lib. III § 14 aeneidis .I. R I aeneidos O in ενηιδ. I S in primo εñ. N in I. aeneidis L 18 nitentes] s nitentis DS cum libris Verg. 19 Hom. II. II 701 20 τόνδ' ἀνῆρ] GR. D ΤΟΝ ΔΕ ΚΙΑΝΕ ΔΑΡΑΑΝΟΝ ΑΝΕΡ in mg. d ΤΟΝΑΕ. ΚΤΑΝΗΑΡΑΑΑΝΟC ΑΝΕΡ. N ΑΑΡΑΑΝΟC ΑΝΕΡ R ΑΝΕΡ MS 21 Dardanus] r dardanis R ΔΑΡΑΑΝΟC PRO ΔΑΡΑΑΝΙΟC (MO) unde] ut MD Verg. Aen. IIII 661 sq. (sic etiam Verg. Fr., defc. Rom.) 22 III M Aeneidis] r aeneidos (RO) ενηιδ S 24 dardanus pro dardanius MODNS 25 Verg. Aen. II 618 (defc. Verg. Rom.) II] V N II ενηιδ S 26 ipse] sic cæ corr. r suscitatur Verg. Med. 27 est huic S romulos populus M

p. 1104 P.

p. 89. 90 K.

De generum et numerorum et casuum variationibus in supra dictis ostendimus. figurae quoque aliae pro aliis solent ab auctori]bus poni, XXIII 168 ut Virgilius in I Aeneidis:

totumque a sedibus imis

5 Vna Eurusque Notusque ruunt,
pro 'eruunt', simplex pro composito. similes invenis variationes constructionis per omnia ceteris quoque dictionibus accidentia.

Aliae quoque pro aliis partibus vel dictionibus ponuntur, ut nomen pro adverbio, ut

10 sublime volas
et

Sole recens orto,
et contra adverbium pro nomine, ut

15 genus unde Latinum,
pro 'ex quo'. et Cicero pro Deiotaro: en crimen, en causa, cur regem fugitivus, dominum servus accuset, cur 'propter quae', et 'iuste' pro 'vere' vel 'vere' pro 'iuste' et 'satis' pro 'sufficiens'. Euripides Sophocles *Αἴαντι*: *δικαιος γόνος* pro *ἀληθής*. Lucanus in I:

20 Tu satis ad vires Romana in carmina dandas.
idem in VII:

Quique necesse putat,
pro 'necessarium'. Homerus *ἐν Γ*:

25 *Αὐτῇ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἔε· τὴν δ' ἐκίχανε*
Πύργω ἐφ' ὑψηλῶ, περὶ δὲ Τρωαὶ ἄλις ἦσαν,

I DE DIVERSIS FIGURIS NOMINVM. *inscr. N* post ostendimus *notam X*, qua *deesse aliquid indicare solet*, *add. d* 2 figurae] *d* Figura *D* figure *R* aliae] *r* alie *R* ab *om. N* 3 ut *om. L* *Verg. Aen. I 81 sq.* Aeneidis] *r* aeneidos *MO* *θηεῖδ S* 5 nothusque *NSL* 6 DE VARIATIONE PARTIVM ORATIONIS *inscr. N* inuenis (*M*) inuenis rationes constructionis *S* 7 caeteris *D* acedentia *L* 9 *Verg. Aen. X 664 (662) v. adnot. ad lib. XV § 5* 10 sublime volans pro sublimiter et *M* 11 *Verg. georg. III 156* 12 *req., ns L* 13 Et econtra *Nd* *Verg. Aen. I 6* 14 unde Latium. unde pro *N* 15 *Cic. pro Deiot. or. 6, 17* deiotaro *L* causam *L* 16 accusset *L* cur pro propter *L* propter quam *S* 17 et iuste *DS* vere vel vere] *l* uerum uel uerum *ML* uere et uere *O* 18 *Eurip. fr. trag. inc. CXC Musgr. fr. inc. XVIII p. 436 Matth. om. Nauckius, v. adnot. ad lib. XVIII § 206, ubi Sophocles Αἴαντι: δικαιος γόνος* Sophocles post lacunae *notam addidi praeuente quadamtenus Spengelio l. l. p. 613 cf. § 172 Αἴαντι — ἀληθής*] *om. D in mg. add. d* *GR. S* *ΑΤΑΝΤΟΚΑΙΛΙΟ. ΑΚΤΟΝΚΤΙΡΟΑΝΘΕ. N* *ΑΙΑΝΤ* *ΚΟΚΑΙΟΣ cod. Tegerns. teste Spengelio l. l. p. 613* *ΔΙΚΑΙΩΣ l. forti. recte;* *ΔΙΚΑΙΟΣ R* *ΔΑΚΑΙΟΣ M* *ΤΟΝΟΣ R* pro *d* *ΛΑΘΩΣ in ras. l* 19 *Luc. Phars. I 66 cf. lib. XV 23* 20 romana ad carmina *S* carmina] *d* carmine *D* 21 *Luc. Phars. VII 312 sq.* quicumque (*sic Voss. AB*) necesse (*necesse ē B*)] Non putat 22 Quique] quippe *L* 23 *Hom. Il. III 383 sq.* Homerus — *ἄλις ἦσαν, ἄλις*] *om., sup. lin* *GR. ΑΑΙC D* homerus. *GR. S* homerus. *TETANTON. ΔΑΝΘΕΑΕΝΕΝΚΑ-*

XI
ΛΟΥC. ΤΕΝΕΝ ΔΕ ΧΑΝΕΡΙΝ ΤΟΙ ΕΦΙΦΙΛΙΟΝΕΡΙΑΝ ΠΡΑΑΑΑΙCΕCΑΗΑΤΙC N homerus *EN* *ΤΑΥΤΗ ΔΑΥ*
ΤΕ ΔΑΝΑΚΗ ΔΕ ΟΥCΙΝ ΕΙ ΗΝ ΔΕ Κ,ΙΧΑΝΕ ΠΙΡΤΙ ΕΦΥΦΗΑΙΟ ΠΕΡΙ ΔΕ ΠΡΟ ΑΕΙ ΑΑΙC ΗCΑΥ. ΑΑΙC
in ras. l *EN Γ ΙΑΙΔΑΟC (MO)* 24 *Αὐτῇ — τὴν δ'*] *ΛΥΓΗΑΛΥΘΕΑΕΝΕΝΚΑΕΟΥCΙΕΤΕΝ R*
Ἑλένην] *NANNH N M* *δ' ἐκίχανε vel δὲ κίχανε edd. Hom.* 25 *ΥΦΗΑΙΟΙ R M*

δὲ] ΔΕ M *δὲ etc.] ΔΕ ΠΡΟΑΛΑΙC Rr* *ΤΡΟΙΑΙ M* *ΕΝCΑΝ M*

ἄλις dixit, quod est 'satis', pro 'multae'. Virgilii in I Aeneidis:
multum ille et terris iactatus et alto

Vi superum,

nomen pro adverbio.

169 Praepositiones est quando abundant, est quando deficient, est quando aliae pro aliis ponuntur, tam apud Graecos quam apud nos.

Abundant, ut Isocrates Aeginetico: ἐν αὐτοῖς γὰρ τούτοις ἔτι σαφέστερον καὶ μᾶλλον ἐνεπεδειξάμην τὴν εὐνοίαν. nostri quoque frequenter hac utuntur abundantia praepositionis. Terentius in Andria:

accedo ad pedisequas.

idem in eunucho:

numquam accedo ad te, quin †doctior abeam.

in eadem:

Edicit, ne vir quisquam ad eam adeat.

idem in Andria:

adeon ad eum?

in eadem:

Ad te advenio.

Ἴσοκράτης πανηγυρικῶ: ἀπεστερημένους δὲ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ μεθ' οὗ συνηκολούθησαν. Ἀριστομένης βοηθοῖς:

εὖ γὰρ, εὖ

Πράττειν δε βούλομαι γώ. - Πῶς λέγεις; - Ὅπως
Μετ' ἐμοῦ ξυνέση.

1 pro multae.] sic quoque ex corr. S pro multe. OD multum pro multae. MS m. pr. L Et multum pro multe dixit N Verg. Aen. I 3 sq. cneidis r ηνεῖδ S eneidis R aeneidos (O) 2 iactatus] r iactus R 5 DE ABUNDANTIA PRAEPOSITIONIS. inscr. N 7 ysocrates N hisocrates MD hi socrates S Isocr. Aeginet. § 24 p. 389 St. 307 B-S. In Aeginetico (O) aegenetico R egenetico N ἐν — εὐνοίαν] GR. DS TAP RN τούτοις] τοῖς MN 8 ἔτι] τοῖσι N σαφέστερον R καὶ μᾶλλον R ENBI. TEAEIZAMHN N ENTEAPIZAMHN R ἐνεπεδειξάμην Korais ἐπεδειξάμην Isocr. codd. τὴν om. M YNOIAN N EI notan Rr 9 uuntur habundantia p^oositionis

Rr Ter. Andr. I 1, 96 11 pedisequas MODS cum Ter. Bas. 12 Ter. eun. III 7, 21... numquam accedo, quin abs te abeam doctior (sic Bemb. Bas.)

13 doctior] r dactor R adeam N 14 Ter. eun. III 5, 30 15 Edicit] r & dicit R nir sup. lin. add. S quisquam ade ad eam adeat Ter. Bemb. 16

Ter. Andr. II 1, 15 17 adeon] adeo M adeam N (adeamne ad eum? Ter. Andr. III 1, 15 quem l. hic indicari censuit Spengelius l. l. p. 634) eam D 18 Ter. Andr. III 1, 19 19 advenio] s uenio S 20 Isocrates — χρόνον] om. N GR. DS ΙΣΟΚΡΑΤΕΣ et r L ΙΣΩΚΡΑΤΗΣ R Isocrates (MO) Isocr. panygr. § 146 p. 71 St. 176 B-S.

πανηγυρικῶ: ἀπεστερημένους] α ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΩΙ (?) ΑΠΕΣΤΕΡΗΜΕΝΟΥ Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΑ- ΕΣΤΕΡΗΜΕΝΟΥ R ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΑΕΣΤΕΡΗΜΕΝΟΥ M δὲ τοῦ om. O τοῖ στρατηγοῦ R 21 μεθ'] μετ R συνηκολούθησαν] cum Isocr. α CYNHKOΛΟΥΘΗCEN RM

Ἀριστομένης] scripsi coll. lib. XVIII § 277, Ἀριστοφάνης (ΑΡΙCΘΦΑΝΗΣ R ΑΡΙCΤΟΦΑΝΗΣ M Aristophanes O?) libri; idem librorum error lib. XVIII § 254 βοηθοῖς] π ΒΟΗΘΟΙC M ΒΟΝΕΘC R Aristomenis Boeth. fr. II Mein. com. Gr. fr. II 730 sq., p. 415 ed. min. 22 TAP RM 23 γώ adieci secundum Dobraei ad Ar. Plut. v. 504 coniecturam: Εὖ γὰρ σε πράττειν βούλομαι γώ. God. Hermannus ap. Krehlium: οὗ γὰρ εὖ | Πράττειν σε βούλομαι τι; Πῶς λέγεις] Putschii ΠΟCΑΡΓΕΙC R ΠΟCΑΡΓΕΥC M unde πόσ' ἀλλ' ἔτ' εὖ σ' Spengelius l. l. p. 626 ΠΟCΑΡΓΕΙC O ΟΠΟC R 24 ξυνέση] (O) Putschii ΞΕΝΕCΕ M ΞΕCΗΝΕCΗ (N) R

p. 1104. 1105 P.

p. 91—93 K.

Κρατῖνος ἐν Νεμέσει:

Μεθυστέρῳ χρόνῳ.

Virgilius in | V:

spatio post deinde relicto

5 Tertius Euryalus.

Isocrates πρὸς Νικοκλέα: φίλους κτῶ, μὴ πάντας τοὺς βου-
λομέ||νους, ἀλλὰ τοὺς τῆς σῆς φύσεως ἀξίλους ὄντας, μηδὲ μεθ'
ὧν ἥδιστα συνδιατρέψεις, ἀλλὰ μεθ' ὧν ἄριστα τὴν πολι-
τείαν διοικήσεις. Τπερείδης ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρχίχου: μετὰ
10 ταῦτα ὕστερον ἦλθον ἀναθησόμενοι τὸ τάριχος. Virgilius
in VIII:

Post hinc ad naves graditur sociosque revisit.

Praepositiones deficient, ut Virgilius in VIII: 170

Evolat infelix et femineo ululatu,

15 Scissa comam, muros amens atque agmina cursu

Prima petit,

deest 'cum: cum ululatu'. Homerus:

Ἀὐτῇ κεν γαλῆ ἐρύσαιμ' αὐτῇ κε θαλάσση,

deest σύν: σύν αὐτῇ γῆ. Virgilius in V:

20 His magnum Alciden contra stetit, his ego suetus,

deest 'cum'.

Aliae pro aliis ponuntur, ut Virgilius in I Aeneidis: 171

1 Cratini Nemesi fr. XIV Mein. com. Gr. fr. II 86, p. 20 sq. ed. min. 2
μεθυστέρῳ Χρόνῳ Meinekius ΜΕΘΥΣΤΕΡΩΙ ΕΚΡΟΝΩΙ M ΜΕΘΥΣΤΕΡΩΥ ΧΡΟΝΟΥ O ΜΕΤΙ-
CΤΕΡΩΙΚΧΡΩΝΩΙ R; num μεθ' ὕστερῳ χρόνῳ? 3 Verg. Aen. V 321 sq. 4 deinde

ca inde corr. N 5 ἘΥΡΥΑΝΙC Rr euryalus D eurialus MNL 6 Isocrates—τάρι-
χος] om. NL Gr. DS Isocratis ad Nicoclem or. § 27 p. 20St. 157 B-S. φίλοιC RM
κτῶ] ΗΤΩ R ME RM ΤΟΙC ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΙC M ΤΟΙC ΒΟΙΛΟΜΗΝΟΥC R 7 τοὺC] tuic R
φίCρωC R ΑΞΟΥC R ΜΗΑC R ΜΕΑC M ΜΕC M 8 MN RM ΗΑΙCΤΑ

R CΥΝΑΙΤΡΙΦΗC M CΙΝΑΙΤΡΙΦΗC Rr ΑΛΛΑΜΕΤΜΝΑΡΙCΤΑΤΗΗΤΙCΙΑΙΤΙΑΝ ΔΙΟΚΡΗCΕC
Rr ΠΟΙΤΙΑΝ O πόλιν codd. Isocr. 9 ΔΙΟΙΚΗCΕC M ΙΠΗΡΕΙΑC O HyperideC
des R Hyperides ὄπιCρ Χαιρεφίλου περὶ τοῦ ταρχίχου orr. duar. LIX 4 p. 303
B-S. LXII 223 p. 427 Müll. ἐν] NH R TO M ΤΩΥ R 10 ΤΑΤΑΙC

ΤΕΡΟΝ R ΗΑΘΟΝ ΑΝΑΘΕCΟΜΕΝΟΙ M ΕΑΘΟΝ ΕΗΑΘΗCΟΜΕΝΟΙ Rr Virgilius] Idem S
Verg. Aen. VIII 546 11 VIII D VIII Aeneidos O? 12 hinc] sup. lin. r *
R nauis Verg. Med. Pal. sociosque] r sotiosque R 13 DE DEFLECTIONE

PRÆPOSITIONIS N p^opositiones (sic) r ***sitiones R Verg. Aen. VIII 477 sqq.

VIII N IX Aeneidos (O) 14 Auolat S 15 Scissa] r scisa RL 17 cum:
cum ululatu] scripsi cumulatu M cum laulatu M cum ululatu r rel. Homerus—
σύν] om. L add. l homerus Gr. DS Hom. Il. VIII 24 num post Homerus Θ add. O?

18 ΕΗΝ RMN ΚΕΝΗΤΗ ΙΕΡΙCΑ ΥΜΙΝ ΑΓΕΝ ΚΕ ΘΑΑCCEI l γαίῃ] ΤΑΥΝΙ N
ΕΡΙCΑΥΜ M ΕΡΙCΑΙΜΙ R ΕΡΙCΑΥΜΙ N ΑΥΤΗ N ΑΙΤΗ R κε] vel τε (num sic h. l.
O?) vel δε vv. ll. ap. Hom. γε libri lib. XVIII § 285 ΘΑΑCCEI N ΘΑΑCCEI R ΘΑ-
ΑCCEI M 19 σύν αὐτῇ γῆ] scripsi CΥΝ ΑΙΤΝΥ ΘΗ R CΥΝ ΑΙΤΝΙ N CΥΝΑΤΕΝ. L om.

videntur MO Verg. Aen. V 414 20 His] n hiis N Alciden] r alceden R
alcidē L alcidem M contra stetit ca contratetit corr. Verg. Med. his] n lit. s
vel erasa vel in ras. in Verg. Rom. hiis N in mg. add. L ergo Rr 22 DE VA-

RIETATE PRÆPOSITIONIS Inscr. N ut om. MO Verg. Aen. I 750 Aeneid] r
aeneidos RLO q^ueiδ S

Multa super Priamo rogicans, super Hectore multa,
super Priamo pro 'de Priamo'. idem in I georgicon:
sub lucem densa inter nubila sese.

idem in III georgicon:

Sub lucem exportant calathis,
pro 'ante lucem'.

Coniunctiones quoque tam apud nos quam apud illos modo abund-
ant, modo deficiunt, modo aliae pro aliis accipiuntur.

Abundant, ut:

Multa quoque et bello passus, dum conderet urbem.

Horatius in epodo:

At o deorum quicquid in caelo regit
Terras et humanum genus.

Deficiunt, ut Virgilius in IIII Aeneidis:

Ferte citi flammās, date tela, impellite remos.

172

Aliae pro aliis accipiuntur, ut Virgilius in II Aeneidis:

Aut pelago Danaum insidias suspectaque dona
Praecipitare iubent subiectisque urere flammis,

pro 'subiectivae'. Euripides Sophocles:

Ὡ θεοὶ πατρῶοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν,

20

'at' dixit pro 'saltem'. [et nostri. Terentius in eunucho:

si ne|queas † paulo, at quanti queas.]

Adverbiorum vero quaedam sunt, quae cum supra dictis omnibus

I haectore DN 2 sqq. Verg. georg. I 445 III 402 idem in I (Iom. M III. S)
georgicon sub lucem exportant (sic etiam libri Vergiliani, asportant N) libri; post sub
lucem: densa inter nubila sese. idem in III georgicon: Sub lucem addidi cf. lib. XIII
§ 50 7 DE CONIUNCTIONE (CONIUNCTIONVM corr. n) ABUNDANTIA inscr. N quam
apud] r quam apud R abundant] r habundant RD 8 deficiunt] r deficient R
accipiuntur] ponuntur ML 9 habundant N Verg. Aen. I 5 10 pasus
DL 11 Hor. epod. 5, 1 sq. 12 at o] r ex corr. n at MN quicquid — regit]
sic etiam codd. Hor. Bland. at. quidquid — regit vel quidquid (quicquid) —
quisquis regis vv. ll. ap. Horat. 14 DE DEFECTU CONIUNCTIONIS inscr. N Con-
iunctiones deficiunt N ut om. N Verg. Aen. IIII 594 cf. § 9 eneidos r ene-
dos R aeneidos LO 15 fertae Rr citi] ex **ti corr. R date] ex dete corr.

D uela RO impellite O 16 ^{accip} inueniuntur L Verg. Aen. II 36 sq. cf. § 11

Aeneidis] r aeneidos RO ενεϊδ S 17 ^{aut} apud D danau* L suspectatque

Rr 18 iub& R 19 Euripides. . . . Sophocles] Spengelius l. l. p. 613, qui ex 2, ubi se-
cundum 3 locus ex arbitrio suppletus est, Eurip. Hecub. v. 395 (388) ἡμεῖς δὲ μ' ἀλλὰ θυ-
γατρὶ συμφωνεῖσθε lacunae inferendum esse censet; euripides (euripides d erupides D
Eurypides N) libri Σοφοκλῆς Pors. ad Eur. Phoen. 28 Soph. Electr. v. 410 (403) 20
ὦ—νῦν] GR. S et sup. lin. D WDRCINA. TPWOCIN TENECEETE AAAA NIN N ΠΑΤΡΩO RM ubi
litera voc. sq. initialis huic voc. adglutinata est, ΠΑΤΡΩO L συγγένεσθέ γ' Sopho-
cles (C) YNΓENECEΘE TE M CYΓHNCEΘE TE L CYNΓENECE ETE R CYΓΓENECEΘE (O) AAAO R
NIN RML 21 at] aut M at ** L ἀλλὰ (O) add. inde a 2 salutem N sal-
tim D Sic et N Terentius — saltem om. RMNL add. r Ter. eun. I 1, 30
22 paulo] sic etiam Ter. Bemb. m. alt. paululo m. pr. Bas. at] an Ter.
Bemb. quanti;as S quanti; r queat D post queas: pro saltem add. S at
adverbiorum

pro saltem r 23 DE VAR ARIA (sic) CONSTRUCTIONE inscr. N vero om. S

p. 1105. 1106 P.

p. 94 K.

accidentibus, id est diversis numeris et generibus et casibus et temporibus et personis, indifferenter ponuntur, ut 'non bonus vir, non bona mulier, non bonum mancipium offendit me; non boni viri, non bonae mulieris, non boni mancipii est vituperare innocen||tem; non ego, non tu, non ille
5 non facio, non facis, non facit'. similiter 'bene, male, recte, prave' pos- 173
sunt supra dictis omnibus apte adiungi. sunt autem alia adverbia, quae non possunt omnibus copulari, ut 'o', quando est vocativum, - ut Virgilius in I Aeneidis:

O regina, novam cui condere Iuppiter urbem -,
10 et 'heus' - idem in eodem:

heus, iuvenes, monstrate, mearum

Vidistis si quam hic errantem forte sororum -

alii casu non adiunguntur nisi vocativo, alia vero soli accusativo, ut 'pone tribunal' vel 'pone domum, ultra fines', quaedam ablativo, ut 'coram
15 iudicibus', quod etiam in praepositionibus videmus fieri.

Proprie autem illae sunt praepositiones accipiendae, quae sine casua- 174
libus proferri non possunt separatae, ut 'in illum, per illum, pro illo, sub illo, de illo, ab illo, ex illo'. nam 'pone' et 'coram' possunt etiam sine
casualibus proferri, quia adverbia sunt, ut Virgilius in II Aeneidos:

20 Pone subit coniunx, ferimur per opaca locorum.
idem in primo Aeneidos:

coram, quem quaeritis, adsum

Troius Aeneas.

sunt adverbia, quae diversis personis non conveniunt - ut 'heia': Virgi-
25 lius in IIII Aeneidis:

Heia, age, rumpe moras, varium et mutabile semper

Femina -,

ad secundam dicuntur enim solam; sunt adverbia, quae proprie diversis

1 accidentibus L 5 bene] r bone R 6 apte] recte S autem om. L
autem et alia N 7 non sup. lin. add. r omnibus accidentibus copulari S
vocatiuus N ut] d om. ODS Verg. Aen. I 522 8 Aeneidis] sollemnem
fere in hoc voc. et in Aeneidos v. l. non amplius enotabo 9 regina] r rigina R
iupiter DLr 10 et heus sup. lin. add. r Verg. Aen. I 321 sq. Heus in-
quit iuvenes etc. (num sic M?) 11 iuvenes] d iuuenis D mearum ex corr. r
12 sororum] r sororem R 13 alii] r ali R adiunguntur] r adiungitur R
14 vel eras, in R om. O 16 Propriae D Propriae MON casibus L 18 de
illo sub illo ex illo ab illo (O) ex illo ab illo R ubi sequuntur haec Nam pone et
coram possunt etiam sine casualibus proferri ** possunt superate ut in illum per
illum pro illo sub illo de illo ab illo ex illo quae del. r, tum iterum Nam pone etc.
19 casibus O ut om. M Verg. Aen. II 725 Virgilius in primo Aeneidis:
Coram - Aeneas. Idem in II Aeneidos: Pone - locorum M? 20 Pone subit -
Aeneidos om. O? 21 Verg. Aen. I 595 sq. Aeneidos om. S 22 quem
quaeritis] r quem queritis R quæ:ritis S assum SL cf. v. l. lib. XIII § 48
24 quae] quo O heia] ex corr. r eia age L eia aie N Verg. Aen. III
569 sq. (def. Verg. Rom.) 25 IIII] r III RS 26 Heia] sic etiam Verg. Med.
Pal. Fr. eia NL et spat. ad H inserendum rel. S cf. lib. XVIII § 73, 172 muta-
bile semper] r mutabiles R 28 secundam] d secunda D secundam dicuntur] r
secunda didicitor R dicuntur ex dicitur corr. S propriae MODNS

temporibus adiungi non possunt: ut 'heri feci, nunc facio, cras faciam'; sunt alia, quae singulis modis sociantur per omnes personas et numeros et tempora, ut 'utinam' optativis. sed haec de adverbio in loco latius tractabuntur. |

XXIII 175 Coniunctio quoque communiter cum omnibus supra dictis invenitur, id est generibus, casibus, numeris, temporibus, personis, ut 'vir et mulier, virorum et mulierum; doceo et docui et docebo ego et tu et ille; si facio et si faciam, si facerem et si faciebam, si fecerim et si feci, si fecissem et si feceram, si fecero et si faciam'.

Sed ad pronominis ordinandi tractationem redeamus. sciendum, quod 10 coniugata pronomina, quae $\sigma\acute{\upsilon}\zeta\upsilon\gamma\alpha$ Aristarchus vocat, trium personarum primitiva seu derivativa in vicem pro se poni per confusionem personarum ideo nec figurate possunt, quomodo nec verba, quia tres solas voces in tribus personis habent 'mei, tui, sui; mihi, tibi, sibi; me, te, 176 se; a me, a te, a se', quomodo nec pluralia eorum 'nos, vos; nostrum' 15 vel 'nostri, vestrum' vel 'vestri; nobis vobis; nos vos', nec derivativa 'meus, tuus, suus, noster, vester'. 'ipse' autem et 'ille' et 'hic' et 'iste' et 'is' figurate et pro prima et pro secunda solent accipi, quippe cum non habeant sibi coniugatas primas et secundas, quibus impediuntur pro illis accipi. quod autem 'sui' proprie coniugatum est primae et secundae personae, ipsa declinatio consimilis illi cum eis ostendit: 'mei, tui, sui; mihi, tibi, sibi; me, te, se; a me, a te, a se'. itaque ea tria pronomina suas differentia proprias personas ad iura suae significationis non 177 admittunt sibi coniugatas voces, idque comprobatur etiam ex derivativis eorum: 'meus' enim, 'tuus, suus', quia sibi sunt coniugata similitudine 25 declinationis et maxime quod singulae sunt in unaquaque persona eorum voces quomodo etiam in verbis, pro sese poni invicem vel sibi coniungi in una eademque persona possessorum non possunt. nemo enim dicit 'ego tu' nec 'sui mei' nec 'tuus meus' nec 'suus meus' nec 'nostras vestras' nisi addita coniunctione dicam 'servus tuus et meus est, civis nostras et 30 vestras', | in quo tamen possessio quidem communis significatur, possessio-

1 heri *N* feci] *r* fa *R* 2 ex singulari *Rr* sociantur] *r* socientur *L*
 5 DE CONSTRUCTIONE CONIUNCTIONVM *inscr. N.* 6 casibus casibus *Rr* 7 mulier et virorum et *L* 8 faciam et si *L* 9 fecero] fero *S* post faciam: si facerem et si faciebam *add. O* 10 ad] *r* at *R* tractationem] *r* tractionem *R* Quare pronomina *I.* et *II.* nec invicem possunt sibi apponi nec tertie. *N* 11 $\sigma\acute{\upsilon}\zeta\upsilon\gamma\alpha$] *Apollonius II. cum maxime II. synzyga O et ex corr. I synzyga DS sinzyga Nr siszyga R synzyga M* Aristarchus] *v. Apollon. de pron. p. 1 C. 3 de synt. II 5 p. 101, 20 Bk. aristarcus RD aristarcus d* 13 nec] *r* non *R* nec etiam *N* figuratę *N* quia in quae *mut. L* 14 mihi tibi sibi *sup. lin. add. r* 15 nec] *r* ne *R* nostrum] *m* nostrorum *M* 17 iste] *r* hista *R* 18 is] *rd* his *RD* 19 et secunda *L* 20 proprie] *MDN* 22 michi *N* 23 differentia *L* 24 admittunt *L* derivationis *N* 26 singulae sunt in] *r* in singula es in *R* sint (*M*) sunt unaquaque *L* 27 pro sese] *r* posi se *R* 28 in *om. S* 30 nisi si *NSdl* civis] *rd* cuius *R* civis *D* nostras et uestras est *M* uestras et nostras est *ODNS* et (*add. I*) "nostras et uestras est *L* 31 possessio *R* possessio *S* possessorum *S*

p. 1107. 1108 P.

p. 96. 97 K.

rum vero personae diversae. potest tamen et sine coniunctione dici 'mea 178
res sua est, animus meus tuus est', in quo tamen diversas intellego per-
sonas possessorum. 'ille' autem 'ego' et 'tu ipse' et 'hic ego' et 'iste
ego' et omnia tertiae personae pronomina exceptis 'sui' et eius derivativo
5 'suus' licet et primae et secundae figurate uni eidemque coniungere per-
sonae; in verbis vero, quia una est sola vox tertiae personae, cum se-
cunda vel prima in una eademque persona accipi non potest, nemo enim
dicit 'facio tu' vel 'ille' vel 'facis ego' vel 'ille' vel 'facit ego' vel 'tu',
singulis enim verba vocibus singulas significantia || personas eas extra se
10 aliis accommodare personas non patiuntur.

Et quid mirum in personarum discretione coniugarum hoc fieri, cum 179
liceat etiam ex contrario ex indiscretis generibus vel numeris vel casibus
vel temporibus hoc manifesto intellegere, quippe cum ipsa confusione li-
centia datur in diversis ea significationibus accipere. nam 'mihi, tibi, sibi;
15 me, te, se' cum non discernant genera, licet quibuscumque placet gene-
ribus ea coniungere, ut 'me ipsum' et 'me ipsam; te ipsum' et 'te ipsam'.
'clari, clarae' non secernit numerum: licet ergo et singularibus et plura-
libus ea sociare.

'Senatus, currus, vultus, facies, res, spes' similiter diversorum sunt
20 casuum communia: licet ergo quibuslibet eorum aptissime ea copulare.
omnia verba praeteriti perfecti subiunctiva et futuri eadem voces habent 180
absque prima persona: nihil igitur prohibet in utrovis tempore ea accipere.
participia praesentis temporis et infinita eadem etiam praeteriti imperfecti
sunt: licet igitur utrobique ea proferre, ut 'scribens hodie proficio' et
25 scribens heri proficiebam', | et 'scribere volo hodie' et 'scribere volebam
heri'. sciendum tamen, quod licet etiam praeteritis perfectis et plusquam- 181
perfectis participia vel infinita supra dicta sensum praeteriti imperfecti

1 tamen] r amen R coniunctione S 3 ipse hec hic ego (hec ex hic corr.,
hic in ras. e corr.) N et tu hic Rr 4 tertiae persone S excepto MS ex-
ceptis sui] r excepti sui R exceptis — eidemque om. S 5 licet primae O
figurate N 6 verbis] r uerbo R uox primae et secundae (et?) tertiae N ter-
cie persone S cum secunda] r consecunda R cum prima et secunda (et tertia sup.
lin. add.) L 7 vel prima] uel prima uel tertia N uel tertia M 8 facis ergo
Rr 10 acomodare N accommodare S commodare R f. recte paciuntur M 11
discretionem] r discreatione R 12 licet ONSL ex contrario L 13 manifeste
M confusione] r confessione R confusione L licentia S 14 ea M nau
mihi R 15 discernant genera] r discernant gera R 16 coniungere R me-
ipsum (t) R et om. (O) te ipsum et te ipsam] om. RS, in mg. add. r et om.
(O) 17 clare RMDS secernit] r secernat R secernunt N discernunt (M) 18
sociare D 19 senatus] r senatis R spes] d pes D 20 inter communia et
licet ergo: licet ergo (quibuslibet eorum sup. lin. add. sed postea del. r) et singu-
laribus et pluralibus sociare senatur (sic) currus uultus facies spes res. Similiter di-
uersorum sunt casuum communia add. R del. r quibuslibet] r quilibet R ea-
rum MD aptissime sup. lin. add. L ea om. O 21 verba om. L subiun-
ctua S subnunctua R subiunctua O subiunctua sunt L et futuri et eandem L
h abent Rr 22 nichil NS proibet S ea accipera Rr 23 infinita uerba
eadem M etiam sup. lin. add. r 24 utrobique Lr 25 scribere uolo L 26
post plusquamperfectis sqq. — imperfecti om. R in mg. add. r 27 participia S

p. 1109. 1109 P.

p. 97. 98 K.

significancia coniungere, ut 'scribens profeci' vel 'profeceram', id est 'cum in scribendo eram, profeci' vel 'profeceram'; 'scribere volui' vel 'volueram', id est 'incipere scriptionem volui' vel 'volueram'. scimus enim, quod praeteritum imperfectum inceptionem quidem rei significat, nondum XXV 182 tamen perfectionem, idque usus auctorum comprobant. communia verba 5 tam activam quam passivam constructionem concipiunt, ex qua discernitur varietas significationis: 'criminator te' et 'a te, hortor te' et 'a te'. 'amet, doceat, legat, audiat' sunt imperativi praesentis, sunt optativi futuri et subiunctivi praesentis, nec aliter possunt eorum significari varietates nisi per constructionem eis accidentium adverbiorum || vel temporum, ut impe- 10 rantes quidem sine adverbio dicimus 'amet, doceat, legat, audiat', optantes vero cum adverbio 'utinam amet, doceat, legat, audiat', subiungentes quoque 'cum amet, doceat, legat, audiat'. 'amato, doceto, legito, audito' et secundae sunt et tertiae personae: additione igitur pronominum discernuntur: 'amato tu, amato ille'. 15

In omnibus igitur huiusmodi dictionibus, quae diversas habent sig- 184 nificationes, constructio maxime ad eas explanandas est necessaria, sicut etiam in nominibus, in quibus similes inveniuntur voce, diversi casus vel genera vel numeri: ut 'poetae' genitivus et dativus singularis 'huius poetae' et 'huic poetae' et nominativus et vocativus pluralis 'hi poetae' et 20 'o poetae'. similiter 'docti' genitivus singularis 'huius docti' et nominativus et vocativus plurales 'hi docti' et 'o docti'. similiter 'caedes, | res, facies' nominativi singulares et vocativi 'haec facies' et 'o facies', 'haec caedes' et 'o caedes', 'haec res' et 'o res', plurales vero et nominativi et accusativi et vocativi 'hae facies, has facies' et 'o facies'. 25

Multa quoque etiam in aliis partibus invenies similia nec aliter ea discernes nisi ex consequentia ordinationis, id est casus casibus et genera generibus et numeros numeris et personas personis et tempora tempori-

1 significancia S 2 scribere volui] r scribevolui R 3 scriptionem] d scriptiorem R post scriptionem sqq. — inceptionem om. R in mg. add. r 4 quidem om. L 5 auctorum] r auctorem R comprobant D 6 quam passivam sup. lin. add. r accipiunt O 7 criminator L hortor] r hostor R te & tate R 8 audiat legat N imperativi] r imparatis ui R praesentis et sunt L 9 subiunctivi S significari ex significare corr. D 10 constructiones S accidentium L 11 legat om. N 12 post audiat sqq. — audiat om. R in mg. add. r Subiungens N 14 discernuntur ut amato (R) 16 dictionibus Rr significaciones ex significationibus corr. L 17 explananda S explananda R 18 nominibus] omnibus RMON voce uel uoces S uoces (MO) 19 ut poetae] utpote (MO) poetae] r pete R poetae est S genitivus r gentes R singularis sup. lin. L huius sup. lin. add. r huius et huic L 20 plurā L plurales (O) hi poetae — plurales] om. ras. viginti fere literarum rel. S hi poetae — plurales hi om. R in mg. add. r hi et o ML et om. N 21 o] hō D singularis O huius docti om. N et ante nominativus om. MNS 22 pluralis MD h i D hi et o L hō D caedes N 23 singulares] r singularis R ut haec (M) 24 et hōres D post o res: haec facies et o facies repetit S 25 accusativi R hae et has et o facies L et has MO et o] r o rENS et hō M 27 ordinationis] r ordinationes R casus + casibus (r i. e. et) L et genera] r genera R

p. 1109. 1110 P.

p. 98. 99 K.

bus, congrue disponendo. non igitur, si quid simile est voce, hoc eisdem 186
 necesse est omni modo accidentibus coniungi, sed ad intellectum referri,
 utputa omnis dativus et ablativus pluralis mobilium nominum vel pronomi-
 num vel participiorum similis est per tria genera, ut 'bonis, illis, accusa-
 5 tis'. et tamen cum de maribus loquimur, masculinis ea coniungimus, cum
 de contrario sexu, femininis, cum extra utriusque significationem, neu-
 tris, ut 'bonis viris loquor' et 'bonis mulieribus' et 'bonis mancipiis',
 et 'accusatis viris, accusatis mulieribus, accusatis mancipiis'. sic et simi-
 lia, quae confusionem significationis per ordinationis iuncturam et acciden-
 10 tium discutiunt.

Omnis enim constructio, quam Graeci *σύνταξιν* vocant, ad intellec- 187
 tum vocis est || reddenda. itaque per diversas figuras variare solent aucto-
 res in constructione accidentia, de quibus iam supra docuimus, quae,
 quamvis quantum ad ipsas dictiones incongrue disposita esse videantur,
 15 tamen ratione sensus rectissime ordinata esse iudicantur, utputa prima
 persona et tertia in unam figurate coeunt, ut Virgilius:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena
 Carmen,

est enim intellectus 'ego Virgilius ille, qui quondam scripsi bucolica et
 20 georgica'. diversi quoque numeri hoc modo figurati reperiuntur, ut | Vir- 188
 gilius in I Aeneidis:

Pars in frustra secant veribusque trementia figunt
 plurale singulari non ad dictionem, sed ad sensum retulit, quia pars
 Troianorum multi intelleguntur; et per diversa genera:

Qualis eram, cum primam aciem Praeneste sub ipsa,
 Virgilius in VIII. quamvis enim Praeneste neutrum sit, sed quia
 'urbs' intellegitur, ad id quod intellegitur quam ad vocem nominis reddi-
 dit dicens sub ipsa. similiter per omnia accidentia omnium partium 189

1 congrue] r congruae N amgrue R 2 accedentibus L coniungi R 3
 utpote (D) honnis Rr 4 similis] r simile R ut] r & R accusatis RL
 6 sexu] r sex R 7 post bonis mancipiis: similiter (similiter et d) illis uiris
 et illis mulieribus (et illis mulieribus bis posuit S) et illis mancipiis add. OSrd, sed
 m. rec. del. in D 8 et accusatis uiris — mancipiis om. O accusatis (sic R ac-
 cussatis L) uiris accusatis mulieribus accusatis mancipiis RL 9 confusionem] r
 confosionem R confussionem L ordinationis] n in mg. add. L ordinis N 11
 12 *σύνταξιν* om. D add. d CΥNTAΞYN RM et ex KΥNTAΞYN corr. L CΥNTAZIN N
 redenda L 13 accidentia L 14 quantum R disposita R dispota M 16
 tertiam Rr unum] ds una DS Verg. Aen. in libris dett. initium v. lib. XII § 11
 17 ergo Rr quon clam R 18 carnem R 19 qui sup. lin. add. r buco-
 licā N 20 georgica Rr georgicā N diversi] rd Diuersa R Diuersis D figu-
 rate Nr repperiuntur DN idem virgilius (vel uergilius) MODNS et idem in mg.
 add. L Verg. Aen. l 212 cf. § 156 21 in I sup. lin. add. r Aeneidis om.
 N 22 frustra Rr veribusque] r uiribus R ueribusque M 23 plurales Rr
 plurales in S pluralem (M) plurale uerbum O ad dictionem] r additionem R
 24 et] d ut D Verg. Aen. VIII 561 cf. lib. VII § 56 25 aciem] om. L atiem

D p̄meste R 26 Virgilius in VIII om. L .VIII. N quam^{uis} L quia
 urbs] r aurbs R 27 post intellegitur vocc. ad id quod intellegitur om. O quam]
 sic d. s. non tam spscr. d post nominis: quam ad sensum add. d 28 accidentia L

orationis frequenter invenimus huiuscemodi figuras: et casus pro casibus, ut:

Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum
Virgilius in VIII fluvius pro 'fluvie' et:

Tu mihi quodcumque hoc regni, tu sceptrā Iovemque
Conciliās,

regni pro 'regnum'. de quibus sufficienter in superioribus diximus.

XXVI 190 De 'tu' quoque quidam dubitaverunt, nominativus sit tantum an vocativus: sed uterque in eo esse ostenditur, quomodo et in omnibus fere Latinis nominibus in us terminantibus secundae declinationis. et quondam 10 Trypho, quod Apollonius arguit, vocativum eum solum putavit, deceptus a nominum vocativis, qui coniunguntur secundae personae verborum, quod dicimus 'tu legis' et 'discipule legis', sed et cum prima et tertia verbi persona coniungitur bene vocativus, qui suus est secundae, nec tamen ideo dicimus, primam vel tertiam vocativos habere nec secundae 15 vocativum non esse, ut 'lego discipule' et 'legit discipule'. necesse est illos maxime casus habeant || pronomina, quibus deficiunt in utraque 191 persona nomina, et maxime nominativum. vocativo enim pronomina non egent, qui nec demonstrationem nec relationem, quibus funguntur pronomina, possidet, sed solam conversionem, id est ἀποστροφήν, sed hoc 20 ipso, quia vel nutu vel vocis directione non solum ad eos, quos videmus, sed etiam ad illos, ad quos vox nostra potest pervenire etiam absentes, vocare solemus vel ignorantes propria eorum nomina vel confuse hoc utentes etiam ad multos, ut unus ex eis respondeat, ut ad servos 'tu' dicimus. 25

192 Illud quoque sciendum, quod suum est pronominis in prima et se-

I huiuscemodi] r huiuscemodi R et casus] r se casu R 3 Verg. Aen. VIII 77 hisperidum L 4 octavo π VII RODNSL I (ad sq. exemplum referens) M pro fluviae M pro fluvie N Verg. Aen. I 78 sq. cf. § 160 5 quocunque L iouem que N 8 DE TV inser. N post dubitauerunt: s. utrum spscr. r an tantum uocatiuus MODNSL 9 uterque] r uniterque R et in omnibus R 10 nominibus] casualibus, in mg. uel nominibus S declinationis S quondam] scripsi quomodo L quoniam vell., quod ita tantum explicare possis, ut dubitationi supra commemoratae argumentum addat: at sic ratione et relatione caret 11 Trypho apud Apollon. de synt. III 8 p. 214, 17 sqq. Bk. de pron. 65 A, Tryph. fr. 38 (περὶ προσώπων 1) ap. Velsenium Tryph. gramm. Alex. fr. p. 31 sq. • tripho RNL quod] quem MN appollonius RL agruit M eum uocatiuum (M) in eum Rr solum] sup. lin. add. r om. RDNS at v. Apollon. l. I. lin. 22 φησὶ γὰρ μόνης εἶναι κλητικῆς 12 post secundae personae sqq. — secundae personae p. 203, 2 om. R in mg. add. r 13 quod] sic D cum spscr. d cum ML 14 'persona' uerbū L 15 tertiam] secundam L 16 discipule N et om. L legis M discipule N Et necesse O et quod necesse Dd Et quod necesse (Et uel um quod in mg. add.) L 17 ut illos N pronominum d 18 nominatiuo L ad non egent gloss. s. nomina spscr. d 19 qui] quia OD 20 conuersi^{onem} Dd apostrophen libri 21 ipso uocatio nominis quia S quia nutu D directione S ad utrobique sup. lin. add. L 23 confuse DNS 26 est proprium pronominis S

p. 1111. 12 P.

p. 100. 101 K.

cunda persona habere nominativum, vocativum vero non solum pronomina, sed etiam nomina et participia habent, qui casus proprius est secundae personae, ut 'scribe Virgili' et 'scribis Virgili'. sed quod etiam nominativi omnium casualium secundis verborum est quando coniunguntur personis, ostendunt substantiva verba et vocativa, quae nisi nominativis non sociantur, ut 'ego grammaticus sum, tu orator es, ille philosophus est; ego Priscianus nominor, tu Apollonius vocaris, ille Virgilius nuncupatur'. Virgilius in I Aeneidis:

Tunc ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae

10 Alma Venus Phrygii genuit Simoentis ad undam?

ergo sine dubio haec constructio ostendit hic nominativum esse. praeterea hoc approbatur, cum distinctivè 'ipse' qui est nominativus trium personarum nominativis necessario coniungitur, ut 'ipse ego facio' - Virgilius in V:

15 Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo, 'tu ipse facis.' - idem in eodem:

Ipsa egomet dudum Beroen digressa reliqui.

Virgilius in bucolico:

Verum id quod multo tute ipse fatebere maius.

20 Cicero in III Verrinarum: tu ipse ex edicto Siculo hoc sustulisti -, 'ille ipse facit'. cum igitur nomina primae et secundae personae nominativos non habeant nec ceteros obliquos, vocativum tamen habeant pleraque, loco deficientium, ut paulo ante ostendimus, funguntur pronomina. relatio quoque cum ad ceteros fiat casus, ad vocativum non fit, ut 'ego lego, qui scripsi, tu legis, qui scripsisti, ille legit, qui scripsit; meus est servus, cuius aere emptus est, vocativus audem ideo in relativis esse non potest, quia antecedentem cognitionem significare non potest. similiter quando diversae uno sociantur verbo personae, necesse est no-

3 nominativi] r nominativum R 4 casualium ex casilium corr. L primis et secundis MNS secundis] r secundi R quando sup. lin. add. r 5 nominativis] r nominativus R 6 sociantur D ille] d illo D est sup. lin. add. r 7 ut ego Priscianus L nominor R Apollonius RL nuncupatur SL 8 Verg. Aen. I 617 sq. Aeneidis r Aeneidos R Aeneidos N 9 Anchisae] r Anchise S Anchisse S 10 Phrygii S genuit Phrygii N Simoentis R symoentis D 11 constructio S 12 cum distinctivè] r condistinctivè R distinctivè] ex distinctione corr. L distinctivae O distinctivè S 13 post facio: tu ipse facis add. S Verg. Aen. V 846 Virgilius in V: ipsa — reliqui, idem in eodem: ipse — inibo (O) 15 tua munera] r tu numerà R 16 Verg. Aen. V 650 17 ipsa] r ipse R Beroen D digressa L digrassa N digressa reliqui ex corr. r 18 Verg. ecl. 3, 35 (defec. Verg. Med.) 19 ipse add. Verg. Rom. m. alt. fateuero O 20 Cic. in Verr. or. II 1, 43, 112 tu ipse ex (a palimps. Vat.) Siciliensi edicto hoc sustulisti III] scripsi IIII libri Verrinarum] r Uellinarum R edito R Siculo] I seculo L 21 ille ipse] ipse ego M 22 nominativum ML nec ceteros r ne ceteros R tamen habent N 23 loco] r loquo R ante sup. lin. add. r 24 pronomina] r pronominum RODL casus fiat R 25 scripsisti ille legit] r scripsi ilegit R 26 aeræ R 27 post potest sqq. — potest om. D, in mg. add. d quia] r qui R cognitionem] r cognationem R 28 uni d sociantur] r sociatur R personae necesse] r personae necesse R

p. 1112. 13 P.

p. 101. 102 K.

minativos coniungi: 'ego et tu et ille docemus'; nemo enim dicit 'ego et grammaticae et ille docemus', nisi si attentionis causa ponens nominativum pronominis adiungam ei vocativum nominis, ut 'ego et tu, grammaticae, et ille docemus'.

Et nomina quidem quamvis tertiae sint personae, tamen habent pleuraque, ut diximus, vocativum. nec mirum, cum verbis quoque vocativis, quomodo et substantivis coniuncta, possunt tam primae quam secundae esse personae. quomodo ergo, si dicam 'Virgilius vocaris', a tertia in secundam transfero nomen persona, sic vocando eundem intellectu ipso
196 vocandi facio secundam personam 'o Virgili', id est 'te voco Virgili'. ex-
cipiuntur infinita nomina vel interrogativa vel relativa vel redditiva vel distributiva, quae, quia incertae sunt personae vel diversae, vocativum habere non possunt, ut 'quis, qui; qualis, talis; quantus, tantus; quot, tot; uterque, alter; singuli, bini, terni' et similia. ad huiusmodi enim nomina vocatio fieri non potest, quamvis licet etiam ad secundam ea coniun-
15 gere personam, sed per nominativos, ut 'qui estis? quales estis? uterque Scipiones vocamini, singuli veniatis ad me, terni prandete apud me'.
Virgilius in I:

Sed vos qui tandem, quibus aut venistis ab oris?

197 Pronomina vero primae vel tertiae personae minime possunt habere 20
vocativum nisi possessiva primae, quando coniunguntur vel diriguntur ad
secundam personam, quippe cum possit aliquis ad suam loqui possessionem,
id est ad filium vel ad servum vel ad matrem vel ad uxorem et dicere
'o mi, o mea, o meum; o noster, nostra, nostrum'. et est proprium
possessivorum pronominum, duas significare personas, ipsam quidem, 25
quae possidet, per genitivum ubique, eam vero, quae possidetur, per om-
198 nes casus. itaque secundae personae possessivum, cum in genetivo | sit
ipse possessor intellegendus, ad quem dirigitur sermo, vocativum quoque

1 post coniungi: non uocatiuos add. r in mg. non uocatiuos ut MN docemus] dicimus (O) enim dicit et ego Rr 2 grammaticae S grammaticae N o grammaticae n si] r, sup. lin. add. M om. ROS attentionis] r attentionis RD at | intentionis L ponens D 3 pronominiis] r pronominis R grammaticae M 5 sunt L personae] r persona R tanem R 6 uocatiuum ut diximus ML vocati-

vis om. S 7 substantivorum Rr possunt ex posunt ut vid. corr. r posunt L possunt (MO) quam et Rr 8 personae] r personum R a tertiam Rr 9 transferro M nomen] r nomen R DNS personas O eundem uirgilium N intellectui in ras. M ipso] r ipsi R 10 faci O voco] r uoci R 11 vel distributiva om. M 12 quia om. S incertae] d incerta D post personae quinque sexve lit. ras. (psone?) S 13 ut om. M qualis om. RMS sup. lin. add. r talis qualis OD tantus quantus (M) 14 alter] alteruter S et his similia O 15 ea congruere coniungere L 17 veniatis] r uenite R 18

Verg. Aen. I 369 I aeneidos R I eneid S 19 aut venistis] d; sic quoque Verg. Pal. et ex corr. Med. aut uenistis n adenistis (sic) S aduenistis Verg. Rom. and uenistis Med. m. pr. aduenisti D ab oris] r arboris R 21 coniunguntur] r coniungantur R deriguntur L cum potest MONSL aliquis] r alius ni f. ante corr. R 24 mi ex corr. d o mea] d mea ODSL o meum] d meum ODSL noster sup. lin. add. r 26 per sup. lin. add. r 27 possessivum] r possivum R

p. 1113. 14 P.

p. 102. 103 K.

habere non potest, nisi figurate velimus dicere, 'tue et non aliene', id est 'tui potestatem habens', quomodo 'ego meus sum'. Euripides:

ἐγὼ δ' ἐμός εἰμι.

sed quamvis non careat ratione, tamen in usu non est, quomodo nec 'sue illius nate', ut 'proprie illius nate'. cum igitur in omnibus posses- XXVII 199
sivis tam possessor quam possessio intellegatur nec alii possint casus quantum ad possessores nisi genetivi intellegi, non possunt habere vocativos nisi per ipsas possessiones, cum in secunda esse intellegantur eae persona. nec prima tamen primam nec secunda secundam potest possidere, nisi, sicut ostendimus, figurate dicat aliquis 'ego sum meus dominus et servus, tu es tuus et doctor et discipulus', ut Persius:

Vindicta postquam meus a praetore recessi.

tertia vero tertiam potest possidere, quia multae et diversae possunt esse 200
tertia. vocativum tamen aliud pronomen in usu non habet nisi primitivum secundae personae et possessivum primae, quando ad id sermo dirigitur, id est quando secundae sociatur personae; licet enim naturaliter ad suam loqui possessionem. tertia vero possessiva, etsi naturam habeat, ut per vocativum dici possit, ut praedictum est - possumus enim etiam ad 201
alienam possessionem dirigere sermonem, ut:

O genitor noster Saturnie maxime divum,
et 'Euandrie fili' vel 'Telamonie Aiax' - itaque quamvis quantum ad ipsam rerum naturam recte videatur posse dici 'o sue fili Euandri' et 'o sua uxor Euandri', ut si dicam 'Euandrie fili' et 'Euandria uxor', cum in hoc duae tertiae intellegantur personae possessoris et possessionis: usus tamen 25
deficit, quomodo etiam apud Graecos teste | Apollonio σφέτερε, cum rationabiliter possit dici, in usu tamen non invenitur. de hoc || enim ἐν τῷ 202

1 tue] d tuae *RODS* aliene] d alicuq̄ *DSLr* 2 potestatem (s) *L* ergo
Rr eurypides *R* eypripides *DS* euripedes *L* euripides proprius *O* • *Euripidis fr.*

v. § 110 3 εἴτω *Rr* εἴτω *D* ΔΕ *RODNSL* ἐμός] r εἶμος *R* μεμὸς d εμοῦς *S*
εἰ. μί. *D* εἰμ *N* 4 sed] n Se *N* suq̄ *S* 5 proprie] *S* proprie illius
natq̄ r 6 intelligitur *L* alii possunt *NL* 8 per issas *R* possessiones] d
passiones *D* secundaq̄c̄ *Rr* secundaq̄ c̄ *S* intelliguntur *L* eae persona]
scripsi hae persona *N* ee persone *R* ee personq̄ r eae personae *DS* et eae sup. lin.
add. *L* ea persona *M* add. personae *O* ¶ nec tamen prima primam *N* secundam
sup. lin. add. d 10 sicut] r si ut *R* ut *ODS* figuratq̄ *S* 11 *Pers. sat.*

5, 88 12 postquam sup. lin. add. r p̄torere cessi *R* 13 pos est *Rr* 15
secundae et possessivum *M* 16 soliatu *D* 17 uero possessivum *M*? 18
enim] d eum *D* 19 *Enn. ann. ex inc. lib. fr. p. 151 Hess. lib. I v. 170 E. S. fr. 30*
(v. p. 28) *Illy., ann. inc. sed. fr. II p. 66 coll. p. XXXIV Vahl.* (ὦ πάτερ ἡμέτερε
Κρονίδη affert Apollonius l. l. III 9 p. 220, 5 Bk.) 20 saturne *HOD* 21 Euandrie]
r euandriq̄ *RD* o euandriq̄ *N* filii et telamonie *L* Telamonie] r telamoniae
RDN quamvis] om. *OL* cū *S* quamvis quantum] quantum *D* uel quamuis
d 22 naturam rerum *L* o suae filiaq̄ *Rr* et om. *MO* 23 euandriae *Rr*
Euandria] r euandri *RS* 24 tamen in mg. add. *L* 25 Apollon. de synt.
III 9 p. 220, 12 Bk. σφέτερε] sup. lin. add. d σφίτερε *N* σφῆβερε *L* 26 pos-
set *MODNS* dici in usu] dicimus *O* inueniatur *Rr* ἐν τῷ περὶ συντάξεως]
add. d

p. 1114 P.

p. 103. 104 K.

περι συντάξεως tertio clarius tractat. secundae autem personae; ut supra dictum est, derivativum ideo non potest habere vocativum, quia necesse est genitivum primitivi in eo intellegi in possessore ipso, ad quem loquimur, et vocativum in possessione, sed possessio secundae personae necessario vel ad primam vel ad tertiam personam refertur, quae naturaliter carent vocativo: 'tuus filius sum' vel 'tuus filius est ille'. et quamvis figurate, ut supra dictum est, dicam 'tu ipse tuus es et dominus et servus', tamen vocativum non invenies nec figurate in hoc pronomine prolatum, ut eundem et possessorem et possessionem in una eademque persona videatur aliquis affari dicendo 'tue', quomodo apud Graecos 'σέ' 10
 203 ἀπό τοῦ 'σός', teste eodem Apollonio. quemadmodum igitur nomina tertiae sunt personae, sic etiam possessiva pronomina, quamvis quantum ad personas possidentium finita sint et primae et secundae et tertiae, tamen quantum ad possessiones ipsas tertiae sunt personae, nisi substantivis vel vocativis adiungantur verbis, sicut et nomina: 'meus es filius, 15 meus vocatur servus; tuus nominor parens, tuus est pater; suus illius sum filius, suus illius es filius, suus illius est filius'.

Pronomen 'ipse' tribus aptissime, ut supra diximus, coniungitur personis. itaque Apollonius ἐπιταγματικόν hoc vocat, id est appositivum, quod aliis pronomibus apponitur, ut 'ipse ego' vel 'ego ipse', 20
 204 'tu ipse', 'ille ipse'. et quamvis inveniantur etiam alia pronomina figurate sic coniuncta per diversas personas, ut 'ego ille, tu ille, hic ille' - ut Virgilius:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena
 Carmen.

25

idem in I Aeneidis:

Tunc ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae.

Terrentius in Andria:

Hic est ille, ne te credas Davum ludere .,

1 ΠΕΡΥ L CINTAEΩC RM et ex CINTAEOC corr. L CINTAEΩ N tertio libro rd tractat] r tectat R 3 'primitivi' genitivum L in eo] om. M ideo L in possessore Dd possessore N 5 refertur personam N 6 vel om. S 7 'tuus es' tu ipse S tuus] tu M 8 figurate N 10 tuę NS o tuę n tie M quomodo nec apud N w CE (M) σέ ἀπό τοῦ σός] om. D, in mg. add. d 11 v. Apollon. de synt. III 9 p. 220, 14 sqq. Bk. τὰ γὰρ ἐπὶ δευτέρου προσώπου οὐ μόνον ἢ χοῆσις κατέλειψεν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος ἀδυνατεῖ συνέχειν Quemadmodum NL 12 tertiae sunt personae] r tertie sunt persona R sunt sup. lin. add. S om. O pronomina quae quamvis N 13 sunt MODSL 14 possessiones] r possessionis R 15 uocaris N 16 nominatur R 17 suus illius es filius suus illius est filius in mg. add. l est sup. lin. add. r 18 tribus aptissime] ex corr. r ut supra diximus aptissime (supra sup. lin. add.) L diximus] dictum est S 19 Apollonius] v. § 144 appollonius L appollonius R epitagmaticon RDNS epitagmāticon L est om. L 20 quod alius R ut ipse - inveniantur om. O 21 ille ipse om. M 22 Verg. Aen. in lib. dett. initium v. tib. XII § 11 24 quondam] r condam R modulactus R 26 Verg. Aen. I 617 27 eneus DN eneus S Anchisae] s anchise MN annosę S 28 terrentius ML Ter. Andr. III 4, 48 29 Hic extat in Ter. Bemb., qui ab hoc versu inc., vell. lac. hausta sunt ne] non Ter. Bas. te] ex iterato ille corr. S

p. 1114—16 P.

p. 104, 105 K.

non tamen, quomodo 'ipse' sine alio pronomine possunt primae et secundae personae verbis adiungi, ut 'ipse facio, ipse facis'. Virgilius in II: quaeque ipse miserrima vidi.

idem in bucolicon:

5 Cum faciam vitulam pro frugibus, ipse venito. alias autem || voces tertiae pronominum personae per se sic verbis primae 205 et secundae personae non possumus copulare. nemo enim dicit 'ille facio' et 'ille facis', nisi addas et pronomina primam et secundam demonstrantia personam, ut Cicero invectivarum II: hic ego vehemens 10 ille consul, qui verbo cives in exilium eicio, quaesivi a Catilina. sed 'ille ego' vel 'ille tu' cum dicimus, relationem significamus antecedentis cognitionis, 'ipse ego' vero discretionem, id est 'ipse ego per me et non alius'.

Hoc autem appositivum pronomen, id est 'ipse', quamvis et imperativo 15 societur - dicimus enim 'ipse facis' et 'ipse fac' -, non habet tamen vocativum. nullum enim pronomen potest habere vocativum, ut diximus, nisi 206 primitivum secundae personae, ad quod dirigitur sermo, et derivativum primae, quando coniungitur primitivo secundae vel voce vel intellectu, ut 'o mea tu' et 'o noster Chremes'. praeterea vocativus substantivo vel 20 vocativo verbo per se non coniungitur, sed nominativus. nemo enim dicit 'docte es, clare vocaris, Virgili diceris', sed 'doctus es, clarus vocaris, Virgilius diceris'. 'ipse' ergo nisi nominativi vice nominis fungi non potest. nihil | autem mirum secundae personae nominativo imperativum ad- 25 iungi, cum et tertiae personae, quae prorsus vocativum non habet, adiungantur imperativa, ut 'faciat' et 'facito ille', 'faciant' et 'faciunto illi'. illud quoque sciendum, || quod vocativis frequenter utimur sine verbis secun- 207 dae personae, ut 'miror te Virgili, intellego te Homere', nominativos vero nisi per ellipsin numquam sine verbis proferimus eiusdem personae, ut 'bonus es, Apollonius nominaris'.

30 Omnia autem pronomina, quae vocari possunt, similem habent nominativo vocativum excepto 'mi' pro 'mee'. nec mirum, cum etiam no-

2 verbis] r uerbū R Verg. Aen. II 5 II en S 3 Queque N 4 Verg. ecl. 3, 77 cf. lib. VIII § 68 bucolico NSO buco L 6 personae om. S per se personae O 9 Cic. in Catil. or. II 6, 12 hinc Cic. Salisb. S. Petri 10 consul ille Cic. Tegerns. cuius Cic. cod. Med. (Lag. 62) et Lag. 9 quesivi D catilena L 11 sed] r s& R 12 ego ipse M per me non per alium. Hoc N 14 adpositivum D 15 societur N societur D 18 coniungitur] d coniunguntur D secundae uoce uel N Ter. eun. III 3, 22 mea tu cf. lib. XII § 10 19 o mea tu] r omoato R Ter. Andr. V 2, 5 cf. lib. XII l. c. et om. O o om. RMN add. r nri D cremes OD chreme S 20 vocativo verbo] r uocauerbo R 21 docte es sup. lin. add. d 22 nisi om. OS nominis] uel pronominis M 23 Nichil N 24 adiungantur] d adiunguntur D 25 impari N faciat et] r faciat R faciant] d faciat D et faciant MNSL illi] illo S 28 ellipsin] r in ras., d ellipsin D eclipsin NL eclipsin S eclipsim (MO) sine verbis] r sine bis R proferrimus M eiusdem secunde ut Rr 29 appollonius L 30 nomina- tivum] r nominativum uocatio R rell. 31 meq D

p. 1116 P.

p. 105. 106 K.

mina pleraque apud Latinos, ut diximus, eosdem habent nominativos et vocativos. Atticis quoque mos est nominativos pro vocativis proferre. Homerus:

Ἡέλιός θ' ὅς πάντ' ἐφορῆς καὶ πάντ' ἐπακούεις.
quem secutus Virgilius in VIII:

Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum
fluvius pro 'fluvie' dixit, et Lucanus in II:

Degener o populus, vix saecula longa decorum
Sic meruisse viris,

208 pro 'popule'. Macedones autem et Thessali e contrario vocativos solebant pro nominativis proferre. Homerus:

Αὐτὰρ ὃ αὐτὲ Θύεστ' Ἀγαμέμνονι δῶκε φορῆναι.

hic vocativus est pro nominativo: *Θύεστα* dixit pro *Θυέστης*. unde Romani frequentissime huiusmodi nomina, et maxime appellativa per vocativum Graecum etiam pro nominativo suo proferunt: 'sophista, citharista, poeta, Scytha, Sarmata, Sosia'. Persius tamen indubitanter | vocativum pro nominativo posuit:

Censoremve tuum vel quod trabeate salutas?

trabeate pro 'trabeatus'. et Horatius:

macte

20

Virtute esto

pro 'mactus virtute'. | ||

2 vocativis] r uocativos R proferre] r prosterre R Hom. II. III 277
4 Ἡέλιός θ' — ἐπακούεις] om. D gr. Sd; al. m. in mg. add. gr. ΗΑΙΟΥ ΤΟC ΠΑΝΤΑ
ΕΦΟΡΑC ΚΑΙ ΠΑΝΤΕ ΕΝΑΚΟΥΕΙC in D ΗΕΑΙ ΟCΠΑΝΤ ΕΦΟΡΑC ΚΑΠ_ΑΝΤΑ ΕΠΑΚΟΥΕΙC L passim
corr. ab I ΝΕΛΙΟΥC r θ' ὅC] ΤΟC RN ΙΤΑΝΤΑΕ.ΦΥΡΑC N ΤΙΑΝΤΑΕΦΟΡΑC R ΠΑΝΤΑ
ΙΤΑ. CONRIC N 5 secutus ē N Verg. Aen. VIII 77 7 fluuiae RrM Luc. Phars. II
116 sq. cf. lib. VII § 22 8 Degenero populus L secula libri longua L 10 macedo-
nes L thessalli M thesali L; cf. Sturzium de dial. Mac. et Alex. p. 28 adn. 5 Athen-
sium de dial. Aeol. p. 221 contrarios Rr 11 Hom. II. II 107 12 Αὐτὰρ —
φορῆναι] om. D gr. Sd ΑΥΤΑΡ ΤΑΥΤΕ ΘΥΕCΤΑ ΑΓΑΜΕΜΑΙΟΝΙ ΔΟΚΕ ΦΟΡΕΝΕ al. m. in
D ΑΙΤΑΡ R ὃ αὐτὲ Θύεστ'] Homerus et sic Apollonius utroque l. cum maxime
laudando, (Q) ΟΥΑΥΤΕ ΘΥΕCΤΑ L ΟΥΑΥΤΕ ΘΕCΤΑ M ΟΥΑΥΤΕΠΗCΤΑ N ΟΥΑΥΤΕΕΥΕCΤΑ R
(an ὃ γ' αὐτὲ ΘύεCτα?) ΑΤΑΜΕΜΟΝΙ N δῶκε] ex v. 105 desumpsit Priscia-
nus; h. l. λέιπε Homerus et sic (v. l. λιπε) Apollon. de synt. I 17 p. 46, 6 Bk.; eo
vero Apollonii l. unde noster desumptus est III 7 p. 214, 8 Bk. in Αγαμέμνονι desi-
nit hic versus; αῶκε N ΔΑΚΕ (ΔΑ add. l) Ll ΦΟΡΗΝΑΙΕΝ MN ΦΟΡΕΝΑΙΜΕΝ L ΦΩΡΗΝ-
ΑΕΝ R 13 ΘύεCτα — ΘυέCτης] om. D pro om. S ΘΥΕCΤΕC N ΟΥΝCΤΕC R
ΟΥΤΗCΤΕC r ΕΥCΤΕC L 14 maximoe M 15 sophista D sophisticista M cytha-
rista DN cytarista R 16 scitha RL scytha D sosya R Pers. sat. 3, 29
tamen etiam N 18 Censoremve] r et sic etiam lib. XVIII § 3 libri tantum non om-
nes cum Pers. Montepess. alt. Leid. al. Consensoremue R Censoremne (M) et sic. lib.
XVIII l. l. cum codd. nonnullis Krehlii censorue M lib. XVIII l. l. censoremque
Pers. Montepess. pr. Vat. trabeate] r et sic etiam Pers. Vat. cum rell. ex corr.
thrabeata R trabeat Pers. Vat. m. pr. salutas] r salutos (o?) R 19 trabeatae R
trabeate dixit pro (O) Horatius] r oratius RN Hor. serm. I 2, 31 sq.

MEMORIALIS SACRI SCRINII. EPISTVLARVM ET ADIVTOR. V. M. QVAESTORIS. SACRI PALATII. SCRIPSI MANV MEA IN VRBE ROMA. CONSTANTINOPOLI TERTIO KL IONIAS MAVORTIO. V. C. CONSULE IMPERANTIBVS IVSTINO ET IVSTINIANO. PP. AVGG. INCIP̄ LIB. XVIII. DE CONSTRVCTIONE. R̄ ARTIS PRISCIANI V. D. GRĀMATICI CAESARIENSIS. DOCTORIS VRBIS ROMĒ CONSTANTINOPOLITANĒ LIB. XVII DE CONSTRVCTIONE EXPLICITVS FELICIT̄ FL THEODŌRVS DIONISII V. D. MEMORIAL SACRI SCRINII EPLARVM. ET ADIVTOR MAGNI VIRI QVĒSTORIS SACRI PALATII. SCRIPSI MANV MEA IN VRBE ROMA CONSTANTINOPOLL III KL IVN̄. MAVORTIO. V. CL. CONSULE IMPERANTIBVS IVSTINO ET IVSTINIANO PP. (PP̄ in ras. quattuor fere lil.) INCIPIT XVIII DE CONSTRVCTIONE *spat. a D rel. inscr. d* ARTIS PRISCIANI VIRI DISERTISSIMI GRĀMATICI CAESARIENSIS DOCTORIS. VRBIS ROMĒ CONSTANTINOPOLITANĒ LIB. XVII. Q. Ē I PM' DE CONSTRVCTIONE FELICIT̄ EXPLICIT'. Ē; FL THEODORVS DYONISII V. D. MEMORIALIS SACRI SCRINII EPLARV̄ ET ADIVTOR V. M. QVAESTORIS SACRI PALATII SCRIPSI MANV MEA IN VRBE ROMA CONSTANT̄ II. KL IVNII. MAVORTIO V. C. IMPERANT̄: IVSTINO ET IVSTINIANO AVGVSTIS. INCIP̄ LIB. XVIII. DE CONSTRVCTIONE LOCVTIONIS S̄ Artis prisciani viri disertissimi Grammatici Caesariensis doctoris Rome constantinopolitane lib. XVII. De constructione Explc̄. Incip̄. lib XVIII. De constructione. Theodorus Dionisio. ū D. Memoriaf Sacri scrinii epistolaris. Et adiutor ū M Questoris sacris palatii. Scripsi manu mea in urbe Roma constantinopoli. III. kl. iun̄. mauortio ū consule imperantibus iustino et iustiniano pp̄. aug. N̄ Ātis p̄sciani lib XVII de constructione explicitus. Amen feliciter. Incipit XVIII de constructione L̄ Incipit liber octauus decimus de constructioni M breui spat. rel. subscr. et inscr. om. O

LIBER OCTAVVS DECIMVS.

p. 1117. 18 P.

p. 107. 108 K.

DE CONSTRUCTIONE.

I 1 In superiore libro de articularium dictionum et pronominum tractantes constructionibus, necessario plurima etiam de nominis et verbi constructionibus, sine quibus illa orationem perfectam complere nequeunt, diximus, quippe quae ex maxima parte communes eis sunt cum illis. in hoc quoque de nominibus et verbis praecipue, quamvis, et de ceteris partibus, cum eis etiam plurima inveniuntur communia, exponemus. ergo minime mireris, si eadem exempla constructionum repetantur, cum in plerisque consimiles sint supra dictorum et dicendorum rationes.

Singulorum igitur casuum per ordinem constructiones videamus. 10

2 Nominativus et vocativus absoluti sunt, id est per unam personam intransitive possunt | proferri, ut 'ego Priscianus ambulo, tu Plato philosopharis, Aristoteles disputat'. et si substantivis verbis vel vocativis iungantur primae et secundae personae, non egent pronomibus, quippe essentiam sui vel nominationem significantes, ut 'homo sum, Cicero nominor'; sin aliis consocientur verbis, tunc necessario adiunguntur pronomibus, ut ipsius essentiae praesentis demonstratione transeant a tertia persona conexione pronominum ad primam vel secundam, ut 'ego Priscianus scribo, tu Apollonius' - vel 'Apolloni' - 'scribis' et sciendum, 15 quod vocativus non eget pronomine, quippe cum secundam sua voce 20 finiat personam - ut 'Apolloni legis' vel 'lege, Terenti scribis' vel 'scribe'. Virgilius in X:

vigilasne deum gens?

Aenea vigila.

2 superiori (MO) 4 perfectam orationem OS nequeunt cōplere N nequeant D 5 quae et maxima ex parte r sunt eis L sint D 6 de nominibus om. R add. r et ceteris r 7 comunia R 8 constructione Dd 9 supradictarum Rr 10 per ordinem — absoluti sunt om. D add. d 11 personam om. D add. d 12 proferri] r proferre R p̄scianus L philosopharis D 13 aristotelis ML 15 sui sup. lin. add. d 17 transeant ex transeat corr. D 18 conexione (MO) cū conexione d uel ad secundam N p̄scianus L 19 apollonius r apollonius R vel Apolloni] om. N uel apollini L 20 pronomine D 21 apolloni D lege ex legat corr. S terrentius D 22 Verg. Aen. X 228 sq. 24 vigila sup. lin. add. N

p. 1119. 19 P.

p. 108. 109 K.

Persius:

Censoremve tuum vel quod trabeate salutas? -,
 quamvis ad perfectam significationem bene additur indicativo verbo 'tu'
 nominativus. si vero tollamus pronomina ab hac constructione, quae no-
 minativo construitur, dicendo 'Priscianus scribo, Apollonius scribis', so-
 loecismum facimus. nam nomina per se et participia absque vocativo casu
 tertiae sunt personae. quomodo ergo non dicimus 'ille lego' vel 'ille
 legis', sic non dicimus 'Priscianus lego' nec 'Apollonius legis'; quomodo
 autem 'ille ego lego' et 'tu ille legis' recte dicitur, sic 'Priscianus ego
 lego' et 'tu Apollonius legis' vel 'Apolloni'. licet enim et nomina-
 tivum et vocativum nominis secundis adiungere pro|nominum personis.
 Virgilius:

Ille ego, qui quondam gracili modulatus avena
 Carmen.

15 Horatius in I sermonum:

Tune Syri, Damae aut Dionysi filius audes?

Virgilius in I Aeneidos:

Tune ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae?

et sciendum, quod has quidem constructiones, quae per nominativum ab-
 solvuntur, stoici ἀξιώματα vel συμβάματα, id est dignitates vel congrui-
 tates, vocabant - ut 'ego Priscianus scribo, Apollonius ambulat, Plato
 philosophatur' -, illas vero, quibus transitiones ab alia ad aliam fiunt per-
 sonam, in quibus necesse est cum nominativo etiam obliquum aliquem casum
 proferrī, παρασυμβάματα dicebant, hoc est mi|nus quam congruitates,
 ut 'Cicero servat patriam', quando vero ex duobus obliquis constructio
 fit, ἀσύμβαμα, id est incongruitatem, dicebant, ut 'placet mihi venire ad
 te', sive nominibus ipsis tamen seu verbis hoc exigentibus.

1 Pers. sat. 3, 29 cf. lib. XVII § 208 2 censorūe M censoremve L, Kreh-
 lū Erl., Lips. AB 5 hac] ac sup. lin. N quae ex nominatio d 5 p̄scia-
 nus L appollonius d soloecismum] r solecismum R soloecismum L 6 per
 se N 7 uel legis ille N 8 p̄scianus L 9 dicimus N p̄scianus N 10
 lego sup. lin. add. L appollonius D uel appolloni D uel apollini L uel tu
 apolloni N enim nominativum O 12 ut uirgilius S Verg. Aen. in lib. dett.
 I I sq. cf. lib. XII § 11 13 condam D 15 Hor. serm. I 6, 38 16 siri D
 syridamae L cum codd. aliquot Hor. dame DN damae M dyonisi DS dion-
 nisi RMN dionisi* (i) L filius] d fili D 17 Verg. Aen. I 617 aeneidis ML
 aeneid' D eneid' S 18 enegas S Dardanio] r dardani R anchise MDN
 post Anchisae initium versus Vergilianī sq. 618 alma uenus add. r 19 has] d as
 D 20 stoici] cf. Schmidtius stoicorum gramm. p. 57. 64 cum adnot. 91 p. 64 sqq.
 ΑΞΙΩΜΑΤΑ S ΣΥΜΒΑΜΑΤΑ N ΑΞΙΟΜΑΤΑ L ἀξιώματα vel συμβάματα] om. D ΑΞΙ-
 ΜΑΤΑ (in ΑΞΙΟΜΑΤΑ al. m. corr.) uel CΥΜΒΑΜΑΤΑ in mg. add. d congruetates M
 21 p̄scianus L appollontius D Plato] (M) Lips. AB Krehlii, Krehlius cf. § 2
 cato rell. 22 Illas ex Illa corr. S 23 obliquum] d obliquem D 24 profferri,
 παρασυμβάματα] om. D in mg. add. d ΠΑΡΑCΥΜΒΑΜΑΤΑ N ΠΑΡΑCΥΜΒΑΤΑΜΑ S
 dicebant *** hoc est (id ÷ ?) L 25 ut Cicero servat patriam] om. RDS, in mg.
 add. L; num hoc exemplum ab aliis intatum est pro alio quodam, quod perit, an ab
 aliis omissum, quia 'obliquum aliquem casum' non videbatur continere? at v. modo
 proxime sqq. et § 7sq. obliquis L 26 ἀσύμβαμα] in mg. add. d ΑCΙΜΒΑΜΑ N ἀσυ-
 βάματα (M) incongruitates (M) michi N 27 tamen] tantum (O Lips. A

Nominibus quidem exigentibus obliquos necesse est substantivum verbum vel participium consequi, ut 'filius Herculis sum' vel 'filius Herculis esse dicor' et 'commodus duci sum' et 'commodus duci esse videor; bonus sum animam' et 'bonus esse animam intellegor; fortis sum virtute' et 'fortis esse virtute appareo'. est autem quando per ellipsin verbi vel participii substantivi huiusmodi casuum (id est nominativi cum obliquis) constructio soleat proferri, ut 'filius Pelei Achilles multos interfecit Troianos', — subauditur enim participium verbi substantivi | 'ens', quod in usu nunc nobis non est, pro quo possumus 'qui est' vel 'qui fuit Pelei filius' dicere vel subaudire. 10

7 Similiter aliis casibus nominativum consequentibus vel supra dictum participium vel quae pro eo accipiuntur subaudire necesse est ad nominativum: 'commodus mihi amicus proficiscitur' id est 'qui mihi est commodus amicus'; 'honestus faciem vir cernitur' hoc est 'qui est honestus faciem'; 'celer pedibus currit homo' subauditur 'qui est'. 15

Et haec quidem ipsorum nominum exigente natura sic variantur casibus, quibus licet vel pronomina vel participia per eosdem casus coniungere, ut 'ille filius Pelei Achilles bellans multos interfecit Troianos' et 'ilius Pelei florentis virtute filius Achilles fuit'.

Idem licet per omnes casus facere: eosdem enim obliquos casus, quos sibi adiungit nominativus, potest etiam flexus idem habere, sed non tamen eadem constructione verborum. nam ad alias transeunt verba personas, quippe nominativum desiderantia, ut 'filii Pelei fuit victoria Graiorum; filio Pelei cessit Hector; filium Pelei timuit Troia; filio Pelei floruit Graecia'. et haec quantum ad naturam ipsorum inter se nominum per varios casus construendorum. || 20

Verba quoque transitiva similiter variis solent casibus coniungi, ut 'miles eget imperatoris; Aeneas praemia donat Euryalo; Plato erudit Aristotelen; Cicero potitur laude'. quomodo autem nominativus obliquis apte possit construi, quantum ratione potui comprehendere docebo, quos tamen etiam flexus sibi defendit, ut 'Aeneas rex Troianorum; Aeneae 30

Krehlii) *edd. ante Krehlium* in *Guelph. Krehlii, om. codd. aliquot Krehlii, Krehlius*

1 quidem exigentibus] l quidem L quidem exigentibus D 2 consequi ex se. qui corr. L vel] et L Herculis] d erculis D 4 animam esse N 7 solent N achilles L achilles bellans multos ex § sq. S 8 ens pro existens quod M 9 nobiscum non L qui est ex quidem corr. S 12 subaudiri d 14 qui honestus est faciem O qui honestus faciem D qui est honestus per faciem d 15 occurrit M 16 haec nomina quidem M haec quidem constructiones O? quidem quidem Rr 17 quibus add. d 18 ut est ille N achilles L 19 achilles L 21 flexus] d fletus D tamen in eadem ON 24 cessit] sic D uictus est sup. lin. add. d haecior RMDN 27 solent variis N 28 enas S enas N donat ex donet corr. D euryalo N aristotelem OSLrd aristotile DN 29 nominativus] r nominativus R 30 comprehendere O post docebo: de constructione nominativi ad obliquos casus (casus om. N) lemma sc. loco suo motum add. libri (de O nil adnotatum invenio): haec una cum sqq. a quos — casus quoque del. d 31 defendit casus nominum ut Rr enas S enas S

p. 1120. 21 P.

p. 110—12 K.

regis Troianorum; Aeneae regi Troianorum'; sic per reliquos casus quoque.

Nominativus igitur [casus nominum] genetivo adiungitur, quando possessio aliqua et possessor significatur. et nominativo quidem possessionem, 5 genetivo autem possessorem proferimus, ut 'Hector filius Priami; Davus servus Simonis; Aeneas rex Troianorum; Patroclus amicus Achillis; patronus Verris Hortensius'. quae sic interpretatur, ut, adiuncto verbo pos- 10 sessionem significante, possessio quidem mutet nominativum in accusativum, possessor vero genetivum in nominativum, verbi huius natura hoc exigente, 10 ut intransitive quidem nominativum, transitive vero accusativum exigat; 'quid est enim Hector filius Priami?' interpretantes dicimus: 'hoc est 'Hectorem filium Priamus possidet' vel 'habet', 'patronus Verris Hortensius est?' id est 'patronum Verres Hortensium possidet?'. licet tamen haec eadem, cum substantivo verbo adiungantur, tam genetivo quam dativo 15 conectere, ut 'filius Priami' et 'Priamo fuit Hector' et 'Davus servus Simonis' et 'Simoni' et 'Patroclus amicus Achillis' et 'Achilli'; similiter 11 'comes, socius, affinis, cognatus, vicinus, propinquus' et similia, id est omnia ad possessionem pertinentia. Virgilius in VII:

Est mihi nata, viro gentis quam iungere nostrae 20 pro 'possideo natam'. sed magis dativo quasi ad ignorantes utimur, ut in supra dicto versu. nam ad scientes, esse natam, nomen autem proprium ignorantes, dixisset 'mea' vel 'mei nata, Lavinia est', subdistinctione posita post 'natam'; contra autem nomine quidem cognito, ignorata vero cuius esset nata, dixisset 'Lavinia, mea nata est', post 'Laviniam' sub- 25 distinguendo, ut Virgilius in bucolico:

Si nescis, meus ille caper fuit

ad scientem caprum, || nescientem autem eius possessorem dixit. | idem in eodem:

Est mihi namque domi pater, est iniusta noverca

1 regis *ex rex corr. D* 2 quoque *casus N* 3 casus nominum *post igitur add. r*
om. M 4 obliquos *L* 5 haector *RMDS* 6 symonis *D* 7 aeneas *S* 8 patroclus *L* 9 achil-
 lis *L* 10 hortensius *L* 11 interpretatur *ex interpretantur corr. D* 12 ut *N* 13 vero]
 autem *S* 14 haector *RDS* 15 interpretantes *S* 16 haectorem *RD* 17 Verris] *r*
 ueris *R* 18 Hortensius est] *d* 19 hortensius est *L* 20 hortensius *D* 21 Verres [Hortensium]
d uerrensontensium *D* DE CONSTRUCTIONE OBLIQUOR. AD NOM. *inscr. N* tamen *sup.*
lin. add. r 22 eadem] *r* 23 edem *R* 24 uerbo *sup. lin. add. N* 25 adiungantur] *r*
 adiungatur *RML* 26 connectere *(O)* 27 haector *RMDN* 28 symonis *D* 29 sym-
 moni *N* 30 patroclus *L* 31 achillis *L* 32 achili *L* 33 affinis] *r* 34 adfinis *R* 35 18
 ut virgilius *(M)* *Verg. Aen. VII 268* 36 .a. post viro *sup. lin. add. S*
 genti *D* 37 quam] *sic etiam Verg. Fr. qua Rom. nostrae om. L* 38 dativo
om. S 39 ut in] *ut D in d* 40 versu] *usu RDSL* 41 subdisiunctione *R* 42 23
 post nata *OD* 43 ignorante *OD* 44 cuius] *r* 45 cum *R* 46 esset] *est N* 47 subdistin-
 gendo *L* 48 25 *Verg. ecl. 3, 23* 49 27 caprum] *sic etiam D capram d* 50 nescien-
 tem] *ad nescientem (M)* *Verg. ecl. 3, 33 (def. Med.)* 51 nanque *L* 52 ini-
 iusta *ex iniusta corr. Rom.*

12 ad nescientem, si sit pater. alio quoque sensu invenis dativos pro genitivis, ut Virgilius in X:

fusos cervix cui lactea crines

Accipit

pro 'cuius crines'. supra dictis vero ex contrario videntur illa proferri, 5
 quae laudem vel vituperationem vel accidens aliquid ostendunt ab aliquo
 13 possideri. per nominativum enim possessorem in huiuscemodi significatio-
 nis structura, per genetivum vero possessionem proferimus in essentiae
 demonstratione, ut 'magnae virtutis vir', id est 'magnam virtutem habens';
 'egregiae pulchritudinis mulier', id est 'egregiam pulchritudinem habens'; 10
 'nimiae tenacitatis homo', id est 'nimiam tenacitatem habens'; 'extremae
 turpitudinis animal', id est 'extremam turpitudinem habens'; 'albi quidem
 coloris est cygnus, nigri vero corvus', id est 'album colorem cygnus ha-
 14 bens, corvus nigrum'. et Graeci quidem in huiuscemodi sensu genetivo
 tantum utuntur, Latini vero etiam ablativo frequentius, ut 'magna virtute 15
 vir' pro 'magnam virtutem habens'; 'egregia pulchritudine mulier' pro
 'egregiam pulchritudinem habens'. sic et similia. Terentius in Andria:

† video unam adolescentulam,

Forma ac voltu, Sosia,

Adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra. 20

similiter quando consequentiam aliquam rerum per genetivum significant Graeci:

Ὅς τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο

Σοὶ κόλλαις παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐπόσει.

1 genetivis] r genetiivus R 2 Verg. Aen. X 137 sq. 3 fusos R fusos
 L cervix fusos Pal. crinis Med. Pal. 4 accipit L 5 post cuius crines:
 potest tamen hoc' et (et om. r) περιποιητικὸν (sic π; ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑ Ὁ ΠΕΡΙ-
 ΠΟΙΗΤΙΚΑ r p. ἸΠΟΘΕΤΙΚΟΝ S) esse, id est acquisitivum, cui et (cui ad S) cuius pul-
 chritudinem (cui, ad cuius similitudinem π). omnia enim, quae bonum aut malum
 aliquid adquirent, dativo adiunguntur (adquiruntur S). Virgilius: immota ma-
 nent tibi (v. Aen. l 257 sq. manent immota tuorum | Fata tibi) add. OS et in mg.
 r, edd. a π usque ad Putsch. cf. § 24 constructionibus post vero add. O ex N
 e (MO) illa nomina proferri O 6 accidens] ex corr. d accedens L accendens
 ni f. D aliquid] r aliqui R aliquod (DO) 7 huiuscemodi M 8 in essentiae]
 . In essentiae D ΟΥΣΙΑΣ (i. e. οὐσίας) in mg. d ΟΥΣΙΑ id est in essentiae N Ὁ
 magnae — virtutem habens h. l. om. et Vt ante magnae eraso post pulchritudinem
 habens collocat N 10 egragiae R egregiae (r) L egragiam pulchritudinem R
 12 turpitudinis] pulchritudinis S id] hoc O turpitudinem] pulchritudi-
 nem S 13 cygnus MDSL cignus NO nigri ex nigro corr. M cygnus
 DSL cignus NO 14 coruus habens O coruus vero nigrum (R) 15 fra-
 quentius] rd frequentius utimur RDN utimur frequentius O 16 egregiae M. Egria
 R 17 egragiam M terrentius ML Ter. Andr. I 1, 91 sqq. forte unam
 aspicio adolescentulam | Forma. - Bona fortasse. - Et voltu, Sosia | Adeo etc. cf. infra
 § 29. 286 18 unam om. OL adolescentulam RDS adultulentulam L 19 for-
 mam Rr hac D vultu RMDSL Sosia] roseo M ad v. 93 cf. lib. XIII § 15
 20 adeo modesto om. S nichil N 21 rerum] d rex D Graeci ut
 homerus OSI Hom. II. l 88 sq. 22 Ὅς τις — ἐπόσει] om. D gr. Sd
 ΕΜΕΙ N ζῶντος] l ζῶντος N ΤΙΩΝΤΟΣ L ἐπὶ χθονὶ] ΕΜΕΘΝ Μ
 ΔΕΡΚΟΜΕΝΙΟ Μ ΔΕ. ΚΡΟΜΕΝΟΙΟ L 23 κόλλης παρὰ νηυσὶ (Ὁ) Homerus ΚΟΙ. ΛΑΙΣΤΑ.
 ΠΑΝΗΧΙ R .ΚΟΛΛΙΤΙΤΑΡΑΝΗΤ Ν ΚΑΙΛΑΙΣ (in ΚΟΙΛΑΙΣ corr.) ΠΑΡΑΝΗΧΙ Μ ΚΟΙΛΑΙΣ (in ΚΟΙ-
 ΛΑΙΣ corr.) ΠΑΡΑΝΗΧΙ L ΕΙΤΟΙΕΙ Μ ΕΙΤΟΥΕΙ Ν ἐπόσει Hom. Ven.

p. 1121. 22 P.

p. 112. 13 K.

huiuscemodi sensum nos per ablativum proferimus: 'non me vivo et in 15 terra videndo', id est 'dum ego vivo et in terra videor'; necesse est enim huiuscemodi structurae sive nomen seu participium prolatum verbo interpretari, 'dum' adverbio vel eandem || vim habentibus addito. Virgilius
5 in VII:

non vobis rege Latino

Divitis uber agri Troiaeve opulentia deerit;

id est 'dum rex sum Latinus' vel 'donec Latinus regnat'. licet enim vel nominativum pro ablativo, et maxime nominum, cum verbo substantivo
10 ponere vel verbum cognatum significationi ipsius nominis, ut 'me doctore florent Musae', id est 'dum ego doctor sum'. nam participia raro sic pro- 16 feruntur, pro 'me docente' ut dicam 'dum ego docens sum', verbum vero cognatum significationi ipsius nominis, quod per ablativum profertur, ponimus, ut 'me doctore, dum ego doceo; illo imperatore, donec ille im-
15 perat; pietate manente, dum pietas manet; virtute florente, quoad virtus floret?.

Comparativa quoque et superlativa Graeci genetivo adiungunt, nos autem comparativa quidem ablativo, ut 'fortior Achilles Hectore', superlativa vero genetivo, ut:

20

fortissime gentis,

de quibus latius in libro tertio de nominis comparatione dicentes tractavimus.

Verbalia quoque in 'or' desinentia vel 'rix' transitiva, quae a verbis II 17 actum aliquem significantibus fiunt, genetivo iunguntur, ut 'amo illum, 25 amator' et 'amatrix illius; doctor doctrix; munitor munitrix; lector lectrix; tonsor tonstrix; mirator miratrix'. Lucanus in VIII:

Impressit dentes Haemorrhoids aspera Tullo,

Magnanimo iuveni miratorique Catonis.

Similiter genetivo adiunguntur participialia plerumque vel participiorum 18

1 proferimus ut si quis dicat non O 3 huiuscemodi structurae N structurae siue per nomen siue per participium prolatam O seu u participium M 4 adverbio] d' adumbio D eandem] d eadem D Verg. Aen. VII 261 sq. cf. lib. V § 14. 80 5 VIII D VII aeneidos O 7 troiaeuq D deerit] r derit Rm aderit M desit in ras. l 8 post Latinus vocc. vel donec Latinus om. O enim nominativum S 9 nominum] d nominativum OD 10 cognatum ex cognato corr. S 11 dum] cu M sum uel doceo. nam N sic] om. M pro se spscr. uel sic L proferuntur ut pro O 13 quod per ex per quod corr. S quod per — ponimus om. R in mg. add. r -14 imperatore floruit roma. donec O imperatore id donec L 15 quoad] d quod ad D, quod merum vitium videtur esse, it quod addo propter H. A. Kochium mus. phil. XIII 288 quoad usque O quo L 17 comparativa D copatiua N 18 copatiua N achiles L haectore RMD 20 Verg. Aen. I 96 fortissime r 21 tercio D copatione N 23 a] d ad D 24 ut ama L 25 lector lectrix munitor munitrix S letrix L 26 miratrix genitor genitrix. lucanus O Luc. Phars. VIII 806 sq. VIII S. 27 impressit N cum Luc. Voss. B impressit L hemorrhoids DNI haemorrhoids S hec morrhoids M hemorrois L Luc. Voss. B emorrois Voss. A 28 miratorique cantonis Dd 29 participialia] r participialia RL participialia nomina O plerumque L vel participiorum om. R sup. lin. add. r

p. 1122. 23 P. p. 113. 14 K.
 trans|itivorum absque tempore vim habentia (transitiva autem participia sunt, quae a transitivis verbis nascuntur, ut 'amo illum, amans illum; fido illi, fidens illi; invideo tibi, invidens tibi'), nisi sint passiva, id est futuri passivorum similia: tunc enim dativo vel ablativo adiunguntur, sicut et participia eiusdem formae [id est in 'dus' desinentia], ut 'amans illius', similiter 'abundans, sapiens, patiens, fidens'. Virgilius in II Aeneidos:

Obtulerat fidens animi atque in utrumque paratus.
 similiter 'inops, praeceps'. Virgilius in IIII Aeneidos:

Saevit inops animi.

idem in VIII:

Et praeceps animi Tmarus et Ma||vortius Haemon.

similiter 'cupidus, rapidus, avidus' - Virgilius in VIII:

Ergo avidum pugnae dictis ac numine Phoebi
 Ascanium prohibent -,

'fidus illius' - Virgilius in XII:

Praeterea regina tui fidissima dextra
 Occidit ipsa sua -,

19 'doctus grammaticae, prodigus animae'. Horatius carminum I:

Regulum et Scauros animaeque magnae
 Prodigum Paulum.

'abundans illius rei' nomen est, nam participium ablativo, quomodo et verbum eius, coniungitur. Virgilius in bucolico:

Quam dives pecoris nivei, quam lactis abundans.

Cicero pro Cluentio: mulier abundat audacia. idem pro Cor- 25

2 a om. D sup. lin. add. d 3 nisi si sint r sint om. S passiva] QDN
 vel positiva sup. lin. d positiva RML possessiva vel passiva S 4 futuris N
 Nuuc enim S 5 eiusdem] d eius D 6 abundans in mg. add. L Verg. Aen.
 II 61 aeneidis MDL aeneid S 8 optulerat N Med. animo Rom. utrun-
 que L 9 inops] r inops RS p̄ceps] d p̄ces D Verg. Aen. IIII 300 III S
 Aeneidos om. O aeneidis MDL 10 seuit DNS inops S Pat. Fr. 11
 Verg. Aen. VIII 685 VIII O 12 Tmarus] d marus D Med. timar' N timarys
 M timarus L tmaros Rom. hemon DN 13 rapidus avidus cupidus L Verg.
 Aen. VIII 661 sq. 14 Ergo] d ego D pugue S ac] sic Verg. Pal. et. si
 recte Ribbeckium intellexi, fort. in ras. Rom. et Med. phebi S 16 Virgilius]
 Idem O Verg. Aen. XII 659 sq. (def. Rom.) 19 prodignus anime M Oratius
 N Hor. carm. I 12, 37 sq. I carminum O? 20 Regulum] n Regulos N
 animaeque DN magne S 21 prodignum M prodigum poeno superante paul-
 lum Hor. Regins. prodigum paulum (vel paulum) superante poeno codd. Hor. rell.
 cf. adnot. Bentleii Paulum om. tres ex quattuor codd. Prisc. a Bentleio consultis,
 exhibent et Krehliani et mei omnes cf. adnot. Bentleii ad Hor. l. l. 22 Habundans
 S est om. M 23 eius] d ei D Verg. ecl. 2, 20 24 peccoris S 25
 Cicero tamen pro S Cic. pro Cluentio 65, 184 abundat] sic etiam codd. Cic.
 praeter unum Laur. XLVIII 12, qui praebet abunda, et Arus. Mess. p. 209 Lind.
 habundat R abundans Lips. A Krehlii, edd. omnes, idque et apud Prisc. tuebatur et
 ipsi inde Ciceroni illaturus erat Spengelius allg. Schulzeitung 1831 II 59, 468: ad par-
 ticipio nec apud Prisc. opus est, qui 'participium' inquit 'ablativo, quomodo et
 verbum eius. coniungitur' audacia] r audacia R Cic. pro Corn. II fr. 9,
 IIII 2, 453 Cic. ed. Orell. cf. Arus. Mess. l. supra l. pro] in N

p. 1123 P.

p. 114. 15 K.

nelio II: quis tam abundans copiis. similiter 'patiens', quando nomen est, genetivo sociatur - Lucanus in VIII:

Qua niger astriferis conecitur axibus aer,
 Quodque patet terras inter lunaeque meatus, —
 Semidei manes habitant, quos ignea virtus
 Innocuos vita patientes aetheris imi
 Fecit, — et aeternos animam col|legit in orbes.

Virgilius in II georgicon:

patientem vomeris unci —,

10 quando participium, accusativo, sicut et verbum ex quo venit, 'patior il- 20 lam rem, patiens illam rem'. Virgilius in III Aeneidis:

Haut impune quidem, nec talia passus Vlives.

'amans illius' Cicero pro Caelio: clarissimi ac fortissimi patriaeque amantissimi. Sallustius in Catilinario: alieni appetens, sui profusus. et attende, quod voce passiva 'profusus', quia magis actum significat, genetivo est coniunctum. similiter si dicam 'doctus grammaticam', participium est, 'doceor' enim 'grammaticam' dicimus. et necesse est, ut diximus, casum, quem verba sequuntur, etiam participia sequi. 'doctus grammaticae' nomen est, 'fugitans litium' nomen est; 20 nam 'fugitans lites' participium, dicimus enim 'fugito, fugitas lites'. Terrentius in Phormione:

Erus liberalis est et fugitans litium.

similiter 'praefectus urbis' nomen est, 'praefectus urbi' participium; verbum enim dativo coniungitur 'praeficio tibi'. et postremo omnia, quae similem habent significationem in 'or' desinentibus verbalibus transitivis, genetivo solent iungi, ut 'dubius illius rei'; similiter 'anceps illius rei, nescius, expers, doctus, peritus'. ||

1 habundans *RD* scopiis *Rr* paciens *S* 2 *Luc. Phars. VIII 5 sqq.*
 3 Qua] ex *quia corr. D* ex *una Luc. Voss. B* Quam *L* conecitur] *sic etiam Voss. AB* connectitur *RMODS* 4 quodque *D* quique et quaque *vv. ll. codd. Luc.*
 patens *v. l. ap. Luc.* luneque *M* luneque *D* lune^{++q}; (ne *al. m. in ras.*) *Voss. B*
 6 vitae *v. l. ap. Luc.* aetheris *D* 7 et *sup. lin. add. r* 8 *Verg. georg.*
 II 223 9 patientem *S* unci. Hoc quando *S* 10 participium est *Sr* accusativo, in *mg. add.* iungitur *L* accusatiuus iungitur. *NS* et *om. (M)* patior
 illam rem *om. L* 11 paciens *S* patiens illam rem *om. R add. r Verg. Aen.*
 III 628 (deficit *Rom.*) III in *ras. n* aeneidos *OSL* aen *N* 12 Haut] *Verg.*
Med. aut *RMNL* haut *ODS* cum *Pal.* impune *ODS Med* passus *L* 13 *Cic.*
 pro *M. Caelio or. 14, 34* celio *DNSr* coelio (*MO*) claris *R* ac fortissimi
om. D sup. lin. add. d fortissimi viri patriaeque *Cicero* 14 *Sall. Cat. 5, 4*
 catilinario *L* 15 attende *MN* passiva *om. S* 18 secuntur *N* secuntur *D*
 19 sequi. Igitur doctus *N* doctus] *r* doctis *R* grammaticae *M* post
 nomen est *sqg.* — nomen est *om. O* litium] *r* licium *R* 20 participium est *MODNS*
 fugito uel fugitas *O* terrentius *ML Ter. Phorm. III 3, 18* 22 erus *M*
 herus (*O*) herus *ex* heros *corr. N* aerus *l* aeros *ni f. L* 23 partipium *D* 24
 enim *om. S* praeficio tibi uel praeficio *O* patio tibi uel praeficio *S* praeficio tibi
Lr et postremo *S* similem *ex* similiter *corr. L* 25 desinentibus *ex* desidentibus *corr. L* uerbalibus *M* uerbalibus *RS* 26 coniungi *N* rei pro du-
 bitator. similiter *OS* 27 doctus, peritus] *d* peritus doctus *OS* doctus *D*

p. 1124 P.

p. 115. 16 K.

- 22 . Similiter genetivo adiunguntur omnia, quae obtineri vel desiderari aliquid ostendunt vel contraria his. et obtineri quidem aliquid ostendunt 'dives, copiosus, opulentus, capax, tenax'. Virgilius in I Aeneidis: ditissimus agri

Phoenicum.

idem in II georgicon:

Dives opum variarum.

et quae | desiderari aliquid ostendunt: 'avarus illius rei, cupidus, avidus, studiosus', contra vero deesse aliquid significantia 'egenus, indigus, inops, pauper, vacuus'. Horatius in I sermonum:

horum

Semper ego optarim pauperrimus esse bonorum.

idem in II

Sic vacuum cerebri populum Phaeaca putavit.

- 23 Licet autem, ut dictum est, in omnibus possessionibus et pronomen vel nomen possessivum pro genetivo primitivi et dativum pro eo ponere, ut 'Euandrius filius fuit Pallas' et 'Euandri filius' et 'Euandro filius fuit Pallas; Telamonius filius fuit Aiax' et 'Telamonis' et 'Telamoni filius Aiax; pater meus fuit Aristarchus' et 'pater mei' et 'pater mihi; cliens Tullianus fuit Roscius' et 'cliens Tullii' et 'Tullio fuit Roscius'.

Similiter omnia ad aliquid eandem constructionem servant. et haec enim possidentur. maxime autem quando ad gratiam vel utilitatem alicuius vel contra aliquid fieri volumus significare, dativis utimur. Lucanus in II:

urbi pater es, urbi que maritus,

- 24 id est 'ad utilitatem urbis et pater fieri passus est et maritus'. similiter ergo possumus dicere 'fortis patriae sum' et 'multis fortior patriae sum' et 'omnium utilissimus patriae sum' et 'cunctorum piissimus patriae sum'. nam positivorum constructio etiam comparativis et superlativis servatur extra suam illorum constructionem, quam habent in comparando.

1 optineri RN obtineri aliquid ostendunt vel desiderari S 2 his quae obtineri aliquid (L) optineri RN 3 copiosus S Verg. Aen. I 343 sq. aeneidos OD en. N 5 phenicum L 6 Verg. georg. II 468 7 opus O 8 ut avarus (M) illius] d illi D 9 studiosus avidus (M) indigus] 1 indiga libri 10 Hor. serm. I 1, 78 sq. 12 ego semper N optarim S optarem N cum aliqua parte codd. Hor. bonorum ex verborum corr. N 13 post idem in II excidit aut Sive operum vacuo gratus conviva per imbrem (Hor. serm. II 2, 119) aut alius aliquis versus ex hoc libro petitus, tum luvenalis in V Iuv. sat. V 15, 23 tam vacui capitis populum Phaeaca putavit? cf. sat. 14, 57 extr. vacuumque cerebro, ad quem versus spectat § 31 14 populum] r pupulum R pheaca DSL Iuv. Pith. phoëaca N 15 de pronominis et nomine possessio in mg. inscr. d iu nominibus omnibus L pronō*** L 17 fuit filius pallas OS fuit Pallas om. D euandro filius filius fuit S 18 Telamoni filius] sic, filius in mg. add., L Aiax] fuit aiax MONd sicuti aiax D filius aiax S 19 mei et mei et pater meibi L michi S 20 tulli R et cliens tullio (Or) 21 omnia in mg. add. L ad aliquid dicta eandem MN 23 contra] d contraria D Luc. Phars. II 388 24 in XI L 28 piissimus patriae] piissimus patri L 29 possitivorum L

p. 1124. 25 P.

p. 116. 17 K.

Huiuscemodi autem constructiones, id est quae dativo adiunguntur tam nominum quam verborum, acquisitivas Graeci vocaverunt, id est περιποιητικός, quae nobis aliquid boni malive adquireunt. quorum pleraque a verbis derivantur vel generant verba suntque adiectiva, ut 'utilis tibi sum' vel 'inutilis'; 'commodus illi sum' vel 'incommodus'; 'fidus', cuius tamen superlativum etiam genetivo adiunxit Virgilius || in XII:

Praeterea regina, tui fidissima, dextra

Occidit ipsa sua.

similiter 'damnosus, periculosus, carus, facilis, difficilis, quaestuosus, 25 vendibilis' et omnia similia, quae ferre aliquid commodi vel incommodi demonstrantur. quid est enim aliud 'utilis tibi sum' nisi 'utilitatem tibi ferens', 'calamitosus, calamitatem ferens'?

Et postremo omnia verbalia in 'lis' vel in 'dus' desinentia participiis futuris similia dativum asciscunt, ut 'mirabilis, legibilis, orabilis, amabilis 15 mihi est; penetrabilis' et 'penetralis, extricabilis, dicendus, amandus, docendus' et similia, 'docilis' et 'docibilis'. sed 'docilis' est qui facile docetur, 'docibilis' qui facile discitur; quomodo 'penetralis' qui in intimis est partibus, 'penetrabilis' qui facile penetratur.

Aequiperantia etiam quomodo et verba, quae Graeci ἰσοπαλῆ vocant, 20 et subiecta vel superposita, quae ἐπαναβεβηκότα, quae tamen et ipsa ad aliquid sunt dicta, de quibus iam diximus, 'subiecta' vero vel 'superposita' dicuntur, quod licet ea et subicere et praeponere, ut 'pater filii' vel 'filio est pater' et 'filius patris' vel 'patri est filius', similiter 'dominus: servus, 25 imperator: miles, tyrannus: armiger, satelles: rex, erus: famulus, cliens: patronus' licet quovis ordine per utrumque casum proferre; 'similis' quoque et 'dissimilis, par: impar, aequus: iniquus, amicus: inimicus, comes: socius, affinis: cognatus, propinquus: vicinus, commilito: contubernalis'.

1 coniunguntur *O* iunguntur *L* 2 acquisitivas *Nm* acquisitivis *M* id est *om. ONL* ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑΣ *D* ΠΗΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑΣ *S* ΠΕΡΙΠΟΤΗΤΙΚΑΣ *idemque in mg. repetitum d* ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑΣ *N* ΠΕΡΙΠΥΝΤΙΚΑΣ *M* ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑΣ *in* ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΙΚΑΣ *mut. L*
 3 malitiae *R* vel mali *MN* acquirunt *N* 4 dirimuntur *RSL* 5 illi tibi *S* fidus illi cuius (*M*) 6 *Verg. Aen. XII 659 sq.* 7 praeterea *DS* 8 cecidit *S* 9 quaestuosus *DNS* 10 ferri ex fero *corr. L* 11 demonstrant *r* aliat *D* 12 calamitatem tibi ferens *L* 13 verbalia] *r* uerbalia *RS* lis] is *S* 14 adsciscunt *MODLr* asciscunt *S* adsciscunt *R* orabilis *om. N* 15 michi *N* penetralis] ex penetrabilis *corr. DN* 16 docilis docibilis *L* sed docilis est] ex *s&t* docibilis est *corr. D* 17 discitur] discit *O* penetralis] ex penetrabilis *corr. N* 18 partibus *D* penetrabilis] *r* penetralis *R* et penetrabilis *O* 19 etiam *del., in mg.* tā genō quam datō *add. r* post etiam: genitio uel dativo adiunguntur *M* tam genetivo (genitio *O*) quam dativo *OL* tam genō uel dativo iunguntur *N* quomodo] *d* quomo *D* Graeci *sup. lin. add. n* ΣΟΠΑΛΗ *R* ΙΣΟΠΑΛΑΙ *r* ΙΣΟΠΑΑΝ *S* ΕΝΑΝΑ *N* 20 quae graeci ΕΠΑΝΑΒΕΒΗΚΟΤΑ *R* ΕΠΑΝΑΒΗΒΗΚΟΤΑ (*N*) *S* epanabebekōta *d* εpanabebekōta *D* εpanabebekōta *L* enanabebekōta uocant *N* 21 iam *om. M* 22 praeponere] ex ponere *corr. N* 23 et uel filius *DL* et filius est *Rr* patris et patri *N.* 24 tyrannus *DNS* herus *ONS* aerus *L* 25 licet enim ea quovis *SL* post proferre: vel quod ipsa possessio vel supra possessorem (vel superposita *S*) est, ut dominus pater, vel subiecta, ut filius. *add. Sr* 26 par et impar *O* equus *L* 27 sotius *D* affinis amicus cognatus *L*

Terentius in eunucho:

Quid tibi ego plura dicam? domini †similis es.

Iuvenalis in II:

non similis tibi Cynthia.

Cicero pro M. Marcello: simillimum deo iudico. Lucanus in X:

Quem metuis, par huius erat. |

idem in VIII:

Par geminis Chiron et idem quod carcinos ardens
Scorpios.

10

27 Accusativo quoque nominativi adiunguntur figurate, quando, quod parti accidit, hoc toti redditur. et totum quidem per nominativum, pars autem per accusativum profertur, ut 'fortis dextram' pro 'fortem dextram habens; celer pedes' pro 'celerem pedes habens; sapiens animam' pro 'sapientem animam habens; albus colorem' pro 'al||hum colorem habens'. et 15 in omnibus subaudiendum 'qui est', etiam si obliquenter, ut 'albi colorem equi' id est 'equi eius, qui est albi coloris; albo colorem equo; album colorem equum'. sic etiam per pluralia 'albi colorem equi oblatis sunt imperatori; alborum colorem equorum corpus fuit; albis colorem equis ve-

28 hitur; albos colorem equos iungit'. nam quicumque casus nominativo ad- iunguntur, etiam declinato construi possunt. Virgilius in I:

Nuda genu nodoque sinus collecta fluentes.

idem in VI:

lacerum crudeliter ora,

1 Terentius MDL Ter. eun. III 2, 43 2 quit D plura ego N
plura] multa Terentius et sic § 248 similis es] sic etiam Bem. Bas. et R § 248
similis es M similis est libri plerique § 248 simiu's Fleckeisenus 3 Iuv. sat. II
6, 7 in II om. D 4 non] hant (aut Pith. et Thuan.) Iuvenalis chynthia Pith.
5 Cic. pro M. Marc. or. 3, 8 M.] sup. lin. add. r om. R rell. Luc.
Phars. X 382 7 par huius ex huius par corr. L erit Luc. Voss. B et Tigu-
rin. 8 Luc. Phars. VIII 530, scorpios ex v. 533 accito pro initio v. 537 Humi-
dus Aegoceros VIII RNDL 9 chyron D carcinus N carchinos d. carchinos
parcinus M carchinus Luc. Voss. uterque 10 scorpios] ex scorpios corr. O scor-
pius S cum utroque Voss. v. 533 11 nominativi] r nominati R iunguntur L
12 toti] m titi M per] d pro D pars] d par D 13 dextram] r dextrae L
dextre R dexteram MS 14 sapiens — animam habens ante celer — pedes ha-
bens collocat N 16 ut — coloris notis ÷ ÷ induxit S albicolorem equi L
17 albo] r albi Rd albicolorem L equo] r equa (i?) R post equo: hoc est
equo qui est albo colore add. M id huic equo qui est albo colore ÷ S album]
albi d albicolorem L album colorem equum] om. R album colorem equum r
18 sic om. D pluralia ex pluralesa (m) corr. R albi] abi S colorem]
r colorum R aequi O 19 corpus] magnum corpus OD corpus magnum NL
corpus fuit magnum M uenit RMDN 20 iunguntur L 21 etiam cum de-
clinato d Virg. in VI. crudeliter — auribus. Idem in I. Nuda — fluentes. Idem
in V S Verg. Aen. I 320 cf. lib. VII § 87 I aeneidos (O) 22 nudosque M
nudoque L sinus] sin' i ex corr. l sinu ni f. L collecta D fluentes] sic
etiam omnes § 190, nisi quod fluentes N, et § 274 praeter r; fluentis rd cum libris Verg.
et sic libri lib. VII § 87 et r infra § 274 23 Verg. Aen. VI 495 sqq. 24
ora om. M

p. 1126. 27 P.

p. 118. 19 K.

Ora manusque ambas populataque tempora raptis
Auribus.

idem in V:

intentaque brachia remis

5 Intenti.

Ablativus etiam coniungitur nominativo, quando per eum aliquid evenire demonstratur illi, qui per nominativum profertur, ut 'acutus oculis' id est 'per oculos; validus viribus' id est 'per vires; gloriosus laude' id est 'per laudem'. in hoc sensu Graeci quidem dativo, nos vero ablativo
10 utimur. et quod supra quoque ostendimus, quando haberi aliquid vel consequi per genetivum Graeci ostendunt, nos ablativo utimur, ut *μεγάλης ἀρετῆς ἀνήρ* [id est 'magnam virtutem habens vir'], Latini 'magna virtute vir' dicunt; frequenter tamen et genetivo secundum Graecos in hoc sensu
20 utuntur, ut 'magnae virtutis vir'. Virgilius in I:

15

ditissimus | agri

Phoenicum.

idem:

Dives equum, dives pictai vestis et auri.

Sallustius in Iugurthino: homines veteris prosapiae, multarum
20 imaginum ac nullius stipendii. Terentius in Andria:

forte unam aspicio adolescentulam,

Forma . . . ac vultu, Sosia,

Adeo modesto, adeo venusto,

hoc est 'virginem, quae habebat formam ac vultum modestum et venustum'.
25 similiter in consequentiae significatione illi genetivo, nos ablativo utimur
30 tantum, ut *ἐμοῦ ὀφῶντος τὸν παῖδα ἔτυψας* id est 'dum ego video, puerum cecidisti', quod nos dicimus 'me vidente puerum cecidisti; Augusto imperatore Alexandria provincia facta est' id est 'cum Augustus erat imperator; Bruto defensore liberata est tyranno respublica' id est || 'cum defen-

1 ambas *ex abbas corr. R* 3 *Verg. Aen. V 136 sq.* 4 brachia] *R cum libris Verg. lib. VIII § 9 l. cf. Lachmanni ad Lucr. VI 434 comm. brachia r rell. remis ex ramis corr. N* 6 ablativus *ex ablativis corr. N* 7 oculis *L*
8 oculos *L* laude hoc est *O* 10 habere *DNS* 11 genitium antanaclaston greci *S* *μεγάλης ἀρετῆς ἀνήρ*] *r* *ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΡΕΤΕΣ ΑΝΕΡ* *L* et *m. rec. in mg. D* *ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΡΕΤΕΣ ΑΝΗΡ* *N* *ΜΑΤΑΛΗΣ ΑΝΗΡ* *R* *ΜΕΡΑΝΚΑΡΕΑΝΗΡ* *D* *passim corr. a d*
12 ἀρετῆς] *om. O* *ΑΡΗΤΗΣ* *S* magnam virtutem habens] magnae uirtutis *M* 14 *Verg. Aen. I 343 sq.* in I *eneidos* *S* *aeneidos* *I* *O* 16 phenicum *S* 17 idem] idem *** *D* idem in VI *O* idem in XI *N* idem VII *L* qd in VII; *S* *Verg. Aen. VIII 26* 18 aequum *Rr* 19 *Sall. Jug. 85, 10* homines] *sic etiam § 285. 293* hominis (*MO*) hominem *Sallustius* veteris prosapiae *om. § 285* prosupie *S* multarum] *sic etiam Sall. Vat. 3864* aut multarum vel ac multarum *libri Sall. plerique* 20 imaginum] *r* imaginem *R* et nullius stipendii (*al. stipendii*) *libri Sall. terrentius ML* *Ter. Andr. I 1, 91 sqq. v. § 14* 21 adolescentulam *SL* 22 *sosiā* *L* *o* *sosia* *n* 24 quae] *d* que *D* habebat] *r* habet *R* vultu *R* modestum ac modestam, similiter *S* 26 ut *ΕΜΩΡΟΝΤΟΣ ΤΟΝ ΠΑΙΔΑΝΤΥΨΕΣ* *S* ut *ΕΜΟΥΟΡΟΝΤΟΣ ΤΟΝΙΤΑ ΙΑΙΔΕΤΥΨΕΣ* *N* ὀφῶντος] *d* ὀφνωτος *M* ὀφωτος (*N*) *D* ὀφνωτος *r* ὀφοντος *L* *γον* *R* *ΠΑΙΑ* *MDr* *ΕΨΥΨΕΣ* *RdI* *εφος* *ni f. ante corr. L* id est] *Id* *N* 27 cecidisti *S* cecidisti *ex cecidisti corr. R* 28 cum] dum *N* 29 tyranno *D* a tyranno *MN*

p. 1127 P.

p. 119. 20 K.

sor eius fuerat Brutus; Sulla victore perierunt Romani' pro 'cum victor fuerat Sulla'. in hoc autem sensu, ut ostendimus, non licet genetivo uti pro ablativo.

- 31 Illa quoque nomina, quae vim habent passivam, ablativo iunguntur: 'lassus labore, fessus cursu, cassus lumine', quod etiam participium potest esse. Virgilius in II Aeneidis:

Demisere neci, nunc cassum lumine lugent,
undecimo:

Cassa fraude parat;

'orbis prole, viduus pharetra'. Horatius in carminum libro I: 10
puerum minaci

Voce dum terret, viduus pharetra

Risit Apollo.

Iuvenalis libro III:

Dignus morte perit, cenet licet ostrea centum; 15

'vacuus cerebro, mente captus'. est tamen invenire in his quoque quaedam auctoritate veterum genetivis coniuncta. Virgilius libro XII:

Descendam magnorum haud umquam indignus avorum.

- 32 In comparationibus quoque ablativos ponimus pro genetivis, ut 'fortior Scipio Hannibale'. licet autem et nominativum cum nominativo interposita 'quam' comparere, ut 'fortior | Scipio quam Hannibal', et quod saepe superius docuimus, flexis quoque nominativis in obliquos casus eadem constructio obliquis quoque casibus servatur, ut 'fortioris Hectore Aehillis maxima virtus fuit' et 'Scipionis quam Hannibalis mirabilis strenuitas erat'.

Necesse est autem omnia casualia eisdem casus in eadem structura servare, sive coniungantur, quod supra dictum est, nominibus sive pro eis sint posita. et pronomina quidem loco nominum etiam per se posita inveniuntur ideoque constructionem eorum sibi defendunt, ut 'gloriosus ego III 33 sum doctrina; laudabilis est ille fortitudine'; participia vero et cum no-

1 sylla RDMS silla NL cum sylla victor fuerat D 2 sylla RMS silla NL

autem om. O 5 ut lassus L cursus lumine N participium D 6 Verg. Aen. II 85 aeneidos (O) aeneidos D en. N 7 Dimisere N nici D cassum] r casum R post lugent: hic tamen nomen est add. r Tamen sine dubio nomen est (M) Hic tamen sine dubio nomen est. OS; lin. dimid. erasa in L in undecimo Sd in XI. NL Undecimo libro O post undecimo excidisse videtur Nullum cum victis certamen et aethere cassis (Aen. XI 104), tum Lucanus in V quod inseruit Krehlius Luc. Phars. V 130 9 post parat in D varia sequuntur de epactis et nugae quaedam curiales, tum ab Orbus in fronte novae pag. al. manus inc. 10 Hor. carm. I 10, 10 sqq. II. S 11 minace L 13 apollo L apollo N 14 Iuv. sat. III 8, 85 15 coenet (O) cenet. licet r licet cenet RL 16 vacuus cerebro spectat ad Iuv. sat. 14, 57 cf. § 22 cerebro ex cerebro corr. D invenire ex inuere corr. D 17 Verg. Aen. XII 649 18 descendam Med. haud] haut L ita ut Rom. numquam indignus Med. 19 pro ab L 20 Hannibale] d annibale: (MO) D autem om. (M) 21 hannibal ex annibal corr. N annibal (O) 22 superius saepe S 23 achillis L 24 annibalis (MO) h annibalis mirabilis strenuitas D 25 eosdem] r eisdem R 26 coniungantur N 27 nominum om. D add. d 29 vero] etiam (M)

p. 1127. 28 P.

p. 120. 21 K.

mine et cum pronomine et per se posita constructionem tam verbi neces-
sario sequuntur quam nominis, quia utrique cognata sunt. nominis, ut
'Cicero accusans vicit; Ciceronis accusantis oratio valuit; Ciceroni accu-
santi contigit gloria; Ciceronem accusantem timuit Catilina; o Cicero accu-
sans Catilinam patriam servasti; Cicerone accusante victus est Verres'.
et eas quidem constructiones ad similitudinem nominum habent participia;
verbi vero constructionem servant eius singula participia, ex quo nascun-
tur, et vel absolute dicuntur, hoc est intransitive, quomodo et verba, quae
non egent obliquis casibus, ut 'ambulo, sedeo, surgo: ambulans, sedens,
surgens', vel transitive, hoc est in diversas personas vel in se ipsas per
reciprocationem, id est sui passionem, quam Graeci *ἰδιοπάθειαν* dicunt:
ut 'misereor tui' vel 'mei, miserens tui' vel 'mei; invideo tibi' vel 'mihi,
invidens tibi' vel 'mihi; video te' vel 'me, videns te' vel 'me; potior te'
vel 'me' et 'illo' vel 'illum' et 'tui' vel 'mei, potiens te' vel 'me' et 'illo'
vel 'illum' et 'tui' vel 'mei'.

Et attendendum, quod nominativus, qui verbo adiungitur, immobilis
casibus ipse manet et vel nullum vel eum solum assumit alterius casualis
obliquum, qui verbo construitur. nullum quidem, quando absolute dicitur
[id est intransitive], ut 'Terentius ambulat, Sallustius quiescit', obliquum
vero, quando transitive vel *ἰδιοπάθει* [id est 'sui passive'], ut 'Caesar
vincit Pompeium; Cicero arguit Catilinam; pater indulget filio; | dominus
miseretur sui' et 'sui servi'. ille autem nominativus, qui obliquos exigente
ipsius nominis natura sibi asciscit, etiam per omnes, ut supra ostendimus,
casus declinatus, eandem constructionem casuum sibi defendit, ut 'victor
Pompeii Caesar interfectus est a Bruto; victoris Pompeii Caesaris filia fuit
Iulia; victori Pompeii Caesari cessit res publica; victorem Pompeii Caesa-
rem placavit Cicero; victor Pompeii Caesar clemens fuisti; victore Pompeii
Caesare Romana libertas perit'.

Sic et omnia casualia licet construere.

37

2 secuntur *N* utrique parti cognita *O* cognita *M* 3 Ciceronis ex Cice-
roris corr. *D* 4 contingit *n* Ciceronem] ciceroni *R* timuit timuit *L* o
om. *S* 5 patriam] *d* in *mg.* *add.* *i* patri *D* patriam servasti] *S* ex corr. ser-
vastii patriam *NS* "verres" victus *r* *S* 6 eandem quidem *S* 7 eius in *mg.*
add. *L* 8 absolute] *r* absolute *R* dicuntur] *dñt* *L* ponuntur (*M*) 11 *ἰδιο-*
πάθειαν *RON* et ex *ἰδιοπάθειαν* corr. *L* *ἰδιοπάθειαν* *S* *ἰδιοπάθειαν* *M* *ἰδιοπάθειαν* *D*
dicant *M* 12 miserior *L* miserens] *rd* miserans *RMOD* miserans (*a*) *L* mei
vel tui *S* 13 mihi vel video *N* 14 illum tui *ML* potiens ex potens corr. *L*
16 attendendum *RMN* attendendum est *L* verba *M* iungitur *L* 17 per-
manet *M* alterius] *d* alteri *D* 18 verbo] *d* umbo *D* absolute id est intransi-
titive dicitur *N* dicuntur *O* 19 terentius *ML* 20 transitivus *N* transitive
dicitur *O* idiopathos *RDSL* idiopathian ex idiopathion corr. *N* 21 vicit *MONS*
22 miseret *D* 23 asciscit *RML* asciscit *r* ascissit *S* 24 ut victor] *r*
victor *R* 25 Caesar] *r* caes *R* caessar *L* pompeii *D* cesaris *D* caealis *S*
filia **** (filia) *L* 26 pompeii cesari *D* caessit *L* victorem — Cicero
bis posuit *S* pompeii *D* cesarem *D* caesarem *L* 27 placavit] *rd* placuit
RDL Pompeii] *r* pompeii *RD* Pompeii] *r* pompeii *R* 28 caesare *L*
Romana] *r* romane *R* 29 Et sic *N*

Possessiva omnibus suis casibus cum genetivis aliorum bene coniunguntur, quippe vim eius ubique habentia, ut 'pugna Troiana et Graecorum multis exitio fuit; filius Telamonius et Hesionae Teucer fuit; Terentiae et Tulliani filii misertum est; Creusae et Aeneio nato datum est regnum Latii; Hectoreum et Andromachae filium praecipitavit Vlixes; o noster et fratris amice; tua et patris tui, Herodiane, proficimus arte'.

- 38 Dativum quoque solent Romani adquisitivorum vel effectivorum cum omni casu consociare, ut 'curae mihi est ista res, cordi, lucro, damno'; possumus enim dicere 'cordi homo, cordi hominis, cordi homini, cordi hominem' pro 'iucundus, iucundi, iucundo, iucundum'.
- 39 Similiter per reliquos casus tam singulares quam plurales, quomodo et 'frugi, mancipi, necmancipi', qui cum sint dativi, omnibus tamen aliis casibus coniunguntur; quomodo etiam genetivi, per quos possideri vel haberi aliquid significatur, ut 'huiusmodi, illiusmodi; magnae virtutis homo, magnae virtutis hominis, magnae virtutis homini', similiter per ceteros casus. ita etiam 'nihili homo, ὁ τοῦ μηδενός, nihili hominis'. similiter in eodem fere sensu figuratur nominativus et obliqui eius cum accusativo alterius nominis, quod et supra ostendimus: 'clarus genus, clari genus, claro genus, clarum genus, clare genus'. idem invenis et cum ablativo: 'dignus laude, digni laude, digno laude, dignum laude' et reliqua.

DE ORDINATIONE VERBI.

III 40 Ab infinito incipit exponere verbi ordinationem Apollonius, ostendens, hoc verbum generale esse et pro omni posse accipi modo verborum. coniungitur autem frequentius voluntativis verbis, quae Graeci προαιρετικά 25

1 Possua *D* Possessiva nomina *d* genetivis eorum (aliorum *in mg. l*) bene bene *LI* coniungitur *N* 2 Troiana] *d* triana *D* 3 telamonis *RD* thelamonius ethesione *L* Hesionae] *d* haesionē *R* hesione *DS* hesitionē *N* thesione *M* theucer *DN* terrentiae *NL* 4 Tulliani] *rn* tulliani *R* tulliano *N* filii] *n* filio *N* misertum] *d* misertus *D* Creusae — Latii] *om. RDNL add. r* creusa (*M*) creusie et aenei gnato *S* denato *O* Latii *h. l. om. S* 5 Hectoreum] *d* hectorium *D* haectoreum *RNLm* haectorem *M* et latii] andromache *S* andromacha *L* 6 proficimus *O* 7 adquisitivorum *N* adquisitium uel effectivum *S* uel effectivorum *in mg. add. r* uel affectivorum *O* 8 consortiare *D* michi est *S* est mihi *N* ista res est (*O*) post est ista res: curae mihi est istius rei causa (causa *om. r*), curae mihi est isti rei adesso, curae mihi est hanc rem uosse, curae mihi est hac re proficere, similiter *add. O et in mg. r* dāpno *S* 9 cordi homini *om. RL* cordi hominem *om. DN* 10 iucundus *ex* iocundus *corr. D* iocundus *M* iocundus iocundi iocundo *ONS* iucundi] *r* iudi *R* iucundum] *om. RDSL* iocundum *ON* 12 et frugi *om. S* et frugi et *ON* mancipi necmancipii (*i*) *M* necmancipi *om. L* sint] *r* sit *RL* sunt *D* dati *L* 14 habere *N* significantur *S* 15 uirtuti homini *Rr* 16 nihili] *r* nichilli *N* nihil *R* nichil *S* *ΜΝΑΕΝΟC* *D* *ΜΕΑΕΝΟC* *Nd* *ΜΗΑΗΝΟC* *S* *ΜΝΦΔΟΝΕC* *M* nichilli *NS* hominis similiter. *In L* 19 claro] *d* clero *D* et] etiam *S* 20 digno laude *om. L* dignum laudem *Dd* 22 DE ORDINATIONE VERBI *om. S* 23 infinitivo *MSL* apollonius *DL* cf. *Apollon. de synt.* III 12 sq. p. 226, 20 sqq. coll. tamen III 13 p. 231, 15 sqq. *Bk.* 25 verbis] *d* umbis *D* prohaeretica *Sr* prohaeretica *MDL* prohaeretica *N* prohaeretici *R*

p. 1129. 30 P.

p. 122. 23 K.

vocant, ut 'volo legere, cupio discere, desidero videre'. invenitur tamen saepissime et aliis verbis coniunctum. Terentius in *Adelphis*:

video sapere, intellegere, in loco

Vereri, inter se amare; scire est liberum

5 Ingenium.

Virgilius in XI:

Rem nulli obscuram, nostrae nec vocis egentem

Consulis, o bone rex. cuncti se scire fatentur,

Quid fortuna ferat populi, sed dicere mussant.

10 (nec solum nominativis, sed et accusativis et ablativis casibus ad imitationem Graecorum auctores adiungunt infinita verba, ut 'cognitus est posse dicere' et 'cognitum hunc posse dicere' et 'cognito posse dicere'. Terentius in eunucho:

Apparet. hunc esse domini pauperis.

15 Sallustius *historiarum* V: at Lucullus audito, Q. Marcium Regem | pro consule per Lycaoniam cum tribus legionibus ad Ciliciam tendere. in eodem: legiones Valerianae comperto, lege Gabinia Bithyniam et Pontum consuli datam esse, missos esse. participiorum autem accusativi frequenter pro infinitis verbis 42
20 ponuntur, ut Sallustius in quinto: †spe celebritate nominis in-

2 et om. *M?* coniunctum] constructum *O* Terentius *MDL* *Ter. adelph.*
V 3, 41 sqq. cf. addit. ante lib. XVII p. 107. 21 adelfis *D* 3 eos inter video
et sapere male cum *Bemb. om.* sapere *D* intelligere *OS et in mg. add. L*
4 est] *Bemb. m. alt. et m. pr.* 5 inienium *N* 6 *Verg. Aen.* XI 343 sqq.
7 obscuram] *rd* obscuram *R* ob curam *D* uocis *ex* uoces *corr. Med.* 8 cuncti
se] *r* cunctis se *D* cunctis *R* 9 fortuna *M* ferat *ex* petat *corr. Med.* ferat.
populi *sed S* populis *D* 10 * *Nec S* nec — profertur p. 226, 6 om. *R* in
mg. add. r; eadem omissa, sed fol. cuidam insiticio a m. aequali inscripta sunt in *L*
sed et] *sed Dr* etiam (*ON*) sed etiam *n* et *M* 11 coniungunt *O* 12 dis-

um hunc
cere *MOs* dicere *L* cognitum est *d* cognito posse *dre L* posse dicere *add. n*
discere *M* et cogito posse dicere (*sic*) *sup. lin. add. L* cognito est
posse *d* posse dicere *add. n* discere *O* discere. sed etiam *gnt.* Terrentius
M Terrentius *DL* *Ter. eun.* III 2, 33 14 hunc] seruum hunc Terentius
et *sic lib.* XVII § 162 hunc seruum *S* seruum *R* infra § 233 hunc seruum *ibid.*
r *rell.* 15 *Sall. hist.* V 12 p. 363, p. 335 *ed. min. Kr.* V *historiarum O?* in
historiarum. V. N II *M* at Lucullus — Bithyniam et om. *N* in *mg. iteratis*
vocc. sqq. usque ad missos *add. n* lucullus *Mn* audito *Q.*] auditoq; *MDSLn*
martium *RS* martionē *Mn* 16 Lycaoniam] 1 lionidam *n* licaoniam *rell.* 17
ad] R in *rell.* *Sall. hist.* V 14 p. 364, p. 335 *ed. min. Kr.* Legione *S* Valerianae] *d* ualeriane *MDn* ualeriano *L* 18 gabiani *n.* bithyniam *RMDSn* by-

missos
thyniam *L* Pontum — missos esse] pontum et solidatam esse. accusatiuos adiunc̄.
in contextu *Nn* pontem consolidatam esse missos in *margin. n* datum libri nonnulli
Krehliani esse, missos esse] seae missos esse *Ianus Douza* 19 infinitiuis *S*
20 ut in *salf* in *V L* *Sall. hist.* V 17 p. 366, p. 335 *ed. min. Kr.* spe
celebritate nominis] *MSL* spe celebritate nostris *ROD om. N* Spem celebritate nominis
cod. *Langer Krehlii* (*Gerlachius ed. a. 1852 lib. V fr. 5 p. 241*) Saepe (e) celebritate
nominis *Lips. A* Spem salubritate nominis *Erl.* Sepe celebritatis nomine *Guelf.*
Krehlii Saepe celebritatem nominis *edd.* Saepe celebritate nominis *Gerlachius lib. V*
fr. 5 p. 126 ed. a. 1856; num super celebritate nominis? intellego] *ROa* in-

p. 1130 P.

p. 123. 24 K.

tellego timentem pro 'timere' et: video indigentem dona quae-
siturum [τὸ πορῆσειν] properantem pro 'properare'; ablativi quoque
eorum pro infinitis, ut in Catilinario: nam et priusquam incipias
consulto, et ubi consulueris mature facto opus est pro 'con-
sulere' et 'facere'. Graeco similiter more infinita pro gerundii genetivo
43 proferuntur.) significat autem infinitum ipsam rem, quam continet ver-
bum. 'currere' enim est 'cursus' et 'scribere: scriptura' et 'legere: lec-
tio'. itaque frequenter et nominibus adiunguntur et aliis casualibus more
nominum, ut Persius:

Sed †bonum est digito monstrari, et dicier: hic est. 10
Terentius in adelphis:

Quapropter | te ipsum purgare ipsis coram placabi-
lius est.
idem in eunucho:

certe extrema linea

13

Amare †non nihil est,

et 'bonum est legere; utile est currere; aptum est scribere; optimum est
philosophari'. quod cum aliis vocibus verbi facere non possumus, ut
nomen cum substantivo verbo [id est 'est'] eis [id est aliis modis verbo-
rum] adiungamus, significantes loco nominis ipsius rei has voces nos ac-
cipere. cum dico enim 'bonum est legere', nihil aliud significo nisi 'bona
44 est lectio'. itaque apud Graecos etiam articulis adiungitur infinitum more

telligo DS te lego MNL, Krehliani codd: praeter Lips. A, qui om. 1 Sall. hist. V 18

ingentia dona quae situra grece
p. 367, p. 336 ed. min. Kr. uideo que futam gne properante Nn indigentem] scripsi ingentem R ingentia DOSL edd. ante Krehlium indigentia, si recte Heintii coll. intellego, M indigencia Langer. indigentiam Guelf. Lips. A Krehlii indigentiam Krehl. quae siturum S quae situra RMOD quae situra D quae situram L quae sita graeciae 12 quae sita graeciae 3μπ quae siturum gratiae Krehlius ex tibris ut vid. quae siturum ire eiusdem Langer. Lips. A α cum sqq. usque ad Putsch.; fort. quae siturum 2 [τὸ πορῆσειν] scripsi τὸ πορῆσειν τοῦ πορῆσειν RDS τὸν πορῆσειν O τοῦ πορῆσειν M τοῦ πορῆσειν Guelf. om. edd. nisi quod ex nota gr. vel grece (cf. supra lect. Nn) ortum est illud sive graeciae sive gratiae properante D pro om. DL add. d 3 Sall. Cat. 1, 6 (2, 1 Link.) catilinario L in Catilinario: nam et] Sall N et om. MO incipiam S 4 ubi consulueris add. n consuleris M mature] d matura M nature D factio mature S 5 more —, proferuntur] om. N Modo infinitum pro gerundii genitio casu proferunt. n gerundii] scripsi gerundi RD gerendi MSL gerundiui (O) gerundis d genitio (vel genitio) casu libri praeter R 6 rem id est nomen quam O continet L uerbum continet N 7 est enim MODSL 8 casualibus ex casualibus corr. L 9 Pers. sat 1, 28 10 Sed] sic etiam § 260, ubi cf. v. l. At in ras. n cum Persio ad Pers. Montep. 1 Vat. et Leid. bonum] sic etiam § 260, ubi cf. v. l. pulchrum N et m. rec. in R cum tibris Persianis (pulchrum Pers. Leid.) hic] D hi d 11 Terentius M Ter. adelph. III 3, 17 12 q propter L ipsis] sic etiam Ter. Bemb. m. rec. Bas. ipsi Bemb. m. pr. 14 Ter. eun. III 2, 12 sq. 15 certe exire maline trema

linea Dd linea S lineam Bemb. m. alt. linea Bemb. m. pr. 16 nonnichil N haut nihil Bemb. haut nihil Bas. haut nil Fleckeisenus 17 bonum est] d bonum D legere et utile est D optimum] r optimum RM 18 philosophari S possum L ut] et M 19 verbo om. N id est est del. r id est N id est MOL 21 enim dico (M) nichil N 22 Itaque] d Itaque D infinitum ex infinitus (s?) corr. L

p. 1130. 31 P.

p. 124. 25 K.

nominum. cum autem sine 'est' vel alio huiusmodi verbo [id est substantivo] proferam 'bonum' vel 'commodum' vel 'utile' vel aliud huiusmodi casuale, non ipsius verbi qualitatem, sed illius rei, in qua fit actus verbi, significo, ut si dicam 'bonum lego', necesse est vel carmen vel opus vel tale aliquid intellegi. nemo enim dicit 'bonum est lego' quomodo 'bonum est legere'. ||

Nominativis quoque adiectivorum et obliquis eorum pulcherrima figura coniungitur infinitum, ut 'fortis bellare; prudens intellegere; sapiens providere; peritus docere' et similia. Horatius in I carminum:

10

et celerem sequi

Aiacem,

id est 'celerem ad sequendum'. sic et alia.

Illud etiam in hoc modo contemplandum, quod verbis praeceptivis, quibus dativi adiunguntur, possumus et accusativos copulare infinitis consequentibus, ut 'iubeo tibi currere' et 'iubeo te currere; impero tibi proficisci' et 'impero te proficisci; praecipio tibi legere' et 'praecipio te legere'. sic et similia. sciendum tamen, quod in hoc sensu frequenter invenimus pro infinito verbo subiunctivum poni, ut 'iubeo facias; iubeo dicas; impero venias; hortor legas', in quibus deest 'ut', quod licet vel addere vel non.

Verborum quoque omnibus modis et participiis possunt coniungi, ut 'amo discere, ama discere, utinam amarem discere, cum amaverim discere, | amare discere prodest, amans discere'. similiter 'intellego sentire, intellege sentire, utinam intellegerem sentire, cum intellexerim sentire, intellegere filium sentire cupio' [Horatius carminum II:

†dedocet uti

†Falsis vocibus];

participio etiam 'volo intellegens sentire'. sic omnia.

Est tamen frequenter invenire, nomina pro adverbis totius verbi declinationi bene accommodari, ut 'sublime volo, sublime volas, sublime volat'. igitur a constructione quoque vim rei verborum, id est nominis, quod significat ipsam rem, habere infinitum possumus dinoscere, res au-

1 huiusmodi casuale verbo D post huiusmodi sqq. usque ad huiusmodi

om. S 3 casuale ex causale corr. L illius] ipsius N 5 intellege M bonum est lego] r bonus est lego R 7 nominativus ex nominativus corr. L pulcherrima N 9 Hor. carm. I 15, 18 sq. 10 celerem M 12 est caderem ad M 14 infinitis] r infinitos R 15 imper+o (e) L post proficisci: et impero te proficisci om. R add. r 17 frequenter D inuenitur S 18 infinitivo L

poni] d pone D facias et iubeo SL 19 ut] l in L 22 amarem discere D amaverim] amarim O discere] r didicisse RM dedi+cisse (s) L didicisse vel discere N 23 discere. Prodest amans discere. D intellege sentire om. L, in mg. intellige sentire add. l 25 intellegere filium sentire om. R add. r sentire filium S Hor. carm. II 2, 10 sqq. falsis | Dedocet uti | Vocibus in carminum II. L 26 docet M edocet v. l. ap. Hor. 28 sic et omnia S 29 adverbis L 30 accommodari] d acomodari M comodari D sublime volo etc. cf. adnot. ad lib. XV

§ 5 volas] volans S 31 constructione L 32 in infinitum Rr infinitivum MODNS

p. 1131. 32 P.

p. 125. 26 K.

tem in personas distributa facit alios verbi motus. | quid est enim aliud
 'curro, curris, currit' nisi 'cursum ago, agis, agit'? | itaque omnes modi
 in hoc [id est infinitum] transsumuntur sive resolvuntur, | ut 'ambulo: in-
 dico me ambulare; ambula: impero te ambulare; utinam ambularem: opto
 me ambulare; cum legam, ambulo: dico me prius legere, post ambulare'. 5

48 itaque apud Graecos quidem pro imperativo ponitur, apud nos autem pro
 praeterito imperfecto. et apud illos tamen et || apud nos hoc fit per figu-
 ram ellipseos, id est defectionis; 'gaudere' enim dicunt pro 'gaude', et
 subauditur 'iubeo' vel 'volo' vel 'opto'. sic enim antiqui 'gaudere te iu-
 beo' pro 'gaude'. Terentius in adelphis: 10

gaudere Hegionem plurimum

Iubeo

pro 'gaude, Hegio, plurimum'. sic ergo et apud nos, cum imperfectum
 sit 'dicere coepi' pro 'dicebam', 'scribere coepi' pro 'scribebam', per ellip-
 sin verbi 'coepi' solent auctores proferre infinita, ut Terentius in An- 15
 dria:

ego illud sedulo

Negare factum,

49 deest enim 'coepi': negare pro 'negabam'. nec mirum infinita, quae
 cognationem habent ad omnes modos, pro quibusdam eorum poni, et ma- 20
 xime pro defectivis, cum sint et ipsa defectiva. et imperativus enim de-
 ficit tam personis quibusdam quam temporibus et | praeteritum imperfec-
 tum actu ipso deficit, quippe semiplenum cum significans, et infinita de-
 ficiunt numeris et personis, cum etiam alios modos pro aliis invenimus
 ab auctoribus proferri, ut: 25

Musa mihi causas memora

et:

Dicite Pierides

imperativa pro optativis, et contra optativa vel subiunctiva vel indicativa
 pro imperativis, ut Terentius in eunūcho: 30

1. persona* M 2 curssum L ago] d ego D 3 in hunc id est in infinitum N transumuntur RN indico] r indica R 4 ambula] ambulas (O?) ambula: impero te ambulare] om. R, add. al. m. opto me] d optime DS 5 postea (O) 7 et om. O tamen] r autem R autem tamen N 8 heclipsis M; rell. inter sollemnem scripturae huius voc. varietatem terminationem Graecam servant defeccionis S vocc. post gaude sqq. usque ad gaude om. S 9 sic] sit d 10 terrentius M Ter. adelph. III 4, 14 sq. adelpheis L 11 gaudere] saluere Bemb. Bas. herigionem M plurimum Bemb. 14 cepi S cepi N cepi DN scribebam] d scribam OD cepi N 15 uerbi uerbi coepi S cepi N auc- s uerba tore proferre Mm auctores proferre uerba (O) terrentius ML terenter S Ter. Andr. I 1, 119 sq. 16 dria R 17 ergo M 19 cepi. negare dixit pro N pro] per RL 20 cognitionem M 21 et ipsa] ipsa quoque N difectiua L defectiua. imperatiuus (M) defecit L 23 defecit L quipe L deffi- ciunt L 25 proferri ex proferimus corr. S Verg. Aen. I 8 26 michi N post memora: quo numine laeso add. S 27 Verg. ecl. 8, 63 29 impera- tiva] d imperatiua quoque MD optativis] r obtatiuis D aptatiuis R subiuncti- tiva L 30 terrentius ML eunūcho L Ter. eun. V 2, 45

p. 1132. 33 P.

p. 126. 27 K.

†ah nihil tibi quicquam credo. — Desinas
pro 'desine'. Virgilius in IIII georgicon:

50

Sin duram metues hiemem parcesque futuro,
Contusosque animos et res miserabere fractas

5 pro 'parcito' et 'miserator'. idem in bucolico:

Alternis dicetis, amant aeterna Camenae,
dicetis pro 'dicite'. Horatius epistularum I:

Si te forte meae gravis urat sarcina chartae,
Abicito potius quam quo perferre iuberis
10 Clitellas ferus inpingas

pro 'impingito'. in eodem:

Viribus uteris per clivos, flumina, lamas:
Victor propositi simul ac perveneris illuc,
Sic positum servabis onus

15 pro 'servato', quomodo uteris pro 'utitor'. in eodem:

Inter cuncta leges et percontabere doctos
pro 'legito' et 'percontator'. Graeci quoque frequenter hoc utuntur, mo-
dos verborum pro modis ponentes, de quibus in Atticismis, quibus Ro-
mani quoque utuntur, post ostendetur. ||

20

DE IMPERSONALIVM CONSTRUCTIONE.

Impersonalia activam terminationem habentia infinitis coniunguntur, ut V 51
'placet discere, licet dicere'; similiter 'oportet, delectat, libet, decet,
liquet, vacat, contingit, accidit, evenit, iuvat'. Virgilius in I. Aene-
ideis:

25 Et vacat annalis monstrorum audire laborum.

I ah] r ha R nam NA archet. i. e. versus initium non ausim? om. Bemb. Bas.
ah nihil] adnihil M abnihil O nihil] sic etiam Bemb. Bas., scr. nil; nichil N
credo] d uero D disinas pro disinere] e (e in mg. add. l) Ll 2 Verg.
georg. IIII 239 sq. georgicon: Sin duram] d georgicos indues D 3 metuens
Verg. Rom. metueris, in mg. ues L hiemem] d hyemem N heimem D parces-
que] parcaesque L uacatque r 4 contusosque S cum Verg. Gud. al. missera-
bere L factas N 5 idem] l Item L Verg. ecl. 3, 59 7 dicetis pro] l
dicetis pro L dicite] rd dicete R dicetis D Hor. epp. I 13, 6 sqq. in I
epistularum (O) in epistularum I L 8 mee N urat] sic etiam quattuor Prisc.
codd. a Bentleio (v. eius ad h. Hor. l. adnot.) inspecti cum Hor. cod. coll. trin. uret
codd. Hor. fere omnes urget v. l. codd. Hor. dett. cartę r carte N carthę RMS
charthae L 9 abiicito OS 10 clitellas] r et ex corr. ut vid. sed iterum erasa l
clitellas R ditellas L impingas ODr impinguas R 11 Ipingito S impingito N
pingito L Hor. epp. I 13, 10 sqq. 12 per] pro D 13 propositi] d proposi-
siti L propositis OD proposita M illic S 14 possitum L honus N 15
Hor. epp. I 18, 96 16 percontabere] rl percuntabere L percuntabere NSd cum
codd. aliquot Hor. percontare R percuntanere D percuntanero M doctos] n
doctor S 17 percuntator DNS hoc utuntur frequenter S 18 in] sin D
atticissimis l anticissimis D acticissimis N atticissimis R anticissimis L 20 inscr. om.
OS De impersonal uerbi constructione ad infinitos N IMPERSONALIVM D 22 plac-
cet] plicet R licet discere MODSr dilectat (sic) — accidit in mg. inf. add. L
23 Verg. Aen. I 373 cf. lib. XVII § 90 aeneidos (MO)L en. NS 25 ua-
cet lib. XVII l. l. cum Verg. annalis] sic etiam Verg. annales ODNLr

p. 1133. 34 P.
idem georgicon II:

p. 127. 28 K.

iuvat arva videre

Non ullis hominum, non ulli obnoxia curae.

possunt tamen et casibus coniungi: dativo quidem 'placet mihi, licet mihi, liquet mihi, libet, vacat, contingit, accidit, evenit', accusativo vero 'iuvat 52 me, delectat me, decet me, oportet me', accusativo simul et genetivo 'paenitet me illius rei, pudet me illius rei, miseret me illius rei, taedet, piget'; licet tamen et per ellipsin dativi dicere 'placet me facere, licet te currere, vacat te audire' vel etiam ipsius accusativi, ut 'placet discere, vacat audire, miseret, pudet' et similia; sciendum tamen, quod, si ab aliis 10 sint verbis activis vel neutris, eorum constructionem servant, ut 'placeo tibi, placet tibi; contingo tibi, contingit mihi; evenio illi, evenit mihi; iuvo illum, iuvat illum'; quae vero non habent primas vel secundas personas, quae sunt admodum pauca, vel dativo, ut 'licet mihi, libet mihi', vel accusativo, ut 'oportet illum scire', quomodo 'decet' [nam 'deceo illum' 15 53 non dicimus]. 'debet' quoque impersonale accipitur, quando infinito passivam vim habenti coniunctum tres circumit personas, cum maxime subiunctivum verbum consequitur, ut 'debet fieri a me, a te, ab illo, ut auctores legantur'. sed si quis et haec et omnia impersonalia velit penitus inspicere, ad ipsas res verborum referuntur et sunt tertiae personae, 20 etiam si prima | et secunda deficient: quod etiam in libris de verbo ostendimus. unde et participia inveniuntur: 'curritur, cursus', hinc

†decurso spatio

54 Terentius in adelphis. sunt alia, ut diximus, quae adiunguntur genetivo et accusativo, ut 'pudet me illius rei, taedet, piget, miseret, paenitet'. infinitis quoque tamen haec eadem coniuncta accusativum solum assumunt, ut 'pudet me discere'. Terentius tamen novo more in adelphis secundum || Graecos dixit:

1 Verg. georg. II 438 sq. in II georgicon S in geor. III. N III RMODL (num III georgicon O?) 3 ullis] nullis ML rastris S cum Verg. ubi distinguendum est non rastris, hominum non ulli. nonnulli RMOL cum libris nonnullis Verg. dett. finulli N nulli L non ulli obnoxia] sic etiam Verg. Med. ex corr. non ullior noxia m. pr. 4 adiungi MONS 5 liquet mihi] om. R add. r liquet tibi (M) uacat innat contingit L contigit N vero om. L 6 et genitioo simul L 7 putet L me illius rei post. miseret om. (M)NS 8 tamen per (M) licet te] libet te (M)DS libet O 9 discere] dicere D 11 constructiones (MO) 12 continguit L euenio tibi illi L 14 post dativo, quod ad possunt coniungi lin. 4 referendum est, gloss. s. adiunguntur add. n 15 decet] r docet R decet illum O deceo] ni doceo L deo N 16 non dicimus] rn dicimus RMODNSL 17 circuit (M)NSI maximae L subiunctivum] l subiunctiuum L 19 quis haec N haec omnia S omnia] sic omnia d omni D uelut L 20 referuntur] om. RM sup. lin. add. r referuntur L 21 deficient L 22 et a participia Rr ut curritur SL Ter. adelph. V 4, 6 cf. lib. VIII § 10, 23 decurso iam spatio S ut lib. VIII § 10 etc. v. adn. l. 24 terentius M in nadelphis L diximus] d disimus D 25 ut om. NS taedet me paenitet. miseret. piget S piget ex piet corr. D 26 tamen om. D coniuncta ex cumiuncta corr. L 27 putet L met discere S me dicere N Ter. adelph. I 2, 4 sq. tamen] tm N

p. 1134 P.

p. 128. 29 K.

quem neque pudet

Quicquam.

idem in eodem:

ei mihi,

5 Non te haec pudent?

hoc etiam sciendum, quod tria quidem habent praeteritum supra dictorum quinque impersonalium, 'paenituit, puduit, piguit', duo vero participia more neutropassivorum, 'misertum' et 'pertaesum', cuius simplex in usu non est, quamvis 'taedium' dicatur.

10 Quae vero passivam habent terminationem impersonalia, non possunt 55 infinitis adiungi, ut 'statur, curritur, sedetur', et intransitive intelleguntur, ut Virgilius in VII:

bellatur comminus armis

pro 'bellant'. idem in VI:

15 Itur in antiquam silvam

pro 'eunt'. nam si addidero nominativum, 'bellatur gens', transitio fit ab alia ad aliam | personam et incipit esse passivum, quamvis Apollonius in III περι συντάξεως ostendit, in impersonalibus etiam posse intellegi nominativum ipsius rei verborum, his verbis: 'μέλει Σωκράτη', ὅπερ 20 ἐπινοῶ καὶ αὐτὸ ἀναδέχασθαι νοουμένην εὐθείαν τὴν κατὰ τοῦ παρρησιασμένου πράγματος ἐν τῷ 'μέλει'. ex hoc possumus attendere, quod impersonalia similiter omnia, quibus nos frequenter utimur, quae ipsa quoque ab huiuscemodi verbis Graecorum, id est μέλει, δεῖ, χρεῖ, accepimus, teste sapientissimo domino et doctore meo Theoctisto, quod in insti- 25 tutione artis grammaticae docet, possunt habere intellectum nomi-

1no Queque *Dd* 2^c quicquam *Rr* quidquam (*MO*) 3 *Ter. adolph.* III 7, 35 sq. 4 *hei N* 5 pudet *MN* 7 piguit (*n*) *L* 8 more] *r* mere *R* perte+sum (*ip*) *RD* 10 DE PERSONALIBVS PASSIVAM TERMINATIONEM HABENTIBVS *inscr.* *N* quomodo nou iunguntur infinitis *add. n* 11 *a* *vocc.* et intransitivo (*sic*) iterum *inc. P* cf. *praef. vol. I* p. XII 12 ut *om. N* *Verg. Aen.* VII 553 cf. *lib. XVII* § 68 13 bellatur] pugnatur *Verg. certatur lib. XVII l. l.* comminus] *r* et *ex corr. in ras. et ad mg. l* cominus *R* cominus (*MO*) *N* 14 *Verg. Aen.* VI 179 in VI] *om. P* in VII *NS* 16 bellatur] *d* belatur *R* balatur *D* 17 ad] *d* ab *D* appollonius *PD* appolinus *L* *Apollon. de synt.* III 32 p. 300, 7 sqq. *Bk.*

18 III. *S* IIII *RPMODNL* ΠΗΡΥCΝΤΑΞΕΩC *L* CΙΝΤΑΞΕΩC *S* CΙΝΤΑΞΕΟC *Dn* CΙΤΑΞΕΟC *N* ostendit *ex* ostendunt *corr. M* in impersonalibus *Pd* impersonalibus *D* intellegi posse *P* 19 his verbis — τῷ μέλει *om. P* μέλει — τῷ μέλει] *om. D* *Gr. d* *GREC. S* ΜΕΛΕCΩΚΡΑΤ|N ΟΠΕΡΕΤΙΜΚΩ *L* Σωκράτει *Apollon. cod. reg. A* καὶ μεταμέλει *libri Apollon. vell.* 20 ETINΩ *R* EGINΩ *N* EPICOM *O* καὶ] *KAT N* KAT *O* AI *L* ΑΙΤΩ *O* ΑΝΑ ΔΕΧΕCΘΑΛΚΟΥ ΜΕΝΕΥΘΕΙΑ ΤΗΝ *L* ΑΝΑΔΕΧΕ. CΕΑΙΝΟ. ΟΥΜΕΝΕΝΕΥΘΕΙΑ ΤΗΝ *N* εὐθείαν] *NEEIA M* τὴν — μέλει *om. O* τὴν παρρησιασμένην κατὰ τοῦ πράγματος *Apollonii cod. reg. B* cum *marg. ed. Sylburgiana* κατὰ τοῦ] 3, *libri Apollonii* ΚΑΤΟΥ *RMNL* ΤΙΑΡΙΦΙCΤΑΜΕΝΟΥ. ΤΙΑΤΜΑΤΟC *N* παρρησιασμένου — μέλει] ΠΑΡΡΗCΙCΤΑΜΕΝ ΟΥΜΕΝΕΝΕΥΘ *L* 21

attendere *PNL* impersonalia *P* *inpersola D* 23 huiuscemodi *P* *grecorum PDNL* id est *om. (M)* Melei *P* ΔΕΙΧΡΗ *PS* χρεῖ] *d* *xpn D* *εξεν M* *xpe sic sup. lin. add. L* accepimv. *S* accipimus *M* 24 testes *L* teste doctissimo domino meo et doctore theoctisto *P* & sapientissimo *M* theoctisto (*M*) theoctisto *O* institutione *ex* instatutione *corr. L* 25 nominatiui intellectum *N*

p. 1134. 35 P.

p. 129. 30 K.

nativi ipsius rei, quae in verbo intellegitur. nam cum dico 'curritur: cursus' intellego et 'sedetur: sessio' et 'ambulatur: ambulatio' et 'evenit: eventus'; sic et similia. quae res in omnibus verbis etiam absolutis necesse est ut intellegatur, ut 'vivo vitam' et 'ambulo ambulationem' et 'sedeo sessionem' et 'curro cursum'.

- VI 57 Infinita vero impersonalium necesse est ut ablativum pronominis vel nominis vel participii ad perfectam significationem assumant, ut | 'stari a me volo' pro 'stare volo'; 'curri a te vis' pro 'currere vis'; 'sederi a se vult' pro 'sedere vult'. nam passiva non egent ablativo casu, nisi sint transitiva, ut 'legi volo', ἀναγινώσκεισθαι βούλομαι: en hic passivum est intransitive dictum; sin di||cam 'legi a me volo', similiter intransitive activam habet significationem et est infinitum impersonalis: nam pro 'legere 58 volo' accipitur; sin autem transitive proferatur, hoc est ut ab alia in aliam personam passio fieri significetur, etiam si ablativo adiungatur, passivi est infinitum, ut 'doceri a me cupis; amari a te cupio'. hanc autem constructionem servant etiam reciprocaiones [id est sui passionem], ut 'amari a memet ipso debeo; vituperari a te ipso debes' et similia. possumus tamen et impersonale simili modo proferentes dicere 'amari a me vis' 59 pro 'amare me vis', de quibus iam diximus. sed hoc quoque interest, quod infinitum impersonale in infinitum resolvitur activum: 'amari a me volo' pro 'amare volo', quomodo 'ambulari a me volo' pro 'ambulare volo'; sin in significatione passiva proferantur, necesse est etiam accusativum subaudiri, ut 'amari a me volo illum'. hoc quoque sciendum, quod impersonalia, quae accusativo simul casui et genetivo copulantur, ut 'pudet me tui', similiter 'paenitet, taedet, miseret', accusativo quidem significant 60 personam, in qua fit passio, genetivo vero illam, ex qua fit. nec est mira huiusmodi ordinatio, cum in eisdem casus resolvitur: est enim 'pudet

1 ipsius *L* intellegetur *P* 2 sessio ambulatur *P* ambulatio evenit *N*
 3 quae res ex quaerens corr. *N* 4 intellegantur *RMODNSL* vivo vitam vitam
 habeo et ambulo *M* et ambulo] *d* ambulo *DL* ambulationem] *r* ambulationem
R ambulationem sedeo sessionem curro *P* 6 DE INFINITIS IMPERSONALIVM *inscr.*
N impersonalium *PD* ablativus *D* 7 nominis vel pronominis *r* stari] *d*
 stare *D* 8 sedere *M* a se] asse *R* 9 pro sedere vult *om. R add. r* casu
om. S nisi si *D* 10 ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣΘΑΙ *M* ΑΝΑΓΙΝΩC.ΚΕΚΕΘΑΙ *S* ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣΘΑΙ *D*
 ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣΘΑΙ *R* ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣΘΑΙ *r* ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕCΑΥ *N* ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕCΘΑΙ *L* ἀναγινώ-
 σκεισθαι (*O*) ΒΟΥΛΟΜΑΙ. *P* ΒΟΥΛΟΜΑΤ. *N* ΒΟΥΛΟΜΑΙΕΔ. *D* ΕΝ. *P* ΕΝ *RMS*
 ΗΝ *O* 11 si *P* 12 impersonalis *PD* impersonale *N* pro *add. d* legere a
 me volo *RPL* 13 in] ad *MO* nel ad in *D* 14 passivo *P* passivus *R* 15
 doceri a me cupis amari a te cupis amari a te cupio *M* constructione *P* 16
 reciprocaes *P* 17 me et ipso *P* te te ipso *D* te et ipso *P* temet ipso *N*
 18 et in persona simili *P* amare *P* a me] a te *d* me a te *S* 19 pro amare
 me vis *add. n* "uis" me *L* 20 impersonale *RPD* resolvitur ex resolvitur
 corr. *L* ut amari (*M*) *S* 21 pro amare me volo *Rr* quomodo *add. r*
 pro ambulare — volo illum *add. r* 22 in *om. S* proferuntur *P* proferatur *N*
 est *add. d* etiam] iam *P* 23 amari a me volo illum pro amare volo illum
 (*M*) impersonal' a *RPD* 24 "cassui" simul *L* simul et genitivo casui *P*
 25 penitet taedet *P* cum *al. hic et per proxime sqq.* miseret taedet *O* miseret
om. P in accusativo *D* 26 persona *P* in genetivo *D* illa *P* fit actus
N 27 casu *P*

p. 1135. 36 P.

p. 130. 31 K.

me tui: pudor me habet tui; taedet me tui: taedium me habet tui; paenitet me tui: paenitentia me habet tui; miseret me tui: miseratio me habet tui'. infinita vero | verbi sui constructionem ad casus servant, ut 'miseret tui, misereri tui volo; noceo tibi, nocere tibi volo; accuso te, accusare te volo; potior illa re' et 'illius rei' et 'illam rem, potiri illa' et 'illius' et 'illam rem volo'.

Similiter eisdem casibus adiunguntur participialia vel supina, quae vim infinitorum habent, quae cum articulis construuntur apud Graecos: 'miserendi tui causa facio, miserendo tui moveor, miserendum tui est, miseritum tui venio, miseritu tui doleo; nocendi tibi causa facio, nocendo tibi proficio, nocendum tibi est, nocitum tibi propero, nocitu tibi gaudet' pro 'in nocendo tibi'. similiter alia: 'dignandi praemio. dignando praemio, dignandum praemio, dignatum praemio, dignatu praemio'.

Sciendum tamen, quod praepositiones frequenter ante supra dicta in 'dum' vel in 'de' desinentia ponuntur: ex quo magis nomina esse ostenduntur, nisi quod in metro in o terminatio more verborum etiam corrigitur, ut Iuvenalis in I:

Plurimus hic aeger moritur vigilandö, sed illum
Languorem peperit cibus imperfectus et haerens
Ardenti stomacho.

Alphius Avitus in II excellentium:

Spatiandö paulatim trahit,
est enim dimetrus iambicus. de quibus plura diximus de verbo tractantes.

Illa quoque nomina in 'dus' desinentia verbalia frequentissime et maxime in obliquis casibus pro infinitis accipiuntur, cum articulis apud Graecos copulatis. sed hoc intersunt gerundiis, quod genera et casus et numeros nominum, quibus coniunguntur, servant. Cicero in I invecti-

1 pudor — penitentia mea habet tui (sic) in mg. add. D taedium habet me
(O) paenitet — paenitentia me habet tui om. P et h. l. N 2 paenitentia habet
me (O) post miseratio me habet tui: penitet me tui penitentia me habet tui add.
N 3 DE INFINITIS VERBORVM inscr. N uerbis P sui** L casum N 4
noceri D 5 rem om. S 6 illius] illi P 7 DE SUPINORVM CONSTRUCTIONE inscr.
N participialia P 8 infinitiuorum PNSr grecos PMNL 9 meseritum R
misertum ONSL 10 misertu ONSL nocendi tibi] r nocentibi R 11 proficio]
sic D uel propero sup. lin. add. d, ex pro facio corr. L gaudeo (M) 12
proemio h. l. ubique L dignando proemio P 13 dignatum praemio dignatu
praemio] dignatu praemio R dignatu praemio r 14 sciendum tamen sciendum quod
P 15 uel do (M) nomia magis O 16 terminato L 17 ut Iuvenalis —
tractantes om. P Iuv. sat. I 3, 232 sqq. cf. lib. VIII § 44 18 plurimus] r
plurimis R eger MNS uigelando L 19 cibus] r, ex quibus corr. L cybus
R imperfectus D herens NSL 20 ardent L 21 Alphius] r alius RODS
et ex alius corr. L alpius M cf. lib. VIII § 71 22 spaciando M 23 dimetrus
iambicus] d' demetrus iambicum D dimetrum iambicum ONS diximus in uerbo S
25 verbalia] rl uerbialia RL uerbi alia P 26 in obliquis in obliquis L

grecos PL 27 hoc intersunt nomina gerundiis N haec intersunt illis quae sunt
gerundi S a gerundiis O 28 Cic. in Cat. or. I 1, 1 in I invectivarum] in-
iectuarum P primo L

varum: nihil hic munitissimus habendi senatus locus. similiter dicimus 'legendi Virgilii causa vigilo, legendo Virgilio vigilo, legendum Virgilium puto, ad | legendum Virgilium venio, in legendo Virgilio laboro'; feminino similiter 'celebrandae virtutis gratia scribo' et pluraliter 'invocandarum Musarum gratia scribo'. gerundia vero eisdem terminationibus et genera diversa et casus verbo suo congruos tantum et utrosque numeros sibi coniungunt, ut 'legendi Virgilium' et 'Musam' et 'Musas'; similiter 'legendo Virgilium, legendo Musas'; et 'legendum est mihi Virgilium' et 'Musas'.

- 64 Omnia verba transitiva vel genetivo vel dativo vel accusativo vel ablativo adiunguntur, ut 'egeo tui, insidior tibi, metuo te, fruor illa re'. ergo si coniungantur duo verba, quorum alterum sit infinitum, eosdem casus asciscientia, fit dubitatio, ut 'misereri tui eget animus mei': cum enim utrumque verbum genetivo soleat iungi, dubium est, cuius animus miseratur vel egeat. similiter per dativos 'male dicere tibi placet mihi' et per accusativos 'cupio te vincere me' et per ablativos 'dignor gloria potiri laude'. dubium est enim, cum utriusque casus similes sint et utriusque verbo congrue possint aptari, quis cui reddatur. et aptius quidem est priori casui prius sociari verbum. sed auctores frequentissime hyperbatis, id est transitionibus, utuntur, ut:

20

Aio, te, Aeacida, Romanos vincere posse; est enim ordo [te Aeacida] 'Romani te possunt vincere', quod et naturaliter passiones secundae sunt actionum et actio in Romanis, passio vero in

1 Nichil *N* munitissimus *P* 2 Virgilii] sic uergilius vel uergī hoc nomen cum al. hic et in sqq. scribit *P* uirgilii causa uirgilio *M* uirgilii causa facio *S* causam *L* legendo uirgilio uirgilio uigilo (i) *L* 3 puto uel ad *MOL* in- | legendo *R* 4 laboro. feminino] sic ex corr. r laboro. in feminino *ODN* si- | militer genere celebrande *P* et] uel *L* pluraliter] r plur *L* plur *R* 6 utros- | que] d utroque *D* 7 post et Musas: similiter — et Musas om. *S* 8 et legendo musas et legendum mihi est uergilium et legendum est mihi musas *P* 10 DE VER- | BIS TRANSITIVIS *inscr.* *N* transitiva om. *M* 11 adiunguntur *sup. lin. add. rl* egeo tui] r ego tui *R* misereor ego tui *D* misereor egeo tui *d* ego tui misereor *O* ego misereor tui *L* ego tui. misereor tui. *S* fruor] furor *P* illa re] *d* allare *D* 12 sic *D* 13 asciscientia] *R* ex corr. adsciscientia (*MO*) *D* asciscientia *N* adsciscientia *P* adscientia *R* m. pr. mei] *ms* *P* 14 solaeat *R* 15 maledicere ex male dicere corr. *L* 16 ut cupio *S* uincere *L* me *add. r* 17 laudare *R* casus om. *S* similes] *d* simile *PD* 18 congruae *R* possint] r possunt *R* quis quis cui *L* cui uerbo reddatur *Q* est quidem *P* est om. *M*

19 prius] plus *S* sociari *D* auctores] r auctores *R* HYPERBATIS *DSL* hyperbatis *M* 20 transitionib; *P* *Enn. ann. VI 8 p. 78 E. S. VI 7 p. 30 Vahl.*; *Ennianum uersum esse docet Cicero de div. II 56, 116 quosque praeterea testes et Spangenbergius et Vahlenus afferunt* 21 aio teacida *P* eacida *M* eacida *N* aeacida *L* vincere] r uincere *R* 22 est enim] et est *P* [te Aeacida] Romani id est
scripsi te aeacida romani *R* teacida quod romani *P* te aeacida id est quod romani
O te aeacida id est quod romani *D* aio posse romanos uincere in *mg.* *d* aio posse
romanos uincere aeacida id est quod romani *S* aio romanos uincere posse te aeacida
(eacida *N*) id est quod romani (*M*)*NL* possint *Md* possunt uincere **** (posat)
L 23 secunde *Pal.* actionum et actio] r actionum et actio *RD*

p. 1137 P.

p. 132. 33 K.

Pyrrho significatur. sed aptissimum maxime fuit responso, etiam in confusione ordinis propriam oraculi obliquitatem servare; quamvis et apud omnes auctores huiuscemodi figura latissime pateat.

Omnibus modis aliis potest infinitum coniungi verbum, ut 'studeo 66
5 legere, stude legere, utinam studerem legere, cum studeam legere', et infinitum infinito, ut 'video filium studere legere'. participiis quoque coniungitur: 'studens legere', participialibus etiam vel supinis, ut 'causa spectandi | currere equos ascendo, circumspectando currere equos delector, spectandum est currere equos, spectatum currere equos eo, iucundum est
10 spectatu currere equos'. et nominibus tamen pulchra sociatur figura idem 67
infinitum: 'bonus iudicare, fortis bellare, prudens intellegere, iustus disceptare'. Virgilius in bucolico:

Cur non, Mopse, boni quoniam convenimus ambo,
Tu calamos inflare leves, ego dicere versus?

15

DE INDICATIVIS.

Indicativus, quia essentiam plerumque ipsius rei significat, hoc no-VII 68
mine nuncupatur. ideo autem diximus 'plerumque', quia invenitur saepissime etiam dubitativus vel interrogativus, ut Terentius in Phormione:

20

Sic sum: si placeo, utere;

ut Virgilius in III:

Pro quo si sceleris tanta est iniuria nostri.

in eodem:

Hectoris Andromache Pyrrhin' conubia servas?

25 idem in eodem:

Verane te facies, verus mihi nuntius affers?

1 pyrro PD pyrro S pirrho N PIRrho L phyrro M responsio S responsio M
responsum O 2 oraculi ex oracula corr. M 3 auctores] r aucto R late S
4 post studeo legere sqq. — studeam legere om. R add. r 5 studerem] stude-
dere P 6 "filium" video L coniungitur] om. P iungitur N 7 ut studens OS
participialibus ex participiis corr. P etiam uel add. r supinis coniungi-
tur ut O expectandi N 8 post currere equos sqq. — currere equos om. P
circum. Spectando N aequos R dilector L 9 aequos Rr spectatum cur-
rere] r spectatum curre R eo] & P iocundum PDNS 10 currere] r curre R
pulchra L id est L .Item infinitus P 11 bonus] s bonū S fortis si
bellare P 12 Verg. ecl. 5, 1 sq. 13 cū uenimus D ambos P 14 "inflare
"calamos L in | leues (om. flare) P leuis Rd cf. lib. XVII § 149 15 DE
INDICATIVI CONSTRUCTIONEN inscr. om. (O)S 16 Indicativus ex Indicativis corr. R
essen***tiā (ten) D 17 quia] qua D quod L 18 terrentius MDL Ter.
Phorm. III 2, 42 formione N 20 si] sic etiam § 82. 85 sic SL cum Ter. Bas.
utere N 21 ut] om. (MO) Et S Verg. Aen. III 604 (def. Rom.). in III]
om. P in III. eū S 22 si spscr. in Verg. Med. celeris N sceleri^s Med.
iniuriae P 23 Verg. Aen. III 319 cf. lib. XVI § 12 24 haectoris RPMDS
hectores L andromachae (a) L andromachē RPN pyrrin ML pirrhin N phy-
rin' S chonubia MD conuua ex conuua corr. L conuuiua P 25 Verg Aen.
III 310 sqq. (def. Rom.) 26 ueran& facies P eaties Med. uerum Med.
nuntius (?) mihi O nuntius (M) adfers Med. Pal. Fr.

Nate dea, vivisne, aut, si lux alma recessit,
Hector ubi est?

69 itaque oportune aptatur adverbis vel coniunctionibus affirmativis vel causalibus, quae substantiam vel essentiam rei comprobant, vel abnegativis, quae eam abnuunt, ut Virgilius in III: 5

Vivo equidem vitamque extrema per omnia duco.

Sallustius in Catilinario: verum enimvero is demum mihi vivere ac frui anima videtur. et per abnegationem Virgilius in II Aeneidis:

Non tibi Tyndaridis facies invisae Lacaenae

Culpatasve Paris, divum inclementia, divum,

Has evertit opes.

et inveniuntur quidem etiam cum aliis modis supra dicta adverbia vel coniunctiones, frequentius tamen indicativo sociantur. iste autem modus est oportunus ad planam rerum expositionem, ut Virgilius in II Aeneidis: 10

fuimus Troes, fuit Ilium et ingens

Gloria Dardanidum, ferus omnia Iuppiter Argos

Transtulit, incensa Danaei dominantur in urbe;

unde hoc modo frequentissime utuntur historici. cuicumque autem casui 20
indicativi iungantur, necesse est ceteros quoque modos coniungi, de quo postea dicitur. |

DE IMPERATIVIS.

VIII 70 Imperativa primas personas singulares non habent, quia nemo sibi ipse potest imperare, nisi figurate quasi ad alium loquens in secunda persona se ipsum proferat, ut Iuvenalis in I: 25

tecum prius ergo voluta

Haec, anime, ante tubas;

1 natę P alma] arma P 2 haector RPMDS 3 opportune (O) con-
iunctionibus equidem affirmatiuis O affirmatiuis PL casualibus (M) 4 sub-
stantia P comprobant PD anegatiuis L 5 abnuunt P Verg. Aen. III 315
(def. Rom.) in III] om. P in III en. S 6 aequidem PL extrema ex ex-
tremo corr. Med. omina Fr. 7 Salustius Pal. Sall. Cat. 2, 9 cf. lib. XVI
§ 13 enimeru M his D 8 atq; S Verg. Aen. II 601 sqq. cf. lib. XV
§ 3 in II Aeneidis om. P 9 Aeneidis om. O eneidis S en. N 10 tindaridis
DN inusa S lacaene M lacenę DNlr lacene RP 11 prius diuum in ras. n
uerum N 12 as P 13 modis om. S 15 opportunus Rr opportunus (O)
plenam P(MO)Nd expositionem D ut om. (M) Verg. Aen. II 325 sqq.
(def. Rom.) in II Aeneidis] om. P in V ** aeneidis (in) L eneid. S aeneidos
(O)D aen. N 17 illium Rr illu M 18 Dardanidum] Teucrorum Vergilius
ferus iupiter (omnia om.) L 19 & incensa P dominante P 20 utantur histo-
ria L 21 iunguntur P 22 dicitur] l dicit L 23 DE IMPERATIVI CONSTRUC-
TIONE N inscr. caret (O) et, nisi quod capitis initium, ut assolet, numero (h. l. VIII)
apposito indicat, S 24 singulare P non habent singulares S habet P
quia] quod L 25 ipse] om. N ipsi (MO)DS nisi add. d quasi om. S 26
Iuvenalis in I] terentius P Iuv. sat. I 1, 168 sq. 27 uolunta P 28 haec]
hoc (O) *aecamme (h) L anime ante tubas] PD eodemque spectat lectio cod. L

p. 1138. 39 P.

p. 134. 35 K.

et Terentius in adelphis:

Edepol, Syrisce, te curasti molliter.

pluralis vero numerus apud nos habet omnes personas. potest enim per connumerationem aliquis sese illis, quibus imperat, adiungere, ut dux suos milites iubens committere proelium aptissime dicit 'pugnemus, conflagamus'. Graeci tamen ea ὑποθετικά nominant, id est hortativa, dicentes, quod quasi ad similes et socios huiuscemodi verba solent dici, imperativa vero ad subiectos ab eminentioribus, quod minime est verum, cum etiam ad deos frequentissime imperativo modo in supplicationibus et invocationibus utimur, ut ad reges quoque et imperatores, ut:

Musa, mihi causas memora,

et:

Pandite nunc || Helicon, deae, cantusque movete.

ergo multo aptius est eo uti ad pares, cum ad excellentiores tam in frequenti est usu. et sciendum, quod ad secundam personam sermo dirigitur imperantis, cuicumque imperat personae. nam qui dicit 'pugnemus fortiter, o commilitones', cum vocativo utitur, ad secundam loquitur personam; nam connumerando sese eis, cum sit usus voce primae personae pluralis, ostendit paratissimum se quoque esse ad idem quod illis imperat [ad efficiendum]; et qui dicit 'pugnet exercitus', imperat, ut internuntia secunda persona efficiatur per tertiam, quod imperat. est tamen quando significantiae causa imperativis adiunguntur subiunctiva: 'vigila, ut legas', id est 'diligenter legendo vigila'. Cicero in III invectiviarum: cura, ut vir sis. Terentius in Andria:

cum maxime relata et sic Vallu ex antiquissimis codd. cf. C. F. Hermannum de codd. Iuv. recte existim. p. 18, praef. ed. Iuv. Teubn. p. XXI anima ante tubas MOSd animo ante tubas R cum Iuv. exc. Voss. animaute tuba N cum Iuv. Pith. et rell. fere omnibus anim ante tuba* Iuv. Pul. Laur. ap. Iahnium 1 et] Item P Vt S terentius ML Ter. adelph. V 1, 1 adelphis L 2 sirisce RDN Bas. scirisce S sirisce P Syrisce te] ex suris cete corr. L molliter] r moliter R 3 pluralis] l plurales L habet omnes] r omnes habet P(O) habet omnis R 4 se P imperat P 5 iubens milites P praelium NS aptissime dicit om. P dicat S et conflagamus L 6 Greci PMNL ea] & P sive ΕΑΥΘΟΕΤΙΚΑ sive ea ΕΑΥΘΟΕΤΙΚΑ M ΥΠΟΘΕΤΙΚΑ S id est ex idem corr. L hortativa] rd ortativa RPDN 7 et socios om. M dici] iungi P impaerativa R subiecta S 8 iminentioribus N 9 utamur in utuntur mut. L utimur et ad ODNS utimur. & imperatores ad gregesq. ut musa P 10 quoque om. (M) ut] ut uirgilius M Verg. Aen. I 8 11 causa P 12 Verg. Aen. VII 641 = X 163 13 Pandite] sic etiam ex corr. Fr. lib. VII l. l. elicon S heliana P heliconia Pal. lib. X l. l. Helicon deae] r heliconadae R castusque ut vid. in ras. Rom. lib. X monete Pal. lib. X Fr. m. alt. lib. VII 14 aptius multo S 15 usus R 16 imperet S 17 o] r a R comilitones N 18 usus om. S uocae L prime N prime persone P 19 ostedit M quoque se ad (M) idem] id N idem opus O imperat P imperat ad efficiendum R imperat ad efficiendum L imperat efficiendum rell. 20 ut om. P internuntia (MO)D 21 Estamen P 22 adiunguntur] r adiungunt ROD uero adiungunt P subiunctiva L vigila] ex uirg corr. L ut uigila PD 23 id est ex idem corr. L Cicero in III invectiviarum] et P Cic. in Cat. or. III 5, 12 inuictiarum L 24 Terentius DL Ter. Andr. III 2, 29 huc face ad me ut uenias (sic ut vid. etiam Bas., cuius v. l. h. l. non excepsi, et libri plerique: ut om. 'duo antiquissimi' Bentleii) in Andria om. P*

†fac, ut ad me venias.

'eia' et 'age' adverbia hortativa aptissime imperativo coniunguntur. Virgilius in IIII Aeneidos:

Eia age rumpe moras, varium et mutabile semper
Femina.

idem in VI:

Nunc age, Dardaniam prolem quae deinde sequatur
Gloria, qui maneant Itala de gente nepotes,
Expeditam dictis et te tua fata docebo.

deest enim 'veni' vel 'audi'. etiam si secum ipse loquens et sese hortans 10 aliquis hoc utatur figurate, quasi ad secundam loquitur personam.

- 74 Inveniuntur tamen auctores et indicativis et optativis et subiunctivis usi pro imperativis, quomodo supra ostendimus. et Graeci quidem habent imperativa praeteriti temporis, nos autem in activis vel neutralibus verbis penitus ea habere non possumus, in passivo vero et omnibus, quae habent 15 participia praeteriti temporis, per circumlocutionem possumus habere, ut 'doctus es' vel 'esto', *δεδίδαξο*, 'doctus sit' vel 'esto', *δεδιδάχθω*; 'ornatus es' vel 'esto', *κεκόσμησο*, 'ornatus sit' vel 'esto', *κεκοσμήσθω*, 'ornati sint' vel 'sunto', *κεκοσμήσθασαν*. similiter 'veneratus sit' vel 'esto; placatus sit' vel 'esto, clausus sit' vel 'esto, secutus sit' vel 'esto'; et per 20 omnes sic personas 'secuti simus, sitis, sint' imperative dicta inveniuntur, cum sint praeteriti temporis: sed hanc vim habent, ut imperemus, ut in futuro sint transacta, ut si dicam 'clausa sit mox fenestra', impe||ro, ut statim claudatur et mox sit clausa, vel si dicam 'post | horam primam finitam sit iuratus', ostendo me imperare, ut iuret ante horam primam 25 finitam.

1 ut a me *M* 2 hortativa] *rd* ortativa *RL* hortativa *D* optativa *P* ut
vergī *P* Verg. Aen. IIII 569 sq. cf. lib. XVII § 174 3 in IIII Aeneidos] *om.*
P in IIII in aeneidos *L* Aeneidos *om.* O eneid *S* eñ. *N* 5 femina *om.* *P* 6
Idem ex item *corr.* *L* Verg. Aen. VI 756 sq. 759 in VI *om.* *P* 7 Darda-
niam] *d* dardanium *D* prolemq. deinde *PL* sequetur *RPMODL* 8 Itala] *sic*
Rom. m. alt. italia *DL* ita *Rom. m. pr.* 9 fata] *r* facta *RPL* doceo *M* 10
hortans] *r* ortans *RP* 11 utuntur *P* "personam" loquitur *L* 12 subiuncti-
vis *L* 13 greci *PN* hab *P* 14 autem *add. l* vel] et *L* 15 ea peni-
tus ea *S* et in omnibus *S* 16 praeteriti *L* circumlocutionem] *ex* circumlo-
cationem *corr.* *R* circumloquutionem *S* 17 doctus es uel esto doctus. sis uel esto
ornatus sis uel esto ornati sint uel sunt. o similiter & ceter] imperativa dicta inueniuntur
P ΔΕΙΔΙΑΧΟ *DS* ΔΕΙΔΙΑΞΘΩ *r* ΔΕΙΑΞΟ *L* δεδίδαξο, doctus sit vel esto *om.*
N ΔΕΙΔΙΑΧΕΩ *DN* ΔΕΙΔΙΑΞΘΩ *r* ΔΕΙΑΞΕΩ *M* δεδιδάχθω; ornatus es vel
esto *om.* *O* 18 κεκόσμησο] *d* ΚΕΚΟΜΝΟ *DL* ΚΕΚΟΜΕΟ *S* ΚΕΚΟΜΗΩ *MI* ΚΕ-
ΚΟΜΗΩ *N* κεκοσμήσθω ornati sint vel sunt] *scripsi, ante κεκοσμήσθασαν om.*
RODN ΚΕΚΟΜΗΕΟΙ ornati sint uel sunt *S* ΚΕΚΟΜΕΙΘΩΑΝ ornati sint uel sunt *M* ΚΕ-
ΚΟΜΕΑ ornati sint uel sunt *L* 19 ΚΕΚΟΜΕΙΘΩΑΝ *R* ΚΕΚΟΜΙΘΩΑΝ *S* ΚΕ-
ΚΟΜΕΙΘΩΑΝ *N* ΚΕΚΟΜΗΕΟΑΝ. *D* ΚΕΚΟΜΟ *M* ΚΕΚΟΜΕΙΘΩΑΝ (*sic*) similiter ue-
neratus sit *in mg. add. l* ueneratus sit uel esto ΚΕΚΟΜΗΕΟ placatus *M* placitus
RD cesus *in ras.* *N* 20 *in vocc.* vel esto *expl.* *S* clausus *ex* ausus *corr.* *R*
causus *M* ausus *DL* 21 sic per omnes *OD* simus *ex* sumus *corr.* *L* imper-
rative] *r* imperativae *RD* 23 futuro] *d* furo *D* dicam post oram (*in horam corr.*)
primam finitam clausa sit *D* clausa sit] *l* causa*** sit *L* fenestra *ex* fenestra
corr. *L* 24 "clausa" sit *L* 25 finitam] *om.* (*M*) finita *P*

p. 1140 P.

p. 136. 37 K.

Illud etiam monendum, quod imperativa verba vocativis adiuncta nominum perfectionem orationis habent, ut 'Apolloni doce, Trypho disc'. nominativi enim egent substantivis verbis et nominibus similiter substantiam significantibus relativis, ut 'qui es Apollonius doces, qui es Trypho discis'. Graeci autem participio utuntur substantivo: 'Ἀπολλώνιος ὦν διδάσκεις, Τρύφων ὦν μανθάνεις, quo nos quoque secundum analogiam possemus uti, nisi usus deficeret participii frequens. quamvis Caesar non incongrue protulit 'ens' a verbo 'sum, es', quomodo a verbo 'possum, potes: potens'. [et per ellipsin tamen supra dictorum invenimus nominativos, ut 'laetus cogito, paratissimus cogitas, Cicero iustus defendit' et similia.]

DE OPTATIVIS.

Optativa verba indicant per se cum re et votum, adverbium vero 'uti- VIII 76 nam' tantum votum significat. ad ampliorem igitur demonstrationem additur verbis optativis, quomodo et confirmativa adverbia indicativo, ut 'perfecto facio, certe lego, scilicet intellego'. et apud Graecos quidem αἴθε, id est 'utinam', adverbium non solum optativo, | sed etiam indicativo adiungitur modo et facit id loco optativi accipi, ut Homerus:

Αἴθ' ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἴσθα.

idem:

Αἴθ' οὔτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
apud nos tamen 'utinam' indicativo non adiungitur. et Graeci quidem, 77 maxime Attici etiam sine deprecatione solent hoc modo uti pro indicativo, 23 nos vero minime, quamvis similes sint eius voces subiunctivi vocibus, quibus frequentissime pro indicativis utuntur auctores nostri. optativa autem

2 'perfectionem ^xorationis P appolloni RDL docte P Trypho] l tripho
DN typo P t+r-pho L 3 egent plerumque substantiis (O)r 4 appollonius DL
doces] sic D uel doce spscr. d doces uel doce M doce N(O) Trypho] l tri-
pho DN typo P trupho L 5 discis] sic D uel discis spscr. d discis uel discis M
disces P discis NL greci PN Graeca om. PD gr. ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΣ ΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΙΣ

ON
A
ΤΡΙΦΟΝ. ΜΑΝΕΑΝΕΙΣ add. d Ἀπολλώνιος] l ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΣ L ΑΤΟΛΛΟΝΙΟΣ N ὦν] r
ω R ON N 6 Τρύφων] l ΤΡΥΦΩΝ L ΤΥΡΥΦΩΝ N ON L ΜΑΝΘΑΝΑΕΙΣ R ΜΑ-
ΝΘΑΝΑΕΙΣ NL ΜΑΝΘΑΝΑΘΕΙΣ M post μανθάνεις ANAHC add. O secundum] d secund-
dam P 7 participiis Nn cesar PD; C. Iulii Caesaris de analogia lib. II fragmen-
tis inseruit Nipperdeius ed. suae p. 757 8 quomodo] r quomo R a om. N
possum] post P 9 et per — et similia om. RPML del. d add. r 12 DE OPTA-
TIVI CONSTRUCTIONE. N inscr. om. PODL 13 cum re] scripsi, κατὰ τοῦ συνότος
πράγματος Apollon. de synt. III 23 p. 248, 15 Bk. cum rem RPL curam M rem
N(O) et rem 1 14 ampliorum] d ampliorum D 16 grecos PM quidam P
ΑΙΘΟ Μ ΑΙΘΙΝ ΕΞ ΑΤΘΙΝ corr. N 17 adverbium om. P optatiuis P adiungi-
tur] additur P 18 id in loco N accipit P ut Homerus—Ἀγαμέμνων om. PD gr.
sup. lin. d Hom. II. I 415 sq. 19 ΑΙΘΕ L ΑΙΓΡΟΦΕΑ. ΕΣΤΙΑΡΑΝΝΥ. ΧΗΜ ΑΛΑΚΡΥ-
ΤΟΣ ΚΑΥ Ν ΟΦΕΛΕΣ Μ ΝΗΥΧΗΝ RM ΑΔΑΡΡΙΓΟΣ ex ΑΔΑΡΡΙΘΟΣ corr. L ΑΠΕ-
ΜΟΝ L 20 ΗΣΘΑΙ ΜΝ ΗΣΘΑΙ L 21 idem — Ἀγαμέμνων om. N Hom. II.
III 178 22 ΟΥΤΟΣ L ΤΡΑΕΣ ex ΤΡΑΕΣΕ corr. L ΤΡΑΕΣΕΙ M ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ M
ΑΓΑΜΕΝΟΝ L ΑΤΑΜΕΝΟΝ R 23 tamen] aū N greci PMNL 24 antichi D
deprecatione PRN uti om. M

p. 1140. 41 P.

p. 137. 38 K.

praeteritum ideo habent, quamquam ea debeamus orare, quae nondum fuerint, quia saepe evenit abesse eos, pro quibus oramus et optamus, ut id illis iam perfectum sit, quod cupimus, ut 'utinam filius meus, qui Athenis est, doctus esset' vel 'fuisset', id est 'utinam perfecta in ipso doctri-
78 tri]na sit, utinam cognoscamus id illi evenisse'. est autem quando optativo utimur praeteriti temporis, dolentes, quod non factum sit, ut 'utinam homines contra se ferrum non movissent, utinam mare numquam navigassent' et similia. 'o' etiam adverbium et 'si' coniunctio et 'ut' pro 'utinam' invenitur. Virgilius in VIII:

Adsis o tantum et propius tua numina firmes. 10

idem in VI:

Si nunc se | nobis ille aureus arbore ramus

Ostendat nemore in tanto;

et Terentius in eunucho:

Vt illum di deaeque omnes, superi inferi, 15

Malis exemplis perdant.

[et per se tamen verbum optativum saepe ponitur sine praedictis particulis, ut Lucanus in I:

di visa secudent

Et fibris sit nulla fides, sed conditor artis 20

Finxerit ista Tages.

1 ideo praeteritum (O) ideo] om. M idem P quamquam Lr quaquam R quamvis (O) 2 evenit] d venit D pro quibus pro quibus L ut id] r ut R id P 4 perfecta] ex perfectam corr. D doctrina in ipso P ipsa L 5 sit et utinam N id om. P autem] sic D uel enim spsc. d 7 numquam mare P 8 sic D 9 inveniuntur O Verg. Aen. VIII 78 coll. lib. XV § 34. 38 in VIII om. P VIII] corr. ant. manus ms. in exemplari bibl. reg. Berol. ed. 3, Krehlius VII codd. 10 Assis N tantum] tandem OD numina ex numine corr. L 11 Verg. Aen. VI 187 sq. in VI om. P VII N 12 aureus ab arbore P cf. § 82 ramus ex ram+s corr. L 14 terrentius ML versus Ter. eun. II 3, 11 Vt illum di deaeque senium perdant (senium^{iu} perdant Bemb. m. rec. corr. Vt illum di deaeque om̄s senem perdant Bas.) contaminatus cum vs. Phorm. III 4, 6 sq., qui in libris mss. (ex Bemb. Bas. ad h. l. nihil excerpserit) sic scripti esse traduntur: Vt te quidem omnes di deaeque superi inferi | Malis exemplis perdant: Priscianum sic fere contaminasse indicare videntur loci huius libri § 176 et de XII vs. § 158. 215 p. 1262. 1281 P. p. 106. 147 L. ex libris Lind. sic constituti: Terentius in Phormione: Vt illum di (dii p. 147 L.) deaeque omnes perdant (perdunt Priscianus (O?) § 176 et sic Lind. ex cod. suo R. p. 147 perdunt PRMON § 176), ubi tamen praeterea conferendus est ipsius Phormionis v. I 2, 73: qui illum di omnes perdunt; quamobrem dubitavi ingeniosam Fleckeiseni coniecturam ann. phil. LXXIII 683 sqq. prolata recipere: Terentius in eunucho: ut illum di deaeque [senium perdant, idem in Phormione: ut te quidem di deaeque] omnes superi inferi malis exemplis perdant. in eunucho om. P 15 ut utinam illum Dd dii DN dum P dide aeque RL dii deaeque r deaeque omnes superi d deaeque ē superi D snperi infernalis P inferi L inferique N 16 perdunt] R perdunt P produunt L perdant (MO)DN 17 et per se — scriptoribus om. PRML add. r verba optativa N ponuntur N 18 Luc. Phars. I 635 sqq. 19 dii Luc. Voss. A dij Voss. B secudent D 20 ambris D 21 finxerit N

p. 1141. 42 P.

p. 138. 39 K.

et nota, quod subiunctivo simile protulit praeteritum perfectum optativi, quod et multis placuit artium scriptoribus.]

DE SVBIVNCTIVO.

Subiunctivus et 'dubitativus' dicitur: 'subiunctivus', vel quod subiun- X 79
5 gitur coniunctioni vel quod alteri verbo omnimodo vel subiungitur vel sub-
iungit sibi alterum, ut Virgilius in bucolico:

Cum faciam vitulam pro frugibus, ipse venito.

idem in III Aeneidos:

Inter utramque viam leti discrimine parvo,

10 Ni teneant cursus, certum est dare lintea retro.

et sciendum, quod necesse est alteri modo eum sociari vel eiusdem modi 80
alteri verbo, etiam si sit cum infinito, ut 'cum doceam legere discipulum,
expono ei' vel 'cum docerem legere, exponerem' et similia. omnibus igitur
modis potest sociari, ut 'si doceam, discis' et 'si do|ceam, disce; uti-
15 nam discas, si doceam; cum doceam, discas'. similiter omnibus modis
impersonalis quoque verbi potest coniungi, ut 'cum veniam, curritur' et
'cursum sit' et 'curratur' et 'cursum erit' et similia. frequentissime tamen
'si' coniunctio dubitationem significans ei sociatur, id est pro *ἐάν* Graeca
coniunctione posita, ut Terentius in adelphis:

20 Si tu sis homo,

Hic faciet. ||

cum vero *εἰ* coniunctionem Graecam significat, quae apud illos *συναπτικός* 81
nominatur, id est coniunctiva, quod rem rei continuari demonstrat, indi-
cativo coniungitur, ut 'si vivit, spirat' et 'si spirat, vivit; si ambulat, mo-
25 vetur'. in hoc non possumus reciproce dicere 'si movetur, ambulat': non
enim qui movetur omnimodo et ambulat, qui ambulat vero, omnimodo et
movetur. invenitur autem ea coniunctio apud Graecos [id est *εἰ*] non

3 DE SVBIVNCTI. P De subiunctivis L inscr. om. (O) 4 dubitalib; P modus
subiunctivus P 5 coniunctione P omnimodo P vel subiungitur] d subiun-
gitur OD 6 alterum sibi D Verg. ecl. 3, 77 cf. lib. VIII § 68 bucolico
L 7 fugibus P 8 Verg. Aen. III 685 sq. in III Aeneidos om. P aenei-
dis N aeneid M eneid N 9 leti] RL et sic Verg. Fr. pr. et ex l. si corr. Rom.
loeti D cum Fr. m. alt. laeti PMON cum Med. (Pal.?) 10 Ni cf. lib. XV § 2
certum est dare] Med. m. alt. rdare Med. m. pr. 11 et sciendum est quod
P post alteri modo sqq. — alteri verbo om. L, in mg. add. l 12 infinito P
13 igitur] ergo (M) 14 et om. (MO) utinam discam P utinam si discas
M 15 post discas sqq. — discas om. R sup. lin. add. r si** doceam (ce?) D
16 impersonalis D impersonalib; P verbi] d verbo P umbi D cum veniam]
d conveniam D veniam ex veneam corr. L 18 PROEAN N ean RPD
greca PMDL 19 coniunctione gca N terrentius ML Ter. adelph. V 8,
11 sq. 20 *εἰ* (u) D 21 faciet] sic libr⁹ dett. Ter. plerique faciat Bemb. Bas.
'tres veterini' Bentleii cum Donato 22 ei uero (ML) *εἰ* N ei RP gre-
cam PMN *συναπτικός*] v. Apollon. de synt. III 28 p. 206, 17 Bk. CYNANT. ΕΙΚΟC
L CYNANTTEIKOC. R CYNANTTEIKOCN M CYNANTTEIKOCE. N CYNANTTEIKOCE. D, quae v. l.
ex CYNANTTEIKOC orta est 23 rei] ei M 24 cumiungitur L spirat ex spi*at
corr. L spirat et spirat P 26 omnino L post omnimodo sqq. — omni-
modo om. R add. r 27 autem] sic etiam R tamen L et sup. lin. r grecos PM
id est ex idem corr. L ei RP *εἰ* N

solum indicativo, sed etiam optativo et maxime apud Atticos et subiunctivo sociata, ut Homerus:

Ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·

Εἰ δέ κ'ε μὴ δώσωσιν

(pro *ἐάν μὴ δώσωσιν*), subiunctivum posuit; idem:

Ἄλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί

(*εἰ δέ κ'ε μὴ δώσωσιν* pro *ἐάν μὴ δώσωσιν*), indicativo usus est pro subiunctivo et *εἰ* pro *ἐάν*; Demosthenes vero in oratione *παραπροσβείας*:

τῶν ξενίων εἰ μετάσχοιεν, optativum protulit, qui mos Atticis est frequentissimus. Xenophon *ἀπομνημονευμάτων* primo: *εἰ τις ἀρετὴν* 10

82 *ἐπαγγελλόμενος ἀργύριον πρᾶττοίτο*. nostri quoque frequentissime Atticos imitantur et subiunctivos sive optativos - nam eadem sunt voces - non solum cum supra dictis coniunctionibus, sed etiam sine his ponunt, quando confirmative vel dubitative quid proferunt, in quo Graeci *ἄν* vel *ἄρα* solent adicere. nihil mirum igitur, 'si' coniunctionem apud nos, quae 15 tam pro *ἐάν* Graeca coniunctione, quae causalis est vel perfectiva, quam pro *εἰ*, quae coniunctiva est, ponitur, utriusque constructionem, quam

1 etiam *om. O* atticos ex asticos (n) corr. L 2 Hom. Il. I 136 sq. cf. § 200
3 verba ab Ἄρσαντες usque ad πρᾶττοίτο (lin. 11) *om. D*, gr. sup. lin. add. d, a κατὰ usque ad alterum δώσωσιν *om. P* ΑΡΕΑΝΤΕC N ΚΑΤΑC L ΘΥΜΟΝ] ΕΙΜΟΝ
N ENΜΟΝ M ΟΤΙΩC L ΟΤΙΟΔΞΙΟΝ ΕCΤΑΙ N ΕCΤΑΤ M ΕCΤΑ L 4 δέ] r ΛΕ
N de R κε μὴ] l ΚΕΛΑΕ r κ* L ΔΩCΩCIN L 5 pro ἐάν μὴ δώσωσιν *om.*
MOL id N idem — δῶσιν] Idem Εἰ δέ σὺγ' ἐς πόλεμον πωλήσεται (Il. V
350) (O) Krehlius, quem versum post alios, quos referre non attinet, h. l. iam exhibue-
rat 2 Hom. Il. I 135 6 Ἄλλ' εἰ] sic R ΑΛΑΑ ΕΙ r ΕΑΛΑΙ N ΜΗΝ N do-
COYCI R ΔΟCΟΥCΙ M R ΑΕCΟΙΜΙΗΙ ΑCΟΥC. N post ΔΟCΟΥCIN (sic) sqq. — ΔΩCΩCIN *om.*
L ΤΕΡΑC R ΤΙΕΡΑC N ΜΕΤΑCΟΥC R ΜΕΓΑΡΥΜΟΙ M ΜΕΤΑΡΥΜΟΤ r ΜΕΤΑΡΥΜ.ΕΤ N
Ἀχαιοί — κ'ε] ΑΧΑΙΟ ΤΕΑΕ.ΚΕΝ N 7 δέ] r de R δώσωσιν] Putschius, apud quem
tota haec sententia εἰ δέ — δῶσιν supra post Εἰ δέ κ'ε μὴ δώσωσιν collocata est ΔΩCOCIN
R M ΔΙCOCIN N ΔΟCOCIN L pro ΕΛΗΝΑΘCΤΙΝ. Idem indicatio N μὴ] NN M
δῶσιν] r ΔΩCIN R 8 et εἰ] sic ex corr. l ei R ΕΥ N ΕΑΝ R demosthenes
R L Demosth. περὶ τῆς παραπροσβείας or. § 167 p. 393 Rsk. p. 626 Baiter-Sauppe
εἰ καὶ κατὰ μικρὸν τοῦ λαβεῖν κοινῇ (sic Σ al.) πάντες μετάσχοιμεν διὰ ταῦτ'
ἔδιδότο, ξένη α δὴ πρόφασιν (δ' ἦν πρόφασις et δ' ἦν ἡ πρόφασις al.) cf. ibid.
§ 106 καὶ Φίλιππον ἀξιούν, ὧν ἡμῖν ἔδιδου ξενίων, τούτους λύσασθαι ora-
tionem (sic) optativum (med. om.) P ΠΑΡΑΠΡΕCΒΗΙΑC O ΠΑΡΑCΠΡΕCΒΗΙΑC L ΠΑΡΑ-
ΠΡΕCΒΑC M ΠΑΡΕCΒΗΙΑC N 9 ΤΟΝ L ΞΕΝΤΩΝΝΕΤΑCΚΟΤΕΝ N μετάσχοιεν]
sic R ΝΕΤΑCΚΟΤΕΝ M r ΜΕΤΑCΧΟΙΕΝ L Atticis] l anticis L 10 XENOPHON R r
XENOPHON (e ex corr.) L Xenoph. memorab. I 2, 7 Xenophon ἀπομνημονευ-
μάτων] .qs. MATON N ΑΡΟΜΝΕΜΟΝΕΥΜΑΤΟΝ L ΑΡΟΜΝΕΙ] ΕΜΟΝΕΥΜΑΤΟΝ R r ΑΠΟΝΝΕΝΙΟΝΕΥ-
ΜΑΤΟΝ M εἰ τις] ΕΠ*C (1) R r ΕΜC N ΑΡΕΤΕΝ r ΑΡΕΤ.ΜΕΝ N ΑΡΑΤΗΝ L 11
ΕΠΑΓΓΕΛ. ΑΜΕΝΟC M ΕΤΕ. ΑΤΙΕΑ. ΔΟΜΕΝΟC N ἐπαγγελλόμενος v. l. ap. Xen. ΑΡΤΥΡΙΟΝ
R ΑΡΤΙΡΥΟΝ N ΤΙΡΑΤ. ΤΙΟΤΙΟ. N 12 subiunctivos] d subiunctivis R P M D L sub-
iunctivas r subiunctiva O optativos] d optativis R P M D L optativus r optativa O
13 coniunctionibus D 14 duuitative P aliquid N greci P M L an D
15 ΑΡΑ ΑΡΑ R ΑΡΑ-ΙΝΕ spscr. r ΑΡΑΝ D ΑΡΑ ΑΡΑΜ L adicere ex corr. N Ni-
chil N igitur *om. P* coniunctione P que P N 16 p ean grece. a. coniu-
ctione P ean L greca M L quam] quae P 17 ei P coniunctiva D d
utrisque M constructionem] coniunctionem P coniunctionem constructionem
L quam] r quem R

p. 1142. 43 P.

p. 140. 41 K.

habent apud Graecos supra dictae coniunctiones, ad verba servare, ut et indicativo et optativo et subiunctivo possit adiungi. indicativo, ut Virgilius in VIII:

Si, tibi quae posco, promittunt — nam mihi facti

Fama sat est.

Terentius in Phormione:

Sic sum; si placeo, utere;

optativo [Virgilius] in VI:

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus

Ostendat.

subiunctivo Terentius in Phormione:

Si attigisses, ferres infortunium.

sed indicativo saepe coniunctum ostendit magis confirmari et credi rem sic esse vel fieri posse quam || dubitari. Virgilius in II Aeneidis:

Di, si qua est caelo pietas,

confirmative enim potius quam dubitative dicitur. idem | in VIII quod supra dictum est:

Si, tibi quae posco, promittunt — nam mihi facti

Fama sat est —, tumulo videor reperire sub illo

Posse viam,

credit enim facile promissuros. Terentius in Andria:

id si inpetro,

Quid alias malim quam hodie has fieri nuptias?

hic enim quoque sperat se impetraturum. idem in eadem:

Sed si quid tibi narrare coepi, continuam dari

Tibi verba censes.

et est hoc loco etiam illud attendendum, quod praeteritum indicativi cum praesenti solent coniungere, quando perfectionem rei res sequitur alterius altera. et in illius quidem, quae prior perficitur, significatione perfecto

1 ha5 P grecos PML supdictae P et indicativo] d et indicatio D
 2 subiunctivo D Verg. Aen. VIII 194 sq. 3 VIII N 6 terrentius ML
 Ter. Phorm. III 2, 42 cf. § 68 in Phormione om. P formione N 7 sic
 sumpsi placeo utere P 8 Virgilius] O om. RPML uerget D ut uirgilius r in
 VI om. P Verg. Aen. VI 187 sq. 9 aureus ab arbore P cf. § 78
 ramus] m ramos M 11 terrentius ML ut terrentius P in Phormione] om. P
 in formione NL immo in adelphis: II 1, 24 12 adtigisses D ferens. bi. for-
 tunium P 13 credi rem] r crederem RL 14 Verg. Aen. II 536 cf. lib.
 XVI § 6 aen. N aeneidos (PO) 15 dis Rr dic P dii MDNL 16 confir-
 matuue Rr si confirmative OL potius M dubitatiuae N duuitatiue P Verg.
 Aen. VIII 194 sqq. VIII M 19 repperire Rr 21 promissuros P terrentius
 ML Ter. Andr. III 2, 48 sq. 22 id] om. Bas. cum rell. codd. Ter., ex Pris-
 ciano ascivit Bentleius io L inpetro] P impetro rell. cum Bas. 23 as P
 nuntias P 24 Ter. Andr. III 2, 24 sq. cf. lib. XVII § 164 25 si om. P inar-
 rare D narare L occoepi D ocepri N v. lib. XVII l. l. 26 tibi uerba tibi cen-
 ses L uerba] d umba D 27 attendendum PMDN attendum L 28 soleant
 L; ad solent gloss. s. auctores add. n perfectionem] r perfectionem R prosectio-
 nem P insequitur P 29 et nullius quidem L prior] r plor R significa-
 tionem P

utuntur, praesenti vero in consequentis demonstratione, ut hic:

si quid tibi narrare coepi, continuo dari

Tibi verba censes.

idem in eunucho:

Quae vera audivi, laceo et contineo optime, 5

Sin falsum aut vanum aut fictum est, continuo pa-
lam est,

Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo.

idem in Andria:

Si te in germani fratris dilexi loco 10

Sive haec te solum semper fecit maximi

Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus.

Lucanus in I:

nec si te pectore vates

Accipio, Cirrhaea velim secreta moventem 15

Sollicitare deum.

85 indicativo enim usus comprobat hoc fieri et velim subiunxit promittens, cum hoc sit, posse minime egere Apolline, quod Graeci οὐκ ἄν βουλόμην dicunt, id est 'nolim penitus'. Terentius in Phormione:

si placeo, | utere, 20

absque dilatione ostendit hoc faciendum. idem in eunucho:

si dis placet,

Spero me habere, qui hunc excruciem meo modo,

rem enim, quam sperat, firmam esse ostendit; si enim dixisset 'si dis placeat', dubitare se ostendisset. idem in Andria: 25

1 uero insequentis N Ter. Andr. III 2, 24 sq. cf. l. libri XVII supra l.

2 quit P narare L occipi N continuo ^{dari} uerba tibi narare censes Ll dare
P 3 tibi dari uerba N uerba tibi dari O 4 Ter. eun. I 2, 23 sqq. 5 vera
om. P 6 Sin] d si D vanum] anum P uarium O finctumst Bamb. fictum'st
(O) palamst Bamb. palam'st (O) 8 rimarum] d rimax D rimarusū M
sum hac] suntha P 9 Ter. Andr. I 5, 57 sqq. in Andria om. P andrea L
post Andria: si confirmatiue posuit add. ML 10 germani] d germini D
frī P 11 hec D haec te] sic duo codd. Ter., reg. et acad., et Donatus ms.
Bentleii te haec Bas. Vatic. al. codd. Terentii feci P maximi Bas. 12 in
rebus fuit r 13 Item lucanus P Luc. Phars. I 63 sqq. in l om. P 14
peccore M 15 accipio] sic Voss. A uel accipio sup. tin. B accipiam Voss. B pr.
cum al. codd. Luc. accipio P Cirrhaea] I, Luc. Voss. A cirrhea RMDN cirrea P
chirrea r chirrea OL chyrea Voss. B mouentem et N 16 solitare P 17
indicativo] sic R Indicatiui corr. m. rec. in R comprobat PO hoc] d haec D
uefim L subiunxit PN 18 poss& M appolline L Graeci — peni-
tus] greci nolim penitius dicunt P βουλόμην] 3 ΒΟΥΛΟΙΜΙ ROL ΒΟΥΛΟΜΙ M ΒΟΥ-
ΛΟΤΗΝ Dr ΒΟΥΛΟΤΗΝ N 19 poenitus L post penitus: Idem iur X (Luc. Phars.
X 88 sq.): Si tua restituit (sic cum uno alterove Luc. cod. r restituet OD Luc. Vra-
tislav. tert. restituat codd. Luc. plerique; Vossianus ad h. l. non excerpsti) veteri me
dextera fato (facto D) | Amplector (Complector codd. Luc.) regina pedes add. ODr
terrentis ML Ter. Phorm. III 2, 42 cf. § 68 21 Ter. eun. V 3, 10 sq.
22 si displicet L diis MODNr 23 excruciem] r ea cruciem L ea. cruciem R
cruciem MD excruciem meo] sic etiam Prisc. cod. veterrimus a Bentleio ad l. Ter.
comm. l., Bentleius meo excruciem Bamb. Bas. meo] in eo D 24 infirmam P
dij[dixisset N si displicet L diis MODNr 25 Ter. Andr. I 3, 5 andrea L

p. 1143. 44 P.

p. 142 K.

Si illum relinquo, eius vitae timeo; sin opitulor, hu-
ius minas;

utrumque enim sibi certum esse ostendit. idem in adelphis:

Ego in hac re nihil reperio, quam ob rem lauder tan-
topere, Hegio.

Meum || officium facio: quod peccatum a nobis ortum
est, corrigo,

Nisi si me ex illo credidisti esse † numero hominum,
qui ita putant,

Sibi fieri iniuriam ultro, si quam fecere ipsi expostu-
lent.

ecce hic nisi credidisti dixit pro 'credis'. similiter indicativis utuntur, 86
quando in ipsis esse vel fuisse rebus aliquid volunt ostendere, ut Cicero
de praetura urbana: qui si condemnatur, desinent homines
dicere, his iudiciis pecuniam plurimum posse; sin absolvi-
tur, desinemus nos de iudiciis transferendis dubitare. Vir-
gilius in VI:

Si potuit manes arcessere coniugis Orpheus,

Si fratrem Pollux alterna morte redemit,

Itque reditque viam totiens,

de rebus, quas sine dubio factas esse vult ostendere, indicativis est usus
cum supra dicta 'si' coniunctione. quando vero dubia res ostenditur, utrum 87
fieri possit necne, vel per inductionem, id est καὶ ὑπόθεσιν, subiuncti-
vis magis utuntur. Virgilius in VIII:

Sed si quis, quae multa vides discrimine tali,

1 sia opitulo R si non opitulo P 3 ostendit sibi certum esse P Ter.
adelph. IIII 3, 1 sqq. 4 nihil etiam Bemb. Bas. nichil N, leg. nil repperio D
Bas. laudare P tontopere M 5 egio N 6 mecum officium D offi-
cium] l officio L peccatum L 8 si] add. Lr om. R rell. cum libris Ter. dett.
me in illo credidisti esse hominum numero Bemb. Bas. 9 ita] add. r om. R
rell. 10 iniuriam ultro fieri N iniuriam] r inriam R iniuria M ultro in mg.
add. l fecere] r facere RMONL expostulent] d expostulant D Bas. codd. Ter.
Bentleiani expostules Bemb. 12 hic] enim N indicativis ex indicativis corr. L
13 Cic. in Verr. or. II 1, 2, 6 14 de praetura urbana om. P condēpnatur
N ab homines inc. V, cuius prima duo fol. lacera et passim adrasa continent
haec frustula: fol. 1° ab homines ut dictum est — additione forte (p. 246 lin. 7),
fol. 1° ab [affirmati]ve dixit (ibid. lin. 15) — Statius in (p. 247 lin. 8), fol. 2° ab
[subi]unctivo (ibid. lin. 17) — non eam ne (p. 248 lin. 7), fol. 2° a [fefel]lit (ibid. lin.
13) — ἀναστροφα, ubi (p. 249 lin. 5) inde a φεις inc. fol. 3 i. e. integrum primum; per
haec apospasmata vv. ll. quas dignoscere potui adnotavi 15 dicere L discere in his D
iudiciis] Cicero iudiciis R P M O N L et ex corr. in ras. d indie (rell. lac. hausta)
V plurimam M apsoluitur V L (uel b in mg. L) absolutus P 16 iudiciis M
transferendis P Vergt nomen scribere solet V Verg. Aen. VI 119. 121 sq.
17 in VI om. P 18 manes] Pal. ex corr. manis Med. Rom. Pal. pr.
arcessere Med. Rom. arcersere Pal. arcesere L coniugis L 20 Itque] r idque
VRL itaque P 21 jdbuo L factas] r facta R ostendere vult (O) indi-
catis est usus L usus ut cum P 22 si** (ue?) L 23 vel om. (MO) in-
ductione P id — ὑπόθεσιν om. P κατ RMDL **† V kata Nr υποθεσιν
DNL υποθεσιν M 24 utuntur] iunguntur N Verg. Aen. VIII 210 sqq. in
VIII om. P 25 sed quisq. multa P vides in mg. add. l tali] sic etiam

p. 1144. 45 P.

p. 142. 43 K.

Si quis in adversum rapiat casusve deusve,
Te superesse velim.

idem | in bucolico:

si quis tamen haec quoque, si quis

Captus amore legat.

5

Cicero tamen: si quis vestrum, iudices, aut eorum, qui ad-
sunt, forte miratur, additione forte cum indicativo est usus loco sub-
iunctivi cum dubitatione positi. Terentius in Andria:

Si eveniat, quod di prohibeant, †discidium.

Cicero in Invectivarum: si te parentes timerent atque odis-
88 sent tui. nec aliter possunt suppositiva sive inductiva, quae ὑποθετικά
Graeci vocant, proferri nisi per subiunctivum. idem in eodem: nunc in-
tellego, si iste, quo intendit, in Malliana castra pervenerit,
neminem tam stultum fore, qui non videat, coniurationem
esse factam, 'ὄς οὐκ ἂν εἶδῃ' ἢ 'οὐκ ἄρα εἶδελή', affirmative dixit. idem 15
in II: et erunt, qui illum, si hoc fecerit, non improbum, sed
miserum, me non diligentissimum consulem, sed crudelissi-
mum tyrannum existimari velint, βούλοιντο ἄρα: hoc quoque affir-
mative dixit. similiter Virgilius in VIII:

similis si cura fuisset.

20

idem in XI:

Esset par aetas et idem si robur ab annis.

80 est tamen quando etiam in dubiis utuntur indicativo cum 'si' coniunctione, ||
ut Virgilius in VII:

aut si qua id fortuna vetabit,

25

Verg. Fr. tali*** Pal. talis Rom. 1 deusve] d deasue D deus uetere superesse P 3
Verg. ecl. 6, 9 sq. (def. Med.) in bucolico — legat om. P bucolico L
5 amore] rdl more VRML amouere D amor. re Rom. leget v. l. codd. Verg.
6 Cic. in Q. Caecilium div. 1, 1 cf. § 92. 102 vestrum] utrum M assunt
rn et sup. ras. l 7 miratur] sic ex mira corr. r mirantur codd. Cic. plerique
cum additione N forte Cum indicatio Rr indicatius P 8 terrentius ML
Ter. Andr. III 3, 36 9 siue ueniat RPODL si eue | ueniat l di] Bas. et
sic Terentius dii codd. discessio Terentius dissidium N 10 Cic. in Catil. or.
I 7, 17 in I inuictivarum om. P atque ex adque corr. D hodissent N
11 subpositiua D quae — uocant om. P graeci υποθετικά gr̄i uocant L ὑπο-
θετικά] r υποθετικά D υποθετικά R 12 Cic. in Catil. or. I 12, 30 intelligo
Dn 13 quod P tendit Cic. Enmeranus manliana codd. Cic. plerique per-
uenerit] d perueneri ni f. D 14 qui non] quin v. l. ap. Cic. factam esse et
esse patefactam et patefactam esse vv. ll. codd. Cic. ὄς οὐκ ἄρα' εἶδελή (?) οἰκα-
παιδῆνι O ὄς — dixit om. P ἄν] N N εἶδῃ] d εἶδῃ M εἶδῃ D εἶδῃ N;
num εἶδῃ? cf. tamen Bultmanni gramm. Gr. mai. II 161 ed. alt. ἦ] N MDL
οὐκ] d οἰκ N γ.κ M οἰκ D εἶδελή] π εἶδῃ R εἶδῃ D εἶδῃ M εἶδῃ N ἰδοῖν 2
Cic. in Catil. or. II 7, 14 16 in II: et om. P illud L improbum (V) R
MNL sed] n se N 17 miserum] timidum multi codd. Cic. consulem N
18 tyrannum (OL) existumari O existimari P existimare Nr uelint] r
uolunt R βούλοιντο] d βουλοιστο D βούλοιντο ἄρα om. P affirmative P
19 Verg. Aen. VIII 396 in VIII om. P 21 idem — annis om. P Verg.
Aen. XI 174 22 esset ***ar aetas V etas N robur M 23 etiam om. P
indicatius P 24 Verg. Aen. VIII 214 sq. in VIII] om. P in VII N
25 aut] At N id sup. lin. add. N fortuna L uitabit Rom.

p. 1145 P.

p. 143. 44 K.

Absenti ferat inferias,
vetabit pro 'vetet' dixit metri causa. nam in eodem sensu subiunctivo
est usus:

Si quis in adversum rapiat casusve deusve.
5 est tamen quando per defectionem 'si', quomodo etiam 'ut', subiunctiva
proferuntur et subaudiuntur supra dictae coniunctiones, ut Iuvenalis in I:

Graeculus esuriens in caelum, iusseris, ibit |
pro 'si iusseris'. Statius in II Thebaidos:

mutatosque velint transumere cultus,
10 Et Pallas deceat pharetras et Delia cristas
pro 'si velint'. Virgilius in VI:

tu quoque magnam

Partem opere in tanto, sineret dolor, Icare, haberes,
deest 'si'. Horatius in I carminum:

15 sapias, vina liques

pro 'si sapias'. et sciendum, quod, quomodo apud Graecos το 'έάν' sub- 90
iunctivo, το 'εἰ' vero et indicativo et optativo et subiunctivo invenitur con-
iunctum, sic et apud Latinos 'si' coniunctio, quae utrumque demonstrat,
quando consequentiam significat, sine dubio indicativo adiungitur, ut 'si
20 ambulat, movetur; si vivit, spirat', quando autem causalis est, magis sub-
iunctivo; est tamen, quando et indicativo consociatur, ut 'si doceam, disce'
vel 'discis' vel 'discas' et 'disces', et 'si prodest tibi, fac' et 'facis' et 'fa-
cias' et 'facies'.

Iste igitur modus, id est subiunctivus, ut breviter vim eius colligam, 91
25 apud Latinos est quando dubitationem, est quando comprobationem, est
quando possibilitatem significat, in qua sunt etiam illa, quae [ὑποθετικῶς]
suppositivae inducuntur: dubitationem, ut Virgilius in III Aeneidis:

1 absente P 2 dixit] & P subiunctivo ex subiunctivum corr. N Verg.
Aen. VIII 211 4 in om. D rapit P 5 subiunctivo (?) ex subiunctivum mut.
N 6 supradicte PN Iuv. sat. I 3, 78 in I om. P 7 graeculus P gre-
culus ML *** esuriens V esu. P essuriens l ***seris Iuv. Pith. m. pr. si ius-
seris codd. aliquot Iuv. dett. 8 si om. P Item statius P Stat. Theb. II
242 sq. in II om. P V O 9 velint] sic etiam Stat. Cass. al. velit v. l. ap.
Stat. transumere] RPON Stat. Cass. transumere r transumere D 10 et pro
pallas D deceat] sic etiam Stat. Cass. al. doceat RMOD cum codd. nonnullis Sta-
tianiis 11 Item uergilius P Verg. Aen. VI 30 sq. in VI om. P 13 opere]
sic etiam Fr. operare Rom. in tanto] ex corr. r in tanto O dolqri care P
iacare L (care haberes om.) Rom. 14 si] enim si O si enim M Horatius]
ex haratius corr. L .Item oratius P Hor. carm. I 11, 6 in I carminum
om. P 15 vina] Horatius bina RPLd pina D bona O bine M linques Odr
16 grecos PM to ean P 17 to ei P conunctum] subiunctivum P
18 utrimque R 19 consequentia L 20 autem om. P casualis VR sub-
iunctivo] d adiunctivo D subiunctivo est. tamen P 21 et om. L sociatur P
disce] disces P 22 disces] d dices P et facias sup. lin. add. d 24 id
est om. P subiunctivus R collegam P 25 dubitationem et quando O con-
probationem & est P est] et O 26 illa om. O ὑποθετικῶς] om. R υποθετι-
κῶς L υποθετικῶς D υποθετικῶς M id est υποθετικῶς N 27 subpositivae VD
inducuntur dubitatione uerqi eloquar P Verg. Aen. III 39 sq. cf. lib. XVI
§ 12 II M aeneidos (O) enq̄ D eñ. N

Eloquar an sileam? gemitus lacrimabilis imo
Auditur tumulo.

idem in I:

O quam te memorem, virgo, namque haut tibi vultus
Mortalis,

εἶπομι ἄρα, et Terentius in eunucho:

Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem,
Cum accersor ultro? an potius ita me comparem,
Non perpeti meretricum contumelias?

approbationem, ut Virgilius in IIII Aeneidis:

Si mihi non animo fixum immotumque sederet,
Ne cui me vinclo vellem sociare iugali,
Postquam primus amor deceptam morte fefellit, ||
Si non pertaesum thalami taedaeque fuisset,
Huic uni | forsán potui succumbere culpae,

92 fuisset ἐγγόνει ἄρα. et notandum, quod et forsán dubitationis adverbium et potui possibilitatis verbum cum infinito posuit, pro quibus sufficeret, si subiunctivum posuisset 'huic uni succubissem culpae'. docuit igitur poeta, quae sit vis subiunctivi possibilitatem significantis. idem in eodem:

Set mihi vel tellus optem prius ima dehiscat

Ante, pudor, quam te violo,

optem, εὐχολήην ἄν, affirmative dixit. in eodem:

sese interea quando optima Dido

Nesciat et tantos rumpi non speret amores,

1 lacrimabilissimo Rr 2 additur P 3 Verg. Aen. I 327 sq. in I om.
P 4 memor est L memore vergi. namque P nanque L haut] Verg.
Med. m. pr. Rom. aut VRPML cum Pal. haud (O)rd aud N hau D Med. corr.
5 Mortalis] sup. lin. r om. P m. VRL 6 εἶπομι Rr εἶ.πομι VD εἶπομι L πομι
N εἶπομι ἄρα] om. P et] om. VD ut M terentius ML Ter. eun. I
1, 1 sqq. cf. lib. XVI § 5 7 igitur] d itur D non] nam O 8 accersor] rd
accessor RPNDL accensor M comparem] P comparem M comparem (ex +sparem
corr. L) rell. 9 meretricum L miritricum D 10 approbationem] n adprobatio-
nem PMD abprobationem N Verg. Aen. IIII 15 sqq. in IIII Aeneidis om. P
aeneidos (O) en. N 11 sederet] Med. Fr. et ex sederes corr. Pal. sideret
Rom. 12 nec nime vinculo sociare (vellem om.) P cui] cum L vinculo N
uellem ex uelle corr. Fr. 13 primos M decepta Rom. et ex decepta
corr. Fr. mortem PM 14 pertesum PMDLr et ex per te sum corr. N
partesū R par taesū V taedaeque RMD tetaeque N thedaeque P fuisset] sic
Rom. Fr. et ex corr. Pal. fuissent PODL Med. Pal. m. pr. Fr. m. alt. 15 uni
om. P forsán] om. N add. n, ex forsitan corr. Fr. forsam Pal. Rom. potui
succumbere (s) Fr. subcumbere PD culpe MD 16 fuisset] d om. N fuis-
sent OD fuisset ἐγγόνει ἄρα om. P ἐγγόνει] d ετεγονει R ετεγονει r ετε-
γονει D ετομι N 17 possibilitatis M finito P sufficeret VR 18 sib] M
posuisset et P uni] cū M subnissem P 19 igitur] enim P uim P
significantis] habentis P Verg. Aen. IIII 24. 27. 20 set] V Med. sed rell.
optem dimittere prius Fr. 21 uiolem Nr 22 optem om. O εὐχολήην ἄν]
(O)α om. P εΥΧΟΙΜΙΑΝ L εΥΧΟΙΝΙΑΝ VRDI εΥΧΟΙΝΑΝ M εΥΧΟΥΝΑΝ r G. εΥΧΟΙΝΑΝ N
adfirmatiue P Verg. Aen. IIII 291 sq. (def. Rom.) 24 rumpit P speret] d
sperat MD mores M

p. 1146 P.

p. 145. 46 K.

nesciat et non speret affirmative dixit. similiter Cicero in principio Verrinarum: si quis vestrum, iudices, aut eorum, qui ad- sunt, forte miratur, me, qui tot annos in causis iudiciisque publicis ita sim versatus, ut defenderim multos, laeserim neminem, ita sim dixit non dubitans, sed approbans, οὕτως ἄρα ἀναστραφεῖς εἶην.

Sciendum tamen, quod tam 'ut' coniunctione causali quam 'si' sequentibus cum verbis subiunctivis vel antecedentibus, etiam antecedentia vel sequentia quoque frequentissime per subiunctivum modum proferre solent Romani, et maxime 'qui' adiuncto vel 'quae' vel 'quod' rationem colligentes vel dubitationem ostendentes, ut 'rogabam, ut te ostenderes qui fueris' et 'placebas, si diceres quod feceris', quod per ἄρα coniunctionis additionem solent Graeci significare. Virgilius in VI:

Quem socium exanimum vates, quod corpus humanum

Diceret,

λέγοι ἄρα. Cicero in invectivarum II: quaesivi a Catilina, nocturno conventu apud M. Laecam fuisset necne? ἐγεγόνει ἄρα: hic interrogative protulit. Virgilius in III:

Eloquar an sileam?

ἢ ἄρα σιωπήσω; dubitative posuit. Horatius in I carminum: | cur apricum

Oderit campum, patiens pulveris atque solis, oderit, μῆσοι ἄρα, quamvis idem sit etiam indicatiyi futurum. Cicero

1 affirmativae P affirmata V Cic. div. in Q. Caecilium 1, 1 cf. § 87 in principio Verrinarum om. P 2 qui. as5 ex quia5 corr. L assunt N 3 mirantur L qui per tot codd. nonnulli Cic., Quint. III 1, 49 publicis V publicus P 4 defenderim codd. nonnulli Cic. leserim MDN lederim P 5 dixit d P dixit non quam s'm non L adprobens PMD οὕτως — εἶην] om. P οΥΤΑΟΣ D ΟΥΤΩ M ἀναστραφεῖς] d ΑΝΑΣΤΡΑΦΕΙΣ D ἀναστραφεῖς εἶην] ΑΝΣΤΡΑΦΕΙΝΗ N 6 εἶην] d ΕΙΝΗ VR ΕΙΝ D ΕΙΝΗ L 7 quam] cā D qū d 8 antecedentibus V 9 frequentissime quoque P proferre] r perferre VRP 10 maxime quod adiuncto qui vel quae vel quod O adiuncto om. P que PN 11 rogabam] abroga P te om. O 12 fueris ut et M placebas idiceret P si] qui V ara D ἄρα P 13 additionem] r additionem R greci PM significarent P Verg. Aen. VI 161 sq. in VI om. P 14 quem socium exanimum] quaeo exanimum P exanimem. N Med. humanum] ex humanu* corr. M hamatidum P 17 ΛΕΓΟΥ L ΛΕΤΟΥ N Cic. in Cat. or. II 6, 12 cf. § 149 in om. PMDNL in secundo inuectivarum (O) II om. P catilina L nocturno] in nocturno vel an in nocturno vel a nocturno vel in nocturno libri Cic. et sic an nocturno fort. Prisc., cum inter Catilina et nocturno voc. an facillime vel omitti vel excidere potuerit 18 M. Laecam] mī laecā corr. ex milae tam L deū laetā M laecam (O) d letam D ἐγεγόνει ἄρα] om. P ΕΤΕΤΟΝΕ ΙΑΡΑ V ΕΝΕΦΟΝΕΙ ΑΡΑ N ΕΓΓΟΝΕΙ ΑΡΑ M ΕΓΕΓΟΝΙ ΑΡΑ ex ΕΡΕΠΟΝΕΙ ΑΡΑ mut. L 19 Verg. Aen. III 39 in III om. P III Aeneidos (O) 21 ἢ ἄρα] ΗΡΑ R ΝΑΡΑ N Lr ἢ ἄρα σιωπήσω om. P ΗΑΡΑΚΤΟΠΕCΩ in ras. d CΙΩΤΗΩ N Hor. carm. I 8, 3 sq. pcarminum P 23 hoderit N campum] r cappum R patiens M 24 μῆσοι ἄρα] om. P ANCOI APA (ANC in ras.) Dd NICNΩAPA N etiam] spscr. in L et P indicatiyi futurum] r indicatiuum futuri R futurum indicatiui P Cic. in Cat. or. II 6, 13

p. 1046. 47 P.

p. 146 K.

invectivarum II: cum ille homo audacissimus conscientia convictus primo reticuisset, patefeci cetera, quid ea nocte egisset, *ἐπεπράξει* || ἄρα, quid proxima constituisset, *διατετυπᾶκε ἄρα*, quemadmodum esset ei ratio totius belli descripta, ἦν 95 ἄρα *διαγραφῆεις ὁ λογισμός*, omnia affirmative dixit. idem in praetura Siciliensi: quare cuiusmodi putamus esse illa, quae negat, cum haec tam improba sint, quae fateatur? Graece enim hoc quoque interpretantes dicimus ἄπερ ἄρα ἀρνείται, ratione colligentes confirmantesque quod dicitur. idem in eodem: hoc postulatum de statutis ridiculum esse videatur, qui rem sententiamque non 10 respiciat, οὐκ ἄρα κατίδοι. Terentius in Phormione:

Ita fugias, ne praeter casam, quod aiunt, οὕτως ἄρα φύγης. idem in Andria:

Quae sit rogo,

τίς ἄρα ἐστίν; in eadem:

Quam timeo, quorsum evadas,

ποῖ ἄρα ἀποβῆς;

Nam si illum obiurges, -vitae qui auxilium tulit,

Quid facias illi, qui dederit damnum aut malum?

τί ἂν ποιῆς ἐκείνω, ὅς ἄρα δεδωκὸς ἦ ζημίαν ἢ κακόν;

1 invectivarum II om. P conscientia] *ex corr. d* consequentia *ni f. D* 2 conuinctus N commotus v. l. ap. Cic. prima O reticuisset P quid *ex ἤ corr. L* quide anocte R quide anocte Vv eanocte M 3 egisset ubi fuisset *multi codd. Cic.* ἐΠΕΠΡΑΞΕΙ O ΕΤΕΠΡΑΞΕΙ r ΕΝΤΑΡΑΞΕΙ N ἐπεπράξει ἄρα om. P PA V in proxima vel inproximam vel in proximum *codd. Cic.* constituisset ait εΙΠΤΩΚΕΙ N ΔΙΑΤΕΤΥΠΩΚΕΙ R ΔΙΑΤΕΤΥΠΩΚΕΙ M ΔΙΑΤΕΤΥΠΩΚΕΙ D ΔΙΑΤΕΤΥΠΩΚΕΙ M ΔΙΑΤΕΓΙΡΩΚΕΙ d διατετυπᾶκε — esset om. P 4 PA M quemadmodum VRNL eset V descripta] l describā L ἦν — λογισμός om. P HH N 5 ΔΙΑΓΡΑΦΕΙ *ni f. M* διαγραφῆεις ὁ] ΔΙΑΓΡΑΦΙΟΙΣ D ΔΙΑΣΡΑΦΕΙΣ N ΛΟΤΙΣΜΟΣ VD ΛΟΡΙΣΜΟΣ d ΛΟΓΙΣΜΟΣ M ombia] oia D affirmative P affirmative V Cic. in Verr. or. II 2, 57, 141 6 siciliensi P silicensi L siciensi M urbana siciliensi N esse illa] P cum *codd. Cic.* illa esse *rell.* 7 improba] P improba RODN imbroba V iuprobia M fateantur L grece PMNd greci D 8 interpiante didicimus P ἄπερ ἄρα ἀρνείται om. P ΑΠΕΠ r ΑΠΕΤΤ N ἀρνείται] d ΑΡΝΙΤΑΙ V ΑΝΕΙΤΑΙ D ΑΡΝΕΤΙΑΙ N rationem (M) 9 Cic. in Verr. or. II II, 60, 148 de statutis V destituis P 10 qui] *sic Cic. Lag.* 42 m. pr. ei qui *rell. codd. Cic. omnes* 11 οὐκ ἄρα κατίδοι] om. PD *add. d* κατίδοι] (O) 2 ΚΑΘΕΙΛΟΙ VRMLd ΚΑΘΕΙΛΟΥ N terrentius L terrentius M Ter. Phorm. V 2, 3 mittas

12 ita m. rec. corr. in L praeter casam (*mittas m. rec. sup. lin. add.*) Bemb. causam DNL cum Bas. casum M aiunt] *sic m. rec. + sunt pr. Bemb.* adiunt M 13 οὕτως ἄρα φύγης] om. D ΟΥΤΟΣ ΑΡΑ ΦΥΓΗΣ d οὕτως] (O) 2 (ὅπως 2) ΟΥΤΟΣ RPMNL ΟΙΤΟΣ V ΑΡΑ ΑΡΑ ΦΙΓΗΣ L ΦΥΓΗΣ r ΦΥΤΗΣ N ΦΥΓΟΙΣ (O) Ter. Andr. I 1, 97 14 que D roga d rogiti. CΑΡΑ P 15 τίς ἄρα ἐστίν; om. D *add. d* Ter. Andr. I 1, 100 in edem P 16 cursum M evades D 17 ποῖ ἄρα ἀποβῆς] om. D *add. d* (v. v. l.) ΠΟΥ VRPLD ΤΙΟΥ N ὤΡΑ P ΑΡΑ ΠΟΡΗΣ Md ΑΤΙΟΒΗΣ V ΑΟΒΗΣ N Ter. Andr. I 1, 115 sq. 18 ^{al}tulit Bas. 19 facias] *sic Bas. facies RMNL* dederit (d) V dāpnum N 20 τί — κακόν;] om. PD ἄν. *spscr. d* τί ἂν] ΠΑΝ N ΠΙ+ΑΝ r ποιῆς] ποιήσοις M ΠΟΙΝΕΟΙΣ V ΤΙΟΙΝΟΙΣ N ποιήσεις (O) ΤΙΟΙΝΟΣ L ΕΚΡΙΝΩΣ L ΕΚΡΙΝΟC-ΔΡΑΕΛΩΝΟ. (*rell. — κακόν om.*) N ὅς δέδωκε (O) ΔΕΔΕΚΩC L ΖΗΜΙΑΝ M

p. 1147. 48 P.

p. 146—48 K.

Ἄν quoque Graeca coniunctio quotiens apud Graecos ponitur possibilitatem significans, quae apud illos indicativi quidem modi vel prae|terito imperfecto vel ἀορίστῳ - quem nos non habemus, nisi quod pro eo et pro παρακειμένου prae|terito perfecto utimur - et plusquamperfecto adiungitur, 5 optativis autem omnibus, quippe coniunctis cum supra dictis tribus tempo- 96 ribus - praesens enim optativum et praeteritum imperfectum idem est, et praeteritum perfectum et plusquamperfectum, et futurum et ἀόριστον quod vocant tempus - coniungitur —, nostri ergo quoque in omnia illos sequentes, quando possibilitatem demonstrare volunt, optativis sive subiunctivis 10 utuntur verbis, ut Terentius in Phormione:

Neque defetiscar usque adeo experirier,

Donec tibi id quod pollicitus sum effecero,

οὔτε ἔξατονήσοιμι ἄν. sic ergo quod illi solent et per indicativum et per optativum facere addentes ἄν coniunctionem Graecam, nos subiunctivis per 15 se positus solemus demonstrare: 'docuissem, si discere voluisses', ἐδίδαξα ἄν, εἰ μαθεῖν ἠθέλησας, id est 'poteram docere'. similiter 'docerem, si 97 discere velles', id est 'docere poteram'. et praeteritis quidem utentes ostendimus, rem, quae potuisset facta esse, non esse factam; praesenti vero vel futuro subiunctivo utentes in huiusmodi constructione ostendimus, 20 posse fieri aliquid, nisi quid impediatur, ut 'doceam, si velis', id est 'possum docere, si voluntas tua non impediatur'; similiter in futurum 'docuero, si volueris', id est 'potero docere, si volueris'. Horatius in I carminum:

ZEIMIAN V EHMIAN L ἦ] N R κκον M 1 an Pd AN N greca PM con- iunctio V apud V grecos V 2 significansq; apud V indicatio quidem modo O 3 imperfecto M imperfectū infinitum de hoc tēp̄. require in primo libro de uerbo ubi de cognatione tēporū tractat quem nos D^{sup.} lin. add., infinitum — tractat

del., in mg. add. ΛΟΡΙΣΤΩΝ. I. d in p̄fēc et aliis quem nos P ΛΩΡΙΣΤΩΙ L ΛΟΡΙΣΤΟΙ N nisi p. i. quib, nos p̄fēc. p̄terito utimur et cū plusquāperfecti iungant. n̄i quoque quando possibilitatem med. om. P 4 ΠΑΡΑΚΕΥ. ΜΕΝΟΥ V ΠΑΡΑΚΕΙΝΕΝΟΥ M ΠΑΡΑΚΕΙΝΕΝΟΥ D et cum plusquamperfecto VRODL adiungitur] r adiungunt VRL 5 optativis] r optavis R autem om. N 6 praesens d praesens D imperfectum VD est praeteritum (et om.) O 7 .ΕΤΑΟΡΙΣΤΟΝ. D ΛΟΡΙΣΤΟΝ (et om.) N

8 coniungitur V coniungitur R ergo om. O 9 demonstrare] significare P optativis] r optativus R optativus N subiunctivus V 10 verbis om. P terentius ML . Ter. Phorm. III 1, 23 sq.; ad v. 23 cf. lib. X § 22 in Phormione om. P 11 defetiscar M defetis carusque L de fetis carusq. V de fetis carus qui deo experirer P usque] d usque D experiri d 12 expollicitus D effecero P 13 οὔτε— illi], & quod greci P ΟΥΤΕ ΕΞΑΤΟΝΗΘΩΙΝ r ΟΥΤΕ

ΕΞΑΤΟΝΗΘΩΙΝ M ΟΥΤΕΕΞΑΤΟΝΗΘΩΙΜΙ L ΟΥΤΕΞΑΝΤΟ. ΗΗΘΩΗ Dd ΟΥΤΕΞΕΘΕΘΩΙΝ N sic] d si D 14 faceret. P addentes — graecam om. P AN D 15 ut docuissem (M) discerem uoluissēs P ἐδίδαξα] in ras. d ΕΑΙΜΕΑ N ἐδίδαξα

— docere] & poterā docerem P 16 ANE IMAΘEIN V MAΘ^EINEΘEACAC (EACAC in ras.) Dd MAΘEINNEANACAC M MEI INNE EACAC N docere si uoluisses discere. si- militer M 19 subiunctiu P huiuscemodi (MOL) eiusmodi P constructione ex constructionem corr. N 20 taliquid P quid] r qui R impediatur P si] cum P uellis V 21 impediatur] r impediatur D impediatur V futuro P(O)

docuero V 22 id est — volueris om. R add. r ora N Hor. carm. I 6, 13 sq.

Quis Martem tunica tectum adamantina
Digne scripserit?

pro 'scribere potuerit'.

98 Illud quoque sciendum, quod, quotiens paenitere nos rei non factae demonstrare volumus, subiunctivo utimur, ut Virgilius in IIII Aeneidos:

faces in castra tulissem,

Implessemque foros flammis natumque patremque

Cum genere extinxem, memet super ipsa dedissem,

id est 'cur faces in castra non tuli, quod debui facere? cur non implevi¹⁰ foros flammis? cur non natum patremque extinxi et supra memet ipsa dedi?' potest tamen et hoc possibilitatis esse. ostendit enim, se po-
XI 99 tuisse, nisi demens fuisset, haec facere ideoque se paenitere. quod autem Atticum morem sequentes his utuntur, necessarium esse existimo, illorum etiam auctoritate hoc comprobare. Plato in Alcibiade II: πάντας¹⁵ οὖν ἄν φάντες, ὡ' Ἀλκιβιάδη, τοὺς ἄφρονας μάλινεσθαι ὀρθῶς ἄν φαίμεν. in eodem: καὶ τό γε ἔσχατον εὐχόμενοι ἡμῖν αὐτοῖς τὰ κάκιστα. ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἄν οἰήθειη, ἀλλὰ τοῦτο γε πᾶς ἄν οἶοιτο αὐτὸς ἑαυτῷ τὰ βέλτιστα εὐξασθαι, ἀλλ' οὐ τὰ κάκιστα. τοῦτο μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ κατάρρα τινί, ἀλλ' ²⁰ οὐκ εὐχῆ ὁμοίον ἄν εἴη. κακὸν ἄρα, ὡς εἴκεν, ἐστίν

1 matrem P tunica P tectum] d tecum DL 3 poterit PL 4
Illud V panitere Rr facte P facta M 5 uolumus P uolum M Verg.
Aen. IIII 604 sqq. (deficit Rom.) in IIII Aeneidos om. P aeneidis L eū
N 8 impleissemq. foros D flammis MD 9 genere] r generem RP extinxem
(c?) N extrinxissē P extinxissim M extinxissem L meme P super] NOR et
sic. lib. X § 11 sine v. l. cum Med. Pal. supra VRPMDL 10 est om. L tulli
Rr cur non implevi — dedi] & cetera quae non feci cur non feci P implevi D
11 extinxi (c) N extinxi M super N(O) 12 tamen ex hoc possibilitatem
ostenderet, Ostendit P 13 hoc facere N quod autem — protulit (p. 254 lin. 3)
om. P autem] at L li l 14 Atticum] r aticum R utuntur romani r(M)
15 auctoritate ex auctoritate corr. N Plat. Alcib. II c. 3 p. 139 C Steph. in
aliciadiade (II om.) D in III alcibiade O πάντας—ὡφελῆσαι (p. sq. lin. 12) om. D
GR. add. d ITANANITANTECWAAKIBIAIN, sqq. — φαίμεν om., N πάντες v. l. codd.
Plat. 16 ΩΥΝ R ἄν om. nonnulli codd. Plat. φάντες](O)α Plato ΠΑΝΤΕC
VRL ΤΙΑΝΤΕC M ΑΛΚΙΒΙΑΔΕ L ΑΦΡΟΝΑC V ΜΑΙΝΕCΘΑΙ RΜ ὀρθῶς](O)π
Plato ΟΡΕΥC M ΡΕΥC R ΡΕΥC V ΟΡΘΟC L 17 φαίνμεν L Plat. Alcib. II c. 6
p. 143 B Steph. καί—ἄγνοια] ΚΕΙΧΙΟΜΟΙΟΝ.ΑΝ.ΙΚΑΚΟΝ.ΑΠΑΥCΘΕΙΚΕΠΕCΤΙΝ. i. e. οὐκ
εὐχῆ—εἴκεν, ἐστίν et praecedentibus et sqq. om. N τό γε] ΤΟΤΕ VR ΤΟΥΕ L
ΕΙΧΟΜΕΝΟΙ V ΕΚΥΟΜΕΝΟΥ L 18 οὖν] α, Plato, om. codd., 'excidit ut videtur se-
quente οὐδεὶς' Spengelius ed. Varr. de l. L. p. 654 ΟΥΔΕC R ἄν om. codd.
Platonis, cui ex Prisc. add. est a Bekkero et a Buttmanno ΟΙΘΕΙ.ΝΑΛΛΑ R ΟΥ ΕΙΘΕΙ
ΝΑΜΑ L τοῦτο — ἄν] ΤΟΥΙΑΓΕΤΙΕ CΑΝ M γε] TE VR TH L 19 οἶοιτο L
post οἶοιτο vel ἱκανὸς εἶναι vel ἱκανῶς εἶναι vel ἱκανὸς (sic Bekkeri E) add.
codd. Plat., delenda censet Spengelius l. l. p. 655 ΕΥΤΩΙ M ΑΥΤΟΥ L αὐτῷ codd.
Plat. ΒΕΑΤΙCΤΑ L ΕΥΞΑCΘΑΙ M 20 τοῦτο] ΤΟΥΤΩ VR ΤΑΡ VR ΟC L
ΑΔΗΕΥC M καί] om. codd. Plat. ΚΑΥ V ΤΙΗΙ L 21 οὐκ—ἄν] ΟΥ ΚΕΙΧΙ-
ΜΟΥ ΟΝΑΝ L εὐχῆ] ΕΥΧΙ R ΕΙΧΙ V ΟΜΟΙΟΝΑΕΙΝ R ΕΙΝ V L κακὸν etc.]
haec verba praecedentibus sine interstitio in libris certe Prisciani adiuncta pertinent ad
idem eiusdem dialogi Plat. c. 6 p. 143 E Steph. AP M ΕΟΥΚΕΝ RL

p. 1148. 49 P.

p. 149. 50 K.

ἢ τοῦ βελτίστου ἄγνοια. ecce et ἄν et ἄρα affirmative posuit. idem in Lyside: εἰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀσθενεῖ, ἄρα ἐφ' ἃν αὐτὸν ἄπτεσθαι τῶν ἑαυτοῦ ὀφθαλμῶν, μὴ ἱατρὸν ἡγούμενος, ἢ κωλύοι ἄν; Κωλύοι ἄν. ecce hic et interrogative et com-
 5 probative posuit ἄν. in eodem: ἄρ' οὖν καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἡμῖν ἐπιτρέποι ἄν μᾶλλον ἢ ἑαυτῷ τε καὶ τῷ υἱεῖ, | περὶ ὧν ἄν δόξωμεν αὐτῷ σοφώτεροι ἐκείνων εἶναι; Ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες. — Οὕτως ἄρα ἔχει. || en ἄρα quoque tam interrogative quam confirmative in hoc loco posuit. idem in Theage: οὐ γὰρ οἶδα ὑπὲρ
 10 ὅτου ἄν τις νοῦν ἔχων μᾶλλον σπουδάξοι ἢ ὑπὲρ υἱέος αὐτοῦ, ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται· ὀπόθεν δέ σοι ἔδοξε τοῦτο, ὡς ἐγὼ ἄν μᾶλλον τὸν σὸν υἱὸν οἴοις τε εἶην ὠφελῆσαι. invenis tamen et per ellipsin ἄρα et ἄν apud illos proferri.

Optativa verba in simili sensu, quomodo apud Latinos, proferuntur, XII 100
 15 ut idem in Charmide: ὅμως δὲ αὐτοῦ ἐρωτήσαντος, εἰ ἐπιστάλημην τὸ τῆς κεφαλῆς φάρμακον, μόγις πως ἀπεκρινάμην, ὅτι ἐπιστάλημην. τί οὖν, ἢ δ' ὅς, ἐστίν; καὶ ἐγὼ μὲν εἶπον, ὅτι αὐτὸ μὲν εἶη φύλλον τι, ἐπαρδῆ δὲ τις ἐπὶ τῷ φαρμάκῳ εἶη,

1 τῶν L BEACTICTOY VML BACTICTOY R ANOIA L ECCQ V et ἄν] ei an
 0 idem — posuit ἄν om. O Plat. Lysid. c. 5 p. 209 E St. Τί δ' εἰ τοὺς etc.
 2 lside VNL BY L εἰ — ἡγούμενος om. N ΓΟΥC R ΟΦΕΑΛΜΟΥC M
 ΟΦΕΑΜΟΥC L ΥΟC VR post αὐτοῦ sqq. ἀσθενεῖ — ἑαυτοῦ om. codd., ex Plat.
 add. α 3 ΟΦΕΑΛΜΩΝ M ΟΦΕΑΛΜΟΝ V ΟΦΕΑΜΜΟC L ΙΑΤΡΟC L ΑΤΡΟΝ R ΑΤ. ΡΟΝ V
 Ιατρικὸν codd. nonnulli Plat. ΗΤΟΥΜΕΝΟC VR 4 Η ΚΩΛΥΟΙ ΑΝ Μ ΗΚΟ...ΑΝ Ν
 ΗΚΑΙΟΙΑΝ ex corr. l ΚΩΛΥΟΙΑΝ (o ex a corr.) L ΚΩΙΟΑΝ Ν 5 Plat. Lysid. c.
 5 sq. p. 210 A St. ἄρ' οὖν — υἱεῖ om. N ΑΡΥΝΚΑΙ R ΑΡΑΥΗΚΑΥ L ΤΑΛΑΑ
 Μ; nun tālla cum codd. Plat.? ἡμῖν] ΗΛΙΝ V 6 ΟΠΙΤΡΕΠΟΙ VR ΕΠΙΓΡΕΠΟΙ
 L ΕΠΙΤΡΕΠΟΙ M ΝΑΛΛΟΝ V μᾶλλον ἢ ἑαυ quinqe fere lit. spatio in extrema
 lin. rel. om. R ΜΑΛΛΟΝΝΕ ΑΥΤΟΥ L ΕΑΥΤΟ* (N?) V ἑαυτῷ τε καὶ τῷ] ΕΑΥΤΟΥ
 Ο ΤΕ om. libri Plat. ΓΕ Μ ΚΑΥΤΩΙΤΕΥΕΙ L ΥΕΙ R ΙΕΙ V ΩCΩΝ V
 ΟCΑΝ L 7 ΔΟΞΩΝΝΕΝ Μ ΔΟΞΑΙΜΕΝΑΥΤΑΥ L ΔΟΞΩΜΕΝΝΑΥΤΟΤ Ν ΑΥΤΩΥ V
 CΟΦΩΓΕΡΟΙ R CΟΦΩΓΕΡΩΙ V CΟΦΩΤΕΚΕΙΝΩΝΗΝΑΙ L CΟΦΩΤΕΡΟΙ — ὦ om. Ν
 ΕΚΕΙΝΩΝ R ἐκείνων εἶναι] ΕΚΕΙΝΑΙ V ΑΝΑΤΗ V ΚΑΝ Μ 8 .Socrates. Ν

ΕΧΕΥ L ΕΧΕΙΕΝ. Et ara N EN ἄρα V Eu & ara Rr quoque] r quoquo VR
 9 in hoc loco om. (R) Plat. Theag. c. 9 p. 127 D St. idem —
 ὠφελῆσαι om. N Theage] v teage V ΤΑΡ V 10 ΟΤΟΝ L ΤΕC L ΝΥΝ
 V ΕΚΩΝΩΝ R ΕΧΟΝ L ΜΑΜΟΝC ΠΟΥΔΟCΟΙ L ΤΙΟΥΑΖΟΙ Μ ΥΕΟC VR
 ΑΥΤΟΥ ΟΠΟC ΑΥΤΟΥ ΟΠΟC R 11 ΟΠΟC V ΟΠΟCΩΒΕΑΤΙCΙΟC M ΒΕΤΙCΤΟC V ΒΕΑ-
 ΤΙCΓΟC R ΒΕΑΤΙCΤΟC L ΕCΤΑΥ R ΟΠΟCΕΝ Μ δὲ ἔδοξε σοι codd. Plat.
 τοῦτο] ΤΟΥ L ΤΟΥΤΩCΕΤΩ V 12 ΜΑΜΟΝ L σὸν om. (O) ΥΟΝ VRML

1 ΟΥΟCΤΘΕΙ. ΗΝ R ΟΙΟCΤΘΕΙ. ΗΝ V ΟΙCΘΕΙΗΝ L οἴός τε ἦν codd. Plat. ὠφελῆσαι]
 ex ωφελεσαι corr. V ωφελεσαι M ωφελησαι R luuenianus r 13 proferri
 optativa verba VRND 15 Plat. Charm. 4, 7 p. 155 E St. carmide M caronide
 D carmine N ὅμως — τοῦ φύλλον] om. D GR. sup. lin. d ΔΕΟCΩΑΕΑΥΤΟΥΕΡΩ Ν
 ΟΜΩ VM ΟΜΟ L ΟΜΑ R αὐτοῦ] ΟΤΟΥ Μ ΕΡΩΤΗCΑΝΤΟC M ΕΡΑΤΗCΑΝΤΟC L
 ΕΠΙCΤΑCΙΜΗΝ L 16 ΚΕΦΑΗC ΦΑΡΜΑΡΟΝ L μόγις] ΜΟΠC ex ΜΟΟC corr. V ΜΟΠC M
 ΜΟΠC ΠC ΠC ΠΩC R ΜΟΠC ΤΩC L ΑΠΕΚΡΙΝΑΜΗΝ V ΑΝΕΚΡΙΝΑΜΗΝ M ΚΙΜΑΜΗΝ
 L ΟΠ L ὅτι ἐπιστάλημην om. V 17 τι] Π Μ ΟΥΗ L ἦ] Ε VRML
 ECIN M ΕΓΟ L ΕΤΟ V ΕΤΟ R μέν] om. libri Plat. ΝΕΝ Μ ΜΗΝ L ὅτι] ΟΠ
 VM 18 αὐτὸ] v ΑΥΟ V ΑΥΓΟ Μ εἶη] ΕΙΝ L IN Μ ΦΥΜΟΝ L τι] Π VL
 post τις sqq. — τις om. M ΤΟΥ L ΦΑΡΜΑΚΩΙ V εἶη] ΕΙΝ L

p. 1149 P.

p. 150—52 K.

ἦν εἰ μὲν τις ἐπάδοι αμα καὶ χρῶτο αὐτῶ, παντάπασιν ὑγιᾶ
ποιοῖ τὸ φάρμακον· ἄνευ δὲ τῆς ἐπωδῆς οὐδὲν ὄφελος εἶη
τοῦ φύλλου. ecce more Romano sine ἄρα vel ἄν hoc totum protulit.

- 101 Elective quoque saepissime hoc modo utimur, ut 'imperem quam mo-
neam; discam quam doceam', quae et confirmative dicuntur. tamen et s
praeterito plusquamperfecto praeteritum imperfectum coniungere et prae-
senti praesens vel futuro solent vel praeterito, ut 'fecissem, nisi impedires'
et contra 'facerem, nisi impedisses' et 'faciam, nisi impedias' et 'nisi im-
pedieris' et 'fecero, nisi impedias' et 'nisi impedieris'. Virgilius in II
Aeneidis:

Non prius aspicias, ubi fessum aetate parentem
Liqueris Anchisen? superet coniunxne Creusa
Ascaniusque puer? quos omnis undique Graiae
Circum errant acies; et, ni mea cura resistat,
Iam flammae tulerint inimicus et hauserit ensis

pro 'poterant tulisse, poterant hausisse'. Horatius de arte poetica:
Dixeris egregie, notum si callida verbum
Reddiderit iunctura novum,

- 102 id est 'potes dicere egregie'. frequentissime tamen utuntur auctores sub-
iunctivis confirmantes etiam praeterito tempore res perfectas. et sciendum, 20
quod hanc vim habent, ut ad cognitionem intellegantur futuram, quippe
cum subiunctiva etiam praeteriti temporis, quomodo optativa, vim habent
futuri. potest enim initium Verrinarum, quod supra quoque | posuimus:
si quis vestrum, iudices, aut eorum qui adsunt forte mira-

1 ΧΥΤΟ R ΧΡΑΤΟ M ἀντῶ] Plato, om. libri, add. α TIANTAΠACIN M ΥΓΙΑ VRM
ITIA L 2 ποιεῖ et ποιεῖν ov. ἢ. codd. Plat. ποιοῖ τὸ] ποιοτο M ἄνευ—ὄφελος]
ANÉYAE. NOΦEACOC M TEHC EΠOACHC L εἶη τοῦ] εἰ. ΠΤΟΥ R ΕΥΕΤΟΥ L 3 ΦΥΜΟΥ L
sinae D ἄρα V ara D ora M 4 K. elective M .Klective V hoc modo]

optatio P hoc utimur modo N imperem potius quam N Tamen Li
6 imperfectum VP imperfectum coniungere d imperfecto coniungere D et sup.
lin. add. V 7 nisi] r nisi ut VRM impedires P post impedires sqq. usque
ad proximum impedieris om. P 8 nisi impedias] r ni impedias VRML et fa-
ciam nisi impedieris R nisi si M impederis V 9 nisi si M inpedias N
nisi si M inpedieris N inpediri P Verg. Aen. II 596 sqq. (def. Rom.)
in II Aeneidis om. P 10 Aeneidis] om. N aeneidos (O) et o ex u corr. D 11
aspicias] r aspicias VR cum Leid. uno Verg. ubi] Med. m. alt. ibi m. pr. 12
liqueris] d liqueris PD anchisem D anchises P superet] n superest VRPMDN
et sic multi codd. Verg. ac fort. ipse Priscianus coniunxne VP coniunx ne+++ L
creāsa V 13 ascanusq; V quo L omnes MNLR cum libris V Verg.
undique] d unde D graie N grage P grale V 14 circumstant L acies om.
P et nimia cura resistat inam flā me tulerit inimici P mea ta cura L 15
flamae D hauserit] n auserit PDN 16 poterat N poteram P poterant] r po-
terat R ausisse P Horatius — poetica] Item oratius P Hor. a. p. v. 47 sq.
de] in L 17 Dixerit Hor. Bern. 363 egregie] r egregiae RML callide
P reddiderit verbum L reddiderit] r reddidit VRPMDN iuncturam P
19 potest PD poteris NO egregiae MOL egraeiae R 21 hanc vim] hancue
V 22 post subiunctiva sqq. — optativa om. R add. r preteri D haben V
hab P 23 potest — vel dicitur (p. sq. lin. 8) om. P enim] d etiam D Cic. in
Q. Caeciliū div. 1, 1 v. supra § 92 coll. § 87 possumus D assunt N assint L

for temira tur Vv

p. 1149. 60 P.

p. 152 K.

tur, me, qui tot annos in causis || iudiciisque publicis ita
sim versatus, ut defenderim multos, laeserim neminem, sic
quoque intellegi: ita sim pro 'ita inveniari' vel 'cognoscar'. nec mirum, 103
cum etiam indicativo utuntur saepe futuro de rebus iam dudum praeteritis
5 in supra dicta significatione. Lucanus in I:

Non tu, Pyrrhe ferox, nec tantis cladibus auctor
Poenus erit,

erit dixit pro 'cognoscetur' vel 'dicitur'.

'Vt' causalis coniunctio omnibus temporibus et quaecumque pro ea po- 104
10 nuntur causali, id est ἕνα significanti, subiunctivo adiunguntur. licet autem
et indicativa et subiunctiva eis anteponeere vel subiungere, ut 'doces ut pro-
ficias' et 'doceas ut proficias; docebas ut proficeres' et 'doceres ut profi-
ceres; docuisti ut profeceris' et 'docueris ut profeceris; docueras ut profe-
cisses' et 'docuisses ut profecisses; docebis ut profeceris' et 'docueris ut
15 profeceris'. sed indicativis utimur rem quae fit indicantes, subiunctivis
vero quod debuit fieri ostendentes magis suasorie.

Imperativa quoque et optativa bene possunt his adiungi, ut 'lege ut XIII 105
discas; utinam discas ut doceas'. pro imperativis quoque subiunctiva fre-
quenter ponunt auctores, ut Terentius in Andria:

20 Quaeso edepol, Charine, quoniam non potest id fieri
quod vis,

Id velis quod possit.

idem in Phormione:

25 Desinas,
Sic est ingenium mulierum,
pro 'desine'.

Quod autem in plerisque intellectae supra dictae coniunctiones Grae-
cae, id est ἄν et ἄρα, faciunt poni subiunctivos etiam aliis coniunctio-

1 qui] om. O quid N puplicis V 2 versatus] d uersatur D lese-
rim MDN 3 sim p̄m̄ pro futuro pro N 4 cum sup. lin. add. L utan-
tur ML de] l ** L preteritis supradicta D 5 ut lucanus (M) Luc.
Phars. l 30 sq. 6 Non tu] v notu V Pyrrhe] d phyrre D phyrre L pirre
N pyrre Voss. A pirre Voss. B 7 p̄nus D penus N poenis M erit] sic
Voss. B al. erat Voss. A al. eris al. codd. Luc. 9 eo P 10 ἕνα] r YNA
ex corr. in ras. N ina RD inat. V In.a. P significante D significati V autem
ut indicativa M autem indicativa aut subiunctiva P 11 indicatiuo L et do-
ceas ut proficias] om. P et doceas et proficias M 12 proficias ex proficeas corr.
L 13 et docuisti O proficeris P V proficeres (MO) r docueris ut profeceris]
sup. lin. add. r docuisses ut profeceris R V MODL docuisses ut proficeris N docuisses
ut proficeres P docueras ut profecisses] L ex corr. docueras ut proficeris ML
docueris ut profeceris L pr. 14 proficisses MN et om. (MO) et — do-
cueris ut proficeris (sic) in mg. add. L proficisses ML profeceris sed docueris
P proficeris L proficisceris Mm 16 magisuasorie P suasorie] r suasoriae
RM hic M adiungi ueluti lege P 19 terentius ML Ter. Andr. II 1, 5 sq.
in Andria om. P 20 queso V hedepol N carine P charine M 21
quod uis sup. lin. add. r 22 possit N 23 Item P Ter. Phorm. I 2, 19 sq.
in Phormione om. P 25 mulierum deest Terentio; cf. eun. III 7, 42 27
Quod — πράξις. et (p. 257 lin. 18) om. P implerisque V N 28 faciunt V

bus positis, usibus auctorum iterum aliis quoque comprobabimus. Virgilius georgicon II:

tamen haec | quoque si quis

Inserat aut scrobibus mandet mutata subactis,
Exuerint silvestrem animum,

5

ἐκδύσονται ἄν. idem in eodem:

Non alios prima crescentis origine mundi
Inluxisse dies aliumve habuisse tenorem
Crediderim,

πιστεύσοιμι ἄν. idem Aeneidos I:

10

At pius Aeneas per noctem plurima volvens,
Vt primum lux alma data est, exire locosque
Explorare novos, quas vento accesserit oras - προς-
εληλυθῶς ἄρα εἴη ἡῖόνας -,

Qui teneant - τίνας ἄρα κρατοῖεν -, hominesne fe- 15
raene,

Quaerere constituit.

Horatius carminum libro II:

Illum et || † patris crediderim sui
Fregisse cervicem,

20

confirmative, πεπιστευκῶς εἶην ἄν, dixit. Virgilius in VIII:
similis si cura fuisset,

Tum quoque fas nobis Teucros armare fuisset,

107 ἐγεγόνει ἄν. Cicero de praetura urbana: Voconia lex videlicet
te delectabat. imitatus esses illum ipsum G. Voconium, qui 25

1 positis uel non ODL comprobabimus] r comprobabimus VRL comprobabi-
mus D Verg. georg. II 49 sqq. (om. Pal. Rom.) 2 in georgicon II NL in II
georgicon (O) 4 Inserat in ras. r inferat M subactiuis V 5 exuerint Med.
ex corr. exuerit m. pr. siluestē r siluestā R animum] r animam VRML 6
ΕΚΑΙΟΙΝΤΟ N Verg. georg. II 336 sqq. 7 ut nou N alias Pal. crescen-
tes M mundi ex munda corr. R 8 inluxisse] N et ex luxisse corr. R illuxisse
cum codd. Verg. rell. aliumve L 10 ΠΙΣΤΕΥΟΙΜΙ L ΠΙΣΚΥΟΙΜΙ N ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΙ R
Indem V Verg. Aen. I 305 sqq. in aeneidos I L iueidos. I V in eūd. N
in I Aeneidos (O) 11 aeneas D plurima] r plurama R 12 lux] Pal. m. alt.
uix m. pr. data est] Pal. m. alt. datast m. pr. locosque] r loquosque R lucos-
que R m. rec. locusque M 13 accesserit L Graeca om. D Gr. sup. lin. add. d
ΠΡΟΣΕΛΗΛΥΘΩΣ M ΠΡΟΣΕΛΗΛΥΘΩΣ N ΠΡΟΣΕΛΗΛΥΘΩΣ L 14 EIN Lr EIHNIO-
NAC N HONAC VR NONAC L 15 qui teneant ex quāteneant corr. M τίνας]
TEEC D ΠEC. N ΚΡΑΤΟΙΕΝ Rr nam inculca videt hominesne etc. Vergilius
ferae] sic Med. et Rom. ex corr. uterque fereneae Rom. pr. ferene D Med. pr. fe-
ren* Pal. ferre neque] referre V 17 querere DN 18 Hor. carm. II 13, 5 sq.
19 patris] d patri D parentis Horatius et sic fort. ipse Priscianus parentes Hor.
Bern. 363 20 fregisse] d frigisse D 21 πεπιστευκῶς] d ΠΠΙΣΤΕΥΚΩΣ (ΠE) R
ΠΠΙΣΤΕΥΚΩΣ r ΠΠΙΣΤΕΥΚΩΣ D ΠΠΙΣΤΕΥΚΩΣ N EYHN V EINN r EYNN D EIN N
EINH L Verg. Aen. VIII 396 sq. VIII N 22 teucros nobis Pal. amare
M armare fuissent Med. 23 ΕΤΕΤΟΝΕΙ R ΕΤΕΤΟΝΕ M ΕΤΕΤΟΝΕΙ V & ΕΙΟΝΕΙ D
ΕΙΕΓΟΝΕΙ I ΕΙΕΘΟΝΕΙ(Τ) L ΕΤΕΤΑΝΕΙ r ΕΓΓΑΝΕΙ N Cic. in Verr. or. II 1, 42, 107
de] in de M 24 te uidelicet libri Cic. delectabat Rr imitatus L
esses sup. lin. add. in L illum ipsam] sic codd. Cic. deteriores ipsum illum mell.
G.] C. recte codd. Cic. om. palimps. Vat. Gaium N(O)

p. 1151 P.

p. 153. 54 K.

lege sua hereditatem ademit nulli, imitatus esses pro 'imitari potuisses', ἐμιμήσω ἄν. idem in eodem: M. Iunius tutor et patruus; Mustius dixisset, si viveret, εἴρηκεν ἄν, εἰ ἐξη. et frequentissime apud omnes auctores hunc sensum hac ordinatione proferri invenis, quomodo etiam Graeci ἄρα coniunctionem confirmativam sive dubitativam, ut supra dictum est, ponunt. Terentius in Phormione:

Quid fit denique? -

Quid fiat?

τί ἄρα γένοιτο; subiunctivo est usus, ut intellegatur etiam ἄρα. idem in 10 Andria:

Quin tu uno verbo dic, quid est quod me velis?

εἰπέ, τί ἐστίν ὅπερ ἄρα βούλοιο με; idem in eadem:

consilium meum

Cognosces et quid facere in hac re te velim,

καὶ τί ποιεῖν ἐν τούτῳ τῷ πράγματι σε ἄρα βουλομένην: ecce hic affirmativum est, in superioribus vero interrogativum. Cicero de praetura 108 urbana: quid ageret, cogitare coepit, si opus pupillo redimeretur; quid ageret dubitanter dixit, τί ἄρα πράξοι. et notandum, quod Latini, quando de rebus transacto tempore promissis vel cogitatis loquuntur, pro futuro vel praesenti Graeco praeterito imperfecto subiunctivi utuntur, quomodo in supra dictis: quid ageret, cogitare coepit, 'τί πράξειεν' ἢ 'πράξοι'. similiter Virgilius in I Aeneidos:

Certe hinc Romanos olim volventibus annis,

Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucri,

25 Qui mare, qui terras omni ditione tenerent,

Pollicitus,

1 hereditatem r nulli] illi M imitatus L 2 ΕΜΙΑΙΗCΩ R ΕΑΙΑΙΗCΩ r
ΕΜΙΗCΩ V ΕΜΙΑΙΝCΩ D ΕΜΙΑΑCΩ N ΕΜΙΜΙΑΙΝCΑΙ L Cic. in Verr. or. II i 53, 139
dixit M. etc. iunior MN Iuni Cic. patimps. Vat. 3 mutius D martius spscr. I
mustius d viveret] uenisset D ΕΙΡΗΚΕΙ O ΕΙΡΗΚΙΑΝΕΙΒΕΖΝΙ VM ΕΙΡΗΚΝΙ.ΑΝ.
ΙΕΖΒΙ D ΕΙΡΗΚΙΑΝΕΙΒΕΖΝΙ (εἰ ex corr. r) Rr *ΕΠΙΘΙΑΝΕΙΒΕΖΝΙ N ΕΙΠΗΚΗΕΑΝ*ΕΒΕΖΝΙ L pas-
sin ab l corr. 5 affirmativam (M) sive] r si R 6 terentius ML Ter.
Phorm. I 2, 71 sq. Phormione] v phomione V 7 qui V fit] sit (MN) 8
flat m. rec. ex faciat corr. Bemb. 9 ΠΑΡΑΤΕΙΝΟΙΤΟ N ΓΕΙΝΟΙΤΟ RL ΤΕΙΝΟΙΤΟ VM
ΤΕΙΝΟΤΟ v ΤΕΙΝΟΤΟ r ΓΕΙΟΒΙΤΟ D Ter. Andr. I 1, 18 11 quod] quid Bas.
12 Graeca om. D εἰπέ, τί] ΕΤΙΒΕΙΤ N ΟΝΕΡ N βούλοιο] v βουλοιο V βουλοιο M
βουλαοιο N βοιοιτ r NE L Ter. Andr. I 1, 22 sq. 14 quid sup. lin. add. L
te in hac re Nr 15 ΚΑΙ ΤΙΟ N ΚΑΠΙ D ΤΟΙΕΝ VRMDN ΤΟΥΤΩ*ΤΩ (i)
R ΤΟΥΤΩΠΩ D ΤΟΥΤΩΤΩ L ΤΟΙΤΩΙ N ΤΟΙΤΩ r ΠΡΑΤΜΑΤΙ V ΠΡΑΚΜΑΤΙ r ΤΙΡΑCΜΑΤΙ N
ΠΡΙΜΑΤΙ D σε] KE r ΑΡΑ D βουλοομην R βουλοιοιοην D βουλοιοιαιεν N
βουλοιοιαιην M 16 superiobus D Cic. in Verr. or. II i 54, 141 de] in de M
17 agere M coepit cogitare codd. Cic. cepit N cepit V 18 agere M
ΑΡΑ D ΤΙΡΑCΟΙ N ΤΙΡΑCΟΙ D ΠΡΑΞΩ O a Notandum iterum inc. P, v. p. 255, 27
19 premissis d locuntur V Dn loquuntur N 20 greco PM graece l imperfecto
PD perfecto M 21 agere M cepit DN Graeca om. PD, gr sup. lin. add. d
22 ΠΡΑΞΕΙ*ΑΝ (ε) L ΠΡΑΞΑΙΗΝ Η ΠΡΑΞΟΥ O ΤΙΑΡΑΤΕΒΙΕΝΗΗΡΑΞΟΙ N ἦ] N M
ΝΡΑΞΟΙ M Verg. Aen. I 234 sqq. cf. lib. VIII § 68 in I Aeneidos om. P 23
hic P uel uentibus P 24 hinc] p hic P for*ε (l) L doctores P theu-
cri P 25 terras] r ternas R ditione] r ditione (O)md ditione RMD

κρατήσοιεν ἄν. Cicero de praetura urbana: qui etiam ad extreme-
 mum adscripserit 'rediviva sibi habeto', quasi quicquam redi-
 divivi ex opere illo tolleretur ac non opus totum ex redivivis
 constitueretur pro 'ἐπαίροιο ἄν' καὶ 'κατατάττωτο ἄρα'. in eodem: at-
 que in illis columnis dico esse, quae a tuo redemptore com-
 mōtae non sint, dico esse, ex qua tantum tectorium vetus
 deiectum sit et novum inductum - affirmative hic quoque usus est
 subiuncti||vis . . quod si tanta pecunia columnas dealbari pu-
 tassem, certe numquam aedilitatem petissem: hic quoque con-
 firmative dixit, οὐκ ἄν ἤτησα, et nota, quod 'si' praeposita subiunctivum 10
 subiunctivo coniunxit. similiter in eodem: nemo dubitat, quin multo
 maius sit, μείζον ἄρα εἶη, novam facere. similiter in eodem: cum
 instaret Habonius, in me causam conferebat, quod eum codi-
 dicem obsignassem, 'ἐσφράγισα ἄν' ἦτοι 'ἐσφραγικῶς εἶην ἄρα', affir-
 mative. idem in | eodem: hac condicione, si quis de populo re-
 demptor accessisset, non esset usus, confirmative dixit non
 esset usus, οὐκ ἄν ἐχρήσατο, nam si quis accessisset dubitative
 protulit. in eodem: quid iste in hostium praeda molitus sit, qui
 manubias sibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit, qui ma-
 iore pecunia quattuor columnas dealbandas quam ille om-
 111 nis aedificandas locarit. ecce hic quoque omnia affirmative dicun-
 tur. idem in eodem: quis a signo Vertumni in circum maximum

1 κρατήσοιεν — ἀγαθὰ ἢ κακά; (p. 266 līn. 10) om. P ΚΡΑΤΗΡΧΟΙΕΝ VRl
 ΚΡΑΤΗΡΧΟΙΕΝ D ΚΡΑΤΗΡΧΟΙΕΝ τ ΚΡΑΤΗΡΧΟΤΕΝ M ΚΡΑΤΗΡΧΟΙΕΝ N Cic. in Verr. or.
 II i 56, 143 2 ascripserit N ascripserit r rescripserit et conscripserit vv. ll. ap.
 Cic. redimina V habeto] sic D. s. (?) habeat spscr. d quidquam (O) 3
 totum opus codd. Cic. reuivuis L construeretur (M) 4 ΕΠΑΙΡΟΙΟ V ΕΠΑΙ-
 ΡΟΠΟ Rl ΕΠΑΙΡΟ V ΕΠΑΙΡΟΙΔ M ΕΙΤΑΙ.ΡΟΙΑ N ΚΑΤΑΤΟΙΟ V ΚΑΤΑΤΟΙΟΙΟ N
 κατασταθήσοιτο (O) Cic. or. l. 55, 145 5 in om. L post dico esse sqq. —
 dico esse om. R add. r a tuorum Cic. pal. Vat. ad uō L 6 sint] inter L uel
 sint in mg. l qua] quibus r qua tantum] quanto M tantum] totum N
 tectorim M 7 deiectum] sic Cic. Lag. 29 deuectum pal. Vat. delectum et delect-
 um et delitum vv. ll. ap. Cic. Affirmatiue N 9 certā N num quin L
 edilitatem N petissem] Cic. Lag. 29 al. petiuissem pal. Vat. al. confirmatiue
 M 10 ΗΤΕΑ N ΗΤΕΑ D nota quid M sub L iunctivum in mg. add. l
 11 Cic. or. l. 56, 147 post similiter in eodem sqq. usque ad eadem verba om. M

12 maius] d, in magis mut. V magis D ΜΕΙΖΟ VRD ΜΕΙΖΟ N ΜΕΙΖΟΡΑ*ΕΙΝ
 Ll ΕΙΝ Dr IN N Cic. or. l. 57, 149 13 instaret Hr stare M habonius M
 abonius ODr babonius VN eum] tum codd. Cic. dett. 14 assignassem N
 ἐσφράγισα] ex ΕΣΦΡΑΓΚΑ corr. L ΕΣΦΡΑΤΙΣ VRD ΕΣΦΡΑΤΙΣ (M) ΕΣΦΡΑΤΙΣ N ἄν
 om. libri, add. 2 (ἦτοι — ἄρα om. 2) ΝΤΟΙ VML ΝΤΩΙ O ΝΤΙΟ N ΗΠΙ D ΕΣ-
 ΦΡΑΓΚΩΣ VR ΕΣΦΡΑΓΚΩΣ ML ΗΦΡΑΚΩΣ D ΕΣΦΡΑΚΩ N ΕΣΦΡΑΓΚΟ O ΕΙΝΝ D ΕΙΝ
 VN ΕΙΗ M ΗΝ O 15 Cic. or. l. 57, 150 condicione] r condicione VR(MO) D
 redctor D 16 accessisset L non esset usus] sic Cic. Lag. 29 cod. Par.
 Lall. om. ceti. codd. Cic. non es+set ussus L non esset opus (M) Krehlius ms. Guelf.,
 Krehlius; at v. Orellii ad Cic. l. adn. non esse opus Krehlii ms. Langer. 17 esset]
 ē M usus hic certe M ussus L opus (libri Krehliani l.) Krehlius ἄν] η N
 accessisset L 18 Cic. or. l. 59, 154 praedā ODN 19 lucii N fecerit] v
 cerit V maiora D 20 omnes (MO)D cum libris Cic. 21 locarit] (L)π loca-
 uerit libri Cic. locarat VRMOD locaret N affirmatiue V 22 Cic. or. l. 59,
 154 uertumani L

p. 1152. 53 P.

p. 155. 56 K.

venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoveretur? quam tu viam thensarum atque pompae eiusmodi exegisti, ut ipse illa ire non audeas, οὐκ ἂν τοιμήσοις, id est 'prorsus non audes'. in eodem: qui aedem Castoris testem furtorum tuorum esse volueris - ἠθελήκοις ἄρα -, quam populus Romanus cotidie, iudices etiam tum cum de te sententias ferrent, viderent, ὄρῳεν ἄρα pro 'omnimodo aspicerent'. in eodem: qui adductus est in iudicium verbo, quod, cum esset tribunus, intercessisset contra legem Corneliam; re vera, quod in tribu-
 10 natu dixisset contra alicuius hominis nobilis voluntatem, dixisset, εἰρήκοι ἄρα. in eodem: hic etiam queritur, quod a no- 112
 bis novem solis diebus prima actio sui iudicii transacta sit, cum apud istum ipsum tribus horis Quintus Opimius, senator populi Romani, bona, fortunas, ornamenta omnia amiserit? hic quoque affirmative ponuntur subiunctiva verba. in eodem: cuius propter indignitatem iudicii saepissime est actum in senatu, ut genus hoc totum multarum atque eiusmodi iudiciorum tolleretur, 'ut', quia pro ἕνα accipitur, subiunctivum attraxit. in eodem: iam qui ex calamitate senatoris populi Romani,
 20 cum praetor iudicio eius praefuisset, spolia domum suam referre et manu||bias detrudere conatus sit, is ullam calamitatem a sese poterit deprecari? ecce hic quoque de re indubitabili posuit subiunctivum conatus sit, ἐπεχειρήσεν ἄρα. in eodem: multos a te viros primarios audisse, cum diceres, ignosci tibi

1 qui nisi uno quoque N avaritia R tua om. M commoveretur] sic etiam Cic. libri plerique commoveretur Lag. 48 2 thensuram D thesaurū V thesaurum Od tesarum L adque VD aut quae O pompe M pompei modi (add. d) Dd 3 ipsae Rr ipsa M tu ipse Cicero illa] l illo ODN ille L ire] om. L ἴσσε (sic) in mg. l οὐκ ἂν] οὐκ ἂν] D ΤΟΛΜΗΣΟΙΣ L ΤΟΛΜΗΣΟΙΣ DN 4 Cic. or. l. 59, 154 quia N qui aedem] quaedem M aedem V furtorum] ex futurorum corr. V, ex furtorem R tuorum furtorum codd. Cic. 5 volueris esse L ἠθελήκοις] π εθελήκοις VR εθελήκοις L εθελήκοις N εθελήκοις D εθελήκοις M ηθελήκοις (O) .PR. VRMDL .i. populi romani in mg. l populi R. Cic. Lag. 29 et dett. Populi Romani (O) 6 cottidie V etiam tum] r etiam tu VRL cum om. L sentias L sententiam libri Cic. proferrent N viderent] sup. lin. add. n viderunt Cic. plerique uidebant Lag. 29 cum tribus altis 7 οποιεν VRML οποτην DNr aspicerent L Cic. or. l. 60, 155 quia ductus D quid adductus d 8 trybunus M tribunus plebis libri Cic. intercessisset L 9 corniliam L re vera] om. codd. Cic. re uere M 10 dixisset et contra L noſ V 11 εἰρήκοι] r εἰρηκοι R εἰρηκοι L εἰρηκοια APA D Cic. or. l. 60, 156 hic] is mihi Cicero queritur MNL 12 iudicii] r iudicii R 13 istum om. codd. Cic. 14 furtunas L fortuna N amiserit L 15 subiunctana L Cic. or. l. 60, 156 16 sepiissime MN 17 genus ex gnus corr. V atque ex adque corr. D eiusdemmodi L eiusmodi iudiciorum] sic uel in Cic. Lag. 29 iudiciorum eiusmodi rell. codd. Cic. iudiciorum Dd 18 ina D vna ex corr. N in ā L attraxit] r adtraxit VRM atraxit L 19 Cic. or. l. 60, 157 post calamitate sqq. — calamitatem om. R add. r 20 pretor D in iudicio OD 21 conatus sit] sic Ascenius personatus conatus est codd. Cic. is] si N ullam ab sese calamitatem Cicero 22 poterit in mg. add. l poterint N 23 επεχειρεσεν L επεχειρησεν M επηκρησε N Cic. or. l. 61, 157 24 a te] aū (i. e

oportere, quod falsum codicem protuleris; nam qua invidia
 Gaius Iunius conflagrarit, ea, nisi providisses, tibi ipsi tum
 113 pereundum fuisset. in eodem: dicent, inquam, et religione
 adducti et domesticarum legum metu, quid illo myoparone
 factum sit: hic quoque confirmativam habet vim subiunctivum verbum. 5
 in eodem: in quibus non dubito, quin offensionem neglegentiae
 vitare atque effugere non possim, οὐκ ἂν δυνάμην. . . .
 quapropter ita me de praeturae criminibus audite, ut ex
 utroque genere et iuris dicendi et sartorum tectorum exi-
 gendorum ea postuletis, quae maxime digna sint eo reo, cui 10
 parvum aut mediocre obici nihil oporteat, οὐκ ἄρα χρεή. nam
 ut praetor factus est, qui auspicato a Chelidone surrexis-
 set, sortem nactus est urbanae provinciae. . . . docet homi-
 nem, quid posset fieri. . . . tutores pecuniam praetori si de-
 dissent, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmo- 15
 dum sine periculo suo dare possent - δύναιτο ἂν δοῦναι -, non
 114 videbant. in eodem: iste ad arbitrium eius, cui condonabat
 hereditatem ereptam liberis, quam aequum edictum con-
 scripserit - συνέγραψεν ἄρα ἢ συγγεγράφοι ἄρα -, quaeso cognos-
 cite . . . qui testamentum fecit, fecerit: praeterito indicativo 20

ante) *L* ex te libri *Cic.* primarius *M* tibi sup. lin. add. *L* 1 falsum *L*
 reprotuleris *D* 2 Caius (*M*) conflagrarit] *r* cum *VONDL* et *Cic. codd.* tantum
non omnibus et sic teste Riglero ap. Krehlium et Heinio M conflagrauit *M* teste *Hul-*
mio ad Cic. l. l. cum Cic. Lag. 29 m. pr. conflagrant *R* prouideses *L* te ipsi
D 3 *Cic. or. l. 35, 90 cf. lib. XVII § 162* et in religionē *N* 4 aducti et
 domesticarum loegum *L* adducti in domesticarum legum (*M*) adducti uel docti et do-
 mesticarum legum *O* legum domesticarum libri *Cic. dett.* mioparone *V* myopa
 rome *M* 5 sit] est lib. XVII l. l. sit. Quapropter hic *D* hic in *mg. r.; ras.*
 in *R* quoque] quo *M* 6 *Cic. or. l. 40, 103* offensionem] *r* offentionem *R*
 negligentiae (*O*) 7 efugere *L* ΔΙΝΑΙΜΗΝ *L* ΤΟΥΝΑΙΑΗΝ *N* ΤΟΥΝΑΙΑΙΗΝ *D*
 ΤΟΥΝΑΙΝΝΝ *M* *Cic. or. l. ibid. 103 sq.* 8 de preturae *D* uel deprecare *d* in aliis
 deprecari in *mg. r.* quod adnotandum erat in praef. vol. 1 p. X creminibus *L*
 auditū *N* auditore *Cicero* ut] ā (i. e. aut) *L* 10 postuletis *V* digne *M*
 sint] sic quoque *Cic. Lag. 29 m. pr. et cod. Lambini,* sunt *Cic. rell. (M)* 11
 aut] ac libri *Cic.* nichil *N* ΧΡΑ *D* 12 factū *V* quia] auspicato *V* quam
 auspicato *L* achelidone *VL* surrexisset *L* 13 sorte *V* fortem *M* est
 om. (*MO*) provinciae] *r* prouintiae *RM* prouidentiae *O* *Cic. or. l. 41, 105*
 omēm *N* 14 posset] sic *Cic. pal. Vat.* possit *Cic. rell. (M)* *Cic. or. l. ibid. 106*
 pretori *D* praetori si dedissent] praetori si pupillae nomine dedissent, gran-
 dem praesertim *Cicero* dedissent *L* 15 quemadmodum] *r* quemammodum *VRN*
 quemmodum (teste *Brunnio*) *Cic. Vat.* ducerent *Cic. Vat. teste Brunnio* quem-
 admodum] *r* quemammodum *VR Cic. Vat.* 16 suo om. *O* ΔΥΝΑΙΝΤΟ *M*
 ΔΙΝΑΙΝΤΟΑΝ. ΛΟΥΜΑΙ. *N* ΔΥΝΑΥΟΗΤΟΑΝΑΟΙΝΙΑ *D* 17 *Cic. or. l. 41, 106* ad arbitri-
 um] *d* ad bitrium *D* condonabat] sic *Cic. Vat., Lag. 29 al. cum VNDR* conda-
 nabat *R* condonauit *M* cum *Cic. Hyudecoperano* condonarat *codd. Cic. dett.* 18 libe-
 ris] sic quoque *Cic. Vat.* a liberis *OL, multi codd. Cic.* equum *D* 19 *Graeca*
 om. *D* CΙΝΕΓΡΑΨΕΝ ΑΡΑΝCΙΓΓΕΓΡΑΦΑΡΑ *L* CΥΝΕΤΡΑΥΕΝ ΑΡΑ ΝCΙΤΙΕΓΡΑΦΟΙΑΡΑ *N* συνέ-
 γραψεν *sqg.* — fecit om. *M* .Queso *D* post cognoscite: In eodem. Valde hoc
 est mirum neminem fuisse quis istius se similem diō uellet. (v. p. 262 lūn. 4) In e-
 odem add. *N* 20 *Cic. or. l. 41, 106 extr.* Qui ab A. Postumio Q. Fulvio censori-
 bus postve ea fecit fecerit (qui A. Postumo Q. Fulvio cos. postea fecit, fecit fecerit
pal. Vat.) fecerit] om. *R* fecerito; *spscr. r* pro fecerit *Nd*

p. 1153. 54 P.

p. 157. 58 K.

usus est quasi indubitabili, futuro vero subiunctivo, in quo est aliqua dubitatio, utrum fiat necne. de iure vero civili, si quis novi quid instituerit - διατυπώσελεν ἄρα -, is non omnia, quae ante acta sunt, rata esse patiat, id est 'non debet pati rata esse'. ergo hic quoque confirmative posita sunt subiunctiva. in eodem: ac si hoc iuris non unius hominis causa edixisses, cautius composuisses, συνέθηκας ἄν, quod est confirmativum. in eodem: quid? si plus legarit, quam ad heredem heredesve perveniat. in eodem: iam hoc magnum iudicium hominum de istius singulari improbitate, quod G. Verres sua sponte instituisset - διατετυπώκει ἄρα -, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet - θελήσοι ἄρα . . . prohibe, si potes, si habes, qui te audiat, si potest tibi dicto audiens esse, eripias tu voluntatem mortuis, bona vivis, ius omnibus? hoc populus Romanus non manu vindicasset - οὐκ ἂν ἐξεδίκησεν -, nisi te huic tempori atque iudicio reservasset? in eodem: et simul dum est, unde ius civile discatur, adulescentes in disciplinam ei tradite. in eodem: si quis testamento se esse heredem arbitraretur, quod tum non extaret, lege ageret in hereditatem. aut | pro praede litis vindiciarum cum satis accepisset, sponsionem faceret, ita de hereditate certaret.

¶ indubitabile L indubitali N futuro vero] pro futuro N quod] r qua RM 2 fiat] faciat (V) Cic. or. l. 42, 109 uero sup. lin. add. l 3 instituit Cic. Vat. al. ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΕΝ VR ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΝ M ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΝ L ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΝ D ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΝ N is non omnia] l; sic Cic. Vat. cum nonnullis al. is nomina L non omnia D is omnia libri aliquot Cic. omnia Cic. dett. is nominaq. ante acti M antea O 4 paciatur M patietur Cic. Vat. al. patitur Cic. Guelph. alter debet] d habet D esse] l est-L 5 Cic. or. l. 42, 110 at Cic. Lag. 29 hoc] l hic quoque L 6 causa hominis Cic. dett. causa edixisses] r causa ē dixisses MONLd causa ē dixisse D causa est dixisses R casa ē dixisses V composuisses L cumposuisses D cumpotuisses d 7 CΥΝΕΘΗΚΕΣ VR CΥΝΕΘΗΚΕΣ N CΙΝΕΤΘΗΚΕΣ D CΙΝΕΘΗΚΑΕC L CΥΝΕΕΝΚΕC M Cic. or. l. 43, 110 . post in eodem sqq. usque ad proximum in eodem om. R add. r quod Nrd et sic Cic. dett. cum Lagom. omnibus praeter 29 legarit] sic Cic. fere omnes legerit mei omnes leget et legauerit singuli codd. Cic. 8 heredesve] l heredesuq V herede suae L peruenit M superueniat N Cic. or. l. 43, 111 10 C. recte Lag. 29 om. Cic. rell. (O?) gce N instituisset, sed N διατετυπώκει] scripsi ΔΙΑΤΥΠΩΚΑΙ VRM ΔΙΑΤΥΠΩΚΑΙ D ΔΙΑΤΥΠΩΚΑΙ N ΔΙΑΤΕΤΥΠΩΚΑΙ L διατετυπώκει (O) α 11 id] . l. L *†metuisse L repperiretur D repperetur M qui iustius N 12 si qui VL uellet L Graeca om. D ΕΒΛΗΟΙΑΡΑ M ΘΕΛΗΟΙΑΡΑ L ΘΕΛΗΟΙΑΡΑ r Cic. or. l. 44, 114 proibe V 13 potes tibi N esse quisquam, eripias codd. Cic. praeter Vat. eripias (sic) in mg. add. L 14 mortuis] ex corr. v mortuo Vat. Cic. mortuis bona. uiuis ius N ius in mg. add. L 15 populus ex pupulis mut. V CΟΥΚ R CΟΝΚ N ΕΞΕΔΙΚΗΣΕΝ D ΕΞΔΙΚΗΣΕΝ V ΕΞΕΔΙΚΗΣΕΝ N 16 iudicio] r iudicio R iudici V huic iudicio libri Cic. Cic. or. l. 45, 115 et si multum est D 17 unde ius] v undius V ciuile ex corr. v adulescentes (O)Dr disciplina N 18 ei in disciplinam codd. Cic. dett. Cic. or. l. 45, 115 heredem esse codd. Cic. 19 exstaret RD 20 hereditate M . aut] d *au D pro praedae litis d propra delitis V propre delitis N proprie delitis D prope delitis L prope delictis M prope delictis m vindiciarum] d uindiciarum D uindictiarum L 21 accepisse N hereditate r hereditatē V

p. 1154 P.

p. 158 K.

in eodem: videte, ut hoc iste correxerit, *διώρθωσεν ἄρα*. in eodem: quid ad praetorem, uter possessor sit? nonne id quaeri oportet, utrum possessorem esse oporteat? in eodem: quid ergo interest, proferantur necne? in eodem: valde hoc est mirum, neminem fuisse, qui istius se similem dici vellet. in 5
 117 eodem: utrum digniores homines esse existimasti eos, qui habitant in provincia, quam nos, qui aequo iure uterentur? ubique ἄρα vel ἄν Graecae coniunctiones intellegendae sunt in interpretatione. in eodem: et cum edictum totum eorum arbitrato, quam diu fuit designatus, componeret, qui ab isto ius ad utilitatem suam nundinarentur, tum vero in magistratu contra illud edictum suum sine ulla religione decernebat. in eodem: nam, quaeso, redite in memoriam, Quirites, quae libido istius in iure dicendo fuerit, *γέγονεν ἄρα*. in eodem: Sacerdotem execrabantur, qui verrem tam nequam reliquisset - - - 15
καταλελοίπει ἄρα .. quae ego non commemorarem, . . . nisi vos illud vellem recordari; non commemorarem, *οὐκ ἂν ἀπεμνημόνευον*. in eodem: oblitosne igitur hos putatis esse, quemadmodum sit iste solitus virgis plebem Romanam concidere? in eodem: superbia vero qua fuerit, quis ignorat? quemadmodum iste tenuissimum quemque contempserit, despexerit, liberum esse numquam duxerit? omnia confirmative dicuntur. in eodem: impetrant, ut ne iurent . . . adimas tu ei, qui iuravit; quo exemplo? *ἀφέλοιω ἄρα*. in eodem: is mortuus est G. Sacer-

1 *Cic. or. l. 45, 115* vide te *V* ΔΙΩΡΘΩΣΕΝ *M* ΔΙΩΡΘΩΣΕΝ *RL* ΔΙΩΡΘΩΣΕΝ *Dr* ΔΙΩΡΘΩΣΕΝ *V* ΔΙΩΡΘΩΣΑΝ *N* *Cic. or. l. 45, 116* 2 quid ad] *sic Cic. Mein.* quid ad id *Lag. 29* quid id ad *Cic. fere omnes* pretorem *D* uter] *d* utrum *D* ut *N* possessor *V* possessor *L* non id *V* queri *DN* 3 utrumq; *N* *Cic. or. l. 45, 117* 4 poterantur *M* *Cic. or. l. ibidem* hoc est] *v* ho ē *V* sit *codd. Cic.* 5 velit *L* *Cic. or. l. 46, 118* 6 esse *om. libri Cic.* 7 habitabant *Cic. dett.* provincia] *ri* prouintia *RL* equo *D* uteremur *libri Cic.* 9 *Cic. or. l. 46, 119* totum eorum *om. Cic. Lag. 29* 10 designatus *L* 11 nundinarentur] *v* nondinarentur *VMD* illud ipsum edictum *Cic. Lag. 29* 12 *Cic. or. l. 46, 120* 13 queso *M* Quirites] *q*rites *L* iudices *Cicero* qui *M* libro *N* 14 in iure] *l* incante *L* dicundo *Cic. Vat.* ΤΕΓΟΝΕΝ *VN* ΤΕΤΟΝΕΝ *MDr* *Cic. or. l. 46, 121* 15 execrabantur] *d* execrabantur *D* 16 ΚΑΤΑΛΕΛΟΙΠΕ ΑΡΑ *L* ΚΑΤΑΛΕΟΙΠΕΙ ΑΡΑ *M* ΚΑΤΑΛΕΛΟΙΠΕΙ ΑΡΑ *r* ΚΑΤΑΛΗΛΟΙΠΕΙ ΑΡΑ *D* καταλελοίποι ἄρα (*O*) ἄν. *N* qua *M* commemorem *N* commemorarem, neque enim perfacete dicta neque porro hac severitate digna sunt, nisi (ni *Vat.*) *Cicero* 17 uelem *L* *Graecis om.* ἄν. *N* ΑΤΙΕΜΝΗΜΟΝΕΥΟΝ *L* ΑΠΕΜΝΗΜΟΝΕΥΟΝ *V* ΑΠΕΜΝΗΜΟΝΕΥΟΝ *R* ΑΠΗΝΜΟΝΗΥΟΝ *D* 18 *Cic. or. l. 47, 122* in eodem] idem *M* quemadmodum] *r* quemammodum *V RN cum Vat.* 19 solitus] *r* solitis *R* solutus *M* concidere] *n* concedere *N* condicere *R* conciere *r* 20 *Cic. or. l. 47, 123* qua] *sic Cic. Lag. 42. 45* quae *Vat. Lag. 29 al.* post ignorat: quemammodum sit iste solitus plebem romanam condicere (*corr. in* concidere) In eodem superbia vero qua fuerit quis ignorat *repetit R del. r* quemadmodum] *r* quemammodum *V RN cum Vat.* 21 *sic Cic. Vat.* is *Cic. dett.* tenuissimum] nouissimum *N* strenuissimum *l* dispexerit *DL* 22 *Cic. or. l. 47, 123* 23 impetrant] *l* Imperant *N* impetant *L* utineurent *V* *ibid.* § 124 adimas *ex* adinas *vel* admas *corr.* *V* adimis *Cicero* adimās tu ei *ex corr. l* ad imartae *ni f. L* 24 *Graecia om.* *N* ΑΦΕ ΛΟΙΩΡΑ *V* ΑΦΕΛΟΙΩΡΑ *D* ΑΦΕΛΟΙΩΡΑ *M* *Cic. or. l. 48, 125* is] *his*

p. 1154. 55 P.

p. 158. 59 K.

dote praetore, nescio an ante quam || Verres praeturam petere coeperit. in | eodem: docebat, edictum eius non optere in eas hereditates valere, quae ante eum praetorem venissent, ἐληλύθασιν ἄρα . . . rem demonstrat, quam pridem sibi hereditas venisset, docet . . . an vero dubitamus, . . . quo denique ore, quos numquam liberos putavit, libertinos homines solitus sit appellare? in eodem: optatum negotium sibi in sinum delatum esse dicebat. monumentum illa amplitudine, illo opere quamvis sartum tectum integrumque esset, tamen aliquid se inventurum, in quo moliri praedarique posset, δύναιτο ἄρα. in eodem: Habonius, qui legem nosset, qua in lege numerus tantum columnarum traderetur, παραδίδουτο ἄρα, perpendiculari mentio fit nulla, et qui non putaret, sibi expedire ita accipere, ne eodem modo sibi tradendum esset. in eodem: quid erat, quod rescinderet, cum suo quemque loco lapidem reponeret? in eodem: quaerimus, quid in extremis Pamphyliae partibus fecerit, qualis in bello praedonum praedo ipse fuerit, qui in foro populi Romani pirata nefarius reperiatur. in eodem: quod nemo quemquam tam audacem, tam amentem, tam impudentem fore arbitratur, qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus convictus ora iudicum aspiciere aut os suum populo Ro-

O, om. Cic. Vat. C. libri Cic. recte gaus N Gaio (MO) sacerdotē N sardote r
 1 pretore D petere. V 2 ceperit N coepit Cic. Vat. Cic. or. l. 48,
 125 3 in] sic Cic. Vat. ad codd. Cic. rell. ualere que N ualereq; V 4 ve-
 niissent] r uenisset VROL fuissent Cic. Vat. ΕΑΗΥΘΑCΙΝ VR ΕΑΗΥΕCΙΝ M ΕΑ-
 ΝΑΥΘΑCΙΝ L ἐληλύθασιν ἄρα] .GR. N Cic. or. l. 48, 126 rem] Item L
 5 haereditas r Cic. or. l. 48, 127 an verò om. L an uerbo adscr. l
 dubitamus quo ore iste ceteros homines inferiores loco, auctoritate, ordine, quo
 ore homines rusticanos ex municipiis, quo denique ore etc. Cicero et sic fort. Pris-
 cianus 6 deneque L liberos] liberos homines Cic. Lagom. praeter 29 omnes et
 dett. al. libertinos l libinos L 7 homines] r omnes R sollicitus M ap-
 pellare N Cic. or. l. 50, 131 8 in sinum] n infinitum ni f. N dilatum M
 monumentum L 9 tecum intigrumque L 10 aliq L se] sic Lag. 29; om.
 Cic. dett. in quo mulieri L 11 posset] r possit VRMODN ΔΥΝΑΤΤΟ D ΑΙ-
 ΝΑΙΤΟ r ΑΙΗΑΙΤΟ N ΔΥΝΑΙΤΟ L ΔΥΝΑΙΤΟΙΡΑ V Cic. or. l. 51, 134 abonius
 DDr cf. § 110 nosset tamen qua N 12 tantarum (O) traditur Cicero
 ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΤΟ L ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΤΟ N ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΤΟ M ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΤΟ D 13 ἄρα]
 an (O) fuit N et sup. lin. add. v 14 expedire] v expendere V sibi om.
 codd. Cic. omnes tradendum] sic Cic. Lag. 29 tradendum R reddendum et creden-
 dendum ū. codd. Cic. 15 esse N Cic. or. l. 56, 146 rescinderet quem suo
 q̄ loco M 16 Cic. or. l. 59, 154 querimus N quaeremus codd. Cic. etiam
 quid iste in ultima Phrygia post quaerimus add. ap. Ciceronem; quid iste in ultima
 Phrygia addiderat fort. Priscianus 17 qui R pamphyliae ML pamphylie D 18
 fecerit sup. lin. add., sqq. — fuerit om. N 29 reperiatur] rd repperitur RMD
 reperiatur — nefariis post nefarius om., sed in mg. add. V Cic. or. l. 1, 1 sq.
 quemquam om. V 20 impudentem RMON impudientem L 21 nefariis ex
 nefarius corr. V creminibus L testibus] iudicibus v. l. codd. Cic. 22 con-
 victus] r conuinctus R enictus codd. Cic. dett. (Stephanianus?) auspiciere M
 ossuum L

p. 1155. 56 P.

p. 159. 60 K.

mano ostendere auferet. est idem Verres, qui fuit semper, ut
 121 ad audendum proiectus, sic paratus ad audiendum . . . nam si
 id fecisset, quod statuerat, ut non adesset, minus aliquanto
 quam mihi opus esset, cognosceretur, quid ego . . . elabo-
 rassem, vestra vero laus tenuis . . . esset, si condemnatus
 sit is, qui adesse noluerit, et si fortes fueritis in eo, quem
 nemo sit ausus defendere. ubique alterutra supra dictarum coniun-
 ctionum Graecarum | cum subiunctivis est intellegenda. in eodem: de in-
 pudentia singulari . . . sunt qui mirentur. in eodem: iste
 unus inventus est, qui et a complexu parentum abreptos fi-
 10 lios ad necem duceret et parentes pretium pro sepultura li-
 berum posceret. in eodem: si populus Romanus istius unius
 supplicio contentus fuerit ac non sic statuerit, non istum
 maius in se scelus concepisse . . . quam eos, qui istum
 sententia || sua liberarint, ἡλευθέρωσαν ἄρα. 15

XIII 122 Ideo ex uno libro Ciceronis tot usus proponere studui, ut docerem,
 quam frequentissime hac constructione usi sint auctores eloquentiae Lati-
 nae, in hoc quoque Atticōs maxime imitati, quorum similiter usus neces-
 sarium esse existimavi collectos subicere.

Platōn in Alcibiade priore: πρὸς πατρός τέ σοι φίλους καὶ 20
 συγγενεῖς πλείστοις εἶναι καὶ ἀριστοὺς, οἷ, εἴ τι δέοι, ὑπη-

1 ut ostendere *N* audir-*L* est enim idem *Lag.* 29 al. ut ad audendum]
 (MO) Cicero ad audendum *d* ut audendum *Drell.* 2 paratus *om. codd. aliquot Cic.*
 audendum *L Cic. or. l. 1. 2* si *om. L* si iste id *codd. Cic.* 3 quod prius
 (et primus et primo al.) statuerat *libri Cic.* aliquō *L* 4 quid ego in hac accu-
 satione comparanda constituendaque elaborassem *Cicero* ego] ergo *L* 5 tenuis
ex corr. l tenuis esset] tenuisset *VM* tenuis plane atque obscura, iudices, esset
Cicero Cic. or. l. 1. 3 condemnatus *VNL* 6 sitis *V* is *om. L* uo-
 luerit *M* et si] *l* et *ni f. L* fueritis *V* 7 usus *L* supradictarum *D*
 conianctio *D* 8 grecarum *N* grecarum *L* gratiarum *M* cum substantiuis *M*
Cic. or. l. 2, 6 eodem: de impudentia] *l* eodem pudentia *L* impudentia]
V impudentia *rell. (cum libris Cic.?)* 9 singulari, quod adest, quod respondet,
 sunt *Cicero* singularis sicut *M* sunt qui — qui et a *om. V Cic. or. l. 3, 7 cf.*
lib. VII § 24 10 complexu] *VD* oplexu *L* complexu *rell.* abreptos *ex areptos*
corr. N abrepto *L* filios *ex filius corr. L* 11 precium *D* primum *M* pro —
 si ante populus Romanus *om. VRMNL add. r* liberum] *sic r cum codd. lib. VII*
§ 24, ubi accuratius de h. l. referre debebam, et Non. p. 365, 32 filiorum OD, v.
lib. VII l. 1. 12 Cic. or. l. 4, 9 pro istius (*R?*) 13 supplicio] *r* supplicio *R*
 supplitio *V* supplicio *L* erit *Cic. dett.* non sic] si non *Cic. Guelph. alt.* istum]
 irtam *M* 13 sese *codd. Cic.* concepisse *L* post concepiss-: cum fana pro-
 liarii, cum tot homines innocentes necarit, cum cives Romanos morte, cruciati, cruce
 affecerit, cum praedonum duces accepta pecunia dimiserit *add. Cicero* eos, si qui
codd. Cic. post istum: tot, tantis, tam nefariis sceleribus cooptum iurati *add.*
Cicero 15 sentia *V* liberarint] *d* liberant *D* liberarent *N* cum *Cic. dett.*
 ΗΑΕΥΘΕΡΩΣΑΝ *VR* ΗΑΕΝΕΡΩΣΑΝ *D* ΗΑΕΘΡΩΣΑΝ *N* ΗΡΕΥΘΡΩΣΑΝ *ex ΗΡΕΥΘΡΩΣΑΝ corr. L*
 PA *V* 17 hac *sup. lin. add. L* sint *ex sin corr. V* sunt *MNL* auto-
 res *D* eloquentiae *V* 18 alicui maxime *L* 19 esse *om. M* 20 Plato
ONL Plat. Alcib. I c. 1 p. 104 A St. alcibiad *V* alcibiade *L* priore
 ΠΡΟΣ ΤΕ ΓΟΙΓΟ ΚΑΙ ΚΙΣΣΕΝΕΥ. ΕΤΑΙΡΙΟΙΣ ΕΤΝΑΙ et reliqua. Quod *N* priore. ἄρ. Quod *D*
 .Π.ΡΟΣ R ΙΤΡΟΣ *VM* ΙΤΑΤΡΟΣ *VL* ΦΡΟΥΣ *L* 21 ΚΙΣΣΕΝΕΥ *M* ΚΥΣΣΕΝΕΥ *V*
 ΤΙΤ ΤΝΕΙC *L* ξυγγενεῖς *para codd. Plat.* ΙΤΑΙΡΙΟΥC *M* ΠΑΕCΟΥC *L* ΙΤΑΙΡΙΟΥC *V*
 ΠΑΤΟΥC *R* ΔΕΘ ΥΠΗΡΕΤΟΙΕΝ *M* δεῖρηπετοιν (*extr. lit. in τοιον corr.*) *L* ΔΕΟΥ

p. 1156 P.

p. 160—62 K.

ρετοίεν ἄν σοι. quod nos, sicut supra ostendimus, per subiunctivos
 proferentes non egemus ἄν Graeca coniunctione, ut: 'ex patre tibi amicos
 et cognatos plurimos esse et optimos, qui, si quid opus sit, ministrent
 tibi'. in eodem: ὄρα δὴ· οὐ γὰρ τοι εἶη ἄν θαυμαστόν, εἰ, ὥσπερ
 5 μόγεις ἠρξάμην, οὕτως καὶ μόγεις παύσαιμην: 'vide autem; non
 enim sit mirum, si, quomodo vix coepi, sic vix desiero'. et attende, quod 123
 illi quoque est ubi sine coniunctione ἄν vel ἄρ^ο verbis utuntur optativis,
 quomodo hic παύσαιμην, quod nos ubique in huiuscemodi sensibus faci-
 mus, id est, qui ad supra dictas coniunctiones Graecas attinent, subiunc-
 10 tivis per se verbis utentes, cum illi non solum optativis, sed etiam
 indicativis, ut supra diximus, eas adiungant, ut idem Plato in
 eodem: ἐγὼ γὰρ, ὧ Ἀλκιβιάδῃ, εἰ μὲν σε ἐώρων ἂ νῦν δὴ
 διήλθον ἀγαπῶντα καὶ οἰόμενον δεῖν ἐν τούτοις κατα-
 βιώναι, πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην τοῦ ξρωτος: necesse est; ut sub-
 15 iunctivo utamur, dicendo 'dudum expeditus essem amore'. in eodem: νῦν
 δὲ ἐφῆκε; νῦν γὰρ ἄν μου ἀκούσαις: 'nunc, inquit, nunc enim
 me audias', confirmative dixit. in eodem: εἰ τίς σοι εἴποι θεῶν· ὧ 124
 Ἀλκιβιάδῃ; per inductionem optativo est usus: 'si quis tibi dicat deus'.
 in eodem: νεωτέρω μὲν οὖν ὄντι σοι | καὶ πρὶν τσσαύτης ἐλπί-
 20 δος γέμειν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἶα ὁ θεὸς διαλέγεσθαι, ἔνα

ΠΗΡΕΘΟΙΤΑΝΚΟΙ R ΔΕΟΥΤΗΡΘΟΙΤΑΝΚΟΙ V 1 sicut om. M subiunctivos L 2
 tibi ex ibi corr. L 3 agnatos MODN es+se V et optimos—ὄρα δ om. (inc.
 HOY) V quid ex quis corr. R 4 Plat. Alcib. I c. 2 p. 104 E St. ὄρα—
 παύσαιμην] ἄρ ΠΟΥΓΑΡΟ ΤΟΙΟ ΕΝΑΗΝΑΥΜΑΚΤΟΝΕΙΩΤΗΡ ΠΟ. sic ΗΡΕΑΝΗΝ ΟΥΤΟΣ. ΚΑΙ^ο sic
 ΠΑΥΣΑΙΜΗΝ L ΟΡΑΛΕΘΙCART ΟΥΕΝΕ ΑΙΑC ΤΩΝΕΙΩCΙΤΕ. γ reliqua N .GR. D ΑΡΑ R δῆ]
 H V. v. lin. 3 CAP M εἶη] EH R EN VM ΕΑΥΜΑΚΤΟΝ V ΕΑΥΑΙΑΚΤΟΝ M BY V
 ΩCΙΤΕΡ V ὥσπερ καὶ μόγεις codd. aliquot Plat. 5 ΝΟΓΙC RV ΛΙΟΓΙC M ΗΡΕΑΝΝ
 M οὕτω (M) libri Plat. μόγεις καὶ libri Plat. ΙΟΓΙC ex ΙΟΠΙC mut. V ΛΙΟ-
 ΓΙC M ΙΤΑΥCΑΙΜΗΝ V ΠΟΥCΑΙΝΝ M Video v 6 cepi N cepi L desie-
 ro V adtende MN adtendite L 8 ΠΑΥCΑΙΜΗΝ L ΙΤΑΥCΑΙΝΗΝ VR ΠΑΥCΑΙΝΝ M
 ΙΤΑΥΚΑΙΑΗΝ D ΙΤΑΙCΑΝΑΝ N 9 qui] qd R ad ex ut corr. V 10 obtatiuis L
 11 Plat. dial. I. c. 2 p. 104 E St. 12 ΕΓ^ω (ω) L ἐγὼ—ξρωτος]
 GR. D ΡΟCΑΡΟΛΑΚΙΒΙΑΑΝΕΥΑΕCΕΥΡΟΑΝΙΝΑΙΑΝΕ. & reliqua N *ΩΑ*ΑΚΑΙΟΡΙΑΔΗΝ (B
 corr. affectum non satis dignoscere licet; b spscr. l) L ΜΗΝ L ΕΩΡΩ VR M
 ΕΩΡΑ L 13 διήλθον] sic etiam pars codd. Plat. διήλθουεν al. ΔΙΝΑΕΟΝ M ΔΙΗΛ-
 ΘΟΗ L ΑΓΑΙΤΩΝ.ΤΑ R ΑΓΑΙΤΩΝΤΑ V ΑCΑΙΤΩΝΤΑ L ἀγαπῶντά τε nonnulli codd. Plat.
 ἐν] ΕΑΤ M ΚΑΤΑΒΙΩΝΑ L 14 πάλιν Bekkeri F ΑΠΗΑΑΛΓΚΗΝ VRL ΑΠΗΑΑΛΤ-
 ΑΙΝΝ M ἀπηλλάγην Bekkeri Up ΤΟΥΡΑΤΩC L ΤΟΥΡΩΤΟC M ut om. L
 15 amore] rnl amorem RN a morte L Plat. dial. I. c. 2 extr. p. 105 E St.
 GR. D ΝΟΝΑΙΕΦΕΓΕΝΙΤΑΡΑΝΑΥΟΥΑΚΑΙΑCΙC N ΝΥΗ L 16 δὲ ἐφῆκε] Platonis
 codd. tantum non omnes et sic M teste Spengelio l. I. p. 657 δὲ ἀφῆκε Bekkeri p
 ΔΙΕΦΗΚΕ VRM teste Heitvio O ΔΙΕΦΗΚΗ L ΝΥ M ΤΑΡ VRM ἀκούσαις] v
 ΑΚΟΥΑΙC V Nue V inquit] r inquit VRM.V inquit et L 17 Plat. dial. I.
 c. 2 p. 105 A GR. D; h. l. ΝΕΡΑΙΑΙΡΟΝΟΥΝΟΝΤΙCΙΚΑΙΡΠΙΝΤΟCΑΥΝΕΑΤ. et reliqua, quae
 ad locum sq. spectant N. ef L TI M ΕΠΟΙΕ ΕΩΝ L ΕΩΝ M ὡ quod
 post θεῶν facile excidere potuit addidi ex Platone; a Frisciano om. videtur Spengelio
 l. I. p. 657 18 ΑΚΑΙΒΑΑΔΗ L 19 Plat. dial. I. c. 2 p. 105 E νεωτέρω] R
 m. rec. ΝΕΩΤΕΡΩΙ VR ΝΕΩΤΙΕΡΑΙ M ΝΗΩΤΙΕΡΩΙ L ΑΙΕΝ M οὖν om. Bekkeri F
 ΟΝΤΟ V ΠΡΗ ΤΟCΑΥΤΩC ΕΑΤΗΑΟC M ΤΟCΑΥΤΗ V ΗΑΠΙΑΟC L 20 ΤΕ-
 ΜΕΙΝ VRL ΤΕΛΕΙΝ M ὡς] ω VRL ΕΑΙΟΙ M ὡς ἐμοὶ δοκεῖ om. Bekkeri p
 post δοκεῖ literas ουκει om. M οὐκ] ex ONK corr. R ΕΕΟC M ΔΙΑΛΕ-
 ΤΕCΘΑΙ VR ΔΙΑΛΕΓΕCΘΑΙ M ΔΙΑΛΕΤΕCΑΙ L ἔνα μῆ.] ΝΑ ΜΕ V ΝΜΕ R ΙΝΑ ΔΙΕ M
 ΝΕΜΕ L

p. 1156. 57 P.

p. 162 K.

μή μάτην διαλεγοίμην. nota, non solum *εἰ*, sed et *ἵνα* et *ὅπως* etiam optativo coniungi Atticis, cum apud nos tam 'ut' causalis coniunctio quam 'ne', quando *ἵνα* μή significat, subiunctivo sociantur, qui tamen similis est, ut saepe diximus, optativo: 'ut ne frustra disputarem'. idem in Gorgia: ὥστε εἰ μοί γε καὶ τὴν ἡμέραν ὄλλην ἐθέλοιτε δια- 5
125 λέγεσθαι, χαριεῖσθαι, 'si velitis loqui'. Homerus:

Ἄλ' κέ μοι ὦ μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι.

Ἄλ' κέν μοι δῶν Ζεὺς ἀίγλοχος καὶ Ἀθήνη.

interrogative quoque ἄν ponentes cum optativis proferunt. Plato in I Alcibiade: πότερ' ἄν δέξαιό σοι εἶναι, ἀγαθὰ ἢ κακά; quod 10
autem Latini quoque omnibus temporibus subiunctivi modi etiam in optativo utuntur, ostendit tam usus quam antiquiores Donato artium scriptores. Virgilius in VI:

Hac Troiana tenus fuerit Fortuna secuta.

126 ecce hic [fuerit] optative posuit in precatione Aeneae hoc verbum, quod 15
tam praeteriti perfecti quam futuri potest esse: quod Donatus et quidam alii subiunctivi tantummodo putant esse, cum aliae omnes voces optativi communes sint etiam subiunctivo. ergo non immerito in supra dicta Attica constructione, qua illi optativis utuntur, hoc quoque tempore indifferenter nostri sunt usi. inveniuntur tamen etiam nostri poetae saepe metri causa 20

1 ΔΙΑΤΝΝ *M* τάτην *Bekkeri p* ΔΙΑΛΕΤΟΙΜΗΝ *V* ΔΙΑΛΕΤΟΙΝΝ *M* διαλεγοί-
μην — ὅπως] ΔΙΑ et. ΤΙΣΤΩC *Ll* in *mg.* ΤΟΥΜΗΝ et in *summa pag.* nota — ὅπως *add. l*
et ἵνα et] etiam *M* ΟΠΟΣ *D* 2 atticos *d ap* atticos *N* coniunctio *V*

3 quam ne *ex* quanem *corr. V* ΙΘΑ ΜΗ *R* ΙΝ ΑΗΗ *V* ΙΝΑΙΕ Γ ΙΝΑ *N* ΙΝΑΑ *ia*
significat *M* 4 sepae *L* dictum est *O* frustra] *l* frustia *L* *Plat. Gorg.*
13, 32 p. 458 *D* cf. § 176 5 gr. *D* ΟCΤΕ ΒΙΑCΟΤΕΤ ΑΙΤΕΝ ΒΑΙΕΡΑCΕ et *ref. N*
ὥστ' (ὥστε) ἔμοιγε, κἄν τὴν *Plato (O)* εἰ μοί γε] *scripti* ΕΙΜΟΙΓΕ *VRL* ΕΙΛΙΟΙΓΕ
M εἰ μοί § 176 εἰ ἔμοιγε *Spengelius Varr. p. 655* ΗΜΡΑΝΟ.ΑΗΝ *VR* ΗΜΡΑΝΟΡΑ-
ΝΟΑΝΝ *M* ΟΑΗΝ *L* ΕΘΕΛΟΠΕ *V* ΘΘΛΟΠΕ *R* ΕΘΕΛΟΠΕ *M* ΘΘΕΑΠΕ *L* ἐθέλιτε
nonnulli *codd. Plat.* ΔΙΑΛΕΤΕCΘΑΙ (ε *ex t* *corr.*) *V* ΔΙΑΛΕΙΕCΕCΑΙ *M* ΔΙΑΛΕΓΕCΕCΑΙ *L*
6 χαριεῖσθαι] *sic etiam* § 176 *cum Plat.* Ἄ *Bekkeri* ΧΑΡΙΕΙCΕCΑΙ *L* ΧΑΡΙΕΙCΕCΑΤ *M*
χαριεῖσθε codd. Platonis tantum non omnes (O) uelitis *ex* ulitis *corr. V*

Homerus — Ἀθήνη *om. O* *Hom. Od. XIII 389* 7 ΑΙCΕΝCΙΟΙCΑΙΕΙΛΑΙΓΝΑ Γ ΓΙ *N*
Ἄλ' κε] *cum Homero Putschius* ΑΙΚΕΝ *VRMD* ΑΙΚΕΗ *L* ΑΙΟΙ *D* ω *L* ΜΕ-
ΜΑΥΑ *VR* ΑΙCΑΙΥΑ *D* ΑΙΒΑΙΥΙ *M* ΜΕΜΩΥ *L* ΠΑΡΑCΤΑΙΕC *D* ΤΙΑΡΑΤΑΙΗC *L* ΓΑΥ-
ΚΩΠΙ *VR* ΤΑΑΥΚΩΠΙ *D* ΤΑΥΚΩΠΙ *M* ΓΑΛΡΑΥΚΩΠΙΑ *L* 8 *Hom. Il. VIII 287*
hinc versum om. N ΑΙΚΕΝΑΙΟΙΔΑΝΕΗΚΑΙΤΙΤΟΧΟΚΑΙΑΕΝΗΝ *D* ἄικεν etiam *Hop. Ven.*
τ' ἀίγλοχος *Hom. Ven.* ΑΙΤΙΟΧΟC *ML* ΑΙ.ΤΙΟΧΟC *VR* ΑΕΗΗ *L* ΑΕΝΗ *M*

9 interrogative *L* *Plat. Alcib. I c. 11 p. 115 C* 10 alchibiade *L* ἄ. *D*
Πότερα *O* σὺ πότερα ἄν et σὺ δὴ πότερα ἄν et σὺ πότερον ἄν et πότεραν
et πότερα ἄν *sv. ll. ap. Plat.* ΝΟΤΕΡΑΕ *N* ΑΒΕΑΙΟCΙΕΝΑΙΤΑΒΑΝΚΑΚΑ *N* σοι εἶναι,
ἀγαθὰ] *Plato* CΟΙΕΝΑΙΓΑΒΑ *R* CΟΙΕΝ.ΔΙΑ.ΓΑ.ΕΑ *V* CΟΙΕΝΑΙΓΑΒΑ *M* WΙΕΝΑΙΓΑΒΑ *O*
CΟΙΕCΝΑΙ ΓΑΒΑ *L* ἦ] *N ML* *E O* a Quod autem iterum *inc. P*, v. p. 258, 1
11 optatiui *P* 12 usus] *us M* antiquiores *M* 13 Ut uerq; *P* *Verg.*
Aen. VI 62 in VI *om. P* 14 ac *PV* Troiana] *r* troina *V* troiano *R* 15
p̄dicatione *N* Aeneae] *ex* aneae *corr. V* heneq; *P* 16 perfecti] *l* p̄f. *sup. lin. L*
esse *om. P* deest *Donati ad Aen. VI 1* — 158 *comm., cf. tamen adn. ad lib.*
XV § 2 17 subiunctiui *D* subiunctiui *r* 18 communes *L* ergo — usi *om. P*
inmerito *VRNL* in] *infra lin. add. r* ut *R* adtica *V* 19 qua] *ex* *corr. d*

q̄l. i. e. quia *ni f. D* q̄ *L* . indifferenter *L*. 20 nostri] *sic* π̄π̄ *r* ἦ *R* *Ni R* *Ni M*
usi] *r* usu *VR* metri] *rd* metrica *VRDL*; *num* e metrica, *ut sicut* *ca*

p. 1157. 58 P.

p. 162. 63 K.

indicativis pro subiunctivis usi, ut | Horatius in II carminum:

Me truncus illapsus cerebro
Sustulerat, nisi Faunus ictum
Dextra levasset,

5 sustulerat pro 'sustulisset' posuit propter metrum.

QVAE GENERA VEL SIGNIFICATIONES VERBORVM QVIBVS CASIBVS
CONSTRVNTVR.

Quoniam igitur de constructione modorum verbi dictum est, qui om- XV 127
nes eundem casum sequuntur, quem genus sive significatio verbi exigit,
10 quam *διάθεσιν* Graeci vocant, de hac quoque diligentissime est quae-
rendum.

Sciendum itaque, quod omnia activa apud Latinos, quae faciunt a se
passiva, quae et transitiva sunt in homines, sine dubio accusativo adiu-
guntur, ut 'oro te', quia habet etiam passivum 'oror a te'. similiter
15 'accuso te, accusor a te; curo te, curor a te; audio te, audior a te; patro
te, patror a te; im||petro te, impetror a te; temno te, temnor a te; ne-
glego te, neglegor a te; despicio te, despicior a te; sentio te, sentior a
te; impedio te, impediior a te; inchoo te, inchoor a te; incipio te, inci-
pior a te'. similiter etiam neutra vel deponentia actum significantia cum 128
20 transitione in quodcumque accusativum sequuntur, ut 'facio domum, eo
iter, navigo Pontum, ardeo uxorem', quando pro 'amo' accipitur. Vir-
gilius in bucolico:

Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.

'dedisco illam rem' Lucanus in I:

25 Dedidicit iam pace ducem;

Cicero tamen simplicis eius passivum protulit de praetura urbana:
dum est, unde ius civile discatur. Terentius in adelphis:

ante causa in nonnullis, sic e post saepe in omnibus libris exciderit? 1 Hor.
carm. II 17, 27 sqq. in II carminum om. P 2 truncus ex tuuncus corr.
V i. lapsus (l) V inlapsus et inlapsus vv. ll. ap. Hor. cerebro P 3
sustulerat in mg. add. l post sustulerat sqq. — sustulerat om. R, in mg. add. r
ni L funus M hictum dextre P 4 levasset L 5 sustulisset L in
voc. posuit expl. P psuit L propter] pp L 6 inscr. om. (O) QVAE] Quare N
CASIBVS sup. lin. add. r 7 CONSTRVNTVR CASIBVS D 9 secuntur V sequen-
DIAECIN. I. significatio
tur L exigit] v exiit V 10 dia|^fECIN V dia|^fECIN Rr diarecin N dia|^fEC-
CIN L de ac V diligentissimae L 12 apud V quae] q:- L a] ex D
13 in] r ut R homines M 14 oro te quae etiam passivum habent (O)
quia] quae L post oror a te sqq. — accusor a te om. R add. r 15 accuso]
accusato O et ante accusor et curor et audior et patror et temnor add. N curro
M curror M patro ex corr. V patro te patror a te sup. lin. add. l 16
tēpno N tēpnor N 17 dispicio L sententior V 18 in-choo V incho L
inchor L 20 in quodcum L secuntur V sequuntur DL 21 potum V
accipitur V Vt virgilius O Verg. ecl. 2, 1 22 bucolico] l bucoloco L 23
coridon DNL alexim (VR) cum Pal. cf. lib. VIII § 13 et infra § 154, 192 24
illa V Luc. Phars. I 131 l] r II R 25 dedicit L dedidicitia V dedi-
citiā R 26 Cic. Verr. II, 1 45, 115 protulit passivum N 27 ius] his M
terrentius ML Terr. ad. V 2, 10 sq. adelfis L

p. 1158. 59 P.

p. 163. 64 K.

Nisi, dum haec silescent turbae, interea in angulum
 Aliquo abeam atque edormiscam hoc villi
 pro 'hoc villum', quod est diminutivum vini. Virgilius in II Aeneidos:
 Pars stupet innuptae donum exitiale Minervae.

Horatius in I carminum:

nec muliebriter

Expavit enses.

129 similiter dicimus 'doleo pedem, ferveo pectus, ambulo spatium'; sic etiam
 deponentia transitiva actum significantia 'sequor hominem, loquor fabulam,
 expiscor socium, experior rem, arbitror iustitiam, reor veritatem, suspicor 10
 inimicum'.

Sunt tamen tam ex his quaedam quam ex activis, quae cum accusa-
 tivo etiam dativo adiunguntur, quae sunt acquisitiva, de quibus mox dice-
 tur, ut 'do tibi aurum, dono illi servum'; dicitur tamen et in eodem sensu
 130 'dono illum servo' more Attico. Virgilius in V: 15

Sergestum Aeneas promisso munere donat.

similiter 'praebeo, praesto, exhibeo, mando, polliceor, muneror, indico,
 exprobro tibi illam rem'; similiter dicimus 'praepono tibi illum' et 'prae-
 fero' et 'praeficio'.

Pauca sunt, quae activa voce transitive soli dativo adiunguntur, ut 20
 'noceo tibi, invideo, maledico, benedico, praeniteo' - Horatius in I
 carminum:

cur tibi iunior

Laesa praeniteat fide -

'dissideo tibi' - Horatius in II carminum: 25

Redditum Cyri solio Phraatem

Dissidens plebi numero beatorum

Eximit virtus -

131 quamvis, si quis attente haec quoque inspiciat, inter acquisitiva vel acqui-
 perantia sunt ponenda: 'noceo tibi' (est 'nocens tibi fio'); 'invideo tibi', 30

1 haec V heq Nh² L silescent] d silesco D turbe VMN 2 habeam Bas. hoc
 uilli edormiscam lib. VIII § 72 villi] v uili V cf. v. l. lib. VIII l. l. 3 villum] v uilum V
 uini uini L Verg. Aen. II 31 (def. Rom.) II] u L Aeneidos om. N qneid D

4 donum] rl domum RML exitia*le (bi) L 5 Hor. carm. I 37, 22 sq.
 7 ense Horatius 8 doleo M ferbeo M spacium M etiam et L 9
 auctum V 10 socium] r et sup. lin. l sotium R solacium L 12 his] r is R his
 supradictis M 14 tamen et in Rr 15 atico L Verg. Aen. V 282 16 mu-
 nere ex mune corr. L 17 exhibeo D muneror] sup. lin. l muneor L 18 ex-
 probo VRL exprobor N praefero] vr praefero V praefero R praefero tibi illam
 rem N 21 invideo tibi O benedico tibi N praeniteo — laesa in mg. add. r

Hor. carm. I 33, 3 sq. II L 24 lesa MNL 25 Horatius] Idem O Hor.
 carm. II 2, 17 sqq. 26 cari Nl cari L soleo L phraaten D phraaten O pha-
 ratem V phraatem L phraiatē ex phraiatē corr. N phraatem vel phraaten ('Phra-
 hates') Hor. Blandini cum quattuor aliis codd. Cruq. phraatem cod. mon. S. Gall.,
 Hein. phraaten Tur. Bern. uterque, Goth. teste Rittero 27 plebis Hor. Blandini
 Reginensis Turic. et sic legit Acro et Porph. schol., ut nunc quidem a Francisco Pauly
 editum est 29 adtente L adquisitua ROD aequiparantia (M) 30 tibi id
 est Nr fio sic invideo N

p. 1159 P.

p. 164. 65 K.

quasi 'non videns tibi fio', hoc est 'non ferens te bene agentem videre'; 'maledico tibi'; 'contra te dico male'.

Inveniuntur tamen pauca, - quorum quamvis actus transeat in aliam personam, non habent tamen passiva, ut 'facio' et ex eo cum infinitis verbis composita, ut 'caefacio, tepefacio, obstupefacio'; pro passivo quoque eorum 'fio' et ex eo similiter composita accipiuntur, ut 'caefio, tepefio, obstupefio' et similia; cum praepositionibus enim compositum 'facio' plerumque habet passivum, ut 'perficio perficior; afficio afficior; inficio inficior; efficio efficior' et similia.

10 Illa quoque verba activorum vocem habentia, quorum actus ad res 132 carentes loquella pertinent, primas quidem et secundas voces non possunt naturaliter passivas habere, quippe cum nec de se loqui ipsae quid patiuntur possint, quod est primae personae, nec ad eas, cum careant auditu, qui proprie pertinet ad secundam personam, loqui possimus; tertiam vero 15 habent personam, de qua inter primam et secundam loquella recte fieri potest, ut 'laboratur vestis', unde Virgilius in I Aeneidos:

Arte laboratae vestes;

'potatur fluvius', Iuvenalis in IIII:

epotaque flumina Medo

20 Prandente.

similiter dicimus 'cenatur piscis, prandetur holus, decurritur spatium', unde Terentius in adelphis:

†decurso iam spatio.

DE PASSIVIS.

25 Passiva ablativo vel dativo transitive adiunguntur, ut 'doceor a te' et XVI 133 'tibi, videor ab illo' et 'illi'; similiter passivam vim habentia neutralia vel deponentia, ut 'vapulo a te' et 'tibi exulo, nascor, patior'. licet tamen etiam accusativum addere his, quibus per diversas res fieri solet passio, ut 'doceor a te literas, pascor carnem, vituperor insipientiam'. Virgi-

2 tibi id contra *N* 3 quamvis] quā *M* trans+eant (i) *L* 4 personam *om. V* 5
obstupefacio et similia. pro *N* pro *sup. lin. add. l* 6 ex eo in *mg. add. l* composita *V*
7 praepositionibus] *r* praepositionibus *R* 8 afficio *L* 9 efficio efficior *om. (M)* 10
vocem] uim *O* uocentia uocem habentia *L* 11 loquella (*MO*) *DNLr* 12 nec] *r* ne *VRMI* re *L* ipsae res quid *MN* ipsae res quod *n* ipse qui *D* paciuntur
M patiantur *r* 13 possunt *OL* personae nec adeas cū carcant. auditu qui pro-
priae personae nec adeas *V* nec audeas *L* 14 proprie] *r* propriae *VRl*
possumps *N* 15 loquella (*O*) *DNLr* 16 vestis] *l* uertis *L* *Verg. Aen. I* 639
17 laboratae uestes arte *O* laborare *N* 18 *Iuv. sat. IIII* 10, 177 *sq.* *IV*
(*O*) *Krehlius* (v. *lib. VIII* § 10 *VIII* § 49) *II VRMDNL* 19 medeo *L* 21 cenatur
V coenatur (*O*) olus *VO* spacium *M* 22 terrentius *ML* *Ter. ad. V* 4,
6 *cf. lib. VIII* § 10 adelf *L* 23 iam^{de} spacio *M* 24 *inscr. om. (O)* 25 ablativo] *r* ablativa *R* vel dativo *om. L add. l* et dativo (*V*) 27 et tibi exulo a tibi
exulo *L* et ibi exullo *V* pacior *M* patior. hic est, licet *Rr* 28 his in quibus
N his uerbis quibus *d* solet fieri *N* 29 pascor a te carnem *N* uitupere *L*
uituper a te *N* insipientiam] *Krehlii Guelf. alter (Langer.) Krehlius* insipientē
sed ē in ras. M insipientem *rell. Verg. Aen. IIII* 492 *sq. cf. lib. XVII* § 102

lius in IIII Aeneidos:

Testor, cara, deos et te, germana, tuumque
 Dulce caput, magicas invitam accingier artes.
 et docemur enim et pascimur et || vituperamur et accingimur diversis rebus;
 nasci enim et exulare ad unam rem pertinet ipsius natus et exilii. 5

DE COMMVNIBVS.

XVII 134 Communia, quando actum significant, activorum constructionem, quando passionem, passivorum sequuntur, ut 'crimino te' et 'crimino a te, venero te' et 'venero a te'.

DE ABSOLVTIS.

10

XVIII 135 Absoluta, sive activae sive passivae sint vocis, cum nominativo perfectam habent constructionem, ut 'Plato vivit, Aristoteles deambulat, Socrates philosophatur; ego esurio, tu dormis, ille volat'.

Et reciproca vero | sive sui passiva, quae ἰδιωμαθῆ vocant Graeci, licet et absolute proferre, ut 'rubeo, horreo, tepeo, ferveo', et coniungere 15 his ablativos, ut 'rubeo pudore, horreo frigore, tepeo austro, ferveo aestate'. nec solum tamen his, sed omnibus verbis licet ablativum adiungere, cum causam per eum indicamus ipsius actus vel passionis, quod licet in omni specie facere verborum, ut 'Plato vivit anima', id est 'per animam'; 'Aristoteles deambulat pedibus', id est 'per pedes'; 'Socrates 20 philosophatur sapientia', id est 'per sapientiam'; similiter 'horreo frigore', id est 'per frigore'.

136 Nec mirum absoluta posse obliquis adiungere casibus, cum etiam transitiva licet absolute proferre, cum maxime aliquam sui passionem ipso actu significant, ut 'hic amat, ille luget, iste ridet'. itaque Virgilius 25 huiusmodi res ostendit animorum esse passiones, ut in VI:

Hinc metuunt cupiuntque, dolent gaudentque.

idem in eodem:

1 in IIII in aen+eidos L qneid D aen N 2 caradeos et teger manatuūq; Vv
 te germana] l teger mana L 3 dulcae M caput] r capud R artis r cum
 Verg. Med. Fr. 4 et accingimur L et accingimur et M 5 exulare L
 6 DE COMMVNI VERBI CONSTRUCTIONE inscr. N inscr. om. (O) 8 sequuntur V cse-
 quuntur L cremino utrobique L 9 venero te venero L 10 inscr. om. (O)
 11 sing D active MN passivae M sint] r siu R 12 ut ~ Plato D Aris-
 toteles] R m. rec. d aristoteles N arestotelis l aristoteles D arestotalis L aristo R
 Socrates] l socratur R isocrates M sociates L 13 philosophantur L 14 Et om.
 D reciproca vero V vero] d uox D ἰδιωμαθῆ V ἰδιωμαθῆ M ἰδιωμαθῆ r
 idiopathen N idiopathia D 15 et om. ML absolutae(a) L orreo M tem-
 peo L ferveo] v ferbeo VRMDL 16 te+peo(m) L austro] pm. L austerio l
 ferveo] v ferbeo VRMD 17 s& V sed omnibus ex se domibus corr. L 18 vel]
 et L 19 speciae Rr 20 Aristoteles] vl aristoteles V aristoteles N aristoteles L
 est] es V isocrates VRMDL 21 philosophatur L orreo*(r) V 23 ob-
 soluta L aliquis L cum ex tum corr. L etiam add. l 24 liceat ML
 licet etiam absolute (etiam h. l. iteratum) N in ipso RODL 25 Verg. Aen.
 VI 733 26 ut om. ML in aen. VI O 27 Hinc] Med. ex corr. hic m. pr.
 capiuntque L gaudentque] Fr. m. alt. gaudent m. pr. 28 idem om. (V) Verg.
 Aen. VI 441

p. 1160. 61 P.

p. 106. 07 K.

Lugentes campi.

idem in V:

risit pater optimus.

Terentius in adelphis:

5 Amat: dabitur a me argentum, dum erit commodum.
 et rursus eadem cum casibus transitive: 'amo clementiam, lugeo miseriam, 137
 rideo stultitiam'. quae vero non egent obliquis casibus, ea nec passiva
 habent, ut 'spiro, vivo, navigo, || proficiscor', quamvis haec quoque figu-
 rate, ut supra ostendimus, coniunguntur obliquis casibus, ut 'securam
 10 vivit vitam; spirat' et 'expirat animam; navigo mare' et 'navigatur mare'
 et similia. at quae egent casibus et transitive dicuntur, ut actus in homi-
 nem fiat, habent et passiva, ut 'ferio Tryphonem', quem actum ille inter-
 pretando, in quem fit, facit verbum passivum: 'ferior a te; vulnero hostem,
 vulneror ab hoste'. excipiuntur, ut ostendimus, pauca, quae quamvis 138
 15 sint activa et transitive dicantur in hominem, tamen non habent passiva,
 usu deficiente, ut 'noceo tibi, facio te doctum'. sed hoc verbum loco
 passivi habet iterum verbum similiter | activae vocis, sed significatio-
 nis passivae, 'fio'. 'noceo' quoque et 'maledico, benedico, invideo',
 cuius tamen passivum Horatius in arte poetica auctoritate usus
 20 protulit:

ego cur, acquirere pauca

Si possum, invideor?

idem etiam accusativum ei verbo cum dativo adiunxit in I epistularum:
 invidet usum

25 Lignorum et pecoris tibi calo argutus et horti.
 et haec tamen ad imitationem Graecorum dativis adiunguntur; nam illi 139
λυμαινομαι σοι et *λοιδορω σοι*. Herodotus in I: *λυμαινομένη τῷ
 νεκρῷ*.

Cetera vero omnia, nisi sint acquisitiva vel aequiparantia vel super-
 30 eminentia vel subiecta, a nominativo actum transitive ad homines facien-

2 Verg. Aen. V 358 .VI. N 4 terentius ML Ter. adelph. I 2,
 38 6 eadem V casibus] r casibus amo VRM transitivus D transitivus, sup.
 lin. s. dicuntur d 7 vero] d uo+++ (ces) D passivum Rr 8 figurate ad-
 iunguntur ut supra ostendimus obliquis N 10 expirat RL navigatur mare] d
 navigatur D 11 at quae] r atq; VRML in sup. lin. add. v 12 Tryphonem]
 sic, r ex y corr., V triphonem RNL trifonem D 14 vulneror] r vulnero R
 15 activa sint N 16 loquo V 18 benedico maledico O maledico et benedico L
 19 Hor. art. poet. v. 55 sq. arte] vr arce VR poetica] grammatica O
 an poetica, poetica auctoritate? 21 acquirere MN cum parte codd. Hor. 22 pos-
 sim codd. nonnulli Hor. Hor. epp. I 14, 41 sq. 24 ut usum M 25 orti N
 26 dativis om. D add. d adiungunt VODL illi geni N 27 ΛΥΜΑΙΝΟΜΑΙ L ΛΥ-
 ΜΑΙΝΟΙΜΑ V ΛΙΜΑΙΝΟΙΑΤΟΥ D ΙΑΙΑΙΟΝΕ N ΛΟΙΔΩΡΩ V ΛΟΙΔΩΡΟ L ΛΟΙΔΩΡΩ D ΛΙΟΔΩ-
 Ν CAI N ΤΩΙ D Herodotus] ex herodotos corr. R; num Herodotos vel 'Hρόδο-
 τος? Herod. hist. I 214 in I] V I RL om. rell. ΛΙΜΑΙΝΟΜΕΝΗ V λυμαι-
 νομένη δε τῷ Herodotus et sic infra § 236 ΛΥΜΑΙΝΟΜΕΝΕ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ L ΙΑΙ-
 ΑΥΔΙΘΑΟΕΝΙΤΑΙΝΕΚΑΡΑΙ Ν ΤΑΙΤΑΙΝΟΑΙΕΝΗΤΩΙΝΕ. D 29 cetera r adquisitiva
 VRD adquisitiva M adquisitiva L equiparantia M 30 a] a++ (ut) L fa-
 ciente M

tia, ut praediximus, ad accusativos construuntur, cum utraque supponatur persona tam agentis quam patientis, ut 'doceo te, doceo a te'. nam is, qui patitur, in significatione passiva transfert accusativum, qui ad se pertinebat, cum activum proferebatur verbum, in nominativum adiunctum passivo, qui in ipso verbo, ut saepe diximus, intellegitur, etiam si non apponatur, contra vero nominativum agentis in ablativum, ut 'erudio te, erudior a te; tango te, tangor a te'. itaque communia utrumque habent modum constructionis. ||

XVIII 140 Verborum vero alia ad corpus, alia ad animam, alia ad utrumque, alia ad extrinsecus accidentia pertinent: ad corpus: 'lavo te, tondeo, vulnero, sordido'; ad animam: 'erudio, doceo, instituo, moneo, consulo, suadeo'; ad utrumque: 'laedo, offendo, moveo, noceo, maledico, benedico, provideo'; ad extrinsecus accidentia: 'dito, impero, subigo, domo'. sunt alia communia omnium supra dictorum, ut 'facio te doctum' vel 'formosum' vel 'felicem'. inveniuntur quaedam, quae activa voce et constructione tamen passivam habent significationem, et passiva activam, ut 'timeo te' et 'timeor a te; metuo te' et 'metuor a te'. Lucanus in V:

Dum metuar semper terraque expecter ab omni. |

141 et sunt alia laudativa vel vituperativa, ut 'cano, praedico, laudo, celebros, amplifico, vitupero, culpo, reprehendo, incuso, accuso, insimulo, succenseo'; alia artificiorum, ut 'philosophor, poëtor, architector, modulator, medicor' et 'medico' et 'medeor'. (Virgilius in II georgicon: et senibus medicantur anhelis.

idem in I georgicon:

Semina vidi equidem multos medicare serentes.) 25

142 Sunt alia deceptiva, ut 'fallo, decipio, eludo, induco, illicio, pellicio'; alia acquisitiva vel supereminentia vel subiecta vel aequiperativa, quae dativo adiunguntur, cuiuscumque sint generis vel significationis ver-

1 subponatur RD 2 patientis VM 4 adiunctivum N 7 tangor a te in mg.

add. V utrumque L 9 hic diē ad qd ūba ptineant inscr. N ad corpus pertinentia et deinceps ad animam perti et extrinsecus ad mg. adscr. V utrumque L 10 accidentia L tendeo M 11 anumā M doceo instruo instituo N

12 utrumque L meledico R post provideo: alto prouidens add. RD del. r ho^cē alto prouidens M. i. alta prouidens L. Vir in VI. Alto prouidens N (spectant haec, ni fallor, ad Verg. Aen. I 126 sq. alto [Prospiciens] 13 dito] dico KON 15 faelicem ex facilem corr. R quae cum sint actiua RL 16 passiva] r passivam R passiuo L actiuam actiua ut M timeo] r time R 17 et om. (MO) et om. (MO) Luc. Phars. V 671 18 exspecter V & expecter R 19 in mg. lemmata laudatiua, vituperatiua etc. deinceps adscribit V 20 succenseo] succenseo VRDL detraho vel culpo spscr. d detraho succenseo (MO) Krehl. 21 Hic diē q̄ uerba ad artifices ptineant inscr. N artificiorum V post philosophor (om. poëtor) O, post poëtor DN et in mg. inf. L add.: Ennius (hennius N) numquam (nunquam OL) poëtor nisi podager v. lib. VIII § 80 22 Verg. georg. II 135 cf. lib. VIII § 22 23 anhelis] r hanelis VRMD 24 Verg. georg. I 193 cf. lib. VIII l. l. 25 equidem V 26 eludo om. N illico (D?) pellicio] v pelliceo V 27 adquisitiua RDv adq̄sitiua L adquisitiua M aequiperatiua (M) 28 significationis ex significationis corr. V

p. 1162. 63 P.

p. 168. 69 K.

borum, ut 'laboro tibi, vigilo, propugno, largior, dono, muneror, indulgeo, praesto, praebeo, exhibeo, do, annuo, consentio, assentior, meo deor tibi, medicor tibi', id est 'sanitatem tibi adquiro': dicitur tamen et 'medico', quod activorum servat constructionem. Virgilius in II georgicon:

et senibus medicantur anhelis.

idem in I:

Semina vidi equidem multos medicare serentes.

Terentius in Andria:

143

10 Eius labore atque dolore eius nato ut medicarer tuo; idem accusativo in Phormione:

Quam scitum est eiusmodi parare in animo cupiditates,

15 Quas, cum res advorsae sient, paulo mede||ri possis. 'moderor tibi' et 'te': Sallustius in Catilinario: fortuna, cuius libido gentibus moderatur; intellegimus enim res omnes ad felicitatem vel miseriam gentium. Lucanus in X:

10 Sideribus quaecumque fugam moderantur Olympi, moderantur pro 'regunt'. 'maledico tibi' Cicero pro Deiotaro: 144 eius enim nomine, optimi viri nec tibi ignoti, maledicebat tibi; 'benedico tibi, parco, tempero' - Virgilius in I georgicon:

25 Iam sibi tum a curvis male temperat unda carinis, - quando pro 'parco' accipitur. supereminetia vel subiecta sunt, ut 'impe||ro tibi' - Virgilius in I georgicon:

Exercetque frequens tellurem atque imperat arvis -, 'regno tibi, dominor tibi, praecipio tibi, suadeo tibi, provideo tibi, prospicio tibi, consulo tibi'; nam 'consulo te' interrogativum est et tunc habet

1 laboro] libero N post laboro tibi: timeo tibi add. RMDNL metuo tibi prosum tibi timeo tibi add. edd. 2 adnuo M assentior] r adsentior VRMD 3 acquirō MN tamen ut supra dictum est et OD et in mg. add. L 4 Verg. georg. II 135 cf. § 141 6 hanelis MD 7 Verg. georg. I 193 cf. § 141 9 terrentius ML Ter. Andr. V 1, 12 (versus evanidus in Bemb.) 10 gnato Bas. ut sup. lin. add. L 11 Ter. Phorm. V 4, 2 sq. in accusativo M formione D phormione V 12 scitumst Bemb. huiusmodi L parere ODN in animo pare (re^{re}.m. rec. spscr.) Bemb. cupiditates R 14 ad v. 3 cf. lib. VIII § 22 Quas] quam O adversae siant paulo L 15 Sall. Cat. 51, 25 16 libodo N lubido^opars codd. Sall. enim om. M 17 gentium] r genitium R Luc. Phars. X 199 X] Krehlius IX L VIII VRMODN 18 quaecumque] sic etiam additam. ad calcem lib. V t. I p. 193, 6, q; cūq; V quaecunq; L quae sola Lucanus moderantur] Luc. Voss. B m. alt. moderatur m. pr. olimpi NL cum Voss. AB olympi D olimphi M 19 maledico] r meledico R Cic. pro Deiot. 12, 33 20 optimi viri] sic etiam § 235 cum Cic. Oehleriano, aliis optimi hominis et viri optimi vv. ll. ap. Cic. 21 Verg. georg. I 360 (def. Pal.) 23 a] sic etiam Verg. Rom. et cod. Gud. Arus. Mess. s. v. temperare p. 264, 7 L. del. r om. N cum al. codd. Verg. 24 Supereminetia f subiecta inscr. N 25 Verg. georg. I 99 26 exercetque Rom. in tellurem M atque ex adque mut. D 27 provideo tibi] praeuideo tibi O pūideo D 28 et tunc] ut tunc V

p. 1163. 64 P.

p. 168. 70 K.

passivum, quomodo et 'tempero'. eorum tamen quaedam possunt etiam adquisitiva esse. subiecta sunt, ut 'servio tibi, oboedio, pareo, ministro, misceo tibi, famulor'; aequiperantia: 'luctor tibi, sermocinor, certo, loquor, altercor, invideo tibi', nam plerumque ad pares fit felicius agentes, auctorque est huius Hesiodus dicens:

Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονεῖ καὶ τέκτωνι τέκτων.

146 Desiderativa vel inquisitiva accusativo sociantur: 'quaero te', similiter 'invenio, reperio, exspecto, desidero, opperior, scrutor, sequor' et 'sector, praestolor te' et 'praestolor tibi' - sed magis, quando dativo coniungitur, adquisitivum est. Terentius in eunucho:

Quem praestolare, Parmeno?

Cicero in I invectivarum: qui tibi ad forum Aurelium praestolarentur - et quae per obtinentiam, id est *κατὰ ἐπικρατίαν*, dicuntur: 'habeo, possideo, teneo, contineo, sustineo, servo, custodio, tueor, tutor, defendo, prohibeo, arceo, impedio, implico, solvo, vinco, supero, 15 147 domito, subicio, deicio'; adorativa quoque: 'colo te, honoro, adoro, erubeo, adulor te' et 'tibi'; suspectiva etiam vel opinativa: 'suspicio, opinor, arbitror, existimo, reor', quae maxime infini|tium assumunt substantivi cum accusativo, ut 'suspicio inimicum esse, opinor amicum esse, arbitror alacriter profuturum esse', sed et aliis infinitis iunguntur 'opinor 20 me intellegere' et 'intellexisse Virgilium', 'existimo recte legere' et 'legisse Ciceronem' et similia.

148 Voluntatem quoque significantia accusativo coniunguntur | cum infinito alterius verbi: 'volo te currere'; similiter 'studeo, propero, cupio,

I tempero] r tempore R tempore V tamen om. L 2 adquisitiva MN adq̄sitiua L Subiecta in textu N cum rell. Subiectiva inscr. N similes titulos singulis verborum classibus per sqq. praeponeas oboedio N oboedio (O) oboedio tibi D 3 misceo famulor D aequiperantia (M) certor ODI locor M 4 plerumque L 5 auctorque] d auctorque D eius N esiodus N Hesiod. opp. et diers. v. 25 sq. Καὶ κεραιμὲν κεραιμὲν κοτέει καὶ τέκτωνι τέκτων; | Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονεῖ καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ. et sic cum proxime praecedentibus ἀγαθῇ δ' Ἐρὶς ἦδε βροτοῖσι (v. 24 extr.) et proxime sequentibus Ω Πέροση (v. 27 inil.) praeter levia quaedam orthographiae et accentuum discrimina edd. a 2 — β et Krehliana: libros unus secutus est Putschius; versuum horum ordinem iam apud Platonem immutatum invenies Lysidis p. 215 C καὶ κεραιμὲν κεραιμὲν κοτέει καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ | Καὶ πτωχὸς πτωχῷ; ad v. 25 cf. Aristotelem polit. V 8, 18 qui videtur legisse κεραιμὲν κεραιμὲν ἄν. N πτωχῶς VRM ἰγτωχῶ D τροχῶς L πτωχῶν D φθονεῖ V φθονεῖ M φθονεῖ R φθονεῖ L φθονεῖ D καὶ τέκτωνι] κατέκτον L κρῶνι D τεκτων D 7 inq̄sitiua L 8 repperio D *exspecto R et expecto O post desidero: aspicio add. N operior M 9 praestolor bis M te et tibi O coniungitur ex coniunguntur corr. V adiungitur OL • 10 adquisitivum MN adq̄sitiuum L terrentius M Ter. eun. V 5, 5 11 praestolare M p̄stolare parmene N 12 Cic. in Cat. or. I 9, 24 cf. lib. VIII § 14 praestolarentur M 13 optinentiam VRMN κατὰ ἐπικρατίαν] cf. quos l. Stephani edd. Paris. s. v. ἐπικρατία extr. ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΙΑΝ VRDL ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΙΑΝ M ΚΑΤΑ ΤΙΝΚΑΤΙΑΤΙΑΝ N καὶ ὅσα ἐν ἐπικρατείᾳ Apoll. de synt. III 32 p. 284, 24 Bk. cf. νικῶ ἐν ἐπικρατείᾳ πάλιν γεγόμενον ibid. lin. 28 post dicuntur: ut add. L, superpositiva add. edd. praeter π 14 sustineo ex sublineo corr. L 15 defendor M solvo] r siluo VR 16 honoror M onoro te N adoro] r adoror VRM adoro. ueneror. erubeo N 17 optinativa V 18 substantiui assumunt (R) 19 arbitro alacriter L 20 ut opinor O 23 accusatiuis L iunguntur N infinitivo N 24 curre V

p. 1164 P.

p. 170 K.

affectō, festino', nisi infinitum a verbo sit alii casui iungendo; tunc enim affecto esse infinitum quoque verbi sui constructionem servare, ut 'miserere tui, misereri tui volo; noceo tibi, nocere tibi cupio; dignor te laude, dignari te laude cupio; mereor laudem, mereri laudem affecto'. absolutis vero supra dicta verba si coniungantur, accusativum assumunt, ut 'desidero vivere filium, studeo te currere, propero me deambulare'. similiter interrogativa: 149 'interrogo te, rogo, stipulor'. Iuvenalis in III:

Quantum vis stipulare, et protinus accipe, quid do,
Vt totiens illum pater audiat.

10 frequentissime tamen 'stipulor abs te' pro 'interrogo te' dicimus, quomodo et 'quaero abs te'. Cicero invectivarum II: quaesivi a Catilina, nocturno conventu apud M. Laecam fuisset necne, pro 'interrogavi Catilinam'. invenitur tamen etiam in passiva significatione similiter dictum 'stipulor abs te' pro 'interrogor abs te'. Suetonius 15 in IIII pratorum: minor viginti quinque annorum stipulari non potest passive dixit. 'consulo' quando interrogativum est, ut supra diximus, accusativo rationabiliter, acquisitivum vero dativo copulatur. funebria quoque verba ad accusativum feruntur, ut 'lugeo te, ploro, la- 150 crimo, plango, queror te' et 'tibi' pro 'apud te' - Virgilius in buco- 20 lico:

Dum queror et divos, quamquam nil testibus illis
Profeci.

Iuvenalis in I:

Nec quereris patri nec terram cuspide quassas?

1 alii sit *OL* alio *N* 2 miserere *V* miseri *N* 3 nocere tibi uolo
(*M*) laude et dignari *O* 4 mereo *N* absolutis *ex* absolutis *corr.* *V* 5 coniun-
gantur *r* vivere] *r* videre *R* *rell.* 6 studuo te curre *V* 7 *Iuv. sat.* III 7, 165 *sq.*
II *ex* III *ni f. mut.* *R* 8 accipe] *sic Iuv. Pith. m. alt., rell.* accipere *Pith.*
m. pr. quid do], *sic Iuv. Pith. m. pr.* quod do *N* *cum Pith. m. alt. et aliis*
plerisque, quiddo et quiddam *al.* 9 tociens *V* 10 stupulor *M* interrogo
te] *r* interrogate *R* interrogo a te *L* 11 *Cic. in Cat. or.* II 6, 12 *cf. supra* § 94
quaesini *VMN* 12 catilena *L* conventu] *m* conuolato *M* apud *M.*] *ap* |
dñ *L* apud deum *M* *maf.* *N* laecam *r* laetam *VRML* lecam *D* leccam *N*
13 catilenam *L* invenitur tamen in *ras. d* etiam *om.* (*FO*) 14 interrogo *VR*
Suet. praetorum lib. IIII *fr. t.* III *p.* 67 *ed. Wolf.* praetorum *lib.* IIII *p.* 304 *Roth.*
ed. Teubn. a. 1858 *cf. lib.* VIII § 20, 21; *at et illis locis et hic praetorum ex con-*
Buehrii esse scribendum nihil persuasit Gustavus Beckerus praef. ad Isid. Hisp. de nat.
rer. lib. p. XII *sqq.* (*diss. de Igid. Hisp. de nat. rer. lib. p.* 8 *sqq.*), *quamvis non*
omnia probarem ab eo ibi disputatu contra praetorum titulum, qui per se non minus recte
se haberet quam magistratum libri a C. Sempronio Tuditano conscripti; accedit, quod
olim, adnotationem ad lib. VIII § 20 conscribens, non satis accurate collationes meas
codd. mss. ad hunc lib. XVIII l. inspezi: nam praetorum, quod tum aciem oculorum effu-
gisse doleo, enotavi ex VRL praetorum MONr pretorum D cf. etiam C. L. Rothium
in praef. ad Suet. p. XCIV 15 uiginti quoque *VR* uiginti *qq* *ML qq* uiginti *N*
17 acquisitiuum *ON* atquisitiuum *M* adq̄sitiuum *L* cupulatur *D* 18 ad *om.* *M*
ut *om.* (*M*) 19 queror *D* q̄ror *L* *Verg. ecl.* 8, 19 *sq.* (*def. Rom.*) buco-
licis (*O*) 21 queror *NL* nil] *rn* nihil *VRML* *cum Pal.* nichil *N* 23 *Iuv. sat.*
I 2, 130 *sq.* *Nec galeam quassas neo terram cuspide pulsas | Nec quereris (quaeraris*
Pith.) patri? cf. § 239 24 *Ne N* quereris *M* patri] *r* pari *VRL* cuspi+de-
quassas *R* cuspe dequassas *V*

151 intellegitur enim 'Romanos quereris apud patrem' -; vocativa quoque: 'voco te, imploro, clamo, nomino, nuncupo, invoco, accerso'.

Illa quoque notanda, quae cum nullum significant actum, sed magis sui passio[n]em demonstrent, tamen, || quia activam habent vocem, accusativo coniunguntur, ut 'trepido, horreo, formido, vito, fugio, recuso, excuso'; similiter 'metuo' et 'timeo': haec autem, cum passive dicuntur, magis actum significant; et e contrario, cum active dicuntur, magis passionem significant, ut 'timeor: timorem facio; timeo' vero 'timorem patior'. Lucanus in V:

Dum metuar semper terraque expecter ab omni. 10
idem in I: .

secunda virorum

Paupertas fugitur

pro 'fugam facit', quod est 'fugat'. eandem vim habent et similia.

152 Hortativa quoque accusativum asciscunt: 'excito, incito, hortor, mo-
neo, agito, stimulo'; precativa etiam accusativo iunguntur: 'oro, obsecro, obtestor, quaeso, litor, precor, supplico'; hoc non solum accusativo, sed etiam dativo coniungitur - Terentius in Andria:

huic supplicabo - ,

est enim subiectivum plus aliis omnibus, quae sunt eiusdem speciei. mul-
tífida est cum accusativo constructio: 'iuro, castigo, doceo, illido, calefacio, frigefacio'.

153 Ad sensum pertinentia, quae Graeci genetivo coniungunt, quasi passionem quoque in ipso actu significantia - ἀκούω σοῦ, ἀπτομαι σοῦ, ὀσφραίνομαι, γένομαι τοῦδε, αἰσθάνομαι -, excepto 'video' et similibus, 25

1 enim *om.* (M) quereris M nūcupio M nuncupo L invoco] uoco
repetit L accerso ex accesso *corr.* N accer so V 3 Ilā R m. *rec. corr.*
cum ***** nullum (cumque) R nullam L 4 quia actum habent uoce
M habent ex haben *corr.* R acusatuo V 5 coniunguntur] d iungun-
tur D cum iunguntur M trepido] repedio M 6 et] in *ras. n, om.* OD
7 et e contrario] e contrario LI e] r et fort. in *ras. N, om.* VRM et fort. Priscianus
cum active — significant *om.* MODL 8 pacior V 9 Luc. Phars. V 671
10 exspector Rv exspec**ter V 11 Luc. Phars. I 185 sq. 12 foecunda Voss. A
secunda Voss. B secunda M 13 ligitur VRD 14 haec fugam facit quod est fugat
Cortio ad Luc. l. l. (t. 1 p. 55 ed. Weber. a. 1828) perperam aliunde irrepsisse videban-
tur, nisi locus mancus esset et alia quaedam excidissent quod est fuga VRMOD del.
d eandem] eadem VM 15 adsciscunt RNDv adsciscunt V adscunt M hor-
tor] r ortor R mōueo VRMDN 16 Precatiua M Pcatua DL prae catua v prae
*atiua V Praetatiua R acusatuo V coniunguntur (M) 17 q̄sso V quaeso, li-
tor R (, add. r) queso. litor V (, add. v) lito] d litor MODNL p̄cor DL prae-
cor VR hoc] at (i. e. autem) L 18 coniungitur] d coniunguntur DL adiungi-
tur N terrentius ML Ter. Andr. II 1, 12 19 supplicatio V supplicio M
20 subiectivum] num subiectum? cf. § 139. 142. 144. 145 eius N 21 est]
sunt M acusatuo V iuro] v ioro V calefatio V 23 ḡuae] graeci V
coniungunt V quasi (s) V 24 actu] vr actus VR GR. D ὄρα N σοῦ] v
cy V co L απτομαι R ati tomai V coyoc. φραινομαι R coyoc. φραινομαι V
coyoc φραινομαι L 25 τῆς κλίσσης post ὀσφραίνομαι add. (O) γένομαι V
αἰσθάνομαι RM αἰσθάνομαι V αἰσθάνομαι O αἰσθάνομαι L

p. 1165. 66 P.

p. 171. 72 K.

quae plus actus habent quam alii sensus, nos accusativo copulamus, quippe ex activa passivam vocem facientia, ut 'audio te' et 'audior a te; tango te' et 'tangor a te; gusto' et 'gustor, sentio' et 'sentior'. similiter omnia fere activa: 'impetro illam rem', quia et 'impetror; patro' et 'patror; curo' et 'curor; impedio' et 'impedior; neglego' et 'neglegor'.

Separativa sive discretiva cum accusativo etiam ablativo coniunguntur, ut 'averto illum hac re' et 'ab hac re'. similiter 'pello, amoveo, tor- 154 queo, separo, dirimo, educo' et similia. Virgilius in I Aeneidos:

Nec posse Italia Teucrorum avertere regem.

10 Cicero Philippicarum V: ab urbe M. Antonii impetus in Galliam avertere. idem invectivarum III: quis tam aversus a vero?

Nec mirum verba sensum significantia, qui habeat aliquid passionis, accusativo coniungi, cum multa alia quoque sint et activa et neutra, quae 15 quamvis || et ipsa vi intellectus ipsius aliquid pati videantur, accusativis tamen adiunguntur, ut 'amo' et 'desidero, ardeo'. Virgilius in bucolico:

Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.

Neutra et deponentia, quod superius dictum est, si actum significant 155 20 et habeant transitionem ab homine in hominem, accusativo coniunguntur, ut 'facio te doctum, sequor hominem, miror, asperror, suspicor, contemplor, conspicio', unde non irrationabiliter antiquissimi etiam in passiva significatione ea proferebant, quod latius de verbo tractantes ostendimus. sin haec eadem (id est neutra vel deponentia) passionem significant, 25 passivorum constructionem sibi defendunt, id est ablativo vel dativo coniunguntur, ut 'fio a te doctus, vapulo ab illo, exulo, nascor, patior'.

1 alii] r ali R aliis M acusatuo copulamus V 2 facientia] r et sic D faci-
cienda RML fatienda V faciendo O uel faciendo sup. lin. d audeo M 3 tangor.
gusto (a te om.) M gusto te et gustor a te N sencio V similis L 4
f+ere (ac) R facere VM 5 curo et cuor M impedio D negligo negligor O
6 Sepatiua N seuedis cretina V discretiva] r dis sq. ras. R cum om.
(V.) acusatuo V et sic passim in sqq. etiam ablativo add. r cum coniun-
guntur VR 7 et ab hac re om. N amoveo (r) V ammoueo DL 8 separo]
r saparo R Verg. Aen. I 38 (def. Pal.) eneid N eneid D 9 italiam Rom.
10 Cic. Phil. or. V 11, 28 qui M. Antoni (sic Vat. antonii al.) impetus nefarios
ab urbe in Galliam (galliam Vat.) avertit (uertit Gud 2); Arus. Mess. s. v. avertit
p. 209, 13 Lind. ab urbe M. Antonii (antonium cod. Maii) impetus in Galliam avertit
philipicarum L lib V N M.] *(m) V om. N imperatus M Gall-
liam] d galliam D 11 Cic in Cat. or. III 9, 21 hic quis (qui al.) potest esse (esse
Quirites al.) tam aversus (adversus al.) a vero etc.? III] Krehtius II libri mei et
edd. omnes 'codd. variant. MS. Langer. II. MS. Gphb. I.' Krehtius 13 qui ha-
bent M quae habent N 14 quoque alia DN sint actua N neutraq. quam-
uis M 15 et] om. N ex 1 "intellectus" ipsius N ipsius intellectus (O) ac-
cusatuo O 16 Verg. ecl. 2, 1 cf. § 128 18 coridon DNL ardeat D 19
deponentia] v deponenda VR quod] sic D uel ut sup. lin. d ut O significant
VRMOL 20 transitionem V coniungitur M 21 fatio D focio V 22 cons-
picio V irationabiliter VRMD in om. O 23 proferebant M latius] d
latiu*(m?) D tractantes V 24 haec] autem O adem V significant ex
significant corr. L 25 id est] d idem D datuo uel ablatuo (O)

p. 1166. 67 P.

p. 173—75 K.

Nos 'sentio illam rem'; similiter illi. Virgilius || in X:

158

Ἦος πατρὸς Ἀνχίσηος μανὲς, Ἦος σεντίτ Ἰούλιος. |

Ἰσοκράτης παραινέσεις: οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε δειάνοιαν ἀλοθῆσει καὶ σαντὸν οὐ καταφανῆ ποιήσεις.

5 Nos 'audio illum'; sic etiam illi. Virgilius in XII:

159

Audiat haec genitor, qui foedera fulmine sancit.

Δημοσθένης Φιλιππικῶν Γ: ὅταν δὲ πρὸς τὰ πράγματα ἀποβλέψω . . καὶ ὅταν πρὸς τοὺς λόγους, οὐς ἀκούω.

'Patior illum' Lucanus in I:

10 Pellimur e patriis Laribus patimurque volentes
Exilium.

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος: εἰ μὲν | ἴστε με τοιοῦτον ὄντα, οἶον οὗτος ἤτιατο, οὐ γὰρ ἄλλοθι βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν, μηδὲ φωνὴν ἀνάσχησθε.

incipit

Luc. Voss. AB inpedit D impendit L impellit gloss. in Voss. A impetit et impendit et impulit et incipit vo. ll. codd. Luc. 1 similiter illi om. (M) illi. G. Virg. N Verg. Aen. X 534 2 anchise D manes | Med. m. alt. menes m. pr. iulus (v) V Iulius D post Iulus: similiter Graeci dicunt add. (M) 3 Isocrates

tes (p) V Isocrates L Isocrates. gr. Nos Dd Isocrates. g. Nos N Isocrates πρὸς Δημόνικον or. § 34 p. 9 St. 153 B-S. cf. § 185; eodem modo eiusdem or. locus lau-

datur § 278 ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ V ΙΤΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ R ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ M ΓΑΡ ΤΗΝ ΚΑΙ ΗΑΙΝ ΔΙΑΝΟΙΑΝ L ΔΙΑΝΟΙΑΝ] sic etiam § 185 ΔΙΑΝΟΙΑ V ΓΝΩΣΙΑΝ Isocrates γνώμην edd. Isocr. ante Bekkerum, cf. Spengelium l. l. p. 634 4 ΑΙΣΕΝΧΑΙ RL ΑΙΣΕΝΧΑΙ M ΑΙΣΕΝΧΑΙ V ΑΙΣΕΝΧΑΙ L ΑΙΣΕΝΧΑΙ (MO) codd. Isocratis ΚΑΤΑΦΑΝΗ ΤΟΙΗΕΙΣ V ΚΑΤΑΦΑΝΗΤΟΙΗΕΙΣ L ΙΤΟΙΗΕΙΣ R pro Ἰσοκράτης — ποιήσεις: & Socrates sq. lac. 1; et Euripides sequente Hecubae versu 1000 sq. (1045 sq.) ἃ ἃ σίγα (alterum σίγα om.) κρητῶν βίαιον ἀλοθάνομαι τάνδε γυναικῶν. 2 — π; Isocratis locum ante Euripideum add. α eiusque asseclae ηβ, post Isocrateum vero haec: ἰσαῖος. τὰ δὲ τοιούτων δὴ μαρτυρῶν οἱ δικάζοντες. τὰ μὲν αὐτοὶ συνειδότες, ὅτι ὑγίαιεν ὁ παῖς τῶν ἑωρακῶτων ἀλοθάνομενον μαρτυροῦντων τὰ δὲ ἀκοῆ πυνθανόμενοι, quae Krehlio teste nec in Iuntina leguntur, utrumque additamentum om. Putsch., Euripideum Isocrateo subiunxit, Isaei locum om. Krehl., unciis quadratis more suo inclusum post Isocrateo utrumque l. exhibuit x. in Isaei, quae exstant, orationibus haec non leguntur: 'Aldinus editor nisi ex scripto libro aliunde sumere non poterat' Spengelius in ed. Varr. de l. L. p. 637; at transtulit ex Suida s. v. ἀλοθῆσθαι, v. Sauppium l. mox laudando. Isaei verba proponuntur et partim emendantur a Schoemanno Isaei ed. p. 168. 498, H. Sauppio orr. Att. II 243 Isaei fr. ἀπαράσ. 6, Bernhardy Suidae ed. I 2, 58 cf. Müller-

rum orr. Att. II 343 fr. Isaei ἀπαράσ. 126 5 sic etiam illi om. (M) illi G. Virg. N Verg. Aen. XII 200 in gen. XII O 6 hec V federa N fulminis nunc R fluminis ancip V 7 ΔΕΜΟΣΘΕΝΗΣ L ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ V ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ. GR. Patior D Demosthenes. G. Patior N Demosthenis or. Olynth. III § 1 p. 28 R. 511 B-S. cf. § 186 ΦΙΑΙΠΠΙΚΩΝ V ΦΙΑΙΠΠΙΚΩΝ R ΦΙΑΠΠΙΚΩΝ L ΔΗ CO ΔΕΙΠΡΟΣ L τε εἰς Demosthenes et sic § 186 τε πρὸς v. l. codd. Demosth. ΙΠΡΟΣ VR TO M, ΤΑΙΤΡΑΓΜΑΤΑ VRL ΑΠΟΡΑΕΦΩ M ΑΠΟΡΑΕΦΩ L 8 ΙΠΡΟΣ RL εἰς § 186 οὗς] οὐκ L 9 Patiorum illum D Luc. Phars. I 278 sq. II M

10 partimq. Voss. B 11 Exsilium Voss. A exitium. gr. Memini D 12 ΔΕΜΟΣΘΕΝΗΣ L ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ VR ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ M Demosthenes. G. Memini N Demosth. de corona or. § 10 p. 228 R. 575 B-S. cf. § 188 ΥΠΕΡ RL ΚΤΕΣΙΦΩΝΤΟΣ L ΚΤΝΣΙΦΩΝΗΝΑΝΑΧΘΟΣΘΣ. Memini (om. med.) V [ατε] (O)? α Demosthenes ΕΙΣΤΕ RML ΤΟΥΟΥΤΟΝ L τοῦτον ὄντα οἶον Priscianum vel grammaticos legisse censet Spengelius l. l. p. 640 ὄντα om. codd. Demosth. 13 ΟΙΟΗ L ΗΤΙΑΤΟΥΓΑΡ M ΓΑΡΑΜΟΒΙ ΒΕΒΙΩΑ R ΓΑΡΑΜΟΒΙ ΒΕΒΙΟΑΝΙΤΑΡ L ἄλλοθι που (O) Demosthenes et sic § 188 ΒΕΒΙΩΑ M ΙΤΑΡ R ΥΜΗ ΜΕΔΕ L ΥΜΝΑΕ M 14

ΦΩΝΗ ΗΑΝΑΧΘΕΦΕ L ἀνάσχησθε] (O)? α Demosthenes ΑΝΑΧΘΕΦΕ R ΑΝΑΧΘΟΣΘΣ V

160 'Memini illam rem' et 'illius rei'. Virgilius in bucolico:
numeros memini, si verba tenerem.

idem in IIII Aeneidos:

nec meminisse pigebit Elissae.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Αἰσχύλου: ἵνα τὴν ὅτε ἀδωροδόκη-
τος ὑπῆρχε προαλρεσιν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἀναμνησθέντες,
ὡς προβεβλημένη καὶ ἄπιστος ἦν πρὸς τὸν Φίλιππον. Ὅμη-
ρος in Iliados Ω:

Μνησσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ.

161 'Impero tibi', ἄρχω σοῦ. Virgilius | in I georgicon: 10

Exercetque frequens tellurem atque imperat arvis;

Attici: ἤρχεν Ἀθηναίους.

Latini 'aufero tibi' et 'a te', similiter 'eripio, adimo, amolior, amoveo'.

Terentius in Phormione:

Aufer mi oportet.

Lucanus in V:

Heu quantum fortuna umeris iam pondere fessis

Amolitur onus.

Virgilius in II Aeneidis:

teque his, ait, eripe flammis.

Homerus in Iliadis A:

αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ,

et per accusativum tamen idem in Iliadis A:

Μῆτε σὺ τόνδ' ἀποαλρεο κούρην.

v. supra ANACX. ecce M 1 Memini r Memin R illius re L Verg. ecl. 9. 45
(def. Rom.) 2 uerba — meminisse om., si uerba — meminisse in mg. inf. add. L
tenerem] Pal. m. alt. teneram m. pr. 3 Verg. Aen. IIII 335 (def. Rom.)
eneid D aen N 4 nec me meminisse Vergilius me ante meminisse inseruissem,
nisi idem voc. cum a Verg. Med. tum a codd. Prisc. infra § 187. 190. 241 omittere-
tur pigebat O Elissae] ex elisse corr. Med. elisse VOL elissae. gr. im-
pero D 5 ΔΕ ΜΟΧΘΕΝΗΣ L Demosth. de falsa legat. or. § 27 p. 349 R. 612 B-S.
cf. § 190 ΔΗΜΟΣ ΕΕΝΤΩΙ V Demosthenes, G. in Iliados, G. impero N HN L
τῷ] ΤΑ M INA T. HN V ΑΔΩΡΟΔΟΚΕΤΟΣ L ΑΔΩΡΟΔΟΚΗΤΗΣ O 6 ΥΡΤΕΡΧΕ
L ΙΤΡΟΑΙΡΕCIN VRL ΑΙΤΟΥΤΕCΙΤΟΝΤΕΙΑC L ΙΤΡΑΙΤΟΙΑC V ΙΤΡΑΙΖΕΙΑC R
ΑΝΑΜΝΗCΕCΙΝΤΕC L ΑΝΑΙΜΝΗCΕΝΤΕC M 7 ΙΤΡΟΒΕΒΑΗΜΕΝΗ R ΠΡΟΒΕΒΑΗΜΕΝΗ M ΙΤΡΟ-
ΒΕΒΑΗΜΕΝΗ L ΙΤΡΟΒΕΒΑΗΜΕΝΕΙ V ΚΕΙ L ΙΤΡΟC VRL ΦΙΛΙΤΙΤΟΝ VR ΦΑΙΤΙ-
ΤΟΝ L Hom. Il. XXIII 486 cf. § 241 8 ΙΝΑΙΛΙΑΔΟC L Ια aliados R Ἰλιάδος (O)
Ω] (O) ω α om. VRML 9 ΜΝΗCΑΙ V ΜΝΕCΑΙ L μνήσει § 241 ΙΤΑΤΡΟC
VRL σεῖο] sic etiam § 241 σεῖο Hom. Ven. Ζηρόδοτος σεῖο κακῶς schol. Vict.
σοῖο v. l. ap. Hom. ΕΙΤΙΕΙΚΕΑE VRL ΑΚΙΜΕΥ VL 10 ΑΡΑΧΩ D ΑΡΚΟ L
σοῦ] sic etiam C COI (MO)D Verg. georg. I 99 1 om. D 12 Ἄττικοί
(O) ἤρχεν] ΗΡΕΧΕΝ L ΝΟΚΕΝ D G. N ΑΕΗΝΑΙΟΙC R ΑΕΝΝΑΙΟΙC V ΑΝΕΝΑΙΟΙC D
14 terentius L Ter. Phorm. I 4, 45 15 Auferre N mi] Terentius mihi
codd. Prisc. 16 Luc. Phars. V 354 sq. 17 fortunae L humeris MODN cum
utroque Voss. 18 amolitur L honus n 19 Verg. Aen. II 289 eūis N
aeneidos (O) 21 Homerus in Iliadis A] immo Odys. I 9 in Iliadis A] in Ili-
adis VRCOL in Iliadis M ὀδυσεῖα α. α Iliad' gr. & p acc̄tm tamen idem in
Iliadis gr. Et nos D Iliadis AITA. Et per acc̄tm tū idem in Iliadis. mere. Et nos N
A] om. libri cum C 22 ἄταρ V ΑΦΕΙΑΓΕΓΟ VR ΝΟCΤΙΜΟC L 23 Hom. Il.
I 275 A] (O) α om. VRML 24 σὺ] CI L ΤΟΝΑE VR ΤΟΝΑE L τόνδ',

p. 1167. 68 P.

p. 176—78 K.

Ἰλι ἄχθομαι τόδε et τῶδε et nos quoque 'doleo illam rem' et 'illa re'; 162
 similiter 'indignor'. Sallustius in Catilinario: et quasi dolens eius
 casum. Virgilius in II Aeneidos:

Et casum insontis mecum indignabar amici.

5 idem in I: |

Nota tibi et nostro doluisti saepe dolore.

'Ausculto tibi' et 'te'. Attici 'ἀκροῶμαι σοῦ' καὶ 'σέ'. *Αισχλινης*
 ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος: οἱ δὲ δικασταὶ ὥσπερ ἐπρωδὴν ἢ ἄλλο
 τι ἀλλότριον πρᾶγμα ἀκροώμενοι. Terentius in Andria: 163

10

Pamphilumne adiutem an auscultem seni.

in eadem:

Ausculta pauca: et quid ego te velim et tu || quod
 quaeris scies;

nec enim aliter stat iambus, qui est quaternarius, quod etiam Donati
 15 commentum approbat.

'Potior illius rei' et 'illam rem' et 'illa re'. Cicero in II invective-
 tivarum: rerum potiri volunt. Terentius in adelphis:

ille alter sine labore patria potitur commoda.

Virgilius in I:

20

Egressi optata potiuntur Troes harena.

similiter Attici: 'ἀπὸ τούτου' καὶ 'ἀπὸ τούτου' καὶ 'τούτου'. | Ἴσο- 164
 κράτης ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης: καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν †ἀπο-
 λαύωσιν, ὧν ἂν λάβωσιν, in sequentibus vero idem: δέδοικα, μὴ

ἀγαθός περ ἑὼν, ἀπλοῖρο (O) Homerus ΑΙΤΟΛΙΠΕΟ VRL 1 et τῶδε] ΕΤΩΙΑΣ
 M ΕΓΩΙΑΣ VR ET ΟΥΔΕ L καὶ τῶδε (O) .ET NOS VRL doleo] r deleo R 2
 Sall. Cat. 40, 2 3 casum] r causum VR causam v Verg. Aen. II 93 (def.
 Rom.; Ver. quamvis lacunis interceptus cum scriptura tralaticia videtur conspirare)
 Aeneidos] r eneid' D reñ N teneidos VR 5 Verg. Aen. I 609 6 doluisti] r
 doluistis VRML 7 ἄτιχοι C? (non V) Attici. Gr. Terentius D Attici. AKPOO.
 TEF. N AKPOMAI RL CWY L CE KAI COI O? Aeschin. adv. Ctesiph. or.
 § 192 p. 582 R. 466 B-S. 8 ΚΗΤΣΙΦΩΝΤΟΣ V ΚΤΕΣΙΦΟΝΤΟΣ L ΟΙΑΣ R Ο—AE
 V ΔΙΚΑΤΤΑΙ L ΔΙΚΑΤΑΤ M WCITEP RL WCYTEP V ΕΙΤΩΙΑΗΝ R ΕΙΤΩΙΑΗΝ L
 ΕΙΤΩΙΑΗΝ ΑΛΛΟ V ἢ ἀλλότριόν τι πρᾶγμα (MO) Aeschines 9 AKPOME-
 NOI L terrentius VML Ter. Andr. I 3, 4 10 pamphilumne D pamphi-
 lumne L ndiumem D an] aut N 11 Ter. Andr. III 3, 4 cf. § 225 12
 pauca] sic Bas. paucis qui Bentleio innotuerant omnes; 'et paucis et pauca legitur'
 Donatus cf. § 225 paucis: et quid te ego Bentleius ego te uelim Rr 13
 queris VMN 14 σταῖ ἄβυς V 16 Cic-ri V Cic. in Cat. or. II 9, 10 17
 terrentius ML Ter. adelph. V 4, 17 18 aliter N alle M altero v alter sine]
 r altens ine R ine in scene mut. m. rec. patriā M paria O com***, li. med.
 lac. haustus, Bemb. commodo M 19 Dicit Virgilius Nr dic (num diē?) uirgilius M
 VegI V Verg. Aen. I 172 (def. Pal.) aen. I O 20 egressi M op-
 tata] r optat R potiuntur M arena MONr 21 attici. Gr. in sequentibus D
 attici ΛΙΘΑΙ ** In sequentibus N ΑΙΘΑΛΥΑ VRL ΑΠΕΛΑΥΑ Ο ΤΟΥ. ** ΤΟΥ (KA)
 R ΤΟΥΤΟΙ L ΤΟΥ MC ΑΙΤΟ VR ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΤΟΥ M ΙΚΟΚΡΑΤΗΣ ex ΙΚΟ-
 ΚΡΑΤΗΣ corr. V ΣΟΚΡΑΤΗΣ M Isocratis de pace or. § 34 p. 166 St. 211 B-S.
 22 ἐν] EKI L ΙΤΕΡΙ V τῆς] CEC L ΕΙΡΝΝΝC V ΑΧΡΑC L ΑΙΤΟΛΑΥ-
 CΙΝ VR ΑΠΟΛΑΥCΙΝ L ἀπολαύοντας Isocrates 23 ΩΝ ΑΑΝΑ. ΑΒΟCΙΝΩΝΑΝΑ. ΑΒΟCΙΝ M
 ΩΗΝΑΑΒΟCΙΝ L ΑΑΒΟCΙΝ VR idem. Gr. Huic simile D idem. TEAN. Huic simile
 N Isocr. de pace or. § 81 p. 175 St. 214 B-S.

p. 1168 P.

p. 178. 79 K.

πειρώμενος ὑμᾶς εὐεργετεῖν αὐτὸς ἀπολαύσω τι φλαῦρον.
Πλάτων ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογία: καὶ εἰ μέντοι τι ἀπὸ τού-
των ἀπήλανον.

165 Illi 'ἀποστερούμενος τοῦτο' καὶ 'τούτου'; huic simile nos dicimus
'pascor hanc rem' et 'hac re'. Virgilius in II Aeneidos:

et miseros morsu depascitur artus.

idem georgicon III:

Pascuntur vero silvas et summa Lycaei.

idem [in bucolico]:

Frondebibus hirsutis et carice pastus acuta.

166 'Απογινώσκω τούτων'. Δημοσθένης Φιλιππικοῖς: ἐγὼ μὲν γὰρ
ἤγοῦμαι Φίλιππον, οὐτ' εἰ τὰ | πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπρα-
ξεν, οὐτ' ἂν εἰ νῦν. ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων
ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι. Latini 'despero illam rem'. Lu-
canus in V:

Desperare viam.

Euripides:

Οὐχ ἔσπερας φάσ', ἀλλὰ καὶ μεσημβρίας

1 ΙΤΕΙΡΟΜΕΝΟΣ VRL ὑμᾶς εὐεργετεῖν — aliquid facere § 296 sine lacunae
nota scriptura continua pergens om. L ΑΥΤΟΛΑΥCΩ VR 2 ΙΤΑΛΟΝ VR
Platonis apol. Socr. c. 18 p. 31 B St. ΕΝΤΙ CΟΚΡΑΤΟΙC Α*ΤΟΛΟΓΙΑ (H?) V CO-
ΚΡΑΤΟΥC ΑΙΤΟΛΟΓΙΑ R ἀπολογία — ἀπήλανον] ΑΓΙΟΛΑΥΟΝ M μέντοι τι] scripsi
cum codd. Platonis μὲν τι Putschius et sic apud Plat. C. F. Hermannus, v. praef. ed.
Teubn. I p. IX ΜΕΝΤΟΙ RCO ΜΕΝΤΟΤ V ΑΙΤΟ VR 3 ἀπήλανον] sic cod. Plat.
Φ ap. Bekkerum ΑΙΤΗΛΑΥΟΝ VR ἀπέλανον (O) pars codd. Platonis ἀπέλαβον alii
4 ΑΙΤΟCΤΕΡΟΥΜΕΝΟC VR sicut ὁ CΤΕΡΟΥΜΕΝΟC M ΑΝΟCΤΕΡΟΥΜΕΝΟC O ΤΟΥΤΟ (sic teste
Spengelio l. I. p. 636 ΤΟΥΤΟΥ Heimius) ΚΑΙ ΤΟΥ M 'videntur plura deesse' Spen-
gelius l. I. et desunt fort. usus Atticorum exempla, in Latinis nihil deesse videtur, ubi
depascitur in exemplo Vergiliano tacite positum est pro tertio, quod dicitur, compara-
tionis semile R 5 pascor hanorem M Verg. Aen. II 215 .I. N
aeneidos R εἰνεῖ D aeñ. N 6 artus] r arcus VRRM 7 Verg. georg. III 314 cf.
lib. VIII § 9 in georgicon N 8 sylvas R lycei D licei N lyei M 9
idem in bucolico] immo georg. III 231 atque inde affertur lib. V § 36 et infra § 193.
et sic h. l. in .III. guof. N. mihi add. in bucolico interpolationi potius quam memo-
riae ipsius scriptoris lapsui originem videtur debere; post idem fort. ibidem excidit,
tum sedes loci Verg. perperam addita est in om. O 10 irsutis N recuta V
acuta. G. Latini despero N acuti gr. Latini despero D 11 ΑΙΤΟΓΙΝΩCΚΩ R
Α*ΤΟΓΙΝΩCΚΩ V ΤΟΥΤΟΝ (O)? Krehlius; an ταῦτα εἰ τούτων? ΔΗΜΟCΘΕΝΗC VR
Demosth. or. Philipp. II § 16 p. 69 R. 524 B-S. cf. § 195 ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙC R 12
ἤγοῦμαι] sic etiam § 195; probat Spengelius l. I. p. 641 οὐδ' (οὐκ al.) ἂν ἤγοῦμαι
(ἤγοῦμαι post γὰρ ponit Bekkeri F) codd. Demosthenis; ΗΓΟΥΤΑΗΕΜΑΙ V ΦΙΛΙΠ-
ΠΟΝ R ΙΤΡΩΤΑ R ΒΑΤΑCΕΙC M ΑΚΩΝ (ex ακω* corr.) ΗΕΙΤΡΑΕΞΝ V
ΕΙΤΡΑΕΞΝ R 13 οὐτ'] οἱτ V ΑΙΤΕΓΙΓΝΩCΚΕ R ΑΙΤΕΓΙΓΝΩCΚΕ M ΑΠΕΓΙΓΝΩCΚΕ V
ἀπεγίγνωσκε (O) ἀπέγνωκε x Θηβαίους] ΕΗΒΑΤΟΥ M 14 ΕΧΕΡΟΙC VM ΕΝΑΝ-
ΤΙΟΥΕC V ΕΝΑΝΤΙΟΥCΕ ΜΟ Luc. Phars. V 574 17 erupides V Εὐρύπιδης (ΜΟ)
Eurip. fr. trag. inc. CXCI Matth. 994 Nck. p. 530 sq. cf. § 194 euripides.
gr. et nos D Euripides. G. et nos N 18 οὐκ VR ΕCΙΤΕΡΑC VR φάσ'] α
φΑCΙΝ RMO φα. c. in V ΜΕCΕΜΒΡΙΑΓ V ΜΕCΕΜΒΡ*ΙΑC (A) R ΜΕCΕΜΒΡΙΑC M 'Verba
μεσημβρίας τούτους ἀπεστήρικasin om. poetae nomine habet etym. Voss. p. 332 B
ed. Gaisf. Locus mihi obscurissimus.' A. Nauckius trag. Gr. fr. p. 531

p. 1168. 60 P.

p. 179. 80 K.

Τούτους ἀφεστήκασιν ἡμέραν τρίτην,
et nos 'absum tertium diem'.

'Ἀπέδρα με' καὶ 'ἀπέδρα μου'. Πλάτων ἐν Πρωταγόρῃ: ὁ γάρ
τοὶ παῖς με ὁ Σάτυρος ἀπέδρα. Lucanus in II:

5 Heu demens non te fugiunt, me cuncta secuntur.

'Ἀπελθεῖν τὴν ὁδὸν' καὶ 'τῇ ὁδῷ' illi dicunt, nos quoque 'ire viam' 167
et 'via'. Cicero pro Murena: hanc viam dico, ite viam. Vir-
gilius in IIII Aeneidos:

longam incomitata videtur

10 Ire viam.

'Ἄρτιως' καὶ 'ἄρτι' et | praeteritum paulo ante et praesens significat
apud illos. Εὐριπίδης ἐν Ἰππολύτῳ στεφανηφόρῳ:

"Ἦν ἄρτιως ἔλειπον, ἢ φάος τόδε

· Οὐπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρεκετο.

15 Μένανδρος ἐν ἐπιτρέπουσιν:

† ΕΙΣΙΜΝ πρὸς ἐκείνην λέγεις, ἄρτι γὰρ νοῶ.

Romani quoque adverbium 'modo' in eadem utriusque temporis significatione 168
ponunt. Terentius || in Phormione:

Modo apud †forum - Meumne?

1 ΤΟΙΤΟΙΣ V ΑΦΕΣΤΗCΑCΙΝ V ἡμέραν τρίτην] *codd.* § 104; *Krehlius* ΗΜΕΡΑ
Η ΤΡΙΤΗCΑΤΥΡΟΙ V ΗΜΕΡΑΝ ΤΡΙΤΗ CΑΤΥΡΟΙ RΘ ΗΜΕΡΑΝ ΤΡΙΤΗΝ CΑΤΥΡΟΥ C ΗΜΕΡΑΝ ΤΡΙΤῆ
CΑΤΥΡΟΙ M *scriptura ex exemplo Platónico lin. 4 interpolata* 2 abusum O ter-
cium V in tertium d diem. G. Lucanus N diem; *sarapaofa p* ΠΑΙC ΜΕ ΟCΑΤΙΡΟC
ΑΤΕΡΡΑ. LUCANUS D (Z *spocr. d*; in *mg.* Grauer hanc rem et hac re dicimus d) 3
ΑΠΕΔΡΑ V ΚΑΙ ΑΙΤΕΔΡΑ R ΙΤΑΑΤΩΝ VR *Plat. Protag.* 2, 4 p. 310 C St. cf.
§ 195 ΠΡΩΓΑΓΟΡΑ VM ΙΤΡΩΓΑΓΟΡΑ R 4 ΙΤΑΙC VR ὁ om. M CΑΤΥΡΟC V
CΑΤΙΡΟC R ΑΙΤΕΔΡΑ VR *Luc. Phars.* II 575 5 non refugiant M *me cuncta V*
me castra Luc. Marb. secuntur] *sic Voss.* B sequuntur VMON cum *Voss. A*
6 G. D G. N ΑΙΤΕΔΕΙΝ R ΑΙΤΕΑΕΙΝ V illi dicunt ἀπελθεῖν τὴν ὁδὸν καὶ
τῇ ὁδῷ (O) ΤΗΝΟ ΔΘ ΚΑΤΗCΗΙΟΔΩΙ (H) V uiaā (t) D † Cic. pro Mur. or.
12, 26 pro munera V pro muraena (O) Nam hanc OD hanc etiam § 196
istam viam dico, in te (in te Oxon. C) viam *codd.* Cic. dico ire ite uia N ite
viam] *sic iterum Prisc.* § 196 et sic et Arus. Mess. et Servius ab *Halmio Cic. orr.*
ed. Orell. alt. I 726 *allati Verg. Aen.* IIII 467 sq. 8 qu. N 9 solam sibi.

longam
semper incomitata uidetur *Med.* incōmitata n incōmutata N 11 ΑΡΤΙΟC V
ἀρτιως καὶ ἄρτι] *sup. lin. add. d G.* ΑΡΙΤΙΟC ΚΑΙ ΡΕΙ N ante V 12 eripides V

Eurip. Hippol. v. 904 (907) sq. euripides eni gr. Romani D Euripides. G.
Romani N ΗΠΙΤΟΑΥΤΩΙ R ΗΠΙ ΤΟΛΙΤΩΙ CΦΕΤΑΝΗΦΟΡΑΙ V 13 ΕΛΕΠΤΟΝ VR
ἔλειπον v. l. codd. Eurip. ἢ φάος] ΦΗΑΟC V εἰς φάος v. l. *codd. Eurip. cf. Kirch-*
hoffii ad h. l. adv. crit. I 490 *ed. suae* 14 ΟΥΤΩV V ΙΤΑΑΙΟΝ R ΝΑΑΙΟΝ M

ΙΤΑΑΙΟΝΕΙCΘΕΔΕΡΚΕΤΟ V εἰσεδέρεκετο] *sic etiam teste Heinio.* M (non εἰσε-
κετο) ΕΙCΕΔΕΡΚΕΤΟ* ΜΕΝΑΔΡΟ ΕΝΕΗΙΤΡΕΙΤΟΥCΙΝ R 15 ΜΕΝΑΝΑ]ΟΗΒΕΙΤΡΕΙΤΟΥCΙΝ
V *Menandri epitrep. fr.* VII t. IV p. 121 *fr. com. Gr.*, p. 902 *ed. min. Mein. cf. Spenge-*
lium l. l. p. 615 sq. v. Herwerden obs. crit. in fr. com. Gr. p. 86 ΕΠΙΤΡΕΠΟΥCΙ M ΕΠΙΤΡΟ-
ΠΟΙCΙΝ O 16 ἔσιμι (O) α ἔσιμεν πρὸς ἐκείνην ἔλεγες, ἄρτι γὰρ νοῶ] *scripserim,*
nisi forte praestat ἔσιμεν πρὸς ἐκείνην, ἄρτι γὰρ νοῶ, λέγεις. ANaukius ΙΤΡΟC R

σέ, κείνην (O) ΑΕΓΓ. IC. VR ΓΑ^P V 17 adverbium hoc est modo M
significationem V 18 ponuntur Dd Terentius Dd *Ter. Phorm.* I 4, 20

19 a^{put} *Bemb.* forum] portum *Terentius* for, meū mo dix Dd meum
(om. ne) O

'modo' dixit pro 'nuper'. idem in eunucho:

modo ait, modo negat

pro 'nunc ait, nunc negat'. Donatus in secunda arte de nomine: sed modo nomina generaliter dicimus pro 'nunc'.

169 Illi 'βαρύνομαι τούτου' καὶ 'ὑπὸ τούτου' καὶ 'τούτω'. Σοφοκλῆς 5 ἐν Φιλοκτήτη τῶ ἐν Τροίᾳ:

Ὄσμῃς †μου ὅπως μὴ βαρυνθῆσσεσθέ μου ὥπι τοῦ 'ὑπὸ τῆς ὀσμῆς'. Κρατῖνος ἐν πλούτοις:

Μὴ | ξυντυχῆ βαρυνόμενοι.

'gravor hanc rem' et 'hac re'. Virgilius in X:

10

quid, si, quae voce gravaris,

Mente dares?

Illi βασκαίνει αὐτόν. Δημοσθένης ἐν τῶ ὑπὲρ Κτησιφῶντος: ὁ δὲ σιγήσας ἠνλικα ἔδει λέγειν, ἄν τι δύσκολον συμβῆ, τοῦτο βασκαίνει. Virgilius in bucolico:

15

Nescio, quis teneros oculus mihi fascinat agnos.

Illi βουλομένοις ἐστὶν ἡμῖν. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος: τῆς δὲ πομπείας ταυτησί τῆς †ἀναίδην ὕστερον, ἂν βουλομέ-

1 nuper] v nuber V Ter. eun. IIII 4, 46 eunucho D 2 post negat sqq.
 — negat om. O 3 Donati art. gr. II 2, 1 p. 1743 P. 9 L. arte] r parte R
 de nomine] r donomine R de nomine dix N 5 Illi. G. Nos granor N illi tñ gra-
 uor hanc D τούτου καὶ ὑπὸ τούτου καὶ τούτω] collatio anonymi penes editorem
 Oxoniensem τοῦτου καὶ (non καὶ τοῦτου καὶ M) ὑπὸ τούτω καὶ τούτω R.M Tegerns.
 a Spengelio l. τοῖτοι καὶ ὑπὸ τοι καὶ τοῦτου V ὑπὸ τούτου καὶ τούτω καὶ τούτο C
 τοῦτου καὶ τούτο O σφοκλαῆς V Sophocl. Philoct. in Troia fr. 630 p. 225 sq.
 Nauck. 6 φιλοκτῆτη V 7 ὀσμῆ μόνον ὅπως μὴ Porsonus not. in Ar. ed.
 Dobree in av. v. 1238 p. 183 ed. Lond. μου] sic etiam an. 1409 conl. A. Nauckius
 trag. Gr. fr. p. XV μου ὅπως] monon ωC CO et sic μόνον ὡς Putschius μόνον ὅπως
 Spengelius l. i. p. 615 οἷτως μη R οἷτως κάρσενφιλοκῆ, ubi additum. ortum vide-
 tur ex adn. archetypi marg. (Σδοφ)κλῆς ἐν Φιλοκ(τήτη), V ΒΑΡΥΝΗΘΕΘΕΙΜΥ V
 ΒΑΡΥΝΗΘΕΘΕ: ee. ΜΟΥ M 8 ANTY V ΥΠΟ R ΥΠΟ V Cratini plutor. fr. VII
 com. Gr. fr. II 110, p. 38 ed. min. Mein. ENI ΤΑΟΥΤΟΙC R EN ΤΙΛΟΥΤΟΙC M eni
 ΤΑΟΥΤΟΙΟ V ENΠΙΛΟΥΤΟΙC O 9 Mῆ] ἐμῆ an. MN M ξυντυχ[α] Putschius (vel
 potius i subscr. per errorem typogr. om. α) ΕΥΝΤΙΚΕΙΑΙ V ΕΥΗΤΥΧΕΙΑΙ R ΕΙΝΤΥΚΕΙΑΙ M
 ΞΥΚΡΙΑ O ξυντυχίασι conl. Runkelius Cratini fr. plutor. fr. VII p. 46, Meinekius in
 ed. min. ΒΑΡΥΝΟΜΕΝΟΥ M 10 gravor hanc rem et hac re] sup. lin. add. r om.
 VR Virgilius in X gravor hanc rem et hac re M Verg. Aen. X 628 sq.
 XI N X aen. O .x. quid (i) V 11 si] r sit VRM quae] qui M quid O
 quem an. gravaris] r grauaris VRM 12 post dares: grauior hanc rem et hac
 re add. R del. r dares. illi bacca. ἄν. Vergt Dd Illi Ḡ. Viñ N 13 nâchainei
 aſton M Demosth. de cor. or. § 189 p. 291 R. 595 B-S. ΥΠΕΡ VR 14
 CITHCAC VR ΗΝΚΑ V ἄν om. O ΔΙΚΚΟΛΟΝ V ΟΥΚΚΟΛΟΝ ΕΥΜΒΗ M 15
 Verg. ecl. 3, 103 (def. Med. Pal.) 16 Nescio] Rom. m. all. nes m. pr. quisle-
 beros V 17 illi ḠR sallustius D Illi G. Sat N Demosth. de cor. or. § 11 p. 229 R.
 576 B-S. ΥΠΕΡ R 18 ἄη V ἰτομίτειαC VR τούτης (O) Demasthenes
 ἀναίδην] mutare nolui, cum sic sive Priscianus sive is quem exscripsit in cod. suo
 invenerit: sic multi codd. Dem. ΑΝΑΪΔΗΤΙ M ἀνέδην pars librorum Dem. cum Σ recte
 post ἀνέδην vel γεγεννημένης (Σ al.) vel οὕτωσὶ γεγεννημένης add. codd. De-
 mosth. ΒΟΥΛΟΜΕΝΕΙC VR.M ἀκούειν vel post βουλομένοις vel ante μνησθησομαι
 add. multi codd. Demosthenici βουλομένοις ἢ τούτοις ἀκούειν, μνησθησο-
 μαι (O)

p. 1169 P.

p. 181. 82 K.

νοῖς ἢ τουτοισί, μνησθήσομαι. Sallustius in Iugurthino: neque plebi militia volenti putabatur.

Γάρ coniunctio causalis invenitur etiam repletiva vel confirmativa XXI 170 apud Graecos, quomodo et apud nos. Ὀμηρος:

5 Οὐ μὲν τις σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα·

Ἄλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτῶν,

Πόντῳ κεκλιμένοι, ἐκὰς ἡμεῖθα πατρίδος αἴης:

abundat enim γάρ. Πλάτων δὲ ἢ Κάνθαρος συμμαχία οὕτως ἤρξατο:

10 Ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἦν φράσω.

Virgilius in V:

Heu quianam tanti cinxerunt aethera nimbi?

similiter 'enim' Terentius in adelphis:

† enim vero non sinam.

15 Γελωτοποιῶ τόνδε Attici dicunt. Terentius in eunucho:

Quin . . insuper scelus postquam †ludificatus est virginem.

Illi 'γένει ποδαπός' καὶ 'γένος'. Ἡρόδοτος A: Κροῖσος ἦν Ἀυ- 171
δὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν
20 ἀτελειῶν· ἔστι γὰρ γένει μὲν ὁ Λεύκων δῆπου ξένος. Virgi-

1 τούτοις pars codd. Demosth. MNHC. ΘΗΘΟΜΑΙ R MNHCΕΟΜΑΙ M Sall. Iug. 84, 3 iugurthino MOD 2 plebi militia volenti] sic pars codd. Sall. plebe militiam nolente vel plebe militiam nolente vel plebe militia volente etc. al. militia D militia R putabatur. G. GAP N 3 cap M coniunctio V 4 nos. GR. Abundat D nos. G. abundat N Homerus (MO) Homeri Il. XV 737. 739 sq. 5 TIC RMO Hom. cod. Ven. TI V et sic teste schol. Ven. Aristarchus ΙΤΟΛΙΣ VR ΙΤΥΡΟΙΣ VR 6 Ἄλλ' ἐν] ΑΜΕΝ V ΤΡΩΩΝ V ΙΤΕΛΙΩΙ ΙΤΥΚΑ VR θωρηκτῶν] (O) Putschius (θωρηκτῶν α) Homerus ΕΥΡΗΚΤΑΩΝ R ΕΥΡΗΚΤΑΩΝ V ΕΥΡΗΚΤΩΝ M 7 ΙΤΟΝΤΩΙ ΚΑΙΚΑΙΜΕΝΟΙ VR κεκλιμένοι] (O) ΚΕΚΑΙΜΕΝΟΙ Hom. cod. Ven. ΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΝΟ ΤΕ ΚΑΘ ΗΜΕΣ M ΗΜΘΑ R ΠΑΓΡΙΑΟΣ VR ΑΙΘΗC V

8 enim. GR Vergt Dd enim Gap. Viñ N ΙΤΑΛΤΩΝ V Platonis vel Canthari symmachiae fr. I: com. Gr. fr. II 664. 836, p. 383. 462 ed. min. Mein.; de ipsa fabula utrique poetae tributa cf. vol. I 163. 185. 251 δὲ ἦ] O? Spengelius p. 523 ΔΕΝ VRM ἢ Putsch. ἢ Krehl. ΚΑΝΘΑΡΟΣ RM Συμμαχία (vel Συμμαχίας) Porsonus adversar. p. 298 (p. 264 ed. Lips. a. 1814) CΥΜΜΑΧΕΙΑΙ VRO Συμμαχεῖαι anon. Oxon. CΥΜΜΑΧΕΙΑΤΟΥΤΩΡΝΕΑΤΟ M cf. Spengelium l. I. p. 622 sq. Συμμαχία· Τούτων ἤρξατο· Krehlius, cf. cens. Ien. p. 424 10 ἦν] νῦν (MO) α 11 Verg. Aen. V 13 12 cinxerunt M &hera D a&ther V mimbi R 13 terrentius Md terreus D Ter. adelph. II 1, 14 at enim non sinam cf. lib. XVI § 15 14 sinam de attici D ΓΗΥΩΠΟΙΩΤΩΝ ante de sup. lin. add. d sinam. G. attici N 15 ΓΕΛΩΠΟΙΩΝ R ΓΕΛΑΤΟΠΩΝ V Terentius] d terrentius M terenus D Ter. eun. III 3, 3 cf. lib. VIII § 34 eunocho V 16 quin Rr scellus Dd ludificatus (a ni f.) V 18 illi GR. Vergt D Illi. G. Viñ. N genei poda pous V ποδαπός] (O) α ΙΤΟ ΔΑ ΙΤΟΟΣ R ΠΟΔΑΠΔΟΣ M Ἡρόδοτος; A] Herodotus (MO) Herod. hist. I 6 Κροῖσος] (O)? α ΚΡΥΟΣ VRM ΑΥΛΟΣ R ΑΙΔΟΣ V 19 μὲν τὸ γένος v. l. ap. Herodotum explosa ab edd. recc. cf. adn. Gaisfordi ad h. l. ΙΤΑΙC R Ἀλυάττεω] (O) α (ἀλυάττεω α) ΑΛΥΑΤΤΕΩΙ VRM ΔΗΜΟΣΘΕΝΗC V Demosth. adv. Lepi. or. § 30 p. 466 R. 647 B-S. ΙΤΕΡΙΤΩΝ ΑΤΡΑΒΕΙΩΝ R ΙΤΕΡΙΤΩΝ ΑΤΡΑΒΕΙΩΝ V 20 ΕCFI TAP R ἔστι μὲν γὰρ γένει μὲν Demosth. L. ὁ Λεύκων δῆπου] sic Demosth. Augustanus A et Bekkeri k δῆπου ὁ Λεύκων codd. Dem. rell. ΔΗΙΤΟΥ VR Verg. Aen. V 285

lius in V:

Cressa genus Pholoë geminique sub ubere nati.

idem in VIII:

Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis an arma?
Sallustius in Catilinario: haec mulier || genere atque forma, s
praeterea viro atque liberis satis fortunata fuit.

Γὲ coniunctionem illi et pro γάρ et pro γοῦν ponunt, quomodo et
nos 'at' et 'vel' et 'aut' pro 'et' et pro 'saltem'; 'vel' autem etiam pro
'valde' invenitur.

Illi 'φίλος αὐτοῦ' καὶ 'αὐτῶ', ὁμοίως 'προσήκων, ξένος, συγγενής, 10
ἀδελφός, ἀδελφιδούς' καὶ τὰ ὅμοια. nos quoque 'similis illius' et 'illi,
affinis, cognatus, hospes, | necessarius, frater, fratruelis' et similia.

172 Δεῦρο apud illos et loco verbi et loco adverbii ponitur, quomodo et
apud nos 'age' et 'agite'. Virgilius in VIII:

Quare agite, o iuvenes.

15

idem in IIII:

Heia age rumpe moras, varium et mutabile semper
Femina.

similiter:

ehodum ad me.

20

'Δεκαπέντε' καὶ 'πεντεκαίδεκα'; nos contra 'quindecim' et 'decem et
quinque'; Livius tamen frequenter etiam sine coniunctione septemdecem
et decemseptem.

Αἴ coniunctio tam completiva quam confirmativa invenitur apud illos.

2 chressa Med. foloe d pholoe M philoe N folo femina ** D ubera] sic etiam
V teste x Verg. Med. Rom. et vel ex ubere vel in ubere corr. Pal: ubere (V ex coll mea,
quam h. l. mancam esse arbitror, O) cum parte codd. Verg. 3 Verg. Aen. VIII
114 in aen. VIII O 4 unde] Rom. m. alt. un m. pr. fertis] r festis R
an] in Rom. 5 Sall. Cat. 25, 2 hec D atque a forma N 6 atque] d et
sic codd. Sall. plerique adque VD om. Sall. Paris. z Fronto ad Antonium imp. II 6
p. 165 ed. Rom. Arus. Mess. p. 230, 20 Lind. fur tunatu V fortunatus M
fuit om. Fronto l. l. 7 Ge N Γε M gar N COYN Nr ΓΥΝ d 8 et et] d
et D 10 gr. D G. N αὐτῶ ὁμοίως] ΑΥΤΩΙΜΩΙΩΣ V ὁμοίος (O) α fori.
recte 11 ἀδελφός om. (O) ΑΔΕΛΦΙΔΟΥΣ V ΑΔΕΛΦΟΔΟΥ M nos] d uos D
et similis illi D 12 affinis] r adfinis VRMD cognatus] d cognatos D fra-
truaelis V 13 δεῦρο] d ΔΕΙΡΟ D et loco verbi et — apud nos add. r om. VR
et loco verbi et] om. MN et loco verbi post adverbii sup. lin. add. N ponunt
OD quomodo apud (M) 14 Verg. Aen. VIII 273 cf. lib. XV § 35 15 agit
oe iuuenis R iuuenis M 16 idem om. D Verg. Aen. IIII 569 sq. cf. lib.
XVII § 174 17 eia OD agerum. | pemoras V 19 Ter. Andr. 1 2, 13
20 ehodum] Terentius eodum VRMd eo dudum N eodem OD uel agedum spscr. al.
m. in D ad me] al. m. ad mg. in D atque OD 21 ΔΕΚΑΠΗΝΤΕ d ΔΑΚΑΠΗΝΤΕ D
ΔΕΚΑΓΕΝΝΤΕ ΚΑΚΗΠΕΝΥΤΕ & ΚΑΥΛΕΚΑ. GRM. Nos N contra xv. & .x. & .v.
N 22 Livius] r cf. Drakenborchii ad Liv. X 21, 6 XXVIII 37, 6 locosque ibi lau-
datos atque eiusdem et Fabri ad Liv. XXIII 15, 2 adnotationes coll. Zumptio gramm.
Lat. § 115 adn. 2 p. 108 ed. dec. ipse hic numerus septem decem legitur. Liv. ab
u. c. lib. XXV 5, 8; XXVII 11, 15 (septemdecim Put.); decem septem (sic Bamb.)
ibid. XXXVIII 33, 10 decem septem milia lib. XXIII l. l.; Lius R etiam om. O
septemdecim (O)? 24 completiva V copulativa O inuentur ex inuenter mut.
D illos. GR. quomodo DN

p. 1170. 71 P.

p. 163. 84 K.

Θουκυδίδης: κλησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλήσιν ἐγένετο, quomodo apud nos 'vero' et 'autem'. Sallustius in Catilinario: verum enim vero is demum mihi vivere atque frui anima videtur. Terentius in adelphis:

5 Hoc autem angiportum non est pervium.

Cicero in prognosticis:

Ast autem tenui quae candet lumine phatne.

similiter 'nam, enim, ergo' non solum causales vel rationales, sed etiam 173 completivae et confirmativae inveniuntur. et praepositivae et subiunctivae, 10 quomodo δὴ apud Graecos.

Ἐξ ἐμέθεν, ἐκ σέθεν, ἐξ ἔθεν, ἐξ οὐρανόθεν. Homerus:

Ἐξ ἐμέθεν γὰρ φάσι κάκ'

κρεμάσαντες. |

hinc Romani omnibus casualibus assumpserunt ablativos, quia praepositio 15 separate adverbii non praepositur: 'a me, a te, a se, a caelo'; et quia huiuscemodi casus apud Graecos in comparatione sine praepositione ponitur, hoc quoque nostri sunt imitati. Homerus:

οὐ γὰρ ἔθεν ἔστι χερσίων:

praepositiones enim per compositionem antecedunt adverbia. 'ἐξόν' ἀντί 20 'ἐξουσίας || οὐσης'. Lucanus in VII:

Omnia maiorum vertamus busta licebit,
id est 'si licentia erit'.

Duplicant illi praepositiones. Ἴσοκράτης ἐν τῷ Αἰγινητικῷ: 174 ὀρῶν τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐκ μὲν τῆς πα-

1 εὐκλυδίδης VR Thucydides (MO) Thucyd. hist. I 1 αὕτη] αὐτῆ M
δὴ μεγίστη Thuc. Augustanus ἄλ. δὴ] δὴ VR ετενετο VR ego M 2 Sall.
Cat. 2, 9 cf. lib. XVI § 13 3 his D atque] d adque RD 4 terrentius M
Ter. adelph. III 2, 39 5 Hoc] sic etiam C Hoc autem] Id quidem cum Te-
rentio Prisc. lib. VI § 78 6 Cic. in prognosticis v. lib. XVI § 16 inprog nosti-
cis v inprog nostis V 7 tenui que D tenuique R candent r eandem M
Phatnae (O) 9 completivae V 10 ΔΕ N grecos GR homerus GR hinc D
gcos. G. hinc N 11 ΕΞΕΜΕΘΕΝ M ΕΞΕΜΕΘΕΝ ΓΑ. ΕΚΕΘΕΝ V (γα male huc a pro-
ximo ἐμέθεν γὰρ translatus est) ἐξ ἐμέθεν — οὐρανόθεν] om. (O) ἐκ σέθεν,
ἐξ ἔθεν, ἐξ οὐρανόθεν] om. RM add. r ΕΞΥΡΑΝΟΘΕΝ V cf. adn. ad lib. V § 75
Hom. Od. I 33 coll. Il. I 525 cf. adn. ad lib. V l. l. 12 ΕΞΕΜΕΘΕΝ M
κάκ' κρεμάσαντες] ΚΑΚΡΕΜΑΝΤΕC V RM ΚΑΚ ΡΕΜΑΝΤΕC O; leg. κάκ'
ἐμμενα. | idem [Il. VIII 19]: | ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες]. similiter: Homerus Ἰλιά-
δος, Θ, σειρήν χροσεῖην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες. Idem ὄδυσσεας, α', ἐξ ἐμέ-
θεν γὰρ φάσι κάκ' ἐμμενα locum restituit α 14 casualibus V r causalibus V RO
assumpserunt D 15 separate] r separat R separata V separata OD sepaui N
16 huiuscemodi v huscemodi V 17 inimitati D homerus . G. praepositiones N
Hom. Il. I 114 18 οὐ γὰρ ἔθεν] ἐπεὶ οὐ ἔθεν (al. οὐ ἔθεν) Homerus
ΓΡΥ ΕΘΕΝΕΝΤΙΚΕΡΕΩΝ V ΧΕΡΙΩΝ D 19 illi ante ἐξόν add. (V)? ἐξόν] v EZON
V EZON D ἀντί] scripsi ἄν libri, ἄν Putsch. ἀντί τοῦ α 20 ἐξουσίας οὐσης]
ΕΞΟΥCΙΑ CΟΥCΕC V ΕΞΟΥCΙΑC ΟΙCΕC D ΕΞΟΥCΗC R Luc. Phars. VII 855 v. lib. XVI
§ 6 VIII N 21 omnium V ROD busta ex bestia corr. D bustali cecit id
est silentia erit V 22 sic Dd 23 ppositiones. GR. Terent DN Isocratis Ae-
ginet. § 23 p. 389 St. 397 B-S. ΑΙΤΙΝΗΤΙΚΩΙ r 24 ὀρῶν] sic etiam codd. Iso-
cratis ἑσῶων Koraez ἑμμενοῦ Isocrates ΔΕΛΑΦΕΝ v ΔΕΛΑΦΕΝ V ἀδελφὴν ἐκ
μὲν om. R *HC ΙΤΑΤΡΙΑΟC R

p. 1171 P.

p. 184. 85 K.

τρίδος ἐκπεπτωκυῖαν. *Αἰσχίνης: ἔξορμήσας ἐκ τῆς πόλεως.*
Terentius in Andria:

adeon ad eum?

Cicero in I invectivaram: egredere ex urbe, Catilina, iubet
consul. 'ἐξέρχεται τοῦδε' καὶ 'τόδε'. Virgilius in XI:

et vim viribus exit.

Lucanus in VIII:

exeat aula,

Qui vult esse pius.

Solinus: postquam Tattius hominem exivit.

. Illi 'ἐξαιτούμενος τόνδε' καὶ 'τοῦδε'. Terentius in Andria:

et cum eo †hanc iniuriam expostulem?

175 Illi 'ἐξαρκεῖ ἀντοῖς τόδε πεποιηκόσιν' καὶ 'πεποιημένοι'; nos 'sufficit
illis pransis esse' et 'prandisse'. | Huic consimile esse videtur 'fieri opus
est' et 'facto opus est, dici opus est' et 'dicto opus est, pugnari opus
est' et 'pugnato opus est'; quomodo enim illa, sic etiam ista participia
pro infinitis verbis ponuntur. Sallustius in Catilinario: nam et
priusquam incipias, consulto, et ubi consulueris, mature
facto opus est. haec autem elocutio ad passivae significationis pertinet
participia sive absolutae.

'Ἐξέστην τόδε' καὶ 'τῶδε'. *Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτε-
λειῶν: ὕπερ δὲ δόξης οὐδένα ποτὲ κίνδυνον ἐξέστησαν. Ἀρι-
στοφάνης βατράχοις:*

Εὐφημεῖν δεῖ καὶ ξίστασθαι τοῖς †ἡμετέροις χοροῖσιν.

1 ἐκπεπτωκυῖαν] ΕΚΠΕΠΤΩΚ] *V* ἐκπεπτωκυῖας *Isocrates Aeschinis adv. Cle-
siph. or. § 209 p. 602 R. 468 B-S. ἀλλ' ἔξορμῆσας ἐκ τῆς πόλεως* ΙΤΟΛΕΩΣ *VR*
2 terentius *M* *Ter. Andr.* II 1, 15 3 adeo *M* 4 *Cic. in Cat. or.* I 8,
20 egredere ex (ex hac vel de al.) urbe, Catilina (*Catilina om. cod. Car. Stephani*)
coll. 6, 13 exire ex urbe iubet consul hostem (consul iubet hostem et consul hostem
iubet al.) egredere] *m* ingredere *M* egredere ex] *d* egredere] *D* 5 illi ante
ἐξέρχεται *add. (MO)* *G. N* ΕΞΕΡΧΕΤΑΙ *V* ΕΞΕΡΧΕΤΑΙ *D* ΤΟΝΑΤΑ ΤΙΟ ΔΕ *D*
ΚΑΥ *Iγ.* *Verg. Aen.* XI 750 (*deficit Pat.*) XI *aen. O* 6 vim] cum *V*
exiat (i) *R* 7 *Luc. Phars.* VIII 493 *sq.* in VIII *om. O* VIII] *α om. VRM*
I Dr III *N* 8 aulaq; uult *V* 9 vult] sic etiam *Voss. AB* volet *v. l. codd. Luc.*
Solini polyhist. I 21 *cf. lib. I § 28 X § 50; aequo mutilus hic locus legitur infra*
§ 213 11 *G. N* ΕΧΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ *D* ΕΧΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ *d* CAI *D* Terrentius *M*
Terenus N *Ter. Andr.* III 1, 15 12 iniuriam hanc *Bas.* expostulemus *D*
13 *G. N* ἀντοῖς] ἀπὺς *D* τόδε — πεποιημένοι] sic *MC* ΙΤΕΙΤΟΙΚΟ-
CIN *VR* ΠΕΠΟΙΚΑΙCIN *D* δεδειπνηκόσιν εἶναι καὶ δεδειπνημένοι (*O*) ΠΕΠΟΙ-
ΚΕΝΑΙ *D* ΙΤΕΙΤΟΙΚΕΝΑΙ *VR* 14 fieri opus] *r* fieri opus *R* 15 dici opus est et
om. N 16 opus est pugnato *N* 17 *Sall. Cat.* I, 6 (2, 1 *Link.*) 20 participia]
d particia *D* participias *V* absolute *r* obsalute *R* 21 *GR. D* Demostenes *G. N*
ΕΙΗCΤΕΝ *O* τόδε] ΔΟΔΕ *V* καὶ τῶδε] *scripsi* καὶ τοῦδε *libri* καὶ τοῦδε
καὶ τῶδε *coll. § 213 Krehl.* ΔΕΙΜΟCΘΕΝΗC *V* *Dem. adv. Lept. or. § 10 p. 460*
R. 646 B-S. cf. § 213 22 ὕπερ δὲ] (*MO*) cum *Demosthene* et sic certe *§ 213*
ΥΠΕ *VR* ὕπερ *Bekkeri k* ΔΟCΗC *VR* ΔΟCΕC *corr. V* ποτὲ] sic etiam *§ 213*
ΙΤΟΤΕ *R* ποπότε *Demosthenes* *Aristoph. ran. v. 354 Dind. (357) cf. § 213* 23
ΒΑΤΡΑΧ ΔΙC. *R* ΒΑΤΡΑCΑΙC *V* 24 ΕΥΦΗΜΕΙΝ *ex* ΕΥΦΕΜΕΙΝ *corr. V* δεῖ] *VR* CMO
χοῖ § 213 cum Aristophane ΚΑCΕΙCΤΑCΘΑΙ *VR* ΚΑCΕΙCΤΑCΑΙ *M* τοῦC *M* ἡμε-
τέροιC *Aristophanes*

p. 1171. 72 P.

p. 185. 86 K.

huic simile est 'propugno tibi' et 'te'. Staius in II Thebaidis:

hostili propugnans pectora parma.

Coniunctioni *ei*, quae est *ἐάν*, apud illos tam *ἐάν* quam *ei* redditur XXII 176 in partitione; pro utroque autem Romani 'si' ponunt, in redditione tamen 5 partitionis plerumque 'sin', ut Virgilius in II georgicon:

Sin has naturae non possim accedere partes.

idem in I:

Sin ortu quarto, namque is certissimus auctor,
Lucidus orbis erit.

10 apud illos tam *ἐάν* quomodo et *ὅπως* et *ἵνα* et optativis coniunguntur. (Plato in Gorgia: *ὥστ' εἴ μοι καὶ τὴν | ἡμέραν ὄλην ἐθέλοιτε διαλέγεσθαι, χαριεῖσθαι*, et Homerus:

*Ἄ κέ μοι ὦς μεμαυῖα παρασταλῆς, γλαυκῶπι.**Ἄ κέν μοι δῶη Ζεὺς αἰγλοχὸς καὶ Ἀθήνη.)*

15 similiter Romani 'si', quod tam pro *ἐάν* Graecis coniunctionibus, ut dictum est, || accipitur. et 'dum' et 'ut', quando pro *ὅπως* vel *ἵνα* ponuntur, tam optativo quam subiunctivo inveniuntur iuncta. Virgilius in VI:

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus

20 Ostendat.

idem in I:

Multa quoque et bello passus, dum conderet urbem.

Terentius in Phormione:

1 et a te *M* Stat. Theb. II 584 Thebaidis] r thebaid' *N* thebaidi *R* Thebaidos *O* tebaidos *D* thbaid] *V* 3 *ei*] *ex* *ex* corr. *N* *ei* *RD* *ean* *RD* *en* *N* aput *V* *ean* *RD* *eam* *M* *ei* quam *ἐάν* (*O*) *ei* *RMD* *ex* *N* redditur* *R* reddituri *V* 4 participione *M* partione *N* utraque *Nd* redditione] r redditione *R* 6 partitionis] r partitionis *D* partitiones *V* partitiones *R* Verg. georg. II 483 6 has ne possim naturae *Pal. Rom. Med. m. alt.* has ne possim naturas *Med. m. pr.* has non possim (possum *al.*) naturae *codd. nonnulli Verg.* nature *D* patris *Pal.* 7 idem] r id est *R* 1 *ex* corr. *d* II *ni* *f. D* Verg. georg. I 432 sequente exordio v. 459 8 namque] *Med. m. alt.* neque *m. pr.* 10 *ἐάν*] *ei* *M* teste Spengelio l. I. p. 655? Spengelius *et*] *d* *I* *D* ὅπως *Mrdn* οἶπος *D* οἶπος *V* οἶπος *R* *ἵνα*] r *ina* *VD* *ina* *R* *et om. R(MO)DN* optativis] r aptativis *VR* 11 *Plat. Gorg.* 13, 32 p. 458 *D St. v.* § 125 georgia *VRM* georgia *GR* et homerum *GR*. Simil' *D* georgia. *G.* Similiter *N* *εἴ μοι καὶ*] *sic h. l. VRCMO* cf. § 125 οἶον *V* οἶον *M* *ἐθέλοιτε*] *sic etiam* § 125 *ἐθέλητε libri Platonis plerique* ἐθέλοιτε διαλέγεσθαι *VR* ἐθέλοιτε διαλέγεσθαι *M* 12 χαριεῖσθαι *R* χαριεῖσθαι *M* *et om. (O)* *Hom. Od.* XIII 389 *Il.* VIII 287 v. § 125 13 *αἴνε etiam C* αἰκεῖ μοι *O* ὦς] *ω* *R* μεμαυῖα *V* ἰταρσταλῆς *R* γλαυκῶπι *ex* γλαυκῶπι corr. *V* γλαυκῶπι *R* Ἀθήνη] γγ. γλαυκῶπι *schol. M* II 576 *Dindf.* 14 *δορ O* εἴς *V* ἀγιοχός *R* ἀθνη *O* 15 *si* *f* *q* quod *N* *ei* *R* *ei* *VD* *ex* *N* pro *add. d* *ean* *R* *ean* *VD* 16 accipitur *V* ὅπως] *ex* corr. r οἶος *D* 17 *ἵνα*] r *ina* *VRD* coniuncta *Nr* Verg. Aen. VI 187 sq. 18 *III.* *V* VII *N* 19 ramos *M* 21 Verg. Aen. I 5 22 bella *N* concederet *N* 23 terrentius *M* Ter. Phorm. IIII 4, 6 sq. contaminatus cum I 2, 73, *ean.* II 3, 11 v. *adn.* ad § 78 phormine pro utiuam *Dd*

†Vt illum di deaque omnes perduint
pro 'perdant'.

177 Έαντοῦ proprie quidem tertiae est personae, invenitur tamen et primae et secundae adiunctum. Μέναδρος:

ἔν' οὐχ αὐτῷ παρετράφην, ἀλλά σοι,
τουτίεστιν 'οὐκ ἑμαυτῷ'. Romani autem 'ipse' quidem, quomodo et illi τὸ 'αὐτός' et pro prima et pro secunda accipiunt persona; 'sui' vero numquam nisi tertia invenitur. Virgilius in II Aeneidos:

quaeque ipsa miserrima vidi.

III dicunt 'ἐαντοῦς ἀδικοῦσι' pro 'ἀλλήλους'. Thucydides in III: 10
ἡμέρας θ' ὑπομιμνήσκομεν ἐκείνης, ἐν ἧ τὰ λαμπρότατα μεθ'
ἐαυτῶν πράξαντες, νῦν ἐν τῇδε τὰ δεινότατα κινδυνεύομεν
παθεῖν. De|mosthenes pro Ctesiphonte: πάντας συνέκρουεν
178 καὶ πρὸς ἑαυτοῦς ἐτάραττεν. Romani pro hoc 'inter se' dicunt.
Virgilius in I Aeneidos: 15

Artificumque manus inter se operumque laborem
Miratur.

Terentius in adelphis:

†video amare inter se.

Cicero in I investivarum: nefario scelere inter se con- 20
iunctos.

1 dii (MO) omnes om. V perduint] (O) Lindemanni R de XII vss. Aen. p. 147 ed. suae, α perdunt VRMDN 2 pro] sic etiam D utinam sup. lin. d perdant EAYTON. Proprie D 3 ἐαντοῦ] scripsi EAYTON (.) V EAYTON rell. cogitavi etiam de ἐαντοῦ ἐαντόν vel ἐαντοῦ et ἐαντόν coll. Apollon. de synt. III 2 p. 195, 19 Bk. proprie] r propriae R 4 adiunctum. gr. Romani DN Menandri inc. fab. fr. CCXXXIII frag. com. Gr. III 285 sq., p. 1009 ed. min. Mein. IV supra lin. add. in V teste x 5 ἔν' οὐχ ἐαντῷ παρετράφην C(O) ΑΙΤΩΙ R ἐαντῷ γὰρ cont. Meinekius in ed. mai. ΓΑΡΕΤΡΑΦΗΝ VRM ΑΛΛΑ Μ ΑΛΛΑΛΑΟΙ R 6 οὐκ VRM ipse* (m) V ille N 7 et secunda O 8 Verg. Aen. II 5 9 neque N quoque VM quaeque ipsa miserrima vidi r quoque ipse miserim audivi R 10 dicunt. G. Thucydides in III. Demosthenes pro ctesiphonte. G. Romani N dicunt gr. demosthenes pro cessi ponte gr. Romani D ΑΔΙΚΟΥΣΙ R ΑΛΛΗΛΟΥΣ VR ΑΛΛΗΛΟΙ R locus aliquem, in quo ipsum illud ἐαντοῦς ἀδικοῦσι lectum sit, exdisse censet Spengelius l. l. p. 648 thc ydides V Thuc. hist. III 59 II O II θ'] scripsi τ VRMO τε ἀναμιμνήσκομεν codd. Thuc. ὑπομιμνήσκομεν] sic M teste Spengelio l. l. ΥΠΟΜΙΜΝΗΣΚΟΜΕΝ VR ΥΠΟΜΝΗΣΚΟΜΕΝ M teste Heinio ΥΠΟΝΑΜΙΜΝΗΣΚΟΜΕΝ (nonne ΥΠΟΜΙΜΝΗΣΚΟΜΕΝ;) O ἐν om. libri Thuc. ἦ] NI M ΑΛΛΗΛΟΙ R VR μεθ' ἐαυτῶν] sic etiam teste Wassio ad Thuc. l. l. II 2, 313 ed. Popp. cod. bibl. publ. Cantabrig. μεθ' αὐτῶν vel μετ' αὐτῶν codd. Thuc. 12 ΙΤΡΑΞΑΝΤΕΣ VR ΑΙΝΟΤΑΤΑ VRM ΚΥΝ (N ex K corr. V) ΑΙΝΕΥΟΜΕΝ VR ΚΥΝΑΙΝΕΙΟΜΕΝ M 13 ΠΑΕΙΝ M ΙΤΑΒΕΙΝ R demosthenes V Demosth. de cor. or. § 19 p. 231 R. 576 B-S. Ctesiphon'e] r caesiphonte VRM ΚΥΝΕΚΡΟΥΕ R ΚΙΝΕΚΡΟΥΕ V ΚΥΝΕΚΡΟΥΕ (O) codd. Demosth. ΚΥΝΕΚΡΥΕ M 14 ἐαντοῦς] om. O αὐτοῦς ut vid. codd. Demosth., quod in ordinem verborum receperunt et Bekkerus et editores Turicenses et Dindorfus; at ἐαντοῦς in lemmate adn. suae collocavit Bekkerus; ἀλλήλους Augustanus A codd. ks Bekkeriani 15 Verg. Aen. I 455 sq. I Aeneidos] r the aeneidos V the aeneidos R aeneidis M ἐνεῖδ. D aen. N 17 Miratur] r Verg. Med. Rom. Fr. (in Pal. luc.) mirantur R(MO)d 18 Terentius] d terentius M Terenus D Ter. adelph. V 3, 41 sq. cf. additam. ante hb. XVII p. 107, 20 Cic. in Cal. or. I 13, 33 scelerum foedere inter se ac nefaria societate (necessitate Lagom. 58) coniunctos

p. 1172. 73 P. p. 159. 80 K.
 νος τοίνυν, ἀγγελίας μὲν ἐλθούσης || αὐτῷ, ὡς ἐν τῇ ἐν Κο-
 ρίνθῳ μάχῃ ὅπῳ μὲν Λακεδαιμονίων, ἔγγυς δὲ μυρίων
 τεθναῖσι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τῷ Ἰππαρχικῷ: καὶ ἡ πόλις
 ἀνέχεται δὲ δαπανῶσα ἔγγυς τετταράκοντα τάλαντα. Ἀλκαῖος
 Ἐνδυμίωσι:

Ὅτι ἡ σχεδόν τι μῆνας ἔγγυς τρεῖς ὄλους
 Φρουρῶ τὸν Ἐνδυμίωνα.

Sallustius in Catilinario: quod tamen vitium propius virtu-
 tem erat. idem in Iugurthino: propius mare Africum agita-
 bant. Virgilius georgicon I:

propius stabulis armenta tenerent.

idem in IIII:

Neu propius tectis.

idem in III:

Et faciem tauro propior;

181 nam genetivo neque praepositio nec adverbium loco praepositionis positum
 apud Latinos bene adiungitur excepto 'tenus', quod tam ablativo quam
 genetivo adiunxit Virgilius in III Aeneidos:

Pube tenus, postrema immani corpore pistrix.

idem georgicon III:

Et crurum tenus a men|to palearia pendent.

Ἐγκώμιον κατὰ τούτου. Δημοσθένης Φιλιππικῷ: ὁ καὶ μέ-
 γιστόν ἐστιν καθ' ἡμῶν ἔγκώμιον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Romani

1 ΑΓΓΕΛΙΑΣ VRMO ἐν ante Κορίνθῳ om. libri Xenoph. (O) 2 ΕΤΥΣ R
 ἔγγυς — πολεμίων sic etiam C anon. ἔγγυς δὲ μύριοι (μυρίων al. τῶν ἐναντίων in
 mg. Gailli Vat. B. τῶν πολεμίων μύριοι vel μύριοι τῶν πολεμίων - sic (O) - edd.
 secundum versionem Philèphi) τεθναῖεν - sic (O) - libri Xenophontei 3 ΤΕΡΕΝΑΚΙ M
 ΙΤΟΛΕΜΙΩΝ VR Xenoph. Hipparch. 1, 19 ΙΠΠΑΡΧΙΚΩΙ V ΚΑΙΝΗΤΟΑΙΣ VR
 4 δὲ om. codd. Xenoph. (O) δὴ Spengelius l. I. p. 651 ΔΑΙΤΑΝΩΣΑ VR
 δαπανῶσα εἰς τὸ ἱππικὸν ἔγγυς Xenophon ΤΕΤΤΕΡΑΚΟΝΤΑ VRM Alcaei En-
 dym. fr. I fragm. com. Gr. II 827 sq., ed. min. p. 458 Mein. 5 ΕΝΔΥΜΙΩΝΙ VR
 ΕΝΔΥΜΙΩΝΙ M 6 ΟΤΙΝ (non ΟΤΙΝ) M Ὅτι ἡ (sic; 'Al. ὅτι' in adn. x) σχεδόν τι
 ex libris restituit x et sic VR, unde concidunt Krehlii et Spengelii coniecturae; rectum us-
 secutus erat Meinekius; 'Oδ' εἰζ' (?) ΕΛΟΝΤΙ O ΜΕΝΑΧΕΤΤΙC M ΤΕΡΕΙC V ΟΛΟΙC
 M 7 φρουρῶ τὸν] C x Meinekius φρουρα τον] VR(O) et sic (φρουρατον) ΕΝΔΥ-
 ΜΙΩΝΑ non φρουρατον ΝΕΔΥΜΙΩΝΑ) teste Heinio M ΕΝΔΥΜΙΩΝΑ VR 8 Sall. Cat.
 11. 1 virtutein] sic etiam libri aliquot Sall. virtuti multi codd. Sall. virtute et vir-
 tutei al. uirtutemereat r uirtute mereat VR uirtutem hereat MDN uirtutem hae-
 reat O 9 Sall. Iugurth. 18, 9 affricum D Africum v. l. codd. Sall. 10 Verg.
 georg. I 355 in I georgicon (O) in georgicon I d in georgicon D in geof. * (1?) N
 georgicon M 11 tenerent] Mr teneret VRODN 12 Verg. georg. III 47 III D
 13 ne V cum Arus. Mess. s. v. propius p. 254 L. propius Med. 14
 Verg. georg. III 58 15 auro Pal. propior] sic Rom. m. rec. corr. prior m. pr.
 propior M Med. 16 neq. aduerbium R praepositionis] r propositionis VR
 18 adiunxit RMN Verg. Aen. III 427 (deficit Rom.) 19 pistrix] sic etiam
 Cv et infra libri § 262. 279 cum Med. Pal. pistrix V . 20 Verg. georg. III 53
 21 pendent. gr. Romani DN 22 ΕΤΚΩΜΙΩΝ R ΕΤΚΩΜΙΩΝ V Demosth. or. Philipp.
 II § 10 p. 68 R. 524 B-S. ΦΙΑΠΠΙΚΩΙ R ΦΙΑΠΠΙΚΩΙ V ΠΠΙΚΩΙ C 23 ΕΤΙΝ V
 ΕΤΙ (M) codd. Dem. ΚΑΕ VRM ἡμῶν] CO ΗΜΩΝ VR ΗΜΟΥ M ὡμῶν libri
 Demosth. fere omnes ὡ ἄνδρες Demosthenes Ἀθηναῖοι] ΤΙCΤΟ M

p. 1173. 74 P.

p. 189. 90 K.

quoque frequenter huiuscemodi elocutione utuntur: 'laudem dico in te'.

Persius:

Sive opus in mores, in luxum, in prandia regum

Dicere.

5 Ἐγκύκλια Graeci et de probabilibus et de vilissimis rebus dicunt. 182

Δείναρχος ἐν τῷ·κατὰ Πολυεύκτου: ἀνθρώπου καὶ μισθωτοῦ καὶ πάντα τὰ ἐγκύκλια ἀδικήματα ἡδίκηκόςτος. hinc Romani 'in ordinem redactus est', hoc est 'inter viles et abiectos connumeratus'. Livius in XXV ab urbe condita: tribuni plebis in ordinem

10 redacti pro 'contemptissimi habitū'; hinc etiam 'extra ordinem' pro 'egregii' dicuntur.

Ἀττικὸν ἐγγειρητικώτερος ἀρετῆς. Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν Δ: ἦν δὲ οὗτος ἀνὴρ εὐχαρὶς τε οὐδὲν ἦττον τοῦ Θίβρωνος, μᾶλλον δὲ συντεταγμένως καὶ ἐγγειρητικώτερος ἀρετῆς. Virgilius in X:

15 Quem tamen haud expers Valerus virtutis avitae

Deiecit.

similiter dicimus 'experiens causarum', et omnia | fere participialia prae- 183
sentis temporis genitivis solent iungi: 'amans illius', similiter 'patiens, fidens, fugitans'. Terentius in Phormione:

20 Erus liberalis est et fugitans litium.

Virgilius in II georgicon:

Et patiens operum parvoque assueta iuventus.

Illi [εἰς etiam pro ἐν ponunt. || Aristophanes:] ἔδοξεν αὐτῷ τόδε

1 elocutione] n elocutionē N 2 Pers. sat. 1, 67 sq. 3 luxum et prandia
Pers. Leid. al. regnum VRMOD in regnum d 5 ΕΦΙΚΑΙΑ Md ΕΣΚΙΚΑΙΑ D
ΕΣΚΙΚΑΙΑ***. Et de N et uillissimis (VM) vilissimis] d uillimis D rebus] r redi-
bus R 6 GR. ND ΔΙΝΑΡΧΟΣ VR Dinarchi adv. Polyuctum δοκιμασίας, or. I,
fr. 3 p. 326 B.-S. cf. *ibid.* p. 325 sq., p. 453 Müll. ΑΝΕΡΩΠΟΥ R ΑΝΡΩΠΟΥ V ΑΝΕΡΩΠΟΥ M
7 ITANTA R ΕΤΚΥΚΛΙΑ V hic M 8 abiectos V connumeratus ē N
9 respici videtur Liv. ab u. c. XXV 3, 19 ... Fulvius consul tribunis: 'nonne vides'
inquit 'vos in ordinem cōactos esse' cf. *ibid.* 4, 4 'tribunos in ordinem coegisse'
XXX *edd. at v. Spaldingii ad Quint. inst. or. I 4, 3 adn.* 10 contemptissimi]
(M) Krehlius contemptissimis VRODN habiti sunt N 12 GR. D G. N ΕΤ-
ΧΕΙΡΗΤΙΚΩΤΕΡΟΣ VRM ΞΕΝΟΦΩΝ V Xenoph. *hist. Gr.* III 8, 22 ΕΜΗΝΙΚΩΝ V
13 οὗτος ὁ ἀνὴρ Xenophon ΕΥΧΑΡΙΣ ΕΞ ΕΥΧΑΡΙΣ corr. R τει] (O) α Xenoph. ε VRM οὐδὲν] ΟΙΔΕΝ R οὐχ Xenophon ΕΙΒΡΩΝΟΣ M Θίβρωνος (O) v.
l. ap. Xenoph. δὲ] τε libri Xen. 14 ΟΥΝΤΕΓΑΓΜΕΝΟΣ R ΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΩΤΕΡΟΣ
VRM ἀρετῆς] στρατηγός Xenophon post ἀρετῆς: Cicero in uerrinis experiens
uir .i. ignarus expertus uero peritus *add.* r Cicero in Verrem (Cic. in Verr. κ) Ex-
periens virtutis *add.* κβ; quo librarius *cod.* r spectet nescio, ni perperam cogitavit de
Verr. II III 17, 37 prompti hominis et experientis Verg. Aen. X 752 sq. X] α
VIII VROD VIII MN 15 haud] r aut R auite V 16 deiecit] sic etiam Rom.
v. Lachmannum ad Lucr. II 951 cf. Vahleni *adnot. ad Varr. Eumen. fr. XXII (34 Oehl.) coniect.* p. 183. 188. 224 et meas ad Liv. I 40, 7; 41, 1; deiecit M deicit
Med. Pal. Ver. 17 participialia] d participialia D participia M 18 vocem habentia post temporis *add.* κβ adiuungi. Ut amans N 19 fugitans ex fugans
corr. V post fugitans sqq. usque ad alterum fugitans om. O terrentius M
Ter. Phorm. III 3, 18 20 heros N et pro v. l. sup. lin. d libera] V 21
Verg. georg. II 472 22 parvoque] sic pars *codd.* Verg. exiguoque Med. Pal.
Rom. al. assueta] r asueta R adueta Med. assuetadiuventus V 23 illi,
εἰτὶ (εἰς ἐς C) & ἰ ἰm prō ἔκ. pōn ὑπ̄ ἰ ἄριστοῦ ἄ nēs V et sic fere C (ex utroque etiam

p. 1174 P.

p. 190. 91 K.

πράξαντι τὸδ' ἐπεξεργάσασθαι, et rursus: ἔδοξεν αὐτῷ τὸδε πράξαντα τὸδ' ἐπεξεργάσασθαι. Ἡρόδοτος A: εἶτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμπαντι εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπερῆσθαι. nostri quoque 'placet illi vincenti triumphare' et 'placet illi vincentem triumphare'.

184 Illi εἰς etiam pro ἐν ponunt. Aristophanes σφηξίν:

Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ,
καὶ Θουκυδίδης πρώτῃ: καθεζόμενοι εἰς τὸ Ἥραιον ἰκέται, καὶ
Ξενοφῶν οικονομικῶ: εἰ μὴ γε φανείης, ἔφη, καὶ εἰς τοῦτο
ταῦτά ἐμοὶ ἐπιστάμενος, καὶ Ἡρόδοτος: τὸν θερόνον, εἰς τὸν
προκαθίζων ἐδίκασεν. frequenter et Romani 'in' praepositionem, 10
quae εἰς quidem significat accusativo praeposita, ἐν vero ablativo, ac-
185 cusativo pro ablativo iungentes hoc imitantur. Terentius in eu-
nucho:

in quem exempla fient?

pro 'in quo'. idem in adelphis:

vereor . in os te laudare amplius

EICI TIM EM

pro ἐν ponunt *affert x*) illi eici & i. im pro ENPONUNT aristophanēs R illi eici. & i. im pro EN ponunt unde Aristophanes M illi eici, ENI, im pro EN ponunt unde aristophanes

¹ I&im
O Illi eici & iā pro EN PONUNT aristotōphanēs D Illi. eis. etiam pro EM ponunt. Aristophanes N; *oria haec sunt ex nota marginali ad p. 294, 5 perperam hic inculcata; sqq. ἔδοξεν αὐτῷ etc. ad Aristophanem vulgo rettulerunt; quae nullo pacto posse a comico poeta profecta esse perspexit Bergkii sagacitas com. Gr. fr. II 1198 Mein.* Illi ἀρέσκει μοι περιγεομένω θριαμβέειν et rursus ἀρέσκει μοι νικῶντα θριαμβέειν, sqq. usque ad ἐπερῆσθαι om., 2 .G. et rursus. G. Nostri N GR. D 1 πράξαντι — αὐτῷ τὸδε post αὐτῷ τὸδε om. V quocum consentire dicitur C πράξαντι τὸδ' om. M ΙΤΡΑΞΑΝΤΑ (?) ΤΟΔ R τὸδε τι ἐπεξεργάσασθαι O? ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΑΞΕ R ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΑΞΑΙ M αὐτῷ τοῦτο δὲ πράξαντα O 2 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΑΞΑΙ R ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΑΞΑΙ M ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΑΞΕ ἢ ἸΝ ΡΩΔΟΤΟ CĀ (haec omnia in litura scilicet m. pr.) V ΗΡΩΔΟΤΟ R Herod. hist. I 19 A] Κλειοὶ (O) α ΕΛΘΕ VR ΕΛΘΕ ΠΕΡΕΞΕΑΙ (med. om.) M πέμπαντι] α, v. l. ap. Herod. πέμψαι VO ΙΤΕΜΠΑΙ R

πέμπαντα *potior lectio ap. Herodotum* εἰς Δελφοὺς h. l. om. Herodotus, apud quem et paulo post sequitur τοῖσι δὲ ἡ Πυθίη ἀπικόμενοι εἰς Δελφοὺς οὐκ ἔφη χρῆσειν et paulo ante praecedit πέμπει εἰς Δελφοὺς θεοπρόπους 3 ΕΠΕΡΕΞΑΙ R ἐπερῆσθαι (O) α Herodotus placet] licet utraque O 5 ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΝΟ C M Aristoph. vesp. 123 cf. § 198 aristophanes. GR. frequenter DN CΦΙΞΙΝ VR 6 ΝΥΚΤΩΑΤΕΚΑΙΝΕΝ M ΥΤΟΝ V ΑΙΤΟΝ MO εἰς om. O ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ V

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ R ΑΚΑΝΙΓΟΥ M ΑΣΚΛΕΙΓΥΟΥ O 7 ΚΑΥ O ΟΥΚΥΔΙΑΥC M Thuc. hist. I 24 ταῦτα δὲ ἰκέται καθεζόμενοι εἰς τὸ Ἥραιον ἔδοντο cf. III 75 καθίζουσι εἰς τὸ Ἥραιον ἰκέται. cf. § 198. 227 ΙΤΡΩΤΗ R ΚΑΘΕΖΟΜΕΝΟΙ R ΚΑΘΕΖΟΜΕΝΟΙ ex ΚΑΘΕΖΟΜΕΝΟΥ corr. M ΤΟΝ ΡΑΙΟΝ VR τὸ Ἥραιον pars codd. Thuc. ΚΑ V 8 ΧΕΝΟΦΩΝΟ VR M Xenoph. oecor. 18, 1 cf. § 199 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ V ΕΙ VR M ἢν μὴ γε φανῆς (O) ἴβρι Xenophontei φανείης, ἔφη,] scripsi ΦΑΝΕΙΣΣΕΦΗ VR ΦΑΝΕΙΣΣΕΦΗ (sic teste Heinio) M εἰς] θ R τοῦτο ταῦτά] Xenophon ΤΑΥΤΟΤΑ VR M ΤΟΥΤΟ (?) ΤΑ O 9 ΕΠΙΣΤΑΜΕΝΟC (sic Hein.) M ΗΡΩΔΟΤΟC VR Herod. hist. I 14 τὸν βασιλῆϊον θερόνον, εἰς τὸν προκαθίζων ἐδίκασε cf. § 198

ΕΡΟΝΟΝ VR M 10 ΠΡΟΚΑΕΙΖΩΝ M ΠΡΟΚΑΕΙΖΟΝ V ΠΡΟΚΑΕΙΖΩΝ R ΒΑΙΣΑΞΕΝ Rr 11 εἴτ N praeposita praepositio EN r vero ablativo] r uero R 12 pro ablativo] d pro lativo D adiungentes (V) mitantur V Ter. eun. V 4, 26 15 Ter. adelph. II 4, 5 ah vereor coram in os etc. cf. § 198 16 ueroor V *os (h) R

p. 1174 P.

p. 191. 92 K.

pro 'in ore'. Cicero *invektivarum* I: si minus in praesens tempus . . . at in posteritatem impendeat.

Thucydides I: καὶ τότε αἰσθάνονται αὐτοὺς μέλλοντας καὶ ταύτη κωλύσειν. Ἰσοκράτης *παραίνεσιν*: οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων διάνοιαν αἰσθήσει καὶ σαυτὸν οὐ καταφανῆ ποιήσεις. Lucanus in IIII:

non sentiet ictus.

Virgilius in IIII *Aeneidos*:

sensit enim simulata mente locutam.

10 Demosthenes *Philippicarum* III: ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέπω καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. Virgilius in *bucolico*:

Audiat haec tantum vel qui venit ecce Palaemon.

idem in XII:

15 Audiat haec genitor, qui foedera fulmine sancit.

nec licet aliter Latinis nisi accusativo supra dicta verba coniungere: 'sen- 187
tio illum, audio illum', quomodo et 'curo, patior, impetro, impedio', quae Graeci etiam genitivis solent sociare vel dativo.

Isocrates *panegyrico*: οὐκ ἀμνημονῶν οὔτε ἐκείνων.

20 Demosthenes in *Philippicis*: οὔτε ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὔτε τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' ἧς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν. | Virgilius in IIII *Aeneidos*:

nec meminisse pigebit Elissae.

l ore] r orē V aste R Cic. in *Catil. or.* I 9, 22 II N sin v.
l. ap. Cic. post tempus: recenti memoria scelerum tuorum (tuorum scelerum *cod. Tegerns.*) om. Priscianus 2 ad V aut N poteritatem N impendeat VR(MO)
inpediat N 3 Thucydides gr. lucanus D. G. luc. N Thuc. *hist.* I 107 τότε] (O)
α Thucydides τότε VRM αἰσθάνονται O αἰσθάνονται M ἡσθάνοντο Thucy-
des, Spengelius l. l. p. 646 αὐτοῖς M καὶ ταύτη — ἐκείνων] scripsi cf. § 158
καὶ ταυθικῶν RM καὶ ταύτη ἔχων C τὴν ἐκείνων τε, om. praeced., (O) καὶ ἰσο-
κράτης παραίνεσις [at cf. § 158. 278]. οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε [τε quamquam
§ 158 servatum omisi, ut corruptelae origo aliquatenus patefieret] α καὶ ταύτη —
ποιήσεις] καὶ ἰστορησῆς V 4 Isocr. *adv. Demonicum or.* § 34 p. 9 St. 153 B-S.
cf. § 158 5 α. ἰσθῆσῆς M αἰσθήσῃ (O) σαυτὸν (O) 6 Luc. *Phars.* IIII
277 8 Verg. *Aen.* IIII 105 III V 9 simulata] Rom. m. rec. simula m.
pr. simulta Pal. simulatam aeolocutam V mente ex mentē corr. N 10 demos-
theus D Demosth. *or. Olymth.* III § 1 p. 28 R. 511 B-S. cf. § 159 Philippic-
arum] r philippicorum VRMOND IIII RO gr. D. ἑ. N τε om. O τὰ]
om. O γα VRM ἱστῆματα r ἱστῆματα R 11 αἰτοβλεπω R εἰς] οἰς V
τοισαφοῦσος M Verg. *ecl.* 3, 50 (def. Med.) 13 Audiat] d audia D hoc
N palaemon VDN palaemo Ver. 14 Verg. *Aen.* XII 200 15 hec D hoc N
foedera] r federa R 16 accusatiuos D 17 et curo et patior N 18 gito
N sociare D 19 socrates M Isocr. *paneg.* § 144 p. 70 St. p. 176 B-S.
panegyrico D pane geilico .G. Vir. N ἀμνημονον D οὐδ' Isocrates ἐκείνω
V ἐκείνω MD 20 Demosth. *Philipp. or.* II § 12 p. 69 R. 524 B-S. philippi-
cis R gr. D οὐδ' libri Dem. ἀμνημονεῖ] (O) α Demosthenes ἀμνημει VR
ἀμνημει M αλοῖς V αλοῖς M 21 οὐδὲ libri Dem. γὰρ R γιτοσχεβῆς
R εἰτοσχεβῆς V εἰρησῆς M Verg. *Aen.* IIII 335 cf. § 160 23 elissae V(O)
glisse D

idem in bucolico:

numeros memini, si verba tenerem.

Isocrates in Archidamo: ἐνθυμηθέντες, ὅτι κάλλιον ἐστὶν ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον δόξαν ἀντικαταλλάξασθαι.

Demosthenes ἐν τῇ περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου ἐπι|στολῇ: οὔτ' 5
188 ἐνηλλαξάμην ἀντὶ ταύτης οὐδέν. Sallustius in Iugurthino:
pro metu repente gaudium mutatur, id est 'metus gaudio mutatus est'. Horatius in I carminum:

saepe Lucretilem

Mutat Lycaeo

pro 'Lycaeum mutat Lucretili'.

Demosthenes ἐν τῷ κατὰ Λισχίνου περὶ τῆς παραπρῆ-
σβείας: οὔτε τῶν τὰ τρόπαια καὶ τὰς ναυμαχίας λεγόντων
ἀνέξεσθε. idem pro Ctesiphonte: εἰ μὲν ἴστε με τοιοῦτον ὄντα,
οἶον οὔτος ἦτιαιτο, - οὐ γὰρ ἄλλοθι που βεβλωκα ἢ παρ' ὑμῖν, -
μηδὲ φωνῆν ἀνάσχησθε. Lucanus in I:

patimurque volentes

Exilium.

nec aliter | dicunt Latini. (Homerus:

Εἶριά τε ξάλνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.) 20

Xenophon ἀπομνημονευμάτων I: ἀλλὰ καὶ τοὺς φροντι-
ζοντας τὰ τοιαῦτα μωραίνοντας ἐπεδείκνυεν. Virgilius in bu-
colico:

1 Verg. ecl. 9, 45 cf. § 160 3 Isocr. Archidami § 109 p. 138 St. 201
B-S. archidemo N GR. Sallustius. D. G. Sat N ENEYMHORNTEC R ENEY-
MHORNTEC V ENEYMHEENTEC M 4 θνητοῦ] ENHTOI M ΑΘΑΝΑΤΟΝ V ΑΒΑΝΑΤΟΝ
RM ANTIKATAΛΛΑΞΑΘΕΑΙ M 5 demostenes V Demosth. de reditu suo ep. p.
1468 R. 956 B-S. ἐν] υ ε V ΕΙΤΙΣΤΟΑΗ VΡ οὐδ' (O) Demosthenes 6
ἐνηλλαξάμην] scripsi ENXAAAZAMHN R ENXAAAZAMHN V ENXMAZAMHN M ἀνηλλαξάμην
(CO) Demosthenes personatus Sall. Iug. 53, 8 pro metu repente gaudium exortum,
quibuscum verba c. 38, 10 mortis metu mutabantur (v. II. codd. cf. in edd. Sall.)
confusa videntur Krehlio, adsentiente Kritzio ad Iug. c. 53, 8 iugurthino MOD
7 metus gaudio] n metus p gaudio N 8 Hor. carm. I 17, 1 sq. I sup. lin.
add. r II N 9 saepe MN 10 motat M lyceo VRO liceo MDN; eadem et
similia codd. Hor. 11 lyceum MOD licaeum R liceum Nr motat M 12 De-
mosthenes GR Idem pro tetsiphonte. GR. lucanus D Demosthenes. G. Idem pro thesi-
phonte. G. Lucanus N Demosth. de falsa leg. or. § 16 p. 345 R. 611 B-S.
ΠΑΡΑΠΡΕΒΕCΙΑC V ΙΤΑΡΑΠΡΕΒΕCΙΑC R 13 τῶν] ΓΩΝ V λεγόντων post τῶπαια
collocant codd. nonnulli Dem. 14 ἀνέξεσθε] VRO ANEXECOC M ἀνέχεσθαι α Demos-
thenes idem] Id est O Demosth. de cor. or. § 10 p. 228 R. 575 B-S. cf.
§ 159 pro thesiphonte M protesi phonte V ΕΙΜΕΜΕΝ R ΕΙΣΤΕ M ΕΙΣΤΕ
ΜΟΓΟΙΟΥΤΟΝ VΡ ONTA AION R ONTA. AION M ONTAION V 15 ΗΙΑΤΙΑΘ V ΛΑ-
ΛΟΕΙ M ΒΕΒΛΩΚΑ M ἦ] n V 16 ΜΗΤΕ VΡ φωνῆν] v φωνῆν V ΑΝΑ-
ΧΕCΘΕ VΡ ΑΝΑΧΕCΘΕ M Luc. Phars. I 278 sq. cf. § 159 17 patimurque D
volentes add. r 19 Hom. Od. XXII 423 Homerus GR. XENOPHON. GR. Virgī D
Homerus. G. Viř. N 20 ΞΕΙΝΕΙΝ VRM ΚΑ V ΚΑΥ M ΔΟΥΛΑΟC YNN V ο δουλο-
σύνης v. l. ap. Hom. et sic legit auctor schol. V(ulg.) τῆς δὲ λοιπῆς δουλείας ὄδο-
φορίας τε καὶ τοῦ μλωθρεῖν II 714 Dindf. ΑΝΕΧΕCΘΑΙ M 21 Xenoph.
memorab. I 1, 11 cf. § 157 ΑΑΑ V ΤΟΙC V ΦΡΟΝΤΙΖΟΝΤΑC R 22 ΕΠΕΔΕΙΚ-
ΝΙΕΝ V ΑΠΕΔΕΙΚΝΥΕΝ O? Verg. ecl. 10, 28

p. 1175 P.

p. 103. 94 K.

Amor non talia curat.

nec aliter dicimus.

Romani 'impedio illum'. Xenophon in eodem: ταύτην γὰρ τὴν 189
 ἕξιν ὑγεινήν τε ἱκανῶς εἶναι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν
 5 οὐκ ἐμποδίζειν ἔφη. Lucanus in IIII:

quo tempore primas

Impedit ad noctem iam lux extrema tenebras.

sic omnes auctores.

'Potior illius' et 'illum' et 'illo'. Αἰσχίνης Τηλαύγει: τῆς σῆς
 10 διανοίας σπουδαίας γενομένης ἀγαθὸν τι ἀπολαύσωμεθα.
 idem: καὶ Σόλωνας, ἔφην ἐγώ, τοῦ τοῦς νόμους θέντος ὁμοίως
 κατατεθνεῶτος ἔτι καὶ νῦν μεγάλα ἀγαθὰ ἀπολαύομεν. Te-
 rentius in adelphis:

ille alter sine labore patria potitur commoda.

15 Cicero invectivarum II: rerum potiri volunt. Virgilius
 in I:

optata potiuntur Troës harena.

'Impetro illam rem' dicimus, sicut et Attici. Eupolis ἐν δήμοις: XXIII 190

Λέγε τοῦ 'πιθυμεῖς, | καὶ οὐδὲν ἀτυχῆσεις ἐμοῦ.

20 idem Προσπαλιτοῖς:

πάντα γὰρ τυχῶν ἄπει.

'Prospicio' et 'provideo illi' et 'illum'. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ

1 non] nec Rom. talia facta curat M 3 illum. In eodem. G. Lucanus N Xen.
 memorab. l 2, 4 cf. § 157 eodem. GR. Lucanus D post ταύτην sqq. usque ad καὶ τὴν
 om. M 4 ΥΓΙΗΝ VR ΚΑΝΩC VR ΒΠΙΜΑΕΙΑΝ VR 5 ΕΜΙΤΟΔΙΕΙΝ VR Luc.
 Phars. IIII 446 sq. cf. § 157 quarto Spengelius. αἰ. V VIII vel octauo rell. 7 impedit
 D impedit (a) V impendit R 9 illius ex illi corr. D illo GR. Idem GR. Terentius D
 illo. G. Terentius N Aeschinis Socratici Telaugis dial. fr. una cum proxime sequenti ab I.
 F. Fischero omissum adnotante Welckero opp. min. I 423 adn. 19 * cf. C. F. Her-
 mann disp. de Aeschinis Socr. rell. Gott. 1850 p. 25 coll. p. 24 sqq. Τηλαύγει (O)
 Κρηλ. ΘΑΛΑΥΓΗ M ΘΑΛΑΥΓΗ VR 'τῶ λαντῶ (quae verba statim delet, et suprascr.
 ΘΑΛΑΥΓΗ τηλαυγεί)' C σῆς] CNO M 10 σπουδαίας] Spengelius l. l. p. 652 CTY-
 ΛΑΙΑC R CITYΔΑΙΑC VM ΕΝΔΑΙΑC CO ἔτι μᾶς spscr. in C ΛΕΘΝ M ΑΠΟΛΑΥCΩ-
 ΜΕΕΑ M ΑΟΤΟΛΑΥCΩΜΕΘΑ V 11 Id est O Aeschinis Socr. Telaug. fr. cf. adn. ad
 lin. 9 ΕΦΝ V τοῦ τῶς] sic etiam C. F. Hermannus l. l. p. 25 τοῖτοις (O)
 [τοῦ] τοῖτοις τοῖς νόμοις [ἡμῶν] θέντος Spengelius l. l. p. 652 ΚΕΝΤΟC M
 12 ΚΑΤΑΤΕΘΝΕΩΤΟC M ΚΑΤΑΤΕΘΝΕΩΤΟC O καὶ Αθηναίοις C καὶ τεθνεῶτος C. F. Her-
 mannus l. l. ΜΕΓΑΛΑΓΑΒΑ R ΜΕΓΑΜΑΓΑΒΑ V ΑΓΑΒΑ M ΑΙΤΟΛΑΥΟΜΕΝ R 13
 Terentius M Ter. ad. V 4, 17 cf. § 163 14 labo V patria] rd paria
 VRMD 15 Cic. in Catil. or. II 9, 19 Verg. Aen. I 172 cf. § 163 in aen.
 I O 17 potiuntur] r potiuntur M patiuntur R trohes N arena (O) Dr 18
 Attici] d actici D Eupol. demorum fr. XXV fr. com. Gr. II 472 cf. p. 523, p. 178
 sq. ed. min. Mein. Eupolis G. Idē G. Prospicio N ΕΝ ΔΟΜΟΙC ΑΕCCE ΤΟΥΤΙΕΙΜΕΙC
 D 19 λέγ' ὅτου ex Lex. Sequer. in Bekkeri anecd. Gr. I 462 Krehl. λέγε ὅτου
 Spengelius l. l. p. 622 ΠΙΕΙΜΕΙC M καὶ οὐδὲν] cf. Spengelium l. l. ΚΑΙΟΥΑΕΝ
 D κοῦδὲν Meinekius οὐ γὰρ lex. Seg. ἀτυχῆσεις e lex. Seg. Krehlius, Meinekius
 ΑΤΙΧΗCΙC D ΑΤΥΧΗCΙC VRO ΑΤΥΧΗC M 20 Eupol. Prospall. fr. III fr. com. Gr.
 II 523, p. 201 ed. min. Mein. ΠΡΟCΠΑΛΤΙΟΙC R ΠΡΟΠΑΛΤΙΟΙC D 21 ΤΙΧΟΝ D
 ἄπει] Putschius ΑΠΙ VRO ΑΠΙ M ΠΙ D 22 illum et illi (O) GR. DN Aeschi-
 nis in Ctes. or. § 151 p. 539 R. 461 B-S. καὶ γράφειν ἔφη (γράφειν ἔφη et γρά-
 φει σ. II.) φῆρισμα ὁ τοῖς πολεμίοις οὐδέποτε' (οὐδέκαποτε' codd. aliquot) ἀντι-

Κτησιφῶντος: ὁ μηδεπώποτε μήτε τοὺς πολεμίους ἀντιβλέψας.
Virgilius:

Prospexit longe venientem.

idem in I:

et alto

5

Prospiciens.

Terentius in hecyrā:

tibi prospexi.

'Memini illius rei' et 'illam rem'. Demosthenes || ἐν τῷ κατὰ
Ἀισχίνου: ἵνα τὴν ὅτε ἀδωροδόκητος ὑπῆρχεν προαίρεσιν αὐ- 10
τοῦ τῆς πολιτείας ἀναμνησθέντες, ὡς προβεβλημένη καὶ ἄπι-
στος ἦν πρὸς τὸν Φίλιππον. Homerus Iliados I:

Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ νέον, οὔτι πάρος γε.

Virgilius in IIII:

nec meminisse pigebit Elissae.

15

idem in bucolico:

numeros memini, si verba tenerem.

191 'Attinet ad illam rem', ἀνήκει πρὸς τόδε. Δυσίας ἐν τῷ κατὰ Μι-
κλίνου φόνου: καὶ πρὸς ἐτέρας αἰτίας ἀνήκειν δοκοῦντα παρα-
λελείφεται. Terentius in eunucho: 20

Scin tu turbam hanc propter te esse factam? et adeo
ad te attinere hanc

Omnem rem?

βλέψας; cf. Spengelium l. I. p. 637 sq. I ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ VR ὁ — ἀντιβλέψας]
sic etiam C ΜΗΔΕΠΩΠΟΤΕ M. ΜΗΔΕ Ο ΜΕΤΕ M teste Sp. τοις M ΠΟΛΕΜ-
ΦΥΣ (vel ΙΤΟΛΕΜΦΥΣ teste Sp.) M ΑΝΤΙΒΛΕΨΑΣ R 2 Verg. Aen. VII 288 sq.
longe... prospexit, XI 909 prospexit longe, XII 595 venientem prospicit, III 306
conspexit venientem post Virgiliti nomen in add. VRM in VI (N) 4 Verg.
Aen. I 126 sq. 7 Ter. in hecyrā] immo heautontim. V 2, 8, unde haec verba affe-
runtur § 207 cf. § 274 et lib. XIII § 45; fort. excidit versus hecyrāe III 1, 34 vel
46 in hecyrā D in echira NOR in ethira RM methira V 9 illius V demos-
thenes. GR. ***** h omereu^s iliados .I. GR. Vergilius D Demosthenes. G. homerus.
illiades. Vi^r N Demosth. de falsa legat. or. § 27 p. 349 R. 612 B-S. cf. § 160
10 ΑΙΚΙΝΟΥ VR ΝΑ V ΥΠΕΙΡΧΕΝ M 11 ΙΤΟΛΙΤΒΙΑΣ R ΑΝΑΜΝΗΣΚΕΝΤΕΣ
M ω M ΠΡΟΒΑΗΜΕΝΗ V ΑΙΠΙΣΤΟΣ VRM 12 ΙΤΡΟΣ VR ΦΙΑΠΠΟ M
ΦΙΑΠΠΟ VR Hom. II. VIII 527 13 νέον οὔτι πάρος γε] sic etiam C πάλαι
οὔτι νέον γε Homerus et sic (M) § 241 ΝΑΡΟΣ ΜΟ ΤΕ Ο 14 Verg. Aen.
III 335 cf. § 160 15 elisse D elisse MN elisae (O) 16 Verg. ecl. 9, 45
bucolicon D bulico R 17 meminissi Rr 18 attinet D Nos attinet (O) GR.
DN ANNKEI V ΙΤΡΟΣ R Lys. adv. Micin. or. XC fr. 4 p. 197 B-S.
fr. 170 p. 283 Müll. cf. Hoelscherum de vita et scr. Lys. or. 92 p. 184 ΜΙΚΥΝΟΥ
M 19 φόνου: καὶ] scripsi ΦΟΝΟΥΚ VR et sic teste Heinio M ΦΟΝΟΥ ΟΥΚ Spenge-
lius l. I. p. 631 videtur legisse in M φόνου οὐ (O) Pulsch. φόνου· τὰ H. Sauppium
l. I. φόνου· οὐ ('quod incertum est propter praecedentem syllabam') Emperius opusc.
phil. et hist. p. 99 ἐτέρας αἰτίας] M cf. Spengelium l. I., idque coniectura videtur
assecutus esse Emperius l. I. ΕΤΕΡΑΣ ΑΙΤΙΑΣ VR ΕΤΕΡΑΣ ΑΙΤΙΑΣ O et sic ετερας αιτιας
R ΠΑΛΕΙΨΕΤΑΙ M παραλείφεται Hoelscherus l. I. 20 Terentius M Ter. eun.
III 6, 6 sq. eunucho D 21 scis MO scis tu turbam r scint uturbam R scint
ut urbem V proterte R te propter (VMN) ideo N 22 te attinere] d te+at
tinere (ne) D attinere] sic Bas. pertinere Bemb. 23 rem. G. Euripides. Pro hoc N

p. 1176 P.

p. 194. 95. K.

Ἄξιον μισεῖσθαι τῇ πόλει Hyperides ἐν τῷ κατὰ Πασικλέους. pro hoc Latini dicunt 'dignus est odio esse urbi' et 'dignus est | qui odio sit urbi'. Virgilius:

dignus patriis qui laetior esset

5 Imperiis et cui pater haud Mezentius esset.

Ἀπήγγεila πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τῇ βουλῇ dicunt illi. Cicero Verrinarum II: nuntio tibi, inquit, hodiernis comitiis te esse absolutum.

10 Illi ἀπέχομαι τούτου καὶ τοῦτο. nos quoque 'abstineo illius' et 'illum' et 'illo'. Platon πολιτειῶν primo: οὐκ ἀπεσχόμεν τὸ μὴ οὐ διὰ τούτων ἐλθεῖν. idem in II: καὶ θελοὶ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτριῶν. Terentius in adelphis:

non manum abstines, mastigia?

Horatius carminum III:

15 Mox, ubi lusit satis, abstineto,

Dixit, irarum calidaeque rixae.

Virgilius in VII:

Abstinetu tactu pater aversusque refugit

Foeda ministeria.

20 Demosthenes: καὶ περιῆν Ἰθβαλοῖς τεθνάναι τῷ δέει τὸν Φι-

I ΔΕΙΟΥ ΜΙΣΕΙΣΘΑΙ ΤΕ ΠΙΟΑΙ D μισεῖσθαι] r ΜΙΣΕΙΣΘΑΙ R ΤΗΙ ΤΟΑΙ VR
 ΗΥΠΕΡΙΑΣ O Hyperidis or. XL fr. 2 p. 297 B-S. XLIII 172, 420 Müll. 'ex-
 cidit Hyperidis locus et signa lacunae apponenda sunt' Spengelius l. l. p. 637; cui
 obtemperarunt et Sauppis et Sauppü, ut assolet, vestigia premens Müllerus; at verba
 praecedentia ex ipsa hac Hyperidis oratione videntur excerpta esse τῷ] τσοι D
 ITACIKAEYOC V ITACIKAEYOC R FIACIKAEYOC D FIACIKAEYOC M 2 dignus est qui] dig-
 nus qui VMO 3 odio sit] d odisit D Verg. Aen. VII 653 sq. cf. § 262
 4 dignus] indignus VRMN in XI dignus r in VII. Dignus (O) qui laetior] d qui-
 aetior D letior N 5 cui] r cu VR haut V medieutius Pal. cf. O. Rib-
 becius mus. phil. XII 419 sqq., qui docet ipsam hanc formam pro Medentius in verbo-
 rum ordinem a me recipendam fuisse lib. I § 31 vol. I 24, 6 et § 49 p. 36, 21 G.
 N 6 ΑΙΤΗΓΕΙΑΙΠΡΟΣ VR ΑΙΤΗΓΕΙΑΙΠΡΟΣ ὃ ANNEΓΕΙΑΙΑ ΠΡΟΣ O ΑΙΤΗΝΕΡΕΙΑΙΑ
 ΤΡΟΠΗΝΟ ΒΟΥΑΝΗ ΚΑΙ ΤΗΙ ΒΟΥΑΝΗ D τῇ] ΤΕΙ O Cic. in Verr. or. I 7, 19 genu-
 tio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis esse absolutum 7 nuncio (MO) tibi om.
 D inquit] rd inquit VRD G. N 9 ΑΙΤΕΧΟΜΑΙ R ΑΠΕΧΟΜΑΤΙΤΟΥΧΑΙΤΟΥΤΟ
 D 10 Plato (MO) Plat. reip. I 24 p. 354 B St. Platon. G. Idem in XII. G.
 ΤΕΪ. N ΠΟΙΑΙΤΩΝ D ΑΙΤΕΧΟΜΗΝ V ΑΙΤΕΧΟΛΑΗΝ D ἂν ἐσχόμεν C τοῦ V et sic
 pauci codd. Plat. 11 MN VMO ΑΑΗ D οὐ om. C οὐκ ἐπὶ τούτο Plato ΛΙΑ
 ΤΟΙΓΩΝ ΕΑΝΙΝ D τούτων C ΕΑΒΙΝ M Plat. reip. II 3 p. 360 B St. καὶ τολμήσειεν
 ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτριῶν καὶ μὴ ἀπεσθαι, paulo post ibid. D εἰ τις τοιαύτης ἐξου-
 σίας ἐπιλαβόμενος μηδὲν ποτε εἴθελοὶ ἀδικῆσαι μηδὲ ἄφαιτο τῶν ἀλλοτριῶν
 in II] scripsi in xū D legum XII (O) in XII rell. θελοὶ] sic etiam C ΕΑΟΙ MD
 ΑΙΤΕ-
 ΧΕΘΑΙ VR ΑΠΕΧΕΘΑΙ MD 12 ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ VM ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ D Terentius] d Terenus
 D Terentius M Terent. adelph. V 2, 6 1st abstinens N magistia (V) 14
 Oratius N Hor. carm. III 27, 69 sq. Horatius in libro carminum III (O)
 tercio D i III N 15 abstineto (n) R 16 irarum] irarum infirmitatis q N calli-
 daeque et calideque vv. II. ap. Hor. calidaeque rixae] (O) π callidaeque rixae 1
 calide querunt V calidae quaerunt R calide quaerunt M calide quer N callide quaer-
 runt r calli dequerunt D, quae omnia orta sunt ex scriptura calidaeque f. 17 Verg.
 Aen. VII 618 sq. 18 abstinetu actum pater O aduersusque M 19 foeda D
 20 Demosthenis locum nec x indicavit nec equidem indagare potui; et revera haec
 verba vel ad Lycargi adversus Lysicem vel ad Hyperidis adv. Aristogilonem orationem

λεπτον. huic simile est illud Virgilianum:

fremit arma iuventus,

et in bucolico:

Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.

193 Attici dicunt 'ἀποστερούμενος τοῦτο' καὶ 'τούτου'. huic simile est, s
'pascitur illam rem' et 'illa re'. Virgilius in II Aeneidos:

et miseros morsu depascitur artus.

idem in III georgi|con:

Pascuntur vero silvas et summa Lycaei.

idem in eodem:

Frondebis hirsutis et carice pastus acuta.

idem in bucolico:

Hinc tibi, quae semper, vicino ab limite saepes

Hyblaeis apibus florem || depasta salicti.

194 Horatius in III carminum:

Me nunc Thressa Chloë regit

Dulces docta modos et citharae sciens.

Homerus:

πολέμων εὖ εἰδώς.

Euripides:

Οὐχ ἑσπέρας φάσ', ἀλλὰ καὶ μεσημβρίας

Τούτους ἀφειστήκασιν ἡμέραν τρίτην.

huic simile est illud Virgilianum in VIII:

pertinent, cum rerum post pugnam Chaerōncensem descriptionem praebent; excidit igitur et Demosthenis locus vel de falsa leg. § 81 p. 306 R. p. 618 B-S. de Phocensibus: ὥστε μὴ . . . , ἀλλὰ (ἀλλ' οὐ Σ al.) δουλεύειν καὶ τεθνάναι τῷ φάβῳ Θηβαίους (al. τοὺς Θηβαίους vel καὶ τοὺς Θηβαίους) καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους vel or. Phil. I § 45 p. 53 R. p. 519 B-S. οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνάσι τῷ δέει τοὺς τοιοῦτους ἀποστόλους, et post eum nomen sive Hyperidis sive Lycurgi. quae omnia docuit me Arnoldus Schaeferus. possit etiam aliquis suspicari ad ipsam illum or. de falsa leg. locum misere certe deformatum haec pertinere, quam Taylori (orr. IX 387 Rsk.) sententiam fuisse video G. N ΠΕΡΙΝΝ. P Θηβαίους] α, qui haec ipsa in V legisse sibi visus est ΕΒΒΑΙΟΣ VR EN ΒΑΙΔΙΟ (MO) ΡΟΙΟΙΟ D ἐν βαί βαίος C τεθνάναι] ΤΡΕΝΑΝΑΙ M ΕΙΝΝΙ D ΤΟΙ ΑΕΔΕΙ ΤΟΝ ΦΙΑΠΠΟΝ D 1 Verg. Aen. XI 453 2 iuventus] d iuventus D 3 Verg. ecl. 2, 1 4 coridon DN alexim R cum Pal. cf. § 128 5 ΑΙΤΟΤΕΡΟΥΜΕΝΟΣ VRD ΑΠΟΤΕΡΟΥΜΕΝΟΣ r ἀποστερούμενος τοῦτο καὶ τοῦτου] sic etiam C .G. N τοῦτο καὶ om. R 6 illam] r ilam R Virgilius — georgicon in mg. add. d Verg. Aen. II 215 III N 7 artus] r artis VR 8 Verg. georg. III 314 9 vero om. O et summa Lycaei om. O suma D lycei D licei N 10 Verg. georg. III 321 11 hirsutis N hirsutus M 12 Verg. ecl. 1, 54 sq. q N 13 limite] rd limitae M lite RD litae V sepes ODN 14 hybleis VRMDN 15 Hor. carm. III 9, 9 sq. II N 16 thressa M et sic vel thraessa vel tressa v. l. codd. Hor. chressa D cloq R riget v. l. ap. Hor. 17 dulcis pars codd. Hor. citharae sciens] Bendicius ad Hor. carm. III 9, 10 cum ipso Horatio citharaes | .sciens V cytharaes sciens Rr citharas sciens M chytaras sciens D cithara sciens N Hom. II. III 310 .G. N 19 ΙΤΟΑΕΜΟΝ V ΠΟΑΕΜΟΝ D ΠΟΑΕΜΟΝ M ΕΙ M ΕΙΑΟC D 20 Euripides] dn Eripides N erupides VD Eur. fr. trag. inc. 994 Nck. cf. § 166 G. N 21 ΕΙΤΕΡΑC VR ΕΙΤΕΡΑC D φάσ' α § 166 φαCIN libri, quos h. l. sequitur α κ] VR XI D ΜΕCΕΜΒΡΙΑC D 22 ΤΟΥC M ΑΦΕCΤΕΚΑCΙΝ ΕΜΕΡΑΝ ΤΡΙΤΗC D 23 uirgilianum. Vif in VIII N Verg. Aen. VIII 433 sq.

p. 1177 P.

p. 196 K.

Parte alia Marti currumque rotasque volucres
Instabant.

idem etiam dativo adiunxit in I Aeneidos:

instans operi regnisque futuris.

5 Ἐκαθῆντο τρεῖς ὄλους μῆνας ἐν Μακεδονίᾳ. Virgilius in I Aeneidis:
una cum gente tot annos

Bella gero.

idem in VIII:

Omne aevum ferro teritur.

10 Nos dicimus 'despero illum'. Lucanus in V:

195

Desperare viam et vetitos convertere cursus
Sola salus.

Attici quoque, ut Demosthenes: ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι Φίλιππον,
οὔτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἐπραξεν, οὔτ' ἂν εἰ νῦν ἀπε-
15 γλῆνωσκε Θηβαίους τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναν-
τιοῦσθαι.

Illi ἀπέδρα με et ἀπέδρα μου. Platon in Protagora: ὁ γὰρ τοῖς
παῖς με ὁ Σάτυρος ἀπέδρα. similiter Romani 'fugio illum' et 'ab illo'.
Lucanus in II:

20 Heu demens! non te fugiunt, me cuncta secuntur.
Virgilius in III:

Effugimus scopulos Ithacae, Laërtia regna.

Attici dicunt 'ἄπιστος τοῦτον' καὶ 'πρὸς τοῦτον'. similiter nos 'per- 196
fidus' et 'infidus' et 'fidus isti' et 'ad istum'. Lucanus in VII:

1 Marti] *codd. fere omnes* § 214 *cum Vergilio martis h. l. libri et Nr* § 214 currum-
quē *Pal.* uolucris *Pal.* 3 *Verg. Aen.* 1504 4 instans] *sic etiam Fr. m. alt.* insta*(r)
m. pr. instans *Med.* vel operi vel opere *Rom.* Attici post futuris *add. (M)* 5 verba
ἐκαθῆντο et *iqq. ad Demosth. de cor. or.* § 30 p. 235 *R.* p. 578 *B-S.* pertinere perspezit
Spengelius l. l. p. 639; καθῆντο (*al. καθῆντο. cod. Augustan.* I teste *Spengelio cum*
Prisc. ἐκαθῆντο) ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὄλους μῆνας *Demosthenēs* G. N. ἐκάητο
R. ΕΚΑΤΗΝΤΟ *M.* ΑΚΑΕΝΤΟ *D.* ΕΝΕΝΑ ΜΑΚΟΛΟΝΟΝΙΑ *D.* ΜΑΚΕΛΟΝΙΑ *r.* ΜΑΚΕΛΟΝΑ *R.*
Verg. Aen. 1 47 sq. 8 *Verg. Aen.* VIII 609 9 aeuom *Pal.* euum *N.*
teritur *Pal.* post teritur *sup. tin. G., add. n.* 10 *Luc. Phars.* V 574 sq. 11
ueritos *N.* deuertere vel committere *codd. nonnulli Luc. dell.* 13 Demosthenes] *n.*
desthenes *N.* Demosth. *or. Philipp. alt.* § 16 v. § 166 G. Platon in Protagora.
G. Similiter *N.* εἰλω *D.* γὰρ οὐδ' ἂν ἠγοῦμαι (O) α *ex Demosthene* ΗΡΟΥ-
ΜΑΝΕΠΠΗΤΟΙ *D.* 14 ΕΥ *D.* ΙΤΡΩΤΑ *V.* ΥΤΡΩΤΑ *MD.* ΒΙΑΤΕΙ *D.* ΑΚΟΝ *M.*
εἰ νῦν] *EYNIN D.* ΑΙΤΕΓΙΓΝΩΚΕ *RM.* ΑΙΤΕΓΙΓΝΩΚΕ *V.* ΑΙΤΕΙΤΙΝΩΚΕΟΑΙΟΥΤΟΙΟ-
ΕΚΕΛΑΝΣΕΡΡΡ ΑCΙΝΕΚΩCΕΑΝΠΗΤΟΥΑΙ *D.* ΕΒΑΙΟΥC *M.* ΤΟΥC *R.* ἐχθροῖς] ΕCΕΟΙC
M. ΕΝΑΝΤΙΟΥCΕΑΙ *M.* 15 ΑΙΤΕΡΑ *R.* ΑΙΤΕΡΑ *D.* ΑΙΤΕΡΑ *RD.* 17 Plato (*VMO*)
Plat. Protag. 2, 4 p. 310 *C St.* cf. § 166; ofapto ut ta hic ΜΕΟΚΤΙΡΟC ΑΙΤΕΡΑ
D. 18 ΙΤΑΙC *VR.* ΑΙΤΕΡΑ *R.* 19 *Luc. Phars.* II 575 cf. § 166 20 agiunt
rd. sequuntur *VO.* 21 *Verg. Aen.* III 272 (*def. Rom.*) VI. r aen. III O
22 scopulo *M.* scopulos Ithacae laertia r scopulos* thac aelae ertia (i) *R.* scopulosi
thac glaertia *V.* ithace *MNd* ithaces n itachi *D.* Laertia] *Med. m. alt.* lertia
MDN Med. m. pr. 23 dicunt] d dicuntur *D.* G. N. ΑΙΤΙCΤΟC *R.* πρὸς] *r*
ΤΡΟΟ *D.* ΤΟΥΤΟΥ ἰτερον *D.* post τοῦτον lacunam statuit *Spengelius l. l.*
p. 604 sq., Graecos auctorum locos librariorum negligentia omisso esse censens
24 isti om. O *Luc. Phars.* VII 685 sq. VII] *Krehlius* II 634 VIII r
VIII *rell.*

Quamque fuit laeto per tres infidâ triumphos,
 Tam misero fortûna minor.

Virgilius in | VIII:

hic Dardanio Anchisae

Armiger ante fuit fidusque ad limina custos.

Illi 'ἀπελθεῖν τῆν ὁδὸν' καὶ 'τῆ ὁδῶ'. sic etiam Latini, ut Cicero pro Murena: hanc viam dico, ite viam. Virgilius in IIII Aeneidos:

longam in comitata videtur

Ire viam.

Illi 'ἀρέσκω αὐτόν' καὶ 'ἀρέσκομαι αὐτῶ'. nos 'placo illum' et 'placor ab illo' vel 'placor illi' et 'placeo illi'.

197 Attici 'ἄρχω τοῦδε' καὶ 'τόδε' ἐπὶ τοῦ 'κατάρχω'. Sophocles Λακαίνας:

Θεοὶ γὰρ οὐ ποτ', εἴ τι χρεὴ βροτὸν λέγειν,

Ἄρξασι Φρυξὶ τὴν κατ' Ἀργελοῦς ὕβριν,

ἔνναινεσσονται· ταῦτα μὴ μάχου βιᾶ.

nos quoque soli accusativo 'incipio' et 'coepio' verba coniungimus. Virgilius in bucolico:

Incipe Maenalius mecum, mea tibia, versus;

'impero' vero, quando τὸ 'ἄρχω', id est ἡγεμονεύω significat, dativo coniungitur, quando vero τὸ 'προστάσσω', dativo simul et accusativo. Virgilius in I georgicon:

Exercetque frequens tellurem atque imperat arvis.

198 Frequenter illi εἰς praepositionem pro ἐν ponunt. Aristophanes 25 σφηξίην:

I loeto DNr treis (O) 3 Verg. Aen. VIII 647 sq. 4 anchise N 5 fidusque] (N)1 cum Vergilio fid M fidus VR0D 6 Illi Attici .G. Sic N ΔΙΤΕΛΑΘΕΙΝ R

ΑΡΕΛΑΘΙΝ D TEN D ὁδῶ] ΔΩΙ VRD Cic. pro Mur. or. 12, 26 cf. § 167

7 pro] r om. VRM murena ex mure** corr. N munera M Muraena (O) ite

uia N Verg. Aen. IIII 467 sq. III N aeneidos ex aeneidos corr. D 9

logam M 11 ΑΡΕΣΚΟΑΥΤΟΚΑΤΑΡΕΣΚΩΛΛΑΥΤΟΥ D G. N 12 uel placor illi et placor

ab illo et placeo D 13 Attici ὄρ. ΑΡΕΚΟΤΕΥΔΕΑΥΤΑΥΑΕΠΠΟΥΚΑΤΑΡΤΙΩ D Attici.

(i. Sphodes. G. Nos N ΑΡΑΧΩ V {πλ} O EITI VR EIT M sophodes D

Soph. Lacaen. fr. 338 p. 167 Nauck. 15 Θεοὶ γὰρ] sic VR, quod coniectura

assecutus erat Madvigius philol. I 671 sq. Θεοὶς ἄρ' (MO) ΟΟΟΙ ΣΑΡ D ΟΥΙΤΟΤ R

ΕΠΙ ΧΡΕΒΡΟΤΟΕ D ΑΕΓΕΙΝ M ΑΕΓΕΝ VR 16 ΑΡΕΑΑCΙ D ΤΗΗ D Ἀργείων

A. Nauckius trag. Gr. fr. l. l. ΥΡΠΙΕ D 17 'Scaliger enotavit ex antiquo, ut

opinor, codice ξυναινεσσωμ, ex alio libro ξυναινεσσω τὰ, et, nescio an e coniectura,

suprasc. ξυναινω'. α συναινεσσονται· ταῦτα Madvigius l. l. ΣΥΝΑΙΝΕCῶΤΑΥΤΑ VR

ΕΙΝΑΙΝΕCῶΤΑΥΤΑ M ΕΙΝΑΙΝΕCῶΤΑΥΤΑ D ξυναινω ταῦτα, (O) ξυναινεσαι μ' ἄν α

ME D 18 et coepio] r excoepio VR excipio (MO)DN Verg. ecl. 8, 21, 25 etc.

20 incipē aenalius V menalius Dm me nalius N tibia versus] n tibi auer-

sus VN 21 post quando sqq. — quando om. R add. r τὸ om. (O) ΑΡΧΩ N

ΑΡΧΩ D id est] d ide* (m) D ΗΓΕΜΝΕΥΩ V ΗΓΕΜΟΝΕΙΟ R ΗΓΕΜΕΝΕΥΟ D ΗΓΕ-

ΜΟΝΕΥΟ d ΗΓΕΜΟΝΕΥΩ N 22 τὸ om. (O) ΤΟΙΤΡΟC.ΤΑCΩ R ΠΟΤΡΟC.ΤΑCΩ r ΙΤΟ-

uel tas

ΠΡΟCΤΑCΩ M ΤΟ ΠΡΟCΘΩCΩ Dd ΠΟΥΤΡΟCΤΑCΩ N Verg. georg. I 99 23 I om.

D 25 eis in eys mut. N ἐν] n en RN aristophanes VR Aristoph. vesp.

v. 123 cf. § 184 aristophanes ὄρ' & herodotus D' et nichides et xenophon in. mg.

d Aristophanes sphinsin. G. Et herodotus. Frequenter N 26 σφηξίην] § 184

p. 1178 P.

p. 197. 98 K.

Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ

et Thucydides πρώτη: καθεζόμενοι εἰς τὸ Ἥραιον λέεται et Xenophon oeconomico: εἰ μὴ γε φανείης, ἔφη, καὶ εἰς τοῦτο ταῦτά ἐμοὶ ἐπιστάμενος et Herodotus: θρόνον, εἰς τὸν προ-
5 καθίζων ἐδίκαξεν. frequenter et Romani 'in' praepositionem accusativo pro ablativo iungentes hoc imitantur. Terentius in eunucho:

in quem exempla fient?

pro 'in quo'. idem in adelphis:

a vereor . in os te laudare amplius,

10 pro 'in ore'.

Attici 'εἰσῆλθὲν με τότε τι' καὶ 'εἰσῆλθὲν μοι'. Isocrates ἐν τῷ 199
περὶ τῆς εἰρήνης: περὶ ἧς μηδεὶς πώποτε λογισμὸς αὐτοῖς |
εἰσῆλθεν. Platon πολιτείας primo: εἰσέρχεται αὐτῷ δέος καὶ
φροντίς. Lucanus in X:

15 Intravit Cleopatra domum.

Virgilius in X:

Aeneae subiit mucronem ipsumque morando
Sustinuit.

idem in VIII:

20 Iamque propinquabant portis muroque subibant.

idem in VI:

Iam subeunt Triviae lucos atque aurea tecta.

Ἴλι ἐκλέκονται τὸν ὀφθαλμὸν. Virgilius huic simile in I:

sphinxin VRMO sphinsin r 1 KATEKAEINEN VR KATEKAEINEN M ATON R
ACKANHTIOY V ACKANHTIOY R 2 & hucydides VR Thuc. hist. I 24 cf. § 184
ΙΠΡΩΤΗ VR ΚΑΘΕΖΟΜΕΝΟΙ R ΚΑΘΕΖΕΜΕΝΟΙ M CIC V ΤΟΝΡΑΙΟΝ VR
ΚΕΤΑΙ VRM 3 Xenoph. oecon. 18, I cf. § 184 φανείης] scripsi ΦΑΝΕΙC VR ΦΝΑΕΙC
M φανῆς (O) ΕΙC ΤΑΥΤΟ ΤΑ. ΑΥΤΑ VR et puncto om. M εἰς τοῦτο ταῦτά O? 4
ΕΙΤΑΚΤΑΜΕΝΟC R Herod. hist. I 14 cf. § 181 τὸν om. (MO) ΤΟΗ D ΕΡΟΝΟΝ VR
ΕΡΟΝΟΝ D ΠΡΟΚΑΕΙΖΟΝ M ΠΡΟΚΑΕΙΖΟΝ VR ΠΡΟΚΑΕΙΧΟΝ D 5 ΕΔΙΚΑΧΕΝ D et
om. O 6 pro add. r om. VR imitatur V Terrentius M Terentē D Ter.
eui. V 4, 26 8 Idem sup. lin. add. d Ter. ad. II 4, 5 v. § 185 9 a ve-
reor] scripsi auereor VRM a. uereor N uereor OD et sic § 185 ah uereor Bemb. Bas.
11 Attici. G. platon. G. Luc. N ΕΙΧΑΕΕΝ VR ΕΙΧΑΕΕΝ M ΕΙΧΔΕΝ D τότε τι
sic CO ΤΟΔΕ ΓΙ VRM ΠΑΙCΙ D ΕΙΧΑΕΕΝ M ΕΙΧΑΕΕΝ D Isocr. de pace or. § 110
p. 181 St. p. 217 B-S. τῷ] ΤΑ D 12 ΕΙΡΗΗ D ΙΤΕΡΙ R ἧς] ΝC RV Η
D ΜΝΑΕΙC VR ΜΗΜΗΕΙC D ΠΩΠΟΤΕ M ΠΟΙΠΟΤΕ D ΠΩΗΤΟΤΕ R ΙΤΩΙΤΟΤΕ V
ΛΟΙCΑΝΟC D λογισμὸς αὐτοῖς] sic vg. ex libris mss. ap. Isocr. ante Bekkerum
αὐτοῖς λογισμὸς Isocratis codd. Bekkeriani αὐτοῖς εἰσῆλθὲν] (O) α ΑΥΤΩΙΑΕΛΩC
ΗΑΕΕΝ (ΗΑΕΕΝ M) VRM cf. locum Platonis sq. ΑΥΤΩΙΑΕΑCΗΑΕΝ D 13 Plat. reip.
lib. I 5 p. 330 D St. πολιτεῶν (M) ΠΟΛΕΙΕΑC D ΑΥΤΩΙΑΕ ΩC VR ΑΥΤΩΙΑΕΩ
D ΔΕΩC M 14 ΦΡΟΝC D Luc. Phars. X 355 15 invasit Lucanus
cleopatra N 16 Verg. Aen. X 798 sq. X. aen. Subiit N X aeneidos Subiit (O)
17 cncq D subit Rom. subigit Med. ipsum quem orando M 19 Verg.
Aen. VIII 371 VIII] scripsi XIII N VIII VRD aen. VIII O VII (M) 20 portis
] et Prisciano et codd. nonnullis dett. ex Aen. XI 621 videtur esse illatum, castris
h. l. Vergiliū meliores omnes portisq; Nn murosque n Pal. m. etoque N 21 Verg.
Aen. VI 13 III r 23 ΕΚΚΕΚΟΙΤΤΑΙΤΟΝΟΦΕΛΛΑΜΟΝ V ΕΚΚΕΚΟΙΤΑΙΤΟΝ ΟΦΕΛΛΑΜΟΝ (Α
in a mut. r) Rr G. N ΟΦΑΛΛΑΟΗ D Verg. Aen. I 320 cf. § 28 1] r
II R

Nuda genu nodoque sinus collecta fluentes.

200 Frequenter *ei* pro *éan* ponunt auctores Graecorum. Homerus:

Ἐἴ τ' ἐπὶ δεξι' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,

ei τε pro *éan* τε. idem:

Ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται.

Ἐὶ δέ κε μὴ δῶσιν

id est *éan* μὴ δῶσιν. Romani et pro *ei* et pro *éan* 'si' ponunt.

• *Εἰπέ μοι* dicunt Attici etiam ad multos. huic simile Terentius in eunucho:

aperite aliquis actutum.

idem in eodem:

Nescio quid †absente aliquid nobis domi turbatum est.

Ἴlli εἰς Διονύσου. Terentius in adelphis:

ubi ad Dianae †perveneris.

Platon πολιτείας III: ὅτι εἰς ἕκαστος ἔν μὲν ἐπιτήδευμα 15 καλῶς ἐπιτηδεύει, πολλὰ δὲ οὐ. Sallustius in Catilinario: unumquemque nominans laudare. Cicero: singulas uniuscuiusque domos.

201 Participia pro verbis ponunt Attici, quod frequenter sciunt Latini.

Xenophon Ἰέρωνι: ἐπεὶ δὴ ταῦτα αὐτοῦ ἤκουσεν, ὁ Σιμωνί- 20

1 nudoque *V* fluetes *N* 2 *EY N* ei *R* ean *RN* Hom. II. XII 239 ad versus II. I 81 sq, qui h. l. vg. leguntur, ex *O* nihil adnotavit Presselius, locorum Homericorum plerumque satis incuriosus homerus. G. pro ean. Idē. G. id. ean. G. Romani *N* 3 *EITE IT* *V* *EITEPI* in *EITEPI* corr. in *ras.* r *EITEPI* *D* *ITPOC VR*

ICPOC D *HOYENAIOTE D* 4 *HITE D* *ei* τε pro *éan* τε ex *O* non enotatum est *éan* τε] v ANTE *V* eante *R* eante *D* Hom. II. I 136 sq. cf. § 81 5 AP- CANTEC sine spiritus nota et hic et § 81 ut assolent libri; ἄρσαντες Herodianus et sic Hom. Ven., ἄρσαντες Aristarchus secundum schol. ad h. l. ACANTEC *D* θυμόν, ὅπως] *EMO* ita; *C D* οτιως *V* μῆ] v ME *V* MRE *R* 6 ΔΙΩΩΙΝ *M* ΔΙΩΩΙΝ *D*

7 id est — δῶσιν] om. *M* Idem *EAN* MH ΔAE *D* ΔOCIN *VR* ei *R* ean *R* 8 multos huic simile. terentius *V* Terentius *M* Terentius in eunucho] inno adelph. III 4, 26 indeque eadem verba excitat Prisc. lib. XVII § 157 et infra § 293 9 unucho *V* Ter. eun. III 3, 7 Nescio quid profecto absente nobis turbatumst (turbatum est Bas.) domi 12 absente] r abste *VR* 13 ΕΙC ΔΙΟΝΥCΟΙ *D*

.G. ΔΙΟΝΙΟ *N* Ter. adelph. III 2, 43 14 diane *M* veneris Terentius post perveneris: Illi εἰς ἕκαστος, nos unusquisque add. *D*, Krehlius hic est defectio sup. lin. n post perveneris: ἐνὸς ἕκαστον περιουσία διδόσθω vitis orthographiis leviter corrupta, deinde Plato. G. Xenophon exhibet 3, sequente loco Xenophonteo Hell. I 7, 24 et ipso passim corrupto τούτων ὁποτέρω βούλεσθε, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ νόμῳ κρινέσθωσαν, ὡ ἄνδρες κατὰ ἕνα ἕκαστον, quae, nisi aliunde translata sunt, ex cod. modo ms. editori nota esse poterant: nam Hellenica a. demum 1503 Venetiis typis excusa sunt: ad ipsum Priscianum pertinere haec videbantur Spengelio l. I. p. 610 15 Plato (MO) Plat. reip. lib. III 7 p. 394 E St. Platon. G. N πολιτείας] sic etiam

C *ITOAITEIAC R* III *ITOI* *D* μὲν ἂν ἐπιτήδευμα Plato *EITITHAEYMA R* *EITITHAEYMA D* 16 καλῶς] ex *KAOC* corr. *V* *CAWC D* *EITITHAEYOI V* *EITITHAEYOTOMA D* *ITOAAA V* *ITOAAA M* Sall. Cat. 21, 4 in Catilinario om. *V*

17 Cic. in Cat. or. III 6, 12 unius cuiusque nostrum domos pars codd. Cic. 19

latini faciunt *N* 20 Xenoph. Hier. 7, 1 Xenophon Ἰέρωνι] *XENONNIENI Dd* xenopphon. hyeronieri. G. p̄roeni G. Tēf. *N* Ἰέρωνι] (MO) Krehl. hieroni

FR ἐπειδὴ *C* *EITEI* *AH R* *ETI EIAH D* ἐπεὶ δὲ libri Xenophontei αὐτοῦ om. *RD*

HKOICEH D *CIMONIAHC VR* *CIMONANC D*

p. 1178. 79 P.

p. 198. 99 K.

δης εἶπεν· ἔοικεν τῷ ἔργῳ μέγα τι εἶναι ἢ τιμῇ, ἧς ὀρεγόμενοι οἱ ἄνθρωποι ἀντὶ τοῦ ὀρέγονται'. Phroenichus:

Ἵσχυρίζεται ἄνδρῶν, μὴ | μ' ἀτιμάσας γένῃ,

pro μὴ με ἀτιμάσῃς. Terentius in Andria:

8

Quid meritus?

pro 'quid meruisti?' hoc Romani faciunt in omnium passivorum et deponentium et communium praeteritis, per quae participiis utuntur pro verbo adiungentes verbum substantivum; frequenter tamen et per ellipsin eius per se participia loco verborum funguntur, ut Virgilius in I Aeneidos:

10

Certe hinc Romanos olim volventibus annis,
Hinc fore ductores, revocato a sanguine Teucrici,
Qui mare, qui terras omni ditione tenerent,
Pollicitus,

deest 'es'. Cicero pro Ligario: queritur se prohibitum, deest

15 'esse'.

Illi εἰς ὄρθον φρονῶ et εἰς ταύτην πρόθεσιν. Sallustius: in hunc modum disseruit pro 'hoc modo'.

Illi μυστήρια αὐτῆν ἦγεν pro εἰς μυστήρια. Virgilius in I:

Italiam fato profugus

20 pro 'in Italiam'.

Illi εἰς ἓν pro ὁμοῦ. nos quoque 'in unum' pro 'simul'. Sallustius in Catilinario: in unum convocat.

Illi 'εἰς ὅσον ἡλικίας ἦκει' καὶ 'οὐδενὸς χεῖρον'. nos quoque 'hoc aetatis' et 'nihilominus'.

1 εἶπεν] HITTEN D τῷ] ΤΑΙ D τῷ ἔργῳ] ΤΩΤΕΡΩΙ M ἔφη, ὡ' Ἰέρων (O) libri Xenophontei ΜΕΡΩΤΕΙΝ D αἰ ἢ τιμῇ—ἀνθρώποι om. libri cum C, ex quo perperam integrum εἶναι afferri videtur, praeter (O), add. α 2 ANTI TOY OPEFENTAI M ANOTOOPE-CONTA D Phroenichus] cf. lib. XVII § 126 add. Corsseium lib. Aussprache etc. I 201 sq. PHOENICHR D Phryn. com. inc. fab. fr. X fr. com. Gr. II 605, p. 238 ed. min. Mein. Phryn. trag. inc. fab. fr. 19 p. 561 Nauck. cf. H. Iacobium com. Gr. V p. XCVI; 'fortasse comici poetae hic versus est' ipse Nauckius l. l. 3 ΦΙΑΤΕ V R ΟΙΑΑΤΕ D ΑΝΟΡΩΝ MEMATIMCOCAC ΓΕΗΗΡΟΜΕΜΕ+ANACEC D 4 ἀτιμάσῃς] ATIMACEC M terentius M Ter. Andr. III 5, 15 5 meritu's Terentio restituendum esse perspexit Bentleius 6 et om. ROD 7 per quos V R M per q. r 8 adiungentes V substantium D et] ut M ellipsis] vrd elipsis V D ellepsin R eclipsin N eclipsim M ellipsim (O) 9 Verg. Aen. I 234 sqq. cf. lib. VIII § 68 11 forte M doctores D a om. (M) teuchri D 12 ditione R (rell.) tenerent] r tenerent V R M 14 es] est f es D est V R Cic. pro Q. Ligario or. 3, 9 prohibitum se a Ligario queritur Ligario] vn lignario V legario Nd quaeritur V R 16 Illi. gr. sallustius D Illi. G. Sat. N opeon M IC TAITHN ITPOΘECIN V ΠPOECIN M Sallustius] in catilinario spscr. r oculis ad lin. 22 ut vid. aberrans; Iugurth. 84, 5 deinde hoc modo disseruit respici censet Krehlius: at pertinent haec verba ex Kritziū et Huschkū sententia ad hist. potius lib. II fr. 50, I t. III p. 159 ed. mai. p. 283 ed. min. Kritz.: dein Co(tta in hunc modum dis)seru(it) cf. Kritziū ed. mai. p. 160 et Kreyssigium in ep. ad Fr. Kritziū de C. Sall. Cr. hist. lib. II rell. p. 20 17 deseruit d deseruit D 18 ΜICTIPIA AATHNEN pro EIC MICINPIA D G. N AYT NN V Verg. Aen. I 2 21 πPO N quoque dicimus in M Sall. Cat. 17, 2 in unum omnis convocat 22 cū uocat M 23 EICCONNAIKIACENKEIOYAEHOYCEIPON D ECON r ἦκει καὶ] scripsi HKEI V R NKEI M HKHI O XEIPΩN V (teste x) R M hoc om. M 24 nihil hominus R nichilominus N

Ἰλλί ὅτι μάλιστα. Terentius:

† cum maxime Parmenone opus est.

Ἐκάτεροι de plebe duplici apud illos dicitur. simile Virgilius in I:

et saevum ambobus Achillen.

Ἰλλί ἕκ παντός τρόπου' et 'παντός τρόπου' et 'πάντα τρόπον' καὶ 'κατὰ πάντα τρόπον', nos vero 'omnimodo'.

203 Ἐκαστος et ἕκαστοι de duobus non dicunt, quomodo nec apud nos 'quisque'. Homerus:

λαοὶ δὲ θεοῦ ἐπι | νῆας ἕκαστοι

Ἐσκίδναντ' ἴεναι

et:

οἱ δὲ ἕκαστος ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον

Σπείσαντες.

Ἐκάθισεν pro ἑκαθέσθη' καὶ ἑποίησεν' tam passivam quam activam habet significationem. et nos 'multa habemus variae significationis verba, ut 'ruo, moror, propinquo' tam absolutam quam activam habent significationem.

Ἐλπίζω non solum de bono illi dicunt. Herodotus I: ἐλπίζων

1 G. N. μάλιστα] d. ΜΑΛΙΣΤΑ R. ΜΑΛΙΣΤΙΑ D. Terentius in II VR m. alt. Terentius in ** R Terentius in I MO Terentii in I D; Parmenone non legitur ap. Ter. nisi eun. IIII 4, 31 cf. ibid. V 8, 53 Mirum ni illoc homine quoquo pacto opust (illo Bem. m. rec. opus est Bas.); at Priscianus spectat ad verba Phorm. I 4, 26 a Fleckeiseno allata: opus est nunc cum maxime ut sis, Antipho 2 cum] quam N parmenone D 3 ἑκάτεροι] d. ΚΑΤΕΡΟΙ D. ΕΚΑΤΕΡΟΙ Nr. ΕΚΑΤΕΡΙΟ M *ἑκατέρω α' ἑκάτεροι Scal. dempta defectus nota et infra scr. Lege, ἑκάτεροι diploe, vel diplooi' x Verg. Aen. I 458 5 seuū N saevum Pal. achillem (O) d. Pal. Fr. achillē Rom. acillem D 6 Ἰλλί. G. Nos N ἸΤΑΝΤΟΣ VR ΠΑΝΤΟ D ΤΡΟΙΤΟΥ R et] ET VR e M καὶ (O) ἸΤΑΝΤΟΣ VR ΠΑΝΤΟΝ M ΠΑΤΟΣ D ΡΟΠΟΥ RMD ΡΟΙΤΟΥ V & VR e M καὶ (O) ἸΤΑΝΤΑ VR ΤΡΟΙΤΟΝ Rv ΤΡΟΙΡΟΝ V ΓΡΟΠΟΝ M 7 ἸΤΑΝΤΑΤΡΟΙΤΟΝ VR 8 ἕκαστοι] ΕΚΑΣΤΟΥ MDr ΕΚΑΣΤΑΥ N dicitur de duobus post quisque add. M 9 Hom. II. XXVIII l sq. homerus. G. Tam N 10 λαοὶ R λαοὶ — νῆας] ΛΕΙΟΛΕΕΣ ΑΣΕΙΠΝ. ΝΑΣ D θεοῦ] ΘΕΑΣ VR ΕΘΑΣ M ΝΝΑΚΕΑΣΤΟΙ M 11 ΕΤΚΙΑΝΑΝΤ V ΕΚΙΔΟΥΑΝΤ D ἑσκίδναντο (O) ἴεναι et: οἱ δὲ] ἑναίεταιδε C 12 ET VROD et: οἱ δὲ] ΕΓΟΙ DE M 13 Hom. II. VIII 656 sq. ΕΚΑΣΤΩΣΕΑΘΝ O δέπας] C ΔΕΠΑΣ M ΔΕΝΑΣ O ΠΑΣ VR ΔΕΙΤΑΚΑΑΦΚΗΤΕΛ' ΑΛΟΝ D ΑΜΦΙΚΙΠΕΑΛΟΝ O ΑΜΦΙΚΥΠΕΑΛΟΝ R ΑΜΦΙΚΙΠΕΑΛΟΝ M ΑΜΦΙΚΗΠΕΑΛΟΝ C 14 Σπείσαντες] agnovit Scaliger, cf. proxime sqq., et sic Homeri codex Venetus CITEYCANTEC VRC CITEYCANTEC MD ἔν τῇ ἑτέρῃ τοῦ Ἀριστάρχου λείψαντες καὶ ἐν πολλαῖς τῶν ἀρχαίων' scholia I. Veneta l. l. 15 Ἐκάθισεν pro ἑκαθέσθη καὶ ἑποίησεν] scripsi ΕΚΑΘΙΣΕΝ (ΚΑΘΙΣΕΝ R) pro ΕΚΑΘΕΣΕΝ καὶ ΕΠΟΙΗΣΕΝ (ΕΙΠΟΙΗΣΕΝ R et ΠΟΙΗΣΕΝ O) VRC (pro ἑκαθέσθη καὶ ἑπέσσαν Scaliger) O ΕΚΑΘΙΣΕΝ pro ΕΚΕΘΕΗΝΑ ET ΠΟΙΗΣΕΝ M ΕΚΑΘΙΣΕΝ pro ΕΚΑΝΕΘΝΑΙΕΠΟΙΗΣΕΝ D καὶ ἑποίησεν] v. L. Dindorfum ad Xen. Cyrop. II 2, 14 p. 91 ed. Ozon. a. 1857 coll. tamen Cobeto mnemos. VII 183 sq., ut fere scribendum putem καὶ καθήσθαι ἑποίησεν vel καὶ καθίσαι ἑποίησεν cum Polluce III 89 p. 127, 27 Bk. 16 habet] R habent (rell.) 17 ruo] r suo VR

propinquo O 19 ΕΑΠΙΣΩ R ΕΑΠΙΣΩ r ΕΑΠΙΣΩ D ΕΑΠΙΣΩ N ἄ R ἄ r

de bono sed etiam de malo illi N Herodotus] rā heroditus M herodii V heroditur RD Herod. hist. I 22 CRODOTUS ἩΡΙΑΚΕΝΕΝΤΙΟΛΙΝ ΤΕΙΚΕ...ΚΥΡΕΡΙΝ. Primo. ΕΑΠΙΣΩ. Vir N I om. M in primo (O) ΕΑΠΙΣΩΝ V ΕΑΙΑΙΣΩΝ D ἐλπίζων γὰρ ὁ Ἀλυάτης (O) Herodotus

p. 1179, 80 P.

p. 200, 201 K.

σιτοδείην τε εἶναι ἰσχυρὴν καὶ τὸν λεῶν τετρῦσθαι ἐς τοῦσχα-
τον κακοῦ. Virgilius in IIII Aeneidos:

Huñc ego si potui tantum sperare dolorem.

‘Ἐλαττοῦμαι τούτοις’ καὶ ‘ταῦτα’ Atticum est, || quomodo etiam apud 204
5 nos inveniuntur ‘doleo’ et ‘gaudeo’, ‘laetor his’ et ‘haec’. Sallustius
in Catilinario: ea populus laetari et merito dicere fieri. Vir-
gilius in bucolico:

Qui te, Pollio, amat, veniat, quo te quoque gaudet.
Sallustius in Catilinario: et quasi dolens eius casum.

10 Attici ἔλαβε δίκην tam de accusatore quam de reo dicunt. similiter
nos. Virgilius in IIII Aeneidos:

Vita virum poenas inimico a fratre recepi.
idem in XII:

Pallas te hoc vulnere, Pallas

15 Immolat et poenas inimico ex sanguine su|mit.
idem in II Aeneidos:

Idque audire sat est, iam dudum sumite poenas.

Attici ‘ἔλαττον τόσων’ καὶ ‘τόσοις’. similiter nos ‘minor tot annos’; 205
nam ‘minor triginta annorum’ cum dicimus, ad genetivum deest ‘illo qui
20 est triginta annorum’, ἦττων τούτου τριάκοντα ἐτῶν, et similia. Hora-
tius ‘maior Neronum’ dixit in IIII carminum:

Deiecit acer plus vice simplici

Maior Neronum,

subaudiendum enim est ‘aetate’. idem ‘minor fratrum’ dixit pro ‘unus

1 σιτοδείην] scripsi cum parte codd. Herodoti, vix audens σιτοδείην cum li-
bris duobus Parisinis (bd) Herodoti Prisciano obtrudere σιτωδαιην R σιτωων V σι-
τωαιην D στιδοιην M σιτοδείην (O), v. l. ap. Her. εἶναι RD ἰσχυρην M
ωσιρην D ἰσχυρὴν ἐν τῇ Μιλήτῳ (O) Herodotus καὶ — κακοῦ] σιτων ἀλων
τεσπικεαιεϊστοικατονκατον D αλω R τεσρυσαι M τετρῦσθαι et τετρήσθαι
vv. ll. ap. Herod. εἰς VM τοικατον M τὸ ἔσχατον (O) libri Herod. post
Herodotus: G. Thucydides ἐλπίσας τέ μέγαν ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον (Thuc. hist.
I 1) add. 2 (nil nisi Herodotus unius lineae spatío deinde lacuna relicta 1), quod ge-
nuitum videtur Spengello l. l. p. 608 2 Verg. Aen. III 419 III N 3 tantum
potui N cum libris aliquot Verg. dett. 4 G. N τούτοις] sic etiam C τουτους
MDr ταῦτα] sic etiam C τατα r 5 Sall. Cat. 51, 29 cf. § 284 6 ea] sic
r et in ras. n ac § 281 N sup. lin. et r cum Sall. Vat. 3804 al. et VRMOD iidemque
cum N pr. § 284 ea re, ea propter, eo facto, eo vv. ll. codd. Sall. populum le-
tari N Verg. ecl. 3, 88 (def. Med. Pal.) 8 Pollio] sic etiam Rom. 9 Sall.
Cat. 40, 2 eius] caus M causa O 10 Attici **** ΔΕΚΗΜ. Tam N ελα ΑΒΕ
V ελαβη ΔΙΚΗΝ Δ ελαβη ΟΙΚΗΝ D hac cusatore Rr accusatore Dd reo] N
ore VR oratore Mr ultore OD 11 Verg. Aen. III 656 III] d III D aeneid
D aen N 12 a fratre in ras. ex corr. V recipi V 13 Verg. Aen. XII 948
sq. (def. Rom.) 14 vulnere ex vulnere mut. Pal. 15 poenas inimico] poenam
scelerato Vergilius 16 Verg. Aen. II 103 17 est] sic Pal. m. alt. es m. pr.
18 Attici] d Adici D G. N ἔλαττον] d ελαττον M εναττον D ἔλαττων (O) 2 α
(ἔλαττων τόσων ἐτῶν καὶ τόσοις ἔτεσι α τοσοις χρονους ελαττων 2) τοσον και
τοσοις d τοκαεστω τοσοις D minor tot] d miror tot D 19 annorum — annorum
om. R cum — annorum in mg. add. r dum O 20 G. N ΝΙΤΑΗ ΤΟΙΤΩ ΤΡΙΑ-
ΚΟΝΤΑ ΕΙΩΝ D τούτων] (MO) α τούτων VR Horatius in III Carminum maior
Neronum dixit O Hor. carm. IIII 14, 13 sq. 21 neronē M III] d III D II
N 23 Maior Neronum om. O 24 est enim DN item minor fratrum dicitur

fratrum qui minor est'. Lucanus in III:

et reppulit aestus,

Fortior Oceani,
intellegitur 'aestibus'. idem in I:

Et Taranis Scythicae non mitior ara Dianae;
subaudiendus est hic quoque ablativus 'ara'. Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς
Σπουδῖαν ὑπὲρ προικός: ἔπειτα ὡς ἔλαττον ταῖς χιλιάσις ἔκομι-
σάμην.

Ἐμποδῶν pro 'in praesenti' dicunt. Thucydides VIII: τὰς ἐμπο-
δῶν αἰτίας μόνον ἐπισκοπεῖν. Terentius in adelphis:

Istud est sapere, non quod ante pedes modo est

Videre, sed etiam illa quae futura sunt

Prospicere.

206 Attici 'ἐμποδίζειν ἡμᾶς' καὶ 'ἡμῖν'. Ἰσοκράτης πρὸς Ἀντίπα-
τρον: ἔτι δὲ καὶ τὸ σωματίον οὐκ εὐκρινὲς | ὄν, ἀλλ' ἔχον ἄττα 15
σίνη, νομίζειν ἐμποδιεῖν αὐτὸν πρὸς πολλὰ τῶν πραγμάτων.
Romani quoque 'impedio illum', ut iam ostendimus.

('Iustum' pro vero et 'verum' pro iusto frequenter tam nos quam
Attici ponimus. Sophocles Ἀἴαντι:

δίκαιος γόνος

20

coni. Krehlius, etiamsi 'hoc quidem loco bonum Priscianum memoria lapsus' putat; et
minor fratrum non dixit Horatius, alter fratrum dixit epp. II 2, 183 1 fratrum
διῆ qui Dd Luc. Phars. III 102 sq. cf. lib. XVII § 132 2 repulit VN
aestus N 3 forcior D forclor M forclor VR 4 aestibus] r estibus MDN raestibus
VR Luc. Phars. I 446 cf. lib. XVII § 132 5 scithicę N nomitiara
radi anae V 6 subaudiendum (MO) arā R apa sup. tin. r ara. G. pro in
N Demosthenes (MO) Demostenes ὄν pro in D ΕΜΠΟΔΩΝ ante pro sup. tin.
add. d; vet. ed. lectionis hic quoque protector extitit Spengelius l. l. p. 607, qui cf.
Demosth. adv. Spudiam de dote or. § 6 p. 1029 R. 819 B-S. 7 ΣΠΟΥΔΙΑΝ
VR ΥΠΕΡ VR ΝΠΕΡ M ΙΠΡΟΙΚΟΣ R ΕΠΕΙΤΑ D τὰς χιλιάσις Demosthenis Σ
al. χιλιάσις cod. Bavar. mg. 9 ΕΜΠΟΔΩΝ M ΕΜΠΟΔΩΝ VR Thucydides D tuchi-
dides N Thucydides VIII] 'eadem Thucydidis verba Suidae [s. v. ἐμποδῶν I 2,
214 Bhd.] Etymologo [Et. M. s. v. ἐμποδῶν p. 336, 27 Sylb. 963 Gaisf., add. quos
l. Poppo Thuc. ed. mai. I 1, 91 cf. Leutschium ad Apostolii prov. VII 12 (VIII 20)
parocm. Gr. II 387] haud dubie ex eodem quo dedit Priscianus fonte hausta laudan-
tur; equidem illa in auctore frustra quaesivi, nec ibi inventum iri puto' Spengelius l. l.
p. 649 cf. Popponem l. l. p. 87 sqq.; paulo fusius Suidas l. l. et Apostolius l. l. post
ἐπισκοπεῖν addentes πορρωτέρω δὲ μηδὲν ἐπορεύεσθαι ταῖς διανοίαισι VIII] ἢ
etiam Suidas et Apostolius l. l.; libri numerum om. Etym. l. l. Zon. p. 713 Titm.
Phavorinus s. v. ἐμπεδοῦσθαι p. 636 ed. Basil. a. 1538 ΕΜΠΟΔΩΝ VR ΕΜΠΟ-
ΔΩΝ ΑΙΗΤΑC D 10 ΕΙΠΙΚΟΙΤΕΙΝ R Terentius D Ter. ad. III 3, 32 sqq.
11 Istuc Terentius modost Bemb. 12 illaq. futura M 14 Attici. Gr. Romani
DN ἐμποδίζειν ἡμᾶς καὶ ἡμῖν] sic etiam C ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ (ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ R) ΗΜΑC ΚΑΙ ΗΜΙΝ
VR ΕΜΠΟΔΙΖΕΙΝ ΗΜΑC (ΕΜΠΟΔΙΖΕΙΝ ΗΝΑC teste Spengelio p. 635) ΚΑΙ ΗΝ M ΙCΩ-
ΚΡΑΤΗC VR Isocr. epp. 4 § 11 p. 415 St. 318 B-S. ΑΝΤΙΠΑΤΡΩΝ V 15 καὶ]
CAT M ΤΟ ΛΩΜΑΤΙΩΝ R τόσων μᾶλλον (O) οὐκ εὐκρινὲς] scripsi ex Isocrate
*ΥΚΡΙΝΕC (O?) V ΕΥΚΡΙΝΕC RMO ἔχων (O) ἄττα σίνη] scripsi ex Isocrate
ΑΝΑCΤΑCΙΝΗ VRΜ πρόφασιν ἡμῶν olim vg. edebatur ap. Isocr. 16 ἀνάστασιν ἐνόμι-
ξεν (O) ΝΟΜΖΕΙΝ M ΝΜΙΖΕΙΝ V ΕΜΠΟΔΙΖΕΙΝ V αὐτὸν scripsi cum H. Sauppjo;
αὐτὸν al. ΙΠΡΟΙΚΟΑΛΑ V ΙΠΡΑΓΜΑΤΩΝ VR 19 αἰτίαι V Sophocles
Αἴαντι cf. lib. XVII § 168 ΑΙΗΝΤΙ ΑΙΚΑΙΟΙΟ. No^s pro N

p. 1160. 81 P.

p. 202. 203 K.

pro 'verus'. [nostri quoque 'verum' pro iusto et 'iustum' pro vero frequenter ponunt.] Virgilius in XII:

Quaecumque est fortuna, mea est, me verius unum
Pro vobis foedus luere et decernerè ferro,

5 verius dixit pro 'iustius'.)

Attici 'ἐμμένω τούτοις' καὶ 'ἐν τούτοις, ἐμπέπλεγμαι τούτοις' καὶ 207
'ἐν τούτοις'. nos quoque 'permaneo his' et 'in his, implicor his' et
'in his'.

'Ἐμβλέπω αὐτῶ' καὶ 'αὐτὸν' καὶ 'εἰς αὐτόν'. sic et nos 'prospicio
10 illi' et 'illum' et 'in illum'. Virgilius in I:

et alto

Prospiciens.

Terentius in heautontimorumenō:

tibi prospexi.

15 Aristophanes in Babyloniis:

'Ἐννεύει με φεύγειν οἴκαδε.

nos quoque similiter 'adnuit me fugere domum'. et ad dativum dicunt tam
illi quam nos: ἐννεύει μοι ποιεῖν, 'adnuit mihi facere'.

Attici ἔνδον pro εἴσω et ἔνδοθεν pro ἔνδον ponunt, adverbia quae
20 sunt in loco pro ad locum et quae sunt ad locum pro in loco ponentes.
nostros quoque auctores invenimus huiuscemodi figura utentes. Virgilius 208
in IIII Aeneidos:

eiectum litore, egen|tem

Suscepi,

25 pro 'ad litus'.

Illi 'ἐγκατέσκηψεν εἰς τόνδε τὸν τόπον' καὶ 'ἐν τῷδε' καὶ 'τῷδε' καὶ
'περὶ τόνδε'. nos quoque 'astitit illum locum' et 'illo' et 'illi' et 'circa
illum'. Virgilius in V:

1 verus] uerum *Dr* ueros *M* uero *N* Nostri uero quoque uerum *M* 2 *Verg. Aen.*
XII 694 sq. XII aen. *O* 2 quaecum est *Rom.* 4 ferro ex ferrum corr. *Pal.* 6 Atti-
ci. gr. Nos *DN* ΕΜΕΝΩ *R* post ἐν τούτοις sqq. — ἐν τούτοις om. *M* ἐμπέπλεγμαι
Putschius ΕΜΙΤΑΕΓΜΑΙ *VR* ἐνεπλήχθην (*O*) 7 permaneo] v permance *V* *G.* *N*
8 ΕΜΒΑΕΠΩ *M* αὐτῶ] ΑΥΤΟΙ *D* εἰς] Εἰς *M* prospicio] *N* aspicio *ODr* aspi-
cior *VRM* 10 et illum] v et illum *V* *Verg. Aen.* I 126 sq. I aen. *N* 11
alto] *r* cf. § 190 alta *VRMO* 13 *Ter. heautontim.* V 2, 8 autonti-morumenō
n autonto morumenō *N* heautimorumenō *D* heautimorumenō *d* heauton timorū eno-
tibi *V* 15 aristophanes *V* *Aristoph. Babyl. fr.* XXIII *Bgk. fragm. com. Graec.* II 980,
p. 252 ed. min. *Mein.* 16 ΕΝΝΕΥ. ΕΙΜΕ. ΦΕΙΓΕΙ. ΝΟΙΚΑΔΕ *D* ΝΗΝΕΙ. ΕΙΜΕΦΕ+***ΝΟΚΑΔΕ
N ΦΕΥΓΕΙΝ *r* ΟΚΑΔΕ *M* 17 annuit *VRON* 18 *G.* *N* ΜΟΥ *D* ΠΟΙΕ+*N* (*i*) *R*
ΠΟΙΕΝ *V* annuit *VDN* 19 ἔνδον — ἔνδο] *G.* *N* εἴσω] ΕΥΟ *D* ΕΝΔΟΘΕΝ
M ἔνδον] *r* endon *RD* aduerbia et q; sunt *K* 21 *Verg. Aen.* IIII 373 sq.
(*def. Rom.*) 22 IIII] *d* III *Dn* 23 litore (*O*) 24 Suscepi] sic § 217 et 306,
ex *codd. Verg. unus Pierii* Excepi *Verg. Med. Pal. al.* 25 litus (*O*) post
litus: & prima qd ad troiā (*Verg. Aen.* I 24 cf. § 284) p apud troiā. Accusatiui
ad locū. ablatiui in loco significauit in *mg. add.* *r* 26 *G.* *N* τὸν] ΤΟΝ *D*
ΤΟΙΤΟΝ *VR* ΗΝ ΤΟΙΑΕ ΚΑΙ ΤΟΙΑΕ *D* 27 post τόνδε *graeccum exemplum, fort. ex*
Thuc. hist. II 47 *petitum:* λεγόμενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκήψαι
καὶ περὶ Ἀθήνων ἐν ἄλλοις χωρίοις *a librariis onisum esse censet Spengelius l. l.*
p. 605 astitit] *r* adstitit *VRM* *Verg. Aen.* V 10 *V sup. lñ. add. v*

Olli caeruleus supra caput astitit imber.

Isocrates in Ariopagitico: ἐν ταῖς ἀλλητρισίαι, pro 'in loco, in quo habitant tibicines'. huic simile Cicero in I inventivarum: dico te priore nocte venisse inter falcarios, id est 'in locum, ubi sunt falcarii'.

200 Ἐνεγκλὼν ὄνομα Attici dicunt pro ἔχων. Virgilius in IIII Aeneidos: Egregiam vero laudem et spolia ampla refertis Tuque puerque tuus.

Cratinus in poetina:

Ἀτὰρ ἐννοοῦμαι δῆτα τὰς μοχθηρίας

Τῆς ἡλιθιότητος τῆς ἐμῆς.

similiter nos 'cogito quae sunt difficultates stoliditatis meae'.

Illi ἐνιοὶ τινες. nostri quoque 'certi quidam'.

Τὸ 'ἐνεκα' est quando praetermittunt Attici. Thucydides in principio: καὶ τὰς αἰτίας προσέγραφα πρῶτον τοῦ μή τινα ζητήσασαι ποτε, ἐξ ὅτου τοσοῦτος πόλεμος τοῖς Ἕλλησι κατέστη. Romani quoque frequenter hac praetermissione utuntur in genetivo nominum, quae supinorum terminationes habent, ut 'populi servandi laborat, reipublicae defendendae periclitatur', deest 'causa'. Sallustius in Iugurthino: quae postquam gloriosa modo neque belli patrandi cognovit.

Thucydides IIII: καὶ αὐθις | ἐνὸς δέον τριακοστῶ ἔτει pro

I ollicae rulens *Rv* ollicae ruleus *V* ceruleus *MN* sup *N* capud *VM* astitit] *r* adstitit *VRM* 2 Hisocrates *N* Isocr. *Areopagit.* § 48 p. 149 *St.* 205 *B-S.* Areopagitico (*MO*) ἐν] *E* *N* ΑΥΑΝΤΡΙCΙΝ *V* ΑΙΑΝΤΡΙCΙΝ *N* ΑΥΑΝΤΡΙCΙΝ *R* loquo *V* 3 Cicero simile *O* Cic. in *Cat. or.* I 4, 8 4 priore *om.* Cic. *cod.* *Stephanianus* priori *pars codd.* Cic. 6 *ENECKON* *D* ΗΝΗΤΟΝ *N* ὄνομα] *r* *ONOM* *R* *ONMA* *V* dicunt attici *M* ἔχων] *r* *ΕΧΩΝ* *VD* et *ni f.* *R* ante *corr.* *ΕΧΩΝ* *n* *ΕΧΩΝ* *N* Verg. *Aen.* IIII 93 *sq.* III *eneidos* *M* *eneidos* *ex* *accid-* *dos* *corr.* *V* 7 spolia ampla] *Med. m. alt.* spoliampa *m. pr.* refertis] *r* refestis *R* 9 *Cratin.* *πυτίνης* *fr.* IX *fragm. com.* Gr. II 123, p. 42 *ed. min.* *Mein.* poetina] *sic mei omnes* *cf.* § 201 et *lib.* XVII § 126 *Πυτίνη* 'ita *Scal.*' *x* *G. N* 10 *ΑΤΑΡΕΝ.* *ΝΟΟΥΜΑ.* *ΙΑΕΤΑΤΕC.* *ΜΟΧΕΝΡΙΑC* *ΤΗC* *ΗΑΙΕΙΘΗΤΗC* *ΤΕC* *ΕΜΕC* *D* δῆτα τὰς] *Meinekius*, qui immerito *ni f.* *autorem* *assert* *Runkelium*; *ΔΗΤΑΤΗC* *V* *ΔΗΤΑΤΗC* *RMO* δῆ τι τῆς *coll.* *Eurip.* *Med.* 900 ὡς ἐννοοῦμαι δῆ τι τῶν κεκοιμημένων *ANauclius* *ΜΟΧΟΝΡΙΑC* *VR* 11 ἡλιθιότητος] (*O*) et *sic* nisi quod ἡλιθιότητος *exhibit* *π* *ΗΑΙΕΙΘΗΤΗC* *R* *ΗΙΕΙΘΗΤΗC* *vel* *ΗΙΕΙΘΗΤΗC* (*sic*, non *ΗΙΕΙΘΗΤΗC*) *M* *ΗΑΙΕΙΘΗΤΗC* *V* ἡλιθιότητος τε post *Casaubon* *Runkelius* *l. l.* *εὐθύτητος* *Spengelius* *l. l.* p. 621 *sq.* *ἐνεότητος* *inter al. F. V.* *Fritzschius* *σκαιότητος* *Bergkii* *ἡπιότητος* *Cobetius* *mne-* *mos.* *V* 99 12 q; sunt *V* stoliditatis] *r* stoliditatis *VR* meae] *mae* & *V* 13 *G. N* *ΕΝΚΟΙ* *ΟΝΗC* *D* quiddam *N* 14 *ENKA* *V* *ΗΝΕΚΑ* *D* praetermit- tant *r* thucydides *r* Tuchidides *D* *ΤΥΧΙΑΙΑΕC* *N* thicydides *R* *Thuc. hist.* I 23 *cf.* § 294 et *Spengelius* *l. l.* p. 646 *sq.* 15 διότι (δὲ) ὄτε *vel* διότι *vel* ὄτι *pars codd.*) δ' ἔλωσαν, τὰς αἰτίας προσέγραφα (προῦγράφα et ἔγραφα *v. l.*) πρῶτον καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ μή τινα (τινας *al.*) etc. *Thucydides* *Gr.* *D. G. N* *ΙΤΡΟCΕΡΡΑΦΑ* *VR* *συνῆγραφα* § 294 πρῶτον *om.* § 294 16 *ΙΤΟΤΕ* *VR* *ΕΞΟCΟΥ* *VR* *ΕCΟΥC* *M* *ΕΛΑΗCΙΝ* *O* *ΕΛΑΗ* *V* *ΚΑΓΕCΤΗ* *R* *ΚΑΓΕCΤΗ* *M* *ΚΑΤΕΓΤΗ* *V* 17 praeter- missione] *d* praetermissione *D* 18 laborant *N* 19 defendende *D* defendendo *O* defende *V* pereclitatur *M* *Sall. Iug.* 88, 4 (*vv. ll. codd.* *Sall. farraginis* *cf. dp. edd.*) iugur thinoq; postquam *V* 20 modo gloriosa *O* 21 *Tuchidides.* *G.* *Inde* *N* *Tuchides* *.l.* *Gr.* *Nfi* *undeiginti* *D* IIII] *scripsi* *i. e.* *Δ pro A;* *I libri cum* *R* in primo *sup. lin.* *r* *Thucydides* *III* 102, *quod vidit* *x* *ΑΥΕΙC* *M* *ΔΕΟ* *R* *δέοντι* (*δέοντος* *v. l.*) *codd.* *Thucydidis*; καὶ ἐνὸς δέον ἐκιστόν ἔτος *Thuc.* VIII 6 *conferr* *iubet* *Wassius* *ad* *Thuc. lib.* III 102 *ΤΡΙΑΚΟΤΩΙ* *M*

p. 1181. 82 P.

p. 204. 205 K.

ἐνὸς δέοντος. et duoīn δέον pro duoīn δεόντων dicunt. nostri 'undeviginti, unde- 210
triginta, duodeviginti, duodetriginta' || et similiter per ceteros denarios nu-
meros. Horatius 'undecoginta' dixit in II sermonum:

unde

5 Octoginta annos natus, cui stragula vestis,
hoc est 'octoginta annos aetatis habens, unde unum'.

Attici ἐναντίον τοῦδε pro 'coram illo'. Terentius in Andria:

† Idque gratum fuisse adversum te habeo gratiam.

Demosthenes ἐν τῷ κατ' Ἀλοχίλου: αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νό-
10 μον τῷ κήρυκι ἀντὶ τοῦ ὑπηγόρευεν'. Romani 'verbis praecire' et 'iur-
rare in verba illius' id est 'quomodo ille dictaret'. Horatius in epodo:

In verba iurabas mea

Artius atque hedera procera astringitur illex.

Attici ἐντρέπομαι τοῦτο καὶ τούτου. hinc Romani 'pudet me istius XXV 211
15 rei' dicunt. (Ἄνδοκίδης ἐν τῷ περὶ μυστηρίων: τῆς μὲν τύχης,
ἣ ἐχρησάμην, δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν ἐλεηθῆην. hinc Romani 'mi-
sereor tui'.) Platon Κρίτωνι: νῦν δὲ οὔτε ἐκείλους τοὺς λόγους
αἰσχύνει, οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπει. idem in Phaedro:
οὔτε κέντρων ἠνιοχικῶν | οὔτε μάστιγος ἔτι ἐντρέπεται. Eu-
20 ripides in Alcmaone:

Εἰ τοῦ τεκόντος οὐδὲν ἐντρέπη πατρός.

1 et duoīn δέον pro duoīn δεόντων] scripsi et duoīn δεόντων OX ΕΤΑΙΟΙΝ ΔΕΟΝΤΩΝ R
ΕΤΟΥΟΙΝ ΔΕΟΝΤΩΝ V ΕΤΟΥΟΝ ΔΕΟΝΤΩΝ M inde dicunt Nr 2 et duodetriginta N
ceteros r denariorum R m. rec. 4 undecoginta] r undecoginta R Hor. serm.
II 3, 117 sq. v. de sig. num. § 30 et cf. Meinekium in praef. ad Hor. ed. alt. p. XXXI
7 ἐναντίον τοῦδε] ΗΡΑΚΛΟΝ ΤΟΙΟ. N Ter. Andr. I 1, 15 cf. lib. XIII § 5
8 Idque] Et id Terentius 9 Demosthenes. G. N Demosthenes. Gr. D Demosth.
de falsa leg. or. § 70 p. 303 R. p. 617 B-S. κατὰ (O) ΑΙΚΧΙΝΟΙ R ΕΞΕ-
ΓΕΙΤΟ V τὸν νόμον τοῦτον τῷ Demosthenes 10 ΚΗΡΥΚΕΙ VR M ΑΝΤΥ R
ΥΠΗΓΟ ΡΕΥΕΝ V ΥΠΗΙΔΡΕΥΕΝ M 11 ille] illi V dicitur r Hor. epod. 15,
4 sq. 12 in verb in verba M 13 edera r cum parte codd. Hor. astringi-

tur] r adstringitur VR cum parte codd. Hor. 14 ΕΝΤΡΕΠΟΝΑΙ Mr ΕΝΤΡΕΠΟΝΑΙ VR

ΕΝΤΡΕΠΟΝΑΥ D ΕΝΤΡΕΠΟΝΑΙ N τοῦτο καὶ τούτου] τοῦ N καὶ Dr 15 vocc.

Ἄνδοκίδης — misereor tui post erubesco propter vanitatem p. sq. lin. 21 transposita

sunt in α Gr. D .G. N Andoc. de myster. or. § 67 p. 32 R. 39 B-S.

16 ἣ] N VR TE M ΧΡΗΝΑΜΝΝ M δικαίως ἂν] sic etiam Cr ΔΙΚΑΙΟΑΝ ni f.

ante corr. R ΔΙΚΙΩΑΝ M ὑφ' ὑμῶν] ΥΦΥΜΟΝ V ὑπὸ πάντων (O) Andocides

ἐλεηθῆην] (O) Putschius ex Andocide ΛΕΝΘΕΙΗΝ VR ΛΕΝΘΕΙΗΝ M 17 Platon Cri-

τωνι. Gr. Idem in phaedro. Gr. Euripides in alomaone. Gr. sophocles (in edipode sup.

lin. add. d) Gr. Idem in tiranno. Gr. terent D Platon. G. Idē in pethro. G. Euripides

in alcmaeone. G. Idem in tyranno. G. ter. N plato (MO) Plat. Criton. c. 14

p. 52 C St. Κρίτωνι] (MO) critoni VR τὸς λόγους ἐκείλους Bekkeri Γ

ΛΟΓΟΥΣ M 18 αἰσχύνει (O) οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων] (O) Plato Krehtius ΟΥΤΕ

ΗΜΩΝ ΟΥΤΕ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ M ΟΥΤΕΜΩΝ ΟΥΤΕΤΩΝΟΜΩΝ R ΟΥΤΕΜΩΝ ΟΥΤΕΤΩΝΝΑΑΛΩΝ V

οὔτε ἡμῶν τὸν νόμον Bekkeri Φ ΕΝΤΡΕΠΕΙ R Plat. Phaedr. 35, 75 p. 254

A St. phedro RM 19 ΚΕΝΤΡΩΝ VR ΜΑΣΤΙΓΟΓ VR ΜΑΣΤΙΓΟΟ M ΕΝ-

ΤΡΕΠΕΙΤΑΙ M erupides VR Eur. Alcmeonis (de inscr. cf. Nauckium l. l. p. 302)

fr. Eur. 84 p. 307 Nauck. 20 Alcmaone] VR M (teste Heiniō) quam formam sper-

nerē noli; possis etiam alcmeone ex N arcessere, cf. O. Ribbeckium ann. phil.

LXXVII 192 sq. Alcmaeone (O) 21 Εἰ τοῦ] sic EI TOY R, quod assecutus erat

Dobraeus, cf. Meinekium act. ant. 1846 p. 1085; aliorum conatus v. apud Wagnerum

trag. Gr. fr. II 47 ΕΠΟΥ V ΕΤ ΤΟΥ M Ἐπεὶ (O) ἣ τοῦ Spengelius l. l. p. 624 τί

Sophocles in Oedipode ἐπὶ Κολωνῶ:

Ἡ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τινα ἐντροπήν

Ἡ φροντίδα ἔξειν.

idem in tyranno:

μήτε παρεντραπήσ τὸδε.

Alexis Ἐλένης ἀρπαγῆ:

Ἀκόλαστος ἐστὶ, τὴν δὲ πολιὰν οὐκ ἐντρέπεται.

Terentius in Phormione:

non pudet

Vanitatis?

idem in adelphis:

fratris me quidem

Pudet pigetque.

idem in Phormione:

ut nihil pudet!

212 et nota, quod tam ad reverentiam honestae personae quam ad pudorem turpis refertur supra dicti constructio verbi, ut 'pudet me patris' pro 'erubesco patrem' et 'pudet me vanitatis' pro 'erubesco propter vanitatem'.

Attici 'ἐνδέξια' καὶ 'ἐναρστέρα' antepaenultimo acuto adverbialiter 20 proferunt. similiter nos 'dextra illum' et | 'sinistra illum': Sallustius in Iugurthino: dextra Adherbalem assedit.

(Homerus:

Ἄλλ' ἄνα

pro ἀνάστηθι. Virgilius in III Aeneidos:

τοῦτ' ἐκότος 'sic Scal.' x τεκότος VR τεκοῦς M ἐντρέπει α 1 soph-
cles V Soph. Oed. Col. v. 299 sq. Ddf. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ R ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ V
ENICOΛΑCNON ΚΑΙ O ΚΟΛΟΝΟ M 2 Ἡ—ἔξειν] ΗΙ ΤΗΝ ΝΦΡΟΝΑΙΑ ΔΕΞΕΙΝ M (teste Heimo;
et sic paucis literulis mutatis Spengelius p. 624) ΤΥΦΛΟΥ VR τιν' (O) ΕΠΙ-
ΤΡΟΠΗΝ V 3 φροντίδ' (O) 4 Soph. Oed. tyr. v. 1056 Ddf. μηδὲν ἐντραπήσ.
τὰ δὲ (1057 Πηθένια βούλου μηδὲ μεμνήσθαι μάτην.) tyranno R 6 Alezidis
'Elen. ἀρπαγ. fr. I fragm. com. Gr. III 412, p. 704 ed. min. Mein. ΑΠΙΤΑΓΗ VR
7 ΑΚΟΛΑCΤΟC M ΤΗΝ M ΥΚ V ΕΝΤΡΕΠΙΤΕΤΑΙ VR ΕΝΤΡΕΠΕΝΤΑΙ O
'Conicere possis Ἀκόλαστος εἶ. τὴν δὲ πολιὰν οὐκ ἐντρέπει. Nisi forte aliquid ex-
cidit, τὴν δὲ πολιὰν (τὴν in ed. mai. perperam h. l. iteratum, vid. tom. V 88) τοῦ
πατρὸς | οὐκ ἐντρέπεται.' Meinekius 8 Terrentius M Ter. Phorm. III 2, 40 sq.
11 Ter. adelph. III 3, 37 sq. 12 me] ne M 13 pigetque] Bem. m. rec.
corr. piget m. pr. 14 Ter. Phorm. III 3, 39 15 ut m. rec. sup. lin. add. in
Bemb. nihil] sic Bem. Bas. nichil N nil Bentleius ei nihil r, quae m. in mg.
deinde add. Idem in adelphis: Quē neq. pud& quicquā (adelph. I 2, 4 sq. cf. § 54)
pudet nihil (O), ex quo Phormione ut testatum est 16 tam ex tam corr. V
honeste RMN 17 contrutio V 18 propter] om. N propter tuam in ras. r 20
G. N ΕΝΔΕΞΑΙ D acuto] r acuter R 21 Similiter et nos O dextra N
Sall. Iug. 11, 3 22 in Iugurthino] v ingurthino V dextra N dextera pars
codd. Sall. dextram al. haderbalem VR aderbalem Dr atherbalem N: similia in
codd. Sall. cf. Cortium ad Iug. 5, 7 ad Adherbalem v. l. ap. Sall. 23 Hom. II.
VI 331, VIII 247 cf. lib. XIII § 15 homerus. G. VeF. N 25 ἀνάστηθι] sic
etiam schol. vulg. s. minorā, quae vocantur, ad II, lib. VIII l. l. ΑΝΑCΤΗΘΕΙ VR ΑΝΑC-
ΤΗΘΕΙ M ΑΝΑC tenei D Verg. Aen. III 489 III] n III VRDN

p. 1192. 83 P.

p. 206. 207 K.

O mihi sola mei super Astyanactis imago,
super pro 'superes'.)

Attici 'ἐξέστησαν τόδε' καὶ 'τοῦδε' καὶ 'τῶδε'. Δημοσθένης ἐν 213
τῷ περὶ τῶν ἀτέλειων: χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστά ποτε κτησά-
5 μνοι || πάντα ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσαν, ὑπὲρ δὲ δόξης οὐ-
δένα ποτὲ κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας
προσαναλίσκοντες ἐτέλουν. Ἀριστοφάνης βατραχοῖς:

Εὐφημεῖν χρὴ καέλιστασθαι τοῖς ἡμετέροις χοροῖσιν,
"Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων ἢ γνώμην οὐ καθαρεύη.
10 Solinus in memorabilibus: Tattius hominem exivit. Virgilius
in V:

Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.

Attici 'ἐπιστατήσει ὑμῶν' καὶ 'ὑμῖν'. Θεόπομπος στρατιώτισιν:

Ἡ Θρασυμάχου ὑμῶν γυνή καλῶς ἐπιστατήσει.

15 Πλάτων νόμων δυοδεκάτῳ: γυμνικῶν τε καὶ ἱππικῶν ἄθλων
ἐπιστάτας. Κρα|τῖνος Θράτταις:

Τὴν πέρυσσι βουλὴν ἐφεστῶς.

Romani 'insto illi' et 'illum'. Virgilius in I Aeneidos:

214

instans operi regnisque futuris.

20 idem in VIII:

I solā ei V astianactis DN astynactis R astinactis r 3 Attici. ὄρ. Aristophanes. ὄρ. solinus D Attici G. Solinus N ΤΟΔΕ ΚΑΥ Μ ΤΟΥΤΟΥΔΕ Ο Demosthenis adv. Leptinem or. § 10 p. 459 sq. R. p. 645 sq. B-S. cf. supra § 175
4 ἸΤΑΒΙΣΤΑ ἸΤΟΤΕ R ἸΤΑΘΙΣΤΑ ἸΤΟΤΕ V 5 ΥΠΕΡ V ΑΝΝΑΨΑΝ Μ ἀναλώσαν
duo codd. Bekk. pro v. l. ΥΠΕΡ R 6 ἸΤΟΤΕ VR ΚΙΝΑΙΝΟΝ R ΟΤΤΙC R
7 ἸΠΡΟCΑΝΑΙCΚΟΝΤΕC VR ΕCΤΕΛΟΥΝ Μ διετέλουν Demosthenes Aristophanes R
Arist. ran. v. 354 sq. Ddf. (357 sq.); ad v. 354 cf. § 213 8 Εὐ-
φημεῖν] R m. rec. ΕΥΦΗΜΙΝ Μ ΕΙΦΗΜΙΝ VR καέλιστασθαι] ex ΚΑΤΕCΤΑΘΑΙ corr.
R m. pr. ni f. ἡμετέροις] sic etiam § 175 ἡμετέροιC Aristophanes ΗΜΕΚΑΕΡΕΥΝ-
ΤΕΡΟΙC (ΚΑΕ ἢ ras. teste Sp. p. 628), καθαρεύη ex v. sq. perperam huc translato, Μ
ἡμετέροιC χοροῖσιν] ΗΜΕΤΕΡΟΙCΙΝ V 9 "Ὅστις] ex ACTIC corr. Μ ΓΝΟΜΗΝ
ΝΟΥ Μ γνώμη (γνώμην v. l., γλώσση editur ap. Plut. de glor. Ath. p. 348 D)
μη καθαρεύει (καθαρεύει al.) Aristophanes καθαρεύη] Ο ΚΑΘΑΡΕΥΝ ΕC ΚΑΘΑΡΕΙΝ
corr. R ΚΑΘΑΡΥΝ V, h. l. om. Μ cf. lin. praec. 10 Solini polyhist. l 21 cf. § 174
memorabilibus R HOMINEM D post exivit sqq. — exit om. R, in mg. add.
r Verg. Aen. V 438 12 adq; V 13 Attici .ḡ. Eratm (i. e. Cratinus!) .ḡ.
Romani N Attici. ḡr. Romani D ΕΙCΤΑΤΗCΕΙ R Θεόπομπος] (O) Scaliger apud
x. Putschius ΘΕΟΠΟC V ΘΕΟΙΤΟC R ΘΕΟΤΤΟC M Theopompi stratiodid. fr. III fragm.
com. Gr. II 813, p. 452 ed. min. Mein. cf. quos l. H. Iacobius suppl. add. ed. mai.
V p. CXIX στρατιώτισιν· Η] Porsonus advers. p. 300 (p. 266 ed. Lips. a. 1814),
Spengelius l. l. p. 618 sq. CΤΡΑΤΙΩΤΗCΙΝ VR CΤΡΑΤΙΩΤΗCΙΝ Μ Στρατιώτῃ· Γυνή (O)
14 Θρασυμάχου] (O) Scaliger, Putschius ΘΡΑCΥΜΑΧΟΥ VR ΕΡΑCΥΜΑΧΟΥ Μ
'Χααον (ὑμῶν a. c.)' Scaliger δ' ὑμῶν γυνή καλῶς secundum Porsonum, ut ait,
Meinekus γυνή καλῶς ὑμῶν Porsonus l. l. ΓΥΝΗ Μ καλῶς] (O) Scaliger,
Putschius ΚΑΛΟC VR M ΕΙCΤΑΤΗCΕΙ R 15 ἸΤΑΛΤΟΝ R ΠΑΤΩΝ V Plat. legg.
XII c. 4 p. 949 A St. δωδεκάτῳ] sic VR cf. Steph. thes. ed. Paris. s. v. δω-
δέκατος; ΔΥΟΔΕΚΑΤΩΙ Μ δωδεκάτῳ (O) ἱππικῶν R ΔΕΛΩΝ Μ 16 ἐπιστά-
τας, quod 'e Platonis libris editis' reposuit Krehlius, mei VRMO omnes Cratini
Thressar. fr. VI com. Gr. fr. t. II p. 64, p. 21 ed. min. Mein. Θράτταις] sic
ΕΡΑΙΤΤΑΙC VR(O) ΘρατταιC C ΕΡΑΙΤΤΑΙC Μ 17 τῆς — βουλῆς scribendum videtur
Meinekio ἸΠΕΡΥCΙ VR ΠΕΡΥC Μ ΒΟΥΑΝΝ Μ 18 Verg. Aen. I 504 l add.
d 20 Verg. Aen. VIII 537 idem in VIII — instant post idem in VIII — In-
stabant collocat (O)

Heu quantae miseris caedes Laurentibus instant.

idem in VIII:

Parte alia Marti currumque rotasque volucres
Instabant.

Attici 'ἐπιτροπέειν αὐτὸν' καὶ 'αὐτοῦ'. nostri accusativo soli adiungunt hoc. Virgilius in V:

Tutatur favor Euryalum.

215 Attici 'ἐπεβάλοντο τῆδε τῇ πράξει' καὶ 'τὴνδε τὴν πράξιν'. Romani 'conor illam rem'. Virgilius in VIII:

ac conantem plurima frustra.

'Ἐπιδείξεις ποιῶν καλῶς' καὶ 'ποιεῖν καλῶς'. similiter Latini 'ostendes faciens bene' et 'facere bene'. Virgilius in II Aeneidos:

sensit medios illapsus in hostes

pro 'se illapsus esse'. Statius in VII Thebaidos:

Non aliter caelo nocturni turbine Cori

Scit peritura ratis

pro 'scit se perituram'.

216 Illi 'ἐπιδεδίκασται τοῦδε' et nos 'damnatus pecuniarum repetundarum'.

Attici 'ἐπιλέλησμαι τοῦδε' καὶ 'τόδε'. Homerus:

τοῦδε οὐκ | ἐπιλήσομαι.

Ξενοφῶν παιδείας ζ': ὅπως, εἴ τις τι εἶη ἐπιλελησμένος, μετέλθοι. Menander κυβερνήταις:

ἐπελάθετο αὐτὸν ὅστις εἶη.

Virgilius in II Aeneidos:

Quisquis es, amissos hinc iam obliviscere Graios.

1 Heu] *Pal. sup. lin. o m. pr. hæu Med.* quante *MD* cedas *MN* 2
Verg. Aen. VIII 433 sq. cf. § 194 3 Marti *ex arti corr. M martis Nr* rotas
que *N* 5 attici *V* G. N. ΕΙΤΙΤΡΟΙΤΡΥΕΙΝ *VR* ΕΠΙΤΡΩΠΗΕΥΕΙΝ *D* καὶ αὐτοὶ
D 6 *Verg. Aen. V 343* 7 Tutatur] *sic Med. m. alt. tutator V Med. m. pr.*
VR Euryalum *D* eurialum *Nr* Euryalum *R* 8 Gr. *DN* ΕΠΕΒΑΛΟΝΤΟ *VR* τῇ] *GH*
VR *GH* *M* ΚΑΤΗΝΑΕ *VR* 9 *Verg. Aen. VIII 398* 10 ac] et *Vergilius*
11 .G. *N* ΕΠΙΔΕΙΞΕΙC *VR* ΕΠΟΔΕΙΞΕΙC *D* ΙΤΟΙΩΝ *R* ΚΑΛΩ *M* ΚΑΛΩC *D*
ΙΤΟΙΕΙΝ R ΠΑΙΕΙΝ *M* ΠΟΙΕΙΝ *D* ΚΟΛΩC *D* ostendens *M* ***** ostendens *N*
ostendentes (*O*) 12 *Verg. Aen. II 377 (def. Rom.)* 13 et sensit *N* illapsus]
sic etiam § 232. 235. 267. 286 delapsus Med. al. codd. Verg. delapsus Pal. dilap-
sus al. codd. Verg. inostes *V* in hostis *Med. Pal.* 14 illapsus] *r* illumsum *R*
stadius in VIII thebaidos (*immo VII 791 sq.*) ἢ aliter caeco nocturni turbine chori
(*I. Cori*): scit peritura ratis' *p* scit se perituram *add. r om. R rdd.* 18 .G. *N*
ΕΠΙΔΕΔΙΚΑΣΤΑΙ *R* ΕΠΙΔΕΒΑΙ.ΚΑΣΤΑΥ *D* ἐπιδεδικασθᾶν (*MO*) dāpnatus *N* damnatos
O repetundarum] *n* repetendarum *DN* 20 Attici. G. Homerus. G. V.F. *N* Attici
Gr. Vergi *D* ΕΠΙΔΕΛΗCΜΑΙ *VR* *Hom. Il. XXII 387* 21 Τοῦδ' (*O*) *immo*
Τοῦ δ' *ap. Hom.* οὐκ] *IVK M* ΕΠΙΛΗCΟΜΑΙ *VR* 22 ΕΞΟΦΜΝ *M* Xenoph.
Cyropaed. VI 3, 1 ΠΑΙΔΙΑC *M* ΙΤΑΙΔΙΑC *VR* Κύρου παιδείας (*O*) οἷωC *R*
τι] *π M* ΕΙΠΕΠΙΔΕΛΗCΜΕΝΟC *M* ΕΙΝΕΙΠΙΔΕΛΗCΜΕΝΟC *VR* ἐπιλελησμένος *εἶη codd.*
Xenoph. ΜΕΤΕΛΕΟΙ *M* 23 Μένανδρος (*O*) Menandri gubernat. *fr. V com.*
Gr. fr. IV 158, p. 925 sq. ed. min. Mein. 24 ΕΠΕΛΑΘΕΤΟ *R* ΕΠΕΔΑΕΤΟ *M*
Ἐπελάθεθ' αὐτὸν *Meinekius* ΕΙΝ *VR* 25 *Verg. Aen. II 148 (def. Rom.)* II]
*d ** II (II) D VII N* 26 iam hinc *Pal.* obliiscere *R* obliiscere *V* gra-
gios *M*

p. 1183. 84 P.

p. 208. 209 K.

idem in III Aeneidos:

Oblitusve sui est Ithacus 'discrimine tanto.

III 'ἐπεξιέναι τῷ πράγματι' καὶ 'τὸ πρᾶγμα'. nos 'exequi rem' solum.

5 'Ἐπιχωριάζει εἰς Ἀθήνας' καὶ 'ἐν Ἀθήναις'. et nos 'habitat Romam et Romae'. Virgilius in VIII:

Hoc nemus, hunc, inquit, frondoso vertice collem,
Quis deus, incertum est, habitat deus.

idem in III Aeneidos:

10 nondum Ilium et arces
Pergameae steterant, habitabant vallibus imis.
(Simile est huic 'eicitur in litus' et || 'litore' et 'litori'. Virgilius 217
in IIII Aeneidos:

eiectum litore, egentem

15 Sūsuscepi.

idem in IIII:

volat hasta | Tago per tempus utrumque

pro 'in Tagum'.)

'Ἐπὶ τούτου τοῦ χωρίου' καὶ 'ἐπὶ τούτῳ ἔστησαν χροῖταιον'. Latini
20 frequenter, et maxime historici, ablativis utuntur cum praepositione pro gen-
etivis et dativis 'in loco' significationem habentibus, ut 'in Tyro' pro
'Tyri' et 'in Taurominio' pro 'Taurominii' et 'in sorte' pro 'sorti'.

Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης: πολλῶν ἐτῶν οὐδὲ ἰδεῖν 218
αὐτοῖς ἐξεγένετο τὴν ἀρχὴν αὐτῶν. ἐτῶν τοσούτων dicunt et ἔτεσι
25 τοσούτοις. nostri accusativo et ablativo, inveniuntur tamen et genetivo
usi, ut Cicero in I invectivarum: qui dies futurus esset. ante

1 Verg. Aen. III 629 (def. Rom.) Aeneidos om. (MO) 2 oblitusque
Pal. Ithacus] ex itacus corr. R thacus V 3 GR. D .G. N ΕΠΕΞΙΕΝΑΙ VRM
TOI V καὶ τὸ] ΚΑΤΟ VR ΙΤΡΑΓΜΑ V exsequi N 4 solum] sic N
pro solummodo sup. lin. n 5 .G. N ΕΠΙΧΩΡΙΑΖΕΙ R ΕΠΙΧΩΡΙΑΞΕΙ D ΑΕΝΝΑC
M ;ΘΗΝΑΙC D ΑΕΝΝΑΙC M ΑΘΙC R habitat Romae et habitat Romam (O) 6
Verg. Aen. VIII 351 sq. 7 honemus V hunc] ex huc corr. Med. inquit] r
inquit VRMN 8 incertu Med. deus] ex deos corr. Pal. om. O 9 Verg.
Aen. III 109 sq. II D 10 nondum om. O Ilium] r illium VR et ex at
corr. Pal. 11 Pergameae steterant] ex corr. r pergameae &erant VM et sic certe
ante corr. R habitant in vallibus N Simis] r amis R 12 Simile est huic] r G. N om. R
rell. in licit et M et litore et litori] r et litore R rell. Verg. Aen. IIII 373 sq. cf.
§ 208 15 suscepti egentem N 16 Verg. Aen. VIII 418 cf. lib. XVII § 161 17 asta DN
Tago] r togo VR 19 GR. D .G. N ΕΠΙ R τοῦ om. VR τοῦ χωρίου
om. O ΕΠΙ R ΕΝΕΤΗCΑΝ O ΤΡΟΙΤΑΙΟΝ R 20 istorici D 21 in locum
O in om. O 22 tiri V forte pro forti M sorti. Dicunt CIN ΤΟCΟΥΤΟΥC.
N̄i N sorti. GR. N̄i D 23 ΚΟΚΡΑΤΗC M ΚΩΚΡΑΤΗC VR Isocratis de pace or.
§ 92 p. 177 St. 215 B-S. πολλῶν ἐτῶν om. libri, ex Isocrate add. Krehlius; f.
excidit linea universa ἀντι δὲ τοῦ γεωργεῖν τὰς χώρας τὰς ἀλλοτρίας πολλῶν ἐτῶν,
ut om. hac ad proximam in αὐτῶν desinentem librarij oculi aberrarint [ἰδεῖν] ex
Isocrate Krehlius ΕΙΔΕΙΝ libri 24 ΑΥΤΟΥC O ἀρχὴν om. libri Isocratei αὐτῶν.
ἐτῶν] ΑΥΤΩΕΤΩΝ M ΑΡΤΩΕΤΟΝ O ΕΤΟΝ V ΤΟΥΤΩΝ M et ἔτεσιν] ΤΕCΙΝ M
26 usi] r usu R ut om. (M) Cic. in Cat. or. I 3, 7 cf. § 298 que M
dies om. nonnulli codd. Cic. futurus] r futuris Ru in ante § 298 cum ali-

diem sextum Kalendarum Novembrium, Kalendarum pro 'ante Kalendas'. cuius testes sunt commentatorum probatissimi. Virgilius in I Aeneidos:

una cum gente tot annos |

Bella gero.

et 'tot annis' dicitur. 'ἔτη γεγωνῶς τοσαῦτα' καὶ 'ἐτῶν τοσῶνδε'. *Αντίοχος ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους: ἦν γὰρ αὐτῇ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐτῶν γεγωνῶς ἑκκαίδεκα.* Terentius in eunuchō:

At ille alter venit [ad nos] annos natus sedecim.

219 Attici 'ἔτυχε τιμωρίας' ὁ δῶκων καὶ ὁ φεύγων. similiter Latini. 10 Virgilius in IIII Aeneidos:

Vita virum poenas inimico a fratre recepi.

III 'εὐδαιμονίῳ σου τόδε' καὶ 'εὐδαιμονίῳ σε τοῦδε'. nostri quoque auctores hanc saepissime imitati sunt figuram. Virgilius in XI:

Iustitiane prius mirer belline laborum.

Iuvenalis in V:

Et pater ergo animi felices credit avaros.

'Εὐχομαι τοῖς θεοῖς' καὶ 'πρὸς τοὺς θεοὺς' καὶ 'προσέυχομαι τοὺς θεοὺς'. et nos 'supplico te' et 'tibi'. Terentius in Andria:

Ipsum hunc orabo, huic supplicabo, amorem huic α narrabo meum.

(Accius:

Elatis manibus Priamus supplicat Achillem.)

quot codd. Cic. 1 diem sup. lin. add. r sextum] sic etiam § 298 cum codd. Cic. plerisque, alii aliter Kalendarum Novembrium] sic etiam § 298 Kalendas Nouembres (al. Nouembris) codd. Cic. plerique nouembrium D 2 Verg. Aen. I 47 sq. 3 II M 6 dicitur. ἡ. Terent DN ET ETH O ἔτη γεγωνῶς τοσαῦτα] Menandri heautontim. fr. I com. Gr. fr. IV 110, p. 894 ed. min. Mein. Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, δαίμονας (sic Porsonus pro δαίμων δύο), γεγωνῶς ἔτη | Τοσαῦθ'; ὁμοῦ γὰρ ἔστιν ἐξήκοντά σοι offert x ETON VRM Lysiae περὶ τοῦ Διογένους κλήρου or. XXXV fr. 2 p. 184 B-S, XXXV 75, 267 Müll. cf. Hoelscherum de vita et scriptis Lysiae or. 35 p. 151 sq. 7 en toi περι V Διογένους κλήρου: ἦν Spengelius l. l. p. 632 cf. § 252 ΙΤΡΟΤΕΡΟΥ V 8 ΑΝΑΡΟ Μ Terentius M Ter. eun. IIII 4, 26 cf. § 297. 305 unuco V 9 ad nos uncis inclusi, om. Bemb. Bas. post sedecim in mg. deest enim praepositio ante add. r, quae m. hic 'bona mixta malis' addidit G. N 10 ΕΤΥΧΕ ΤΙΜΩΡΙΑΣ Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΦΕΥΓΩΝ D ΦΕΥΓΩΝ M 11 Verg. Aen. IIII 656 IIII] d III D φηδ. D 13 IIII ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΖΩ CE ΤΟΙΔΕ ΝΗΙ D G. N ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΖΩ M ΕΥΔΑΙ ΜΟΝΖΟ V ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΖΩ M 14 Verg. Aen. XI 126 cf. lib. XVII § 102 X. N 15 Iustitiane N 16 Iuv. sat. V 14, 119 17 ergo] r orgo R felices] sic Iuv. Pith. pr. m. al. felis O cum Pith. m. alt. et plerisque codd. Iuv. post avaros in mg. Licet autem & accusatiuo & ablatiivo adiungere & dicere animū felices & animo felices r 18 ἡ. D G. N ΕΒΟΙC M ΘΕΟΙ V ΘΕΟΥC R ΙΤΡΟC R ΕΒΟΥC M ΙΤΡΟCΒΥΚΟΜΑΙ R ΠΡΟCΒΥΚΟΜΑΙ V 19 Θεός om. V ΕΒΟΥC M supplico ex subplico corr. R Ter. Andr. II 1, 12 20 orabo] rogabo N adorabo Bas. meum huic narrabo N 22 Accius — Achillem] in mg. sic add. r, nisi quod supplicabat (p) scribit, supplicat corr. Fleckeisenus, versum sic: Elatis manibus Priamus supplicat Achillem — vel potius ob caesuram ibi neglectam Elatis manibus supplicat Achillem Priamus — hoc modo constituendum esse ratus. ut in libro legitur est purus putus versus Saturnius, at argumentum sane templorum ac monumentorum Decimi

p. 1184. 85 P.

p. 210. 11 K.

'precor' tamen et 'oro' et 'obsecro' et 'quaeso' accusativo adiunguntur in multis locis.

(Attici εἰς καλὸν ἔστρεψεν. Virgilius in III georgicon: 220

Et totae solidam in glaciem vertere lacunae.

5 idem in bucolico:

Hos illi, quod non bene vertat, mittimus haedos.)

Attici ἡγεῖσθαι τῆς πόλεως | καὶ τῇ πόλει. Πλάτων Μένωνι: οὐκ ἄρα σοφία τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἱ ἀμφὶ Θεμίστοκλέα τε καὶ οὐς ἄρτι 10 Ἄνυτος ὅδε ἔλεγεν. hinc nos 'praecipio urbi' et 'praefectus urbi' et 'urbis'. sed quando dativo adiungitur, participium est, quando vero genitivo, nomen, quomodo 'amans illius' nomen, 'amans' autem 'illum' participium, et 'natus illius' nomen, 'natus' vero 'ab illa' vel 'illi' participium. et fere omnia participiis similia nomina diversa casuum constructione dis- 15 cernuntur. participia enim necesse est verborum suorum servare constructiones.

Attici ἡράμην πόλεμον πρὸς τοῦτον καὶ τοῦτώ. Πλάτων πε- 221 ριαλεγεί:

"Ὁς πρῶτα μὲν Κλέωνι πόλεμον ἡράμην.

20 tale est illud Virgilianum in VIII:

volat hasta Tago per tempus utrumque,

pro 'in Tagum'.

Ἡμερῶν τόσων τόδε ἔσται. Δημοσθένης κατὰ Ἀισχίνου: δυοῖν

Bruti aditibus (Cic. pro Archia poeta or. 11, 27 Val. Max. VIII 14, 2), praesertim vestibulo templi Martis, cui Attii Saturnios superscriptos esse a Bruto legimus (schol. Bob. in Cic. pro Archia or. 1, 1, Cic. ed. Orell. V 2, 359 cf. O. Ribbeckium ann. phil. LXXVII 209 sq.), via aptum esse videatur, ut amici potius coniecturam in verborum ordinem receperim. ex Fleckeiseni igitur sententia hic versus Attii trag. inc. fragmentis addendus est; coll. Ribbeckii quaest. scen. mantissa p. 304 sq. possis de Epinausimache cogitare 1 praecor R p̄cor DN iunguntur N 2 post locis ras., quae sq. voc. Attici lin. 3 hausisse videtur, in R Attici — haedos in mg. add. r, om. rell. 3 Verg. georg. III 365 4 totae] Med. m. alt. sotae m. pr. in solidam Rom, lacunae] Med. m. alt. lucunae m. pr. 5 Verg. ecl. 9, 6 (deficit Rom.)

6 quod nec uertat bene Med. quot nec uertat bene Pal. 7 Attici. ἄ. hinc DN ἡγεῖσθαι] scripsi ΗΓΕΙΚΡΑΙ VRM ἡγείται (O) TEC M ΙΤΟΛΕΩΣ R ΠΟΛΕΩ M ΠΟΛΕΤ V ΠΑΛΤΩΝ M ΠΑΛΤΟΝ V ΙΤΑΛΤΟΝ R. Plat. Men. c. 41 p. 99 B St. ΜΕΝΟΝΙ VR 8 σοφία] (O) α Plato σοφα VMR ΟΥΤΕ R οἱ τοιοῦτοι] (O) α Plato ΟΥΤΟΙ ΟΥΤΟΙ literis praecedentibus οἱτοῖ om. VRM 9 ἡγοῦντο ταῖς] (O) α Plato ΗΓΟΥΝΤΑΙC VR ΗΤΟΥΝΤΑΙC M ΙΤΟΛΕΩCIN R ΟΥ M ἀμφὶ] (O) α Plato ΑΜΠΙ VRM ΒΕΜΙCΤΟΚΑΡΑ M ΚΑΥ M 10 ΕΑΡΓΕ (M) praeficio Dr praeficio (O) 11 genitium O adiungitur genitium N 12 quomodo] quando O quomodo — illum participium om. V nomen est. amans O 13 nomen est. Natus N 17 ἄ. D G. N ΙΠΡΟC R ΚΑΙ ΤΟΙΤΩΙ VRM 'prior locus πρὸς τοῦτον excidit' secundum Spengelium l. l. p. 621 ΠΛΑΓΩΝ VR Platon. perialg. fr. II com. Gr. fr. II p. 653, p. 377 ed. min. Mein. περιαλεγεί: Ὁς] Porsonus ad Eur. Med. v. 139 sq. XII p. 410 ed. Lips. prob. Cobeto obseru. crit. in Plat. com. rell. p. 169, qui cf. p. 169 sq. ΠΕΡΙΑΛΓΙΟC VO ΙΤΕΡΙΑΛΓΙΟC R ΠΕΡΙΑΤΙΩC (vel ΠΕΡΙΑΠΙΩC secundum Sp.) M 19 ΠΡΟΤΑ ΜΕΗΝ ΚΑΕΩΝΙ ΠΟΛΕΜΟΝ ΙΡΑΜΕΝ M 20 illud om. M VII. N Verg. Aen. VIII 418 cf. lib. XVII § 161 21 asta DN ἄ. D. G. N 23 ΗΜΕΡΟΝ M Δημοσθένης κατὰ Ἀισχίνου immo ὑπὲρ Κτησιφῶντος, quae

p. 1185 P.

p. 211—13 K.

ἡ τριῶν ἡμερῶν, οἷς μὲν ἐχθρὸς ἦκει, αὐτὸν φίλον γεγεννημένον, οἷς| δὲ φίλος, τούναντιον. similiter per ellipsin. Cicero in II in-
vectivarum: sed triduo tamen audietis pro 'intra triduum'.

222 "Ἡσθῆται τὴν στολὴν ταύτην" καὶ "ταύτην", 'indutus vestem' et
'veste'. Virgilius in VII: 5

Ipse pedes, tegimen torquens inmane leonis
Terribili inpexum saeta cum dentibus albis
Indutus capiti sic regia tecta subibat.

idem in XI:

Harum unam iuveni supremum maestus honorem
Induit. 10

Terentius in eunucho:

Meam ipse induit.

idem in eadem:

Et ea est indutus? 15

"Ἡ ὡς κάλλιον αὐτοῖς. Πλάτων πολιτείας III: 'μαλακώτεροι
αὐ γίνονται ἢ ὡς κάλλιον αὐτοῖς' ἀντι τοῦ 'ἢ ὡς προσήκει'. similiter
nos 'molliores fiunt quam ut melius illis'. huic simile est illud Sallustia-
num in Iugurthino: Romanos sicut plerosque remoto metu
laxius licentiusque futuros. 20

223 Demosthenes Φιλιππικῶν III: ὑπῆρχον Ὀλύμπιοι δύνα-
μιν τινα κέκτη| μένοι οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους
οὔτε οὔτοι Φίλιππον. Statius in II Thebaidos:

or. κατὰ Κτησιφώντος *semel inscripta est sive a librariis sive ab ipso Prisciano lib.*
XVII § 182: *est enim locus hic desumptus ex or. de cor. § 35 p. 237 R. p. 578 B-S.*

ΔΥΙΝ Μ δουῖν (O), Bekkeri k 1 ΦΙΛΙΩΝ ΑΥΤΩ Μ γεγεννημένον] (O) α De-
mosthenes ΓΕΓΕΝΗΜΕΡΩΝ VRM 2 τούναντιον ἐχθρὸν. Demosthenes τούναντιον αὐ-
τόν ἐχθρὸν. codd. nonnulli Dem. ellipsin] d ellipsin VDN eclipsis M Cic. in Cat.
or. II 7, 15 inuectiuarum N 3 tamen] tantum v. l. codd. Cic. 4 G. N

HCENTM MOD. ἴσθῆται ἡ C TEN O COTOAHN M CTOAHN HTAITH KAI TAY-
THN D 5 Verg. Aen. VII 668 sqq. VIII O 6 tegimen] sic etiam Med.

Rom. Ver. tegmen DN tegmī M tegumen Pal. torquens] sic, sed rque in ras.,
etiam Rom. inmane] D immanēs N immane rell., libri Verg. 7 terribile N

terribilis Rom. inpexum] sic etiam Med. inpexum VRO Pal. Rom. Ver. saeta]

sic etiam Med. Pal. Ver. seta MODN Rom. albis] r aluis VR 8 regia] r re-
gina VR subibant Rom. 9 Verg. Aen. XI 76 sq. 10 iuveni] r inueni VR

iuuenis Rom. supraemum R suprū V mestus RMDN metus V 11 post In-
duit sqq. — induit om. M 12 Ter. eun. III 4, 34 14 Ter. eun. III 4, 40

15 & aea est V ut ea ē M et east Bemb. m. alt. et ast m. pr. et eam est Bas. cum
codd. Ter. plerisque 16 GR. D G. N ΚΑΛΙΟΝ VR ΙΤΑΛΩΝ VR Plat. resp.

III 17 p. 410 D St. Πολιτειῶν Γ (M) ΜΑΑΚΙΩΤΕΡΟΙΩΝ Μ 17 γίνονται
(O) codd. Plat. ΚΑΛΙΟΝ VR ΑΙΤΟΙC Μ ἢ ὡς] (O) α HW R NW VM ΙΠΡΟ-
CΗΚΗ VR 18 et nos N molliores molliores N meliores molliores n quam

dicam ut Nn illud om. DO Sall. Iug. 87, 4 19 in Iugurthino] v ingurthino

V sicuti codd. Sall. ut vid. fere omnes 20 futuros. GR. statius DN 21 De-
mosth. or. Olynth. III § 7 p. 30 R. 512 B-S. Φιλιππικῶν — Φίλιππον] ΦΙΛΙΠΠΟΝ

R; post ΦΙΛΙΠΠΙ λίτρας ΙΧ δεῦ < spscr. r ΙΥΤΗΡΧΟΝ V Ὀλύμπιοι] (O)

Putsch. Demosthenes ΟΙΛΥΘΙΟΙ v ΟΙΛΥΘΟΙ V ΟΙΛΕΙΟΙ Μ 22 ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ Μ καὶ
διέκειθ' οὕτω τὰ πάγματα post κεκτῆμένοι add. Demosthenes ΕΡΑΠΡΕΙ Μ

ΤΟΥΤΥC V 23 οὔτοι] σὺ τὸν C ΦΙΛΙΠΠΟΝ V Stat. Theb. II 572 sq. thacbaidos N

p. 1193. 86 P.

p. 213. 14 K.

Martisque e semine Theron

Terrigenas confisus avos.

‘θαρρῶ τοῦτο’ καὶ ‘τούτῳ’. nos ‘fido huic rei’ et ‘hac re’. Virgilius in XI:

5

dum Troia temptat

Castra fugae fidens et caelum territat armis.

idem in VII:

Moliri iam tecta videt, || iam fidere terra.

Attici ‘θανυμάζειν αὐτοὺς’ καὶ ‘αὐτῶν’ καὶ ‘αὐτοῖς’. Latini quoque 224
10 ‘miror illum’ et ‘illius’ et ‘illo’. Virgilius in II Aeneidos:

Et molem mirantur equi, primusque Thymoetes.

idem in XI:

Iustitiane prius mirer belline laborum.

Ἴδλοισ ἀντῶν ἀγαθοῖς. Isocrates πανηγυρικῶ: καὶ μᾶλλον
15 χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων κακοῖς ἢ τοῖς αὐτῶν ἰδλοῖς ἀγαθοῖς.
huic simile est illud Terentianum in adelphis:

Suo sibi gladio hunc iugulo.

Attici ‘κατήρχε τοῦ λόγον’ καὶ ‘τὸν λόγον’. Πλάτων: θανυμαστὸν 225
γάρ τινα, ὃ Κριτων, ἀνῆρ κατήρχε λόγον, οὐ σοι ἄξιον ἀκοῦσαι.
20 Latini accusativo ‘incipio’ et ‘coepio’ et ‘inchoo’ et ‘ineo’ adiungunt.
Virgilius in bucolico:

Incipe Maenalius mecum, mea tibia, versus.

idem in VI:

I c + R semin&hetron D I teron sup. lin. d 2 confisus] sic etiam § 244
cum codd. Statii melioribus teste Queckio confessus alii cod. Statiani 3 G. N
ΕΑΡΡΩ M τούτω καὶ τούτον (sic Presselius) O ΤΟΥΤΩΚΑΥΤΟΙ. ΤΩΙ D Verg.
Aen. XI 350 sq. 5 Troia d troie D 6 fugae] sic etiam § 244 fuge RN fuga M Rom.
celum n territat] R m. alt. territa VR 7 Verg. Aen. VII 290 [III O
VIII N 8 moliri tecta V terrae (O), Servius ad h. l., Arus. Mess. s. v. fidens
p. 230 L. cum Med. Pal. Rom. 9 Gñ. DN αὐτοὺς] ΑΥΤΟΥ M αὐτοῖς] ΑΥ-
ΤΟΥΣ VRM 10 miror] r miro R Verg. Aen. II 32 11 primusque] P pluri-
musque VRM Thymoetes] (O) 1, Rom. thymetes r Med. thimetes N thimites VRM
thymo**** Pal. 12 Verg. Aen. XI 126 cf. lib. XVII § 102 13 iustitiane O
Gñ. D Gre. N 14 αὐτῶν v. lin. sq. post ἀγαθοῖς: Ἰσοκράτης — ἀγαθοῖς om.
R ΚΩΚΡΑΤΗΣ V ΚΩ.ΚΡΑΤΗΣ M Isocrates (O) π Isocr. paneg. § 168 p. 76 St.
178 B-S. ΚΑΥ M 15 ἀλλήλων] scripsi ex Isocrate ΑΛΛΑΩΙ sic ni f., non ΑΛ-
ΛΑΩΙC (Heinii coll. h. l. non satis dilucida est, Spengelius h. l. non tetigit) M ΑΛΛΟΙ
Vπ, quae prima h. l. exhibet ἄλλοις (O) α ΤΟΥΣ M αὐτῶν] sic Baierus, αὐτῶν
codd. Bekkeri ap. Isocr. ΑΥΤΟΝ V ἀγαθοῖς] ΚΑΤΑΘΟΙC M 16 Ter. ad. V
8, 35 cf. lib. XVII § 126 18 Gñ. DN κατήρχε] (O) α ΚΑΤΕΙΡΧΕ VRM ΚΑ-
ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ M ἸΤΑΛΩΝ V Plat. Euthydemii 11, 29 p. 283 A St. ΕΥΜΑΚΤΟΝ
VM 19 ὃ ἀνῆρ Bekkeri r, ἀνῆρ Porsonus advers. p. 140 (p. 123 ed. Lips. a.
1814), Bekkerus; cf. tamen C. F. Hermannum praef. ed. Plat. Teubn. I p. XI κα-
τήρχε] (O) α, Plato ΚΑΤΕΙΡΧΕ VRM ΛΟΓΟΝ Rr ΛΟ.Ν Vv οὐ Bekkeri r οὐ
et sè v. ll. codd. Plat. σὺ ἄξιός Bekkeri Γ corr. ΑΚΟΥΟΙ R 20 et coepio]
Dr om. R uel coepio et coepi O et coepi V et cepi N et cepi M 21 Verg. bu-
col. 8, 21 etc. cf. § 197 bulico V 22 menalius DN mecum ex corr. v
tibia uersus Nn 23 Verg. Aen. VI 372 Talia fatus erat, coepit cum talia vates;
ibid. v. 190, I 586 saepiusque Vix ea fatus erat

Vix ea fatus erat; coepit cum talia virgo.

idem in eodem:

nocturnas inchoat aras.

Attici 'κατακροᾶσθαι τούτου' καὶ 'τούτου'. *Εὐπολις Προσπαλι-
τίοις:*

Τὴ κατακροᾶσθὲ μου τὰ μουσοδομήματα;

nostri 'audio' quidem accusativo adiungunt, 'ausculto' vero tam dativo quam accusativo. Terentius in *Andria*:

Pamphilumne adiutem an ausculitem seni.

idem in eadem:

Ausculita pauca: et quid ego te velim et tu quod quae-
ris scies:

sic enim habent antiqui codices teste Donato commentatore eius.

226 Attici 'κατακρήνησαι ταύτη' καὶ 'ταύτην'. Cicero primo invec-
tivarum: quousque tandem abutere, Catilina, patientia nos-
tra? Sallustius in *Catilinario*: quippe quas honeste habere
licebat, abuti per turpitudinem properabant; sed potest subau-
diri 'his'.

Attici 'καθέξσθαι ἐν τῷδε' καὶ 'εἰς τόνδε' καὶ 'ἐπὶ τούδε' καὶ 'ἐπὶ
τῷδε'. *Θουκυδίδης A: καθέξόμενοι δὲ ἰκέται εἰς τὸ Ἥραιοον*
227 *ἰδέοντο. Αἰσχίνης: ἐκαθήμεθα δὲ ἐν τῇ στοᾷ.* nostri quoque
auctores frequenter huic verbo diversos sociant casus: 'sedeo in monte' et 'in
montem' et 'monte' et 'montem' sine praepositionibus, ut Virgilius in VII:

1 factus *M* caepit *MN* - 2 *Verg. Aen.* VI 252 3 inchoat] sic etiam *Verg. Med. Fr.*
Rom. m. alt. inchoat *Pal.* inchoat *Rom. m. pr.* 4 *GR. DN* ΚΑΤΑΚΡΟΑΕΑΙ *M* *ΟΥΤΟΥ *V*
ΕΥΠΟΛΙΣ *VR* *Eupol. Prospalt. fr.* IV com. *Gr. fr.* II p. 523 sq., p. 201 ed. min.
Mein. Προσπαλιτίοις] (*O*) *Putschius* ΠΡΟΣΠΑΛΠΟΥΣ *M* ΙΠΡΟΣΠΑΛΠΙΟΥΣ *V* ΙΠΡΟΣΠΙΤΟΑΛ-
ΤΙΟΥΣ *R* 4 κατακροᾶσθ] *x.* *Bergkiius* ΚΑΤΑΚΡΟΑΕΑΙ *VR* ΚΑΤΑΚΡΟΑΕΑΙ *M* κατακροᾶ-
ται *C(O)* ΜΟΥ ex TOY corr. *R* 7 iungunt *N* 8 *Ter. Andr.* I 3, 4 9
adiuem *n* 10 *Ter. Andr.* III 3, 4 cf. § 163 11 quid] qd i. e. quod *M*
quod] eodem compendio qd *M* queris *VRMN* 12 scires *D* 13 et paucis et
paucis legitur: *Donatus* ad h. l. 14 Attici om. *O* *GR. DN* ΚΑΤΑΚΡΗΝΗΣΑΙ
VR *Cic. in Cat. or.* I 1, 1 primo] in I (*MO*) 15 cantilena *O*, quam libro-
rum in hoc nomine scribendo corruptelam fere sollemnem a *Bursiano*, editore prudente
ceterum et sagaci, iocum aliquem ut videtur subodorato, in ipso hoc Ciceronis loco ci-
tando inter *Senecae rhetoris* p. 44, 25 verba receptam esse non possum non mirari
patientia *D* 16 *Sall. Cat.* 13, 2 quippe *VR* 17 subaudire *N* 19 *GR.*
DN ΚΑΘΕΞΕΑΙ *M* ΕΙΤΙ *R* ΕΑΥ *M* ΕΙΤΙ *R* 20 *Thuc.* I 24 cf. § 184.
198 ΚΑΘΕΞΟΜΕΝΟΙ *M* ΚΑΘΞΟΜΕΝΟΙ *V* δ] (*O*) *Krehlius* ΔΕ ΑΙΣΧΙΝΗΣ *VR* (et sic,
non ΑΙΣΧΙΝΗΣ, teste *Heimio*) *M* ΙΚΕΤΑΙ *M* ΚΕΤΑΙ *VR* εἰς τὸ Ἥραιοον ἰκέται (*O*)
TON PAION *M* 21 *Aesch. in Sophocle*] huc transposuit *Krehlius* (*O*), merito *Aeschinis* *Soc-*
ratice ex dialogo quodam fragmentum aliquod offerri censens, quamquam non erat,
cur e *Telaug* potissimum desumptum esse putaret, cf. *C. F. Hermann* disp. de *Aesch.*
Socr. rell. p. 29, qui et ab hoc fragmento et ab alio apud *Demetr.* de eloc. CCV rhet.
Gr. IX 90 *Waltz.* servato ἐκαθήμεθα μὲν ἐπὶ θεῶν ἐν *Λυκείῳ* etc. narrationem
adeo totum dialogum initium duxisse censet, ut nisi horum fragmentorum alterum *Pris-*
ciani errore ex altero corruptum sit, *Aeschinem* bis consivili principio usum esse ap-
pareat; sed ad *Prisciani ἀμάχημα μνημονικὸν* statuendum, nam de hoc solo erroris
genere h. l. cogitari poterit, iustam quidem causam desidero; om. h. l. *VRM* ΕΚΑ-
ΚΡΗΝΗΣΑΙ *M* 22 et in montem] r et in | tē *R* 23 et monte] r et in monte *R*
ut om. *N* *Verg. Aen.* VII 192 sq.

p. 1186. 87 P.

p. 215. 16 K.

Tali intus templo divum patriaque Latinus

Sede sedens.

idem in V:

Summa petit scopuli siccaque in rupe resedit.

5 Sallustius in Iugurthino: Iugurtha extenuata suorum acie montem insedit.

Attici || 'κατηγορῶ σοῦ τάδε' καὶ 'τῶνδε'. et nos 'accuso te furti' 228 et 'accuso tui furta'. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου: εἰ μὲν οὖν παρανόμων ἢ παραπρεσβείας ἢ τινος ἄλλης τοιαύτης αἰ-
10 τίας ἤμελλον αὐτοῦ κατηγορεῖν.

Attici 'κατέαγε τοῦ δεινα' καὶ 'τῷ δεινὸν ἢ κλεῖς'. similiter Latini 'fractum illius' et 'illi crus'.

Attici 'καταφρονήσας τούτου' καὶ 'τοῦτον'. Ἡρόδοτος πρώτη: καταφρονήσας τὴν τυραννίδα ἤγειρεν τρίτην στάσιν. Romani
15 et 'temno' et 'sperno' et 'despicio' et omnia activa verba, quae faciunt ex se passiva, accusativo coniungunt. Virgilius in bucolico:

O digno coniuncta viro, dum despicias omnes.

Illi dicunt 'κατὰ μνήμην' ἀντὶ τοῦ 'ὡς μέμνη|μαι' et 'κατὰ σώμα 229 εἰργασμένην'. nostri quoque 'pro viribus' id est 'secundum vires'. Sallustius in Catilinario: publicam miserorum causam pro mea consuetudine suscepi. Virgilius in V:

Tum validis flexos incurvant viribus arcus

Pro se quisque viri,

id est 'secundum suas vires'. haec tamen eadem praepositio [id est 'pro']
25 quando verbo adiungitur in supra dicta significatione, assumit 'ut': 'prout possum, prout valeo, prout intellego'.

Illi 'καταμελεῖν τούτων' καὶ 'ταῦτα'. Ἀντιφῶν πολιτικῶ: μήτε 230

1 diuom Rom. patri aq; latine V 2 Sede om. V 3 Verg. Aen. V 180 II V
4 scopuli] r scopulis R Rom. ruppe Med. 5 Sall. Iug. 49, 1: igitur in eo colle... Iu-
gurtha extenuata suorum acie conseedit, ..., ipse propior montem (monti et
monte v. l. codd. Sall.) cum omni equitatu et peditibus delectis suos collocat 7 gr. DN
τάδε καὶ τῶνδε] sic etiam C τὸνδε VR 8 G. Attici similiter N gr. Similiter D
Demosth. adv. Mid. or. § 5 p. 515 R. 662 B-S. Μειδίου] (O) α ΜΗΔΙΟΥ VR ΜΗΔΟΥ
M ελ] H RM 9 ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι post οὖν add. Demosthenes ὡ ἀνδρες Bekkeri r
παρανόμων] (O) α ΠΑΡΑΝΟΜΟΝ M ΙΤΑΡΑΝΟΜΟΝ VR παραπρεσβείας] (O) α ΠΑΡΑ-
ΠΡΕΣΒΕΑΣ M ΙΤΑΡΑΙΠΡΕΣΒΕΑΣ VR ἢ] H V ΑΛΛΑΣ M τοιαύτης] post κατηγο-
ρεῖν ponunt Demosth. Σ alii, utroque loco ponit Colbertinus t τοῦαἰνῆς M 10 ἐμει-
λον] (MO) codd. Bekkeri Πυ 11 ΚΑΘΑΓΗ M ΔΑΙΝΑ VR τῶν V τοῦ C
δειν] C ΔΑΙΝ] VR M ἢ κλεῖς] C ΗΚΑΙC R ΗΚΑΙC V ΝΚΑΙC M τὸ σκέλος] (O) 13 gr. D
G. N ΚΑΤΟΦΡΟΝΗCΑC M ΚΑΤΑΦΡΟΝΗCΑC ΤΗΝ ΤΥΡΑΝΝΙΑΔ ΗΡΩΔΟΤΟC ΠΡΩΤΗ ΚΑ-
ΤΑΦΡΟΝΗCΑC ΤΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΤΟΝ ΗΡΩΔΟΤΟC ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΑΦΡΟΝΗCΑC ΤΗΝ ΤΑCΙΝ. Romani V
post καταφρονήσας sqq. — καταφρονήσας om. R ΗΡΩΔΟΤΟ M Herod. hist.
I 50 14 ΤΥΡΑΝΝΙΑ M ἤγειρε (O) 15 τέρπο N actiua R uerba actiua
(M) 16 adiungunt O Verg. ecl. 8, 32 (def. Rom.) 17 digna Ver. dispi-
cis D omnes illi V 18 gr. DN ὡς] ω R ΜΕΝΗΜΑΙ M COMA ΕΤΡΓΑ-
CΜΗΝΗΝ M 19 Sall. Cat. 35, 3 21 accepi N Verg. Aen. V 500 sq. 22
uallidis VR incurvant] r incurbant VR arcus] r artus VR 23 uiris M
24 id* | ē (ē) V 25 adsumit VRD 27 gr. D. G. N quod discrimen saepius et ne-
glexi et neglegam ΤΑΙΤΑ M Antiph. politici fr. or. XXIV fr. 2 p. 146 B-S

p. 1187 P.

p. 216. 17 K.

φιλοπότην κληθῆναι καὶ δοκεῖν τὰ πράγματα καταμελεῖν
ὑπὸ οἴνου ἡσσωμένον. sic et nostri 'neglego illum'. Terentius
in adelphis:

Pecuniam in loco negligere maximum interdum est
lucrum. 5

'Καρτερεῖν τὰ παρόντα' καὶ 'ἐπὶ τοῖς παροῦσιν'. nos ad accusati-
vum. Virgilius in III Aeneidos:

Haut impune quidem nec talia passus Vlives.

Ἰλλὶ καταρᾶται τούτω. Horatius sermonum II:

tibi non referenda precati. 10

Κατεύχεσθαι τούτον. nostri 'imprecor' et 'execror illum' et 'illi'.

Ἰλλὶ 'καταγελᾶς ἡμῶν' καὶ 'ἡμῶν'. Terentius in adelphis:

Rideo hunc.

idem in eunucho:

Forte habui scortium: coepit ad id adludere 15

Et me inridere.

idem in eodem:

hisce ego non paro me ut rideant,

Sed †his ultro arrideo.

231 Ἰλλὶ 'κατακράζομαι σε' καὶ 'καταβοήσομαι σε' καὶ 'σοῦ'. Ἀριστο- 20
φάνης Ἰππεῦσιν:

Κατακεκράζομαι σε.

nos 'increpo illum'.

Ἰλλὶ 'καθ' ἡμέραν' καὶ 'καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν'. nostri 'in dies'
et 'per singulos dies' et 'in annos' et 'per singulos annos' et 'in horas' 25

or. XXIII fr. 78 p. 233 Müll.; de auctoris τοῦ πολιτικοῦ λόγου persona cf. Hermog.
περὶ ἰδεῶν II 7 sqq. p. 385 sqq. Walz. coll. H. Sauppeo l. cummaxime l. p. 145 sq.

ΠΩΛΙΤΙΚΩΙ Μ ΙΤΟΛΙΤΙΚΩΙ V ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ. O I ΦΙΛΟΙΤΟΤΗΝ VR ΚΑΝΘΗΝΑΙ V
ΚΑΝΘ. ΗΝΑΙ R ΚΑΝΘΗΝΑΙ M ΔΕΚΕΙΝ M ΙΤΡΑΓΜΑΤΑ VR ΚΑΤΑΜΗΑΒΙΝ M 2
ΥΠΟ VR ΠΣΣΩΜΗΝΩΝ M Terentius M Ter. ad. II 2, 8 4 nec legere
Bemb. negligere (O) Bas. maxime V interdumst Bemb. 6 gr. DN καρ-
τερεῖν] ἢ ΚΑΡΑΤΕΡΕΙΝ R ΚΑΡΑΡΕΙΝ V ΠΑΡΩΝΤΑ M ΠΑΡΩΙCΙ M ad om. M

7 Verg. Aen. III 628 cf. § 20 III] n. IIII. N 8 laud R.MNO impune
(O) non talia N 9 Illi om. (M) G. N ΚΑΤΟΡΑΤΑΙ D ΚΑΤΑΡΑΤΑΥ ΤΟΥ-

ΠΩΙ r ΤΩΙΤΩΙ M Hor. serm. II 7, 36 sermonibus (M) II in mg. add. r,
om. R vell. 10 praecati VM precati D preatus. Illi in ras. r, post Illi in mg. addens

ΚΑΤΕΥΧΕΘΑΙ — illi, quae ob homocoteleuton in R vell. videntur excidisse 11 κατα-
γελᾶς] r ΚΑΤΑΓΕΛΑΣ R ΚΑΤΑΓΗΑΣ D ΗΜΩ MD ΥΜΙΝ M Ter. ad. III 2, 9

in | in adelphis R 14 Ter. eun. III 1, 34 sq. 15 sorte D habuis cortū
V cepit N ad id ludere N Bas. alludere Dr 16 inridere] N Bemb. ir-
ridere vell. Bas. 17 Ter. eun. II 2, 18 sq. 18 Isce D ergo Mm 19 Sed

his] sic etiam § 274 et 280 cum Bas. set is Bemb. set eis Bentleius arrideo] sic
Bas. adrideo Bemb. 20 gr. Nos increpo illum. Illi gr. Nostri D G. Nostri (med. om.)

N ΚΑΤΑΚΡΑΖΟΜΑΙ R ΚΑΤΑΚΕΚΡΑΖΟΜΑΙ C ΚΑΙC M καταβοήσομαι — Ἰππεῦσιν om.
V σοῦ] COI R Aristoph. eqq. v. 287; at ipsa Prisciani verba cummaxime praec-
edentia docent hic tres potius versus sese excipientes 285 — 287 laudatos vel certe lau-

dandos fuisse: ΑΛΛ. τριπλάσιον κεκράζομαι σοῦ. | κλ. καταβοήσομαι βοῶν σε. | ΑΛΛ.
κατακεκράζομαι σε κρᾶζων 21 ΠΠΠΤΕΥCΙΝ R 22 ΚΑΤΕΚΕΚΡΑΖΟΜΑΙ V ΚΑΤΑΚΡΑΖΟΜΑΙ

M 24 ΚΑΡΜΕΡΑΝ M ΚΑΡΕΚΑΚΤΕΝ M τήν] om. (VO) ΗΜΗΡΑΝ M 25 ho-
res pro per VR

p. 1187. 88 P.

p. 217. 18 K.

et 'per singulas ho||ras'. Livius ~~R~~equenter in milites pro 'in singulos milites'. Virgilius in V:

Bina boum vobis Troia generatus Acestes

Dat numero capita in naves, adhibete penates.

5 illi ὄσημέραι, nos 'cotidie' et 'quot annis'.

Illi 'κατάγομαι' και 'καταλύω' και 'ὀρμίζομαι' et ad locum et in 232 loco ponunt. similiter nostri 'deverto domi' et 'domum'.

Illi κόπτειν τὰ φήματα pro 'disserere'. Terentius in heautontimorumeno:

10 verum interea, dum sermones caedimus, Illae sunt relictæ.

Illi 'κοπιᾶς αὐτόν' pro 'in lassitudinem ducis'. huic similia sunt apud nos tam activam quam passivam habentia significationem, ut superius ostendimus, 'propinquo, ruo, moror'.

15 Illi 'καλύει τὸν ἀδικούμενον' και 'καλύει τοῦτον ἀδικεῖσθαι'. et nos 'prohibet illum periclitantem' et 'prohibet illum periclitari'. Virgilius in II Aeneidos:

sensit medios illapsus in hostes

pro 'illapsus se esse'. Sallustius in Iugurthino: et | hercule, 20 Sulla, ante te cognitum multis orantibus, aliis ultro egomet opem tuli, nullius indigui.

Λαχεῖν τῶν πατρῶων, διαλαχεῖν τὰ πατρῶα. nos 'sortior? ad accusa- 233 tium. Virgilius in XII:

Sortitus fortunam oculis.

25 Illi 'λέγουσιν ὡς τότε ἐγένετο' και 'λέγουσιν ὡς τότε γεγονέναι'. nostri 'dicunt ut illa res facta sit' et 'illam rem factam esse'.

1 Livins] in milites apud Livium me legere haud memini. nec a me consultus Guilelmus Weissenbornius ipsa haec verba ex Livio adnotata habet; idem tamen scitissime admonet, spectare haec ad tales locos, quales sunt XXXIII 52, 11 quinquageni aeris in pedites divisi; XXXVIII 7, 2; XXXXV 34, 5 in equitem

ferquenti V 2 Verg. Aen. V 61 sq. 3 acses-tes V 4 nauis D cum Pal. Rom. nabis Med. adibete V poenates N 5 ὄσημέραι] (O) π OCIMEPAI VRMD OCIMEPE r cotidie] rn cottidie VR **otidie N quotidie (O) qd annis V 6 Illi R gr. DN ΚΑΥ ΚΑΤΑΛΥΩ V ΟΡΜΙΖΟΜΑΙ R 7 denerti M 8 G. N ΚΟΠΤΗΙΝ d ΚΟΤΕΙΝ r ΚΟΠΤΗΙΗ D deserere D Ter. heautontim. II 3, 1 sq. eautontimorumeno. D eautontimorumeno d eautontimorumeno M heatontimorumeno VR autonti_morumeno N 10 sermone D cedimus RD 11 ilae V ille N 12 ille V G. N ΚΟΠΟΚΑΥΤΟΝ D lassitudine M 13 apud V 14 uergo post moror spscr. r; quod cum § 203 non prolatum sit, nec h. l. addendum esse censui 15 gr. DN ΛΔΙΚΕΙCΕΑΙ VRM et VR 16 pibet V Verg. Aen. II 377 v. § 215 19 illapsus] r illusum R Sall. Jug. 110, 2 hercule] r herculæ d hercula VRDO hercle (M) mehercule libri Sall. et sic additam. ante lib. XVII p. 107, 6 20 Sulla] (O) sylla r. te om. N egomet opem] vr ego metopem VR 12 indigus Sall. Vat. 3864, Bas. 1 al. indigni (O) post indigui in mg.: antequam te cognoscerem similiter ab urbe condita: Post hominum memoriam add. r 22 G. N ἈCQHHTΩHPTΩHΩΔIΔIΔAAXEIMTAITPΩA D τῶων RM τῶλων V ITATPΩΩ V ΠPΩΩN M και διαλαχεῖν] (O) sorcior D acusatium V 23 Verg. Aen. XII 920 XII Aeneidos (VO) 24 sortitur D 25 G. N ΛEFOYCIN D τῶαE D ETEHETO R HTHHHTO D AETOYCIN D TOAH D nostri] r nos V 21*

Ἄγεται ὄδε πεποιημένοι τόδε' καὶ ἄγεται τόνδε πεποιημένοι τόδε'.
et nostri frequenter. Terentius in eunucho:

Apparet servum hunc esse domini ἡμισερί et pauperis.

234 Illi λεκτέον ἐστὶ pro 'oportet dicere'. Πλάτων ἐν πολιτείας Γ: ὅτι ἔφαμεν, ἃ μὲν λεκτέον, ἢ δὴ εἰρήσθαι, ὡς δὲ λεκτέον ἐστίν, ἐπισκεπτέον εἶναι. hinc Romani gerundia vel supina invenerunt: 'dicendi, dicendo, dicendum, dictum, dictu'. proprie autem in 'dum' terminatio Atticum significat adverbium, quod omni generi et numero et personae et tempori potest adiungi, ut 'legen|dum est mihi, tibi, illi, nobis, 10 vobis, illis' et 'legendum est, legendum fuit, legendum erit poetam, orationem, carmen'.

235 Attici λογίζεται ἄ μιν ἵππερ ἡμῶν ἐκτετικῶς. nos 'confitetur osculatus virginem' et 'criminatus innoxium'. Virgilius in II:

sensit medios illapsus in hostes

15

pro 'illapsus se esse'. Statius in XII:

hortaris euntem

pro 'hortaris ire'.

Attici 'λοιδορεῖσθαι αὐτοῖς' καὶ 'αὐτούς'. Ἰπεριδὴς κατὰ Δημοσθένους: ἀλλὰ τοὺς νεωτέρους ἐπὶ βοήθειαν καλεῖς, οὓς 20 ὕβριζες καὶ ἐλοιδοροῦ ἀκρατοκῶθωνας ἀποκαλῶν. et Romani

1 gr. DN 2 Ter. eun. III 2, 33 sq. cf. lib. XVII § 162 3. servum hunc] sic Terentius et Priscianus lib. XVII l. l. servum R hunc ante servum in mg. add. r hunc servum rel. pauperis miserique lib. XVII l. l. cum Terentio post pauperis in mg. apparent rari nantes in gurgite vasto (Verg. Aen. I 118) add. r 5 G. N ΛΕΚΤΕΩΝ M GR. D ΥΤΑΤΟΝ (πολιτείας — εἶναι om.) N ΠΛΑΤΩΝ sup. lin. r ΠΛΑΤΩΝ M ΠΑΛΡΩ V R Plat. reip. lib. III 7 p. 394 C St. ἐν om. M O r πολιτίας V M R O et sup. lin. iteratum r .i. r 6 ὅτι ἔφαμεν] (O) α Plato οτιφάμεν V R ΟΤΑΦΑΜΕΝ M μὲν] NEN V R ΛΕΚΤΕΟΗΝΑΗ M ΟΣΑΕ M teste Sp. p. 657 λεκτέον — εἶναι om. M λεκτέον ἐστίν, ἐπισκεπτέον] 'scripsi ΛΕΚΤΕΟΝ ΕΣΤΙΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΟΝ V ΛΕΚΤΕΝ ΕΣΤΙΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΟΝ R λεκτέον, ἐπι επισκεπτέον (O) λεκτέον ἐπι σκεπτέον codd. Platonis plerique λεκτέον ἐπισκεπτέον Platonis codd. Bekkeriani ΘΦΓ, ut ne apud Priscianum quidem ἐπισκεπτέον illud in ἐπι σκεπτέον mutare ausus sūm hic V hunc M 8 dictu dictū M " 'proprie] r propriae R N D Propria D 10 michi N illi] illis V R 11 et legendum fuit (M O) et legendum] erit (O) poetam] r petam V R 13 λογίζεται — ἐκτετικῶς] sic etiam C; gr. DN; ad oratorem aliquem haec verba spectare in aprico positum est; quo pertinere indagare non potui λ' om. (O) ΕΜΩΝ M ΗΚΤΕΤΙΚΩΣ M ΕΚΤΕΤΙΚΩΣ O osculatur D uel osculatus d 14 criminatur D uel criminatus d innoxium XII

ex innoxius corr. V Verg. Aen. II 377 cf. § 215 ** (II) Rr 15 illapsus (O) Nr hostes pro illapsus in hostes pro illapsus se esse Rr 16 Stat. Theb.

XII 218 XI N 17 post euntem: ΟΡΝΙΤΕ add. in ras. r ΟΓΝΥΤΕ M ΟΓΝΥΤΕ V D ΟΡΝΙΤΕ D G. N; gloss. esse videtur ex ὄρνυτε corruptum, quamquam ὄρνυς potius scribendum erat. 19 gr DN αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς (O) ΑΥΤΟΙΣ ΚΑΙ ΔΥΤΟΙΣ M ΥΠΕΡΕΙΔΗΣ V ΥΠΕΡΕΥΑΝΣ M Ἰπεριδὴς (O) Hyperid. adv. Demosth. or. XVII fr. 3 p. 290 B-S.; cf. Porsoni adversar. p. 128 (p. 112 ed. Lips. a. 1814); inter fragmenta huius orationis Harrisiana non legitur: ad col. eorum XV b p. 350 B-S. (109 B p. 403 Müll.) partem deperditam pertinere censet Boeckhiius act. lii. Halens. a. 1848 II 635 = Neu aufgefundenene Bruchstücke aus Reden des Hyperides p. 36 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ M 20 ΒΟΝΕΙΑΝ R ΒΟΝΕΙΑΝ V ΚΛΑΕΙC R V 21 ὕβριζες] sic libri et edd. inde ab α, ubi hoc fragmentum primum apparet, non ὕβριζεις ΕΛΟΙΔΩΡΟΥ V R ΕΛΑΥΩΡΟΥ M ἀποκαλῶν] sic C (O) ΑΠΟΚΑΛΩΝ V R ΑΠΟΚΑΛΩΝ M

p. 1189 P.

p. 219. 20 K.

'maledico te' et 'tibi'. Cicero pro Deiotaro: Blesamius, inquit, eius enim nomine, optimi viri nec tibi ignoti, maledicebat tibi.

'Λυμάλινεται τῷδε' καὶ 'τόνδε'. Ἡρόδοτος A: λυμαινομένη δὲ 236 τῷ νεκρῷ ἐπέλεγε τοιάδε, καὶ ἐν τρίτῃ: λυμαινομαι αὐτόν. Romanus: 'laedo te' et 'noceo tibi' dicunt et 'te'. Lucanus in III:

Insiluit solo nociturus pondere puppim;

sed magis per ellipsin 'in' praepositio[n]is prolatum est, insiluit puppim pro 'in puppim'.

Isocrates Αἰγινητικῶ: ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἄλλον ἤδιον [10 υἱὸν εἶδεν αὐτῷ μᾶλλον πολὺ pro 'πολὺ μᾶλλον; μάλιστα' καὶ 'πολὺ μάλιστα'. nostri 'multo magis' et 'multo maxime', ut Virgilius in I:

Pygmalion scelere ante alios immanior omnes.

Attici 'μανθάνω τόδε' καὶ 'τοῦδε'. huic simile est illud Terentia- 237 num in eunucho:

1 Cic. pro Deiotaro or. 12, 33 deiotario V deitaro M blaesamif V blaesamius Rr Blesamius hac § bis Cic. Oehlerianus, sed § sq. idem Blesamio inquit VM
2 nomini MND optimi viri cf. § 144 ne VR maledicebant N 3
gr. DN Λυμάλινεται] (O) α ΛΟΙΜΑΙΝΕΤΑΙ VRM ΤΟΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝΔΕ M Herod. hist. I 214 λυμαινομένη] (O) α ΛΟΙΜΑΙΝΟΜΕΝΗ VR ΛΟΙΜΑΙΝΟΜΕΝΗ M 4 ΕΠΕΛΕΓΕ VR τῷδε Herodotus ἐν τρίτῃ:] x ΗΝΤΡΙΠΗ VR ΗΤΡΙΠΕ M ἢ τρίτῃ (O); quo locum referam nescio nisi ad Herod. hist. lib. III 16 οὐκ Ἀμασις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν, ἀλλὰ ἄλλος τῶν τις Αἰγυπτίων, ἔχων τὴν αὐτὴν ἠλικίην Ἀμασι, ᾧ (τῷ Struvius) λυμαινομένοι Πέρσαι ἐδόκειον Ἀμασιν (Ἀμασι al.) λυμάλινεσθαι λυμάλινομαι] (O) Putsch. ΛΟΙΜΑΝΟΜΑΙ VRM cf. adn. lin. praec. αὐτόν] scripsi ΑΥΤΟΥ M ΑΥΤΩΙ vel ΑΥΤΩ VR (O) 5 laedo te, noceo tibi et te. (M) et te om. vid. O Luc. Phars. III 626 cf. lib. X § 51 in *** III R 6 post puppim sqq. — insiluit puppim om. RO 7 ellipsim (RO) elypsium N eclypsium M ppositio[n]is V 9 Isocrates. gr. Νῆϊ D G. ysocrates. Νῆϊ N Isocrat. Aeginet. § 46 p. 393 St. 309 B-S.; de toto h. l. cf. Spengelium l. l. p. 809 sq., cuius sententiam de veterum edd. per locos Graecos auctoritate equidem, ut in praefatione indicavi, probare nequeo ΑΙΓΙΝΗΤΙΚΟΥ M ποίας] (O) α, Isocrates ΤΟΙΑΣ VR ΤΟΥΑΣ M teste Hein. οἰκίας] α ΟΙΚΕΙΑΣ VRMO ἄλλον ἤδιον] scripsi ἄΛΛΟΝ ΙΔΙΟΝ VRC ἄΛΛΟΝ ΙΔΙΟΝ M teste Hein. ἤδιον (O) codd. Isocratis 10 εἶδεν υἱὸν Vrbinas εἶδεν, om. υἱὸν, vell. codd. Isocr. αὐτῷ Isocrates αὐτῷ (O) ΑΙΤΩΙ VR ΑΠΟΥ M post αὐτῷ: κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα add. Isocrates (O) ΜΑΘΟΝ ΠΟΙΑΙ pro ΠΟΙΑΙ ΜΑΛΛΟΝ M μᾶλλον. πολὺ μᾶλλον πολὺ pro πολὺ μᾶλλον O? πολὺ] om. codd. Isocr. ΠΟΑΥ V ΠΟΥ R μάλιστα om. M ΜΑΙΣΤΑ V ΠΟΙΑΙ M 11 Similiter quoque nostri (M) quoque nostri O? ut om. MN Verg. Aen. I 347 12 pigmalion DN scelere] vr escelere R escelere in iscelere corr. V cf. adn. ad lib. XII § 17. cui adde Vahlenum mus. phil. XI 589. XIII 547, in Varronis sat. con. p. 29. 48 sq. 57. 115. 133. 152. 167 Corssenium ūb. Aussprache etc. I, 289; sic sto r lib. VIII § 46 corr. ex lectione pr. m. esto; esciphus cod. Ampel. c. 8, 13 Woelfflin., cui videtur est scyphus inesse; nunc ~ antes i. e. nunc estantes Reg. Voss. mai. Gell. XX 3, 2; est nuque (nuq Reg.) iidem ibid. XX 9, 2 pro sinuque; ad alterum genus, i scil. praefixum, pertinent istud nerimus, istolonis, istoicum vv. ll. ad Gell. XVII 20, 2; 21, 27; XVIII 1, 7; Istilo cod. Periz. Suet. de ill. gr. 3; ispartica v. l. in culcicis v. 399; argentispatio pro arguerent spatio Med. Liv. VIII 18, 8; in spetiosa Med. Tac. ex coll. Baiteri ab exc. d. Aug. I 81; histori, hystori al. pro stoici codd. Quint. inst. or. X 1, 84; ispidi, hispidis (iaspidis Bamb.) pro spiris vv. ll. Plin. n. h. XXXVII 151; de eiusdem Plinii palimps. Paulino, qui utriusque generis exempla praebet, cf. Frid. Monium ed. suae p. XXX, alia congesit Schuchius in horreo illo olim et horrore philologorum XVIII 226 imanior R inmanior MN post omnes in mg. pro immanissimus omnium. Nec mireris virgilium comparatio usum pro superlativo. cum homerus quoque idem fecit in iliados R 13 G. N μανθάνω] (O) α ΜΑΝΕΑΝΩ VRM ἄΛΛΕΒΑΝΟ D ΤΟΑΣ D ΚΑΥ M inter ΤΟΥΑΣ et huic literae ū inserta sunt in

Reviso, quidnam Chaerea hic rerum gerat
pro 'quas res', et Virgilius in XI:

Iustitiane prius mirer belline laborum.
similiter 'insimulo avaritiae, accuso pecuniarum repetundarum' vel 'furti'
vel 'adulterii' et similia. 5

('Sciens' autem quando participium est, accusativo adiungitur; quando
nomen, genetivo, quomodo 'amans, diligens, | patiens, neglegens' et
similia.)

Attici μετ' ἐμοῦ ἔστι τὰ δίκαια. Cicero in III Verrinarum: he-
res erat filia; faciebant omnia cum puella, leges, aequitas, 10
voluntas patris, edicta praetorum.

238 Illi 'μέλλω γράφειν' καὶ 'γράψαι'. *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγη-
σάνδρου κλήρου: ὡς ἐμελλεν ἐπὶ τε τοὺς βωμοὺς εἶναι καὶ νο-
μιζόμενά γε ποιήσειν.* pro hac constructione Romani participio
futuri utuntur cum omni tempore verbi substantivi, ut 'lecturus sum', 15
μέλλω ἀναγινώσκειν; 'lecturus eram' et 'fui' et 'fueram', ἤμελλον ἀναγινώ-
σκειν, 'lecturus ero' vel 'fui', μέλλω ἀναγινώσκεισθαι.

239 Illi 'μέλει μοι ταῦτα' καὶ || 'τούτων'. nos 'curo has res'.
Illi μέχρι ἕως. nos 'usque dum'.

Attici 'μέμφεται σοί' καὶ 'σέ'. similiter nostri 'queror tibi' et 'te'. 20
Iuvenalis in I:

Nec quereris patri nec ter|ram cuspide quassas.

Virgilius in bucolico:

Dum queror et divos, quamquam nil testibus illis
Profeci. 25

V, m. pr. ut vid. *Trentianū N Tar. eun. V 4, 1 1 cherea DN cerea M*
hinc *d 2 Verg. Aen. XI 126 cf. lib. XVII § 102 3 bellique (M) 4*
repetundarum] *d repetundarum D repetundarum reum N 5 vel adulterii] r adulterii*
VRDO simit N 9 G. N Arist. Acharn. v. 661 sq. Τὸ γὰρ ἐν μετ' ἐμοῦ
καὶ τὸ δίκαιον | ἔξόμμαχον ἔσται affert x ΔΙΤΑΙΑ R Cic. or. Verr. II i 41,
104 10 omnia faciebant Cic. Lag. 29 cum pupilla codd. Cic. legis equitas
D legis aequitas codd. Cic. equitas M 11 praetorum] (M) 1, Cicero praeco-
rum VR procorum OD Nr 12 Gr. DN ΛΙΓΙΑC M Lys. de sorte Heges. or.
LV fr. 3 p. 188 sq. B-S. or. LVI fr. 107 p. 273 Müll. cf. § 179 Ἡγησάνδρου
κλήρου: ὡς] (O) Taylorus (orr. VI 17 Rsk.) Krehlius ΕΙΓΗCΑΝΑΡΟΥ ΚΑΗΡΟΥ ΟC M
ΕΙΓΗCΑΝΑΡΟΥ (ex ΕΙΓΗCΑΝΑΡΟΥ corr. V) CΑΗΡΟΥ ΟC VR 13 ΗΜΕΛΛΩΝ M ΒΜΩ-
ΜΟΥC V εἶναι tuetur Spengelius l. l. p. 631 εἶναι Bekkerus fr. Lys. 23 orr. Att.
l p. 403 ed. Berol. καὶ τὰ νομιζόμενα H. Sauppis 14 τκ VR participio] r
participii R 15 futuri om. O? substantivi uerbi (O) substantivi] r supstan-
tivi R 16 μέλλω ἀναγινώσκειν] om. V teste x; equidem nihil h. l. adnotavi
G. N ΜΕΛΛΟ ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕΙΝ D erat et fuit et fuerat. G. N ΗΜΕΛΛΩΝ VR ΗΜΗ-
*ΛΩΝ M ἔμελλον (O) ΗΜΟΛΛΩΝ D *ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕΙΝ (A) Rr AN ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕΙΝ M*
17 ΜΕΛΛΟ D ΜΑΛΩ V μελῶ x ΜΕΛΛΩΝ r ΑΝΑΓΙΝΩCΚΕΑΙ R M ΑΝΑΓΙΝΩCΘΑΙ r ΑΝΑ-
ΓΙΝΩCΘΕΑΙ D 18 G. N ΑΛΗΑΕΙ D ΤΑΙΤΑ M T. ITA D ΤΟΥΤΩΝ V ΤΟ. ΥΤΩΝ
Attici
D curo M 19 G. N ΜΕΧΡΙ ΕΟC d ΜΕΧΡΙ ΘΩC r ΑΛΕΧΡΙΕΟC D dū. ΑΤΤΥ ΜΗΝ
ΦΕΡΑΙΚΟΙΚΑΙCΕ. Dd 20 .G. N ΜΕΜΦΕΤΕ r σοί] ΚΟΙ M queror] r quero R
quero V 21 Iuv. sat. I 2, 130 sq. v. § 150 22 quereris V 23 Verg. ecl.
8, 19 sq. Dum queror, et divos, quamquam nil testibus illis | Profeci, extrema moriens
tamen adloquor hora cf. § 150 24 nil] r m nihil MO nichil VR

p. 1190 P.

p. 222. 23 K.

Ξενοφῶν παιδείας Ζ: τοῖς δὲ θεοῖς οὐδὲν ἂν ἔχοιμεν μέμψασθαι. Μέλιανδρος:

μέμφομαί σοι τοῦθ', ὅτι

Χρηστά με λέγοντα οὐκ εὖ ποιήσειν προσδοκᾷς.

5 Δημοσθένης Φιλιππικοῖς, Ὀλυνθιακῶ τρίτῳ: καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν.

Attici 'μεθ' ἡμέραν' καὶ 'ἡμέραν' ponunt per se et νύκτωρ καὶ ἡμέ- 240 ραν. Aristophanes:

οὔτε νύκτωρ παύεται

10 Οὔθ' ἡμέραν.

nostri quoque frequenter huiuscemodi utuntur constructionibus: 'noctu et die; interdiu et nocte'. Virgilius in I:

noctem non amplius unam

Falle dolo.

15 idem in eodem:

una cum gente tot annos

Bella gero.

'Habere' pro 'esse'. Δημοσθένης κατ' Αἰσχίνου ὑπὲρ τῆς παραπρεσβείας: μηδενὶ ὑμῶν εὐσεβῶς ἔχειν ἀποψηφίσασθαι αὐ- 20 τοῦ. Terentius in Phormione:

† Bene tibi | se habent principia.

Attici μικρὸν ἢ μέγαν. nos 'plus minusve'. et huic simile Teren- 241 tius in Andria:

Quo iure quaque iniuria.

25 Ἢλι 'μνησθῆναι τοῦδε' καὶ 'τόδε'. Ὀμηρος:

Μνήσεο πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεύ.

1 ΞΕΝΟΦΩ. G. Aristophanes. G. Nῆ N ḠR. Aristophanes. ḠR. Nῆ D Xenoph. Cyropaed. VII 5, 42 ΠΑΙΔΙΑΣ VRM δέ] μὲν Xenophon ΕΒΟΙC m ΕΒΟΥC r ἂν ἔχοιμεν] x cum Xenoph. ΑΝΕΚΟΙΜΗΝ VRO ΑΝΕΚΟΥΜΗΝ M ΜΗΜΨΑΣΘΑΙ M 2 Menandri inc. fab. fr. CLXXXVI com. Gr. fr. IV p. 275 sq., p. 1002 ed. min. Mein. 3 ΜΕΜΨΩΜΑΙ M ΜΕΜΨΟΜΑ R ΤΟΥC M εἶτι et deinde σὺν' εὖ ποιή- σειν Scaliger teste x 4 ΜΗ M ΛΕΓΩΝΤΑ M εὖ ποιήσειν] Scaliger v. lin. 3, Benileius ΕΥΠΟΙΗCΕΝ VRM ἐπόησεν (O) 5 Demosth. or. Olynth. III § 36 p. 38 R. p. 515 B-S. ΟΛΥΝΘΙΑΚΩΙ R ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ M 6 ΔΕΩΝΤΩΝ M ὑμῶν] (O) α ὕΜΟΝ VRM ἡμῶν Demosth. Tal. 7 ΜΗΘ ΕΜΕΡΑΝ M καὶ ἡμέραν] om. (M) ΚΑΙΝ- ΜΕΡΑΝ V ΗΥΚΤΩΡ M ΗΜΗΡΑΝ M 8 Aristoph. inc. fab. fr. XC Bgk. fr. com. Gr. II 1197 sq., p. 341 ed. min. Mein. 9 ΠΑΥΕΤΑΙ R 10 Οὔθ'] (M) ΟΥΤΕ VRO ΗΜΗΡΑΝ M ΝΜΕΡΑΝ V 12 et noctē r Verg. Aen. I 683 sq. 13 εὖ noc- tem Med. 15 Verg. Aen. I 47 sq. 18 esse] v esse V ḠR. DN ΔΗΜΟΣΤΕ- ΝΗC M Demosth. de falsa legat. or. § 212 p. 407 R. p. 630 B-S. ΚΑΤΑ (MO) 19 μηδενὶ νῦν ὑμῶν Demosthenis codd. plerique; νῦν cum Prisciano om. August. A et Bekkeriani Φκρστ ὕΜΟΝ VR ΑΠΟΨΗΦΙΟCΘΑΙ M 20 Ter. Phorm. II 3, 82 phomione V 21 Bene habent tibi principia Bem. Bas. 22 Attici] v attici V .G. N ΜΙΚΡΟΝ ΕΜΗΡΑΝ d ΜΙΚΡΟΛΛΗCΑΝ D ΜΕΓΑΝ Rr huic] in ras. r h. V et ante lituram ut vid. R Ter. Andr. I 3, 9 24 quaque] sic etiam Bas. quae (M) 25 Illi ΜΗΝCΕΝ ΝΑΥΤΟΥ. ΔΗΚΑΙ ΤΟΑΗ. homerūs gr. Similiter D Illi. G. Similiter N ΜΗΝCΘΝΑΙ VR ΜΗΝCΘΝΑΙ r ΜΗΝCΘΝΑΙ M ΚΑΙ ΤΩC M Hom. Il. XXIII 486 cf. § 160 26 Μνήσεο] sic etiam 'Scal. marg.', Apollonius sophista s. v. σοῖο p. 143, 30 Bk., ubi editur μνήσαιο: at μνήσεο tacite emendata lectione inde ex- citavit Bekkerus ad Il. l. i. ΜΗΝCΕΟ M μνήσαι § 160 cum Hom. ΔΝΙΑΛΗΥ M ΔΚΛΑΕΥ V

p. 1190. 91 P.

p. 323. 24 K.

Δημοσθένης Φιλίππικῶ: κάλπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικούοντας μεμνήσθαι. similiter nostri. Virgilius in IIII:

nec meminisse pigebit Elissae.

idem in bucolico:

numeros memini, si verba tenerem.

'admoneo te illius' et 'illum'. Sallustius: sed quoniam tanti viri nos tempus admonuit. Virgilius in X:

Lucagus ut pronus pendens in verbera telo.

Admonuit biugos.

242 Illi μονονοχλ. similiter Terentius in Phormione:

is senem per epistolam

Pellexit modo non montes auri pollicens.

Attici multa per ellipsin proferunt vel pleonasmon. Φερεκράτης ἐν Χείρωσιν:

Νῦν δ' ἄρτι μοι τὸ γῆρας ἐντλήθησι νοῦν.

nostri quoque 'nunc nuper'. Ξάλνει κατὰ τοῦ νότου πολλάς, deest πληγὰς, quomodo Terentius in eunucho:

Plurima salute Parmenonem,

Summum suum, impertit Gnatho,

deest enim 'amicum'. idem in eodem:

Egone illam, quae illum, quae me quae non!

243 Φερεκράτης κραπατάλλοις:

"Ὡς τοι κακὸν ὄξει †ΤΑΝΑΜΗΑΥΝ ἀλλὰ γλυκῷ.

1 Demosth. or. Philipp. II § 30 p. 73 R. p. 525 B-S. ΔΑΙΚΟΙΝΤΑC ΜΕΜΝΕC-
 ΝΑΙ M 2 Verg. Aen. IIII 335 cf. § 160 UI D UII d IV Aeneidos (M) 3
 elisse MD Elisae (O) 4 Verg. ecl. 9, 45 5 me[mini]asi (s) V 6 illius] illi V
 Sall. Iug. 95, 2 sed quoniam nos tanti viri res admonuit (sic Sall. codd.
 plerique et optimi; a duobus abest nos, in paucis aliis locum mutat: tanti viri nos cum
 Prisc. Cortii Berger.); Cat. 5, 9, quem l. merito contulit x, quoniam de moribus
 civitatis tempus admonuit post Sallustius (al. salustius) in I add. DN in VR,
 in del. r 7 nos om. (M) Verg. Aen. X 586 sq. 8 Lucagus] r Lucanus
 VR ut inpronus V 9 Admonuit] r ammonuit VRD biugos] r cum codd.
 Verg., nisi quod literae ing liturae superpositae esse videntur in Rom. bis iugos N
 sibi iugos VRM 10 G. N ΜΟΝΟΝΟΥΝΧΙ Dr ΜΟΥΝΧΙ d ΝΟΥΝΟΥΧΙ M Terentius
 om. V Ter. Phorm. I 2, 17 sq. 11 epistolam] sic etiam B m. pr. lib. X § 3
 ubi cf. v. l. epistolas Bemb. epistulas Bas. 13 multi D ellipsim NΘ eclipsin r
 eclipsim M pleonasmum (MO) ΦΕΡΕ. G. N. ἄν. D Pherecrat. Chironis (nam
 alibi non vocatur Chirones, qui titulus ad Cratini aliquam pertinet comoediam) fr. VII
 a Stobaeo in floril. CXVI 12 a (t. IIII p. 79 Mein. cf. eund. com. Gr. I p. 78) sub
 sola Φερεκράτους inscriptione servati v. G: com. Gr. fr. II 338 sq. (cf. H. Iacobium
 t. V p. LVII), p. 119 ed. min. Mein. 14 Χείρωσι x ΧΕΙΡΟΣΙΝ VRM Χείρωσι (O)
 16 G. N: locum ad Demosth. de falsa legat. or. § 197 p. 403 R. p. 629 B-S.
 spectare et x vidit et Spengelius l. l. p. 639 Ξάλνει] sic C (O) Putschius ΞΕΝΙ
 VRMD νότου (O) Putschius ΝΟΥΤΟΥ VRM ΕΟΥΤΟΥ D de. est V πληγὰς] scripsi
 ΠΑΡΓΑC sup. lín. add. r plagas R rell. 17 comodo d Ter. eun. II 2, 39 sq. cf.
 lib. VIII § 32 enucho V 18 Parmenonem] r parme nomen VR 19 impertit d
 imperti D gnato DN natho Rr gnotho O 20 Ter. eun. I 1, 20 21 quae non
 om. D que non sup. lín. add. d 22 G. DN Pherecrat. κραπατάλλων (cf. H.
 Iacobium suppl. add. ad Meinekium vol. V p. XIII) fr. XIV com. Gr. fr. II 292 sq.,
 p. 104 ed. min. Mein. 23 ΚΡΑΠΑΤΑΛΛΟΙC ubi vis fere fontes fragmentorum et sic
 VRMO, ut ipse Priscianus hunc titulum itidem scriptum invenerit; ΚραπατάλλοιC C
 οὐστ' οὐ κακὸν ὄξει θαύματι γ' ἀλλὰ γλυκῷ coní. Dobraeus ad Aristoph. Plut. 1021

p. 1191 P.

p. 224. 25 K.

Terentius in adelphis:

olet unguenta de meo.

Iuvenalis in I:

olebit

5 Lanternam.

‘Οἰδὰ τινὰς ποιῶντας’ ἢ ‘ποιήσαντας τότε’ καὶ ‘οἰδὰ τινὰς ποιεῖν’ ἢ ‘πεποιημένοι τόδε’. Ξενοφῶν ἀπομνημονευμάτων Δ: οἰδὰς δὲ τινὰς ἄλλα ποιεῖν ἢ ἄ οἴονται δεῖν; Terentius in adelphis:

video sapere, intellegere, in loco

10 Vereri, inter se amare.

244

Ξενοφῶν: τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους οὕτως αὐτοὶ πελασταὶ ἄκνον. hinc Romani ‘piget’ accusativo et genetivo coniungunt: ‘piget me hostium’. ejusdem constructionis sunt ‘pudet, taedet, paenitet, miseret’. inveniuntur tamen etiam accusativis solis coniuncta. Terentius in adelphis:

15 Non te haec pudent?
idem:

Ei mihi!

ut nihil pudet.

? (οὐδένα κίνδυνον ἴδιον οὐδὲ ὀκνήσας οὐδὲ ὑπολογισάμενος.)

20 Attici dicunt θαρρῶ αὐτοὺς et αὐτοῖς. similiter nostri. Statius in II Thebaidos:

Terrigenas confisus avos.

Iuvenalis in III:

Fidimus eloquio? Ciceroni nemo ducentos

Nunc dederit nummos, nisi fulserit anulus ingens.

‘Latet haud dubie aliud quid’ Meinekus ed. mai. p. 293 ὧς τοι κακὸν ὄξει τάμ’ ἢ γ’ ἄλλὰ γλυκὺ praeter levidensia quaedam scribendi rationis et distinctionis discrimina (O) Putsch. Krehl. x ὄξει] sic, non οξει, M ΤΑΝΑΜΗΛΥΝ] sic RM teste Heinio ΤΑΝΑΜΕΛΥΝ V 1 Ter. adelph. I 2, 37 2 unguentum O 3 Iuv. sat. I 5, 87 sq. 5 Lanternam] sic Iuv. Pith. al. lanternam (ii) R lanternam D laternam (MO) N cum Iuv. codd. plerisque 6 G. N; sine lac. nota Graeca h. l. om. D ποισαντας in ποισαντας corr. V ποισαντας RM 7 Ξενοφον RV Xenoph. memorab. III 6, 6 ΑΠΗΜΟΝΕΥΜΑΤΟΝ R 8 ἢ ἄ οἴονται] ΝΑΔΙΟΝΤΑΙ M Ter. adelph. V 3, 41 sq. cf. § 40 9 sapere D loco] d loci D 10 amare zeuo. GR. Hinc D amare. G. Hinc N 11 Ξενοφον VR Xenoph. Hell. III 4, 16 τοὺς] r τοις R τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους] sic etiam C τοῖς μὲν Λακεδαιμονίους (O) μὲν] μέντοι Xenophon ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΥΣ R ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΥΣ V 12 ἄκνον] (O) α κκνον M κκνοιον VR ἔδεδίεσαν libri Xenophontei (ἔδεδίον I G. Schneiderus) genituo et accusatio (O) 13 paenitet om. O 14 Ter. adelph. III 7, 35 sq. 16 haec om. O 17 Ter. Phorm. III 3, 39 cf. § 211 18 nichil N putet M pudet, G. Similiter N 19 οὐδένα — ὑπολογισάμενος] ex O, a quo haec supra lin. 11 post ἄκνον, quo transtulit Krehlius, abesse adnotatum est, h. l. nihil affertur a Presselio, eodem sphalmate arbitror, quo de V nihil equidem enotavi GR. D; extant etiam in C: Demosthenis verba ex or. de cor. § 197 p. 294 R. 596 B-S. οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ’ ὑπολογισάμενος et x agnovit et Spengelius l. l. p. 650. refinxit x οἰαενα RM κίνδυνον] ΔΙΟΝ RM ΟΚΝΗ- CΑCΑC R ΟΚΝΕCΑCΑC M ΥΠΟΛΟΓΗCΑΜΕΝΟC R ΥΠΟΛΟΓΗCΑΜΕΝΟC M ΑΠΟΛΟΓΗCΑΜΕΝΟC V teste x 20 ΒΑΡΡΑΥ D αὐτοὺς et] M ΑΥΤΟΥCΕΤ R ΑΥΤΟΥΕΤ V ΥΤΟΙC ΕΤ D αὐτοὺς καὶ (O) ΑΙΤΟΙC VR ΑΤΟΙC D Stat. Theb. II 573 cf. § 223 in II] (O) Krehl. in VRMDN II α 22 Terrigenos D avos] n auobis N 23 Iuv. sat. III 7, 139 sq. 24 Fidimus eloquio?] sic Iuvenalis Pith. et Putean. ut redeant veteres rell. codd. Iuv. Cicero. NI. Nemo D 25 numos (MO) anulus] r anul-

Virgilius etiam dativo coniunxit in XI:

dum Troja | temptat

Castra fugae fidens et caelum territat armis.

idem in IX:

et fidere nocti.)

- 245 Attici dicunt ὀλλγον πρότερον et ὀλλγῳ πρότερον. nos quoque 'ante paulum' et 'paulo ante', quomodo et 'post paulum' et 'paulo post'. Πλάτων Μένωνι: οὐκοῦν τούτων ἕκαστον ὀλλγον πρότερον μόριον ἀρετῆς ἔφαμεν εἶναι. Ἰσοκράτης πανηγυρικῶ: ἐπὶ δὲ τῶν μεγίστων τὸν αὐτὸν τρόπον, ὄνπερ ὀλλγῳ πρότερον, πει-
ράσομαι καὶ περὶ τούτων διελεθεῖν. Cicero in I invectivarum: et voces paulo ante exaudire potuisti. similiter Attici 'ὀλλγῳ ὕστερον' καὶ 'ὀλλγον ὕστερον', quomodo et nos. Πλάτων ἐν Εὐθύδημῳ: ὀλλγῳ ὕστερον εἰσέρχεσθον τούτω. Horatius:

Illam: 'pos paulum, sed multo'.

- 246 Attici ὀλλγας ἡμέρας pro ἐν ὀλλγαις ἡμέραις. similiter nos. Aristophanes γῆρας:

Σὺ δ' οὐκ ἐγγῆμος; - Νῆ Δί' ὀλλγας ἡμέρας.

Virgilius in I:

una cum gente tot annos

Bella gero.

i|dem in eodem: |

Tu faciem illius noctem non amplius unam

Falle dolo.

Ius R annulus (MO) cum plerisque codd. Iuv. 1 Verg. Aen. XI 350 sq. con-
iunxit VN 3 fuge M et — armis om. O celum M 4 Verg. Aen. VIII
378 VIII. DN 6 gr. DN ολιγον VR προτερον VR προτηρον M
& VR καὶ (O) ante paululum N 8 Πλάτων — διελεθεῖν sine nota om. N
gr. D Plat. Men. c. 12 p. 79 A St. ουκαουν Vv προτερων M 9 Ἰσο-
κράτης] (O) Putsch. κωκρατης VRM Isocrates α Isocr. panegyrr. § 66 p. 54 St.
170 B-S. ΠΑΝΕΓΥΡΙΚΩ M 10 μεγίστων στάς in or. de antidosi § 59, ubi haec pane-
gyrici pars inserta legitur, Isocr. Vat. alter (A Bekk.) et Ambros. τὸν αὐτὸν] α
TON ΑΥΤΩΝ VR ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ M κατὰ τὸν (O) Krehl. 11 ΔΙΕΛΕΘΕΙΝ MR Cic. in
Cat. or. I 8, 21 II Mr 12 exaudire] r exaudiri R Attici. G. Quomodo et
nos. Platon. hof. N Attici. gr. Quomodo et nos. gr. horati D ολιγ*ω* υικτερον &
ολιγον υικτερον R ολιγωικτερον και ολιγων ιικτερον M ολιγωικτερον rell., om. V
13 ΠΛΑΤΩΝ VR Plat. Euthyd. 2, 5 p. 272 E St. ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ M ΕΥΘΥΔΗ-
ΜΩΙ VR 14 ΟΛΙΓΩΙ VR oratius M Hor. serm. I 2, 120 15 Illa Hor.
Bern. 363 pos] V post rell. cum cod. Hor. paulum] paullum 'quaedam an-
tiqua exemplaria' Lambiniana paulo codd. Hor. tantum non omnes set V multo]
pluris Horatius 16 Attici. gr. Similiter DN aristophanes R G. N Ari-
stoph. γῆρας fr. IX Bgk. fr. com. Gr. II 998 sq., p. 250 ed. min. Mein. 17 ΓΗ-
ΡΑΥ MD 18 Σὺ δ' οὐκ ἐγγῆμος] sic ante C. F. Hermannum a Th. Bergkio laudatum
ipsumque Bergkium M. Hauptius in scheda ms. olim cum Lindemanno ab eo communi-
cata, quam ab Henr. Kellio accepi; συ λουκεγημιωυ VRM соу доикεжимой D Σὺ δ'
οὐκ ἐμ' ἡγοῦ; Suevernium l. cum maxime laudando p. 10 σὺ δ' οὐκ ἡγγ' μ' οὐν
δῆ (O) 'οὐκ' ἡγγμ' οὐν| δη. νῆ δι' leg.' sic Scaliger teste x νῆ Δί' post Sca-
ligerum olim Meinekium assecutus est, post Meinekium Suevernium ἂδ. Aristophanes
Drama benannt das Alter (Berol. 1827) p. 9 HAH VRM NAN D ΟΛΙΓΑC ΕΜΕΡΑC
D ΚΜΕΡΑC M 19 Verg. Aen. I 47 sq. 21 balla N 22 Verg. Aen. I 683 sq.

p. 1192 P.

p. 227. 28 K.

idem in III Aeneidos:

Tres adeo incertos caeca caligine soles

Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

‘Ὀλλῖγον εἰς χιλλους’ ἀντὶ τοῦ ‘παρ’ Ὀλλῖγον χιλλους’. nos ‘paulo minus mille’. Θουκυκλίδης Δ: ἱππῆς δὲ οἱ πάντες ἠκολούθουν Μακεδόνων σὺν Χαλκιδεῦσιν Ὀλλῖγου εἰς χιλλους.

‘Ὀλλῖγον δεῖ’ καὶ ‘Ὀλλῖγον δεῖν’ ἀντὶ τοῦ ‘σχεδόν’. ‘Ὀλλῖγου ἐπελαθό- 247
μην ὃ βουλόμην εἰπεῖν’ ἀντὶ τοῦ ‘Ὀλλῖγου δεῖ’. Terentius in Andria:
Sosia,

10 Adesdum, paucis te volo.

Attici ‘Ὀλύμπια’ καὶ ‘Ὀλυμπιοῖς ἐνικά’. Iuvenalis in II:

fidibus promittere,

et Terentius in eunucho:

fidibus scire.

15 (Horatius de arte poetica:

qui Pythia cantat |

Tibicen.)

Attici ὄμνυμι θεούς. Virgilius in VI:

Di cuius iurare timent et fallere numen.

20 idem in eodem:

maria aspera iuro.

nec mirum, cum etiam passivum habeat. unde Lucanus in V:

Et laetae iurantur aves bubone sinistro.

‘Ὀμηρος: |

‘Ἄγρει μάν, νῦν μοι ὄμοσον Στυγὸς ἄατον ὕδαρ,

1 Verg. Aen. III 203 sq. cf. lib. VII § 84 2 Tris N incerto R incertas
r ceca MN coeca (VO) soles] vrm solces VR sulces ut vid. M sydere N
4 gr. DN 5 mille] r mile R(MO) Gr. DN ΘΟΥΚΥΚΛΙΔΗΣ M Thuc. hist.
III 124 ἱππεῖς codd. Thuc. plerique ΔΕ ΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΗΚΟΛΟΥΘΟΥΝ Μ 6 ξὺν
(O) et sic codd. Thuc. vocc. post Ὀλλῖγον sqq. usque ad alterum Ὀλλῖγον: εἰς χιλλους.
‘Ὀλλῖγον δεῖ καὶ om. M ἐς libri Thuc. ΧΕΙΛΙΟΥΣ V (ΧΕΙΛΙΟΥΣ V teste x)
7 Ὀλλῖγον — εἰπεῖν] cf. Plat. reip. VIII p. 563 B St. Ὀλλῖγον ἐπελαθόμεθ’ εἰ-
πεῖν ἐπελαθόμεν. Protag. p. 310 C καὶ δῆτα μέλλων σοι φράζειν, οἱ διαωξόμεν αὐ-
τόν, ὑπό τινας ἄλλων ἐπελαθόμεν ΕΠΕΛΑΘΟΜΗΝ Μ ΕΠΕΛΑΘΟΜΗΝ Ο 8 ΕΒΟΥ-
ΛΩΜΗΝ Ο ΠΕΙΠΕΙΝ Μ ΔΕΙΝ ΜΟ Ter. Andr. I 1, 1 sq. 9 Sosia Ades-
dum] r sosisadesdum R 10 ades. dum D ades cum d 11 Attici om. (M)
vocc. ab Attici usque ad sq. Attici: Ὀλύμπια — Tibicen om. V Ὀλύμπια καὶ
Ὀλυμπιοῖς ἐνικά] sic etiam CG. N ΟΛΙΜΠΙΑ ΚΑΙ ΟΛΙΜΠΙΟΙΣ R ΛΙΜΠΙΑ ΚΑΙ ΟΛΙΜ-
ΠΙΟΙΣ D Iuv. sat. II 6, 388 13 Ter. eun. I 2, 53 15 Horatius — Tibicen in
mg. add. r, om. R rell. Hor. art. poet. v. 414 sq. 16 cantat] Horatius can-
tabat r 18 ὄμνυμι θεούς] sic etiam C OMNIMI ΘΕΟΥΣ V OMNIMI ΘΕΟΙΣ D OMNIMI ΘΕΟΥΣ
D. G. N Verg. Aen. VI 324 VI ex VII corr. D 19 Dii DN iurare]
orare M numen] vr numem V nument R 20 Verg. Aen. VI 351 21 aspera]
d aspero D iuro] duro Rom. 22 Luc. Phars. V 396 23 laete VRD letę N
bubones inhistro D 24 Homerus .G. Idem in misogynio .G. ter. N homerus gr.
terentius D Homerus Ἰλιάδος Ε’ Ο? Hom. Il. XIII 271. 275 25 ΑΓΡΪ VR
‘Ἄγρει νῦν (δῆ Et. M. p. 1, 21 Syll.) μοι ὄμοσον ἄατον Στυγὸς ὕδαρ (O)
edd. inde ab α (om. priores; ἄατον αβ) cum tradita Hom. lectione, quam etiam cod.
Ven. et Eustathius p. 984, 51 sq. exhibent et cuius vestigia schol. ad h. l. servant
sine v. l. indicio Ἄγρει μάν desumptum est ex Il. V 765, quem v. vice versa ex
versu nostro interpolavit Apollon. lex. Hom. s. v. ἄγρει p. 6, 20 Bk. ΟΜΟCCON (?)

Ἡ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων.

Menander:

Γλυκέρα, τί κλάεις; ὀμνύω σοι τὸν Δία
τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, φιλάτη,
Ὁμωμοκῶς καὶ πρότερον ἤδη πολλάκις.

idem in misogyno:

ὄμνυμι σοι τὸν Ἥλιον,
Ἡ μὴν ἀπολείπειν σοι γραφὴν κακώσεως.

248

(Terentius in Phormione:

en umquam iniuriarum audisti mihi scriptam di-
cam?

et Lucanus in VI:

Effera damnarat nimiae pietatis Erichtho.)

Attici ὅμοια τοῖς ἐτ ὅμοια τῶν. Θουκυδίδης Ζ: τὸ δὲ γένος τὸ τῶν
Θρακῶν ὅμοια τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ, ἐν ᾧ ἂν θαρσῆση, 15
φονικώτατόν ἐστιν. Virgilius in bucolico:

Vrbem, quam dicunt Romam, Meliboee, putavi
Stultus ego huic nostrae similem.

Terentius in eunucho:

Quid tibi ego multa dicam? domini †similis es.

20

249

Attici ὅμοιός ἐστι λόγος καὶ πρότερον ἂντι τοῦ ὄϊος καὶ πρότερον.

CTYFOC AATON M 1 μοι (O) 2 Menander M Manander m Μένανδρος (O) Me-
nandri inc. fab. fr. XLVI com. Gr. fr. IV 248, p. 981 ed. min. Mein. 3 Γλυκέρα] (O) α
ΓΛΥΚΕΡΑ V ΓΑΛΥΚΕΡΑ R ΓΑΛΥΚΕΡΑ M ΚΑΕΙC V ΚΑΕΙC R κλάεις (O) ΟΜΝΙΩ-
CΩI M 4 ΟΛΙΜΠΙΟΝ M ΚΑ V 5 versum tertium Glycerae tribuit G. A. Hir-
schigius annot. crit. in comicos etc. p. 26 cf. H. Iacobum suppl. add. ad Meine-
kii com. Gr. vol. V p. CCLXXIII ΟΜΩΜΟΚΩC M ΠΡΟΤΕΡΩΝ M ΠΡΩΤΩΝ O
ΗΔΕ M 6 Menandri misogyni fr. VI l. l. IV 166, p. 930 ed. min. Mein. Idem
immosogyno M misogyni] libri misogynē § 251. 305 Misogyne tacite Meinekii
7 ΟΜΝΙΜΥ CΟΥ M ΗΛΙΩΝΝΗΝΑ ΠΟΙCΕΙΝ M 8 μὲν (O) ἀποίσειν] sic
VR, ex M restituit Spengelius l. l. p. 617, recepit Meinekii, calculum adiciēte Co-
beto mnemos. VII 186 ποιήσειν C(O) ἐποίησεν vel μ' ἐποίησεν Marklandus ad Eur.
Suppl. v. 1192, x; ἐπιθήσειν Porsonus advers. p. 293 (p. 259 ed. Lips. a 1814)
ΤΡΑΦΗΝ VR κακώσεως] sic, non ΚΑΚΑCΕΩC, M in extremorum verborum Me-
nandrearum comparationem corollarii loco addita sunt exempla et Terentianum et Lu-
cunianum, quod moneo propter Cortii ad Luc. Phars. l. cummaxime laudando adno-
tationem. is enim pro ἡ μὴν supra Idem aut simile vocabulum flagitat, cum librarii duo
diversarum dictionum exempla in unum contraxerint 9 Ter. Phorm. II 2, 15
10 en] sic m. pr., men m. satis ant. corr. Bemb. enunquā R eunquā ex enūnquā
corr. V enūquam D audisti] sic etiam Bemb. Bas. audisti* (s) R audisti (M)
12 Luc. Phars. VI 508 13 Effera ex E+effera corr. Voss. A Effera damna-
rat] r efferadam narrat VR dāpnarat N miuime Voss. A erechtho V erichtho
n cum Voss. A erichtho (O) erictho Voss. B erichtho N erechtho D erectho M 14 GR.
DN et] & V καὶ C ΤΟΝ M ΕΟΥΚΥΔΙΑΔΗC VR Thuc. VII 29 τὸ δὲ]
ΔΕ ΤΟ (sic teste Sp. p. 648, ΔΕ solum adn. Hein.) M τὸ γὰρ Thucydides τὸ ante
τῶν om. M cum Thuc. Vat. 126 15 ΘΡΑΚΟΝ M θαρσῆση] Thucydides, α (nisi
quod θαρσῆση α) ΘΑΡCΗΝ M ΘΑΡCΗΝ VR cum schol. Thuc. et sic apud Prisc. scriben-
dum esse censuissem, nisi M paulo propius ad θαρσῆση accederet ΘΑΡCΕΙ CO Θρα-
σῆση et θαρσῆ vu. II. op. Thuc. 16 ΦΩΝΙΚΩΤΑΤΩΝ ΗCΤΙΝ M Verg. ecl. 1, 20 sq.
17 meliboe N Meliboee putavi] r meliboe eputavi VR 19 Ter. eun. III 2,
43 v. § 26 20 es] R est vel ē VMODN 21 Attici. GR. Simile D Attici. Simile
Graecorum nota om. N καὶ om. M ἂντι τοῦ οἴος καὶ πρότερον om. M

p. 1192. 93 P.

p. 228. 29 K.

Πλάτων Κρίτωνι: ἀλλ', ὃ θαυμάσιε, οὗτός τε ὁ λόγος, ὃν διελήλυθαμεν, ξμοιγε δοκεῖ ἔτι ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον ἀντι τοῦ ὅλος πρότερον'. simile est illud Virgilianum:

O socii, neque enim ignari sumus ante malorum,
5 id est 'illorum, quae pertulimus mala'. et nota, quod ex huiuscemodi structura Graeca frequenter Latini 'ac' et 'atque' in significatione simili- tudinis accipiunt, ut 'si[m]ilis est haec oratio atque ante'. Virgilius in III Aeneidos:

Haud secus ac iussi faciunt.

10 Terentius in Andria:

Ita tunc discedo ab illo, ut qui se filiam

Neget daturum,

id est 'ut ab huiuscemodi homine, qualis est, qui filiam negat'. 'facio atque ante feci' pro 'sicut feci'.

15 Attici 'ὃν τρόπον' καὶ 'ὃ τρόπον' καὶ 'ἐξ οὗ τρόπου', καὶ 'καθ' ὃν τρόπον'. nos 'quem ad modum' et 'quo modo'.

"Ὀνασθαι τοῦδε' καὶ 'τόδε' καὶ 'ἀπὸ τοῦδε'. Πλάτων Χαρμίδη: ὑπὲρ δὲ σοῶ, ἦν δ' ἐγώ, ὃ Χαρμίδη, πάνυ ἀγανακτῶ, εἰ σὺ, τοιοῦτος ὢν τὴν ιδέαυ καὶ πρὸς τούτῳ τὴν ψυχὴν σωφρονέ-
20 στατος, μηδὲν ὀνήσει ἀπὸ ταύτης τῆς σωφροσύνης. Virgilius in VII:

fruiturque deorum

Colloquio.

Iuvenalis in I:

25 Exul ab octava Marius bibit et fruitur dis

Iratis, at tu, victrix provincia, ploras?

similiter 'potior illius rei' et 'illa re' et 'illam rem'. Cicero invec- 251
tivarum II: rerum potiri volunt. Terentius in adelphis:

1 Plat. Criton. c. 8 p. 48 B. St. ΚΡΙΤΩΝΙ Μ ΘΑΥΜΑΚΚΙΕ Μ ΤΕ Ο] (O) pars
codd. Plat. γε ὁ αλ. το VRM ΔΙΕΛΗΛΥΘΑΜΗΝ Μ 2 ἐτι ὅμοιος] sic VRMO cum
Bekkeri codd. ΠΥΔ: ex ἐΠΟΜΟΙΟΣ, quod ex V adnotarat, restituit α; ὅμοιος vel ἀνόμοιος
libri-Plat. rell. ΕΙΝΑ Μ τῷ καὶ πρότερον et τῷ πρότερον et τῷ προτιῶν et
καὶ πρότερος et καὶ ὁ πρότερος codd. Plat. vu. ll. 3 Verg. Aen. I 198 (sic etiam
Fr., def. Pal.) 4 scii N 5 ex om. M 6 similitudinis] r similitudini R
7 Verg. Aen. III 236 9 aut V cf. lib. XVI § 2 acius si V 10 Ter.
Andr. I 1, 121 sq. tum N ac sic et Terentius et Priscianus lib. XVII § 32. 162
11 filiam Neget] α cum Terentio et lib. XVII ll. ll. neget filiam Nd negat filiam VRMD
neget filia O 13 neget RDN 14 pro sicut ante feci MODNr 15 Attici. gr.
Nos. D .G. Attici. Nos N τρόπον uelut καὶ O καθ'] v κε V καε M 16
τοπον VR quem ad modum] r quemammodum VR 17 gr. DN ΟΝΑΣΘΑΙ Μ
ΟΝΑΣΘΑΓΙΟΥΔΕ V ΠΛΑΤΩΝ Μ Plat. Charmid. 23, 51 p. 175 D St. 18
σοῦ] (O) α cum Platone τοι VM ΤΟΥΔΕΤΟΝ R δ'] δὲ (MO) ΕΓΩ R 19 ΤΟΥ-
ΟΥΤΟΣ Μ ΕΙΔΕΑΝ VR ΗΙΔΕΑΝ Μ ΩΝΦΡΩΒΕΣΤΑΤΟΣ Μ ΩΝΦΡΩΝΟΝΟΤΑΤΟΣ V ΩΝ-
ΦΡΕΣΤΑΤΟΣ R ὀνήσει] sic Bekkeri G, Stallbaumius, Turicenses, C. F. Hermannus
ὀνήση libri Platonici tantum non omnes ΩΦΡΩΣΙΝΗC Μ Verg. Aen. VII 90 sq.
24 Iuv. sat. I 1, 49 sq. 25 bibit] Iuvenalis, I uiuit mei omnes diis DNr
16 iratis] alienis O at tu] r actu R provincia] r prouintia R plores D
27 Cic. in Cat. or. II 9, 19 in II inuectiarum (O) 28 Ter. ad. V 4, 17 cf.
§ 163

ille alter sine labore patria potitur commoda.
idem in eodem:

miseriam omnem ego capio, hic potitur gaudia.
Sallustius in Iugurthino: priusquam legatos conveniret, Adherbalis potiretur. Virgilius in I:

Egressi optata potiuntur Troes harena.

Ἰλλί 'ὄσημέραι' καὶ 'ὄσαι ἡμέραι'. Ἐπειδείης Ἀηλιακῶ: ἐνταυθοῖ θύεται τῶ Ἀπόλλωνι ὄσημέραι καὶ μερὶς αὐτῶ καὶ δεῖπνον παρατίθεται. hinc Romani 'cotidie' vel 'quotidie' pro 'quot dies', et | 'quotannis' pro 'quotquot eunt anni'.

Attici ὄσῳ χρόνῳ. Μένανδρος μισογύνη:

† Χαῖρ', ὦ Γλυκέρα. - Καὶ σύ. - Πολλοστῶ χρόνῳ Ὀρῶ σε.

nos 'longo tempore'.

252 Ὀσφραῖται τοῦδε' καὶ 'τόδε'. Εὐπολις αἰξίλν:

Προσένεγκέ μοι ἐγγὺς τὸ στόμα, ὄσφρῆσθαι τὸ σόν.

nos quoque 'olfacio illam rem'. Terentius in adelphis:

Sinerem illum? ac non sex totis mensibus

Prius olfecissem, quam ille quicquam coeperit?

'odoror' quoque accusativo coniungitur. Lucanus in VII:

1 ἔι ἵne Vv labore] R m. alt. corr. laborare R patria] R m. alt. paria

VRMD patria uel paria d 2 idem om. M Ter. ad. V 4, 22 3 com-
dia

1**** Bem. 4 Sall. Iug. 25, 10 et adherbalis V Adherbalis] sic etiam praeter plerosque codd. Sall. Serv. ad Verg. Aen. III 278 Adherbale et Adherbalem, ut varias nominis scribendi rationes (cf. § 212) omittam, vv. II. codd. Sall. aderbalis D 5 Verg. Aen. I 172 cf. § 163 6 trohaes N arena MODN 7 ἄr. DN Ἐπειδείης (O) Hyperid. Deliac. or. XII fr. 2 p. 286 sq. B-S. or. XIII fr. 72 p. 393 Müll. ΔΗΛΙΑΚΟΥ M ΔΗΛΙΑ ΚΑΙ ΜΕΡΙC (κῶ — ὄσημέραι med. om.) R ἐνταυθὶ (O) Putsch. 9 hunc M quotidie] rd cotidie (sic iterum; num fuit cottidie? cf. v. l. p. 323, 5) VR quotadie D quod dies V 10 eunt] r eum R eū V deunt M 11 ἄr. DN ὄσῳ] πολλοστῶ perperam legendum videtur x ΜΕΝΑΝΔΡΩC M teste Sp. l. l. p. 618 Menandri misogyn. fr. IX com. Gr. fr. IV 167 (cf. suppl. add.) p.

930 ed. min. Mein. ΜΙCΟΓΥΝΝΙ (MICOGYNNI teste Sp.) M 12 Ὡ χαῖρε Γλυκέρα Porsonus Χαῖρ' ὦ Γλυκέριον Bentleius, recepit Meinekius Χαῖρ' ὦ Γλυκέρα μοι Spengelius l. l. Ὡ χαῖρε Γλυκέρα. Γ.Α. καὶ σὺ πόλλ'. A. ὄσῳ χρόνῳ C. F. Hermannus mus. phil. V 614 Χαῖρ' ὦ Γλυκέριον. Γ.Α. καὶ σὺ γρ. A. πολλοστῶ χρόνῳ Cobetus mnemos. IIII 272 sq. ΓΑΥΚΗΡΑ M ΠΩΛΛΑCΤΩC ΧΡΩΝΩC M post nos sqq. usque ad nos (longo tempore — τὸ σόν) om. M 15 ἄr. DN ὀCΦΡΑΤΤΑΙ V καὶ] ΚΑΤ V ΕΥΠΟΛΙC VR Eurpol. capr. fr. XV com. Gr. fr. II 433, p. 161 ed. min. Mein.; pronuntiandum est μόνγγυς τὸ στόμ' 16 ὄσφρῆσθαι] corr. Elmsleius Ar. Acharn. v. 179 prob. Dobraeo ad Ar. Plut. v. 807, ὄσφρατνεσθαι libri 17 Similiter quoque et nos M Ter. ad. III 3, 42 sq. cf. lib. X § 7 18 ac non] sup. lin. add. r om. VR *ac non (h) D sex] .VII. N 19 quidquam (O) ceperit N 20 odoror] r odor VR odor M iungitur N Luc. Phars. VII 826 sq. tabemque cruentae] Caedis odorati etc., et sic ead. inde a μ (nisi quod ruentae μ), recte, ni memoriter et metri incuriosus h. l. citavit Priscianus; sed libri motumque cadavere caelum (coelum CO?) odorati etc., quae ad eiusdem lib. v. 830 Aera non sanum motumque cadavere sentit (sensit Voss. B m. pr.) spectant, verba fere haec motumque cadavere caelum sentit gloss. loco addita, ut similem voc. sentire structuram exemplo docerent, genuinam scripturam fort. extruserunt, sed nil affirmare audeo; nam

p. 1193, 94 P.

p. 230, 31 K.

motumque cadavere caelum

odorati Pholoën liquere leones.

Attici ὅταν ἔλθῃ de futuro dicunt. Isaeus etiam de praeterito: ὅταν ἔλθῃ, εἰώθει παρ' ἐμοὶ κατάγεσθαι, et iterum: ὅταν ἔλθῳ, παρ' ἐκείνῳ κατηγορήν. antiquiores tamen ὅτε ἔλθοι de praeterito dicunt. *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογέτους κλήρου: Διογέτει δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνδρῶπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γε ὑγλαίνεν, ἐξ ἀγροῦ ὁπότε ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διητάτο.* in huiusmodi sensu Roma[n]i 253 soj|lent non solum praeteritis imperfectis, sed etiam perfectis uti pro praesentibus vel futuris tam subiunctivis quam indicativis. Virgilius in I Aeneidos:

Certe hinc Romanos olim volventibus annis,
Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucris,
Qui mare, qui terras omni ditione tenerent,
Pollicitus,

tenerent *κατέχουσιν*. idem in eodem:

Cum venit, aulaeis iam se regina superbis
Aurea composuit sponda.

Cicero in Verrinarum I: non enim illud peto, quod soleo,
cum vehementius contendere, impetrare, reus ut absolvatur.
et Terentius in eunucho:

Quae vera audivi, taceo et contineo optime,

'*cur absurda quaeque ab interpolatoribus venisse dicamus? nostris etiam temporibus non ab interpolatoribus multa et sunt et scribuntur absurda*', ut faceret ait Fr. Iacobus praef. ad Mamilium p. XVII 2 post leones: Vsq; ad hunc locum de gallico exemplari quod Aldus noster vivens magno pretio redemerat, descriptum est. α 3 G. N ὄταν r ἔλθῃ sic etiam C EAEN MDr [Isaeus] (O) Putschius insaeus VRCMD INFABIC r insey N praeterito. Sed dicunt. G. Et iterum. G. Antiquiores tamen. G. De praeterito dicunt. G. In N ὅταν — κατηγορήν] gr. D *utrumque ἀποσπασμάτιον una exhibet Isaei or. fr. ἀπαράσημ. 7 p. 243 B-S. fr. 127 p. 343 Müll.; cf. Schoemannum in ed. Isaei p. 498 ὅταν ἔλθῃ ἕσωθεν παρ' ἐκείνον κατάγεσθαι C 4 EAENI M EAONI V, εἰώθει] ἕσωθεν (O) ΠΑΠ V ΗΜΩΙ ΚΑΤΑΓΗΘΑΙ M EAHW M παρ' ἐκείνον κατηγορήν C 5 EKINWI R EKINON O ΟΤΕΛΑΕΟΙ M ΟΤΕΛΑΟΙ V ΟΤΕΛΑΟΙ (Λ) R ΟΤΕΛΑΟΙ D ΟΓΕΛΑΟΙ r 6 gr. D *Lysiae de Diog. sort. or. XXXV (cf. § 218) fr. 1 p. 184 B-S. fr. 74 p. 267 Müll.* HN M *περὶ τοῦ ὑπέρ (O) ΤΩΝ M ΔΙΟΓΕΝΟΙC R κλήρου] Spengelius l. l. p. 631 ΚΑΗΡΩΙ VM ΚΑΗΡΩΙ (N?) R Καὶ πρῶτ (O) 7 ANPΩΠΤΩΝ R ANPΩΠΤΩΝ M ANPΩΠΩΝ V post ἐχρώμεθα: finit add. R ὑγλαίνεν] (O) Putsch. ΥΓΙΑΝΕΝ VR ΥΓΙΑΙΝΗΝ M 8 ΟΠΟΕ M διητάτο] (O) Putsch. ΔΙΑΙΤΑΤΟ VRM sensu] r disensu R *sensu (di?) D variatione sensus d 9 imperfectis N post imperfectis vocc. sed etiam perfectis om. R sed etiam pteritis perfectis add. r pteris perfectis N 10 subiunctivis] r subiunctivis R indicativis] r indicativis R Verg. Aen. 1 234 sqq. cf. lib. VIII § 68 12 hunc M 13 revocato sanguine (O) 14 ditione] r ditione VRODN 16 tenerent pro tenebunt. KATE. Idem N ΚΑΤΕΙΧΟΙΗΝ D κατέχουσιν (O) Verg. Aen. 1 697 sq. 17 cō uenit V quum uenit (O) ueniat***

(e) R auleis D supb (if m. pr. ni f. spscr.) V 18 sponda] sic Med. e corr. sponda Med. m. pr. sponda pro componit. Cicero D 19 Cic. in Q. Caecil. divin. 7, 23 Non enim, inquit (sic perique cum Guelf. pr., Lagomars. omnibus, Ps. Ascenio; enim inquit om. Guelf. alter al.), illud peto (dicit spscr. Guelf. alt.), quod solea... impetrare; reus ut absolvatur, non peto (dicit iterum spscr. Guelf. alt.) etc. in Verrinarum] inuictuarum N 21 Ter. eun. 1 2, 23 22 Quae] quam D

audivi pro 'audiam' vel 'audivero'. idem in Andria:

Sed siquid tibi narrare cecepi, continuo dari

Tibi verba censes,

occepi pro 'occipiam' vel 'occepero'.

254 Attici ὅτι κάλλιστος pro ὡς κάλλιστος. Πλάτων Ἀλκιβιάδῃ: προσ-
τέτακται ἐπιμελεῖσθαι τοῦ γενομένου, καὶ ὅπως καὶ ὅτι κάλ-
λιστος ἔσται μηχανᾶσθαι, ἀναπλάττοντας τὰ μέλη τοῦ παιδὸς
καὶ κατορθοῦντας. similiter nostri. Terentius in eunucho:

Munus nostrum ornato verbis, quod poteris; et istum
aemulum, 10

Quod poteris, ab ea pellito;

quod poteris pro 'ut poteris, quantum poteris'.

Ἄτιῃ λέγεις με pro εἰς ἐμέ. Aristomenes βοηθοῖς:

Μισῶ σε, ὅτιῃ λέγεις με τὰ αἰσχροῖα.

huic simile est illud Terentianum in Andria:

Quid me fiat? 15

pro 'in me'.

Attici ὅτι μάλιστα. Πλάτων Χαρμίδῃ: εἰ οὖν, ὦ φίλε, ὅτι
μάλιστα μηδὲν ἐλάττους αἱ ἡσύχιοι τῶν σφοδρῶν τε καὶ τα-
255 χειῶν πράξεων τυγχάνουσι καλλίους οὔσαι. nostri 'cum maxime' 20
pro ὅτι μάλιστα frequenter ponunt. Πλάτων in eodem: οὐδὲ ταύτη
σωφροσύνης ἀν εἶη μᾶλλον τι τὸ ἡσυχῆ πράττειν ἢ τὸ σφόδρα

1 audivero] (M) Krehlius audierim VROD audierim N Ter. Andr. III 2,
24 sq. cf. lib. XVII § 164 2 siquid] d siquit D occoepe V hoc coepe M 4
occepepi V occepero] r occeperim R rell.; post occepero in mg. et utor illo pro
amicitia illius r 5 gr. DN ὅτι* (c?) R ὡς] oc M Πλάτων] v ΠΛΑ-
ΤΩΝ V ΠΛΑΤΩΝΑ *ΑΚΙΒΙΑΔΗ (A?) R Plat. Alcibiad. I 17, 36 p. 121 D St.
6 ΕΠΙΜΕΛΕΙΣΘΑΙ M ἐπιμελεῖσθαι codd. nonnulli Plat. γενομένου et γενομένου vv. II.
codd. Plat. τοῦ γενομένου παιδὸς καὶ C καὶ ὅπως καὶ] καὶ ὅπως καὶ
ὅπως (PO) καὶ R καὶ ὅπως codd. Plat. ὅτι om. codd. nonnulli Plat. 7 μηχαν-
ᾶσθαι] v ΜΗΧΑΝΑΣΘΙΑΙ VR ΜΗΧΑΝΑΣΘΙΑΙ M ἀναπλάττοντας M τὰ τε codd. ali-
quot Plat. μέλες M 8 Ter. eun. II 1, 8 sq. 9 nostrum] r nostrorum VR MD
ornato M quot Bas. q ad N (i. e. quodad pro quoad, cuius scribendi rationis
mentionem nuper iniecit H. A. Kochius mus. phil. XIII 288; sic etiam D supra § 16
quod poteris — quod poteris lin. 12 om. R add. r 10 emulum MDN 11 quot
Bas. ab eo Mr 12 uel quantum N 13 G. Aristophanes. G. N ὅτιῃ λέ-
γεις με] sic C (O) ΟΥΘΑΓΕΙΣΜΕ VR ΟΥΘΑΓΕΙΣΜΕ D ΟΥΘΑΓΕΙΣΜΕ M ΟΥΘΑΓΕΙΣΜΕ r

peiceme^{co} Rr PRO HICME D Aristomenes] sic rd § 277 aristophanes h. I. libri
cum C Aristophanes gr. D Aristomenis βοηθ. fr. III com. Gr. fr. II 731,
p. 415 ed. min. Mein. βοηθοῖς] sic etiam C ΒΟΗΘΟΙΣ VR ΒΟΗΘΟΙΣ M 14 μισῶ]
w R σ' scripsit C Scaliger Brunckius ωτιε M με τᾶσχροῖα pronuntiandum
est, ut scripsit Brunckius με τᾶσχροῖα C (Scaliger?) με τᾶσχροῖα Codelus mnemos. V 93
15 Ter. N Ter. Andr. III 2, 26 16 flet Terentius (M) 18 gr. DN
Plat. Charmid. 7, 17 p. 160 C St. ΧΑΡΜΙΔΗ M ΕΙ ΔΩΛΟ ΦΙ ΔΕ C φιλῶσιμα
ΛΙΣΑ R 19 ΜΑΛΙΣΤΑ V τῶν] w VR ταχειῶν] (O) Putsch. ΤΑΧΕΩΝ VRM
20 ΠΡΑΞΕΩΝ V post οὐσαι verba apud ipsam Platonem insequentia οὐδὲ — οὐδα-
μοῦ (lin. 21 — p. sq. lin. 2) collocat x, post in eodem cum α add. σχεδὸν δὲ τὴ πάντων
μάλιστα: ordinem ab reliquis codd. mss. traditum ipso x teste servat C nec minus D,
quem secum facere contendit x 21 ΜΑΛΙΣΤΑ N ponunt. G. ΠΑΤΩΝ. Idem in eod-
dem. ΟΥΘΑΕ. Similiter N ponunt. ΠΛΑΤΩΝ. In eodem. gr. Similiter D Plat. Charmid.
I, supra I. p. 160 C St 22 σωφροσύνη (O) libri Plat. εἶη] (O) Putschius,
Plato ΕΙΝΙ VR ΘΙΝΙ M ΜΑΛΩΝ M τὸ] τ V ἡσυχῆ] (O) Putschius, Plato

p. 1104. 95 P.

p. 232. 83 K.

τε καὶ ταχέως, οὔτε ἐν βαδισμῶ οὔτε ἐν λέξει οὔτε ἄλλοθι οὐ-
δαμοῦ. *similiter Virgilius in I Aeneidos:*

Quam Iuno fertur terris magis omnibus unam
Posthabita coluisse Samo.

5 Attici τὸ 'οὖν' παραπληρωματικόν accipiunt. Πλάτων Τιμαίω: ὁ δὴ
γέρον, σφόδρα γὰρ οὖν μέμνημαι. *nostri quoque frequenter 'ergo'*
repletivi loco accipiunt. Terentius in | Andria:

†Mihine? - Tibi ergo.

Οὐδὲ τότε ἐποίησεν atque οὐδὲ τότε οὐκ ἐποίησεν pro eodem ponunt

10 Attici ex supervacuo duplicantes abnegationem. Terentius in Phor-
mione:

Non, non sic futurum est.

Lucanus in I:

Aut hic er||rat, ait, nulla sine lege per aevum

15 Mundus.

Terentius in eunucho:

Nihil minus

pro 'minime'.

20 'Οὕτως' καὶ 'οὖν αὐτὸν τρόπον'. Πλάτων Εὐθύδημος: καὶ οἱ
γε στρατηγοί, ἔφη, τὸν αὐτὸν τρόπον. Δημοσθένης ἐν τῷ
πρώτῳ Φιλιππικῶ: μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζό-
μενοι ἀντὶ τοῦ 'ἄνπερ'. Terentius in Andria:

Quid vos? quo pacto hic? †satin recte? - Nosne? sic

ΚΝΥΧΗ RM ΗCΥΗΗ ὅ ΚCΥΗΗ V PATTEIN R ἢ τοῦ v. l. codd. Plat. 1 οὔτε ἐν]
οὐ τὸ ἐν codd. Plat. (O) οὐ ἐν Bekkeri F οὔτε ἐν] sic hoc l. testatum est ex O οὐ τὸ
ἐν codd. Plat. οὐ ἐν Bekkeri F 2 Simile N Verg. Aen. l 15 sq. ueq̄ V
3 Quam] d Quod D ἰηηη M 4 coluisse Samo] R m. alt. coluisses amo R 5 Attici.
G. Nostri N τὸ οὖν] οὖν (MO) θΟΥΝ D accipiunt τὸ οὖν παραπληρωματικῶς
ex CV, ut ait, restituit x ΠΑΡΑΠΑΝΡΩΜΑΤΙΚΟΝ V ΙΤΑΡΑΙΤΑΝΡΩΜΑΤΙΚΟΝ D acci-
piunt παραπληρωματικόν. (O) Πλάτων — μέμνημαι] ita. Gr. D Plat. Tim.
c. 3 p. 21 C St. ὁ δὴ] ΔΔΗ M ὁ δὲ (O) Plat. ed. Stephaniana 6 quoque om.
D 7 repletive N Ter. Andr. V 2, 9 (evanuit fere in Bemb., ubi nil nisi n
post initium versus legitur) 8 mihine Bas. Mihin Fleckeisenus ergo tibi O
i) οὐδὲ τότε ἐποίησεν, οὐδὲ τότε οὐκ ἐποίησεν C G. N ΕΠΟΙΗΣΕΝ Vr ΕΠΟΙΗΣΕΝ M
ΗΠΟΙΗΣ. HE D ΑΙΠΟΙΗΣΕΝ VR ΑΙΠΟΙΗΣΕΝ Mr ΑΙΠΟΥΗΣΕΝ D 10 Ter. Phorm. II
1. 73 12 Non, non] sic libri, nisi quod nonnon R futurumst Bemb. 13 Luc.
Phars. I 642 sq. 14 Aud N nulla] sic Voss. uterque ulla al. codd. Luc.
nulla sine] sic Voss. B nulla cum Voss. A al. nulla sub al. euum VN 16 Ter.
eun. III l. 45 17 Nihil] sic Bemb. Bas. nichil N nil Benuleius 19 Gr. DN
Οὕτως] Putschius οὕτως VRMO ΤΩΝ VR ΑΙΤΟΝ R Plat. Euthyd. 17, 45
p. 290 C St. 20 γε] (O) Krehl. Plato τε VRM ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΦΩΝΤΟΝΑΥΤΟ R ΣΤΡΑ-
ΤΗΓΟΥ (sq. ras., cui nil nisi φ videtur insuisse) ΗΤΟΝΑΥΤΟ M post ἔφη: οὕτω
add. Plato et hoc (οὕτως x) h. l. fort. excidisse censent x et Spengelius l. l. p. 656,
qui post τρόπον verba apud Platonem proxime sequentia ὥσπερ οἶμαι οἱ ὀργυγοθή-
ραι τοῖς ὀργυγοτρόφοις παραδιδόσιν Priscianis additurus est ΔΗΜΟΣΘΗΝΕC M
Demosth. or. Olynth. I § 15 p. 13 R. p. 507 B. S. cf. § 295 τοῖ M
21 πρώτῳ VR ΦΙΛΙΠΠΙΚῶ R ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ M μὴ τὸν] (O) Putsch. et sic § 295
ΜΕΤΟΝ M ΜΗΡΟΝ VR αὐτὸν] (O) Putsch. et sic § 295 ΑΙΥΤΟΝ VRM ΔΑΝΙΖΟ-
ΜΕΝΟΙ V codd. nonnulli Demosth. 22 Ter. Andr. III 5 9 sq. (in Bemb. nil nisi
initialis utriusque versus littera servata est) 23 Qui Bas. pacto pro in hac urbe hic
N pacto? hic satin recte Bas. satine Faernus recte nos nescit Vr recte
nescit R sic om. Bas.

Vt quimus, aiunt, quando ut volumus non licet.
idem in eunucho:

nunc ego eam, mi Phaedria,

Multae sunt causae, quamobrem cupiam abducere.

256 frequentissimae tamen sunt huiuscemodi figurae, quibus adverbia nominibus vel participiis vel pronomibus redduntur, et maxime localia. Virgilius:

Arma virumque cano . . . genus unde Latinum
pro 'ex quo'.

Attici 'οὐχ οὕτως ἦσαν ἀνόητοι ὥστε τότε τι ποιῆσαι' καὶ 'ὥστε τότε ἰο τι ἐποίησαν'. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀγοράτου | ἐν δειξέως: οὐ γὰρ δήπου οὕτως ἐκείνοι ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὖνουν, δούλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκάλεσαν, 'ut rogaverint'. talis iunctura frequens est apud nos, quotiens 'ut' pro causali conjunctione positum praeterito subiunctivi copulatur vel etiam praesenti vel futuro, quando loco ὅτι, id est 'quod', ponitur. Cicero in VII Verrinarum: primum ut in iudiciis, qui decem laudatores dare non potest, honestius est ei nullum dare quam illum quasi legitimum numerum consuetudinis non explere. 20

257 Attici οὐχ ἥμισα. Romani 'non minus, non parum, nihilominus'. illi οὐκ ἀδυνατώτατος, ἀλλὰ δυνατώτατος. Cicero Verrinarum I: ad hominem non inertissimum. | Attici οὐχ ἦττον pro 'similiter' et pro 'magis'. nostri quoque 'non minus, non secus'. Virgilius in III:

Non secus ac iussi faciunt.

25

1 ut quimus ἢ aiunt *N* quando *om.* *Bas.* 2 *Ter. eun.* I 2, 64 sq. 3 nunc
V miphe dria *V* phedria *RMDN* phoedria *Bas.* 4 cupiam *Bemb. m. alt.*
corr. adducere *N* 5 frequentissimae] *d* frequentissime *VRDN* tem *V*
uiscemodi *V* figurae] *r* figure *V* fugere *R* in quibus *N* 6 redduntur *V*
Virgilius in I. *O* *Verg. Aen.* I 1. 6 10 ἀνόητοι *VRM* οὐτε *M*
ποινῆσαι *V* οὐτε *M* 11 τι ἐποίησαν] πεπε ποινῆσαν *R* πεπύησαν *M* *Lysiae*
adv. Agoratum or. § 18 p. 455 sq. *R.* p. 97 *B-S.* 12 ἀποῦ *M* οὗτος ἐκεῖνοι
M ἐκείνοι οὕτως *Lysias* ἀνόητοι] (*O*) *Putsch.* ἀνόητοι *VRM* ἴσαν *M* τη-
λικούτων ἢ τηλικούτων *V* τηλικούτων ἀν πραγμάτων *Lysias* 13 πράττων-
τες *M* ὅς πικτων καὶ ἐνοῦη *M* 14 δούλον *VR* κί *M* δούλων *R* δού-
λης *Laur. C Bekkeri* δούλων *NONTA* *V* 15 est *om.* *V* apud *VN* quotiens] *r*
quoties *VR* 16 conjunctione] *R m. alt.* conjunctione *R* praeterito (*t*) *R* 17
ὅτι] *om.* *R sup. lin. add.* *r* οὗ *N* τοῦ ὅτι (*O*) *Cic. in Verr. or.* II v 22, 57
in .VII. inuerrinarum *N* 18 ut *om.* *Cic. Sangallensis, unci inclusit Iordanus* in
om. *RVN* iudiciis *Cic. Paris.* 7774 *A* 19 honestius] *r* honestus *R* est] *r*
pro quod daret
cum Cicerone, om. R rell. post daret (*sic*): Vt pro daret dixit et iunctum est, ut pro
imperfecto subiunctivi *N*; in fine sententiae post non expleret (*sic N*) haec collocanda
esse lineolis appictis indicat *n* 21 Attico *VR* *G. N* ἐκίςτα *D* nihilomi-
nus *N* nihilominus *R* 22 ἴ. *DN* ἀδινάτωτατος *R* ἀλλὰ δυνατώτατος
om. C(MO) *Cic. in Q. Caeciliam divin.* 21, 67 23 Atti *M* *G. N* οὐχ] *d*
οὐκ *D* ἴστον *D* 24 secus *V* *Verg. Aen.* III 236 .II. *N* 25 Non]
Haud (al. Haut) supra § 249 sicuti lib. XVI § 2 XVII § 11 cum *Vergilio* saecus
aciis si *V*

p. 1195 P.

p. 235. (236/7) K.

idem in IIII:

non segnior

pro 'similis'. Θουκυδίδης in principio: καὶ οὐχ ἥττον ληστὰι ἦσαν οἱ νησιῶται ἀντι τοῦ 'καὶ μᾶλλον ἐλήστευον'. Terentius in eunucho:

hoc nemo fuit

Minus ineptus,

pro 'magis prudens'. illi 'οὐδαμοῦ' τοπικόν. nos 'nusquam'. Attici οὐχ ὅπως τότε οὐκ ἐγένετο, ἀλλ' οὐδὲ τότε et rursus οὐχ ὅπως τότε οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ τότε καὶ τότε. Ἰσοκράτης Πλαταιικῶ: πολὺ δὲ μάλιστα ἀγανακτοῦμεν, ὅτι οὕτως δέομεν τῶν ἴσων ἀξιουῖσθαι τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὥστε εἰρήνης καὶ συνθήκης γεγεννημένων οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας οὐ μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν. ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς: καὶ Λακεδαιμόνων μὲν εἰς αὐτοὺς στρατευσάντων, δι' ὑμᾶς δὲ σωθέντες,

1 Verg. Aen. IIII 149 (deficit Pal.) haud illo (sic Ver. h aut illo Med. aut illos Rom.) segnior IIII] d III D 2 segnior] 'Lego sequior' Scal. indeque sequior

Putsch. 3 similis G. in principio. G. Ter N similis. GR. Terenti Dd Thuc. hist. 1 8 Θουκυδίδης — ἐλήστευον] sic etiam C οὐκ VRM HITO M ἦσσαν codd. Thuc. ληστὰι] ex ΛΗCΤΙ corr. M NCAN V 4 ΝΗCΣΙΩΤΙ R Ter. eun. II 1, 20 sq. 8 pro magis prudens om. N IIII G. Similliter G. Ter. (p. 340, 8) N οἰδαμοῦ d ΟΥΔΑΜΟΥ Mr ΟΙΔΑΜΟΥ D οὐδαμῶς οὐ (O) ΤΟΠΙΚΟΝ D ΠΟΠΙΚΟΝ r nūquam D Attici GR. D* Attici οὐχ ὅπως — συμμαχίαν εἰσηλθόν] haec et hic exhibent libri et post recuso facere p. sq. lín. 15: vix crediderim ea ibi a Prisciano repetita esse, ubi disputationis nexum intercludunt: at passim ibi iusta lectio servata est: scripturas codd. ex altero h. l. excerptas asteriscis signavi singulorum librorum notis additis, nisi ubi omnes inter se congruerent, id quod uno asterisco praefixo signavi 9 οὐχ] οὐω O οπος VRM* ΕΓΕΝΕΤΩ MM* ΕΓΕΝΕΤΟ V post ἐγένετο sqq. — ἐγένετο om. VRMO ΟΥΔΕ V*R*M* et rursus — τότε καὶ τότε] post τότε * om., in mg. ut vid in archetypo coniecta nunc in V*M*O* inserta leguntur post vocc. e contrario p. 341, 20 addita defectus nota hñ in V hñ in M; ibidem erasa sunt in R; TODE hoc ÷

et rursus GR. Dd Et rursusm .G. * N; suo loco sic καὶ οὐχ ὅπως τότε οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ τότε inseruit Krehl. (οἱx O* ωπος M* γκ V*M* IK O* ΕΤΗΗΠΤΟ M* ΕΤΕΤΟΔΑΜΑ O* ΑΛΛΑ ΤΟΔΕ ΗS (καὶ τότε om.) M* ΤΟΔΚΑΙ ΤΟΔΕ ΗS V* ΤΟΔΚΑΙ ΤΟΔΕ hic O*); in C eodem loco inserta esse dicuntur haec: οὐχ ὅπως τότε, οὐκέτι τότε, ἀλλὰ τότε καὶ τότε 10 ἀλλὰ] ΑΜΑ M Ἰσοκράτης] ΙCΚΡΑΤΗ O ΚΚΡΑΤΗ RM

ΚΚΡΑΤΗ V Isocr. or. Plat. § 5 p. 297 St. 260 B-S. ΠΑΤΑΙΚΩ V ΠΑΤΑΙΚΩ M *πολύ] et sic Isocrates ΠΑΛΑΟΙ (i. e. πολλῶ) VRM 11 ΑΓΑΝΑΚΤΩΜΕΝ M* οὕτως] R ΟΥΤΩΝ VV'R*O* ΟΙΤΩΝ M ΟΥΤΩΝ O ΤΟCΟΥΤΟΥ (M*) Isocrates δέομεν] Putschius cum Isocrate* ΔΕΟΜΕΝΩΝ VRM ΔΕΟΜΕΝΟΝ O ΔΕΙΟΥ*CΘΑΙ V ΔΕΙΟΥCΘΑΙ M ΔΕΙΟΥCΘΑΙ O ΔΕΙΟΥCΘΑΙ V*R* ΤΟΥC ΟΜ* 12 ΑΛΛΟΥC M* ΕΛΛΕCΙΝ M* ΟCΤΗ M* εἰρήνης οὐσης Isocrates εἰρήνης [οὐσης] (O*) CΥΝΤΗΚΗC O συνθηκῶν Isocrates γεγεννημένων] ΤΕΤΗΝΗΑΛΛΗΜΟΝ O 13 ΟΥΚ RMOV'R* γκ V ωικ M* οπος ΟΜ* ωπος M teste Heinio TEC M ΚΟΙΝΗC ΟΜ* ΕΛΕΥΤΕΡΙΑC O οὐ] (O*) codd. Isocratis οi R 14 ΔΟΥΛΙΑC VRMV'R* ΔΟΥΛΙΑC M* ΔΟΥΛΙΑC O ΤΥΧΗΝ V*R* ΤΙΧΕΙΝ M ΤΙΧΗΝ M* τυχεῖν ἠξιώθημεν] sic etiam Bekkeri ms. omnes ἠξιώθημεν τυχεῖν v. l. ap. Isocr. ΗΕΙΩΘΗΜ.ΕΝ V ΗΕΙΩΘΗΜΗΝ O ἐν δὲ] ΝΑΘ O ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς] * in sequentibus uero Isocr. or. Plat. § 27 p. 301 St. 262 B-S. ΚΑ VRMO ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ O ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ M* 15 εἰς] ΗΙΟ M* ἐπ' Isocrates, Putsch. αὐτοὺς] Isocrates, Putsch. *ΥΜΑC R ΥΝΑC VMO CΤΡΑΤΕΥCΑΤΩΝ RMO CΤΡΑΤΙCΑΝΤΩΝ Η' ΕΤΡΑΤΕΥCΑΤΩΝ V δι' ὑμᾶς] ΔΥΡΑC VO ΔΙΜΑC R ΔΥΝΑC M δὲ om. VRMO *CΩΘΕΝΤΩΝ

p. 1195. 96 P.

p. (237.) 235. 36 K.

οὐχ ὅπως τούτων χάριν ἀπέδουσαν, ἀλλ' ἐπειδὴ διελεύεσθε τὸν πόλεμον, ἀπολεῖποντες ὑμᾶς εἰς τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν εἰσῆλθον. *Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Κλεόστρατον*: οὐδὲ εἴ τις εἰσπολιητος πάθοι, οὐκ ἀποστειρεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων. *abundat altera abnegatio. si nihiliter οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς οὐδὲν εἰπεῖν. [Πλάτων ἐν προτέρῳ Ἰππαρχικῷ· οὐδεὶς ὅστις οὐ.] Πλάτων Ἰππλγ*: ὅτι, φήσομεν, καταγελῶ ἂν ἡμῶν οὐδεὶς ὅστις οὐ, ἣν φαῖμεν μὴ ἡδὺ εἶναι φαγεῖν. *Terentius in eunucho*:
nemo quisquam.

οὐδέποτε tam in praeterito quam in futuro ponunt, quomodo et nos 'numquam'. *Aristophanes ἐκ κλησιαζούσαις*:

Τί δὴ ποτε ἐπὶ στοίχου ἴστιν οὕτως; οὐ τι μὴ
Ἰέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε;

nostri quoque frequenter duplici abnegatione utuntur pro simplici: ut 'nichilominus' pro 'non' et 'recuso ne faciam' pro 'recuso facere'. [*Attici οὐχ ὅπως τότε οὐκ ἐγένετο, ἀλλ' οὐδὲ τότε et rursus οὐχ ὅπως τότε οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ τότε καὶ τότε. Ἰσοκράτης Πλαταικῷ*: πολὺ δὲ μάλιστα

1 ΟΥΚ M* ΟΠΟΣ M* ΟΠΡΟΣ O ΧΑΡΙ M ΑΛΛΕΛΑΛΕΠΕΙΔΗ R ἐπειδὴ] NNTYΔE M διελεύεσθε] *scriptis* ΔΙΕΛΥΕΘΑΙ OY* ΔΙΕΛ. ΥΕΘΑΙ V ΔΙΕΛΥΕΘΑΙ M* ΔΙΕΛΥΕΘΑ R* ΔΙΗΛΥΕΘΑΙ M ΔΙΕΛΥΘΕΘΑΙ R ΔΙΕΛΥΣΑΘΕ (O*) v. l. *librorum Isocrateorum* διελέλυσθε *codd. Isocratei Bekkeriani omnes* ΤΟΝΠΟΛΙΗΠΟΝΤΕΣ (*post* ΠΟΛΕ om. ΜΟΝ ΑΠΟΛΕ) V R M O 2 ΑΠΟΛΗΠΟΝΤΕΣ M* ΑΠΟΛΙΠΟΝΤΕΣ Isocrates ΥΑΙΔΑ M ΕΥC O τὴν] ΓΗΝ R* ἸΗΝ V* ΛΑΚΕΔΑΜΟΝΙΩΝ M ΠΥΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ O CΥΜ. ΜΑΧΙΑΝ V 3 ΕΙΣΕΛΘΟΝ O ΔΙΔΙΑC M *Lys. adv. Cleostr. or. LXXVI fr. univ.* p. 193 B-S. *fr.* 144 p. 279 *Müll. or.* 78 p. 176 *Hölsch.* τῷ (*sic, non* τῷ) ΠΡΩC ΚΛΕΑΣΤΡΑΤΟΝ M Κλεόστρατον· οὐδὲ] ΚΛΕΑΣΤΡΑΤΟΥ. ΔΕ V τῆC M 4 εἰσπολιητος] v εἰσπολιητος V εἰσπολιητος M πάθοι] ΠΑΘΟΙ (*sic Hein.* ΠΑΘΟΙ *Sp.* p. 633) M παῖς εἰη H. Saupprius ΜΗΤΗΡΑ M αὐτοῦ τῶν] Putschius ΑΥΤΟΥ ΤΟΝ VR ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΤΟΝ M αὐτοῦ τούτων τῶν Spengelius l. l. p. 633 τούτων τῶν H. Saupprius ΧΡΕΜΑΤΩ M 5 Demosth. de cor. or. § 3 p. 226 R. 575 B-S. οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς (δὲ om. Σ m. pr.) εἰπεῖν οὐδὲν (οὐδὲν εἰπεῖν cum *Prisc.* August. A, Bekkeri ks), quem l. et x indicavit et Spengelius l. l. p. 633 sq. βούλομαι] Putschius, Demosthenēs ΒΟΥΛΑΜΑΙ libri 6 ΕΠΕΙΝ V Πλάτων ἐν προτέρῳ Ἰππαρχικῷ] om. (O) Krehlius *Haec cum in Platoni, qui fertur, Hipparcho non legantur neque alterius Hipparchi usquam sit mentio, sciolii glossema esse videntur, ea quae ex Hippia maiore scilicet prolata erant, ad marginem ita iterantis, ut Hipparchi prioris nomen illi dialogo perperam affigeret; id quod etiam ipsum Platoni nomen bis deinceps positum videtur innuere* Ἰππαρχικῷ C ἸΠΠΑΡΧΙΚΩΙ VR ΥΠΠΑΡΧΙΚΟΙ M Ἰππαρχῷ x οὐδεὶς] (O) Krehlius ΟΥΔΕ ΕΙC VR ΟΥΔΕ ΕΥC M *Plat. Hippiae mai.* 23, 42 p. 299 A St. 7 ΠΠΙΑΙ VR ΦΙCΩΜΗΝ M καταγελῶ] (O) Putschius ΚΑΤΑΓΕΜΙ V ΚΑΤΑΤΜΗ M καταγελῶ pars *codd. Plat. et edd. inde a Bekkeriana* ΗΜΟΝ VR ΕΜΟΝ M ΟΙΑΕΙC M 8 οὐ, ἣν] cum libri innuere, Prisciano concedendum videbatur ΩΥΝΝ M ΟΥΝ VR οὐ εἰ] (O) Putschius cum Platone ΦΑΙΜΗΝ M *Ter. eun.* V 8, 2 Nemo hercle quisquam cf. l. ex eadem cum maxime p. 339, 4 l. II 1, 20 sq. hoc nemo fuit [Minus ineptus, magis severus quisquam nec magis continens 9 quisquam. G. Attici. G. ΟΥΔΕΠΟΤΕ. Tam in N, unde vix coniecerim h. l. lacunam statuendum esse 10 οὐδέποτε] *spscr.* D ΟΥΔΕΠΟΤΕ r gr. D in utrobique om. M 11 Aristophanes] rd cristophanes VR xropanes D Christophanes N *Aristoph. eccles.* v. 756 sq. *Ddf.* (751 sq.) 12 gr. DN ΟΤΙ C ΔΗΠΟΤΕ V ΔΗΠΟΤΕ CO ΔΠΟΤΕ M ΔΠΟΤΕ R δῆτ' Aristophanes ΕΝΙCΤΟΙ ΧΟΥΕΤΙ C COIΧΟΥ V οὕτως] (O) Krehlius, Aristophanes; om. M ΟΥΤΟC VRC οὐ τι μὴ Ἰέρωνι (O) Putschius, Aristophanes ΟΥΤΙ ΜΗΕΡΝ R ΟΥΤΙΜΗ. ΕΡΝ V ΟΥΤΙΜΗΕΡΝ C ΟΥΠΥΜ I ΕΡΗ M 13 ΚΗΡΙΚΙ M ΚΗΡΥΚ R ΠΗΜΠΗΤΕ M 14 nichilominus Nr nichilominus R 15 — p. 341, 8 [Attici — εἰσῆλθον] v. l. p. 339, 8 sqq.

p. 1196 P.

p. 236—38 K.

ἀγανακτοῦμεν, ὅτι οὕτως δέομεν τῶν ἰσῶν ἀξιούσθαι τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν, ὥστε εἰρήνης καὶ συνθήκης γεγεννημένων οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας οὐ μετέχομεν, ἀλλ' | οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς: καὶ Λακεδαιμονίων μὲν εἰς αὐτοὺς στρατευσάντων, δι' ὑμᾶς δὲ σωθέντες, οὐχ ὅπως τούτων χάριν ἀπέδοσαν, ἀλλ' ἐπειδὴ διελύσθε τὸν πόλεμον, ἀπολείποντες ὑμᾶς εἰς τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν εἰσηῆθον.] haec autem figura solet fieri vel abundante abnegatione vel deficiente et a communi subaudienda. Virgilius in III Aeneidos:

10

non me tibi Troia

Externum tulit aut cruor hic de stipite manat
pro 'neque cruor'. idem in VIII:

Non hic Atridae nec fandi factor Vlixes.

bene dixisset etiam pro 'nec' pónens 'vel' et 'aut' nec non etiam 'et'.

15 Lucanus in III:

259

Quippe ubi non sonipes motus clangore tubarum
Saxa | quatit pulsu, rigidos vexantia frenos
Ora tenens spargitque iugas et subrigit artus
Incertoque pedum pugnat non stare tumultu;

20 hic enim e contrario 'que' atque 'et' pro 'nec' posuit, et ad omnia 'non' in principio positum a communi accipitur. idem in eodem:

fluvios non ille cruoris

Membrorumque videt lapsus,

pro 'neque membrorum videt lapsus'

25 Δημοσθένης κατ' Αἰσχίνου παραπρεσβείας: μηδὲν λελοικότα μοχθηρίας. Sallustius in Catilinario: postquam victoriam adepti sunt, nihil reliqui victis fecere.

8 abundante] r abundantiae M habundantiae RD deficientiae d 9 et ac communi M Verg. Aen. III 42 sq. VI D III N 11 manat] d man& D 12 neque ex meque corr. V Verg. Aen. VIII 602 in VIII] in V et sic ut vid. ante ras. R in eodem r in II N 13 atride MN atrides D nec fandi] v nefan ti VN fctor Vlixes] r fctur olixes R 14 bene dixisset] ne. dix. N etiam] rd om. N iam VRM, syllaba et post dixisset om., aut D tamen (O) aut nec non etiam et] d Nec nou et D 15 Luc. Phars. III 750 sqq. 16 ibi Voss. A m. alt. clangore D 18 tenens] in terens mut. O terens MD Voss. B n tenens Voss. A terens schol. in Voss. B spargitque] sic Voss. AB spgitque VR spergetque N sparsitque v. l. codd. Luc. 20 enim e] e D enim d e] et M contrario] r contraria R post contrario libri add. et rursus — τότε καὶ τότε p. 339, 9 sq., ubi cf. v. l. asteriscis notatam in adnot. que] que V quem: M Luc. Phars. III 785 22 fluvios. Non r fluvios. Non VR 23 membrorumque D lapsus] sic etiam codd. aliquot Luc. lapsus Lucani Voss. AB al. 24 pro neque membrorum videt lapsus add. r, post lapsus om. R rell. lapsus. G. N 25 Demostenes G. D Δημοσθένης — μοχθηρίας] sic etiam C, nisi quod voc. παραπρεσβείας non adnotatum est Demosth. de falsa legat. or. § 178 p. 307 R. 627 B-S. οὐδὲν ἑλλεικότα (ἑλλεικότα al.) μοχθηρίας [et sic fortasse ipse Priscianus, apud quem μηδὲν litterarum ordinem perturbat; βα vero inter EN et ΛΕ facile poterat excidere]; loci notitiam Arnoldo Schaefero, collegae Δημοσθενικωτάτω, debeo κατὰ (MO) ΚΑΤΑ ΔΙΟΧΥΝΟΥ R ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ M ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ VR ΠΑΡΑ uel ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ O μηδὲν] (O) Putschius ΜΗΔΗΝ VR ΜΗΔΗ Μ ΔΕΛΟΙΠΟΤΑ M 26 μοχθηρίας] (O) Putschius ΜΟΧΘΗΡΙΑΣ VRM Sall. Cat. 11, 7 27 nichil N fecere] n facere MON

260

Illi 'ὀφείλει μοι τόκον ὁ δεῖνα' καὶ 'ὀφείλει τὸδε ποιῆσαι'. et nos 'de|bet mihi ille usuram' et 'debet illam rem facere'. nam infinitis verborum tam illi quam nos frequenter utimur loco nominum: et illi quidem pro omni casu, nos autem pro nominativo vel accusativo, ut Persius:

Sed †bonum est digito monstrari et dicier 'hic est'. 5 idem:

Euge tuum et belle.

Lucanus in IIII:

Victurosque dei celant, ut vivere durent,
Felix esse mori.

10

loco enim genetivi vel dativi vel ablativi et accusativi cum praepositione gerundiis vel supinis utimur, de quibus de verbo tractantes sufficienter doctuimus.

261

Attici 'παραβάλλομαι τούτῳ' καὶ 'πρὸς τοῦτον'. | Demosthenes pro Ctesiphonte: πρὸς ἐκείνους ἐξετάζειν καὶ παραβάλλειν ἐμέ. 15 Romani quoque 'comparo tibi illum' et 'tecum'. Cicero pro Deiotaro: etsi inique Castorem cum Domitio comparo.

Πανταχῆ tam 'in loco' quam 'per omnes partes' significat. Demosthenes Philippicorum quarto: καὶ κύκλῳ καὶ πανταχῆ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται. πανταχοῖ 'ad locum' Demosthenes: πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῖ μᾶλλον οἴχεται. idem in Philippicis: τῆς ἐκείνων προαιρέσεως οἱ τυ-

1 illi. Gr. et nos DN ὀφίλει VRM MO V ΔΙΝΑ VRM ὀφίλει VRM 2 usurem VR usu rem MDr infinitiuis O 3 utimur in loco r 4 nominatio casu uel N Pers. sat. 1, 28, v. § 43 5 s& V At pulchrum est cum Persio in litura n monstrare O dicier] Nrd dicere VRMOD 6 idem V idem poeta N Pers. sat. 1, 49 7 belle] Nr fle V uelle RMOD 8 Lucan. Phars. IIII 519 sq. 9 Victores Voss. B uel uicturos n. ant. in Voss. B que dei] sic q; dei Voss. B ex corr. **i m. pr. celant] d celant R (num ex celant mut. r?) Voss. A celent D 11 p̄posione D 12 gerundis D generundiis V sufficit V 14 ὄν. DN Demostenes D demusthenes V Demosth. de cor. or. § 314 p. 330 R. p. 607 B-S. v. infra § 285 15 ctesiphonte V tesiphonte N tesiphonte D siphonte n GR. DN ΕΞΕΤΑΖΕΙΝ R ἐμέ] sic etiam (non με) V ENE M εἶναι (O) 16 Cc. pro Deiot. rege or. 11, 31 17 castorum M cum om. Cic. Gembl. Gud. 2 domino DON comparo] (V) Krehlius cum Cicerone conifero RMODN 18 πανταχῆ] C (Scaliger?) ΠΑΝΤΑΧΙ VRD πανταχοῦ (MO) G. N Demosth. adv. Philipp. or. 1 § 9 p. 42 sq. R. p. 516 B-S. Demosthenes — κεκρατήκασιν πανταχοῦ, per omnia haec cum V fere conspirat C teste x Demostenes philippicorum quarto. ὄν. Ad locum. Demostenes. Gr. Idem in philippicis. Gr. D Demosthenes philippicorum. Quarto. καὶ κί. Ad locum .G. N 19 philippicorum V philippicarum (M) IIII O IV (M) καὶ κύκλῳ καὶ] sic Dem. Bav. pr. Aug. 3 καὶ κύκλῳ (κύκλῳ καὶ T al.) codd. Demosthenis rell. πανταχῆ] Putschius, Demosthenes ΠΑΝΤΑΧΙ VRM πανταχοῦ (O) ΜΗΛΛΩΝΤΑΣ M 20 ΗΝΑΣ VR ΚΑΘΕΜΟΝΟΙΣ M περιστοιχίζεται v. l. ap. Dem. cf. Voemeli ed. a. 1857 p. 416 sq. n. 15 proxime sqq. recte distinguendo emendavit Spengelius l. l. p. 642, nisi quod intactam reliquit πανταχοῦ ΠΑΝΤΑΧΟΥ MO 21 Demosth. adv. Philipp. or. 1 § 24 p. 46 R. p. 517 B-S. πανταχοῖ μᾶλλον] scripsi cum Demosthene, apud quem πανταχοῦ μᾶλλον οὖν vulgo edebatur ΠΑΝΤΑΧΟΙ ΜΑΛΛΟΝ VRM πανταχοῦ ἢ ἄλλως O? (cod. O per h. l. lectiones ad Putschianam fere exscripsisse videtur Presselius) 22 (Demosth.) or. Philipp. IIII § 4 p. 132 R. p. 544 B-S. in om. O οἱ τῆς ἐκείνων προαιρέσεως, οἱ Demosthenes οἶ] οὐ O

p. 1197. 98 P.

p. 239. 40 K.

ραννιδων και δυνασκειων επιχειρουντες κεκρατηκασιν πανταχοῦ, quod est 'in loco'. nos 'omnifariam' quidem pro 'per omnes partes' ponimus, 'ubique' autem 'in loco' et 'undique' 'de loco' et 'quo' 'ad locum'.

5 'Πάντα τὸν χρόνον' και 'παντὶ τῷ χρόνῳ' και 'ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ' 262 πρᾶττει'. similiter nos. Virgilius in VIII:

Omne aevum ferro teritur.

III 'παῦω τόνδε λυπούμενον' και 'λυπεῖσθαι' και 'μὴ ποιεῖν τόδε', et nostri 'compesco illum insanientem' et 'insanire' et 'ne insaniat'.

10 Παρά apud illos et genetivo et dativo et accusativo coniungitur, et apud nos 'praeter' accusativo coniungitur et ablativo tamen, quando pro 'sine' accipitur, - ut Sallustius in Catilinario: praeter rerum capitalium condemnatis pro 'sine condemnatis', - et 'tenus' tam ablativo quam genetivo, ut 'pube tenus'. Virgilius in III:

15 Pube tenus, postrema | immani corpore pistrix.
idem in III georgicon:

Et crurum tenus a mento palearia pendent
secundum Graecos dixit.

Attici 'παρεσκευάζοντο ὡς ποιήσουτες τόδε' και 'ποιῆσαι τόδε'. simili- 263
20 liter nostri. Sallustius in Catilinario: neque tamen Antonius procul aberat, utpote qui magno exer||citu locis aequioribus expeditus in fuga sequeretur. hinc videtur etiam illud:

dignus patriis qui laetior esset

Imperii et cui pater haud Mezentius esset.

25 Attici 'παρὰχωρῶ σοι τοῦδε' και 'τόδε'. Latinorum quoque auctores
'concedo tibi illus rei' et 'illam rem'. Lucanus in I:

tibi numine ab omni

1 KI M K R ΔΥΝΑΚΤΙΩΝ VRM ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΝΤΕΣ R ἐπιθυμοῦντες Demos-
thenes ΠΑΝΤΑΧΟΙ RM 2 est sup. lin. add. r pro per] per D propter d
3 quo ad] Nrd cf. § 271. 273 quoque ad VRMODn 5 πάντα — πρᾶττει] sic,
nisi quod πρᾶττειν enotatur, C χρόνῳ] ΧΡΟΝΟΙ V 6 Verg. Aen. VIII 609
VIII] d VIII DN 7 enim DN 8 παῦω — τόδε] sic etiam C gr. DN ΤΩΝΑΕ
M ΛΥΠΕΙΘΑΙ VR ΛΥΠΕΙΘΑΙ M μῆ] NH R 9 et nostri] VN et sic ni f. (vel
et nos) r Enostri (vel Enos) R Nostri (MOD) 10 apud V 11 apud V 12
Sall. Cat. 36, 2 13 condemnatis MDN pro sine condemnatis om. N con-
dempnatis MD' ablativo] r accusativo VRM 14 Verg. Aen. III 427 III N
15 inmani MN 16 Item D Verg. georg. III 53 III] d III DN 19
gr. DN ΠΑΡΕΚΕΥΑΖΩΝΤΟ M ΠΟΙΗΘΑ V 20 Sall. Cat. 57, 4 21 habet
VR equioribus D 22 expeditus Krehlius cum perpaucis codd. Sallustianis ex-
peditus libri cum Sallustianis tantum non omnibus fugas] equeretur V fugam N
cum aliquot codd. Sall. illud etiam N Verg. Aen. VII 653 sq. 23 indignus
N cf. § 191 letior N 24 aud R haut V megentius N post esset nomen
Virgilius variis modis scriptum add. VMODN, Virg. in II R, quibus multaq. parantem
dicere spscr. r cf. Verg. Aen. II 790 sq. et multa volentem | Dicere III 390 sq. et
multa parantem | Dicere 25 gr. DN ΠΑΡΑΧΩΡΟ M KA V 26 illam rem]
sic etiam R illa re r Luc. Phars. I 50 sqq. 27 numine] Nrd numia M numen
ROD nū inabomni V

Cedetur iurisque tui natura relinquet,
Quis deus esse velis.

- 261 Attici παρατεῖσθαι συγγνώμην. Ξενοφῶν II ἀπομνημονευμάτων: σὺ μὲν οὖν, ὦ παῖ, ἂν σωφρονήσης, τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, εἴ τι παρημέληκας τῆς μητρός. Livius LVI ab urbe condita: Q. Pompeium | morbum excusasse ferunt, ne, cum interesset deditio, animos Numantinorum irritaret.

Attici 'παρὰ σέ' pro 'παρὰ σοί', quomodo et nos 'apud te'. Aristophanes ποιήσει: 10

Γυναῖκα δὴ ζητοῦντες ἐνθάδε ἦκομεν
Ἦν φασιν εἶναι παρὰ σέ.

- 265 Illi παντός μᾶλλον. Πλάτων πολιτικῶ: σκοπῶμεν δὴ προσσχόντες τὸν νοῦν εὐ μάλα, πότερον παντὸς μᾶλλον αὐτῶν ἔχει διαφορὰν. Virgilius in I: 15

Quam Iuno fertur terris magis omnibus unam
Posthabita coluisse Samo.

Περὶ apud illos et praepositur et postponitur et diversas habet signi-

1 iurisque tui] sic etiam Voss. AB al. Luc. iurisque tuo pars codd. Luc.
2 uellis V 3 G. Xenophon ut G. N gr. D CΥΓΝΩΜΗΝ VRM Xenoph. memorab. II 2, 14 II ἀπομνημονευμάτων M Ἀπομνημονευμάτων B. (O) 4. σὺ μὲν οὖν, ὦ] Putschius COI ΜΕΝ ΟΥΝΩΝ VR COI ΜΕΝ ΟΥΝ ΟΝ M COI ΜΕΝ ΟΥΤΩΝ O σὺ οὖν, ὦ codd. Xenoph. ἂν] sic etiam, non ΔΗ, V σωφρονήσης] scripsi σωφρονήσεις VRO σωφρονήσεις M σωφρονῆς libri Xenophonici τοῖς M παραιτήσῃ] (O) Putschius cum Xenophonte ΠΑΡΙΤΗΣΙ M ΠΑΡΑΙΤΗΣΙ VR 6 CΥΓΝΩΜΟΝΑC VR σοί] οἱ V τι] π M παρημέληκας] (O) Putschius, Xenophon ΠΑΡΗΜΕΛΗΚΑC VR ΠΑΡΕΝΕΜΕΛΗΚΑC M ΝΗΤΡΟC VM Liv. ab u. c. fr. lib. CVII t. XIV p. 794 sq. Drakenb. ed. Stuttg. lib. LVI t. VI p. VII Weissenborn. ed. Teubn. 6 LVI] ad hunc librum h. l. pertinere scite demonstrat Drakenborchius l. t. et sic MD LVII VRO CVII C in. XLVIN Q.] sic scribendum erat secundum notam q̄ in VR; Quae O, ni ipsam illam notam puncti ratione non habita in Quae solvit Presselius, quem D qui MN VI (i. e. Sextus) r: at est Q. Pompeius cos. g. u. 613, a. C. n. 141 excusasse] r excusasse D 9 Attici. gr. Quomodo DN pro] pro R pro V Aristophanes] r cristophanes VR Christophanes N ποιήσει — διαφορὰν] gr. DN 10 ποιήσει] sic RMO, quod assecutus erat Brumckius ποῖνσει V Aristoph. poes. fr. unic. Bgk. fr. com. Gr. II 1132 cf. V p. 66, p. 509 ed. min. Mein. 11 δὴ] sic etiam M teste Heintio, quod merito servavit x; δὲ (O) δ' ἔξαιτούντες conti. Bergkii (cf. Maur. Schmidt act. ant. Marb. 1856, 53) ΖΗΤΟΥΝΤΕC M ΖΗΓΟΥΝΤΕC R ἐνθάδ' ἦκομεν] Ἦν φασιν sic olim ex vestigiis cod. Monac. M. Hauptius in scheda ms. in apparatu Lindemanniano servata, F. V. Fritschius (cf. Iacobum in fragm. com. t. V p. CXLII), Guil. Dindorfius, recepit Bergkii ΕΝΘΑΔΕ ΕΙΚΟΜΗΝ. ΗΝΘΑCIN V ΕΝΘΑΔΕ ΕΙΚΟΜΗΝ ΗΝΘΑCIN R ΕΝΘΑΔΕ (sic teste Heintio) ΙΚΟΜΗΝΗΝ ΕΑCIN M ἔνα δ' οἶκον, νυλ ἔασον (O?) ἐνθάδ' ἔθ' ἰκόμην, Ἦν ἔας συνεῖναι (ἔα συνεῖναι Krehlius in ind. Graeco s. v. ἔασον II 545) Spengelius l. l. p. 627 13 μάλῶν M Plat. politici c. 44 p. 306 C St. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ M ΣΚΟΠΩΜΗΝ ΔΕ M ΠΡΟΣΧΟΝΤΕC (MO). v. l. ap. Plat. προσχόντες Plat. Clarkianus προσέχοντες x cum Plat. cod. A 14 εὐ] εἰ M πότερον] (O) Krehlius x Plato ΠΡΟΤΕΡΟΝ VR ΠΡΟΤΕΡΟΝ M πότερον οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο ἢ παντὸς μᾶλλον αὐτῶν ἔχει (ἔχον et ἔχειν al.) διαφορὰν τοῖς συγγένεσιν ἔς τι (sic editores Turicenses, ἔς τι nonnulli codd. ST et corr. Π, ἐστὶ codd. plerique, ἐστὶ τι Heindorfius) Plato μάλῶ αὐτῶν M 15 Verg. Aen. I 15 sq. 17 post abita N samō. D samno M 18 et postpositur post et praepositur om. MN, add. n et postnitur V et diversas] ut diuersas M

p. 1198 P.

p. 241. 42 K.

fications, quomodo et apud nos 'de' et 'prae' et 'pro' et pleraeque
praepositiones. Herodotus historiarum I: παιδὸς μὲν περὶ τοῦ
ἔμοῦ μὴ μνησθῆσθαι. Virgilius in IIII:

Te propter Libycae gentes Nomadumque tyranni
Odere.

et 'qua de re' pro 'de qua re'. Terentius in Andria:

I prae, sequar,

pro 'praei'.

Attici 'περιορᾶν αὐτὰς' καὶ 'αὐτῶν'. nostri 'despicio, contemno, 206
10 sperno illum' ad accusativum solum.

Illi 'περίστευμαι σοι' καὶ 'ὑπὸ σοῦ'. Μένανδρος ἐπικλήρω:
οὔπω σοι περίστευμαι;

nos quoque 'credor tibi' et 'credor a te'.

Attici 'πειρᾶσαι ταύτην' καὶ 'ταύτης'. Θουκυδίδης in IIII: βου-
15 λόμενος τῷ μὲν λόγῳ, καὶ ἄμα, εἰ δύναται, ἔργῳ τῆς Νισαίας
πειρᾶσαι. Aristophanes ἐπιπεῦσιν:

Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν ὀλίγοις χαρλί-
σασθαι.

Latini ad accusativum solum. Virgilius in II:

20 Aut terebrare cavas uteri et temptare latebras.

'expertus' tamen et 'illam rem' et 'illius rei' - Virgilius in X:

Sescentos illi dederat Populonia mater

1 apud V pleraeque] r plereque D plereque N pleraque VR 2 He-
rod. hist. I 36 in historiis I. D GR. DN παιδὸς — μνησθῆσθαι]
sic teste x VC 3 ΜΗΝΟΘΕΟΙΟΙ VR ΜΗΝΟΘΕΟΙΟΙ Μ ΜΗΝΘΕΟΙΟΙ O μνησθῆτε
ἐν Herodotus Verg. Aen. IIII 320 sq. 4 Libycę N lybycae VR lybyce
D nomadumque M numadumque r tyrannio dere V 6 et quā de V et
quam de M Ter. Andr. I 1, 144 cf. ib. XIII § 10 7 I prae sequar] r
idem in I p sequar RVM Idem in .I. I pre sequar N 8 ptei N 9 περιορᾶν
— αὐτῶν] sic etiam C ΠΕΡΙΡΑΝ ΑΥΤΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΩΝ D G. ΠΕΡΙΟΡΙΑ (ΠΕΡΙΟΡΙΑ in ras.) N
despicio] r despici VR contēpno N 10 ad] d & D 11 Illi om. O
GR. DN σοι] cwi M ΜΗΝΑΝΔΡΟΣ M ΜΝΑΝΔΡΟΣ VR Menandri epicl. fr. IX
com. Gr. fr. IV 118, p. 900 ed. min. Mein. ΕΠΙΚΛΗΡΩΙ VR 12 COY M CO R
ΠΕΠΙΣΤΕΥΜΑ M interrogationis signum post περίστευμαι add. Meinekius l. l.
V 102 14 GR. Aristophanes GR. D .G. N ΠΕΙΡΑΣ Α' ΤΑΥΤΗΝ V ΠΕΙΡΑΣΑΥ ΤΑΥ-
ΤΕΝ M ΕΤΘΥΚΙΔΙΔΗΣ V Thuc. IIII 70 βουλόμενος] (O) Putschius, Thucydides
ΒΟΥΛΟΗΝΟΣ VR ΒΟΥΛΗΝΟΣ M 15 τῷ μὲν] ΤΟΙ ΜΕΝ ΤΩΙ (noine tantum TOI ΜΕΝ. ut
tō ed. Krehlianae delere oblitus sit Presselius?) O μὲν τῷ (δὲ τῷ unus Par. C) codd.
Thucydidei τῷ μὲν — πειρᾶσαι] cum V fere conspirat C teste x: non dubito,
quin inde ΚΑΙΝΑΤΙΑΥΝΑΤΙ in ed. Putsch. depromptum sit λόγῳ] (O) Putschius, Thu-
cydides ΑΥΤΩΙ VR ΑΥΤΩΙ M ἄμα εἰ] (O) Putsch. Thucydides ΑΝΑ ΤΙ VRM δύ-
ναται] VR ΑΥΝΑΤΑΤ M δύναίτο e Thucydide Dukerus ad Thuc. l. l. ΕΡΓΟΙ M
ΤΕC M Νισαίας πειρᾶσαι] (O) Krehl. x. Thucydides ΝΙΣΑΙΟC ΠΙΡΑΙΟΙ VR ΝΙ-
ΣΑΙΟC ΠΙΡΑΙΟΙ M 16 Aristophanes] r cristophanes VR Aristoph. eqq. v. 517
Ddf. (514) 17 γὰρ δὴ] ΚΤΑΡΑΣ M ΓΑΡΑ O ἦδη Arist. Laurentiani tres ΑΥ-
ΤΕΝ M ΟΛΑΓΟΙC R ΟΜΓΟΙC V ὀλίγοις πάντων Ravennas ὀλίγοις ἦδη Venetus Arist.
ΧΑΡΙCΑCΒΑΙ M 19 Verg. Aen. II 38 20 Aut terebrare] d Amterebrare D
terebrare] Pal. m. alt. cerebrare m. pr. utero Pal. temptare] sic M (Pal. et
Rom. scripturas non adnotavi) tentare (O) 21 illum rem M illius] d illi D
Verg. Aen. X 172 sq. 22 Sescentos] sic etiam R cum libris Verg. sexcentos ODNR
m. alt. corr. post Sescentos sqq. — trecentos om. M Populonia] Rom. m. alt.

Expertos belli iuvenes, ast Ilva trecentos -;
sed magis nomen est.

XXVI 267 Attici 'περὶ τόσους' καὶ 'περὶ τόσους'. Theopompus Philippi-
con VIII: τὸ μὲν μῆκος περὶ τεσσαράκοντα σταδίου. Lycur-
gus ἐν τῷ περὶ τῆς ἰερέας: ὡς περὶ εἴκοσιν ἀνθρώποις. hinc 3
nostri || 'viginti passus' et 'viginti passibus aberat'.

Attici 'περὶ πολλοῦ' καὶ 'περὶ πλείστου ἡγεῖσθαι'. Terentius simi-
liter in Andria:

Sive haec te solum semper fecit maximi.

Illi 'πεποιηκώς δέλω' ἀντὶ τοῦ 'πεποιηκότα ἐμαντὸν δέλω'. huic 10
simile Virgilius in II:

sensit medios illapsus in hostes

pro 'illapsus se esse'. |

268 Illi 'περίφοβός ἐστιν πρὸς τὸ ποιῆσαι' καὶ 'ποιῆσαι'. Δείναρχος
κατὰ Τιμάρχου: περίφοβος ἦν πρὸς ὑμᾶς εἰσελθεῖν. similiter 15
nos 'trepidus est ad faciendum' et 'trepidus est facere'. Virgilius in
bucolico:

Cūr non, Mopse, boni quoniam convenimus ambo,

Tu calamos inflare leves, ego dicere versus,

pro 'boni ad calamos inflandos' et 'ad dicendos versus'.

Attici 'περιβαλεῖν ἐκείνον σύμφορᾷ' καὶ 'περιβαλεῖν ἐκείνω συμφορᾷ'.
et nostri 'circumdare illum casibus' et 'circumdare illi casus', quomodo
'tot volvere casus' et 'tot volvi casibus'. Virgilius in I:

Quidve dolens regina deum tot volvere casus.

idem in eodem:

Argentum Pariusve lapis circumdatur auro.

similiter 'induo te veste' et 'induo tibi vestem'. Virgilius in XI:

corr. populoni O Rom. m. pr. populania V 1 expertas O astilba N 2 post
nomen est in mg. quando genitio coniungitur. Nā participiū expertus bellū dicitur
add. r quando genitio iungitur d 3 Attici G. theopompus philippic. Vir. in III.
Hinc nostri N Attici. Gr. hic (om. nostri) D teorōpus V Theopompi. hist. Phi-
lipp. lib. VIII fr. 82 ap. Müllerem fragm. hist. Gr. I 291 4 VIII M μῆκος]
ερος M ΤΗΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ M licurgus RM Lycurgi de sacerdotē or. VII fr. 22
p. 266 B-S. VII 52 p. 362 Müll. 5 ὡς περὶ] (O) Krehlius ωc περ V ωc περ RM
ἀνερωπιος M ἀνθρώπους (O) hic VR et sic (v. supra lin. 3) D 6 xx*
passus (x) N 7 Atti M G. N ΠΟΛΛΟΙ M ΠΟΛΛΟΙ D περὶ] om. (O) NEPI

D Π*****ΑΕΙCΤΟΙ Rr ITAEYCOTON D ΗΓΕΙCΕΑΙ M [ΕΙCΕΑΙ D Ter. Andr. I
5, 58 9 linec te] sic etiam pars codd. Ter. et Donatus ms. a Bentleyo l. hoc te O
te haec Bas. Vat. al. codd. Ter. facit O maximi ex maximum corr. N ma-
ximi Bas. maximum codd. Ter. recc. maximus M 10 post δέλω sqq. — δέλω
om. O ΕΝΑΥΤΟΝ ΔΕΙΞΟ M 11 Verg. Aen. II 377 cf. § 215 14 GR. DN
πρὸς τὸ ποιῆσαι] ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΟΙΗCΑΙ M πρῶτος ποιήσας (O) ΔΙΝΑΡΚΟΣ VRM
Dinarchi adv. Timarchum or. LXXXVIII fr. unic. p. 339 B-S. LXXXVIII 127 p. 469 Müll.
15 Τιμάρχου] (O) Putschius ΤΜΑΡΧΟΥ VR ΜΑΡΧΟΥ M ΕΙCΕΑΕΙΝ M 16 nos
om. M et trepidus facere D Verg. ecl. 5, 1 sq. cf. lib. XVII § 149 18
mohse N boni sup. lin. add. in N 19 leuis r 20 ad dicend D 21 GR.
DN ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΕΙ VR 22 illi sup. lin. add. d casus | casus N casius v
23 volvi] uoluerē V, Verg. Aen. I 9 25 Verg. Aen. I 503 26 Pariusve] sic
etiam Verg. Fr. pariusque Rom. parius ut apud V. 27 veste] ex uestē. corr. N
Verg. Aen. XI 76 sq. X] r X RN

p. 1199 P.

p. 243. 44 K.

Harum unam iuveni supremum maestus honorem
Induit.

idem in X:

An sese mucrone ob tantum dedecus amens
Induat?

Πη apud Graecos infinitum gravatur, interrogativum circumflectitur. 260
similiter apud nos 'qua' et 'quo'.

Attici 'πιστεύω ταῦτα' καὶ 'τούτοις'. Δημοσθένης κατ' | Αἰσχί-
νου: οὔτε πιστεύειν ἐβούλεσθε πλὴν ἂ οἷτος ἀπήγγελλεν. sed
10 haec synemptosis esse videtur, ad verbum enim sequens accusativo usus
est; dativo autem et accusativo simul frequenter iungitur 'credo' verbum.
Terentius in adelphis:

quid . credas? aut cui credas?

idem in Andria:

13 Credon tibi hoc nunc?

Attici 'πλείω ἡμέρας τρεῖς' καὶ 'πλείω ἡμέρας ἢ τρεῖς' καὶ 'πλείω 270
τριῶν'. nos quoque 'plus tres dies' et 'plus quam tres dies' et 'plus
tribus diebus'. Πλάτων ἐπιταφίῳ: καὶ ἐμοὶ αὕτη ἡ σεμνότης πα-
ραμένει ἡμέρας πλείω τρεῖς. similiter 'πλείους ἑνός' καὶ 'πλείους
20 εἰς'. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος: εἴ πού εἰσι νόμοι πλεί-

1 iuveni sup̄num mestus D iuveni sup̄num mestus N iuven¹ sup̄mū mutostus V
maestus] Vergilius maestus (altera litera erat a ni f.) R mundus M moestus (O) 3
idem] r inde VR Verg. Aen. X 681 sq. 4 Au] Med. m. alt. ad m. pr. sesse M
mucrone] sic Pal. ex corr. mucroni Pal. m. pr. Rom. mucronē R cum nonnullis
Verg. codd. dett. et sic r § 284 amens] r mens VRM 5 inbuat Pal. 6 Πη] sic
etiam C, ex quo πῆ adnotatum est; G. ΠΕ N 7 quā et quō V quo. Attici. Gr.
Sed D quo. G. Attici. Sed N 8 πιστεύω — τούτοις] ΠΙΣΤΕΥΩ ΤΑΥΤΑ R del. et in
mg. asc. ΠΙΣΤΕΥΩ ΤΑΥΤΑ. ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΙΣ r ΚΑΙ ΤΟΥΤΩΝ V Demosth. de falsa leg.
or. § 23 p. 348 R. 612 B-S. οὔτε πιστεύειν ἐβούλεσθε (sic Σ August. A. ἠβού-
λεσθε tell.) ἄλλα πλὴν ἂ (fuerunt qui ὧν legerent cf. adu. Dindorfii) οἷτος ἀπήγγε-
λει (ἀπήγγελε ΣΦ) ΚΑΤΑ VRO 9 ΠΙΣΤΕΙΒΙΝ VR ἘΒΟΥΛΕΘΕ V ἐβουλήθη

C(O) ΠΑΝ Μ̄ ΗΑΝ Vσπάθη C(O) ἀπήγγειλεν C 10 hoc (VM) sinemptosis VMN
synemptosis D ad verbum] Aduerbium N 11. Credo D 12 Ter. adelph. III 2, 32 13 quid
iam credas Bas. quid credas iam Bemb. 14 Ter. Andr. III 2, 17 15 credone
N credo tibi honunc V creto nunc tibi hoc nunc M nunc. G. Attici. Nos N
nunc Attici Gr. Nos D 16 πλείω] v ΠΑΕΙΜ V 'πλείων et mox D (i. e. noster V;

at is utrobique ΠΑΕΙΜ] forte pro πλείω ἢ' x ΕΜΕΡΑΣ M καὶ πλείω ἡμέρας ἢ
τρεῖς] om. (O) πλείω] v ΠΑΕΙΜ V ΠΑΗΛ M ἢ om. R (non om. V) πλείω]
scripsi ΠΑΙΩΗ VRM πλείω ἡμερῶν (O) Putsch. 17 plus tredies R et plus quam
tres dies] r om. R tell. 18 Gr. DN Plat. Menex. c. 2 p. 235 B-Sl. ΕΠΙ-
ΤΑΦΙΟΙ M καὶ ἐμοὶ — τρεῖς om. O ἐμοὶ] ΕΤΜΟΙ CM quod videtur εἶ μοι Spen-
gelio l. I. p. 657; possit et etiam v. l. esse ad καὶ pertinens, ut ἐμοὶ ex ΕΤΜΟΙ or-
tum sit: nam μοι exhibent codd. Plat. αὕτη ἢ] ΑΙΤΗ Η C ΑΥΤΗΝ VR CΕΜΝΩ-
ΤΗΣ M CΕΜΟΝΕ C 19 ΕΜΗΡΑΣ M πλείους v. l. nonnullorum codd. Plat.
τρεῖς] sic etiam C ἢ τρεῖς x cum libris Plat. similiter del. r similiter —
εἰς (vel — Αἰσχίνης vel — Κτησιφῶντος) extant in O, desunt certe sqq. — λ' p. 348, 2
Similiter. Gr: nostri quoque D Similiter nostri quoque N ΠΑΒΙΟΥC VR ΠΑΒΙΟΥC
VR 20 εἰς] v ει M ἢ εἰς x post πλείους εἰς excidisse videtur καὶ 'πλείους
ἢ εἰς' Aeschin. adv. Ctesiph. or. § 38 p. 430 R. 449 B-S. ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟC V
ΚΤΗΣΦΩΝΤΟC M εἴ] ἢ εἴ Aeschines ἢ (εἴ om.) Aesch. codd. Bekkeriani φ̄ NONOI
ΠΑΒΙΟΥC VR ἑνός post πλείους ex Aeschine add. Krehl. x

p. 1190. 1200 P.

p. 244. 45 K.

ους ἀναγεγραμμένοι περὶ ἐκάστης πράξεως εἰς. Δημοσθένους quoque ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐπέσει: οὐ πλείους ἢ λ'. nostri quoque hac constructione ad omnes casus utuntur. Terentius in eunucho:

non plus triduum.

Virgilius in I:

noctem non amplius unam

Falle do||]o.

Lucanus in VII:

plus est quam vita salusque,

Quod perijt.

Cicero in frumentaria: pluris dimidio. (idem pro Roscio: annos natus maior quadraginta.)

271 Πλήν. hoc Attici construunt cum omni casu absque vocativo, quomodo et nostri 'nisi' et 'dumtaxat', ut 'nisi ille dicat, nisi illius iussu, nisi illi congrue, nisi illum doceam, nisi illo praesente'.

Ποῖ Graeci frequenter 'in locum', ποῦ 'in loco'. Homerus tamen:

Αἰνεῖα, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί;

Romani 'quo' ad locum, 'ubi' in loco.

Attici 'πολύ μᾶλλον' καὶ 'πολλῷ μᾶλλον' καὶ 'πολύ μάλιστα'. nostri ad ablativum 'multo magis' et 'multo maxime', Πλάτων πολιτείας τρίτῳ: πολὺ δὲ ἤδιστος καὶς. Sallustius in Catilinario: ea tempestate mihi imperium populi Romani multo maxime miserabile visum est.

1 ΑΝΑΓΕΓΡΑΦΜΕΝΟΙ VR γεγραμμένοι *codd.* Bekk. *cd* ΗΚΑΚΤΕC M ΤΙΡΑΞΕΩC ΕΙC R ΠΡΑΞΕΩC ΕΙC V πράξεως Krehl. *x* cum Aeschine πράξεως εἰς, ut post πράξεως locus exciderit, cuius ultimum superasset voc. εἰς, Spengelius l. l. p. 638 sq. εἰς om. Krehl. ΔΗΝΟΘΕΝΗC R ΔΕΜΟΘΕΝΗC V Dem. adv. Eubulidem or. § 10 p. 1302 R. p. 904 B-S. 2 EN TEI M Εὐβουλίδην] ex ΕΥΒΟΥΛΙΑΔΗΝ corr. R ΕΙΡΟΙΛΙΑΔΗΝ M ΕΦΕΙ V 3 Ter. eun. I 2, 104 non plus biduum; in eadem comoedia triduum legitur II 1, 17 et 18 6 Verg. Aen. I 683 sq. 9 Luc. Phars. VII 639 sq. 11 perijt (M) Krehl. cum Lucano perijt VRODN 12 Cic. in Verr. or. II III 33, 77 dimidio fere pluris frumentaria] v fromentaria V dimidio V domidio M

post dimidio in mg. Idem p roscio Annos natus maior add. r om. R rell. v. Cic. pro S. Roscio Am. or. 14, 39 annos natus maior quadraginta, unde mancum additamentum supplēvi 14 ΠΑΕΝ D Ḡ. Praen N 16 congruae RN congruo r p̄sente. G. ποι. Frequenter ad locum. ΥΤΟΥ. in loco. Homerus ταῖν. G. Romani N 17 Hom. II. XX 83 18 ḠR. D ΑΙΝΕΑ V ΑΝΕΙΑ r ΑΙΝΕΙ M ΒΟΥΛΕΦΟΡΕ M ποῦ

ΑΝΕΝ ΙΑΔ] (sic excerpta in x) C 19 qo V 20 Attici. NFI (om. nota lac.) D G. N ΠΟΛΥΙ M ΝΑΛΑΟΝ V ΝΑΛΟΝ R ΝΑΛΑΟΝ V ΠΟΛΙ V ΜΑΛΙCΤΑ M ΝΑΛΙCΤΑ VR 21 G. N Plat. reip. lib. III 9 p. 397 D St. πολὺ δὲ (ye al. te unus Bekkeri cod.) ἤδιστος καὶς (καὶ καὶς] pars *codd.* Plat.) τε καὶ παιδαγωγοῖς (δημαγωγοῖς Platonis Φ); locum indicavit Spengelius l. l. p. 657 πολιτείας] (O) Putsch. ΠΟΛΙΤΙΑC r ΠΟΛΙΤΑC VRM ΙΤΟΛΑΤΑC D 22 ΡΙΤΩΙ M ΟΙΤΟΙ D ΔΗ VMO καὶς] ΙΠΑ&ε (sic) D; fort. καὶς Salus V Sall. Catil. 36, 4 23 maxime] r maximi VR maximime (i. e. maximi) M

p. 1200 P.

p. 245 46 K.

Attici 'πολεμήσαντες τὸν πόλεμον' καὶ 'στρατεύσαντες τὸν πόλεμον'. 272.
Θουκυδίδης in prima: Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ ταῦτα τὸν ἱερὸν
καλούμενον πόλεμον ἐστράτευσαν. similiter μάχην ἐμάχοντο. et
nostri 'servitutem serviunt'. Terentius:

5 Cantilenam eandem canis. .

Illi 'πολλοῦ χρόνου' καὶ 'χρόνῳ πολλῷ' καὶ 'χρόνον πολὺν' | καὶ 'χρο-
νος πολὺς τόδε οὐκ ἐγένετο'. Πλάτων περι ψυχῆς: οὔτε τις ξένος
ἀφίχθη χρόνου συχνοῦ ἐκεῖθεν. Romani 'multum tempus' et
'multo tempore'. Virgilius in VI:

10 Nec plura his. ille admirans venerabile donum
Fatalis virgae, longo post tempore visum.

Terentius in eunucho:

Illum liquet mihi deierare his mensibus
Sex septem prorsus non vidisse proximis.

15 Virgilius in I:

Iovisque

Et soror et coniux una cum gente tot annos
Bella gero.

20 Illi 'πολεμεῖ μοι' καὶ 'πολεμεῖ πρὸς με'. nos quoque 'pugnat mihi'
et 'pugnat ad me' - similiter 'certat' et huiusmodi alia. - et 'mecum'.
Virgilius:

una cum gente tot annos

Bella gero.

1 Attici — ἐστράτευσαν] om. O Attici. gr. Tucidides in prima. gr. D Attici
G. N; 'Scal.' (i. e. h. l. C ni f.) 'Attici πόλεμον ἐπολέμησαν. similiter μάχην ἐμά-
χοντο. A. C.' (i. e. Alius Codex) 'πολεμήσαντες τ. π. καὶ κροτήσαντες τ. π. Thucy-
dides — ἐκρότησαν' x ΠΟΛΕΜΗCΑΝΤΕC VR πόλεμον] (sic πῖλεμον ἐπολέμη-
σαν) Putsch. ΠΟΥΕΝΟΝ V ΤΟΥΕΜΟΝ M ΠΟΥΕΝ R κῖ M κ R ΠΟΛΕΜΟΝ VR 2
Thuc. hist. 1 112 in prima] A. (M) ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ VR δὲ μετὰ ταῦτα]
scripsi cum Thucydide ΔΕΝΕΤΑΥΤΑ VR ΔΕΔΕΝΤΑΥΘΑ M δ' ἐνταῦθα Putschius; at m ut
assolet in n corrupta (cf. modo hic infra vv. ll. ad μάχην ἐμάχοντο) et syllaba τα sibi
insidete semel scripta ipsa scriptura Thucydidea vel a codd. Prisciani dilucide servata
est ΕΡΟΝ V 3 ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΝ V ΚΑΛΟΙΜΕΝΟΝ M ΠΟΛΕΜΟΝ V Π R ἐστρά-
τευσαν] ἐπολέμησαν codd. nonnulli Thuc. interpolati μάχην ἐμάχοντο] om. (MO)
ΜΑΧΗΝ ΕΝΑΧΟΝΤΟ r ΜΑΧΗΝ ΕΝΑΧΟΝΤΟ VR ΜΑΧΗΝ ΗΜΑΣΩΝΘΟ D ΜΑΧΗΝ N et om. O
4 servitute D vel servitutem spscr. d servitute vel servitute O terentius **
(in) R terentius in VO et (?) terentius in M Terentius: Cantilenam] Salusti' (in
litura) in catilinario. | Nā (Nā in mg. add. d) Dd Ter. Phorm. III 2, 10 5 ca-
tile nam M 6 Illi — ἐκεῖθεν] om. O gr. DN κρηῶι RM ῥοῶι V
7 ΠΟΛΙC M Plat. Phaedon. 1, 1 p. 57 A St. οὔτε σοῦξενος ἀφείκον χρόνον
ἐκεῖθεν (sic) C 8 ἀφίχθη] V et sic emendaverat Krehlius ἀφείκον RM ἀφίχται Plato
συχνοῦ] (M), om. VRC, ex Platone add. Putschius ΕΚΕΙΒΕΝ M 9 Verg.
Aen. VI 408 sq. VII ODN 10 donum] r domum R 11 uirge DN 12
Ter. eun. II 3, 40 sq. 13 mi Bemb. degerare V delerare ex delirare m. ant. ut
vid. corr. in Bemb. 14 sex i septem Bas. prorsus] codd. aliquot Ter. recentio-
res prorsus V prorsum Bemb. Bas. proximis] sic corr. m. satis ant. in Bemb. prox-
mis Bemb. m. pr. 15 Verg. Aen. I 46 sqq. (deficit Pal.) 17 coniux] sic etiam
Med. coniux MONr cum Rom. 19 gr. DN 20 certat] certat mihi d huius-
modi N 21 Verg. Aen. I 47 sq.

273 'Ποιήσασθαι πρόνοιαν τῆς πόλεως' καὶ 'περὶ τῆς πόλεως'. nostri quoque 'faciens curam urbis' et 'super urbe'.

Attici 'πορεύουμαι πρὸς περίπαιτον' καὶ 'εἰς περίπαιτον'. et nostri 'eo ad urbem' et 'in urbem'. Virgilius in II:

Mugdonides illis ad Troiam forte diebus

Venerat.

idem in bucolico:

Quo te, Moeri, pedes? an, quo via ducit, in urbem?

Πολλοῦ γε δεῖ. nos 'eget' verbum tam genetivo quam ablativo coniungimus: 'egeo illius rei' et 'illa re'.

Illi ποῖ 'ad locum', et nos 'quo'.

Illi | || Πυθοῖ, Ἴσθμοῖ, Μεγαροῖ, οἴκοι, ἐνταυθοῖ, [ἐν Πυθοῖ] 'in loco'. pro his nos genetivis, si primae sunt vel secundae nomina urbium, sin tertiae, ablativis utimur et in semper pluralibus, ut 'Romae, Tyri, Carthagine, Athenis'.

Attici πότερα et singulari et plurali numero adiungunt. Πλάτων πολιτείας I: πότερα ἐκείνο δοκεῖ σοι μιμεῖσθαι ἢ τὰ τῶν δημοουργῶν; nos vero 'utrum' utriusque numero adiungimus: 'utrum bonae sunt hae res an illa?'

274 Attici πονηρὸς τὴν τέχνην. Φρύνιχος τραγωδοῖς:

1 GR. DN ποιήσασθαι] (O) Putschius ποιησασθαι M ποιησασθαι VR ποιησασθαι r πόλεως] r πολέω R alterum πόλεως sic etiam R 3 GR. DN πορεύουμαι r καὶ εἰς περίπαιτον post περίπαιτον omē O 4 Verg. Aen. II 342 sq. (...)| Mygdonides. illis etc. 5 Migdonides DNr Mygdonides (MO) cum codd. Vergilianis 7. Verg. ecl. 9, 1 (def. Rom.) 8 meori M uladducit Rr ui aducit V urbem ex orbem corr. Pal. n. all. 9 G. N γε] CE (O) TE M tan] r *** R quam datiuo VRRM 10 ut egeo N illa re] sic etiam VRRM re. Illi. GR. In loco pro his D 11 πο. i. V G. ποι N 12 G. N [Πυθοῖ] (O) Putsch. πορευοῖ r πορευοῖ M ποι. οἰ V ποιοῖ R [Ἴσθμοῖ] (O) Putsch. εἰσμοῖ (O) R εἰσμοῖ r ἐνταυθοῖ] ENTAIΘEOIC r ἐν Πυθοῖ. in loco] EN TITHOI in loco M ENTYEO cum interpretatione ἐν Πυθοῖ C in loco O 13 urbium sin tertiae ablativis si prime sunt uel secundae nomina urbium sin tertiae Rr 14 in spscr. in N semper

in d ro. mae V cartagine RMDN 16 Plat. reip. lib. X 2 p. 598 A St. πότερα ἐκείνο ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ φύσει ἕκαστον δοκεῖ σοι ἐπιχειρεῖν μιμεῖσθαι ἢ τὰ τῶν δημοουργῶν ἔργα; post Πλάτων sqq. — τὰ τῶν om. V 17 πολιτείας I] sic, I scil. pro Γ, scripsi ΠΟΛΙΤΙΑΣ Γ R ΠΟΛΙΤΙΑΣ ᾤ M Πολιτείας A. (O) σοι] co R ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ M 18 adiungimus] d adiungi orum D adiungimus.

Nos dicimus utrum N 19 liae res] r haeres d heres D haec res M haec res VR

20 GR. DN τῆς τέχνης M Φρύνιχος] CM (teste Sp. p. 620, sed lit. Φ induxit Heimius), Putschius ΦΡΥΝΙΚΟΣ VR Φρύνιχος — τέχνην om. O Phrynichi comici tragoed. fr. VI com. Gr. fr. II 600, p. 236 sq. ed. min. Mein. τραγωδοῖς] sic VR, quod ex γράσω ἴδοις et x elicuerat et Meinekius comm. misc. I

p. 18 (cf. hist. crit. com. Gr. p. 158 sq.), ex ΤΡΑΤΟΙΔΟΙΣ (sic, non ΤΡΑΤΟΛΟΙΣ) cod. M scriptura Spengelius l. l. τραγωδοῖς etc.] γράσω. ἴδοις ἀν' ἐκείνον ἢ πονηρὸς εἰν' ἀρνή τέχνην C unde ἐάν ἐκείνοῦ πονηρὸν εἰν' ἀρνή τέχνην conl. Meinekius, qui nimum collationi Scaligeranae h. l. pondus assignat (in ἐκείνον ἢ πονηρὸς dillographiae ΕΚΕΙΝΟΝ ΠΟΝΗ ΠΟΝΗΡΟΣ vestigia agnosco); neque praeterea ea quae vir egregius h. l. coniecit labe carere librorumque accurate inspectorum scripturam servandam esse docuit A. Nauckius obs. crit. de trag. Gr. fragm. p. 45 sq.; sic Herwerdeni quoque carere possumus conatu, quem attulit H. Iacobius suppl. add. ad Meinek. p. XCV

p. 1201 P.

p. 247. 48 K.

αἰτίαν ἔχει

Πουηρός εἶναι τὴν τέχνην.

Virgilius in I:

Nuda genu nudoque sinus collecta fluentes.

5 Πλάτων ἐπιταφίω: ἀεὶ σὺ προσπαλίζεις, ὦ Σώκρατες, τοὺς
ῥήτορας. Terentius in eunucho:

Forte habui scortum: coepit ad id adludere

Et me inridere.

Virgilius tamen in II:

10 certantque illudere capto.

similiter 'arrideo tibi' pro 'irrideo'. Terentius in eunucho:

Sed †his ultro arrideo.

Attici 'προορῶνται τούτων' καὶ 'ταῦτα'. Θουκυδίδης Δ: ἀξιῶ
προειδόσιν αὐτούς. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφώντος: ἂ ἐγὼ

15 προορῶμενος. Virgilius in I:

et alto

Prospiciens.

idem in VI:

Prospexi Italiam summa sublimis ab unda. |

20 Terentius in heautontimorumenos:

Quicquid ego huius feci, tibi prospexi et stultitiae tuae.

Attici 'προέχοντες τούτων' καὶ 'τούτοις' καὶ 'πολλῶ πάντων'. Πλά- 275
των περιαλεγεί:

1 ΑΙΠΑΝ *M* 2 πουηρός] *v* ΠΟΗΡΟΣ*** *R* ΠΟΝΕΡΟΣ *M* ΠΟΝΗΡΟΝ *V* 3 *Verg.*
Aen. I 320 *cf.* § 28 *et lib.* VII § 87 4 nudoque] *nudoque V* fluentis *r* 5
Gr. *DN* *Plat. Menex.* c. 3 p. 235 *C St.* ἐπιταφίω] (*O*) *Putschius* επιταφίω
VR επιφίω *M* ΠΡΟΣΠΑΛΙΖΕΣ *M* 6 ΡΗΡΑΣ *V* *Ter. eun.* III 1, 34 *sq. cf.*

§ 230 7 Forte] *r* sorte *RD* sorte *V* scortum] *vr* scoreum *VR* coepit] *r*
 cepit *R* ad *ex* at *corr.* *V* alludere *ODN* 8 me inridere *MN* inridere *me O*
 9 *Verg. Aen.* II 64 10 certatque *Rom.* 11 arrideo] *r* adrideo *VRD*
 irrideo] *r* inrideo *VRMD* *Ter. eun.* II 2, 19 *cf.* § 230 13 *Gr.* *DN* προ-
 ορᾶσθαι (*O*) καὶ ταῦτα — αὐτούς *post* τούτων *om.* *O*, quem inde αὐτῶν in *arche-*
typo suo invenisse coniceres, nisi in his extremis locos Graecos persaepe sponte omit-
teret O Θουκυδίδης] *Krehlius* (*non V*) ΘΟΥΔΙΑΗΣ *VR* θουδίδης *M* ΕΘΙΟΝΕ *C*
Thuc. III 64 14 προειδόσιν αὐτούς] *R* ΠΡΟΕΙΔΟCΙΝ ΑΥΤΟΥC *V* ΠΡΟΕΙΔΟCΙΝ ΑΥΤΟΙC *M*
 προιδεῖν αὐτοῖς *C* προειδομένους αὐτῶν (*reg. αὐτῶν*) *codd.* *Thuc.* προειδόμενος αὐ-
 τῶν *corr.* *Reiskius apud Thucydidem et in sqq.* ὥστε αὐτοῦ τὰ κλειῶ βιάπτεσθαι *pro*
librorum scriptura ὥστε αὐτοῦ *etc.* ΔΗΜΟΣΘΕΝΗC *V* *Demosth. de cor.* § 27
 p. 234 *R.* 577 *B-S.* ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΩC *VR* ἂ ἐγὼ προορῶμενος *om.* *O* ἂ ἐγὼ]
Krehlius ex Demosthene ΑCΓΩ *M* ΔCΓΩ *VR* αCω *C* 15 προορῶμενος *C* *Verg.*
Aen. I 126 *sq.* 18 *Verg. Aen.* VI 357 19 prospexit *Rom.* habunda *Rr*
 20 *Ter. heautontim.* V 2, 8 eautontimorumenos *D* autonti_morumenos *N* eautonti-
 morineumeno *V* 21 Quicquid] *sic etiam Bas., ut reclam scripturam* (*v. Lachman-*
num ad Lucr. V 264. 1252 III 135 *adnot.*) *Prisciano non reddiderim; Quidquid Bemb.*
 prospexi tibi *O* stultitia&uae *R* stul titia&uae *V* 22 Attici *om.* *O* προ-
 έχοντες τούτων καὶ τούτοις, καὶ πάντων ἢ πάντων. Πλάτων· περὶ πάσης ἄλλης οὐν
 εἰκ' ἀνδρείας πολλῶ πάντων προέχοντες *Putschius* 'et sic fere' *C teste x Gr.*
DN καὶ τούτοις — πάντων προέχοντες *om.* *O* πολλῶ] *sic etiamsi i om. V,*
quod scribi iusserat Cobetus obs. crit. in Plat. com. rell. p. 170 ΠΟΛΛΩΝ *R* ΠΟΛΛΩΝ *M*
teste Riglero ap. Krehlium ΠΑΛΑΝΤΩΝ *R* *Plat. com. perialq. fr.* III *com. Gr. fr.*
 II 653, p. 377 *ed. min. Mein. cf. Cobetum l. l.* 23 περιαλεγεί] *RV et sic restitu-*

Ἄλλ' ἡγούμεσθα εὖ κἀνδρείως πολλῶ πάντων προέ-
χοντες,

(Terentius in Andria:

Quod plerique omnes faciunt adolescentuli.)

Ξενοφῶν ἀναβάσεως τρίτῃ: ἐνὶ μόνῳ προέχοντες οἱ ἱππεῦς ἡμᾶς. nos quoque 'praesto te' et 'tibi'. Virgilius in XI:

Ibo animis contra; vel magnum praestet Achillem.

Terentius in eunucho:

†Dii immortales, homini homo quid praestat? stulto
intellegens 10

Quid interest?

Illi dicunt 'προσῆκοντες τούτων' καὶ 'τούτοις' ἀντὶ τοῦ 'οἱ συγγενεῖς'. 'cognati' vel 'adfines' vel 'fratres' vel 'amici' vel 'inimici horum' et 'his'. sic et omnia similia.

276 Illi 'προσῆκει τούτοις ὁ κλήρος' καὶ 'τοῦ κλήρου'. frequenter et 15
nostri huiusmodi utuntur figura, ut genetivos ponant pro nominativis. Cicero Verrinarum I: ita mihi deos velim propitios, ut, cum illius mihi temporis venit in mentem, quo die citato reo mihi dicendum sit, non solum commoveor animo, || sed etiam corpore perhorresco. idem in VII: cum mihi Tyndaritani illius 20
venit in mentem, cum Segestani, tum iura simul civitatum atque officia considero. Attici προσῆκει με τόδε. Terentius in eunucho:

rat Krehtius ΠΕΡΙ ΑΛΤΕΙ M 1 ἡγούμεσθ' x, Krehtii cens. Ien. p. 426 ΗΓΟΥΜΕΘΑ
VR ΕΤΟΥΝΕCΕD M (sic teste Heinio) εὖ κἀνδρείως] x, prob. Meinekio et Cobeto
ΟΥΚ ΑΝΑΡΙΩC VRM (sic etiam V, qui ipso h. l. hunc versum exhibet, quod utrumque
adnoto propter x) πολλῶ] secundum C Putschius ΠΟΛΛΩΝ VR ΠΟΛΛΑΝ M teste Rig-
lero 3 Ter. Andr. I 1, 28 4 adolescentuli (MO) 'Terentii locus non to-
tus ascriptus est; intellexisse enim videtur, si dedit Priscianus, quae sequuntur verba:
Horum ille nihil egregie praeter cetera Studebat' Spengelius l. h. p. 621; mihi ob vocc.
plerique omnes ad lectionem versus Platonici πολλῶν πάντων adscriptus esse videtur
versus Terentianus 5 GR. DN ΞΕΝΟΦΩ R Xenoph. anab. III 2, 19 ἐνὶ μόνῳ
(ἐνὶ δὲ μόνῳ al.) scripsi cum Xenophonte, nam EN ΜΟΝῳ VR; ¹¹ ΜΟΝ M ἐν μόνῳ
(O) Putschius ἐν δὲ μόνῳ προέχουσιν ἡμῶν Prisciano in auxilium vocato Xeno-
phonti illaturus est Cobetus mnemos. VI 376 sq. ΠΡΕΧΟΝΤΕC V προέχουσιν Xe-
nophon οἱ om. (O) 6 HNAC VR Verg. Aen. XI 438 XI (V)
§ 300 Krehtius XII libri omnes hic et praeter (V) § 300 7 praestet] rd praestat M
praestat RDO 8 Ter. eun. II 2, 1 sq. eunucho V 9 dii] sic etiam Bas., ut
di cum Bem. Prisciano restituere non ausus sim immortales RMON cum libris
Ter. homo] v hm*o V praestat] d praestat VD 10 intelligens (O) Bas.
11 Quid] N cum Terentio, om. vell. 12 GR. DN post τούτοις ad sqq. lin. 15
aberrans ΟΚΑΗΡΟC ΚΑΙ ΤΟΥΤΟΙC add. R οἱ om. (O) CUTTENIC M 13 affines
ON inimici — καὶ τοῦ estr. folii linea abscissa deest in R 14 alterutrum et om.
D, utrum non satis accurate indicavi similia. Illi. G. N similia illi. GR. D 15
ΠΡΟCΚΗ V 16 figuris (M) 17 Cic. in Q. Caeciliam divin. 13, 41 cf. lib. XVII
§ 160 in I Verrinarum (MO) innerrinarum N propitios D 18 quae (i. e.
quod) D cotidie spscr. d quodiecita]to V citator eo N 19 commoveor] rd
commouero RM commouero* D cũ mouero V animos D 20 perhorresco VN per-
horeasco D Cic. in Verr. or. II v 47, 124 quom Cic. Paris. opt. tyndaritani
D tyndaridani N 21 quum (MO) seges tantum iura N ciuitatū ex ciuitatē
corr. V ciuitatis N 22 atque] a quo V προσῆκει με τόδε] scripsi ΠΡΟC ΚΗΚΙ
ΝΕ ΤΟΔΕ VR ΠΡΟCΚΕΚΙΝΕ ΤΟΔΕ MD προσῆκει μοι τόδε C(O) ΠΡΟCΚΑΤΑΓΕΝΟ (n. p. sq.

p. 1202 P.

p. 240. 50 K.

et adeo ad te attinere hanc

Omnem rem.

‘προσήκων κατὰ γένος αὐτῶ’ καὶ ‘προσήκων αὐτῶ γένει’, ‘προσήκων τῷ πράγματι’ καὶ ‘τοῦ πράγματος’. nostri frequentius ‘attines ad illum’ et ‘illi’.

Attici ‘προϊήμενος τούτων’ | καὶ ‘ταῦτα’. Romani quoque ‘fugitans, 277 amans, patiens’ et multa similia tam genetivo quam accusativo adiungunt; sed accusativo coniuncta participia, genetivo nomina sunt.

Platon in *Lyside*: ἐγὼ δὲ πρὸς μὲν ταῦτα πράως ἔχω, πρὸς 10 δὲ τὴν φίλων κτησίην πάνυ ἐρωτικῶς, πράως dixit, id est ‘clementer’, pro ‘non nimium’. hinc Sallustius in *Iugurthino*: sed is rûmor clemens erat pro ‘non nimius’.

Attici ‘προσέρχονται αὐτῶ’ καὶ ‘αὐτόν’ καὶ ‘πρὸς αὐτόν’. Δημο- 15 σθένους κατ’ Αἰσχίνου: τοὺς μὲν οὖν ἄλλους, ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικάιως προσέρχονται. Θουκυδίδης: προσήρχοντο ὡς ἀθλητήν. Terentius in *Andria*:

adeon ad eum?

Virgilius in X:

Regem adit et regi memorat nomenque genusque.

20 idem in *bucolico*:

adit oppida pastor.

Aristomenes βοηθοῖς:

ἐπειδὴ τοὺς πρυτάνεις προσήλθομεν.

lin. 3) r G. N Ter. eum. III 6, 6 sq. cf. § 191 2 omnem] r one in R om-
nem in V 3 GR. DN προσήκων] ΠΡΟΣΧ V vocc. a priore αὐτῶ — πράγμα-
τος om. O ΠΡΩΣΧΚΩΝ V τῶ] τοι M 4 καὶ] κ RM πράγματος] ex
ΠΡΑΓΜΑΤΩΣ corr. V 6 GR. DN ΠΡΟΙΕΜΕΝΟΥΣ VR τούτων] sic etiam, ut vid.,
R ante corr. ΤΑΥΤΩΝ Vr ΤΑΙΤΑ M 8 nomana M 9 Plato (MO) Plat.
Lysid. 8, 20 p. 211 E St. lyside. GR. Dix id est clementer D lyside. ΕΤΩΑ διχ.
Idē. Clementer N ΕΤΩ VR πράως] ἠπίως Putschius, quod Platoni restitu-
endum arbitratur Heindorfus ed. Plat. l. l. 10 τὴν τῶν φίλων Plato' κτησιν M
καυήν C ΕΡΩΤΙΚΩΣ M ΠΡΑΟΣ R ΠΡΑΩΣ M pro πράως (O) Putsch. ἠπίως pro
πράως cont. Heindorfus l. l. 11 Sall. Ing. 22, 1 his D 12 demens codd.
aliquot Sall. 13 GR. DN ΠΡΟΣΕΡΧΩΝΤΑΙ M ΠΡΟΧΕΡΧΟΝ O ΑΥΤΟΙ r αὐτῶ
— πρὸς αὐτόν om. O καὶ αὐτόν] v καὶ ΑΥΤΩΝ V ΠΡΟΣ ΑΙΤΩΝ M Demosth.
de falsa legat. or. § 2 p. 341 R. 610 B-S. κατὰ Αἰσχίνου (MO) Αἰσχίνου] v
ΑΙΣΧΙΝΟΥ V τοὺς — ἄλλους] sic etiam C τοὺς — ἀθλητήν om. O οὖν om.
Bekkeri k ΑΛΛΟΟΣ M ὅσοι] Demosthenes, Krchl. οσι VRCM πρὸς τὰ κοινὰ
ΠΡΟΤΑΚΝΟΝ C 15 δικάιως προσέρχονται] sic etiam C ΔΚΑΙΟΣ ΠΡΟΣΕΡΧΩΝΤΑΙ M
ΘΟΥΚΥΔΑΗΣ R Thuc. hist. III 121 ὡς ἀθλητήν] R et secundum M Spren-
gelius l. l. p. 648 ὡς ΑΘΛΗΤΗΝ V ὡς ΑΕΛΑΗΤΗΝ M ὡς ΑΕΛΕΥΓΝΗ C ὡς περ ἀθλητῆ
libri Thucydidei ὡς ἀθλητῆ Thucydideo loco agnito ex lectione Putsch. ὡς ΑΕΛΕΥΓΝΗ
(i. e. ex C) erat Wassius ad Thuc. l. l. 16 Ter. Andr. II 1, 15 17 Adeo N
18 Verg. Aen. X 149 19 adit] rd addit RD adiit Pal. regē V memo-
rant Rom. 20 Virgilius in *bucolico*] immo georg. III 402; versus initium ex geor-
gicis recte exciatur lib. XIII § 50 XVII § 171, quibus locis libri numerus in codd.
tantum non omnibus corruptus est (III unus S lib. XVII l. l.) georgicon h. l. spscr. r
22 Aristomenes] rd ('emendatio est ut videtur Scaligeri' x) cristomenes RVMO
Christomenes D Christophanes N GR. DN Aristomenis] βοηθ. fr. IV com. Gr.
fr. II 731, p. 416 ed. min. Mein. βοηθοῖς M 23 ἐπειδὴ — προσήλθομεν om. O
ἐπειδὴ] οἱ γ' ἦδη C infra scr. σιγῇ δὴ (Scaliger?) τοῖς M ΠΡΥΤΑΝΕΥΣ R

Terentius in Phormione:

†adi magistratus.

278 Attici 'προσηύχοντο αὐτὸν' καὶ 'αὐτῶ'. 'Ἡρόδοτος α: προσηύχοντό τε τὴν ἄνθρωπον. Virgilius in V:

superosque precati

5

Trinacrii Teucrique viri.

Terentius in Andria:

huic supplicabo, amorem huic narrabo meum.

Attici 'προσφωνεῖν τούτους' καὶ 'τούτοις'. 'Ἰσοκράτης παραινέσεσιν: ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας μὲν τὸ προσφωνεῖν | τοὺς 10 ἀπαντώντας. Virgilius in VI:

extremum fato, quod te alloquor, hoc est.

idem in II:

Adfaturque deos et sanctum sidus adorat.

Attici 'προσηνέχθησαν ὑμῖν' καὶ 'πρὸς ὑμῶς'. Romani quoque 'oblati 15 sunt vobis' et 'ad vos'.

Attici 'πρὸς ποδῶν' καὶ 'πρὸς κεφαλῆς'. nam πρὸς praepositio tam accusativo quam genetivo coniungitur, sed in diversa significatione, quod nos quoque in multis facimus praepositionibus, ut 'in, super, sub, subter', de quibus sufficienter || Dónatus docet. 'praeter' autem, quando loco 20 'sine' accipitur, ablativo coniungitur, ut Sallustius in Catilinario: praeter rerum capitalium condemnatis; nam alias accusativum 279 sequitur. 'tenus' quoque, quod apud Graecos adverbium est, sicut et 'sine' et multa alia, quae a nostris inter praepositiones ponuntur, tam ablativo quam genetivo sociatur secundum Graecos. Virgilius in III: 25

Pube tenus, postrema inmani corpore pistrix.

1 Ter. Phorm. II 3, 56 magistratus adi 2 adi] codi M 3 Attici om. (M)
 gr. DN προσεύχοντο r Προσεύχομαι (O) ηρωλοτος VR Ἡρόδοτος — ἄν-
 θρωπον om. O Herod. hist. I 60 extr. προσέχοντο R προσεύχοντο libri He-
 rod. sine v. l. ut vid. ANEPOTON M Vegt V Verg. Aen. V 520 sq. 5
 precati DN 6 Trinacrii] tm trinacri VR tronacriini M teuchrique D 7 Ter.
 Andr. II 1, 12 9 gr. DN τούτους] τούτον (O) τούτως V Ἰσοκράτης
 — ἀπαντώντας] om. O Ἰσοκράτης] Putschius ΣΟΚΡΑΤΗΣ M ΣΩΚΡΑΤΗΣ Rv ΣΩΚΡΑ-
 ΤΕΣ V Isocr. adv. Domicum or. § 20 p. 6 St. 152 B-S. 10 ἔστι δὲ φίλον
 πῶς ἰσοκράτης μέντοι προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντώντας. C φιλοπροσηγορίας] Putsch.
 cum Isocrate φιλοπροσηγορίας Rv φιλιοπροσηγορίας V φιλιοπροσηγορίας M τοῦ.

ω
 ΣΑΠΑΝΤΩΝΤΑΣ V ΤΟΥΚΑΠΑΝΤΡΩΝΤΑΣ M 11 Verg. Aen. VI 466 12 quod te allo-
 quor] r quodae alloquod VRM 13 Verg. Aen. II 700 III O 14 adfaturque
 MONr cum codd. Verg. 15 gr. DN προσήνεχθησαν V προσήνεχσαν (i in
 litura) R προσήνεχθησαν M ἡμῖν (O) ὑμῶς] sic etiam O 16 nobis (M)
 nos (M) 17 gr. D πρὸς ποδῶν — nam om. N - ποδῶν M ποδῶν r
 κεφαλῆς M nam πρὸς] nāppoc M πρὸς] pros D πρὸς V ad spser. d
 propositionem N 19 in sub super subter, eodem quo Donatus ordine, N sub
 om. (MO) 20 efficienter M Donat. art. II 16, 5 p. 1765 sq. P. 24 sq. L.
 21 Sall. Catil. 36, 2 cathilinario V 22 condemnatis MDN condemnatis R
 23 apud V 24 ponuntur. Tam N 25 inde a sociatur usq. e ad olivētātōv
 § 287 p. 361, 4 scripsit at. m. in R sociatur (M) coniungitur O Verg. Aen.
 III 427 III N 26 pub& tenus V inmani VOr cum libris Verg. im-
 manu R

p. 1203 P.

p. 251. 52 K.

idem georgicon III:

Et crurum tenus a mento palearia pendent.

idem in X:

cui laterum tenus hispida nanti

5 Frons hominem praefert.

hoc autem, ut ostendimus, secundum Graecos; nam apud Latinos nulla | praepositio nec adverbium praepositivum casualium nisi accusativo vel ablativo coniungitur.

Attici 'προσεπέψαντο τούτων' καὶ 'ταῦτα'. Ἀντιφῶν Σαμοθραγ- XXVII 280
 16 κικῶ: καίτοι οὐκ ἄν τῆς μὲν τῶν ἄλλων πολιτῶν ταλαπωρίας
 προῦσκέψαντο, τῆς δὲ σφετέρως αὐτῶν σωτηρίας οὐκ ἐνεθυ-
 μήθησαν. simile Cicero in Verrinarum I: cum illius temporis
 mihi venit in mentem.

Illi 'προσγελᾷ με' καὶ 'προσγελᾷ μοι'. Αἰσχίνης κατὰ Κτησι-
 15 φῶντος: ὁ νῦν πάντας προσγελῶν τοὺς Φωκικοὺς ξένους.
 Terentius in eunucho:

hisce ego non paro me ut rideant,

Sed †his ultro arrideo.

idem in adelphis:

20 Rideo hunc.

idem in eadem:

nulli laedere os, adridere omnibus.

idem in eunucho:

1 Verg. georg. III 53 in georgicon III ON 2 Et] ut M palearia] r
 paliaria V paliaria (I) R 3 Verg. Aen. X 210 sq. in om. O .XI. N
 4 tenus hispida nati fons M 5 praefert] r p̄fr& V p̄frst R 6 oc R apud
 lati
 nos M 7 casualium] r casialium R casualibus d acusativo R vel] et N
 9 Attici. Gr. Simile Cicero D Attic. G. Cicero (simile om.) N τούτων] (O) Put-
 schius τούτων VRM Ἀντιφῶν] (O) Putschius ANTIΦΩ Vr ANTIΦO M ANΦW R
 Σαμοθρακικῶ—ἐνεθυμήθησαν om. O Σαμοθρακικῶ] VR idemque ex scriptura
 cod. M CIMOΘΡΑΚΙΚΩΥ (sic ex Spengelii coll.; at CAMOEPAKIKΩI M teste Heinio) saga-
 cissime agnoverat Boeckhius ap. Spengelium p. 630 cf. oecoon. civ. Ath. I 544 ed. alt.
 ὀλιγαρχικῶ C Putschius Antiph. de Samothracum tributo or. XVI fr. 3 p. 143
 B-S. or. XV fr. 50 p. 229 Müll. 10 καίτοι] Putschius καὶ τοῖς Vr καίτοις
 (teste Heinio) M 11 προῦσκέψαντο] Spengelius I. I. ΠΟΥΣΚΕΨΑΝΤΟ RM ΠΟΥΣΚΑΝΤΟ
 V σφετέρως] RV et sic Spengelius ΦΕΤΕΡΑΣ M ουτέρως C σωτηρίας] Spenge-
 lius ΑΤΗΡΙΑΣ RM et sic fere ΑΤΗΡΙΑΣ corr. ex ΑΤΑΡΙΑΣ V ἀγέρας C ἐνεθυμήθη-
 σαν] Krehlius ΕΝΘΟΥΜΝΟΝΑΝ M ΕΝΘΟΥΜΗΧΑΝ R ἐνεθυμήθη C ΕΝΘΟΥΜΗΧΑΝ V
 12 Cic. in Q. Caeciliam div. 13, 41 cf. lib. XVII § 160 in om. MON II V
 14 Gr. DN ΠΡΟΨΤΕΑΑ M καὶ — ξένους om. M ΠΡΟΨΤΕΑΑ M ΠΡΟΨΤΕ-
 ΛΑΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (iterata haec sunt ex lin. 10) R Aeschin. adv. Ctesiph. or. § 87
 p. 491 R. 454 B-S. ὁ νῦν πάντας δεξιούμενος καὶ (δεξιούμενος καὶ cum Prisc.
 om. Bekkeri ekl) προσγελῶν, τοὺς Φωκικοὺς ξένους διαβιβάσας, ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς
 (ἡμᾶς al.) ὡς ἀναειρησόντες ΚΑΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ R ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΩΣ M 15 ὁ νῦν πάν-
 τας] ὁ μὲν Ἀμόντας Scaliger τοῖς Φωκικοῖς ξένους Scaliger ξένου M 16
 Ter. eun. II 2, 10 sq. 18 Sed his ultro arrideo cf. § 230 ardeo N 19 Ter.
 adelph. III 2, 9 20 huc N ic]dem M 21 Ter. adelph. V 4, 10 22 lae-
 dere] r ledere DN 'délero M caedere R hos Nd adridere] sic etiam Bemb.
 arridere (O)Nr cum Bas. 23 Ter. eun. III 1, 34 sq. cf. § 230

coepit ad id adludere

Et me irridere.

Attici προκρίνας τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων. nostri quoque hu-
iusemodi locutionibus utuntur, ut 'praerono hunc optimum esse amicorum'.

Illi 'προσοικοῦσι τόπους' καὶ 'τόποις'. Θουκυδίδης α: προσοι-
κοῦσι δὲ αὐτὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι, Ἰλλυρικὸν ἔθνος. nostri
quoque 'accolunt fluvium' et 'fluvio'.

281 Προσέβλεψα αὐτόν. Πλάτων πολιτείας α: νῦν δέ, ἡνίκα ἤρ-
ξατο ἐξαργιαίνεσθαι, προσέβλεψα αὐτόν πρότερος. sic | nostri.
Cicero in Verrinis: et aspexit me illis quidem oculis. Vir-
gilius in I:

Aspice bis senos lactantes agmine cyncnos.

Attici † ΠΗΦΟCONΩI πρὸς τὰ κέντρα μὴ λακτιζέτω. Terentius Phor-
mione:

namque inscitia est,

15

Adversum stimulos calces.

Προσκαθεζόμενοι τὴν πόλιν. Θουκυδίδης: προσκαθεζόμενοι
δὲ τὴν πόλιν. Iuvenalis in III:

spectent || iuvenes, quos clamor et audax

Sponsio, quos cultae decet assedissee puellae.

20

Illi πρῶτον μὲν, ἔπειτα δὲ vel δεύτερον δὲ vel τὰ νῦν. nostri quoque

I cepit N illudere M 3 gr. DN Isocratis paneg. § 4 p. 42 St. 165
B-S. ΤΟΙΤΟΙΣ ΚΑΛΑΙΣΤΟΙΣ M ΑΥΤΩΝ M post nostri quoque ad alterum nostri
quoque (in. 6 sq.) oculis aberrans accolunt fluvium et fluvio προσέβλεψα add., sed post
del. R iusecemodi V 5 gr. DN ΠΡΟΣΟΙΚΟΥΣΙ M τόπους—ἔθνος om.
O τόπους καὶ τόποις] C ex Scaligeri certe con. ΤΟΥΤΟΥΣ ΚΑΙ (ex Kay corr. V
κτ R) ΤΟΥΤΟΙΣ (ΤΟΥΤΟΥΣ M) libri ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ M Thuc. hist. I 24 α om.
(M) ΠΡΟΣΩΙΚΩΙCΙ M 6 ΤΑΝΑΑΝΤΙΟΙ R ΤΑΝΑΑΝΤΙΟ V οἱ Ταυλάντιοι C Putschius
ΡΑΡΒΑΡΟΙ R ἸΑΛΥΡΙΚῶ V ἔθνος] ex corr. V EENOC R EΘOC M 8 gr.
D ΠΡΩCΕΡΑΦΑΙΤON. G. N ΠΡOCΕ (rell. — πρότερος om.) O Plat. reip. lib. I 10
p. 336 D St. νῦν δὲ ἡνίκα ὑπὸ τοῦ λόγου ἤρξατο ἐξαργιαίνεσθαι (ἀργιαινεσθαι
nonnulli codd.) etc. ΠΟΛΙΤΙΑC VRM νῦν] HPH M ἤρξατο] Krehlius, x BIP-
EATO VRM 9 ΕΞΑΓΡΙΑΙΝΕCΘΑΙ R αὐτόν] ΛΙΤON M ΠΡΟCΤΕΡΩΝ M 10
Cicero in Verrinis] immo pro Mil. 12, 33, unde idem locus offertur § 300; Cicero pro
Milone x aspexit] r aspexi VR adspexi M adspexit (O) Verg. Aen. I 393

12 adspice (O) Pal. Rom. aspiceb senosle tantes V laetantis r cum Med.
Pal. Rom. letantes N cyncnos] sic etiam Pal. Rom. cygnos D et ex cynos corr. M
cum Med. cignos N cienos (O) 13 Attici] 2 aspexi VRMO aspexi* D aspice ex
corr. N; possit etiam sive lemma marg. esse ad praecedentia pertinens sive nomen ali-
quod scriptoris cuiusdam continere; locus lacunosus videtur esse gr. DN ad ipsum
proverbium cf. Zenob. V 70 ubique Leutschium paroemiogr. Gr. I 148 eundemque ibid.
II 128. 379. 628 ΠΡΟCΩΩΙ]. sic VR ΠΡOC ΟΝΟΥ M ΠΡOC ΟΝOC O πρὸς ὄνω C
'suspicari possis (Μένανδρος) Ἰπποκόμω· vel Σοφοκλῆς Ἰππὸνω·' A. Nauckius
μῆ] (O) Putschius μοι VR ΜΟΥ M Ter. Phorm. I 2, 27 sq. iii om. MON 15
Namque d Nam O inscentia est VCO inscitiaB Bemb. 16 aduersum Bemb. aduersus
(MO) stimulum (M) Bemb. Bas. 17 gr. DN τὴν πόλιν—τὴν πόλιν om. O ΘΟΥ-
ΚΙΔΙΔΗΣ M Thuc. hist. I 61 προσκαθεζόμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ τὴν Πύδραν ἐπο-
λιόρμησαν μὲν etc. ΠΡΟCΚΑΘΕΖΜΕΝΟΙ R 18 ΔΗ C ΤΙΝ ΠΟΛΙΝ RM Iuv.
sat. III 11, 201 sq. III D 19 quos clamor] r quas clamor R 20 cultae] n
culte VM occultae N acsedisse Iuv. Pith. adsedissee Iuv. Puteaneus puellae VRM
21 gr. DN ΠΡΩ.ΤON R ΠΡΟΤON M ΠΡΑ.ΤON r ἔπειτα δὲ] (O) Putschius
(extremo loco posuit 2, quae exhibet πρῶτον μὲν ὄνω. δεύτερον δέ. εἶτα μὲν. ἔπειτα
ΔΕ.) ΕΠΙΤΑΕ VRM ΔΕΥΤΕΡΩ M ΤΑ ΝΙΝ M νῦν δὲ (O) quoque] uero (M)

p. 1204 P.

p. 253. 54 K.

'primo' vel 'primum quidem, deinde vero' vel 'post vero' vel 'nunc vero' vel 'secundo' aut 'secundum vero'.

Attici 'προσέχετε τὸν νοῦν τούτῳ' καὶ 'πρὸς τοῦτον' - Δημοσθέ- 282
νης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους: προσέχετε οὖν τὸν νοῦν ἀνα-
5 γινωσκομένοις τοῖς νόμοις, - et 'προσέχε πρὸς τόνδε τὸν τόπον'
ἀντὶ τοῦ 'καθωρμίσθη'. Ἡρόδοτος α: καὶ φασὶ τῆς Φοινίκης εἰς
Τύρον προσχόντας ἀρπάσαι τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐ-
ρώπην. Terentius in Andria:

Nunc quam rem vitio dent, quaeso, animum advertite.

10 idem in eunucho:

Adverti hercle animum.

Virgilius in VI:

Caeruleam advertit puppim ripaeque propinquat.

Attici 'προσβάλλει μοι' καὶ 'προσβάλλει με'. Virgilius in | XII:

15 Impressoque genu nitens terrae applicat ipsum.

Attici 'πρὸς μέρος' καὶ 'ἐν μέρει'. nostri quoque 'ad partem' et
'In parte' et 'ex parte'.

Illi 'πράγμα ποιῆσθαι' ἀντὶ τοῦ 'μέγα ἡγεῖσθαι'. Terentius in
Andria:

20 Id sibi negotii credidit solum dari.

'Προσπίπτει τοῖς γόνασιν αὐτοῦ' καὶ 'πρὸς τὰ γόνα αὐτοῦ' καὶ 'αὐ- 283
τῷ'. huic simile est illud Virgilianum:

2 uel secundo uero aut N aut] uel M 3 gr. DN ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ V πρόσ-
εχε (O) τούτῳ] ΤΑΙΤΟΙ M καὶ πρὸς — Εὐρώπην om. O ΔΕΜΟΣΘΗΝΗΣ M
Demosth. adv. Timocr. or. § 19 p. 706 R. 720 B-S. 4 τῷ] τοι M οὖν] ὧ
(om. Sr Bekkeri et Augustanus A) ἄνδρες δικασταί, Demosthenes ΠΡΟΣΧΟΝΟΜΕ-
νοῖς M ἀναγινωσκομένοις Demosthenes 5 ei] ET VR πρὸς] ΡΟC R 6 κα-
θωρμίσθη] scripsi ΚΑΘΩΡΜΙΣΘΗ M ΚΑΘΩΡΜΙΣΘΗ VR (ΚΑΘΩΡΜΙΣΘΗ V teste x) ἩΡΩ-
δοτος VR ἩΡΩΔΟΤΟC M Herod. hist. I 2 καὶ ante φασὶ non exhibet Herodo-
tus; ex praecedentibus μετὰ δὲ ταῦτα Ἑλλήνων τινὰς, οὐ γὰρ ἔχουσι τὸννομα ἀπη-
γῆσασθαι, ultima syllaba aut restare videbatur Spengelio l. l. p. 649, at v. modo l.
Demosthenis § 285 l., Thucyd. I 23 § 209 et 294; similiter exemplum Xenophontium
§ 295 a καὶ νῦν incipit pro ὡς νῦν φασὶ τῆς] Putschius ΦΙΣΙΤΙC VR ΦΙΣΤΕC
M ἔς] (M) ΕΙC VR 7 προσχόντας] sic etiam codd. Herod. προσχόντας
edd. Herod. recentiores post Schaeferum pleraeque ΑΡΤΑΘΑΙ V τὸν βαλιήιον
θησανθόν C βασιλέως] sic V (teste x; equidem hanc v. l. neglexi) RM βασιλέως
Herodoti codd. plerique βασιλῆος olim edebatur ap. Her. τὴν om. libri nonnulli
Her. ΕΥΓΑΤΕΡΑ R ΗΙΚΑΤΗΡΑ M ΕΙΡΟΠΗΝ M 8 Ter. Andr. prol. v. 8 . 9
Numquam rem D queso MN aduertite Bas. 10 Ter. eun. III 1, 7 11
aduertit (O) Bemb. Bas. adūte M herde R 12 Verg. Aen. VI 410 13 ceru-
leam DN puppe. Med. ripeque N propinquat. G. Viñ N 14 προσβάλ-
λει μοι — με] sic etiam C ΡΟC ΜΕΡΟC ΚΑΙ ΕΝ ΜΕΡΕΙ (v. lin: 16) D μοι VR
Verg. Aen. XII 303 XI VO X N 15 impressoque r impressoque D et ex in-
pressuque corr. Pal. Inpssoque N insoque VRM 16 Attici — μέρει] sic etiam C;
h. l. om. D Attici. G. N ΜΕΡΟC M ad partem in D 18 πράγμα — ἡγεῖ-
σθαι] sic etiam C ANTY M ΝΕΡΙΘΑΙ V ΝΤΕΙΘΑΙ R Ter. Andr. prol. 2
negotii] Nr cum Bas. negotio VRMOD negoti Terentius, x et sic aliquot edd. de metr.
com. § 11 p. 1323 P. 239 L. negotium 1 et sic Lindemanni cod. D de metr. com. l. l.
21 gr. DN ΠΡΟΣΕΠΙΠΤΕΙ M? προσπίπτετο (O) γόνασιν — αὐτῷ om. O
ΤΑ ΦΟΝΑ V τὰ γόνατα Krehlius τὸ γόνυ Putschius ΚΑΥ ΑΥΤΩΙ R ΚΑΙ ΑΙΤΟΥ M
22 Verg. Aen. III 607 sq.

Dixerat et genua amplexus genibusque volutans
Haerebat.

Δημοσθένης παραπρεσβείας: τοῖς δὲ πρὸς ὑμᾶς ζῶσιν. hoc
est quod nos dicimus 'secundum voluntatem vestram' et 'secundum vos'.
Lucanus in VIII:

secundum

Emathiam lis tanta datur.

Attici 'προμηθεῖσθαι τοῦδε' καὶ 'τόδε'. Πλάτων ἐν Κρίτωνι: εἰπέ
μοι, ὦ Σώκρατες· ἄρά γε μή μου προμηθεῖ. Ἡρόδοτος ἐν θ:
προμηθεόμενος τὸν ἀδελφόν. quomodo et apud nos 'consulo' et 10
'provideo' et 'prospicio' tam dativo quam accusativo coniunguntur, sed
dativo providentiam significant.

Illi 'πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός Ἀθηναῖός ἐστιν'. nos 'a patre et
a matre Atheniensis est'.

284 Attici 'πρὸς τῷ δαιτητῇ' ἀντὶ τοῦ 'παρὰ τῷ δαιτητῇ'. Romani 15
'apud arbitrum' et 'ad Troiam' tamen pro 'apud Troiam'. Virgilii in I:

Prima quod ad Troiam pro caris gesserat Argis.

Attici 'πυνθάνομαι τετελευτηκότα'. Ξενοφῶν ἐν ξ παιδείας:
ὅπου ἂν αὐτὸν πυνθάνωνται ὄντα. frequentissime nostri quoque
participia pro infinitis, ut 'audio interfectum, mortuum, || caesum' et simi- 20
lia, in quibus omnibus subauditur 'esse'. Iuvenalis:

perituros audio multos.

Illi 'σεμνύνεται τὸ πρᾶγμα' καὶ 'ἐπὶ τῷ πράγματι'. Sallustius in
Catilinario: ea populus laetari et merito dicere fieri.

1 genu amplexus *RD* genibusque *Rr* volutans *d* uoluntas *D* 2 here-
bat *VDN* 3 ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ *VR* Demosthenes *N* gr. *DN* *Demosth. de falsa*
leg. or. § 228 p. 411 R. p. 631 B-S. ΠΑΡΑ ΠΑΡΑΠΡΕΣ, βείας — ζῶσιν om., *O*
ζῶσιν] *x* (non *V*), *Spengelius l. l. p. 630 cum Demosthene, nisi quod ζῶσι codd. Dem.*
zocin VRM 4 nos] *d om. (M)* ἢ *D* nostram *N* vos etiam *N* 5 *Luc.*
Phars. VIII 332 sq. VIII *D* = 7 Emathiam] emathiā 1 emathian *d* emathian *D*
Aemathiam (*O*) emachiam *V* hemachiam *RM* cf. *lib. XIII § 5* 8 gr. *DN* ΠΡΟΜΗ,
rell. — ἀδελφόν om., *O* ΠΡΟΜΗΘΕΙΜΑΙ *M* Πλάτων] Πλάτων *V* ΠΑΡΑΤΩΝ *V* ΠΑΡΑΤΩΝ *R*
Plat. Criton. c. 4 p. 44 D St. τάδε δέ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ μοι· ἄρά γε μή ἐμοῦ
προμηθεῖ εἰπέ] εἶπε *C* 9 ΑΠΑ *M* μή ἐμοῦ (*M*) μνήμων *C* ΠΡΟΜΗΘΗ *M*
ἩΡΩΔΟΤΟΣ *Rv* ἩΡΜΑΙΟΤΟΣ *V* ΕΡΩΔΟΤΩΣ *M* *Herod. hist. VIII 108 ἐν θ]* *R*
EN ὅ *M* *EN* *E* *V* ἐν *η C* 10 ΠΡΟΜΗΘΕΟΜΕΝΟΣ *M* τὸν ἀδελφόν] τὸν ἀδελφόν
Herodotus τὸν ἀδελφόν M ΓΟΝΑΣΑΔΟΝ. *C* γένος ὄλον coni. *Scaliger* et provideo,
prospicio (*M*) 11 dativo] *r* dativa *R* accusativo *R* coniunguntur] *d* coniun-
giuntur *D* 13 ἴΠΡΟΣ ἸΤΑΠΡΟΣ *KAI* ἴΠΡΟΣ ΜΕΤΡΟΣ ΚΝΕΝΑΙΟΣ ΕΤΙΝ *D* *G.* ΠΡΟΣ ἸΤΑΠΡΟΣ.
KANTPOC ΜΑΤΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ. ΕΝΤΙΟ. *N* ΜΕΤΡΟΣ *M* ΜΑΤΡΟΣ *R* ΑΓΕΝΑΙΟΣ *M* ΑΘΗΝΑΙΟ
V ἐστὶ (*MO*) 15 gr. *DN* ΠΑΡΑ ΤΡΩΙ ΔΙΑΤΗΤΗ *M* Romani quoque apud *N*
16 arbitrem *O* *Verg. Aen. I 24* 18 gr. *DN* ΠΥΝΘΑΝΟΜΑΙ *rell. om. O*
ΠΥΝΘΑΝΟΜΙ ΤΕ ΤΑΕΥ ΤΗΚΟΤΑ *V* ΞΕΝΟΦΩ *R* ΞΕΝΟΦΩ *M* *Xenoph. Cyropaed. VII*
3, 7 ΠΑΙΔΙΑΣ *VRM* 19 ὄητ' et ὄποι *codd. Xen.* ἐαυτὸν *Xen. Erlangensis*
πυνθάνωνται] *x* in *adnot. et Spengelius p. 640 sq. cum nonnullis libris Xeno-*
phonteis (Erlang.) ΠΥΝΘΑΝΟΝΤΑΙ VM ΠΥΝΘΑΝΟΝΤΑΙ *R* πυνθάνηται *codd. Xenoph. ple-*
rique Frequentissimae *R* nostri *om. O* 20 cesum *MN* 21 subauditur *N*
Iuvenalis sat. III 10, 81 imperituros *VRM* in I. perituros *Odr* in III. peri-
turos *N* 22 multos. Illi gr. *D* multos. *G. N* 23 *CEMNVTATAI M* ΤΟΝ ΠΑΡΑΜΑ *M*
τῷ πράγματι] sic etiam *C* *Sall. Cat. 51, 20* 24 ea] *r et N sup. tin. et RN*
pr. rell. cf. § 204 letari *N*

p. 1205 P.

p. 255. 56 K.

Attici 'στέφεται τῷδε' καὶ 'τόδε'. et Romani 'coronatur illam rem'
et 'illa re', quomodo etiam 'induitur'. Horatius:
coronari . . . Olympia.

Virgilius in VII:

5

Cum vitta crines.

idem in X:

An sese mucrone ob tantum dedecus amens

Induat.

induit albos

10 Σύν praepositio apud illos frequenter et abundat et deficit. Δη- XXVIII 285

μοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος: καὶ πρὸς ἐκείνους ἐξετάζειν
καὶ παραβάλλειν τὸν συζῶντα μεθ' ὑμῶν. et nostri 'convenit
mecum, tecum'. Aristophanes autem ἰππεῦσιν:

Κακῶς Παφλαγὸνα τὸν νεώνητον κακὸν

15 † Αὐταῖς διαβολαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί,

deest enim σύν. Homeros:

Αὐτῇ κεν γαλῆ ἐρύσαιμι αὐτῇ τε | θαλάσῃ.

nostri quoque utraque figura utuntur. Virgilius in VIII:

Tum demum praiceps saltu sese omnibus armis

20 In fluvium dedit,

deest 'cum'.

Attici συγγνώμης οὐκ ἔστιν οὗτος id est 'nemini dat veniam'. Δη-
μοσθένης ἐν τῇ παραγραφῇ τῇ πρὸς Πανταίνετον: μισεῖσθαι μέν-
τοι τινὰς ἂν εἰκότως ὑφ' ὑμῶν, οἳ τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιη-
25 μένοι μῆτε συγγνώμης μῆτε ἄλλου τινός εἰσιν ἄλλ' ἢ τοῦ

1 ᾠ. DN coronatur V 2 Horat. epp. I 1, 50 Magna coronari contemnat
Olympia 3 coronari] rd incoronari VR ante ras. MOD in .V. coronari N
olympia D et ex olimphia corr. R olimphia MN olimpia v. l. codd. Hor. 4 Verg.
Aen. VII 417 sq. (def. Pal.) 6 vitta] rdn uita RDN crinis Med. Rom. Ver.
7 Verg. Aen. X 681 sq. cf. § 268 8 mucronē r 9 induat amens O
inducat M 10 syn d fin D *abundat (h) D Δημοσθένης — ὑμῶν] om. O
Demosthenes .G. N ᾠ. D Δημοσθένης] v ΔΗΜΟΣΘΗΝΗΣ V Dem. de cor. or.
§ 314 p. 330 R. p. 607 B.S. 11 EN TOI M ΥΠΕ V καὶ πρὸς] sic etiam C
πρὸς Demosthenes ΕΖΕΤΑΖΙΝ R 12 παραβάλλειν] Putsch. ΠΑΡΒΑΛΛΕΙΝ VRM
ΤΟΝ ΣΙΝΖΙΟΝΤΑ V τὸν συζῶντα Putschius ἐμὲ τὸν συζῶντα al. codd. Demosth. ἐμὲ τὸν
vῶν ζῶντα al. cum Σ ἐμὲ supra § 261 13 Aristophanes— θαλάσῃ] G. N Aristophanes O Christophanes ᾠ. D Aristophanes. ᾠ. dēe enim sin homerus. ᾠ. d
Aristophanes] r christophanes VR Christophanes M Aristoph. eqq. v. 2 sq. 14
ΚΑΚΩ (+) V ΝΕΩΝΗΤΩΝ M 15 Αὐταῖσι βουλαῖς Aristophanes 16 Hom. Il.
VIII 24 cf. ἴβ. XVII § 170 17 ΑΙΤΗΙ V ΑΥΤΗΝ M ΑΥΤΗΙ ΚΕΚΑΕΡΙΣΑΥΜΙ ΑΥΤΗΝ
ΕΘΛΑΑΝ C ΕΡΙΣΑΙΜ (nomne ΕΡΙΣΑΙΜΙ?) M τε] Putschius ΓΕ VRM 18 Verg.
Aen. VIII 815 sq. 19 preceps M saltu sese] r saltus ēē VR saltu ēē M
22 ᾠ. DN ΣΥΝΩΜΕC R dat] sic etiam C ΔΗΜΟΣΘΗΝΗΣ M ᾠ. DN; sine
nota Graeca om. O Dem. adv. Pantanen. or. § 53 p. 982 R. p. 804 B.S. 23 ἐν
τῇ] ΗΝ M τῇ πρὸς] nil nisi π(ρὸς) adnotatum est ex C παραγραφῇ] Putsch.
ΠΑΡΓΡΑΦΗ VR ΠΑΡΤΡΑΦΗ Π ΠΡΤΡΑΦΗ M Πανταίνετον Putschius ΠΑΝΤΕΝΕΤΟΝ VRM
ΤΑΝΤΕΝΗΤΟΝ C μισεῖσθαι] cum Demosthene C Putsch., ubi et per sqq. levidenses codd.
errores correcti sunt ΜΕΒΕΙΣΘΑΙ V ΜΒΕΙΣΘΑΙ RM 24 τινὰς ἂν] ΤΙΝΑ ΚΑΝ M τινὰ καὶ
C τινὰ εἰκότως ἂν Bekkeri r εἰκότως ἂν August. A ὑφ'] C VO VRM ΟΙΤΕΧΝΗΝ
V οἱ τέχνην etc] κειρητόων πραγματευόμενοι μῆ συγγνώμης C ΤΟΝΡΑΓΜΑ M
ΠΕΠΟΙΗΜΕΝΟΙ VRM 25 ΜΕΘ M ΣΥΓΓΝΟΜΕC M ΣΥΓΝΟΜΗΣ VR ΜΕΘ M μῆτε
— ἢ] sic etiam C τινός] μηδεός Demosthenes ἢ] E M τοῦ non adnotatum est ex C

πλειονος. Sallustius in Iugurthino: homines multarum imaginum ac nullius stipendii. frequentius tamen in huiusmodi sensu Romani ablativo utuntur. Terentius in Andria:

ibi unam aspicio adulescentulam

Forma. — Bona †fortassis. — Ac vultu, Sosia,

Adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra.

Cicero in Philippicis contra Antonium: tu nec solvendo eras, id est 'solvere debita non poteras'.

Ἰλλοι 'σύννοῖδα ἑμαυτῶ τὸδε ποιοῦντι' καὶ 'τόδε ποιῶν'. Ἰσοκράτης Φιλιππικῶ: ἄλλως θ' ὄταν καὶ μηδὲν σαυτῶ συνειδῆς ἔξαμαρτάνων. nostri quoque inveniuntur hac forma saepe usi: 'consciis sum mihi bene facienti' et 'bene faciens', quomodo dicimus 'nomen est mihi Iulus' et 'Iuli' et 'Iulo' et 'Iulum'. Virgilius in II:

sensit me | dios illapsus in hostes.

287 Ἰλλοι 'συλήσας τοὺς θεοὺς τὰς δεκάτας' καὶ 'τῶν θεῶν τὰς δεκάτας'. 15 et nostri 'depilatus deos decumas' et 'deorum decumas'.

Ἀττικοὶ 'συνέημι τῶν λόγων' καὶ 'τοὺς λόγους'. Πλάτων Ἰωνι: οὐ γὰρ ἂν γένοιτο ἀγαθὸς ψαυφθός, εἰ μὴ συνέηται τὰ λεγόμενα ὑπὸ ποιητοῦ. nostri accusativo 'intellego, sentio illam rem'.

Ἡρόδοτος: συνέη|| γνων τὴν ἀμαρτάδα. similiter Latini 'ignoscit 20 culpam'.

† 'Ἡ συγνός' καὶ 'ὁ συγνός', et magis femininum ipse fetus est;

1 πλειονος] C ΠΛΕΙΟΝΟΣ VRM Sall. Iug. 85, 10 v. supra § 29 multarum] ueteris prosapiae, multarum Nd cum Sallustio, cf. § 29 et 293 2 ac om. (O) tamen ihuiuscemodi V 3 Ter. Andr. I 1, 91 sqq. cf. § 14 4 (v. 90 interea inter mulieres) | Quae ibi aderant forte unam etc. Terentius adulescentulam M adolescentulam (O) 5 forma bona ac uultu o sosia Nn fortasse Terentius 6 nihil N supra G. Cīc in (Cīc in ras. n) Nn 7 Cic. Philipp. or. II 2, 4 nec] nex N nec in r nec solvendo eras] sic etiam Cic. cod. bas. Vat. nec soluendo aera aderas vel nec solus decras vel nec eras (om. solvendo) vv. ll. codd. Cic. 9 σύννοῖδα — ἔξαμαρτάνων] GR. DN CΥΝΟΙΔΑ O CΥΝΟΥΔΑ R ΕΜΑΙΤΩΙ V ΕΜΑΥΤΟΥ M ΠΟΛΟΥΝΤΙ ΚΑ ΤΟΑΕ M Ἰσοκράτης] ex ΙΣΟΚΡΑΤΑC corr. R ΙCΩΚΡΑΤΗC M Isocr. Philipp. § 79 p. 98 St. p., 186 B-S. 10 Φιλιππικῶ] Krehlius ΦΙΛΙΠΠΙΚΩΝ VRM Φιλίππω Putschius θ' ὄταν] scripsi cum libris Isocrateis ΤΟΤΑΝ VR τε(?) ΟΤΑΝ M τε ὄταν Krehlius ΚΙ VR ΜΗΔΕ R ΜΗΔΕ ex ΜΕΔΕ corr. V ΜΕΔΕΝ M σαυτῶ] sic ex ΚΑΥΤΩ corr., non ΕΑΥΤΩ, V ΚΑΙΤΟΥ M συνειδῆς] scripsi cum codd. Isocratis Bekk. CΥΝΕΙΔΕΙC VRM συνιδῆς x, v. l. codd. Isocr. ἔξαμαρτάνων] Putsch. cum Isocr. ΕΞΑΜΑΡΤΑΝΩ M ΕΞΑΜΑΡΤΑΝΩ R ΕΞΕΜΑΡΤΑΝΩ V 11 hac] ac VR sepe D sepe N 12 mihi sum (M) 13 Verg. Aen. II 377 cf. § 215 14 ostes v o+ates V 15 Illi — nostri] Illi GR. Et nostri D Illi. G. NFI N Illi CΥΠΗCΑC. Et nostri O θεῶν] r ΕΡΩΝ m ΘΩΝ VR 16 decimas utrobique N 17 GR. D CΥΝΗ (μ — ποιητοῦ om.) O; lac. non indicata Graeca om. N συνέημι] Putsch. CΥΝΕΗΜΙ VRM ΛΟΥΩΝ VR ΛΟΥC VR Plat. Ion. c. 1 p. 530 C St. 18 ἀγαθός] sic etiam libri aliquot Plat. ΑΓΑΘΟC M ΑΓΑΕΟC R ποτε codd. Plat. plerique ποτε ἀγαθός Platoni reddendum esse coniecit Spengelius p. 654 μῆ] MN R συνέη] pars codd. Plat. CΥΝΕΙΝ VR CΥΝΕΙΝ M συνέη et συνέει et συνέιση vv. ll. codd. Plat. λεγόμενα ὑπὸ ποιητοῦ] Putschius ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΥΠΟΙΗΤΟΥ R ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΥΠΟΙΗΤΟΥ V ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΠΟΙΗΤΟΥ M λεγόμενα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ cum Platone Krehlius 20 GR. DN ΗΡΩΔΟΤΟC VR Herod. hist. I 91 συνέγω ἑωυτοῦ εἶναι τὴν ἀμαρτάδα συνέγω] Putschius CΥΝΕΓΝΩ VR CΥΝΕΓΝΩ M ΛΩΑΡΤΑΔΑ R 22 GR. D ΗCΙΚΝΟC ΚΑΙ ΟCΙΚΝΟC in mg. dcf. add. p. 384 Η ΧΥCΝΟC N ΟCΥΧΝΟC M magis femininum (i) V fetus r foetus (O)

p. 1206 P.

p. 257. 58 K.

quomodo apud nos 'hic' et 'haec stirps' et 'finis, silex' et multa alia.

Herodotus in III: οὗτος μὲν ἀνοσίῳ μόρῳ τετελεύτηκεν ὑπὸ τῶν ἐαυτοῦ οἰκειοτάτων, id est 'obiit' vel 'mortuus est a suis'.

5 Attici 'ταῦτόν τῳδὲ ἐστίν' καὶ 'ταῦτόν ὅπερ τόδε καὶ τόδε ἐστίν. nos- 288 tri quoque 'idem huic illud est' et 'idem quod hoc illud est'. Iuvenalis in V:

Implet et ad moechos dat eisdem ferre cinaedis.

10 Τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης: 'κατὰ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς' ἀντὶ τοῦ 'καταπέ- πόνηκεν ἡμᾶς', quomodo et Latini saepe eadem verba diversis proferunt significationibus, ut 'ruo' absolutum et activum. Virgilius in VII:

ruit omnis in urbem

Pastorum ex acie numerus,

15 hic enim absolutum est; in primo autem active protulit:

Incubere mari totumque a sedibus imis

Vna eurusque notusque ruunt.

similiter 'moror' tam absoluta quam activa significatione ponitur. Virgilius in I:

20 Hunc Phoenissa tenet Dido blandisque moratur Vocibus.

Iuvenalis:

morantur

Pauci ridiculum et fugientem ex urbe pudorem.

25 (hoc in activa significatione.) Virgilius in IIII:

Quid moror? an mea Pygmalion dum moenia frater Destruit?

1 stirps DN strips V 2 alia] similia (MO) 3 Herod. hist. III 65 in III] (MO) in tertio 1 in VI N II VRM Graeca om. O GR. DN ΤΕΤΕΛΕΥΤΗΚΕΝ VR 4 ἵπο το πειλιτοὶ οὐκιστοῦτων M ἔωντοῦ οἰκιστοῦτων Herodotus οἰκειοτάτων] Putschius, Herodoti Sanctofstianus οἰκιστοῦτων V οἰκιστοῦτων R inde ab id est cod. R ad finem perscriptus est ea manu emendatrice, quam et hucusque vocavimus et per sqq. vocabimus r mortus V 5 Attici om. (M) ΓΑΥΤΟΝ ἢ ΓΑΥΤΩΝ mut. r ΤΑΥΤΩΝ M τῳδὲ — τόδε ἐστίν om. O ΤΑΥΤΟΝ M ΠΕΡ τ ὅπερ C ECTI (M) 6 quoque Id est huic O Iuv. sat. V 14, 30 cf. lib. VII § 15 7 V Krehlius II libri 8 moechos] v mechos V cinedis rDN 9 GR. DN isocrates sup. lin. d Τεταλαιπώρηκεν] ex ΤΕΤΑΛΑΙΠΟΡΗΚΕΝ corr. V ΤΕΤΑΛΑΙΠΩΡΗΚΕΝ r ΤΕΤΑΛΑΙΠΩΡΗΚΕΝ M Ἰσοκράτης — ἡμᾶς om. O Isocr. de pace or. § 19 p. 163 St. p. 210 B-S. 10 κατὰ — ἡμᾶς om. r κατὰ] καὶ Isocrates πάντα τρόπον v. l. codd. Isocr. ΤΡΟΠΩΣ M ΤΕΤΑΛΑΙΠΩΡΕΚΕ ΕΜΑΣ (sic teste Heiniö; ΤΕΤΑΛΑΙΠΩΡΕΚΕ ΗΜΑΣ secundum Spengelium p. 685) M ΚΑΤΑΠΕΤΟΝΕΚΕΝ M ΚΑΠΕΝΟΗΚΕΝ V 11 sepe D sepe N 12 ut ruo] utrūo V Verg. Aen. VII 573 sq. IIII M VI N 13 om̄s D 14 acie] d acia D 15 est absolutum (M) actiue N Verg. Aen. I 84 sq. 16 mari] n mare N marito tuq; V totusque (O) 17 una una erasq; V nothusque rMN 18 tam in absoluta quam in actua N Verg. Aen. I 670 sq. 19 hanc ex nunc m. rec. corr. Verg. Fr. phoenis satenet V 22 Iuvenalis] r Iuvenalis in VM Iuvenalis in I. OD Iuvenalis in III. N Iuv. sat. IIII 11, 54 sq. cf. lib. VIII § 23 24 fugientem] d figientem VM figentem D 25 hoc] hic (M) Verg. Aen. IIII 325 sq. 26 pigmalion rDN dommoenia V 27 destruat] sic etiam lib. VIII § 23 cum opt. Verg.

p. 1206. 1207 P.

p. 258. 50 K.

XXVIII 289 Illi 'τεκμήριον τόδε τοῦδε' καὶ 'τῶδε'. Πλάτων ἐπιταφίῳ: μέγα δὲ τεκμήριον τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι ἦδε ἔτεκεν ἢ γῆ τοὺς τῶνδ' εἶ τε καὶ ἡμετέρους προγόνους. similiter nos dicimus 'argumentum huius rei' et 'huic rei est illud' quomodo dicimus 'pater huius est' et 'huic ille'. Virgilius in VIII:

Huic monstro Vulcanus erat pater.

Attici τέως ἕως, quomodo et nostri 'interea dum'. Aristophanes εἰρήνη:

μὴ παύσαιο μηδέποτε ἐσθίων

Τέως ἕως σαυτὸν λάθης διαρραγείς.

Virgilius III georgicon:

Sed fugit interea, fugit inreparabile tempus,

Singula dum capti circumvectamur amore.

idem in | eodem:

Interea superest gregibus dum laeta iuventus.

notandum ergo, quod, quomodo apud Graecos ἕως coniunctum cum τέως significat μέγχι τοσοῦτου, per se autem μέγχι τινός vel ἐν τῷ μεταξύ vel ἐν τοσοῦτῳ, sic et apud nos 'interea' et ἐν τῷ μεταξύ et ἐν τοσοῦτῳ vel ἕως. est etiam ubi pro 'tamen' invenitur positum. Virgilius in I georgicon:

Nec nulla interea est inaratae gratia terrae,
interea po||suit pro 'tamen'.

codd. destruit VMN cum Verg. Moret. pr. et exc. Burm. 1 Graeca om. O Gr. DN τεκμήριον] Putschius ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ V ΤΕΚΑΙΡΙΟΝ M ΤΕΚΜΙΟ r τόδε om. O [τῶδε] ΤΟΔΕ r ΤΟΥΔΕ M ΠΛΑΤΟΝ r ΠΛΑΤΩΝ V Plat. Menex. c. 7 p. 237 E St. ΠΙΤΑΦΙΩΙ V ἐπιταφίῳ — προγόνους om. r μέγα — τῷ om. M 2 τεκμήριον Putschius ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ V τούτῳ — τῶνδ'ε] τοῦ ΙΤΟΙ ΤΙ ΛΕΟΛΟΙ Τ' ἦδη εἰ ἐγέννησε τ. τ. C λόγῳ — ἔτεκεν] ΛΑΓΩΙ ΟΠΕΔΗΚΤΕΚΕΝ M ΤΩΔΕ M 3 τε ex Plat. add. Putschius om. VM ΠΑΤΕΡΩΝΥΧ M 4 uius V ē illud (ē in litura v) Vv pater huius ē et huic ille ē. Nn 5 Verg. Aen. VIII 198 VII D VIII. N 6 vulcanus Pal. Rom. 7 τέως ἕως] d G. N ΤΕΩΣΕΩC D ΤΕΩCΙΩC V et om. N inter eadum V Cristophanes N christophanes M critophanes V Arist. pac. v. 31 sq. 8 Gr. DN εἰρήνη: μῆ] ΕΙΡΗΜΗΝΗ r 9 μῆ — διαρραγείς om. O παύσαιο] ex Aristophane Putschius ΠΑΥΣΑΙΟ VM ΤΑΥΣΑΙΟ ex ΤΑΥΑΙΟ corr. r μηδέποτε] etiam Aristoph. Ravennas μήποτε v. l. ap. Aristoph. ΕΒΕΙΩΝ r M 10 τέως — διαρραγείς om. r CAYTON V λάθης διαρραγείς] ex Aristophane (fortasse secundum Scal.) Putschius ΔΙΑΡΡΑΓΕΙC ΔΙΑΡΡΑΓΗC M ΔΙΑΛΑΓΕΙC ΔΙΑΡΡΑΓΗC V 11 Verg. georg. III 284 sq. in gergicon. III. V in .III. geof. N in III. Georigicon (O) 12 irreparabile (M) 13 capti] sic etiam Verg. Fr. capiti Rom. 14 Verg. georg. III 63 15 superat N cum Med. Pal. Rom. letat N Ica M

iqatun iuventus (ex iuventus corr., vel iuventus ex iuventus corr.) Vv iuventus] sic Med. m. pr. iuventus Med. m. alt. Rom. iuventus Pal. 16 quomo apud grecos V τέως] sic etiam C theoc D 17 μέγχι τοσοῦτου] sic etiam C ΜΕCPI ΤΟCΟΥ. ΤΟΥ Ν μέγχι τοσοῦτου — ἐν τοσοῦτῳ in mg. add. usque ad τινός ni f. D. tum d ΜΕΚΕΙ Ν τῷ] τοι Md ΤΟΥ Ν ΜΕΤΑΞΙ Μ ΜΕΤΑ.ΞΙ. Ν vel] et VC 18 ΤΩCΟΥΤΩΥ Μ ΤΩCΟΥΤΟΙ V ΤΟCΟΥΤΟΙ D ΤΟCΟΙΤΟΙ Ν sic apud Ν et ἐν τῷ — ἕως] om. r .Gr. D & EN TOI ΜΕΤΑΞΥ & EN ΤΟCΟΥΤΟΙ uel EW. et iunctum et absolute γν spscr. d EN. & EN ΤΟΥ. ΜΕΤΑΞΙ. ΕΤΘΗΤΟCΟΙΤΟΥ. Ι ΕΟC Ν τῷ] ΤΩΝ Μ τοσοῦτῳ] ex ΤΩCΟΥΤΩΙ corr. V 19 Verg. georg. I 83 II O 21 ē inarata ē gratia (ratia in litura n) Nn

p. 1207 P.

p. 259. 60 K.

Τελευτᾶν τὸν βίον. Πλάτων ἐν Κρίτωνι: καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς 290
 αἴθριον ἔσται, σε, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον τελευτᾶν. 'vitam finire'
 id est 'mortem obire'.

Attici 'τῆδε τῇ ἡμέρᾳ' ἢ 'νυκτὶ τόδε ἐγένετο', καὶ 'τῆς ἡμέρας' ἢ
 5 'νυκτός', καὶ 'παρὰ τήνδε τὴν ἡμέραν' ἢ 'νύκτα', καὶ 'κατὰ τήνδε τὴν
 ἡμέραν' ἢ 'νύκτα', καὶ 'ἡμέραν' ἢ 'νύκτα'. Virgilius in I:
 noctem non amplius unam

Falle dolo.

idem in III:

10 Noctem illam tecti silvis immania monstra
 Perferimus.

(Attici τῇ ὑστεραῖα τὰ ἐπιτύχια ἔθθεν. huic simile Virgilius:
 ictum iam foedus,

pro 'foederis hostia'.)

15 Illi 'τῇ ὑστεραῖα' καὶ 'τῇ προτεραῖα ἡμέρᾳ' καὶ 'τῇ προτέρᾳ'. nos
 'pridie' adverbialiter hoc dicimus et 'postridie', et 'priorie die' tamen et
 'posteriorie' et 'postero', et 'nocte' et 'superiore'. | Cicero in I, in-
 vectivarum: quid proxima, quid superiore nocte egeris.

Illi 'τηλικαύτην, ἡλικην' καὶ 'ὄσσην'. Ἰσοκράτης Ἀρχιδάμω:
 20 τὴν δὲ ἐν τῷ παρόντι τηλικαύτην γεγонуῖαν, ὄσσην οὐδεὶς
 πώποτε ἔσεσθαι προσεδόκησεν. huic simile Iuvenalis in III: 291

Hunc qualem nequeo monstrare et sentio tantum,

1 gr. DN ΤΕΛΕΙΤΑΝ M ΠΛΑΤΩΝ V Plat. Criton. c. 1 p. 43 D St.
 Πλάτων — τελευτᾶν om. O ΚΡΙΤΩΝΙ M καὶ — τελευτᾶν om. r ἀνάγκη δὴ]
 cum Plat. Putsch. ΑΝΑΓΚΗΝ ΔΗ (ΑΝΑΓΚΗ ΗΔΗ M teste Spengelio p. 654) VM εἰσαν-
 ριον codd. Plat. plerique ἔσανῳριον al. 2 ΑΥΡΙΟΣ M ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε
 libri Platonici τελευτᾶν] cum Plat. Putsch. ΤΕΛΕΥΤΑ V ΤΕΛΕΥΤΑ (ΤΕΛΕΥΤΑ teste Spen-
 gelio) M 4 gr. DN τῆδε, vell. usque ad extremum νύκτα om., O ΤΗΔΗ M
 ἡμέρᾳ] ΝΑΛΕΡΑ r ἦ] N M ΤΟΔΗ V ΘΗC r ΤΕC M ἡμέρας usque ad ex-
 tremum νύκτα om. r 5 ΗΜΕΡΑΣ E ΝΥΚΤΟC M ΚΑΤΑ ΤΗΝΔΗ V Θ ΗΝΥΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
 ΗΜΕΡΑΝ M Verg. Aen. I 683 sq. in I ἢ Noctem D 9 Verg. Aen. III 583 sq.

10 tectis N tectis Med. immania] ex immunia corr. Med. immania M
 monstra Med. 13 gr. DN τῇ ὑστεραῖα] sic recte secundum V in adnot. x, qui ex eodem
 videre poterat, haec ad verba Plat. conv. c. 1 p. 173 A St. spectare: τῇ ὑστεραῖα
 ἢ ἢ τὰ ἐπιτύχια ἔθθεν, quod etiam a Spengelio l. l. p. 656 ex M perspectum esse
 video .f. ΗΥΙCΤΕΡΑΙΑ V ΗΙ ΥCΤΕΡΑΙΑ M ΓΝΙ ΥCΤΕΡΑΙΑ r Θεοῖς τὰ ἰερά C ΘΕΥΕΝ
 M Verg. Aen. XII 314 Virgilius: ictum] scripsi uirgils in XII. ictum r
 ~ (i. e. est) Veř. ictum D est Virgil inictum M est Vergl inic tū V est illud uir-
 gilianum in XII N est Virgilianum (O) Putsch. sictum Rom. 13 foedus D 15
 gr. DN τῆς (utrum sic an th vel thī?) vell. om. O ΥΠΕΡΑΙΑ r V τῇ προτε-
 ραῖα — προτέρᾳ] ΤΕΙΤΙΠΟΤΕ (i. e. τῇ προτε, vell. om.) r 16 hoc om. ON
 priorie] d priori D die et nocte: tamen et postero et postero et superiore Kreh-
 litus 17 Cic. in Catil. or. I 1, 1 18 quod proxima M superiori nonnulli codd.
 Cic. tegeris VD 19 Illi gr. G. Huic N Illi. gr. Isocrates. gr. huic D ΗΛΙ-
 ΚΕΝ M ΗΛΙΚΗΝ r ἡλικην — προσεδόκησεν om. r ΙΟCΗΝ V οἴην (M) Isocr.

Archidami § 104 p. 137 St. p. 201 B-S. ΑΡΧΙΔΑΜΟΙ M ΑΡΧΙΔΑΜΙ V 20 ΕΝ ΤΟΙ
 M ΠΑΡΟΝΤΙ X (ι — προσεδόκησεν om.) r ΤΝΑΙΚΑΥΤΗΝ M γεγонуῖαν] Krehlius
 ΓΕΓΟΝΗΑΝ M ΓΕΤΟΝΥΙΑΝ V γεγεννημένην Isocrates ΟCΕΝ M 21 ΠΟΠΟΤΕ M
 ἔσεσθαι] Putschius ΕCΕΘΑΙ VM ΠΡΟCΕΔΟΚΕCΕΝ V ΠΤΟCΕΔΟΚΗCΕΝ M Iuv. sat.
 III 7, 56 22 neq. omonstrare V

p. 1207. 1206 P.

p. 200. 61 K.

pro 'talem qualem'. et sciendum, quod frequenter huiusmodi pronomina, id est demonstrativa, et infinita nomina loco infinitorum qualitatis vel quantitatis inveniuntur apud auctores. *Δημοσθένης κατ' Αἰσχίνου*: τὴν ἄλλως ἐνταῦθα Virgilius in II:

Dis aliter visum.

(Illi †καλὴν τὴν ὥραν. Sallustius in Catilinario: pro deum atque hominum fidem, victoria nobis in manu est.)

Illi 'τιμῶ' καὶ 'τιμῶμαι τὸ ἀδίκημα'. nos ['lis abstimatur'] multis verbis tam activae quam passivae vocis similiter in una eademque significatione utimur: 'mereo' et 'mereor, populo' et 'populor, nutrio' et 'nutrior, bello' et 'bellor'. Virgilius georgicon II:

Hoc pinguem et placitam paci nutritor olivam, pro 'nutrito'. idem in XI:

bellantur Amazones armis.

Illi τινὲς μὲν, τινὲς δέ, pro quo nostri dicunt 'quidam boni, quidam mali; alii boni, alii mali' et 'hi boni, illi mali'.

XXX 202 Attici 'τί μοι τοῦτο; καὶ 'τί μοι δεῖ τούτων;' Terentius in adelphis:

sed quid || ista, Aeschine,

Nostra? aut quid nobis cum illis? Iuvenalis in III:

Quo mihi te solitum falsas signare tabellas?

Πλάτων ἐν Σωκράτους ἀπολογία: τιμωρήσεις Πατρόκλη τῷ ἐταίρῳ τὸν φόνον. nostri in utraque significatione accusativo utuntur.

3 gr. DN Demostenes^X (κατ' — ἐνταῦθα om.) r Demosth. de falsa leg. or. § 181 p. 398 R. 627 B-S. κατ'] Putsch. κτ VR 4 ΑΛΛΟC M ἐνταῦθα] Putsch. ΕΝΤΑΥΘΑ VM ψηφίζεσθε proximum apud Demosthenem verbum certe non omisit Priscianus Verg. Aen. II 428 in II] secundo (MO) 5 diis rD 6

καλὴν τὴν ὥραν] Vr ΚΑΛΗΝ ΤΗΝ ΩΡΑΝ M ΚΑΛΕΣΤΗΝΩΡΑΝ D ΚΑΛΗΝΩΡΑΝ N καλὴ νῆ τὴν Κόραν (κόραν Putsch.) (O) Putsch. cf. Arist. vesp. 1438 Ddf. καὶ τὰν κόραν ibique schol. ['Plauti capt. 881 καὶ τὰν Κόραν coll. Cobeti nov. lect. p. 652.' Fl.]; num καλὴ νῆ τὴν Ἡραν? cf. Plat. Theaet. § 9 p. 230 A St. νῆ τὴν Ἡραν, καλὴ γε ἡ καταγωγὴ Sall. Cat 20, 10 7 in manu nobis (nobis Vat. 3864. Bas. 1) est codd. plerique Sall.; atq̄ aliter, cf. edd. adnot. 8 Illi — multis] .G. Nos multis N τιμῶ καὶ τιμῶμαι τὸ ἀδίκημα] Putschius ΤΙΜΩ ΚΑΙ ΤΙ-

ΜΩΜΑΙ ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ M ΤΙΜΩ ΚΑΙ ΤΙΜΩΜΑΙ ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ V ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΩΜΑΙ ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ r ΠΩΜ ΚΑΙ ΤΙΜΩΜΑΙ ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ O ΤΟΛΑΚΑΠΙΛΑΩΜΑΙ ΤΟ ΑΤΚΕΜΑ D aestimatur] estimatur D aestimat VrMO; fort. utrumque coniunxit glossator 9 active VMD passivae VMDN 10 mereo mereor VO populo populor O 11 Vnde Virgilius O Verg. georg. II 425 cf. lib. VIII § 24 12 pinguē D olivam] v̄ olluam] V 13 prout Dd prout V Verg. Aen. XI 660 11 amazones V 15 G. N τινος utrobique M δέ] d ae D 16 illi] vd et illi VMD 17 gr. DN τοῦτο] Krehl. ΤΟΥΤΟΝ M ΤΟΥΤΩΝ VrO NOI r ΤΟΥΤῶ V ΤΟΥΤῶ rO τοῦτω M Ter. adelph. III 5, 43 sq. 19 ista] sic Bas. istic Bemb. eschine D eschine N 21 Iuv. sat. III 8, 142 VI, D 22 michi N falsas V falsis M

signar& bellas D signa& bellas Iuv. Pith. 23 gr. DN Plat. apol. Socr. c. 16 p. 28 C St. ΣΟΚΡΑΤΟΥC VM ΣΩΚΡΑΤΟΥ r ἀπολογία — φόνον om. rO ΑΠΟΛΟΓΙΑ v̄ ΑΡΘΑΘΙΑ V τιμωρήσεις] εὶ τιμωρήσεις cum Platone Putschius et fort. εὶ excidit ante τε; ΤΙΜΩΡΗΣΕΙC V ΤΟΙΜΠΡΗΣΙC M 23 ΕΤΕΡΩΙ V

p. 1205 P.

p. 261. 62 K.

Virgilius in IIII:

Vlta virum poenas inimico a fratre recepi.

idem in II:

numquam omnes hodie moriemur inulti.

- 5 'vindico' quoque in utraque significatione invenitur, tam pro laeso quam contra laedentem accipiendum, unde 'vindicta' non solum poena, sed etiam liberatio accipitur - Persius:

Vindicta postquam meus a praetore recessi;

- unde et 'assertio' tam a servitute in libertatem quam a libertate in servitium trahi significat, quod apud Livium in multis legimus locis.

Attici 'τίνα πόθεν, ἃ ἔλεγες;' καὶ 'πόθεν, ἃ ἔλεγες;' simile Terentius in adelphis:

aperite aliquis actutum ostium.

- Attici τὶ ex supervacuo adiciunt. Πλάτων ἐν συμποσίῳ: ἔατε 15 αὐτόν· ἔθος γάρ τι τοῦτο ἔχει. Terentius in Andria:

. Subtristis visus est esse aliquid.

Πλάτων ἐπιταφίῳ: τίνος ἀγαθόν; pro 'cuius causa?' Cicero Philippicarum II: illud Cassianum cui bono? id est 'cuius gratia? ad cuius bonum?'

- 20 Attici 'τοῦ πλεονός ἐστιν οὗτος' ἀντὶ τοῦ 'πρὸς μόνῳ τῷ κέρδει ἐστίν'. | frequentissime hac figura utuntur nostri. Sallustius in Iugur-

1 Verg. Aen. IIII 656 III V 2 ultra V penas D a spscr. n 3
 Verg. Aen. II 670 (def. Rom.) 4 hodie omnes Verg. Ver. moriemur] sic
 Med. Pal. Ver. moriamur VMD moriatur N 6 pena D 7 Pers. sat. 5, 88
 8 vindicta] n uincta N 9 et om. D alibetate ex alibetate corr. V in
 servitutum rM 10 apud M apud Livium voc. assertio sic positum nec a me ad-
 notatum est nec a Guilelmo Weissenbornio, qui rectissime me admonet praeter locum
 notissimum IIII 44 sqq. verbum asserendi inveniri VIII 5, 4; XXXIII 18, 2; XXXV 16, 10
 11 τίνα πόθεν ἃ ἔλεγες καὶ πόθεν ἃ ἔλεγες] scripsi gr. ἸΝ ΤΙΝΑ ΠΟΤΕΝΑΕΛΕΓΕC.
 καὶ ΠΟΤΕΝΑ ἔλεγες ex vet. cod. ut vid. ad mg. adscripsit Bongarsius in D ΤΙΝΑ ΠΟΤΕΝΝΑ
 ΕΛΕΓΕC (ΕΛΕΓΕC M) καὶ ΠΟΤΕΝΝΑ ΕΛΕΓΕC (ΕΛΕΓΕC M) VM ΤΙΝΑ ΠΟΤΕΝ ΝΕΛΕΓΕC καὶ ΠΟΤΕΝ
 ΝΟΒΕΛΕΓΕC r Similliter N Terentianum (M) Ter. adelph. IIII 4, 26 13
 actū V hostium DN cum Bas. 14 Attici εἰ] d Attici. ii D Attici. G. τυ (y in
 litura) N attī. ii. V superfluo O Platon. G. N ΠΛΑΤΟΝ ΕΝ^X (συμποσίῳ — ἔχει
 om.) r gr. D πλάτων ἐν συμποσίῳ ΕΑ ΤΕ ΑΥΤΟΝ ΕΤΟΣ ΓΑΡ ΤΙ ΤΟΥΤΟ ΕΧΕΙ vulgo im-
 pressum ἔθος γάρ τοι τοῦτο ἔχει Bongarsius in mg. D Plat. conv. c. 3 p. 175
 B Si. ἔατε — ἔχει om. O 15 ΑΥΘΟ M ἔθος γάρ] Krehlius, α εἶδος τὰρ V
 ΕΤΟΣ ΓΑΡ M ΤΟΠΟ M τοιοῦτον Bekkeri codd. rr Ter. Andr. II 6, 16 in
 om. (M) 16 Subtristis N est esse aliquit D est esse N est aliquid esse N est aliquid
 i Bas. est esse aliquantulum mihi vel est aliquantulum mihi (sic lemma Donati) vv.
 II. ap. Terentium est esse aliquantulum mihi Fleckeisenus 17 G. N Πλάτων ἐπιτα-
 φίῳ τίνος ἀγαθόν in D spscr. Bongarsius ΠΛΑΤΟΝ ΕΠΙΤΑ ΦΙΩ ΤΙΝΟΣ ΑΓΑΘΟΥ r ΙΑΛΑΤΩΝ
 ΕΠΙΤΩΠΗ ΤΩΙ ΤΙΝΟΣ CACABON D in Platonis Menexeno vocabula haec non leguntur;
 utrum Priscianum memoria sefellerit an aliquid exciderit dicere nequeo ΕΠΙΤΑΦΜΟΙ
 V ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ M ΤΙΝΟΚΑΙΛΕΟΝ M Cic. Philipp. or. II 14, 35 18 phillipicarum N
 Cassianum] (MO) 1 Cic. Bamb. Bern. casianum VrDN cassianus Cic. Vat. Cassii
 nomen Cic. Guelf. Monac. 19 gratia aut ad N 20 gr. DN ΤΟΥ ΠΛΕΙΟΝΟC ΕCΤΙΝ
 ΟΥΤΟC ἀντὶ τοῦ προμονῶ τῷ κέρδει ΕCΤΙΝ Bongarsius in mg. D ΤΟΥ ΠΕ^X (rell. om.) r
 ΤΟΥ ΠΛΕΙΟΝΟC (rell. om.) O ΠΛΕΙΟΝΟC M ΠΡΟ V ΜΟΝΟΙ M 21 Sall. Iu-
 gurth. 85, 10 cf. supra § 29

p. 1209 P.

p. 263. 64 K.

οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ τοῖς μεγάλοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον, ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἂν ἐπὶ πολλῶ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες. et nostri frequenter hac figura utuntur: 'quemadmodum dicis, sic facio' pro 'ut s dicis, sic facio'.

Xenophon παιδείας III: καὶ νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἔμοι οἴχομαι, τὸ δὲ ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. *Auslas* ad accusativum κατὰ Ἀγοράτου ἐνδελξεως: καὶ τό γε ἐπ' ἐκεῖνον ἐσώθης. Cicero pro Ligario: atque in hoc quidem vel cum mendacio, si vultis, gloriemini 10 per me licet. Πλάτων Κρίτωνι: καὶ τὸ σὸν μέρος ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράξουσιν, quod plerique dicunt τὸ ὅσον ἐπὶ σοί.

'Τοσούτου διήνεγκεν, ὅσῳ' καὶ 'τόσούτου διήνεγκεν, ὅσον'. *Alschl-* 296

tur lib. XVII § 159; eadem ratione or. *Olynthiaca tertia tamquam Philippica tertia numeratur* § 159. 186. 223. 299, ut accuratius semel § 239 locus ex *Φιλιππικῶς Ὀλυνθιακῶ τρίτῳ* afferatur; oratio *Olynthiaca altera non magis excitatur a Prisciano quam Philippica tertia*, alterius vero *Philippicae fistula* quinquies sexiensve apponuntur (§ 166. 181. 187. 195. 241 et fortasse § 300, ubi cf. adn.), ita tamen ut orationis vel numerus vel ipse titulus ubivis omittatur; et numero certe indicando etiam in or. *Philippica quarta*, quae fertur, excerptenda supersedit *Priscianus* § 261. 302, id quod semel vel in or. *Philippica prima* afferenda accidit § 261; at et eadem § et § 299 *Philippicarum or. quarta ipsa haec or. inscribitur*. tam constanti igitur numerandi rationi per tres illas orationes, si peculiarem § 239. rationem his exemplis non adiungimus, octiens servatae obtemperans, ne de ipso hoc loco supra, ut dictum est, ex *Philippico primo allato loquar, et hic, ubi libri III (vel IV) i. e. Δ exhibent A sive a scripti et in vicem § 300, ubi or. de pace, quae Philippicae primae adnecti solet, a librariis Prisciani et ipsis Φιλιππικῶν A inscribitur, Φιλιππικῶν Δ (δ) typis exprimi iussi* ΟΗΠΕΡ M (ΟΗΠΕΡ teste *Spengelio* p. 643) ὥσπερ § 255 cum *Demosthene idemque loco nostro ni falsus esset Priscianus reddendum esse videbatur Spengelio* l. i. astipulante *Voemelio ad Dem. l. i. ed. Hal. a. 1857 p. 329* ὄνπερ — ἐρραθυμηκότες om. r

1 δανειζόμενοι] *Putsch.* ΔΑΝΙΖΟΜΕΝΟΙ M ΔΑΝΙΖΟΜΕΝΟΙ V ΡΑΔΙΩ M μεγάλοις τόκοις μικρὸν *Demosthenes* εὐπορησαντες] ὁ ΕΥΠΟΡΗCΑΝΤΕC V 2 ὕστερον] ὁ ΙCΤΕΡΟΝ V ὕCΠΕΡΟΝ M ἀρχίων ἀπεCτεCαν M οὕτως] *Putsch.* *Demosth.* ΟΝΤΟC VM 3 ἂν om. *Dem. Pal.* 3 ἐπὶ πολλῶ] ΕΠΙ ΠΟΛΑCΙ M ἐπὶ πολλῶν v. l. codd. *Dem.* φάνομεν ΕΡΡΑΤΙΜΗΚΟΤΕC M et sup. lin. add. d 4 quemadmodū V ut dicis facio r 6 Xenophon — ἐσώθης] Xenophon. ΠΑΙΔΙΑC.

III. ΚΑΙΝΤΟΜΕΝΕ^X ad accusatiuū. r ᾠ. Ad accūm ᾠ. N ᾠr. D Xenophon Vv Xenophon παιδείας III] inno V 4, 11 ὡς νῦν etc.; 'vide *Porson ad Eurip. Orest.* 1338. *Misere h. l. corrūpit Putschius ex male intellecta Scaligeri collatione' x παιδείας VM* ΚΑΥ M οἴχομαι] x ex *Xenophonte οἰκῶι καὶ V. cικῶι καὶ M*

7 ἐπὶ σοί] sic V et teste *Spengelio* p. 632 M εἰπω M teste *Heinio* ΑΥCΙΑC V *Lys. adv. Agoratum or.* § 58 p. 481 R. 100 B-S. ad accuūm M

8 ἐκεῖνον (sic etiam codd. *Lysiae*; ἐκεῖνῳ *Scaliger*, at v. *Porsonum* l. i. et *Lobeckium ad Phryg.* p. 275, quos l. *Bekkerus* in adnot., et *Rauchensteinii ad Lys. l. adnot.*) εἶναι ἐσώθης *Lysias* εCΩΟΗC V *Cic. pro Q. Ligario or.* 8, 25 9 atque] d. om. M adque D in hoquidē V quidem] sic etiam C quedam M vel cum mendacio si vultis gloriemini] sic cum *Cicerone* (nultis *Cic. Gembl.*, uelitis *Col. Erf.*; gloriemini *Col.* gloriamini *Gembl. m. pr.* gloriari *Gembl. m. att. Erf.*) r cum mendacio si vis gloriari (O) commendatio si uis gloriari M commendatio si uis gloriari N

uel si uis cōmendatio suis gloriari Dd cū mdatio suis gloriari V 10 Πλάτων — λαμβάνουσι p. 368, 6] *Platon.* CΥΥΤΟΝ. ΚΕΤΟCΟΝ ΜΕΡΟCΟ ΤΑΠΤΥ. ΚΟΦΙΝ ΤΜΤΟ ΠΡΑΧΟCΙΝΙ Qd pleriq; dicunt. ᾠ. N ᾠr. D *Plat. Criton.* c. 5 p. 45 D *Sl.* καὶ τὸ σὸν — πράξουσιν qa. O ὅ τι ἂν τύχωσι τοῦτο πράξουσιν cum *Platone* (τούτοιεν et πράξουσι *singuli codd.*) *Spengelius* p. 654 ὅταν ΤΥΧΩCΙ ΤΟΥ. ΤΟΝ ΠΑCΟCΙΝ V ὅταν ΤΥΧΩCΙΝ ΤΟΥΤΟ ΠΡΑΞΩCΙΝ r ὅταν ΤΙΧΩCΙ ΤΟΥΤΩ ΠΡΑΞΩCΙΝ M 11 τὸ ὅσον] τόσον x 'fort. τὸ delendum'

A. Nauckius post σοί: Attici add. (O) 12 ΤΩCΟΥΤΟΝ V ΤΩCΟΥ ΤΟΥ M ΤΟ^X r

AINECKEN M διήνεγκεν ὅσῳ — λαμβάνουσιν om. rO *AINECKEN* M *Aeschinis*

p. 1209 P.

p. 261 K.

νης Ἀξιόλοφ: καὶ τοσοῦτῳ ἐκείνο τούτου διαφέρειν ἐνόμιζον ὅσον κρείττων ἐστὶν ἀνὴρ γυναικός. Ἴσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης: τοσοῦτον δὲ μακαριώτατοι τυγχάνουσιν ὄντες τῶν βίᾳ τὰς τυραννίδας κατεχόντων, ὅσον οἱ μὲν τοὺς τοιοῦτους ἀποκτείναντες τὰς μεγίστας δωρεὰς παρὰ τῶν συμπολιτευομένων λαμβάνουσιν. et Romani 'tantum quantum' et 'tanto quanto differt, distat, interest, praestat'.

Attici 'τοσοῦτον' καὶ 'τοσοῦτου ἐδέησεν ἀκόντων τι ποιεῖν τῶν πολιτῶν'. similiter Latini: 'tantum' et 'tanto' defuit invidis civibus aliquid facere'. Cicero pro M. Marcello: tantum abes a perfectione maximorum operum, ut fundamenta, quae cogitas, nondum ieceris.

297 Ἴλλι 'τόσων ἐτῶν' καὶ 'τοσοῖσδε ἔτεσιν ὁ δεῖνα'. Αἰσχίνης ἐν Ἀλκιβιάδῃ: ὁ δὲ ῥᾶστα ἀνθρώπων γεγωνῶς ἔτη πεντήκοντά πη. Terentius in eunucho: 15

ille alter venit annos natus sedecim.

Ἴλλι 'τότε μὲν, τότε δέ' καὶ 'τοῦτο μὲν, τοῦτο δέ' (pro quo nos 'cum, tum'). Cicero pro Q. Ligario: cum in omnibus causis gravio-

Socratici Axiochi dialogi fr. ex M eruit Spengelius l. l. p. 612, praetermisit et I. F. Fischerus et C. F. Hermannus de genuino Aeschinis Axiacho disserens in disp. de Aeschinis Socr. rell. Gott. 1850 p. 20 sq. ΑΞΙΟΧΟΙ Μ ΤΟΣΟΥΤΩΝ Μ ΤΟΣΟΥΤΟΥ Spengelius l. l. cui exempla dativi ante Αἰσχίνης videntur excidisse Δ' ΑΦΕΡΙΝ Vv ἐνόμιζον ὅσον] ENOMIZOCON V 2 κρείττων ἐστὶν ἀνὴρ γυναικός] sic, nisi quod KRITTON exhibet, V idque ex M et lectione Putschiana ex C hausta, ubi legitur Attici *** ἐκείνω τούτω λιοδορεῖν ἐνόμιζον ὅσον κρείττων ἐστὶν Αἰνεφαικός, assecutus erat censor Krehl. Ienens. p. 427 KRITTON ECTIN ANNEPIYNAIKOC M κρείττων ἐστὶ θανεῖν ἢ ἔξην αἰσχῶς Spengelius l. l. quod mire congrueret cum fragmento Aeschineo ap. Stob. CXVIII 25 ad hunc dialogum relato a C. F. Hermanno l. l. p. 20 Isocr. de pace or. § 143 p. 187 St. 219 B-S. cf. Spengelium l. l. p. 612 sq. 3 τοσοῦτῶν libri Isocratei μακαριώτατοι] sic etiam 'plures Isocratis libri' teste Spengelio l. l. p. 613 μακαριστότεροι Bekkeri omnes; ΜΑΚΑΡΙΟΤΑΤΟΙ Μ ΤΙΧΑΝΟΥCΙΝ ΟΝΤΗΣ Μ τῶν] ΤΟΝ V ΚΑΤΕΧΟΝΤΟΝ Μ ΤΟΙC ΤΟΙΟΥΤΟΙC ΑΠΟΚΤΕΙΝΑΝΤΗΣ Μ 5 μεγίστας δωρεὰς] ex Isocrate Putschius ΜΕΓΙΤΑC ΔΟΣΑC VM 6 ΛΑΜΒΑΝΟΥCYN Μ romani utuntur tantum d 7 differ V 8 Attici om. (V) ἄκόντων] r m. rec. corr. ΑΚΟΝΚΩΝ r pr. ΤΟΝ r ΠΟΛΙΤΩΝ Μ 9 lati V abfuit (O) ἰνιδibus Μ face V 10 inde a Cicero iterum inc. l. cf. adnotationem ad § 164 p. 282, 1 Cecero V Cic. pro M. Marcello or. 8, 25 M.] marco N tanto O abes abes a O habes habes a V 11

fundamenta nondum quae cogitas ieceris codd. Cic. quae] q; V cognitas M ἄκ. DN 13 τόσων] ex ΤΩCΩΝ corr. r ΤΩCΩΝ L ΕΤΩΝ Μ καὶ τοσοῖσδε — πεντήκοντά πη om. O τόσοις (M) ἔτεσιν — πεντήκοντά πη om. r ὁ δεῖνα] α ΟΔΙΝΑ VL O δὲ (M) Aeschinis Socratici Alcibiadis dialogi fr. om. et Fischerus et C. F. Hermannus de hoc dialogo disputans l. l. p. 21 sqq. 14 ΑΝΤΡΩΠΩΙΝ Μ ΑΝΤΡΩΠΩΝ L γεγωνῶς ἔτη πεντήκοντά πη] α ΓΕΓΩΝΩC ΗΑΗ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΠΗ V se id ΝΩCΕCΘ Η ΠΕΝΤΗΚΟΝΑΠΗ (sic teste Heinio) Μ ΓΕΓΟCΕΑΒΗ] EN ΤΕΚΟΝΑ ΠΗ L γεγωνῶς ἔτη ΠΕΝΤΕΚΟΚΑΙΘΗ Putschius; γεγωνῶς ἦδη πεντήκοντα ἔτη Krehlius 15 terentius L Ter. eun. III 4, 26 cf. § 218 16 venit] scripsi cum Terentio aduent V ad nos uenit rell. sedecem L 17 G.N. τότε μὲν, τότε δὲ (O) ΚΑΙ ΤΟΥ ΙD ΜΕΕ ΤΟΥΤΟ ΑΕ D ΤΟΥΤΟ ΜΕΝ Μ pro quo nos cum tum om. (VM) 18 Cic. pro Q. Ligario] immo pro rege Deiotaro or. I, 1 Q.] om. LN

p. 1209. 10 P.

p. 264. 65 K.

ribus, G. Caesar, initio dicendi commoveri soleam vehementius quam videatur vel usus vel || actas mea postulare, tum in hac causa ita multa me perturbant.

Toluvv apud illos supponitur, *τοιγαροῦν* praeponitur. apud nos
5 autem et 'igitur' et 'ergo' tam praeponuntur quam supponuntur.

Attici 'τούτω τῷ χρόνῳ τότε γίνεται' καὶ 'τοῦτου τοῦ χρόνου' καὶ 'ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ' καὶ 'τούτον τὸν χρόνον' καὶ 'κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον'. omnia haec et apud nostros invenis. Virgilius in VIII:

Nocte super media tuti sub matribus agni

10 Balatum exercent.

Cicero in Verrinarum I: ut cum illius temporis mihi venit in mentem. (idem de signis: venit enim mihi fani, loci, regionis illius in mentem.)

Attici τὸ περὶ ὄρθρον, τὸ παράπαν, τὸ τήμερον, τὸ παραχρήμα, τὸ
15 ἀντίκα. nostri quoque adverbis est quando casualia adiungunt, ut Persius:

Euge tuum et belle; nam belle hoc excute totum.

idem:

† hesternum cras abiit.

20 Virgilius:

mane novum

et:

Sponte sua,

et Lucanus in I:

questore

qu] *Dd* Ligario] *n* legatario *N* 1 G.] *sic etiam pars codd. Cic. C. (O) gai gloss. sup. ltn. in r gau N Cai Cic. Fuld. cesar DN innicio V u Cic. Oehlerianus initium Cic. Gud. 2 2 quam] d que D uideatur codd. aliquot Cic. aetas ex corr. in ras. v eas me a, postulare N tum] tamen Cic. Salisb. inac causa d inaccusa D 3 ita om. Oehl. ita multa me] *sic Cic. Colon. Graevii et Gud. 2, sed Gud. 2 cum signis transpositionis ita me multa rell. multa om. lenna schol. Cic. Gron. p. 422, 7 Or. 4 TOININ N illos] multos O subponitur D TOIGAPOIN ML TOGAPOIN r TOCAGOYN N 5 ergo] r corr. ego r m. pr. praeponiuntur (ex praeponitur scil. ortum) V et sic miro quodam operarum errore h. l. Krehl.! subponuntur D 6 gr. DN τούτῳ] ex τοιτωι corr. vid. in V τῷ r κρονου M γίνεται — κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον om. rO τοῦ add. Krehlius om. VML τῷ om. M κρονου L χρόνον om. L κρονον L Verg. Aen. VIII 61 sq. VIII rN 9 lute L maribus VML 10 balatum] ex batum corr. Verg. Fr. bala+rum ex bala+rum ut vid. corr. r bulatum VM 11 Cic. in Q. Caecilium divin. 13, 41 cf. lib. XVII § 160 in I Verrinarum (O) in om. rNL ut cum] *N* et *sic lib. XVII l. l. XVIII § 280 uatum VrMODL michi N Cic. or. Verr. II III 50, 110 michi N 12 regiminis r religionis Cicero 14 gr. DN ΝΕΡΙ Μ ΠΕΠΙ r ΟΡΕΡΟΝ rML ὄρθρον — ἀντίκα om. O τῷ M TO ΠΑΡΑ, παν et sqq. — ἀντίκα om., r ΠΑΡΑΠΑΝ V ΤΟΤΗΜΕΡΟΝ L ΤΟΙΗΜΕΡΟΝ M ΤΟ ΠΑΡΑΧΡΗΜΑ L ΤΙΤΑΡΑΧΡΗΜΑ V ΤΙΤΑΡΑΧΡΗΜΑ M 15 ΑΥΤΙΚ V casualia V Pers. sat. 1, 49 17 totum] tuum O 19 Pers sat. 5, 68 iam cras hesternum consumpsimus cf. lib. XI § 7 cras alterum; ad hexametri rationes apospasmation hoc Priscianum hoc modo adaptes: hesternum | hesternum | esternum N Pers. Leid. externum Pers. Montepess. aller habiit D habuit O habeat M Verg. georg. III***

Tu satis ad vires Romana in carmina dandas.

Attici 'τούτον τὸν τρόπον' καὶ 'τούτῳ τῷ τρόπῳ ποιῶμεν τόδε'. Sallustius in Catilinario: cum domos atque villas videas in urbium modum exaedificatas. Θουκυδίδης δευτέρῃ: . . . ἔως μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτου.

Illi 'τρίτῃ ἡμέρᾳ' καὶ 'τρίτην ἡμέραν τόδε ἔπραττον' pro 'nudius tertius'. hinc Romani 'tertio' et 'tertium Kalendas' vel 'Nonas' vel 'Idus' vel 'Kalendarum, Nonarum, Iduum' pro 'tertio ante Kalendas' vel 'Nonas' vel 'Idus'. Cicero in I invectiviarum: meministine me in ante diem duodecimum Kalendarum Novembrium dicere in senatu, fore in armis | certo die, qui dies futurus esset in ante diem sextum Kalendarum Novembrium, pro 'in diem sextum Kalendarum Novembrium ante'. frequentius tamen accusativo adiunguntur et per ellipsin praepositionis.

299) Attici 'ὑπακούοντες αὐτοῖς' καὶ 'αὐτῶν'. Δημοσθένης Φιλίπ-
πικῶν III: ὑπήκουε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βα-
σιλεύς. et pro Ctesiphonte: ἐτοίμως ὑπηκούσατε τῷ Φιλίππῳ.
hinc Romani 'oboedio tibi' et 'ausculto tibi'. Sallustius in Catili-

325 Verg. Aen. VI 82 etc. v. lib. XIII § 17 Luc. Phars. I 66 cf. lib. XV § 23 1 uiris VM roma V carmine O dandas. Attici. gr. D dandas. G. N 2 ΤΡΟΝΟΝ M ΤΡΟΠΟΝ — τόδε om. O καὶ — τόδε om. r τούτῳ τῷ ΤΡΟΠῳ] Spengelius l. I. p. 610 ΤΟΥΤΟΥ ΤΩΙ ΤΡΟΠΟΥ L ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ VM ΠΟΥΟΥΜΕΝ L 3 Sall. Cat. 12, 3 videris] cognoueris Sallustius 4 exedificatas MN G. pro nudius tertius N ΒΟΥΛΙΑΡΟΣ gr. pro nudius tertius D ΒΟΝΚΙΑΙΔΟΣ gr. pro nudius tertius d Θουκυδίδης δευτέρῃ] haec ad Thuc. II 34 spectare ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι οἱ Ἀθηναῖοι τῷ πατριῷ νόμῳ χρώμενοι δημοσίᾳ ταρᾶς ἐποίησαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρῶτον ἀποθανόντων, τῷ τῷ τοιῷδε. haec vero una cum Demosthenis or. Leptineae significatione excidisse, ex cuius §. 91 p. 484 R. 653 B-S. καὶ γὰρ τοι τότε μὲν, τῶς (ἔως Augerius) τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτουν verb. proxime sequentia petita essent, docuit Spengelius l. I. p. 610 sq. ἔως] ἔως M 5 μὲν — ἐνομοθέτουν om. O μὲν — ἔπραττον om. r ΤΡΙΤΗΝ-ΜΕΡΑ ML 6 καὶ — ἔπραττον om. O ἐπρῶτον L nutius V 7 tertius D tertio] ex tertiu corr. V tertium et tertio (O) kalendas. gr. Cicero D post kalendas † nonas † idus kalendarum nonarum iduum p in tertio ante kl † nonas † idus sup. ltn. add. d 9 idus Cicero in I invectiviarum uel kalendarum L pro in tertio r MNOL Cic. in Cat. or. I 3, 7 in II invectiviarum D invectiviarum I (MO) 10 in ante] sic Cic. Lagom. 58. 60 ante libri Cic. rell. diem om. libri aliquot Cic. duodecimum] d duodecim D kal. Nouembris pars codd. Cic. 11 certo die fore in armis codd. nonnulli Cic. Lagom. de extremis Cic. verbis qui dies — Novembrium cf. § 218 futurus V esset] es. s L in ex corr., sin. nif. ante corr. N 12 pro in die sexto N acusatio V "adiungatur" accusatio (i) L adiungunt N fort. recte et om. D 14 ellipsis L eclipsin rN hellypsin D ellipsis (O) eclipsim M ppositionis. fin. N 15 Attici — Φιλίππῳ] Attici ὑπακούοντες O Attici. G. N gr. D ΥΠΑΚΟΥΟΝΤΕΣ V ΥΠΑΚΟΥΟΝΤΗΣ M αὐτοῖς καὶ om. M αὐτοῖς — βασιλεύς om. r καὶ αὐτον L Demosth. or. Olynth. III § 24 p. 35 R. 513 B-S. ΦΙΑΠΠΙΚΟΝ L 16 ΥΠΗΚΟΥΕ M ΥΠΕΚΟΥΕ L ὑπήκουε lex. Seguerian. in Bekkeri anecd. I p. 176, 17 ΤΑΥΤΗΝ M ΤΗΝ ΚΑΙΡΑΝ L ΒΑΣΙΛΕΙC L Demosth. de cor. or. § 20 p. 231 R. 576 B-S. ΚΤΕΙΦΟΝΤΕ L 17 ΕΤΟΙΜΟC M ἐτοίμως ὑπηκούσατε] εἰ δῆμος ὑπηκούσατο C ὑπηκούσατε] Demosthenes Krehl. x ΕΠΕΚΟΥCΑΤΕ L ΥΠΗΚΟΥΚΑΤΕ M? ΕΠΗΚΟΥ.ΚΑΤΕ ex ΕΠΗΚΟΥ.ΚΑΤΕ corr. r ΕΝΗΚΟΥCΑΤΗ V τῷ] om. August. A et ks Bekkeri τοῦ L ΦΙΑΠΠΙΚΩΙ M ΦΙΑΠΠΙΚΩΙ V 18 oboedio ON Sall. Cat. I, 1

p. 1210. 11 P.

p. 266. 07 K.

nario: quae na||tura prona atque ventri oboedientia finxit.
[pro 'obaudientia?'] Terentius in Andria:

Pamphilumne adiutem an auscultem seni.

Attici 'ὑπήκοοι ἦσαν αὐτοῖς' καὶ 'αὐτῶν'. Ξενοφῶν παιδείας δ:
5 διὸ καὶ ὑπήκοοι τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν. hinc Romani: 'dicto audiens
tibi sum'.

Attici ὑπέρ etiam pro περί accipiunt, sicut et nos 'super' pro 'de'.
Demosthenes Philippicorum III: εἰ μὲν περί καινοῦ τινὸς
πρόγματος προὔτλετο, ὡς Ἀθηναῖοι, σκοπεῖν, et post pauca:
10 ἐπειδὴ δὲ ὑπέρ ὧν εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον. Virgilius in I:

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

Attici 'ὑπερέχει τοῦδε' καὶ 'τόνδε'. Πλάτων περί ψυχῆς: καὶ XXXI 300
τὸ διπληχ τοῦ πηχυαλοῦ μείζον εἶναι διὰ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
ὑπερέχειν. hinc Romani 'dimidio superat'. unde Iuvenalis in V:

15 pares quod vendere possis

Pluris dimidio.

similiter 'praestat' pro 'superat'. Virgilius in XI:

Ibo animis contra vel magnum praestet Achillem,
pro 'superet'. (idem in I:

20 gradiensque deas supereminet omnis.)

III 'ὑπεροῦν τοῦδε' καὶ 'τόνδε'. Δημοσθένης κατὰ Τιμοκρά-

1 que V oboedientia L obedientia ON 2 terentius L Ter. Andr. I 3,
4 3 adiuuem d 4 ὑπήκοοι — Ἀσσυρίων ἦσαν] ΥΠΗΚΟΟΙΝΑΝ X r ὑπήκοοι O gr.
DN ΥΠΗΚΟΟΙ ML ΥΤΟΙC V ΛΙΤΟΙC L ΚΑΥ V ΑΥΤΟΝ M ΞΕΝΟΦΩΝ M
Xenoph. Cyrop. III 2, 1 ΠΑΙΔΕΙΑC ex ΠΑΡΑΔΕΙΑC corr. V 5 διὸ] διC (i. e.
dicit) L τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν] Xen. Erlangensis ἦσαν τῶν Ἀσσυρίων libri Xenoph.
tantum non omnes Ἀσσυρίων] Putsch. ACCYPION ML ΛΟCΠΙΩΝ V ΝCΑΝ V ΕCΑΝ
L dic V MON dicant (L) 7 ΥΠΗΡ L ΙΠΕΡ M ΥΠΕΡΙ D. G. ΠΕΡ - N . Sic et nos N
de] dem V 8 Demostenes r L Demosth. Philipp. or. I § 1 p. 40 R. 515
B-S. philippicarum Ln εἰ μὲν — πρότερον] gr. DN εἰ ex r corr. V
ΜΗΝ ex MEN ut vid. mut. L ΠΕΡΙ ex ΠΕΡΥ corr. V ΚΑΙΝΟΥ ex ΚΑΥΝΟΥ corr.
V ΚΑΥΝΟΥ L ΠΡΑΓ. ΜΑΤΟC V 9 προὔτλετο, ὡς Ἀθηναῖοι, σκοπεῖν] om. r
ΠΡΟΤΙΘΕΤΩC ΑΘΗΝΑΙΟΙC ΚΟΠΕΙΝ L ΠΡΟΥΤΙΘΕC M προὔκειτο v. l. paucorum codd.
Demosth. ὡς Ἀθηναῖοι] x cf. Spengelium l. l. p. 642 w ΑΘΗΝΑΙΟΙ V w ΔΟΝΝΑΙΟΙ
M ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι Demosthenes σκοπεῖν] λέγειν Demosthenes Demosth. l.
cummaxime l. 10 ΕΠΗΛΙΑ L ΕΠΕΙΔΕΟ. ΕΥΤΕΡΟΝ. ΕΙΠΗΚΑCΙ|ΝΟΥΤΟ. ΙΠΡΟΤΕΡΟΝ r
δὲ — πρότερον om. O ΔΗ V ὑπέρ] sic Demosth. ΣΥ ΙΠΕΡ L περί rell. codd. Demosth.
ὧν πολλὰς εἰρήκασιν Demosthenes ΕΙΡΗΚΑCΙ (M) οὗτοι πρότερον] οἱ τῶν
πρότερον C Verg. Aen. I 750 11 haectore VrD ecleore N 12 gr. DN
ΥΠΕΡΕΧΕΥ M τούδε] τοῦ O καὶ — ὑπερέχειν om. O Πλάτων — ὑπερέ-
χειν om. r ΠΛΑΤΟΝ M ΠΛΑΤΑΝ L Plat. Phaedon. 45, 104 p. 96 E St.
ΨΥΧΕC L 13 ΔΙΠΕΧΙ M ΤΟΙ L ΠΗΧΥΑΙΟΥ] in ΠΗΧΥΑΙΟΥ mut. V ΠΕΧΥΑΙΟΥ M
ΠΗΧΥΑΙΟΥ L πηχάλου duo codd. Bekkeriani ΕΙΠΑΙ V διὰ τὸ ἥμισυ] sic Bek-
keri ΠΤ et pr. Α ΔΑΤΟΝΜΙCΥ M ΔΑΤΟΝΜΙCΥ V ΔΑΤΟΝΜΥΧΥ L διὰ τὸ ἥμισυ libri Plat.
plerique 14 ὑπερέχειν] ex ΥΠΕΡΕΒΕΙΝ corr. V ΥΠΗΡΕΧΕΙΝ L ΙΠΕΡΕΧΟΙΝ M
dimidio L Iuv. sat. V 14, 200 sq. 15 pares] N cum Iuvenale partes VrM
ODn posses O 16 pluris] n plurib; N dimedio L Verg. Aen. XI 438
XI (V) Krehlius XII r MNODL cf. § 275 17 praestet] r sup. lū. corr., d
praestat rD prestet M 18 achilem L 19 pro superet om. (M) Verg. Aen. I 501
20 deas] sic Verg. Fr. dea' D dea Pal. Rom. deas' supereminet Mid.
omnis] r cum Med. Pal. Rom. Fr. omnes rell. 21 gr. DN ΤΟΥΔΕΙ V καὶ
τόνδε om. L καὶ τόνδε — ἅπαντα om. O Δημοσθένης — ἅπαντα om r

p. 1211 P.

p. 267. 68 K.

τους: τοσοῦτον ὑπερεῖδεν ἅπαντα. Romani ad accusativum 'despicio' et 'contemno' et 'aspensor illum'.

Attici 'ὑποβλέπει με' καὶ 'ὑποβλέπει μοι'. Cicero pro Milone: et aspexit me illis quidem oculis, quibus tum, cum omnibus omnia minabatur. Virgilius in I:

et alto .

Prospiciens summa placidum caput extulit unda.

III 'ὑπὸ σοῦ' καὶ 'ὑπὸ σοί' καὶ 'ὑπὸ σέ'. Δημοσθένης Φιλιππικῶν δ: μικρὰ τῶν πρότερον ῥηθέντων ὑπ' ἐμοῦ μνημονεύσαντας. Herodotus in I: ἔστρατεύογτο δὲ ὑπὸ συρρίγγων τε καὶ πηκτίδων καὶ αὐλῶν. Demosthenes Philippicis: τῶν μὲν Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑφ' ὑμῖν, οἱ δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις ἦσαν.

301 Herodotus: ὑπὸ τὸν νηὸν κατακαέντα. hinc et 'sub' apud nos accusativo et ablativo adiungitur. genetivo enim praepositio apud Latinos praeponi non potest separatim. Virgilius in II:

postesque sub ipsos

Nituntur gradibus.

idem in VIII:

ΔΗΜΟΣΘΕΝΕΣ M ΔΕΜΟΣΘΗΝΗΣ L Demosth. adv. Timocr. or. § 9 p. 702 R. 719 B-S. ΤΙΝΟΚΡΑΤΙΟ M 1 τοσοῦτον] sic Augustanus (A. Dindf.) et Bekkeri Fks τοσοῦθ' libri Demosth. rell. cum lex. Seguer. l. § 299 l. p. 177, 24 ὑΠΕΡΒΙΑΔΗ M ΟΥΠΕΡΒΙΑΔΕΝ L 2 contempto VrDN 3 Attici om. N gr. DN, X (i. e. h. l. deficit vel omissum est aliquid) r καὶ ὑΠΟΧΒΑΣΤΟΙΜΟ M Cic. pro Mil. or. 12, 33 milione N 4 asperit tum me Tur. Flor. Quintiliani inst. or. VIII 2, 56 quidem illis Cic. Tegerns. Salsb. tum (tunc Asconius p. 46, 19 Or.) solebat cum Cicero et sic Quintilianus l. l. 5 omnia omnibus et omnibus vv. ll. codd. Cic. Verg. Aen. I 126 sq. 7 capud VN 8 ὑπὸ σοῦ — κατακαέντα] gr. Herodotus in I gr. Demostenes-Philippicis. gr. Herodotus ECIPATE GÄ. D Grec^X Herodotus in I. Gf.^X Demostenes-philippicis Gf.^X Herodotus Gf.^X r G. Demostenes philippicis. G. N καὶ ὑπὸ σοί — μνημονεύοντας om. O σοί] COY L ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ(C) L ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ M ΗΜΕΘΕΝ. V Demosth. de pace or. § 4 p. 58 R. 521 B-S. ΦΙΑΙΠΠΙΚΟΝ M 9 δ] scripsi a libri cf. adn. ad § 295 ΜΙΚΡΟ ΤΟΝ M πρότερον] sic Demosth. Rehd. ΠΡΟΤΕΡΟΙ V πρότερόν ποτε Demosthenis rell. ῥηθέντων] Pulsch. PHERONT. V PHERONTON L PETHNTON M ὑΠΕΡΜΟΥ M μνημονεύσαντας] (V) Demosthenes ΜΝΗΜΟΝΗΥΣΑΝΤΕΣ L ΜΝΕΜΟΕΙΑΝΤΕΡΟ M Herod. hist. I 17 ἔστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρρίγγων τε καὶ πηκτίδων καὶ αὐλοῦ γυναικίῳ τε καὶ ἀνδρῆϊο CTPATEYONTO M ECTPATEYONTE L δὲ — αὐλῶν om. O ὑΠΟΥ M CTPYΓΓΩΝ V τε] cum Herodoto L; om. VM 11 ΠΕΚΤΙΑΔΩΝ L ΔΙΑΔΩΝ M Demosthenes Philippicis] excidisse Demostenis locum et indicationem panegyrici Isocratei, ad cuius § 16 p. 44 Si. 106 B-S. τῶν γὰρ Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑφ' (sic Bekkeri Γ, ἐφ' al.) ἡμῖν, οἱ δ' ὑπὸ Λακεδαιμονίοις; εἰσὶν verba proxime sqq. pertineant, censet Spengelius l. l. p. 611 mentionemque initii loci cuiusdam Demosthenici or. Philipp. II § 7 p. 67 R. 524 B-S., ubi legitur ὑφ' αὐτῶ (ὑφ' ἑαυτῶ eg.) ποιήσασθαι; at locus ille Isocrateus constat potius est cum alio quodam orr. Philippicarum loco, quartae sc. or. quae Demosthenis fertur, § 51 p. 144 R. p. 549 B-S. peropportune in x. excitato: τῶν (sic Σ pr. τῶν δ' al.) ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑμῖν (ἡμῖν Σ al.), οἱ δὲ ἐκείνοις (Lacedaemoniis sc. quorum nomen brevi ante praecedit) ὑπὸ ἡμῶν μὲν Ἑλλήνων] Krehlius ΜΕΝ ΕΛΛΗΝΩ ΜΕΝ ΕΚΑΕΝΟ Μ ΑΕΝΕΜΕΝΩ L ΛΙΑΝ ΑΛΗΩ C ΟΥΜΕΝ M ΙΟΜΕΝ L ὁ μὲν C 12 of] ΕΟ M Herod. hist. I 51 ὑΠΟΥ ΤΟΝ M 13 τὸν νηὸν] Herodotus (O) Pulsch. ΤΩΝ ΝΗΩΝ L ΤΟΝ ΗΝΩΝ M ΤΩΝ ΝΕΩΝ V κατακαέντα] sic VO ΚΑΤΑΚΑΙΝΤΑ L ΚΑΤΑ M 14 adiunguntur V apud V 16 Verg. Aen. II 442 sq. .V. N postes] v potest V ipsos (VO) 17 nitui V gradibus] v gradibus V 18 Verg. Aen. VIII 515

p. 1211. 12 P.

p. 263 K.

sub te tolerare magistro

Militiam.

'sub oculis' quoque dicimus pro 'ante oculos'. ||

Attici 'ὑπομένομεν τόνδε τοῦτο ποιεῖν' καὶ 'τοῦτο ποιῶντα' καὶ
5 'τοῦτο ποιῶντος'. sic et nos 'patimur illum hoc facere' et 'hoc facien-
tem' et 'hoc faciente'.

Ἴλι ὑπόγυον dicunt, quod paulo ante vel mox fit. ex hoc Romani
'e vestigio' dixerunt, vel quod stans aliquis in eodem vestigio facit — unde
'statim' quoque dicitur —, vel quantum tempus in uno est vestigio faciendo,
10 quod est brevissimum. Cicero in I Verrinarum: e vestigio, quasi
quodam Circaeo poculo, factus est Verres. redit ad se at-
que ad mores suos.

Ἴλι 'ὑπὲρ τόνδε' καὶ 'ὑπὲρ τοῦδε τοῦ τόπου ἑωρᾶτο'. sic et similia 302
dicuntur. Virgilius in VI:

15 gemina super arbore sidunt,
et:

Fronde super viridi sunt nobis mitia poma,
idem in bucolico. idem in I:

fama super aethera notus.

20 Attici 'ὑστέραν' καὶ 'ὑστεραίαν' καὶ 'προτέραν' καὶ 'προτεραίαν',
non addentes 'diem'. hoc et nostri est quando faciunt.

Demosthenes pro Ctesiphonte: καὶ τον Ἑλλησποντον ὑφ'
ἑαυτῶ ποιούμενος. idem in Philippicis: ὑφ' ἑαυτὸν ποιούμε-
νος. et nostri: 'sub imperio suo' et 'sub imperium suum facit gentes'.

I tollerare VM to tolerare Pal. 4 Attici sup. lin. add. d* gr. DNGF^x r

τοῦτο ποῖν L post τοῦτο sqq. ποιεῖν καὶ τοῦτο om. M ποιεῖν — ποιῶντος
om. O τοῦτο ποιοῦντα L ποιοῦντος L 5 et oc facientem V et hec N
7 ὑποῖον (r ex corr. in ras.) D ὑποῖον M dicitur ὑποῖον N παῖλο] v palo
V sit ex sit ut vid. corr. n fuit VM 8 aliquid O 9 est in uno (O)
vestigio faciendo ex vestigiendo faciendo corr. r 10 brevissimum] v venissimum
V Cic. in Q. Caecilium dicit. 17, 57 sed repente e vestigio (e vestigio om. Iul. Ruf-
nianus de fig. sen. et eloc. § 5) ex homine tamquam aliquo Circaeo poculo (sic omnes codd.
Lagom., ut vid. aliquo Circaeo poculo Guelf. I. aliquo Circes poculo al. ex aliquo
Circaeo poculo et epoto Circaeo edd. Rufn.) etc. uistigio L 11 circa eo VrD
circa eo (a) N circa ea L circa eo vel O pocula N rediit (M) cum Cic. Guelf.
1 reddit Ps. Ascon. ed. pr. ad h. l. reditat se VL 13 G. N YIP D ΤΟΝΑΕΥ VrL
ΤΟΝΑΗ D καὶ ὑπὲρ] ὑκλίπερ M καὶ — ἑωρᾶτο om O ἴπερ D ΤΟΥ
ΤΟΝΟΥ r ΤΟΥ ΤΟΥΤΟΥ D 15 dicunt MDN Verg. Aen. VI 203 16 Geminae
(O) gemina*(s) D cf. lib. XIII § 51 super] d sub D Verg. ecl. 1, 81
18 idem in bucolico om. L, del. m. rec. in r idem in I] .I. N Verg. Aen.
I 379 19 ethera VDN notus V 21 gr. DN ΥΙΟΙCΤΑ ΥCΤΕΡΑΝ et ΥCΤΕΡΑΝΚΑΙ
ΠΡΟΤΕΡΑΝ M ΥCΤΕΡΑΝ r καὶ ὑστεραίαν] (O) Putsch. & ΥCΤΕΡΑΝ r & ΥCΤΕΡΑΝ
V et ΥCΤΕΡΑΝ L προτεραίαν] (O) Putsch. ΠΡΟΤΕΡΑΝ Vr ΠΡΟΤΕΡΑΝ L
22 Demostenes rDL Demosth. de cor. or. § 71 p. 248 R. 582 B-S. tesifonte
D thesiphonte L caesiphonte VM ὑφ' ἑαυτῶ] (O) Krehtius cum libris Demosthenicis
cf. Spengelium l. l. p. 641 sq. ὑφ' ἑαυτῶν VM ὑφ' ἑαυτῶν L 23 ΠΟΥΜΕΝΟΣ L
(Demosth.) Philipp. or. III § 10 p. 134 R. 545 B-S. ὑφ' ἑαυτῶ] sic Demosth.
Vrb. ΥΟΕΑΥΤΟΝ D ὑφ' αὐτῶ libri Demosth. fere omnes ΠΟΥΜΕΝΟΣ L ΙΤΟΥΟΥ-
ΜΕΝΟΣ D 'Mire tamen haec a praecedentibus p. 265 (immo p. 267, Kr. scil.), ubi

Attici ὑφίστατο αὐτόν, et Latini: 'sustinebat illum'.

Illi ὑπολαμβάνω pro 'respondeo'. Platon in Protagora: πολλοὶ οὖν | αὐτῷ ὑπέλαβον τῶν παρακαθημένων, ὅποτερός βούλοιτο οὕτω ἐπεξίεναι. hinc Virgilius in VI:

303 Suscipit Anchises atque ordine singula pandit,
pro 'respondit ad interrogationem Aeneae'.

Φαθὶ λέγων. Ἀριστοφάνης γεωργοῖς:

Εἴ γ' ἐγκιλικίαιμ', ἐξολόμην, φαθὶ λέγων.

inveniuntur et nostri abundantia utentes, ut 'loquere dicens' et 'stude properans' et similia.

Attici 'φαίνει ζηλῶν τούσδε' καὶ 'ἐξηλωκέναι τούσδε'. Αἰσχίνης Ἀσπασίᾳ: φαίνει γὰρ ἐξηλωκέναι τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἀγωνιζομένους. hac figura frequentissime Romani quoque utuntur, ut infinita verba pro participiis ponant. Terentius in adelphis:

de vi et usu praepositionis ὑπὸ disputatur, divulsa, ut vix suo posita esse loco tibi persuadeas. Spengelius l. 1 p. 642 1 ὑφίστατο] (O) Putsch. υοιστατο Vr.ML ουιστατο in ουοιστατο mut. D G. υιοετατο N ΑΙΤΟΝ L ΑΙΤΟΝ N sustinebat L sustinebant N ΥΠΟΛΑΜΒΑΝΩ D ΥΠΟΛΑΜΒΩ M G. ΥΠΟΛΑΜΒΩΝ N 2 plato (MO) Platon in Protagora om. N Plat. Protag. 10, 29 p. 320 CSt. gr. DN Gf^X r πομοι L πολλοὶ οὖν] ΠΟΛΛΟΥΝ (ΠΟΛΛΟΥΝ ap. Sp. p. 653) M οὖν αὐτῷ] ΟΥΤΩΙ ex οοτῶι mut. V ΑΙΤΟΥ (ΑΠΟΥ teste Sp.) M 3 αὐτῷ — ἐπεξίεναι om. O τῶν παρακαθημένων] Putsch. ex Platone τῶν παρακαφημένων V τῶν παρακαφημενω M ΤΟΝ παρακαφημενον L οπαίτερος L ΠΟΝΩΤΕΡΟΣ (ΠΟΝΩΤΕΡΟΣ teste Sp.) M βούλει nonnulli codd. Plat. ΒΟΥΛΟΥΤΟ ΟΥΤΟΣ L et teste Sp. M ΒΟΥΛΟΥΤΟΥΤΟΣ M teste Heinio 4 οὕτως ἐπεξίεναι] x, Spengelius l. 1. cf. lin. sq. ΟΥΤΩΣ ΕΠΕΞΙΕΝΑΙ V οὕτω (om. nonnulli codd.) διεξίεναι codd. Plat. ΕΠΕΞΙΕΝΑΙ M teste Heinio ΕΠΕΞΙΕΝΑΙ teste Sp. ΕΠΕΞΙΕΝΕΑΙ L hinc om. L Verg. Aen. VI 723 5 Suscipit] sic etiam Verg. Rom. Fr. m. pr. suscipit Med. Pal. Fr. m. rec. mut. pondit VM

6 respondet (O) Aeneae om. D 7 Gf^X r gr. DN Φαθὶ λέγων] Spengelius l. 1 p. 627 ΦΑΘΙ ΛΕΓΩΝ VM ΦΑΘΙΑ ΕΤΩΝ L φαίη λέγων (O) Ἀριστοφάνης] Putsch. ΑΡΣΤΟΦΑΝΗΣ VL ΑΡΕΤΟΦΑΝΗΣ (sic teste Heinio) M Ἀριστοφάνης — λέγων om. O γεωργοῖς] Putsch. ΓΕΩΡΤΙΟΙ L ΓΕΩΡΤΙΟΙ L ΓΕΩΡΤΙΟΙ L ΓΕΩΡΤΙΟΙ L γεωργῶν (sic teste Heinio) M γεωργοῖς — λέγων] ΓΕΩΡΓΩΝ rell. om. V Aristoph. georg. fr. XII t. II 990, p. 255 ed. min. Mein. 8 Εἴ γ' ἐγκιλικίαιμ'] ingeniosissime elicit Bergkiius ex eirekia μα in M, quod egregie confirmatur scriptura codd. L: ΕΙΓΕ ΚΙΜΚΙΑΚΑΙΜΑ et C, unde κιλκίας διμα enotatur. ex illa cod. M scriptura speciose sed, ut opinor, non recte εἰρηκεν "ἄλλ' H. Iacobi ap. Meinekium cf. ibid. vol. V p. CXXIX coll. p. 60 et add. ed. min. p. XI ΕΞΟΛΟΜΗΝ M; ab Ἐξολόμην fort. alterius personae sermo incipere videtur Bergkio com. Gr. ed. mai. l. 1. φαθὶ λέγων] Spengelius l. 1. φαει λετων L

φαειλατον M 9 habundantia VM; +utunt in tab; habundantia (h) m. ant. ad marg. in V ad stude properans Bergkiius l. 1. conferrī iubet Soph. Ai. v. 1164 sq. ταχύνως] Σπεύδων 11 φαίνει — ἀγωνιζομένους] φαίνεται (nonne φαίνει?) rell. om. O gr. rDN φιανει L ζηλῶν τούσδε] Putsch. ΖΕΛΩΝ. ΤΥΣΔΕ V ΤΕΛΩΝ ΤΟΥΣΔΕ L ΖΛΩΝ ΤΙΣΔΕ M ΚΑΤ L ΕΞΕΛΩΚΕΝΑΙ M ΠΕΛΩΚΕΝΑΙ L ΑΥΧΙΝΗC L ΑΙΚΕΝΗC M Aeschinis Socratici Aspasiae dial. fr. om. Fischerus, proposuit C. F. Hermannus disp. de Aeschinis Socr. rell. p. 16, ubi de hoc dial. disseritur p. 16 sqq. cf. Welckeri opp. min. 1 425 sq. 12 Ἀσπασίᾳ] x, Krehl. ΑCΤΑCΙΕ VM L ΦΑΙΝΙ L ἐξηλωκέναι] Putsch. ΕΞΕΛΩΚΕΝΑΙ VM ΖΗΛΩΚΕΝΑΙ L ΗΝ L ΤΟΙ VM ΔΙΚΑCΤΕΡΙΑΝ L καὶ ὑπὲρ] Putsch. ΚΑΥΤΕΡ VM L ΓΑΥΤΩΝ V ΕΑΥΤΩΝ M 13 καὶ ὑπὲρ] ΚΑΥΤΕΡ L ΑΛΑΜΝ M ΑΛΑΜΝΕ L ΑΥΤΩΝΙΟΜΕΝΟΥC L ΑΥΤΩΝΙΖΟΜΕΝΟΥC M 14 ut terrentius L Terentius (M) Ter. ad V 3, 41 sq. video eos sapere, intellere, in loco | Vereri, inter se amare cf. additam. ante lib. XVII p. 107, 20 et § 40

p. 1212. 13 P.

p. 209. 70 K.

video sapere . . . in loco,

. . . amare inter se.

Φεῦ σοῦ, ὦ Ἑλλάς, Ξενοφῶν Ἀγησιλάφ. Latini plerumque accusativo utuntur in huiuscemodi interiectionibus: 'pro deum fidem'. Terentius in Phormione:

pro deum immortalium †fidem,

Negat Phanium esse hanc sibi cognatam Demipho?

et ad nominativum tamen solet proferri, ut idem in adelphis:

Pro di immortales, facinus indignum, Geta:

10 Quid narras?

Attici φθόνον μοι συνάγει. et nos 'invidiam mihi colligit'.

304

Illi 'φιλοτιμούμαι τούτο' και 'τούτω'. Iuvenalis in I:

ardenti sese indulsisse tribuno.

Attici 'φορεῖν ἐσθῆτα' και 'στέφανον' και 'βακτηρίαν'. Virgilius
15 in VII de tiara et sceptro:

Hoc Priami gestamen erat, cum iura vocatis

More daret populis.

idem in I:

Virginibus Tyriis | mos. est gestare pharetram.

20 idem in eodem:

Praeterea sceptrum, Ilione quod gesserat olim,

Maxima natarum Priami.

Illi 'φρόνησις ἐστὶν μοι τοῦδε' και 'περὶ τοῦδε'. et nos 'est nobis
prudentia illius rei' et 'de illa re'.

25 Attici 'φροντίζει τῶνδε' και 'τάδε' και 'περὶ τῶνδε'. Μέλανδρος 305
μισογύνη:

1 sapere] sapere intelligere *N* cf. *Terentium*, 2 amare] ama *V* uereri amare. *N* cum *Terentio* 3 *Xenoph. Agesil.* 7, 5 φεῦ, ὦ Ἑλλάς gr. *DN* ΦΕΙΣΟΥ *L* ΦΕΙΣΟ ΣΟΙ *M* ὦ Ἑλλάς] *Putsch.* ex *Xenophonte* ω ελλας *ML* ω εα. λας *V* ω θαλας *r* μεαμας *O* ΖΕΝΟΦΩΝ *O* ΖΕΝΟΦΟΝ *M* ΑΓΕΣΙΑΩΙ *VrL* ΑΓΕΣΙΑΟΙ *M* ΑΓΕΣΤΑΩΙ *O* plerunque *L* 4 interiectionibus ex interrogationibus corr. *r* *Ter. Phorm.* II 3, 4 sq. post *Phormione*: interieccio dolentis ē add. *N* 6 immortalium *rMONI* cum *Bemb. Bas.* fidem] om. *Terentius*, exhibet *Bas.*, m. recentiss. add. in *Bemb.* 7 hanc] *r* m. rec. hinc *r* m. pr. *Ter. ad.* III 4, 1 sq. 9 dii *rNODL* *Bas.* immortales] sic etiam *Bas.* immortales *VrMOL* *Bemb.* facinus *M* Geta, | Quod narras *Fleckeisenus* 11 φρονον *r* m. pr. *D* φροπον *r* ex corr. φεσον *M.G.* φησον *N* ΜΟΥ *VL* ΜΑΙ *N* CΥΝΑΓΕΥ *r* CΙΝΑΓΕΙ *d* CΥΝΑΤΕΙ *L* CΥΠΑΓΕΙ *V* CΙΝΑCΕΙ *N* CΚΗΑΓΕΙ *D* collegit *N* 12 Illi] om. *NL* Attici *r* gr. *D. G. sup.* lix. *N* ΦΙΛΟΤΙΜΟΥΜΑΙ *ML* ΚΑΥ *L* Inuelis *V* *Iuv. sat.* I 2, 165 13 ardentes *M* 14 gr. *DN* ΦΟΡΕΙΝ *V* ἐσθῆτα] (*O*) *Putsch.* ΑΙCΘΗΤΑ *r* ΑΙCΘΕΤΑ *L* ΑΙCΘΗΤΑ *V* ΑΙCΘΗΤΑ *M* και στέφανον και βακτηρίαν om. *r* και] *H* (*M*) και] *H* (*M*) ΒΑΚΤΗΡΩ *L* *Verg. Aen.* VII 246 sq. VII* *r* III. *V* 15 thiyara *D* thyara *N* teara *L* iuro *L* 16 More daret populis] m. d. p. *r* m. d. p. *VML* m. d. p. d m. d. p. *D* *Verg. Aen.* I 336 19 tiriis *M* est *pspr.* in *Med.* gestare ** (vel ***) pharetram *V* *Verg. Aen.* I 653 sq. 21 praetere *V* *M* gylone *N* 22 naturam *VL* 23 gr. *DN* ΦΡΟΝΕCΙC *L* ΕCΤΙ ΜΟΥ *C* τούδε] *v* τοιαυ *V* *M* ΚΑΥ *V* nos] *dM* 24 illius] *d* illi *D* re om. *N* 25 gr. *DN* τῶνδε] τῶν^x, sqq. — φροντίζει om. *r* τάδε] τόδε, sqq. — φροντίζει om., *O* ΤΟΝΑC *L* ΜΕΝΑΝΔΡΩC *V* ΜΕΝΑΝ ΔΡΩC *L* *Menand. misogyn.* fr. X com. *Gr. fr.* IV 167, cf. II 750, p. 930 ed. min. *Mein.* micosine *M*

p. 1213. 14 P.

p. 270. 71 K.

Ἄλλ' οὐ τὰ βιότου νῶν ἴσως δεῖ φροντίσαι.

sic nos ad accusativum 'curo illam rem'.

Ἰλλι 'χάριν ἔχω σοι' καὶ 'οἶδά σοι'. Δημοσθένης περὶ στεφάνου τῆς τριηραρχίας: οὐχὶ τοῖς ποιουσὶν ἄ δεῖ χάριν ὑμᾶς ἔχειν, ἀλλὰ τοῖς φάσκουσιν. Ἰσοκράτης Ἐλένης ἐγκωμῖω: πλείω χάριν εἰδότες τοῖς πολλὰ προστάττουσιν. Terentius in eunucho:

Magnas vero agere gratias Thais mihi?

idem in eadem:

Et habetur et †refertur, Thais, tibi. ut merita es 10 gratia.

Attici χάριν σὴν pro εἰς σὴν χάριν. Πλά||των Φαίδρω: ἀλλ' εἰ δοκεῖ, συγχωρητέον χάριν σὴν. hinc nos 'vicem tuam dolco' pro 'in tuam' et 'septimo Kalendas' pro 'ante Kalendas'. Virgilius in I:

Italiam fato profugus

pro 'in Italiam'. Terentius in eunucho: 15

At ille alter venit annos natus sedecim,

306 pro 'ante | sedecim'. frequentissima est haec figura apud auctores, in qua praepositio deficit.

Χαμάθεν, quod est 'a loco', Cratinos pro 'in loco' posuit, ὅστ' ἐν πυτίνῃ:

1 Ἄλλ' οὐ] Putsch. ΛΑΟΥ VML . οὐδὲ vel οὐχὶ τὰ βίον Meinekius βιότου Bentleius βιον libri (et sic x) NONICOC (sic teste Heintz) M νῶν οὐδ' ἴσως conī x φωντικαὶ V 2 nos ad accusativum V illa rem V 3 Ἰλλι om. N χάριν — προστάττουσιν] ΧΑΡΙΝ X r gr. DN ἔχω] xw M ΕΧΩ CO ΚΑΙ L ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ V ΔΕΜΟΣΘΗΝΗΣ L Demosth. quae fertur or. de corona trierarch. § 2 p. 1228 R. 880 B-S. Δημοσθένης — προστάττουσιν om. O σεφάνου τῆς] ΣΤΕΦΑΡΙΟΠΗΣ M 4 οὐχὶ] x, Krehl. cum Demosth. ΟΥΚΕΙ ML ΔΙΚΕΙ V ΤΟΥΣ L ΤΙΘΟΥΣΙΝ V ΠΟΥΟΥΣΥΝ L ΧΑΡΙΗ L 5 ἀλλὰ καὶ τοῖς Bekkeri r φασκουσιν COΚΡΑΤΗΣ L ICΩΚΡΑΤΗΣ V Isocratis encom. Helenae § 57 p. 217 St. p. 230 B-S. ΕΛ+ΕΝΗΣ V ΗΑΕΝΗΣ M ΕΑΗΝΗΣ L ὅ παρῶν M παρῶν V εἰδότες] ἔχοντες codd. Isocratis, cui εἰδότες reddendum esse censet Spengelius l. p. 636 ΠΟΛΛΑ L ΠΟΛΛΟ Μ ΠΡΟΣΤΑΤΤΟΙΣΙΝ VM ΠΡΟΣΤΑΤΤΟΥΣΙΝ L Terentius

L Ter. eun. III 1, 1 8 uero ex uere corr. r' hais V michi V mihi D Ter. eun. III 6, 12 9 eodem L 10 leg. referetur cum Bas., et sic ex reseretur corr. Bemd. tahis M tais N tibi ut] leg. tibi ita uti cum Bemd. a me ita uti Bas. es] d (i. e. est) D 11 gratia] tibi gratia L tibi O 12

gr. DN ΧΑΡΙΗ M σὴν] ΕΕΝ L ΕΙC C HN ΚΑΡΙΗ L ΕΙC ΧΑΡΟΝ r CΑΡΙΗ M Plat. Phaedr. 10, 23 p. 234 E St. εἰ γὰρ δεῖ, συγχωρητέον χάριν σὴν. Priscianus ἀλλ' εἰ δεῖ invenisse videtur Spengelio l. l. p. 653 ΦΑΙΔΡΩΙ M Φαίδρω — σὴν om. r ἀλλ' εἰ — σὴν om. O CΤΓΧΩΡΗΤΕΟΝ V CΥΓΧΩΡΗΤΕΟΝ L CΥΧΟΡΗΤΕΟΝ M 13 σὴν] CΕΙ L Verg. Aen. I 2 16 terentius L Ter. eun. III 4, 26 cf. § 218 17 At alle O annos annos natus O? sedecim pro ante sedecim] sedecem L 20 Χαμάθεν] d ΧΑΜΑΤΕΝ N ΧΑΜΑΕΝ D ΧΑΜΕΘΗΝ r χαμάθεν (O) χαμάθεν secundum Moeridem ubi vis scribi iubet Cobetus var. lect. p. 89 a loco] sic D ad locum d Cratinus r.MOL gr. DN ὅστ' ἐν πυτίνῃ Scaliger OC ΤΗΝ ΠΙΤΥΝ VMO OC ΤΕΝ ΠΙΤΥΝ L OC ΤΕΝ ΠΙ X (sqg. — καθέλκων om.) r ὅστις ἐν Πυτίνῃ Meinekius fragm. com. Gr. ed. min. p. VII ὅς τὰς πύτους ἐκαμπτεν] Ἐστὸς χαμάθεν δαδῶς ἄκρας κόμης καθέλκων Cobetus mnemos. V 101 Cratini inc. fab. fr. CXXXVIII l. II 217, p. 72 cf. p. VII ed. min. Mein.

p. 1214 P.

p. 271 K.

† Ἐκαμπτεν ἐστῶς χαμάθεν, ἄκρας τῆς κόμης
Καθέλων.

melius tamen distinguendum ἐστῶς, et iam bene a loco accipitur χαμάθεν, 'ab humo'. nos genetivo quidem in loco, ablativo vero de loco et accusativo ad locum utimur; ('humi' Sallustius in Iugurthino: quae humi arido atque arenoso gignuntur.) Virgilius tamen eiectum litore

dixit pro 'in litus', quamvis quidam distinguentes 'eiectum,' ad consequens verbum dicunt 'litore egentem suscepi et regni demens in partē locavi'.

10 Ἐχορταζόμενοι τοῦδε καὶ τόδε. Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσιν: 807

Ἦσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα λευκόν.

simile Virgilius in III georgicon:

Pascuntur vero silvas et summa Lycaei.

idem in II Aeneidos:

15 Implicat et miseros morsu depascitur artus.

sic ergo possumus dicere: 'sator illius rei' et 'illam rem'. Terentius in adelphis:

sed postquam intus sum omnium rerum satur. | ||

1 Ἐκαμπτεν etc.] κλήν τ' (κάμητ' V. O. nomen proprium) ἐνεστῶς χαμάθεν ἄκρας τῆς κόμης καθέλων. Scaliger ΕΣΤΟΣ M ΧΑΜΑΘΕΝ M ΤΕC L ΚΑΘΑΛΩΝ L καθέλων Spengelius l. l. p. 622 ἔλων καθέλων olim comi., καθέλων l. l. p. VII commendat Mein., priorem partem fr. corruptam esse iure suo pronuntians 3 melius est tamen (L) distinguendum L ἐστῶς] m. pr. r ἐστῶς ex corr. r ἤταx N et iam] scripsi etiam libri ΚΑΜΕΝΟC D uel ΚΑΜΑΘΕΝ spscr. d ΚΑΜΕΘΗΝ M ΚΑΜΕΕΝ N χαμάθεν (O) 4 humo] d umo DN et ablativo N 5 humi Sallustius] scripsi

humi su Vv humi sum Salustius NO humi sum es M humi sum est L humi sum salust est

Dd humi sum, humi sto. humi exeo. humū reuertor. r; et fort. sive haec sive similia hic exciderunt Sall. Iug. 48, 3 humi Dd 6 humi arido atque arenoso] sic praeter bonos codd. Sall. etiam Arus. Mess. s. v. humi p. 234, 6 Lind. humi (al. humo) arida atque arenosa etc. v. l. codd. Sall. arido] erido VML et in erido mut. D uel credo spscr. d a** (tq;) L harenoso MNL Verg. Aen. III 373 sq. cf. § 208, 217 7 litore (t) D 8 distinguentes L at V 9 haec sic scribenda videntur: ducunt 'litore': 'litore egentem etc. egentem] eiectum N suscepi et] suscipiet L incani V 10 gr. DN 'Graeca sic explentur ex v. c. χορταζόμενοι τοῦδε καὶ τόδε. Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσιν. Ἦσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα λευκόν. verum pro χορταζόμενοι τοῦδε etc. puto leg. χορτάζομαι in indic. praesenti.' Bongarsius ad marg. in D ΧΟΡΤΑΖΟΜΕΝΟΙ V καὶ τῶνδε (VM) καὶ τόδε — λευκόν om. rO Cratini Odys. fr. IV com. Gr. fr. II 95, p. 33 ed. min. Mein. cf. Athen. III p. 99 f Porsonum advers. p. 61 (p. 53 sq. ed. Lips. a. 1814) Gaisfordum ad Hephaest. p. 272 ed. pr. Lond. (p. 295 ed. Lips.) ΟΑΙCCEICIN ML ΗC.ΘE V ἄνθη π. — χαλκῶν C ΠΑΝΗΜΕΡΙΟΙ L λευκόν] Athenaeus l. l., Putschius ΛΥΚΟΝ VL ΛΙΚΟΝ M 12 Verg. georg. III 314 III r 13 lycei OL licei r lycey N 14 Verg. Aen. II 215 15 artus] vd arcus VM artas D 16 posumus L et illum rem M terrentius L Ter. ad. V 1, 3 18 omnium rerum] v omrerum V sator D sator d

ΕΚΠΛῆC ΠΡΙCCIΑΝΤC DE ARTE GRΑΜΜΑΤΙCΑ R ΠΡΙCCIΑΝΙ GRΑΜΜΑΤΙCΙ. V. D. LIBRI CONSTRUCTIONUM EXPLICIT. M EXPL D subscriptione erasa, in litura A. Iani Parrhasii Neapolitani, emptus Veicetiē aureis quinque. — Antonii Seripandi ex Iani Parrhasii testamento N subscriptione carent VOL

CORRIGENDA ET ADDENDA.

- Vol. I praef. p. VIII add., quod ab Henrico Keilio nostro corporis huius gramm. Lat. vol. I p. XXIII narratur, inter codd. monasterii Centulensis a. 831 Priscianum nominari.
- p. X adn. 36 cf. H. Keilium l. I. p. XXXII; ibidem adn. 42 add. 'in aliis deſcatur' r lib. XVIII § 113; de eiusdem cod. interpretamento 'ideas' etc. eadem pag. prolato cf. Guil. Christium nunt. d. Monac, 1857 I 20, 106; de codd. *P* et *H* (p. XI sq. XVIII sq.) pretio aestimando eundem ibid. 19 sq., 156 sqq.
- p. XI adn. 46 Fridegarus Monius, ut *σφάλμα* a se commissum quodammodo tueretur, in ann. lit. Heidelb. a. 1855 p. 538 codd. vet. gramm. Latt. pervetustos duos in bibl. monasterii S. Pauli in Carinthia servari dixit, quorum alter Irica saec. VIII manu scriptus Priscianum contineret: id ita sese habere pernego, donec certis argumentis comprobatum fuerit. erroris ansam dedit, quod unus ille solus cod., de quo mox accuratius dicendum erit Keilio, in fronte m. rec. inscriptum habet nomen Prisciani. at hunc errorem confiteri potius quam novis commentis, incuriosa quadam sedulitate, ut videtur, ortis augere debebat Monius.
- p. XII adn. 48 add. Keilium l. I. p. XVIII sq.
- p. XVII adn. 75 add. W. Wattenbach die Congregation der Schottenklöster in Deutschland: Zeitschr. f. christl. Archäologie u. Kunst I 21 sqq. 49 sqq.
- p. XVIII codd. vetustissimis Prisciani, qui accuratiore indagatione egent, adnumerandus est cod. bibl. publ. Valentiniensis N 2, 23 saec. IX v. Bethmannum in Pertzii tabulario hist. vet. Germ. indag. XI 520; cod. bibl. imp. Paris. suppl. 625 libros inst. gramm. sedecim priores continentem magnis laudibus extollit Darembergius, medicus veterum literarum quae ad artis medicae historiam spectant peritissimus (rev. de l'instruction publ. 1858, Avril 8, p. 24), ac me vituperat, quod eum in auxilliam non vocaverim: at mihi quidem Parisiis olim commoranti codd. supplementares, qui dicuntur, ut inspicerem C. B. Hasii summa liberalitate contigit; ego vero ex ditissima tot bibliothecarum a me exploratarum penu Prisciana eos tantum libros conferendos mihi sumpsi, qui vel ad ipsum textum emendandum vel ad historiam eius illustrandam essent gravissimi: eo cod. illum a Darembergio tantopere commendatum non pertinere libro iterum accurate inspecto me docuit grammaticus artis grammaticae et criticae peritissimus H. Keilius.
- p. XX. XXI sq. lectiones in veterum scriptorum locis citandis emendatas aequae ac Carolirubensis alter et Wallraffianus praebet Vindobonensis CCCXLVIII (N) cf. modo v. l. ad lib. XVII § 45 XVIII § 70. 230. 260. 275. 278. 289. 300. 303, quae omnia mihi minus recensionis primariae quam emendationis cuiusdam vestigia continere videntur.
- p. XXI adn. lin. 1 leg. Wiltheimii p. XXIII lin. 7 Bodleianam p. XXIII lin. 26 iudicio p. XXVI adn. lin. 1 Grammaticae Latinae.
- p. XXVIII studiis his Priscianeis addi possunt praeter ea quae Baehrius attulit de literarum studiis a Carolo M. revocatis

- Heidelbergae MDCCCLV p. 29 adn. 52
 Albinus in Priscianum libri duo (cod. bibl. publ. Valentian. Sanctamaudinus M 7, 3 cf. Bethmannum l. l. p. 525 Keilium l. l. p. XX), Remigii Autissiodorensis commentarii (quorum libri mss. duo saec. X ex bibl. publ. Aurelianensi n. 215. 258 afferuntur ab Haenelio catal. lib. mss. p. 275. 277) et compendium (cf. F. Haasium in comm. egregia de medii aevi studiis philol. Vratisl. MDCCCLVI p. 26 sq. adn. 45); eiusdem Remigii mentionem iniecit C. Daniel class. Studien in d. christl. Gesellschaft p. 80 vers. Germ. ed. Gaisser; alia ad studioium Priscianeorum per medium aevum propagatorum notitiam pertinentia passim leguntur ibidem cf. p. 70 sq. 85. 90. 91 sq. (cf. p. 115). 103. 111. 118. 126; de Clementis Scoti, qui dicitur, libro de partibus orationis cf. H. Keilium l. l. p. XIX sqq. quemque I. F. Lindemannum.
- p. XXX lin. 6 leg. quae ad saec. XII pertinent v. modo F. Haasium l. l. p. 13. tum perge: sacculo insequenti (XIII sc. ineunte) ex fonte Prisciano hortulos suos irrigavit Hugutio Pisanus episcopus Ferrariensis, quo deinde usus est auctor novi thesauri Latinitatis etc. cf. Haasium l. l. p. 32—34; eadem pag. addi potest etiam Io. Boccacium in libris de genealogia deorum Prisciano usum esse.
- p. XXXIII, 13 add. Iugurtha.
 p. XXXIII post lin. 33 add.
 α ed. Scapulae Oxoniensis a. 1820.
- Typothetarum vitia in illo volumine praeterea corrigenda sunt haec:
- p. 16 adn. lin. 4 a fine leg. α pro α
 p. 26 „ 13 civitateys K
 p. 33 „ 14 O pro C
 p. 117 „ 14 sq. Nonstrauimus
 p. 176 „ 23 leg. 15 pro 5
 p. 184 in inscr. p. 210 K.
 p. 190 adn. lin. 16 progenitino
 p. 202 adn. lin. 14 leg. 13 pro 9
 p. 208, 13 ad mg. add. 17
 p. 224 adn. 7 sq. rejudicata Rr reiudicata
 BDH
 p. 242 adn. 18 Adoperiuntur ac
 p. 243 in inscr. p. 704 P.
- p. 244, 5 Te || rentius
 p. 248 adn. 4 a fine p̄nelope Rr
 p. 254 „ 7 a fine χΡΙΣΤΕΡΟΤΟΣ HK
 p. 278 „ 2 sq. ΕΙΚΗΝΑΦΗΤΩΝ
 p. 328 „ 27 super euolebat K
 p. 390 „ 3 a fine 291 pro 29
 p. 396 „ extr. uargor K
 p. 397, 24 a dureo duresco
 p. 399 in inscr. p. 801 P.
 p. 514 adn. 11 a fine 201 pro 191
 p. 517 „ 11 Sotadicorum
 p. 533, 2 ‘curro’
 Tum vero sive corrigenda sive addenda habeo haec:
- p. 7, 17 [optumus] Guil. Christius in censura editionis meae, quam in sqq. litera C notavi, nunt. d. Monac. l. l. 20, 164
 p. 8, 7 scr. [mutae—terminentur] cum C 20, 163
 p. 13 extr. sq. cf. Guil. Corssenium in libro üb. Aussprache, Vokalismus u. Betonung d. lat. Sprache Lips. 1858 I 126 sqq., de omnibus his quaestionibus ubi ubi ad Priscianum interpretandum sedulo conferendus; per sqq. nomen eius ibi tantum adscripti, ubi ad ipsum aliquem locum Priscianeum disputatio eius accuratius sese applicat.
- p. 15, 4 Didymo] ad Didymum iuniorem refert O. Schneiderus meus in censura libri Schmidtiani act. ant. 1855, 30, 239.
 ibid. 5 pro quo Claudius Caesar F. Buechele-
 rus de Ti. Claudio Caesare gramm. p. 3
 cf. p. 3 sqq.
 ibid. 10 ΦΕΑΙΚΩΠΙΑΑ C 21, 171
 p. 19, 2 ea del. cum H C 19, 157
 p. 20, 19 [et publicus pro poplicus] C 20, 164
 p. 21, 7 ut del. cum HL C 19, 157
 p. 24, 6 et p. 36, 21 scr. Medientius, v. Ribbeckium mus. phil. XII 424 cf. Corssenium l. l. I 77 sq. 123. (add. Ariobar-
 dianen Gran. Lic. p. 19^a v. 19 sq. Plz.)
 p. 27, 13 Hercolem] cf. Ritschelium mus. phil. XII 108
 p. 29, 7 scr. Ἀλκυμίων Alcumeon, v. Rib-
 beckium ann. phil. LXXVII 192
 ibid. 8 sqq. de h. l. accuratissime dispu-
 tat Corssenius l. l. I 78 sqq. de lin. 15
 sqq. p. 107 sqq., de p. sq. lin. 7 sqq.
 p. 93 sqq., lin. 12 sqq. p. 104 sqq.

- p. 30, 16 aggrma (ἄγγρα) B. ten Brinkius · M. Terentii Varronis locus de urbe Roma p. 1 sq. — lin. 17 nulla, sed vox idem cum Ritschelio
- p. 33, 4 O (v. error. τ, pogr.) cum Baude- lotio (v. Buechelerum l. l. p. 11 adn. 1) et Schneidero probant Buechelerus l. l. p. 12 cf. p. 8 sqq. et Corssenius l. l. I 13 cf. p. 14.
- p. 36, 21 v. ad p. 24, 6
- p. 37, 12 scr. Harpyia nam yi cum C 21, 171
- p. 40, 6 cf. Boeckhium introd. in inscr. Boeot. § 10 C. I. Gr. I 723
- ibid. 16 in εαα solum C 21, 171
- p. 46, 6 eadem cum BG C 19, 158
- ibid. 8 sunt del. idem cum H ibid. 157
- p. 51, 26 ut amo cum HGLK del. id. ibid.
- p. 55, 9 formis] personis id. 20, 165
- p. 58, 5 [ut Paulus proprium] id. ibid.
- p. 59, 20 appellativis solis. sunt id. 21, 170
- p. 62, 19 [Cornelii] id. 20, 165 — num igitur voluit etiam [Cornelius et qui]?
- p. 67, 17 sqq. cf. Lobeckium pathol. Gr. prolegg. p. 477, Rob. Vngerum ad Ioann. Selmerum ep. gratul. Nov. Brandenburgi 1855. 4.
- p. 70, 1 o] non C 20, 165 cum KI
- p. 77, 9 [seu vocali] et ibidem 12 [Adria Adrianus] C 20, 164 sq.
- p. 79, 12 Taurominio] ll. ll. add. lib. XVIII § 217. de ipsa forma, donec tandem alterum illud Stephani volumen prodierit, cf. interim Bentleii comm. de epp. Phal. praef. p. LVIII perutilis illius interpretationis Ribbeckianae et Cluverii Sic. aut. p. 90 ibi l.
- p. 82, 9 scr. Paelignus, v. C. Halmii emend. Valerian. p. 6, Cic. Orell. ed. alt. II 2, 999; ad totum h. l. cf. Guil. Schmitzium mus. phil. XII 290 sq.
- p. 84, 10 Ergon ipsu's ipsisimus, est cum P del., C 20, 162
- p. 85, 13 Apuleius] cf. de h. l. Roeperum Varr. Eumen. rell. I 17 adn. 5
- p. 92, 1 in lectione cod. P quaestionis memoria videtur subesse H. Iordano quaest. Cat. capp. p. 31 adn. 46
- ibid. 16 [quam cetera] C 20, 165
- p. 93, 8 patre] patruo Cic. cod. Vat. eno- tante C
- p. 98, 9 sqq. add. in fine adn. at v. Vah- lenum in Varr. sat. Men. rell. conl. p. 121 sq.
- p. 118, 4 nominativorum] nominum C. 21, 160. ex eiusdem 19, 158 sententia ibid. 13 scr. correpta et ib. 14 producta cum DK ib. 17 pura cum RD
- p. 129, 11 sqq. cf. etiam Bormanum zur Gesch. des letzten Latinerkrieges Primis- lav. 1855 p. 9 sq. Schweglerum hist. Rom. II 1, 291. 298
- p. 136, 27 [invideo invidus] C. 20, 165
- p. 140, 22 sqq. (In — municeps] id. ibid.
- p. 149, 5 Papićio] cf. A. de Gutschmid ann. phil. suppl. nov. II 193
- ibid. 7 scr. productam cum DLC 199 158
- p. 150, 18 fort. et hic et 191, 5 derit scri- bendum est
- p. 151, 19 ΛΟΥΝΤΗΡ cum GL tueri conatus est Buechelerus mus. phil. XI 298
- p. 152, 16 antequam regionem vastassent legiones conl. Bolhuis Cat. or. lib. II fr. XI p. 28
- p. 153, 12 vivis] imis coui. Maehly ann. phil. LXXV 362
- p. 154, 2 cf. Don. ad Ter. eun. III 1, 11 l. a Klotzio ann. phil. LXXXIII 714
- p. 155, 14 saepe] supra conl. C 21, 169
- ibid. 20 scr. Lenās coll. p. 130, 7 cum eodem ibid. 172
- p. 156, 10 correptam sunt communia, si sunt apud Graecos communia vel id. ibid. 170
- p. 158, 1 dissensiones cum RH id. ibid.
- p. 168, 9 add. E. Hoffmann de Plaut. Amphitr. exempl. et fragm. fr. XVI p. 54 sq.
- p. 171, 8 adn. post editores add. praeter Bolhuisium diatr. in Cat. ser. et fragm. orig. lib. II fragm. IX p. 27
- ibid. 14 qd hanc adn. cf. doctam et saga- cem H. Keilii l. l. p. LI—LIV disputa- tionem
- p. 182, 3 Cicero in Protagora] cf. v. Heusde Cicero φιλοπλάτων p. 92
- p. 183, 11 huc certe pertinet ille 'AVG. SER. A CAL.' ap. Orellium inscr. Lat. 2898.
- p. 187, 13 sq. cf. lib. XVIII § 173
- p. 189, 11 scr. [et ablativus eius] cum C 20, 163
- p. 191, 5 cf. p. 150, 18

- p. 193, 2 Menaudri asp. fr. IX additum ab H. Iacobi suppl. add. in com. Gr. ed. Meineke V p. CCXLIV
- p. 197, 17 cf. Osannum ann. phil. LXXV 791
- p. 198, 4 cf. F. Lachmannum de font. Livii I 114. II 114 adn. 3 quemque I. Nantam.
- ibid. 15 sqq. cf. Corssenium I. I. I 337
- p. 204, 1 Naevius in Apella] cf. L. Kralnerum Varronis Curio p. 23
- p. 208, 2 Cato contra Veturium] cf. H. Iordanum quaest. Cat. p. 47 sqq.
- p. 209, 11 Varro de nomismatis] Graecam huius saturae *περὶ νομισμάτων* inscriptionem vertit Priscianus, non modo argumentum indicavit, quae Mercklinii erat sententia mus. phil. XII 377 sq. v. Vahlenum in Varr. sat. Men. rell. conl. p. 193 coll. p. 201. 203
- p. 210, 6—13 immerito addubitat C 20, 164
- p. 216, 15 Titonum, qui cluet Cucino patre ingeniosissime Ritschelium mus. phil. X 448, qui ibid. XII 99 non recte interpretatur cod. B scripturam. cyc. no: raturas enim asteriscis, non punctis expressi, quae in ipso cod. ms. h. I. scripta extant.
- 226, 23 cf. Nautam de Caelio Antipatro p. 40 sq. F. Lachmannum de font. Livii II 114 adn. 3.
- 227, 10 toti] cf. lib. XIII § 12 recte I. a Max. Schmidtio de pron. Gr. et Lat. p. 95
- ibid. 12 sq. originum prooemio Catonis locum tribuit H. Iordan quaest. Cat. p. 87 thes. I coll. Cic. de rep. I 17
- p. 228, 9 minuitur C 21, 169
- p. 231, 8 sq. cf. Regentem de Suet. vita et scr. Vratisl. 1856 p. 23 sq. C. L. Rothium ed. Suet. Teubn. a. MDCCCLVIII p. XCI 302 sq.
- ibid. 13 quod et hic puerus haec puera vetustissimi Grauertus ann. phil. et paed. I 393
- p. 232, 2 eundem v. ap. Char. p. 64 P. 84, 8 K. laudari arbitratur Duentzernus act. gymn. 1857 p. 18 sq. at v. O. Ribbeckium ann. phil. LXXVII 211
- p. 233, 9 socio cum *BLK* Klotzium Cic. Tusc. ed. alt. min. p. VII sq.
- p. 235, 14 alterum est cum quodam Prisciani cod. omittendum esse videbatur Osanno allg. Schulzeitung 1832 II p. 71
- p. 235, 23 ditem] dotem (vel praedam) C 21, 169
- p. 237, 9 num huc pertinet Cannius, a Gadibus Herculis, poeta facundiae lenis et iucundiae, Livii 'Poeni' historiographi aequalis apud Hieron. ep. 49 (Canius cod. Lugd. Bat. Voss. F 7)?
- p. 240, 2 Menander in Dardano] cf., ut Grauertum I. I. p. 387 sq. praeteream, H. Iacobium suppl. add. in com. Gr. V p. CCXLV; de nom. *Δρύας* v. Pottium in ann. stud. ling. comp. VII 259 sq.
- p. 245, 7 de acc. formis *Μέγην* et *Μεγῆν* cf. E. Luebbertus mus. phil. XI 436
- p. 247, 20 sq. scr. Terentius in hecyra: Callidemidem hospitem Myconium et pro adn. Ter. — Callidemidem pope Ter. hec. III 4, 18 sq.
- p. 248, 2 sq. scr. Medias cum *RDG*, v. A. de Gutschmid ann. phil. suppl. nov. II 192
- p. 254, 9 Aursam defendere conatur Maehly ann. phil. LXXV 286 sq.
- p. 255, 13 *Ἀυδροόγως* pro *Ἀυδρογέως* scite conl. C 21, 172
- p. 260, 3 del. crucis signum, cf. Corssenium I. I. I 332
- p. 261, 19 erga] intra C 20, 165
- p. 262, 11 sq. scr. vocabulo cum *BDGL* C 19, 158
- p. 264, 18 Antenna etiam veterior conl. A. Bormann Cat. origg. p. 9 fr. 30, cuius nomen ceteris fragmentis a Prisciano servatis, ad quae emendanda nihil praeterea attulit, apponere nolui. iis vero, qui ipsi his originum fragmentis operam dant, singulis locis libellus eius adeundus est, ob fragmentorum ordinem accurate ab eo institutum.
- p. 265, 5 scr. quod et per cum *BAH* C I. I.
- p. 274, 25 sq. de Cn. Mattii versu cf. Spengelium Caecilii Statii fr. p. 60 sq., cuius sententiae equidem astipulari non possum. inter Caeciliana iure suo omisit Ribbeckius.
- p. 287, 18 CASV SINGULARI PRIMAE C 21, 170
- p. 289, 14 Theopompus] possit etiam Theopompus historicus intellegi, cf. II.

- Iacobium suppl. add. in com. Gr. l. l. p. CXX
- p. 206, 17 adn. studiis florentem Vergilius: add. et sic lib. XVII § 165
- ibid. 20 enim] etiam perperam coni. Suerd-sioe vindiciae praecepti Bentleiani p. 27
- p. 208, 19 dis et praepositio est et dives et deus etc. C 21, 171
- p. 303, 4 sqq. cf. Corssenium l. l. I 127 sqq.
- p. 307, 1 adn. scr. sic etiam r lib. XVIII l. l. et Non. ibi l. florum *OD* lib. XVIII l. l., om. etc.
- ibid. 18 adn. add. cf. etiam Spengelium allg. Schulzeitung 1831 II 59, 468
- p. 313, 24 ir correptam cum *DC* 19, 158
- p. 314, 15 [ex supra dictis nominibus] id. 20, 164
- p. 325, 18 [vas vasis] id. ibid. 19 Arruntis, Tiryns Tirynthis, iners id. 20, 166
- p. 328, 8 scr. mephitum admovente eodem 21, 172
- p. 340, 9 picturae id. 21, 169
- p. 341, 5 parenthesis in voc. persolvunt finiendam censet id. 20, 166 ideo] adeo id. l. l.
- p. 344, 1 vel 'gnis' vel 'ctis' vel 'mnis' vel 'guis' cum *GLK* id. 19, 159
- p. 353, 10 Latina] appellativa id. 21, 169
- p. 355, 10 adn. leg. falsus est Iordanus ad Cic. l. l. admonente eod. 21, 173
- p. 371, 19 faux] frux coni. a se l. l. 21, 169 prolatam iam ab ipso Christo improbari scio.
- p. 374, 18 not. add. luxit Hor. Bern. m. pr. ibid. 27 scr. sociato cum libris C 21, 171
- p. 375, 24 adn. post Bemb. add. Fleck-eisenus
- p. 376, 25 Varro in cucino:
quodsi mehercle purgant,
at deorum cura non satis (vel sat)
facitur rei publicae
dubitanter Ritschelium mus. phil. XII 110
- p. 377, 13 parenthesis in voc. Saturnalia terminanda cum C 21, 172
- p. 380, 9 sq. adn. post Meyerus l. l. p. 5 add. cf. tamen H. Iordanum quaest. Ca-ton. p. 10 et in fine: dubitanter vero du Rien de gente Fabia p. 399 Fab. Serv. fr. IV
- p. 382, 3 negligentissime hoc de loco egit Bormanus Cat. origg. fr. 91 p. 16, qui
- adnotationem meam ad h. l. nec intellexit nec intellegit, nisi commentarium Wolfianum, cuius memoriam ex mea adnotatione in suam transtulit, ipse inspexerit. quodsi ibidem 'scripturam' ait 'cod. nescio cuius, consules pro exules, quae est apud Lion. p. 25, non notavit M. Hertz', ne Krehlianam quidem Prisciani editionem adiit, unde discere poterat cod. hunc esse Erlangensem Krehlii alterum: equidem vero id laudi mihi duco, quod in his libris recensendis codd. deteriorum et edd. vetustarum sordes non notavi.
- p. 387, 2 leg. pratorum, v. adn. ad lib. XVIII § 149. fragmentum exhibet Rothius in ed. Suet. Teubn. p. 305
- ibid. 24 leg. pratorum, v. adn. praeced. Plaetoria idem post alios legi iubet Rothius l. l. p. XCIV, et in tabula quidem Heracleensi II 38, ad quam Rothius provocat, teste Goettlingio funfzehn röm. Urkunden auf Stein und Erz p. 66 literae L alia quidem litera praecedit, sed quae-nam haec litera sit dignosci nequit; at praeterea sane testes optimi in 'Plaetoria' conspirare videntur, cf. Heindorfium ad Cic. de n. d. III 30, 74, Baiterum in ind. legum Cic. Orell. s. v. Plaetoria p. 231 sq., Guil. Reinium in Pauly encyclop. reali IV 990 sq. ius Rom. priv. et proc. civ. p. 547 adn. I ed. alt.; sic etiam Rudorfium hist. iur. Rom. I 97 sq.
- p. 392, 18 adn. leg. Ter. Phorm. I 2, 49 et III 2, 16
- p. 402, 9 facio facior cum *HC* 19, 157
- p. 406, 16 quae vel in futuro vel statim id. 21, 170
- p. 407, 13 scr. potuerint admonente eod. 21, 170
- p. 410, 9 sq. τοῦ 'τοῦ ἀναγνώσαι ibid. 13 τοῦ 'τοῦ ἔχειν id. 19, 158
- p. 417, 7 (futurum) C 20, 164
- ibid. 9 [plusquamperfectum] id. ibid.
- p. 420, 15 Varro in mensuris] cf. Mercklinium mus. phil. XII 391
- p. 421, 11 perfecta] primitiva C 21, 169
- p. 425, 8 sq. inveniri. quintus infinitus est C 19, 158
- p. 427, 5 Spatiandō] cf. Buccheleum mus. phil. XI 610 sq.
- p. 432, 9 quoque, quae omnia C 21, 169

- p. 432, 13 Caelius] cf. F. Lachmannum de font. Livii II 114 adn. 3
 ibid. 24 nascuntur neque faciunt C 21, 169
 p. 439, 24 del. virgulam post componi, v. eund. 21, 173
 p. 454, 24 more Boetio] cf. Boeckhium introd. in inscr. Boeot. § 9 C. I. Gr. I 723
 p. 459, 24 pura sit ultima, paenultima C 21, 170
 p. 466, 16 sqq. cf. Corssen. I. I. I 150 sq.
 p. 472, 22 XXXIII] scr. XXII; ad Liv. XXII 24, 11 pertinere indicavit Guil. Weissenbornius.
 p. 497, 1 fort. Nunc quaequam alia te ilico praeunte fere Osanno anal. p. 54
 ibid. 9 [et pellicuit] ibid. 10 sqq. [P. Varro — saporis] C 20, 165
 p. 499, 17 sapivi vel sapii quam sapui cum B C 19, 158
 ibid. 18 [Charisio sapui vel sapivi] id. 20, 164
 p. 503, 15 adn. post XXI 62, 5 add. cf. 6
 p. 505, 15 praeteriti C 21, 169
 p. 508, 26 cf. v. I. lib. XVII § 5
 p. 509, 24 cf. H. Iordanum quaest. Cat. p. 49
 p. 510, 21 cf. eundem ibid. p. 18
 p. 512, 19 obsolerunt cum *GLK* coll. lib. VIII § 54 C 19, 158
 p. 514, 17 adn. in f. add. vel potius: ignorantia res claudit (claudit res Don. ad Ter. eun. I 2, 84) idem ann. phil. LXXXIII 715
 p. 525, 3 sqq. in adn. scr. intellexerunt F. Lachmannus de font. Livii I 39 adn. 2 et Weichertus etc.
 ibid. 22 adictum C 20, 166
 p. 527, 16 Bassus] in f. adn. add. E. a Leutsch philol. XI 743
 p. 529, 16 cf. Ritschelium mus. phil. XI 101
 p. 533, 12 adn. ex Fleckeiseni admonitione del.: Vna—Ter. I. I.; Bentleius enim illarum, non earum scribere voluerat, Faermi scil. lectionem.
 p. 534, 21 lucedo lacesivi om. codd. nonnulli Krehliani
 p. 535, 17 quaesivit cum *RBHLK* C 21, 170 sq.; at equidem sententiarum nexu, ut mihi quidem videor, recte perspecto quaesit cum *G* vel nunc retinendum esse arbitror.
 p. 536, 16 sqq. cf. Buechelerum mus. phil. XI 611 qui Grotii vestigia secutus lin. 18 del. Te et 537, 2 legit: insolita plekit munera
 p. 537, 7 sqq. Cato — demessuit. idem: in montibus seruit ibi hordeum. idem iterum: messuit v. Bolhuis diatr. in Cat. scripta et fragm. p. 26 sq.
 ibid. 20 nexui vel nexi nexum coll. lib. X § 47 C 21, 170
 p. 546, 2 cf. H. Iordan I. I. p. 30
 p. 552, 8 ‘mane novum’ et ‘sponte sua’ cf. adn. ad lib. XIII § 17; lin. 9 leg. ‘euge tuum et belle’ secundum Pers. sat. 1, 49, quod perspexit C 21, 172, cf. lib. XVIII § 260. 298; ibid. ad ‘cras alterum’ cf. eiusdem Pers. sat. 5, 67 sq. coll. lib. XVIII § 298
 p. 557, 1 inscr. DE TEMPORIBVS. cum *DHG* om. C 19, 157
 p. 558, 19 [potaturns et] ibid. 20 [poturus] id. 20, 165
 p. 560, 5 luo] plus probabiliter id. 20, 166
 p. 561, 7 sq. cf. Fleckeisenium ann. phil. LXXXIII 682 sq.
 p. 564, 18 Abiendi nunc tibi etiam tibi est occasio E. Hoffmannus de Plant. Amphitr. exempl. et fragm. fr. V p. 45 sq.
 p. 569, 10 scr. questus cum *DGL* C 19, 158
 p. 582, 3 quae] atque C 21, 169
 p. 587, 7 sq. adn. cf. adn. ad lib. XVIII § 236
 p. 589, 24 sq. nec non genetiuis pluralis et accusatiuis C 21, 170
 p. 590, 6—14 leg. (solent—Antonii) secundum Heinrichium ad Cic. de rep. ed. mai. p. 156, cf. etiam Suerdsioe viud. praec. Bentl. p. 10
 p. 594, 21 solebant semper per C. 21, 169
 p. 595, 1 sq. vocc. antiqui — inveniuntur scriptori ibi laudato accensenda videntur eidem 21, 173
 p. 596, 11 et cum *R* om. id. 21, 171
 Vol. II p. 58 sq. Ad glossarium Piantinum recensendum nactus sum ‘Adverbia quae in Plauto reperiuntur, notata a ueteri Critico’ ed. Plauti Basil. Hervag. a. 1558 exemplari cuidam bibl. publ. acad. Lugd. Bat. inscripta, manu scilicet Scaligeri, cuius olim ipsum illud exemplar fuit

communicavit haec mecum Frid. Ritschelius, qui passim libro hoc 'Scaligerano' usus erat, eiusdemque liberalitati, qua studia mea inde ab ineunte adulescentia humanissime fovit, debeo glossarii huius exemplar ex libro Leidensi accuratissime descriptum, cuius v. l. exhibeo ad textum meum, qui uno tantum alterove loco in rebus minutissimis a Ritscheliano recedit, adaptatam. Scaligeranus igitur p. 58, 2 aliovorsum — 3 utrovorsum — Afflictim. alicouorsum — 4 alterouorsum — 5 dextrouorsum — 8 Affatim — 9 poenolo — p. 59, 1 Afflictim — 2 Confispsime — 3 Afflictim — 5 post afflicter add. Fanus, literis minutioribus infra scr. gratulantis uox. — quadriduo — 6 tutax — contentim —

7 perplexibiliter — 8 uicissitatim — utrubiq; — antidhac] Alid. Hac — 9 tuatim om. — 10 post perneciter literis minutioribus add. In Pseudulo, Malai. (cf. Scaurum ap. Rufinum p. 2711 P. 384 Gaisf. Ritschelium parergon [375). ibid. p. 360, 22 gaudeo, quod ad locum perobscurum collegarum eruditissimorum et coniunctissimorum coniecturas adferre iisque faustum finem operi longinquo imponere licet: *Ἡ στρόγγυος καὶ ὁ στρόγγυος*. et magis femininum ipse fructus est con. G. F. Schoemannus, nisi post *ὁ στρόγγυος* nomen animalis cuiusdam gen. comm. exciderit, cui verba illa 'et magis femininum ipse fetus est' convenirent; simili lacuna statuta *Ἡ σχοίνοσ καὶ ὁ σχοίνοσ* con. Arnoldus Schaeferus.

PRISCIANI

GRAMMATICI CAESARIENSIS

DE FIGVRIS NVMERORVM

DE METRIS TERENTII

DE PRAEEXERCITAMENTIS RHETORICIS

LIBRI

INSTITVTIO

DE NOMINE ET PRONOMINE ET VERBO

PARTITIONES DVODECIM VERSVVM

AENEIDOS PRINCIPALIVM

ACCEDIT

PRISCIANI QVI DICITVR LIBER DE ACCENTIBVS

EX RECENSIONE

HENRICI KEILII

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

A. MDCCCLX

1861, Nov. 15.

II. 2 \$1.57

Walsbury Fund.

PRISCIANI

GRAMMATICI CAESARIENSIS

DE FIGVRIS NVMERORVM

DE METRIS TERENTII

DE PRAEEXERCITAMENTIS RHETORICIS

LIBRI

INSTITVTIO

DE NOMINE ET PRONOMINE ET VERBO

PARTITIONES DVODECIM VERSVVM

AENEIDOS PRINCIPALIVM

ACCEDIT

PRISCIANI QVI DICITVR LIBER DE ACCENTIBVS.

PRAEFATIO HENRICI KEILII

Quoniam Martinus Hertzius, vir amicissimus, operam suam in Prisciano conlocatam, quae mihi in hoc labore gratissima fuit, duodeviginti institutionum libris contineri voluit, reliqui libri, qui quidem grammatici generis sunt, ne in nova editione desiderarentur, meum studium necessario requirebant, tametsi minus paratum ad illud negotium praeter opinionem mihi oblatum me esse videbam. olim enim, cum manu scriptos libros Latinorum grammaticorum excutiebam, Prisciani codices tam quam a me alienos, propterea quod eos omnes ab Hertzio susceptos esse existimabam, neglexeram. postea vero, cum minores libros ab illo praetermissos esse audirem, utrumque nostrum idoneo emendationis apparatu destitutum esse sero intellexi. itaque, ne meus error gravius detrimentum nostro operi adferret, renovatis studiis ea quae antea omissa erant adicienda esse statui. et feliciter accidit ut tres bibliothecae, quas eo consilio adii, Parisina, Leidensis, Guelferbytana, satis amplam copiam bonorum librorum praestarent. qua re quamquam fortasse rectius quaedam instituissem et alios codices ad emendationem adhibuissem, si ab initio in hos libros studium meum convertissem, tamen his quibus usus sum novam recensionem ita munitam esse confido, ut vix quicquam novi ex melioribus libris addi possit.

Tres igitur libros ad Symmachum scriptos de figuris numerorum et de metris Terentii et de praeexercitamentis rhetoricis saepius quam reliquos post octavum saeculum descriptos esse inveni. nam cum duodeviginti institutionum libros ita olim divisos esse animadverterit Hertzius, ut septimus decimus et octavus decimus, qui sunt de ordinatione et constructione dictionum, a reliquis sedecim segregarentur, una cum duobus de constructione libris et hi tres ad Symmachum scripti et carmen de ponderibus et Rufini commentarius de metris Terentii poni solebant; rarius unum et alterum separatim scripserunt librarii. omnes autem codices ita inter se consentiunt, ut communem fontem, quo omnes hi libri quos dixi ex antiquiore aetate propagati sunt, sine magna diversitate scripturae

expressum esse adpareat. itaque ut illud archetypum, quod eius fieri posset, ante oculos poneretur, dubitare non poteram quin eos potissimum libros tam quam duces huius negotii eligerem, quorum fides in maiore opere recensendo probata erat Hertzius. ii autem sunt Parisinus 7496 et Leidensis bibliothecae Vossianae 12. 8, saeculo nono exeunte, ut mihi videbatur, scripti. e quibus Parisinum librum R littera indicavi, Leidensem V dixi, Hertzii exemplum in utroque imitatus. Parisinus codex, de quo Hertzius dixit praef. Prisc. I p. X sq., post duodeviginti institutionum libros habet hos libros ad Symmachum f. 236 — 243 et 247. nam una scheda, quae ad praexercitaminum librum pertinet, post librum Rufini et carmen de ponderibus, quae illum excipiunt, transposita est. codicem Leidensem Hertzius descripsit praef. Prisc. I p. XXI. in utroque autem ea quae primum scripta erant interdum correctae sunt, rarius in Leidensi, saepius in Parisino. sed ex his omnibus in iis certe libris, ad quos mea cura pertinebat (nam de reliquis non quaesivi), nihil vidi ita comparatum esse, ut ab alio homine, atque eo qui reliqua scripsisset, profectum esse constaret. itaque haec adnotare nolui, praesertim cum omnem illam discrepantiam fere in levioribus rebus iisque nulli dubitationi obnoxiiis versari viderem, sed plerumque emendatam scripturam sequi sufficebat.

Ad hos codices, qui per tres libros fidem suam praestiterunt, binos in singulis accedere volui, quibus illorum auctoritas suppleretur. primum enim codex Parisinus 7530 octavo saeculo scriptus (P), cuius excerptis in non nullis libris maioris operis usus est Hertzius, qui de hoc codice dixit praef. Prisc. I p. XI sq., librum de figuris numerorum et librum praexercitaminum continet. et ille quidem, quem priore loco dixi, genuino ordine a librario mutato ita scriptus est, f. 272 — 276 *de figuris numerorum quos antiquissimi habent codices. Sciendum* p. 1345 — *sic* (M) p. 1347, *Necessarium autem esse* p. 1351 — *sexangulum et similia. explicit* p. 1358, *De ponderibus etiam* p. 1347 — *decima libella* p. 1350; alter f. 259* — 265* ita, *incipi praexercitamina prisciani grammatici. de fabula — inglorium est expl.* est autem is codex non solum antiquior quam reliqui, sed etiam paucis locis solus veram scripturam servavit. quamquam in libro de figuris numerorum minuitur eius auctoritas ea re, quod librarius parum accurate archetypum suum expressit, sed ad argumentum rerum traditarum potius quam ad fidem verborum intentus conplura pro suo arbitrio mutavit, quaedam etiam omisit vel in brevior formam redegit, quod ipsum in excerptis institutionum quoque factum esse animadvertit Hertzius. accuratius scriptus est praexercitaminum liber. deinde in libro de metris Terentii olim, cum de his libris edendis nondum cogitabam, contuleram codicem Va-

ticanum, qui est in bibliotheca Christinae reginae Sueciae 1709 (B). is est membranaceus forma quadrata saeculo decimo scriptus. fuit olim Petri Danielis, cuius nomen in scheda tricesima prima scriptum est ita, 'ex libris Petri Danielis'. continet autem primum tres libros Prisciani, de quibus dicimus, deinde Rufini librum de metris Terentianis, quem libelli quidam varii argumenti ab hominibus inferioris aetatis compositi excipiunt: in reliqua codicis parte Ovidii fastorum libri alia eaque antiquiore manu scripti sunt. hunc si in omnibus tribus libris contulissem, omnem scripturae discrepantiam exhibuissem. nam etiamsi ipse quoque eandem recensionem, quae est in Parisino et in Leidensi codice, sequitur, tamen magis quam reliqui ab illis recedit et propria quaedam veritatis vestigia tenet, quamquam est ubi dubitem, utrum ea a meliore fonte propagata sint an a docto homine inventa. sunt enim omnia ita comparata, ut coniectura inveniri potuerint. tertium codicem adsumpsi Parisinum 7501 membranaceum forma maxima saeculo decimo scriptum (A). qui codex post institutiones Prisciani et carmen de ponderibus libros ad Symmachum scriptos continet f. 194 — 205: hos excipit Rufini libellus f. 205 — 210 et interpositis paucis vocabulorum interpretationibus commentarius in Priscianum f. 211 — 220. ex hoc libro quam diligenter olim hi quoque Prisciani libri a doctis hominibus tractati sint intellegi potest. nam multa in marginibus adscripta sunt, quibus praecepta grammatici explicarentur. sed ea omnia tam vulgaria vel inepta sunt, ut nihil dignum esse crediderim quod memoriae traderetur. contra ea quae in ipsa scriptura codicis mutata erant non poterant negligi. haec igitur, quamvis non ab uno homine omnia profecta esse credam, ut solet in hoc genere incertum esse iudicium, tamen, sicubi digna esse memoria videbantur, communi a litterae nota indicavi. sed hunc codicem in duobus libris de figuris numerorum et de metris Terentii usurpavi. nam in praexercitaminibus praeter antiquissimum Parisinum conlatum habebam Leidensem codicem, qui est inter Vossianos formae quadratae numero tricesimus tertius. de quo codice, quo et olim in Charisio et nunc in duobus Prisciani libris usus sum et postea utar saepius, quoniam minus diligentem in eo describendo fuisse video Lindemannum praef. in Prisc. op. min. p. XV sqq., dicam accuratius. ex diversis igitur membranarum fasciculis compositus est. e quibus fasciculis primus, f. 1 — 56, qui fuit olim Bartholomaei Schobingeri, Ciceronis de inventione libros saeculo undecimo scriptos continet: in ultima eius pagina scripti sunt versus quadraginta duo, *Rithmus de communione et differentia rethorice ac dialectice, Multi rhetores uocantur — quod uult aduersario*. secundus fasciculus, qui fuit item Schobingeri, f. 57 — 60, tres schedas habet ex codice Persii duode-

cimo saeculo scripto decerptas et quartam, in qua fragmentum somnii Scipionis undecimo saeculo scriptum est. tertia codicis pars, in qua Goldasti nomen inscriptum esse dixi praef. vol. I p. XXIII not., conplurium grammaticorum libros continet, qui ne ipsi quidem unius codicis olim fuerunt, sed ex quattuor, ut mihi quidem visum est, codicibus saeculo decimo scriptis collecti sunt. continet enim primum f. 61 — 74 fragmenta commentariorum in Donatum et *uersus Lactantii de aue foenice* in extremis schedis alia manu scriptos. deinde sequitur unus quaternio f. 75 — 82 ex alio codice petitus, in quo commentarius de partibus orationis, is de quo dixi praef. vol. I p. XIX, scriptus est: hunc in extrema pagina formata episcoporum, *Nicena sinodus nunc ordinem inter episcopos in faciendis epistolis conseruandum esse instituit — enacosse*, et alia quaedam varii argumenti excipiunt. secuntur decem conpages membranarum, f. 83 — 158, quae in eo codice, ex quo receptae sunt, olim fuerunt numero VII—XVI. in his scripta sunt haec, f. 83—110* Prisciani partitiones duodecim versuum Aencidos principalium, quibus f. 111 subiecti sunt versus hi, quibus Dicuilus Scotus huic libro se operam dedisse profitetur:

*hic codex pueris plus quam sapientibus aptus,
 si iam scire pedes malint et scandere versus,
 et si scire velint caesuras atque figuras,
 quot partes in versu instant de partibus octo,
 et qualem retinet sensum quaecumque loquela,
 et quae prima manent, quae dirivata secuntur:
 in hoc ille canit quicquid parti accidit omni.
 undecies flexit bene verba errore repulso,
 conticeo, evertio, immitto quoque, nutrio, surgo,
 infringo, arceo, for, teneo, possum atque relinquo,
 quamvis for sic ut dor non plerumque legatur.
 ostendit nobis, ut non errare queamus,
 quae contra suetam, quae recte regula servat.
 hi sunt istius tituli plene ordine facti,
 ut feci ante alios libros discernere causas
 in prosa fieri nullo moderamine metri.
 Prisci canit pueris haec ani cuncta libellus,
 aequalis primo qui constat sive secundo
 codiculo facto de constructa arte loquendi,
 idem grammaticus doctis quos fecerat ante.
 hic fieri pariter debet parvumque volumen,
 quod fecit pueris, de partibus ante quaternis
 primo ut discatur, sed qui minor esse videtur,
 postquam declinant partes, ut scandere possint.
 lux solis cecidit, stellarum lumina clarent,*

ales agit noctis, dormit hodierna volucris:

Dicui hos fecit titulos aperire libellos.

secuntur f. 111*—113* Ausonii technopaegnon liber, *Ausonius pacato* — nota caledoniis nuribus muliebre decus, et duodecim versus Lucani: f. 114—115 carmen de ponderibus, *item prisciani liber de ponderibus et mensuris ex opere rufini uel fauiani. de ponderibus et mensuris. Pondera peoniis* — sine aquis: f. 115*—120* *item liber prisciani ad simacum de figuris numerorum. Omni* — *sexangulum et similia*: f. 120*—126* Prisciani praexercitamina, *Fabula est* — *inglorium est*: f. 127—130* Rufini de metris Terentianis libelli pars, *versus rufini* p. 2709 — *rhetores aptant* p. 2715: f. 130*—134* commentarius de metris, carmina quaedam minora, de pedibus pentasyllabis, de declinatione commentariolus: f. 135—144 Prisciani periegesis, *incipit periegesis prisciani grammatici. Naturae genitor* — *praemia donet*: f. 144*—154 Serenus de medicina, *Disticon exemplatoris. Multimodum* — *pellit medicina laborem. explicit liber medicinalis quinti sereni feliciter*: f. 155—158 Catonis disticha, *incipiunt libri catonis philosophi. Cum animaduertentem* — *sensus coniungere binos. explicit liber IIII catonis. incipit versus de filomella, Sum noctis socia* — *haec bona grata tuis*. denique in fine codicis duo adiecti sunt quaterniones ex quarto quodam codice decerpti, qui primum f. 159—170 expositionem Clementis de barbarismo et metaplasmo, de qua dictum est praef. vol. I p. XXI, continent, deinde f. 170 et 170* de ceteris vitiis commentarium ex libro Pompeii excerptum, tum f. 171—172 commentarium de orthographia, *incipiunt pauca ex multis grammaticorum id est terrentii prisciani capri cassiodori et aliorum libris excerpta de ortografia et differentia similitum orationis partium. Ortografia* — *aule nomine sed atrium*; post quae in extremis schedis alia quaedam varii argumenti scripta sunt. ex his adparet ad illas decem conpages, in quibus cum alia tum Prisciani libri scripti sunt, et in initio et in fine quaterniones conplures ab eo codice, ad quem illae pertinebant, alienos additos esse. sed ut iam ad eam partem codicis, quae propria est huius disputationis, redeam, in praexercitaminibus hunc codicem, quem Lindemannum secutus S dixi, quartum testem adsumpsi ad codices PRV; in libro de figuris numerorum, quem ipsum quoque conlatum habebam, non opus esse visum est integram scripturae discrepantiam exhibere, sed pauca, quae non indigna esse memoria videbantur, adnotavi. nam et neglegentius scriptus est quam reliqui libri, quibus usus sum, et quaedam, nisi fallor, temere a librario novata sunt.

Sed maxima fuit plurimorum librariorum neglegentia in iis quae in libris de figuris numerorum et de metris Terentii Priscianus ex Graecis scriptoribus adscripsit, ut solebant fere Latini librarii, quamvis diligentes homines, Graeca vocabula, quae non intellegebant, aut

omittere aut multis erroribus corrumpere. itaque ex iis libris, quibus usus sum, unus V omnia quae Graece scripta sunt servavit. ad cuius fidem proxime accedit A, in quo breviora non sine multis erroribus quidem, sed ita tamen ut nihil omitteretur, descripta sunt; in duobus longioribus fragmentis p. 1347 et 1350 prima vocabula posita, reliqua omissa sunt. in R, qui codex Prisciani verba accuratius quam reliqui libri expressit, e Graecis vocabulis paucae fere litterae pictae sunt, defectu ita super versum indicato 'deest graecum'. denique BPS omnia fere quae Graece scripta erant omittunt.

Ex iis libris, quorum integram scripturae discrepantiam non habui, maxime memorabiles sunt duo, Monacensis 280. et Erlangensis 301. de Monacensi codice, quem descripsit Hertzius praef. Priscian. I p. XXII, cum Guilelmum Christium per litteras interrogavissem et ab eo petivissem ut maxime de Didymi verbis p. 1350 citatis, quae unius V auctoritate nitebantur, me certiorem faceret, illa quidem sua manu transcripta comiter ad me misit, in reliquis locis ne ex hoc quidem meliora, quam quae in aliis libris extarent, peti posse testatus est. qua re in illo loco quem dixi scripturae discrepantiam adposui, quamquam praeter unum supplementum, quod olim inde ediderat Spengelius in Varr. de ling. Lat. p. 171, nihil novi attulit. Erlangensis autem codex propter Ciceronis de oratore libros in primis laudatus, quem inter codices Ciceronianos recensuit Halmius (zur Handschriftenkunde der Ciceronischen Schriften, Monachii 1850) p. 3, unum Prisciani librum de figuris numerorum decimo saeculo scriptum continet, f. 147 — 150 *Priscianus grammaticus Symmacho — et similia. De figuris numerorum liber singularis Prisciani grammatici Caesariensis explicit. venerando abbate Gerberto philosophante suus placens Ayrardus scripsit.* eum quoque Graeca vocabula plena quidem exhibere, sed non diversa a Leidensi et Monacensi libro, cognovi ex iis, quae a me interrogatus ea de re liberaliter rescripsit vir illustrissimus Doederleinus. praeterea bis in Graecis vocabulis adscripsi testimonium codicis Parisini 7504, qui una cum maiore opere Prisciani hos libros decimo saeculo scriptos continet, et item bis codicis Leidensis Vossiani 34. 4, in quo post Terentii fabulas initium libri de metris Terentii saeculo decimo scriptum extat. ceterum in ea cognatione omnium librorum, quam dixi, inutile esse putavi operosa diligentia quidquid librarii peccaverunt memoriae prodere, sed eam rationem secutus sum, ut, siquid in uno libro vel omissum vel prave scriptum esset, quod integrum extaret in reliquis, non accurate unius cuiusque librarii neglegentiam indicarem, in iis tantum, quae ex antiquioribus scriptoribus adscripta essent vel propter rerum gravitatem maiorem curam desiderarent, quidquid libri exhiberent, proponerem.

Veterum editionum non maior in his libris auctoritas est, quam in institutionibus esse docuit Hertzius. nam in principe editione, qua a. 1470 una cum reliquis Prisciani libris hi quoque a Vindelino Spirensi, ut creditur, Venetiis editi sunt, ut multa aliter atque in veteribus codicibus exhibentur, ita nihil est, quod non ab interpolatione Italorum potius quam a fide melioris codicis profectum esse credi possit. eam autem secuti sunt quicumque proximis annis Priscianum ediderunt. ex quibus editionibus praeter ipsam principem usurpavi has, de quibus accuratius dixit Hertzius, Venetam a. 1472, Venetam a. 1492, Mediolanensem a. 1511, Parisinam Badii Ascensii a. 1516, Aldinam a. 1527. Venetae duae et Mediolanensis, quae nulla manu scriptorum librorum ope factae sunt, paucis locis a principe editione recedunt, sed Graeca vocabula in illa constanter omissa interdum hi editores adiecerunt, si modo coniectura, id quod raro accidit, recuperari posse videbantur; eandemque rationem in notis numerorum, e quibus paucas princeps editio praestitit, tenuerunt. quo factum est, ut in his potissimum magna esset exemplarium olim inpressorum et inter se et a manu scriptis libris dissensio. sed ex manu scriptis libris defectum Graecorum vocabulorum primum suppletum inveni in Ascensiana editione. quamquam ne in hac quidem ita multa mutata sunt. nam neque omnibus locis Graeca vocabula restituta neque ea quae vel in his vel in reliquis locis priorum editorum studio interpolata erant remota sunt. Ascensii editionem plerumque sequitur Aldina; non nulla tamen coniectura, non auctoritate codicum, qui in his libris editori praesto non fuerunt, mutata sunt. sed cum in his antiquissimis exemplaribus non fides scripturae quaerenda esset, quae nulla est, sed ea tantum adscriberem, quae vel recte emendata erant vel quem ad modum olim edita essent cognoscere non inutile videbatur, cumque nihil interesset a quo quaeque profecta essent, institutum meum tenui, ut communi signo & omnem illam discrepantiam complecterer. post hos editores de uno libro, qui est de figuris numerorum, optime meruit Elias Vinetus, qui hunc libellum una cum Rhemnii Fannii, quem dicit, carmine et cum Bedae computo et cum Volusii Maeciani distributione partium edidit et commentatus est Parisiis a. 1565. is enim optimo codice, qui nunc est Leidensis Vossianus 12. 8, ad Prisciani librum emendandum adhibito non solum primus omnium ea quae Graece scripta sunt restituit, sed etiam omnem librum ab interpolatione superiorum editorum purgavit. nam ille ipse liber quem dixi est is, quem sibi commodatum esse a Ioanne Tilio, Briocensi episcopo, scribit. Vineti editionem expressit Putschius, quem et in reliquis duobus libris et in iis, de quibus postea dicendum est, ad Aldinum exemplum se accommodasse inveni, nisi quod in libro de

metris Terentii satis multa mutavit, quae ex codice Scaligeri et Bongarsii emendata esse dicit. nam Franciscus Pithoeus, qui librum praexercitaminum cum aliis de arte rhetorica libris Latine scriptis edidit a. 1599, pauca mutavit, quae non recepit Putschius. postea Fridericus Lindemannus minores Prisciani libros, in quibus nunc versamur, omnes excepto illo, qui est de nomine et pronomine et verbo, ex codicibus Leidensibus emendatos edidit Lugduni Bataavorum a. 1818. is autem praeter duos codices a me quoque usurpatos, Vossianum 12. 8, quem D dicit, et Vossianum 33. 4, in libro de figuris numerorum et in praexercitaminibus usus est tertio item Vossiano 15. 8 saeculo undecimo scripto, qui ipsi V est; cui ego nullam fidem habendam putavi. est enim neglegenter scriptus, et multa temere mutata sunt. ceterum Lindemannus, quamquam multa propter bonitatem librorum, quibus usus est, recte emendavit, tamen, quia neque librorum naturam penitus perspexerat et veterum editionum auctoritate tenebatur, saepe a vero aberravit. denique Krehlius omnino Lindemanni exemplum secutus est. neque Gaisfordius, qui librum de metris Terentii inter scriptores Latinos rei metricae edidit, quicquam praestitit, sed omnem librum sic, ut a Lindemanno editus erat, repetivit.

De consilio, quod in his libris scribendis Priscianus secutus est, pauca dicam. nam quod in institutionibus sibi proposuerat, ut ea quae a Graecis grammaticis inventa erant ad usum Latinae linguae converteret et quae esset utriusque sermonis cognatio et necessitudo doceret, idem tenuit in his. nam in libro de figuris numerorum et ipsas notas, quibus numeri significarentur, a Graecis translatas esse, perverso sane iudicio usus, demonstrare conatus est et, quae ratio inter nummos et pondera Romanorum ac Graecorum intercederet, exposuit. quibus in rebus quae de Graecorum consuetudine disputavit, eorum maximam partem ex Dardani libro *περὶ σταθμῶν* recepit, quem bis ipse nominavit p. 1347 et 1349, semel Ioannes Lydus de mens. p. 56, 22 ed. Bonn., *ὁ δὲ Δαρδάνιος* (nam sic ibi scriptum est) *ἐν τῷ περὶ σταθμῶν χιλίων ὀβόλων λέγει πάλαι γενέσθαι τὸ μιλιαρῖσιον καὶ ἀπὸ τῆς χιλιάδος τῶν ὀβόλων οὕτως ὀνομασθῆναι*; praeterea, quod sciam, nemo. sed ex iis quae Lydus adfert adparere puto inferioris aetatis scriptorem et vix quarto saeculo antiquiorem esse. Latinorum autem scriptorum exempla ipse Priscianus composuisse videtur. deinde in libro de metris Terentii id egit, ut fabulas veterum et maxime Terentii, in quo eius aetatis studia versabantur, versibus scriptas esse demonstraret, non pedestri sermone, qua de re iam ante Priscianum dubitari coeptum esse constat. illud autem sic instituit, ut libertatem quandam a Graecis acceptam in effusum licentiae spatium dilatata esse, ut ait, a Latinis poetis

ostenderet. et Latinos quidem artis metricae scriptores non videtur legisse nisi duos, quos ipse nominavit p. 1321, Terentium et Asmonium. de Graecis autem quae attulit, ea omnia Heliodoro et Hephaestioni debuit. ex quibus scriptoribus Heliodorum Augusti aetate antiquiorem esse non magis quam de Iuba metrico mihi probavit Ritachelius ind. lect. Bonn. hibern. a. 1840 p. XI. utrumque enim aliquanto inferioris aetatis esse persuasum habeo. sed haec nunc mitto, quoniam de metricis scriptoribus alio loco dicendum est. illud moneo, Priscianum, ut in hoc libro et ipsum Heliodorum et Hephaestionem*), qui illum secutus est, adhibuit, ita in illo qui est de figuris numerorum non solum Dardanum, si modo Dardanum esse recte suspicatus sum, qui Didymi auctoritate usus est p. 1350, sed etiam ipsum Didymum, quem appellat p. 1347, legisse videri. denique in praexercitaminum libro progymnasmata Hermogenis, quae tum vulgo Graecorum rhetorum studia tenebant, in Latinum sermonem translulit; et plerumque quidem tam accurate Graeca verba expressit, ut quaedam, quae olim corrupta erant, ex his emendari possent.

Post hos libros posui eum, qui in exemplaribus antea inpressis de declinationibus vel de declinatione nominum vel de generibus inscribi consuevit. nam in manu scriptis codicibus institutio Prisciani grammatici de nomine et pronomine et verbo dicitur; in paucis his additum inveni 'et participio' vel 'et participio et verbalibus nominibus'. quam inscriptionem cum princeps editio omisisset, reliqui editores ita ut supra scriptum est mutaverunt. is liber autem ex iis, quae de iisdem partibus orationis in maiore opere Priscianus scripsit, ita excerptus est 'compendii causa', ut ait p. 1308, 'ad instituendos pueros', ut praeter exempla imperativorum ex libris Terentii et Sallustii adscripta p. 1317 vix quicquam contineat, quod non rectius ex illo cognoscatur. neque est cur illud non ab ipso Prisciano sic institutum esse credatur. nam quamquam in iis, quae de verborum declinatione hic praecipuntur, quaedam aliter se habent atque in maiore opere, tamen nec pugnant haec cum illis et ita comparata sunt, ut facile ab ipso auctore, qui ea pueris instituendis utilia esse putaret, ita scribi potuerint. posteriore autem aetate minus diligenter quam maius opus Prisciani hic libellus tractatus est ab iis qui arti grammaticae operam dabant. qui, si brevioris artis institutionem desiderabant, cum aliorum grammaticorum tum Donati libros ad suum usum magis

*) Non satis certam causam esse video, cur Priscianum ampliore Hephaestionis librum, quam nunc est, habuisse dicant, propterea quod in extremo libro, cum testimonio Hephaestionis usus duos versus Eupolidis, qui sunt apud illum p. 109 ed. Gaisf. (ed. pr.), adscripsisset, interposito 'idem' pronomine subicit tres alios, qui apud illum non leguntur. poterat enim hos ab Heliodoro, ex quo ipso priores duos Hephaestio quoque recepisse videtur, petere.

accommodatos esse existimabant. neque tamen omnino defuisse huic libro grammaticorum studia, testis est commentarius Remigii, quem in codice Parisino 7581 saeculo decimo vel undecimo scriptum vidi. libri autem manu scripti, quos quidem paullo accuratius examinavi, ita inter se conspirant omnes, ut grammaticorum studiis non magnam mutationem eum librum subiisse ante undecimum certe saeculum (nam de recentioribus libris non quaesivi) adpareat. plura conati sunt ii qui quinto decimo saeculo haec studia recoluerunt. nam princeps editio a. 1470 facta a veteribus codicibus magno opere discrepat, sive is qui editioni praefuit haec primus mutavit, sive, id quod magis probo, codicem sic mutatum invenit. principem autem editionem postea reliqui editores omnes ita secuti sunt, ut, praeterquam quod quaedam Graeca nomina et Latinorum vocabulorum interpretationes, quae in illa omissa erant, coniectura addiderunt, vix umquam ab ea recederent; in una Aldina editione paucis locis manu scriptum codicem adhibitum esse probabile est. quae cum ita essent, id maxime agendum existimavi, ut liber, quamvis exigui sane pretii, remota recenti Italorum interpolatione ad priscam codicum memoriam revocaretur. ad quam rem cum unum bonum codicem mihi sufficere iudicarem, ducem elegi Parisinum 7498 membranaceum forma quadrata, qui olim Claudii Puteani fuit. eo continentur haec, f. 1—56* Prisciani de constructione libri duo: f. 57—80* eiusdem partitiones duodecim versuum Aeneidos: f. 81—88* eiusdem institutio de nomine et pronomine et verbo: f. 89—104* Eutyichis ars de coniugationibus verborum, *incipit prologus libri eutichis. Cum semper — coniugationem uendicat sibi*: f. 105—108* *commentarium rufini viri disertissimi grammatici antiochensis in metra terentiana. Euantius — est uel maximum* (p. 2719): f. 109 et 110 carmen de ponderibus, *Remi fauini epistola de ponderibus ex sensu eiusdem clari auctoris ad symmachum metrico iure missa incipit. Pondera paeoniis — sine aquis capitula eiusdem epistulae I de ponderibus communiter II de ponderibus metallorum III de mensuris liquidorum IIII de ponderibus commixtorum*: f. 110 — 120* Prisciani ad Symmachum libri tres, *Prisciani libellus de ponderibus. De laude symmachi. Priscianus grammaticus symmacho — inglorium est.* sed haec neque ab uno homine scripta esse omnia neque unius codicis olim fuisse non solum ipsa diversitas scripturae indicat, verum etiam numerorum quaedam vestigia, quae in imis schedarum marginibus adparent, testantur. ea enim quae f. 57 — 104 scripta sunt, hoc est Prisciani institutio de nomine et pronomine et verbo et eiusdem partitiones et Eutyichis liber, ad codicem aliquem saeculo nono scriptum olim pertinebant, prior autem pars f. 1—56 una cum iis membranarum, quae olim eam excipiebant, postea vero ad finem codicis reiectae sunt, f. 109—120, hoc est duo libri de constructione et carmen

de ponderibus et tres libri ad Symmachum, haec igitur decimo saeculo scripta sunt. nam de quattuor schedis 105 — 108, quas tum cum codicem tractabam antiquiori parti a me tributas esse video, dubito nunc an potius ad posteriorem pertineant, siquidem Rufini librum cum Eutythis libro in codicibus coniungi non memini. hunc igitur codicem accurate scriptum ita secutus sum, ut eius auctoritatem non relinquerem nisi in iis quae aperte corrupta vel manca essent. quamquam enim eius scripturam in non nullis locis aliorum codicum auctoritate emendari vel suppleri potuisse concedo, tamen maiorem curam huic libello impendere nolui, praesertim cum de illis, quae in editis exemplaribus mutata sunt, omnes codices consentire viderem. itaque hoc uno duce contentus ex editis exemplaribus, e quibus praeter principem editionem adhibui Ascensianam et Aldinam, ea quae vel recte emendata vel digna esse memoria videbantur adnotavi. praeterea in iis quae ex Terentii et Sallustii libris adscripta sunt p. 1317, in quibus paullo certiore et ampliorem codicum memoriam desiderari posse intellegebam, integram discrepantiam duorum codicum Parisinorum 7559 et 7560 adposui, quorum librorum superior saeculo decimo scriptus est, posterior undecimo.

Sequitur ut de partitionibus duodecim versuum Aeneidos dicatur. in quo libro Priscianus vetus institutum Graecorum grammaticorum imitatus est, quod olim *μερισμόν*, postea vulgo *ἐπιμερισμόν* dictum esse docuit Lehrsius post Herodiani scripta tria a se edita p. 416 sqq. solebant enim illi eos qui ipsorum disciplinae traditi erant ita exercere, ut proposito aliquo versu vel sententia scriptoris per interrogationem et responsionem cum de scansione versus tum de singulis vocabulis eius versus vel sententiae praeciperent et qui essent pedes versus, quae partes orationis, quid unius cuiusque partis proprium esset, quid accideret, et siquid aliud per talem occasionem non incommode se praeberet, ex discipulis quaerent. satis antiquo autem tempore eam consuetudinem increbuisse ex iis adparet, quibus Sextus Empiricus adv. gramm. l. 7 sqq. totum hoc genus accurate descripsit, cuius verba adscripsit Lehrsius p. 424. sed postquam diu in scholis grammaticorum haec docendi ratio exercitata est, litteris haec mandare et libros scribere coeperunt, quorum alios plane illam exercitationem scholasticam expressisse probabile est, alii ea praecepta, quae huic rei utilia esse videbantur, breviter composuerunt. hinc nati sunt libri extrema aetate scripti et ordine litterarum congesti, qui nunc *ἐπιμερισμῶν* nomine inscripti feruntur. hunc igitur Graecorum morem imitatus est Priscianus. atque ut illi in instituto suo ab Homero proficisci solebant, ita Latinus grammaticus non poterat non a Vergilio, in quo omnis scholarum institutio versabatur, materiem partitionum suarum petere.

itaque principales versus duodecim librorum Aeneidos ita omnino tractavit, quasi in scholis inter praeceptorem et discipulum res ageretur. nam nihil agit Lindemannus in Prisc. op. min. p. 355, cum hanc interrogandi et respondendi rationem non a Prisciano profectam, sed Caroli, Francorum regis, aetate in libros grammaticorum invectam esse existimat. nimirum ille in hac quoque re Graecos grammaticos secutus est, quos tum maxime in ipsa urbe Constantinopoli pari ratione usos esse non est dissimile veri. neque mirum est in tali instituto saepe vel eadem iisdem verbis repeti vel quae in reliquis libris disputata erant huc transferri.

At vero cum Prisciani esse hunc partitionum librum dico, non illud dico, talem qualem nunc habemus ab eo scriptum esse. nam mos ille partitionum etiam post Priscianum duravit et a Latinis grammaticis cum in aliis libris tum in iis, quibus Donati artem commentati sunt, servatus est. cuius rei exemplum nunc adferre placet unum libellum, qui in codice Leidensi bibl. publ. 122 nono saeculo scripto inscriptus est cunabula artis grammaticae, in quo simili ratione de partibus orationis praecipitur. in eo negotio autem commodum se praebebat Prisciani liber, quem in suum usum grammatici converterent et ita, ut eius aetatis rationes postulare videbantur, modo auferrent, modo diminuerent vel suo arbitrio mutarent. hinc factum est, ut codices, qui nunc supersunt, quorum nullum inveni, quin studiis posteriorum grammaticorum adfectus sit, non solum a prisca eius libri forma longe recederent, sed etiam inter se magno opere discreparent. ex quo adparet integram auctoris manum omnino restitui non posse, sed eam exhibendam fuisse formam, quae libris manu scriptis fertur, non illam quidem antiquissimam neque integram, sed qua vel antiquior vel magis integra in hac librorum conditione restitui nequeat. eam igitur tribus libris, quibus usus sum, uno Parisino 7498 (C), altero Leidensi Vossiano 33. 4 (S), tertio Guelferbyitano (G), qui est inter codices Gudianos numero 132, ita exhiberi inveni, ut nihil fere, quod alicuius momenti sit, addi posse confidam. et de Parisino quidem codice et de Leidensi supra dictum est. Guelferbyitanus autem, qui est in membranis forma quadrata sacculo decimo scriptus, continet haec: f. 1—48* Vitruvii de architectura libros, *De principiis artis architectonicae — haberet explicata. vitruvii liber X explicit feliciter: f. 49—61* Marciani Capellae excerpta, *incipiunt uersus de nuptiis philologiae. Etiam nunc roseo — ac nos sacrate musas (f. 52). Peracta iam spatiorum — signiferum cursum suum complens: f. 61* prisciani epitome phenomenon. Ad boreae partes — eridanique fluenta. Rufi festi auieni uiri clari arati phenomena, Arctoe anguis corona phyucus — sol aselli uenti hiems aestas: f. 62—65 carmen de ponderibus, *Pondera paeoniis —**

sine aquis: f. 65 — 70* Prisciani de figuris numerorum librum, *Priscianus grammaticus symmacho — sexangulum et similia*: f. 70* — 100* *Prisciani g. partitiones XII uers. aeneid. principalium, Arma — faciens. prisciani grammatici super XII primos uersus aeneid. expli. tractatus partitionum*: f. 100* — 108 librum de orthographia, *incipit orthographia bedae presbyteri. A littera etiam nota — oratoris sermo peruenit.* Parisinus codex in hac quoque parte non solum ex bono fonte ductus sed etiam accurate scriptus est, quamquam habet, quae vel temere addita vel interpretationis causa adscripta et in continuitatem verborum inlata esse adpareat. ad hunc plerumque accedit Gudianus, qui ipse quoque satis accurate scriptus est; sed in eo octavi versus partitio post nonum transposita est, in primi autem versus partitio quattuor schedae post f. 71 perierunt. Leidensis autem codex inaequaliter scriptus est. nam inde ab octavo versu eam fere rationem, quae in Parisino libro est, sequitur, in priore parte vero cum multa aliter scripta sunt, tum saepius quaedam, quae ille habet, ommissa sunt. in quibus cum conplura sint, quae postea addita esse adpareat, alia tamen, de quorum antiquitate dubitari nequit, in hoc libro desunt. non nulla vero etiam, quae in Parisino et Gudiano corrupta sunt, recte scripta servavit, ut librum ex bono quidem fonte ductum, sed eundem et neglegentia librarii et interpolatione corruptum esse cognoscas. postea alia manu, quae mihi non multo recentior esse videbatur, quam ea quae ipsum librum scripsit, multa deleta et in margine mutata sunt. haec s littera indicavi. omnino autem minus diligenter eius libri scriptura indicata est, quam Parisini et Gudiani, quos potissimum secutus sum. quamquam ne de his quidem omnem librorum neglegentiam et quidquid in levissima quaque re discreparent adnotare volui. interrogationes et responsiones, quae in libris vulgo antepositis *A* et *M* litteris, hoc est *διδάσκαλος* et *μαθητής*, indicatae sunt, maioribus litteris significare placuit. ceterum non difficile erat posteriorum grammaticorum additamenta in hoc libro investigare. sed quoniam neque omnia quae postea addita sunt certis rationibus assequi neque pristinam libri formam cum aliqua probabilitate recuperare licebat, pauca dumtaxat, quae manifesto nexum sententiarum perturbabant, tam quam spuria notavi.

Multo constantiorem huius libri formam, quam illam codicum manu scriptorum varietatem, edita exemplaria exhibent*). nam qualis

*) De studiis Italorum in hoc libro, antequam typis exscriberentur exemplaria, conlocatis non quaesivi. sed codicem olim a Poggio et comitibus eius in bibliotheca Sangallensi inventum esse testatur Cencius Romanus in epistula ex urbe Constantia ad Franciscum de Fiana data, quam ex codice Bergomensi edidit Querinius in diatribe praeliminaria ad Francisci Barbari epistulas p. VIII sqq. quam narrationem quoniam minus notam esse video, ea quae huc pertinent trans-

primum in principe editione editus erat, talis ab omnibus, qui ante Lindemannum hunc librum ediderunt, repetitus est. atque in Aldina quoque editione, ad quam parandam Donatus Veronensis, qui illi editioni praefuit, vetusto codice se usum esse scribit, quamvis multa correctae sint, tamen universa libri forma paucis locis mutata est. Lindemannus autem duos codices Leidenses usurpavit, alterum Vossianum 33. 4, alterum item Vossianum 36 fol. saeculo decimo scriptum, in quo post duodeviginti institutionum libros hic libellus legitur. e quibus libris cum prior, ut ante dictum est, non satis certae fidei sit, alter vero multo maiorem praebet negligentiam et temeritatem, non potuit is, qui his se totum addixisset, multum proficere. atque haud scio an omissis omnibus fere, quae in illis deesse vidit, plura corruerit quam correxerit. sed in altero Vossiano, quem R dixit Lindemannus, multa quasi cuiusdam commentarii instar in ipsam continuitatem verborum recepta sunt, quae ille scholiorum loco in finem libri reiecit. ex his pauca, quae L littera indicata sunt, Lindemanno auctore in meam adnotationem transscripsi, idemque signum paucis eius libri scripturis ipsis quoque a Lindemanno petitis adposui. Lindemanni editionem postea repetivit Krehlius, qui in priore parte libri etiam Monacensi aliquo codice vel fragmento, ut ipse scribit, collationis Monacensis usus est.

Denique adieci libellum de accentibus, qui Prisciani nomine inscriptus fertur, quamquam eum non esse a Prisciano scriptum non puto longa disputatione confirmandum esse. nam non solum omne dicendi genus ab hoc grammatico prorsus alienum, ne dicam rude et

scripsi. 'In Germania multa monasteria sunt bibliothecis librorum Latinorum referta: quae res spem mihi attulit, aliquos librorum Ciceronis, Varronis, Livii aliorumque doctissimorum virorum, qui extincti penitus esse videntur, in lucem venturos, si accurata investigatio adhiberetur. nam cum his proximis diebus ex composito, fama bibliothecae allecti, una cum Poggio atque Bartholomaeo Montepulciano ad oppidum S. Galli devenissemus, bibliothecam ingressi Iasonis Argonauticon a C. Valerio Flacco editum carminibus luculentis atque gravibus a maiestate metrica minime abhorrentibus invenimus: deinde argumenta quaedam soluta oratione confecta super aliquot Ciceronis orationibus, ex quibus multi causarum ritus multaeque veteris instituti paritates aperte cognosci possunt. repertus est etiam liber quidam volumine parvus, magnitudine autem eloquentiae prudentiaeque excellentissimus, Lactantius scilicet de utroque homine, ubi plane refellit sensa eorum, qui humanam conditionem belluarum statu humiliorem deiectionemque asseverant. inter quos Vitruvius de architectura atque Priscianus grammaticus quaedam Virgilio carmina commentans inventi sunt. erat praeterea in illa bibliotheca liber quidam ex corticibus arborum: qui cortices Latino sermone libri vocantur, unde, quemadmodum apud Hieronymum est, libri suum nomen adepti sunt. is quamquam non admodum bonarum scripturarum refertus plenusque esset, tamen propter illam sanctam incorruptamque vetustatem summa cum devotione complexus sum. horum quidem omnium librorum exempla habemus'.

saepe etiam ineptum est, sed etiam res ipsae, de quibus agitur, speciem eius aetatis, quae iam usum et scientiam Latinae linguae non habebat, prae se ferunt. in exemplis vero barbara quaedam vocabula hic scriptor posuit, quorum alia non invenio nisi a scriptoribus infimae aetatis usurpata esse, alia, quamquam nescio quam auctoritatem habeant, tamen a Prisciani certe aetate et doctrina abhorrent. verum haec omnia in promptu sunt. ac ne illud quidem video probabili ratione adfirmari posse, antiquiorem aliquem librum a Prisciano scriptum postea in hanc formam, quam nunc habemus, redactum esse, sed potius nomine nobilissimi grammatici et post octavum saeculum diligentissime tractati inscripta esse puto ea, quae de quantitate et pronuntiatione vocabulorum aliquis ex praeceptis antiquiorum grammaticorum collegerat et ad suae aetatis usum satis pueriliter composuerat.

In codicibus autem non inveni hunc librum scriptum esse ante undecimum saeculum. eius autem ipsius aetatis quam dixi duos libros vidi, alterum Leidensem, qui est inter codices Perizonianos forma maxima quinquagesimus quintus, alterum Guelferbytanum inter Augustanos forma quadrata undecimum. e quibus Leidensem, quem descripsit Geelius in catalogo librorum manu scriptorum qui inde ab anno 1741 bibliothecae Lugduno-Batavae accesserunt p. 151 sqq., Heilbrunnensem olim fuisse indicant haec, quae in extrema pagina subscripta sunt 'liber beate marie uirginis in hailprun'. nam ita haec in codice legi, non 'in haygrim', quod dubitanter dedit Geelius. postea ad Gronovium pervenit, ex cuius bibliotheca se emisse codicem in prima pagina testatur Petrus Bondamus. continet autem f. 1—45 Prisciani librum septimum decimum et octavum decimum: f. 46—48 hunc de accentibus librum, cui recentiore manu adscriptus est titulus *prosodia Prisciani incipit*: f. 49 sqq. Donati libellum de barbarismo ceterisque vitiis orationis. Guelferbytanus autem codex, qui fuit olim S. Michaelis monasterii Hildeshemiensis, ex diversis membranarum fasciculis compositus, unum habet quaternionem et schedas quinque, f. 128—140, in quibus membranarum eadem manu scripti sunt tres libri grammatici, primum f. 128*—131* Donati libellus, *Vox est aer ictus — cola et commata*, deinde f. 131*—134* Servii de ultimis syllabis liber, *Servius honoratus aquilino — positione longae sunt*, tum f. 134*—140* *Prisciani grammatici de accentibus liber incipit, Littera est — pape euax*. recentes codices vidi duos, Parisinum 7553 chartaceum quinto decimo saeculo scriptum, qui cum recentibus quibusdam Italicorum hominum libellis Servii librum de ultimis syllabis et 'Priscianum Caesareensem de accentibus' continet, et Leidensem bibl. publ. 186 membranaceum, in quo post Prisciani de constructione libros duodecimo saeculo scriptos additi sunt quarto decimo

saeculo liber Donati de barbarismo et hic de accentibus liber ita, *Littera est — eua. explicit p' de accentibus.* sed hos libros omnes ita inter se discrepant, ut non librarium exemplum quod sequebatur repetentem agnoscas, sed ut multa a grammatico temere mutata esse adpareat. eadem libertate usus est is, qui editionem principem a. 1470 factam curavit, vel potius ille, qui codicem manu scriptum, e quo illa expressa est, exaravit. principem autem editionem reliqui editores ante Lindemannum ita secuti sunt, ut in paucis iisque levioribus fere rebus eius fidem relinquerent. plura primus mutavit Lindemannus, qui codicem Perizonianum, de quo supra dixi, et varias lectiones ex duobus codicibus, altero Groningano, altero Burmanniano, a Bondamo excerptas, de quibus libris ille dixit praef. p. XXVII, ad recensioem huius libri adhibuit. post Lindemannum Krehlius quaedam mutavit adhibito codice aliquo, quem quarto decimo saeculo scriptum sibi a C. F. Matthiae datum esse scribit praef. Prisc. II p. V. his igitur copiis paratis, cum molestum esset et inutile in tali quidem libro omnem codicum discrepantiam proponere, satius esse duxi, antiquissimam formam, quam Guelferbytanus (H) et Perizonianus (G) praebent, sequi. nam ii magis quam reliqui inter se coniuncti sunt, nisi quod in G maxime quaedam etiam, quae postea adscripta esse videntur, recepta sunt. itaque eorum discrepantiam exhibui. praeterea pauca ex principe editione et ex Lindemanni codicibus adieci. ceterum Guelferbytanum codicem ipse excussi, Leidensis apographum Lindemanni manu factum in eius schedis habui.

Duobus carminibus Prisciani, periegesi ex Graeco Dionysii carmine translatae et alteri de laude Anastasii, quod a. 1828 Endlicherus edidit, inter grammaticos libros locum non dandum esse existimavi. tertium vero de ponderibus et mensuris, quod his addi solet, ut ipsum quoque non minus a grammatico genere alienum est, ita non video certis rationibus ad Priscianum auctorem referri. nam nec manu scriptorum librorum auctoritate satis defenditur nomen grammatici nec rerum, de quibus agitur, argumento. primi enim versus quinquaginta quinque, qui soli in eodem argumento, quod Priscianus tractavit, versantur, in quibusdam locis sane cum illius praeceptis consentiunt, sed alia eaque maxime Prisciani propria in illis ommissa sunt. qua re nomen Prisciani tum demum huic carmini inscriptum esse puto, postquam in codicibus una cum eius libris scribi coeptum est.

Scriptis Berolini mense Maio a. MDCCCLVIII.

PRISCIANI

DE FIGVRIS NVMERORVM

DE METRIS TERENTII

DE PRAEEXERCITAMENTIS RHETORICIS

LIBRI TRES.

R codex Parisinus 7496

V codex Leidensis Vossianus 12. 8

P codex Parisinus 7530

A codex Parisinus 7501

a eiusdem codicis manus secunda

B codex Vaticanus bibliothecae Reginensis 1709

S codex Leidensis Vossianus 33. 4

h Hermogenis progymnasmata

ς editiones interpolatae vel omnes vel plures, e quibus adhibitae sunt hae,

editio princeps (Veneta) a. 1470

editio Veneta a. 1472

editio Veneta a. 1492

editio Ascensiana Parisiis a. 1516

editio Aldina Venetiis a. 1527

Ex his exemplaribus in omnibus tribus Prisciani libris adhibita sunt *RVς*, in libris de figuris numerorum et de metris Terentii *A*, in libris de figuris numerorum et de praexercitamentis rhetoricis *P*, in libro de praexercitamentis rhetoricis *S* et *h*. praeterea ex *S* in libro de figuris numerorum paucis locis discrepantia scripturae adscripta est.

PRISCIANVS GRAMMATICVS SYMMACHO.

p. 1343. 44 P.

p. 386. 37 K.

Omni te, Symmache, nobilitatis splendore celebratum, omni naturae 1
munere praestantem, omni virtutis luce fulgentem, studiis etiam optimarum
artium disciplinarumque florentem iustissimeque prospera fortunae meritis
5 vitae probantem fama quidem antea nobis absentem venerabilem faciebat;
nunc autem praesentem veritas supergressum laudes praedicationis ostendit.
mediocritatis enim altissimae, qua superbiae calcas tumores, et pietatis 2
ponderibus gravissimis superas omnia. itaque gloriosum mihi credens ali-
quid a tanta auctoritate interrogationis mereri, de figuris, sicut iussisti,
10 numerorum breviter collecta demonstrabo et de nummis vel ponderibus,
praeterea de Terentii metris, nec non etiam de praexercitamentis rhetoricis,
quae Graeci progymnasmata vocant, quoniam diligentius ea sophistae iunio-
res, quos sequimur, aptioribusque divisionibus ad exercendos iuvenes ad
omne rhetoricae genus exposuisse creduntur. petimus igitur sapientem elo- 3
15 quentiam vestram (hac enim dignitate nihil in homine melius novimus), ut
et nos huiusmodi frequentius quaestionibus tam praesentes quam absen-
tes cum felicitate exerceatis et Romanorum diligentiam vestrorum ad artes
suorum alacriorem reddatis auctorum, quibus solis ceteras cum Graecis
20 tur culminis. superasse noscuntur. quarum decus et munimen industria vestri niti-

2 celebratum omni *R* celebratum oconi *V* celebratum ** omni *A* celebratum ac omni
a 5 6 supergressa 5 8 mihi *om. R* 10 tam praesentis quam absentis *V*
18 alacriores *RVA* graeis *VA* gradis *R*

p. 1347. 45 P.

p. 590. 91 K.

- per duas II et S, ex qua incipit semis, perscriptas, *HS*. unde sestertius dicitur *quasi* semis tertius, de quo Arruntius haec ait, 'sestertius olim dupondius et semis, quasi semis tertius, quo tempore denarius decussis valebat', hoc est, post duo sequens tertio loco est semis. hoc quoque secundum Atticos et Ionas, qui ἡμισυ τρίτον dicebant pro δύο ἡμισυ, teste etiam Didymo, qui hoc ponit, ostendens in omni parte orationis et constructionis analogiam Graecorum secutos esse Romanos, unde et Herodotus in I historiarum ἐποίητο δὲ καὶ λέοντος εἰκόνα χρυσοῦ ἀπέφθου ἔλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. οὗτος ὁ λέων, | ἐκείτε κατεκαίτο ὁ ἐν Δελφοῖσι ναός, 10 κατέπεσεν ἀπὸ τῶν ἡμιπλινθίων (ἐπὶ γὰρ τούτοις ἴδρυτο), καὶ νῦν κείται ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ, ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον. Ἰδοῦ ὄλον εἰπῶν δέκα τάλαντων γεγενῆσθαι τὸν λέοντα, κατὰ λέγει ἔχειν ἑβδομον ἡμιτάλαντον, τουτέστιν ἕξ ἡμισυ τάλαντα. septimum semitalentum dixit pro 'sex semis talenta'. 15 denarius quoque decem librarum nummus per X perscriptam notatur, ✕.
- 10 eorum pleraque in Verrinis Ciceronis licet invenire in antiquissimae scripturae emendatis codicibus. obolus dicitur, ut Dardanus docet, scripulus esse, id est sex siliquae: drachma sive argenteus scripuli tres: uncia drachmae octo, scripuli viginti quattuor: || unciae duodecim libra: libra vel mina 20 Attica drachmae septuaginta quinque: libra vel mina Graea drachmae centum quinque: talentum Atheniense parvum minae sexaginta, magnum minae octoginta tres et unciae quattuor. libra vel as unciae duodecim: deunx unciae undecim: dextans vel decunx unciae decem: dodrans unciae novem:
- 11 bessis unciae octo: septunx unciae septem: semis unciae sex: quincunx 25 unciae quinque: triens unciae quattuor: quadrans unciae tres: sextans unciae duae: sescunx vel, ut alii, sescuncia uncia et dimidia pars unciae:

1 sestertii notam, quam post perscriptas ponui, post semissis habet P, post duas (duas om. A) II et S RA, inter per et scriptas V 2 quasi om. PRVA aruncius A 3 dupundius V dipondius A: dupundius et semis id est duae librae et semis quasi semistertius 5 4 post duos (corr. duo R) sequens RA post dua sequens P: post duo asses tertio aut post duo asses sequens tertio scribendum coniecit Gronovius de sestert. I 3 6 Didymus] p. 411, 9 8 in I historiarum] c. 70 9 χρυσοῦ — 14 τουτέστιν om. R ΕΑΚΟΙΣΑΝ ΡΑ ΣΤΑΕΜΟΝ Α ΣΤΑΕΜΟΝ V 10 ΕΠΙΕΚΑΤΕΚΑΤΟ VA ΕΠΙΕΚΑΤΕΚΑΕΓΟ P 11 ἀπὸ — 15 talenta om. P ΗΜΙΠΛΗΘΙΟΝ V ΗΜΙΠΛΗΘΕΙΩΝ A ΤΟΥΤΙΣΔΡΥΤΟ V ΤΟΙΤΙΣΥΑΡΟ Α 13 ΕΙΔΟΥΛΩΝ ΝΕΥΠΙΘΝΑΕΚΑ Α ΕΙΔΟΥΛΩΝ ΠΥΝΔΕΚΑ V *εἰδούλων τῶν δέκα Vinetus, unde λέγει δ' ὄλον τῶν δέκα coniecit Gronovius de sestert. I 3, ἰδοῦ δὲ ὅτι ἐἰπῶν Lindemannus ΤΥΝΑΟΝΤΑ ΚΑΤΑΡΕΦΕΙ (— ΓΗ Α) VA: κατὰ λέγει Gronovius l. c. 15 septimum septimalentum V sex semis talenta Vinetus sex semitalenta RVA 16 per

✕ perscriptam (perscripta V scriptam R) notatur eorum PRVA 17 invenire A in altero loco om PRVA 18 obolus P 21 drachmae LXXXVI 5: drachmae centum quinque. Libra vel mina Italica drachmae nonaginta sex scribendum coniecit Lindemannus p. 376 propter p. 410, 3. at ibi Italicam minam appellari libram ex duodecim unciis constantem recte adnotaverat Vinetus 23 libra vel as unciae decem dodrans R libra vel ūs unciae X. dorans V libra vel as unctiae XII dodrans A: quae interposita sunt servavit P 25 bessis P bissis RVA quicunx P quincunx corr. in marg. quicumx R 27 unciae duo (II A) uncia. sescunx (sexcunx RAP) vel ut (om. A) alii sescuntia (sexcuntia A sexuncia R sesuncia P) duae partes unciae PRVA

p. 1349. 49 P.

p. 392. 93 K.

semuncia semis unciae: duae sextulae sunt tertia pars unciae, id est scripuli octo: sicilicus scripuli sex: sextula scripuli quattuor: dimidia sextula scripuli duo. rur|sus sextula et dimidium sextulae sicilicus appellatur, scripulus siliquae sex: siliqua est quod dicunt Graeci *κεράτιον* vel

5 *λεπτός*.

Necessarium tamen existimavi ad confirmanda supra dicta diversis aucto- III 12
ribus de his dicta subicere. Livius in XXXIII ab urbe condita ‘mul-
titudinis eorum argumentum sit, quod Polybius scribit cen-
tum talentis eam rem Achaeis stetisse, cum quingentos de-
10 narios pretium in capita, quod redderetur dominis, stautis-
sent. mille enim ducentos ea ratione Achaia habuit captivos
Italicos? qua ratione ostenditur sex milia denariorum habere talentum.
nam cum || quingeni denarii pro mille ducentis captivis dati colligantur ses-
centa milia denariorum, centum ea ostendit fuisse talenta. centesima au- 13
15 tem pars sescentorum milium sex milia inveniuntur. denarii autem illo tem-
pore nummi argentei erant viginti quattuor siliquarum, quod in eodem libro
ostendit Livius, ‘signati argenti LXXXIII milia fuere Atticorum:
tetradrachma vocant. trium fere denariorum in singulis argenti
est pondus? vide, quod quattuor drachmae sint septuaginta duae sili-
20 quae (diximus enim superius, quod tres oboli, quorum singuli sex siliquas
habeant, drachmam faciunt), tres autem denarii idem habeant, id est LXXII
siliquas. idem Livius in XXXVIII ab urbe condita ostendit magnum talen-
tum Atticum octoginta habere libras et paulo plus, cum supra dictorum
computatio manifestet octoginta tres libras et quattuor uncias habere talen-
25 tum, quod est sex milia denariorum: Livius ‘talentum ne minus
pondo octoginta Romanis ponderibus pendat?; id est, sic de-
crevit senatus, ut non plus quam ternae librae et quaternae unciae singu-
lis desint talentis. et sciendum, quod secundum Livii computationem cen- 14
tum minae Atticae, quarum singulae septuaginta quinque drachmas habent,
30 faciunt talentum magnum. nam minus sexaginta habet secundum Darda-
num. quod autem est magnum et minus, ostendit Terentius in Phor-
mione,

unciae II. uncia I. duae dimidia: partes unciae secunx: uel ut alii rescuncia: tres di-
midiae partes unciae ξ unciae duae. uncia rescunx, vel ut alii, rescuncia dimidia pars

et uncia *Lindemannus* 5 λεπτός P απρος RV Π απρος A 6 supra scripta P
a diuersis ξ 7 subiecere A in XXXIII V: c. 50 8 polubius A polibius P
9 acheis P atheis RV atheis A athenis ξ stetisset P 10 redderem ξ reci-
derent *Ven. a.* 1492 11 ea ratione P et ratione RA et ratio V ex ratione ξ a re-
gione *Ascens.* 13 captiuis dati captiuis *PRVA* colligatur V 14 centesima
enim *Lindemannus ex codice S* 16 argenti V in eodem libro] c. 52. 17 ar-
genti *om. RVA, add. P* LXXX P 18 tetrachma VA tethracma P ditrachma
(di in litura) S tetradrachmam *Ascens. Ald.* argenteis est pondus ξ 20 tres
scripuli *Putschius*: tres obliquorum singulis sex V 22 in XXXVII *PRA* in XXXVI
V: c. 38 26 pondo $\bar{\sigma}$ octoginta P 30 talentum magnum et minus nam mi-
nus ξ in Phormione] III 3, 8

siquis daret

talentum magnum.

Italica autem mina drachmas habet, ut supra dictum est, nonaginta sex, quod est libra duodecim unciarum, id est denarii LXXXII. hac igitur computatione LXXXIII librae Romanae et quattuor unciae, quod est magnum talentum, centum minas Atticas faciunt. Seneca in X epistularum ad Novatum 'viginti quattuor sestertia', id est talentum Atticum parvum. viginti quattuor enim sestertia sexaginta libras habent. Varro quoque auctoritate supra dictorum pleraque comprobemus: Varro de lingua Latina libro V 'multa pecuniae signatae vocabula sunt: aeris et argenti haec. as ab aere: dupondius ab duobus ponderibus, quod unum pondus assipondium dicebatur; id ideo, quod as erat libra pondus. deinde ab numero usque ad centussem: ab tribus assibus tressis, et sic proportione usque ad nonussis. in denario numero hoc mutatur, quod primum est ab decem assibus decussis, secundum ab duobus decussibus vicissis. reliqua conveniunt, ut tricessis proportione usque ad centussis (quod et Persius ostendit,

et centum Graecos uno centusse licetur).

quo maius aeris proprium vocabulum non est. nam ducenti et sic proportione quae dicuntur non magis asses quam denarii aliaeque res significantur. aeris minima pars sextula, quod sexta pars unciae est; semuncia, quod dimidia pars unciae. uncia ab uno dicta; sextans ab eo, quod sexta pars assis est; quadrans, quod quarta; et triens, quod tertia pars; semis, quod semis, id est dimidium assis, ut supra dictum est; septunx a septem et uncia collisum. reliqua obscuriora, quod ab diminutione, et ea quae diminuuntur ita sunt, ut ex-

4 est ante libra om. RVA 5 LXXXIII RVA 6 epistularum RVA
 Senecae testimonium ad controversiarum librum X 34, 21 (p. 332, 9 ed. Burs.), cum donaret illi Caesar talentum, in quo viginti quattuor sestertia sunt Atheniensium more, η πρόσθετος, φησίν. η ἀφελει, ἔνα μὴ Ἀττικόν η, pertinere vidit Gronovius de sestert. II 7 7 sestertia V sextaria PRA 8 sestertia RV sextaria PA 10 libro V] § 169 p. 169 ed. Sp. sqq. multq P 11 AS. habere P dupondius om. A, add. a dupondius P dupondus V 12 assipondium Ascens. assipondium PRVA 13 id om. s librae pondus Vinetus libram pondo Gronovius de sestert. I 6 14 et supra pretionem corr. altera manu et sic pro pretione P et supra pitione V et supra proportionē RA supra et sic per proportionem s et supra sic proportione Vinetus. et sic proportione, quod est in Varronis codice Florentino, restituit Lindemannus. nisi potius Priscianus scripsit et supra proportione, ut p. 413, 12 a vicesimo et supra 17 uigessis A trigessis A proportionē RVA per proportionem s et sic proportione Lindemannus 18 quod persius RVA: et add. P. Pers. 5, 191 19 et] quod s licenter s 20 quo magis aeris R5 21 quando dicuntur coniecit Lindemannus 22 aliquae res P 23 quod sit sexta pars unciae s quod dia pars (super-scripto in R forte dimidia) RV quod est media pars A unciae est uncia s 28 deminutione A diminutione V deminuuntur A ita sunt extremas syllabas habent S extrema syllaba P

p. 1350 P.

p. 305. 96 K.

tremas syllabas habeant. una dempta uncia deunx, dextans dempto sextante, dodrans dempto quadrante, hes, ut olim des, dempto triente. in argento nummi; id ab Siculis. denarii, quod denos aeris valebant, quinarii, quod quinos, sestertius duobus semis. dupondius enim et semis antiquus sestertius est, et veteris consuetudinis, ut retro aera dicerent ita, ut semis quintus, semis quartus, semis tertius pronuntiarent. ab semis tertius sestertius dictus. nummi denarii a decima libella. Didymus etiam ea confirmet: καὶ Δίδυμος ἐν 17
 10 τῷ περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀναλογίας Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ
 δύο ἡμισυ ἡμισυ τρίτον φασίν, καὶ τὰ ἕξ ἡμισυ τέλαντα ἕβ-
 δομον ἡμιτάλαντον, καὶ | τοὺς τέσσαρας ἡμισυ πήχεις πέμπτην
 σπιθαμὴν, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος. * προθεῖς τὸ
 ἐν δὲ Βατουσιάδης

1 una adempta P 3 et argentei nummi id est ab siculis: 5 4 sesterius V sextarius A 5 dupondius PV dipondius A sestarius RV sextarius A 6 aera] acro P 7 pronuntiarent Vinetus nuntiarent PRVA 8 sesterius dictus V sestarius dictus R 9 didymus VM, hoc est codex Monucensis 280, cuius discrepantia in Graeco fragmento adscripta est: Didymus etiam ita confirmat. 412, 19 Necessarius 6 Didymus — 412, 18 τὸ σ om. P confirmet. ΥΚΑΙΟΥΜΟΝΕΤΩ ΠΕΡΙΤΗΘ. | ΥΠΑΡΑΡΩΜΑΙΟΙΣ ΑΝΑΛΟΠΑΥ. (dimidia versus parte vacua relicta) | ΙΩΝΕC V confirmet ΚΑΙΑΙΝΟC ΕΝ ΤΩ ΠΕΡΙ ΤΗC ΠΑΡ ΡΩΜΑΙΟΙC ΑΝΑΛΟΠΑΥ. ΙΩΝΕC M confirmet ΚΑΤΟΙΑΥΜΟΝΕΝ ΤΩ ΠΕΡΙ ΤΗC ΥΠΑΡΑΡΩΜΑΙΟC ΑΝΑΛΟΠΑΥΙΩΝΕC A confirmet ΚΑΙΑΙ | ΚΑΙΑΙΛΥΝΟΝΕΝ ΤΑΠΕΡΙΤΕΤΙΑΡΑΡΑ reliquus usque ad 412, 18 τὸ σ omisis R. littera T in libris interposita, in qua explicanda post Lindemannum elaboravit M. Schmidtus Didymi fragm. p. 346, haud scio an transpositionem vocabulorum indicet, ut Priscianus scripserit Didymus etiam ea confirmet ἐν τῷ περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀναλογίας, καὶ Δίδυμος Ἴωνες sqq. nam cum Priscianus non ipsius Didymi librum in hoc quidem loco tractasse, sed vel ex Dardani libro, quem supra citavit, vel ex alio quodam commentario Graece scripto eius verba retulisse videatur, fieri poterat ut titulum libri a Graeco grammatico hic omisissum, sed antea indicatum ipse adderet, deinde nomen auctoris ita, ut in Graeco commentario scriptum inveniatur, καὶ Δίδυμος, repeteret. 12 ΠΕΜΠΤΗΝ M ΠΕΜΠΤΗΝ V: πέμπτην ἡμισπιθαμὴν Vinetus: πέμπτην — 412, 18 τὸ σ om. A 13 Ἡρόδοτος II 106 μέγαςος πέμπτης σπιθαμῆς. Lindemannus, cum nomen Herodoti ad ea quae de Archilochi versu adscripta sunt referret, de grammatico quodam Herodoto cogitabat p. 379. hinc profectus G. Hermannus apud Krehlimum scribendum coniecit καθάπερ φησὶν Ἡλιόδωρος, ὃς προσθεῖς τὸ ἐν δὲ Βατουσιάδης, eamque scripturam a Krehlio receptam consensu suo probaverunt plurimi. in eandem coniecturam inciderat Porsonus, qui, ut Kiddius indicat, Porson tracts and miscellaneous criticisms collected by Kidd p. 311, Ἡλιόδωρος pro Ἡρόδοτος legendum vel excidisse quaedam, ut olim fuisset Ἡρόδοτος * Ἡλιόδωρος προθεῖς, suspicatus erat. Herodoti testimonium quo pertineret docuit Elmsteius classical journal vol. V a. 1812 p. 33A. ea autem quae proxime secuntur ab alio auctore, cuius nomen vel a Prisciano vel a librariis Prisciani omisissum est, petita sunt. praeterea Didymum de hoc dicendi genere in mensuris et ponderibus indicandis usitato plura quam quae hic relata sunt disputavisse constat, siquidem alia eodem auctore de ea re supra p. 408, 6 Priscianus adscripsit, quae ex hac ipsa disputatione petita esse probabile est. itaque haec ne iterum ponerentur, hoc loco omissa esse videntur. quo fieri poterat ut simul ea quae ad proximum locum ex libro περὶ μουσικῆς citatum pertinebant interciderent. quamquam ne illud quidem constat, utrum antiquioris grammatici testimonium adhibuerit Didymus, an ipsius Didymi vel alius grammatici librum de musica dicat is, cuius auctoritatem Priscianum sequi supra dixi. ceterum eodem auctore usus est Hesychius Ἡμισπῆιτον δύο ἡμισυ Ἀρχιλοχος. 11 ἐν δὲ Βατουσιάδης, pro quo ἐν δεκάτονος. Ἰαδῆς ediderat Vinetus, habent VM: Archilochi tribuit Hephaestio p. 39 Gaisf. (p. 43 ed. sec.)

ἐν τῷ περι μουσικῆς || ἐπιφέρει 'τρίτον ἡμιπόδιον' ἀντὶ τοῦ δύο ἡμισυ πόδες. καὶ καθόλου, ὅταν βούλωνται ἀριθμὸν τινα δηλοῦν καὶ μόριόν τι προσκείμενον, τὸ ὁμώνυμον τοῦ ἀριθμοῦ αἰεὶ τοῦ πλεονάζοντος λαβόντες τὸ ὅλον φασίν, οἷον τὰ ἕξ ἡμισυ ἑβδομον ἡμισύ φασιν, τοῦ ἐπτά [ἑβδόμου], ὃς μονάδι πλεονάζει 15 τοῦ ἕξ, τὸ ὁμώνυμον λαβόντες. καὶ Ῥωμαῖοι δὲ εὐρέθησονται τούτῳ χρώμενοι τῷ σχήματι. τὰ γὰρ δύο ἡμισυ ἀσσάρια, ἅπερ ἦν τέσσαρα τοῦ δηνάριου (δέκα γὰρ ἡδύνατο ἀσσάρια τὸ δηνάριον, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν δηνάριους παρὰ τὸ δῆνα ἰσχηματισμένους), σηστέρτιουμ φασιν, τοῦ μὲν ση τὸ ἡμισυ δηλοῦντος, 10 ὡς ἐν τῷ σημόδιουμ σήσκουας σήσκουπλα, τοῦ δὲ τρίτουμ τὸ τρίτον, καὶ ἐστὶν ἡμισυ τρίτον.' τὰ δὲ χίλια σηστέρτια ποιεῖ διακόσια πεντήκοντα δηνάρια ἀργυρᾶ, δέκα δὲ χρυσᾶ, ἅπερ καὶ μίλλε νούμμως φασίν. τὸ δὲ σήσκουας σύνθετόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ ση καὶ τοῦ κουμ καὶ τοῦ ᾰς ἄσσις, καὶ ἐστὶν ἡμισυ σὺν ἄσ- 15 σαρίῳ, τουτέστιν ἐν ἡμισυ ἀσσάριον. ὥσπερ δὲ ἡμέδιμνον λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἡμιμέδιμνον, οὕτως καὶ οὗτοι σημόδιουμ, πλεονάζοντος τοῦ σ.

- 19 IIII Necessarium esse existimavimus etiam ipsa nomina numerorum et quae ab eis derivantur vel componuntur subiungere. et sciendum eos declinari numeros, qui variant genera, qui vero una voce tria genera continent, indeclinabiles esse tam apud Graecos quam apud Latinos. unus una unum, duo duae duo, hi et hae tres et haec tria, hi et hae et haec quattuor; similiter quinque, sex, septem, octo, novem, decem, | undecim, duodecim, tredecim, quattuordecim, quindecim, sedecim, decem et septem, 25 decem et octo, decem et novem, viginti; viginti unus et viginti una et viginti unum. sic deinceps omnibus cardinalibus numeris minores usque ad novem adduntur, quamvis contrarium [ante decem] fiat usque ad sedecim. licet tamen et praepostere, maxime coniunctione interposita, haec 20 proferre, decem et unum, decem et duo. triginta, quadraginta, quinquaginta, sexaginta, septuaginta, octoginta, nonaginta, centum, ducenti ducentae || ducenta, trecenti trecentae trecenta, quadringenti quadringentae quadringenta, quingenti quingentae quingenta, sescenti sescentae sescenta, septingenti septingentae septingenta, octingenti octingentae octin-

1 ΕΠΙΦΕΙΡΕΙ V ΕΠΙΦΕΡΕΝ M 2 ΒΟΥΛΟΝΤΑΙ VM 3 ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ V 5 τῷ ἐπτά ἑβδομον Vinetus ΜΟΝΑΔΕΙ VM 7 ΧΡΩΝΟΝΟΙΤΩ Μ ΧΡΩΜΕΙΤΟ V ἅπερ ἦν τέσσαρα Spengelius in Varr. de ling. Lat. p. 171 ΑΠΕΝΤΕCΑΡΑ M : ἅπερ - 8 ἀσσάρια om. V, unde Lindemannus transpositionem a Scaligero apud Gronovium de sestert. I 3 propositam secutus ediderat τὰ γὰρ δύο ἡμισυ ἀσσάρια, σηστέρτιουμ φασί et 13 ἀργυρᾶ, (ὡς αὐτοὶ λέγουσι δηνάριους παρὰ τὸ δῆνα ἰσχηματισμένους) δέκα, in quibus δηνάριον - ἰσχηματισμένου scribendum coniecit idem p. 380 9 ΕCΧΗΜΑΤΙCΜΕΝΥC V ΕCΧΗΜΑΤΙCΜΕΝΟΙC M ἰσχηματισμένοι Spengelius l. c. 12 ΧΕΙΑΙΑ VM 14 ΦΑCΙΝ ΤΟ ΔΗ V ΦΑCΙΝ ΔΕ ΔΗ M 18 πλεονάζοντος τοῦ σ Lindemannus ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΕC ΤΟC VM 19 necessarium autem esse P 23 duo et duę et duo RVA 24 sex. t. septem V

p. 1352. 53 P.

p. 307. 98 K.

genta, noningenti et nongenti, noningentae et nongentae, noningenta et nongenta, hi et hae et haec mille.

Ex his nascuntur ordinalia nomina haec, inaequaliter quidem, quantum ad vocem *unius et duorum*, primus et secundus, aequaliter vero tertius quartus quintus sextus septimus octavus nonus decimus, undecimus duodecimus ab undecim et duodecim. nam reliqui ex utraque parte declinantur contra consuetudinem Graecorum usque ad nonumdecimum, ut tertiusdecimus quartusdecimus quintusdecimus sextusdecimus septimusdecimus octavusdecimus nonusdecimus vicesimus vicesimusprimus vicesimussecundus vicesimustertius vicesimusquartus vicesimusquintus vicesimussextus; sic omnes sequentes, velut in primitivis, ad imitationem Graecorum. a vicesimo et supra maiori minorem addunt numero plerumque, ante decem vero minorem ponunt, quando composita accipiuntur et sub uno accentu proferuntur. nam licet dissoluta compositione diversis accentibus ea proferentes mutare ordinem, quomodo et apud Graecos, et dicere decimus et septimus pro septimusdecimus, et tertius et vicesimus pro vicesimustertius; sic et similia. tricesimus, quadragesimus, quinquagesimus, sexagesimus, septuagesimus, octogesimus, nonagesimus, centesimus, ducentesimus vel ducesimus, trecentesimus vel trecesimus, quadringentesimus vel quadringesimus, quingentesimus vel quingesimus: Livius ab urbe condita XXXI ⁴ anno quingesimo⁵: sescentesimus vel sescesimus, septingentesimus vel septigeesimus, octingentesimus vel octigesimus, noningentesimus et nongentesimus vel nongesimus, millesimus.

Habent ex omnibus numeris Romani dispertitiva, quae Graeci vocant *ἐπιμεριζόμενα*, quae naturaliter semper pluralia sunt, quippe in multos distribui eundem significant numerum, ut 'singulos oculos habebant Cyclopes', quod Graeci dicunt *ἀνὰ ἕν, ἀνὰ δύο, ἀνὰ τετρα*. sic usque ad mille habent Latini, ut singuli, bini, quae sunt anomala, quantum ad vocem unius et duorum: terni vel trini; sed terni *ἀνὰ τρεῖς*, trini *τριχεῖς* magis significat vel *τρισσοί*, trini ludi: quaterni, quini, seni, septeni, octoni, noveni, deni, undeni, duodeni, ternideni ex duobus integris, quomodo tertiusdecimus, et deinde: quaternideni, quinideni, senideni, septenideni, octonideni, novenideni, viceni, vicenisinguli, vicenibini, viceniterni, similiter ceteri; triceni, quadrageni, quinquageni, sexageni, septuageni, octogeni, nonageni, centeni, ducenteni et per syncopam ducenti, trecenteni et

4 unius et duorum om. *PRVA*: cf. *infra* v. 28 6 nam reliqua 7 9 nonus decimus vicesimus primus vicesimus — sextus vicesimus. sic *RV* 11 velut in *V* vel in *A* veluti *R* veluti *P* 12 maiorem minori *P* plerumque undecim duodecim decem et duo ante *RA*: undecim duodecim decem et duo *in margine adscripta sunt in V non certo indicato loco, quo pertineant* 19 tricensimus (trecentesimus *a*) vel trecesimus quadringentesimus vel quadragesimus (*corr.* quingentesimus) *A* vel quadragesimus *R* 21 XXXI] c. 5 22 noningentesimus vel nongesimus et nongentesimus *PRVA* 24 dispertitua *Ald.* dispertita *corr.* dispertitua *P* dispertitua *RVA* 27 *ΑΝΤΡΙΑ RVA* 29 *τρίτοι* magis 5 *τριχοί* magis *Vinetus* 31 terdeni *R* 35 et per syncopam — quadringenteni om. *V* tricenteni et per syncopam triceni *RA* trecenteni et

per syncopam trecenti, quadringenti et per syncopam quadringenti, quingenti et quingenti, sescenti et sescenti, septingenti et septingenti, octingenti et octingenti, nongenti et nongenti, milleni. auctores tamen non proprie etiam singulari numero ea protulisse inveniuntur, ut Lucanus in VIII 'septeno gurgite Nilus' pro septenario, et Virgilius in X

it gravis Auletes centenaque arbore fluctum
verberat adsurgens.

25 haec tamen ipsa etiam in semper pluralibus congeminitis ponuntur, ut bina moenia, terna arma: Cicero in II Verrinarum 'inter binos ludos', quia ludi, quando spectacula significant, semper pluraliter dicuntur; Livius in XXXV 'et bina equestria arma'. uni quoque || et unae et una pluralibus adiunguntur, quae pro singularibus accipiuntur, ut Sallustius in Catilinario 'hi postquam in una moenia convenere' pro 'in unam urbem'; Virgilius in II Aeneidos

satis una superque

vidimus excidia

pro 'unum excidium'; et Lucanus in IIII

totumque in partibus unis

bellorum fecere nefas

pro 'in una parte'; Donatus in arte prima 'atque excepto amphibracho et epitrito, quorum alterum sescupla, alterum epitrita divisione partimur, universorum pedum trina condicio reperitur' pro tripertita dixit.

26 Primanus primae legionis, secundanus secundae legionis. similiter tertianus, unde et tertiana febris; quartanus, unde et quartana; quintanus, unde et quintana porta castrorum; sextanus, septimannus, unde et septimana dierum; octanus, nonanus, decimanus, unde et decimana porta castrorum. decanus quoque a decem et decuria et decurio, nomen et verbum, decurio decurias, unde decuriatus et decuriata comitia; ut a centum cen-

trecenti P 4 ea] et V 5 VIII om. PRVA : Lucan. Pharsal. VIIl 444. cf. Priscian. p. 501 et infra p. 416, l. 12 Virgilius in X] v. 207 7 aulestes PRVA 10 in II Verrinarum] 52, 130 12 Livius — arma om. P in XXU R: Liv. XXXV 23 et binequestria V ut bina equestri (equestria a) A : et delevit Vinetus. fortasse et Livius in XXXV bina 13 quando pro Lindemannus ex codice S, in quo est que corr. qu 14 in Catilinario] c. 6 convenire V corr. convenere A 15 in II Aeneidos] v. 642 16 unua V 18 et] ut R Lucanus in IIII] v. 548 21 Donatus in arte prima] p. 1740 — amphibrachi corr. — hec V amphibrachi corr. — cho A amphibrachy PR 22 alterum sescupla om. V alterum tripla S et corrector codicis A. quod recepit Vinetus. sescupla ex errore Prisciani profectum esse videtur 23 partimus V 26 et ante tertiana et quartana om. P quartana febris 5 27 et ante quintana om. PV et ante septimana om. PVA 28 decimanus unde decimanu et (corr. decimannus) porta castrorum decimannus quoque V et ante decimana om. PRA 30 decurias unde decuriana comitia 5 decuriatus ex quo centuriata comitia | ex quo succenturiatus additis post comitia in margine ut a centum — centuriata comitia V : unde suspicari possis verba ex quo centuriata comitia olim praeposere scripta esse a librario, deinde ita mutata, ut in reliquis libris leguntur, et

• p. 1362. 53 P.

• p. 397. 08 K.

genta, noningenti et nongenti, noningentae et nongentae, noningenta et nongenta, hi et hae et haec mille.

Ex his nascuntur ordinalia nomina haec, inaequaliter quidem, quantum ad vocem *unius et duorum*, primus et secundus, aequaliter vero tertius quartus quintus sextus septimus octavus nonus decimus, undecimus duodecimus ab undecim et duodecim. nam reliqui ex utraque parte declinantur contra consuetudinem Graecorum usque ad nonumdecimum, ut tertiusdecimus quartusdecimus quintusdecimus sextusdecimus septimusdecimus octavusdecimus nonusdecimus vicesimus vicesimusprimus vicesimussecundus vicesimustertius vicesimusquartus vicesimusquintus vicesimussextus; sic omnes sequentes, velut in primitivis, ad imitationem Graecorum. a vicesimo et | supra maiori minorem addunt numero plerumque, ante decem vero minorem ponunt, quando composita accipiuntur et sub uno accentu proferuntur. nam licet dissoluta compositione diversis accentibus ea proferentes mutare ordinem, quomodo et apud Graecos, et dicere decimus et septimus pro septimusdecimus, et tertius et vicesimus pro vicesimustertius; sic et similia. tricesimus, quadragesimus, quinquagesimus, sexagesimus, septuagesimus, octogesimus, nonagesimus, centesimus, ducentesimus vel ducesimus, trecentesimus vel trecesimus, quadringentesimus vel quadringesimus, quingentesimus vel quingesimus: Livius ab urbe condita XXXI 'anno quingesimo': sescentesimus vel sescesimus, septingentesimus vel septige||simus, octingentesimus vel octigesimus, noningentesimus et nongentesimus vel nongesimus, millesimus.

Habent ex omnibus numeris Romani dispertitiva, quae Graeci vocant *ἐπιμερίζόμενα*, quae naturaliter semper pluralia sunt, quippe in multos distribui eundem significant numerum, ut 'singulos oculos habebant Cyclopes', quod Graeci dicunt *ἀνὰ ἕν, ἀνὰ δύο, ἀνὰ τετρα*. sic usque ad mille habent Latini, ut singuli, bini, quae sunt anomala, quantum ad vocem unius et duorum: terni vel trini; sed terni *ἀνὰ τερεῖς*, trini *τριτερεῖς* magis significat vel *τρισοῖ*, trini ludi: quaterni, quini, seni, septeni, octoni, noveni, deni, undeni, duodeni, ternideni ex duobus integris, quomodo tertiusdecimus, et deinde: quaternideni, quinideni, senideni, septenideni, octonideni, novenideni, viceni, vicenisinguli, vicenibini, viceniterni, similiter ceteri; triceni, quadrageni, quinquageni, sexageni, septuageni, octogeni, nonageni, centeni, ducenteni et per syncopam ducenti, trecenteni et

4 unius et duorum om. *PRVA*: cf. *infra v. 28* 6 nam reliqua 5 9 nonus decimus uicesimus primus uicesimus — sextus uicesimus. sic *RV* 11 velut in *V* nel in *A* uelut *R* uelut *P* 12 maiorem minori *P* plerumque undecim duodecim decem et duo ante *RA*: undecim duodecim decem et duo *in margine adscripta sunt in V non certo indicato loco, quo pertineant* 10 tricensimus (trecentesimus *a*) uel trecesimus quadringentesimus uel quadragesimus (*corr.* quadringesimus) *A* uel quadragesimus *R* 21 XXXI] c. 5 22 noningentesimus uel nongesimus et nongentesimus *PRVA* 24 dispertitiua *Ald.* dispertita *corr.* dispertitiua *P* dispertitiua *RVA* 27 *ΑΝΤΡΙΑ RVA* 29 *τριτοι* magis 5 *τριτοι* magis *Vinetus* 31 terdeni *R* 35 et per syncopam — quadringenteni om. *V* tricenteni et per syncopam triceni *RA* trecenteni et

pro bis decem, et Lucanus in VIII 'septeno gurgite Nilus' pro
 30 septenario. sunt praeterea simplum duplum triplum quadruplum et simi-
 lia, quae proprie ad pondus vel numerum dicuntur; simplex duplex triplex
 et similia, quae ad omnem rem dicuntur, et verba ex his duplico dupli-
 cas, triplico triplicas, multiplex multiplico multiplicas; dupondius tripon-
 dius et similia. illud quoque sciendum, quod undeviginti dicimus pro de-
 cem et novem, id est unde unum deest viginti. vel undeviginti, post quem
 viginti numerus est, quod est novem et decem numerus [post unum enim
 sequitur viginti numerus]: Horatius in II sermonum

unde 10

octoginta annos natus, cui stragula vestis;
 unde octoginta dixit, id est septuaginta novem annos habens aetatis, hoc
 est octoginta unde unum. etiam duodeviginti dicunt pro decem et octo,
 quod Attici *δουὶν δεόντων* dicunt. idem invenitur in ceteris cardinalibus
 numeris, id est triginta et quadraginta et reliquis, duodetriginta pro vi-
 31 ginti octo et similia. uniformis biformis triformis et similia: [duo asses]
 dussis dupondius, tressis, quadrassis, decussis, vicessis, tricessis, qua-
 dragessis, quinquagessis, sexagessis, septuagessis, octogessis, nonagessis,
 centussis, post quem numerum teste Varrone non componuntur cum asse
 numeri; deunx, dextans, dodrans, bessis, septunx, quincunx, triens, qua-
 20 drans, sextans, sescunx, sextula; libra, | bilibris trilibris quadrilibris et
 similia: || anniculus vel annuus, biennis triennis quadriennis quinquennis
 et similia, biennium triennium quadriennium quinquennium et similia, bi-
 mus trimus quadrimus et similia: bipes, tripes, quadrupes, decempes et
 decempeda et similia; biduum triduum quadriduum et similia, binoctium 25
 trinoctium quadrinoctium et similia: bicorpor tricorpor et similia, biceps
 32 triceps quadriceps centiceps et similia: bifariam trifariam quadrifariam et
 similia: bipatens tripatens et similia, bilinguis et similia, bivium trivium
 et similia, bifidus trifidus quadrifidus et similia, bisulcus trisulcus et si-
 milia, || geminus tergeminus centumgeminus et similia, unimanus centi-
 30 manus et similia, duumvir triumvir quinquevir septemvir decemvir centum-
 vir et similia, bigae trigae quadrigae et similia, biugus, unde Virgi-
 lius in V

biugo certamine campum

corripuere;

1 VIII *om. PRVA*: Lucan. Pharsal. VIII 444. *cf. Priscian. p. 591 et supra*
p. 414, 4 4 rem *om. P* 5 dupondius *V* dipondius *corr. dupondius A* tripon-
 dius *V* 8 post enim enim sequitur ξ 9 in II sermonum] 3, 117 11 cuius
 stragula *P* 17 dupondius *V* trecessis *P* trigessis *A* 18 sexagessis et reliqua
 similiter usque ad centussis *P* octagessis *RV* 19 teste Varrone] *cf. supra p. 410, 20*
 21 sexcunx *RVA* sexcunc *P* 22 annuus *Ald. et, ut videtur, P* annus
RVA 25 quadriduum *RVA, om. P* 30 unimanus bimanus trimanus centima-
 nus ξ 31 similia unicolor bicolor tricolor et similia duumvir ξ 32 Virgilius in
V] Aen. V 144

p. 1358 P.

p. 402 K.

et bigati nummi, triiugus quadriugus et similia, triangulum: Caesar in Arato

cur divite lingua

Graecia praecurram potiusque triangula dicam?

quadriangulum quinquangulum sexangulum et similia.

1 triangulus *S* triangulum *corr.* triangulum *V* Caesar — 4 dicam *om.* *P*

2 arato *V* 4 fortasse Graecis, ut hoc voluerit poeta, se nolle Latinae linguae ubertate Graecum auctorem, quem sequebatur, superare et trianguli vocabulo uti pro eo, quo ille usus erat. 4 potiusque *A* potius quam ξ : Graeca $\tau\rho\iota\gamma\omega\nu\nu$ potius quam triangula dicam? *C. Schwartzius* *carm. et fragm. carm. fam. Caes. p. 151.* Graecia praecurram? potius, quam triangula, dicam Signa trigona? *Orellius in Arat. phaenom. p. 210* 5. et similia bifurcus trifurcus quadrifurcus et similia ξ et similia DE FIGURIS NUMERORUM LIBER SINGULARIS PRISCIANI GRAMMATICI CAESARIENSIS EXPLICITUS INCIPIT EIUSDEM (PRISCIANI .M.C. EXPLICIT EIUSDEM *A*) DE METRIS FABULARUM TERENCE ET ALIORUM COMICORUM *RVA et extremis verbis et aliorum comicorum in margine adscriptis B*

DE METRIS FABVLARVM TERENTII.

p. 1319. 20 P.

p. 403. 4 K.

1 I Cum non solum Terentius sed etiam Plautus et Ennius Acciusque et Naevius atque Pacuvius Turpiliusque et omnes tam comoediae quam tragoediae veteris Latinae scriptores eodem metri modo iambici sunt usi, ut omnibus in locis indifferenter ponerent quinque pedes, id est iambum s vel tribrachum vel anapaestum vel dactylum vel spondeum, absque postremo loco, in quo vel iambum vel pyrrichium omnimodo posuisse inveniuntur; miror quosdam vel abnegare esse in Terentii comoediis metra vel ea quasi arcana quaedam et ab omnibus doctis semota sibi solis esse cognita confirmare. quorum ut vel imperitiae vel arrogantiae vitium effugiamus, breviter de supra dictorum metris auctorum exponamus, testimoniis etiam metricorum usuumque approbationibus utentes.

2 Sciendum igitur, | quod iambici versus vel monometri sunt ex duobus pedibus simplicibus coniunctis vel diometri ex quattuor vel trimetri ex sex vel tetrametri-ex octo: nam pentametri et hexametri rarissime inveniuntur. 15 ergo trimetris et tetrametria frequenter utuntur comici, aliis vero raro et in medio dispersis pronuntiationis rhythmicae causa et distinctionis. ideo autem spondeum vel dactylum in secundo vel quarto loco posuerunt, quod invenerunt etiam apud Graecos comicos vetustissimos, quamvis raro, fieri tamen hoc idem. ut solent autem Latini in multis initium aliquid accipientes a Graecis ab angusto in effusum licentiae spatium hoc dilatare, quomodo fecerunt in sexto casu secundum vetustissimos Graecorum grammaticos—sextum enim casum illi dicebant ἐμέθεν σέθεν ἔθεν, id est a me, a te, a se, quem in omnibus casualibus servaverunt Latini. similiter impersonalia a paucis Graecis accepta, id est ἀπό τοῦ δεῖ, χροῖ, μέλει, in 23 omnibus fere activis et neutris habent. s quoque cum rarissime necessitate nominis vim consonantis amittit apud Graecos, ut Homerus in Boeotia

πολυστάφυλόν θ' Ἴστιαίαν,

2 et ante Ennius om. RA acciusque V 4 veteres AB 12 uersuumque
 aprobationibus B 16 frequenter Bg frequentius RVA raro om. R 17 pro-
 nuntiationis Bg pronuntiationibus RVA distinctionibus; corr. -nis B 18 in se-
 cundo vel om. RVA, add. Bg et codex Leidensis Voss. 34. 4 20 aliquod B
 23 ἔθεν bis scriptum est in VB 24 quem] q̄ h. e. quae R 26 habent om. B
 27 nominis] carminis Bg in Boeotia] in exia B : Il. B 537 29 θ'] τε RVAB

idem in Φ Iliados

οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὄν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον,

idem in Odyssia

πέλεκυν μέγαν ἠδὲ σκέπαρον,

5 nostri tamen cum licen|tia, et maxime vetustissimi, subtrahunt eam in
metris frequenter. — hoc igitur idem fecisse arbitror in supra dictis me-
tris, ut, quod illi rarissime posuerunt, hi frequentissime in iambis pone-
rent. sunt tamen qui altitudinis causa etiam et pompabilitatis, quae stilo ⁴
elocutionis convenit Latinae (hoc autem frequentia facit dactyli vel || spondei),
10 et ut paene dissoluta et pedestri simillima esse videatur personarum ser-
mocinatio, id illos fecisse arbitrantur. trochaicis etiam utuntur plerumque
tetrametris catalecticis, id est quibus una deest in fine syllaba, in quibus
omnes iambicos ponunt in quocumque loco pedes, commixto tamen tro-
chaeo. in eis plerumque invenimus ante finem versus longam. sunt tamen
15 et ultra citraque tetrametros usi trochaico. eorum igitur exempla profe- ⁵
ram; sed prius metricis de supra dictis scripta proponam. Terentia-
nus de iambico metro

culpatur autem versus in tragoediis
et rarus intrat ex iambis omnibus,
20 ut ille, contra qui secundo et talibus
spondion aut quem comparem receperit.
sed qui pedestres fabulas socco premunt,
ut quae locuntur sumpta de vita putes,
vitiant iambum tractibus spondiacis |
25 et in secundo et ceteris aequae locis,
fidemque fictis dum procurant fabulis,
in metra peccant arte, non inscitia,
ne sint sonora verba consuetudinis,
paulumque rursus a solutis differant.
30 magis ista nostri: nam fere Graecis tenax
cura est iambi vel novellis comicis
vel qui in vetusta praecluent comoedia.

vide Terentianum quoque scire, quod non penitus caruerint hoc Graeci, ut
'secundo et talibus' ponerent spondeos vel dactylos, quod ostendit dicendo

1 in .i. Iliados B : Il. Φ 305 2 οὐδὲ — μᾶλλον om. B τὸ] τε RVA
3 in Odyssia] I 391 7 frequentis V 8 pompabilitatis ζ stilo] stimulo V 10 pe-
destri simillima a ζ pedestrisimilla VAB pedestri similia R 11 illo] illi B 15 ex
ultra V tetrametro ζ 16 sed] si VB metricis RAB metris V metricorum
Lindemannus dicat] A scriptura V proponamus R Terentianus] v. 2228
19 ex iambis ex omnibus V 20 ex talibus VAB 21 spondeon A 23 lo-
quantur AB de via Putschius putus V 24 tractibus] traxis V spondi-
acis RBA spondaicis V spondacis A 26 procurunt B 27 inscitia RBA inscien-
tia VA 28 sonore B 32 praecluent RVAB praepollent a praecluent ζ
33 caruerunt B cauerunt V 34 et talibus ζ ex talibus RVAB

6 'magis nostri' et 'fere Graecis tenax'. Asmonius etiam idem confirmat his verbis, 'comici poetae laxius etiamnum versibus suis quam tragici spatium dederunt et illa quoque loca, quae proprie debentur iambo, dactylicis occupant pedibus, dum cotidianum sermonem imitari volunt et a versificationis observatione spectatorem ad actum rei convertere, ut non fictis sed veris affectionibus inesse videatur'. Iuba 'ideo in secundo et quarto et sexto loco iambus non recipit nisi a brevi incipientes, quia in his locis feriuntur per coniugationem pedestrem metrorum; et vult extrema pars || pedum iambicorum 10
7 celerior esse, quomodo et ipsi iambi. accipere autem solet caesuras duas, quas et heroicum, id est semiquinariam et semiseptenariam. erit autem probabilis iambicus versus et tragoediis aptus, si secundum et quartum pedem non alios feceris quam iampos aut eum qui appellatur tribrachus aut 15
8 anapaestus, quoniam sunt pares; κακόμετρος | autem, si aliter. nam primus et tertius et quintus admittunt hanc permutationum pedis licentiam. causa obscura multis est, sed aperiatur a nobis, nam quoniam ter feritur hic versus, necesse est, ubicumque ab ictu percussione vacat, moram temporis ad- 20
iecti non reformidet. in primo autem pede et tertio incipit
8 et in quinto, feritur in secundo et quarto et sexto'. attende Iubam quoque scire inveniri quosdam iampos, in quibus secundus et quartus absque observatione ponitur, quos κακόμετρος vocal. idem in octavo

1 asitionius ζ 2 etiamnum *RVA* etiamnam *A* etiam unum *B* etiam in ζ
3 spati *V* 4 debentur *B* debeantur *RV* debebantur *A* cottidianum *VB*
7 affectionibus *V* interesse uideantur *Putschius* inesse se videant *Lindemannus* ex
coniectura *Bondami* uidebatur *R* uideantur ζ 8 iampos *RVAB*. in editis exemplaribus, quae codicum scripturam retinuerunt, ita descripta sunt verba, ut non Iubae testimonium a Prisciano poneretur, sed Asmonio auctoritate Iubae utenti haec continuerentur. at nec iambi dici possunt pedes loco iambi positi et Priscianum certe ea quae secuntur omnia Iubae tribuisse adparet ex iis quae infra v. 22 sqq. de pedibus cacometris ipse adnotavit. quamquam haud scio an ipsa Iubae verba ex Asmonii commentariis petiverit, ut non salis constet num recte omnia antiquiori grammatico tribuerit. recepit *VB* 9 quia i his *V* pedestrem *Ba* pedestri *RVA* pedestrium ζ 12 duas om. *B* qua et *V* 15 quam iconbos *V* tribrachis *V* 16 anapaestum *Lindemannus*. quoniam] quō *V* sunt ζ sint *Ba* sit *RVA* cacometros ζ cacometres *RVAB* 17 permutationem *R* permutationis ζ 20 uocat *B* 21 non formidet *VB* 23 Iubam *VBA* iambum *RA* 24 quas *R* cacometrus *R* kakometros *A* cacometros *VB* uocat *B* uocant *RVA* 'in octavo non est in octavo libro, sed in octavo pede iambicorum versuum, in quo idem nonnunquam, quod in secundo, quarto et sexto, fieri dicitur: proxima autem ipsius sunt Prisciani verba' *Ritschellius* ind. lect. Bonn. hib. a. 1840 p. X: in VI l., id est in sexto loco, coniecit *B. ten Brink Iubae Maurusii de re metrica scriptoris Latini* rel. p. 22. in IIII *H. Wentzel symbol. crit. ad historiam scriptorum rei metricae Latinorum Vratisl.* a. 1858 p. 24 conl. *Rufin.* p. 2711. numeri indicationem non puto referri posse nisi ad numerum libri, ex quo ea quae secuntur petita sunt. sed si recte suspicatus sum, superiorem Iubae disputationem ex Asmonii libris descriptam esse a Prisciano, dubitari potest an Asmonii potius librum dicat, id quod probavit *Bergkiius* *mus. Rhen. noviss.* I (a. 1842) p. 370

p. 1312. 23 P.

p. 407. 8 K.

'qui ergo confuderunt et multiformiter coniugaverunt hoc genus versuum, omnibus in locis indifferenter trochaeos aut pro spondeis aut pro dactylis posuerunt, et est haec quoque vitiosa confusio, ut

5 si qua flagella iugabis, ante putare decet,
ne resoluta et vidua ulmis et ornis
agri discidium dare Nysia rura queant.'

Hac confusione usi sunt comici nostri in trochaicis suis, ut indiscrete dactylos vel spondeos vel trochaeos ponerent. at illud quoque sciendum, 10 quod omnes quidem crebris synaliphis et episynaliphis et collisionibus et abiectioibus s litterae sunt usi scandendo suos versus, Terentius autem plus omnibus. igitur in plerisque prologis et primis scenis trimetris utun- II 9 tur. Plautus in Truculenti prologo

perparvam partem postulat Plautus loci
15 de vestris magnis atque amoenis moenibus,
Athenas quo sine architectis conferat. |

in eiusdem prima scena

non omnis aetas ad perdiscendum sat est ||
amanti, dum hic perdiscat, quot pereat modis.
20 neque eam rationem ea ipsa umquam edocuit Venus.

idem in Milite glorioso in prima scena

curate ut splendor meo sit clipeo clarior,
quam solis radii esse olim, cum sudum est, solent;
ut, ubi usus veniat, contra conserta manu
25 praestringat oculorum aciem in acie hostibus.

idem in Amphitruone in prologo

ut vos in vestris vultis mercimoniis

10

I qui er confunderunt V 2 in locis Lindemannus uel locis s ionicis RVA iambicis a iambis B 3 pro dactylis Ba pro dactylicis RVA est om. B haec om. A, add. a 5 praeter certam primi versus emendationem reliqua corrupta reliqui, ita fere ut in codicibus scripta sunt. Si qua flagella iugabis, ante putare decet, Ne resolutis vidua ulmus et ornus Aeri dissidio dare Nysia rura queant contexit Bergkiius mus, Rhen. noviss. I (a. 1842) p. 350. alia temptavit Munkius in Mützellii diariis scholasticis (Zeitschrift für das Gymnasialwesen) XIII a. 1859 p. 221 sq. videntur autem versus non antiquioris alicuius poetae esse, sed facti a grammatico ex versibus Sereni, quos pro exemplo metri Falisci posuit Terentianus v. 2001. neque dubito quin eos dactylicos esse voluerit admixtis trochaicis. nam ita hoc exemplo utitur Priscianus, ut ex trochaicis vicem dactylorum vel spondeorum obtinentibus excusationem petat dactylis et spondeis in versibus trochaicis positis. itaque coniciebam Si qua flagella iugabis, ante putare decet, ne Ire soluta velint viduis ulmis et ornis; Et grave discidium queant dare Nysia rura, semel in singulis versibus vitioso pede admissio iugabis Ald. iuuabis RVAB decet ne resoluta s et codex Leidensis Voss. 34. 4 decernere soluta VB decernere resoluta R decerne** Resoluta A 6 ulneis et ornis B ulmus et cornus s 7 nysia s nya RVAB hanc confusione V in trochaicis Ba in prochaicis RA in prochaicis V 18 non omnis omnis aetas VA nam omnis aetas s 19 quod pereat R quod perat V 20 nunquam edocet s 22 meo a meus B m̄s RVA uitro s 23 radi R 25 perstringat s : oculorum praestringat Putschius in aciae V 26 amphitruone RVAB

emundis vendundisque me laetum lucris
adficere atque adiuvare in rebus omnibus.

in eiusdem prima scena

qui me alter est audacior homo aut qui confidentior,
iuventutis mores qui sciam, qui hoc noctis solus am-
bulem?

quid faciam nunc, si tresviri me in carcerem compe-
gerint.

ecce hic, quamvis prima sit scena, tetrametris est tamen usus. ideo 'in
plerisque' diximus. utitur tamen in hac ipsa scena et dimetris brachyca-
talectis, id est a tribus simplicibus pedibus, ut

ita peregre adveniens;

similiter

qui hoc noctis a portu:

vel dimetris catalecticis, id est quibus una desit syllaba, ut 15
ingratis excitavit:

vel dimetris hypercatalectis, id est quibus una abundat syllaba, ut in eadem
hospitio publicitus accipiar.

utitur etiam monometris, ut in Truculento

pessima mane, 20
optime odio es.

11 similiter Terentius in omni prologo et in omni prima scena trimetris uti-
tur, nisi confundant versus scriptores, ut in Andria |

poeta cum primum animum ad scribendum appulit,
id sibi negotium credidit solum dari, || 25
populo ut placerent quas fecisset fabulas;

et

vos istaec intro auferte, abite. Sosia,
adesdum, paucis te volo. Dictum puta:

in Adelphis 30

postquam poeta sensit scripturam suam
ab iniquis observari et adversarios;

item

Storax, non rediit hac nocte a cena Aeschinus,
neque servulorum quisquam, qui advorsum ierant: 35

12 similiter in Eunucho

1 emendis B uenundisque VB me laetum R melaecum V malecum AB
2 atficere V eficere Putschius 4 qui altero loco om. R 7 si nunc s 12 ita]
Plaut. Amphitr. I 1, 7 14 qui] Plaut. Amphitr. I 1, 9 18 hospitio] Plaut. Am-
phitr. I 1, 8 pollicitus corr. publicitus R publicitas B 19 in Truculento] I 2, 22
21 optime V 25 negotii s 26 popupulo R 28 ista haec VB 29 pau-
ab iniquis os
cis aeulo V paucis nolo superscripto, ut videtur, ae R 31 suam observari et ad-
versarios R 32 et om. VB 34 storac VA stora R redit R crediit A
35 servulorum B aduersum AB corr. aduersum R

p. 1324. 26 P.

p. 400. 10 K.

si quisquam est, qui placere se studeat bonis
quam plurimis et minime multos laedere;

et

quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem,
cum accersor ultro? an potius ita me comparem:

5

in Heauton timorumenō quoque
necui sit vestrum mirum, cur partes seni
poeta dederit, quae sint adolescentium:

* * * * *

10 idem in Hecyra

13

Hecyra est huic nomen fabulae. haec cum data est,
nova, novum intervenit vitium et calamitas;

et

per pol quam paucos reperias meretricibus
fidelis evenire amatores, Syra:

15

similiter in Phormione |

postquam poeta vetus poetam non potest
retrahere a studio et tradere hominem in otium,
maledictis deterrere ne scribat parat;

20 et

amicus summus meus et popularis Geta
heri ad me venit. erat ei de ratiuncula
iam pridem apud me reliquum pauxillum.

idem tetrametro in multis utitur iambico scenis, ut in Andria

14

25

mirabar hoc si sic abiret, et heri semper lenitas.

dimetro quoque distinctionis causa usus est per medium, ||
verebar quorsum evaderet,

post quem iterum tetrametros posuit,

qui postquam audierat non datum iri filio uxorem suo,
nusquam cuiquam nostrum verbum fecit neque id aegre
tulit:

30

similiter

enimvero, Dave, nihil loci est segnitiae neque socordiae,
quando intellexi modo senis sententiam de nuptiis.

35 nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis sed etiam tragici vetustis-
simi, ut Ennius in Medea

2 quam plurimis quam plurimis et minime multum V 4 quid faciam igitur 5
ne nunquidem V 7 ne cui vobrum mirum sit 5 8 sunt adolescentum B 5 9 la-
canam indicavi, qua duo versus primi Heauton timorumeni fabulae exciderunt. ii additi
sunt in 5 11 data noia | nouum 5 14 meretricibus A metricibus V 19 de-
terre V 22 de raduncula V 24 in Andria] I 2, 4 25 habiret heri B
29 iri uxorem filio suo 5 30 nunquam cuiquam 5 33 enimvero] Terent. Andr.
I 3, 1 signicie B segnetiae V 34 quantum intellexi modo sententiam senis 5
36 in media V : Ennii versus minus accurate scriptos a Prisciano rectius servaverunt alii
auctores, quorum discrepantiam indicavit Vahlenius Enn. poes. rel. p. 124

- utinam ne in nemore Pelio securibus
 caesae cecidissent abiegnae ad terram trabes,
 neve inde navis inchoandae exordium
 coepisset, quae nunc nominatur nomine
 Argo, qua vecti Argivi dilecti viri
 petebant illam pellem inauratam arietis |
 Colchis imperio regis Peliae per dolum.
 nam numquam era errans mea domo efferret pedem.
- 15 Accius in Argonautis ex persona pastoris, qui primam vidit navem Argo,
 aut forte Triton fuscina evertens specus
 subter radices penitus undanti in freto
 molem ex profundo saxeam ad caelum eruit.
 fremibunda ex alto ingenti sonitu et spiritu,
 prae se undas volvit, vertices vi suscitatur,
 ruit prolapsa, pelagus respexit, reflatur. 15
- idem in Persidis
 satim ut quem cuique tribuit fortuna ordinem,
 numquam ulla humilitas ingenium infirmat bonum?
- idem in Phoenissis
 Sol, qui micantem candido curru atque equis
 flammam citatis fervido ardore explicas,
 quianam tam adverso augurio et inimico omine
 Thebis radiatum lumen ostentum tuum? 20
- 16 idem in Telepho
 quantam Tyndareo gnata et Menelai domus
 molem excitarit belli pastorque Ilius. || 25

1 in more *B* 3 neve inde *RVBa* neuehide *A* inchoandae & inchoanda *RVAB*
 4 cepisset corr. coepisset *A* cepisset corr. cepisset *V* 7 Colchi & 8 aera *R*
 efferret *V* 9 *Attii* versus perturbato ordine a *Prisciano* scriptos citavit *Cicero*
de nat. deor. II 35, 89 omissio nomine fabulae. hunc auctorem secutus *Priscianus* iis
 quae de persona pastoris apud *Ciceronem* scripta invenit adductus est ut falsum *Argo-*
navitarum nomen adponeret, quod fraudi fuit *Welckero* trag. Graec. I. p. 51. *Medeae*
fabulae versus tribuit *G. I. Vossius* castig. in *Att. fragm.* p. 160, quem secutus est
Ribbeckius trag. Lat. rel. p. 158 primus & navim *B* 11 supert *V* peni-
 tus bis scriptum, sed priore loco deletum exhibet *R* in freto & et *Cicero* l. c. in-
 fracto *RVAB* 12 eruit *RAB* meruit *V* uomit & erigit *Lachmannus* in *Lucret.* V 1388
 13 tremebunda citavit *Manutius* in *Cic. epist. ad fam.* VII 6 p. 716 ingenti
RVBa ingenti *A* 16 in Perside coniecit *Welckerus* mus. *Rhenan. nov.* V (a. 1837)
 p. 4*8. inter fragmenta *Amphitruonis* rettulit *Ribbeckius* trag. Lat. rel. p. 125 et 328
 17 satim *V*: satim quem & statim quem *Ven. a.* 1492 satis ut quem *Ald.* scin ut
 quem *Ribbeckius* quemcumque *Bothius* poet. scen. Lat. V 1 p. 230 18 non nun-
 quam & 19 phoenisis *V* phenisis *B* foenissis *A* 20 soli qui *V* 21 ferbido
 et
RVa 22 quianim *B*: quique natum aduerso & augurio inimico *R* inimico
 omine & omine (homine *V*) hoc loco omissum post 23 tum habent *RVAB* 23 tebis *A*
 ostentum, quod est in codicibus, sua coniectura inventum defendit *Bergkii* mus.
Rhenan. nov. III (a. 1835) p. 88 ostentas *Krehlius* et *Bothius* poet. scen. Lat. V 1 p.
 238 ostendis & unde ostentis coniecit *G. I. Vossius* castig. in *Att. fragm.* p. 181
 25 tindareo *R*: tyndareo agnata *B* et mei *B* domos corr. domus *A* 26 ex-
 citant corr. excitarit *R* Ilius *Putschius* illius *RVAB* illius reflatur &

p. 1326 P.

p. 411. 12 K.

Turpilius quoque in suis idem facit comoediis, ut in *Lindia*
 profecto ut quisque minimo contentus fuit,
 ita fortunatam vitam vixit maxime,
 ut philosophi aiunt isti, quibus quidvis sat est. |

idem in *Epiclero*

quaeso, edepol, quo ante lucem te subito rapis,
 ere, cum uno puero? PH. nequeo esse intus, *Stephanio*.

Quid ita? PH. ut solent, me curae somno segregant
 forasque noctis excitant silentio.

idem in eadem tetrametris utitur,

17

currendo sic est, sic datur, nimium ubi sopori servias
 potius quam domino et ubi severo imperio quae im-
 perata sunt.

Terentius trochaico mixto vel confuso cum iambico utitur in sermone per-
 sonarum, quibus maxime imperitior hic convenit, quem, puto, ut imitetur,
 hanc confusionem rythmorum facit. sunt autem et trimetri et hoc plus
 minusque, et habent paenultimam versus syllabam in quibusdam longam,
 in quibusdam brevem, ut in *Andria*

adhuc, *Archilis*, quae adsolent quaeque oportet
 signa esse ad salutem, omnia huic esse video.
 nunc primum fac ista ut lavet, post deinde
 quod iussi dare bibere et quantum imperavi.

hos sequitur dimeter catalecticis finiendi sermonis causa, quem ad *Ar-*
chilida habuit,

date, mox ego huc revertar.

similiter *Plautus* in *Truculento* eodem metro usus est in sermone an-
 cillae *Astaphii*,

ad fores auscultate atque adservate aedes,
 nequis adventor gravior abeat quam adveniat,
 neu quis manus attulerit sterilis intro ad nos,
 gravidas foras exportet:
 novi ego hominum mores. ||

3 nixit] duxit ξ 4 adunt *RV* isti quis ius sat est ξ 5 in *om. B*: in
 epidico ξ 6 edepol ξ depol *RVA* tepol *B* que ante *V* subdito *RV* 7 ne-
 que esse *B* 9 PH] P *RA* .p. *VB om. ξ* : praent solent *Ascens. Ald.* segre-
 gantur *RVA* 10 forasque *RVBa* fortisque *A* 11 eodem *RAB* odem *V*
 12 est] \bar{e} *V* 13 seuerio *V* imperata *Ba* imperati *RVA* 16 hic imperitior *A*
 17 et hoc] et haec ξ corr. et ac *R* et ac *VB* ac *A ξ* 19 in *Andria*] III 2, 1
 20 aduc *V* archyllis *R* archillis *VA* arcillis *corr.* archillis *B* oportet *B* opere-
 tur *RVA* oportent ξ opus videtur vel videntur *lepisse Priscianum coniecit Lindeman-*
nus 22 lauet *B* labet *VA* libet *R* die inde *V*: deinde & dare bibere *A* deinde
 Et quod iussi da bibere ξ 23 dari *Ald.* date *Lindemannus* 24 ad archillida *RA*
 adchillida *B* archillida *V* 26 date *om. ξ* 27 in *Truculento*] I 2, 1: 28 astaphi *A*
 30 granior habeat *RA* graniora habeat *V* quam *RVBa* quem *A* atque ξ
 31 neu] ne *VB* annos *corr.* ad nos *B* 33 hominum *RVBa* hominem *A*

Turpilius in Lindia nautae personam inducit hoc metro loquentem,
dii advenientem perdant, si quidem nos perdit.
festum esse diem hic quartum
hodie iterant, ita conventum.

- 19 Cicero quoque in IIII Tusculanarum Euripidis iambos transferens in 3
locis paribus tam dactylos quam spondeos saepe ponit, ut
neque tam terribilis ulla fando oratio est,
nec fors nec ira caelitem invectum malum,
quod non natura humana patiendo ferat.

III 20 His igitur exemplis facillime diligentes omnium possunt comoediarum 10
metra comprehendere et versus, si quos imperitia scriptorum confuderit,
ad integrum restituere musicae locum. necessarium autem esse duximus
multo labore exquisita inventaque exempla diversorum nominatissimorumque
Graeciae auctorum, quorum quaedam etiam Heliodorus protulit metricus
et Hephaestion, subicere, ut ostendamus non imperite sed scientissime 15
21 hoc quoque et ad illorum imitationem auctores fecisse nostros. Heliodo-
rus metricus ait 'Ἰππώναξ πολλὰ παρέβη τῶν ὠρισμένων ἐν τοῖς ἰάμβοις,
hoc est 'Hipponax multa praeteriit', id est praetermisit, 'praefinita in iam-
bis'. Hipponax in I

ἐρέω γὰρ οὕτω „Κυλλήνιε Μαιάδος Ἐρμῆ.“ 20

iste enim versus cum sit choliambus, in quarto loco et quinto habuit dacty-
los, cum in utroque debuerit a brevi incipiens pes poni. in eodem

τοὺς ἄνδρας τούτους ΟΔΥΝΗΠΙΑΑΛΙΡΕΙΤΙΑΕ.

I lindria V nautae s nauta RVAB metro s macro RVAB 2 diis
RVAB dis codex Urbinas 1157 saec. XV diis Dii s. versus descripsi tales, quales
Priscianus constituit. qui ut in Terentii et Plauti exemplis supra adscriptis ita in hoc
Turpiliano versus iambicos trimetros hypercatalectos subiectis finiendi sermone causa, ut
ait, dimetris catalecticis invenire sibi visus est. anapaestos descripsit Ribbeckius com.
Lat. rel. p. 87, Di advenientem perdant: hic quidem Nos perdit. festum esse diem hic
quartum Hodie iterant, ita conventum si] hi RVAB hic s perdidit s 3 fa-
ctum esse Ald. festum ecce coniecit Lindemannus p. 390 4 ita om. B 5 in IIII
Tusculanarum] c. 29 7 tam om. RVA oratio Lindemannus ex editis Ciceronis
exemplaribus ratio RVAB 8 sors Krehlius ex editis Ciceronis exemplaribus
caelitem Ciceronis libri ceutum RVAB ceu tam s invectum Ciceronis libri olim
impressi inuictum RVAB inuentum Ciceronis libri manu scripti 9 paciendo VB
12 loculum B 14 eliodorus A hiliodorus B heliodorus V 15 ephaestion RAB
epaestiori V 17 ait ὑπὸνξ V: ait ΠΑΞΙΤΟΑΑΙΤΤΟΙΟΙΑΒΟΙΟ hoc et R. Gracca
verba et hic et in reliquis locis, ubi nihil adnotatum est, lacuna relicta om. B
IABOIC VA 18 hiponax V ipponax R 19 hiponax in .I. ΕΡΕΩΓΑΡΟΥΑΑΝΝΙΕ
ΜΑΙΑΔΟΣ ΕΡΜΝ iste V hyponax INIEPEWΓAPCYTOKYAANNIE MAI.AOC (HPMHG Add. a)
iste A: hipponax INIEPEWΓAPΟΥΤAKYEPATN iste R hippoxax in .I. epistolarum (se-
quitur lacuna) iste enim versus habet coriambus (corr. -bos) B 21 coriam-
bus corr. coliambu R et in quinto V 23 OΔΥΝΗΠΙΑΑΛΙΡΕΙΤΙΑΕ V OΔΥΝΗ-
ΠΙΑΑΛΙΡΕΙΤΙΑΕ R OΔΥΝΗΠΙΑΑΛΙΡΕΙΤΙΑΕ A OΔΥΝΗΠΙΑ (add. in marg. ΔΑΙΡΕΙΤΙΑΕ) codex Pa-
risinus 7504 ὀδύνη κάλαι Γεῖπε Putschius. Heliodorum corrupto Hipponactis co-
dice usum esse vidit Hermannus elem. doctr. metr. p. 144. neque constat qualem
ille versus legerit. itaque corruptam librorum scripturam reliqui. Hipponactis verba
probabiliter restituit Meinekius poet. choliamb. p. 99 ita, τὸν ἄνδρα τοῦτον ὀδύνη
κάλαι κρίει. Heliodorum τοὺς ἄνδρας τούτους ὀδύνη γυαλα διγληλά, Hipponactem
τοὺς ἄνδρας ὀδύνη τοῦσδε γυαλα διγληλά scripsisse contexit Hermannus opusc. II p.

p. 1327. 28 P.

p. 414. 15 K.

iste | iambus habet in secundo loco spondeum et in quarto dactylum. Pindarus. teste Heliodoro ἀντίστρεφεν, hoc est convertit rythmum iambicum hoc modo,

πεπρωμέναν ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν
ἀνδροφθόρον, οὐδὲ σιγᾶ κατερρῶη.

5 in secundo enim iambo pyrrichium secundum et tertium trochaeum et quartum spondeum posuit. idem

τροχὸν μέλος, αὶ δὲ Χείρωνος ἐντολαί.

hic iambus et in tertio trochaeum habet et in quarto spondeum. idem

ἀλνιγμα παρθένου ἐξ ἀγριᾶν γνάθων.

10 hic quarto loco spondeum posuit. idem

ἐν δα||σπίοισιν πατήρ, νηλεεῖ νόω δ'.

in hoc quoque iambo trochaeum in tertio loco posuit et in quarto spondeum. idem

δ' οὐδὲν προσαιτέων ἐφθεγξάμαν ἐπί.

15 hic similiter in quarto loco spondeum habet. itaque puto Horatium propter huiusmodi versus Pindaricos dixisse in IIII carminum

cum per audaces nova dithyrambos
verba devolvit numerisque fertur
lege solutis.

20 Anacreon teste Heliodoro

δρᾶν ἀεὶ λίην πολλοῖσι γὰρ μέλεις.

hic iambus quartum spondeum habet. Eupolis Βάπταις, cum in aliis 23 iambis eiusdem fabulae recta est observatione metrorum usus, hos tamen posuit in | sine habentes spondeos,

25 ἀνόσια πάσχω ταῦτα ναὶ μὰ τὰς νύμφας,
πολλοῦ μὲν οὖν δίκαια ναὶ μὰ τὰς κράμβας.

Aeschylus in ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας

Ἴππομέδοντος σῆμα καὶ μέγας τύπος.

260: τοὺς ἄνδρας τούτους ὀδύνη γυῖα' ἤρειπ' αἰεὶ Bergkiius poet. lyr. Graec. p. 594 ed. sec., quem versum hexametrum esse voluit 1 et in tertio et quarto dactylum coniecit Bergkiius l. c. 3 ΠΕΠΡΩΑΙΕΝΕΝΚΕΝΑΙΑΕCΤΑΙΚΑΤΕΡΡΗ in R. et hi et reliqui Pindari versus qua ratione ad iustos numeros revocari possent demonstravit Boeckhiius fragm. Pind. p. 646. responsonem versuum, quam indicat Heliodorus, restituere conatus est Bergkiius poet. lyr. Graec. p. 265 ed. pr. p. 279 ed. sec. ἔθηκε Hermannus opusc. II p. 260 RÖHKEN V EENKEN A NETATPATEIN A MTATPATEIN V 4 ΟΙΑΕ A

7 ΤΡΟΧΟΝΑ.ΑΕΑΝΟCΕΝΤΟΑΑΙ hic R ται δὲ Hermannus opusc. II p. 260 ΧΕΙΡΟΝΩC A ἐντολᾶς Putschius Θ ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ V ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ A : ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ hic R 11 ΕΝ Δ'ΑCΚΙΟΙCΙΝ V : ΕΝΔΑCΚΥΟCΙΝΠΑΤΕΡΝΗΑΕΒΙΝΩΑΙ

in A ΕΝΔΑCΚΙΟΙCΙΝΙΑΤΗΡΑΙΑ in R 12 quoque] quo A 14 δ'οὔδεν V dióden A : ΔΟΥΑΕΝΠΡΟCΑΙ hic R ἐφθεγξάμαν ἐπι Hermannus opusc. II p. 260 ΕΦΕΕΤ-ΞΑΜΑΝΕΠΙ A ΕΦΕΤΞΑΜΑΝΕΠΙ V 16 in IIII carminum] 2, 10 21 ὡ ραννὲ δὴ λίην, Πολλοῖσι γὰρ μέλεις Bergkiius Anacr. carn. rel. p. 231 et poet. lyr. Graec. p. 685 ed. pr. p. 794 ed. sec. ΑΙΕΝ A ΑΙ.ΗΝ R 22 baptaes RV baptes AB in alii RV 23 fabula V 25 ΑΝΟCΙΑΤΑΕCΤΑΙΤΑ.ΝΑΙΤΑΙΒΑCΑ Aeschylus R ΤΑΙΤΑ A ΝΙΝΦΑC A 26 ΠΟΛ-ΛΟΥ V et codex Parisinus 7504 ΠΩΛΛΟΙ A πολλοῖ Putschius μὲν] ΝΕΝ V μὰ Putschius ΝΑ V A 27 epta epithebas R V A 28 ΙΠΠΟΜΕΔΟΝΤΟCΕΝΑ V ΙΝΤΟΝ-ΟΜΦΑΝΤΟCΕΝΑ A : ΙΠΠΟΜΕΔΟΝΤΟCΕΝΑ R : Aesch sept. adv. Theb. 469 ed, Herm. ΤΙΠΟC A

Turpilius in Lindria nautae personam inducit hoc metro loquentem,
dii advenientem perdant, si quidem nos perdit.
festum esse diem hic quartum
hodie iterant, ita conventum.

- 19 Cicero quoque in IIII Tusculanarum Euripidis iambos transferens in s
locis paribus tam dactylos quam spondeos saepe ponit, ut
neque tam terribilis ulla fando oratio est,
nec fors nec ira caelitem invectum malum,
quod non natura humana patiendo ferat.

- III 20 His igitur exemplis facillime diligentes omnium possunt comoediarum 10
metra comprehendere et versus, siquos imperitia scriptorum confuderit,
ad integrum restituere musicae locum. necessarium autem esse duximus
multo labore exquisita inventaque exempla diversorum nominatissimorumque
Graeciae auctorum, quorum quaedam etiam Heliodorus protulit metricus
et Hephaestion, subicere, ut ostendamus non imperite sed scientissime 15
21 hoc quoque et ad illorum imitationem auctores fecisse nostros. Heliodo-
rus metricus ait 'Ἰππώναξ πολλά παρήβη τῶν ὀρισμένων ἐν τοῖς ἰάμβοις,
hoc est 'Hipponax multa praeteriit', id est praetermisit, 'praefinita in iam-
bis'. Hipponax in I

ἐρέω γὰρ οὕτω „Κυλλήνιε Μαιάδος Ἐρμῆ.“ 20

iste enim versus cum sit choliambus, in quarto loco et quinto habuit dacty-
los, cum in utroque debuerit a brevi incipiens pes poni. in eodem
τοὺς ἄνδρας τοῦτους ΟΔΤΝΗΠΙΑΑΑΙΠΕΙΤΙΑΕ.

I lindria V nautae ε nauta RVAB metro ε macro RVAB 2 diis
RVAB dis codex Urbinas 1157 saec. XV diis Dii ε. versus descripti tales, quales
Priscianus constituit. qui ut in Terentii et Plauti exemplis supra adscriptis ita in hoc
Turpiliano versus iambicos trimetros hypercatalectos subiectis finiendi sermonis causa, ut
ait, dimetris catalecticis invenire sibi visus est. anapaestos descripsit Ribbeckius com.
Lat. rel. p. 87, Di advenientem perdant: hic quidem Nos perdit. festum esse diem hic
quartum Hodie iterant, ita conventum si] hi RVAB hic ε perdidit ε 3 fa-
ctum esse Ald. festum ecce coniecit Lindemannus p. 390 4 ita om. B 5 in IIII
Tusculanarum] c. 29 7 tam om. RVA oratio Lindemannus ex editis Ciceronis
exemplaribus ratio RVAB 8 sors Krehlius ex editis Ciceronis exemplaribus
caelitem Ciceronis libri centum RVAB ceu tam ε invectum Ciceronis libri olim
impressi iniunctum RVAB inuentum Ciceronis libri manu scripti 9 paciendo VB
12 loculum B 14 eliodorus A heliodorus B heliodorus V 15 ephaestion RAB
epaestiori V 17 ait υπωνξ V: ait πανήτορααιτοiciaβοic hoc et R. Gracca
verba et hic et in reliquis locis, ubi nihil adnotatum est, lacuna relicta om. B
IABOIC VA 18 hiponax V ipponax R 19 hiponax in .I. epistoliarum (se-
quitur lacuna) iste enim versus habet coriambus (corr. -bos) B 21 coriam-
bus corr. coliambu. R et in quinto V 23 οδννηπιααιπειτιαε V οδννη-
πιααιπειτιαε R οδννηπιααιπειτιαε A οδννηπια (add. in marg. αιπειτιαε) codex Pa-
risinus 7504 ὀδύνη πάλαι Πείπε Putschius. Heliodorum corrupto Hipponactis
codice usum esse vidit Hermannus elem. doctr. metr. p. 144. neque constat qualem
ille versus legerit. itaque corruptam librorum scripturam reliqui. Hipponactis verba
probabiliter restituit Meinekius poet. choliamb. p. 99 ita, τὸν ἄνδρα τοῦτον ὀδύνη
πάλαι πρίει. Heliodorum τοὺς ἄνδρας τοῦτους ὀδύνη γύαλα διγηλά, Hipponactem
τοὺς ἄνδρας ὀδύνη τοῦσδε γύαλα διγηλά scripsisse coniecit Hermannus opusc. II p.

p. 1327. 23 P.

p. 414. 15 K.

iste iambus habet in secundo loco spondeum et in quarto dactylum. Pindarus. teste Heliodoro ἀντίστρεψεν, hoc est convertit rythmum iambicum hoc modo,

πεπρωμέναν ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν
ἀνδροφθόρον, οὐδὲ σιγᾶ κατερρή.

5 in secundo enim iambo pyrrichium secundum et tertium trochaeum et quartum spondeum posuit. idem

τροχὸν μέλος, αὐτὸ δὲ Χέλρωνος ἐντολαί.

hic iambus et in tertio trochaeum habet et in quarto spondeum. idem

ἀλνιγμα παρθένου ἐξ ἀγριᾶν γνάθων.

10 hic quarto loco spondeum posuit. idem

ἐν δα||σθίοισιν πατήρ, νηλεεῖ νόφ δ'.

in hoc quoque iambo trochaeum in tertio loco posuit et in quarto spondeum. idem

δ' οὐδὲν προσαιτέων ἐφθερξάμαν ἐπί.

15 hic similiter in quarto loco spondeum habet. itaque puto Horatium propter huiusmodi versus Pindaricos dixisse in IIII carminum

cum per audaces nova dithyrambos
verba devolvit numerisque fertur
lege solutis.

20 Anacreon teste Heliodoro

ὄρᾶν ἀεὶ λίην πολλοῖσι γὰρ μέλεις.

hic iambus quartum spondeum habet. Eupolis Βάπταις, cum in aliis 23 iambis eiusdem fabulae recta est observatione metrorum usus, hos tamen posuit in | fine habentes spondeos,

25 ἀνόσια πάσχω ταῦτα ναὶ μὰ τὰς νύμφας,
πολλοῦ μὲν οὖν δίκαια ναὶ μὰ τὰς κράμβας.

Aeschylus in ἐπτά ἐπὶ Θήβας

Ἴππομέδοντος σῆμα καὶ μέγας τύπος.

260: τοὺς ἀνδρας τούτους ὀδύνη γυὰλ' ἤρειπ' αἰεὶ Bergkiius poet. lyr. Graec. p. 594 ed. sec., quem versum hexametrum esse voluit I et in tertio et quarto dactylum contexit Bergkiius l. c. 3 ΠΕΠΡΩΑΙΕΝΕΝΚΕΝΑΙΔΕCITAIKATEPPIH in R. et hi et reliqui Pindari versus qua ratione ad iustos numeros revocari possent demonstravit Boeckhiius fragm. Pind. p. 646. responsonem versuum, quam indicat Heliodorus, restituere conatus est Bergkiius poet. lyr. Graec. p. 265 ed. pr. p. 279 ed. sec. ἔθηκε Hermannus opusc. II p. 260 ΕΘΗΚΕΝ V ΕΗΚΕΝ A ΝΕΤΑΤΡΑΠΕΙΝ A ΜΥΤΑΤΡΑΠΕΙΝ V 4 ΟΙΔΕ A

7 ΤΡΟΧΟΝΑ.ΑΕΑΝΟCΕΝΤΟΛΑΙ hic R ται δὲ Hermannus opusc. II p. 260

ΧΕΙΡΟΝΩC A ἐντολὰς Putschii 9 ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ V ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ A : ΑΙΝΙΓΜΑΙΤΑΡΕΝΟΥ hic R II ΕΝ Δ'ΑΚΚΙΟΙCΙΝ V : ΕΝΑΑΚΤΟΥCΙΝΠΑΤΕΡΝΗΑΒΕΙΝΩΜΑΙ

in A ΕΝΑΑΚΚΙΟΙCΙΝCΙΑΤΗΡΑΙΑ in R 12 quoque] quo A 14 δ'οὐδεν V διόδεν A : ΔΟΥΑΕΝΠΡΟCΑΙ hic R ἐφθερξάμαν ἐπι Hermannus opusc. II p. 260 ΕΦΕΕΤ-ΞΑΜΑΝΕΠΙ A ΕΦΕΤΞΑΜΑΝΕΠΙ V 16 in IIII carminum] 2, 10 21 ὠραννὲ δὴ λίην, Πολλοῖσι γὰρ μέλεις Bergkiius Anacr. carn. vel. p. 231 et poet. lyr. Graec. p. 685 ed. pr. p. 704 ed. sec. ΑΙΕΝ A ΑΙ. ΗΝ R 22 baptaes RV baptes AB in alii RV 23 fabula V 25 ΑΝΟCΙΑΠΑΕΧΤΑΙΤΑ.ΝΑΙΤΑΙΒΑCΑ Aeschylus R ΤΑΙΤΑ A ΝΙΝΦΑC A 26 ΠΟΛ-ΛΟΥ V et codex Parisinus 7504 ΠΩΛΛΟΙ A πολλοὶ Putschii μὲν] ΝΕΝ V μὰ Putschii ΝΑ V A 27 epta epithebas R V A 28 ΙΠΠΟΜΕΔΟΝΤΟCΕΝΑ V ΙΝΤΟΝ-ΟΜΡΑΟΝΤΟCΕΝΑ A : ΙΠΠΟΛΑ.ΝΟCΙΔΕΟΝΤΟCΕΝΑ R : Aesch sept. adv. Theb. 469 ed. Herm. ΤΙΤΟC A

PRAEEXERCITAMINA.

p. 1329. 30 P.

p. 423. 25 K.

DE FABVLA.

- 1 I Fabula est oratio ficta verisimili dispositione imaginem exhibens veritatis. ideo autem hanc primam tradere pueris solent oratores, quia animos eorum adhuc molles ad meliores facile vias instituunt vitae. usi sunt tamen ea vetustissimi quoque auctores, ut Hesiodus Archilochus Horatius, Hesiodus quidem Iusciniae, Archilochus autem vulpis, Horatius muris. nominantur autem ab inventoribus fabularum aliae Cypriae, aliae Libycae, aliae Sybariticae, omnes autem communiter Aesopicae, quoniam in conventibus
- 2 frequenter solebat Aesopus fabulis uti. et pertinet ad vitae | utilitatem, et fit verisimilis, si res quae subiectis accidunt personis apte reddantur, ut puta de pulchritudine aliquis certat, pavo hic supponatur: oportet alicui astutiam tribuere, vulpecula est subicienda: imitatores aliquos hominum volumus ostendere, hic simiis est locus. oportet igitur modo breviter modo latius eas disserere. quomodo autem hoc fiat? si nunc narratione simplici
- 3 proferantur, nunc etiam || sermo inductis fingatur personis. exempli causa, 'simiae convenerunt et consilium habebant de urbe condenda, et quia placuit illis, paratae erant incipere aedificationem. sed vetus inter eas prohibuit ab incepto eas docens, quod facile capiantur, si intra muros concludantur'. sic breviter dices. si velis producere, sic, 'simiae conven-
- 4 runt. consiliabantur de urbe condenda. quarum una in medium veniens, contionata est, quia oportet ipsas quoque civitatem habere. 'videtis enim' aiebat 'quod civitates habendo homines habent etiam domos singuli et contionem universi, et in theatrum ascendentes delectant animos spectationibus et auditionibus variis.' et sic proferes orationem morando dicens,

1 INCIPĒ PRAEEXERCITAMINA PRISCIANI GRAMMATICI P 4 animas PV 7 quiden] quoque P lucinie V 9 in conuenientibus P inuentis R 12 de pulchritudine aquis (corr. anis) pavo V huic R 13 est om. P 14 semiis PV 16 fingatur] figuratur P 17 semiae PV quia] qua V 19 incepto R 20 semiae P saemiae V 21 in medio P 23 singulas R singulos VS 25 docens R 26 quod et plebisscitum & quod a plebisscitum PRVS ὅτι καὶ τὸ ψήφισμα ἐγγράπτο ἢ semiae V 27 vult] vel S 28 detegitur P quod] quam P

p. 1330—32 P.

p. 427. 29 K.

affabulationem possumus dicere, a quibusdam prima, | sed a plerisque rationabilius postrema ponitur. sciendum vero, quod etiam oratores inter exempla solent fabulis uti. ||

DE NARRATIONE.

5 Narratio est expositio rei factae vel quasi factae. quidam tamen *χρησαν*, II 5 id est usum, posuerunt ante narrationem. species autem sunt narrationum quattuor, fabularis fictilis historica civilis. fabularis est ad fabulas supra dictas pertinens, fictilis ad tragoedias sive comoedias ficta, historica ad res gestas exponendas, civilis, quae ob oratoribus in exponendis sumitur causis. nunc autem de ea quae ad exercitationem pertinet dicimus; quam 6 variis proferre modis solemus, per rectum indicativum, per indicativum inclinatum, per convictivum, per dissolutum, per comparativum. rectum quidem indicativum, ut 'Medea Aeetae filia fuit; haec prodidit aureum vellus' et sequentia. rectum autem nominatur, quod per totam vel amplio-
15 orationem casum servat nominativum. indicativa vero inclinata dicitur, in qua obliquis utimur casibus, ut 'Medeam, Aeetae filiam, dicunt amavisse Iasonem' et reliqua, quia alios quoque casus assumit. convictiva vero figura est, qua arguentes utimur, ut 'quid enim non fecit Medea malum? non amavit quidem Iasonem, prodidit autem aureum | vellus, interfecit
20 fratrem?' et sequentia. dissolutum vero fit sic, 'Medea, Aeetae filia, pro- 7 didit aureum vellus, Absyrtum interfecit fratrem' et sequentia. comparativum vero est hoc, 'Medea, Aeetae filia, debens pudicitiam servare, amoris turpitudini prodidit eam, et quam decebat custodem fraternae fieri salutis, interfecit fratrem, et quae debuit tutari aureum vellus, tradidit insi-
25 diatori'. et rectum quidem historiae convenit; est enim planius: inclinatum vero magis certaminibus rhetoricis; convictivum vero ad arguendum accommodatius, dissolutum autem perorationibus sive conclusionibus; est enim passivum, id est affectus animi commovens.

DE VSV.

30 Vsus est, quem Graeci *χρησαν* vocant, commemoratio orationis alii 8 cuius || vel facti vel utriusque simul, celerem habens demonstrationem, quae utilitatis alicuius plerumque causa profertur. usuum autem alii sunt orationales alii activi. orationales sunt quibus oratio inest sola, ut 'Plato dicebat Musas in animis esse ingeniosorum'; activi vero in quibus actus inest
35 solus, ut 'Diogenes, cum vidisset puerum indecenter agentem, pedisecum

9 explanandas R 10 autem quae dea ad V excitationem PV 12 per dissolutum per, comparativum per rectum quidem S dissolutum comparativum rectum quidem VPR 17 qui alios P quae alios R 21 fratrem om. VPS 22 medea aetae dea filia V 26 convictum vero P coniunctivum vero (corr. quoque) S coniunctivum quoque RV 30 quem P quam RVS 33 actiui alii mixti s: τῶν δὲ χρεῖων αὐτὸ μὲν εἶσι λογικὰ αὐτὸ δὲ πρακτικὰ αὐτὸ δὲ μικτὰ h 34 actiui vero R actiue vero V actiuae vero S actiuae P 35 pedissecum P pedisequum S pedissequum corr. pedisequum R

PRAEEXERCITAMINA.

p. 1329. 30 P.

p. 423. 25 K.

DE FABVLA.

1 I Fabula est oratio ficta verisimili dispositione imaginem exhibens veritatis. ideo autem hanc primam tradere pueris solent oratores, quia animos eorum adhuc molles ad meliores facile vias instituunt vitae. usi sunt tamen ea vetustissimi quoque auctores, ut Hesiodus Archilochus Horatius, Hesiodus quidem luscinae, Archilochus autem vulpis, Horatius muris. nominantur autem ab inventoribus fabularum aliae Cypriae, aliae Libycae, aliae Sybariticae, omnes autem communiter Aesopiae, quoniam in conventibus 2 frequenter solebat Aesopus fabulis uti. et pertinet ad vitae | utilitatem, et fit verisimilis, si res quae subiectis accidunt personis apte reddantur, ut puta de pulchritudine aliquis certat, pavo hic supponatur: oportet alicui astutiam tribuere, vulpecula est subicienda: imitatores aliquos hominum volumus ostendere, hic similiis est locus. oportet igitur modo breviter modo latius eas disserere. quomodo autem hoc fiat? si nunc narratione simplici 3 proferantur, nunc etiam || sermo inductis fingatur personis. exempli causa, 'simiae convenerunt et consilium habebant de urbe condenda, et quia placuit illis, paratae erant incipere aedificationem. sed vetus inter eas prohibuit ab incepto eas docens, quod facile capiantur, si intra muros concludantur'. sic breviter dices. si velis producere, sic, 'simiae conveni- 4 runt. consiliabantur de urbe condenda. quarum una in medium veniens, contionata est, quia oportet ipsas quoque civitatem habere. 'videtis enim' aiebat 'quod civitates habendo homines habent etiam domos singuli et contionem universi, et in theatrum ascendentes delectant animos spectationibus et auditionibus variis.' et sic proferes orationem morando dicens, 25 quod et plebiscitum scriptum est, et finges etiam orationem veteris simiae. expositio autem fabularum vult circuituionibus carere et iucundior esse. sed oratio qua utilitas fabulae retegitur, quam epimythion vocant, quod nos

1 INCIP̄ PRAEEXERCITAMINA PRISCIANI GRAMMATICI P 4 animas PV 7 quidem] quoque P lucinie V 9 in conuenientibus P inuentis R 12 de pulchritudine aquis (corr. auis) pavo V huic R 13 est om. P 14 semiis PV 16 fingatur] figuratur P 17 semiae PV quia] qua V 19 incepto R 20 semiae P saemiae V 21 in medio P 23 singulas R singulos VS 25 docens R 26 quod et plebisscitum & quod a plebisscitum PRVS ὅτι καὶ τὸ ψήφισμα ἐγγραπτο ἢ semiae V 27 vult] uel S 28 detegitur P quod] quam P

p. 1330—32 P.

p. 427. 29 K.

affabulationem possumus dicere, a quibusdam prima, | sed a plerisque rationabilius postrema ponitur. sciendum vero, quod etiam oratores inter exempla solent fabulis uti. ||

DE NARRATIONE.

5 Narratio est expositio rei factae vel quasi factae. quidam tamen *χρῆσαν*, II 5 id est usum, posuerunt ante narrationem. species autem sunt narrationum quattuor, fabularis fictilis historica civilis. fabularis est ad fabulas supra dictas pertinens, fictilis ad tragoedias sive comoedias ficta, historica ad res gestas exponendas, civilis, quae ob oratoribus in exponendis sumitur causis. nunc autem de ea quae ad exercitationem pertinet dicimus; quam 6
10 variis proferre modis solemus, per rectum indicativum, per indicativum inclinatum, per convictivum, per dissolutum, per comparativum. rectum quidem indicativum, ut 'Medea Aeetae filia fuit; haec prodidit aureum vellus' et sequentia. rectum autem nominatur, quod per totam vel ampliorem
15 orationem casum servat nominativum. indicativa vero inclinata dicitur, in qua obliquis utimur casibus, ut 'Medeam, Aeetae filiam, dicunt amavisse Iasonem' et reliqua, quia alios quoque casus assumit. convictiva vero figura est, qua arguentes utimur, ut 'quid enim non fecit Medea malum? non amavit quidem Iasonem, prodidit autem aureum vellus, interfecit
20 fratrem?' et sequentia. dissolutum vero fit sic, 'Medea, Aeetae filia, prodidit aureum vellus, Absyrtum interfecit fratrem' et sequentia. comparativum vero est hoc, 'Medea, Aeetae filia, debens pudicitiam servare, amoris turpitudini prodidit eam, et quam decebat custodem fraternae fieri salutis, interfecit fratrem, et quae debuit tutari aureum vellus, tradidit insidiatori'. et rectum quidem historiae convenit; est enim planius: inclinatum
25 vero magis certaminibus rhetoricis; convictivum vero ad arguendum accommodatius, dissolutum autem perorationibus sive conclusionibus; est enim passivum, id est affectus animi commovens.

DE VSV.

30 Vsus est, quem Graeci *χρῆσαν* vocant, commemoratio orationis alii cuius || vel facti vel utriusque simul, celerem habens demonstrationem, quae utilitatis alicuius plerumque causa profertur. usuum autem alii sunt orationales alii activi. orationales sunt quibus oratio inest sola, ut 'Plato dicebat Musas in animis esse ingeniosorum'; activi vero in quibus actus inest
35 solus, ut 'Diogenes, cum vidisset puerum indecenter agentem, pedisecum

9 explanandas R 10 autem quae dea ad V excitationem PV 12 per dissolutum per, comparativum per rectum quidem S dissolutum comparativum rectum quidem VPR 17 qui alios P quae alios R 21 fratrem om. VPS 22 medea aetae dea filia V 26 convictum vero P coniunctivum vero (corr. quoque) S coniunctivum quoque RV 30 quem P quam RVS 33 actui alii mixti ε : τῶν δὲ χρεῖσιν αὶ μὲν εἶσι λογικαὶ αὶ δὲ πρακτικαὶ αὶ δὲ μικταὶ ἢ 34 actui vero R actus vero V actuae vero S actuae P 35 pedisecum P pedisequum S pedisequum corr. pedisequum R

virga percussit'; vel mixti, si addas 'percussit dicens 'quare sic erudiisti?'' interest autem inter usum et commemorationem hoc, quod usus breviter profertur, commemorationes vero, quas ἀπομνημονεύματα Graeci vocant, longiores sunt. sententiae vero differt, quod sententia indicative profertur, usus vero saepe etiam per interrogationem et per responsionem; praeterea, quod usus etiam in actu solet inveniri, sententia vero in verbis tantum; et quoniam usus habet omnimodo personam quae fecit vel dixit, sententia vero sine persona dicitur. traduntur tamen differentiae usuum plures a veteribus. alii enim sunt indicativi, alii interrogativi. sed nunc ad instans veniamus, hoc est ad operationem et ordinationem ad usus pertinentium 10 capitulorum. disponendum igitur sic. primum laus breviter dicatur eius qui dixit vel fecit, deinde expositio ipsius usus, hinc causa, ut 'Isocrates dicebat stirpem quidem doctrinae esse amaram, fructum vero dulcem'. laus 'Isocrates sapiens fuit', et producis pedetemptim locum. postea sequatur elocutio ipsius usus; non oportet tamen ipsum per se ponere, sed la- 15 tius eum interpretari. deinde a causa, 'maxima enim factorum per laborem perfici solent, perfecta vero afferunt iucunditatem.' deinde utendum a contrario, 'nam vilissimae rerum non egent labore et finem taeterrimum habent, studiosissimae vero res ex contrario'. posthac a comparatione, 'quomodo enim agricolae oportet laborantes in terra accipere fructus, sic etiam eloquentes'. deinde ab exemplo, 'Demosthenes inclusit sese in aedibus ad legendum et multo labore post accepit fructus, coronas || et praedicationes'. praeterea ab iudicio argumenteris, ut 'Hesiodus quidem dixit.

virtutis sudorem di longe posuere;

23

alii poeta dixit 'laboribus vendunt dei nobis omnia bona.' post omnia | inferes exhortationem, quod oportet parere illi qui dixit aut fecit.

DE SENTENTIA.

- 11 III Sententia est oratio generalem pronuntiationem habens, hortans ad aliquam rem vel dehortans vel demonstrans quale sit aliquid: dehortans quidem, quomodo in illo Homérico, 'non oportet per totam noctem dormire consultorem virum' et in illo Virgiliano *; hortans vero, ut in illo, 'oportet pauperiem fugientem etiam latissimum pontum penetrare et ad scopulos adplicare praecipites'; demonstrans vero qualitatem rei, ut 'prospere enim agentes indigne occasionem accipiunt insipientes male faciendi.' 33
12 praeterea sententiarum aliae sunt verae, aliae verisimiles, aliae simplices,

1 uel mixtae PRVS mixti ε. erudiisti P erudiisti RS 2 commemorationem hoc P commemorationes hoc RVS 4 longiora sunt PVS sententia vero VS a sententia vero ε 6 solent PRVS 14 laus isocratis sapiens PV producens S 19 post hoc VS 20 oportet om. P 25 virtuti Ascens. : virtutis uiam asperam dii fecere Ald. sudore S dei PRVS 27 inferes P 29 ad om. S 32 in illo Virgiliano heu nihil inuitis fas quemquam fidere diuis ε 35 indigni PRVS: τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται ἢ insipienter PRV insipientem S

p. 1333. 34 P.

p. 433. 35 K.

aliae coniunctae, aliae superlativae: verae quidem, ut 'non potest inveniri vita hominis carens molestia', et

nihil invitis fas quemquam fidere divis;

verisimiles autem, ut 'siquis cum malis conversatur libenter, numquam de hoc interrogavi viro, sciens, quoniam talis est, quales illi cum quibus conversatur', et

una salus victis nullam sperare salutem;

simplices vero, ut 'possunt divitiae et clementes facere', et

quid non mortalia pectora cogis,

10 auri sacra fames?

coniunctae, ut 'non est bonum multos esse reges, unus rex sit', et

obsequium amicos, veritas odium parit;

superlativae, ut 'nihil aegrius terra pascit homine', et

fama malum, quo non aliud velocius ullum. |

15 operatio vero sententiae consimilis est meditationi usus, de qua superius 13

dictum est. provenit enim a laude brevi eius qui dixit, a simplici expositione ipsius sententiae, a causa, a contrario, a comparatione, ab exemplo, ab iudicio, a conclusione. sit autem sententia exempli causa 'non oportet per totam noctem dormire virum multis consulentem'. laudabis igitur eum qui dixit breviter: deinde simplici expositione cloqueris sententiam,

20 ut 'non decet virum in summa potestate multis praesidentem ab occasu solis usque ad ortum opprimi somno': a causa, 'debet enim praeses semper in curis esse, somnus vero curas omnibus aufert': a contrario; con-

25 trarium est enim rex et privatus, somnus et vigiliae; 'quomodo ergo molestum non est, si privatus homo per totam dormiat noctem, sic intolerabile, si rex non vigiliis consulat curisque sibi parentium saluti': a comparatione, 'quomodo enim gubernatores, etsi ceteri dormiant, soli pro communi vigilant salute, sic oportet imperatores curare pro suis': ab exemplo,

'Hector enim noctu vigilans et curans speculatorem ad naves Graecorum mittebat Dolonem': ab iudicio, ut 'Sallustius quoque hoc comprobat

30 dicens 'sed multi mortales dediti ventri atque somno indocti incultique vitam sic uti peregrinantes transiere'. conclusio vero habet exhortationem plerumque, ut 'oportet et nos necessarias res suscipientes nimia cura vigilii-que eis consulere'.

1 superlativae & supra relativae PRVS ὑπερβολικαί ἢ 2 carens om. P
 3 nihil] Verg. Aen. II 402 inuictis V quemquam P quicq; S 4 de hoc bene
 interrogavi & 7 una] Verg. Aen. II 354 8 dementes S 9 quid] Verg.
 Aen. III 56 11 ut om. PRVS 12 obsequium] Terent. Andr. I 1, 41
 13 supra relativae PRVS nihil egregius P 14 fama] Verg. Aen. III 171
 qua PVS aliud V ullum] illud S 15 supra S 23 somnus enim cu-
 ras affert S 24 et somnus et vigiliae R et somnus vigiliae PVS 25 non om.
 PRVS, add. & : εἰ τὸν ἰδιώτην οὐδὲν δεινὸν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καθυδνεῖν ἢ
 26 consula curisque V consulat cuiusque Ald. 30 Sallustius] Catil. 2 31 indocti
 incultique om. & 32 sicut P : sicuti pecudes Ascens. 34 eis om. P

DE REFUTATIONE, QUAM GRAECI *ANAKETHN* VOCANT.

- 15 V Refutatio est improbatio propositae rei, confirmatio vero ex contrario comprobatio. quae vero planissime sunt falsa vel vera, nec refutanda sunt nec confirmanda, quales sunt fabulae Aesopiae vel historiae indubitabiles. oportet enim refutationes et confirmationes de illis rebus fieri, quae ancipitem adhibent opinionem. refutandum igitur ab incerto, ab incredibili, ab impossibili, ab inconsequente, ab indecente, ab incommodo: ab incerto, ut 'incertum erat tempus, in quo Narcissum fuisse dicunt'; ab incredibili, 'incredibile est Arionem malis affectum voluisse canere'; ab impossibili, 'impossibile erat Arionem a delphino servari'; ab inconsequente, quod et contrarium || dicitur, ut 'contrarium erat voluisse perdere libertatem eum qui eam servasset'; ab indecente, 'indecens erat Apollinem, cum sit deus, mulieri voluisse iungi mortali'; ab incommodo, cum dicimus, quod neque prodest haec audire. confirmes vero a contrariis.

DE LOCO COMMUNI.

15

- 16 VI Locus communis exaggerationem habet manifestae rei, quasi argumentationibus iam peractis. non enim quaerimus in hoc, an iste sacrilegus vel vir fortis, sed rei convictae et manifestae exaggerationem facimus, cui tamen legibus sit supplicium definitum vel praemium. dicitur autem communis locus, quia convenit contra omnem verbi causa sacrilegum vel etiam, ut quibusdam placet, pro omni viro forti. oportet autem sic | progredi, per inquisitionem contrarii, deinde ponere ipsam rem, post comparisonem, quam sequitur sententia; post eam coniecturaliter praeteritam vitam criminis a praesentibus; dehinc amoveas misericordiam per capitula quae finalia dicuntur, id est utili iusto legitimo honesto et similibus, et per demonstrationem ipsius rei actae. principia enim in loco communi pure non in-
17 venis, sed usque ad formulam quandam serventur. et ut exemplo tibi manifestum fiat, sit locus communis contra sacrilegum. principia igitur dicenda sunt usque ad formulam hoc modo, 'omnis equidem oportet maleficos homines in odio esse vobis, iudices, maxime vero eos qui contra deos aliquid audent'. secundum quasi principium, 'ergo si vultis facere ut ceteri quoque sint pessimi, isti concedite; sin hoc minime placet, supplicium istum adferte meritis'. tertium, 'videtur enim reus in periculum duci solus, re autem vera vos quoque in discrimen maximum venitis. contemptio enim iuris iurandi et fidei religionisque violatio nescio an minores habeat sacrilegio poenas'. || post has igitur formulas principii, antequam in ipsam rem veniamus, de contrario est dicendum, quod leges constituerunt prudentissime deos placare aris, templa eis devoverunt, donariis ornaverunt, hostiis honestaverunt, festis diebus, redivitibus celebraverunt; et inferes etiam

12 apollonem S 13 iungere R 24 amoves S amoveas P 29 om̄is V
om̄is PRS 31 maximae S 33 habeat & debeat PRVS & h 39 inferes VP
inferi corr. inferes S

p. 1336. 37 P.

p. 430—43 K.

aprobationem tractando causam, quod iustissime haec leges constituerunt: 'deorum enim placatorum providentia custoditur salva res publica, violatorum vero proditione corrumpitur'. sic progredere ad propositum, 'quae cum ita sint, iste quid est ausus facere?' et expones rem, non quasi docens, sed quasi exaggerans, quod universae nocuit civitati, et communibus et privatis rebus, et 'timendum ne tale scelus consequatur sterilitas frugum, ne hostium superemur armis' et similia. post haec ad comparationes venies, | quod homicidis multo est iste peior: 'quanta vero sit differentia, ex laesis conicere possumus. homicidae enim contra homines audent, sacrilegus autem in ipsos sceleratam exercet audaciam deos. tyrannis iste simillimus, sed tamen et illis non omnibus, sed pessimis omnium. illorum enim facinus est saevissimum, quod sacratas deis divitias auferunt'. a maiore vero ad minus comparationes per increpationem induces, ne minuere crimen videaris, ut 'non est iniquissimum furem quidem vel iniuriosum supplicio adfici, sacrilegum vero absolvi?' licet autem etiam praeteritam eius vitam a praesenti criminari, quod a parvis coepit et ad hoc pessimum facinus progressus est: 'ergo non solum sacrilegum, sed etiam furem atque effractorem et adulterum habetis'. excuties etiam sententiam, per quam venit ad tale peccatum, quod nolens [ingenuus] ingenue laborare vel arando cibum acquirere per sacrilegia vult divitias quaerere. praeterea a consequentibus, quod per hunc deminuta maiestas templorum, infamati sacerdotes, segniores ad offerendum ornamenta delubris redditi cives. utere autem etiam amotione misericordiae. amove|tur autem misericordia finalibus capitulis, id est iusto utili possibili decenti et descriptione ipsius iniuriae, ut 'non istum mihi attendatis, qui nunc lacrimat ante vestrum conspectum, sed illum contemnentem deos, adeuntem fana, evellentem fores, auferentem donaria sacrorum'. et post omnia perores in exhortationem desinens, 'quid moramini? quid cogitatis de eo qui iam pridem omnibus videtur esse damnatus?'

DE LAVDE.

Laus est expositio honorum, quae alicui accidunt personae vel communiter vel privatim, communiter, ut laus hominis, privatim, ut laus Socratis. laudamus tamen etiam res, ut iustitiam, et multa animalia, ut equum, nec non etiam arbores et semina et montes et fluvios et similia. sciendum autem, quod et laus et vituperatio sub uno eodemque genere referuntur demonstrativo, quod ex eisdem locis utraque proficiscuntur. quid interest inter has et locum communem? videntur enim in quibusdam ni-

1 aprobationem PV abprobationem S 4 exponis PRS 6 sterilitas PS
 7 et cetera similia P 9 conicere S 13 comparationem P 18 etiam] enim P
 per quam venit tale VS per quem venit tale R per quam veniet tale P : ad add.
 ε : ἀφ' ἧς ἠλθεν ἐπὶ τοῦτο h 19 ingens ingenue PVS, om. ε 20 ad consequentibus V
 21 diminuta R imminuta ε 23 admonitione R ammotiones S
 ammonitione P 26 fors PV frons S 27 ut post V 28 esse om. R 30 quod et ex PV

p. 1337. 3. P.

p. 443-47 K.

mium esse coniunctae. hoc, quod in loco communi pro viro forti dicentes eo consilio dicimus, ut praemium petamus; laus autem per se testimonium virtutis habet. loca vero laudis vel vituperationis haec sunt, gens, ut Latinus Graecus, civitas, ut Romanus Atheniensis, genus, ut Aemilianus Alcaeonides. | dices autem etiam, siquid *in* nascendo evenit mirum, ut ex 5 somniis vel signis vel huiusmodi quibusdam praenuntiationibus. deinde sequitur victus, quomodo in Achille, quod medullis leonum pastus est et apud Chironem; hinc educatio, quomodo eruditus est. nec non etiam natura animi corporisque tractetur, et eorum utrumque per divisionem. dices enim de corpore quidem, quod pulcher, quod magnus, quod citus, quod 10 fortis; de animo vero, quod iustus, quod moderatus, quod sapiens, quod strenuus. postea laudabis a professionibus, id est quod officium professus 22 est philosophum vel || rhetoricum vel militare. in omnibus autem est exquisitissimum de gestis dicere, ut militarem vitam degens quid in ea gessit. laudabis etiam vel vituperabis extrinsecus, id est a cognatis amicis divitiis 13 familia fortuna et similibus. praeterea et a tempore, quantum vixit, multum vel parvum: utrumque enim occasiones laudis vel vituperationis praebet. ad haec a qualitate mortis, ut pro patria pugnans, vel siquid mirabile in ipsa morte evenit, vel etiam ab eo qui illum interfecit, ut Achilles ab Apolline interfectus. et exquires etiam quae secuta sunt post mortem, 20 si certamina in honorem eius sunt celebrata, quomodo Patroclo ab Achille et Anchisae ab Aenea; | si oraculum aliquid datum est de ossibus eius, quomodo de Oreste et Palinuro; si filios habuit laudabiles, quomodo Achil- 23 les Pyrrum. maximam vero occasionem in huiusmodi orationibus suppeditant comparationes, quas pones in quo loco tempus admoneat. consimi- 25 liter tamen muta quoque animalia quomodo convenit. et a loco in quo nascuntur laudentur et a deis, in quorum sunt tutela, ut columba Veneri, equus Neptuno dicitur esse consecratus. praeterea dices, quomodo pascitur, qualem habeat animum, quale corpus, quid opus aut quid utilitatis, quale spatium temporis vitae. nec non etiam comparatione et omnibus acci- 30 dentibus locis uteris. res autem laudes ab inventoribus, ut venationem Diana invenit et Apollo, et ab his qui ea usi sunt, heroes venationibus utebantur. maxima autem facultas in huiusmodi rerum laudationibus datur ex contemplatione eorum qui eas res affectant, quales sunt tam animis quam corporibus, ut venantes fortes audaces acuti integri corporibus. hinc non 35 ignores, quomodo etiam deos debeas laudare. similiter arbores a loco in quo gignuntur et a deo in cuius sunt tutela, ut oliva Minervae, laurus

1 coniecta P 3 loco vero VS 5 in om. PRVS evenit virum ut ex
 somnus P evenit virū nel exōnus V evenit virum nel ex omnis S evenit ^{et viro} virum nel
 ex somniis R evenit viro nel ex somniis ε : ἐρεῖς δὲ τινα καὶ ἃ περὶ τὴν γένησιν
 συνέπεσον ἄξια θαύματος, ὅλον ἐξ ὀνειράτων h 7 leonis P 13 rethoricorum S
 militare omnibus V militare omnibus PRS 18 fortibus RVVS et similia S
 17 occasionem P 19 morte venit VS 25 amoneat V 29 qd opus R
 37 ut om. PRVS

p. 1330. 40 P.

p. 447—51 K.

Apollini; et a pastu, quomodo pascuntur, et si multa cura egent, id mire-
ris, sin parva, id quoque lau||dabis. dices autem, quomodo de corpore, sta- 24
turam pulchritudinem pullulationem, quomodo de mali arbore, et quid utile
habeat, in quo maxime morandum. comparationes autem ubique assumen-
5 dae. quin etiam urbium laudes ex huiuscemodi | locis non difficulter ad-
quires. dices enim de genere, quod indigenae, et de victu, quod a deis
nutriti, et de eruditione, quod a deis eruditi sunt. tractes vero, quomodo
de homine, quali sit structura, quibus professionibus est usa, quid gesserit?

DE COMPARATIONE.

10 Comparatio est vel similium vel diversorum vel minorum ad maiora VIII 25
vel maiorum ad minora collatio. et ea usi sumus etiam in communi loco,
augentes per comparisonem crimina. assumitur tamen etiam in laude et
in vituperatione eiusdem rationis causa. quoniam tamen doctissimi orato-
rum ea quoque per se praexercitatione sunt usi, dicamus etiam de hac.
15 procedentes igitur per loca laudationis comparamus et urbem urbi, ex qua
sunt viri, et genus generi et victum victui et professiones professionibus
et gesta gestis et quae accidunt extrinsecus et diversos mortis modos et
quae eam sunt consecuta. similiter si arbores compares, conferes etiam 20
praesidentia eis numina et loca, in quibus nascuntur, et fructus et utili-
tatem et similia. res quoque si compares, dices, qui primi eas invenerunt,
et eos conferes; praeterea qualitatem animi et corporis. idem tibi sit prae-
ceptum in reliquis. sic enim vel in omnibus vel in plerisque similia osten-
dimus quae comparamus. est autem quando alterutrum praeponimus com-
parando; est autem quando | alterutrum vituperantes alterutrum laudamus,
25 ut si comparemus iustitiam et divitias. fit autem comparatio etiam ad me-
lius, ut si laudans Vlixem compares illum Herculi, minore similem maiori
virtuti|bus volens ostendere. exigit autem huiuscemodi locus fortem ora-
torem et callidum et celerem, ut agiles possit facere saepe transitiones.

DE ALLOCUTIONE.

30 Allocutio est imitatio sermonis ad mores et suppositas personas ad- VIII 27
commodata, ut quibus verbis uti potuisset Andromache Hectore mortuo.
conformatio vero, quam Graeci *προσωποποιαν* nominant, est quando rei
alicui contra naturam datur persona loquendi, ut Cicero patriae et rei pu-
blicaee in invectivis dat verba. est praeterea simulacri factio, quam Graeci
35 *ειδωλοποιαν* dicunt, quando mortuis verba dantur, quod facit Cicero pro

I apolloni V appolloni S apollinis § 2 sint parva PS si sint parva § 3 pul-
lationem P 8 qualis sit PR qualis S qd gesserit S' 10 diversorum § diuer-
sarum PRVS 11 collectio S 12 in laudem eiusdem P 23 est autem quando
i. praeponimus vituperantes comparando
alterutrum praeponimus comparando. est autem quando alterutrum vituperantes alterum
laudamus et in *marginem* quando alterutrum laudamus R est autem quando alterutrum
vituperantes alterutrum laudamus S 25 si om. V 26 comparem RVS 28 ca-
lidum P 33 in invectivi-] in *Catil.* I 7, 18 34 fictio R

Caelio, verba dans Appio Caeco contra Clodium. fiunt autem allocutiones et finitarum et infinitarum personarum: *infinitarum*, ut quibus verbis uti potuisset aliquis ad suos profecturus a patria; finitarum vero, ut quibus verbis uti potuisset Achilles ad Deidamiam profecturus ad bellum Troianum. 28 allocutionum vero quaedam sunt simplices, quando supponitur aliquis ipse 5 per se loquens; quaedam duplices, quando ad alios loquitur: per se quidem, ut quibus verbis uti potuisset Scipio victor revertens; ad alios vero, ut quibus verbis uti potuisset Scipio post victoriam ad exercitum. | ubique autem servanda est proprietates personarum et temporum. alia sunt enim verba iuvenis, alia senis, alia gaudentis, alia dolentis. sunt autem quaedam 10 allocutiones morales, quaedam passionales, quaedam mixtae. passionales sunt, in quibus passio, id est commiseratio perpetua, inducitur, ut quibus verbis uti potuisset Andromache mortuo Hectore; morales vero, in quibus obtinent mores, ut quibus verbis uti potuisset rusticus, cum primum aspexerit navem; mixtae, quae utrumque habent, ut quibus verbis uti 15 potuisset Achilles interfecto Patroclo. habet enim et passionem funeris amici et morem de bello cogitantis. sed operatio procedit per tria tempora et incipit a praesentibus, recurrit ad praeterita et transit ad futura. habeat autem stilum suppositis aptum personis.

DE DESCRIPTIONE.

20

29 X Descriptio est oratio colligens et praesentans oculis quod demonstrat. fiunt autem descriptiones tam personarum quam rerum et temporum et status et locorum et multorum aliorum: personarum quidem, ut apud Virgilium

virginis os habitumque gerens et virginis arma
Spartanae;

25

rerum vero, ut pedestris proclii vel navalis pugnae descriptio; temporum autem, ut veris aestatis; status, ut pacis vel belli; locorum, ut litoris campi montium urbium. potest autem et commixta esse demonstratio, ut, si quis describat nocturnam pugnam, simul et tempus et rem demonstrat. 30 conemur igitur res quidem describere ab ante factis, et | quae in ipsis eveniunt vel aguntur, ut, si belli dicamus descriptionem, primum quidem ante bellum dicere debemus dilectus habitos, sumptus paratos, timores qui fuerunt; hinc congressus, caedes, mortes, victorias, laudes victorum, illo- 35 rum vero qui victi sunt lacrimas, servitutem. sin vero loca vel tempora 30 vel personas describamus, habebimus aliquam et a narratione; de qua su-

1 pro Caelio] 14, 34 2 infinitarum altero loco om. PRVS ut — 3 vero in marg. add. R 3 aliquid ad suos P ad suos aliquis RVS : ad suos — 4 potuisset in marg. add. S ut ante quibus om. VS 12 passiones id est miserationes perpetuae inducuntur P indicitur V 13 Andromache — 14 potuisset om. S 17 prodit PVS 21 praestans P 24 apud Virgilium] Aen. I 315 28 veris vel aestatis P : neris et stas status V ut ante pacis om. PRVS 32 vel aguntur ut si vel aguntur ut si (usibi V) belli PVS 33 dilectos PRVS delectus S 36 et narrationi V

p. 1341—43 P.

p. 455. 57 K.

pra docuimus, et a bono vel utili vel laudabili rationem. virtus autem descriptionis maxime planities et praesentia vel significantia est. oportet enim elocutionem paene per aures oculis praesentiam facere ipsius rei et exaequare dignitati rerum stilum elocutionis. si clara res est, sit et oratio
 5 similis; sin summissa, huic quoque aptetur qualitas verborum. sciendum autem, quod quidam non posuerunt descriptionem in praeeexercitamentis, quasi praeeoccupatam et in fabula et in narratione: in illis enim quoque describimus et loca et fluvios et personas et res. sed quoniam eam quoque quidam eloquentissimorum tradidere inter praeeexercitationes, non in-
 10 congruum est eos imitari. ||

DE POSITIONE.

Positio est deliberatio alicuius rei generalis ad nullam personam cer- 31 XI
 tam pertinens vel aliam partem circumstantiae, ut si tractemus, an navi-
 gandum, an ducendum uxorem, an philosophandum, non adentes cui, sed
 15 ipsam rem per se et per accidentia ei requirentes; ut an illa res sit facienda,
 quam facientibus | solet illud et illud accidere. quodsi finitam assumamus
 personam et sic deliberemus, non positio iam sed suppositio est, quae
 magis ad controversias pertinet. sunt igitur positionum aliae civiles, aliae 32
 privatae: civiles quidem, quae communibus et ad civitatem pertinentibus
 20 subiacent opinionibus, ut an rhetoricae dandum studium, et his similia;
 non civiles vero vel privatae, quae sunt propriae aliquarum disciplinarum
 et eas profitentium, ut an pilae formam habeat mundus, an multi sint
 mundi, an ignis sit sol. hae enim quaestiones ad philosophos pertinent.
 nam oratores in aliis sunt exercendi. nominaverunt autem quidam has
 25 activas, illas inspectivas sive intellectivas. hae enim possunt agi, illarum
 autem finis est inspectio sive intellectus. est autem inter locum commu-
 nem et positionem hoc, quod locus communis convictae et manifestae rei
 est exaggeratio, positio autem dubiae rei quaestio. positionum autem aliae 33
 sunt simplices, aliae ad aliquid comparantur et duplices videntur esse. si
 30 enim dicamus, an luctatione exercendum, simplex positio; sin autem lucta-
 tionem exercendum an agri cultura, duplex. oportet enim ab altero dehortari
 in alterum hortantem. dividuntur autem positiones capitulis quae finalia
 nominantur, id est iusto utili possibili decenti, ut 'iustum est ducere
 uxorem et quod a parentibus accepimus reddere vitae'; quod prodest,
 35 'multa enim ex nuptiis accidunt solacia'; quod possibile, 'a similibus enim
 facile possumus ducere'; quod de||cet non more ferarum degere. hoc
 modo confirmes, refutes autem ex contrariis, nec non etiam incidentes
 obiectiones reprobas. in peroratione vero hortationibus uteris et commu-
 nibus omnium moribus hominum. |

2 maxima S 5 sciendum quoque quod P 8 descripsimus R 9 praeeexercitamenta P 13 vel aliquam partem S 14 adentes PV audientes S 20 his om. R 30 simplices P 32 finalia dicuntur P 33 et iustum V 38 uteris S hortaris PRVS

DE LEGIS LATIONE.

34 XII Legis quoque lationem in praeexercitationibus ponunt. et quoniam etiam in negotiali et lationes legum et accusationes *, utuntur quaestione. differentiam autem hanc esse dicunt, quod in negotiali circumstantia est, in praeexercitatione vero non est; ut fert aliquis vendendos esse honores sine tempore et sine reliquis circumstantiae partibus. dividitur autem manifesto legitimo iusto utili possibili decenti: manifesto, ut apud Demosthenem 'facile est id omnibus discere et cognoscere, simplicia et manifesta esse iura legum'; legitimo, si dicamus, quod contra veteres leges; iusto, quando dicimus, quod et contra naturam et contra mores; utili, quando dicimus, quod et nunc et in futurum laedit; possibili, quando dicimus, quod neque potest fieri; decenti, quando dicimus, quod inglorium est.

2 et ante quoniam om. *RVS* 3 negotiari *S* et lationis legum et accusationis utuntur *PRVS* et lationibus legum et accusationibus utuntur ϵ *ἐπει δὲ καὶ ἐν πραγματικῇ νόμων θέσει; καὶ κατηγορίαι ἐμπύκτουσαι ποιῶσι ζήτησιν, διαφορῶν ἐκείνην φασίν* h. lacunam indicavi, qua vocabuli ἐμπύκτουσαι interpretatio excidisse videtur: fortasse accusationes accidunt 4 differentiam — 5 non est in marg. add. *R*

6 dividuntur *R* 12 PRISCIANI SOPHISTAE ARS PRAEEXERCITAMINUM SECUNDUM HERMOGENEN DEL LIBANIUM EXPLICIT FELICITER *RV* EXPLICIT *P*

PRISCIANI

INSTITVTIO

DE NOMINE ET PRONOMINE ET VERBO.

DE LEGIS LATIONE.

34 XII Legis quoque lationem in praeexercitationibus ponunt. et quoniam etiam in negotiali et lationes legum et accusationes *, utuntur quaestione. differentiam autem hanc esse dicunt, quod in negotiali circumstantia est, in praeexerc[itatione] vero non est; ut fert aliquis vendendos esse honores ⁵ sine tempore et sine reliquis circumstantiae partibus. dividitur autem manifesto legitimo iusto utili possibili decenti: manifesto, ut apud Demosthenen 'facile est id omnibus discere et cognoscere, simplicia et manifesta esse iura legum?'; legitimo, si dicamus, quod contra veteres leges; iusto, quando dicimus, quod et contra naturam et contra mores; utili, quando ¹⁰ dicimus, quod et nunc et in futurum laedit; possibili, quando dicimus, quod neque potest fieri; decenti, quando dicimus, quod inglorium est.

2 et ante quoniam om. *RVS* 3 negotiari *S* et lationis legum et accusationis utuntur *PRVS* et lationibus legum et accusationibus utuntur ξ ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν πραγματικῇ νόμων θέσει; καὶ κατηγορεῖται ἐπιπίπτουσαι ποιούσαι ζήτησιν, διαφθάνειν ἐκείνην φασὶν h. lacunam indicavi, qua vocabuli ἐπιπίπτουσαι interpretatio excidisse videtur: fortasse accusationes accidunt 4 differentiam — 5 non est in marg. add. *R*

6 dividuntur *R* 12 PRISCIANI SOPHISTAE ARS PRAEEXERCITAMINUM SECUNDUM HERMOGENEN VEL LIBANIUM EXPLICIT FELICITER *RV* EXPLICIT *P*

PRISCIANI

INSTITVTIO

DE NOMINE ET PRONOMINE ET VERBO.

C codex Parisinus 7498

c eiusdem codicis manus secunda

5 editiones interpolatae, ex quibus adhibitae sunt hae,
editio princeps (Veneta) a. 1470
editio Ascensiana Parisiis a. 1516
editio Aldina Venetiis a. 1527

PRISCIANI INSTITVTIO DE NOMINE PRONOMINE ET VERBO.

p. 130°. l. P.

p. 462. 63. K.

Omnia nomina, quibus Latina utitur eloquentia, quinque declinationibus flectuntur, quae ordinem acceperunt ab ordine vocalium formantium I 1
genetivos. prima igitur declinatio est, cuius genetivus in æ diphthongon desinit, ut hic poeta huius poetæ; secunda, cuius in i productam supra dictus finitur casus, ut hic doctus huius docti. tertia in is brevem, ut hic pater huius patris; quarta in us productam, ut hic senatus huius senatus; quinta in ei divisas syllabas, ut hic merides huius meridei.

10 Habet ergo primæ declinationis nominativus litteras quidem terminales duas, a et s, terminationes vero tres, a as es productam, ut haec syllaba huius syllabæ, hic Aeneas huius Aeneae, hic Anchises huius Anchisæ. in a || desinentia, seu Graeca sunt seu Latina, masculina vel feminina vel commūnia primæ sunt declinationis, ut hic citharista huius citharistæ, hic scriba huius scribæ, haec Calliopea huius Calliopeæ, haec regina huius reginae, hic et haec advena huius advenæ. excipiuntur una ulla nulla sola tota alia utra altera, quae pronominum declinationem habent in ius terminantium genetivum, quomodo ea quae composita sunt, aliqua nequa siqua. neutra vero in a 3
Graeca sunt et tertiæ declinationis: genetivus enim Graecus τος in tis convertit apud nos, ut hoc poema huius poematis, hoc emblemata huius emblematis, hoc toreuma huius toreumatis. litterarum enim nomina indeclinabilia sunt tam apud Graecos quam apud Latinos et neutra, ut alpha beta, a b. in as vero vel in es desinentia Graec||ca, quae apud Graecos in ου diphthongon| vel in α terminant genetivum, primæ sunt declinationis
25 apud Latinos, ut ὁ Λυσίας τοῦ Λυσίου hic Lysias huius Lysiae, ὁ Ἄντας τοῦ Ἄντα hic Antas huius Antae, ὁ Πριάμῃδος τοῦ Πριάμῃδου hic Priamides huius Priamidae. sciendum est autem, quod, si patronymicorum formae inveniantur propria, secundum tertiam magis veteres declinationem

I INCIPIT INSTITVTIO PRISCIANI GRAMMATICI DE NOMINE ET PRONOMINE ET VERBO ET PARTICIPIO ET VERBIALIBUS NOMINIBUS C 16 utra neutra altera es : neutra om. C, inter composita pronomina posuit Priscianus p. 678 : cf. p. 1278 21 enim] uero s : cf. Priscian. p. 680 . 25 ut anchises huius anchisæ ἀχχίσης ἀχχίσου, hic lysias huius lysiae λυσίας λυσίου, hic aeneas huius aeneae αἰνείας αἰνείου, hic priamides s

proferunt, ut hic Thucydides huius Thucydidis, hic Euripides huius Euripidis. similiter proferunt eiusdem terminationis barbara, ut hic Tigranes huius Tigranis, hic Mithridates huius Mithridatis, hic Ariobarzanes huius Ariobarzannis. et in aliis tamen quibusdam idem fecisse inveniuntur.

Secunda declinatio terminales habet litteras tres, r s m, terminationes 5 vero sex, er ir ur us eus um, ut sacer sacri, vir viri, satur saturi, magnus magni, 5 Tydeus Tydei, templum templi. in er desinentia, si a Graecis sint ρος in er convertentibus apud nos, et quae ex se faciunt feminina in a desinentia et quae s et t aut e er habent, nisi sint possessiva, secundae sunt declinationis, ut hic Menander huius Menandri, Alexander Alexandri, tener teneri, sacer sa- 10 cri (faciunt enim tenera sacra), hic oleaster huius oleastri, apiaster apiastri. excipitur hic sequester huius sequestris, quod, quamvis tertiae declinationis invenitur, tamen femininum in a facit, haec sequestra, quamquam vetustissimi et secundae declinationis rationabilius protulerunt, hic sequester 16 huius sequestri. alia vero omnia in er desinentia tertiae sunt declinationis, 15 ut hic pater huius patris, haec mulier huius mulieris, hic et haec pauper huius pauperis, hoc tuber huius tuberis. excipiuntur puer pueri, gener generi, socer soceri, fiber fibri, cancer cancri, liber libri, culter cultri, Hiber, coluber, aper, faber. in ir duo inveniuntur masculina secundae declinationis, ut hic Trevir huius Treviri, quod est || gentile, et hic vir huius viri 20 et ex eo composita. praeterea neutra duo inveniuntur, unum tertiae declinationis, hoc Gaddir huius Gaddiris, nomen civitatis, et hoc ir, quod Graeci θέναρ dicunt, indeclinabile. in ur unum, cuius femininum in a desinit, 7 invenitur secundae declinationis, hic satur saturi. alia vero omnia tertiae declinationis, ut hic fur huius furis, hic furfur huius furfuris πένυρον, hoc 25 sulphur huius sulphuris. in us correptam desinentia s vel t vel x antecedentibus, si sint rerum incorporalium vocabula, masculina sunt et quartae declinationis, ut hic risus huius risus, hic visus huius visus, tumultus, metus, luxus, sexus. similiter quartae sunt quae ex his componuntur, ut hic senatus a senibus et natu huius senatus, et quae cognominatim his prolatis 30 fixa sunt, ut hic magistratus ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ ἄρχων huius magistratus, hic exercitus ὁ στρατός καὶ ἡ γυμνασία huius exercitus, hic saltus ἡ πύθισις καὶ ἡ 8 νάπη huius saltus. eiusdem praeterea declinationis sunt, quae, cum sint fixa, in tus desinunt aliqua praecedente consonante in eadem syllaba ante t posita, ut hic fluctus huius fluctus, hic caestus huius caestus, hic rictus 35 huius rictus. excipitur lectus ἡ κλήνη lecti: nam mustus facit musta. simi-

3 hic metridates huius metridatis hic ariobazanes huius ariobazanis C 4 et in aliis tamen quibusdam graecis auctoritate idem fecisse inveniuntur ut hic orontes huius orontis ε 7 ρος] ros C 18 Hiber Priscianus p. 698, inber esse videbatur in C: Hiber — faber om. ε 21 composita nomina duumvir triumvir semivir levir ε 22 hoc gadir huius gadiris C 25 ut hic furfur huius furfuris τὰ πένυρα, hic et haec fur huius furis φωρ φωρός, hoc sulfur sulfuris, quod graece θείον άπυρον dicitur ε 30 a senibus natu C 32 hic saltus ΗΠΙΔΗΘΙΣ ΚΑΙΟΝΑΠΗ C 33 declinationis q***** sunt quae C declinationis quaedam sunt quae ε

liter quartae sunt declinationis quae per syncopam a supra dictis incorpora-
libus proferuntur, ut portatus portus, artatus artus, arcitus a verbo arceo
arcus, laqueatus lacus; vultus quoque ipsa res esse videtur a verbo volo,
quomodo a colo cultus. alia vero omnia supra dictae terminationis nomina 9
5 masculina secundae declinationis sunt, ut hic bonus huius boni, Homerus
Homeri, ventus venti, quamvis videatur hoc quoque simile esse incorporali,
quod a venio verbo nascitur, a quo composi||tum adventus; sanctus sancti,
somnia somni. excipiuntur gradus, sinus, currus, ficus, vitium corporis,
et tonitrus cornus, quae etiam neutra sunt in u desinentia, et unum tertiae
10 declinationis, hic lepus huius leporis. nam penus et specus tam masculini
quam feminini et neutri generis inveniuntur et secundae et tertiae et quar-
tae declinationis, ut hic et haec penus huius peni et hoc penus penoris
et hoc penum peni et hoc penu huius penu. similiter hic et haec specus 10
huius speci et hoc specus huius specoris et hoc specum huius speci et hoc
15 specu huius specu. in us correptam desinentia feminina, si sint propria
vel appellativa | Graeca in oς apud Graecos desinentia vel arborum nomina,
secundae sunt declinationis, ut haec Tyrus huius Tyri, Cyprus Cypri, Arctus
Arcti, Pylus Pyli, cupressus cupressi, arbutus, alnus. excipiuntur quinque,
quae tam quartae quam secundae inveniuntur, ut quercus, laurus, pinus,
20 cornus, ficus, et unum tertiae, Venus Veneris. alia vero in us correptam 11
desinentia feminina quartae sunt declinationis, ut haec manus huius manus,
nurus, socrus, porticus, anus. excipiuntur alvus alvi, humus humi, et
haec domus huius domi vel domus, et haec colus huius coli vel colus.
neutra in us desinentia seu productam seu correptam tertiae sunt et in ris
25 terminant genetiuum, ut ius iuris, plus pluris, munus muneris, pondus
ponderis, corpus corporis, pectus pectoris, maius, minus. excipiuntur 12
pelagus pelagi, quod Graecum est, et vulgus vulgi [quod masculinum est]
et virus viri et pus indeclinabile. in us correpta communia duo inueniuntur
tertiae declinationis, ut hic et haec et hoc vetus veteris, Ligus Liguris,
30 quod est gentile, et duo monosyllaba, quae producuntur in nominativo, ut
hic et haec sus suis, grus gruis: nam mus muris epicoenon est, quod a
Graeco μῦς mutavit v in u longam. nullum enim Latinum masculinum in
us productam desinit. Graeca igitur in us productam de||sinentia, si apud 13
Graecos in dos finiunt genetiuum, apud Latinos dos in dis convertunt per
35 eundem casum, ut ὁ Οἰδίπους τοῦ Οἰδίποδος hic Oedipus huius Oedipodis,
ὁ Μελάμπος τοῦ Μελάμποδος hic Melampus huius Melampodis. Latina
vero, quae in supra dictam syllabam us productam desinunt, sine dubio
feminina sunt et tertiae declinationis, ut haec servitus huius servitutis,
senectus, virtus, iuventus, tellus, salus, palus. sed et de eorum et aliorum

2 portatus portus, certatus certus, artatus artus § 12 ut hic penus huius peni,
et hoc penum huius peni et hoc penus huius penoris et hoc penu huius penu §
15 feminina om. C, add. c5 : cf. Priscian. p. 717 18 pilus pili C: pyrus ri, cupres-
sus si, pylus li § 27 quod et masculinum est §: cf. Priscian. p. 722 20 hoc
ante vetus om. C, add. § 35 hic oedippus huius oedippodis C 37 dissinit C

p. 1301. 5 P.

p. 463. 66 K.

- nominum ultimis et paenultimis syllabis genitivorum latius in libro sexto
 14 de nomine docuimus. in eus desinentia Graeca sunt et secundae declina-
 tionis, ut hic Tydeus Tydei, Orpheus Orphei, Oileus Oilci. in um omnia
 secundae declinationis sunt, ut hoc templum huius templi, Palladium
 Palladii. 5
- 15 Tertia declinatio habet terminales litteras decem, aeoclnrstx, ut
hoc toreuma hoc monile haec virgo, hoc lac huius lactis, hic sol, hoc
 nomen, hic orator, haec civitas, hoc caput, hic et | haec et hoc felix. in
 a neutra et in e correptam et in o omnia tertiae sunt declinationis, ut hoc
 toreuma huius toreumatis, hoc monile huius monilis, sedile, ovile, hic 10
 16 Cato, haec virgo, hic et haec homo. excipitur hoc cepe, quod aptoton
 est; dicitur tamen et haec cepa huius cepae. in c vel l vel n vel t vel x
 desinentia omnia tertiae sunt declinationis, ut hoc allec huius allecis (ge-
 nus est piscis), consul consulis, Titan Titanis, sinciput sincipitis, fallax
 fallacis. in r desinentia, si non sint secundae declinationis, de qua supe- 15
 rius docuimus, sine dubio tertiae sunt declinationis, ut hic Bostar huius
 Bostaris, agger aggeris, haec soror hic et haec felicior, hic et haec *et hoc*
 17 memor, hoc laquear huius laquearis. in s vero desinentia quinque decli-
 nationibus flectuntur. per antecedentes igitur vocales ea discernamus. in
 as desinentia Latina quidem omnia tertiae sunt declinationis, Graeca vero 20
 quae in oς terminant genitivum apud Graecos, ut hic Maecenas huius Mae-
 cenatis, hic Arpinas huius Arpinatis, haec pietas huius pietatis, hic Atlas
 || huius Atlantis, haec Pallas huius Palladis. in es correptam omnia tertiae
 sunt declinationis, ut hic miles huius militis, haec seges huius segetis, hic
 18 et haec et hoc teres huius teretis. in es productam desinentia Graeca 25
 quidem, quae genitivum Graecum in ους vel in εος terminant, tertiae sunt
 declinationis, ut ὁ Ἑρμογένης τοῦ Ἑρμογένους hic Hermogenes huius Her-
 mogenis, ὁ Ἐτεοκλῆς τοῦ Ἐτεοκλέος hic Eteocles huius Eteoclis; Latina
 vero, si ante es i habuerint, quintae sunt declinationis, ut haec facies
 huius faciei, haec series huius seriei, haec dies huius diei. excipitur haec 30
 quies huius quietis, cuius compositum haec requies huius requietis et re-
 19 quiei facit genitivum. alia vero omnia tertiae sunt declinationis, ut hic
 Vlixes huius Vlixis, hic verres huius verris, haec caedes huius caedis, haec
 nubes huius nubis, hic et haec heres huius heredis, hic et haec locuples
 huius locupletis. excipiuntur haec res huius rei, haec spes huius spei, 35
 fides fidei, plebes plebei, quod et plebs plebis dicitur. in is omnia tertiae
 sunt declinationis, ut hic collis huius collis, hic Samnis huius Samnitis,
 haec Neapolis huius Neapolis, haec lis huius litis, hic et haec utilis huius
 utilis, hic et haec dis ditis. in os quoque omnia Latina et in os pro-

3 oileus oilci ε oleus olei C 7 hoc toreuma — virgo om. C hoc toreuma tis,
 hoc monile lis, hic et haec virgo nis ε 16 hoc bostar huius bostaris ε 17 et
 hoc om. C 18 in es vero dissinentia C: in es vero desinentia quintae declinationis
 inveniuntur ε 27 ut ο ΗΡΜΟΓΙΝΗΣ ΤΟΥ ΗΡΜΟΓΙΝΟΥΣ hic ermogines huius ermoginis ο
 ΕΤΕΟΚΛΗΣ ΤΟΥ ΕΤΕΟΚΛΕΟΣ C

ductam vel ys Graeca tertiae sunt declinationis, ut hic flos huius floris, hic nepos huius nepotis, haec dos huius dotis, hic et haec custos huius custodis, hic heros huius herois, haec Erinys huius Erinyis. sed de paenultimis eorum et aliorum omnium in sexto libro de nomine inuenies latius, ut supra dictum est. in aes vel in aus diphthongos desinentia et omnia quae in duas consonantes desinunt tertiae sunt declinationis, ut hic praes huius praedis, hoc aes huius aeris, haec fraus huius fraudis, haec laus huius laudis, haec arx huius arcis, haec ars huius artis, hic mons huius montis.

Quarta declinatio duas habet terminationes, us et u; in us quidem masculinorum et femininorum, in u vero neutrorum, ut hic vultus huius vultus, haec manus huius manus, hoc genu huius genu. sed in us terminatorum regulam superius tractauimus, quando de secunda docebamus declinatione: in u vero desinentia neutra inueniuntur indeclinabilia in singulari numero, in plurali vero secundum quartam declinationem flectuntur.

Quinta declinatio unam habet terminationem in es productam, de qua superius ostendimus, quando de tertia disserebamus.

Primae declinationis genetiuis et datiuus singularis in ae diphthongon desinit, ut huius et huic poetae, accusatiuis in am, ut hunc poetam, uocatiuis et ablatiuis in a, ut o et ab hoc poeta, nominatiuis et uocatiuis pluralis in ae diphthongon, ut hi et o poetae, genetiuis in arum, ut horum poetarum, datiuus et ablatiuus in is, ut his et ab his poetis: differentiae causa notantur deabus filiabus natabus equalibus asinibus mulabus animabus: accusatiuis in as, ut hos poetas. sciendum est tamen, quod in Graecis nominibus est quando Graecis utuntur terminationibus auctores per diuersos casus tam singulares quam plurales * protulerunt.

Secundae declinationis genetiuis in i desinit, ut hic magnus huius magni, datiuus et ablatiuus in o productam, ut huic et ab hoc magno, accusatiuis in um, ut hunc magnum, nisi sint neutra, quorum accusatiuis ubique sequitur suum nominatiuum, ut hoc pelagus, hoc laquear: uocatiuis, quando nominatiuis in r vel in m desinit, similis erit ei, ut hic uir et o uir, hoc templum et o templum: quando uero in ius finitur, si sint propria nomina, abiecta us sit uocatiuis, ut hic Virgilius o Virgili, hic Terentius o Terenti. in aliis uero nominibus in us terminatis mutatione us in e sit uocatiuis, ut hic magnus o magne, socius o socie. inuenitur unum

1 vel ys] uel oyc C 2 nepotis dos dotis custos custodis hic aeros huius aereis haec aereis huius aereis C, correxit § 17 disserebamus, ut merities ei. haec dicenda sunt de obliquis casibus quintae declinationis. primae § disserebamus, ut merities meridiei. hinc de obliquis casibus quinque declinationum docebimus *Ald. in C unius uersus spatium quasi rubricae ponendae causa relictum est* 22 poetis foemina mobilia duum generum quae naturaliter mobilia differentiae causa notantur deabus filiabus natabus equalibus mulabus animabus § 25 est quando § et quando C 26 quam plurales ut huius familiae genitiuis casu latine autem huius familiae. Secundae §. uidentur excidisse exempla Graecarum terminationum, de quibus in casibus obliquis primae declinationis dixit Priscianus p. 729 sqq. 34 nominibus] omnibus §

p. 1307, 8 P.

p. 463. 00 K.

filius o fili et o filie duplici prolatum vocativo. veteres tamen aliquando vel metri vel euphoniae causa nominativis utuntur pro vocativis. in eis desinentia Graeca sunt tantum et vocativum servant Graecum, quomodo || et accusativum; et hoc frequentissime in omnibus *Graecis* nominibus, quomodo diximus *superius*, *invenies* in multis fieri casibus. nominativus et vocativus 26 plurales secundae declinationis per i finiuntur, ut hi et o magni. neutra autem tam eius quam aliarum declinationum, in quibus inveniuntur, nominativum et accusativum et vocativum pluralem in a terminant, quomodo et apud Graecos. genitivus ablativo singulari addita rum profertur, ut ab hoc magno horum magnorum, dativus et ablativus in is, ut his et ab his 10 magnis, accusativus in os, ut hos magnos.

27 Tertiae declinationis genitivus in is correptam exit, ut hic rex huius regis, dativus in i, ut huic regi, accusativus in plerisque in em, ut hunc regem, in paucis vero in im, ut hunc Tiberim, hanc restim puppim turrim sitim, de quibus in septimo libro de nomine latius exposuimus. vocativus 15 similis est nominativo, ut hic rex et o rex. in Graecis autem nominibus licet et vocativo esse Graeco, sicut supra dictum est, ut o Tiberi pater. ablativus in quibusdam per e correptam, ut ab homine, in quibusdam per 28 i, ut a Tiberi, in quibusdam per e et per i, ut a felice vel a felici. nominativus et accusativus et vocativus pluralis tertiae declinationis in es productam desinunt, ut hi et hos et o reges. in quibusdam autem accusativus etiam in is finitur, ut hos et has omnes et omnis. genitivus plerumque in um non antecedente i, ut a rege regum, in quibusdam autem antecedente i, ut horum montium, de quibus in septimo libro de nomine docuimus; dativus et ablativus in bus, ut his et ab his regibus. 25

29 Quartaе declinationis genitivus in us productam desinit, ut hic senatus huius senatus, dativus in ui, ut huic senatui, accusativus in um, ut hunc senatum, vocativus similis est nominativo, ut o senatus, ablativus in u productam, ut ab hoc senatu. eiusdem declinationis nominativus pluralis et accusativus et vocativus in us productam, ut hi et hos et o 30 senatus, genitivus in uum, ut horum senatuum, dativus et ablativus in bus, ut his et ab his || senatibus.

30 Quintaе declinationis genitivus et dativus singularis in ei divisas syllabas proferuntur, ut huius et huic rei, accusativus in em, ut hanc rem, vocativus similis est nominativo, ut o res, ablativus in e productam, ut 35 ab hac re. nominativus et accusativus et vocativus pluralis eiusdem declinationis in es productam exeunt, ut hae et has et o res, genitivus addita rum syllaba ablativo singulari, ut ab hac re harum rerum, dativus et ablativus in bus, ut his et ab his rebus.

4 in omnibus Graecis nominibus quomodo diximus superius invenies in multis & in omnibus nominibus quomodo diximus in multis C 8 terminant & terminantia C 15 in septimo libro] p. 757 sqq. 17 esse] uti & o om. C, add. & 21 desinunt & dissunt C 23 non i antecedente ut C 24 in septimo libro] p. 770 sqq.

Et haec quidem compendii causa ad instituendos pueros sufficiat in praesenti dixisse. perspicaciorem autem regularum rationem tam paenultimarum quam ultimarum syllabarum, quae ad omnium pertinent nominum declinationem, in septem libris, quos de nomine scripsimus diligentius, invenire licet, et maxime in sexto et septimo, qui de nominativo et obliquis casibus compositi multorum testimoniis nituntur auctorum.

Pronomina, de quibus nulla dubitatio est, sunt apud Latinos quindecim. primitiva quidem octo haec sunt, primae personae unum, ut ego, et secundae unum, ut tu, tertiae vero sex, sui ille ipse hic iste is; derivativa septem, meus tuus suus noster vester nostras vestras. habent igitur primitiva duas declinationes, derivativa vero tres. et una quidem primitivorum est declinatio, quae tam genetivum quam dativum in i terminat, accusativum et ablativum in e productam, ut ego tu, mei tui sui, mihi tibi sibi, me te se, a me a te a se. vocativum enim secunda tantum habet persona, qui similis est nominativo, ut o tu. pluralia vero primae et secundae personae similiter declinantur (nam tertiae personae pronomen supra positum, id est sui, quod nominativum non habet, commune est utriusque numeri), nos vos, nostrum vel nostri, vestrum vel vestri, nobis vobis. in plurali autem numero secunda tantum persona habet vocativum, qui similis est nominativo et accusativo, ut o vos. ideo autem sui nominativum non habet, quia nec apud Graecos *αὐτοῦ* vel *ἐαυτοῦ*, huius sui. hoc autem in libro qui est || secundus de pronomine latius tractavimus. altera vero declinatio in reliquis quinque primitivis, quorum genetivus in ius et dativus in i desinit per tria genera; accusativus autem et ablativus singularis et omnes casus plurales in masculino quidem et neutro secundae declinationis nominum terminationes servant, in feminino vero primae, ut ille illius illi, illa illius illi, illud illius illi, illum illam illud (necesse est enim neutra nominativum et accusativum similem habere), ab illo ab illa ab illo. notandum est tamen, quod hic et haec et hoc huius huic dativum semper in c terminant differentiae causa propter hui interiectionem. ex septem autem derivativis quinque quidem secundum mobilium regulam nominum declinantur, id est masculinum et neutrum secundae declinationis sunt, femininum vero primae, ut sunt haec, meus tuus suus noster vester. reliqua vero duo communia sunt et tertiae sunt declinationis, ut hic et haec nostras vestras, huius nostratis vestratis. inveniuntur tamen novem nomina mobilia, quae quia declinationem pronominum habent, inter pronomina quidam posuerunt, ut quis quae quod cuius cui, unus una unum unius uni, ullus ulla ullum ullius ulli, nullus nulla nullum nullius nulli, solus sola solum solius soli, totus tota totum totius toti, alius alia aliud

1 sufficiant C 11 derivativa duas ϵ . tres positae esse videntur declinationes propter quis vel qui pronomen, quamvis quattuor omnino in pronominebus esse modos declinationum dixerit Priscianus p. 955. 1259 : cf. p. 1268 22 in libro qui est secundus] p. 956 sq. 30 ex septem ϵ A septem C 33 et sunt haec ϵ 37 quis vel qui quae quod vel quid ϵ

alius alii, uter utra utrum utrius utri, alter altera alterum alterius alteri. similiter declinantur quaecumque ex his componuntur. excipitur hic neuter 36 huius neutri; vetustissimi tamen et neutrius protulisse inveniuntur. quis vel qui accusativum in em terminat, ut quem, et ablativum tam in o quam in i, ut a quo vel a qui, et dativum et ablativum pluralem tam in is quam 37 in bus, ut a quis vel a quibus. quidam tamen omnia infinita vel interrogativa vel relativa vel redditiva substantiae vel quantitatis vel qualitatis vel numeri significativa pronomina esse putaverunt, ut quis qui, quālis talis, quantus tantus, quot tot, et quae ex his composita sunt seu derivata. sed pronomina esse non possunt, quia finitas personas non habent, quod pro- 10 prium est pronominis cum casu coniuncti.

III 38 Omnia verba, quae secundum analogiam declinantur, in o vel in or desinunt et habent coniugationes quattuor. prima igitur est coniugatio, cuius prima persona in o desinens mutat eam in as productam et facit secundam, ut amo amas. secunda vero coniugatio est, quae eo primae 15 personae in es *productam* convertit in secunda, quae semper in ea coniugatione una syllaba minor est, ut doceo doces. tertia coniugatio est, quae in io quidem desinens in prima persona abiecta o adsumit s et mi- 39 nuitur una syllaba in secunda persona, ut facio facis: alia vero verba quacumque littera antecedente o in is brevem convertunt, ut veho vehis, 20 ruo ruis, lego legis. quarta coniugatio primam personam in io vel in eo finit eisque in is productam transversis facit secundam minorem una syllaba, ut audio audis, eo is. s vero finali secundae personae in t conversa fit tertia persona in omni coniugatione, vocali tamen correpta ante t, ut amas amat, doces docet, legis legit, audis audit, is it. interposita vero 25 mu [in] eadem secunda persona servans s facit primam pluralem, ut amas amamus, doces docemus, legis legimus, audis audimus. ti vero interposita secundam facit pluralem, ut amas amatis, doces docetis, legis legitis, audis auditis. tertia vero pluralis in prima quidem et secunda coniugatione interposita tertiae singulari n solet fieri, ut amat amant, docet docent; 30 in tertia vero et quarta primae personae o finalem in unt convertentes facimus tertiam pluralem, ut facio faciunt, lego legunt, audio audiunt, eo 40 cunt. praeteritum imperfectum pri||mae quidem et secundae coniugationis a secunda persona abiecta finali s et adiecta bam proferimus, ut amas amabam, doces docebam. similiter fit in verbis quartae coniugationis in 35 eo desinentibus, ut eo is ibam. in aliis omnibus quartae coniugationis et tertiae primae personae o finalem in e productam convertimus et adsumpta bam facimus praeteritum imperfectum, ut facio faciebam. licet autem et maxime poetis per syncopam in quarta coniugatione audibam et munibam

4 in em terminat § in m terminant C 7 relatiua § praelatiua C 10 proprium est pronominis significare certam personam cum casu coniunctam § 11 coniunctum *corr.* —ti C 16 productam *om. C. add. §* in ante ea *om. C. add. §* 17 est *om. C. add. §* 23 conuersa § conuerso C 34 et abiecta bam C et ad-
dita bam §

dicere et similia. eandem autem habet declinationem praeteritum imper- 41
fectum in omni coniugatione, quam habet primae coniugationis praesens
tempus, et omnia quae | in as secundam personam faciunt, cuiuscumque
sint temporis vel modi vel coniugationis, similiter declinantur, ut amo amas
5 amat amamus amatis amant, amabam amabas amabat amabamus amabatis
amabant, amaveram amaveras amaverat amaveramus amaveratis amaverant;
optativi futurum et praesens coniunctivi secundae tertiae et quartae coniu- 42
gationis, legam legas legat legamus legatis legant. in es quoque desinentia
in secunda persona, cuiuscumque sint temporis vel modi vel coniugationis,
10 secundum praesens tempus indicativi modi secundae coniugationis declinan-
tur, ut doceo doces docet docemus docetis docent, amarem amares amaret
amaremus amaretis amarent, amem ames amet amemus amelis ament,
legerem legeres legeret legeremus legeretis legerent. in is vero terminata 43
secunda persona tertiae coniugationis declinationem, quam habent in prae-
senti tempore, servant, ut lego legis legit legimus legitis legunt, amabo
15 amabis amabit amabimus amabitis amabunt, docebo docebis docebit doce-
himus docebitis docebunt, ibo ibis ibit ibimus ibitis ibunt. illud autem
notandum est, quod in subiunctivis tertia persona pluralis non convertit i
in u, ut amaverim vel amavero amaveris amaverit amaverimus amaveritis
20 amaverint. et in anomalis quidem sis et velis tam finalis secundae per-
sonae quam paenultima primae pluralis et secundae syllaba producitur, ut
sim sis sit simus sitis sint, velim velis velit velimus velitis velint; in || aliis
vero rarissime. igitur omnia tempora in omni coniugatione in omnibus 44
modis absque imperativo et absque praeterito perfecto indicativo apparet
25 trifarie declinari secundum praesens tempus trium coniugationum. et omne
quidem praeteritum imperfectum et plusquamperfectum secundum primae
coniugationis praesens tempus declinantur, ut amabam amabas amabat
amabamus amabatis amabant, amaveram amaveras amaverat amaveramus
amaveratis amaverant, docebam docebas docebat, *docueram docueras do-*
30 *cuerat*, legebam legebas legebat, legeram legeras legerat, audiebam au-
diebas audiebat, audieram audieras audierat. similiter secundae et tertiae 45
et quartae coniugationis futurum optativum et praesens subiunctivum se-
cundum primae coniugationis secundam personam declinantur, ut doceam
doceas doceat, legam legas legat, audiam audias audiat. secundum autem
35 praesens secundae coniugationis declinantur futurum indicativi in tertia et
quarta coniugatione, ut legam leges leget, audiam audies audiet, et omne
prae|sens et praeteritum imperfectum optativi et imperfectum subiunctivi

7 coniunctivi tertiae coniugationis et quartae legam § et quartae coniu-
gationis om. C, add. Atl. 10 secundae coniugationis § secundae declinationis C
14 secunda persona § secundae personae C 23 igitur omnia tempora in omni con-
iugatione DE EADEM COGNATIONE indicatio apparet absque imperatiuus (corr. imperatio)
in omnibus modis et absque praeterito perfecto trifarie declinari secundum praesens C
igitur omnia tempora in omni coniugatione indicatio apparet et in omnibus modis
absque praeterito perfecto et absque imperfecto trifariae declinationis etiam praesens §
29 docueram docueras docuerat om. C, add. §

p. 1312. 13 P.

p. 473. 74 K.

et plusquamperfectum utriusque, ut amarem amares, docerem doceres, legerem legeres, audirem audires, amavissem amavisses, docuisset docuisses, 46
 46 cuisset, legissem legisses, audissem audisses; similiter optativum futurum sive subiunctivum praesens primae coniugationis, ut amem ames amet. tertiae coniugationis declinationem, quam habet praesens indicativi, futurum 5
 5 primae et secundae coniugationis servat, ut amabo amabis amabit, docebo 47
 47 docebis docebit; similiter quartae in eo desinentis, ut ibo ibis ibit; similiter subiunctiva praeteriti perfecti et futuri universarum coniugationum, ut amaverim et amavero amaveris, docuerim et docuero docueris, legerim et legero legeris, audierim et audiero audieris. 10

His igitur generalibus trium coniugationum declinationibus collectim tibi expositis de praeterito quoque perfecto generaliter doceamus. omnis praeteriti perfecti prima persona in i desinit, ut amavi, cuius de paenultimis litteris vel syllabis in libro secundo verbi de praeterito la||lius disse-
 15 rumus. haec adsumpta sti facit secundam personam, ut amavisti docuisti 15
 15 legisti audivisti; t vero adsumpta, sed correpta i, tertiam facit personam, 48
 48 ut amavit docuit. similiter per correptam i et adsumpta mus facit primam pluralem, ut amavimus docuimus; stis vero addita secundam facit pluralem, ut amavistis docuistis; in tertia vero plurali mutat i in e productam et adsumit runt vel re, ut amaverunt vel amavere. 20

Plusquamperfectum in omni coniugatione a praeterito perfecto fit i finali in e brevem conversa et adsumpta ram, ut amavi amaveram, audivi vel audivi audiveram vel audiveram.

49 Futurum quidem primae et secundae coniugationis a secunda persona abiecta s et addita bo solet fieri, ut amo amas amabo. idem fit in verbis 25
 25 quartae coniugationis in eo desinentibus, ut eo is ibo. tertiae vero coniugationis omnium verborum futurum et quartae in io desinentium fit a prima persona praesentis o finali conversa in am, ut lego legam leges, audio audiam audies. et notandum est, quod in nullo alio modo invenies in prima persona ante m litteram vocalem, quae in aliam trans|eat in se- 30
 30 cunda, nisi in supra dicto futuro.

50 Omnis secunda persona imperativi modi praesentis temporis a secunda persona fit indicativi abiecta s; in tertia vero coniugatione etiam i in e correptam convertitur, ut amas ama, doces doce, legis lege, audis audi. ideo autem i in e convertit tertia, quia debeus servare tempus, quod habuit 35
 35 secunda indicativi persona, non poterat finalem i corripere: in omni enim 51
 51 verbo i in fine posita producit. tertia vero eiusdem imperativi persona fit a prima indicativi o finali in prima quidem coniugatione in et, in aliis vero in at conversa, ut amo amet, doceo doceat, lego legat, audio audiat. haec autem eadem tertia persona abiecta t, sed producta e vel a et ad- 40

11 His de generalibus § 24 a secunda persona praesentis indicativi modi §
 34 ut amas — convertit tertia om. C, add. § 36 poterat § pote| C 39 conversa
 § converso C

sumpta mus, facit suam primam pluralem, ut amet || amemus, doceat doceamus, legat legamus, audiat audiamus; secunda vero pluralis a singulari sua fit adiecta te syllaba, ut ama amate, doce docete, lege legite, audi audite. et nota, quod in tertia coniugatione e finalis, quae loco i cor- 52
5 reptae ponitur, in plurali numero eiusdem personae in paenultimo loco, in quo licet i correptam inveniri, redit in i, lege legite. tertia autem pluralis imperativi modi in omni coniugatione a singulari sua fit interposita n littera, ut amet ament, doceat doceant, legat legant, audiat audiant. futurum imperativi secundae et tertiae personae commune est et fit adiecta
10 secundae personae praesentis temporis to syllaba, ut ama amato, doce doceto, lege legito, audi audito. hic quoque notandum est, quod e fina- 53
lis in i redit in paenultima syllaba propter supra dictam rationem. lege legito. huic addentes te syllabam facimus secundam pluralem, ut amato amatote, doceto docetote. tertia vero pluralis futuri imperativi a tertia
15 plurali praesentis indicativi in omni coniugatione fit adiecta o, ut amant amanto, docent docento, legunt legunto, audiunt audiunto, eunt eunto.

Optativi modi praesens et praeteritum imperfectum in omni coniuga- 54
tione a secunda persona imperativi fit adsumente rem, ut ama amarem, doce docerem, lege legerem, audi audirem. praeteritum vero perfectum
20 et plusquamperfectum eiusdem modi fit a praeterito perfecto indicativi adsumente s et sem, ut amavi amavissem, docui docuissem, legi legissem, audiui audivissem. futurum optativi facimus primae personae indicativi o
in em convertentes in prima coniugatione, in aliis vero in am, ut amo amem, doceo doceam, lego legam, audio audiam. futuro quoque optativi 55
25 simile est praesens subiunctivi, cum amem doceam legam audiam. praeteritum quoque imperfectum subiunctivi simile est praesenti et praeterito imperfecto optativi, ut cum amarem docerem legerem audirem. praeteritum perfectum subiunctivi a praeterito perfecto indicativi fit, quod mutat i
finale in e correptam et adsumit rim, ut amavi amaverim, docui do-
30 cuerim, legi legerim, audiui audiverim. idem est et futurum eiusdem || modi prima tantummodo persona mutante im in o, ut amaverim amaveris amaverit amaverimus amaveritis amaverint, amavero amaveris amaverit; simi- 56
liter docuerim docuero, legerim legero, audierim audiero. plusquamperfectum subiunctivi simile est praeterito perfecto et plusquamperfecto opta-
35 tivi, ut utinam amavissem, cum amavissem, docuissem legissem audivissem.

Infinitiva in omni coniugatione fiunt praesentis temporis secundae personae imperativi addita re, ut ama amare, doce docere, lege legere, audi audire. praeteritum a praeterito perfecto et plusquamperfecto optativi
40 abiecta m fit, ut amavissem amavisse, docuissem docuisse, legissem legisse, audivissem audivisse vel audiissem audiisse; futurum vero per supinum in 57

p. 1315. 16 P.

p. 475. 76 K.

um desinens et verbum ire, ut amatum ire, doctum ire, lectum ire, auditum ire, vel per participium futurum neutrum et esse, ut amaturum esse, docturum esse, lecturum esse, auditorum esse.

Participialia vel supina, quae tres casus videntur habere et loci infinitivi cum articulo coniuncti apud Graecos accipiuntur, nascuntur a participio praesentis temporis s in d conversa et addita i vel o vel um, ut
58 amans amandi amando amandum. sunt et alia duo, quae ad formam participii praeteriti temporis desinunt in um vel in u, ut amatum amatu. sed hoc interest inter amandum et amando et inter amatum et amatu, quod amandum necessitatem amoris significat, amatum autem initiationem ad amare. 10
59 similiter est et amando in ipso amore, amatu vero pro amatione vel pro amore, id est pro ipsa re, accipitur. et | haec manifestat etiam ipsa interpretatio Graeca, quod superiora infinitivorum non solum cum articulo sed etiam cum praepositione vim habent, ut 'in hoc faciendo' ἐν τῷ ποιεῖν, 'ad hoc
60 faciendum' πρὸς τὸ ποιεῖν καὶ ποιητέον, faciendi pro 'oportet facere'. sequentium vero alterum cum praepositione Graeca et articulo infinitivum significat, ut venatum εἰς τὸ κυνηγεῖσθαι, vel magis pro ipsa re ad locum accipitur, venatum pro ad venationem, quomodo et venatu pro venatione, [sicut miserabile visu pro visione] ut 'nec visu facilis' 'nec dictu affabilis' pro visione et dictione. || multis igitur modis, sicut et in aliis do-
cuius locis, nomina sunt haec accipienda magis quam verba. unde et praepositiones inveniuntur ante ea quae in dum desinunt, qui est accusativus, vel in do, qui est ablativus, positae, ut ad amandum vel in amando.

61 Passiva verba ex activis fiunt hoc modo: omnia activa cuiuscumque 25 coniugationis in quocumque tempore vel modo vel persona in o desinentia adsumunt r et faciunt passiva sua, ut amo amor, amabo amator, amato amator, amanto amantor, doceo doceor, docebo docebor, doceto docetor, docento docentor, lego legor, legito legitor, legunto leguntor, audio audior,
62 audito auditor, audiunto audiuntor. omnis secunda persona passiva in 30 praesenti et in praeterito imperfecto et in futuro indicativi et optativi ab activa sua fit interposita ri; sed in tertia pro i paenultima e correptam habet: sed etiam ris in re conversa solet eadem secunda persona in omni coniugatione proferri, ut amas amaris vel amare, doces doceris vel docere,
63 legis legeris vel legere, audis audiris vel audire. quomodo autem docui- 35 mus in activo, sic et in passivo praesentis declinatio docet etiam reliquorum temporum absque praeterito *perfecto* et his quae ex hoc nascuntur per diversos modos declinationem, quae fit secundum unam ex tribus coniugationibus. tertia persona ab activa sua adiecta ur solet fieri, ut amat amatur, docet docetur, legit legitur, audit auditur. sed paenultima in 40

10 autem initiationem ad amare C initiationem ad amorem ε 17 ΕΙΣΤΟΕΝΡΟΤΗΣΑΙ
deletis EN litteris C, om. ε 22 desinunt ε dissinit C 23 vel in amando ε : vel
in amandum DE FORMATIONE VERBI PASSIVI Passiva C 37 *perfecto om. C, add. ε*

omnibus coniugationibus producit̄ur excepta tertia. pluralis prima et se- 64
 cunda persona a secunda persona actiui abiecta s et addita mur et mini
 sunt, ut amas amamur amamini, doces docemur docemini, legis legimur
 legimini, audis audimur audimini; et in omni coniugatione paenultima
 5 primae personae, antepaenultima vero secundae producit̄ur syllaba absque
 tertia coniugatione. tertia vero persona pluralis ab actiua sua fit adiecta
 ur, ut amant amantur, docent docentur, legunt leguntur, audiunt audiun-
 tur. quae vero in m desinunt actiua pri||mae personae per omnes coniu- 65
 gationes et modos in praesenti et in praeterito imperfecto vel in futuro in
 10 in r convertentia faciunt passivum (nam praeteritum perfectum et plus-
 quamperfectum per participia declinantur in passivis), ut amabam amabar,
 amarem amarer, docebam docebar, docerem docerer, legebam legebar,
 legerem legerer, audiebam audiebar, audirem audirer, amem amer, doceam
 docear, legam legar, audiam audiar. ceteras vero personas secundum 66
 15 praedictas regulas declinamus. omne praeteritum perfectum et plusquam-
 perfectum passivorum vel similium passivis per participium praeteriti tem-
 poris et per sum verbum declinantur. passiva imperativa secundae per-
 sonae in omni coniugatione similia sunt infinitivis actiuis, ut amare docere
 legere audire. tertia vero a tertia sua verbi actiui fit addita ur, ut amet 67
 20 ametur, doceat doceatur, legat legatur, audiat audiatur. pluralia vero se-
 cundum tertiae personae terminationem aequaliter terminantur addita in
 pro t in prima et in tertia persona interposita n, ut ametur amemur
 amentur. nam secunda persona imperativi similis est indicativi secundae,
 quomodo et apud Graecos, ut amamini docemini legimini audimini. haec
 25 enim tam indicativo quam imperativo modo similiter proferuntur, idque
 comprobatur usus: Terentius in Phormione

tum igitur, dum licet dumque adsum, loquimini mecum,
 Antipho,

contemplamini me;

30 et in eodem 'vultum contemplamini'; idem in Eunuchō 'vos me
 sequimini': Sallustius in Catilinario 'expergiscimini aliquan-
 do et capessite rem publicam'; et idem in Iugurthino 'vos au-
 tem, Adherbal et Hiempsal, colite et observate talem hunc
 virum, imitamini virtutem et intuemini'. futurum imperativi se-

1 excepta & excepto C 4 legimini Sic audis C 22 amemur om. C, add.
 § 26 in Phormione] III 3, 16 27 loquimini codex Parisinus 7560 mecum
 in antipho et contemplamini me in eodem vultu idem C mecum pro antipho contem-
 plamini me in eodem vultu idem codex Parisinus 7560 mecum in antipho contempla-
 mii me in eodem contemplamini me vultu. Idem codex Parisinus 7559 mecum et
 idem et contemplamini me eodem vultu et idem & 30 in eodem] I 4, 32 in
 Eunuchō] III 2, 5³ uos om. codex Parisinus 7560 31 in Catilinario] c. 52
 32 in Iugurthino] c. 10 uos autem aduerba latemini sal colite C uos autem
 aduerbiosa latieri sal colite codex Parisinus 7560 uos autem publice aduerba latemini
 salcolite codex Parisinus 7559 34 virtutem et tuemini. audient codex Parisinus
 7559 uirtutes et cuitimi ne ego meliores liberos sumpsisse uidear quam genuisse §

cundum praedictam regulam fit ab activo in o desinente addita r, ut amato
 68 amator, doceto docetor, legito legitor, audito auditor. similiter in tertia
 plurali, amanto amantor, docento docentor, legunto leguntor, audiunto
 audiuntor. secunda vero persona a secunda in i || dicativi mutatione i finalis
 in or fit, ut amamini amaminor, docemini doceminor, legimini legiminor, 5
 69 audimini audiminor. omnium modorum praeteritum perfectum et plusquam-
 perfectum, sicut supra dictum est, per participium praeteriti temporis et
 sum verbi declinationem profertur, ut amatus sum, amatus fui, amatus
 eram fueram, amatus essem fuissem, amatus sim fuerim; subiunctivi vero
 futurum sic est, amatus ero fuero. infinitiva passiva ab activis fiunt 10
 hoc modo, mutatione e finalis in i absque tertia coniugatione (in illa enim
 abiecta re extrema syllaba paenultima e in i convertitur), ut amare amari,
 70 docere doceri, legere legi, audire audiri; praeteritum vero per participium
 neutri generis et verbum esse vel fuisse fit, ut amatum esse vel fuisse,
 doctum esse vel fuisse, lectum esse vel fuisse, auditum esse vel fuisse; 15
 futurum per participium simile et per iri verbum, ut amatum iri, doctum
 iri, lectum iri, auditum iri.

Omne participium praesentis quidem temporis in ns desinit. et in
 prima quidem et secunda coniugatione fit interposita secundae personae n,
 ut amas amans, doces docens; in tertia vero et quarta a prima persona 20
 fit conversa o in ens, ut lego legens, audio audiens. excipitur eo et queo,
 quae enphoniae causa iens pro eens et quiens pro queens faciunt et ge-
 71 netivo euntis pro ientis, queuntis pro quientis. omne participium praeteriti
 temporis t vel s vel x habet ante us, ut amatus laesus fixus. excipitur
 mortuus. omne participium futuri in rus vel in dus desinit, ut amaturus 25
 amandus. nomina verbalia plerumque a participio praeteriti fiunt mutata
 finali us in or, ut amatus amator, doctus doctor. in tor vero desinentia
 mutant eam in trix et faciunt femininum, ut amator amatrix, doctor doctrix,
 72 lector lectrix, auditor auditrix. rerum quoque incorporalium vocabula ple-
 rumque praeteriti temporis participiis similia inveniuntur, sed quartae de- 30
 clinationis, ut iudicatus monitus habitus auditus. fiunt etiam a genetivo
 supra dicti participii addita o, cor, repta i, ut coniunctus coniuncti con-
 iunctio, ratus | rati ratio, paenultima correpta. est tamen quando partici-
 piis futuri temporis femininis in ra desinentibus similia sunt, ut scriptura
 pictura armatura. est quando in um etiam desinunt vel in || or, ut factum 35
 dictum labor amor. in o desinentia omnia activorum regulam servant, in
 or vero passivorum, de quorum speciebus in tribus libris, quos de verbo
 scripsimus, latius dissertum esse invenies.

4 finalis e finali C 9 subiunctivi — 10 est post 8 profertur habet C 20 a ante
 prima om. C, add. e 22 quae e quia C

PRISCIANI
PARTITIONES
DVODECIM VERSVVM AENEIDOS
PRINCIPALIVM.

- C* codex Parisinus 7498
G codex Guelferbytanus Gudianus 132
S codex Leidensis Vossianus 33. 4
 s eiusdem codicis manus secunda
L codex Leidensis Vossianus 36 fol, ex quo pauca adscripta sunt
ε editiones interpolatae, ex quibus adhibitae sunt hae,
 editio princeps (Veneta) a. 1470
 editio Veneta a. 1472
 editio Veneta a. 1492
 editio Ascensiana Parisiis a. 1516
 editio Aldina Venetiis a. 1527

PRISCIANI PARTITIONES DVODECIM VERSVVM AENEIDOS PRINCIPALIVM.

p. 1715. 16 P.

I.

p. 274. 75 K.

ARMA VIRVMQVE CANO TROIAE QVI PRIMVS AB ORIS. 1

Versus genere uniformis, specie dactylicus, compositione simplex, nec
5 similis pedibus, depositione terminalis in disyllabum, qui dividitur in cae-
suras per cola quidem in novem, per commata vero in duas, semiquina-
riam et semiseptenariam, per pedes in quinque. Quid est genere unifor- 2
mis? Quia generalia metra no|vem sunt, id est dactylicum, anapaesticum,
iambicum, trochaicum, choriambicum, paeonicum, ionicum a maiore, ioni-
10 cum a minore, antispasticum; et sunt in quibusdam generibus diversae
species versuum, ut choriambicum Asclepiadeum ex spondeo et duobus
choriambis et pyrrichio, choriambicum Glyconium ex spondeo choriambo
et pyrrichio: similiter alia huius generis plura inveniuntur metra, ut est
illud Horatianum

15 Lydia dic per omnes,
quod habet choriambum et bacchium: dactylicum vero uniforme est. Quid 3
est specie dactylicus? Quia legitimos pedes dactylos accipit et spondeos,
qui in dactylos resolvuntur ratione temporum. Quid est compositione sim-
plex? Quia sunt versus ex diversis generibus metrorum compo||siti, quales
20 inuenies apud Horatium et alios lyricos mixtos ex dactylis et iambis, ut
est apud Flaccum

scribere versiculos amore percussum gravi
(est enim penthemimeris heroica cum dimetro iambico): heroicus vero sim-
plex' est compositione, id est a pedibus unius speciei componitur. Quid
25 est nec similis pedibus? Quia licet vel dactylos vel spondeos ponere. Quid 4

3 PRISCIANI. G. PARTITIONES XII VERSV AENEID PRINCIPALIVM G INCIPIT TRACTATUS
PRISCIANI GRAMMATICI DE DVODECIM VERSIBVS AENEIDA PRINCIPALIBVS C INCIPIUNT LIBELLI
DVODECIM PRISCIANI GRAMMATICI DE DVODECIM VERSIBVS VIRGILII AD PVEROS S 4 nec
similibus pedibus G ὁ κόμμος graece dicitur incisum vel abbreviatum, unde com-
maticus liber vocatur adbr-viatum L 12 gliconicum G 13 ut est illud — 16 bac-
chium om. S: ut est G ut etiam C 14 Horatianum] *carm.* I 8, 1 17 quia CS qui
G 18 quid est vel compositione ratione simplex C 21 apud Flaccum om. S: *Horat.*
epod. 11, 2 22 amaiore S percussus CGS percussum ε graue S 24 id
est — componitur om. S 25 nec similibus pedibus G

Cerealiaque arma

expediunt.

- 11 cum igitur sit homonymon, quod quidam univocum dicunt, et varias res significet, singulae earum habent sua nomina, ut scutum galea lorica hasta gladius et cetera. non igitur opus est in hoc nomine singularis numerus, cum semper in plurali significatione ponatur. potest autem et differentiae causa huius singulare taceri, ne ab armo, artu corporis, obliqui eius casus proferri existimentur, hic armus, huius armi. Cuius est figurae? Simplicis. Fac ab eo compositum. Armiger, armipotens, semermis, inermis
- 12 et inermus. Cuius est casus in hoc loco? Accusativi. Vnde hoc certum est? A structura, id est ordinatione et coniunctione sequentium. cano enim verbum accusativo iungitur: ergo siquando invenias talem ordinationem, pone loco neutri masculinum vel femininum, quorum accusativi non sunt similes nominativis, et manifestatur tibi casus, ut in hoc versu 'cano virum' dixit. similiter 'cano illam rem' dicimus, ex quibus neutra quoque sine dubio potes intellegere secundum quem casum proferuntur tam in singulari quam in plurali numero. nec solum tamen in neutro genere, in quo nominativus et accusativus et vocativus similes sunt, sed etiam in aliis generibus, siquos invenias similes casus et dubites, secundum quem positi sunt, eandem structuram compone cum illis qui non sunt similes, et solves tibi dubitationem, ut puta si dicas 'oratoribus utor magistris' et dubites, utrum dativus an ablativus sit casus, non solum, quod utor verbum semper ablativo coniungitur, hoc possis agnoscere, sed etiam si secundum singularem numerum hanc eandem ordines orationem dicendo 'oratore magistro utor'. omnia enim in e terminantia ablativum masculina vel feminina nulli alteri eum casum similem habent. Quotae est declinationis arma? Secundae. Quare? Quia genitivum armorum facit. omnia autem neutra pluralia a finale nominativi in o longam convertunt et addita rum faciunt genitivum, si sint secundae declinationis. illud quoque possumus dicere, quod alterius declinationis nominativus in ma desinens in plurali numero non invenitur nisi secundae, ut prima primorum, summa summorum. Fac derivativa ab eo. Armarium armamentum armamentarium armillae, quae nunc brachialia vocant; sic Cicero in quarto de re publica: armentum et ab eo armentarius. Dic verbum denominativum. Armo armas armat.
- 15 Vnde certum est, quando verbum a nomine et quando nomen a verbo nascitur? Ex ipsa significatione et natura rerum. nam non possumus dicere

2 expediunt om. C 6 potest — 8 armi om. S autem L et codex Monacensis hoc C etiam 5 12 inuenias S inuenis C 19 si quos inuenias S in quibus inuenies C 20 sunt compone eosdem secundum structuram cum aliis S

25 masculina vel feminina om. S, add. s 30 aliae declinationis S nominativus C nomen S 31 inuenias S 32 quae — 33 de re publica om. S quae nunc brachialia vocant. Sic cicero in IIIto de republica id est de communi re de gubernatione regni in margine add. s 33 brachialia ornamenta brachiorum, quae Graece spichidae vocantur. alius, quae Graeco vocabulo spicidicae dicuntur. dextrochinium vero ornamentum dextrae manus iterum L in quarto de praetura C

p. 1220. 21 P.

p. 281—83 K.

armo, nisi prius sint arma, quibus armemus aliquem [nec auro auras nec subaero subaeras, unde Persius

nequa subaerato mendosum tinniat auro,

nisi prius sit aurum vel aes]. contra autem a verbo nascitur nomen, quod
 5 non potest esse in aliquo, nisi prius actus verbi in eo intellegatur, ut, si
 dicas lector, intellego eum prius legere et sic ei id nomen | do. ergo
 armo, sicut diximus, verbum est denominativum, quod a nomine nascitur,
 lector autem nomen verbale. Dic passivum eius. Armor. Declina. Armor,
 armaris vel armare, armatur et cetera. Dic participia activa. Armans et
 10 armaturus. Passiva. Armatus et armandus. Fac nomen verbale a parti-
 cipio praeteriti temporis. Armator armatrix. Cur? Quia omnia participia
 praeteriti temporis us in or convertentia faciunt nomen verbale in omni con-
 iugatione masculinum, ex quo iterum or in rix mutantis facimus femini-
 num, nisi euphonia, id est sonus, prohibeat, quod evenit in illis quae in
 15 sor desinunt, ut pransor cursor tonsor. nemo enim dicit pransrix cursrix
 tonsrix propter asperitatem pronuntiationis. unde et Terentius tonstrina
 dixit euphoniae causa addens contra regulam t. sicut enim a doctore doctrina
 consonantes eas habuit, quas suum primitivum, sic debuit etiam tonsrina
 absque t esse, nisi sonoritas coegisset. defenstrix quoque Cicero in
 20 Timæo pro|tulit addita t. Fac alia derivativa ab eodem supra dicto par-
 17 ticipio. | Armatio armatura, quae rem ipsam significant. et sciendum, quod
 plerumque nomina rerum eandem habent participiis praeteriti temporis ter-
 minationem, declinatione tamen differunt. nam nomina quartae sunt, par-
 ticipia vero secundae, ut iudicatus ὁ κριθείς huius iudicati, iudicatus vero
 25 ἡ κρισις huius iudicatus; monitus ὁ ὑπομνησθείς huius moniti, monitus ἡ
 ὑπόμνησις huius monitus; lectus ὁ ἀναγνωσθείς huius lecti, lectus ἡ ἀνάγνω-
 σις huius lectus; aditus ὁ προσελευθείς huius aditi, aditus ἡ προσέλευσις
 huius aditus. quidam autem stulte et contra usum auctorum participii
 18 paenultimam producunt et dicunt se hoc facere differentiae causa. nullum
 30 enim participium veniens a verbis in eo desinentibus, sive secundae seu
 quartae sint coniugationis, i productam habet ante tus, ut moneo monitus,
 habeo habitus, praetereo praeteritus: Virgilius in octavo

o mihi praeteritos referat si Iuppiter annos;

obeo obitus: idem in decimo

35 morte obita qualis fama est volitare figuras;

adeo quoque aditus: Ovidius in fastis |

1 nec auro — 4 aes om. S, add. s nec subaero subaeras unde persius sub-
 aerato mendosum tinniat auro nisi prius sit aurum et ferrum C : cf. Priscian. p. 828
 2 Persius] 5, 106 4 autem S haec C 11 quod S quae C 16 Terentius]
 Phorm. I 2, 39 17 a docto C 18 suum C uerbum S 19 nisi consonoritas S
 22 plerumque quedam nomina S participiis S cum participiis s participii
 C 30 enim C autem S 32 in octavo] v. 560 34 in decimo] v. 641 36 in
 fastis] IIII 583

expediunt.

- 11 cum igitur sit homonymon, quod quidam univocum dicunt, et varias res significet, singulae earum habent sua nomina, ut scutum galea lorica hasta gladius et cetera. non igitur opus est in hoc nomine singularis numerus, cum semper in plurali significatione ponatur. potest autem et differentiae causa huius singulare taceri, ne ab armo, artu corporis, obliqui eius casus proferri existimentur, hic armus, huius armi. Cuius est figurae? Simplicis. Fac ab eo compositum. Armiger, armipotens, semermis, inermis
- 12 et inermus. Cuius est casus in hoc loco? Accusativi. Vnde hoc certum est? A structura, id est ordinatione et coniunctione sequentium. cano enim verbum accusativo iungitur: ergo siquando invenias talem ordinationem, pone loco neutri masculinum vel femininum, quorum accusativi non sunt similes nominativis, et manifestatur tibi casus, ut in hoc versu 'cano virum' dixit. similiter 'cano illam rem' dicimus, ex quibus neutra quoque sine dubio potes intellegere secundum quem casum proferuntur tam in singulari quam in plurali numero. nêc solum tamen in neutro genere, in quo nominativus et accusativus et vocativus similes sunt, sed etiam in aliis generibus, siquos invenias similes casus et dubites, secundum quem positi sunt, eandem structuram compone cum illis qui non sunt similes, et solves tibi dubitationem, ut puta si dicas 'oratoribus utor magistris' et dubites, utrum dativus an ablativus sit casus, non solum, quod utor verbum semper ablativo coniungitur, hoc possis agnoscere, sed etiam si secundum singularem numerum hanc eandem ordines orationem dicendo 'oratore magistro utor'. omnia enim in e terminantia ablativum masculina vel feminina nulli alteri eum casum similem habent. Quotae est declinationis arma? Secundae. Quare? Quia genetivum armorum facit. omnia autem neutra pluralia a finale nominativi in o longam convertunt et addita rum faciunt genetivum, si sint secundae declinationis. illud quoque possumus dicere, quod alterius declinationis nominativus in ma desinens in plurali numero non invenitur nisi secundae, ut prima primorum, summa summorum. Fac derivativa ab eo. Armarium armamentum armamentarium armillae, quae nunc brachialia vocant; sic Cicero in quarto de re publica: armentum et ab eo armentarius. Dic verbum denominativum. Armo armas armat.
- 15 Vnde certum est, quando verbum a nomine et quando nomen a verbo nascitur? Ex ipsa significatione et natura rerum. nam non possumus dicere

2 expediunt *om. C* 6 potest — 8 armi *om. S* autem *L et codex Monacensis* hoc *C* etiam ζ 12 inuenias *S* inuenis *C* 19 si quos inuenias *S* in quibus inuenies *C* 20 sunt compone eosdem secundum structuram cum aliis *S* 25 masculina vel feminina *om. S, add. s* 30 aliae declinationis *S* nominativus *C* nomen *S* 31 inuenias *S* 32 quae — 33 de re publica *om. S* quae nunc brachialia vocant. Sic cicero in IIIto de republica id est de communi re de gubernatione regui *in margine add. s* 33 brachialia ornamenta brachiorum, quae Graece spichidae vocantur. alius, quae Graeco vocabulo spicidicae dicuntur. dextrochinium vero ornamentum dextrae manus iterum *L* in quarto de praetura *C*

p. 1270. 21 P.

p. 281—83 K.

armo, nisi prius sint arma, quibus armemus aliquem [nec auro auras nec subaero subaeras, unde Persius

nequa subaerato mendosum tinniat auro,

nisi prius sit aurum vel aes]. contra autem a verbo nascitur nomen, quod
 5 non potest esse in aliquo, nisi prius actus verbi in eo intellegatur, ut, si dicas lector, intellego eum prius legere et sic ei id nomen | do. ergo armo, sicut diximus, verbum est denominativum, quod a nomine nascitur, lector autem nomen verbale. Dic passivum eius. Armor. Declina. Armor, armaris vel armare, armatur et cetera. Dic participia activa. Armans et
 10 armaturus. Passiva. Armatus et armandus. Fac nomen verbale a participio praeteriti temporis. Armator armatrix. Cur? Quia omnia participia praeteriti temporis us in or convertentia faciunt nomen verbale in omni coniugatione masculinum, ex quo iterum or in rix mutantur facimus femininum, nisi euphonia, id est sonus, prohibeat, quod evenit in illis quae in
 15 sor desinunt, ut pransor cursor tonsor. nemo enim dicit pransrix cursrix tonsrix propter asperitatem pronuntiationis. unde et Terentius tonstrina dixit euphoniae causa addens contra regulam t. sicut enim a doctore doctrina consonantes eas habuit, quas suum primitivum, sic debuit etiam tonsrina absque t esse, nisi sonoritas coegisset. defenstrix quoque Cicero in
 20 Timæo pro|tulit addita t. Fac alia derivativa ab eodem supra dicto participio. | Armatio armatura, quae rem ipsam significant. et sciendum, quod plerumque nomina rerum eandem habent participiis praeteriti temporis terminationem, declinatione tamen differunt. nam nomina quartae sunt, participia vero secundae, ut iudicatus ὁ κριθεὶς huius iudicati, iudicatus vero
 25 ἡ κρισις huius iudicatus; monitus ὁ ὑπομνησθεὶς huius moniti, monitus ἡ ὑπόμνησις huius monitus; lectus ὁ ἀναγνωσθεὶς huius lecti, lectus ἡ ἀνάγνωσις huius lectus; aditus ὁ προσελευθεὶς huius aditi, aditus ἡ προσέλευσις huius aditus. quidam autem stulte et contra usum auctorum participii
 30 paenultimam producunt et dicunt se hoc facere differentiae causa. nullum enim participium veniens a verbis in eo desinentibus, sive secundae seu quartae sint coniugationis, i productam habet ante tus, ut moneo monitus, habeo habitus, praetereo praeteritus: Virgilius in octavo
 o mihi praeteritos referat si Iuppiter annos;
 obeo obitus: idem in decimo
 35 morte obita qualis fama est volitare figuras;
 adeo quoque aditus: Ovidius in fastis |

1 nec auro — 4 aes om. S, add. s nec subaero subaeras unde persius subaerato mendosum tinniat auro nisi prius sit aurum et ferrum C : cf. Priscian. p. 828
 2 Persius] 5, 106 4 autem S haec C 11 quod S quae C 16 Terentius] Phorm. I 2, 39 17 a docto C 18 suum C uerbum S 19 nisi consonoritas S
 22 plerumque quedam nomina S participiis S cum participiis s participii C 30 enim C autem S 32 in octavo] v. 560 34 in decimo] v. 641 36 in fastis] IIII 583

sol aditus 'quam quaeris' ait, 'ne vana labores,
nupta Iovis fratri tertia regna tenet.'

de aditus quantum ad praesens sufficienter diximus. latius autem de participio tractatum est in libro singulari. nunc hoc etiam sciendum, quod genetivus quoque supra dicti participii paene in omnibus assumpta o facit rei nomen, ut iudicati iudicatio, orati oratio, moniti monitio, lecti lectio, i paenultima in omnibus correpta. quamvis igitur regula det nobis copiam, tam in us quam in io terminationibus uti in significationibus rerum, tamen auctorum usus nobis magis sunt observandi. illud quoque sciendum, quod multa nomina verbalia participiis futuri temporis similia inveniuntur, et a passivis quidem semper, ut amandus nomen ὁ φιλητέος, participium ὁ φιληθησόμενος; docendus nomen ὁ διδακτέος, participium ὁ διδαχθόμενος; legendus nomen ὁ ἀναγνωστέος, participium ὁ ἀναγνωσθόμενος; adendus nomen ὁ προσελευστέος, participium ὁ προσελευσθόμενος. et in futuri quidem temporis participiis passivis hoc evenit semper, in activis autem non semper, sed in quibusdam, et hoc in femininis, ut armatura nomen ἡ ὀπλισις, participium ἡ ὀπλισουσα; litura nomen ἡ ἀπαλοιφή, participium ἡ ἀπαλειψουσα; scriptura nomen ἡ γραφή, participium ἡ γράφουσα. est autem invenire nomina adiectiva hominum et mobilia in omnibus similia participiis praeteriti temporis, etiam in declinatione, ut doctus nomen ὁ εὐ-παίδευτος, participium ὁ παιδευθείς; armatus nomen ὁ ὀπλίτης, participium ὁ ὀπλισθείς. et sciendum, quod, si sint nomina mobilia, non possunt eadem etiam rerum esse, ut doctus armatus; et contra, si sint rerum, non etiam hominum adiectiva, ut monitus aditus. sunt etiam quaedam rerum vocabula, quae participiis neutris praeteriti temporis similia sunt, ut factum nomen τὸ ἔργον, participium τὸ γεγονός; visum nomen ἡ ὀπτασία, participium τὸ ὄραθέν. est etiam quando praesentis temporis participiis similia inveniuntur nomina adiectiva, ut sapiens nomen ὁ σοφός, participium ὁ φρονῶν; amans nomen ὁ ἐραστής, participium ὁ ἐρῶν. sed nomen genetivo, participium autem ablativo coniungitur secundum verbi iuncturam, ut natus et ipse dea ὁ τεχθεὶς ἐκ θεᾶς, natus autem deae ὁ υἱὸς θεᾶς dicitur.

Virum, quae pars orationis est? Nomen. Quid est nomen? Pars orationis unius cuiusque rei suppositae communem vel propriam qualitatem significans. Quot accidunt nomini? Quinque, qualitas sive species, genus,

1 quam s quem S quod C 2 Iovis] obis S Iovis s 3 de adito quidem quantum S latius autem de participio hoc S latius hoc de participio C 4 hoc etiam S autem etiam C 8 uti s ut CS 12 ΔΙΔΑΚΘΟΜΕΝΟΣ C: Graecam interpretationem et hic et in iis quae secuntur om. S ΟΑΝΑΓΕΟΘΕΟΣ participium ΟΑΝΑΓΕΟΟΜΕΝΟΣ adendus nomen ΟΠΡΟΒΛΕΙΘΕΟΜΕΝΟΣ participium C 17 ΑΠΑΛΙΦΗ C 18 ΑΠΑΛΙΨΟΥΣΑ C 23 non possunt eadem esse hominum adiectiva S 26 ΗΟΡΤΑCΙΑ C 30 ablativo S accusativo C accusativo aut ablativo Lindemannus [natus] Verg. Aen. VI 90 32 definitionem nominis, quam breviorē hoc loco exhibuisse videtur S, pleniorē habuit supra p. 461, 23, supplevit s. nam pars — p. 463, 7 animale deletis paucis versibus prioris scripturae in extrema pagina scripta sunt in eo codice.

p. 1223. 24 P.

p. 286. 57 K.

numerus, figura, casus sive declinatio. nam comparatio non bene inter accidentia potest poni, quia non est generale accidens nec in omnibus invenitur nominis speciebus, sicut supra dicta quinque. non est enim species nominis, in qua non invenias et qualitatem et genus et numerum et figuram et casum. comparatio autem nisi in adiectivis non invenitur. Dic igitur, vir cuius est speciei? Primitivae [potest tamen et a viro verbo esse derivatum], et est appellativum et significat corpus animale. Cuius est generis? Masculini. Vnde hoc possumus scire? Tam ab ipsa natura eius quod significat, quam a terminatione et declinatione. omnia enim in ir desinentia, quae propria sunt hominum, masculina sunt et secundae declinationis, ut vir viri, levir leviri, Trevir Treviri et similia. Cur per v scribitur? Quia omnia nomina a vi syllaba incipientia per v scribuntur exceptis bitumine et bili, quando fel significat, et illis quae a bis adverbio componuntur, ut biceps bipatens bivium. Cur sonum videtur habere in hac dictione i vocalis v litterae Graecae? Quia omnis dictio a vi syllaba brevi incipiens d vel t vel m vel r vel x sequentibus hoc sono pronuntiat, ut video videbam videbo: quia in his temporibus vi corripitur, mutavit sonum in v; in praeterito autem perfecto et in aliis in quibus producitur naturalem servavit sonum, ut vidi videram vidissem videro. similiter vitium mutat sonum, quia corripitur; vita autem non mutat, quia producitur. similiter vim mutat, quia corripitur; vimen autem non mutat, quia producitur. similiter vir et virgo mutant, quia corripiuntur; virus autem et vires non mutant, quia producuntur. vix mutat, quia corripitur; vixi non mutat, quia producitur. hoc idem plerique solent etiam in illis dictionibus facere, in quibus a si brevi incipiunt syllabae sequentibus supra dictis consonantibus, ut fides perfidus confiteor infirmus firmus. sunt autem qui non adeo hoc observant, cum de vi nemo fere dubitat. Cuius est numeri virum? Singularis. Dic pluralem. Viri. Cuius figurae? Simplicis. Fac ab eo compositum. Semivir duumvir triumvir quinquevir septemvir decemvir centumvir levir [frater mariti]: Virbium quoque virum bis dictum tradunt: viripotens, virago et virgo, virillustris, virdevotus, virmagnificus, virspectabilis, quae omnia ideo composita accipimus, quia sub uno accentu pronuntiantur. Cuius est casus virum? Accusativi singularis. Fac ab eo derivativum. Hic et haec virilis et hoc virile et virilitas. virtutem quoque hinc quidam derivari volunt. Fac adverbium. Viritim, quod Graeci ἀνδρακάς dicunt, id est per singulos viros.

Que quae pars orationis est? Coniunctio. Quid est coniunctio? Pars orationis conectens ordinansque sententiam. Quot accidunt coniunctioni? Tria, potestas ordo figura. Cuius est potestatis? Copulativae. Cuius

5 autem ut dictum est nisi s et supra S 6 potest — 7 derivatum om. s
 18 sonum i in TS 21 vimen autem producitur ideoque non mutat C 26 confiteor
 firmus infirmus sunt C 30 Virbium — tradunt om. S verbum quoque virum bis
 tradunt s

ordinis? Postpositivi. Cuius figurae? | Simplicis. Quem habet accentum? Haec et aliae duae coniunctiones, ve scilicet et ne, sunt apud Latinos inclinativae, quas Graeci ἐγκλιτικός vocant. solent enim suos accentus in extremam syllabam praecedentis dictionis remittere, ut virumque subiective tantone. sed ne saepissime etiam e abiciens apostropho notatur, non solum vocali sed etiam consonante subsequente, ut in decimo Aeneidos

tantone me crimine dignum?

Fac compositum ab eo quod est que. Atque neque quoque. nec quoque a neque factum est per apocopam extremarum vocalium, et quia in fine syllabae q scribi non poterat, transivit in c.

- 27 Cano quae pars orationis est? Verbum. Quid est verbum? Pars orationis cum tempore et modis et significationibus. Quot accidunt verbo? Modi formae significationes coniugationes numeri figurae tempora, personae quoque in plerisque. Cuius est modi cano? Indicativi. Cuius formae? Perfectae. Quam aliam formam habet hoc verbum? Frequentativam, quae
 28 est canto cantas cantat. a participiis enim praeteriti temporis solent fieri frequentativa plerumque, ut habitus habito habitas habitat, scriptus scripto scriptas scriptat, captus capto captas captat, cursus curso cursas cursat, domitus domito domitas domitat, volutus voluto volutas volutat. ideo autem diximus plerumque, quia ago agito facit et lego legito et nosco noscito
 29 et scisco sciscitor. Cuius est significationis || cano? Activae. Cur? Quia facit passivum canor. Cuius est coniugationis? Tertiae correptae. Vnde hoc certum | est? Quia et prima persona ante o consonantem habet, quod in tertia producta siue quarta coniugatione inveniri non potest, et quod non solum in secunda persona is finalis corripitur, cano canis, sed etiam in
 30 plurali numero in prima et secunda persona i paenultima corripitur. itaque antepaenultima in his acuitur personis, ut canimus canitis; nec non imperativus quoque et infinitivus e correptam habentes, sicut etiam Donatus docet, manifestissime id ostendunt. Cuius est numeri? Singularis. Dic pluralem. Canimus. Cuius figurae? Simplicis. Fac compositum ab eo.
 30 Succino occino concino. Cuius est temporis? Praesentis. Dic praeteritum perfectum. Cecini. Cur? Quia verba in no desinentia, si tertiae sint coniugationis, in vi faciunt praeteritum, ut sterno stravi, cerno crevi, sperno sprevi, lino levi. pono quoque antiqui posivi secundum analogiam dicebant, quod nunc posui dicimus. cano autem ideo cecini dixerunt, ne, si cavi secundum analogiam dicerent, non a cano nasci videretur, sed ab eo

1 suppositivi C 2 coniunctiones apud Latinos sunt C 3 in extrema syllaba CS 5 tantane CS 6 in decimo Aeneidos] v. 668 7 ton me crimine ducis S: dignum post crimine add. s 10 potest corr. poterat S poterit C transit corr. transiit S 16 cantas. A unde solent nasci frequentativa. M Plerumque a participiis praeteri temporis ut cantus canto cantas habitus S 18 captus — captat om. C 21 scisco sciscito CS: cf. infra p. 1283 P 27 acuetur S 28 Donatus de distinctione coniugationum breviter dixit p. 1755; copiosius ea de re expositum est in editione minore 29 manifestus S 34 leui S liui C

p. 1225 26. P.

p. 290—91 K.

quod est caveo. ab eo tamen composita in ui divisas faciunt praeteritum, concino concinui, succino succinui, occino occinui. Dic participia activa. 31 Canens et canturus. Passiva. Cantus et canendus. Fac ab eis nomina. Cantus ἤ ᾠδῆ et cantio et cantor et cantrix et cantilena, et a frequentativis 5 [duo autem sunt, canto et cantito] cantatus et cantatio et cantator et cantatrix. concinnus quoque a canendo compositum est.

Troiae quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius 32 speciei? Derivativae. | a Troe enim rege nominata est Troia. Dic ab eo alia derivata. Troianus Troicus; Tros quoque, quando pro appellativo, id 10 est gen|tili, accipitur. et sciendum, quod pleraque gentilium et propria solent esse ipsorum conditorum urbium sive gentium, ut Italus Danaus Latinus Tros. Cur Troia, cum apud Graecos oe diphthongon in priore 33 habeat syllaba, non servat etiam apud nos? Quia in disyllabis, in quibus ae vel oe diphthongi antecedunt sequente vocali, diaeresin solent facere 15 Latini plerumque et pro consonante duplici accipere i et eam a priore subtrahere syllaba et adiungere sequenti; quamvis antiqui solebant duas ii scribere et alteram priori subiungere, alteram praeponere sequenti, ut Troia Maia Aiax. hanc tamen consuetudinem Latini habuerunt Aeoles imitantes, qui κοῖλον per divisionem dicunt κόιλον et multa similiter dividunt.

20 Qui quae pars orationis est? A quibusdam pronomen hoc esse puta- 31 tur, sed non recte. proprie enim pronomen est, quod pro nomine proprio ponitur et personam finitam habet. ergo cum quis et qui et qualis talis et quantus tantus et similia vel interrogativa vel relativa nec finitas habeant personas nec loco propriorum nominum accipiantur, non sunt pro- 25 nomina dicenda sed potius nomina. nec mirum, si quaedam ex ipsis declinationem habeant pronominum, cum pronomina quoque multa, de quibus non est dubitatio, quod pronomina sunt, nominum habeant declinationem, ut meus tuus noster vester. et sciendum, quod qui pro quis ponitur, quis autem pro qui non, et quod omnia huiuscemodi nomina relativa per se 30 acciuntur, in contextu autem orationis gravantur, id est pro acuto in fine gravem accentum accipiunt. hoc tamen ipsum qui pro adverbio quoque 35 saepe invenitur, quando accipitur pro quomodo [est etiam ablativus]. Fac ab eo compositum. Quisquis, quisque, aliquis vel aliqui, siquis, nequis, quisquam, quicumque, quispiam, quidam, quin, quod significat qui non et 35 cur non et ut non et nec non, atqui et atquin.

Primus quae pars orationis est? Nomen. Cuius est speciei? Ordi- 36

3 cantaturus deleta n in secunda syllaba S caniturus Putschius 5 duo — cantito om. S 6 concinnus G concinus C concinnus corr. concinnus S 8 a troe S a troe G a tros C 12 oe diptongus in priore syllaba sit S 13 servatur GS 18 consuetudinem aeoles habuerunt imitantes G : consuetudinem habuerunt coli qui coelon divisionem dicunt. Δ Qui S 23 et similia infinita sint vel interrogativa vel relativa et finitas non habeant S 27 quin pronomina sint ε, om. S 28 meus tuus tuus noster noster nostras uestras C 33 est enim etiam ablativus C, om. S 34 quispiam quidam om. CG 35 ut non et nec non om. S : ut non et ante cur add. s

- nalis [et est a Graeco]. || Cuius est gradus? Superlativi. Unde hoc certum est? Quia omnibus solet numeris praeponi et genetivo plurali semper coniungitur, quod suum est superlativi, ut primus illorum. ergo praepositivus illorum est nominum superlativus, quae numerum significant a tribus et ultra. nam comparativus eius, id est prior, qui ad unum solet fieri, semi-
 37 per inter duos ponitur. quod autem comparativum est prior, ostendit etiam neutrum quod ab eo nascitur, prius. nullum enim nomen in or desinens commune in us facit neutrum, nisi sit comparativum, ut hic et haec melior et | hoc melius, hic et haec doctior et hoc doctius. sic ergo hic et haec prior et hoc prius. Fac adverbium. Prime et primum et primo.
 38 Fac derivativum nomen. Primitiae, prinitivus primitiva primitivum, primarius, primulum, primores, priscus, pristinus, primas primatis. Cur in fine circumflectitur primas? Quia antiqui hic et haec primatis dicebant paenultimam circumflectentes. ti igitur concisa mansit accentus integer in eadem a littera, quae extremae syllabae facta est, quae erat in pleno
 39 paenultima. ergo hoc idem in omnibus similibus observandum est, ut Arpinas Sufenas Capenas et similibus, aliis. Fac composita a primo. Primordium, principium, prinipilarius, primicerius, Decemprini, quomodo decemviri, primogenitus *πρωτότοκος*, primotinus *πρώμιος*, quomodo serotinus *ὄψιμος*, pridieprinceps. 20
- 40 Ab quae pars orationis est? Praepositio. Quid est praepositio? Pars orationis quae praeposita aliis partibus orationis significationem earum aut complet aut mutat aut minuit; complet, ut facio perficio, mutat, ut doctus indoctus, minuit, ut rideo subrideo. Cui casui coniungitur ab praepositio?
- 41 Ablativo. In appositione sola an etiam in compositione aliis partibus orationis praepositur? Praepositur tam in compositione quam in appositione, sed in compositione cum nomi|nativo et | cum eius declinatione vel illis dictionibus quae carent casibus, in appositione vero cum ablativo casualium tantum, ut abduco abducens abducentis, abigo abigens abigentis. et sciendum, quod eandem significationem habent a ab abs. et a quidem vel abs 30

1 et est a graeco quod *πρῶτος* ε, om. S 2 quia nominibus (corr. omnibus) solet praeponi S 3 praepositivus] proprie GS propriae C primus *Krehlius ex codice Monacensi. praepositivus ex iis quae v. 6 addita sunt in libris huc transposui* 5 eiusdem prior quia ad C 6 ponitur ergo praepositivus (propositivus f) nomina habet numerorum quod CG ponitur ergo praepositiva nomina habent numerum quod S. quae interposita sunt ad v 3 pertinere videntur, ubi ab aliis olim scriptum erat illud quod dedi, ergo praepositivus illorum sqq., ab aliis ergo proprie nomina habet numerorum a tribus et ultra 10 et primo om. G et primo et compositum adprime S 11 primitia G primarius — 12 pristinus om. S 12 primulus ε 17 suffenas S Fac — 20 pridie princeps om. S : Fac om. CG compositum a primus C 18 primicerius quasi primus chere. est autem chere legio sive exercitus L 19 *πρωμιος* C *πρωμος* G 20 pridieprinceps vocatus (l. vocatur) hodie qui heri de principatu eiectus est. sic fiebant consules Romani L 25 in appositione *** etiam (in appositione sola quae etiam ε) in compositione aliis partibus orationis tam S in appositione sola an etiam in compositione? Casualibus partibus orationis praepositur tam ε 26 praepositur praepositur etiam tam C praepositur tam G 28 casualium tantum S tantum casualium G casualium terminatur C

p. 122s. 29 P.

p. 203—85 K.

vocali sequente non ponimus; ab vero non solum vocalibus sequentibus, sed etiam consonantibus quibusdam non male sonantibus antecedente ab, ut abduco abdo; abs vero sequente q, ut abs quolibet, vel c, ut abscondo, vel t, ut abstraho. Quo 'accentu pronuntiatur ab? Per se acuto, in versu 42
5 vero gravi; sicut et aliae omnes praepositiones in suo loco positae, id est praepositivae. nam est quando mutato ordine postponuntur et mutant accentum, ut te propter, eundem propter: hic paenultimum acutum habet accentum. quod si praeponeretur, sine dubio gravaretur.

Oris quae pars orationis est? Nomen. Cuius numeri? Pluralis. 43
10 Dic singularem. Ora. Quando habet aspirationem. hora? Quando tempus significat; quando autem fines, sint aspiratione est; et quando plurale est, neutri generis est a singulari quod est os oris.

II.

CONTICVERE OMNES INTENTIQUE ORA TENEBANT.

15 Scande versum. Conticu ere om nes in tenti que ora te nebant. Dic 44
caesuras. Semiquinaria, conticuere omnes. Quot habet figuras? | Decem. Quare? Quia habet duos dactylos et tres spondeos. Tracta pedes. Conticuere omnes et cetera. Quot partes orationis habet? Sex. Quot nomina? Duo. Quae? Omnes ora. Quot verba? Duo, conticuere tenebant. Quid
20 aliud habet? Partici||pium, intenti, et coniunctionem, que. Tracta singulas partes.

Conticuere quae pars orationis est? Verbum. Quale? Perfectum. 45
Quo modo dictum? Indicativo, coniugationis secundae. Cur secundae? Quia in praesenti tempore secunda persona in es productam desinit, conticeo contices, quamvis a prima quoque persona hoc manifestum est in
25 hac coniugatione. omnia enim verba in eo desinentia secundae sunt coniugationis exceptis paucis primae coniugationis, quae fere sunt haec, beo
beas, creo creas, screeo screas, meo meas, nauseo nauseas, laqueo laqueas, calceo calceas, quod alii calcio, enucleo enucleas; et quartae, eo is,
30 queo quis, et quae ex his componuntur. Cuius est significationis? Activae. Dic passivum. Conticeor. Cuius est numeri? Pluralis. Cuius figurae? 46
Compositae. Ex quibus? Ex integro et corrupto. nam con praepositio est integra, quamvis separata in appositione non potest inveniri, sed semper in compositione; ticuere autem corruptum est, quia a, quod habuit
35 integrum, mutavit in i, ticuere pro tacuere. Cuius est personae? Tertiae pluralis, quae tam in re q quam in runt in hoc tempore finitur. Cuius est

13 FINITUS EST VERSUS PRIMUS (PRIMUS *om. C*) PRIMI LIBRI VIRGILIANI TRACTATUS A PRISCIANO GRAMMATICO (PRISCIANI GRAMMATICI *C*) *CG* EXPLIC. LIB. PRIM. INCIP. SECUND. *S*
27 beo beas creo creas laqueo lulaqueo meo comeo nucleo enucleo nauseo enauseo
screo calceo quod alii calcio *C* beo beas meo meas nauseo nauseas laqueo laqueas
calceo calceas nucleo nucleas *G*: cf. *Priscian. p. 864* 29 quod alii calcio *om. S*
est nucleo enucleas *S*

47 temporis? Praeteriti perfecti. Dic primas eius personas in omni tempore per singulos modos. Indicativo conticeo conticebam conticui conticueram conticebo. Imperativum totum dic. Contice conticeat conticeamus conticete conticeant; conticeto tu, conticeto ille, conticetote, conticeant vel conticento. optativo utinam conticerem conticuissem conticeam; subiunctivo 5
 48 cum conticeam conticerem conticuerim conticuissem conticuerdo; infinita conticere, conticuisse, conticatum ire vel conticaturum esse. impersonalia indicativo conticetur, conticebatur, conticatum est vel conticatum fuit, conticatum erat vel conticatum fuerat, conticebitur; imperativo conticeatur conticetor; optativo utinam conticeretur, conticatum esset vel conticatum fuisset, 10
 conticeatur; subiunctivo || cum conticeatur, conticeretur, conticatum sit vel conticatum fuerit, conticatum esset vel conticatum fuisset, conticatum erit vel conticatum fuerit. | infinita impersonalium similia sunt passivis, conticeri, conticatum esse vel conticatum fuisse, conticatum iri. Quid ergo interest
 40 inter infinita impersonalium et passivorum? Quod impersonalibus infinitis 15
 necesse est et verbum et pronomen sive nomen adiungere, ut 'taceri a me volo', id est 'tacere volo'. sin autem verbum tantum addas dicendo 'taceri volo', passivum ostendis sine dubio. licet tamen passivo etiam adiungere ablativum casum, sed ut subiungatur et accusativus primae vel secundae vel tertiae personae, ut 'legi volo me a te', 'legi vis te a me', 20
 50 'legi volo illum a me vel a te', 'legi ille se vult a me vel a te'. ecce hic passivum est sine dubio, quia et nominativum et accusativum et ablativum adiunxi infinito, quod, si esset impersonale, fieri non posset. nam accusativum ei numquam possumus coniungere. ex illo quoque hoc facile est dinoscere, quod impersonale significationem habet activam etiam in infinito. 25
 nam 'taceri a me volo' dicimus pro 'tacere volo'; 'taceri' autem 'illum volo' eam personam pati ostendit, quam protuli per accusativum casum. in impersonalibus autem pati | quidem neminem significamus, agere autem eam personam ostendimus, quam per ablativum casum proferimus, ut 'taceri a me volo' pro 'tacere volo', 'taceri a te volo' pro 'tacere te 30
 volo', 'taceri ab illo volo' pro 'tacere illum volo'. Cur conticatum ire
 51 facit futurum? Quia per formam participii praeteriti temporis neutri et infinitum ire vel iri tam activum quam passivum profertur, ut tacitum ire et tacitum iri [vel futurum activi participium et esse vel fuisse, taciturum esse vel fuisse. taciturus est enim participium futuri, praeteriti vero tacitus 35
 tacita tacitum]. ergo in neutris verbis, quamvis non sint participia praeteriti, ad similitudinem habentium haec proferimus, ut statum ire sicut

7 vel conticaturum esse *om.* GS 9 conticeor *om.* CG 13 infinita impersonalis C infinita vel impersonalia G impersonalia S 18 ostendit CG 21 legi ille se vult a me vel a te S amari ille vult a me CG 22 quia ad nominativum et accusativum et ablativum adiungitur infinitum S 23 nam — 24 coniungere *om.* CG 33 iri vel ire G, *qm.* S : ire **** tam passivum quam activum C tacitum ire tacitum iri et duo supina tacitum tacitu et futurum activi participium taciturus est enim participium praeteriti temporis tacitus tacita tacitum S

p. 1231. 32 P.

p. 297—99 K.

amatum ire; et duo supina facitum facitu, statum statu, ex quo staturus, ut amatum amatu amaturus. sic in ceteris quoque. Cur conticui facit praeteritum perfectum? Quia omnia in ceo desinentia mutant eo in ui divi- 52 sas et faciunt supra dictum tempus, ut arceo arcui, iaceo iacui, excepto mulceo mulsi. Fac inchoativum ab eo quod est conticeo. Conticesco; quidam tamen conticisco protulerunt. sed regula magis in inchoativis e paenultimam flagitat in his quae a verbis secundae coniugationis derivantur, ut horreo horresco, ferveo fervesco, caleo calesco. inveniuntur enim ab aliis quoque coniugationibus, sed | raro, ut amasco hisco labasco scisco. 53

10 Declina passivum. Indicativo conticeor, conticebar, conticitus sum vel conticitus fui, conticitus eram vel conticitus fueram, conticebor; imperativo conticere conticeatur conticeamur conticemini conticeantur, conticetor tu, conticetor ille, conticeminor, conticeantur vel conticentor; optativo utinam conticerer, conticitus essem vel conticitus fuissen, conticear; subiunctivo 15 cum conticear, conticerer, conticitus sim vel conticitus fuerim, conticitus essem vel conticitus fuissen, conticitus ero vel conticitus fuero; infinita conticeri, conticitum esse vel conticitum fuisse, conticitum iri. Dic participia. Conticitus conticensus. Cur solent Romani praeteritum perfectum 54 in or terminantium verborum et omnia tempora, quorum regula a praeterito perfecto nascitur, per participia declinare? Quia apud Graecos quoque in plurimis verbis, in quibus secunda et tertia persona indicativi deficit in praeterito, per participium eas declinant, et optativi quoque et subiunctivi praeterita, ut τέτυμαι τέτυπαι τέτυπται τετόμμεθα τετυμμένοι ἐστέ τετυμμένοι εἶσθιν. sic et optativa et subiunctiva, quod Romani in omnibus in or 25 terminantibus faciunt. et sciendum, quod a participio, ut supra dictum est, praeteriti temporis solent nasci infinita futuri tam activa quam passiva, ut conticitum ire et conticitum iri, et passivi quoque sive impersonalis 55 praeteritum infinitum, ut conticitum esse vel conticitum || fuisse, et supina duo, conticitum conticitu, et futuri participium activum, conticiturus. et 30 haec quidem oriuntur a participio praeteriti. a participio vero praesentis —, quod nascitur in prima quidem et secunda coniugatione a secunda persona, cum extremae syllabae interponimus n, ut amas amans, doces docens; in tertia | vero et quarta a prima persona mutata o in ens, ut lego legens, facio faciens, audio audiens, venio veniens, exceptis eo et queo et quae ex 35 his componuntur. haec enim ante e i habent in nominativis participio- 56 rum: nam iens et quiens faciunt participia. in genetivo vero per transmutationem vocalium et immutationem i la u declinantur, ut iens euntis, quiens queuntis, contra omnium participiorum morem. — a praesenti vero participio activo nascitur futurum passivi s finali abiecta et addita dus, ut

I amatum ire statum statu staturus sic in ceteris S 8 ut timeo timesco horreo horresco C 9 amasco hisco miseresco (corr. miserasco) labasco J declina S 12 conticeamini GS 22 eas] et sum es L et e** S et es s 30 oriuntur om. CG 34 audio audiens om. CG 37 vocalium et immutationem om. CG declinantur om. S 38 quiens quiuntis C, om. S

amans amandus, docens docendus, legens legendus, faciens faciendus, audiens audiendus. iens autem et quiens et ex his composita a genetivo faciunt futurum, adiens adeuntis adeundus. gerundia quoque tria a participio futuri nascuntur ex tribus eius casibus, id est genetivo dativo accusativo, amandi amando amandum, docendi docendo docendum, faciendi faciendo faciendum, audiendi audiendo audiendum, eundi eundo eundum. Dic nomen verbale ex eo quod est conticeo. Conticitor conticitrix, quae quamvis regula concedat dicere, tamen, nisi in usu inveniamus auctorum, non temere debemus proferre. ipsa res conticinium. a taceo simplici fit taciturnus et taciturnitas et taciturius et tacitus participiale.

Omnes quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius est speciei? Numeralis. Omnia autem numerorum significativa appellativa sunt, quamvis sint quaedam cognomina propria, quae vocem quidem habent numeralium, non tamen etiam significationem, ut Quintus Catulus, Decimus Brutus. Potest habere comparisonem hoc nomen? Non. Quare? Quia nullum nomen numerum significans || comparisonem potest habere, cum unus quisque numerus in se constat nec augeri aut minui in sua qualitate potest, excepto prior, quod de duobus ordinem significat. Cuius est generis hoc nomen? Communis. Cur? Quia omnia in is desinentia, si apud Graecos vel communia sint vel mobilia, quae illi trigene vocant, apud nos sine dubio communia sunt, ut πᾶς πᾶσα πᾶν hic et haec omnis et hoc omne, χρήσιμος χρησίμη χρήσιμον hic et haec utilis et hoc utile, ὁ δύσκολος ἡ δύσκολος τὸ δύσκολον hic et haec difficilis et hoc difficile. Cuius est numeri? Pluralis. et sciendum, quod hoc nomen, id est omnis, eandem vim habet significationis, sive singulariter sive pluraliter proferatur (omnis enim homo si dicam et omnes homines, idem significo); et omnia quae similem vim habent, id est cunctus et cuncti, universus et universi. Cuius est figurae? Simplicis. Fac ab eo compositum. Omnipotens omnifariam omniparens omnigena: Virgilius in octavo

omnigenumque deum monstra.

Fac adverbium [simplex]. Omnino. Cuius est casus? Hic nominativi; idem tamen est etiam vocativus in omni plurali numero. accusativum vero

3 gerundia G 9 temere om. S conticinium C fit taciturnus et tacitor participiale S 10 taciturus et tacitus participia 5 participium G 12 numeri, omnia autem nomina numerum significantia S 14 numerorum S catulus C catullus S catellus G 17 in sese constat S 18 excepto — significat pm. S 20 quae illi trigena vocant G quae illi trigene C quae illi grece vocant***** S 22 χρησιμος χρησιμη χρησιμον C χρησιμονος χρησιμονον G, om. S 25 proferatur S dicatur CG 26 significo S significamus CG 28 compositum. uirgilius in octavo (in nono G) omnigenumque deum monstra (nra C) omnipotens omniparens omnigena omnifariam (omnifariam C) CG 29 in VII S: Verg. Aen. VIII 698 30 monstra om. S 31 simplex om. S 32 accusativus uero huiusmodi nominum id est quae nominativum et genetiivum singularem (singularem om. S) similem habent accusativum pluralem (pluralis C) tam in es productam quam in (in om. C) is longam terminant CS accusativus uero huiusmodi nominum id est quae nominativum et genetiivum similem habent plurales tam in es productam quam in is longam terminant G

p. 1233. 34 P.

p. 300—2 K.

pluralem huiusmodi nomina, id est quae nominativum et genetivum singularem similem habent, tam in es productam quam in is longam terminant.

Intenti quae pars orationis est? Participium. Quid est participium? 61
Pars orationis partem, capiens nominis partemque verbi. Quot accidunt
5 participio? Sex. Quae? Genus casus tempus significatio numerus figura.
Cuius est generis? Masculini. *Cuius numeri? Pluralis.* Dic singulare.
Intentus intenta intentum. et] sciendum, quod omnia participia praeteriti 62
et futuri temporis mobilia sunt, et in masculino quidem et in neutro genere
secundum nomina secundae declinationis declinantur; in feminino vero pri-
10 mam declinationem servant. praesentis autem temporis partiicipia commu-
nia sunt trium generum, ut hic et haec et hoc amans, et tertiae declina-
tionis. sciendum tamen, quod sunt quaedam verba, quorum significatio
ad solos mares vel ad solas feminas pertinet; ad mares, ut futuo, cuius
participium quoque ad mares solos pertinet, futuens. nemo enim dicit
15 haec futuens, nisi in epicoenis nominibus animalium, ut haec aquila futuens,
in quo, quamvis femininum proferamus, tamen marem intellegimus. sic
etiam in feminino: nubo vir non dicit, nisi si abneget sexum et quasi fe-
mina loquatur. ergo nubens quoque proprie de femina dicitur; nisi quod
possumus figurate masculinis quoque generibus talia adiungere, si dicam
20 'magnus est ignis nubens mihi', ignis pro amata dicens. Cuius est casus 63
intenti? Nominativi; idem tamen est et vocativus. Cuius est significationis?
Hoc primum debes scire, quod significatio participiorum tam a generibus
verborum quam a formis sumitur. ergo a quinque generibus, id est acti-
vis neutris passivis communibus deponentibus, totidem nascuntur species
25 participiorum; et a formis quattuor, id est perfecta mediativa inchoativa
frequentativa, totidem formae participiorum dicuntur. Cuius est speciei? 64
Passivae. Nascitur enim ab intendor verbo passivo. Cuius est formae?
Eius, cuius est verbum ex quo nascitur, id est perfectae. Potest aliam
formam habere hoc verbum? Potest frequentativam, intendor intentaris, ex
30 quo participium intentatus. Cuius est temporis? Praeteriti. Cuius figurae?
Compositae. Ex quibus? Ex duobus integris. et sciendum, quod simplex
eius in usu tam per tus quam per sus invenitur, tentus et tensus: Lu-
canus in secundo*

et varias ignis tenso dedit aere formas.

35 tentus tamen etiam a teneor fit. potest tamen etiam nomen esse intentus,
unde intentior intentissimus. tentorium quoque hinc derivatur et tentigo
et tenor.

6 Cuius numeri? Pluralis om. CGS 14 nemo ergo dicit haec futuens nisi figurate
in quo CG 16 in quo] quod S 17 in feminino om. CG 18 nisi quod in huiusce-
modi quoque possumus figurate masculinis quoque generibus taliter adiungere S
26 dicuntur S die igitur C die ergo G 33 lacunam indicavi, qua Lucani versus II
16, 3 tensisque rudentibus actae excidit quem versum una cum hoc, qui est in primo libro
v. 531, posuit Priscianus p. 892. 31 et varia signi C: varias tenso aere formas S
35 tentus — 37 tenor om. S

65 Que quae pars orationis est? Coniunctio. Qualis? Copulativa. Cuius ordinis? Postpositivi.

Ora quae pars orationis est? Nomen appellativum neutrum plurale simplex, casus in hoc loco accusativi. idem tamen est semper in neutris nominibus et nominativus et accusativus et vocativus. Dic singulare. Os oris. nam si correpte os dicas, aliud significat, et ossis dicis genetivum.
66 Fac diminutivum. Oscillum, osculum et ex hoc osculor oscularis. ostium quoque inde derivatur, ex quo ostiarius et ostiatim. oro quoque verbum ab ore est et oraculum.

Tenebant quae pars orationis est? Verbum activum perfectum indicativo modo dictum, temporis praeteriti imperfecti, numeri pluralis, personae tertiae, coniugationis secundae. Declina. Teneo tenebam et cetera. | Quam aliam formam facit hoc verbum? Frequentativam, tento tentas. [composita atlineo retineo contineo sustineo pertineo continens continentia retinaculum, derivativa tenax tenacitas.]

15

III.

POSTQVAM RES ASIAE PRIAMIQUE EVERTERE GENTEM.

67 Scande versum. Postquam res Asiae Priamique evertere gentem. Quas habet caesuras? semiquinariam et semiseptenariam. Quot habet figuras? Decem. habet enim tres dactylos et duos spondeos. Divide singulos pedes. Postquam res Asiae Priamique evertere gentem. Quot partes orationis habet hic versus? Septem. Quot nomina? Quattuor. Quae? Res Asiae Priami gentem. Quot verba? Vnum, evertere. Quid aliud? Adverbium, postquam, et coniunctionem, que. Tracta singulas partes.

68 Postquam quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? Pars orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet. Quot accidunt adverbio? Significatio et figura. comparatio enim non omnibus accidit adverbis; accidentia vero debent generalia esse et communia omnibus speciebus eius dictionis cui accidunt. ergo melius est pro comparatione addere accidentibus adverbio speciem. quaedam enim adverbiorum sunt *πρωτόρυνα*, id est primitiva vel primae positionis, quae-

7 oscillum. *A* fac dirivativum *M* osculum *S*: oscillum est parva facies, id est larva, quae rustice dicitur talamasca. et Vergilius (*georg.* II 389) 'oscilla et (*l. ex*) alta suspendunt mollia pinn'. oscilla vero dicuntur parva ora, imagines videlicet, quae fiunt ex ligno et vestibus, quas vulgo hadestel vocant. dicuntur autem a verbo cillere, id est movere. inde dicuntur forcillae, unde moventur frumenta vel hordea. oscillum (*l. osculum*) et basium et suavium idem est; sed quidam faciunt differentiam, oscillum religionis, basium amoris, suavium voluptatis *L* 8 oro — 9 oraculum *om. S*

13 composita — 15 tenacitas *om. S* 16 TRACTATUS PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM INCIATUR EIUSDEM COMMENTARIUM IN PRIMUM VERSUS TERTII LIBRI *C* FINITUR VERSUS SECUNDUS LIBRI AENEIDOS. II. EXPOSITUS A PRISCIANO GRAMMATICO *G* EXPLIC. LIB. II INCIP. LIB. III. *S* 18 Scande — gentem *om. S* gentem. diuide singulos pedes. quas *C*

19 quas — semiseptenariam *post* 20 spondeos *habet S* 20 habet — spondeos *om. CG* divide — 21 gentem *om. C* 26 adiuncta *C*

p. 1236. 37 P.

p. 303—5 K.

dam derivativa; primitiva, ut saepe satis, derivativa, ut saepius satius. Postquam igitur cuius est significationis? Temporis. Cuius figurae? Compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, post et quam. Quem habet accentum? Si per se proferatur vel praepostere, acutum, in versu | autem gravem. Dic derivativum a post. Posterus postera posterum posteritas, huius comparativum posterior, superlativum postremus; et aliud posticus postica posticum et postea et posthaec et postmodo. postes quoque inde videntur dictae, quod post fores stant. posthumus etiam ab hoc est compositum et postliminium et pomoerium, quasi post murum, et post-
10 habeo.

Res quae pars orationis est? Nomen. Quid est nomen? Pars orationis et cetera. Quot accidunt nomini? Quinque. • Quae? Species genus numerus figura casus. Cuius est speciei? Appellativorum generalis. Quamvis enim quidam grammatici incorporalia soleant res dicere, tamen vera
15 ratione omnia quae sunt, sive corporalia sive incorporalia, res possunt nominari, sicut hic res Asiae dixit pro opes, et res publica et res familiaris et res uxoria. ergo, sicut supra diximus, significationem habet generalem et est primitivum. Fac igitur ab eo derivativum. Recula. quidam et reum
20 inde dictum putant, quod rei alicui obnoxius est. Cuius est generis? Feminini. Cur? Quia omnia nomina quintae declinationis feminina sunt excepto dies, quod in singulari numero tam masculinum quam femininum invenitur, in plurali vero masculini dumtaxat. est etiam nomen quod ab eo componitur, hoc est meridies, masculini. cur autem quintae est declinationis, in regulis quas de nomine scripsimus invenies. Cuius est numeri?
25 Hic pluralis. Vnde hoc possumus scire? || Quia addit evertere. verbum enim everto accusativo singulari vel plurali necesse est adiungi; singularis autem accusativus rem est. Cuius est figurae? Simplicis. Fac compositum
72 ex eo quod est res. Respublica resuxoria. Cuius est casus? Accusativi pluralis. omne autem nomen quintae declinationis nominativum singularem
30 et vocativum et nominativum pluralem et accusativum et vocativum similem habet. Dic regulam in es productam terminatorum nominum consonante antecedente. Omnia in es productam terminantia nomina consonante antecedente tertiae sunt declinationis, ut verres verris, caedes caedis, Vlixes Vlixis, Achilles Achillis; et omnia pares habent syllabas in nominativo et
35 genetivo exceptis locuples locupletis, merces mercedis, heres heredis, Ceres Cereris, pes pedis, et praeterea quintae declinationis res rei, spes spei, fides fidei. antiqui vero et plebes plebei dicebant, quod nunc plebs plebis dicimus, et fames famei, quod nunc famis.

4 vel praepostere om. S in versu autem in gravem convertitur S 5 Dic G
Da C: Dic — 9 posthabeo om. S 7 posthaec et postmodum G 8 postumus G
11 Quid est — 13 casus om. S 12 species C qualitas G 18 recula CS
quidam — 19 obnoxius est om. S 24 in regulis quas de nomine scripsimus] p. 1305.
704 31 habent CGS 36 pes pedis G pes pidis C perpes perpetis S 37
dicebant C declinauerunt S, om. G

- 73 Asiae quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. omnia enim nomina provinciarum et urbium et montium et fluviorum et hominum et deorum vel aliarum rerum individuuarum propria sunt. Cuius est speciei? Primitivae. Fac ab eo derivativum. Asius Asia Asium. nec mirum. in multis enim provinciarum nominibus invenis similia esse derivativa primitivae et appellativa propriis, ut Italus proprium est et gentile. similiter
- 74 Danaus Latinus Hispanus Siculus et Sicanus. Dic et aliud derivativum ab eo quod est Asia. Asianus et Asiaticus. et invicem supra dicta tria pro sese proferri possunt. proprie autem Asius possessivum est, Asianus | gentile, Asiaticus victoriae. Cuius declinationis est Asia? Primae. Quare? ¹⁰ Quia omnia in a desinentia masculina vel feminina vel communia primae sunt declinationis. Ceterum, cum litterarum nulla mutatio facta sit, accentus mutatur? Quia a finalis apud Graecos producitur, apud nos correpta est, accentus quoque apud nos mutatio facta est. hoc tamen scire debemus, quod, sive temporis sive litterarum fiat in nominativo commutatio, melius ¹⁵ facinus, si accentum ad Latinitatem proferimus, exceptis patronymicis, quae per omnes casus magis Graecorum sibi defendunt accentum, quia servant Graecum nominativum, ut Priamides Priamidae. licet tamen etiam in illis accentum servare Latinum, quae cum sint Graeca, non tamen aliena videntur formulis terminationum Latinarum, ut Creusa Arethusa. quae cum ²⁰ Latine proferuntur, licet ea in nominativo etiam circumflecti in paenultima syllaba. non est tamen absurdum, si Graecum accentum servabimus in nominativo dumtaxat.
- 76 Priami quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius est speciei? Derivativae ἀπὸ τοῦ πριάσθαι. Fac ab eo derivativum. Possessivum Priameius Priameia Priameium, patronymicum Priamides Priamis. Cuius est generis? Masculini, numeri singularis, figurae simplicis, casus genitivi, declinationis secundae. Quare? Quia omnia nomina cuiuscumque generis apud Graecos in ος desinentia nominativo apud nos mutant ος in us et secundae sunt declinationis, ut Πριάμος Priamus Priami, Κύρος ³⁰ Cyrus Cyri, Κύπρος Cyprus Cypri, Πύλος Pylus Pyli, πέλαγος pelagus pelagi. nam genus genero magis Latinum est, quomodo munus munero. quibus enim huiusmodi adiacent verba, sine dubio Latina sunt.
- 77 Que quae pars orationis est? Coniunctio. Cuius potestatis est? Copulativae, ordinis postpositivi, figurae simplicis. Fac ab eo compositum. ³⁵

3 vel aliarum rerum individuuarum om. S 4 primitivae CG proprie . est enim a proprio asio S 8 pro sese S pro possessiva C pro possessivis G 9 proprie autem asius et asiaticus possessiva sunt inveniuntur autem haec eadem etiam propria ut scipio asiaticus possessiva sunt asianus (assianus C gentile asiaticus victoriae CG 16 exceptis patronymicis quae S patronymica CG 17 quia servant Graecum nominativum om. S 20 latinorum GS ut Creusa Arethusa om. CG 21 proferuntur S proferantur G proferatur C in penultima — 22 absurdum om. S 22 si] et si G et sic C si super scripto et S et servabimus C 32 genus a genere S munus a munero S

p. 1238—40 P.

p. 307. 8 K.

Atque neque itaque quoque. Cuius est accentus? Encliticum est, id est suum accentum inclinat in syllabam extremam antepositae dictionis. hoc autem et aliae duae coniunctiones habent, id est ne et ve.

Evertere quae pars orationis est? Verbum. Cuius modi? Infinitivi, 78
 5 formae perfectae, coniugationis tertiae correptae. Quare? Quia e correptam habet paenultimam. Cuius est generis vel significationis? Activae, figurae compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, e praepositione et verto verbo. temporis praesentis et praeteriti imperfecti: numeros enim et personas infinita non habent, unde et nomen acceperunt a defectione
 10 numerorum et personarum. Declina. Evertō evertēbam everti evertēram 79
 evertam; imperativo modo everte evertito; optativo modo utinam evertērem evertissem evertam; subiunctivo modo cum evertam evertērem evertērim evertissem evertēro; infinitivo modo evertere evertisse eversum ire vel eversurum esse; impersonalia evertitur evertēbatur eversum est vel eversum fuit,
 15 eversum erat vel eversum fuerat, evertetur; imperativo modo evertatur evertitor. optativo modo utinam evertēretur, eversum esset vel eversum 80
 fuisset, evertatur; subiunctivo modo cum evertatur, evertēretur, eversum sit vel eversum fuerit, eversum esset vel eversum fuisset, eversum erit vel eversum fuerit; infinitivo modo everti, eversum esse vel eversum fuisse,
 20 eversum iri. gerundia vel participialia evertēdi evertēdo evertēdum eversum eversu; participia activa evertēns eversurus, passiva eversus evertēndus. Cur evertō everti praeteritum facit? Quia hoc solum ante t r 81
 habuit in hac coniugatione, id est tertia, et mutavit o in i et fecit praeteritum. in participio tamen praeterito passivi pro t s habuit, eversus.
 25 etiam eversor verbum eversus facit participium eiusdem temporis. Fac ab eo frequentativum. Everso eversas eversat. et sciendum, quod plerumque solent frequentativa a participiis praeteriti temporis fieri, ut scribo
 scriptus scripto scriptas scriptat, domo domitus domito | domitas domitat,
 30 versus verso versas versat. hinc est et versutus et Vertumnus et vertex et vertigo et verticulum et versura.

Gentem quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum, 82
 generis feminini, numeri singularis, figurae simplicis, casus accusativi. Dic nominativum. Gens gentis. Quare? Quia omnia in ns et rs et ls desinentia interposita ti faciunt genitivum, ut mons montis, Mars Martis, puls
 35 pulsus, exceptis differentiae causa frons et lens. quae cum faciunt per tis genitivum, significat Graece frontis τὸ μέτωπον et lentis τὴν φακῆν; cum

1 atque neque itaque quoque G atque itaque quoque C atque usque itaque S
 3 habent id est om. CG 24 eversus CGS 25 etiam et eversor verbum eversus facit
 G etiam evertor verba eversus facit C etiam in eversor verbo eversus sit S 26 everso
 eversas eversat C everso tas tat G evertito evertitas evertitat S 28 scripto tas tat G
 et scripto scriptas scriptat C scriptito scriptitio scriptitas scriptitat S 29 cursitat ui-
 deor uisus uisio uisus uisat ergo S 31 uersura GS uersutia C 35 interpositione
 ti CG

autem per dis faciunt genitivum, significat frondis τὴν φυλλάδα, lendis au-
 83 teni τὸ κονίδιον. praeterea glans vecors concors discors. libripens, quia
 a verbo pendo componitur, consonantem verbi servat, faciens genitivum
 per dis, libripendis. Fac ab eo derivativum. Hic et haec gentilis et hoc
 gentile. videtur etiam genus a gente derivari, unde et genius et generalis
 et generosus, et composita indigena ingenuus degener.

III.

AT REGINA GRAVI IAM DUDUM SAUCIA CURA.

84 Scande versum. At re gina gra vi iam dudum saucia cura. Dic
 caesuras. Semicuinaria, at regina gravi. Quot figurarum est? Decem. 10
 habet enim tres spondeos et duos dactylos. Tracta pedes. *Atre ginagra*
viam dudum saucia cura. Partes orationis quot habet? Septem. Quot
 nomina? Quattuor, regina gravi saucia cura. Et quid aliud? Vnam con-
 iunctionem, at, et duo adverbia, iam dudum. Tracta singulas partes.

At quae pars orationis est? Coniunctio. Quid est coniunctio? Pars 13
 85 orationis adnectens ordinansque sententiam. Quot accidunt coniunctioni?
 Tria, potestas ordo figura. Cuius est potestatis? Copulativae; est tamen
 etiam et adversativae, quam Graeci ἐναντιωματικόν vocant, sicut etiam hic.
 nam Aenea quiescente regina turbatur, quod est contrarium. Cuius est
 ordinis? Communis: licet enim etiam postponere eam, quomodo et; sed 20
 metri causa, quod fere in omnibus potest inveniri praepositivis coniunctio-
 86 bus. Cuius figurae est? Simplicis. Fac ab eo compositum. Atque. Quem
 habet accentum? Gravem in versu, quomodo omnes praepositivae coniun-
 ctiones.

Regina quae pars orationis est? Nomen. Quid est nomen? Pars 25
 orationis et cetera. Quot accidunt nomini? Sex, qualitas species genus
 numerus figura casus. Cuius est speciei? Derivativae. Dic primitivum.
 87 Rex. Hoc quoque unde nascitur? A rego verbo; unde genitivum in gis
 terminat. dicitur autem hoc nomen nec in totum fixum nec in totum
 mobile; et omnia, quaecumque masculinum tertiae habent declinationis, 30
 femininum faciunt primae, ut rex regina, leo leaena et lea, draco dracaena,
 hospes hospita, sospes sospita, leno lena, strabo straba, et siqua similia

2 praeterea glans vecors concors discors libripens libripendis C praeterea libri-
 pens libripendis G praeterea libripens libripendis quia a verbo pendo componitur con-
 sonantem verbi servat faciens genitivum per dis libripens libripendis S, in quo haec
 post U degener posita sunt 5 videtur enim genus a gente G videtur etiam gens a
 genus C videtur etiam gens a genere S 7 TRACTATIO PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM
 VERSUM TERTII LIBRI AENEIDOS CONSUMPSI INCIPIT EIUSDEM INPRIMUM VERSUM C VERSUS
 LIBRI TERTII EXPLICIT G 11 tracta pedes partes orationis S tracta partes orationis
 CG 17 est etiam tamen adversativae G 25 pars orationis et reliqua Δ quot ac-
 cidunt nomini. M qualitas et reliqua cuius S pars orationis quot accidunt nomini.
 Cuius C 29 hoc nomen nec C hoc nec GS hoc γένος κοινόν ἀνομοιοκατάληκτον
 nec ε 30 quaecumque S quae cum CG habeat G 31 faciunt om. CG

p. 1241. 42 P.

p. 308—11 K.

inveniuntur. est autem hoc nomen, id est rex et regina, verbale, quia a verbo nascitur. ex hoc tamen quoque fit verbum denominativum, id est a nomine derivatum, regno regnas regnat. Quale est? Appellativum, generis 88 feminini, numeri singularis, figurae simplicis, casus hic nominativi, declinationis primae. Quae nomina ex eo derivantur, hoc est a rege? Regius et regalis. Et quid interest inter regius et regalis? Regius possessivum, regalis vero ad claritudinem pertinet, id est dignus rege. Dic diminutivum eius. Regulus et regillus, quae etiam propria inveniuntur. inde puto etiam regulam dici, qua mensura exaequatur, quasi mensuram regens. Dic compositum ex eo. Interrex, regificus.

Gravi quae pars orationis est? Nomen. Quale? Adiectivum. Cuius 89 speciei? Primitivae, generis communis; omnia enim adiectiva in is desinentia communia sunt et in e faciunt neutrum: numeri singularis, figurae simplicis, casus ablativi. omnia enim supra dictae formae nomina in i 15 terminant ablativum. Fac ab eo derivativum. Gravior gravissimus gravitas et grvida. hinc et grandis et grando et verbum gravo.

Iam quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? pars 90 orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet. Quot accidunt adverbio? Tria. Quae? Species significatio figura. Cuius 20 est speciei? Primitivae, significationis temporalis, figurae simplicis. Quem habet accentum? Gravem, ut omnia fere monosyllaba praepositiva, nisi differentiae ratio prohibeat, ut né, quando μή significat, gravatur; quando vero τὸ πᾶν, circumflectitur. sic, quando similitudinis est, circumflectitur, quando iurandi, gravatur, ut Virgilius in bucolicis 25 sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.

Dudum quae pars orationis est? Adverbium est temporis. et sciendum, quod utrumque, hoc est iam et dudum, non solum de praeterito tempore dicitur sed etiam de futuro, ut in secundo Aeneidos 'iam dudum sumite poenas', quomodo etiam quando aliquando olim umquam. haec 30 enim omnia tam praeteritum quam futurum possunt significare. et putant quidam dudum quasi diū dum dici: haec enim syllaba, id est dum, solet expletiva inveniri, ut quidum aegedum adesdum.

Saucia quid est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius speciei? Derivativae sive participialis. nam a participio saucius nascitur saucius, 35 quomodo a lassatus lassus et a laceratus lacerus vel | lacer: sic enim Ovidius in sexto metamorphoseon.

Cura quid est? Nomen. Quale? Appellativum ipsius rei; potest

5 hoc est om. GS 16 et grvida — grando om. S et grandis et grande C 21 ut omnia Lindemannus et omnia CGS 24 in bucolicis] 9, 30 25 cirneus C grynea G grinei S 28 in secundo Aeneidos] v. 103 32 adesdum CG adeodum S 34 nascitur siue saucius C nascitur siue saucus G nascitur siue saucius S 35 lacerus vel lacer C lacerus lacer G lacerus l'acessus S sic — 36 metamorphoseon om. SL 36 in sexto metamorphoseon] v. 562 saepe sua lacerum repetisse libidine corpus

92 tamen et dea aliqua intellegi. scimus enim quod Virgilius in sexto Aeneidos apud inferos inter monstra habitantia in faucibus inferorum ponit etiam curas quasi deas aliquas, dicens

Luctus et ultrices posuere cubilia Curae.

et quaeritur verbum ex re an res ex verbo nascitur? et potius antecedit verbi actus in hoc, quo sine res esse non potest. nec enim cursus intellegi potest sine corrente nec cogitatio sine cogitante: sic ergo nec cura sine curante. videtur ergo esse derivativum verbale a verbo curo curas curat. Dic nomina derivativa ex eo. Curiosus curagulus curator curatio curatura curia curialis; composita securus scurra obscurus triscurrium. et quidam putant ab eo curam dici, quod cor agitat.

V.

INTEREA MEDIUM AENEAS IAM CLASSE TENEBAT.

93 Scande versum. Intere a medi um as iam classe te nebat. Quot habet caesuras? Vnam. Quam? Semiseptenariam, interea medium Aeneas. Quot figurarum est? Decem. habet enim tres dactylos et duos spondeos. Tracta singulos pedes. Interea et cetera. Quot partes orationis habet hic versus? Sex. Quot nomina? Tria. Quae? Medium Aeneas classe. Quot verba? Vnum, tenebat. Quid aliud? Duo adverbia, interea et iam. Tracta singulas partes.

94 Interea quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? Pars orationis et cetera. Quot accidunt adverbio? Tria, significatio species figura. nam comparatio non est generale accidens omni adverbio, speciem autem omnia habent adverbia. sunt enim vel primitiva vel derivativa. Cuius significationis est hoc adverbium? Temporis; potest tamen esse et loci. Cuius est speciei? Derivativae: ab in enim derivatur inter, ex quo hoc adverbium componitur. Cuius est figurae? Compositae. Ex quibus? Ex integro et corrupto, inter et ea. ideo autem corruptum dicimus ea, quia, cum sit neutrum plurale, corripit debuit. sed quia factum est adverbium, producit a. in omni enim adverbio a finalis producit excepto ita potest tamen et ablativus intellegi singularis, qui in compositione solet huiusmodi inveniri, ut quacirca quapropter.

95 Medium quae pars orationis est? Nomen. Quid est nomen? Secun-

1 de aliqua re intelligi S de alia re intelligi § 3 dicens Luctus et om. GS : Verg. Aen. VI 274 6 actus qd' **** (corr. quo sine) res S actus in hoc nomine, quia sine re § 9 Dic — 11 agitat om. S 10 securus scurra obscura G securus secura obscurus C tricurium § triscurrium ex triplice et cura et dicitur triscurrium quasi triplex et multiplex cura. triplex enim pro multiplici ponitur, veluti ternarius numerus, qui pro multiplici similiter ponitur. vel triscurrium genus est ludi et venit a cura L 11 quod cor urat vel agitet § 12 COMMENTARIUM PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM VERSUM QUARTI LIBRI AENEIDOS FINIT ORDITUR EIUSDEM INI PRIMUM VERSUM QUINTI LIBRI Q VERSUS QUARTI LIBRI FINITUS EST G LIB. V. INCIP. S 32 quacirca CG corr. quocirca S quocirca §

p. 1243. 44 P.

p. 312—14 K.

dum Donatum pars orationis cum casu corpus aut rem proprie communi-
terve significans, secundum Apollonium pars orationis quae singularum
corporalium rerum vel incorporealium sibi subiectarum qualitatem propriam
vel communem manifestat. Quot accidunt nomini? Sex, qualitas species
5 genus numerus figura casus. nam comparatio generale accidens non est.
Quale est hoc nomen? Appellativum. Cuius est speciei? Adiectivae; est
tamen et ad aliquid et mobile. et videtur etiam derivativum esse a modo,
hoc est a mensura, unde est et modius, et differentiae causa medius mu-
tavit o in e: vel a Graeco dictum est, μέσος medius. sciendum tamen, 98
10 quod omnia adiectiva in us desinentia mobilia sunt excepto vetus veteris,
quod antiquissimi veter | dicebant. Cuius est generis? Neutri. Dic mascu-
linum. Medius, ex quo fit media medium. omnia enim tam in us quam
in er desinentia adiectiva, si sint secundae declinationis, cum apud Graecos
vel communia inveniuntur vel mobilia, apud nos sine dubio mobilia sunt,
15 ut ὁ εὐτυχῆς καὶ ἡ εὐτυχῆς καὶ τὸ εὐτυχές hic fortunatus haec fortunata
hoc fortunatum, ὁ ἀγαθὸς ἡ ἀγαθὴ τὸ ἀγαθόν || bonus bona bonum, ὁ
ὄπλοφόρος ἡ ὄπλοφόρος τὸ ὄπλοφόρον armiger armigera armigerum, ὁ ἱερός
ἡ ἱερά τὸ ἱερόν sacer sacra sacrum. Cuius est numeri? Singularis, figurae 97
simplicis, casus hic accusativi. tenebat enim verbum accusativum exigit.
20 est tamen in omnibus neutris idem casus nominativus et accusativus et
vocativus. Cuius est declinationis? Secundae: omnia enim in um desinen-
tia sine dubio secundae sunt declinationis. Fac ab eo derivativum. Me- 98
dietas mediocris meditullium. mediastinus quoque inde videtur componi,
quia medias partes balnei tenet, hoc est in medio lavantium stat. Dic
25 aliud compositum. Mediterraneus et mediana. adverbium medie. verbum
ab eo compositum dimidio dimidias dimidiat, unde et dimidiatus.

Aeneas quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius 99
est speciei? Primitivae, generis masculini, numeri singularis, figurae sim-
plicis, casus nominativi. | Quotae est declinationis? Primae. Cur? Quia
30 omnia Graeca in as desinentia, si apud illos per ov diphthongon efferunt
genetivum, apud nos sine dubio primae sunt declinationis, Αἰνείας Αἰνείων
Aeneas Aeneae. antiqui tamen huiusmodi nomina absque s solebant pro-
ferre, quod Terentius ubique facit, Sosia Byrria Chaerea Geta ponens,
ut in Andria

35
et Iuvenalis,

aut tu aut hic Byrria;

ceu Marsya victus.

1 secundum Donatum] p. 1743 2 secundum Apollonium] cf. Priscian. p. 577
singularium C 3 sibi subiectarum G sibi subiectorum C subiectorum S 4 mani-
festat CG significat S 10 adiectiva appellativorum in us CG et mobilia CG
23 meditullium. medicus quoque videtur inde dictus quia temperantia medium est inae-
qualitatis quae solet fieri ex contrariis elementis. mediastinus inde S mediastrium
C mediastinus G 25 mediana S mediamna C medimna G 33 birria S cerea G
34 in Andria] ll 1, 33 35 aut tu aut hic S aut tua hic G aut uia aut hic
C birria S 36 Iuvenalis] 9, 2 37 marsia CGS

Fac derivativum ab eo quod est Aeneas. Possessivum Aeneius Aeneia Aeneium, et secundum Apuleium Aeneanicus Aeneanica Aeneanicum: sic enim ponit in epitomis historiarum, 'Aeneanica gens.' patronymicum Aeneades secundum analogiam. nam in as vel in es desinentia, si faciunt in or
100 genitivum Graecum, in ades faciunt patronymica. itaque hoc ubique usus 3 est poeta, ut in octavo Aeneidos

Aeneadae in ferrum pro libertate ruebant,
et in primo 'defessi Aeneadae'. in uno tamen loco auctoritate poetica
usus Aenides dixit, in nono

sit satis, Aenide, telis inpune Numa|num
oppetiisse tuis, 16

quasi ab Aeneus nominativo, sicut a Peleus Pelides. unde etiam poemati suo Aeneis inscripsit, quod est femininum Aeneidae, quod per synaeresin Aeniden dixit, sicut pro Peleides Pelides. ceterum secundum analogiam ab Aeneade Aeneas debebat dici. 15

101 Iam quae pars orationis est? Adverbium. Cuius est significationis? Temporalis. Cuius speciei? Primitivae. Cuius figurae? Simplicis. Quem accentum recipit? Per se acuitur, in versu autem gravatur, nisi encliticum ei adiungatur: tunc enim acuitur.

Classe quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius 20 speciei? Secundum quosdam derivativae: quidam enim derivatum esse ἀπὸ τῶν κάλων putant. est autem ὁμώνυμον vel univocum. nam plura significat, id est et navium multitudinem et hominum collegia, quae Graeci σπειρας vocant, et equitum ordines. Fac derivativum. Classicus classica
102 classicum. sonitus quoque tubarum classicum inde nominatur, quia classes 25 equitum ordines vocantur, ut dictum est, qui maxime utuntur tubis.

Tenebat quae pars orationis est? Verbum. Verbum quid est? Secundum Donatum pars orationis cum tempore et persona sine casu, secundum alios pars orationis cum tempore et modis sine casu actum vel passionem significans. non enim omnia verba personas habent, ut infinita 30 et impersonalia et gerundia; oportet autem definitiones generales esse. Quot accidunt verbo? Qualitas coniugatio genus numerus figura tempus per-

2 aeneanicus aeneāica aeneāicum S aeneicus aeneica cum ε 3 epithomis S
epitomis CG aeneāica S aeneica ε 4 in as vel in es desinentia si faciunt in or
genitivum S in as si faciunt in y genitivum G in as si faciunt nominativum et in or
genitivum C 6 in octavo Aeneidos] v. 648 8 in primo] v. 157 9 aeneides
corr. aenides G aenides S aeneides C: cf. Priscian. p. 583 in nono] v. 653
10 sit satis aenide C sit satis aeneidē G sic uatis aenide (rell. om.) S 11 oppetiisse
G 13 per synaeresin enidē G per sinheraesiū aeneides C per synalippā aenide S
14 sicut pro peleides pelides S sicut pelides pelidis G sicut pelides C 15 ab
aeneade aeneas S ab aenea aeneas C ab aeneas aeneades G: cf. Priscian. p. 584 21
quidam enim id Krehlius e codice Monacensi quidam autem S quid autem C quidā G
23 quae graeci CEPAC (C-RAS G) uocant CG, om. S quae σύλλογον uocant graeci ε
p. 1754 28 secundum alios] Priscian. p. 781

p. 1245—47 P.

p. 315. 16 K.

sona. Qualitas verborum in quo est? In modis et in formis. Cuius est 103
 modi? Indicativi, formae perfectae, coniugationis secundae, generis sive
 significationis activae, numeri singularis, figurae [simplicis, temporis prae-
 teriti imperfecti, personae tertiae. Declina. Indicativo modo tempore prae- 104
 5 senti teneo, praeterito imperfecto tenebam, praeterito perfecto tenui, prae-
 terito plusquamperfecto tenueram, futuro tenebo; imperativo modq ad se-
 cundam et tertiam personam temporis praesentis tene teneat, teneamus
 tenete teneant, futuri teneto tu, teneto ille, tenetote, teneant vel tenento;
 optativo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto utinam tenerem, 105
 10 praeterito perfecto et plusquamperfecto utinam tenuissem, futuro utinam
 teneam; subiunctivo modo tempore praesenti cum teneam, praeterito im-
 perfecto cum tenerem, praeterito perfecto cum tenuerim, praeterito plus-
 quamperfecto cum tenuissem, futuro cum tenuero; infinitivo modo numeris
 et personis tempore praesenti et praeterito imperfecto tenere, praeterito
 15 perfecto et plusquamperfecto tenuisse, futuro tentum ire vel tenturum esse.
 dicitur tamen et a tendo tendis tentum ire vel tenturum esse. sed in illo
 etiam tensum ire vel tensurum esse possumus dicere, in hoc autem ten-
 tum ire vel tenturum esse dumtaxat; et similiter in omnibus quae per
 huiusmodi voces participiales proferuntur. sunt autem supina duo et
 20 infinitum futuri, nec non etiam praeteritum et infinitum futuri in passivis
 et infinita impersonalium, quae similia sunt passivis, tentum esse vel ten-
 tum fuisse et tensum esse vel tensum fuisse; tentum iri et tensum iri. 106
 Quae differentia est inter infinita passivi et impersonalis? Quia passivum
 verbo eget tantummodo, ut 'amari volo': ostendo enim pati me velle ali-
 25 quid ab alio. impersonalis vero infinitum non solum verbo, utpote infini-
 tum, sed etiam certa aliqua persona sive per pronomen sive per nomen
 eget, utpote impersonale. si enim dicam 'amari a me volo', pro amare
 accipitur, quod est activum. impersonale enim semper activam vim habet.
 gerundia tenendi tenendo tenendum tentum tentu. participia veniunt a
 30 verbo activo duo, praesentis temporis et futuri, praesentis tenens, futuri
 tenturus. Declina etiam passivum. Indicativo modo tempore praesenti 107
 teneor, praeterito imperfecto tenebar, praeterito perfecto tentus sum vel
 tentus fui, praeterito plusquamperfecto tentus eram vel tentus fueram,
 futuro tenebor; imperativo modo tempore praesenti ad secundam et tertiam
 35 personam tenere teneatur, teneamur tenemini teneantur, futuro tenetor tu,
 tenetor ille, tenemini teneantur vel tenentor; optativo modo tempore prae-
 senti et praeterito imperfecto utinam tenerer, praeterito perfecto et plus-
 quamperfecto utinam tentus essem vel tentus fuisset, futuro utinam tenear;
 subiunctivo modo tempore praesenti cum teneam, praeterito imperfecto cum
 40 tenerer, praeterito perfecto cum tentus sim vel tentus fuerim, praeterito

20 etiam inperatiuo et futuro infiniti passivis C etiam praeteritum in passivis S
 etiam in passivis G 35 tenemini S tenuemini C teneamini G

plusquamperfecto cum tentus essem vel tentus fuisset, futuro cum tentus
 108 ero vel tentus fuero; | infinitivo modo teneri, tentum esse vel tentum
 fuisse, tentum iri. participia veniunt a verbo passivo duo, praeteriti ten-
 tus, futuri tenendus. nomen verbale masculinum tentor, femininum tentrix,
 ipsa res tentio. Cur teneo tenui et teneor tentus sum facit praeteritum?
 Quia omnia in neo desinentia sic faciunt praeteritum, ut moneo monui et
 moneor monitus sum, seneo senui, exceptis maneo mansi et maneor mansus
 sum et neo nevi neor netus sum.

VI.

SIC FATVR LACRIMANS CLASSIQVE IMMITTIT HABENAS.

10

109 Scande versum. Sic fa tur lacri mans clas sique im mittit ha benas.
 Dic caesuras. Semiquinariam, *sic fatur lacrimans*, et semiseptenariam,
 sic fatur lacrimans classique. Quot figurarum est hic versus? Decem.
 Cur? Quia habet duos dactylos et tres spondeos. Tracta singulos pedes.
 Sicfatur et cetera. Quot partes orationis habet iste versus? Septem. Quot
 nomina? Duo. Quae? Classi habenas. Quot verba? Duo, fatur immittit.
 Quot participia? Vnum, lacrimans. Quid aliud? Adverbium, sic, et con-
 iunctionem, que. Tracta singulas partes.

Sic quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? Pars
 orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet.
 Quot accidunt adverbio? Tria, significatio species figura. Cuius est signi-
 ficationis? Similitudinis, speciei primitivae, figurae simplicis. et scien-
 dum, quod omnia in c desinentia adverbia producuntur excepto donec: nam
 110 nec inter coniunctiones ponunt. Quem accentum habet sic? Circumflectitur,
 nisi sit iurandi: tunc enim gravatur, ut apud Virgilium in bucolico
 sic tua Cyrneas fugiant examina taxos;
 et quando ut vel uti subiungitur ei, ut 'sic ut dixit', 'sic uti iussit.'

Fatur quae pars orationis est? Verbum. Quid est verbum. Pars
 orationis cum tempore et modis sine casu actum vel passionem significans.
 Verbo quot accidunt? Septem, qualitas coniugatio genus numerus figura
 tempus persona. Qualitas verborum in quo est? In modis et in formis.
 Cuius est modi? Indicativi, formae perfectae, coniugationis primae. Cuius
 est generis vel significationis? Deponentis, numeri singularis, figurae sim-
 plicis, temporis praesentis, perso|nāe tertiae. Declina. For, fabar, fatus
 sum vel fatus fui, fatus eram vel fatus fueram, labor; imperativo modo
 35

4 uerbale tenetor tenetrix G 6 inⁿ eo S in eo CG 9 EXPOSITIO PRISCIANI GRAM-
 MATICI IN PRIMUM UERSUM QUINTI LIBRI AENEIDOS EXPLICAT INCOAT EIUSDEM IN PRIMUM
 UERSUM. VI. LIBRI C UERSUS QUINTI LIBRI FINITUS EST G 10 classisque CG 11
 Scande — 18 partes om. S classisque G 12 sic fatur lacrimans om. CG 13 classis-
 que G 16 classis G 25 in bucolico] 9, 30 26 cyrneas C gryneas G : g. f.
 e. t. S

p. 1248. 49 P.

p. 318. 19 K.

tempore praesenti ad secundam et tertiam personam fare fetur, femur
 famini sentur. nam in prima coniugatione imperativo modo secunda per- 111
 sona paenulti[m]am habet a, tertia vero e, quam servant prima et tertia
 pluralis persona: nam secunda indicativum sequitur suum in omni coniu-
 5 gatione, amare ametur amemur amamini amentur. in secunda vero coniu-
 gatione secunda quidem persona productam habet e paenultimam, tertia
 autem a post e, quam servant prima et tertia pluralis, ut docere doceatur
 doceamur docemini doceantur. in tertia coniugatione e correptam habet
 paenultimam secunda persona, ut legere, tertia vero a, quam servant prima
 10 et tertia pluralis, ut legere legatur legamur legimini legantur. in quarta 112
 i productam habet paenultimam, ut munire, tertia vero a post i, quam
 servant prima et tertia pluralis, ut munire muniatur muniatur munimini
 muniantur. sed haec in regulis verbalibus latius tractata invenies. futuro
 fator tū, fator ille, faminor, sentur vel fantor. optativo modo tempore 113
 15 praesenti et praeterito imperfecto utinam farer, praeterito perfecto et plus-
 quamperfecto utinam fatus essem vel fatus fuisset, futuro utinam fer; sub-
 iunctivo modo tempore praesenti cum fer, praeterito imperfecto cum farer,
 praeterito perfecto cum fatus sim vel fatus fuerim, praeterito plusquam-
 perfecto cum fatus essem vel fatus fuisset, futuro cum fatus ero vel fatus
 20 fuero; infinitivo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto fari, prae-
 terito perfecto et plusquamperfecto fatum esse vel fatum fuisse, futuro fa-
 tum iri; gerundia fandi fando fandum fatum fatu. participia veniunt a
 verbo deponenti tria, praesens praeteritum et futurum, praesens fans, unde
 et infans qui loqui non potest, praeteritum fatus fata fatum, futurum fa-
 25 turus futura futurum. et sciendum, quod in omni verbo, quod habet par-
 ticipium praeteriti temporis, ex hoc per interpositionem ru facimus futu-
 rum, ut amatus amaturus, do[ct]us docturus, dictus | dicturus; sic et fatus
 faturus: exceptis paucis, mortuus moriturus, in quo secundum analogiam
 moritus debuit esse praeteritum. nullum enim participium geminat u.
 30 similiter orior ortus oriturus pro orturus, partus pariturus, erutus eruitu-
 rus, cassus cariturus. sed haec quoque in regulis verborum latius tracta-
 vimus. Cur impersonale non habet hoc verbum? Quia nullum in r desi- 115
 nens generat ex se impersonale, id est nec passivum nec commune nec
 deponens, excepto uno misereor, quod miseret impersonale facit ex con-
 35 trario illorum quae ex activis vel neutris nascuntur. nam pleraque illorum
 vel magis omnia exceptis paucis passivam habent declinationem tertiarum

2 famini S femini C, corr. famini G 3 seruant tres plurales personae ut amare
 S 5 amamini G amemini CS 7 eamque seruant tres plurales ut S 8 doceamini
 S 9 seruant prima secunda et tertia pluralis ut G seruant plurales omnes ut S
 10 legamini S 11 quam tres plurales seruant ut S 12 muniamini CS 13 in
 regulis verbalibus] p. 1317 14 faminor sentur uel fantor G faminor sentur uel fanitor
 C f^e minor sentur uel fantor S 31 cassus Lg casus CGS caritus Ald. 31 cariturus
 corr. casiturus G in regulis verborum] p. 919 sqq. 880

p. 1249. 50 P.

p. 319. 20 K.

- personarum, ut statur sedetur amator quiescitur itur. excepta vero sunt contingo contingit, placeo placet, evenio evenit, vaco vacat, iuvo iuvat, in quibus tertiae activae personae vel neutrali similia sunt impersonalia.
- 116 nam paenitet taedet piget pudet licet libet positiva sunt, quamvis libeo et liceo dicatur; sed alterius sunt significationis. libeo enim τὸ περιδοῦμαι, 5 libeo vel liceor ἐπερθεματίζω significat. antiquissimi tamen et paeniteo et pudeo et pigeo et misereo dicebant. nomen verbale vel participiale fandus fanda fandum. pleraque enim verba etiam si participia futura passiva non habent, nomina tamen formae huiuscemodi pleraque habere inveniuntur. praeteriti quoque pleraque participia in tus desinunt et mutant us in or et 10 faciunt nomen verbale, ut amatus amator, doctus doctor, lectus lector, munitus munitor. sic ergo fatus fator possumus dicere. antiqui tamen etiam passive proferebant fatus pro dictus dicentes. unde fatum dictum et iussum dei. id enim esse dicit Plato fatum, voluntatem et iussionem 117 dei. Fac compositum ab eo quod est for. Adfor adfarris adfatur, ut apud 15 Virgilium in secundo Aeneidos

adfaturque | deos et sanctum sidus adorat.

- et sciendum, quod rarissime simplicis prima persona invenitur in usu for, quomodo et || dor. ipsa res fatus et fatio et fatum. inde putant quidam etiam fas et nefas dictum esse, quod iustum est dici vel taceri. ex quo 20 fasti et nefasti dies et fasti τὰ ἡμερολόγια. Cur participium huius verbi praeterito tempore a habet ante tus? Quia omnia quae in avi faciunt praeteritum in activis et omnia communia vel deponentia primae coniugationis in atus, a paenultima producta, praeteriti participium faciunt, ut amo amavi amatus, accuso accusavi accusatus, osculor osculatus, criminator criminatus, 25 vagor vagatus, luctor luctatus.
- 118 Lacrimans quae pars orationis est? Participium. Quid est participium? Pars orationis partem capiens nominis partemque verbi. Quot accidunt participio? Septem. Quae? Genus numerus figura casus tempus significatio forma. Cuius est generis? Communis trium generum. omnia 30 enim participia praesentia trium generum sunt et in duas desinunt consonantes, n et s. nam etsi naturaliter quaedam verba ad solos pertinent

1 sunt a contingo GS sunt a placeo placet ab accido accidit a contingo C
3 tertiae similia sunt activae personae vel neutrali impersonalia (impersonalium S) CGS

4 libet liquet oportet miseret decet possessiva sunt C 5 libeo — 6 significat om. S TO ΠΕΡΙΔΟΝΕΜΑΙ C TO ΠΗ.ΥΑΝΟΝΕΜΑΙ G 6 ΗΠΥΘΟΜΑΤΥΞΟ corr. in marg. ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΖΩ G ΕΠΥΘΕΜΑΤΥΖΩ C ἐπιθεματίζω Ald. 13 fatum dictum et iussum dei deinde enim dicit esse C fatum pro dictum et iussum dei id enim dicit G fatum dictum est ad ** (adeo *) id enim esse dixit S 16 in secundo Aeneidos] v. 700

25 amatus accuso accusavi accusatus luctor luctatus osculor osculatus criminator criminatus S amatus osculor osculatus criminator criminatus uagor uagatus C amatus osculor osculatus criminator criminatus G 27 Quid est — 30 forma om. S 29 Septem G VI C figura om. C 32 ad mares pertinent ut futuo deuirgino uel ad feminas ut futuo nabor deuirginor possumus tamen in S ad solos pertinent mares quaedam ad feminas ut futuo uel deuirginor possumus autem haec in C ad solos pertinent mares ut futuo uel deuirgino possumus autem haec in G

p. 1250. 51 P.

p. 320. 21 K.

mares, ut futuo devirgino, vel ad feminas, ut futuor nubo devirginor, possumus tamen haec in alterum sexum transferre vel figurate vel per irri-
 sionem vel per epicoena; ut si dicam 'bona anima est, quae istam virgini-
 nem devirginavit' vel 'bonus animus est, qui illi marito nupsit'. bene
 5 igitur dicitur, quod omnia verba et participia apta sunt ut ad omne pos-
 sint genus dici. Cuius est casus? Hic nominativi; potest autem esse et 119
 vocativi. omnia enim sive nomina sive participia nominativum et vocativum
 similem habent exceptis Graecis et in us desinentibus secundae declinatio-
 nis, cuius propria, si ante us i habuerint, abiecta us faciunt vocativum,
 10 ut Virgilius Virgili, Terentius Terenti. alia vero omnia us in e conver-
 tentia faciunt vocativum, ut Turnus Turne, socius socie, myrtus myrte:
 Virgilius in bucolico

et vos, o lauri, carpam et te, proxima myrte.

est tamen etiam in | huiusmodi invenire saepe vel euphoniae || vel metri 120
 15 causa nominativum pro vocativo positum, ut Lucanus in secundo

degener o populus, vix saecula longa decorum;

populus pro popule: et Virgilius in octavo Aeneidos

corniger Hesperidum fluvius, regnator aquarum;

fluvius pro fluvie. Cuius est temporis? Praesentis: nulla enim participia
 20 in duas consonantes desinentia temporis praeteriti vel futuri inveniuntur.
 sciendum autem, quod, quomodo participia praeteriti temporis coniuncta 121
 cum verbis temporis praesentis praeteritum tempus significant, ut 'lectus
 sum es est', sic participia praesentis, si coniungantur cum verbis praeteriti
 temporis, loco praeteriti temporis accipiuntur, ut 'amans feci', 'studens

25 legi'. Cuius est significationis? activae: nascitur enim a verbo lacrimo
 lacrimas lacrimat. cuius activum vim passivam, passivum vim activam vide-
 tur habere. nam patitur dolorem, qui lacrimat, et facit, qui lacrimatur.
 multa tamen similia inveniuntur, ut lugeo et lugeor, ploro et ploror.

Cuius est formae? * Formas suorum verborum vel species habent partici-
 30 pia, ut lecturio lecturiens, fervesco fervescens, curso cursans, cursito cur-
 sitans. Cuius est numeri? Singularis, figurae simplicis. Cui casui adiun- 122
 gitur? Accusativo, lacrimans illum. necesse est enim omnia participia his
 casibus adiungi, quibus et verba ex quibus nascuntur, ut lacrimo illum,
 lacrimans illum; invideo tibi, invidens tibi; misereor tui, miserens tui.

35 nam si ad alium casum transeant, perdunt vim participii et ad nomina
 transferuntur, ut si dicam amans illum, participium est, quia et amo illum

3 ut vel super epicoena dicam C vel super epicoena ut si dicam G vel per eresina
 ut si dicam S 12 in bucolico] 2, 54 15 in secundo] v. 116 16 degenero po-
 pulus C: degenero populus et rel. S decorum G 17 in octavo Aeneidos] v. 77

26 passivum autem activam S 29 cuius est formae om. GS. lacunam qua def-
 nitio formae excidit indicavi formas vel species activorum verborum habent participia
 S formas verborum suorum vel species activorum habent participia L formas verborum
 suorum vel species activa habent participia Lindemannus 33 adiungi S subiungi CG

34 miserens tui nam si ad alium casum transeant perdunt vim S miserans tui per-
 dunt etiam vim C miserans tui. aut perdunt etiam vim G

dicimus; sin autem amans illius, nomen est, quod significat ὁ ἐραστῆς ἐκείνου.

- 123 unde et comparationem accipit, amantior amantissimus. similiter timens illum et timens illius, fugiens illum et fugiens illius, ut Terentius in Phormione 'fugiens litium'. semper tamen ex participio praesentis | temporis et tria gerundia vel participialia solent nasci ablata s et addi|ta 5 di do dum, ut amans amandi amando amandum, lacrimans lacrimandi lacrimando lacrimandum, et participium futuri passivum lacrimandus a
- 124 lacrimor. est tamen etiam nomen, ὁ δακρυτός. Quotae est declinationis lacrimans? Tertiae. omnia enim participia praesentis temporis tertiae sunt declinationis, utpote in duas desinentia consonantes. praeteriti vero tem- 10 poris et futuri participia cum sint mobilia, masculinum et neutrum secundae habent declinationis, femininum vero primae, ut hic et haec et hoc lacrimans, lacrimatus lacrimata lacrimatum, lacrimandus lacrimanda lacrimandum, lacrimaturus lacrimatura lacrimaturum.
- 125 Classi: superius de hoc sufficienter tractavimus. 15
- Que quae pars orationis est? Coniunctio. Quid est coniunctio? Pars orationis adnectens ordinansque sententias. Quot accidunt coniunctioni? Tria, potestas ordo figura. Cuius est potestatis? Copulativae, | ordinis postpositivi. est autem encliticum et haec et aliae duae coniunctiones, ve et ne. ne autem solet etiam abiecta e encliticam vim possidere, ut 'Pyrrin, 20 tanton'. quae enclitica, id est que ve ne, praepositionibus ante se positus non erigunt extremae syllabae fastigium, ut 'propterque illum', 'interve 126 homines'. Cuius est figurae que? Simplicis. composita que semper postponitur, ut atque quoque namque. syllabice quoque additur in fine et vim coniunctionis amittit encliticae, ut undique denique itaque, quando ante- 25 paenultimo acuto profertur, id est quando coniunctio est rationalis. utraque et pleraque, quaeritur, cum sint una pars orationis nec que divisa pro coniunctione accipiatur, cur non tertium ab ultima acutum habuerunt. in quo possumus dicere, quod accentus masculinorum et neutrorum, quia paenultimus est acutus, acuit etiam feminina in suam legem conciden||tia. 30
- 127 nec mirum euphoniae causa hoc in his evenisse, cum in aliis quoque quibusdam com|positis hoc idem invenitur, ut calefacis tepefacis suaverubens, quae omnia debent secundum analogiam antepaenultimum habere acutum, paenultimum tamen habuerunt.
- 128 Immittit quae pars orationis est? Verbum. Cuius modi? Indicativi, 35 formae perfectae, coniugationis tertiae correptae, generis activi, numeri sin-

3 in Phormione] III 3, 18 4 fugitans s 15 superius] p. 482 16 Quid — 19 figura om. S 19 et haec om. CG 20 possidere CG retinere S ut pyrrin tanton CG ut persius tanton ***** S: cf. Vergil. Aen. III 319 Hectoris Andromache Pyrrin conubia servas, X 668 tanton me crimine dignum, XII 503 tanton placuit concurrere motu 21 id est om. CG 22 non om. s 23 semper om. CG 24 namque S iamque CG 25 emittit et enclitici ut G quando autem penultimo S 26 utraque et pleraque S utraque pleraque CG 27 quaeritur s quaeruntur GS quaerunt C nec que C neque GS diuisa uel pro coniunctione S diuisa uel coniunctione CG 28 accipiatur Ald. accipitur CGS acuta C

p. 1253. 54 P.

p. 324. 25 K.

gularis, figurae compositae. Ex quibus? Ex corrupto et integro. nam in praepositio mutavit n in m, quia sequens verbum ab m incipit. solet enim p vel m vel h sequente n in m converti, ut compono impono committo immitto comburo imbuo. Cuius est temporis? Praesentis, personae tertiae.

5 Declina. Indicativo modo tempore praesenti immitto, praeterito imperfecto 129
 immittebam, praeterito perfecto immisi, praeterito plusquamperfecto immiseram, futuro immittam; imperativo modo tempore praesenti ad secundam et tertiam personam immitte immittat, immittamus immittite immittant, futuro immittito tu, immittito ille, immittote, immittant vel immittunto; optativo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto utinam immitterem, praeterito perfecto et plusquamperfecto utinam immissem, futuro utinam immittam; subiunctivo modo tempore praesenti cum immittam, praeterito imperfecto cum immitterem, praeterito perfecto cum immiserim, praeterito plusquamperfecto cum immissem, futuro cum immisero; infinitivo modo 15
 tempore praesenti et praeterito imperfecto immittere, praeterito perfecto et plusquamperfecto immisisse, futuro immisum ire vel immisurum esse. impersonalia indicativo immittitur, immittebatur, immisum est vel immisum fuit, immisum erat vel immisum fuerat, immittetur; imperativo im- 130
 mittatur; optativo utinam immitteretur, immisum esset vel immisum fuisset, immittatur; subiunctivo cum immittatur, immitteretur, immisum sit vel immisum fuerit, immisum esset vel immisum fuisset, immisum erit vel immisum fuerit; infinita immitti, immisum esse vel immisum fuisse, immisum iri. gerundia immittendi immittendo immittendum immisum immisum. participia activa immittens immisurus. Declina passivum. Indica- 25
 tivo immittor, immittebar, immisus sum vel immisus fui, immisus eram vel immisus fueram, immittar; imperativo immittere immittatur immittamur immittimini immittantur, immittitor tu || immittitor ille, immittimur, immittantur vel immittuntur; optativo modo utinam immitterer, immisus essem vel immisus fuissen, immittar. subiunctivo modo cum immittar, 30
 immitterer, immisus sim vel immisus fuerim, immisus essem vel immisus fuissen, immisus ero vel immisus fuero; infinitivo modo immitti, immisum esse vel immisum fuisse, immisum iri. participia passiva immisus immittendus. nomen verbale immissor, ipsa res immissio. Cur immitto 131
 immisi facit praeteritum? In to desinentia verba, e quidem antecedente, 35
 tria sunt, quorum unum in xi facit praeteritum perfectum, flecto flexi, duo autem in xui, necto nexui, pecto pexui vel pectui: sic Asper de verbo; Charisius vero pexi protulit. e brevi antecedente in eandem to syllabam terminantia duo inveniuntur, quorum alterum in vi syllabam, alterum in ui

5 declinationem verbi omisit S: activi verbi declinationem, neque eam tamen plenam, in marg. add. s 27 immittamini CG futuro immittitor tu immittitor ille immittimur immittantur uel tantor G immittatur tu immittator ille immittimini immittantur C 36 pexo pexui uel pectui C pecto pexui Gs pexui S: cf. Priscian. p. 902 de verbo om. S 37 charius CS in eadem to syllaba CGS

- 132 *disiunctas facit praeteritum perfectum, peto petivi, meto messui: M. Cato in secundo Originum 'in campo Tiburti ubi hordeum demessuit'; Cassius Hemina in tertio annalium 'ubi hordeum demessuerunt'. r antecedente duo, verto verti, sterto stertui; t antecedente unum, mitto misi; s antecedente unum, sisto steli, quod etiam a sto steti fit. cum 5 igitur in si faciunt praeteritum perfectum, supina in sum vel in su faciunt, ut laesi lusi risi arsi, laesum lusum risum arsum, laesu lusu risu arsu;*
- 133 *unde et laesus lusus risus arsus, laesurus lusurus risurus arsurus. Fac alia a verbo mitto composita. Amitto demitto summitto committo admitto permitto promitto praemitto emitto omitto remitto. ab admitto admissarius, 10 ab emitto emissarius | nascitur et a simplici missus hic et haec missilis et hoc missile. possumus etiam hic et haec missibilis et hoc missibile dicere, quomodo penetralis et penetrabilis, docilis docibilis.*

- Habenas quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius speciei? Derivativae. Vnde derivatur? A verbo habeo. inde etiam 15 aspirationem habet et per b mutam scribitur. nam avena, quae τὸν βρόμον significat, et sine aspiratione est et per v scribitur. est igitur habena cum aspiratione nomen verbale. Cuius est generis? Feminini, numeri pluralis, figurae simplicis, casus accusativi, declinationis primae. omnia enim 20 in a desinentia declinationis primae sunt exceptis neutris, quae Graeca 20 sunt et apud Graecos in τος faciunt genetivum, apud nos autem τος in tis convertentia tertiae sunt declinationis, ut τόρευμα τορεύματος toreuma toreumatis, σχῆμα σχήματος-schema schematis. litterarum vero nomina tam in a quam in quascumque alias litteras desinentia et apud nos et apud Graecos indeclinabilia sunt, ut ἄλφα βῆτα γάμμα. non recte enim Donatus 25 digammon posuit. ab habeo fit habito habitudo habitaculum habilis; composita inhabeo cohibeo perhibeo exhibeo adhibeo.*

VII.

TV QVOQVE LITORIBVS NOSTRIS AENEIA NVTRIX.

- 135 *Scande versum. Tu quoque litori bus nos tris Ae neia nutrix. 30 Quot caesuras habet? Duas. Quas? Semiquinariam, tu quoque litoribus,*

I disiunctas om. CG faciunt CGS M. Cato GS mercato C 2 in campo CS in eāp G tiburti CG tiburtino S hordeum S ordeum CG 3 casius G emina CS in quinto annalium s hordeum S ordeum CG demessuerunt p antecedente unum inuenitur inepto ineptui r S 4 sterto stertui C sterto sterti GS 5 misi sed antecedente t sisto S misi sisto CG 9 demitto G dimitto CS 10 ab admitto Futschius : abmitto admissarius Ald. ab amitto amissarius C ab amitto amisarius G. om. S

11 emissarius G : admissarii et emissarii idem sunt, sed emissarii sunt milites ab emittendis sagittis dicti. emissarii etiam (admissarii autem coniecit Lindemannus) sunt equi qui emittuntur (admittuntur coniecit Lindemannus) ad equas. et aliquando pro luxurioso ponitur L missilis vocatur quicquid [a longe] mitti potest. sicut enim telum dicitur a Graeco, quod est τηλον (L. τηλον id est longe), eo quod longe iaci potest, ita et missile omne quod mitti potest L 13 docilis docibilis om. GS 24 alias om. CG 25. Donatus] p. 1730 26 digammon S digammon CG 28 OPUS PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM UERSUM SEXTI LIBRI AENEIDOS TERMINATI INCIPIATUR RIUSDEM IN PRIMUM UERSUM SEPTIMI LIBRI C INCIPIT UERSUS SEPTIMI LIBRI G 30 Scande — p. 491, 5 partes om. S 31 tu quoque litoribus om. CS

p. 1255. 56 P.

p. 326—28 K.

et semiseptenariam, tu quoque litoribus nostris. Quot figurarum est? Decem; habet enim tres dactylos et duos spondeos. Tracta singulos pedes. Tu quoque et cetera. | Quot habet partes orationis? Sex. Quot nomina? Tria, litoribus Aeneia nutrix. Quot pronomina? Duo, tu nostris. Quid aliud? Coniunctionem, quoque. Tracta singulas partes.

Tu quae pars orationis est? Pronomen. Quid est pronomen? Pars orationis quae pro nomine posita tantundem paene significat personamque recipit. ideo autem paene, quia substantiam tantum significat, non tamen etiam qualitatem, quomodo nomen. bene igitur videntur fecisse qui caren- 136
10 tia personis finitiss separant a pronomibus; nam pronomen proprie est quod pro nomine proprio ponitur. itaque quia propria nomina plus aliis omnibus nominibus finita sunt (certam enim rem aliquam significant), pronomen quoque, quod loco proprii nominis accipitur, debet finitas habere personas. sunt igitur pronomina, de quibus nulla dubitatio est, primitiva
15 quidem primae personae ego et obliqui casus eiusdem pronominis, secundae tu, tertiae vero sex, sui ille iste hic is ipse; derivativa primae personae meus noster nostras, secundae tuus vester vestras, tertiae suus. haec tam apud nos quam apud Graecos pronomina ab omnibus accipiuntur. cetera vero, quae sunt infinita vel interrogativa vel relativa substantiae vel 137
20 qualitatis vel quantitatis vel numeri — substantiae infinitum, vel interrogativum quis, relativum qui; qualitatis interrogativum vel infinitum vel relativum qualis (significat enim ποιός paenultimo circumflexo et ποιός ultimo acuto et όποιός), redditivum talis; quantitatis interrogativum vel infinitum vel relativum quantus (significat enim πόσός paenultimo acuto, quod est
25 interrogativum, et ποσός ultimo acuto, quod est infinitum, et όπόσός, quod

7 personamque interdum recipit S 9 videntur S videtur CG 10 nam om. CG 20 numeri magis nomina dicenda sunt quam pronomina quia per nomen de sola substantia fit interrogatio L uel interrogativum ut quis relativum uel redditivum ut qui qualitatis interrogativum uel infinitum uel relativum qualis significat enim ποιος penultimo acuto et ποιος ultimo acuto et οποιος redditivum uel relativum talis quantitatis interrogativum uel infinitum uel relativum tantus numeri interrogativum uel infinitum et relativum quot significat enim ποσος penultimo acuto et ultimo quod est infinitum et οσος quod est relativum redditivum uel relativum tot tantus numeri interrogativum et infinitum et relativum quot significat enim ποσος penultimo acuto et ultimam quod est infinitum et οσος quod relativum redditivum tot derivativum derivativum ab eo quod est quis C nel interrogativum ut quis relativum ut qui qualitatis interrogativum uel infinitum uel relativum qualis significat enim ποιος penultimo acuto (add. in marg. et ποιος ultimo acuto et οποιος redditivum talis quantitatis interrogativum infinitum uel relativum quantus significat enim ποσος penultimo acuto) quod est infinitum et οσος quod est relativum redditivum tantus numeri interrogativum et infinitum et relativum quot significat enim ποσος (corr. ποσος) penultimo acuto quod est infinitum et οσος quod est relativum redditivum tot derivantur ab eo quod est quis G uel qualitatis interrogativum quis relativum qui interrogativum uel infinitum uel relativum qualis significat enim ποιος penultimo acuto (sup. scr. interrogativum) et ποιος ultimo acuto (sup. scr. infinitum) et οποιος (sup. scr. relativum) eius redditivum talis quantitatis interrogativum uel infinitum uel relativum quantus significat enim ποσος penultimo acuto (sup. scr. quod est) interrogativum ultimo acuto ποσος quod est infinitum et οσος relativum redditivum eius tantus numeri interrogativum et infinitum et relativum quot significat enim ποσος penultimo acuto ποσος quod est relativum redditivum eius tot derivantur ab eo quod est quis S 22 circumflexo] cf. p. 501, 19

139 est relativum), redditivum tantus; numeri interrogativum vel infinitum vel relativum quot (significat enim *πόσοι* paenu'ltimo acuto, quod est interrogativum, et *ποσά* ultimo acuto, quod est infinitum, et *ὅσοι*, quod est relativum), redditivum tot: derivativum ab eo quod est quis cuius cuia cuium et cuias, et ab eo quod est quot quotus et quotenus (quibusdam ab eo 5 quod est tot videtur esse totus; sed alia videtur esse significatio). — haec tamen omnia praedicta plerique Latini artis scriptores pronomina esse infinita dixerunt. nec mirum, cum Didymus quoque et multi alii vetustissimi 139 Graecorum inter articulos haec numeraverunt. Romani ve||ro, cum articulos non habent, inter pronomina haec posuerunt. tanta autem videtur esse 10 cognatio articulorum et pronominum, quod stoici in una parte orationis utrumque esse putabant, articulos finitos dicentes pronomina. quae vero grammatici Graecorum articulos ponunt, | illi infinitos dicebant esse articulos, nec non etiam supra dictas dictiones, quas Apollonius et Herodianus et Dionysius inter nomina rationabiliter posuerunt. haec autem latius in 15 140 libro qui est de pronomine tractavimus. sed ut breviter dicam, loco priorum nominum non possunt accipi ea quae generalia sunt etiam appellativorum, quod suum est pronominum. nam dicentes quis interrogamus de omni substantia, vel qualis de omni qualitate, vel quantus de omni quantitate, vel quot de omni numero. pronomem autem definitae alicuius per- 20 141 sonae vult esse et rem certam significare. Quot accidunt pronomini? Sex, species genus numerus figura persona casus. Cuius est speciei tu? Primitivae. Fac ab eo derivativum. Tuus tua tuum, et adverbium tuatim, et per epectasin tute te correpta, ut

o Tite tute Tati, tibi tanta tyranne tulisti.

25

Cuius est generis? Communis trium generum: quomodo enim apud Graecos *ἕνός σὺ οὐ* trium generum sunt communia, sic et apud | nos ego tu mei tui sui: numeri singularis, figurae simplicis, personae secundae, casus nominativi et vocativi. hic autem magis nominativus est, cum per apostrophen dicitur, quae exigit nominativum, et cum quoque coniunctum, quod 30 ad alios nominativos relatum est, id est ut Misenus et Palinurus tu quoque.

142 Quoque quae pars orationis est? Coniunctio: accipitur enim pro et tu. est tamen etiam loco adverbii invenire hanc dictionem positam, ut in primo Aeneidos

5 quot quotus et quotennis et quotenus § 7 omnia G nomina CS latinae CGS scriptores S scriptorum CG 8 Didymus] Priscian. p. 910 9 haec numeraverunt G haec nominaverunt C: haec non habuerunt sed inter pronomina haec posuerunt (rell. om.) S 11 stoici] Priscian. p. 909. 574 12 esse putabant C esse putant G possuisse inveniuntur S possuisse videntur L 13 illi infinitos S illi finitos CG 14 Apollonius et Herodianus] Priscian. p. 581 15 dionysius GS domisius C: cf. Bekk. anecd. II p. 657 in libro qui est de pronomine] p. 970 sqq. 18 quod suum est pronominum om. CG 24 per epentesin tuapte S 25 o Tite] Priscian. p. 947 tyranne C tyranne G 27 *ἕνός σὺ οὐ*] et ocoi et C et wicoiei G, om. S 29 cum per apostrophen dicitur quae exigit nominativum et om. CG 30 cum quoque modo coniunctum CG 33 in primo Aeneidos] v. 5

multa quoque et bello passus, dum conderet urbem.
 hic enim pro similiter necesse est id accipi, cum sequitur et. Quid est
 coniunctio? Pars orationis adnectens ordinans||que sententiam. Quot acci-
 dunt coniunctioni? Tria, potestas ordo figura. Cuius est potestatis quoque?
 5 Copulativae, ordinis postpositivi; vetustissimi tamen solebant etiam prae-
 ponere eam; Cuius est figurae? Compositae ex corrupto et integro: quo 143
 enim corripitur; quod si produceretur, esset integra pars. Quem accentu-
 tum habet? Paenultimum acutum: omnes enim fere coniunctiones post-
 positae generalem servant accentuum regulam.

10 Litoribus quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum, 144
 generis neutri, numeri pluralis, figurae simplicis, casus dativi, declinationis
 tertiae. Cur? Quia omnia in us desinentia neutra tertiae sunt declinatio-
 nis et in ris faciunt genitivum. excipitur *pus* indeclinabile et *virus*, quod
 Lucretius secundae posuit declinationis,

15 *diri primordia viri.*
 pelagus vero Graecum est, hoc pelagus pelagi, et vulgus vulgi tam mascu-
 linum quam neutrum. Quot differentias habet | paenultima syllaba genitivi 145
 in ris terminantium supra dictorum neutrorum? Si verbis adiacent, quae
 e correptam paenultimam habuerint, servant e ante ris genitivi, ut *munero*
 20 *munus muneris*, *vulnero vulnus vulneris*, *sidero sidus sideris*, ex quo com-
 ponitur *considero* et *desidero*, *latero latus lateris*, *operor opus operis*. si 146
 vero monosyllaba sunt et producuntur in nominativo, servant u ante ris
 genitivi quoque productam, ut *ius iuris*, *tus turis*, *crus cruris*, *rus ruris*,
 plus pluralis. si vero sint comparativa, masculinorum eorundemque femini-
 25 norum secuntur genitivum, id est o paenultimam productam servant ante
 ris, ut *minus minoris*, *maius maioris*, quia minor minoris, maior maioris.
 alia vero omnia o correptam habent ante ris, ut *corpus corporis*, *pectus*
pectoris, *litus litoris*, *pignus pignoris* et *pigneris*, *fenus feneratoris* et *feneris*,
 quamvis verba eorum magis e habent paenultimam, *pignero* et *fenero*. Fac 147
 30 ab eo quod est *litus* derivativum. *Litoreus* et *litora*||lis. quidam autem
litus ἀπὸ τῶν λιτῶν volunt esse, quia proficiscentes et revertentes solent
 ibi vota concipere.

Nostris quae pars orationis est? Pronomen. Quale? Derivativum
 possessivum. Ex quo casu solent derivari? Ex genitivo, ut *nos nostrum*
 35 *vel nostri noster*; idque sine dubio ex singulari numero ostenditur, *ego*
mei meus, *tu tui tuus*, *sui suus*: unde et paenultima corripitur. Cuius
 est generis? Hic neutri. sciendum tamen, quod omnis dativus et ablativus
 pluralis tam in nominibus mobilibus quam in pronominibus et participiis
 communis est trium generum. Cuius est numeri? Pluralis, figurae simplicis, 148
 40 casus hic dativi. | omnis autem dativus et ablativus pluralis similes sunt, ut

14 Lucretius] II 476 23 *crus cruris om. GS* 24 *eundemque S* 27 *pecus*
pecoris C 33 *deriuatium uel possessium S* 39 *est et trium CG*

dictum est. Et unde possumus scire differentiam? A iunctura et ordinatione, id est ἀπὸ τῆς συντάξεως, quae facile potest sciri ex singularium iunctura, quae non habent similes dativum et ablativum, ut in omnibus primae declinationis nominibus et tertiae in e terminantibus ablativum et 149 quartae et quintae. in his enim manifeste ostendit casus differentiam. cum igitur verbum dedisti sine dubio dativum exigit, siquis supra dictarum declinationum nomen ordinet, necesse est dativum adiungere, dedisti poetae vel homini vel senatui vel rei. non licet enim nisi dativum huic verbo adiungere. et nota, quod quattuor habent declinationum differentias pronomina. sunt enim quae tam genetivum quam dativum in i terminant, 150 quae sunt tria et communia trium generum, ut ego mei mihi, tu tui tibi, sui sibi. sunt quae genetivum in ius, dativum vero in i proferunt, qui casus communes sunt trium generum, ut ille illius illi, ipse ipsius ipsi, iste istius isti, hic huius huic, is eius ei. sunt alia quae secuntur secundae declinationis mobilium regulam, qualia sunt possessiva haec, meus tuus suus noster vester. sunt alia tertiae declinationis nominum declinationem servantia, ut nostras vestras, no|stratis vestratis.

151 Aeneia quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum: quamvis enim possessoris proprium nomen significet, tamen omnis possessio eius commune hoc nomen potest habere, ut Aeneia mater, Aeneia mens, 20 Aeneia facies, Aeneia manus, Aeneia nutrix, Aeneius ager, Aeneius filius, Aeneius ensis, Aeneium lumen, Aeneium munus, Aeneium regnum: generis feminini, numeri singularis, figurae simplicis, declinationis primae. Ex 152 quo nomine derivatur? Ab Aenea, de quo in superioribus latius tractavimus. 25

Nutrix quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum vel derivativum. Cuius speciei derivativorum? Verbalis. Ex quo verbo masculinum eius | nascitur? A nutrio. solent autem in tor verbalia in trix facere feminina mutata or in rix, ut lector lectrix, amator amatrix, accusator accusatrix. in supra dicto vero euphoniae causa vel alternitatis, id 30 est παραλλόλητος, tri syllaba subtracta est contra regulam. Cum nutritor enim sit masculinum, debuit femininum nutritrix esse, sed absurditas 153 soni minuit syllabam. A quo verbo derivatur? A nutrio nutris nutrit. Declina verbum. Nutrio verbum activum indicativo modo dictum temporis praesentis numeri singularis figurae simplicis coniugationis quartae personae 35 primae, quod declinabitur sic, nutrio nutris nutrit nutrimus nutritis nutriunt, eodem modo tempore praeterito imperfecto nutriebam nutriebas nutriebat nutriebamus nutriebatis nutriebant, praeterito perfecto nutrivit nutrivisti nutrivisti nutriverunt vel nutrivere, praeterito plusquamperfecto nutriveram nutriveras nutriverat nutriveramus nutriveratis 40

2 quod facile G 5 manifesto G 6 supra dictorum CGS 12 qui casus communes sunt S qui sunt communes C quae sunt communia G 20 mens S mensa CG
24 in superioribus] p. 482 30 vero S uerbo CG

p. 1261. 62 P.

p. 333. 34 K.

nutraverant, futuro nutriam nutries nutriet nutriemus nutrietis nutrient; imperativo modo tempore praesenti ad secundam et tertiam personam nutri nutriat, nutriamus nutrite nutriant, futuro nutrito tu, nutrito ille, nutritote, nutriant vel nutriunto; optativo || modo tempore praesenti et praeterito imperfecto utinam nutrirem nutrires nutriret nutriremus nutriretis nutrirent, praeterito perfecto et plusquamperfecto utinam nutritissem nutritisses nutritisset nutritissemus nutritissetis nutritissent, futuro utinam nutriam nutrias nutriat nutriamus nutriatis nutriant, praeterito imperfecto cum nutrirem nutrires nutriret nutriremus nutriretis nutrirent, praeterito perfecto cum nutriverim nutriveris nutriverit nutriverimus nutriveritis nutriverint, praeterito plusquamperfecto cum nutritissem nutritisses nutritisset nutritissemus nutritissetis nutritissent, futuro cum nutrivo nutriveris nutriverit nutriverimus nutriveritis nutriverint; infinitivo modo tempore praesenti nutrire, praeterito nutritis, futuro nutritum ire vel nutriturum esse. impersonalia nutritur, nutriebatur, nutritum est vel nutritum fuit, nutritum erat vel nutritum fuerat, nutrietur; imperativo nutriatur nutritor; optativo utinam nutriretur, nutritum esset vel nutritum fuisset, nutriatur; subiunctivo cum nutriatur, nutriretur, nutritum sit vel nutritum fuerit, nutritum esset vel nutritum fuisset, nutritum erit vel nutritum fuerit; infinitivo nutriri, nutritum esse vel nutritum fuisse, nutritum iri. gerundia vel participialia nutriendi nutriendo nutriendum nutritum nutritu. participia veniunt a verbo activo duo, praesens nutriens, futurum nutriturus nutritura nutriturum. Declina eius passivum. Indicativo modo nutrior, nutriebar, nutritus sum vel nutritus fui, nutritus eram vel fueram, nutriar; imperativo modo nutrire nutriatur nutriamur nutrimini nutriantur, futuro nutritor tu, nutritor ille, nutriminor nutriantur vel nutriuntor; optativo modo utinam nutrirer, nutritus essem vel nutritus fuisset, nutriar; subiunctivo modo cum nutriar, nutrirer, nutritus sim vel nutritus fuerim, nutritus essem | vel nutritus fuisset, nutritus ero vel nutritus fuero; infinitivo modo nutriri, nutritum esse vel nutritum fuisse, nutritum iri. participia veniunt a verbo passivo duo, praeteritum nutritus nutrita || nutritum, futurum nutriendus nutrienda nutriendum. nomen verbale, nutritor nutrix, ipsa res nutritio. Fac ab eo derivativum. Nutricula, quod est diminutivum, ut Iuvenalis

Gallia vel potius nutricula caesidicorum.

14 infinitivo modo numeris et personis C 17 imp. nutriatur nutritor S imp. nutriatur C nutriatur nutriantur nutriantur G 26 nutrimini G nutrimini CS 27 nutriantur vel nutriuntur S nutriantur vel nutriantur G nutriantur C 34 Iuvenalis] 7, 148

VIII.

VT BELLI SIGNVM LAVRENTI TVRNVS AB ARCE.

157 * Scande versum. Vt bel lisi gnum Lau renti Turnus ab arce. Quot caesuras habet? Vnam. Quam? Semiquinariam. Quomodo? Vt belli signum. Quot figurarum est? Quinque. Quare? Quia constat ex quattuor spondeis et uno dactylo. Tracta singulos pedes. Vtbel spondeus ex duabus longis et cetera. Quot partes orationis habet? Septem. Quot nomina? Quinque, belli signum Laurenti Turnus arce. Quid aliud? Adverbium, ut, et praepositionem, ab. Tracta singulas partes.

Vt quae pars orationis est? Hic adverbium temporale, alias autem 10 similitudinis potest esse. et adiecta tamen i eandem habet significationem, uti; cui adicitur nam et fit adverbium optandi, utinam. similiter cum vel 158 compositum, velut et veluti, adverbium similitudinis est. et quando *ἔνα* vel *ἔτι* Graecum significat, pro coniunctione causali accipitur. est etiam quando optativum est, ut Terentius in Phormione * 15

ut illum di deaeque omnes perdant.

Belli quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius speciei? Derivativae. Vnde derivatur? Ab eo quod est bonum bellum diminutivum est. per antiphrasin igitur, hoc est per | contradictionem, pro malo bellum dicitur, id est quod malo inventum est hominum. a bono 20 ergo masculinum bonus bellus, femininum bona bella, neutrum quod est 159 bonum bellum facit. omnia enim in us desiuentia masculina geminant | in diminutivis, ut geminus gemellus et gemina gemella et geminum gemellum. et sciendum, quod inveniuntur etiam ipsorum diminutivorum comparativa et superlativa, quomodo comparativorum diminutiva, quae apud Graecos 23 non invenis. unde et Terentius || in Adelphis

atque unum quicquid, quod quidem erit bellissimum, carpam.

I EXPLANATIO PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM VERSUM SEPTIMI LIBRI AENEIDOS CONCUMIT INCIPIT EIUSDEM IN PRIMUM VERSUM OCTAVI LIBRI C INCIPIT EXPLANATIO PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM VERSUM OCTAVI LIBRI AENEIDOS FELICITER S VERSUS SEPTIMI LIBRI FINIT PRISCIANI GRAMMATICI G, in quo non addita sequentis libri inscriptione subicitur noni libri explicatio, Atque ea sqq. — gesticulatio VERSUS OCTAVI LIBRI FINIT PRISCIANI GRAMMATICI . INCIPIT NONI Ut belli signum sqq. — arcendus FINIT VERSUS LIBRI NONI INCIPIT DECIMI Panditur sqq. 13 et quando *ἔνα* vel *ἔτι* graecum Lindemannus et quando ina veluti graecum S quando autem inam veluti graecum G et quando. in. a . graecum C est quando *ἄνω* vel *ἔνα* graecum S : cf. Priscian. p. 1021. 1027 14 est etiam ut quando C est etiam ** quando S 15 lacunam indicavi, qua versus Phormionis III 4, 6 sq. ut te quidem omnes di deaeque superi inferi Malis exemplis perdant exciderunt, quo exemplo in eadem re usus est Charisius p. 197. sequitur alterum exemplum Eunuchi II 3, 11 ut illum di deaeque omnes senium perdant, quod est apud Priscianum p. 1141 16 ut illum CS ut illud G : ut illum dii omnes deaeque perdant S perdant S perduat CG 21 neutrum quod est bonum S neutro quod est bonum C et a neutro quod bonum C 24 diminutivorum G diriuativorum CS 26 in Adelphis] III 2, 51 27 atque unum quoque quod quidam illorum bellissimum carpam . sicut enim inuenitur bellior bellissimus a positio qui est bellus, ita a comparatiuis neutralibus maius et grandius inueniuntur deminutiva maiusculus maiuscula maiusculum grandiusculus grandiuscula grandiusculum et a plus plusculus pluscula plusculum . ex bello L quicque CG quaeque S quoque s : quodque quod erit S

p. 1263 P.

p. 333. 36 K.

ex bello, quod bonum significat, bellaria dicuntur τὰ τραγήματα. Dic ab eo quod est bellum, quod pugnam significat, derivativum aliud. Bellicus 160 bellica bellicum et ex hoc bellicosus bellicosa bellicosum. Bellienus quoque proprium a bello est derivatum: bello bellas verbum, ex quo bellax, 5 quod est trium generum commune. bellator enim bellatrix facit. ab eo est etiam Bellona, dea bellorum. duellum antiqui dicebant pro bellum, ex quo perduellio. a bello compositum bellipotens et belliger et imbellis et rebellis et rebello verbum: debello quoque compositum verbum; inde etiam 'debellatum est'. Belli enim portae, quamvis duae sint partes, pro uno 10 tamen nomine proprio accipiuntur, quod significat fores templi Iani.

Signum quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. 161 Cuius speciei? Primitivae. Fac ab eo derivativum. Diminutivum sigillum, verbum signo signas signat et signio signis et ex eo compositum insignio insignis, unde insignitus. praeterea significo significas significat et signifer 15 et antesignanus, hoc est propugnator | signorum, et designo, unde designatus, et resigno, ut in quarto Aeneidos

et lumina morte resignat.

est autem univocum, id est δμώνυμον: significat enim τὴν σφραγίδα καὶ τὸ ἄγαλμα καὶ τὸ τῶν πολέμων σημεῖον τὸ ἐν τῷ κοντῷ καὶ τὸ σύνθημα, 20 ut in eodem libro

it bello tessera signum,

καὶ τὴν σάλπιγγα, ut Lucanus * 'signa canunt'.

Laurenti quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. 162 Cuius speciei? Derivativae possessivum, est tamen etiam patriae, si est 25 ablativus ab eo quod est hic et haec et hoc Laurens huius Laurentis. potest tamen et proprium ipsius civitatis esse, si genetivus accipitur, hoc Laurentum huius Laurenti, ut sit ab arce Laurenti, hoc est ab arce urbis Laurenti. sed si est ab eo quod est hic et haec et hoc Laurens, ab hoc

1 ὄΡΑΗΜΑΘΑ vilia minuscula, ut sunt nuces et ΠΑ (panes *Lindemannus*), quae latine dicuntur colobida (colobia?). hinc et tragoediae sunt vilia carmina L 3 bellienus CGS belligenus s: Belligenus fuit eujm consul Romanus, qui eo tempore natus est, quo civilia agebantur proelia L 4 proprium GS primum C 6 duellum CL: inter pugnam et bellum et proelium hoc distat. pugna est quando continus pugnatur; bellum est proelium quod longo tempore fit: hic perduellio huius perduellionis ipse est qui facit originem belli, iurgium videlicet et contentionem. duellum est bellum quod inter duos fit, duellum vero ipsa litigatio L 9 Belliportae sub uno accentu prolatae dicitur ianua templi Iani, quae tempore pacis claudebatur, imminente vero bello aperiebatur, ut inde proeliantibus veniret auxilium. quinque enim portae in templo Iani erant et Belliportae vocabantur eo, quod in tempore bellorum aperiebantur, pacis tempore claudebantur L 15 unde designatus *Lindemannus* unde designat CGS 16 in quarto Aeneidos] v. 244 18 omonimon. significat enim τὴν σφραγίδα καὶ τὸν ΠΟΛΕΜΟΝ ὁΜΟΝΙΜΟΝ τὸ ἐν τῷ ΚΟΝΤῷ καὶ τὸ ΚΙΝῆΜΑ ut in eodem G ὁΜΩΝΥΜΟΝ grecos significat ut in eodem C ὍΜΟΝΙΜΟΝ significat enim uirg. in eodem, *additis in marg.* τὴν σφραγίδα καὶ τὸ ἀγάλμα καὶ τὸν ΠΟΛΕΜΟΝΟΝ ΜΕΙΟΝ τὸ ἐν τῷ ΚΩΝΤῷ καὶ τὸ ΚΙΝῆΜΑ S 20 in eodem libro] *Verg. Aen. VII 637. excidisse videtur aliud exemplum in priore vocabuli interpretatione ex eodem libro adscriptum* 21 it G ut C dat S 22 τὸν ΚΑΝΤΙΚΤΑ G *Lucani exemplum excidit. nam quod sequitur Vergilii est Aen. X 310* 24 dirivatiuorum possessivum G 26 hoc laurentium G

et ab hac et ab hoc Laurenti, pro Laurentina posuit; unde Lucanus
Laurentinosque penates.

Laurentum autem nominatum est a lauro inventa in arce teste ipso poeta. compo-
situm ab eo quod est laurus lauriger, unde 'laurigeros currus'. a lauro etiam laureatus laureata laureatum: Cicero 'fascēs laureatos',³
hoc est victoriae laurū habentes. ex eo proprium Laurentius et Laurentia, comprehensivum, quod Graeci περιεκτικόν vocant, lauretum, veluti
103 murtetum rosetum. Dic possessivum. Laureus, quomodo myrteus corneus.
Dic aliud derivativum. Laurentius proprium et Laurentia. Laurus quatae
est declinationis? Invenitur et secundae et quartae declinationis: est enim
10 exceptum. omnia enim arborum nomina in us desinentia et feminina sunt
et secundae declinationis, ut cypressus cypressi, myrtus myrti, ulmus ulmi,
ornusorni, pirus piri, exceptis quinque, quae tam secundae quam quartae
inveniuntur, quercus laurus pinus cornus ficus. laurea quoque pro lauro
accipitur.

104 Turnus quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius
speciei? Univocae: potest enim etiam appellativum intellegi, piscis nomen
fluvialis. Fac ab eo possessivum. Turnius Turnia Turnium, sicut a Sa-
turno Saturnius Saturnia Saturnium. patronymicum potest secundum ana-
logiam dici Turnides; sed raro in Latinis nominibus solent eiusmodi formae
20 patronymicae fieri, quamvis poeta Scipiadas figuraverit a Scipione [sed et
ipsum ἀπὸ τοῦ Σκιπίωνος], quod Graecum esse videtur.

105 Ab quae pars orationis est? Praepositio. Cui casui servit? Ablativo.
Quid interest inter ab et a et abs? Quod consonante sequente a scriben-
dum plerumque est, vocali vero omnimodo ab. invenitur ab etiam conso-
25 nantibus sequentibus, sed quae non aspere post b sonant. a vero vocali
sequente, nisi loco sit consonantis, id est i vel u, numquam invenitur,
ut a love, a Venere. abs autem q vel t vel c sequentibus paucis ante-
ponitur tam in appositione quam in compositione, in appositione, ut abs
te pro a te, in compositione, ut abstuli, abscondo, 'absque ullo malo' pro
30 'sine ullo malo'.

106 Arce quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius
speciei? Derivativae. Unde derivatur? Ab arceo verbo || arx, quae arce
facile munimento suo hostes. inde etiam summitates montium, ex quibus
facile possunt depelli hostes, arces dicuntur, et arcus, quod longe arceat
35 similiter hostes. Declina verbum. Arceo arces arceat. Cuius est significa-

1 Lucanus] *Pharsal.* VII 304 3 nominatum & nominativus CG nomit S
4 laurigeros] *Lucan. Pharsal.* V 332 5 Cicero] *de divin.* I 28, 50 C. Marius cum
fascibus laureatis quaerere ex te 6 ex eo G ex ea CS 7 lauretum veluti mirte-
tum GS lauretum veluti murtetum C 8 die possessivum G die derivativum CS
mirteus G 12 cypressus cypressi S mirtus mirti G 17 piscis nomen fluvialis
S piscis nomen fluvius C piscis nomen et fluvius G piscis palustris et fluvius &
21 poeta] *Verg. georg.* II 170. *Aen.* VI 844 25 sed invenitur CS 30 ut ante
abstuli om. CGS

p. 1265. 66 P.

p. 337. 38 K.

tionis? Activae. Quotae est coniugationis? Secundae. arceo verbum acti-
 vum indicativo modo dictum tempore praesenti arceo, praeterito imperfecto
 arcebam, praeterito perfecto arcui, praeterito plusquamperfecto arcueram,
 futuro arcebo; imperativo modo tempore praesenti ad secundam et tertiam
 5 personam arce arceat, arceamus arceate arceant, futuro arceto tu, arceto
 ille, arcetote, arceant vel arcento; optativo modo tempore praesenti et 167
 praeterito imperfecto utinam arcerem, praeterito perfecto et plusquamperfecto
 arcuissem, futuro arceam; subiunctivo modo tempore praesenti cum arceam,
 praeterito imperfecto cum arcerem, praeterito perfecto arcuerim, praeterito
 10 plusquamperfecto arcuissem, futuro arcuero; infinitivo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto arcere,
 praeterito perfecto et plusquamperfecto arcuisse, futuro arcitum ire vel arciturum esse; gerundia vel partici-
 pialia arcendi arcendo arcendum arcitum arcitu. participia veniunt a verbo
 activo duo, praesentis temporis et futuri, praesentis arcens, futuri arcitu-
 15 rus. Declina passivum. Arceor arceris vel arcere arceatur, arcebar, arcitus
 sum vel arcitus fui secundum analogiam, quamvis in usu deficit; compo-
 situm tamen eius coerceor coercebar coercitus sum coercitus es in fre-
 quenti est usu: praeterito plusquamperfecto arcitus eram vel arcitus fueram,
 futuro arcebor; imperativo modo tempore praesenti ad secundam et tertiam 168
 20 personam arcere arceatur, arceamur arcemini arceantur, futuro arceor tu,
 arceor ille, arceminor, arceantur vel arcentor; optativo modo tempore
 praesenti et praeterito imperfecto utinam arcerer, praeterito perfecto et
 plusquamperfecto arcitus essem vel arcitus fuisset, futuro arcear; subiun-
 ctivo modo tempore praesenti cum arcear, praeterito imperfecto arcerer,
 25 praeterito perfecto arcitus sim vel arcitus fuerim, praeterito plusquamper-
 fecto arcitus essem vel arcitus fuisset, futuro arcitus ero vel arcitus fuero;
 infinitivo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto arceri, praeterito
 perfecto et plusquamperfecto arcitum esse vel arcitum fuisse, futuro arci-
 tum iri. gerundia vel participialia communia sunt tam in activo quam in
 30 passivo, arcendi arcendo arcendum arcitum arcitu. participia veniunt a
 verbo passivo duo, praeteriti et futuri, praeteriti arcitus, futuri arcendus. ||

VIII.

ATQUE EA DIVERSA PENITVS DVM PARTE GERVNTVR.

Scande versum. Atque ea diver sa peni tus dum parte ge runtur. 169
 35 Quot caesuras habet iste versus? Duas, semiquinariam, atque ea diversa,
 et semiseptenariam, atque ea diversa penitus. Quot figurarum est iste
 versus? Decem. Quare? Quia constat ex tribus dactylis et duobus

6 arceant vel *om.* CS 20 arcere arceatur arceamur arceamini CS arcere arceatur
 arcemini G 21 arceantur vel *om.* S 32 DOCTRINA PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM
 UERSUM OCTAVI LIBRI AENEIDOS FINIT. ORDITUR EIUSDEM IN PRIMUM UERSUM NONI C FIN
 DE UERSU VIII. ORDITUR DOCTRINA PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM UERSUM NONI LIBRI

quibus. Tracta singulas partes. Atque ea dicitur et una longa et
 quibus brevibus et cetera. Quot partes orationis habet iste versus? Septem.
 Quae nomina? Duo. Quae? Inversa et parte. Quae verba? Unum, gerun-
 tur. Quod pronomen? Unum, ea. Quod adverbium? Duo, penitus et dum.
 Quae coniunctiones? Unum, atque. Tracta singulas partes.

- 179 Atque quae pars orationis est? Coniunctio. Cuius est potestatis?
 Copulativae, ordinis communis, tam praepositivi quam postpositivi, inve-
 nitur sed raro postponitur, quomodo etiam. Et quid interest inter que
 et ac et atque? Quia que semper postpositiva est et enclitica et significat
 non modo et sed etiam re Graecam, quando repletiva est, ac autem sem-
 per praepositiva est et accipitur etiam pro adverbio similitudinis, quomodo
 atque, ut in tertio Aeneidos

haud secus ac iussi faciunt.

et autem tam praepositiva quam postpositiva copulationem solam significat.
 Cuius est figurae atque? Compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, 15
 at et que. Quem habet accentum? Praepositiva omnis coniunctio et praepo-
 sitio gravatur, postpositiva autem generalem accentum servat dictionum.

- 171 Ea quae pars orationis est? Pronomen. Quale? Subiunctivum vel re-
 lativum. Primitivum est an derivativum? Primitivum. Quot sunt prono-
 mina indubitabilia? Primitiva quidem octo, primae personae unum, ego; 20
 secundae unum, tu; tertiae sex, ille ipse iste hic is sui. Et quare prima
 et secunda persona singulas habent voces, tertia autem tot et tam diver-
 sas? Quia prima et secunda praesentes semper sunt || et iuxta se collo-
 cantur et demonstrativae sunt; tertia vero modo iuxta collocatur modo
 longe, modo praesens modo absens, modo demonstrativa modo relativa 25
 172 modo discretiva. Quid interest inter hic et iste et is? Quia hic praeposi-
 tivum est et demonstrativum et in declinatione nominum a grammaticis pro
 articulo accipitur; iste vero demonstrativum est, is subiunctivum vel rela-
 tivum. ille potest et in loco aliquo longe posito esse demonstrativum, et
 relativum potest tamen idem esse et cum significantia aliqua proferri, ut 30
 Virgilius in septimo Aeneidos

sic Iuppiter ille monebat.

ipse autem et relativum et discretivum est: relativum est, ut idem in
 eodem

ipse modo Aeneas, nostri si tanta Cupido est; 35
 discretivum est, ut ego ipse, tu ipse, ille ipse; idem in secundo Ae-
 neidos

8 quomodo etiam et et quia. Quid interest & 11 quomodo atque, Terentius
 'ne simili utamur fortuna atque usi sumus' (*Phorm. prol.* 31). similiter ponitur ac
 pro quam, ut illud in tertio Aeneidos *Lindemannus e codice L* 12 in tertio Aenei-
 dos] v. 230 17 serviant *CGS* 18 vel relatiuum vel redditium *C* 23 collo-
 cantur *sL* collocantur *G* colloquantur *S* colloquantur *C* 24 collocatur *sL* collo-
 quitur *GS* colloquitur *C* 28 vel relatiuum vel redditium *CS* 29 et relatiuum
 vel redditium *CS* 30 potest *om. G* 31 in septimo Aeneidos] v. 110 33 in
 eodem] v. 203 36 in secundo Aeneidos] v. 5

quaeque ipse miserrima vidi.

ideo autem discretivum dicitur, quia discernit personam cui coniungitur, ostendens per se facere et non per alium, ut 'quaeque ipse miserrima vidi', hoc est ipse per me, non per alium. Dic, derivativa pronomina quot sunt? Septem, meus tuus suus noster vester nostras vestras. Quot sunt declinationes pronominum? Quattuor, una illorum quae in i faciunt genetivum et dativum, ut mei mihi, tui tibi, sui sibi; altera eorum quae in ius habent genetivum, ut illius huius; tertia eorum quae secundum mobilia declinantur nomina, meus tuus suus noster vester; quarta quae tertiam nominum declinationem sequitur, nostras vestras. Quae sunt dubia? Quae stoici quidem antiquissimi inter articulos [cum praepositionibus] ponebant, Romani autem inter pronomina infinita vel interrogativa vel relativa vel redditiva, Dionysius vero et Apollonius et Herodianus rationabiliter inter nomina. sunt autem substantiae vel qualitatis vel quantitatis vel numeri [infinita]. substantiae, ut quis, quod tam interrogativum est quam infinitum, cuius relativum est qui, quod per se quidem acuitur, in lectione vero gravatur. invenitur tamen etiam pro quis atque tum circumflectitur. obliqui autem eorum casus, quando relationem significant, gravantur. qualitatis qualis, quod paenultimam circumflectit, quando interrogativum est; quando vero infinitum est vel relativum, acuitur ultima, quae tamen in lectione sopitur: eius redditivum talis. Dic quantitatis. Quantus, quod similiter tria significat, interrogationem, quando paenultima acuitur; quando vero ultima, infinitum vel relativum est, quod similiter in lectione sopitur; eius redditivum tantus. numeri quot, quod similiter tria significat, interrogationem infinitionem relationem: sed quando interrogativum est, acuitur; quando autem relativum vel infinitum, in lectione gravatur: eius redditivum tot. Dic derivativum ab eo quod est quis. Cuius cuius cuium, quae sunt possessiva infinita, quae Graeci non habent. praeterea hic et haec cuias et hoc cuiate, huius cuiatis, quae sunt gentilia infinita. et sciendum, quod haec declinationem pronominum habent quis vel qui cuius, et eam tamen inaequalem, cum accusativum quem facit et ablativum a quo vel a qui et dativum pluralem quibus vel quis. Quae sunt alia nomina, quae declinationem pronominum habent? In us quidem desinentia sex, unus ullus nullus solus totus alius, in er vero duo, uter et alter, et ex his composita excepto neuter neutri. Dic nominativum ab eo quod est ea. masculinum eius is, femininum ea, neutrum id. Quid habet notandum

8 tertia eorum S tertia CG 9 declinatur G 11 cum praepositionibus ad doctrinam stoicorum de praepositione, quam illos coniunctioni copulavisse adnotavit Priscianus p. 574, pertinere videtur 12 vel relativa om. G 14 inter nomina GS inter pronomina C 15 infinita CG infinitae S 18 obliqui eius autem casus G 19 circumflectit S circumflectitur CG 25 sed quando interrogativum est infinitivum acuitur quando autem relativum in C sed quando interrogativum vel infinitum est acuitur quando autem relativum in S sed quando interrogativum acuitur vel infinitivum quando autem relativum in G: cf. Priscian. p. 580 et supra p. 492 34 vero G quoque CS 35 quod est ea S quod est id G quod est C

p. 1206. 67 P.

p. 33 v. 39 K.

spondeis. Tracta singulos pedes. Atque ea dactylus ex una longa et duabus brevibus et cetera. Quot partes orationis habet iste versus? Septem. Quot nomina? Duo. Quae? Diversa et parte. Quot verba? Vnum, geruntur. Quot pronomina? Vnum, ea. Quot adverbium? Duo, penitus et dum. Quot coniunctiones? Vnam, atque. Tracta singulas partes.

170 Atque quae pars orationis est? Coniunctio. Cuius est potestatis? Copulativae. ordinis communis, tam praepositivi quam postpositivi, invenitur. sed raro postponitur, quomodo etiam. Et quid interest inter que et ac et atque? Quia que semper postpositiva est | et enclitica et significat non modo et sed etiam $\tau\epsilon$ Graecam, quando repletiva est. ac autem semper praepositiva est et accipitur etiam pro adverbio similitudinis, quomodo atque, ut in tertio Aeneidos

haud secus ac iussi faciunt.

et autem tam praepositiva quam postpositiva copulationem solam significat. Cuius est figurae atque? Compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, 15 at et que. Quem habet accentum? Praepositiva omnis coniunctio et praepositio gravatur, postpositiva autem generalem accentum servat dictionum.

171 Ea quae pars orationis est? Pronomen. Quale? Subiunctivum vel relativum. Primitivum est an derivativum? Primitivum. Quot sunt pronomina indubitabilia? Primitiva quidem octo, primae personae unum, ego; 20 secundae unum, tu; tertiae sex, ille ipse iste hic is sui. Et quare prima et secunda persona singulas habent voces, tertia autem tot et tam diversas? Quia prima et secunda praesentes semper sunt || et iuxta se collocantur et demonstrativae sunt; tertia vero modo iuxta collocatur modo longe, modo praesens modo absens, modo demonstrativa modo relativa 25 modo discretiva. Quid interest inter hic et iste et is? Quia hic praepositivum est et demonstrativum et in declinatione nominum a grammaticis pro articulo accipitur; iste vero demonstrativum est, is subiunctivum vel relativum. ille potest et in loco aliquo longe posito esse demonstrativum, et relativum potest tamen idem esse et cum significantia aliqua proferri, ut 30 Virgilius in septimo Aeneidos

sic Iuppiter ille monebat.

ipse autem et relativum et discretivum est: relativum est, ut idem in eodem

ipse modo Aeneas, nostri si tanta cupido est; 35 discretivum est, ut ego ipse, tu ipse, ille ipse; idem in secundo Aeneidos

8 quomodo etiam et et quia. Quid interest ϵ 11 quomodo atque, Terentius 'ne simili utamur fortuna atque usi sumus' (*Phorm. prol.* 31). similiter ponitur ac pro quam, ut illud in tertio Aeneidos *Lindemannus e codice L* 12 in tertio Aeneidos] v. 236 17 seruant *CGS* 18 vel relativum vel redditivum *C* 23 collocantur *sL* collocantur *G* colloquantur *S* colloquantur *C* 24 collocatur *sL* colloquitur *GS* colloquitur *C* 28 vel relativum vel redditivum *CS* 29 et relativum vel redditivum *CS* 30 potest *om. G* 31 in septimo Aeneidos] v. 110 33 in eodem] v. 263 36 in secundo Aeneidos] v. 5

quaeque ipse miserrima vidi.

ideo autem discretivum dicitur, quia discernit personam cui coniungitur, ostendens per se facere et non per alium, ut 'quaeque ipse miserrima vidi', hoc est ipse per me, non per alium. Dic, derivativa pronomina quot sunt? Septem, meus tuus suus noster vester nostras vestras. Quot sunt declinationes pronominum? Quattuor, una illorum quae in i faciunt genitivum et dativum, ut mei mihi, tui tibi, sui sibi; altera eorum quae in ius habent genitivum, ut illius huius; tertia eorum quae secundum mobilia declinantur nomina, meus tuus suus noster vester; quarta quae tertiam nominum declinationem sequitur, nostras vestras. Quae sunt dubia? Quae stoici quidem antiquissimi inter articulos [cum praepositionibus] ponebant, Romani autem inter pronomina infinita vel interrogativa vel relativa vel redditiva, Dionysius vero et Apollonius et Herodianus rationabiliter inter nomina. sunt autem substantiae vel qualitatis vel quantitatis vel numeri [infinita]. substantiae, ut quis, quod tam interrogativum est quam infinitum, cuius relativum est qui, quod per se quidem acuitur, in lectione vero gravatur. invenitur tamen etiam pro quis atque tum circumflectitur. obliqui autem eorum casus, quando relationem significant, gravantur. qualitatis qualis, quod paenultimam circumflectit, quando interrogativum est; quando vero infinitum est vel relativum, acuitur ultima, quae tamen in lectione sopitur: eius redditivum talis. Dic quantitatis. Quantus, quod similiter tria significat, interrogationem, quando paenultima acuitur; quando vero ultima, infinitum vel relativum est, quod similiter in lectione sopitur; eius redditivum tantus. numeri quot, quod similiter tria significat, interrogationem infinitionem relationem: sed quando interrogativum est, acuitur; quando autem relativum vel infinitum, in lectione gravatur: eius redditivum tot. Dic derivativum ab eo quod est quis. Cuius cuius cuium, quae sunt possessiva infinita, quae Graeci non habent. praeterea hic et haec cuias et hoc cuiate, huius cuiatis, quae sunt gentilia infinita. et sciendum, quod haec declinationem pronominum habent quis vel qui cuius, et eam tamen inaequalem, cum accusativum quem facit et ablativum a quo vel a qui et dativum pluralem quibus vel quis. Quae sunt alia nomina, quae declinationem pronominum habent? In us quidem desinentia sex, unus ullus nullus solus totus alius, in er vero duo, uter et alter, et ex his composita excepto neuter neutri. Dic nominativum ab eo quod est ea. masculinum eius is, femininum ea, neutrum id. Quid habet notandum

8 tertia eorum S tertia CG 9 declinatur G 11 cum praepositionibus ad doctrinam stoicorum de praepositione, quam illos coniunctioni copulavisse adnotavit Priscianus p. 574, pertinere videtur 12 vel relativa om. G 14 inter nomina GS inter pronomina C 15 infinita CG infinitae S 18 obliqui eius autem casus G 19 circumflectit S circumflectitur CG 25 sed quando interrogativum est infinitum acuitur quando autem relativum in C sed quando interrogativum vel infinitum est acuitur quando autem relativum in S sed quando interrogativum acuitur vel infinitum quando autem relativum in G: cf. Priscian. p. 580 et supra p. 492 34 vero G quocumque CS 35 quod est ea S quod est id G quod est C

hoc pronomen? Quod nominativum pluralem masculini tam in ei facit quam in ii et dativum et ablativum tam in eis quam in iis, et quamvis i duplicetur, pro una accipitur syllaba in metris, quomodo dii et diis pro dei et deis. Fac ab eo quod est is compositum. Idem eiusdem. Et quid interest inter masculinum et neutrum? Quod masculinum producitur, neutrum vero corripitur.

- 178 Diversa quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius speciei? Derivativae. Vnde derivatur? A vertor verbo versus || participium, et a participio factum est nomen compositum diversus diversa diversum. generis hic feminini, numeri singularis, quando femininum est; quando vero neutrum, pluralis. et notandum, quod omnia mobilia in a facientia femininum et nomina et pronomina et participia simile habent femininum singulare et neutrum plurale, ut primus prima primum, pulcher pulchra pulchrum, armiger armigera armigerum, satur satura saturum, ille illa illud, iste ista istud, is ea id, hic haec hoc: haec et singulare est femininum et plurale neutrum. nec non etiam quis quae quod: quae tam singulare est femininum quam plurale neutrum. participia quoque amaturus amatura amaturum, amatus amata amatum. Cuius est numeri? Singularis, quia femininum est in hoc versu; figurae compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, id est ex di praepositione, quae separatim non invenitur per se, et versa. sunt autem inseparabiles praepositiones, id est quae per se separatae nunquam possunt inveniri, haec, di dis re se am con; quas tamen praepositiones ideo dicimus, quod interpretatio quoque earum apud Graecos praepositiones eas ostendit et praepositivum locum sibi semper in compositione defendunt. diversus tamen apud Latinos frequenter non solum pro variis sed etiam pro separatus accipitur et discretus, ex quo etiam derivatur diversitas.

- 180 Penitus quae pars orationis est? Adverbium. Cuius significationis est? Hic localis, alias qualitatis: significat enim prorsus vel intima parte, ut Virgilius in tertio Aeneidos

insequor et causas penitus temptare latentis.

[et hic tamen similem habet significationem penitus, id est in penitissima parte, hoc est in intima, Italiae. antiqui enim et penitior et penitissimus ab eo solebant dicere, velut ulterior ultimus.] Cuius est speciei? Primitivae: ex eo enim nomen penitior et penitissimus nascitur et adverbium compositivum parativum penitius, superlativum penitissime. Cuius est figurae? Simplicis.

3 quomodo dii et diis pro dei et deis s quomodo di et dis pro dei et deis SG dii et diis quomodo dii et diis pro dei et deis C: cf. Priscian. p. 737 12 similem habent femininum singularem et neutrum pluralem CGS 25 defendunt. fac derivativum ab eo quod est diversus tamen (tamen om. G diversus diversus tamen C) apud CGS 30 ut virgilius in tertio aeneidos insequor ut et causas C ut virgilius in tertio aeneidos causas S ut et causas G: Verg. Aen. III 32 31 latentis S latentes CG

p. 1270. 71 P.

p. 342—44 K.

Dum quae pars orationis est? Adverbium temporale, quomodo hic. 181
est autem etiam coniunctio causalis, quando pro *ἔνα* Graeca coniunctione
accipitur, ut Virgilius in primo Aeneidos

multa quoque et bello passus, dum conderet urbem.
5 et sciendum, quod adverbium indicativo coniungitur, coniunctio vero sub-
iunctivo. est tamen etiam pro coniunctione repletiva, ut

Sosia,

adesdum: paucis te volo,
et 'nedum illi corrruptis moribus victoriae temperarent'. ex eo
10 derivatur dudum. post nec quoque vel post non vel post haud posita
adverbium est temporale, ut necdum nondum haud dum.

Parte quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius 182
speciei? Primitivae, generis feminini, numeri singularis, figurae simplicis,
casus ablativi. Cur pars partis facit? Quia omnia | in rs vel ls vel ns
15 desinentia interposita ti faciunt genetivum, ut pars partis, puls pulsis,
mons montis, exceptis a corde compositis, quia d habent pro t, ut vecors
vecordis, concors concordis, discors discordis; servant enim primitivi con-
sonantem genetivi: et differentiae causa frons frondis ἢ φύλλός et lens
lendis τὸ κωνίδιον; praeterea glans glandis et libripens libripendis, quia a
20 pendo verbo componitur. Fac ab eo quod est pars derivativum. Diminu- 183
tivum particula; verbum vero partio et partior, quod in eadem invenitur
significatione, et ex eo composita dispertio et dispertior et impertio et im-
pertior. Dic ab eo compositum. Participium et participo participas par-
ticipat. similiter componuntur ab eo expers expertis et particeps participis
25 et proportio et bipertitus et tripartitus et similia.

Geruntur quae pars orationis est? Verbum. Quale? Perfectum.
Quo modo dictum? Indicativo. Cuius coniugationis? Tertiae, significationis
passivae, numeri pluralis, figurae simplicis, temporis praesentis, personae
tertia. Declina activum. Gero geris gerit et cetera. Quare praeteritum 184
30 gessi fa||cit? Quia in ro desinentia tertiae coniugationis in vi faciunt prae-
teritum perfectum, ut quaero quaesivi, tero trivi, exceptis uro ussi, gero
gessi, curro cucurri; ex quo composita licet ut vel duplicent in praeterito
perfecto cu vel non, decurro decucurri et decurri, percurro percucurri et
percurri. Quare gessi gestus facit participium? Quomodo et ussi ustus.
35 quaesivi quoque quaestus ὁ πῶρος differentiae causa facit; nam quaesitus
ὁ ζήτηθεις. Fac frequentativum. Gesto gestas gestat: a participiis enim
praeteriti ple|rumque fiunt frequentativa: et a gesto gestio gestis gestit, id
est motu corporis significo gaudium. Dic ab eo alia derivativa. Gerulus,
unde componitur nugigerulus. inde est etiam gesticolor gesticularis vel
gesticulare gesticulatur et ipsa res gesticulatio.

3 in primo Aeneidos] v. 5 7 Sosia] Terent. Andr. I 1, 1 8 pacis C
9 necdum illis C: Sall. Catil. 11

X.

PANDITVR INTEREA DOMVS OMNIPOTENTIS OLYMPI.

185 Scande versum. Panditur intere a domus omni po tentis O lympi. Quot caesuras habet hic versus? Vnam. Quam? Semiquinariam. Quomodo? Panditur interea. Quot figurarum est iste versus? Vnius. Quare? Quia quinque dactylos habet. Tracta singulos pedes. Panditur dactylus ex una longa et duabus brevibus et cetera. Quot partes orationis habet hic versus? Quinque. Quot nomina? Tria, domus omnipotentis Olympi. Quot verba? Vnum, panditur. Quid aliud? Adverbium, interea. Tracta singulas partes.

186 Panditur quae pars orationis est? Verbum. Cuius modi? Indicativi. Cuius formae? Perfectae. Cuius coniugationis? Tertiae. Cuius generis sive significationis? Passivae. Cuius numeri? Singularis. Cuius figurae? Simplicis. Cuius temporis? Praesentis. Cuius personae? Tertiae. Dic activum eius. Pando pandis pandit. Declina. Pando pandebam 15 pandi panderam pandam. Cur mutata do in di facit praeteritum perfectum? Quia omnia verba tertiae coniugationis quae ante do n habent mutata do in di faciunt praeteritum, ut scando scandi, incendio incendi, offendo offendi, defendo defendi. excipiuntur abicentia quidem n fundo fudi, scindo scidi, findo fidi, du||plicantia vero primam syllabam pendo pependi, tendo 20

187 tetendi, tundo tutudi. Declina passivum. Pandor pandebar passus sum. Cur passus facit participium? Quia omnia passiva in dor desinentia tertiae coniugationis verba, nisi sint a dor verbo composita, participium praeteriti in sus faciunt, ut ludor lusus, caedor caesus, defendor defen|sus, incendor incensus. sed notandum est, quod, cum alia omnia quae n habent 25 ante do etiam in participio ante sus servant n, ut offendo offensus, defendo defensus, incendio incensus, tendo tensus, pendo pensus, tundo tensus, hoc differentiae causa, ne femininum eius simile inveniatur proprio masculino, quod est hic Pansa, ideo passus passa passum facit, quamvis a patior quoque passus facit, et a pateo passus, ut Virgilius in tertio Aeneidos 30

188 et pater Anchises passis de litore palmis,
et in primo

crinibus Iliades passis peplumque ferebant.

fundo etiam fudi fusus fecit nec duplicavit s, quia producta vocalis non egebat tali geminatione. fidi quoque et scidi, quia corripunt paenultimam, 35 duplicaverunt in participio s, fissus et scissus: Virgilius in nono Aeneidos

I DOCUMENTUM PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM VERSUM NONI LIBRI AENEIDOS FINIT
ORDITUR EIUSDEM IN PRIMUM VERSUM DECIMI LIBRI AENEIDOS (IN PRIM VS DN I C) CS
19 n ut fundo fundi scindo scindi findo fidi C 29 passus passa passum fecit CS
passus passa facit G 30 in tertio Aeneidos] v. 263 31 et pater Anchises om. G
32 in primo] v. 480 34 fundi fusus C 36 in nono Aeneidos] v. 413

p. 1272. 73 P.

p. 345. 46 K.

frangitur ac fisso transit praecordia ligna.

imperativus et optativus et subiunctivus et infinitivus supra dicti verbi secundum analogiam declinantur. Dic supina. Pandendi pandendo pandendum passum passu. Dic participia activa. Praesentis pandens, futuri passurus. Dic passiva. Praeteriti passus, futuri pandendus, nomen verbale passor. in sor autem desinentia vel in xor verbalia feminina facere non possunt litterarum dissonantia prohibente. in tor enim desinentia mutant or in rix, amator amatrix, doctor doctrix, raptor raptrix, factor fartrix. nomen verbale rei hic passus huius passus, quod significat τὸ βῆμα, id est quod patet in spatio distantiae pedum. [est tamen et aliud verbale pandus panda pandum: Donatus 'panda et contractior', et Ovidius in tertio metamorphoseon 'panda naris'.] nam passio magis a patior est.

Interea quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? 100

15 Pars orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet. Quot || accidunt adverbio? Species significatio figura. Cuius est speciei? Inter quidem ab in praepositione videtur esse natum, quomodo a sub subter et ab ex exter; ea vero primitivum est pronomen ablativi casus singularis vel accusativi pluralis. Cuius est significationis hoc adverbium? 20 Temporis; potest tamen esse et loci. Cuius est figurae? Compositae. Ex 191 quibus? Ex integro et corrupto, si ea pluraliter accipimus. inter enim integrum est, quod plerique Latinorum praepositionem accipiunt, Graeci autem adverbium, ea vero corruptum. accusativus pluralis enim corripit a, produxit tamen propter generalem regulam adverbiorum in a terminantium, quae omnia producuntur, ut interea propterea praeterea, excepto ita. 25 possumus tamen dicere, quia in compositione non necesse est separatorum constructionem servare et licere etiam ablativum singularem accipere in his adverbis compositum cum praepositionibus, quomodo quacirca quapropter, sic interea propterea. frequenter enim etiam simplices ablativi pro adverbis accipiuntur, ut una qua qui dextra sinistra.

Domus quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. 192

Cuius speciei? A Graeco derivatur. Graeci enim δωμασθαι dicunt aedificare: inde et ἰδωμήσατο et δόμος. Graece enim masculinum est et Latine femininum, haec domus, quomodo ὁ κρατήρ haec cratera, ὁ δεκάπους haec 35 decempeda, ὁ πανθήρ haec panthera, ὁ χάρτης haec charta, ὁ γανδάπησ

1 frangitur ac CS et G 9 ΒΗΜΑΤΕ quo (quod s) CGS 11 pandum; panda est enim res contractior. unde et Ovidius pandae naris erat Lindemannus e codice L Donatus] p. 1742 12 in quarto (III S) metamorphoseon CS, om. G: Ovid. metam. III 674 et panda loquenti Naris erat nam — 13 est om. S 16 cuius est speciei utrum primitivum an derivativum C 17 a sub subter et ab ex extra CS sub subter et ex ext G 19 Cuius — 20 loci om. G 23 ea vero composita accusativus pluralis a produxit tamen CGS ea vero corruptum. accusativus enim pluralis a producit s 28 quacirca CG quocirca S 33 et εδωμεσατο et domos C et δωμησατο et δωμος G et δωμασθαι et δωμος S et δόμησις et ὁ δόμος Ald. 35 panthera GS carta CGS carta ab oppido Cartino, ubi primum usus eius inventus fuit L

haec gausape. Dic derivativa a domo. Domicilium, domesticus, dominus, domo domas domat, hoc est sub domo et potestate mea facio: unde maris domitor pro dominus et dominator. [inde etiam dominus.] hinc Domitius et Domitianus. Dic adverbia ex hoc. In loco domi, ad locum domum, de loco domo, quae Graeci dicunt οἶκος οἶκαδε οἰκόθεν. Dic de-
193 minutivum. Domuncula.

Omnipotens quae pars orationis est? Nomen. Quale? Appellativum. Cuius speciei? Adiectivae, figurae compositae. Ex quibus? Ex tribus corruptis, omnium et potis et ens, id est qui omnium | po||tis est. antiqui enim ens dicebant participium ab eo quod est sum es. ideo ergo
10 a possum verbo potens nascitur tam participium quam nomen; sed quando participium est, et tempus significat et accusativo nominum vel infinito verborum coniungitur nec comparisonem accipit, ut 'potens bella facere'
194 vel 'potens pugnare'. quando autem nomen est, caret tempore et genetivo coniungitur comparisonemque habet, ut potens maris et amans illius, po-
15 tentior et amantior. sic ergo omnia participia similia possumus discernere tempore et coniunctione casuum et comparatione. si enim verbi casum non sequantur, in vim nominum transeunt; similiter, si tempus amittant et si comparationem assumant, ut fugitans litium, doctus grammaticae,
195 doctior doctissimus. Cur in tis desinit genetivus? Quia omnia nomina in
20 ls vel ns vel rs desinentia interposita ti faciunt genetivum, ut puls pultis, mons montis, ars artis, exceptis differentiae causa frons frondis et lens lendis: praeterea glans glandis, cuius quidem etiam similem genetivo quidam protulerunt nominativum. libripens quoque libripendis facit servata consonante verbi pendo. praeterea a corde composita d servantia pro t no-
25 tanda sunt, concors concordis, discors discordis, vecors vecordis. comparativum quidem potens potentior potentissimus dicitur; omnipotens autem ideo non potest habere comparativum, quia quod est supra omnia nemini
196 potest comparari. Fac ab eo quod est potens ipsam rem. Potentia et potestas. Quid interest inter potentiam et potestatem? Potestas magis pro
30 vi accipitur, potentia autem pro dictione. quidam autem etiam potentatum dixerunt. Declina verbum. *Indicativo modo tempore praesenti* possum potes potest, | eodem modo tempore praeterito imperfecto poteram, praeterito perfecto potui, praeterito plusquamperfecto potueram, futuro potero; imperativo praesenti ad secundam et tertiam personam potes possit, pos-
35

1 haec gausapa § et Priscianus p. 759 2 sub dominio § maris domitor]
Verg. Aen. V 799 3 inde et domitus Lindemannus 6 domicula G 17 con-
iunctione Lindemannus . coniugatione CGS 18 sequatur CS amittant § amittat
CGS 19 assumat CGS assumunt § 22 ars artis G pars partis CS 28 quod
est om. CGS: et est supra omnia et § 29 potens dirivativum . M ipsam rem S
30 quid interest inter potentiam et potestatem hoc loco omissa post 32 dixerunt trans-
posita sunt in G 30 et potestatem — 31 potentia om. C quod potentia magis pro
vi accipitur potestas autem pro dictione § 32 Indicativo modo tempore praesenti
om. CGS

p. 1274. 75 P.

p. 348. 49 K.

simus poteste possint, futuro potesto tu, potesto ille, potestote, possint vel possunto; optativo modo tempore praesenti et praeterito imperfecto utinam possem, praeterito perfecto et plusquamperfecto potuissem, futuro possim; subiunctivo modo tempore praesenti cum possim, praeterito imperfecto possem, praeterito perfecto potuerim, praeterito plusquamperfecto potuissem, futuro potuero; infinito praesenti et praeterito imperfecto posse, 197 antiqui potesse: Terentius in Eunucho 'sed nihil tamen potesse': praeterito perfecto et plusquamperfecto potuisse: in futuro deficit. derivativum ex hoc possibilis.

10 Olympi quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. significat autem et montem et caelum olympum dictum a Graeco, quasi Ὀλύμπιον, quod undique luceat. Cuius est speciei? Derivativae vel compositae a Graeco, id est τοῦ ὄλου καὶ λάμπειν. Fac ab eo derivativum. Olympicus Olympica Olympicum et proprium Olympius, Olympia, Olympium certamen vel Olympia, quae in honorem Iovis celebrabantur certamina Pisis. Dic composita. Olympiodorus et Olympionices. Dic patronymicum. Olympias, cuius secundum analogiam Olympiades debet esse masculinum.

XI.

20 OCEANVM INTEREA SVRGENS AVRORA RELIQUIT.

Scande versum. Ocea num intere a sur gens Au rora re liquit. 198 Quot habet caesuras? Duas. Quas? Semiquinariam et semiseptenariam. Quomodo? Oceanum interea, ecce semiquinaria. Oceanum interea surgens, ecce et semiseptenaria. Quot figurarum est? Decem. habet enim tres 25 dactylos et duos spondeos. Tracta singulos pedes. Ocea dactylus ex una longa et duabus brevibus et cetera. Quot partes orationis habet iste versus? Quinque, Oceanum interea surgens Aurora reliquit. Quot nomina? Duo, Oceanum Aurora. Quot verba. Vnum, reliquit. Quot participia? Vnum, surgens. Quot adverbia? Vnum, interea. Tracta singulas partes. 30 Oceanum quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius speciei? Derivativae: ἀπὸ τοῦ ὠκέως enim, hoc est a celeri motu, dictus est Graece Ocea|nus. Fac ab eo derivativum. Oceanites masculinum et Oceanitis femininum; unde Virgilius in quarto georgicon

1 possint uel possunto s possunt uel possunto G possunto S uel possunto C
7 Terentius — potesse om. G in Eunucho] III 3, 24 tamen C tam S 8 derivativum s derivativa CG, om. S : derivativa ex hoc possibilis compos praepotens et impotens s 11 ΟΑΥΑΑΜΠΙΟΝ G 19 MONIMENTUM PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM UERSUM DECIMI LIBRI AENEIDOS EXPLICIT INCHOAT EIUDEM IN PRIMUM UERSUM DECIMI LIBRI C EXPLICIT EX PRIMO UERSU DECIMI LIBRI AENEIDOS DOCUMENTUM PRISCIANI GRAMMATICI ORDITUR EIUDEM IN PRIMUM UERSUM UNDECIMI S UERS. X. LIBRI EXPL. G 31 ΑΠΟ ΤΟΥ ΩΚΕΩΣ enim G ΑΠΟ ΤΟΥ ΩΚΕΟΣ CS ΑΠΟΤΟΙΟΚΩΣΕΥΉ L, unde ἀπὸ τοῦ ὠκέως εἶπεν Lindemannus, eam vocabuli interpretationem secutus, quam olim probavit Hermannus opusc. II p. 174, ἀπὸ τοῦ ὠκέως νέειν s ἀπὸ τοῦ ὠκέως νέειν Ald. 32 oceanites GS oceanides C s 33 in quarto georgicon] v. 311

Oceanitides ambae.

199 Dic possessivum. Oceanus Oceania || Oceanium, ut Saturnus Saturnia Saturnium. Dic patronymicum. Ὠκεανὸς Ὠκεανῶ Oceanides et femininum Oceanis, velut Πριάμος Πριάμῃ Priamides et Priamis. et quamvis sit proprium Oceanus, etiam pro appellativo accipitur, quando partes eius⁵ significat, ut si dicam Atlanticus oceanus et Indicus oceanus et Boricus et Erythraeus sive Aethiopicus, quomodo mare, cum totum significat, proprium est, cum partem, appellativum.

Interea quae pars orationis est? Adverbium. Cuius significationis? Hic temporalis, alias autem etiam localis est, ut Virgilius in primo¹⁰ Aeneidos

interea ad templum non aequae Palladis ibant
crinibus Iliades passis peplumque ferebant.

200 Cuius est figurae? Compositae ex duobus integris, hoc est ex inter et ea, qui est ablativus perfectus. solent autem componi ablativi cum praepositionibus quae etiam accusativo separatim solent coniungi, ut quapropter quacirca praeterea propterea; sic etiam interea. Inter primitivum est an derivativum? Ab in derivatur inter, quomodo ab ex exter et a sub subter et a de antique deter, unde et deterior deterrimus, quae tamen alii a dero verbo facta esse putaverunt. quomodo autem ab exter extra et a²⁰ super supra, sic et ab inter intra. hinc intro et intus. et intra quidem spatium temporis vel loci significat, intro vero ad locum, intus in loco: comparativus interior, superlativus intimus, verbum intro intras.

201 Surgens quae pars orationis est? Participium praesentis temporis, et in duas consonantes desinit, hoc est n et s, et commune est trium generum. Cuius est casus? Nominativi et vocativi, hic autem nominativi, | temporis praesentis, significationis neutrae, formae perfectae, numeri singularis, figurae compositae. Ex quibus? Ex duobus corruptis: tam sursum enim quam rego corrupta sunt. et notandum est, quod, cum in praesenti ex duobus corruptis sit, in praeterito ex corrupto et integro invenitur, surrexi. et multa inveniuntur huiuscemodi non solum verba sed et nomina, ut alteruter alterutrius in nominativo ex duobus integris est, in genetivo ex corrupto et integro: idem eiusdem in nominativo ex duobus corruptis est, in genetivo ex integro et corrupto: cogo coegi in praesenti ex duobus corruptis est, in praeterito perfecto ex corrupto et integro: pergo perrexi in praesenti ex integro est et corrupto, in praeterito autem
202 ex duobus integris. Declina verbum [cius]. Indicativo surgo surgebam surrexi surrexeram surgam; imperativo surge surgat surgamus surgite sur-

10 alias in litura S hoc CG in primo Aeneidos] v. 479 17 quacirca CG quocirca S 18 ab ex exter G ab ex extra CS 20 ab-exter GS ab ex C 21 sic ab inter et intra C sic ab inter intra G sic ab in inter et intra S 28 iam sur enim quam go L susum G 29 et notandum (notando C) est enim quod GG notandum enim quod S 30 ex corrupto et iniegro S ex integro et corrupto CG

p. 1277. 78 P.

p. 350. 51 K.

gant, futuro surgito tu, surgito ille, surgitote, surgant vel surgunto; optativo utinam surgerem surrexissem surgam; subiunctivo cum surgam surgerem surrexerim surrexissem surrexero; infinitivo surgere surrexisse surrectum ire vel surrecturum esse. impersonalia indicativo surgitur, surgebatur, 5 surrectum est vel surrectum fuit, surrectum erat vel surrectum fuerat, surgetur; imperativo surgatur; optativo utinam surgeretur, surrectum esset vel surrectum fuisset, surgatur; subiunctivo cum surgatur, surgeretur, surrectum sit vel surrectum fuerit, surrectum esset vel surrectum fuisset, surrectum erit vel surrectum fuerit; infinita impersonalis surgere, surrectum esse 10 vel surrectum fuisse, surrectum iri. supina surgendi surgendo surgendum surrectum surrectu. participia praesentis surgens, futuri surrecturus. etiam nomen est surrectus, quomodo rectus. cum caret tempore. sciendum tamen, quod simplex eius verbi activum est rego: facit enim regor. composita autem ab eo quaedam in neutralium transeunt significationem, quaedam permanent in simplicitate, ut pergo surgo neutralia sunt, dirigo autem et porrgo sive porgo et arrigo et corrigo correxi activa sunt. Dic 204 ab eo quod est surgo nomen verbale. Surrector et surrectrix, ipsa res surrectio et surrectus. Cur rego rexi *facit praeteritum perfectum*? Quia in go desinentia r antecedente, si non sint a rego composita, in si faciunt 20 praeteritum, ut margo mersi, tergo tersi, spargo sparsi; alia omnia in xi, ut ango anxi, pingo pinxi, tingo tinxi, exceptis lego legi, frango fregi, impingo imegi, tango tetigi, pungo pupugi et punxi. a lego composita mutantia primitivi significationem mutant et praeteritum, diligo dilexi, intellego intellexi, neglego neglexi.

25 *Aurora* quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Potest 205 tamen, quando pro die accipitur, loco appellativi accipi: quando enim deam significat, proprium est. Cuius est speciei? Derivativae; ab *aura* enim dicitur *Aurora*. proprie enim ipse ascensus solis, id est prima pars diei, *aurora* dicitur, in qua solet pulsu solis aer commotus auram facere. 30 alii autem a splendore solis dictam putant. ponunt autem auram pro splendore teste poeta in VI *Aeneidos*

discolor unde auro per ramos aura refulsit,

id est splendor. inde etiam aurum dicitur, et aurarii qui favoribus splendidos, hoc est claros, faciunt, et aurigae qui splendorem sibi agunt, qui 35 fit auris populi, hoc est clamoribus. Cuius est generis? Feminini, numeri singularis, figurae simplicis, casus nominativi et vocativi, hic autem nominativi (ablativus autem in a productam terminatur), declinationis primae.

1 surgant vel om. S 12 nomen est surrectus S nomen est surrecturus CG
 15 simplicitate CS simplicis G simplici L 16 et corrigo correxi om. G 17 ipsam rem CGS
 18 surrectus cur rego rexi. In go relicto post rexi viginti fere litterarum spatio G surrectus in go C surrectus quod in go, superscripto et notandum post surrectus S 20 tergo et secundae declinationis est et tertiae. und. Sedulius descendam (de secunda coniecit Lindemannus) nec tergere sacras nec cessat lambere plantas L
 31 in VI *Aeneidos*] v. 204 32 refulsit C 35 auris CS corr. aurib. G a favoribus
 * 37 terminat CG

- 206 Quare? Quia omnia masculina vel feminina vel communia tam Graeca quam Latina in a desinentia primae sunt declinationis, exceptis illis quae nascuntur a masculinis in ius terminantibus genetivum, quae sunt haec, una ulla nulla sola tota alia utra altera, et quae ex his componuntur; similiter a qua composita, siqua nequa aliqua. ea enim genetivum et dativum masculinorum servant suorum, unde quidam non ad significationem sed ad declinationem adtendentes pronomina ea esse putaverunt.
- 207 Reliquit quae pars orationis est? Verbum. Quale, id est cuius modi? Indicativi. Cuius formae? Perfectae, coniugationis tertiae, significationis activae, numeri singularis, figurae compositae. Ex quibus? Ex duobus integris, re et liquit. separatim tamen re dici non potest; quod tamen quidam volunt a retro vel rursus esse. quod si sit, ex corrupto et integro invenitur ea pars; liquit enim perfectum est. Cuius est temporis? Praeteriti. Quare linquo li||qui facit praeteritum? Quia n habentia ante co vel quo abiecta n faciunt praeteritum, linquo liqui, vinco vici. similiter ab eis composita, devinco devici, con|vinco convici, relinquo reliqui, delinquo deliqui, derelinquo dereliqui, et producunt i paenultimam in praeterito naturaliter. Declina verbum. Relinquo relinquebam reliqui reliqueram relinquam; imperativo praesenti relinque relinquant relinquamus relinquit relinquant, futuro relinquito tu, relinquito ille, relinquitote, *relinquant vel relinquo*; optativo utinam relinquerem reliquissem relinquam; subiunctivo cum relinquam relinquerem reliquerim reliquissem reliquero; infinitivo relinquare reliquisse relictum ire vel relicturum esse. Declina etiam passivum. Indicativo relinquer, relinquebar, relictus sum vel relictus fui, relictus eram vel relictus fueram, relinquer; imperativo praesenti relinquare relinquantur relinquamur relinquitur relinquantur, futuro relinquitur tu, relinquitur ille, relinquitur minor, relinquantur vel relinquantur; optativo utinam relinquerer, relictus essem vel relictus fuisset, relinquer; subiunctivo cum relinquer, relinquerer, relictus sim vel relictus fuerim, relictus essem vel relictus fuisset, relictus ero vel relictus fuero; infinito relinqui, relictum esse vel relictum fuisse, relictum iri. gerundia vel supina relinquendi relinquendo relinquendum relictum relictu. participia activa praesentis temporis relinquens, futuri relicturus; passiva praeteriti relictus, futuri relinquendus. nomen verbale relictor et relictrix, ipsa res relictio; potest tamen et relictus dici, sed quartae declinationis. hinc derivatur et reliquus reliqua reliquum et reliquiae, quod poetae interposita l reliquiae metri causa proferunt. est etiam delinquo praeterlinquo, a delinquo delictum pro peccato, quod delinquit officium suum qui peccat.

14 linquo liqui C, in quo item in reliquis verbis quae secuntur et in declinatione verbi relinquo n littera addita est formis praeteriti temporis 18 Declina uerbum M. Linquo et cet. A Declina etiam passivum G 20 relinquant vel om. CS 20 relinquiturini GS relinquiturini O

XII.

TURNVS VT INFRACTOS ADVERSO MARTE LATINOS.

Scande versum. Turnus ut infrac tos ad verso Marte La tinos. 210
 Quot caesuras habet iste versus? Vnam. Quam? Semicuinariam, Turnus
 5 ut infractos. Quot figurarum est? Decem. Quare? Quia habet duos dacty-
 los et tres spondeos. Tracta singulos pedes. Turnusut dactylus ex una
 longa et duabus breuibus et cetera. Quot partes orationis habet iste ver-
 sus? Sex, Turnus ut infractos adverso Marte Latinos, Quot nomina?
 Quattuor, Turnus adverso Marte Latinos. Quid aliud habet? Vnum par-
 10 ticipium, infractos, et unum adverbium, ut. Tracta singulas partes.

Turnus quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius
 est speciei? Vnivocae: significat enim || nomen proprium regis Rutulorum
 et appellativum piscis palustris. Fac ab eo quod est Turnus derivativum.
 | Quomodo Saturnus Saturnius, sic debet etiam esse Turnus Turnius; pa-
 15 tronymicum Turnides, quomodo Priamus Priamides. Quare secundae est 211
 declinationis, Turnus Turni? In us correptam desinentia propria secundae
 sunt declinationis excepto Venus Veneris: praeterea Ligus Liguris, quod
 potest et proprium esse et gentile; et si sit proprium, masculinum est
 solum, hic Ligus huius Liguris; si gentile est, invenitur commune, hic et
 20 haec Ligus Liguris. Quare Turnus Turne facit vocativum? Quia omnia in
 us desinentia secundae in e faciunt vocativum exceptis propriis quae i
 habent ante us, quae per apocopam proferunt vocativum, ut Virgilius o
 Virgili pro Virgilie, et Mercurius o Mercuri pro Mercurie (ideoque accen- 212
 tus manet paenultimus, quamvis brevis sit paenultima syllaba. ex quibus
 25 enim aliqua subtrahitur syllaba, si integra manet illa in qua est accentus,
 integrum servat etiam accentum, ut hic et haec Arpinatis perfectum circum-
 flexum habuit paenultima syllaba, quae mansit in concisione: dicimus
 enim hic et haec Arpinas. similiter si dicamus munit pro munivit, circum-
 30 flectitur nit, quia integra dictione supra se habuit circumflexum. sic etiam
 toguri pro tugurii acutum debet habere.): et Terenti pro Terentie, Sallusti
 pro Sallustie. euphoniae tamen causa vel metri est quando nominativis
 utuntur pro vocativis, ut deus pro dee et fluvius pro fluvie, ut Virgilius
 in VIII Aeneidos

corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum;

33 et populus pro popule, ut Lucanus in secundo

I MONITIO PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM UERSUM UNDECIMI LIBRI AENEIDOS TER-
 MINAT INCIPIT EIUSDEM IN PRIMUM DUODECIMI C MONITIO PRISCIANI GRAMMATICI IN PRIMUM
 UERSUM UNDECIMI LIBRI EXPLICIT INCIPIT EIUSDEM IN PRIMUM UERSUM DUODECIMI S UERSUS
 XI LIBRI EXPLICIT G 11 Cuius — 12 proprium om. C 12 uniuocū ē GS 14 sic
 debet etiam facere turnus turnius possessium. A Patronomicum quomodo debet fa-
 cere. M Turnus Turnides G esse om. C 27 habuit S habebit C habet G
 quae CS qui G 28 si om. CS 29 dicitio se habuit C 33 in VIII Aeneidos]
 v. 77 35 in secundo] v. 116

degener o populus, vix saecula longa decorum.

unum autem invenitur appellativum solum, quod et in i et in e vocativum profert, ut filius o fili et o filie.

- 213 Vt quae pars orationis est? Adverbium. Quid est adverbium? Pars orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet. 5 Adverbio quot accidunt? Tria, | species significatio figura. Cuius est significationis ut? Hic tempo|ralis: accipitur enim pro postquam. quando autem significat *ἔνα* Graecam coniunctionem, loco coniunctionis accipitur causalis. est tamen etiam similitudinis adverbium. solet autem ei adici etiam i tam coniunctionem significanti quam adverbium. adicitur ei etiam nam 10
- 214 et invenitur optandi adverbium, utinam. igitur ut et uti significat adverbium quidem, quando tempus vel similitudinem vel qualitatem sive interrogationem, id est quando quomodo significat; quando vero *ἔνα* vel *ὄτι* Graecam coniunctionem significat, coniunctionis loco accipitur. compositum autem ab uti utinam adverbium est optandi, ut diximus. praeterea 15
- 215 utique pro videlicet affirmandi est adverbium. Quem habet accentum? Vt et uti et utinam praepositiva gravantur per omnes syllabas, subiunctiva autem generalem accentum servant. sciendum tamen, quod ut quoque invenitur etiam pro optandi adverbio, ut Terentius in Phormione *
ut illum di deaeque omnes perdant. 20
cum vel quoque compositum tam ut quam uti similitudinis adverbium faciunt, velut et veluti, ut Virgilius in primo Aeneidos
ac veluti magno in populo cum saepe coorta est
seditio.

- 216 Infractos quae pars orationis est? Participium. Quid est participium? Pars orationis partem capiens nominis partemque verbi. Cuius est generis? Masculini, casus accusativi, temporis praeteriti, significationis passivae. Cuius est formae? Perfectae, numeri pluralis, figurae compositae ex duobus integris. et nota, quod inveniuntur saepe participia ex verbis, quae non ex duobus integris componuntur, integra in utraque parte 20 inventa; ut infringor ex integro est et corrupto, tamen infractus ex duobus integris fit. ideoque possumus non a verbis ea declinata accipere, sed magis a sese composita. similiter impingo impactus, contingo contactus. similiter perficio perfecti, deficio defeci, conficio confeci. nec mirum in verbis et | participiis hoc inveniri, cum etiam in nominibus pos- 25 sunt huiusmodi compositiones esse; ut idem tam masculinum quam neutrum ex duobus est corruptis, eiusdem vero ex integro et corrupto, et

I vix saecula longa decorum *om. G* 6 accidunt. *M* Significatio comparatio figura *G* 7 postquam *C* 11 igitur ut et uti unum significat; adverbium quidem est, quando *Lindemannus* adverbium *om. S, add. s* 13 vel *ὄτι Lindemannus* veluti *G* velut *CS* vel *ὄπως s*: *cf. p. 496, 13* 14 graecam *CS* gratias *G* 16 habet *GS* habent *C* 19 in Phormione] *cf. p. 496, 15* 20 perdant *S* perduunt *CG* perduunt *L* 22 in primo Aeneidos] *v. 148* 23 magna cum *C* cum — seditio *om. G* 35 et participiis — possunt *om. C* in nominibus *G* in pronominiibus et nominibus *S*

p. 1282. 83 P.

p. 355. 56 K.

e contrario alteruter ex duobus integris, alterutrius ex corrupto et integro. Declina activum. Indicativo infringo infrungebam infregi infregeram infrin- 218
gam; imperativo praesenti infringe infringat infringamus infringite infringant,
futuro infringito tu, infringito ille, infringitote, infringant vel infringunto;
5 optativo utinam infringerem infregissem infringam; subiunctivo cum infrin-
gam infringerem infregerim infregissem infregero; infinitivo infringere, in-
fregisse, infractum ire vel infracturum esse. gerundia vel participialia in-
fringendi infringendo infringendum infractum infractu. participia veniunt
ab activo praesentis infringens, futuri infracturus. Declina passivum eius.
10 Infringor infrungebar, infractus sum vel infractus fui, infractus eram vel
infractus fueram, infringar; imperativo praesenti infringere infringatur in-
fringamur infringimini infringantur, futuro infringitor tu, infringitor ille,
infringimitor, *infringantur vel* infringuntur; optativo utinam infringerer,
infractus essem vel infractus fuisset, infractus ero vel infractus fuero; in-
15 finitivo infringi, infractum esse vel infractum fuisse, infractum iri. nomen 219
verbale masculinum infractor, femininum infractrix, ipsa res infractio et
infractus et infractura. ostendimus enim saepe, quod participia activa
futuri temporis feminina etiam pro ipsa re accipiuntur, ut pictura usura
natura iunctura: sic etiam fractura. rarissime in or rerum nomina in-
20 veniuntur, ex quibus magis verba nascuntur, non ex verbis nomina, ut
labor laboro, color coloro, amor amo, honor honoro. Dic alia composita.
Confringo perfringo defringo suffringo effringo. Cur frango fregi facit prae-
teritum? Quia tertiae coniugationis verba in go desinentia r antecedente,
si sint simplicia, praeteritum in si faciunt, ut mergo mersi, spargo sparsi,
25 alia vero in xi, ut pingo pinxi, tingo tinxi, rego rexi: unde ex eo com- 220
posita pergo perrexi, surgo surrexi, exceptis lego legi et ex eo compositis,
quando eandem significationem servant, ut relego relegi, perlego perlegi;
mutata autem significatione in xi, ut diligo dilexi, intellego intellexi, nel-
glego neglexi. excipiuntur similiter frango fregi, pango pegi vel pepigi,
30 ex quo impingo impegi. excipiuntur etiam tango tetigi et pungo pupugi
vel punxi et ago egi et ex eis composita. Cur infractus? Quia omnia in
gi vel in xi praeteritum perfectum faciunt per ctus faciunt participium,
ut legi lectus, dixi dictus, tetigi tactus, sanxi sanctus. excipiuntur flexi
flexus, fluxi fluxus.
35 Adverso quae pars orationis est? Hic nomen est, quia caret tem- 221
pore, unde licet etiam comparativum eius facere adversior et superlativum

1 e om. CG ex integro et corrupto G 4 infringant vel om. CS 9 Declina
passivum. nomen verbale *omissa declinatione verbi passivi* G 13 infringantur vel
om. CS 16 infractio infringor infractus et infractura G 20 ut labor laboro color
coloro amor amo honor honoro S ut labor laboro color coloro amor ab amor honor ab
honoro C ut laboro a laboro coloro a coloro amo ab amor honoro ab honor G. *nomina*
a verbis ducta esse docuit Priscianus p. 628, quam sententiam planius expressit Ald.
ut labor a laboro, color a coloro, amor ab amo, honor ab honoro 22 praeteritum
— 23 verba om. CS 27 quando eam CS quae quando eandem G 29 excipiuntur
CS excipitur G 30 excipitur CGS

p. 1283. 84. P.

p. 356. 57. K.

adversissimus. Quale est hoc nomen? Appellativum. Cuius speciei? Adiectivae qualitatis est et inobile et derivativum a participio, id est participiale est. Fac ab eo aliud derivativum. Adversarius adversaria adversarium. Declina verbum. Adverto advertis advertit et cetera. Dic eius frequentativum. Adversor adversaris vel adversare adversatur, quod ab activo factum est deponens, quamvis adverto et advertor aliam significationem habeant. scis autem, quod omnia frequentativa primae sunt coniugationis et plerumque a participio praeteriti solent fieri, versus verso versas, adversus adversor adversaris, exceptis in go vel in sco desinentibus. illa enim a praesenti faciunt frequentativa, ut ago agito et lego legito et scisco sciscitor et nosco noscito. viso enim visis et lacesso lacessis et arcesso arcessis non primae sed tertiae coniugationis inveniuntur. frequentativa primae sunt coniugationis et inchoativa tertiae et meditativa quartae. Dic composita alia ab eo quod est verito. Avertio converto evertio subverto animadverto praeverto, et paene cum omnibus praepositionibus indubitabilibus invenitur, circumverto anteverto. et notandum, quod adverbium quoque inveniuntur non solum obliquis casibus nominum masculinorum vel femininorum sed etiam ipsi | nominativo similia, ut adversus, quod quidam, quia accusativo coniungitur, magis praepositionem existimaverunt. versus quoque suppositum localibus nominibus adverbium esse invenitur, ut Italiam versus, Galliam versus, Hispaniam versus, Siciliam versus, Graeciam versus. Sallustius tamen etiam praepositionem ei anteposuit in Catilinario, 'in Galliam versus'. exadversum quoque compositum, ut Terentius in Phormione 'exadversum tonstrina erat quaedam'. a devertio fit derivativum deverticulum: Terentius 'postquam ad ipsum veni deverticulum'. deversorium quoque dicitur locus in quo devertimus. versus quoque litterarum ordinatio inde dicitur, vel quod vertimus stilum a fine ad initium [vel ab initio ad finem], vel quod antiqui a dextera parte in sinistram et a sinistra in dexteram scribebant. vertigo quoque et vertex a verito verbo fiunt et Vertumnus deus et Verticordia [compositum] dea.

Marte quae pars orationis est? Nomen. Quale? Proprium. Cuius speciei? Primitivae. Fac ab eo derivativum. Martius Martia Martium. est et Martiaticus Martiatica Martiaticum dicere, unde stipendia militum

7 habeant *G* habent *C*, corr. habeant *S* scias *Ald.* sciendum *Krehlius*
 8 uersus uerso uersa aduersor aduersaris *G* aduersus aduersor aduers aduersor aduersaris *C* aduersus aduersor aduersaris uel aduersare aduersatur *S*, ubi uersus uersor ante aduersus *add. s* 11 sciscitor *CS* scito *G* sciscito *s* 14 auerto *G* aduerto auerto *deleto* auerto *S* aduerto *C* 15 praeuerto reuerto *S* 17 obliquis *G* ex obliquis *CS* 21 Hispaniam versus *post* 23 in Galliam versus *positum* in *CGS* huc *transposui* 22 in Catilinario] c. 56 23 in Galliam uersus *C*: in Galliam uersus in Hispaniam uersus *s* 24 in Phormione] 12, 39 exadversum ei loco Tonstrina erat quaedam tronstrina *C* quidam *C* a deuerto *G* aduerto *C* auerto *S* a diuerto *s* 25 diuerticulum *CS* Terentius — 26 deuerticulum *om. G*: cf. *Terent. Eunuch. III* 2, 7 26 diuerticulum *S* diuersorium *CGS* diuertimus *C* diuertimur *GS* 32 martius et martia est et *S* martius et est et *C* marticus et *G*

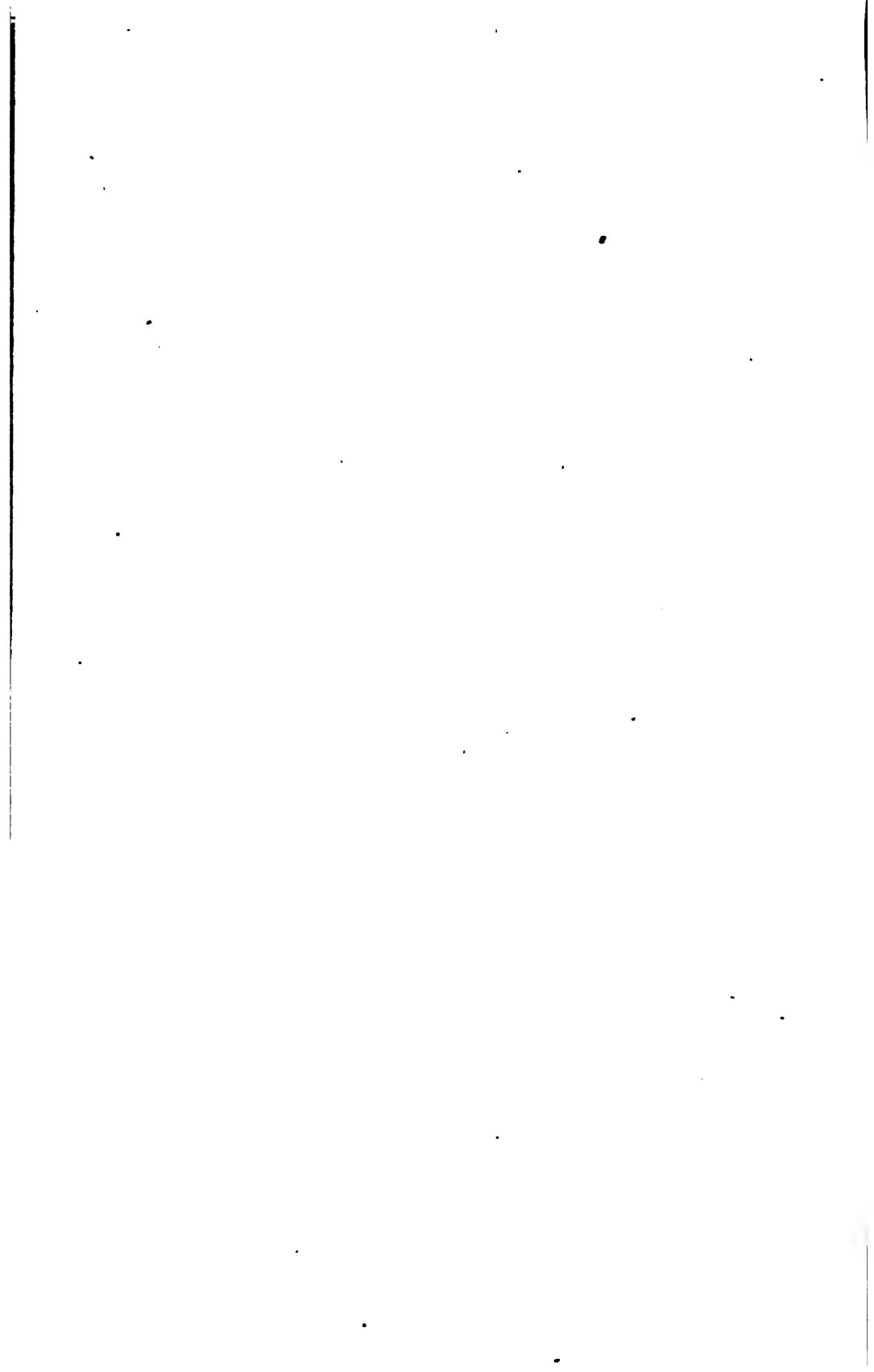
p. 1284—86 P.

p. 357. 58 K.

Martiatica dicuntur. inde derivatur etiam Mavors, ex quo Mavortius. dicitur tamen Maspiter, Martis pater, quomodo Diespiter, hoc est diei pater, Iuppiter. hic et haec Martialis et hoc Martiale: potest tamen et proprium esse Martialis. Quid interest inter proprium Martialis et appellativum? 220
 5 Quod, si proprium sit, masculinum est et ablativum in e terminat; si autem appellativum sit, commune est et ablativum in i terminat, quomodo Juvenalis Felix. Cur Mars Martis facit? Quia in ls vel ns vel rs desinentia interposita ti faciunt genetivum, ut puls pultis, mons montis, ars artis, exceptis differentiae causa frons, quando folium significat, frondis | (frons
 10 enim capitis frontis) et lens, quando pullos pediculorum significat, lendis; quando autem significat legumen, lens lentis. praeterea glans glandis, 227
 cuius quidam nominativum et genetivum similem esse voluerunt. libripens quoque, quia a pendo verbo componitur, consonantem verbi servavit, libripendis. praeterea a corde composita d habent in genetivo secundum genetivum
 15 simplicis, concors concordis, discors discordis, vecors vecordis.

Latinos quae pars orationis est? Nomen. Quale? Derivatium, 228
 generis masculini, numeri singularis, figurae simplicis. Cuius speciei? Derivativae. potest tamen esse et proprium || regis, socii Aeneae, et gentile a Latio Latinus, et possessivum, Latinus ager. Latium autem vel a
 20 latendo vel a latitudine est nominatum. a Latino Latinitas, a Latio derivatur etiam Latius et Latiaris. Fac compositum. Latinigena, quo||modo Troiugena Graiugena. sed in eis geminatio i mutavit sequentem i in u alternitatis causa pro Troiigena et Graiigena Troiugena et Graiugena faciens.

2 martis pater G, om. CS quasi Mars pater ε 4 interest CS est G 10 pediculorum G peduculorum S puduculorum C peduculorum L 13 servabit C
 PRISCIANI GRAMMATICI SVPER XII PRIMOS VERSVS AENEIDOS EXPLICIT TRACTATVS PARTITIONVM G EXPLICIT SCRIBI QVANTVM POTVI AC RENOVARI S

[PRISCIANI]

DE ACCENTIBVS

LIBER.

G codex Leidensis Perizonianus 55 fol., qui fuit olim Gronovii
H codex Guelferbytanus Augustanus 4. 11, olim Hildesheimiensis
 ξ editio princeps (Veneta) a. 1470

DE ACCENTIBVS.

p. 1255. 86 P.

p. 380—82 K.

Littera est nota elementi, quae cum scribitur et in voce minima re- I 1
sonat, nihil aliud quam nota ad informandum elementum esse reperitur.
sed cum ex sono in vocem prorumpitur, elementi vocabulum | concipit,
5 quod, dum ratio ita sese habeat, quasi imago huius rei esse videtur, quippe
cum ex aëre percusso ictu linguae constat, unde vox formatur. vox nam- 2
que corpus esse ostenditur. nam et si corpus non esset, auditus aurium
minime vi percuteretur. sed cum tangit auditum et reverberat elementum,
tripertito dividitur, altitudine scilicet latitudine longitudine. habet quippe
10 littera altitudinem in pronuntiatione, latitudinem in spiritu, longitudinem
in tempore, hoc est et alte et late et longe auditur. habent etiam sylla- 3
bae suum elementum, quod productio dicitur. sed inter elementum litte-
rarum et syllabarum hoc distare videtur, quod elementa litterarum sunt
ipsae pronuntiationes, syllabarum ipsae productiones. quid est enim aliud
15 elementum quam pars minima partium || vocis articulatae? illud vero quod
remanet nota vel figura | elementi est. distat autem illud inter elementa
et litteras, quod elementa proprie ipsae pronuntiationes dicuntur, notae
autem eorum litterae. sed abusive elementa pro litteris et litterae pro ele- 4
mentis vocantur. nam aliud est littera quae videtur, aliud quod per eam
20 colligitur. videntur namque litterae aut longae esse aut rotundae aut qua-
dratae. colligitur namque per eas res gesta alicuius, dum colliguntur in
syllabis, de syllabis in partibus, de partibus in orationibus. sed nos locu-
turi de partibus ad accentum, qui in dictionibus necessarius est, transeam-
mus. [cuius mysterium praebente deo vitam latius tractemus.]

25 Accentus namque est certa lex et regula ad elevandam et deprimendam II 5
syllabam uniuscuiusque particulae orationis, qui fit ad similitudinem elemento-
rum, litterarum syllabarumque, qui etiam tripertito dividitur, acuto gravi cir-

PRISCIANI GRAMMATICI DE ACCENTIBUS LIBER INCIPIT *H* 3 ad formandum *G*
experitur *GH* comperitur ξ 5 quod cum ξ 7 nam si ξ 8 uin minime per-
cuteret *H* inde minime percuteret *codex Groninganus* 11 aut alte aut late aut longe
GH 16 inter elementum *GH* 17 quod elementum *GH* 24 cuius — tracte-
mus *om. G* tractabimus. dicimus igitur qui sit accentus *codex Leidensis bibl. publ.*
186: dicamus quid sit accentus *add. manus recentior in H*

cumflexo. acutus namque accentus ideo inventus est, quod acuat sive elevet syllabam; gravis vero eo, quod deprimat aut deponat; circumflexus ideo, quod deprimat et || acuat. sunt namque decem accentus, quos ita huic operi dignum existimavi prae-notare. accentus acutus virgula est a sinistra parte in dexteram partem ducta sursum: fit namque ita / . gravis 5
 6 a summo in dexteram deprimatur ita \ . circumflexus nota de acuto et gravi facta, scribitur ita ^ . longus est virgula iacens, ita — . brevis virgula est pars circuli iacens inferior, ita v . hyphen, quae coniunctio dicitur, qua tunc utimur, quando duo verba conectimus: est namque subiecta virgula versui circumflexa, ita ~ . diastole, quae disiunctio Latine dicitur, quae 10
 7 contraria separat, dextera pars circuli supposita versui, fit ita > . apostrophos pars item circuli dextera ad summam litteram apposita est, quae fit ita > ; qua nota ostendimus ultimam vocalem parti orationis deesse, cuius consonans remanet, ut tribunal pro tribunale. dasia, quod interpretatur aspiratio vel ubi h littera poni debet, hac figura notatur † . psile, quod 15
 interpretatur siccitas vel parum vel ubi h littera deesse debet, hac nota demonstratur † . notandum, quod acutus accentus apud Latinos duo loca teneat, paenultimum et antepaenultimum, apud Graecos vero antepaenultimum, paen-
 8 ultimum et ultimum; circumflexus autem paenultimum tantum. ponitur namque gravis in eadem dictione vel cum acuto vel circumflexo, sed tamen 20
 non in una syllaba. observatur namque unus accentus in integris dictionibus, ut Romanus Hispanus, in compositis vero unus similiter, ut male-sanus interealoci. sed in interiectionibus et in peregrinis verbis et in barbaris nominibus || nulli certi sunt accentus, ideoque in potestate uniuscuiusque consistit ut, quomodo necessarium viderit, sic in metro ponat. tres 25
 quidem res accentuum regulas conturbant, distinguendi ratio, pronuntiandi ambiguitas atque necessitas. sed qualiter haec fiant, intimandum est. ratio namque distinguendi legem accentuum saepe conturbat, si quis pronuntians dicat poné et ergó, quod apud Latinos in ultima syllaba nisi discretionis causa accentus poni non potest: ex hoc est, quod diximus poné et ergó. 30
 ideo poné dicimus, ne putetur verbum esse imperativi modi, hoc est pône; 9
 ergó ideo dicimus, ne putetur coniunctio rationalis, quod est érgo. ambiguitas vero pronuntiandi legem accentuum saepe conturbat, si quis dicat interealoci: qui nescit, alteram partem dicat interea, alteram loci, quod non separatim sed sub uno accentu pronuntiandum est, ne ambiguitatem in 35
 sermone faciat. necessitas pronuntiationis regulam corrumpit, ut puta si quis dicat in primis dóctus, addat que coniunctionem dicatque doctúsque, ecce in pronuntiatione accentum mutávit, cum non in secunda syllaba sed in

4 acutus accentus est nota a sinistra parte in partem dexteram virgula ducta sursum *G* 6 a summo sinistrae *G* 7 longa uel longus accentus *G* longa *H*
 14 dasian *GH* 15 silen *GH* 21 observatur namque unus accentus *G* observatur namque observatur certus accentus *G* observatur nam accentus *H* 25 consistunt *G*
 uidetur sic in metro ponatur *H* tres siquidem *GH* 28 conturbat dum siquis *H*

p. 128. 59 P.

p. 364—66 K.

prima accentum habere debuit. sunt quidem syllabae tres, in quibus ac- 10
centus producitur, quae ne ve, ut itaque, quando adverbium est; quando
vero coniunctio, itaque dicimus: 'venerúntne | viri ad nos'? 'carbonibúsve
lumbos assarunt'.

5 Syllaba, quae correptam vocalem habet, acuto accentu pronuntiatur,
ut páx fáx píx níx dúx núx; quae etiam tali accentu pronuntianda est,
quamvis sit longa positione, quia naturaliter brevis est. quae vero natura- 11
liter producta est, circumflexo accentu exprimenda est, ut rés dós spés,
disyllabae vero, quae priorem productam habent et posteriorem correptam,
10 priorem syllabam circumflectunt, ut méta Créta; illae vero, quae sunt am-
bae longae vel prior brevis et ulterior longa, acuto accentu pronun-
tiandae sunt, ut népos léges réges. hae vero, quae sunt ambae breves, similiter
acuto accentu proferuntur, ut bónus málus. sed notandum, quod, si prior 12
sit longa positione, non circumflexo sed acuto accentu pronuntianda est,
15 ut árma árcus, quae, quamvis sit longa positione, tamen exprimenda est
tali accentu, quia non est naturalis. trisyllabae namque et tetrasyllabae
sive deinceps, si paenultimam correptam habuerint, antepaenultimam acuto
accentu proferunt, ut Túllius Hostilius. | nam paenultima si positione longa
fuerit, acuetur, antepaenultima vero gravabitur, ut Catillus Metéllus. si
20 vero ex muta et liquida longa in versu esse constat, in oratione quoque
accentum mutat, ut latébrae tenébrae. syllaba vero ultima si brevis sit et 13
paenultimam naturaliter longam habuerit, ipsam paenultimam circumflectet,
ut Cethégus perósus. ultima quoque si naturaliter longa fuerit, paenulti-
mam acuet, ut Athénæ Mycénae. ad haec autem rem arsis et thesis sunt
25 necessariae. nam in unaquaque parte orationis arsis et thesis sunt, non
in ordine syllabarum sed in pronuntiatione: velut in hac parte, natura,
[ut] quando dico natu, elevatur vox, et est arsis intus; quando vero se-
quitur ra, vox deponitur, et est thesis deforis. quantum autem suspen-
ditur vox per arsin, tantum deprimitur per thesin. sed ipsa vox, quae
30 per dictiones formatur, donec accentus perficiatur, in arsin deputatur;
quae autem post accentum sequitur, in thesin. his namque praelebitis de
consequentia huius libri videamus.

Latina quidem propria nomina nominativum singularem a terminantia III 14
in paenultima syllaba accentum servant, quamquam non nulla vocalem ante
35 vocalem habere videantur, quae alia differentiae causa, alia solo usu pro-
ducta sunt, ut Catilina Verania Stephanía. appellativa vero eundem accen-
| tum servant a terminata, ut poéta regína habéna for||tína haréna carina.

7 brevis] longa H producta G : brevis sunt 5 11 prior brevis 5 posterior
brevis GH 13 prior 5 prima H posterior G 17 et deinceps 5 19 gravabitur
5 gravatur G grauetur H ut catellus GH 20 esse om. 5 25 necessarii GH
27 arsis in tu 5 sequitur ra G rara H 28 thesis de tu 5 30 in arsis H
in thesin superscripto arsin G 33 Latina — 526, 15 hiemis in fine libri post 526, 35
euax conlocata sunt in G 35 producenda sunt H 36 uerania H uerana G ueronia
codex Groninganus Verona Lindemannus e codice Burmanni Urania 5 37 disservant H

composita vero eandem sibi pronuntiationem defendunt, quam habent in simplicitate, ut cóncava tránstuga: fu enim in simplicitate brevis est, et ideo tránstuga et non tránstúga dicimus. homicida quoque et parricida ideo longam in i paenultima habent, quia e longam in i productam con-
 15 vertunt. composita a cano paenultimam corripiunt: excipitur tibicen, quod euphoniae causa pro duabus ii brevibus unam sonat longam. notantur autem pleraque, quae i vocalem longam habent ante vocalem, ut philosophía Papía, quemadmodum unum verbum fio, quod solum i ante o productam habet. ideo autem diximus pleraque, quia omnia i vocalem ante vocalem habentia in antepaenultima mutant accentum, ut Veneria Marcellia 10 Aricia Placentia Ausonia Turonia Colonia Brixia Sardinia Teutonia et illa quae in tia finiuntur, ut iustitia sapientia maestitia. hanc autem regulam secuntur omnia quae sic finiuntur praeter illa quae supra diximus, quae
 16 alia differentiae causa, alia solo usu pronuntiantur. excipiuntur illius istius ipsius, genetivi quorundam pronominum, quorum paenultima indifferenter 15 ponuntur. illa quoque quae a verbis colo gigno componuntur paenultimam brevem habent, ut caeli|cola ruricola silvicola rurigena terrigena. reliqua vero omnia ita participio futuri temporis similia paenultimam producunt, ut haec, scriptura natura litteratura; quae omnia, quando sunt
 17 nomina, tempore carent. ea vero, quae a ante a vel u ante a vel quamlibet vocalem habent, omnia corripiuntur, ut Mantua Capua Danaa. Corsica vero et similia breviantur et omnia quae sunt possessiva vel eisdem similia, si i habent in paenultima subsequente c consonante, ut Cretica Isaurica Alemannica: excipitur vesica, quod producitur. quae vero habuerint n, producuntur, ut Romana || Campana Hispana Cumana. et haec 25 omnia sive producta sive correpta per obliquos casus itidem pronuntianda
 18 sunt. e finita fixa paenultimam syllabam omnia productam habent, ut sedile monile singulare verbale, quae aequaliter per ceteros casus produ-
 19 cenda sunt. o littera terminata praeposita vocali e paenultimam corripiunt, ut ganeo labeo aleo, quae solos nominativos habent et vocativos. ea vero, 20 quae i habent ante o, similiter corripiuntur, sed per ceteros casus excepto vocativo producuntur, ut mulio mulionis, quaternio quaternionis. praeposita autem qualibet consonante paenultimam productam servant, ut haec imago imaginis, uligo uliginis, fuligo caligo dissimilitudo magnitudo. quorum alia o in obliquis casibus servant et producenda sunt, alia in i con- 25

9 quia omnia uocalem ante uocalem ultimam i habentia *H*. quae uocalem ante uocalem i habentia *G* 18 omnia in a desinentia participio *g* 20 quae a ante uel u ante a ante u uel quamlibet *G* quae a ante u quamlibet *H* 25 cimana et haec omnia secundum diuersas regulas producenda per obliquos siue corripienda sunt. haec omnia siue producta siue correpta per obliquos casus itidem pronuntianda sunt *G* cumana et haec omnia per obliquos casus producta siue correpta pronuntianda sunt *H*

27 E finita fixa penultimam i habentia in eadem syllaba omnia producuntur ut sedile *G* E finita fixa penultimam habentia i in eadem syllaba omnia producuntur. alias uero uocales habentia similem regulam sequuntur ut sedile *g* fixa om. *H*
 30 solos nominatiuos et uocatiuos corripiunt *G*

p. 1291. 92 P.

p. 389—71 K.

vertunt et corripienda sunt, ut carbo carbonis, bubo bubonis, caligo caliginis, altitudo altitudinis. i terminatum unum invenitur trisyllabum indeclinabile, quod in paenultimo brevatur, ut hic et haec et hoc nihili. u littera terminatum unum reperitur aptotum in singulari, in plurali declinatur, quod in paenultimo liquescit, ut tonitru.

Al syllaba finita, si sint appellativa, in paenultimo producenda sunt, ut vectigal vectigalis, tribunal tribunalis: excipitur animal, quod corripitur. barbara autem propria breviantur, ut Hannibal Hannibalis, Hasdrubal Hasdrubalis. quae omnia in obliquis casibus a prôductam in neutro, in masculino brevem habent. il syllaba terminata corripuntur in paenultimo, ut hic 21 vigil huius vigilis, quod videtur per syncopam proferri et in obliquis paenultimam corripit. ol syllaba terminatum invenitur unum, quod in paenultimo corripitur, ut hic Heliol. ul syllaba terminatum unum proprium reperitur, quod brevatur, ut hic Heriul, quod barbarum est. um terminata breviantur, 22 ut Sophronium || Abrotonium Philorcium Dorcium. en syllaba finita, si sint a prima coniugatione | vel a quarta, producenda sunt, ut solor solamen solaminis, munio munimen, farcio farcimen; si a secunda vel a tertia, corripuntur, ut sedeo sedimen, rego regimen. praeposita itaque consonante c corripienda sunt, ut liticen fidicen: excipitur tibicen, quod solum 20 producitur, ut praediximus.

Ar syllaba terminata producuntur ad instar supra dictorum nominum, 23 ut torcular lacunar pulvinar: notatur laquear, quod brevatur. et omnia in obliquis casibus producuntur, ut torcularis lacunaris pulvinaris: excipitur iubar, quod brevatur teste Virgilio, ut 'iubare exorto', et propria 25 nomina, ut Arar et Caesar et Bostar. er syllaba finita, si sint neutri generis, in paenultimo producenda sunt, ut hoc cadaver papaver; si sint masculina aut feminina, corripuntur, nisi sint positione longa, ut hic alacer volucer mediocer et haec mulier. et haec omnia et similia in obliquis corripuntur excepto hic Hiber huius Hiberis. cetera autem, ut cadaveris 30 papaveris lateris tuberis sileris ciceris, corripuntur. in ir syllaba terminata 24 breviantur, ut semivir duumvir triumvir, et omnia in obliquis sub uno accentu proferenda sunt. or syllaba terminata i vocali praeposita breviantur, ut melior doctior sanctior brevior, et haec omnia in obliquis productionem sibi defendunt. propria vero nomina productionem sibi minime defendunt, 35 ut Nestor Nestoris, Hector Hectoris. producuntur autem appellativa pleraque tam masculini quam femini generis, quamvis non habeant i ante or,

10 hic hebigil huius hebigilis H hic ebigil huius ebigilis G hoc bibigil bilis *codex Burmanni* hic et haec uigil huius uigilis G haec evigil huius evigilis *Lindemannus*
 22 torcular pulvinar. excipitur iubar et impar quae in obliquis breviantur G 24
 Virgilio] *Aen.* III 130 exorto. et idem, numero deus impare gaudet (*Verg. bucol.*
 8. 75) et propria G et — 25 Bostar *om.* H 29 excepto haec mulier huius mulieris
 G excepto mulier ut huius mulieris H 30 lateris *codices Burmanni et Matthiae*
 laceris G H laceris G tuberis tuberis H 35 hectoris. et indecor cuius simplex
 penultima correpta inuenitur apud uetustissimos quando pro decorus decora decorum
 accipitur. producuntur G

ut uxor uxoris, amor amoris, odor odoris, soror sororis. neutralia vero
 25 breviantur, ut robor roboris, femor femoris. notatur memor, quod est
 omnis generis et tamen corripitur, et compositum immemor || et unum
 communis generis, quod producitur in obliquis, ut hic et haec auctor huius
 26 auctoris. ut syllaba terminata breviantur, ut sapifur letifur, et omnia in
 obliquis casibus breviantur, ut sapifur sapifuris. similiter hic satur saturis,
 hoc iecur iecoris vel iecinoris, hoc sulfur sulfuris.

As syllaba terminata producuntur, ut dignitas dignitatis, pietas, felicitas,
 et omnia a litteram in nominativo productam servant. notantur pauca
 masculini generis propria partim a nominibus civitatum propriis translata,¹⁰
 quae per syncopam proferri videntur, dum accentum in ultima servant
 syllaba, quod est contra regulam Latinorum, ut Larinās Maecenās Arpinās.
 sed in vetustissimis libris inveniuntur proferri Larinatis Maecenatis Arpinatis
 27 pro Larinas Maecenas Arpinas; unde subtracta ti accentus remansit. es
 syllaba finita breviantur, ut Hercules sonipes alipes stipes, et in¹⁵
 obliquis similiter breviantur, ut Herculis et cetera: excipitur heres here-
 dis, locuples locupletis, quae producuntur. et notandum, quod omnia quae
 sunt quintae declinationis in obliquis producuntur, quoniam paenultima
 eorum in nominativo et vocativo corripuntur, ut haec facies o facies, acies,
 dies. praeterea unum notatur in eadem clausula finitum, quod non quin-²⁰
 tae sed tertiae declinationis est, producitur tamen, ut quies quietis. cetera
 28 in obliquis corripienda sunt, ut abies abietis, aries, paries. is syllaba
 finita, si sint accidentia, producuntur, ut suavis memorialis specialis. haec
 autem omnia communis sunt generis: faciunt enim neutrum sic, hic et
 haec suavis hoc suave, hic et haec specialis hoc speciale. nam et in²⁵
 obliquis producuntur, ut huius specialis et suavis. appellativa autem haec
 producenda sunt, ut securis lebetis sinapis. cetera vero corripienda sunt
 in obliquis casibus, quae disyllaba inveniuntur in nominativo, ut lapis || la-
 pidis, pulvis pulveris, sanguis sanguinis: excipitur | impubis, quod produ-
 29 citur tam in nominativo quam in obliquis casibus, ut huius impubis. os³⁰
 syllaba terminata in paenultimis producenda sunt, ut hic et haec sacerdos

1 neutralia — 2 femoris *om. G* 2 ut robor roboris femur femoris *H* 4 ut
 huius auctoris *GH* 5 lectifur *G* 6 hic satur et hoc iecur sulfur iecoris uel ieci-
 noris *H* hic satur iecur sulfur sulfuris. neutralia uero breviantur ut robor roboris
 femur femoris excipitur ebur quod producitur huius eboris *G* 9 et omnia a litteram
 in nominativo seruant *H* et omnia a in nominativo productam seruant *G* et omnia a
 litteram seruant in omni casu productam *g* et omnia quae as in nominativo produ-
 ctam servant *Lindemannus* 15 sonipes adipis locuples stipes *G* in obliquis breuiantur
H in obliquis similiter *G* 17 locuples locupletis *g* poples *Po H* poples poplitis *G*
 quod producitur *H* 18 quando eorum penultima in nominativo corripuntur,
 uocali ante es posita, ut facies faciei, dies diei. consonante autem ante es posita cor-
 ripiuntur in obliquis, ut fides fidei *g* 19 ut facies dies acies. excipitur fides et
 fides fidium. praeterea *G* 23 accidentia *H* communia *G* adiectiva *codex Burmanni*
 27 plebetis sinapis *G* sinapis lebetis *g, om. H* 29 producitur *Lindemannus e*
codice Burmanni corripitur *GH* 31 ut sacerdos sacerdotis quod positione longum
 est ut magatos seruigatos in obliquis producuntur ut lepos *G*

p. 1294. 95 P.

p. 373—75 K.

sacerdotis, armagatos, fervigatos, lepos leporis, quod eloquentiam significat, nepos nepotis. us syllaba finita in paenultima productionem sibi defendunt, ut tribunatus magistratus consulatus principatus, et omnia quae a verbis veniunt, quae sunt similia participio, ut amatus deletus stratus lacessitus cupitus munitus auditus. excipiuntur haec, satus situs litus quitus, quae corripuntur non solum in simplicitate sed etiam in compositione, ut insitus illitus nequitus. citus quoque licet corripere et producere: dicimus enim incitus et incitus. composita vero ab eo is verbo corripuntur, ut aditus praeteritus obitus. a do quoque et a sto composita corripuntur, ut datus; inde fit inditus: status; inde fit institus. a reor similiter, ut ratus; inde fit irritus. a spiro quoque et halo nomina venientia breviantur, ut spiritus halitus. ab ambio ambitus: sed quando participium est, servat productam paenultimam. a rutus quoque composita paenultimam corripunt, ut erutus dirutus. notandum est namque, quod haec, quando nomina sunt, tempore carent, quando vero participia, tempus cum significatione demonstrant, ut 'amatus sum illum', id est 'amavi illum'. nomina vero tertiae declinationis terminantia us nominativum breviantur, quae supra dictis conveniunt, ut servitus [fraxinus: excipitur papyrus, quod producitur, ut huius papyri]. alia vero omnia, quamquam non sint longa in nominativo, tamen in aliis casibus producenda sunt, ut servitus servitutis, palus paludis, iuventus iuventutis: excipiuntur haec, quae corripuntur, Venus Veneris, Ligus Liguris, lepus leporis, quod animal est. propria vero vel appellativa masculini generis, sive ex se feminina faciunt, sive in aliud genus minime transformantur, breviantur, ut Terentius Marius: excipiuntur haec quae habent a in paenultima vel possessionem significant vel a possessoribus derivantur, ut Marianus Terentianus Capuanus Beneventanus Hispanus Placentinus leporinus taurinus. quae autem habent c inter i et u in paenultimo loco, corripuntur, ut porticus Gallicus Italicus Allemannicus Romanicus: excipiuntur ea quae habent a, ut Taurinacus.

Ax syllaba terminata omnia corripuntur, ut contumax pertinax pervicax; et in obliquis casibus producuntur, ut contumacis pertinacis pervicacis. ex syllaba terminata breviantur, ut artifex aurifex murifex opifex opificis. sed reperitur unum masculini generis, quod in obliquis casibus e productam servat, ut hic vervex huius vervecis, quod animal est. ix syllaba finita producuntur, ut bellatrix venatrix: excipiuntur meretrix geni-

1 eloquentiam *Groninganus* eloquentem *GH* 8 composita vero ab iui et ii corripuntur *H* 16 ut amatus sum ab illo. nomina *g*. ceterum quaedam excidisse videntur de nominibus secundae declinationis, ad quae pertinebant ea quas alieno loco posita sunt 18 fraxinus — 19 papyri 17 terminantia us nominatio producuntur quae a supradictis non veniunt ut servitus. excipitur *G* 21 corripuntur in nominatio *G* 24 transformantur si sunt trisyllaba vel tetrasyllaba ac deinceps habentia i corripuntur. t. rentius *g* 26 martianus *G* maritanus *H* 27 placentanus *H* 28 allemannicus romanicus *H* allemannicus romanticus uenensicus *G* 32 maurifex opifex opificis *H* maurifex sorex opifex *G* opifex, quae omnia in obliquis casibus corripuntur, ut opificis aurificis murex muricis sorex soricis *g*

trix. sed omnia in obliquis casibus pro^dducuntur exceptis his, haec salix salicis, hic calix calicis. ox syllaba finita breviantur, ut infelox velivox esox atrox celox, et in obliquis producantur, ut infelocis velivocis esocis atrocis celocis. ux syllaba finita producantur, ut Pollux Pollucis, pullinurux, crurinurux: excipitur coniunx, quod nomen sine n quidam proferri volunt, quia in obliquis casibus n litteram amittit, ne verbum putetur.

- 35 T littera terminata tam in obliquis casibus quam in nominativo breviantur et generis neutri sunt, ut sinciput occiput: Persius et fissa fumosum sinciput aure.

Quae in duas consouantes desinunt, nisi sint positione longa aut in com-¹⁰ positione, antequam componuntur, in simplici figura productionem sibi servant, ut cedens intercedens et clamans conclamans, cetera omnia breviantur, ut omnipotens plenipotens arripotens audiens. | et haec omnia tam longa quam correpta in obli¹¹quis producantur, quia servant positionem. excipiuntur haec quae non habent n, ut caelebs caelibis, inopis inopis, adeps adipis, hiems hiemis. ¹³

- IV 36 Regulis accentuum nominis expositis tractandus est accentus qui in verbis observatur, qui etiam certis definiendus est regulis. universa enim verba coniugationis primae, quae in secunda persona as syllaba finiuntur, [quae] cum in trisyllabis et tetrasyllabis veniunt, in paenultimis syllabis per omnes modos producenda sunt, ut amo amas amabam amavi: exci-²⁰ pitur praeteritum plusquamperfectum indicativi, quod solum breviantur, ut amaveram, et futurum eiusdem modi in primis et secundis personis pluralibus, cuius exemplum hoc est, amabo amabis amabit et pluraliter ²⁵ 37 amabimus amabitis amabunt. ab his namque regulis exeunt novem, quae in ui | mittunt praeteritum perfectum, quae perfectum et plusquamperfectum ²⁵ et primas et secundas personas futuri indicativi corripiunt, cetera producantur, ut seco secas secabam secabo secui, domo domas domabam, frico fricas fricabam, veto vetas vetabam, sono sonas sonabam, tono tonas tonabam, mico micas micabam, crepo crepas crepabam, plico plicas plicabam. tamen annexis praepositionibus praesens breviantur, quod in disyllabis venit, ³⁰ nisi positione aut natura ipsa verba producta sunt, ut reparo reseco resono ³⁵ 38 replico. notatur namque, quod plico plicas praeteritum plicui vel plicavi facit. quattuor ab hac exeunt regula, sto do lavo iuvo, quae cum componuntur, sicut in simplicitate, | neque in avi neque in ui exeunt formam, ut resto restiti restiteram restabimus restabitis restabunt, reddo reddidi ³⁵

2 ut fellox (*corr.* ut infellox) ueliox uox atrox celox *G* uelox esox atrox celox eliox *codex Burmanni* ut uelifox atrox celox ξ 3 ut infelocis (esocis *H*) uelivocis quod scaphan naus significat. ux *GH* ut uelifocis atrocis celocis. ux ξ 4 ut pullux pullucis *H* : ut collux cis nutrax munitrax *codex Burmanni* ut polux murux *religuis omissis codex Groninganus* ut polinurux calinurux polux ξ 8 Persius] 6, 70 19 quae *post* finiuntur *om.* ξ in trisyllabas et tetrasyllabas *H* 21 indicativi *om.* *GH* ξ 22 eiusdem indicativi in *GH* 25 quae perfectum *om.* *GH* 26 indicativi eiusdem modi corripiunt ut seco secas secam secabo secui cetera producantur domo domas bam domabo domabis frico fricas bam fricabo fricabis bit ueto *H* indicativi corripiunt ut seco secas secabam secabo. cetera producantur ut domo domas domabam bo bis bit frico fricabam bo bis bit ueto *G*

p. 1297. 98 P.

p. 379—51 K.

reddideram. [excipiuntur relavo revivo, quae in praeterito sic exeunt, ut relavi revixi. secuntur etiam regulam superiorem, ut relavo relavi, revivo revixi.] excipitur relavo, quod in praeterito perfecto et plusquamperfecto et uno futuro modi coniunctivi || la syllabam longam habet, in ceteris vero
 5 modis et temporibus brevatur, ut relavi relave|ram relavero. notantur nam- 39
 que quae in simplici figura sunt longa, quia ipsam productionem, quam habent in simplicitate, retinent in compositione. sed etiam praepositio quando componitur cum qualibet parte orationis, qualis ipsa praepositio est, talis remanet in compositione, ut redimo inhaereo subverto.

10 Omnia verba secundae coniugationis, quae in es syllaba finiuntur in secunda 40
 praesentis temporis, in trisyllabis et tetrasyllabis vel etiam polysyllabis inve-
 niuntur, et omnia in paenultimo corripuntur, ut rubeo habeo misceo languo
 iaceo rigeo. sed per ceteros modos superiores formulas, quas in prima coniu-
 gatione subscripsimus, secuntur. notantur haec quae in praeterito perfecto et
 15 plusquamperfecto et in uno futuro modi coniunctivi producuntur et in simplici-
 tate et in compositione, in ceteris autem temporibus breviantur sic, sedeo sedi
 sederam sedero, resideo resedi resederam resedero, caveo cavi caveram caverō.

Verba tertiae coniugationis, quae in secunda persona praesentis tem- v 41
 poris is syllaba finiuntur, corripuntur, nisi positione sint longa, excepto
 20 praeterito imperfecto indicativi modi, ubi semper paenultima syllaba longa
 erit, ut tribuo tribuebam tribui tribueram. notantur autem quae in ivi
 vel evi exeunt in praeterito, quae productionem servant in eodem praete-
 rito perfecto eiusdem modi, ut cupio cupivi, quiesco quievi, sapio sapivi- 42
 cetera vero brevem sibi regulam defendunt, nisi positione longam habeant,
 25 ut contemno contempsi, gero gessi. excipiuntur haec, quae in praesenti
 tempore et in ceteris temporibus breviantur, in praeterito perfecto et plus-
 quamperfecto et in uno futuro modi coniunctivi producuntur, ut lego legi
 legeram legero, fa||cio feci feceram fecero; similiter fugio fugi fugeram fu-
 gero, fodio, ago, emo. ab his quoque regulis discrepant duo verba, quae
 30 in praeterito breviantur et in praesenti producuntur, pono et cogo. dici- 43
 mus enim repono reposui et recogo recoegi. co vero syllaba in praesenti
 longa et in praeterito brevis est. similiter vero alia duo verba excipiuntur,
 quae sunt primae coniugationis, quae etiam, ut superiora, producta in prae-
 senti et in praeterito correpta, do et sto: dicimus enim reddo reddidi,
 35 resto restiti. notandum est namque, quod omnis dicitio, quae in trisyllabis
 et in ceteris polysyllabis est, antepaenultimam seu productam seu corre-

1 reddideram reddebimus reddebitis H 3 excipitur relavi revixi quod G
 5 breviantur ut relavi relaueram relauabitis relauabunt notantur GH 10 es finiuntur
 in secunda syllaba praesentis GH 12 inveniuntur et om. G 15 et plusquamper-
 fecto om. GH, add. ε 17 caueram cauero lauo laui laueram lauero GH caueram
 cauero uoueo uoui uoueram uouero uideo uidi uideram uidero ε 18 in secunda
 persona praesentis temporis om. GH 19 finiuntur si in trisyllabis uel in polysyllabis
 ueniunt corripuntur ε 20 praeterito imperfecto praesentis temporis ubi H 21 quae
 in . ui . GH 36 polysyllabis ex ante penultima seu productam seu correptam licenter in
 metro profert poetica est fiducia II polysyllabis quae ex antepenultima seu productam seu
 correptam habent licet in metro proferri poetica fiducia G polysyllabis exit antepenu-

ptam licenter in metro profert. [poetica est fiducia, qua nos protegat omnipotens rex.]

VI44 Quartae coniugationis verba, quae in i litteram | productam desinunt in secunda persona praesentis temporis, in trisyllabis et in ceteris polysyllabis veniunt, et omnia paenultimam brevem habent, ut audio accio mollio saepio: excipiuntur eo et queo et quae in disyllabis veniunt, ut scio. sed haec omnia et his similia regulam primae coniugationis secuntur. notantur haec, quae in praesenti tempore et in ceteris temporibus breviantur, in praeterito vero perfecto et plusquamperfecto, ut iam in aliis diximus, et in futuro modi coniunctivi producuntur, scio scivi sciveram scivero, venio veni veneram¹⁰ venero, queo quivi quiveram quivero, nequeo nequivi nequiveram nequivero, odio odi oderam odero, saevio saevii saevieram saeviero, eo ivi iveram ivero.

VII45 Quoniam, ut opinor, latius et convenienter de his accentibus tractatum est, nunc de consequentibus videamus. participium namque illos accentus quos nomen habet in omni loco, ut diximus, dum de his tracta-¹⁵
46 bamus, sequitur. pronomen vero similiter eisdem regulis utitur. notandum est namque, quod illa pronomina, quae in ultimis accentum servant, sic uti huic nostras vestras, ideo haec apud modernos ita habent, quia apud antiquissimos huicce et nostratis ve|stratis declinabatur. retinent namque accentum in ultimo, quem habebant in paenultimo. et non solum haec²⁰ erant apud eos verum etiam multa alia, quae differentiae causa vel solo usu dicebantur, ut 'egomet feci': met namque adiectio syllabica est in
47 ego, ut in aliis ne ce, ut illicine huiusce. adverbium namque quae e terminantur breviantur in paenultima, ut hodie sedule: quae a nomine veniunt, producuntur, ut Tulliane Marciane: si m, producuntur, ut meatim²⁵ tuatim; si i, breviantur, ut vesperi; si o, causa differentiae in ultimo servant accentum, || ut falsò; | si a, similiter, ut unâ, ne putetur esse nomen; si as, in ultimo, ut aliàs, ne nomen esse videatur; si er, breviantur, ut breviter; si l, similiter, ut edepol; si c, in ultimo, ut illic; si us, bre-
48 viantur, ut funditus. notandum est namque, quod omnia adverbium com-³⁰posita, quae cum praepositionibus componuntur, sub uno accentu pronuntianda sunt, ut deinde exinde. hanc enim regulam omnis coniunctio sequitur in compositis et in simplicibus, ut interea etenim. praepositio vero in fine semper accentum servat, ut apud antè. interiectio vero nullam certam regulam servat; tamen in fine et in medio acuetur, ut papaè évax.³⁵

mam syllabam seu correptam seu productam licenter quod fert poeta in metro est fiducia § 1 qua — 2 rex om. G 4 polysyllabis in omnia G 6 saepio § sapio GH excipiuntur eo et queo quae H excipiuntur queo et quae G 10 sino sui ram ro venio ueni ram ro queo quivi ram ro nequeo nequivi ram ro odio odi oderam ro scio seu ram ro eo iui ram ro H sino sui siueram queo quivi quiveram quivero sero seu seueram seuero eo iui iueram ro venio odio G 17 quod om. GH, add. codex Burmanni sicuti huic et uestras nostras H sicuti haec nostras uestras G 19 huicce et ūris H hicce et uestratis G 22 feci nichil est egomet feci nisi ego per memet ipsum feci met G 23 ut illicce G 31 cum om. GH

INDEX SCRIPTORUM.

- Accius u. Attius
 Aelius Gallus 382, 1
 Aemilius u. Macer et Lepidus
 Aeschines adu. Ctesiph.
 38 p. 430 II 347, 20
 87 p. 481 II 355, 14
 151 p. 539 II 297, 22
 192 p. 582 II 281, 7
 209 p. 602 II 288, 1
 Aeschines *Socraticus* II 320, 21. *ἐν τῷ*
Ἀλκιβιάδῃ II 187, 6. II 368, 12. *Ἀξι-*
όρω II 367, 12. *Ἀσπασία* II 374, 11.
Τηλέγγει II 297, 9, 11
 Aeschylus *Niobe* 38, 16. 192, 28. sept.
 -adu. Theb. 469 *Herm.* II 427, 27
 L. Afranius in Brundisinis 500, 6. in ci-
 nerario 404, 16. in Compitalibus 171, 9.
 in emancipato 242, 10. in fratribus 444,
 17. in homine 227, 7. 517, 3. in in-
 cendio 231, 19. in patella (?) 98, 7.
 in prodito 114, 17. in suspecta 227, 9
 (u. add.). 266, 8. in talione 170, 22.
 261, 7
 Agellius u. Gellius
 Albinius rerum Romanarum I 304, 20
 Alcaeus 28, 4*. 289, 14. *Ἐνδουλιανί*
 292, 4
 Alcman 15, 10 (u. add.). 16, 16, 4. 20, 17,
 11. 28, 4*. II 428, 4. 10. 14
 Alexis *Ἐλένης ἀπαγγελί* 312, 6
 Alpheus u. Alphius
 Alpheus philologus 383, 9
 Alphius Auitus in I excellentium 134, 3*
 in II excellentium 409, 18. 426, 23 (u.
 add.). 591, 14. II 233, 21
 Anacreon 289, 6. II 427, 20
 Andocides de mysteriis 67 p. 32 R. II 311, 15
 G. Annii in I 337, 9 (u. add.)
 Antias, *Valerius* in VI annalium 347, 4.
 in LXXIII 489, 6
 Antimachus in I Thebaidos 276, 6. 9
 Antiphon *πολιτικῶ* II 321, 27. *Σαμοθρα-*
κικῶ II 355, 9
 C. Antonius 381, 12*
 Apollonides 407, 2
 Apollonius 1, 9. 2, 22. 54, 20. 61, 10.
 195, 9. 548, 6. II 18, 13. 24, 7. 95, 13.
 107, 2. 481, 2. 492, 14. 501, 3. in I
 de uerbo 439, 22. *de pronom.* p. 10 C
 3 Bk. 578, 1. p. 22 A 9. 584, 20
 Apollonius de synt.
 I 1 p. 3, 8 II 108, 11
 3 p. 12, 20 578, 1
 4 p. 22, 15 II 124, 10
 III 2 p. 194, 8 II 179, 26. 206, 19
 8 p. 214, 17 II 202, 11
 9 p. 220, 12 II 205, 25
 9 p. 220, 14 II 206, 11
 12 p. 226, 20 II 224, 23
 32 p. 300, 7 II 231, 17
 Apollonius *Rhodi*us Argonaut. III 320 289,
 10. III 386 289, 12
 Apuleius in epitoma 250, 19. in epitomis
 historiarum II, 482, 2. in I Hermagorae
 85, 13 (u. add.). 111, 2. in primo Her-
 magorae 135, 16. in I Hermagorae 279,
 13. 528, 24. de medicinalibus 203, 14.
 in Phaedone 520, 20. in Phaedone de
 anima 511, 18. de deo Socratis 4 509, 9
 Archilochus II 411, 13. 430, 6
 Aristarchus II 144, 7. 198, 11
 Aristomenes *βοηθοῖς* II 194, 21. 336, 13.
 353, 22
 Aristophanes II 293, 23. 327, 8. in Baby-
 loniis II 309, 15. *γεωργοῖς* II 374, 7.
γῆρα II 330, 16. *ποιήσει* II 344, 9.
eccles. 756 Df. II 340, 11. equitt. 2 sq.
 II 359, 13. 289 II 322, 20. 517 II 345,
 16. pac. 31 sq. II 362, 7. ran. 354
 II 288, 22. 313, 7. uesp. 123 II 294, 5.
 302, 25
 Aristoteles 98, 1. 261, 18 (u. add.)
 Aruntius u. Celsus
 Artium auctores Graeci 49, 17. artium scri-
 ptores 117, 15. 130, 3. 172, 16. 190, 13.
 194, 16. 301, 14. 362, 8. 420, 9. 495, 15.
 548, 12. II 26, 5. 31, 3. 36, 15. 40, 9.
 45, 21. 90, 9. 116, 6. 241, 2. artis scri-
 ptores II 492, 7. antiquiores Donato artium
 scriptores II 266, 12. ueteres artis
 grammaticae scriptores 195, 7. scripto-
 res Graei artis grammaticae 2, 9. artium
 scriptores Graeci 61, 14
 Asellio, *Sempronius* in III historiarum 182,
 13
 Asinius u. Pollio

- Asmonius II 420, 4. in octauo II 420, 24
in arte quam ad Constantinum imperato-
rem scribit 516, 16
- Asper 499, 18. 530, 6. de uerbo II 489, 36
- Astyages 15, 8
- Ateius philologus 383, 8
- Atta in socru 341, 22. 433, 4
- Attius 169, 13. 321, 25. 386, 11. II 316,
22. 418, 2. in annalibus 254, 10. 268,
17. annali I 163, 4. in I didascalicon
253, 11. in VIII didascalicon 92, 4.
sotadicorum I 517, 5. in Alcestide 481,
22. 524, 23. in Andromeda 504, 10.
in Argonautis II 424, 9. in Atreo 233, 7
(*u. add.*). 490, 15. in Clytemnestra 474,
4. in Deiphobo 469, 19. 538, 14. in
Epinausimache 229, 13. in Eriphylla 236,
6. in Hecuba 264, 14. in Ioe 196, 16.
in Ione 209, 17*. 210, 12. 511, 22. in
Medea 336, 18. in Neoptolemo II 9, 16.
in Persidia II 424, 16. in Phoenissis II
424, 19. in Prometheo 211, 8. in Tele-
pho 512, 4. II 424, 24. in Troadibus 212, 1
- Anciores artium *u.* artium auctores
- P. Aufidius 384, 8
- Aufustius 383, 9
- Anitus *u.* Alpius
- Aurelius 381, 8
- Bacchylides II 428, 21
- Bassus, *Caesius* in II lyricorum 527, 16 (*u.*
add.)
- M. Brutus in epistulis 474, 22. de officiis
199, 8
- Caecilius in Cratino (?) 282, 13. in epi-
clero 235, 12 (*u. add.*). 354, 9. 514, 17.
in epistulmo 334, 16. in epistula 229,
11. in hypobolimaeco 200, 5. in imbris
231, 16. in Imbriis 513, 2. in Karue
282, 13
- Lucius Caelius *Antipater* 198, 4 (*u. add.*).
383, 11. 386, 1. in primo historiarum
98, 12. in I 309, 17. 510, 1. II 8, 10.
19. in III 484, 6. in V 226, 23 (*u.*
add.). 266, 17. 303, 25. 432, 13 (*u. add.*).
II 8, 12
- Caesar *u.* Claudius
- C. Caesar de *analogia* 14, 13. 249, 18.
250, 18. II 239, 7. de analogia 249, 3.
in Anticatore priore 227, 2. 206, 19.
303, 23. II 8, 13. de bello Gallico V 1, 2
352, 6
- Lucius Caesar 380, 3. in auguralibus 270, 5
- Caesar *Augustus* ad Virgilium 533, 13
- Caesar *Germanicus* in Arato II 417, 1. Arat.
345 351, 4
- Caesar Strabo in oratione qua Sulpicio re-
spondit 170, 21. contra Sulpicium tribu-
num plebis 261, 4
- Caesellius Vindex 229, 10. in stromateo
210, 7. 230, 11
- Caesius Bassus* in II lyricorum 527, 16 (*u.*
add.)
- Callimachus in tertio *Altiou* 10, 17. 23,
12. 52, 9
- Caluns, *Licinius* 479, 4. in epithalamio
170, 10
- Cannius in I 337, 9 (*u. add.*)
- Canutius 381, 12
- Cantharus *συμμαχία* II 285, 8
- Caper 85, 6. 96, 2. 97, 7. 120, 7. 134, 2.
103, 22. 188, 22. 204, 6. 212, 5. 260,
18. 264, 16. 322, 2. 391, 1. 393, 9. 13.
436, 17. 490, 9. 500, 6. 503, 28. 509,
22. 513, 7. 524, 12. 535, 1. 561, 10.
II 40, 30. de dubiis generibus 171, 14
(*u. add.*). 212, 15
- L. Cassius Emina in II annalium 482, 15. in
III annalium 537, 9. 587, 5. in tertio anna-
lium II 490, 3. annum quartum hoc ti-
tulo inscripsit bellum punicum posterior
347, 5. Hemina in III annalium 294, 5
- Cassius *Seuerus* 380, 1. ad Maecenatem
333, 11. ad Tiberium II 489, 3
- M. Cato Censorius 87, 16. 227, 12 (*u. add.*).
260, 6. 266, 12. in epistula ad filium
337, 5. ad filium 268, 19. in oratione
qua suavit in senatu 337, 23. in ora-
tione qua in senatu suavit ut plura aera
equestria fierent 318, 22. 319, 3. de
agna pascenda 85, 5. II 40, 30. de agna
musta pascenda 257, 17. de ambitu 182,
5. 226, 11. in oratione pro Lucio Au-
tronio 482, 10. in oratione quae inscri-
bitur uti basilica acidificetur 433, 2. pro
Lucio Caesare ad populum 520, 23. in
Marcum Caelium 228, 3. in oratione ne
quis iterum consul fiat 88, 2. in legis
Meuiae suasionem 587, 6. de Macedonia
liberanda 88, 9. contra G. Pisonem 533,
10. in oratione uti praeda in publicum
referatur 367, 23. de moribus Claudii
Neronis 228, 4. de Ptolemaeo minore
de Thermi quaestione 88, 6. contra Ther-
mum de Ptolemaeo 91, 25 (*u. add.*). in
Thermum 88, 10. 271, 5. 546, 2 (*u. add.*).
in Quintum Thermum 377, 11. de re
militari 334, 16. aduersus Ti. Sempro-
nium Longum 279, 16. ad populum de
triumpho 87, 17. in censura de uestitu
et uehiculis 226, 19. 266, 19. de uestitu
et uehiculis II 8, 6. contra Veturium
208, 2 (*u. add.*). de Lucio Veturio 377,
12. de Veturio 509, 24 (*u. add.*). in
originibus 203, 11. in I originum 129, 9.
182, 7. 227, 11. 230, 22. 264, 17 (*u.*
add.). 266, 10. 337, 19. 20. 21. in II
originum 129, 10. 11 (*u. add.*). 152, 16
(*u. add.*). 171, 8 (*u. add.*). 537, 7 (*u.*
add.). II 9, 16. 490, 1. in III originum
254, 12. 382, 2 (*u. add.*). 487, 9. in
V originum 475, 23. 510, 21 (*u. add.*)
- Cato nepos de actionibus ad populum ne
lex sua abrogetur 90, 12
- Catullus *carm.* 2. 13 16, 12. 4, 25 484, 2.
37, 17 188, 24. 305, 11

- Celer *u.* Velius
 Celsus, Aruntius 98, 9. Arruntius 251, 13.
 II 408, 2. Celsus 148, 7. 201, 1. 205,
 14. 357, 12. 485, 20. II 11, 49
- Censorius 13, 9. 19. *de accentibus* II 27,
 23. 45, 25. 46, 7. 47, 3
- Charisius *p.* 27 *P.* 234, 16. 250, 17. *p.* 133
 II 11, 14. *p.* 215 470, 13. *p.* 217 485,
 19. *p.* 218 499, 18. 502, 7. 503, 17.
 515, 16. 532, 23. 535, 13. 536, 6. II 489,
 37. *p.* 219 541, 13. *p.* 225 523, 23.
p. 224 508, 5
- Cicero, M. Tullius 357, 10. 384, 13*. 483, 18.
 in Arato 210, 21. 211, 2. 5. 11. 13. 217,
 20. 247, 17. 285, 3. 351, 2. 504, 15.
 II 30, 3. 55, 25. 27
 in chorographia 267, 5
 in prognosticis 196, 9. 504, 19. II 105, 8.
 287, 6
epistularum ad Caluam primo 490, 12
 in *i* *epistularum ad filium* 445. 2. 527, 8
 ad *Nepotem* 383, 1. 2
 ad *Pansam* I II 70, 13
 pro *Cornelio* 361, 25. 435, 23. 527, 12.
 530, 19. in I 208, 7. 292, 16. 294, 3.
 544, 26. libro II 539, 5 II II 216, 25
 pro *Fundanio* 221, 3. 335, 18
 in *Metellum* 510, 10. in *contionem* *Me-*
telli 487, 6. *contra contionem Metelli*
 II 26, 16
 pro *Scauro* 219, 10. 12. 317, 21
 pro *M. Tullio* 197, 15
 pro *Vareno* 112, 20. 307, 17. 348, 18. 19.
 595, 11
 in *Oeconomico* 385, 4
 in *Protagora* 182, 3 (*u. add.*). 226, 9.
 247, 21. 402, 22
 in *Timaeo* II 463, 19
 in *Catone* 510, 19
 in *Hortensio* 250, 13. 506, 2
de re publica 399, 13. in *tertio de re-*
publica 255, 9. in *III* II 76, 14. in
quarto II 462, 33. in *VI* 98, 5. 225,
 12. II 70, 11
 ad *Hereanium u. rhetor*
de inuentione I 3, 4 489, 13
 20, 28 545, 2
 26, 39 81, 12
 II 13, 43 469, 8
de oratore 504, 24
 I 35, 163 539, 4
 45, 198 107, 11
 61, 259 539, 3
 II 55, 224 250, 4
 63, 256 495, 15
 64, 259 495, 17
 69, 278 267, 14
 78, 317 538, 5
 III 19, 73 121, 18
 in *Oratore* 13, 41 427, 22. 434, 24
 pro *Sexto Roscio* 7, 18 II 37, 9
 12, 34 II 366, 17
 13, 37 381, 7
 22, 60 II 72, 21
- Cicero pro *Sexto Roscio* 27, 74 II 75, 2
 28, 76 534, 24
 34, 95 II 7, 18
 36, 104 II 70, 28
- pro *Caecina* 9, 24 350, 17
diuinat. iu Q. Caeciliam
 1, 1 II 246, 6. 249, 1. 254, 23
 7, 23 II 333, 19
 13, 41 II 188, 5. 352, 17. 355,
 12. 369, 11
 14, 45 535, 18
 17, 57 II 373, 10
 21, 67 II 338, 22
- in *Verrinis* 201, 5. 357, 3. 527, 11. II
 408, 17
 in *Verrem*
act. pr. 5, 14 II 68, 22
 7, 19 II 299, 6
 10, 32 485, 1
 12, 36 223, 24
 14, 42 506, 19
 17, 51 II 188, 9
 17, 52 120, 3
act. sec. I 1, 1 *sqq.* II 263, 19
 1, 2 II 264, 2
 1, 3 II 264, 5
 2, 6 II 245, 13. 264, 8
 3, 7 II 264, 9. 306, 23
 (*u. add.*)
 4, 9 II 264, 19
 21, 56 490, 7
 35, 90 II 189, 7. 260, 3
 36, 92 307, 1
 40, 103 *sq.* II 260, 6
 41, 104 II 326, 9
 41, 105 II 260, 13
 41, 106 II 260, 14. 17
 42, 107 II 256, 24
 42, 109 II 261, 2
 42, 110 II 261, 5
 43, 110 II 261, 7
 43, 111 II 261, 8
 43, 112 II 263, 20
 44, 114 II 261, 12
 45, 115 II 261, 16. 18. 262,
 1. 267, 15
 45, 116 II 262, 1
 45, 117 II 262, 3. 4
 46, 118 II 262, 5
 46, 119 II 262, 9
 46, 120 II 262, 12
 46, 121 II 262, 14
 47, 122 II 262, 18
 47, 123 II 262, 20. 22
 48, 125 II 262, 24. 263, 2
 48, 126 II 263, 4
 48, 127 II 263, 5.
 50, 131 II 263, 7
 51, 134 II 263, 11
 52, 138 II 70, 9
 53, 139 II 257, 2
 54, 141 II 257, 16
 54, 142 II 179, 18
 55, 145 II 258, 4

Cicero in Verrem

act. sec. I	58, 146	II 263, 15
	56, 147	II 258, 11
	56, 148	II 258, 1
	57, 149	II 258, 12
	57, 150	II 258, 15
	58, 153	307, 2
	59, 154	II 258, 18. 22. 259, 4. 263, 16
	60, 155	II 259, 7
	60, 156	II 259, 11. 15
	60, 157	II 259, 19
	61, 157	II 259, 23
II	6, 18	380, 7
	12, 32. 33	344, 21
	21, 52	487, 13
	28, 69	247, 15
	32, 78	426, 11
	42, 104	490, 13
	49, 122	307, 4
	52, 130	II 414, 10
	54, 136	199, 6. 247, 12
	57, 141	II 250, 5
	60, 148	II 250, 9
III	14, 36	339, 5
	18, 47	534, 14
	19, 48	343, 21
	21, 54	307, 7
	22, 55	220, 20
	29, 70	307, 9
	33, 77	II 348, 12
	46, 111	307, 15
	47, 112	307, 11
	57, 132	362, 1
	70, 164	341, 10
	79, 183	199, 11
IIII	2, 4	361, 5
	11, 26	526, 20
	12, 28	357, 4
	14, 32	495, 18
	17, 34	357, 6
	20, 42	114, 20
	21, 47	105, 1
	38, 83	215, 4
	45, 99	157, 11
	46, 102	350, 15
	48, 87	339, 4
	50, 110	II 369, 12
V	7, 15	220, 18
	18, 45	344, 7
	22, 57	II 338, 17
	42, 108	221, 2
	47, 124	II 352, 20
	50, 132	II 107, 18*
	52, 137	350, 16
	52, 138	355, 9 (<i>u. add.</i>)
de imperio Gu. Pompei	17, 52	489, 12
pro Cluentio	16, 46	348, 20
	27, 74	307, 18 (<i>u. add.</i>)
	34, 94	280, 8
	38, 105	105, 5
	44, 124	393, 6
	57, 158	377, 5
	62, 173	520, 2. 522, 24

Cicero pro Cluentio	64, 180	113, 18
	65, 184	II 216, 25
	70, 199	206, 14
in Cautiliam I 1. 1	410, 11.	411, 7. 425, 26. II 89, 1. 139, 9. 233, 28. 320, 14. 363, 17
	1, 2	II 89, 7
	1, 3	II 82, 12. 109, 11. 157, 15
	3, 7	II 315, 26
	4, 8	II 310, 3
	6, 15	II 44, 23
	7, 17	II 246, 10
	7, 18	II 437, 33
	8, 20	II 288, 4
	8, 21	II 330, 11
	9, 22	II 295, 1
	9, 23	II 32, 8
	9, 24	379, 1. II 274, 12
	10, 25	II 82, 19
	12, 30	II 246, 12
	13, 33	II 290, 20
II	1, 1	II 82, 20.
	6, 12	II 207, 9. 249, 17. 275, 11
	6, 13	II 249, 24
	7, 14	II 246, 15
	7, 15	II 318, 2
	9, 19	503, 2. II 281, 16. 297, 15. 333, 27
	10, 24	593, 3
III	5, 12	II 237, 23
	9, 21	II 87, 21. 277, 11
	10, 24	II 61, 1. 16. 84, 17. 96, 9
IIII	1, 2	583, 18
	6, 12	II 304, 17
	6, 13	250, 3
pro Murena	8, 17	339, 20
	9, 19	491, 18
	9, 20	381, 14
	12, 26	II 283, 7. 302, 6
	14, 31	II 74, 21
	23, 61	221, 3
	35, 73	307, 16
	36, 77	592, 2
	41, 90	343, 14
pro Sestio	12, 29	345, 3
	20, 45	353, 5
	33, 72	107, 9
	38, 83	70, 7
pro Coelio	14, 34	II 217, 13. 437, 35
	17, 40	489, 15
in Pisonem	25, 59	109, 5
	27, 66	109, 4
	29, 70	473, 7
	35, 85	473, 6
pro Plancio	21, 51	108, 18
	26, 63	335, 20
	33, 80	341, 4
	33, 81	527, 22
	40, 96	345, 2
	41, 97	345, 3

- Cicero pro Milone 4, 9 278, 21
 12, 33 II 356, 10. 372, 3
 22, 59 II 291, 20
 29, 79 410, 6. 426, 10
- pro Marcello 1, 2 263, 14
 3, 8 94, 19. II 220, 5
 7, 21 181, 12. 226, 4
 8, 25 II 368, 10
- pro Ligario 1, 1 II 101, 5
 1, 2 II 100, 17
 3, 9 II 305, 14
 4, 11 II 64, 17
 5, 13 354, 21
 5, 14 392, 17
 8, 25 II 367, 8
- pro Deiotaro 1, 1 II 368, 18
 3, 8 93, 18
 6, 17 II 193, 15
 9, 24 73, 3
 9, 25 73, 9
 11, 31 II 342, 16
 12, 33 II 273, 19. 325, 1
- Philippicarum II 2, 4 II 360, 7
 10, 24 395, 3. 407, 21
 14, 35 II 365, 17
 29, 71 491, 17
 33, 84 386, 5
 38, 99 93, 6 (u. add.)
 V 11, 28 II 277, 10
 VII 7, 20 345, 4
 XIII 17, 36 II 70, 10
- Tusculanarum I 5, 10 470, 18
 II 2, 6 539, 6
 10, 24 542, 24
 III 19, 46 105, 21
 IIII 6, 11 391, 11
 29, 62 II 426, 5
 29, 63 246, 2
 V 2, 5 371, 10
 20, 58 371, 11
 40, 116 114, 15
- de natura deorum II 8, 22 105, 22
 32, 81 456, 4
 34, 86 432, 4
 III 20, 51 259, 3
 31, 76 299, 16
- de divinatione I 28, 59 II 498, 5
 de senectute 15, 52 242, 19
 topicorum 7, 30 867, 16
- Ciceronis commentatores u. commentatores
 Cinna in Smyrna 268, 20
- Claudius Caesar 33, 4. Caesar 15, 5 (u. add.)
- Quintus Claudius Quadrigarius 484, 7. in II annalium 393, 5. in III historiarum 232, 15. in VI annali 541, 12. in VIII annali 347, 7. 8
- Comici 215, 18. II 418, 16. Graeci uctustissimi II 418, 19
- Commentatores probatissimi Ciceronis II 316, 2
- Corinna 28, 4*
- Cornelius Seuerus in VIII de statu suo 546, 21
- Cornificius in I de etymis deorum 257, 6
- Crassus u. Niuius
 Lucius Crassus in legis Serniliae suasionem 428, 16
- Cratinus II 376, 20. *Θράταις* II 313, 16
ἐν Νεμέσει II 195, 1. *Ὀδυσσεύει* II 377, 10. *ἐν πλούτοις* II 284, 8. in poetina II 310, 9. *ἐν πυτίνῃ* II 378, 20
- Curio 384, 13
 Curio pater 385, 11
- Dardanus II 408, 18. 409, 30
- Demosthenes II 299, 20
 adu. Androt. 2 p. 593 R. II 291, 2
 3 p. 226 II 340, 5
 de corona 10 p. 228 II 279, 12. 296, 14
 11 p. 229 II 284, 17
 19 p. 231 II 290, 13
 20 p. 231 II 370, 17
 27 p. 234 II 351, 14
 30 p. 235 II 301, 5
 35 p. 237 II 317, 23
 71 p. 248. II 373, 22
 107 p. 262 II 366, 6
 189 p. 291 II 284, 13
 197 p. 294 II 329, 19
 308 p. 309 II 189, 16
 314 p. 330 II 342, 14. 359, 10
- adu. Ebulidem 10 p. 1302 II 348, 1
- de falsa legat. 2 p. 341 II 351, 13
 16 p. 345 II 296, 12
 23 p. 348 II 347, 8
 27 p. 349 II 280, 5. 298, 9
 70 p. 363 II 311, 9
 167 p. 393 II 242, 8
 178 p. 397 II 341, 25
 181 p. 398 II 364, 3
 212 p. 407 II 327, 18
 226 p. 411 II 358, 3
- adu. Leptin. 10 p. 459 II 313, 3
 10 p. 460 II 288, 21
 30 p. 466 II 285, 19
 91 p. 484 II 370, 4
- adn. Mid. 5 p. 515 II 321, 8
- Olynth. I 5 p. 10 II 180, 20
 15 p. 13 II 360, 10
 III 1 p. 28 II 279, 7. 295, 10
 7 p. 30 II 318, 21
 24 p. 35 II 370, 15
 36 p. 38 II 327, 5
- adu. Pantaenet. 1 p. 906 II 172, 2
 53 p. 982 II 359, 22
- de pace 4 p. 58 II 372, 8
- Philippicis II 372, 11
 Philippicarum I 1 p. 40 II 371, 8
 9 p. 42 sq. II 342, 18
 24 p. 46 II 342, 21
 39 p. 51 II 366, 19*
 II 10 p. 68 II 292, 22
 12 p. 69 II 295, 20
 16 p. 69 II 282, 11. 301, 12

Demosthenes Philippicarum

- II 30 p. 525 II 328, 1
 III 4 p. 132 II 342, 22
 10 p. 134 II 373, 23
 in Polyclem 63 p. 1225 II 173, 2
 66 p. 1226 II 172, 16
 adu. Spudiam de dote 6 p. 1029 II 308, 6
 adu. Timocrat. 9 p. 702 II 371, 21
 19 p. 706 II 357, 3
 de reditu suo epistula p. 1468 II 296, 5
 Demosthenis *quae fertur* de corona trier-
 arch. 2 p. 1228 II 376, 3
 Dialectici 54, 5
 Didymus 15, 4 (*u. add.*) 445, 14. II 408,
 6. 492, 8. de latinitate 548, 10. *ἐν τῷ*
περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίους ἀναλογίας
 II 411, 9
 Dinarchus *ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου* II
 293, 6. *κατὰ Τιμάρχου* 346, 14
 Dionysius *Thrax* II 492, 15. 501, 13
 Diomedes p. 362 P 470, 13. p. 363 485,
 20. p. 366 499, 19. 515, 16. p. 367
 535, 12
 Donatianus in senatu pro se 225, 10
 Donatus in commento Aeneidos II 61, 20.
 266, 16
 art. *grammat.* p. 1735 P. 7, 16
 p. 1736 II 490, 25
 p. 1740 II 414, 21
 p. 1742 II 504, 11
 p. 1743 II 284, 3. 481, 1
 p. 1747 260, 17
 p. 1754 II 482, 27
 p. 1755 II 466, 28
 p. 1759 596, 10
 p. 1763 II 41, 16
 p. 1765 II 27, 20. 51, 19.
 354, 20
 p. 1766 II 91, 20
 commento in *Ter. Andr.* III 3, 4 II 281,
 14. 320, 13

Emina u. Cassius

- Ennius 97, 8. 206, 23. 383, 6. 401, 3.
 434, 8. 450, 6. 470, 22. 500, 20. 540, 7.
 591, 12. II 71, 3. 192, 14. 205, 20. 234,
 20. 272, 21*. 418, 2. 492, 25. in an-
 nalibus 170, 7. 334, 22. 337, 26. 482, 4.
 518, 19. in I 237, 9*. in II annali
 250, 15. in II 504, 26. II 3, 6. in V
 annalium 428, 14. in VII annalium 223,
 4. 486, 13. in VIII annalium 480, 5.
 in VIII 210, 10. in VIII 278, 17. 486,
 15. in X annalium 30, 4. in X 541, 15.
 in annalium XI 419, 16. 445, 7. in XI
 annali 473, 23. in XII 153, 11 (*u. add.*)
 230, 5. in XIII annalium 171, 11. 501,
 14. in XIII 474, 2. 518, 14. in XV
 annali 250, 9. 259, 6. 281, 7. in XVI
 annali 278, 13. in XVI 153, 9. 518, 17.
 in XVII annalium 260, 2. in XVII an-
 nali 199, 4. *Alcmaeone* 250, 13. in
 Andromeda 293, 13. in Medea 320, 16.
 II 423, 36. in Melanippa 517, 10. in

Nemea 171, 4. in Epicharmo 341, 20.
 in praeceptis 532, 17

- Epigramma in tripode uetustissimo Apolli-
 nis qui stat in Xerolopho Byzantii 17, 13.
 253, 23
 Eupolis II 429, 6. *αἰεὶ* II 334, 15. *Βά-*
πταις II 427, 22. *ἐν δήμοις* II 297, 18.
Προσπαλιτοῖς II 297, 20. 320, 4. in
 fabula quae dicitur *χρυσῶν γένος* II
 429, 3
 Euripides II 166, 19. 193, 18. 196, 19.
 205, 2. 282, 17. 300, 20. in Alcmaone
 II 311, 19. Bacch. I sq. II 151, 20.
 Hecub. I sqq. II 151, 17. Hippolyt. II
 283, 12. Phoeniss. 542 10, 11. 52, 2.
 v. 582 10, 13. 52, 4
 Eutropius 8, 19

Fabius Maximus 380, 9 (*u. add.*)

- Gaius Fannius 380, 9. in I annalium II 8, 15
 Fenestella 386, 13
 Flaccus u. Verrius

Gaius in institutorum I 113 282, 8. I 119
282, 9

Gallus u. Aelius

- A. Gellius noctium Atticarum 355, 20. noct.
 Att. V 14, 8 250, 23. VIII 246, 6
 Gn. Gellius libro XXX 318, 4
 Gracchus *tragicus* in Atalanta 206, 11. in
 Thyeste 260, 8

Gaius Gracchus 386, 4. pro se 513, 17.
contra Aelium Tubercouem 88, 4

- Grammatici 61, 16. 548, 5. 551, 9. II 120,
 6. 124, 17. 500, 27. grammaticorum
 commentarii 2, 6. grammatici Graeco-
 rum II 492, 13. antiqui grammatici Graeco-
 rum 11, 22. uetustissimi Graecorum
 grammatici 187, 10. II 418, 22. *gram-*
matici alii 85, 8. 172, 11. 526, 19. 539,
 2. II 57, 16. *grammatici* plerique 33,
 12. 87, 14. 303, 21. II 61, 13. 465, 25.
 quidam grammatici II 475, 14. *gram-*
matici quidam 9, 3. 22. 10, 6. 19, 17.
 21, 9. 38, 18. 43, 11. 51, 3. 25. 54, 23.
 78, 13. 91, 3. 102, 21. 118, 18. 121, 11.
 142, 26. 147, 20. 151, 16. 176, 7. 183,
 15. 184, 1. 185, 23. 188, 1. 22. 190; 2.
 196, 21. 204, 18. 207, 3. 213, 11. 214,
 20. 220, 8. 225, 21. 234, 9. 249, 19.
 253, 3. 259, 2. 275, 2. 301, 6. 313, 24.
 326, 24. 328, 5. 342, 2. 353, 24. 400,
 15. 406, 7. 408, 1. 27. 409, 14. 412, 17.
 419, 3. 9. 422, 6. 455, 25. 495, 5. 507,
 18. 517, 14. 525, 15. 559, 22. 566, 1.
 575, 16*. 579, 28. 580, 4. 590, 22.
 II 2, 20. 3, 14. 11, 12. 12. 17. 20, 10.
 21, 11. 28, 13. 39, 18. 49, 11. 52, 26.
 54, 26. 57, 14. 65, 22. 83, 26. 94, 25.
 103, 5. 22. 115, 23. 131, 6. 148, 25.
 155, 5. 162, 10. 202, 8. 266, 16. 419, 8.
 431, 5. 439, 6. 449, 37. 450, 6. 462, 3.
 463, 28. 465, 35. 467, 20. 479, 31. 480

11. 481, 13. 482, 21. 486, 19. 492, 5. 495, 30. 510, 6. 514, 18. 526, 5	Homerus II. E 322. 496 450, 8
Grillius 36, 2. ad Virgilium de accentibus 35, 27	Z 124 II 33, 15
Hemina u. Cassius	331 II 33, 7. 312, 23
Herodianus 1, 8. 2, 21. 61, 19. 195, 8. 205, 7. 244, 17. II 95, 13. 492, 14. 501, 13. in I catholicorum 276, 10. de orthographia 45, 6	H 113 II 33, 15
Heliodorus metricus II 426, 14. 16. 427, 2. 428, 5. 16. 17. 25	Θ 19 II 287, 12*
Hephaestion metricus 426, 15. p. 112 ed. Gatsf. alt. II 429, 1	24 II 195, 17. 359, 16
Herodotus I 2 II 357, 6	287 II 266, 8. 289, 14
6 II 285, 18	I 247 II 33, 7. 312, 23
14 II 294, 9. 303, 4	527 II 298, 12
17 II 372, 10	659 sq. II 306, 13
19 II 204, 2	K 378 II 14, 26. 15, 22
22 II 306, 19	416 450, 8
36 II 345, 2	M 231 239, 22. 331, 6
59 II 321, 13	230 II 304, 2
60 extr. II 354, 3	Ξ 1 39, 23
70 II 408, 8	O 256 sq. II 151, 14
91 II 360, 20	538 II 189, 21
214 II 271, 27. 325, 3	737. 739 sq. II 285, 5
II 106 II 411, 13	Π 235 38, 11
III 16 II 325, 4	280 sq. II 186, 15
65 II 361, 3	P 159 II 34, 10
VIII 108 II 358, 9	163 II 34, 10
Hesiodus II 430, 6. 432, 23. opp. ei' dier. 255 sq. II 274, 5. theogon. 3 II 41, 20	548 II 187, 13*
Hipponax 289, 8. II 426, 17. 428, 24. in I II 420, 19. 22	Σ 58 II 34, 10
Historici quidam 148, 12. II 236, 20. 315, 20	T 362 II 34, 8
Homerus II 176, 22. 182, 4. 432, 31	T 83 II 348, 17
II. A 12 II 120, 8.	231 sq. II 19, 4
46 450, 8	377 II 450, 8
71 II 34, 10	Φ 305 II 419, 1
84 II 120, 14	X 387 II 314, 20
88 sq. II 214, 21	Ω 1 sq. II 306, 9
114 II 287, 17	145 II 34, 10
135 II 242, 5	271. 275 II 331, 24
136 II 304, 4	391 II 33, 15
162 II 33, 15	486 II 280, 7. 327, 25
255 II 100, 8	Od. α 9 II 280, 21
275 II 280, 23	33 187, 13
415 sq. II 239, 18	163 sqq. 93, 1
525 187, 13	γ 39 II 18, 24
592 sq. II 189, 18	δ 384 450, 8
B 91 II 33, 15	ι 391 II 419, 3
107 II 208, 11	λ 90 sq. II 187, 8
305 II 41, 21	91 II 15, 23
537 II 418, 27	μ 73 II 126, 10. 181, 13
701 II 192, 19	ν 265 II 19, 2
Γ 277 II 208, 2	389 II 266, 6. 289, 12
332 sq. II 18, 22	π 45 II 33, 7
351 II 190, 7	ρ 172 sq. II 120, 11
383 sq. II 193, 23	φ 288 II 33, 7
Δ 178 II 239, 21	χ 423 II 296, 19
310 II 300, 18	Horatius 508, 15. 561, 7 (u. add.). II 307, 21. 430, 6
E 56. 80 II 15, 4	carm. I 1, 24 sq. 385, 6
178 II 33, 7	2, 11 sq. 144, 17
	4, 4 397, 10. 432, 1
	6, 7 39, 15. 277, 6
	13 sq. II 251, 22
	7, 13 208, 7
	8, 1 287, 5. II 459, 14
	3 sq. II 137, 21. 249, 21
	9, 1 sq. 203, 8
	3 II 460, 7
	10, 1 302, 7
	10 sqq. II 222, 10

Horatius

- carm.* I 11, 6 II 247, 14
 12, 37 *sq.* II 216, 19
 15, 5 *sq.* 344, 4
 18 *sq.* II 227, 9
 16, 18 *sqq.* II 137, 25
 17, 1 *sq.* II 296, 8
 24, 9 *sq.* 302, 10
 33, 2 *sq.* II 138, 3
 3 *sq.* II 268, 21
 37, 22 *sq.* II 268, 5
 II 2, 17 *sqq.* II 268, 25
 10 *sqq.* II 227, 25
 5, 8 *sq.* II 50, 12
 6, 5 74, 5
 7, 17 321, 10
 13, 5 *sq.* II 256, 18
 39 *sq.* 218, 3
 15, 14 *sq.* 218, 9. 387, 7
 17, 27 *sqq.* II 267, 1
 18, 2 II 460, 10
 19, 5 II 73, 17
 7 II 73, 15
 III 4, 69 II 182, 12
 4, 69 *sq.* 268, 7
 6, 10 518, 5
 6, 41 *sqq.* 357, 16
 8, 9 *sqq.* II 188, 19
 9, 9 *sq.* II 300, 15
 14, 13 *sq.* II 189, 13
 16, 13 *sq.* 221, 7. 517, 17
 17, 4 256, 10
 12 *sq.* 315, 26
 25, 1 *sq.* 259, 19
 27, 69 *sq.* 374, 16 (*u. add.*).
 II 299, 14
 III 2, 10 *sqq.* II 427, 16
 3, 8 518, 3
 4, 11 *sq.* 321, 12
 13, 16 153, 17
 20 II 110, 17
 14, 13 *sq.* II 307, 2
 34 *sqq.* 73, 5
carm. saecul. 49 357, 14
epod. 2, 1, 3 356, 10
 49 *sqq.* 473, 12. 570, 23
 5, 1 *sq.* II 196, 11
 11 *sq.* 249, 23
 33 *sq.* 321, 15
 57 *sqq.* II 128, 19*
 11, 2 II 459, 21
 13, 2 16, 8. 304, 6. II
 112, 22
 7 *sq.* 47, 15
 15, 4 *sq.* II 311, 11
serm. I 1, 78 *sq.* II 218, 10
 119 144, 8
 2, 31 *sq.* II 208, 19
 44 495, 6
 71 479, 19
 81 238, 9
 89 160, 14
 120 II 330, 14
 3, 13 *sq.* 241, 26

Horatius

- serm.* I 4, 43 *sq.* 473, 12*. 571, 3
 107 *sq.* II 104, 28
 5, 35 52, 15
 40 *sqq.* II 128, 19*
 6, 38 II 211, 15
 49 *sq.* II. 78, 26. 87, 6
 56 II 63, 14. 75, 9
 8, 1 II 81, 24
 5 127, 16
 87 *sq.* 495, 8
 39 155, 3
 46 515, 4
 9, 47 *sqq.* 478, 8. 508, 17
 69 *sqq.* 515, 2
 10, 21 *sqq.* II 101, 24
 II 1, 16 *sq.* 285, 24
 43 *sq.* II 86, 12
 44 *sqq.* 508, 22 (*u. add.*).
 II 110, 12
 2, 23 *sq.* 485, 26
 119 II 218, 13*
 121 *sq.* 340, 12
 3, 50 *sq.* II 75, 16
 97 II 101, 21
 117 *sq.* II 311, 3. 416, 9
 163 221, 15
 187 290, 3
 310 *sq.* 207, 19
 4, 1 II 83, 16
 90 354, 4
 5, 26 46, 21
 59 288, 9
 6, 31 340, 23
 7, 14 II 135, 17
 36 II 322, 9
 109 *sq.* 347, 20
 8, 1 II 131, 25
 2 *sq.* II 71, 22
 9 212, 12
 10 *sq.* 333, 1
 11 350, 20
 15 72, 3
 29 *sq.* II 107, 1*
 78 521, 11
 86 *sq.* 265, 19
 89 *sq.* II 136, 13
epist. I 1, 50 II 359, 2
 2, 27 *sq.* 295, 16
 72 *sq.* 273, 1
 6, 62 *sq.* 134, 8
 7, 87 470, 14
 91 305, 1
 8, 36 120, 13
 11, 2 *sq.* 358, 7
 13, 6 *sqq.* II 229, 7
 10 *sqq.* II 229, 11
 14, 41 II 271, 23
 15, 22 315, 23
 16, 72 163, 17. 261, 2
 73 *sq.* 301, 8
 17, 30 *sq.* 346, 5
 18, 90 II 229, 15
 10, 5 488, 22

- Horatius
epist. I 19, 45 *sq.* 346, 9
 20, 19 361, 23
 27 359, 24
 II 1, 10 460, 6
 17 501, 26. 559, 9
 194 *sqq.* 144, 20
 195 218, 13
 195 *sq.* 156, 7
 217 222, 17
 2, 184 245, 15
art. poet. 47 *sq.* II 254, 16
 55 *sq.* II 271, 19
 63 *sqq.* 267, 23
 414 *sq.* II 331, 15
 Q. Hortensius 381, 10
 Hostius in I *annali* 270; 8
 Hyperides *adu. Aristogitonem* II 299, 20*.
 Ἀηλιακῶ II 334, 7. *κατὰ Δημοσθένους*
 II 324, 19. *ἐν τῷ κατὰ Πασικλέους*
 II 299, 1. *ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρίχους*
 II 195, 9
 Ibycus 276; 10
Incertus poeta II 421, 5. *trag. apud Cicer.*
 Tusc. I 470, 19. *graeci poetae incerti*
 15, 10 (*u. add.*). 16, 16, 20, 28, 4.
 II 406, 17. *cf. prouerbium*
Incertus scriptor ἐν τῷ περὶ μουσικῆς
 II 412, 1
 Isaens II 335, 3, 4. *ἐν τῷ πρὸς Εὐκλείδην*
 II 172, 15
 Isocrates *ep. πρὸς Ἀντίπατρον p.* 415
 Steph. II 308, 14
 Aeginet. 23 *p.* 389 II 287, 23
 24 *p.* 389 II 194, 7
 46 *p.* 393 II 325, 9
 Archidami 104 *p.* 107 II 363, 19
 109 *p.* 138 II 296, 3
 Areopagit. 48 *p.* 149 II 310, 2
adu. Demonic. 20 *p.* 6 II 354, 9
 34 *p.* 9 II 279, 3. 295, 4
encom. Helenæ 57 *p.* 217 II 376, 5
ad Nicoclem 27 *p.* 20 II 195, 6
de pace 19 *p.* 163 II 361, 9
 34 *p.* 166 II 281, 21
 81 *p.* 175 II 281, 23
 92 *p.* 177 II 315, 23
 110 *p.* 181 II 303, 11
 143 *p.* 187 II 368, 2
panegy. 4 *p.* 42 II 356, 3
 16 *p.* 44 II 372, 11
 66 *p.* 54 II 330, 9
 144 *p.* 70 II 295, 19
 146 *p.* 71 II 194, 20
 168 *p.* 76 II 319, 14
 Philipp. 79 *p.* 98 II 360, 9
 Plataic. 2 *p.* 297 II 366, 13
 5 *p.* 297 II 330, 14
 Juba II 420, 7, 23. ? in octauo II 420, 24
 Iuuenalis *sat.* I 1, 5 208, 16
 34 *sq.* II 69, 8
 39 107, 20
 40 113, 4
 49 *sq.* II 333, 24
 99 *sq.* 511, 5
 131 494, 17
 168 *sq.* II 236, 26
 2, 56 248, 12. 290, 18
 93 *sq.* 162, 12
 130 *sq.* II 275, 23. II
 326, 21
 134 556, 22
 165 II 375, 12
 3, 23 *sq.* II 71, 19
 72 309, 18
 78 II 247, 6
 93 *sq.* 259, 12
 94 *sq.* 113, 5*
 97 103, 17
 203 *sq.* 219, 2
 232 409, 15. 427, 7.
 II 233, 17
 290 II 26, 18. 42, 3
 294 165, 6
 295 II 97, 21
 318 *sq.* 401, 9
 4, 11 *sq.* 589, 19
 94 101, 19
 122 133, 7
 5, 1 545, 22
 26 *sq.* 485, 21
 87 *sq.* II 329, 3
 95 155, 18 (*u. add.*)
 127 468, 22
 II 6, 7 II 220, 2
 38 *sq.* 482, 15. 485, 11.
 492, 8. 550, 15
 112 *sq.* 347, 16
 121 339, 17
 231 233, 5
 259 112, 2
 328 *sq.* 404, 2
 350 164, 13
 388 II 331, 11
 489 146, 10
 494 404, 6
 498 162, 15. 259, 15
 578 *sq.* 472, 13
 641 *sq.* 311, 2. II 143, 24
 III 7, 13 *sq.* II 77, 24
 56 II 363, 21
 75 *sqq.* 346, 18
 82 *sq.* II 158, 11
 97 338, 21
 129 399, 8
 139 *sq.* II 329, 23
 148 II 495, 34
 165 *sq.* 387, 19. II 275, 7
 8, 10 323, 10
 85 II 222, 14
 142 II 364, 21
 187 113, 7
 225 *sq.* 410, 4
 9, 2 286, 22. II 481, 36
 15 433, 13
 58 529, 21
 59 *sq.* 307, 13

- Iuvenalis *sat.* III 9, 140 *sq.* 274, 4
 III 10, 25 *sq.* 375, 25
 58 330, 5
 61 521, 9
 81 II 358, 21
 123 296, 18. 590, 12
 143 *sq.* 315, 4
 150 217, 16
 152 328, 19
 157 II 89, 5. 153, 19
 174 387, 12
 174 *sq.* 402, 6
 177 *sq.* 376, 3. 484, 21.
 II 260, 18
 204 *sq.* 544, 9
 277 376, 6
 278 *sq.* 344, 18
 280 *sq.* 570, 12
 11, 12 87, 22
 28 340, 21
 39 *sq.* 273, 16
 44 II 50, 18
 54 *sq.* 380, 19. II 361, 22
 60 *sq.* II 152, 2
 80 241, 17
 81 404, 8
 140 *sq.* 342, 13
 142 *sq.* 108, 5
 164 160, 12
 197 *sq.* 404, 11
 201 *sq.* II 356, 18
 303 106, 4
 V 13, 40 108, 14
 48 *sq.* 346, 12
 177 *sq.* 157, 17. 316, 22.
 342, 11
 229 342, 3. 353, 20
 14, 29 *sq.* 304, 15
 30 298, 15. 590, 3.
 II 10, 18. 361, 6
 57 II 222, 16
 62 485, 24
 83 *sq.* 243, 16
 119 II 316, 16
 121 *sq.* 304, 12
 129 *sq.* 338, 18
 200 *sq.* II 371, 14
 248 430, 18
 271 167, 18
 278 *sq.* 291, 11
 292 *sq.* 205, 13
 15, 17 336, 4
 23 II 218, 14
 102 *sq.* 243, 20. 349, 19
 140 345, 12
 10, 2 399, 1. 435, 17
 Laberius 384, 10. 386, 14. in caucro 200, 9.
 in lacu Auerno 258, 7
 Laelius 198, 4*. 382, 1*
 Laenius in Adone 269, 6. in Ione 281, 3.
 in Protesilaodamia 242, 13. in Protesilao
 484, 9. in Laudamia 496, 27 (*u. add.*).
 in Sirenocirca 302, 1. in III erotopaeg-
 nion 488, 14. erotopaegniou in III 500.
 22. in V erotopaegniou 536, 16 (*u. add.*).
 in polymetris 258, 12. in Iliadis secundo
 502, 24*.
 Aemilius *Leptidus* Porcina in oratione uti
 lex Aemilia abrogetur 474, 20
 Licinius *u. Macer*
 Licinius Andronicus 210, 7. 231, 11. 269,
 6*. 538, 11. in Odyssea 96, 5. in Odys-
 sia 198, 8. 11. 13. 208, 20. 231, 9. 232,
 2 (*u. add.*). 301, 20. 305, 8. 335, 2. 419,
 14. 469, 16. 482, 12. in I Odyssee
 321, 7. in VI 151, 19. in Sireuo 302, 1*
 T. Liuius 382, 1*. II 286, 22. 323, 1.
 365, 10. in XIII II 69, 5. ab urbe con-
 dita XVII II 44, 25. LVI ab urbe con-
 dita II 344, 5. in centesimo quarto de-
 cimo 146, 18. in CXII ab urbe condita
 213, 14. 18. 214, 1. in CXIII 214, 3.
 in CXVIII 477, 2
 I 21, 31 260, 8
 31, 1 503, 14
 III 43, 1 II 72, 3
 III 17, 1 149, 13*
 V 15, 6 496, 24
 VII 39, 10 II 66, 17
 VIII 8, 19 II 66, 18
 11, 1 490, 4
 12, 7 II 66, 13
 29, 6 II 72, 26
 VIII 33, 2 II 66, 16
 XXI 40, 9 470, 17
 62, 5 503, 15 (*u. add.*)
 XXII 4, 6 533, 8
 24, 11 472, 22 (*u. add.*)
 36, 7 503, 15
 XXIII 49, 5 205, 5
 XXV 3, 19 II 293, 5
 11, 3 533, 9
 XXVI 13, 16 512, 2
 14, 9 510, 12
 15, 13 253, 5
 XXXI 5, 1 II 413, 20
 XXXIII 50 II 409, 7
 52 II 409, 17
 XXXV 23 II 414, 12
 XXXVII 3, 4 208, 22
 54, 19 II 191, 20
 XXXVIII 20, 5 *sq.* 281, 13
 38 II 409, 25*
 XXXVIII 5, 3 388, 1
 35, 7 290, 20
 36, 2 299, 21
 XL 5, 5 299, 16. 17
 9 299, 18
 22, 12 *sq.* 299, 19
 XLI 18, 16 II 126, 17. 182, 1
 21, 13 134, 12
 Lucanus II 497, 22
 Pharsal. I 3 348, 2
 8 II 153, 12
 30 *sq.* II 255, 5
 50 345, 14
 50 *sq.* II 343, 26

Lucanus *Pharsal.*

I	54	304, 20
	63 <i>sq.</i>	II 244, 13
	66	II 77, 22. 85, 2. 193, 19. 309, 24
	72	II 96, 7
	110 <i>sq.</i>	310, 26
	131	II 267, 24
	151	II 132, 14
	151. 153	472, 24
	165 <i>sq.</i>	II 276, 11
	176	II 185, 20
	179 <i>sq.</i>	547, 8
	255 <i>sq.</i>	II 132, 16
	278 <i>sq.</i>	II 279, 9. 296, 16
	347	166, 7. 348, 4
	442 <i>sq.</i>	284, 11
	446	II 175, 3. 308, 4
	473 <i>sq.</i>	361, 9
	481	328, 15
	531	520, 12
	554 <i>sq.</i>	291, 9
	629	335, 13
	635 <i>sq.</i>	II 241, 18
	642 <i>sq.</i>	II 337, 13
	662	334, 14
	686	329, 1
II	17	474, 8
	47	476, 22
	98 <i>sq.</i>	365, 15. II 34, 3
	116	II 487, 15. 511, 35
	116 <i>sq.</i>	305, 19. II 208, 7
	128 <i>sq.</i>	509, 16
	137 <i>sq.</i>	240, 3
	183 <i>sq.</i>	222, 19
	192 <i>sq.</i>	520, 17
	225 <i>sq.</i>	395, 5
	306	298, 7. II 61, 3
	370	274, 1
	407	202, 3
	426 <i>sq.</i>	201, 23
	575	II 283, 4. 301, 19
	586 <i>sq.</i>	511, 8
	637	279, 6
	683	520, 14
	717	336, 16
	718 <i>sq.</i>	124, 22
	853	275, 6
III	19	124, 20
	43 <i>sq.</i>	157, 5
	48 <i>sq.</i>	435, 26
	58	320, 22
	73 <i>sq.</i>	II 91, 17
	60 <i>sq.</i>	516, 17
	94 <i>sq.</i>	286, 8
	138 <i>sq.</i>	158, 22
	207 <i>sq.</i>	202, 14
	281	72, 25
	299	328, 17
	388	II 218, 23
	432	473, 4
	458	531, 22
	545	330, 2. II 53, 19
	626	541, 1. II 325, 5

Lucanus *Pharsal.*

III	674 <i>sq.</i>	515, 8. 521, 26
	724	103, 15
III	6 <i>sq.</i>	353, 25
	18	II 56, 25
	23	233, 22. 205, 2
	33	II 56, 27
	100	491, 14
	102 <i>sq.</i>	II 174, 27. 308, 1
	131 <i>sq.</i>	336, 13
	275	501, 12
	277	II 295, 6
	414	526, 25
	446 <i>sq.</i>	II 278, 18. 297, 5
	455 <i>sq.</i>	505, 12. 559, 13
	482	222, 25
	519 <i>sq.</i>	II 342, 8
	548 <i>sq.</i>	II 414, 18
	577 <i>sq.</i>	391, 8
	631	397, 13
	714	514, 23
	750 <i>sq.</i>	II 341, 15
	780 <i>sq.</i>	444, 9
	785 <i>sq.</i>	II 341, 21
V	11	156, 22. 316, 24. 342, 17
	26 <i>sq.</i>	157, 20
	101	73, 21
	130	II 222, 9
	108 <i>sq.</i>	206, 16
	200	525, 23
	241	II 43, 17
	250 <i>sq.</i>	132, 10. 474, 16
	322	II 498, 4
	354 <i>sq.</i>	II 280, 16
	393	II 57, 2
	394	438, 12
	396	II 331, 22
	471 <i>sq.</i>	II 70, 1
	531	348, 10
	549 <i>sq.</i>	544, 15
	574	II 282, 14. 301, 10
	671	391, 6. II 272, 17. 276, 9
	696 <i>sq.</i>	523, 20
	711 <i>sq.</i>	475, 15. 558, 25
	741	II 76, 11
	776	394, 22
	784 <i>sq.</i>	397, 28
	797 <i>sq.</i>	397, 15
VI	7 <i>sq.</i>	226, 5
	92	74, 1
	117	237, 22
	144	305, 26
	258	233, 20
	360 <i>sq.</i>	345, 21
	407 <i>sq.</i>	165, 10
	475 <i>sq.</i>	149, 15. 327, 18
	476	234, 3
	508	II 332, 12
	523 <i>sq.</i>	340, 17
	531	II 473, 32
	545 <i>sq.</i>	526, 27
	548	310, 11

- Lucanus *Pharsal.*
 VI 562 527, 1
 623 413, 24. 470, 22. 481, 18. 521, 7
 VII 20 II 98, 22
 98 II 50, 16
 150 308, 6
 162 *sq.* 346, 23
 197 210, 17
 312 *sq.* II 193, 21
 361 *sq.* 477, 4
 389 *sqq.* 332, 6
 394 II 498, 1
 505 403, 20
 630 *sq.* II 348, 9
 685 *sq.* II 301, 24
 826 *sq.* II 334, 20
 855 II 287, 20
 855 *sqq.* II 96, 18
 VIII 184 328, 21
 195 72, 5
 219 485, 3
 332 *sq.* II 27, 1
 346 354, 10
 358 349, 7
 382 531, 9. 545, 16
 444 *sq.* 76, 26. II 414, 4. 416, 1
 493 *sq.* II 288, 7
 793 531, 6
 VIII 5 *sqq.* II 217, 2
 40 396, 8
 256 223, 9. 339, 14. II 100, 19
 515 *sq.* 248, 19. 338, 4
 536 II 220, 8
 626 219, 15
 720 165, 16
 732 217, 14
 756 527, 3
 806 *sq.* II 215, 26
 932 497, 26
 X 121 42, 3
 122 445, 3
 142 162, 10. 259, 10
 158 *sq.* 349, 16
 187 256, 12
 199 193, 5*. II 273, 17
 239 *sq.* 125, 2
 240 474, 14
 350 234, 4
 355 II 303, 14
 382 II 220, 8
 522 *sq.* 277, 14
 523 234, 4
- Lucilius 170, 17. 260, 20. 338, 7. 379, 16. 381, 4. 479, 15. 567, 17. II 71, 2. in II 484, 11. in III 209, 8. 501, 22. 512, 25. in III 217, 8. 231, 23. 486, 20. 522, 17. in V 115, 9. 470, 9. 502, 20. 536, 10. in saturarum VI 203, 19. in VIII 115, 16. 546, 14. in VIII 251, 14. 397, 25. 507, 1. in XI 231, 14. in XII 399, 15. in XIII 215, 7. 535, 2. in XVI ad Fundium 88, 12. in XVII 475, 25. in XVIII 542, 27. in XX 486, 18. in XXIII 506, 24. in XXX 207, 4. 488, 24
- Lucretius I I 292, 18
 27 444, 24. 527, 5
 29 285, 7
 70 *sq.* 499, 8
 84 *sq.* 285, 9
 102 591, 10
 269 591, 7
 588 542, 19
 720 27, 2
 806 349, 22
 II 155 *sq.* 401, 12
 476 275, 3. II 493, 14
 586 *sq.* 249, 10
 888 132, 21
 III 156 445, 9. 474, 6
 161 510, 1
 796 *sq.* 528, 28
 978 27, 4
 984 27, 6
 V 211 476, 24
 VI 179 281, 18. 319, 12
 290 152, 13
 306 281, 18. 319, 12
 876 *sqq.* 211, 20
 929 *sq.* 444, 14
- Lycurgus *ἐν τῷ περὶ τῆς ἰσοετίας* II 346, 4. *adu. Lysiclem* II 299, 20*
- Lysias *ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους* II 316, 7. *ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους κλήρον* II 335, 6. *ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρον* II 291, 12. 326, 12. *ἐν τῷ πρὸς Κλεόστρατον* II 340, 3. *ἐν τῷ κατὰ Μιλίων φόνον* II 298, 18. *adu. Agorat.* 18 p. 455 R. II 338, 11. 58 p. 481 II 367, 7
- Macer, *Pompeius (?) grammaticus* 13, 9
 Macer, *Aemilius* in XVI *annalium* 525, 3
 G. Macer, *Licinius* in I *annali* 243, 2. in II 227, 1. 266, 23. II 8, 8. in XVI *annalium* 525, 3* (*u. add.*). *or. pro Tuscis* 532, 24
 Maecenas in *Octaviam* 536, 6
 Marcellinus *rerum gestarum* XIII 487, 1
 Marcellus *u. Nonius*
 Marsus, *Domitius* 168, 16
 Martialis *epigramm.* I 18, 1 *sq.* 257, 12
 65 261, 9
 65, 3 267, 16
 III 12, 1 516, 25
 77, 5 212, 9
- Cn. *Mattius* 275, 25 (*u. add.*). in *Ilunde* 334, 19. in XXIII *Ilidos* 478, 12*
- Maximus *u. Fabius et Valerius*
 Menander II 290, 4. 327, 2. 332, 2. *ἐν τῇ ἀσπίδι* 193, 2* (*u. add.*). in *Dardanio* 240, 2 (*u. add.*). *ἐπικλήρον* II 345, 11. *ἐν ἐπιτρέπονσιν* II 283, 15. *heautontimoruno* II 316, 6*. *καθεστηκταις* II 314, 23. in *misogyno* II 332, 6. *μισογύνη* II 334, 11. 375, 25
- Metellus *Numidicus* in *oratione qua apud*

populum G. Manlio tribuno plebis respon-
dit 382, 6
Metrici 303, 14
Mummius 546, 18

Nacuius 546, 16*. II 418, 3. in carmine
belli Punici 153, 6. 230, 2. 235, 21 (*u.*
add.). 249, 7. 338, 2. 352, 1. in car-
mine belli Punici I 198, 15 (*u. add.*).
199, 3. in carmine belli Punici primo
217, 10. in II belli Punici 232, 4. 242,
23. in Iliadis secundo 502, 24*. in *co-*
moedia 494, 14. 541, 20. 542, 11. in
Apella 203, 17. 204, 1 (*u. add.*). in
carbonaria 522, 9. in colace 491, 22. in
glaucoma 524, 28. 517, 8. in Hectore
proficiscente 400, 1. in Lyeurgo 229, 4

Nepos, *Cornelius* 382, 4
Nigidius *Figulus* 385, 15. 386, 9
Ninnius Crassus in Iliadis secundo 502, 24.
in XXIII Iliados 478, 12

Nisus 503, 16
Nonius Marcellus de mutatis coniugationi-
bus p. 508, 20 M. 499, 20. de docto-
rum indagine p. 523, 31 269, 24. p. 531,
2 35, 21

Novius 546, 16. II 71, 1. in euleo 204, 3.
in lignaria 168, 18. uirgine praegnante
499, 21

Orbilius 381, 1
qui de orthographia scripserunt 51, 4
Ouidius in epigrammatis 149, 13*
art. am. II 300 333, 15
fast. 256, 16

I 521 331, 4
II 55 *sq.* 157, 8. 343, 11
56 317, 4
III 11 *sq.* 475, 4. 559, 5
III 391 97, 3
583 *sq.* 398, 25. 530, 28. 544, 1.
II 403, 36
805 541, 10
888 365, 4
933 *sq.* 203, 5
V 371 332, 10
heroid. 4, 67 544, 4

metamorph. I 37 547, 6. 570, 9
330 *sq.* 161, 3. 251, 9
390 66, 20
682 *sq.* 64, 4
683 67, 4
753 64, 9
II 415 316, 16
415 *sq.* 156, 16
874 211, 16
III 29 260, 9
79 241, 2
341 366, 14
674 II 504, 11
674 *sq.* 222, 13
III 15 220, 1
66 260, 14
243 *sq.* 472, 16

Ouidius metam.
III 252 *sq.* 477, 19. 491, 9
V 39 254, 3
120 *sq.* 348, 14
383 211, 18
400 231, 4
VI 141 222, 17
290 274, 15
291 477, 16
343 506, 21
465 *sq.* 482, 20
506 366, 17
508 340, 25
562 II 479, 35
VII 107 164, 16
243 108, 7
305 132, 2
381 477, 22
409 260, 11
531 538, 2
VIII 86 *sq.* 152, 2
310 390, 16
476 *sq.* 128, 6
VIII 298 *sq.* 362, 13
X 95 151, 4. 233, 15
531 10, 9. 52, 6
XI 235 *sq.* 260, 14
473 472, 5
526 451, 8
XII 363 289, 3
XIII 130 277, 3. 289, 1
660 *sq.* 293, 21
928 242, 2
XVIII 146 257, 15
159 277, 12
285 *sq.* 281, 15
329 *sq.* 208, 4
404 *sq.* 271, 17
799 *sq.* 63, 14
825 *sq.* 319, 12
XV 623 *sq.* 63, 18
remed. anor. 704 96, 19

Pacuius 209, 19. 469, 6. 511, 12. II 418,
3. in Chryse 254, 7 (*u. add.*). in Du-
loreste 182, 8. in Medo 87, 19. 523, 17.
II 9, 14. in niptris 260, 4. in Paulo
196, 7. in Periboea 512, 7. in Teucro
135, 16. 182, 11
Palaemou u. Remmius
Papirianus 503, 16. de orthographia 27, 11.
593, 14. p. 2293 P. 31, 2
Paterculus u. Velleius
Persius *sat.* I, 22 107, 18
24 *sq.* 238, 17
28 II 226, 9. 342, 4
34 *sq.* 398, 3
49 552, 9 (*u. add.*).
II 342, 6. 369, 15
56 II 68, 14
56 *sq.* 251, 9
67 *sq.* II 293, 2
112 490, 5. 496, 2
113 *sq.* 495, 2. II 42, 11

- Persius *sat.* 2, 44 *sq.* 433, 24
 52 *sqq.* 218, 23
 71 *sq.* 472, 1
 3, 1 II 85, 6
 29 II 208, 16. 211, 1
 48 II 415, 28
 75 205, 9
 4, 9 II 65, 23
 37 333, 7
 5, 12 433, 11
 49 341, 15
 55 205, 11
 67 552, 9 (*u. add.*)
 98 II 309, 18
 88 583, 10. II 166, 17.
 192, 16. 205, 11.
 305, 7
 105 *sq.* 433, 7
 106 450, 4. II 463, 2
 6, 10 *sq.* 537, 11
 46 333, 4. 350, 22
 50 *sq.* 479, 8
 70 II 526, 8
- Petronius 381, 2. 567, 19
- Pherecrates *comicus κραιπατάλλοις* II 328,
 22. *ἐν Χείρωσι* II 328, 13
- Philosophi 5, 1. 13, 23. 58, 26. 551, 18
- Phocas (*p.* 1715 *P*) 515, 16
- Phroenichus *u.* Phrynichus
- Phrynichus *comicus* II 305, 2. *προαστρέ-
 αις* II 173, 4. *τραγωδοίς* II 350, 20
- Pindarus 244, 10. II 427, 1. 6. 8. 10. 13.
 428, 17
- Piso Frugi in II *annalium* 510, 23. *histo-
 riarum* I 497, 9
- Plato *comicus περιαλεγῆ* II 317, 17. 351,
 22. *συμμαχία* II 285, 8
- Plato *philosophus* II 486, 14. *ἐπιταφίω*
 II 365, 17. *ἐν προτέρω Ἰκπαρχικῶ*
 II 340, 6
- Alcibiad. I 1 *p.* 104 *A Steph.* II 264, 20
 2 *p.* 104 *E* II 265, 4. 11
p. 105 *A* II 265, 17
p. 105 *E* II 265, 15. 19
 11 *p.* 115 *C* II 266, 9
 17 *p.* 121 *D* II 336, 5
 II 3 *p.* 139 *C* II 252, 15
- apolog. Socrat. 10 *p.* 28 *C* II 364, 23
 18 *p.* 31 *B* II 282, 2
- Charmid. 4, 7 *p.* 155 *E* II 253, 15
 7, 17 *p.* 160 *C* II 336, 18. 21
 23, 51 *p.* 175 *D* II 333, 17
- conuin. 1 *p.* 173 *A* II 363, 12
 3 *p.* 175 *B* II 365, 14
 15 *p.* 191 *A* II 187, 3
- Criton. 1 *p.* 43 *D* II 363, 1
 4 *p.* 44 *D* II 358, 8
 5 *p.* 45 *D* II 367, 10
 8 *p.* 48 *B* II 333, 1
 14 *p.* 52 *C* II 311, 17
- Euthydem. 2, 5 *p.* 272 *E* II 330, 13
 11, 29 *p.* 283 *A* II 319, 18
 17, 45 *p.* 290 *C* II 337, 19
- Plato Gorg. 13, 32 *p.* 458 *D* II 266, 4. 289, 11
- Hipp. *mai.* 23, 42 *p.* 290 *A* II 340, 6
 Ion. 1 *p.* 530 *C* II 300, 17
 legg. VIII 8 *p.* 866 *A* II 291, 14
 XII 2 *p.* 944 *E* II 291, 11
 4 *p.* 949 *A* II 313, 15
 Lysid. 5 *p.* 209 *E* II 253, 1
 5 *p.* 210 *A* II 253, 5
 8 *p.* 211 *E* II 353, 9
 Menex. 2 *p.* 235 *B* II 347, 18
 7 *p.* 237 *E* II 362, 1
 Menon. 12 *p.* 79 *A* II 330, 8
 41 *p.* 99 *B* II 317, 7
 Phaedon. 1, 1 *p.* 57 *A* II 340, 7
 45, 104 *p.* 96 *E* II 371, 12
 Phaedr. 10, 23 *p.* 234 *E* II 376, 12
 35, 75 *p.* 254 *A* II 311, 18
 Politic. 44 *p.* 306 *C* II 344, 13
 Protag. 2, 4 *p.* 310 *C* II 283, 3. 301, 17
 10, 29 *p.* 320 *C* II 374, 2
 Rei publ. I 5 *p.* 330 *D* II 303, 13
 10 *p.* 336 *D* II 356, 8
 24 *p.* 354 *B* II 299, 10
 II 3 *p.* 360 *B* II 299, 11
 III 7 *p.* 394 *C* II 324, 5
p. 394 *E* II 304, 15
 9 *p.* 397 *D* II 348, 21
 17 *p.* 410 *D* II 318, 16
 X 2 *p.* 598 *A* II 350, 16
- Theag. 9 *p.* 127 *D* II 253, 9
 Tim. 1 *p.* 18 *B* II 172, 13
 3 *p.* 31 *C* II 337, 5
- Plautus 293, 19. 357, 8. II 71, 1. 418, 2.
 in Carbonaria 516, 11. in Commorien-
 tibus 280, 17. in Friuolaria 188, 25.
 271, 2. in Lenonibus geminis 231, 21.
 in Lipargo 522, 14. in Medico 489, 17.
 in Vidularia 123, 27. 152, 8. 192, 13*.
 224, 1. 6. 226, 14. 300, 5. 317, 22. 528,
 21. II 7, 25. 59, 1*. in Amphitruone
 168, 9 (*u. add.*). 321, 2. 564, 16 (*u.
 add.*)
 prol. 1 *sqq.* II 421, 26
 116 *sq.* 199, 17
 I 1, 1 *sqq.* II 422, 3
 7 II 422, 12
 8 II 422, 18
 9 II 422, 14
 10 II 422, 16
 158 II 59, 9*
 3, 15 257, 7.
 19 II 59, 9*
 II 1, 4 II 59, 9*
 75 II 59, 9*
 84 II 59, 9*
 2, 213 II 59, 9*
 III 2, 5 II 59, 10*
 19 560, 16
 V 1, 60 II 59, 10*
 in Asinaria I 1, 28 99, 23
 3. 60 II 58, 1*
 III 1, 1 *sqq.* 50, 7
 V 2, 9 560, 19
 in Aulularia prol. 2 223, 15

Plautus in Aulularia I 1, 19	II 58, 1*	Plautus in Menaechnis	II 2, 66	II 122, 19
	28		II 58, 2*	
	II 1, 48		III 2, 11	482, 18
	4, 8		3, 4	151, 9
	4, 25 sq.		III 3, 9	151, 11
	8, 15		V 1, 7	79, 18
	III 6, 19 sq.		48	239, 11
	30		2, 101	216, 14 (u. add.)
	III 9, 11 sq.		102 sq.	262, 5
	10, 70		2, 106	II 58, 7*
in Bacchidibus 575, 11*	II 58, 2*		121	II 58, 7*
III 1, 12	421, 2.		9, 30	212, 6
V 2, 30	97, 10.		in Mercatore I 1, 99	II 59, 3*
in Captivus II 2, 88 sq.	II 74, 12		2, 39	II 59, 3*
	89		92	II 59, 3*
	102		II 1, 33	II 67, 2
	3, 8		3, 107	II 59, 3*
	III 5, 60		III 1, 11	270, 11
	5, 107 sq.		V 2, 88	229, 2
III 2, 35	51, 19		89	301, 2
	46		4, 16	II 59, 3*
	75		in Milite glorioso	
	4, 12		I 1, 11 sqq.	II 421, 21
in Casina prol. 49	II 58, 3*		II 1, 70 sq.	200, 11
II 4, 18	II 58, 3*		5, 36	II 59, 2*
5, 25	229, 16		III 3, 66	II 59, 2*
6, 28	320, 7		III 2, 67 sq.	148, 24
	76, 2		96	II 59, 2*
	8, 58		V 1, 20	102, 11
	66		in Mustellaria I 1, 23	II 58, 7*
	III 2, 25		41	444, 10. 480, 11
	4, 14		2, 35	II 58, 8*
	5, 58 sq.		50	II 58, 8*
	50		3, 13	II 58, 8*
III 4, 16	II 58, 4*		91	114, 7
V 1, 5 sq.	330, 13		150	114, 9
3, 13	370, 18.		II 2, 38	II 58, 8
in Cistellaria 103, 12. 20.	II 58, 4*		III 1, 127	90, 17. II 67, 8
111, 6. 114, 4. 270, 18.	105, 10. 107, 5.		2, 19	II 58, 8*
4*. 5*	4*. II 58,		V 1, 1	204, 14
I 1, 1 sq.	529, 15 (u. add.)		52	138, 27
II 1, 35	62, 9		in Persa I 1, 38	II 59, 5*
37	322, 5		3, 28	II 59, 5*
in Curculione I 1, 10	107, 13		30	224, 12
	70		II 2, 47	II 59, 6*
	II 58, 5*		3, 3	II 59, 6*. 70, 20
	75		12	II 59, 6*
	82		III 1, 1	II 59, 6*
	2, 12		6	II 59, 6*
	13		2, 2	200, 3
	33		3, 53	90, 20
	34		65	II 59, 6*
	3, 2 sq.		77	II 59, 6*
	50		4, 39	II 59, 6*
II 3, 84	II 58, 5*		5, 5	II 59, 7*
III 2, 20	II 58, 6*		8	II 59, 7*
4, 20	II 16, 16		in Poenulo prol. 46	II 59, 1*
V 1, 7	II 70, 20		96	II 59, 1*
in Epidico I 1, 38 sq.	II 58, 5*		I 2, 26	II 70, 20
II 2, 63	II 58, 6*		27	105, 8
III 4, 10	86, 24		122	II 59, 1*. 71, 1
	II 58, 7*		143	206, 4
V 1, 34	112, 14. 113, 15		3, 34 sq.	272, 8
in Menaechnis prol. 64	II 58, 7*		II 24 sq.	109, 9
I 2, 25	309, 4			

- Plautus in Poenulo
 V 2, 21 139, 7
 31 84, 7
 33 sq. 505, 14. II 120, 16
 102 309, 2
 5, 7 100, 6
 in Pseudulo I 1, 8 471, 3
 2, 44 sq. 170, 14
 45 260, 18
 48 II 59, 4*
 3, 152 II 59, 4
 II 3, 17 II 59, 4*
 4, 48 139, 11
 56 505, 1. 7
 III 1, 8 II 59, 4*
 2, 28 sq. 205, 2
 73 II 59, 4*
 III 1, 45 II 59, 4*
 2, 55 II 59, 5*
 6, 6 sq. 388, 7
 7, 77 II 59, 5*
 V 2, 3 II 59, 5*
 6 II 59, 5*
 in Rudente I 2, 19 162, 7
 66 109, 1
 87 II 75, 19
 5, 7 II 71, 1
 II 7, 24 192, 15*. 235, 7
 III 1, 6 sp. 79, 20
 2, 19 329, 21
 6, 50 150, 10
 III 1, 8 500, 10
 1, 8 sqq. 332, 19
 3, 3 II 59, 2*
 5 270, 15. 333, 14
 40 sq. 332, 1
 45 332, 17
 81 332, 12
 4, 114 105, 19. 280, 20
 II 59, 2*
 126 108, 2
 V 2, 38 108, 12
 3, 25 sq. 388, 10
 in Stichio I 2, 18 II 59, 7*
 28 II 59, 7*
 3, 80 491, 20
 II 1, 87 II 59, 7*
 2, 67 533, 13
 3, 10 II 59, 8*
 47 II 59, 8*
 66 II 59, 8*
 III 2, 36 sq. 338, 11. 587, 7
 (u. add.)
 III 1, 27 II 59, 8*
 61 293, 16
 V 2, 6 II 59, 8*
 4, 10 II 59, 8*
 14 II 59, 8*
 5, 17 II 59, 8*
 18 II 59, 8*
 in Trinummo II 2, 47 II 58, 9*
 80 II 58, 9
 III 2, 30 308, 24
 100 II 58, 9*
- Plautus in Trinummo
 III 1, 8 II 58, 9*
 2, 96 II 58, 9*
 146 sq. 84, 9 (u. add.)
 3, 53 II 58, 9*
 in Truculento 100, 17. *prol. 1 sqq.* II 421, 13
 I 1, 1 sqq. 421, 17
 2, 1 sqq. 425, 27
 22 422, 19
 93 256, 3
 II 2, 37 sq. 227, 17. 260, 13
 48 sq. 189, 12
 7, 49 sqq. 204, 16
 51 II 58, 8*
 V 1, 11 II 58, 8*
 64 270, 13
- Plinius Secundus 26, 10. 29, 9. 18. 31, 2. 393, 9. in I *artium* 233, 13. in I *artis grammaticae* 262, 18. in II *sermonis dubii* 594. 23 (u. add.). in II *naturalis historiae* 248, 5. in III 248, 6. in III 248, 7. in V 248, 7. in VI 248, 7. VI 34, 39. 217 98, 16. in VII 248, 8. in XI 248, 9. in XII 248, 9. in XV 248, 10. ~~in~~ XXXVII 248, 10
- Pollio, Asinius 383, 14. 386, 9. 513, 7
- Pompeius, Quintus 385, 10
- Pompeius u. Trogus
- Pomponius *Bononiensis* 110, 6. 531, 21. in *auctorato* 144, 6. II 70, 14. in *Lare familiari* 213, 5. (de) *philosophia* II 77, 9. in *satura* 200, 7. 282, 16. in *uacca uel marsuppio* 509, 1
- Pomponius Secundus ad Thraseam 538, 29
- Probus *Berytius* 31, 2. 393, 9. 445, 23. 490, 9. 499, 18. 503, 17. 513, 7. 529, 6. 534, 26. 535, 21. 539, 2. 541, 19. de *dubiis generibus* 171, 14 (u. add.)
- Probus *iuuor* 115, 18. 470, 12
 in *institutis artium* p. 303 *anal. Vind.* 301, 14
 p. 306 213, 12.
 283, 9
- de cath. nom.* p. 1448 P 250, 18
 p. 1457 236, 12
 p. 1458 238, 5
 p. 1460 241, 10. 242, 21
 p. 1461 249, 19
 p. 1462 321, 1
 p. 1463 162, 10. 259, 17
 p. 1470 242, 1
 p. 1473 218, 22. 319, 22
 p. 1475 257, 10
 p. 1480 458, 19
 p. 1482 428, 12*
 p. 1485 491, 14
 p. 1487 469, 13. 535, 14
- Propertius *eleg.* III 8, 37 536, 14
- Prosam *scribentes* 306, 13. II 29, 15
- Proverbium II 356, 13
- Publius in *Murmidone* 532, 25
- P. Publilius in *Murimiroe* 532, 25*
- Quadrigarius u. Claudius
- Quintilianus *instit. or.* I 4, 15 18, 12

Rabirius rerum Romanarum I 304 20*
 Remmius Palaemon 35, 27
 Renatus u. Vegetius
Rhetor ad Herennium
 II 4, 7 96, 17
 13, 20 523, 24
 III 2, 3 355, 17
 10, 18 95, 19
 14, 24 104, 6
 19, 32 307, 19
 IIII 3, 5 495, 19
 4, 7 357, 6
 6, 9 108, 9
 17, 25 95, 15
 31, 42 495, 21. 496, 1
 48, 61 197, 16 (*u. add.*)
 Sallustius 92, 14. II 39, 7. 46, 27. 305, 16.
 in historiis 367, 6. II 46, 1. in I histori-
 arum 158, 1 (*u. add.*). in historiis li-
 bro I 360, 10. in I historiis 367, 7.
 392, 22. 436, 5. 512, 10. 529, 5. 534,
 21. 535, 16 (*u. add.*). 536, 10. 539, 20.
 II 30, 20. 37, 13. 64, 18. 19. 66, 19.
 20. 21. 67, 1. 2. 73, 11. 78, 23. 188,
 15. in oratione L. Philippi 243, 10. in
 II historiis 143, 12. 17. 154, 2 (*u.*
add.). 201, 18. 202, 9. 234, 11. 243, 3.
 246, 3. 255, 1. 264, 8. 489, 9. 505, 5.
 511, 11. 534, 23. II 76, 27. in III hi-
 storiarum 236, 1. 15. 246, 5. 249, 13.
 382, 4. 431, 21. 506, 9. 514, 16 (*u.*
add.). 535, 6. 546, 12. II 74, 27. in
 IIII historiis 235, 3. 435, 13. 473, 8.
 484, 5. 487, 4. 512, 12. 535, 8. II 52,
 10. historiis V II 225, 15. 20. 226, 1
 in Catilinario 1, 1 368, 15. II 370, 18
 1, 6 II 107, 9*. 226, 3.
 288, 17
 2, 8 II 433, 30
 II 44, 21
 2, 9 II 102, 20. 157, 28.
 236, 7. 287, 2
 5, 4 II 85, 4. 217, 14
 5, 9 II 328, 6
 6 II 414, 13
 11, 1 II 292, 8
 11, 6 II 69, 6
 11, 7 II 341, 26
 11, 8 II 99, 28. 503, 9
 12, 3 II 370, 3
 12, 4 310, 1
 13, 2 II 320, 16
 17, 2 II 305, 19
 18, 8 II 49, 6
 20, 10 II 49, 24. 364, 6
 21, 4 II 304, 16
 25, 2 II 286, 5
 31, 7 340, 20. 354, 21
 35, 3 II 321, 19
 30, 2 II 188, 14. 343, 12.
 354, 21
 36, 4 II 348, 22
 40, 2 II 281, 2. 307, 9

Sallustius in Catilinario
 40, 5 II 66, 14
 43, 2 199, 9
 49, 1 539, 19
 51, 15 575, 18*. II 92, 12*.
 103, 13
 51, 25 193, 4*. II 273, 15
 29 II 307, 5. 358, 23
 52, 5 II 455, 31
 53, 1 258, 6
 56, 4 II 514, 22
 5 II 184, 11
 57, 4 II 343, 20
 in Jugurthino 5, 3 II 46, 18
 10, 8 II 455, 32
 11, 2 101, 18
 3 II 312, 21
 12, 3 201, 17
 14, 3 II 26, 28
 17, 2 II 67, 23
 18, 9 II 292, 9
 22, 1 II 353, 11
 25, 10 II 334, 4
 39, 1 II 73, 10
 45, 2 II 94, 8
 48, 3 II 377, 5
 49, 1 II 321, 5
 53, 8 II 256, 6
 63, 3 527, 23
 81, 2 II 66, 15
 84, 3 II 285, 1
 85, 10 II 221, 19. 360, 1.
 365, 21
 87, 4 II 318, 19
 88, 4 II 310, 19
 89, 7 147, 5
 95, 2 II 328, 6
 100, 2 95, 5. 98, 13
 101, 6 530, 13
 108, 3 393, 14
 110, 2 107, 5*. 323, 19
 Scaurus *grammaticus* 547, 11
 Sappho 28, 15. 277, 21
 Scriptores artium u. artium scriptores
 qui de litera scripserunt 303, 7
 Seleucus *metricus* II 428, 1
 Seneca *controuersiarum* X 34, 21 II 410, 6
 L. Seneca 333, 14
 Seneca *Agam.* 365 253, 9. *Hippolyt.* 710
 253, 7
 Seruius 106, 1. 242, 5. in commento quod
 scribit in Donatum 8, 15. in commento
 Virgilii 233, 14. *ad Verg. Aen.* I 59
 532, 22. in commentario Aeneidis I 174
 515, 22. in commentario tertii libri Vir-
 gilianii *Aen.* III 326 256, 14. *ad Aen.* VII
 568 259, 22. *ad Geo.* IIII 418 259, 22
 Seuerus u. Cornelius et Cassius
 Simonides II 428, 4. 17. in ἐπι' Ἀρστυ-
 σίω ναυμαχία 428, 6. 9
 Sisenna 385, 3. 546, 9. in XII historia-
 rum 264, 4
 Solinus in collectaneis uel polyhistore 1,
 21 22, 9. 539, 16. II 288, 10

Solinus in memorabilibus 1, 21 II 313, 10
 22, 2 270, 17
 33, 8 80.23.151, 6
 in admirabilibus 33, 8 233, 17

Sophistae inniores II 405, 12

Sophocles II 428, 1. *Alaxu* (?) II 103, 18.
 308, 19. *Aaxáγαις* II 302, 13. *ἐν*
Φιλοκτήτῃ τῷ ἐν Τροίᾳ II 284, 5.
 Aiac. I 302, 4. *Antigon.* 707 *sqq.* *Dind.*
 II 185, 1. *Electr.* 410 II 196, 19. Oedip.
 Col. 200 *sq.* II 312, 1. Oedip. tyr. 1056
 II 312, 4

Sophon 255, 5

Staberius de proportione 385, 1

Statius Achilleidos

I	109 <i>sq.</i>	473, 18
	131	444, 12
	285	327, 4
	332 <i>sq.</i>	340, 8 (<i>u. add.</i>)
	372 <i>sq.</i>	278, 3
II	120	342, 5

siluarum I 2, 135 II 10, 23

Thebaidos I 325 574, 16
 360 339, 20
 415 *sq.* 299, 12
 596 *sq.* II 69, 13
 608 *sqq.* 308, 15
 638 *sq.* 159, 2

II 36 515, 14. 522, 13
 203 *sq.* 72, 19
 242 *sq.* II 247, 8
 265 *sq.* 72, 16
 297 41, 3
 356 *sq.* 351, 15
 388 II 69, 16
 572 *sq.* II 318, 23
 573 II 329, 20
 575 *sq.* 300, 1
 584 II 289, 1
 716 *sq.* 218, 19

III 407 145, 25. 208, 13
 598 *sqq.* 544, 18
 720 401, 15

III 146 *sq.* 476, 19
 180 195, 17. 283, 13
 287 *sq.* 202, 19
 290 40, 18
 413 *sq.* 498, 2
 417 41, 1
 428 481, 20. 521, 21
 475 *sq.* 351, 19
 485 346, 8
 711 *sq.* 72, 12
 716 *sq.* 72, 22
 842 *sq.* 317, 7. 342, 19

V 35 *sq.* 520, 8
 44 287, 8
 94 220, 4
 117 *sq.* 348, 6
 212 *sq.* 159, 18
 386 161, 20

VI 101 *sq.* 70, 15
 379 *sq.* 269, 18

Statius Thebaidos

VI	515 <i>sq.</i>	202, 23
	845 <i>sq.</i>	346, 15
VII	9	339, 2
	585 <i>sq.</i>	241, 4
	647	267, 9
	791 <i>sq.</i>	II 314, 14
VIII	120	86, 10
	256	521, 13
	744 <i>sq.</i>	301, 11
VIII	67	591, 3
	132	541, 3
	230 <i>sq.</i>	541, 5
	294 <i>sq.</i>	176, 19
	299	521, 15
	354	516, 20
X	343 <i>sqq.</i>	41, 18. 72, 7
	811 <i>sq.</i>	331, 8
XI	197 <i>sq.</i>	516, 22
	283 <i>sqq.</i>	II 34, 17
	338 <i>sq.</i>	II 103, 1
	428 <i>sq.</i>	85, 7
	582 <i>sq.</i>	339, 23
XII	218	II 324, 16
	374 <i>sqq.</i>	339, 20
	539	501, 7
	816	67, 20

Stoici 54, 8. 21. 414, 26. 415, 25. 548, 7.
 11. 13. 14. 549, 21. II 34, 23. 130, 22.
 211, 20. 492, 11. stoici antiquissimi
 500, 11

Suetonius de institutione officiorum 231, 8
 (*u. add.*). in IIII pratorum 387, 23 (*u.*
add.). II 275, 14. in VIII pratorum
 387, 2 (*u. add.*)

Sulla in uicesimo primo rerum suarum
 476, 4

Tarraeus, Lucius II 407, 2

Terentianus *Maurus* 183 II 10, 25
 234 II 10, 27
 283 305, 14
 1352 228, 9
 2228 *sqq.* II 419, 16

Terentius 220, 15. II 418, 2. 8. 421, 11.
 425, 15

in Adelpis *prof.* I *sq.* II 422, 30
 11 369, 12
 I 1, 1 *sq.* II 422, 33
 2, 4 *sq.* II 230, 27
 30 50, 7. II 38, 21
 37 444, 21. 480, 9.
 II 329, 1
 38 II 271, 4
 59 *sq.* II 143, 12
 72 478, 24
 II 1, 14 II 104, 3. 285,
 13
 18 40, 19
 24 II 243, 11
 46 505, 24
 2, 8 II 322, 2
 4, 4 *sq.* II 11, 6
 5 II 294, 15. 303, 8

Terentius in Adelphis

II 4, 7	II 178, 1
III 1, 2	II 81, 3
4	286, 11
2, 32	II 347, 12
52	II 85, 10
3, 21	II 60, 21. 84, 18
32 <i>sqq.</i>	II 308, 10
37 <i>sq.</i>	II 312, 11
40	II 135, 15
42 <i>sq.</i>	II 334, 17
4, 14 <i>sq.</i>	II 228, 10
28	510, 17
33 <i>sqq.</i>	280, 13
III 1, 18	479, 17
19	II 16, 9
2, 9	II 322, 12. 355, 19
32	32, 12
36	II 75, 22
39	262, 18. II 287, 4
43	II 304, 13
46	70, 13
3, 42 <i>sq.</i>	500, 12
4, 20	501, 25. II 14, 15
26	II 184, 19. 304, 8
5, 43 <i>sq.</i>	II 304, 17
72	II 119, 8
6, 1	514, 2
7, 35 <i>sq.</i>	II 231, 3. 329, 14
V 1, 1	115, 1. II 10, 10.
	237, 1
3	II 377, 16
2, 6	II 200, 12
10 <i>sq.</i>	II 267, 27
11	428, 3
3, 20	II 138, 9
41 <i>sq.</i>	II 107, 20*. 177, 25.
	290, 18. 329, 8. 374, 15
41 <i>sqq.</i>	II 225, 2
61 <i>sq.</i>	365, 25
62	159, 6
4, 6	375, 22. 778, 8.
	561, 28. II 230, 24.
	269, 22
10	II 355, 21
16	257, 21
17	II 281, 17. 297, 12.
	333, 28
22	II 334, 2
8, 8	500, 2
11 <i>sq.</i>	II 241, 19
23	II 69, 1*
35	II 172, 11. 319, 16
0, 4	II 2, 1
iu Andria <i>prol.</i>	286, 6
1 <i>sqq.</i>	II 422, 23
2	II 357, 18
8	II 357, 8
I 1, 1	II 119, 5
1 <i>sq.</i>	II 331, 8. 422, 28.
	503, 7
15	II 26, 21. 311, 17
18	II 257, 9

Terentius in Andria

I 1, 20	II 188, 1
22 <i>sq.</i>	II 257, 12
28	II 352, 3
31	215, 2
33 <i>sq.</i>	II 69, 25
34	91, 18
39	17, 2
41	II 433, 12
42	II 100, 20. 156, 8
43	II 187, 22
47 <i>sq.</i>	II 69, 21. 70, 6
79	391, 18
91 <i>sqq.</i>	II 214, 17. 221, 20.
	360, 3
92	II 87, 4
93	II 33, 5
96	II 194, 9
97	II 250, 14
100	II 250, 16
115 <i>sq.</i>	II 250, 18
119 <i>sq.</i>	II 228, 15
121 <i>sq.</i>	II 128, 9. 19*. 190,
	9. 333, 10
125	II 46, 25
140	450, 21
144	II 29, 17. 345, 6
2, 1	448, 30
4	II 423, 24
5	II 423, 27
6	II 423, 28
13	II 286, 19
33	369, 14
3, 1	II 103, 27. 423, 32
4	II 281, 9. 320, 8.
	371, 2
5	391, 16. II 244, 25
9	II 327, 22
5, 18 <i>sq.</i>	II 81, 8
52	II 51, 13
57	II 244, 9
58	II 346, 7
II 1, 5 <i>sq.</i>	II 255, 19
10	II 191, 17
12	II 276, 18. 316, 19.
	354, 6. 360, 15
15	II 288, 1. 353, 16
19	II 155, 25. 194, 18
33	286, 17. II 481, 34
2, 13	II 6, 29
24	224, 8
28	257, 19
31	224, 5
33	II 78, 14
3, 3	II 17, 5
27 <i>sq.</i>	II 17, 7
6, 16	II 365, 15
24	II 85, 25. 156, 5
27	593, 11
III 1, 14	501, 1
2, 1 <i>sqq.</i>	II 425, 19
3 <i>sq.</i>	II 156, 1
6	II 38, 12
17	II 347, 14
	35*

Terentius in Andria

III 2, 21 <i>sq.</i>	II 72, 10
22	II 137, 15
24	II 107, 12*
24 <i>sq.</i>	II 191, 3. 213, 24. 244, 1. 330, 2
26	207, 13
31 <i>sq.</i>	II 72, 14
48	II 243, 21
3, 4	II 281, 11. 320, 10
18	288, 10
36	II 240, 8
41	II 6, 26
4, 3	II 82, 8
5, 2	227, 14. II 7, 12
8	II 16, 8. 189, 3
15	II 305, 4
III 1, 1	502, 23
11	II 174, 5
15	II 194, 10. 288, 11
29	392, 21
2, 4	584, 7
5	428, 10
19	II 137, 6
26	II 336, 15
27	158, 13
20	II 237, 24
3, 24	389, 23
4, 5 <i>sq.</i>	II 187, 18
12	II 74, 4
24, 26	II 174, 2
29	II 64, 21. 72, 5
33	II 84, 21
48	II 206, 28
5, 2 <i>sq.</i>	II 98, 26
3	152, 11
9 <i>sq.</i>	II 337, 22
12	II 68, 29
V 1, 6	II 50, 7
12	II 273, 9
2, 2	II 169, 23
5	582, 19. II 166, 8. 207, 19
8 <i>sq.</i>	II 100, 21
9	II 337, 7
25 <i>sqq.</i>	II 157, 17
27 <i>sq.</i>	288, 19
3, 11, 14	II 102, 3
18	II 166, 7
18 <i>sq.</i>	II 1, 20
4, 4	II 65, 4
15	II 61, 5
19	II 107, 14*
20	344, 8
29	II 179, 15
40	II 62, 12
43	358, 16
5, 5	II 107, 16*
in Eunuchoprof. 1 <i>sqq.</i>	II 184, 15. 422, 36
32	II 180, 1
I 1, 1 <i>sq.</i>	II 96, 10. 248, 6. 423, 3
20	II 111, 6. 328, 20
30	II 196, 21

Terentius in Eunuchoprof.

I 2, 5	II 77, 20
18	II 50, 5
23	II 335, 21
23 <i>sqq.</i>	II 244, 4
24	II 52, 14
33	II 191, 6
41	II 137, 13
53	II 331, 13
64 <i>sq.</i>	II 338, 2
98	428, 7
104	II 348, 3
106	II 69, 1*
II 1, 8	II 336, 8
20 <i>sq.</i>	94, 2. II 339, 4
23, 25	II 91, 1
2, 1 <i>sq.</i>	II 352, 8
8	II 49, 27. 85, 18
12	401, 17
18	II 322, 17
18 <i>sq.</i>	II 355, 16
19	II 351, 11
23	575, 9*
38 <i>sq.</i>	593, 6
39 <i>sq.</i>	400, 7. II 328, 17
40	II 131, 22. 148, 12
3, 8	II 550, 1
11	II 241, 14. 289, 23. 490, 16. 512, 20
13	153, 4
19	163, 14. II 80, 16
28	II 68, 27
30	II 179, 13
40 <i>sq.</i>	II 349, 12
00	II 11, 9
III 1, 1	II 376, 6
7	II 357, 10
7 <i>sq.</i>	II 114, 25
10	147, 2
34 <i>sq.</i>	II 322, 14. 351, 6. 355, 23
42	501, 17
45	II 337, 16
2, 2 <i>sq.</i>	II 1, 24
15	II 34, 1. 115, 13
33	II 225, 12. 324, 2
33 <i>sq.</i>	II 190, 4
36	44, 7
43	II 220, 1. 332, 19
53	II 455, 30
3, 21	101, 12
28	449, 25
4, 10	430, 11
5, 30	II 194, 14
44	459, 7
51 <i>sq.</i>	394, 3. 559, 2
52	475, 2
7, 1	II 98, 4
III 2, 7	II 514, 25
12 <i>sq.</i>	II 226, 14
3, 3	401, 24. II 285, 15
7	II 304, 11
22	582, 17. II 1, 22.

	2, 14, 166, 8, 174,	Terentius in Hecyra	
	7, 207, 19	III 4, 7	314, 13
Terentius in Eunuchio		18	247, 20 (<i>u. add.</i>)
III 3, 24	II 507, 7	5, 15	428, 20
4, 2	II 74, 1	III 1, 10	450, 17
10	II 8, 22	57	531, 3, 544, 6
13	II 73, 19	4, 10 <i>sq.</i>	288, 22
26	II 316, 8, 368, 15,	V 2, 3	238, 2
	376, 16	3, 98	257, 23
20 <i>sq.</i>	II 81, 12	in Phormione <i>prol. 1 sqq.</i>	II 423, 16
31	II 9, 11	11	II 76, 25
34	II 318, 12	31	II 94, 10, 500, 11*
40	II 318, 14	I 1, 1 <i>sq.</i>	II 423, 20
46	II 81, 16, 284, 1,	2	108, 16
48	II 73, 22	7	II 99, 4
6, 6 <i>sq.</i>	II 298, 21, 352, 22	2, 17 <i>sq.</i>	497, 6, II 328, 10
12	II 376, 9	19 <i>sq.</i>	II 255, 23
16	578, 24	27 <i>sq.</i>	II 356, 13
18	II 90, 25	36	47, 13
20	II 101, 3	38	II 109, 18
7, 4	345, 6	38 <i>sq.</i>	II 26, 24
8 <i>sq.</i>	486, 3	39	II 463, 16, 514, 23
21	II 194, 12	43 <i>sq.</i>	II 94, 5
45	269, 10, 310, 2	48	II 42, 14
V 1, 7	286, 19	49	392, 18 (<i>u. add.</i>)
21	II 189, 5	71 <i>sq.</i>	II 257, 6
2, 45	II 228, 30	73	II 289, 23
3, 10 <i>sq.</i>	II 244, 21	97 <i>sq.</i>	II 130, 3
4, 1	II 325, 13	3, 2	258, 3, II 188, 3
26	II 294, 12, 303, 6	5	II 60, 18
5, 5	378, 25, II 274, 10	4, 1	152, 5, 335, 6
16 <i>sq.</i>	II 73, 5	20	II 283, 18
6, 1 <i>sqq.</i>	197, 21	26	II 306, 1
3	II 7, 16	32	II 455, 30
8, 2	II 340, 8	42	399, 19, 537, 4
in heautontimorumenno <i>prol. 1 sq.</i>	II 423, 6	45	II 280, 14
	26 <i>sq.</i> 308, 12	51	II 415, 2
I 1, 15 <i>sqq.</i>	400, 1	II 1, 18	385, 13, 567, 15
2, 8 <i>sq.</i>	344, 10	19	158, 8
20	360, 12	40, 42	II 95, 6
II 3, 1 <i>sq.</i>	II 323, 8	71	II 69, 3
30	II 7, 14	73	II 337, 10
30 <i>sq.</i>	197, 18	2, 13 <i>sq.</i>	II 137, 9
44 <i>sqq.</i>	268, 11, 363, 1	15	II 332, 9
50	II 29, 28	29	84, 17
103	II 81, 6	3, 4 <i>sq.</i>	II 375, 4
119	II 69, 1*	16 <i>sq.</i>	II 65, 1
III 1, 51	529, 23	27	487, 11
III 1, 6	400, 20	56	II 354, 1
3, 39	II 29, 28	71	II 97, 6
5, 3	593, 15	82	II 327, 20
21	428, 5	4, 14	II 170, 18
6, 9	402, 3	III 1, 10	II 62, 14
20	401, 22	2, 10	II 349, 4
8, 2 <i>sq.</i>	500, 3	16	392, 18
V 2, 8	II 49, 9, 298, 7,	35	361, 20
	309, 13, 351, 20	40 <i>sq.</i>	II 312, 8
41	590, 18	42	II 235, 18, 243, 6,
4, 4	355, 6		244, 19
5, 21	247, 10	46	II 135, 20*
in Hecyra I 1, 1	II 423, 13	3, 8	II 409, 31
2, 63 <i>sq.</i>	484, 18	16 <i>sq.</i>	II 455, 26
102	104, 14	39	II 320, 17
III 3, 11	533, 11 (<i>u. add.</i>)	III 1, 21	583, 13, II 192, 4

Terentius in^r Phormione

III 1,	23 sq.	II 251, 10
2,	13	340, 15
3,	6	315, 16. 350, 12
	15 sq.	II 191, 8
	18	II 217, 20. 293, 19.
		488, 3
	39	II 312, 14
	(6)	101, 16
4,	5	320, 17
	6 sq.	II 241, 15. 280, 23
V 1,	31 sq.	574, 12
2,	3	II 250, 11
4,	2 sq.	II 273, 11
	3	380, 5
	7	II 61, 7
5,	9	475, 9
6,	1	188, 4
	31	92, 2
7,	8	262, 21
8,	25 sq.	406, 4
	96	II 98, 8

Terpander 16, 20*

Theoctistus 238, 6. in institutione artis grammaticae II 231, 24

Theopompus comicus 289, 14 (*u. add.*). *στρατιώται* II 313, 13

Theopompus historicus Philippicon VIII II 346, 3

Thucydides I II 187, 1. II II 370, 4. VIII II 308, 9

I 1	II 287, 1
8	II 339, 3
23	II 310, 14. 360, 3
24	II 294, 7. 303, 1. 320, 20. 350, 5
61	II 350, 17
107	II 295, 3
112	II 349, 2
137	II 152, 1
II 91	II 186, 18
III 59	II 290, 10
92	II 184, 13
III 62	II 187, 2
64	II 351, 13
70	II 345, 14
102	II 310, 21
121	II 353, 15
124	II 331, 5
VII 29	II 332, 14

Ticidas in hymenaeo 189, 2

Titinius 207, 10. II 70, 20. in barbato 227, 5. 266, 5. in Ferentinai 213, 3. in psalteria 129, 15. 338, 9. in gemina 529, 12. in Prilia (?) II 70, 17. in Quinto 377, 3. 398, 21

Tripodes Apollinis *u.* epigramma

Trogus Pompeius in libro VI 248, 2 (*u. add.*). in XXII 149, 5 (*u. add.*)

Traianus in I Dacorum 205, 6

Trypho 548, 6. II 202, 11

Turpilius II 418, 3. in Epiclero II 425, 5. II. in Lindia II 425, 1. 426, 1. in paraterusa 478 15

Valerius *u.* Antias

Valerius in Phormione 200, 1. 258, 10

Valerius Maximus in memorabilium II 1, 10 195, 24

Varro *M. Terentius* 13, 9. 15, 4. 380, 3. 381, 11. 384, 1. 6. 387, 2. 419, 1. 450, 17. 490, 19. II 71, 2. de actionibus scenicis III 204, 5. diuinarum III 520, 22. in I humanarum 524, 2. 6. in antiquitatum humanarum XII 331, 17. in II de antiquitate literarum 8, 2. in ephemeride 256, 20. *ephemeride rustica* 530. 1. in Fundanio 331, 19. in Laterensi 511, 25. in mensuris 420, 15 (*u. add.*). in primo de origine linguae latinae 30, 15. de poetis libro I 409, 9. libro III rhetoricorum 480, 2. in satura 487, 7. *περὶ αἰρέσεων* 98, 9 (*u. add.*). *ἄλλος οὐτος Ἡρακλῆς* 232, 6. in andabata 209, 13. 528, 26. in cuncto 376, 25 (*u. add.*). in cynico 376, 25 (*u. add.*). de nomismatis 209, 11 (*u. add.*). in Pseudanica 81, 7. in magno talento 482, 6. de vita populi Romani libro I 262, 24. de lingua latina 333, 12. V 169 sqq. II 410, 9. 416, 19. VII 93 90, 3. in XXVIII ad Ciceronem 540, 4. rerum rusticarum 530, 1

I 25 520, 21

57, 1 163, 1

II 11, 7 168, 16. 321, 20

III 9, 8 162, 18

Varro, P. *Terentius* Atacinus 331, 20. belli Sequanici libro II 497, 10. in Chorographia 100, 15

Vegetius Renatus rei militaris libro primo (20 *extr.*) 97, 19

Velius Celer respondens Hadriano imperatori per epistulam 547, 1

M. Velleius Patereulus libro I 248, 4

Vergilius 67, 19. 470, 5. II 432, 32

bucolicon I, 9 350, 14

15 II 90, 21. 91, 10

20 sq. II 332, 16

33 296, 12

54 sq. II 300, 12

60 II 26, 11

62 II 26, 13

62 sq. II 40, 20

63 150, 3

69 296, 14. 314, 11

74 532, 11

81 II 55, 7. 373, 17

2, 1 378, 16. II 267, 21.

277, 16. 300, 3

20 113, 2. II 216, 23

53 142, 15

54 II 487, 12

3, 1 575, 7*. II 179, 10

23 II 213, 25

25 sq. 413, 2

33 II 213, 27

35 II 203, 18

50 II 295, 11

Vergilius bucolicon

3,	59	II 05, 8. 229, 5
	62 sq.	II 172, 8
	69 sq.	424, 15
	77	II 95, 21. 207, 4. 241, 6
	80 sq.	II 185, 0
	82 sq.	II 185, 5
	88	II 307, 6
	89	175, 17
	96	14, 16
	103	II 284, 15
4,	30	175, 17
	54	II 82, 13
	56	207, 18
	57	291, 3
5, 1 sq.		II 181, 22. 235, 12. 340, 16
	36	175, 17
	45 sqq.	330, 23
	47	329, 15. 540, 16
	87	575, 7*
6, 3 sq.		526, 21
	9 sq.	II 246, 3
	58 sq.	II 79, 13
	62 sq.	65, 7. 165, 2
7, 1		II 65, 6. 79, 9
	11	475, 11. 558, 21
	33	263, 2
8, 19 sq.		II 275, 19. 326, 23
	21	II 302, 18. 319, 21
	22 sq.	177, 2
	28	144, 15
	32	II 321, 16
	41	II 86, 11
	58	465, 28
	63	II 228, 27
	71	413, 5
	75	223, 7. 339, 13. II 523, 24*
	80	398, 8
9, 1		II 350, 7
	6	II 317, 5
	16	II 180, 4. 191, 28
	24 sq.	426, 13. 457, 7
	30	II 85, 29. 89, 26. 479, 24. 484, 25
	45	II 280, 1. 296, 1. 298, 16. 328, 4
	53 sq.	387, 4
10, 28		II 296, 22
	40	II 90, 23. 91, 10

georgicon I

43 sq.		398, 11
57		II 170, 16
67 sq.		II 53, 31
73		175, 17
83		II 362, 19
89 sq.		315, 20. 361, 16
99		II 273, 25. 280, 10. 302, 22
101		175, 17
125		II 46, 12
131		175, 17
150		175, 17

Vergilius georgicon

I 160		II 461, 28
167		II 55, 1
171		II 10, 7
183		144, 12
189		175, 17
193		388, 18. 393, 2. II 272, 24. 273, 7
196		345, 10
196 sq.		329, 7
203		345, 19
208		366, 11. 367, 4. II 189, 11
210		175, 17
219		175, 17
245		II 37, 27
261 sq.		519, 12
272		334, 11
306		142, 15
315		175, 17
317		175, 17
320 sq.		II 64, 1*
356		II 292, 10
360		II 273, 21
373 sq.		II 35, 20
418 sq.		444, 5
432. 459		II 289, 7
445		II 54, 3*. 106, 2
456 sq.		II 62, 8
504		II 278, 13
II 1		II 32, 17
7		424, 6*
19		154, 13
32 sq.		II 68, 9
33 sq.		532, 13. 534, 11. 545, 6. 569, 30
49 sqq.		II 256, 1
70 sqq.		438, 5
87		295, 17
97		II 185, 15
135		388, 20. II 272, 22. 273, 4
170		62, 22. II 498, 21
175		360, 9
189		165, 12
196		192, 36*
223		II 217, 8
250		397, 22
289		482, 17
336 sqq.		II 256, 6
382 sq.		64, 11
384		540, 18
389		II 474, 7*
403 sqq.		II 81, 26
420		II 46, 21
425		390, 25. 393, 10. 432, 6. II 364, 11
437		II 158, 25
438 sq.		II 230, 1
443		309, 23
468		II 218, 6
472		II 293, 21
483		II 289, 5
487		72, 1

Vergilius georgicon

II 520	142, 15
III 42	II 52, 24
53	II 32, 12. 53, 10. 292, 20. 313, 16. 355, 1
58	II 292, 14
63	II 362, 14
127	175, 17
156	II 64, 15. 148, 10. 193, 12
206 sq.	426, 16
213	II 38, 17. 46, 8
215 sq.	413, 12
231	164, 21. II 282, 9
257	397, 18
264	218, 7
284 sq.	II 362, 11
311 sq.	300, 10
314	375, 7. II 282, 7. 300, 8. 377, 12
321	II 300, 10
325	II 34, 14. 84, 28. 148, 20. 369, 20
365	II 317, 3
367	504, 8
381	II 113, 7
400 sq.	486, 10
402	II 54, 3. 196, 4
403	II 353, 20
434	336, 27
450	358, 10
III 35	175, 17
47	II 202, 12
60 sq.	427, 24
81	282, 3
90	481, 2. 490, 10. 530, 11. 531, 11. 545, 9
120	475, 13. 558, 23
135	270, 6
158	363, 12
161 sq.	361, 12
165	II 64, 23. 72, 8
191	433, 18
198	363, 14
239 sq.	II 229, 2
241	530, 23
241 sq.	127, 2. 436, 11
260	II 63, 16
261 sq.	519, 7
341	II 507, 33
369	75, 20
421	II 81, 21
425	403, 18
445	II 104, 6
455	II 37, 21
563 sq.	II 192, 1
564	296, 16 (<i>u. add.</i>)
Aeneidos I <i>init.</i>	583, 16. II 117, 23. 180, 2. 191, 22. 201, 16. 206, 22. 211, 12
1	5, 11. II 459, 3
1 sq.	416, 8. II 143, 20
1. 6	II 338, 6

Vergilius Aeneidos

I 2	II 156, 10. 305, 18. 376, 14
3	II 63, 26
3 sq.	336, 1. II 194, 1
5	II 103, 19. 196, 10. 289, 21. 492, 34
5 sq.	II 95, 19
6	II 62, 25. 83, 18. 193, 14
8	424, 6. 449, 24. II 228, 25. 237, 10
9	II 346, 23
12	II 110, 21
15 sq.	II 160, 8. 337, 2. 344, 15
17	II 143, 3
19 sq.	II 103, 27
24	II 30, 18. 309, 25*. 358, 16
29	II 55, 17
30	247, 5. II 188, 17
32	II 27, 10. 33, 24
34 sq.	471, 17
37	II 110, 23
38	II 277, 8
39 sq.	II 247, 27
43	30, 3
46 sqq.	II 349, 15
47 sq.	II 301, 5. 316, 2. 330, 19. 349, 21
51 sq.	II 185, 12
57	II 327, 15
58	II 61, 11
65	II 104, 11
65 sq.	II 96, 25
78 sq.	II 187, 13. 202, 4
81	II 85, 16
82	II 53, 17
83	II 65, 29
81 sq.	393, 23. II 110, 25. 193, 3. 361, 15
85	II 31, 11. 64, 3. 65, 27. 87, 12
87	306, 14
95	II 20, 9
96	94, 13. II 215, 20
96 sq.	II 83, 13
106	429, 6
114 sq.	329, 12
123	429, 4
126 sq.	II 272, 12*. 298, 4. 309, 10. 351, 15. 372, 5
133	126, 7
136	II 40, 10
142	542, 8
144 sq.	II 185, 17
148 sq.	II 512, 22
157	65, 2. II 482, 8
168 sq.	358, 24
172	II 281, 19. 297, 15. 334, 5
174 sq.	515, 17
177 sq.	II 461, 33

Vergilius Aeneidos

- I 194 400, 5
- 198 II 333, 3
- 199 471, 23
- 200 *sq.* 514, 19
- 203 II 79, 11. 82, 6. 87, 2
- 207 397, 20
- 212 II 184, 6. 201, 20
- 220 *sq.* 247, 2
- 221 *sq.* 500, 7
- 228 92, 11. II 192, 17
- 234 *sq.* 424, 21. II 153, 21. 257, 22. 305, 9. 335, 10
- 247 296, 10. 590, 11
- 251 II 91, 24
- 253 II 143, 2
- 257 *sq.* 363, 9. II 189, 8
- 264 II 83, 6. 97, 1
- 281 *sq.* II 158, 17
- 305 *sq.* II 256, 10
- 312 248, 11. 290, 14. 349, 5
- 315 *sq.* II 438, 23
- 317 402, 18
- 320 362, 17. II 220, 21. 303, 23. 351, 3
- 321 *sq.* II 197, 10
- 323 II 162, 13
- 327 *sq.* II 248, 3
- 328 206, 20
- 329 II 101, 12
- 336 II 375, 18
- 343 *sq.* II 218, 3. 221, 14
- 347 86, 8. II 155, 27. 325, 11
- 350 II 51, 16
- 369 II 204, 19
- 372 *sq.* II 158, 14
- 373 II 229, 23
- 377 188, 7
- 378 II 151, 12
- 379 II 373, 18
- 393 II 356, 10
- 436 444, 1. 476, 11
- 455 351, 23. 361, 6
- 455 *sq.* II 290, 15
- 458 II 306, 2
- 459 288, 2
- 465 270, 6
- 468 *sq.* II 64, 7
- 479 *sq.* II 508, 10
- 480 519, 25. II 504, 32
- 501 II 371, 19
- 504 II 301, 3. 313, 18
- 520 II 52, 8
- 522 II 89, 3. 197, 7
- 541 476, 14
- 553 471, 25
- 573 II 187, 16
- 575 *sq.* 407, 17. II 86, 1
- 593 II 346, 25
- 595 II 52, 5
- 595 *sq.* II 197, 21
- 603 *sq.* II 97, 19
- 611 299, 7
- 614 II 109, 24

Vergilius Aeneidos

- I 617 II 153, 1. 206, 26. 211, 17
- 617 *sq.* II 180, 6. 203, 8
- 619 II 105, 10
- 630 561, 23. II 269, 16
- 653 *sq.* II 375, 20
- 662 II 54, 5
- 665 73, 17
- 666 II 30, 16
- 669 II 281, 5
- 670 *sq.* II 361, 18
- 673 *sq.* II 41, 12
- 682 II 66, 2
- 683 *sq.* II 327, 12. 330, 22. 348, 6. 363, 6
- 697 *sq.* II 335, 16
- 701 II 407, 3
- 704 163, 12
- 734 471, 21
- 750 II 45, 26. 55, 14. 195, 21. 371, 10
- II 1 II 113, 14. 400, 14
- 2 II 85, 14. 139, 17
- 5 579, 11. II 207, 2. 290, 8. 500, 36
- 5 *sq.* II 191, 25
- 6 *sq.* 247, 7. 413, 7
- 8 *sq.* 390, 17
- 12 II 99, 10
- 19 *sq.* 360, 17
- 31 II 268, 3
- 32 II 319, 10
- 36 *sq.* II 115, 7. 196, 16
- 38 II 345, 10
- ✓ 46 II 97, 25
- 48 II 97, 23
- 51 163, 2. 269, 2
- 61 II 216, 6
- 64 II 351, 9
- 81 413, 10
- 85 485, 8. 492, 11. 559, 20. II 222, 6
- 93 II 281, 3
- 103 II 82, 15. 307, 16. 479, 28
- 105 430, 9
- 148 II 314, 25
- 187 *sq.* II 96, 2
- 215 391, 22. II 282, 5. 300, 6. 377, 14
- 224 329, 10
- 235 *sq.* 390, 14
- 241 *sq.* 292, 20
- 262 *sq.* II 113, 15
- ✓ 274 *sq.* 304, 2. II 74, 6. 90, 15
- 289 II 74, 9. 289, 19
- 299 *sq.* II 99, 17
- 319 273, 5
- 322 273, 8
- 324 *sq.* 158, 19. 365, 21
- 325 *sq.* II 236, 15
- ✓ 331 II 128, 19*
- 342 *sq.* II 350, 4
- 353 II 114, 6
- 354 II 433, 7

Vergilius Aeneidos

II 363	394, 7
367	II 82, 17
370 <i>sq.</i>	91, 10
377	II 314, 12. 323, 16. 324, 14. 346, 11. 360, 13
402	II 433, 3
403 <i>sq.</i>	485, 14
410 <i>sq.</i>	510, 19
428	II 364, 4
431 <i>sq.</i>	557, 9. II 191, 14
442 <i>sq.</i>	II 53, 28. 372, 15
445 <i>sq.</i>	309, 20
448	355, 1
460	320, 5
460 <i>sq.</i>	336, 20
492	106, 7
492 <i>sq.</i>	402, 28
530	II 97, 8. 243, 14
553	II 32, 10
569 <i>sqq.</i>	II 254, 9
601 <i>sqq.</i>	II 62, 1. 236, 8
610 <i>sq.</i>	343, 17
618	II 192, 25
642 <i>sq.</i>	II 46, 4. 414, 15
648	II 47, 19
664	II 6, 1
664 <i>sq.</i>	592, 20
670	II 365, 3
675	544, 12
700	II 354, 13. 486, 16
725	II 20, 5. 84, 3. 197, 19
733 <i>sq.</i>	305, 13
III 1	II 474, 17
1 <i>sqq.</i>	II 190, 12
9	471, 20
22 <i>sq.</i>	II 67, 24
29	310, 13
31	II 78, 3
32	II 502, 30
39	II 101, 10. 249, 19
42 <i>sq.</i>	II 341, 9
45	II 153, 7
47	341, 12
55 <i>sq.</i>	502, 17
56 <i>sq.</i>	II 433, 9
108	224, 17
170	285, 21
203 <i>sq.</i>	359, 8. II 331, 1
211	192, 19*
219 <i>sq.</i>	356, 4
221	106, 11. 292, 9
232	II 78, 5
236	II 94, 2. 115, 16. 333, 7. 338, 24. 500, 12
243	335, 9
243 <i>sq.</i>	359, 26
257	522, 22
263	485, 12. 519, 23. II 504, 30
272	II 301, 21
310 <i>sqq.</i>	II 235, 25
315	II 236, 5

Vergilius Aeneidos

III 319	II 101, 16. 235, 23.
	488, 20
326	73, 15
354	37, 17. 284, 22. II 112, 20
355	545, 24
384	II 40, 14
427	II 292, 18. 343, 14. 354, 25
460	387, 14
475	288, 14
476	306, 16
477	II 153, 9
489	II 31, 13. 33, 2. 110, 28. 312, 25
527	336, 7
539	157, 3. 317, 1. 343, 6
550	292, 7
569 <i>sq.</i>	II 197, 24
583 <i>sq.</i>	II 303, 9
585 <i>sq.</i>	II 105, 12
604	II 235, 21
607 <i>sq.</i>	II 357, 22
619 <i>sq.</i>	570, 1
621	II 278, 5
628	II 217, 11
629	II 315, 1
663	471, 8
671	251, 22
675 <i>sq.</i>	544, 23
685 <i>sq.</i>	II 241, 8
686	II 61, 9. 19
690 <i>sq.</i>	561, 25
704	308, 19
III 1	II 478, 8
1 <i>sq.</i>	II 190, 20
2	215, 8
10	II 136, 28
15 <i>sq.</i>	II 248, 10
24. 27	II 248, 19
34	359, 6
41	343, 9
50	II 60, 11
57	360, 20
61 <i>sq.</i>	358, 21
68	403, 1
93 <i>sq.</i>	II 310, 6
94	II 2, 12
105	II 295, 8
109	II 81, 18
117 <i>sq.</i>	411, 21
130	II 523, 24
135	241, 21
149	II 339, 1
153 <i>sq.</i>	533, 4
169 <i>sq.</i>	365, 18
174	II 433, 14
213 <i>sq.</i>	II 10, 4
226	360, 5
244	II 497, 16
282	571, 1
291 <i>sq.</i>	II 248, 23
300	II 216, 9
317 <i>sq.</i>	396, 5

Vergilius Aeneidos

III	320 sq.	II 31, 24. 345, 3
	325 sq.	380, 20. II 301, 25
	327 sq.	II 90, 14
	333 sq.	II 118, 27. 291, 3
	335	II 280, 3. 295, 21. 208, 14. 328, 2
	350	85, 10
	367	478, 5
	368	395, 18
	373	II 377, 6
	373 sq.	II 300, 21. 315, 12
	375	47, 19
	408 sq.	II 153, 14
	416	II 41, 6. 55, 3
	419	II 307, 2
	433	242, 17
	461	353, 3
	467 sq.	II 283, 7. 302, 7
	492 sq.	II 163, 9. 268, 29
	520 sq.	314, 3
	560 sq.	II 238, 2. 280, 16
	593 sq.	II 113, 18
	594	II 196, 14
	598 sq.	449, 3
	604 sqq.	II 252, 5
	606	504, 12
	628	II 322, 7
	656	II 307, 11. 346, 11. 305, 1
	661 sq.	II 102, 21
	679	589, 16
V	1	II 480, 13
	10	II 46, 16. 300, 28
	13	II 95, 11. 104, 9. 138, 7. 285, 11
	15	II 461, 30
	29	359, 1
	38 sq.	287, 9
	39	353, 17
	45	306, 18
	52	176, 17
	61 sq.	II 323, 2
	106 sq.	477, 7
	125 sq.	II 82, 3
	132 sq.	480, 1
	136 sq.	375, 3. II 221, 3
	140	540, 24
	142 sq.	38, 13
	144	II 416, 32
	159	395, 15
	180	II 321, 3
	188 sq.	344, 15
	195	II 99, 7
	211	335, 11. 300, 3
	247	350, 3
	279	469, 13. 538, 6
	282	II 268, 15
	285	II 285, 20
	301	92, 7
	321 sq.	II 195, 3
	331 sq.	485, 5
	343	II 314, 6
	358	II 271, 2

Vergilius Aeneidos

V	374	527, 14
	380	153, 2
	414	II 195, 19
	425	470, 7. 536, 8. 538, 0
	432	106, 8*
	438	II 313, 10
	441	543, 26
	449	II 78, 7
	456	245, 7
	463	245, 9
	467	II 57, 4
	500 sq.	II 49, 18. 321, 21
	501	II 91, 15
	529 sq.	II 354, 4
	546	240, 21
	564 sq.	288, 6
	650	II 203, 10
	744	223, 13
	798	II 97, 13
	801 sq.	306, 2
	808 sq.	66, 17
	820 sq.	515, 11
	827 sq.	II 139, 14
	846	579, 6. II 203, 13. 201, 9
	850	285, 16
VI	1	II 484, 10
	13	II 303, 21
	20 sq.	64, 15
	26	297, 5
	27	269, 12. 310, 4
	30 sq.	II 247, 11
	37	II 143, 6
	58 sq.	II 32, 4
	62	II 206, 13
	82	II 34, 14. 369, 22
	90	II 464, 30
	95	II 60, 16
	110. 121 sq.	II 245, 17
	161 sq.	II 249, 13
	165	476, 16
	179	II 231, 14
	187 sq.	II 86, 6. 240, 11. 243, 8. 289, 17
	203	II 55, 5. 373, 14
	204	II 500, 31
	244	304, 18
	252	II 320, 2
	268	II 54, 10
	270 sq.	II 54, 12
	274	II 480, 1
	280 sq.	364, 19
	289	236, 8
	302	580, 5
	304	92, 13
	307	308, 21
	324	II 331, 18
	334	327, 21
	350	471, 27
	351	II 331, 20
	357	II 351, 18
	372	II 319, 23
	400	320, 19
	405 sqq.	II 90, 22

Vergilius Aeneidos

VI	408 sq.	II 38, 23. 54, 27. 349, 9
	410	II 357, 12
	420 sq.	243, 13. 340, 13
	411	II 270, 28
	466	II 354, 11
	495 sqq.	II 220, 23
	515 sq.	546, 3
	517	220, 6
	540	300, 15
	555	II 103, 6
	577 sq.	177, 6
	586	571, 6
	625 sqq.	II 62, 4
	653 sq.	364, 12
	684 sq.	230, 24. 285, 18
	685	152, 20. 229, 21
	723	II 374, 4
	733	II 270, 25
	756 sq.	750 II 238, 6
	771	II 137, 2
	790 sq.	II 150, 27. 152, 27
	792	II 142, 21
	794	561, 20
	803 sq.	II 113, 2
	812	314, 13
	825 sq.	337, 2
	836	561, 18
	843	62, 22
	844	II 408, 21
	861 sqq.	II 123, 6
	864	585, 30
	871 sq.	II 63, 22
	882	222, 9
VII	I	II 103, 16. 400, 29
	84	328, 7 (<i>u. add.</i>)
	90 sq.	II 333, 20
	100 sq.	236, 22
	110	578, 36. II 143, 14. 500, 31
	192	II 320, 23
	199	II 97, 19
	204	II 84, 26
	225 sqq.	520, 8
	246 sq.	II 375, 14
	261	II 215, 4
	261 sq.	150, 16 (<i>u. add.</i>). 191, 3 (<i>u. add.</i>)
	263	II 500, 33
	268	II 213, 18
	273	380, 5
	288 sq.	II 208, 2
	290	II 319, 7
	304 sqq.	II 163, 12
	307	II 162, 16
	341	II 35, 28. 67, 13
	382	112, 16
	400	II 138, 17
	410	68, 9
	417 sq.	359, 4
	432	351, 22
	517	149, 11. 223, 2
	524	38, 9
	553	II 148, 10. 231, 12

Vergilius Aeneidos

VII	573 sq.	II 361, 12
	605	217, 4
	618 sq.	II 200, 17
	637	II 497, 20
	641	II 237, 12
	653 sq.	II 209, 3. 343, 23
	660 sqq.	392, 2
	665	342, 9
	666 sqq.	II 318, 5
	682	333, 21
	710	134, 3*
	714	202, 5
	715	328, 3
	717	202, 7
	731	157, 15. 316, 19. 342, 7
	742	164, 24
	756 sq.	389, 2
	807	402, 20
VIII	I	II 406, 2
	11	348, 26
	27	355, 25
	77	305, 17. II 202, 2. 208, 5. 487, 17. 511, 3?
	78	II 86, 4. 89, 8. 240, 9
	82	II 148, 20
	114	II 286, 3
	127	196, 14. 292, 11
	157 sq.	431, 11
	185	224, 19
	190	II 63, 28
	198	II 362, 5
	214	543, 24
	215	356, 16
	217	47, 11. 357, 7
	233	164, 18
	263	356, 18
	268 sq.	II 48, 16
	273	II 86, 18. 286, 14
	313	300, 23
	331 sq.	327, 23
	340 sq.	410, 4
	344	216, 5
	351 sq.	II 315, 6
	370	15, 13
	396	II 246, 10
	396 sq.	II 256, 21
	409	269, 16
	420 sq.	443, 26. 479, 24. 481, 14. 521, 4
	423	26, 21. II 64, 5
	433 sq.	II 300, 23. 314, 2
	440	545, 4
	457	391, 25
	460	217, 18
	468	561, 5
	470 sq.	342, 26
	515	II 372, 19
	537	II 313, 20
	546	II 195, 10
	556 sq.	II 201, 17
	558	224, 21
	560	530, 23. 543, 21. II 463, 32

Vergilius Aeneidos

VIII	561	165, 22, 333, 18. II 185,
		22, 201, 24
	507	134, 5. II 46, 23, 291, 15
	616	267, 6. II 51, 8
	625	538, 18
	637 <i>sq.</i>	65, 4
	648	64, 18. II 482, 6
	664 <i>sq.</i>	518, 8
	677	443, 29. 445, 5. 479,
		13, 480, 2
	690	336, 9
	698	292, 13. II 472, 29
	699	II 46, 19
	706	217, 6
	714 <i>sq.</i>	340, 5
VIII	1	II 490, 33
	6	207, 15
	14	223, 11
	26	37, 19, 285, 1. II 221, 17
	60	359, 18
	61 <i>sq.</i>	II 369, 8
	109 <i>sq.</i>	II 315, 9
	159	353, 22
	194 <i>sqq.</i>	II 243, 2. 16
	208 <i>sq.</i>	II 90, 2
	210 <i>sqq.</i>	II 245, 24
	211	II 247, 3
	214 <i>sq.</i>	II 246, 21
	240 <i>sq.</i>	411, 24
	254 <i>sqq.</i>	II 76, 5
	281 <i>sq.</i>	503, 7
	371	II 303, 19
	378	II 330, 4
	398	II 314, 9
	403	II 104, 26
	413	II 504, 36
	418	II 188, 12. 315, 16. 317,
		20
	427	II 100, 7
	447	315, 1
	468 <i>sq.</i>	345, 16
	477 <i>sqq.</i>	II 195, 13
	514	II 55, 9
	525	290, 7. 424, 6
	537	520, 6. 522, 20
	557 <i>sq.</i>	308, 6
	588 <i>sq.</i>	517, 14
	602	II 341, 12
	609	II 301, 8. 343, 6
	647 <i>sq.</i>	II 302, 3
	653 <i>sq.</i>	66, 3. 288, 11. II 482, 9
	661 <i>sq.</i>	II 216, 13
	680	II 31, 28
	685	II 216, 11
	716	297, 13
	730	328, 9
	762	328, 1
	767	II 93, 23
	774 <i>sq.</i>	290, 9
	785	01, 1
	815 <i>sq.</i>	II 359, 18
X	1	II 504, 2
	31	II 52, 22

Vergilius Aeneidos

X	67	314, 9
	129	297, 15
	137 <i>sq.</i>	II 214, 2
	149	II 353, 18
	163	II 237, 12
	166	335, 24
	172 <i>sq.</i>	II 345, 21
	179	71, 5
	183	134, 3
	199	209, 15
	207	77, 1
	207 <i>sq.</i>	II 414, 5
	210 <i>sq.</i>	II 355, 3
	213	II 415, 23
	226	336, 11
	228 <i>sq.</i>	287, 21. II 147, 19.
		210, 22
	254 <i>sq.</i>	167, 13. 395, 10
	265	265, 17
	310	II 497, 22
	366 <i>sq.</i>	II 83, 2. 136, 21
	391	300, 11
	394	300, 14
	411	330, 21
	432	480, 7
	445	308, 9
	470 <i>sq.</i>	II 100, 22
	507	II 90, 21
	515 <i>sq.</i>	225, 2. 300, 19
	534	II 279, 1
	544	574, 11
	548	II 79, 16
	586 <i>sq.</i>	328, 7
	597	II 38, 8. 85, 23
	628 <i>sq.</i>	II 284, 10
	638 <i>sq.</i>	395, 20
	641	399, 3. 530, 26. 543, 28.
		II 463, 34
	662	II 64, 1. 148, 19
	662 <i>sq.</i>	II 68, 3
	664	II 193, 10
	668	II 101, 19. 466, 6
	677	358, 9
	681 <i>sq.</i>	II 347, 3. 359, 7
	727 <i>sq.</i>	403, 4. 471, 5
	752 <i>sq.</i>	II 293, 11
	786 <i>sqq.</i>	238, 11
	798 <i>sq.</i>	II 303, 16
	846 <i>sq.</i>	II 102, 6
	892 <i>sq.</i>	241, 23
XI	1	II 507, 20
	41 <i>sq.</i>	II 110, 1
	47 <i>sq.</i>	359, 14
	50	II 64, 13. 78, 17. 79, 6.
		86, 27
	76 <i>sq.</i>	II 318, 9. 346, 27
	97	239, 17
	104	222, 8*
	121	II 43, 3. 173, 4
	126	II 101, 11. 162, 24. 316,
		14. 319, 12. 326, 2
	133	223, 22
	135 <i>sq.</i>	160, 6. 267, 11. 339, 8

Vergilius Aeneidos

XI	148	252, 1
	169	230, 20. 331, 2
	173 <i>sq.</i>	II 100, 10
	174	II 246, 21
	226 <i>sq.</i>	II 55, 19
	279 <i>sq.</i>	393, 26. 505, 15
	283 <i>sq.</i>	400, 16
	285 <i>sq.</i>	310, 23
	292 <i>sq.</i>	394, 26
	296 <i>sq.</i>	292, 23
	300	32, 1. 102, 35*
	343 <i>sq.</i>	II 225, 6
	347	II 32, 1. 37, 18
	348	II 96, 16
	350 <i>sq.</i>	II 319, 3. 330, 1
	381 <i>sq.</i>	394, 10. 13
	438	II 352, 6. 371, 17
	453	II 300, 1
	499 <i>sq.</i>	540, 21
	509 <i>sq.</i>	II 143, 9
	532	328, 11
	570	342, 11
	648	546, 6
	656	330, 4
	657	41, 6. 71, 17. 406, 2
	660	390, 22. 393, 19. II 364, 13
	688	503, 12
	721	II 74, 25. 77, 2
	750	II 288, 5
	766	543, 26
	774 <i>sq.</i>	218, 16. 251, 4
	785	203, 11
	820. 822	II 9, 8
	832 <i>sq.</i>	540, 24
	845	235, 16
	856 <i>sq.</i>	II 87, 18
	875	545, 19
	909	II 298, 2
XII	1	II 511, 8
	25	235, 18
	36	397, 7
	46	430, 25
	58 <i>sq.</i>	II 33, 12
	94	236, 18
	200	II 279, 5. 295, 14
	224	395, 25
	244	392, 5
	268	II 87, 10
	303	II 357, 14
	314	II 363, 13
	314 <i>sq.</i>	496, 18
	345	402, 20

Vergilius Aeneidos

412 <i>sq.</i>	II 186, 4
418 <i>sq.</i>	350, 20
438	488, 26
503	II 488, 21
507	335, 4
533 <i>sq.</i>	545, 19
534	354, 15
595	II 298, 2
644	246, 14
649	II 222, 17
659 <i>sq.</i>	II 216, 16. 219, 6
694 <i>sq.</i>	II 309, 2
709	32, 4
727	394, 16
764 <i>sq.</i>	350, 7
820	II 91, 13
882 <i>sq.</i>	II 45, 11
905	106, 8
920	II 323, 23
931	II 97, 4. 102, 23
948 <i>sq.</i>	II 307, 13

Verrius Flaccus 212, 16. 380, 10. 383, 12

Victor in arte grammatica de syllabis 14, 13

Victorinus arte grammatica de syllabis 14, 13*

Vindex u. Caesellius

Virgilius u. Vergilius

Visellius 386, 7

Vlpianus ad Sabinum 506, 3. libro XLVI ad edictum 97, 18

Xenophon Agesil. 7, 5 II 291, 21. 375, 3

anabas. 3, 219 II 352, 5

Cyropaed. III 2, 1 II 371, 4

V 4, 11 II 367, 6

VI 3, 1 II 314, 22

VII 3, 7 II 358, 18

5, 42 II 327, 1

Hellen. III 4, 16 II 329, 11

8, 22 II 293, 12

Hieron. 7, 1 II 304, 20

Hipparch. 1, 19 II 292, 3

memorab. I 1, 11 II 278, 15. 296, 21

2, 4 II 278, 17. 297, 3

7 II 242, 10

40 II 189, 23

49 II 171, 23

51 II 171, 25

II 2, 14 II 344, 3

3, 1 II 172, 3

III 6, 6 II 329, 7

oeconom. 18, 1 II 294, 8. 303, 3

INDEX RERUM ET VOCABULORUM.

- A littera** 7, 8. 53. 18. in i
conuersa 126. 10. 437, 26.
a ante § 323, 1
- a finita aduerbia II 65, 21.
nomina 77, 9 (*u. add.*).
143, 4. 195, 19. II 521, 33.
graeca 195, 19. denominatiua
118, 25. neutra
graeca 145, 2. 190, 14.
312, 6. 356, 26. II 443, 18
- a *interiectio* II 91, 9
- a ab abs 46, 11. II 35, 24.
47, 11. 48, 13. 107, 8*.
358, 13. 468, 30. 498, 23
- abactis 183, 12
- abacus 322, 13
- abaddir 47, 9. 153, 10. 313,
25. 234, 16
- abaddier 47, 9
- αβαξ 216, 12. abax 322, 13
- abeo 7, 10. 398, 23
- abfero 18, 4
- abhiac II 28, 11. 156, 10
- abiagnus 70, 19
- abies II 524, 22
- ablatinus 186, 2. 187, 7. II
32, 26. 147, 16. 158, 22.
161, 24. 214, 15. 215, 18.
216, 4. 221, 6. 222, 4. 19.
225, 10. 226, 2. 232, 6.
234, 10. 269, 25. 270, 16.
277, 6. 287, 14. 315, 25.
346, 6. 349, 9. 360, 3.
377, 4. singularis primae
declinationis 290, 10. secun-
dae declinationis 297, 7.
tertia declinationis 331, 11.
363, 23. quartae declina-
tionis 363, 23. quintae declina-
tionis 367, 1. pluralis
primae declinationis
in abus 293, 5. ablatiuus
pro genetiuo et datiuo graeco
190, 16. comparatiua
cum ablatiuo 94, 10
- abuegnatio abundans uel de-
ficiens II 341, 8
- Abodlas 42, 15
- abolco 490, 2
- abolitio 490, 4
- abominor 379, 5
- abrogo 46, 25
- ἄβροτονον 216, 1. Abroto-
num 148, 16. Abrotonium
II 523, 15
- abs finita nomina 320, 14
- abscondo 516, 9
- absque II 28, 8. 45, 10. 48,
25. 52, 16. 25
- abssectus 34, 5
- absisto 472, 8
- abstineo 374, 16. II 299, 9
- absum II 283, 2
- abundans II 216, 22
- abundanter II 71, 6
- abundantia II 374, 9
- abunde II 67, 20. 71, 5. 75, 7
- abutor 379, 6. 381, 10. II
320, 15
- ac II 94, 2. 333, 6. 500, 9
- acalculis 183, 11
- accedo 514, 19
- accentus 7, 9. 44, 2. 51, 15.
130, 1. 177, 19. 180, 17.
181, 17. 183, 13. 202, 18.
205, 17. 287, 2. 298, 21.
302, 3. 303, 22. 337, 17.
372, 15. 402, 12. 440, 7.
454, 10. 457, 20. 551, 26.
587, 1. 593, 11. II 9, 23.
24, 19. 27, 4. 33, 2. 35,
15. 42, 25. 47, 4. 51, 12.
83, 1. 23. 84, 14. 91, 20.
93, 12. 132, 11. 413, 14.
465, 32. 466, 1. 467, 31.
468, 14. 469, 4. 478, 23.
479, 21. 484, 24. 488, 29.
493, 7. 511, 26. 512, 16.
519, 1. breuis II 520, 7.
circumflexus II 520, 2. 19.
521, 8. acutus II 67, 10.
82, 23. 520, 1. 17. 521, 5.
- acris II 85. 28. 520, 2. 20.
longus II 520, 7. rectus
II 14, 8
- accerso 413, 17. II 276, 2
- accidentia substantiae nomi-
num 83, 18
- accido 561, 12. accidit 432,
16. II 158, 29. 229, 23.
230, 5
- accino 571, 13
- acciuo 390, 17
- accio 35, 6
- accipiter 229, 7
- accipior 550, 25
- accolo II 356, 7
- accubo 473, 18
- accusatiuus 185. 25. 375, 1.
391, 21. II 32, 25. 126, 7.
220, 11. 224, 18. 225, 10.
19. 230, 5. 234, 10. 267,
13. 268, 12. 272, 1. 247, 7.
275, 18. 276, 4. 15. 277, 6.
14. 278, 8. 315, 25. 330,
16. 343, 5. 346, 6. 349, 8.
368, 13. 370, 2. 377, 4.
singularis primae declina-
tionis 285, 12. secundae
declinationis 290, 3. tertiae
declinationis 327, 6. quartae
declinationis 363, 27.
quintae declinationis 366,
19. pluralis primae declina-
tionis 299, 13. secundae
declinationis 311, 6. tertiae
declinationis 357, 21. quartae
declinationis 363, 25. quintae declina-
tionis 367, 12. graecus
nominum in eus 277, 14.
209, 6. graecus in α 330,
16. in τ 327, 14. accusatiuus
cum infinito II 274,
23
- accuso 374, 20. 516, 4. II 321,
7. 326, 4
- acco accesco 398, 18

- acer *arbor* 80, 22. 151, 2.
233, 14
acer acris *acre* 152, 18. 229,
20. 350, 13
aceruus 80, 23
Ἀγαιός 74, 19
Ἀγάτης 245, 12
Acheron 27, 6
Achilles 185, 6. II 188, 19.
436, 7. *Ἀχιλλεύς* 276, 23.
Achilleus 39, 12. 277, 14
Ἀχιλλεύς 41, 13. 71, 8.
73, 17
Achivius 74, 19
ἄχθεις II 32, 16. 53, 4
ἄχθουμαι II 281, 1
acies 118, 14. 306, 11. II
524, 19
acredo 122, 13
acrimoniam 120, 3
Acrisio 68, 8
Actor 236, 17
actuum II 76, 5. 89, 13
aculeus 106, 18. 114, 22. 115,
12. 259, 17
acumen 120, 6
acus 162, 10. 259, 9. 262,
13. 263, 11. 398, 18
aculea 120, 8
acutus 562, 23
ad 35, 3. II 37, 7. 304, 14.
358, 16
adolor 520, 6
ἀδελφός ἀδελφιδούς II 280,
11
adeo *uerbum* 557, 18. II 288,
3. 353, 17. *adeundus* II
464, 13
ades finita patronymica 65,
19. 66, 7
adfare 35, 5. II 354, 14
adlines 35, 5. II 3
adgredior 383, 2
adhortor 379, 5. 380, 2
adeps 165, 15. 169, 9. 321,
19. II 526, 15
adlectivae positiones II 146,
10
ἀδίκημα II 364, 8
ἀδικῶ II 290, 10
adimo II 280, 13
adipes 109, 9
adipiscor 514, 19
aditus II 463, 27
adunctio II 183, 23
adiuto adiutor 391, 1
adimnicolor 379, 4. 380, 3.
568, 3
adimnicula *uerborum* 551, 19
admiror 379, 6. 381, 14
admitto 404, 2. admittit
127, 1. II 112, 16
admoneo II 328, 6
admoueo 478, 8
adnuo 309, 17
ἄδῶ 446, 19
ἄδωνις 252, 5. 13
adorio adiorior 379, 6. 381,
9. 400, 1
adoleo 489, 2
ador 236, 20. 372, 20
adoro II 274, 16
adprime 91, 18. II 69, 27
adrado 46, 25
Adramyn 219, 14
Adrestus Adrestine 68, 7
Adria 77, 12 (*u. add.*)
adsectari 383, 3. 9
adsecticius 135, 22
aduena 35, 4. 121, 6
aduectores 35, 4
aduentus 258, 3
aduerbium 56, 3. 85, 1. 90,
7. 549, 19. 551, 14. 552,
6. 554, 12. 563, 12. 593,
24. II 30. 26. 34, 7. 36,
24. 40, 2. 43, 7. 45, 22.
60, 1. 95, 26. 114, 13.
116, 15. 119, 26. 121, 3.
18. 123, 13. 124, 8. 131,
16. 132, 1. 133, 3. 135, 11.
160, 27. 161, 1. 164, 12.
182, 25. 193, 10. 196, 23.
197, 24. 227, 29. 228, 2.
236, 3. 338, 5. 369, 15.
474, 25. 479, 17. 480, 21.
505, 14. 528, 23. aduer-
bium: abnegatiuum II 84,
23. aduerbia anomala II
65, 19
comparatiua 83, 14. II 83, 1
comparatiuorum aduerbia II
78, 20
composita II 80, 23
confirmatiua II 85, 6. 230,
15
congregatiua II 87, 9
decomposita II 80, 23
dehortatiuum aduerbium II
84, 16
demonstratiua II 21, 12.
89, 20
deriuatiua II 25, 27. 63, 7.
65, 17. 79, 24. 88, 5
diminutiua II 88, 21
discretiua II 87, 14
dubitatiua II 86, 27
hortandi II 86, 17. 89, 21.
hortatiua II 138, 14
infinita II 88, 26
intentiua II 87, 27
interrogatiua II 88, 26. 89,
20. 137, 18. 138, 13
iuratiua II 85, 22
localia II 28, 25. 29, 24.
36, 2. 39, 28. 83, 9. 85,
13. 137, 19. 138, 12.
139, 12. locorum II 44, 11
aduerbia monosyllaba II 89, 18
numeralia II 88, 20. nume-
rorum 598, 28. e. nume-
ris II 415, 17
optatiua II 86, 1. optandi
424, 9. II 89, 22
praepositiua 426, 19. II 26, 1
primitiua II 63, 7. 65, 14.
474, 31
πρωτότυπα II 474, 31
qualitatis II 86, 22
quantitatis II 86, 23
relatiua II 88, 26. 137, 20
remissiuua II 86, 20
respondendi II 138, 14
similitudinis II 87, 16. 89,
22
simplicia II 80, 22
superlatiua II 88, 4. super-
latiuorum 99, 3
temporalia II 36, 5. 80, 20,
85, 13. 137, 19. 138, 12.
139, 13
uocandi II 12, 10. 89, 22.
138, 14
aduorsor II 514, 5
aduorsum aduersus II 36, 6.
aduersum II 26, 20. ad-
uersus II 78, 13. 514, 18
aduerto II 357, 9. 514, 4.
aduorto 25, 15
adulor 379, 11. 380, 2. II
274, 17
adulter II 42, 1
aduocati 35, 5
aduolare 35, 5
ae *diphthongus* 37, 15. 192,
19*
Aeacides 62, 17
Aeclides 67, 9
aedifico II 505, 32
aedilicium 135, 25
aedilis 159, 22. 432, 26
aedis 352, 27
aegreo aegresco 430, 25
aegroto 378, 13. 430, 25
Aegyptii 20, 6
Aenilianus 63, 1. 69, 11
Aeneanicus II 482, 2
Aeneades 64, 11. 65, 20. 67,
17 (*u. add.*). 292, 18
Aeneas 175, 8
Aeneis 67, 18 (*u. add.*). 68, 3
Aeneius II 494, 18
Aeneus 66, 1. 67, 8. 18 (*u.*
add.). II 482, 9
Aeolis 15, 2. 3. 14. 16, 19.
17, 6. 18, 5. 19, 18. 26,
19. 27, 25. 28, 14. 29, 1.
35, 15. 38, 5. 39, 21. 40,
11. 65, 16. 253, 17. 20.
II 16, 19. 27, 6. 17. 467,
18
Aepy 195, 17. 283, 13

- aequabilis 132, 9
aequiter II 71, 1
aequus II 219, 26
aero 433, 7
aeripes II 113, 5
aes finita nomina 275, 17
aes 169, 4, 275, 8, 318, 21.
aera 564, 2
Aesculapius 20, 6, 38, 5
Aesopus II 430, 10
aestimo II 364, 8
aetas II 305, 23
aeternus 81, 6
Aethiopus 217, 8
aenius acuternus 81, 6
affabre II 68, 22.
affabulatio II 431, 1
affatim II 75, 7
affecto 275, 1
affectus uerbi 373, 10
afficio afflor 377, 8. affi-
cio 401, 8
affinis (cf. adfinis) II 219, 27.
286, 12
ἀγαθός II 365, 17, 481, 16
ἀγαλμα II 497, 17
ageps 30, 14
Agelises 30, 14. Ἀγελίσης
48, 15, 245, 12
ἄγγω 446, 9
age II 86, 17, 238, 2, 286,
13
Ageles 245, 4
Agellius 135, 14
agellus 109, 15
ager 272, 5
ἄγγελος 48, 14
agens 30, 14
agger 35, 7
aggredior (u. adgredior) 379,
6, 387, 16
aggulus 30, 14
ἄγιος 562, 23
agito II 276, 16: 466, 20
ἀγκιστρον 48, 14
agma 30, 16 (u. add.)
agnellus 109, 15
agnomen 57, 13, 58, 5, 69,
12, 76, 13
agnosco 511, 3, agnitus 47,
24, 436, 18
agnus 169, 15
ago 22, 7, 437, 7, 30, 438,
20, 460, 19, 497, 22, 523,
12, 524, 17, II 527, 29
ἄγω II 305, 18
agraria lex 75, 11
agrestis 133, 22
agricola 144, 5
ἄγρός 272, 5
ἀγροστίς 167, 5
ah aha 19, 26, 48, 23, II
73, 14
αἶ né 74, 20
Αἶας Ajax 24, 12, 32, 15,
37, 22, 175, 18
aiio 494, 4
Αἰνέας II 481, 31
aio 418, 29, 420, 16, 494, 2,
541, 18
αἰσθάνομαι II 276, 25, 279,
4, 295, 3
αἰθε 74, 20, II 239, 16
ἄκαινα 232, 12
ἀκολουθεῖν 411, 13, ἀκο-
λουθεῖσθαι 383, 8
ἄκων 232, 12
ἀκουω II 18, 8, 276, 24,
279, 8, 295, 11
ἀκροῶμαι II 281, 7
ἀκροχέριον 151, 8
Ἀκύλας 143, 7
ai finita denominatiua 123,
12, nomina 147, 1, 214,
8, 312, 14, 326, 11, II
523, 6
alacer 152, 18, 229, 30, 230,
21, II 523, 27
ἀλαλος 319, 9
albeo 307, 7
albesco 307, 10
albico 397, 10, 432, 1
alcedo 206, 3
Alcinous 273, 1, Alcinus
295, 15
Alcumaeon 29, 7 (u. add.)
Alcumena 29, 7
ἀλεῖω 445, 21
Alemannica II 522, 23
aleo II 522, 30
ales 355, 24
Alexandrea Alexandria 73, 2
Ἀλέξανδρος 224, 11
algeo 485, 18
algor 235, 4
algu 192, 13*
aligus 192, 13*. 235, 4
Ἀλκυμίων 29, 7
Ἀλκυμῆνη 29, 6
alias II 77, 14, 528, 28
alicubi II 132, 5, 135, 23,
136, 25
alicunde II 59, 4*. 132, 5,
136, 25
alienigenus 196, 4
alimentum 125, 19
alioquin II 100, 16
aliouersum II 58, 2* (u. add.)
alipes II 524, 15
aliquando II 67, 18, 82, 19,
89, 12, 134, 15, 135, 22,
136, 26
aliquanto II 67, 18
aliqua II 132, 6, 136, 25
aliquis II 132, 5, 135, 22,
136, 16, aliquid II 365, 16
aliquo II 132, 5, 136, 25
aliquotiens II 78, 23
aliquouersum II 58, 3* (u.
add.)
alis finita denominatiua 130,
20
ἄλις II 194, 1
aliter II 77, 12, 115, 15
alius 90, 19, 266, 16, 283, 7,
303, 16, II 7, 2, 8, 1, 22,
21, 449, 39, alis 8, 1, 77,
12, alii alii II 304, 16
allect 212, 9, 324, 4, 325, 20,
II 445, 13
ἀλλήλων II 177, 20, ἀλλή-
λους II 290, 10
Allia 202, 5
allicio 497, 9
allocutio II 437, 29
ἀλλοιότης 195, 23, II 183,
21, 186, 13, 192, 13
ἀλλοπάθεια 555, 14, ἀλλο-
παθεῖς personae II 15, 27
alloquor II 354, 12
alo 527, 22, 571, 19
ἄλφα II 490, 25
Ἀλφειός 41, 14, 71, 4
Alpis 328, 13, 358, 5
ἄλς 32, 21
alter 90, 19, 228, 7, II 6, 10,
7, 8, 20, 8, 23, 1, 450, 1
alterco 392, 24
altercor 392, 24, II 274, 4
alteruter 181, 3, 225, 22,
437, 16, II 7, 9
alternitas 136, 27, 137, 23,
II 494, 30
altillis 131, 26
altitudo II 419, 8, 523, 2
altrinsecus 59, 2*. 3*. 4*
altrouersum 58, 4* (u. adu.)
aluis 163, 1, 169, 8, 268, 16
am 29, 17, II 57, 17
amasco 428, 12, II 471, 9
amatorculus 105, 17
amaturio 429, 13
ambigo 560, 11
ambiguitas II 520, 32
ambiguus 136, 7
ambio 547, 2
ambitus 547, 2, 570, 8, II
525, 12
ambo 20, 18, 294, 10, 310,
19, II 23, 1
ambulo 375, 16, 377, 20, II
268, 8
ambulatio II 232, 2
ἀμείβω 541, 13
amendo II 47, 30
amens II 47, 30, 182, 16
amentis amente 341, 19
amico 438, 18
amiciter II 59, 6*. 70, 20
amicus II 219, 26, 352, 13
amita 142, 2, 418, 6
ἀμνημονῶ II 295, 19

- amnis 160, 17. 169, 18. 345, 16
 amo 51, 26 (*u. add.*). 374,
 20. II 107, 18*. 270, 25.
 277, 16. amans 550, 22.
 II 148, 21. 217, 13. 464,
 29. 488, 1. amandus 138,
 2. 563, 6. II 464, 11
 amolior II 280, 13
 amor 524, 1
 amoueo II 277, 7. 280, 13
 ἄμπελος 531, 22*
 ἀμφί II 41, 20
 amphibrachys 275, 14
 amphimacrus 224, 14
 ἄμφω 20, 18
 amphora 156, 6. 292, 17
 ἀμφορεύς 156, 6
 amplecto 393, 8
 amplector 379, 5. 393, 8. 436,
 9. 567, 19. amploti 25, 15
 amplexo 393, 5
 amplexor 393, 5. 381, 3.
 470, 2
 amplifico 402, 3. 434, 28.
 440, 18
 ampliter II 58, 3*. 59, 3*.
 8*. 71, 2
 an finita masculina graeca
 313, 3. nomina graeca
 216, 3
 an II 101, 9
 ἄν II 100, 5. 251, 1. 253,
 1. 255, 28. 265, 2
 ἀνά II 312, 24. 413, 27
 ἀναχωρῶ 483, 26
 ἀναγιγνώσκω 180, 23. 436,
 18. II 232, 16. 463, 26.
 464, 13. ἀναγνωστέος
 563, 6. II 464, 13
 Anagninus 81, 23
 ἀναγνωσις II 463, 26
 ἀναίρειω 483, 26
 ἀνασκευή II 434, 1
 analogia declinationis 166, 8
 ἀναμιμνήσκω II 280, 6. 298,
 11
 anapaesticum metrum II 459, 8
 anastrophe 594, 15. 21. 595, 3
 aniceps 29, 19. 341, 12. II
 217, 26
 Anchisiades 66, 9. II 155, 19
 ancho 34, 21
 ancipes 325, 6
 Anchides 67, 9*
 anclor 391, 1
 ἀνδράδελφος 153, 19*
 ἀνδρακάς II 465, 36
 Ἀνδρογέως Ἀνδρογέως 255,
 13 (*u. add.*). Androgeo
 genetivus 297, 5
 ἀνέχομαι II 279, 14. 290, 14
 ἀνήγει II 298, 18
 anellus 100, 16
 ango 34, 21. 525, 15
 angor 513, 12
 anguilla 106, 10. 115, 13
 anguis 12, 15. 160, 17. 346, 3
 angustus 140, 4
 anhelitus 25, 10
 Anien 208; 1
 Anienus 75, 20
 animal 123, 15. II 523, 7
 Annalis 335, 18
 anniculus II 416, 22
 annulus 138, 9
 annus 504, 25. II 273, 2
 annus 136, 6. II 416, 22
 ἀνόλυσσι 406, 22
 ans finita nomina 319, 7
 anserinus 80, 25
 ἄντας 239, 6. II 443, 25
 ἀντανακλασμός 585, 5
 ante II 26, 10. 40, 16. 46,
 12. 107, 5*. 156, 1. 330,
 6. 528, 34
 antea II 40, 10
 anteo II 40, 17
 anterior 85, 13. 99, 15
 antepaenultima diminutiui-
 rum *correpta* 106, 3
 antelucanus 76, 20. 78, 17
 antesignanus 77, 19. II 497,
 15
 antestor 379, 6. 382, 2
 Anthas 239, 6
 ἄνθρωπος 146, 8
 Antius 155, 22
 ἀντιβλέπω II 298, 1
 antidhac 59, 8* (*u. add.*)
 ἀντικατάλλάττομαι II 296,
 14
 ἀντιλέγω II 42, 2
 Antinous Antinus 272, 12
 Antiochea Antiochia 73, 3
 Ἀντιπατρῆς Ἀντιπατέυς 277,
 19
 antiphraasis II 494, 19
 ἀντιποιούμαι II 167, 6
 ἀντίπρωσις II 184, 1
 antiquarius II 40, 23
 antiquo 433, 21
 antiquus II 40, 23
 antiquorum *Romanorum mos*
dicendi 6, 13. 13, 5. 25,
 15. 23. 26. 18. 27. 17. 29,
 6. 35. 8. 15. 36, 12. 37,
 10. 30. 11. 81, 6. 84, 5.
 80, 6. 98, 9. 110, 17. 148,
 24. 184, 12. 189, 2. 208,
 1. 209, 17*. 220, 13. 224,
 15. 229, 1. 239, 10. 245,
 13. 256, 3. 257, 5. 18.
 258, 13. 273, 20. 279, 13.
 280, 15. 286, 3. 297, 18.
 303, 4 (*u. add.*). 308, 23.
 326, 25. 350, 11. 351, 2.
 354, 7. 379, 2. 396, 10.
 419, 7. 8. 421, 1. 432, 10.
 433, 2. 452, 24. 459, 6.
 464, 26. 471, 2. 480, 22.
 481, 2. 517, 3. 523, 16. 23.
 528, 21. 536, 16. 543, 16.
 567, 17. 570, 3. 573, 3.
 574, 8. 593, 6. 595, 1.
 II 10, 15. 30, 3. 39, 15.
 55, 24. 74, 11. 75, 19.
 80, 5. 10. 104, 23. 122, 16.
 228, 19. 466, 34. 467, 16.
 468, 13. 475, 37. 481, 32.
 486, 12. 497, 6. 502, 33.
 506, 10. 507, 7. 514, 28.
 consuetudo antiqua 15, 6.
 antiquior usus 197, 14. 571,
 25. antiquissimorum *usus*
 11, 5. 18, 12. 23, 2. 24, 6.
 25, 16. 35, 2. 95, 18. 97,
 8. 129, 2. 155, 14. 196, 4.
 198, 7. 199, 17. 203, 16.
 210, 15. 212, 4. 231, 1.
 282, 12. 301, 20. 312, 11.
 333, 9. 367, 9. 377, 16.
 393, 11. 420, 11. 432, 11.
 475, 20. 546, 1. 566, 13.
 594, 20. II 8, 2. 277, 22.
 481, 11. 486, 6. 528, 19
 (*u. veterum usus*)
 ἀντίρρησις II 42, 5
 antisigma 33, 4 (*u. add.*)
 antispasticum metrum II 459,
 10
 antistes antisita 157, 11
 Antonianster 101, 22. 112, 20.
 114, 15. 127, 14
 ἀνωρυμία 575, 5*
 anulatus 139, 7
 anus 268, 11
 anxietas 128, 7
 ἀνυεσθαι 381, 2
 ἀνώτα 448, 19
 ἀφοριστῶδες μόριον II 127, 2
 ἀπαγγέλλω II 299, 6
 ἀπαλείψουσα 563, 4. II 464,
 18
 ἀπαλοφή II 464, 17
 ἀπαξ II 88, 14
 ἀπέχομαι II 299, 9
 Apelles 245, 1
 ἀπελθεῖν II 283, 6. 302, 6
 aper apra 233, 12
 aperio 400, 15. 435, 6. 540, 5
 apes apis 241, 18
 apiaster 127, 10
 apicula 107, 13. 242, 4
 apiscor 379, 5. 380, 10
 ἀπιστος II 301, 23
 aplustre 350, 24
 ἀπνευστί II 58, 5*. 63, 10
 ἀφαίρειω II 280, 22
 ἀφάτως II 75, 7
 ἀφίστημι II 283, 1. 300, 22
 ἀπό II 48, 28. 84, 8

- apocope 373, 4. 498, 9. II 111, 2
ἀπογιννώσκω II 282, 11. 301, 4
ἀπέδρα II 283, 3. 301, 17
ἀπολάω II 178, 14. 207, 12. *ἀπῆλαυσα* II 281, 21
ἀπολοιφή 563, 4
ἀπομνημονεύματα II 432, 3
ἀποστειρόμαι II 284, 4. 300, 5
ἀποστροφή II 143, 23. 202, 20
apostrophos II 520, 11
ἀποσυλοῦσθαι 386, 2
apparere 421, 6. apparet II 324, 3
appellatio 54, 8. 55, 7. appellatio reciproca 548, 15
appello 403, 10. 435, 1. 443, 18
aplico 460, 3. II 357, 5
apra 233, 12
Aprilis 338, 17
ἀπρόσωπα ἡμῶτα 193, 3*
ἄπτομαι II 276, 24
ἄπτω 172, 15. 184, 6
apud II 40, 12. 344, 9. 528, 34
aquila 113, 19. 169, 11
aquilinus 80, 3
aquor 433, 17
ar 35, 3
ar finita nomina 127, 5. 149, 10. 221, 1. 313, 12. 326, 11. II 523, 21
ara 7, 15. 53, 20
ἄρα II 242, 15. 249, 12. 253, 1. 255, 28. 265, 7
Ἄραψ Arabus 216, 13
Arar 149, 14. 327, 10. II 525, 25
arbiter II 358, 16
arbitror 379, 8. 383, 11. II 274, 18
arbor 154, 11. 236, 10. arborum nomina 142, 13
arbutum 142, 11
arbutus 142, 11. 169, 11*
arceo 438, 3. 17. II 274, 15. 498, 33
arcesso 35, 5. 431, 16. 534, 21. 543, 9. 545, 14. II 514, 11
ἀρχή 256, 7. II 444, 31
ἀρχηγός 167, 13
ἀρχιτεκτονεῖω 383, 5
architector 379, 7. 383, 5. 434, 8
architectus 434, 6
ἄρχω II 280, 12. 302, 13
ἄρχων 256, 7. II 444, 31
Archonidi *genetivus* 247, 22
arcula 114, 7
arcus 36, 13. 136, 17. 169, 9. 259, 2. 263, 11. 304, 24. II 445, 3. 498, 35. 521, 15
Ardeas 129, 15. 337, 19
ardeo 446, 19. 459, 29. II 267, 21. 277, 16
arduus 136, 7
Ἄρης Ἄρεως 277, 20
ἄρισκω ἀρίσκομαι II 302, 11. *ἀρίσκει* II 293, 23*
aresponsis 183, 11
arfinus 35, 4
arfari 35, 4
Ἄργειος 74, 4
argeri 35, 7
Argia 40, 17. 72, 15
Argius 17, 16. 74, 4
argiletum II 113, 11
argumentor 379, 7. 383, 9
argumentum II 362, 3
arguo 438, 27. 504, 25
argutor 505, 4
argutus 505, 1
Aricia II 522, 11
aries II 524, 22
Ariminum 80, 18
Aria 219, 8
Ariobarzanes *Ἀριοβαρζάνης* 51, 12. II 444, 3
aris finita derivativa 132, 24
Aris 219, 8. 317, 20. 325, 19* (u. add.)
Aristoteli *genetivus* 240, 17
ἀρμα II 461, 23. 521, 15
armagatos II 525, 1
armamentarium 75, 7. II 462, 32
armamentum II 462, 32
armarium II 462, 32
armatio II 463, 21
armatura 563, 2. II 463, 21. 464, 16
armatum II 462, 33
armiger 179, 12. II 219, 24. 462, 9. 481, 17
armillae II 462, 32
armipotens II 462, 9
armo II 462, 34. armatus 25, 9. 441, 19. 562, 21. II 464, 21
armus 462, 7
aratur 375, 22
Arpinas 118, 13. 128, 25. 129, 3. 155, 13. 337, 11. 587, 1. II 468, 17. 524, 12
Ἄρπυια 37, 12 (u. add.)
arqus 36, 13
arrado 46, 26
arrideo II 351, 11. 355, 18
arrigo 523, 10
arrogo 46, 26
Arreus 168, 4. 325, 19
ars finita nomina 320, 1
arsis II 521, 24
ἄρθρον 262, 11
ἄρτι ἀρτίως II 283, 11
articulata uox 5, 6
articulus 54, 9. 581, 21. II 11, 25. 119, 22. 124, 14. 139, 20. 226, 22. 233, 8. 26. 492, 9. 501, 11. finitus 54, 12. 548, 8. infinitus 54, 13. 548, 8. praepositivus II 11, 26. sub-iunctivus II 11, 29. 125, 9
artifex 340, 4. 354, 17. 361, 4. II 525, 32
artu 262, 1
artus 263, 11. 364, 24. II 445, 4
arueno 35, 3
aruentores 35, 3
arula 110, 21
aruocatus 35, 3
aruolare 35, 4
arx 140, 21. 324, 2. II 498, 33
as finita nomina 127, 27. 128, 23. 155, 12. 238, 20. 316, 6. 337, 11. 348, 17. II 524, 8. graeca 32, 8. 156, 1. 202, 10. 239, 4. 286, 3. II 443, 23. patronymica feminina 67, 14
as 239, 1. II 407, 27. 408, 23. 416, 19. ex asse heredem facere 192, 17*
ascio 510, 15
ascisco 510, 11
Asclepiadeum, *metrum* choriambicum 459, 11
asecretis 183, 11
asellus 109, 14
Ἀσκληπιός 29, 6. 38, 5
Asia II 476, 1
Asianus II 476, 9
Asiaticus II 476, 10
Asiae II 476, 9
Aspar 222, 4
aspello II 47, 28
asper 225, 14. 228, 15
aspera prolata uerba 372, 1
aspergo 169, 8
asperitas 128, 17
asperiter II 71, 1
aspensor 379, 6. 383, 3. 435, 10. II 372, 2
aspicio 400, 10. 435, 6. 436, 3. 461, 8. II 356, 10. 372, 4
aspiratio 7, 9. 11, 27. 13, 3. 14, 19. 17, 7. 18, 6. 15. 19, 4. 26, 20. 9. 31, 15. 32, 21. 33, 17. 35, 15. 45, 16. 192, 37*. 446, 13. 16. 447, 17. 455, 5. 562, 11. II 4, 29. 5, 5. 16, 15. 29, 12. 111, 23. 406, 11. 520, 15 (cf. h littera)
asporto II 47, 27

- assessor 379, 7
 assecula 121, 6
 assentio assentior 399, 12.
 435, 10. 436, 3. assentior
 II 273, 2
 assertio II 365, 9
 assideo 435, 13. II 356, 20
 assiduus 118, 18
 assuesco 304, 22. 566, 1
 assuetus 566, 1
 assulatim II 58, 7*.
 assumptio 590, 27
 asto 474, 19. 309, 27*
 astu II 73, 4
 astutus 562, 18
 ἀσσυβαρα II 211, 20
 ἀσσυφονία 371, 5
 at II 99, 21. 286, 8. 478, 15
 Atax 167, 1
 Athenae 376, 16. II 521, 24
 Ἀθήνηθεν II 25, 18
 Atheniensis 133, 15
 Athos 255, 9
 Atlantiades 64, 3. 67, 4
 atque II 94, 10. 115, 15.
 333, 6. 500, 6
 atqui II 100, 16
 atrox II 526, 3
 attamino 35, 9
 attat II 90, 26
 Atticorum mos *dicendi* 24,
 11. 40, 2. 71, 10. 255, 13.
 592, 13. II 171, 10. 22.
 172, 8. 208, 2. 239, 24.
 242, 1. 252, 14. 264, 18.
 266, 2. 278, 8. 280, 12.
 281, 7. 21. 285, 15. 293,
 12. 297, 18. 300, 5. 301,
 13. 23. 302, 13. 303, 11.
 307, 10. 18. 308, 14. 309,
 6. 19. 310, 14. 314, 5. 8.
 20. 316, 10. 317, 7. 17.
 319, 9. 18. 320, 4. 14. 19.
 321, 7. 11. 13. 324, 13.
 19. 325, 13. 326, 9. 327,
 7. 22. 328, 13. 329, 20.
 330, 6. 12. 16. 331, 11. 18.
 332, 14. 21. 333, 15. 334, 11.
 335, 3. 336, 5. 18. 337, 5.
 10. 338, 10. 21. 23. 339, 8.
 340, 15. 342, 14. 343, 19.
 25. 344, 3. 9. 345, 9. 14.
 346, 3. 7. 21. 347, 8. 16.
 348, 14. 20. 349, 1. 350,
 3. 16. 20. 351, 13. 22. 352,
 22. 353, 6. 13. 354, 3. 9.
 15. 17. 355, 9. 356, 3. 13.
 357, 3. 4. 16. 358, 8. 15.
 18. 359, 1. 22. 360, 17.
 361, 5. 362, 7. 363, 4. 12.
 364, 17. 365, 11. 14. 20.
 368, 8. 369, 6. 14. 370, 2.
 371, 3. 7. 12. 372, 3.
 373, 4. 20. 374, 1. 11.
 375, 11. 14. 25. 407, 7.
 408, 5. 416, 14. Attica
 constructio II 266, 18. At-
 ticorum mos antiquus II
 406, 8. Atticisim quibus
 Romani nuntur II 229, 18
 attineo 561, 12. II 353, 4.
 attinet II 298, 18
 ἀτυγῶ II 297, 19
 au *diphthongus* 38, 21
 au *interiectio* II 73, 14
 auariter II 70, 20
 avarus II 218, 8
 auceps 16, 18. 26, 13. 30, 7.
 aucipes 280, 16
 auctor 154, 22
 aucupo aucupor 392, 23
 audaciter audacter II 76, 24.
 110, 11
 audax 118, 23. 140, 8. 340,
 4. 361, 2
 audeo 373, 3. 420, 10. 482,
 9. 566, 22. 573, 23
 audio 16, 3. 302, 18. 373, 19.
 II 277, 2. 279, 5. 295, 17.
 320, 7. 358, 20. 371, 5.
 audit 34, 24. 130, 1
 aue 450, 16
 aueho II 47, 30
 auena II 490, 16
 auerto II 277, 7
 aufero 18, 14. 39, 4. 46, 16.
 439, 21. 461, 22. 11. 47,
 24. 280, 13
 aufugio 39, 3. 46, 16
 augeo 459, 29. 461, 21. 477, 13
 auger augeratus 27, 17
 augmentum uerborum graeco-
 rum compositorum 436, P4
 augur 12, 15. 27, 17. 127,
 22. 356, 26
 augurato II 68, 26
 augurium 39, 7
 auguro 392, 11
 auguror 379, 5. 380, 4. 392, 11.
 angustus 26, 11. 37, 7. 140, 4
 audis II 216, 13. 218, 8
 auis 16, 18. 344, 3
 auitus 139, 14
 aula 185, 6
 ἐν ταῖς ἀλύγησι II 310, 2
 aura II 509, 20
 aureolus 112, 13
 aurifex II 525, 32
 auriga II 509, 34
 auritus 441, 23
 auro 433, 6
 Aurora II 509, 25
 aurum II 509, 33
 aus finita feminina 169, 3.
 275, 19. 319, 5
 ausculto II 281, 7. 320, 7.
 370, 18
 ausculum 39, 10
 Ausonia II 522, 11
 auspicio II 68, 26
 auspico 392, 11
 auspitor 379, 5*. 392, 11
 auster austrinus 79, 3
 austrum 39, 10
 aut II 96, 5. 97, 19. 114, 24.
 286, 8
 autem II 102, 12. 104, 23.
 287, 2
 ἀυτοδιδασκος 596, 6
 ἀυτοκασιγητος 596, 6
 ἀυτοκαθεια 378, 11. 427, 19.
 584, 5. ἀυτοκαθεijs per-
 sonae II 15, 26
 ἀυτινα II 369, 15
 αυτός II 125, 1. 290, 7. αυ-
 τον 589, 3. ο αυτός 54,
 17. 581, 19. II 11, 25.
 120, 2. 124, 21
 auitus 139, 17
 aunnculus 418, 6
 auxilio 392, 10
 auxiliior 379, 4. 392, 10. 567,
 17
 ax finita nomina 164, 3. 322,
 13. II 525, 30. graeca
 164, 6. uerbalia 140, 7
 ἄξιος II 299, 1
 ἀξιωματα II 211, 20
 ἀξιωμαι 385, 6
 b littera 18, 9. 19, 9. 20, 16.
 34, 8. 46, 6. (cf. digamma)
 baccar 324, 22
 baccatus 562, 15
 bacchor 434, 1
 Βαυραδάς 143, 9
 βαυτιολος 153, 19*. 234, 17.
 313, 25
 balanatus 442, 4
 barbara nomina 148, 7. 149,
 14. 184, 21. 205, 5. 8. 214,
 13. 222, 1. 279, 5. 312,
 19. 313, 12. II 444, 2.
 520, 23. 523, 8
 barbari 8, 1
 barbarismus II 111, 17
 barbatus 442, 4
 βαυρονομαι II 284, 5
 βαυανισθεις 385, 4
 βαυσιλεω 447, 13
 Basion 587, 21
 βαυκαλω II 284, 13
 βδεδυρος bdellium 42, 9
 Belena 18, 11
 Belides 67, 11
 bellaria II 497, 1
 belle 552, 9 (u. add.). II 51,
 21. 80, 1. 88, 22
 bellienus II 497, 3
 belliger II 497, 7
 bellissime II 88, 22
 Bellona II 497, 6

- bello bellor 303, 6. II 364,
 11. bellor 390, 24
 bellum 111, 1. 20. II 494, 17
 belli portae II 417, 9
 bellus 80, 7. 109, 15. II 496,
 21
βῆμα II 504, 9
 bene II 68, 23. 88, 22
 benedico II 268, 21. 271, 18.
 273, 20
 benigniter II 58, 5*. 70, 20
 beo II 469, 27
 bessis II 408, 25. 416, 20
βῆται II 490, 25
 beta betaceus 116, 2.
 bibo 375, 25. 459, 23. 506,
 19
 bibulus 138, 7
 biceps II 416, 26. bicipes
 280, 16. 325, 7
 bicorpor 236, 5. II 416, 26
 biduum II 416, 25
 biennis II 416, 22
 bifariam II 78, 28. 416, 27.
 bifidus II 416, 29
 bigae 126, 13. II 416, 32
 bile II 465, 13
 bilibris II 416, 21
 bimus II 416, 23
 bini 126, 23. II 112, 18-
 binocium II 416, 25
 bipatens II 416, 28
 bipennis 160, 4. 339, 7
 bipes II 416, 24
 bis II 88, 15. 465, 13
 bisulcus II 416, 29
 bitumen 465, 13
 blandior 379, 8. blanditus
 383, 14
 blanditer II 59, 5*. 70, 20
 bo finita uerba 446, 2
βοηθῶ 567, 17. 568, 3. **βοη-**
θηθείς 380, 1. 3
 Bocerorum *lingua* 33, 2. 40, 6
 (*u. add.*). Boeotius mos
 425, 25 (*u. add.*)
 Bogud 146, 1. 213, 15
 bombax II 59, 4*
Βόμβυξ 323, 1
 bonus II 346, 20. 481, 16.
 521, 13
βοῶ 6, 5
 bos 25, 1. 27, 23. 253, 16.
 326, 8. 356, 2. 357, 13.
 455, 8. bouis 17, 17
βῶς 253, 21
 Bostar 222, 4. 313, 13. II
 446, 16
βούλοι 403, 11. 455, 7.
 II 284, 17
βοῦς 25, 1. 27, 23. 455, 8
βοῦτομον 164, 20*
 braccatus 441, 21*. 562, 16
 brachiatas 441, 25
βοήτωρ 18, 6. 19, 21
 Brixia II 522, 11
βρόδος 19, 23
βρόμος II 490, 16
 Bruges 18, 11
βρούειν 193, 2*
 bs ps 506, 18
 bs finita *nōmina* 33, 7. 280,
 10. 326, 3
 bubo 141, 18. 206, 9. II
 523, 1
 bubulcus 136, 10
 bulum finita *deriuatiua* 124, 9
 bundus finita *deriuatiua* 137,
 16
 buris 329, 4
 bus finita *deriuatiua* 136, 14
 Butades 66, 8
 buxum 142, 14
 buxus 20, 19. 142, 14
 Byrria 239, 7. 286, 5
Βυρράς 143, 9

 c *littera* 12, 6. 13, 4. 21, 6.
 34, 18. 47, 4
 c finita *neutra* 146, 16. 212, 4
 cacemphaton 504, 20
 cadauer II 523, 26
 cadq 22, 8. 438, 24. 460, 4.
 19. 518, 11
 caedes 243, 7. 353, 1
 caedo 460, 2. 461, 20. 514,
 23. 518, 12
 caelebs 18, 10. 131, 5. II
 526, 15
 caelestis 133, 23. 351, 22
 caelibalus 131, 5
 caelicola 202, 15. II 522, 17
 caelitus II 78, 2
 caeno 375, 15. 378, 5. 483,
 23. 512, 16. 565, 27. 573,
 20. II 269, 21
 caepe 190, 1. caepe caepa
 203, 13. II 445, 11
 Caere 20, 20
 Caeritis 134, 2
 Caesar 21, 6. 118, 10. 127,
 6. 149, 11
 Caesareus 69, 1
 Caesarianus 76, 6
 caesurae II 460, 16. 461, 16
 calamitosus II 219, 11
 calcar 118, 9. 222, 6
 calceo 390, 8. 476, 11. II
 469, 29
 Calchas 239, 9
 calcio 476, 11. II 469, 29
 calco II 356, 19
 calefacio 376, 24. 377, 9.
 402, 13. 440, 20. II 276,
 21. caleño 377, 10. II
 269, 6
 caleo 378, 13. 393, 12. ca-
 leor 393, 12
 caligo *nomen* II 522, 34.
 523, 1
 caligare 574, 19. caligatus
 441, 16. 562, 15
 calix 167, 1. II 520, 1
 Calles 245, 4
 Calliope 40, 15. Calliopea
 24, 17
 callis 169, 12
 Calpe 291, 7
 calumnia 506, 14
 caumior 379, 9. 385, 2
 caluo 506, 9
 calx 169, 10
 Calypso 210, 6
 cambio 541, 13
 Camillus 115, 4
 Campana, II 522, 25
 campester 230, 22
 campo 541, 15
 cancer 151, 15. 232, 14
 caudela 120, 12
 candidus 137, 9
 canicula 115, 8
 canis 79, 16
 canis 79, 16. 115, 8. 160, 10.
 353, 8
 cano 460, 4. 529, 3. 530, 4.
 571, 13. II 462, 11. 466,
 11
 canorus 138, 13
 cantilena 118, 2. 120, 19. II
 467, 4
 cantito II 467, 5
 canto 438, 11. II 466, 16.
 467, 5
 cantus II 467, 4
 capax 118, 22. 140, 9. II
 218, 3
 capella 110, 16. 231, 3
 Capenas 128, 25. 155, 13.
 II 468, 17. Capenatis 337,
 15
 capesso 431, 16. 535, 10
 capidula 251, 12
 capillatus 441, 22
 capio 22, 7. 25, 9. 459, 28.
 497, 17. 498, 25. mente
 captus II 222, 16
 capis 251, 12
 capitalis 131, 3
 Capito 121, 16
 capreolus 112, 16
 capricornus 211, 11
 caprigenus 196, 6. 292, 10
 Capsa 201, 17
 Capua II 522, 21
 caput 21, 8. 324, 5. 341, 9
 Caralitanus 82, 4
 carbasus 169, 11
 carbo II 523, 1
 carcer 11, 16
 cardiacus 69, 16
 cardinalis 131, 3

- cardo 169, 9. 206, 10
 careo 393, 11. 460, 17. 483, 15. 485, 10. 492, 6. 512, 17. 559, 16. 560, 6. 566, 9. 573, 21. careor 393, 11
 carex 164, 20
 carina II 521, 37
 Carinus 79, 6
 carpicula 209, 5
 carnificor 379, 9. 385, 3
 carnifex carnufex 25, 23
 carnis caro 206, 19. 324, 23
 carptim II 75, 11
 caruncula 209, 2
 carus II 219, 9
 cassida 218, 15. 251, 3
 cassis 161, 11. 169, 11. 218, 19. 251, 3
 cassus 559, 22. 566, 13. 573, 21. II 222, 5
 castellum 111, 11
 castigo II 276, 21
 castimonia 120, 2
 castrensis 133, 13
 Castulo 206, 8
 casualia II 160, 16. 164, 1. 169, 19. 197, 16. 222, 25. 223, 29. 226, 8. 369, 15
 casus 172, 14. 183, 19. II 162, 7. 181, 7. 182, 22. 183, 13. 187, 12. 199, 20. 202, 1. 210, 10. 267, 6. 278, 1. causatiuus 185, 25. commendatiuus 185, 23. comparatiuus 186, 2. intransitiuus 555, 6. cas obliqui 294, 11. 294, 16. 552, 27. 553, 1. 12. II 15, 9. 17, 21. 126, 2. 127, 16. 146, 7. 147, 23. 154, 21. 159, 22. 163, 25. 176, 11. 212, 1. 222, 22. 223, 18. 270, 30. casus paternus 185, 14. possessiuus 185, 14. rectus 184, 1. 185, 11. saluatorius 186, 1. septimus 190, 3. sextus II 418, 22. casus sextus *graecus* 187, 11. II 3, 14. 418, 23. casus transitiui 555, 9. casus nominum 183, 19. participiorum 563, 18. pronominum II 1, 1
 catapulta 143, 15
 cataracta 143, 14
 catella 110, 13
 catellus 109, 17
 catena 110, 13
 Catilina 143, 6. 521, 36
 Cato 121, 16
 catulaster 114, 17. Catulaster 101, 22. 127, 14
 Catullus II 521, 19
 catulus 109, 17
 caueo 22, 4. 480, 18. 569, 16. II 527, 17
 cauillo 431, 21
 caupona 146, 12. 209, 8
 causa II 28, 18. 31, 22. 181, 4. 310, 19. 365, 17. 366, 11
 causabundus 137, 21
 causidicus II 182, 9
 cautela 120, 7
 cautes 39, 9
 -ce 592, 16. 593, 18. II 5, 21. 25, 14. 144, 2. 528, 23
 Cecropidae 64, 10
 Cedides 67, 9*
 cedo 420, 15. 450, 16. 461, 5. 514, 19. 519, 21
 cecler 152, 18. 230, 22
 celebritas 128, 18
 celer 152, 1. 334, 13. 354, 13. 359, 26. II 227, 12. celerissimus 334, 19
 celeriter II 89, 13
 celeriuscule 104, 6
 celox 166, 11. II 526, 3
 Celtiber 294, 22
 ceno u. caeno
 censo 492, 17
 Censorius 82, 12
 censuualis 131, 10
 centimanus 268, 7. II 182, 12. 416, 30
 centuriatus II 415, 1
 centurio II 414, 30
 Cephaloedion Cephaloeditanus 82, 6
 cepa cepe u. caepe
 cepigius cepicum 204, 6
 cera 156, 6
 cerebrum cerebellum 111, 10
 Ceres 243, 7. 326, 8
 cerno 419, 11. 461, 1. 529, 11
 cerritus 130, 14. 442, 6. 562, 17
 certo II 274, 3
 certi quidam II 310, 13
 ceruical 118, 6. 123, 14. 214, 10
 ceruix 169, 9
 Cethegus II 521, 23
 ceu II 63, 8
χ τίτερα 11, 23. 49, 7
 Chaerea *Χαιρέας* 143, 9. Chaerea 286, 5
χαιρε 21, 1. *ἐχαιρον* 451, 12
 Chalcedontides Chalcedontidae 67, 3
 Chaldaei 8, 3. Chaldaea lingua 148, 2
 chalybs 321, 4
χαμάθεν II 376, 20
χάος 271, 17
χαρίζομαι II 168, 14. 177, 3
χάρην II 181, 4. *χάρην έχω*, *χάρην οίδα* II 376, 3
 charta 143, 14. 169, 9. II 505, 35
χαρτάρομαι II 377, 10
χάρτης 156, 6. 333, 14. II 505, 35
 chartinaceus 136, 3
 Charybdis *Χάρυβδις* 137, 4. Charybdis 327, 21
οσδέσος χείρον II 305, 23
 Chius 71, 16. 72, 5
 chlamys 275, 15
 chorea *χορεία* 24, 17
 choliambus II 426, 21. 428, 25
 choriambicum *metrum* II 459, 9. choriambicum Asclepiadeum II 459, 11. choriambicum Glyconium II 459, 12
χορησομένη 563, 3
χορη 193, 3*. II 231, 23. 418, 25
χορεία II 431, 4
χορήσω II 177, 3
Χορήτης Chremes 244, 5
χορησμος II 472, 22
χρόνος αόριστος 415, 26. 445, 19. 416, 15. 417, 1. II 251, 3. *παραιείμενος* 415, 24. 28. 445, 22. *ἀρι παραιείμενος* 415, 28. *κάλαι παραιείμενος* 415, 28. *τέλειος ένεστώς* 415, 25. *ήπεροσυντελικός* 416, 1
ὄσα χρόνω II 334, 11. *πάντα τον χρόνον παντι τῷ χρόνω* *έν παντι τῷ χρόνω* II 343, 5. *πολλῶν χρόνον χρόνω πολλῶ χρόνον πολυν* *χρόνος πολυς* II 349, 6. *τοῦτω τῷ χρόνω τοῦτον τοῦ χρόνον* *έν τοῦτω τῷ χρόνω τοῦτον τον χρόνον* *κατά τοῦτον τον χρόνον* II 369, 5
Χρυσέρος Chryseros 254, 16
Χρύσιον Chrysim 215, 21
χύτρα κύτρα 446, 1
 cibus 258, 22
 ciccer II 523, 30
 Cicero 58, 11. 118, 5. 121, 16
 cico 443, 23. 476, 13. 477, 12. 530, 15. 539, 12. 543, 14. 544, 18
 Cim 148, 6. 215, 13
 cingo 525, 13
 cinis ciner 169, 9. 249, 17
 Cinyps 168, 14
 cio 443, 23. 476, 18. 531, 14. 539, 12. 543, 14. 544, 22
 circa II 41, 8
 circiter II 41, 22
 circitor II 41, 8
 circum 554, 24. Π33, 24. 41, 3

- circumago 45, 12
 circumcirca II 41, 15
 circumdo II 346, 22
 circumeo 45, 13
 circumfero II 41, 4
 cirratus 441, 23
 cis II 38, 28
 citer 98, 7. II 40, 30. cite-
 rior 85, 4
 citharista II 208, 15
 citime II 80, 8
 citimus 85, 6. 98, 4. II 40,
 30
 citissime II 58, 3*
 cito II 69, 7. 72, 25. 89, 13
 citra II 39, 2. 40, 25
 ciuis 344, 18
 ciuitatum nomina 321, 5.
 II 66, 4
 clam II 39, 21. 45, 1. 51, 11.
 52, 12. 74, 23
 clamo II 276, 2
 clanculum II 39, 25. 51, 21.
 63, 8. 80, 16. 88, 22
 clandestino II 59, 10*
 clandestinus II 51, 22
 clare II 68, 22
 classicum II 482, 25
 classis II 482, 20
 claudeo 514, 15
 claudico 514, 16
 claudio 514, 16
 clementer II 353, 10
 Clementinus 86, 12
 cliens 120, 9. II 219, 24
 clientela 120, 9
 cludo 514, 15
 clunis 160, 11. 169, 11
 Clurda 202, 9
 co finita *uerba* 432, 21. 446, 9
 coax 5, 15
 cochlea 333, 14
 cocina 120, 19
 coco coquo 504, 1
 cocus 36, 14. 120, 19
 Codrides 67, 10
 coeo 394, 25
 coepio 500, 12. II 302, 18.
 319, 20. coepi 560, 14
 coerceo 438, 3. 17
 cogito 431, 4. II 310, 12
 cognatus II 219, 27. 286, 12.
 352, 13
 cognitus 430, 18
 cognomen 57, 13. 58, 5
 cognosco 511, 2
 cogo 461, 14. 508, 34. 527,
 30
 collarium 75, 8
 collega 121, 5
 colligo II 375, 11
 collinus 78, 24
 collis 78, 24. 169, 10
 collisio II 421, 10
 colo 404, 1. 526, 8. II 274,
 16
 per cola diuisio orationis II
 460, 12
 Colonia II 522, 11
 colpa 27, 12
 coluber colubra 233, 13
 colubar 150, 10
 columbus 70, 19. 81, 12
 colus 169, 11. 269, 16. II
 445, 23
 com cum II 39, 16
 comatus 441, 23. 502, 16
 comburo 17, 18
 comedo 121, 17. 520, 1
 comes 150, 20. II 219, 26
 comica nomina 283, 10
 commata II 460, 13
 commendaticius 135, 23
 commentor 384, 6
 commenſo commentor 392, 11
 commemoratio II 432, 3
 commilito II 219, 27
 comminiscor 327, 8. 514, 8
 comminus II 78, 12
 committo 404, 1
 commoditas 370, 1
 commodus II 219, 5
 commoro commoror 392, 9
 commouerit cominorit II 110,
 12
 comoedia 40, 3
 compago 180, 15
 comparatio *nominum* 83, 1.
 II 160, 6. 222, 19. 465, 1
 comparatio *figura orationis*
 II 435, 13. 436, 25. 437, 9
 comparatiua II 215, 17. 218,
 29. 318, 16. comparatiua
 cum ablatiuo 94, 10. com-
 paratiuorum neutra in -or
 347, 1. ab aduerbiis de-
 riuata comparatiua 90, 7
 comparo II 342, 16
 compassio 550, 5
 compello 434, 28. 443, 18
 comperio 303, 14. 401, 1.
 435, 7
 comperior 393, 14
 compes compos 26, 18. 134,
 15. compes 241, 15
 compesco 421, 12. 511, 15.
 560, 10. II 343, 9
 complecto 393, 8
 complector 379, 8. 393, 8
 compos 253, 5. 326, 8
 compositio 398, 19. 399, 18.
 563, 10. II 146, 13. in-
 transitiuua compositio 555, 2
 comprobatio II 247, 25
 comisissime II 59, 2* (*u.*
add.)
 con- II 29, 11. 30, 39, 13.
 50, 27
 concedo II 343, 26
 conceptio II 183, 22
 concha 169, 12*
 conchis 26, 26. 169, 12*
 concidentia II 183, 23. con-
 cidentia *uerba* II 4, 17
 conciliabulum 124, 2
 concinuis II 467, 6
 concisio 352, 12. 372, 6
 concordis con corde 341, 18.
 354, 13
 concors 271, 10. 282, 11.
 341, 14. 354, 13. II 515,
 15
 concubitus 363, 16
 concupisco 434, 23
 conentio 446, 20
 condemno 438, 17
 condo 375, 21. 404, 15. 461,
 11. 516, 9
 confercio 542, 24
 confestim II 75, 11
 conficio 377, 7. 401, 7
 conficior 377, 7
 confirmatio II 434, 2
 confiteor 387, 16. 438, 21.
 II 324, 13. 329, 22. 465, 26
 confire 450, 21
 conformatio 587, 24. II 437,
 32
 conger congrus 224, 12
 congruitas II 211, 20
 coniuo coniuo 478, 11
 coniugatio iambica II 429, 2
 coniugationes 442, 17. con-
 iugatio prima 431, 2. 438,
 11. 443, 1. 447, 15. 453,
 26. 460, 9. 464, 22. 468,
 15. 476, 9. 507, 9. II 450,
 13. 460, 27. 526, 18. se-
 cunda 438, 11. 443, 2. 447,
 13. 453, 28. 465, 1. 476,
 7. 560, 1. 571, 8. 574, 2.
 II 450, 15. 469, 23. 527,
 10. tertia 429, 16. 443, 3.
 447, 15. 453, 8. 30. 494, 1.
 507, 9. 560, 1. 564, 14.
 571, 10. II 450, 17. 466,
 22. 504, 17. 513, 23. 527,
 18. quarta 429, 15. 443,
 4. 447, 3. 452, 24. 453, 8.
 472, 27. 473, 9. 476, 11.
 538, 23. 557, 16. II 450,
 21. 528, 3. coniugatio pas-
 siuorum II 454, 25. con-
 iugationis graecae 445, 17.
*consonantium in coniugatio-
 ne mutationes* 461, 23
 coniunctio (*u. συνδεσμος*)
 54, 9. 56, 16. 551, 16.
 II 24, 23. 25, 23. 31, 21.
 93, 1. 114, 18. 119, 26.
 121, 9. 124, 8. 160, 16.
 162, 1. 12. 182, 26. 196,

7. 198, 5. 465, 37. 478, 15. 488, 16. 493, 3. ordo coniunctionum II 104, 14. coniunctio ablatiua II 93, 14
 abnegatiua II 93, 15. 100, 5. 236, 4
 adiunctiua II 93, 13. 95, 15
 aduersatiua II 93, 15. 99, 12
 affirmatiua II 236, 3
 approbatiua II 93, 14
 causalis II 28, 17. 31, 23. 61, 13. 87, 17. 93, 13. 95, 1. 13. 236, 3
 collectiua II 93, 15. 100, 15
 coniunctiua II 241, 23
 communis II 24, 30
 completiua II 93, 16. 102, 12
 continuatiua II 93, 13. 94, 12
 composita II 93, 11
 copulatiua II 93, 13. 17. 114, 22. 161, 10. 162, 7
 disertiuua II 93, 13. 98, 25
 disiunctiua II 93, 13. 97, 17. 114, 23. 161, 10. 162, 7
 dubitatiua II 93, 15. 101, 9
 effectiua II 93, 14. 95, 15
 ἐγκλιτικὰ II 466, 3
 electiua II 74, 28. 98, 25
 ἐναντιωματικός II 478, 18
 expletiuua II 110, 7
 illatiua II 101, 6
 inclinatiua II 466, 2
 interrogatiua II 101, 16
 praepositiua 54, 21. II 24, 30. 34, 24
 praesumptiua II 93, 15
 rationalis II 93, 15. 100, 15
 simplex II 93, 11
 subcontinatiua II 93, 13. 94, 22
 subdisiunctiua II 93, 14. 98, 3
 συναπτικός II 241, 22
 coniunctio *accentus* II 520, 8
 coniuux 140, 21. 166, 15. 278, 7. 372, 14. 454, 10. II 526, 5
 conor II 314, 8
 conquinisco 508, 28
 conscendo 438, 21
 concius II 360, 11
 consecro 438, 19
 consector 379, 6*. 384, 13
 consensio II 273, 2
 consequor 379, 5. 384, 7
 considero 274, 19
 consolo 392, 9
 consolor 379, 8. 384, 1. 392, 9
 consonantes 7, 24. 13, 21 (*u. add.*). immutabiles 21, 4. 15. liquidæ 10, 5. longæ 10, 3. mutæ 8, 7. 20. 9, 22. 34, 8. 42, 8. *consonantium* commutationes 29, 8. 461, 23
 consonantia elementorum 370, 1
 conspicor 378, 25. 379, 8. 384, 2. 400, 19. 436, 3
 Constantinus 80, 12
 consterner 403, 11. 436, 5
 constructio partium orationis 550, 18. II 4. 20. 107, 3. 116, 8. 200, 17. 201, 11. 210, 1. 219, 2. constructio ἰδιοπαθῆς II 165, 17. *sui* passa II 165, 17. *περικοπιητική* II 219, 2. *reciproca* II 165, 17. *transitiua* II 165, 18
 consueo consuesco 508, 5
 consul 432, 25
 consulatus II 525, 3
 consulo II 273, 28. 275, 16. 358, 10
 consulto II 68, 26
 consultor 434, 13
 contemno II 345, 9. 372, 2. 527, 25
 contemplo contemplor 392, 9
 contemptim II 59, 6* (*u. add.*)
 contestor 379, 6*. 384, 10
 conticeo II 469, 24
 conticesco 434, 23, II 471, 5
 conticinium II 472, 9
 conticisco II 471, 5
 contineo II 274, 14
 contingo 438, 2. 20. 561, 11. coniungit 432, 16. II 156, 28. 229, 23. 230, 5. 486, 2
 contra II 26, 15. 41, 26. 46, 19. 63, 20
 contradico II 42, 2
 contradictio II 494, 19
 controuersia II 42, 3
 controuersor 402, 22
 contubernalis II 219, 27
 contumax II 525, 30
 conuena 121, 6
 conuenio 394, 26. II 359, 12
 conuersio II 143, 23. 202, 20
 conuiuia 121, 6. 144, 5
 conuiuio conuiuor 392, 9
 cooperio 401, 1. 435, 7. 540, 11
 copiosus 321, 25. II 218, 3
 coppe 12, 22*
 cops copiosus 321, 25
 copulo copulor 393, 11
 coquo 504, 1
 coquus 36, 13
 cor 237, 15. 341, 9
 coram II 52, 1. 74, 23. 197, 14. 18. 311, 7
 corbis 160, 3
 corculum 102, 17
 cordi 121, 13. II 224, 9
 cordale II 59, 2*
 Cornelius 62, 19 (*u. add.*)
 cornicor 433, 10
 cornu cornus 262, 4. 263, 23. II 445, 9
 cornus 185, 4. 267, 4. II 445, 20. 498, 14
 cornutus 562, 8
 corono II 359, 1
 Coronides 63, 18
 corrigo 523, 10
 Corsica II 522, 21
 cortex 141, 17. 164, 24. 167, 7
 corylus 36, 22
 Corynetides 66, 8
 cos 253, 16
 cotes 39, 9
 cotidie II 323, 5. 334, 9
 cras 434, 17. 552, 9 (*u. add.*). II 65, 15. 198, 1
 crastinas 75, 25
 cratera 156, 5. II 505, 34
 credo 461, 5. 498, 17. 516, 8. II 347, 11. 357, 20.
 credor II 345, 13
 credulus 138, 7
 Crenis 325, 17
 creo 263, 21. II 469, 8
 crepo 468, 25. 478, 18. II 526, 29
 cresco 510, 11. 560, 10
 Creta II 521, 10
 Cretæus 70, 25
 creterra 217, 1
 Cretica II 522, 23
 cretus creatus 263, 21
 crimino 392, 12
 criminor 378, 21. 392, 12. 567, 1
 crinalis 131, 7
 crinis 131, 7. 169, 11
 cristatus 562, 17
 Crotonias 128, 25
 crudelis 131, 13
 crurimurux II 526, 5
 crus 103, 20. 265, 9. 273, 12. II 492, 23
 crusculum 103, 20
 crux 169, 10
 cu *pro* quu 36, 12
 cubile 118, 2. 121, 7
 cubitus 507, 12
 cubo 469, 10. 473, 11. 507, 5
 cucumer cucumis 249, 17
 cudo 270, 3. 515, 16. 519, 12
 cuias cuiatis 575, 11*. 595, 13. II 122, 15. 134, 2. 179, 6. 492, 4. 501, 29
 cuius cuiu cuium 575, 7*.

- 595, 10. II 122, 14. 133, 24. 179, 8. 492, 4. 501, 27
 cuiuscumquemodi 180, 2
 culina 120, 9
 culter 232, 14
 cultus 261, 17. 571, 20. II 445, 4
 culum finita *nomina* 125, 5
 culus finita *nomina* 103, 6
 cum *adverbium* II 50, 22.
 89, 18. cum maxime II 306, 2. 336, 20
 cum *coniunctio* 36. 14. II 95, 17. cum tum II 368, 17
 cum *praeposito* II 27. 15. 28, 13. 29, 19. 30, 13. 16. 50, 22. 359, 21. mecum 593, 25. 594, 15. 596, 10
 Cumana II 522, 25
 -cumque II 135, 13. 136, 12
 cuna cunabulum 124, 10
 cunchis 26, 20
 cuncto cunctor 392, 8
 cupidus 122, 13. 145, 21. 208, 10
 cupidus II 216, 13. 218, 8
 cupienter II 59, 4*
 cupio 16, 2. 130, 2. 461, 7. 499, 6. 500, 17. II 225, 1. 274, 24. 527, 23
 cupisus 427, 22
 cupressus 169, 10
 cur 12, 15. 36, 14. II 65, 15. 76, 18. 123, 23. 137, 20.
 cur non II 85, 9
 cura II 479, 37. curam facio II 350, 2
 curagulus II 480, 9
 curculio curculiunculus 108, 12
 curia II 480, 10
 curiosus 138, 25
 curuon II 85, 9
 curo II 278, 13. 295, 17. 297, 1. 326, 18. 376, 2. curandus 138, 2
 curro 375, 16. 460, 2. 519, 1. 533, 2. curritur 378, 7
 currus 262, 14. 263, 7. 12
 cursim II 63. 9. 75, 5
 curso 429, 23
 cursor 371, 6
 cursus 263, 11. II 232, 1
 curuamen 126, 1
 cus finita *nomina* 69, 21. 136, 14
 caso 516, 3
 cuspis 161, 11. 250, 18
 custodela 120, 8
 custodia II 274, 14
 custos 120, 8. 134, 15. 254, 14. 315, 7
 cuticula 106, 3
 Cyprus 26, 24. II 476, 30
 Cyrus 26, 24. 271, 16. II 3, 3. 476, 31
 d *littera* 20, 10. 35, 1. 36, 10. 47, 7
 d finita neutra 146, 17. 213, 7
 dactylicum *metrum* II 459, 8. 16
 δακρυτικός II 488, 8
 δαλός 169, 18
 Damae 221, 17
 damma 141, 18
 damno 438, 17. II 314, 18
 damnosus II 219, 9
 Danaa II 522, 21
 Danaus II 467, 10. 476, 7
 Daniel 312, 19
 daps 321, 6
 Dardanides 292, 19
 Dardanus 81, 19. II 192, 21
 Dares 245, 4
 dasia II 520, 14
 datiuus 185, 23. II 126, 6. 158, 22. 213, 14. 216, 4. 218, 23. 219, 1. 14. 221, 9. 224, 7. 227, 14. 230, 4. 10. 268, 13. 269, 25. 272, 28. 315, 21. 368, 13. singularis declinationis primae 284, 17. secundae 297, 7. tertiae 326, 26. quartae 363, 6. quintae 366, 1. pronominum II 10, 3. datiuus pluralis II 201, 2. declinationis primae 293, 1. in abus 293, 5. II 447, 23. secundae 309, 6. tertiae 356, 20. quartae 364, 20. quintae 368, 4. pronominum II 10, 11. declinationis graecae primae 290, 21. datiuus graecus *nominum* in eus 297, 17
 Daus 17, 16. 253, 19
 de II 35, 10. 48, 28. 84, 5. 345, 1. 371, 7
 de privativum II 49, 4
 δέ II 25, 21. 53, 2. μέν δέ II 306, 21. 364, 15. 368, 17
 δῆ II 103, 25. 104, 5. 286, 24. 287, 10
 deambulo II 270, 20
 debeo II 342, 2. debet II 230, 16
 debello II 497, 8
 decanto 438, 12
 December 359, 23
 decempeda 218, 13. II 505, 35
 decemprimi II 468, 18
 decemseptem II 286, 23
 decet II 229, 22. 230, 6
 decimana porta II 414, 28
 Decimus II 472, 15
 declinationes II 443, 3. de-
- clinatio prima 284, 12. II 443, 10. 447, 18. declinatio secunda 294, 17. II 444, 5. 445, 5. 447, 27. declinatio tertia 311, 11. II 444, 24. 446, 6. 448, 12. 493, 11. 515, 7. declinatio quarta 255, 15. 302, 3. II 444, 17. 445, 21. 447, 10. 448, 26. declinatio quinta 365, 11. 446, 29. 447, 16. 448, 33. 475, 20. declinatio pronominum II 2, 25. 449, 11. uerbi 452, 1. declinatio graeca nominum in *ea* 19, 23 (*cf. casus singuli et nomen*).
 decor decorus 138, 12. 235, 20
 decreasco 484, 14
 decuux II 408, 24
 decursus *participium* 375, 24. 561, 18. II 230, 22. 269, 23
 dedisco II 267, 24
 deduco II 84, 9
 defectio II 228, 8. defectio litterae II 110, 10. dictionis II 110, 11. defectinae partes orationis 372, 11
 defendo 435, 6. II 274, 15
 defensor 178, 10
 defenstrix II 463, 19
 defetiscor 399, 8. 429, 8. 438, 22. 514, 1. 572, 23
 deficio 399, 7. 401, 17. 404, 10
 definitio II 135, 1
 deflo 401, 17
 defringo 525, 20
 defrudo 39, 11
 degener 152, 13. 230, 14. 343, 25. II 478, 6
 dego 524, 8. 525, 1
 dehisco 38, 13
 δεῖ 193, 3*. 231, 23. 350, 9. 418, 25
 deicio II 274, 16
 δεικνυμι II 346, 10
 dein II 67, 13. 125, 3
 deinceps II 28, 11. 79, 4
 deinde II 35, 17. 357, 1
 Δηϊόπη 40, 15. Δηϊόπεια 71, 9
 δεκαπέντε II 286, 21
 δεκάπους 218, 13. II 505, 34
 delapidor 391, 3
 delargior 379, 10. 386, 4
 delecto 561, 12. delectat II 229, 22. 230, 6
 deleo 490, 7. 19. 529, 30
 delictum II 510, 37
 delino 490, 8
 delphin delphis 219, 8. 325, 15

- Demades 67, 10
 domeus II 182, 16
 demolior 379, 9. 385, 2
 demonstratio II 21, 11. 145, 22. 146, 16. 147, 4. 150, 7. 15
Δημοσθένος 254, 2
 Demosthenes *Δημοσθένης* 40, 12. 247, 17. II 3, 2
 denarius II 408, 10. 409, 15
 deni 306, 22
 denique 183, 1
 denominatiua 117, 1
 denseo denso 443, 21. 470, 4. 485, 5
 deuitatus 442, 3
δέω II 368, 8. *δέων* II 311, 1. *δουῖν δέοντων* II 311, 1. 416, 14
δέομαι II 366, 14
 deorsum II 57. 14. 75, 21. 84, 12. 138, 24
 depeciscor 438, 22. 513, 15
 depeculor 379, 9. 386, 2
 deperco 438, 3
 depilor II 360, 16
 deprimor II 35, 10
 depropior 391, 2
 deque II 59, 10*
 der repente II 58, 7*
 deriuatio 563, 10. deriuatiua 547, 7
 descendo II 84, 9
 descio descisco 510, 12
 descriptio II 438, 20
 desero 532, 9
 desidero 274, 19. II 225, 1. 274, 8. 275, 5. 277, 16
 desinor 530, 22. 544, 26
 despero II 282, 14. 301, 11
 despicio II 321, 15. 345, 9. 372, 1
 despicio 379, 9. 385, 11
 despolior 391, 2
δεσπόζεσθαι 386, 1
 desum II 368, 9
 detero 83, 7. 84, 15. 99, 12
 deterior 83, 7. 84, 15. deterrimus 99, 12. deterius II 80, 20
 detestor 379, 6*
 detondeo 482, 3
 Deucalides 67, 7
 deuersorium II 514, 26
 deuerticulum II 514, 25
 deuerto II 323, 7. 514, 24
 deuirgino II 487, 1
 deunx II 408, 23. 416, 20
 deus 21, 1. dei dii 298, 2. deum 306, 18
 Dexon 221, 23
 dextans II 408, 24. 416, 20
 dexter 225, 17
 dextimus 98, 8
 dextrorsum II 75, 15. 84, 13. 138, 24
 dextrouersum II 58, 5* (*u. add.*). dextrouersum II 75, 19
δέυρο II 286, 13
δεύτερον II 356, 21
δουῖν δέοντων II 311, 1. 416, 14
 di- II 29, 11. 56, 16
διά II 31, 23. 33, 27. 37, 17. 26. 39, 5. 40, 5. 43, 2. 56, 18. 57, 12. *διά τι* II 137, 20
διακτητής II 358, 15
διαβάλλω 567, 2
διαχώρημα II 43, 3
διακομίζω II 39, 6
διάκτορος II 43, 2
διαλλαγάνω II 323, 22
διαφέρω II 367, 12
διαρρηγγνυμι II 38, 2
διαρρησσω II 43, 2
διάστημα II 43, 3
διαστολή II 14, 13. diastole II 520, 10
διάθεσις II 267, 10
δίχρονοι uocales 323, 5
 dicio 371, 19. dicioe 564, 1
 dico 403, 13. 435, 3. 443, 15. 509, 15. 511, 23. II 323, 26. dic 325, 9. 373, 4
 dictator 432, 25
 dictatorio 429, 14
 dicio 53, 7. II 108, 17. 112, 4. 113, 6. 114, 3. 11. 133, 9. 193, 8. 200, 16. dictiones *abundantes* II 109, 17. *compositae* II 520, 22. *disyllabae* II 521, 9. *tetrasyllabae* II 521, 16. *trisyllabae* II 521, 16. dictionum *ordinatio* II 111, 13. *defectio* dictionis II 110, 11
 dicto 429, 23. 431, 4. dictus 263, 14
 dictum 563, 5
διάδοκω 406, 27. 567, 28. II 167, 3. 238, 17. 444, 12.
διδασκός II 464, 12
δίδωμι 455, 2. 7
 Dido 210, 6
 diccula 158, 13
 dies 158, 12. 365, 13. 366, 14. II 475, 21. 524, 19. *in dies* II 322, 24. *posterior die* II 363, 17. *prior die* II 363, 16
 Diespiter 229, 8. II 515, 2
 differentia 372, 11
 differo II 368, 7
 difficilis II 219, 9. 472, 23
 difficulter II 77, 4
 digamma Aeolicum 7, 17. 11, 5. 15, 2. 16, 4. 19, 17, 10. 18, 5. 19, 18. 27, 13. 35, 19. 74, 4. 253, 18. II 16, 19. digammos II 490, 26
 dignitates II 211, 20
 digno 392, 13
 dignor 379, 6*. 385, 6. 392, 13. II 159, 28. 275, 3
 dignus II 224, 20. 299, 2
δίλην λαμβάνω II 307, 10
δίκαιος II 308, 20. *μετέμοσ' ἔστι τὰ δίκαια* II 326, 9
 diligo 523, 16. 525, 3
 dimico 472, 22
 dimidio II 481, 26
 dimidium 61, 23
 diminutio 83, 20. 86, 24. *diminutio comparatiuorum* 93, 10
 diminutiua 101, 2
διακρίσθαι 384, 13
 Dione Dionaeus 70, 25
διόπερ II 138, 3
διότι II 137, 20. 188, 7
 diphthongi 37, 32. 51, 13
 dirimo II 56, 24. 277, 8
 diruo 571, 26
 dis- 298, 19 (*u. add.*). II 29, 11. 56, 16
δίσ II 88, 15
 dis dius 248, 16. 317, 26. 338, 3
 Dis 317, 20
 discedo 483, 26. 512, 20. *discessus* 566, 20
 disertum II 59, 7*
 disertus II 56, 24
 disciplina II 114, 3
 disco 421, 12. 460, 6. 509, 11. 511, 16. 518, 26. 560, 9
 discors 282, 11. II 515, 15
 discretio II 14, 13
 disiunctio *accentus* II 520, 10
 dispensio dispensor 391, 3
 dispesco 509, 8. 511, 16
 despicio 435, 6
 disciplina II 114, 3
 dispositio partium orationis 550, 17
 dissentio dissentior 399, 12
 dissero II 323, 8
 dissimilitudo II 522, 34
 dissimulanter II 59, 3*
 disto II 368, 7
 disto 362, 13. II 73, 3. *diutissime* II 80, 10
 diutinus 75, 26. 80, 11
 diuersicinia II 145, 3
 diuersus II 502, 7
 diues II 218, 3
 diuido 519, 3
 diuine II 78, 7. 79, 21

- diuinus II 78, 9. 79, 20.
 155, 20
 dius 71, 16
 diuus 306, 20
 do finita *nomina* 122, 10
 do 460, 10. 471, 1. 498, 13.
 516, 5. 518, 25. 519, 17.
 534, 4. 569, 27. 571, 27.
 II 163, 26. 268, 14. 273,
 2. 525, 9. 526, 33. 527,
 34. dor 371, 20. do ue-
 niam II 359, 22
 δῶ δῶμα 214, 19
 doceo 434, 3. 461, 3. 11.
 II 276, 21. doceor 391, 21.
 II 269, 25. docendus II
 464, 12
 docibilis 132, 14. II 219, 17
 docilis II 219, 16
 doctiflens 441, 9
 doctor 434, 3
 doctrina 120, 19
 doctus 562, 21. II 148, 21.
 216, 19. 217, 16. 27. 300,
 17. 464, 20
 dodrans II 408, 24. 416, 20
 δοκῶ 389, 17. δοκεῖ II 293,
 23
 doleo 560, 7. II 268, 8. 281,
 1. 307, 5
 δαμάσθαι II 505, 32
 dominor 379, 9. 386, 1. II
 273, 27
 dominus II 219, 23. 506, 1
 Domitianus II 506, 4
 Domitius II 506, 3
 domito 429, 23. II 274, 16
 domo 468, 25. 473, 11. II
 506, 2. 526, 27
 δόμος II 505, 33
 domus 209, 10. 309, 7. II
 505, 31. domi II 36, 8.
 67, 5. 68, 7. 506, 5
 donec II 74, 11
 donicum II 58, 1*. 3*. 8*.
 59, 1*. 74, 11
 dono 461, 13. II 268, 14.
 273, 1
 Doreium 148, 16. 215, 20.
 376, 18. II 523, 15
 Δόριον 215, 20
 Δῶρις 252, 6
 Dores 24, 10. 32, 16. 41, 8.
 74, 19. 253, 20. 276, 4.
 II 3, 1
 dormisco 428, 3
 dorsum dorsus 170, 4
 Dory 195, 16. 283, 13
 dos 134, 16. 253, 16. II
 521, 8
 dotakis 131, 4
 δούλος 582, 5
 dracaena 146, 13. 209, 7
 drachma II 408, 19. 409, 19
 draco 146, 13. 209, 7. 253, 8
 δράκων δράκαινα 232, 13
 Drepanum Drepanitanus 82, 6
 Δράς 240, 4 (*u. add.*)
 dualis 172, 3. 193, 5*. II
 415, 25
 dubitatio II 247, 25
 dubius II 217, 26
 ducenti 48, 21
 ducesimus II 413, 19
 duco 390, 8. 421, 23. 446,
 11. 466, 20. 509, 14. 511,
 23. duc 325, 9. 373, 4.
 ducere in lassitudinem II
 323, 12
 ductiū II 58, 5*. 63, 9. 75, 12
 ducto 432, 19
 ductor 432, 27. 434, 15
 dudum II 81, 21. 82, 8. 89,
 12. 479, 26
 duellum II 497, 6
 dulciculus 105, 18
 dulcedo 122, 12
 dum II 289, 16. 479, 29.
 503, 1
 dumetum 123, 25
 dumtaxat II 78, 25. 348, 15
 duo 310, 19. duae 294, 10
 duplex 340, 11
 duplico II 416, 11
 duplum II 416, 2
 dupondius II 407, 28. 416, 5
 dure II 70, 4
 dureo 397, 12. 443, 23
 durisco 397, 12
 duriter II 70, 4
 duritia 118, 1
 duro 397, 12. 443, 23
 dus finita *deriuatiua* 136, 20.
 uerbalia II 219, 13. 283, 15
 dussis II 416, 17
 duumuir II 416, 31
 dux 6, 5. 466, 21. II 521, 6
 δυνῶς ἀριθμῶς 193, 9*
 δύνω 484, 1
 δύσκολος II 472, 22
 e *littera* 9, 8
 e corrupta finita aduerbia II
 67, 7. e producta finita
 aduerbia II 68, 19. e fi-
 nita nomina II 522, 27.
 e corrupta finita nomina
 145, 11. 203, 3. 312, 7.
 e producta finita nomina
 145, 11. 204, 8. e pro-
 ducta finita graeca 142, 22.
 145, 2. 204, 8. 349, 2
 ε *littera* 9, 32
 ε̄ 32, 21
 η *littera* 9, 32
 e ex 33, 19. II 29, 27. 35,
 25. 47, 11. 48, 1. 19
 e priuatiuum II 48, 19. 22
 ἦ ὥς II 317, 16
 εἶν II 94, 13. 289, 3. 241,
 18. 247, 16. 304, 2
 εἶντοῦ 577, 10. 584, 3. II
 14, 20. 15, 57. 168, 11.
 171, 9. 176, 25. 181, 18.
 290, 1. 449, 21. εἶντοῦς
 II 290, 10
 eatenus II 58, 8*
 ebrius 193, 2*
 ebs finita *nomina* 320, 19
 ebur 25, 1. 237, 8
 eccam eccum 593, 25. 596, 9
 ecce 594, 6. II 21, 13
 ἔγω II 327, 19
 edepol II 74, 20. 528, 29
 edo 456, 18. 522, 8. 559, 24
 ἔδους ὀδούς 26, 20
 eduro II 277, 8
 efficax 437, 14
 efficaciter II 80, 27
 officio efficior 377, 8
 efflicium II 58, 3* (*u. add.*).
 59, 1*. 3*
 effutio 131, 25
 ἐγγειρητικός II 293, 12
 ἡγεμονεῶν II 302, 21
 egenus 77, 5. II 218, 9
 egeo 460, 27. II 144, 21.
 177, 3. 350, 10. 366, 14
 ἐγγιστά II 291, 21
 ἐγκατασκηπῶ II 309, 26
 ἐγκλιτικά *u. enclitica*
 ἐγκώμιον II 292, 22
 ἐγκύκλια II 293, 5
 ego 418, 8. 579, 9. II 2, 28.
 291, 1. egomet 590, 26.
 meme 592, 6. 596, 11. me-
 cum 593, 25. 594, 15. 596, 10
 ἐγώ II 4, 25. 14, 9. 492,
 27. ἔγωγε 592, 13. ἐμὸν
 ἐμὸς II 2, 31. ἐμέθεν
 187, 11. II 3, 18. 287, 10.
 418, 23. τί μοι II 364, 17
 ἡγοῦμαι II 317, 7. 346, 7
 egregius II 293, 11
 ei *diphthongus* 37, 10. 40, 10.
 453, 1. 454, 24. 557, 17
 ei *diphthongus* 67, 17
 εἰ *coniunctio* II 94, 13. 241,
 22. 247, 17. 269, 1. 289,
 3. 304, 2. εἴθε 74, 20.
 εἴθε 74, 20
 ei *interiectio* II 73, 14. 90, 15
 eia II 238, 2
 eicio II 315, 12
 εἰδωλοποιία II 437, 35
 εἴλω 446, 9
 εἰμὶ 455, 7. ὄν II 239, 5.
 μετ' ἐμὸν ἐστὶ τὰ σπικαία
 II 326, 9. τοῦ πλειονός
 ἐστὶ II 365, 20
 εἶπον 40, 12
 εἰς II 53, 4. 294, 5

- εἰς II 88, 14. 302, 25. 304, 13. 305, 16. εἰς ἕκαστος II 304, 15. ἀνά ἕν II 413, 27. ἕα μία II 408, 9
 εἰσέρχονται II 303, 11
 εἶσω II 309, 19
 εἴτις 183, 14
 ἕκαστος II 306, 8. εἰς ἕκαστος II 304, 15
 ἐκείσθης 182, 19. ἐκείσθης II 306, 3
 ἐκχέω 403, 9
 ἐκκινῶ II 144, 1
 ἐκκρίπτω II 303, 23
 ἐκστασις 33, 24
 ἐκτός II 42, 7. 43, 19
 ἔκτος 192, 37*
 el correpta nomina 147, 9. 214, 12. 312, 17. 326, 11. el producta finita nomina 147, 11. 214, 13. 312, 19
 ἔλαττον II 307, 18
 ἐλαττοῦμαι II 307, 4
 elementa uocis 6, 25. 122, 3. II 112, 14. 114, 9. 115, 20. 519, 12. elementa consonantia II 114, 10. praepositiva II 111, 20. uocalia II 114, 9
 elephas elephantus 216, 10
 ἐλεῶ II 178, 13
 Eleusis Eleusis 219, 8
 elicio 496, 24. 497, 25
 ἑλικία II 305, 25
 ἑλικος II 363, 19
 eliquo 398, 3
 elis finita denominatiua 131, 12
 ἐλλείπω II 51, 4
 ἑλληνισμός II 32, 12
 ellam ellum 593, 25. 595, 9
 ellipsis 390, 9. II 128, 8. 228, 8. 230, 8. 239, 10. 253, 13. 305, 8. 318, 2. 325, 7. 328, 13. 370, 14
 elocutio intransitiua II 32, 23
 eloquentia 1, 1
 ἐλπίζω II 306, 19
 emax 140, 8
 ἐμαντοῦ 583, 11. 592, 14. II 14, 21. 118, 23
 ἐμβαίνω II 51, 4
 emblematum 201, 2. 357, 12
 ἐμβλέπω II 309, 9
 ἡμεδαπός 575, 2*. II 178, 22
 eminentior 379, 10. 386, 5. 7
 ἡμέρα II 317, 23. 327, 7. 330, 16. 363, 4
 emicō 472, 24
 eminus II 78, 24
 ἡμισυ 32, 21. 192, 37*. 455, 6. II 16, 20. ἡμισυ τρίτον II 408, 5
 ἡμιτάλαντον II 408, 14
 ἐμμένω II 51, 4. 309, 6
 emo 528, 11. II 527, 29
 emori II 35, 12
 ἐμός 582, 5
 ἐμπλέκω II 51, 1
 ἐμπλέγμαι II 309, 6
 ἐμποδίζω II 278, 18. 297, 5. 308, 14
 ἐμποδῶν II 308, 9
 en finita nomina 125, 26. 148, 19. 221, 10. 313, 4. II 523, 15. graeca 221, 13
 en aduerbium II 21, 13
 ἐν praepositio II 43, 3. 51, 5. 53, 21. 294, 5. 302, 25
 ἐναλλάττομαι II 296, 6
 ἐναντίον II 311, 7
 ἐναρξίστερα II 312, 20
 enclitica 595, 4. II 27, 14. 39, 20. 51, 8. 104, 23. 141, 10. 477, 1. 488, 19
 ἐνδέξια II 312, 12
 ἐνδον II 309, 19
 ἐνδοθεῖν II 309, 19
 ἐνεδρεύω 383, 2
 ἐνεκα II 310, 14. 306, 3
 ἐνέπω 436, 15
 ἐνέγκιον II 43, 14
 enim II 102, 12. 103, 23. 285, 13. 287, 8
 ἐνοις II 310, 13
 enuachos 12, 22*
 ἐννεύω II 309, 8
 ἐννοῶμαι II 310, 10
 ἐνοχλῶ 436, 16
 ens finita nomina 319, 16
 ensicula ensiculus 116, 1
 ensis finita derivatiua 133, 9
 ἐνταῦθα ἐνθαῦτα 446, 14
 ἐντανθαῖ II 350, 12
 ἐντέλλομαι 403, 8
 ἐντός II 43, 16
 ἐντρέπομαι II 311, 14
 enucleo II 460, 29
 eo 22, 9. 398, 19. 435, 15. 437, 7. 459, 26. 461, 2. 475, 19. 481, 2. 530, 14. 538, 25. 539, 15. 543, 11. 554, 25. 557, 22. 564, 15. 569, 22. II 283, 7. 302, 7. 350, 2. 456, 21. 528, 6
 εἶου 584, 3
 εἶω II 362, 7
 ἐπαγγέλλω 382, 9
 ἐπαλλήλοτης 137, 1
 ἐπάν II 95, 18
 ἐπειτα II 356, 21
 epectasis 182, 15. ἐπέκτασις 590, 27
 ἤπερ II 74, 28
 ἐπερωτάσθαι 388, 1
 ἐπεξίεναι II 315, 3
 ἐποδένομαι 381, 9
 ἐπί II 26, 20. 367, 11. ἐπί τάδε II 41, 1
 ἐπιβάλλομαι II 314, 8
 Ἐπίλαρις 252, 11
 ἐπιχωριάς II 315, 5
 epicoena 141, 14
 ἐπιδείκνυμι II 314, 11
 ἐπιδικάζω II 314, 18
 ἐπιγράφω 439, 25
 ἐπικρατία II 274, 13
 ἐπιλανθάνομαι II 314, 22
 epimythion II 430, 28
 ἐπινοία θῶν II 363, 12
 ἐπισκωτάθω II 313, 13
 episyndialpha II 421, 10
 ἐπιτροπέω II 314, 5
 ἐπιτρογγάνομαι 380, 9
 ἦπον εἶπον 40, 12
 epoto 376, 3
 eps finita nomina 321, 18
 ἔπτα 32, 21. 192, 27*. 455, 6. II 16, 20
 epulo 121, 18. 392, 13
 epulor 393, 13
 equester 118, 10. 230, 21. equestris 230, 21
 equidem 575, 15*. II 92, 8*. 102, 12. 103, 5
 equula 114, 4
 equulens 114, 20. 259, 18
 er finita derivatiua 127, 8. nomina 150, 12. 223, 17. 313, 19. II 444, 7. 523, 25. graeca 224, 8
 Ἑρακλῆς 29, 5
 Ἑραστῆς II 148, 21. 464, 29. 488, 1
 ἔρχομαι 574, 10. εἰεῖσθεσθαι 476, 6
 erga II 41, 24
 ergo 372, 16. II 47, 8. 100, 15. 278, 8. 337, 6. 369, 5. 520, 29
 ἔργον 563, 5. II 148, 22. 464, 26
 Erinys 275, 14
 eripio II 280, 13
 erisin 12, 22*
 ἐράω II 317, 17. ἐρών II 464, 29
 ἦρων 255, 5
 ἦρας 254, 16
 errabundus 137, 17
 erratus 561, 17
 ἔρρωμαι II 51, 5
 ers finita nomina 320, 3
 erubeo II 274, 16
 erubescio II 312, 18
 eruo 504, 25. 505, 19. 559, 12. 571, 25
 erus II 219, 24
 eruum 176, 4
 es finita nomina II 524, 14.
 es correpta finita nomina

- 130, 9. 156, 10. 240, 5. 316, 14. es producta finita *nomina* 130, 11. 158, 11. 242, 7. 276, 3. 317, 11. II 443, 23. graeca 244, 1. 276, 3. 286, 3. II 443, 23. es *fnitorum diminutiva* 107, 3
esca 198, 11
ἔσχατος ἔσχατώτατος 98, 1
esox II 526, 3
ἔσθηναι II 318, 4
ἔσσαν 24, 2
esurio 429, 13. 495, 13
Ἐστυλῆς 244, 3. II 446, 28
ἔστυλῆτα II 145, 3
et II 286, 8
etenim II 528, 33
ἔθεν 187, 12. II 3, 13. 287, 11. 418, 23
etiam II 156, 16. 26
etiamsi II 99, 13
ἔτος II 316, 6. 368, 13
etsi II 96, 15. 99, 13
ἔτων II 307, 20. *ἔτων* 24, 2
eu *ἀπρόθονος* 39, 12
Euan 220, 1
Euandrius 68, 16
Euandrus 68, 16. 224, 17. 300, 18
euax II 90, 15. 91, 27. 528, 35
Ἐχάρης 252, 11
euenio 561, 11. *euenit* 432, 16. II 158, 29. 229, 23. 230, 5. 486, 2
euentus II 232, 3
Euerides 67, 11
euerto II 477, 4
euge 552, 9 (*u. add.*)
euhoe II 91, 27
euiscero 274, 14
Eunus 272, 12
euphonia 9, 16. 17, 18. 30, 13. 43, 17. 47, 29. 49, 20. 51, 5. 82, 10. 122, 3. 125, 10. 128, 6. 133, 15. 136, 8. 13. 305, 17. 357, 13. 372, 6. 437, 21. 481, 29. 488, 1. 507, 17. 21. 521, 20. 522, 9. 525, 1. 10. 565, 23. 589, 25. 593, 2. 10. II 11, 5. 47, 25. 56, 21. 448, 2. 456, 22. 463, 14. 494, 30. 511, 31. 522, 6
Ἐπικλῆς 252, 6
Euripides 63, 3. 247, 1
eus finita *nomina* graeca 276, 1
Euterpe 142, 23. 145, 12
ex finita *nomina* 140, 11. 164, 8. 322, 18. II 525, 32
ἐξ *praepositio* 187, 12 (*u. add.*). II 287, 10
ἔξ 32, 26. 192, 37*. 455, 6. II 16, 20
exaduersum II 514, 23
ἐξαιτώ II 288, 11
examussim II 59, 9*
exanguis 160, 19. 251, 8. 271, 12. II 182, 14
ἐξαρκεῖ II 288, 13
excarnifico 402, 3
excudo 461, 17
excelleo excello 491, 2. 526, 18. 527, 5
excito II 276, 15
excludo II 36, 1
excuso 516, 4. II 276, 5. 344, 6
execro 392, 13
execror 379, 6*. 382, 3. 392, 9. II 322, 11
ἐξηγοῦμαι II 311, 9
ἐξεναντίας II 26, 16. 42, 3
exeo II 42, 19. 288, 6. 313, 10
exequiae 34, 3
exequor 34, 3. 379, 6*. II 48, 8. 315, 3
ἐξέρχομαι II 288, 5
exercitus 256, 9. II 444, 31
ἔξόν II 287, 16
exheredo 433, 21
exhibeo II 268, 17. 273, 2
exigo 437, 30. 438, 20
exilis 131, 21
exin II 67, 13. 125, 3
exiude II 35, 17. 67, 11. 68, 8
ἐξίστημι II 288, 21. 313, 3
existimo II 274, 18
ἐξίτηλος 131, 21
exlex 280, 8. II 35, 27. 42, 17
exoleo 489, 16
exordior 379, 10. 386, 8
ἐξορκῶ II 288, 1
ἔωθεν II 25, 18
ἐξουθενῶ 383, 4
ἐξουσία II 287, 19
expecto II 274, 8
expergiscor 512, 24
experior 379, 10. 386, 11. 400, 15. 540, 13. 543, 5. *expertus* II 345, 21
expers 593, 21. II 217, 27. 293, 15. 503, 24
expes II 35, 23. 42, 18
expiro II 48, 8
expostulo II 288, 12
exprobro II 107, 18*. 268, 18
expultrix 371, 9
expungo 524, 11
exquaero 38, 2
exsanguis u. exanguis
exaequiae exsequor u. exequiae exequor
exter 85, 6
exterminatus II 42, 18
exteruus 118, 22. II 42, 20
extimus 98, 8. 100, 14
extinguo 504, 12
extra II 28, 10. 30, 3. 26. 42, 7. 43, 19. 84, 9
extraneus 69, 2. II 42, 20
extrauersus II 59, 4*
extreme II 80, 8
extrpmus 99, 4
extrinsecus II 36, 13
exul II 36, 1. 42, 18
exulo 377, 15. II 269, 27
ἐπαγγίς II 12, 3
ἐπαγομαι II 248, 22. 316, 18
ἐπαδαιμονίζω II 316, 13
ἐπαλδαιτος 562, 22. II 148, 22. 464, 20
ἐπαροία 163, 11*
ἐπασβής II 12, 3
ἐπδαιλης 152, 3. 343, 26
ἐπυρχής II 12, 2. 481, 15
f littera 10, 11. 11, 12. 12, 1. 18. 19, 8. 22, 24. 35, 13. 48, 4
faba 176, 5
Fabaris 327, 15
fabella 110, 16
faber 307, 17
Fabrateria Fabraternus 81, 5
Fabricius 135, 33
fabula 110, 16. II 430, 2. *Aesopiae fabulae* II 430, 9
facesso 377, 5. 431, 16. 535, 10
facies II 524, 19
facile II 68, 5. 77, 1
facilis II 219, 9
facio 22, 7. 25, 9. 376, 23. 398, 20. 399, 5. 401, 6. 402, 9 (*u. add.*). 435, 15. 438, 21. 459, 28. 460, 19. 477, 14. 496, 11. 497, 19. 513, 16. II 267, 20. 269, 4. 271, 16. 272, 14. 346, 9. 527, 28. *fac* 325, 9. 373, 4. *faciur* 376, 25. *facio cum aliquo* II 326, 10. *curam facio* II 350, 2
factum 563, 4. II 148, 22. 464, 25
faex 169, 16. 323, 20
faginus 70, 19. 75, 24
fallax 140, 9
fallo 438, 24. 460, 3
falso II 68, 26. 528, 27
falx 323, 22
fama 11, 21. 19, 9
fames 243, 12. 349, 13. II 475, 38
famulus II 274, 3
famulus II 219, 24
fanus II 59, 5*

- far 222, 22. 372, 8. farra 175, 17
 farcimen II 523, 17
 farcio 502, 12. 539, 1. 542, 22
 farina 120, 20
 fartim II 58, 8*
 fas 190, 1. 239, 3. 372, 12. 564, 1. II 486, 20
 fascino II 284, 10
 fastidio 250, 11
 fastus 250, 10
 fasti dies 256, 12. II 486, 21
 fatalis 131, 2
 fataliter II 79, 21
 fateor 429, 9. 438, 21
 fatiscor. 429, 8. 438, 22
 fatus II 79, 21
 fatum II 486, 13
 faueo 16, 18. 22, 4. 25, 8. 459, 29. 460, 18. 477, 3. 480, 19. 508, 14. 509, 16. II 159, 26
 fautor 16, 18
 faux 323, 21. 371, 19 (u. add.)
 fax II 521, 6
 felix II 12, 2
 Felix 347, 12
 femer 238, 15
 femor II 524, 2
 femur 237, 8. 454, 2
 fendo 435, 4
 fenus 273, 16. II 493, 28
 ferae II 71, 9
 ferbeo 479, 19
 ferculum 125, 10
 fere II 68, 23. 71, 8
 Ferentinas Ferentinatis 129, 18
 ferinus 79, 16
 ferio 418, 29. 560, 13
 fero 418, 29. 436, 8. 454, 5. 559, 23. fer 325, 9. 373, 4
 ferreus 69, 15
 ferratus 442, 5
 ferro ferror 442, 13
 fertilis 131, 25
 ferueo 378, 12. 421, 24. 443, 22. 478, 18. 479, 11. II 268, 8. 270, 5
 feruigatos II 525, 1
 feruo 378, 12. 443, 22. 478, 18. 479, 11
 fessus 429, 8. II 222, 5
 festino II 275, 1
 festiuiter II 71, 1
 festorum dierum nomina 309, 12
 fiber 232, 10. 418, 10
 fibra 418, 10
 fictilis 131, 26
 ficus *arbor* 267, 4. II 445, 20. 498, 14
 ficus *vitium corporis* 261, 9. II 445, 8
 fidecula 106, 2
 fidelis 131, 12
 fides 243, 16. 306, 14. II 465, 26
 fidicen 142, 24. 148, 20. II 523, 19
 fidicina 142, 27. 148, 21
 fidicula 105, 23. 242, 4
 fido 420, 11. 461, 9. 566, 27. 573, 24. II 319, 3. fidens II 216, 6
 fidus II 216, 16. 219, 5. 301, 24
 figo 461, 9
 figura dictionis 177, 9. *litterae* 9, 1. *nominum* 177, 9. II 192, 11. 193, 2. *nummerorum* II 406, 1. *apud Graecos* II 406, 9. 407, 8. *participiorum* 568, 15. *pronominum* 589, 10. *verborum* 434, 20
 filamen 126, 13
 filius 19, 9. 305, 8. II 219, 23. 448, 1
 filix 165, 12. 167, 5
 Fimbria 143, 6
 findo 459, 23. 517, 13. 519, 19
 finire II 363, 2
 finis 141, 17. 160, 10. II 361, 1
 fio 71, 13. 127, 1. 377, 15. 402, 9. 420, 11. 436, 9. 465, 27. 566, 23. 573, 24. 568, 10. II 112, 15. 229, 5. 271, 8. 336, 18. 522, 8.
 fire 127, 1. *fiar* 337, 10
 firme II 70, 6
 firmiter II 70, 6
 firmus 93, 20. II 465, 26
 fiscina 80, 14
 flabrum flabellum 111, 11
 flagrum flagellum 111, 11
 flamen 126, 13. 149, 5
 flaminica 149, 5
 flabilis 132, 23
 flecto 488, 4. 536, 10. 572, 6. II 489, 35. 513, 33
 flexo 429, 24
 flos floralis 131, 5
 fluctus 488, 7
 flumen 21, 6. 126, 7
 fluo 459, 26. 461, 10. 488, 4. 503, 14. 505, 25. II 513, 34
 fluuius fluuiialis 130, 25
 fodio 461, 12. 477, 14. 498, 5. II 527, 29
 fodico 432, 3
 follis follinus 78, 24
 fons 27, 1. 360, 7
 for 371, 20. 379, 11. 558, 13. II 484, 28. *farier* II 112, 16
 foramen 126, 1
 foras foris II 46, 23
 fore 420, 15. 450, 21. *forem* 450, 17
 forensis 133, 13
 formica formiceus 79, 18
 formido 122, 13. II 276, 5
 formula II 434, 27
 fornax 169, 12
 fornix 166, 1
 fors 188, 4. II 86, 27. 78, 17. 79, 6
 forsian II 79, 6. 86, 27. 248, 16
 forsit II 78, 26. 70, 6
 forsitan II 79, 6
 fortasse II 79, 6. 86, 27
 fortassis II 79, 6
 forte 188, 4. II 68, 5. 79, 6
 fortuitus II 79, 19
 fortuna II 521, 37
 fortunatus II 481, 15
 fortuna 433, 20
 foueo 22, 5. 452, 12. 459, 29. 461, 12. 508, 15
 fractura II 513, 19
 fragor 435, 5
 frango 22, 7. 438, 1. 21. 559, 22. 460, 22. 497, 22. 523, 12. 524, 17. II 331, 12. 513, 29
 frater 131, 13. II 286, 12. 352, 13
 fratruelis 131, 13. II 286, 12
 fraxinus II 525, 18
 fretum 170, 3
 fretus fretum 27, 4. 170, 3. 264, 4
 frico 468, 26. 472, 12. 570, 21. II 526, 27
 frige facio II 276, 22
 frigidus 9, 26
 frons *frontis* 27, 1. 281, 13. II 478, 1. 503, 18. 515, 9
 frons *frontis* 169, 12. 281, 13. II 477, 37. 515, 9
 frugaliter II 59, 6*
 frugi 121, 10. 204, 12. 564, 3. II 145, 8. 224, 12
 frumenta 175, 17. 176, 8
 frumentaria 75, 10
 frumentor 433, 20
 fruor 506, 1. II 333, 22
 frustillatim II 58, 6*
 frustror 379, 10. 380, 14
 frutex 169, 12
 fruticor 433, 11
 frux 189, 9. 204, 20. 278, 12. fruges 189, 9. 204, 20
 fuga 11, 25. 19, 10. 36, 19
 fugio 22, 5. 39, 17. 461, 16.

- 477, 14. II 276, 5. 13. 283,
5. 301, 18. 527, 28
fugitans II 160, 2. 217, 19
fulcio 502, 12. 539, 1. 542, 22
fulgeo fulgo 445, 3. 479, 3.
480, 1
fuligo II 522, 34
fulminat 450, 9
fumat *perfectum* 34, 24. 130, 2
funditus II 78, 2. 528, 30
fundo 403, 8. 443, 13
funis 160, 17
funs 27, 1
fur 11, 21. 27, 23. 155, 3.
237, 22. 325, 16
furax 118, 22
furcula 103, 2
furfur II 441, 25
furibundus 137, 18
furo 418, 29. 450, 16
furor 127, 24
furtim II 75, 6
furunculus 109, 4
fuscina 80, 17
futilis 131, 25
futuo 556, 13. II 473, 13.
487, 1
futurus 568, 9
- g *littera* 12, 13. 20. 9. 30,
12 (*u. add.*). 35, 22. 48, 11
Gaddir 234, 10. 313, 24. II
444, 22
Gades Gaditanus 82, 5
Gaius 303, 7
γαλακτίδες 213, 2
galeatus 441, 16. 562, 14
gallinaceus 136, 2
γαμηθήσεσθαι 476, 4
γαμμα II 490, 25
ganeo II 522, 30
γάσ II 103, 23. 104, 5. 285,
3. 286, 7
Gargarus 177, 2
garrulo 431, 20
gaudeo 420, 10. 482, 9. 483,
4. 566, 22. 573, 23. II
307, 5
gausape 333, 9. 350, 17. II
506, 1
γανσαπης 333, 14. II 555, 35
gaza 51, 12
γέ II 286, 7
γελωτοποιῶ II 285, 15
gelu gelus 170, 4
gemellus 80, 7. 109, 14. 111,
1. 496, 23
gemineus 80, 8. 109, 14. 111,
1. II 416, 30. 496, 23
gemitus 258, 17
genmatus 442, 5
gener 233, 11
genera II 119, 21. 182, 22.
183, 10. 18. 185, 5. 201,
24. nominum 141, 1. di-
minutiuum 102, 2. 115,
6. participiorum 555, 20.
586, 3. pronominum 586,
3. II 199, 15. uerborum
373, 10. II 267, 6
genetiuis 185, 14. II 17, 2.
125, 19. 161, 14. 175, 5.
213, 3. 215, 17. 24. 29.
218, 1. 221, 11. 222, 16.
19. 224, 1. 13. 230, 6.
234, 10. 276, 23. 292, 16.
293, 18. 315, 21. 377, 4.
genetiuis possessoris II 169,
13. 170, 11. 172, 6. 173,
21. genetiuis singularis de-
clinationis primae 195, 19.
in ai 37, 16. 185, 6. 284,
20. II 112, 9. in as 198,
6. secundae 223, 5. 232,
8. 258, 20. 294, 19. 295,
21. in ius 41, 10. 70, 13.
196, 19. 197, 12. 213, 9.
226, 3. 228, 6. 206, 2.
466, 1. II 5, 17. 7, 5.
522, 14. tertiae 228, 19.
234, 8. 240, 5. 267, 19.
278, 20. 280, 10. 281, 10.
324, 6. in i 246, 16. quar-
tae 185, 4. 255, 14. 362,
22. in i 257, 18. 364, 10.
quintae 366, 1. pluralis
declinationis primae 291,
20. secundae 306, 8. ter-
tiae 351, 9. quartae 364,
4. quintae 367, 14. ge-
netiuis pronominum per-
sonarum II 4, 4
genitalis 131, 2
genitrix II 525, 35
γένος II 285, 18
genius II 478, 5
geno 528, 26
gentilicius 135, 25
gens II 477, 32
genu 26, 18. 210, 21
genus 273, 15. 274, 20. II
286, 2. 478, 5
γηγάσας 483, 25
gero 487, 15*. 582, 22. II
503, 26. 527, 25
γέρων 131, 1*
gerro 193, 1*
gerulus II 503, 88
gerundia 409, 5. 412, 19.
413, 16. 450, 1. 549, 2.
596, 23. II 226, 5. 233,
27. 234, 5. 324, 7. 366,
10. 472, 3
Γηρόνευς Γηρόνης 277, 20
gesticulor II 503, 39
gestio II 503, 27
gesto II 375, 19
gestor 536, 4
Geta 239, 7. 286, 4
γεῖνομαι II 276, 25
gigno 528, 25
γεγονός II 464, 26. *γενο-*
μενον 563, 4
git 167, 8. 214, 6
gladiator 442, 3
gladius 442, 2
glandula 115, 18
glans 281, 15. 310, 11. II
478, 2. 503, 19. 515, 11
glis 249, 8
globus 34, 10. 170, 2
glomus 34, 10. 170, 2
glorior 389, 10
glos 254, 3
Glycerium 148, 16. 295, 14.
367, 18
Γλυμέριον 215, 21
Glyconium metrum II 459, 12
gnatus 48, 16
gnosco 48, 17
go finita nomina 122, 4. uerba
446, 9
gobio 20, 20. 255, 8
gonger 26, 26
γόνυ 26, 18
γούν II 286, 7
gracilis II 21, 8
Gradinus II 146, 12
gradior 438, 21
gradus u. comparatiua super-
latiua posituius 374, 7
gradus 262, 16. 263, 12
Graeci 1, 2. 2, 10. 7, 27. 9,
14. 10, 8. 11, 9. 21. 12, 3.
18. 18, 1. 16. 19, 22. 26,
23. 28, 7. 30, 12. 31, 13.
32, 20. 33, 6. 22. 37, 11.
17. 38, 16. 40, 13. 14. 16.
48, 11. 51, 5. 55, 1. 61,
17. 65, 12. 67, 11. 69, 20.
70, 23. 71, 1. 72, 15. 73,
2. 74, 21. 79, 11. 82, 2.
85, 17. 93, 11. 97, 32.
134, 19. 137, 1. 143, 8.
15. 144, 2. 145. 5. 146, 1.
6. 13. 159, 11. 161, 16.
162, 1. 163, 9. 167, 12
168, 4. 177, 12. 13. 180,
14. 20. 181, 20. 183, 15.
185, 17. 186, 20. 190, 14.
191, 7. 192, 26*. 31*.
193, 3*. 198, 7. 202, 19.
214, 19. 217, 1. 220, 10.
16. 232, 11. 234, 6. 244,
16. 245, 6. 252, 15. 255,
4. 265, 5. 11. 271, 2. 15.
272, 12. 273, 5. 277, 1.
278, 9. 280, 3. 283, 13.
287, 4. 20. 288, 1. 290,
22. 322, 29. 327, 3. 358, 6.
371, 5. 373, 10. 378, 11.
379, 4. 391, 12. 405, 15.

- 406, 20. 408, 1. 18. 409, 8. 9. 12. 470, 19. 414, 14. 415, 24. 416, 14. 419, 22. 420, 2. 423, 13. 427, 19. 431, 15. 20. 432, 21. 434, 2. 7. 436, 14. 440, 13. 14. 442, 18. 23. 25. 445, 14. 446, 7. 451, 11. 507, 21. 550, 5. 8. 551, 7. 568, 18. 577, 10. 580, 14. 581, 16. 22. 27. 582, 2. 583, 10. 586, 18. 23. 589, 12. 590, 27. 592, 10. 590, 6. II 2, 30. 3. 12. 4. 24. 6. 20. 8. 22. 11. 27. 12. 2. 14. 9. 13. 16. 16. 18. 7. 25. 17. 21. 28. 26. 7. 27. 4. 28. γαργύρα 563, 3. II 464, 18. 19. 29. 29, 9. 30. 9. 25. 31, 21. 32, 10. 33, 7. 15. 26. 34. 6. 35. 14. 36. 24. 39, 9. 26. 41. 1. 42, 7. 23. 43, 7. 44. 5. 17. 45. 2. 22. 49, 13. 51, 2. 11. 22. 52, 1. 16. 53, 2. 4. 56, 4. 18. 73. 15. 74. 28. 75. 25. 88, 13. 21. 90, 6. 13. 100, 5. 107, 3. 108, 2. 118, 22. 119, 23. 120, 7. 122, 14. 124, 21. 125, 7. 127, 13. 139, 26. 141, 8. 143, 27. 164, 7. 168, 11. 169, 9. 171, 9. 174, 25. 175, 22. 176, 14. 177, 17. 19. 179, 1. 6. 181, 17. 26. 183, 21. 186, 14. 187, 13. 194, 5. 201, 11. 205, 25. 206, 10. 214, 14. 219, 2. 19. 221, 9. 223, 11. 225, 11. 226, 22. 228, 6. 229, 17. 230, 28. 231, 23. 233, 8. 26. 237, 6. 238, 13. 239, 5. 16. 241, 27. 242, 14. 243, 1. 244, 18. 246, 12. 249, 13. 251, 1. 257, 5. 267, 10. 270, 14. 271, 26. 276, 23. 285, 4. 287, 10. 16. 291, 2. 295, 18. 343, 18. 347, 6. 348, 17. 354, 23. 355, 6. 362, 10. 366, 9. 405, 12. 406, 24. 407, 11. 409, 4. 412, 22. 413, 7. 24. 418, 21. 419, 33. 431, 30. 432, 3. 434, 1. 437, 32. 34. 443, 23. 444, 22. 445, 16. 21. 449, 21. 454, 4. 455, 24. 465, 35. 466, 3. 467, 12. 471, 20. 472, 20. 476, 13. 29. 478, 18. 482, 23. 490, 21. 491, 18. 492, 26. 496, 25. 498, 7. 501, 28. 502, 24. 505, 22. 32. 506, 5. 520, 18. graeci antiqui 1, 11. II 407, 1. antiquiores 335, 5. antiquissimi 9, 31. 11, 1. 35, 24. doctissimi 19, 6. 213, 12. iuniores II 15, 24. ueteres 11, 7. II 126, 8. uetustissimi 37, 1. II 406, 2. 492, 8
- graecisso 431, 25. 433, 16
 graecor 431, 25. 433, 21
 Graeculus 103, 2
 Graiugenus 144, 5. 196, 16. 292, 7
 grammatica uetustissima I, 6
 grammaticus 434, 6
 grandis II 479, 16
 grandiusculus II 496, 27*
 grando II 479, 16
 γραφῆ 563, 3. II 464, 18
 γραφουσα 563, 3. II 464, 18
 gratia II 366, 11. gratias ago II 376, 7
 gratificor 401, 21. 435, 23
 gratulor 404, 15
 gratus 139, 4
 grauis II 479, 11
 grano II 479, 16
 graur II 284, 10
 grauida II 479, 16
 grego 431, 25
 grex 169, 12. 278, 3
 grus 141, 18. 265, 10. 16. 326, 9. II 445, 31
 gubernator 20, 20
 gummi 145, 13
 gunger 26, 26
 gurgulio 145, 17
 gusto II 277, 3
 guttatim II 59, 3*
 guttur 155, 7. 170, 2
 Γυνῆς 244, 17
 γυναικία 256, 10. II 444, 32
 γυναικίον 71, 9
- h littera 8, 22. 12, 20. 13, 9. 35, 24. 48, 22. II 406, 12
 habena II 490, 14. 521, 37
 habeo 7, 4. 132, 20. 437, 29. 438, 18. II 274, 14. 327, 18. 490, 26
 habilis 132, 20
 habito II 315, 5
 habitus H 456, 31
 haeres 491, 19
 halitus 25, 10. II 525, 12
 Halice Haliciensis 133, 16
 halo 570, 5
 hamus 7, 14
 Hannibal II 523, 8
 harena II 521, 37
 harenosus 138, 22
 harundo 123, 7
 Hasdrubal II 523, 8
 hastatus 441, 15. 562, 17
 haurio 373, 3. 461, 21. 502, 12. 540, 3
- hebes 156, 14. 240, 13. 342, 13
 Hebraea lingua 148, 2
 Hector II 523, 25
 Heliol II 523, 13
 hendecasyllabi Phalaecii 16, 15
 heia II 138, 14
 Heliconium 587, 21
 hellenismus 349, 1
 hem II 138, 15
 herbidus 137, 13
 Hercoles 27, 13 (u. add.)
 Hercules 27, 3. 29, 6. II 524, 15
 here II 59, 2*. 5*. 71, 49
 heres 243, 8. II 524, 16. heredem ex asse facere 192, 19*
 heri II 71, 19. 198, 1
 Heriul II 523, 14
 Herodes 245, 15
 heros 255, 1
 hesternus 81, 3
 heterocliton 357, 11
 heu II 73, 14. 91, 27
 heus II 12, 8. 65, 15. 138, 14. 197, 10
 hexametrum heroicum 17, 1.
 hexameter iambicus II 418, 15
 hexaptota 188, 19
 hiatus 17, 10. 16. 35, 10. 87, 11. 303, 17. 356, 3
 hiato 428, 12*
 Hiber 233, 19. 234, 4. 294, 20. 295, 1. II 523, 29
 hibernus 81, 15
 Hiberus 233, 19. 295, 2
 hic pronomen 577, 19. 579, 18. II 5, 21. 6, 19. 10, 15. 21, 12. 31, 7. 120, 4. 124, 17. 127, 1. 139, 17. 142, 17. 30. 147, 8. 198, 17. 449, 29. 500, 26. hicce 592, 18. huic 303, 14. II 528, 18. hi illi II 364, 16
 hic aduerbium II 63, 19
 hiemo 433, 23
 hiems 320, 13. II 526, 15
 hilum 215, 7
 Himella 202, 5
 hio 428, 12. 429, 3
 Hippotes Hippotades 66, 7
 hirudo hirundo 127, 3
 hirsundinus 79, 20
 hirsutus 562, 16
 Hispana II 522, 25
 Hispanus II 476, 7
 hisco II 471, 9
 Histrum 170, 4
 hiulcus 14, 2
 hoc huc II 64, 7
 hodie 24, 6. II 71, 17. 528, 24

- hodiernus 77, 6. 26. 118, 22
 hoe II 73, 14
 holus 273, 14. 274, 25
 homicida II 522, 3
 homo 27, 1. 102, 3. 206, 22
 homullus homullulus homun-
 culus 102, 4. 109, 3
 homuncio 102, 4. 109, 3.
 114, 17
 honor honos 185, 4
 honestas 128, 22
 honestus 140, 2
 honoro II 274, 16
 honorus 188, 12.
 hora II 469, 10
 hordea 310, 16
 horno horotinus 75, 25. 80,
 11
 horreo 421, 25. II 270, 21.
 276, 5
 horsum II 75, 21. 84, 12.
 133, 24
 orto 392, 21.
 hortor 379, 10. 392, 21. II
 227, 19. 276, 15. 324, 17
 hospes 156, 22. 316, 24.
 325, 7. 342, 16. II 21, 8.
 286, 12
 hospita 317, 1
 hospitalis 131, 4
 Hostilius II 521, 18
 hostorium 215, 17
 huc 26, 21
 hui II 449, 30
 huiusmodi 596, 5. II 22, 5.
 113, 11. 175, 10. huiusce-
 modi 564, 3
 humane humaniter humanitas
 II 70, 4. 78, 9
 humum 269, 5
 humus 169, 3. 269, 5. humi
 II 67, 5. 377, 5
 hydras 224, 14
 Hylaeus 70, 25
 hyphen II 520, 8
 Hyrradius 65, 16
 i *Uittra* 7, 15. 13, 11. 25
 (*u. add.*). 14, 1. 86, 17.
 89, 12. 298, 4. 303, 2 (*u.*
add.). 439, 4. 453, 1. 454,
 24. 557, 17. 590, 6. II
 465, 15. 467, 16
 i finita nomina *latina et*
graeca 204, 11
 ante ξ breuis 322, 29
 pronominibus graecis ad-
 ditum II 143, 27
 ? II 4, 26. 16, 16
 $\xi\alpha\mu\alpha$ II 406, 9
 iaceo 398, 18
 iacie 398, 18. 437, 31. 438,
 20. 459, 29. 460, 20. 496,
 11. 497, 16
 iam II 479, 17. 482, 16
 iambicum metrum II 418, 4.
 459, 9. 461, 6. iambi $\kappa\alpha\text{-}$
 $\kappa\acute{o}\mu\epsilon\tau\rho\iota$ II 420, 24. pen-
 tameter iambicus II 418, 15.
 senarius iambicus II 460,
 10. trimeter iambicus 418,
 16
 Ias lingua 65, 15. 68, 5. Io-
 ninus mos 71, 10. 73, 11.
 446, 14. II 408, 5
 Ἰβηρ Ἰβηρος 234, 6
 Iberum 170, 5
 ibi II 71, 19
 ibidem II 75, 1
 ieio 496, 18
 ico 509, 22. ictus 509, 24.
 II 363, 13
 idem 589, 14. 593, 22. II 11,
 25. 120, 1. 124, 19. 142,
 10. 502, 4
 identidem 589, 22. II 75, 22
 ides finita *patronymica* 66,
 7. 13
 Ἰδιονάθεια 393, 5. 555, 13.
 II 167, 3. 168, 18. 223, 11
 Ἰδιος II 172, 14. 319, 14
 idus 364, 2. II 370, 8
 iecur II 524, 7
 iecus 238, 16
 Ἰερός II 481, 17. Ἰερά 174, 4
 ignauiter II 71, 3
 igitur II 100, 15. 369, 5
 igneo ignesco 406, 25
 ignis 345, 8
 ignosco 510, 16
 ignotus 430, 18
 Ἰκτινος Ἰκτίς 217, 4
 il finita nomina 123, 17. 147,
 13. 214, 14. 312, 12. II
 523, 10
 Iliad 63, 13. 144, 11
 Iliades 63, 13
 iliceus iligneus 70, 12
 Ilioneus 301, 15
 ilis finita *denominatiua* 131,
 16
 liturgi 205, 5
 ille 181, 7. 228, 3. 577, 20.
 578, 24. II 142, 17. 30,
 147, 7. 198, 17. 500, 29
 illic 130, 2. 302, 18. 587, 2.
 590, 24. 593, 11. 14. II
 63, 19. 528, 29
 illido II 276, 21
 illiterata uox 5, 8
 illuc 26, 21
 illuues 130, 13
 imago II 522, 34
 imber 150, 19. 230, 15. 339,
 2. 359, 17
 imbrex 169, 13
 immitto II 488, 25
 immo II 100, 16
 impedio II 274, 15. 278, 21.
 295, 17. 297, 3. 308, 17
 impero 374, 20. II 227, 15.
 273, 24. 280, 10. 302, 21
 imperator 432, 27. 434, 15.
 II 219, 24
 impes 241, 1
 impertio impertior 400, 1.
 438, 24
 impetro II 295, 17. 297, 18
 impietas 178, 4
 impingo 523, 17. 525, 20.
 II 513, 30
 impius II 35, 23
 implico 473, 3. II 274, 15.
 309, 7
 imploro II 276, 2
 impos 253, 11
 imprecor 322, 11
 impubis 249, 21. II 524, 29
 impune II 67, 20. 68, 8
 in finita nomina 219, 7. 313,
 8. graeca 216, 3
 in priuatiuum II 53, 24
 in praeposito II 35, 8. 43,
 1. 44, 4. 50, 27. 53, 14.
 84, 5. 114, 20. 294, 10.
 303, 5. 305, 16. 354, 19
 Ἰνα II 87, 17. 95, 17. 255,
 10. 259, 18. 266, 1. 289,
 10. 494, 13. 503, 2. 512,
 8. Ἰνα μῆ II 91, 6. 266, 3
 Inachus Inachides 68, 8
 inarticulata uox 5, 7
 incaneo 438, 5
 incestus II 12, 5
 inchoo II 319, 20
 incido 438, 24
 incipio 461, 8. II 302, 18.
 319, 20
 incito II 276, 15
 inclinatiua II 141, 10
 incommoditas 371, 5
 incongruitas II 211, 26
 inconsonantia 371, 5
 incrementum 125, 19. in-
 crementa 83, 20
 increpo II 322, 23
 incubo 469, 12. 507, 3
 incumbo 469, 12. 507, 3
 incus 269, 24. 516, 3
 inde II 35, 17. 67, 10. 82,
 23. 139, 9
 indeclinabilia 184, 6. 201, 7.
 214, 7
 indecor 235, 5
 indico II 268, 17
 indidem II 75, 1
 indigena II 478, 6
 indigeo II 159, 26
 indiges 241, 1
 indignor II 281, 2
 indignus II 222, 18
 indigus II 218, 9

- inductio II 245, 23
 indulgeo 487, 1. U 177, 3.
 273, 1. 375, 13
 induo II 317, 4. 346, 27.
 359, 2
 induperator II 109, 16
 ineo 398, 23. II 319, 20
 ineptus II 12, 6
 inermis 25, 9. II 182, 17.
 462, 10
 inermus II 182, 17. 462, 10
 iners 325, 19
 ingenuus II 478, 6
 ingrediō 438, 21
 inhibeo 437, 30. 438, 18
 iniitio 437, 31. 438, 21
 inimico 436, 18
 inimicus 25, 11. II 219, 26.
 352, 13
 inimiciter II 71, 3
 iniquus II 219, 26
 infandum II 91, 26
 infans 319, 8. 325, 18
 infelicitas 178, 5
 infelix II 526, 2
 infer II 44, 10
 inferior 83, 9. 85, 12. II 44,
 10
 infernus 77, 6. II 44, 10
 inferus 118, 21. II 44, 9.
 inferi 83, 11
 inficio 438, 21
 infidus II 301, 24
 infimatis 338, 11
 infime II 80, 9
 infimus 99, 7. II 44, 10. 465,
 26
 info 420, 16. info 450, 16
 infringo 438, 21. II 512, 25
 informis 9, 25
 infra II 30, 2. 26. 36, 13.
 44, 4
 innocens 568, 21
 inops 341, 10. II 216, 9.
 218, 9. inopis II 526, 15
 iniques 241, 8. 242, 20. 326,
 22
 inquino 469, 12
 inquo 420, 16. 495, 14. in-
 quam II 191, 11
 inquirō 44, 15
 insanio 419, 8
 insaniter II 70, 16
 insero 375, 22. 532, 9
 insidior 379, 2. 435, 12
 insillio 438, 22. II 325, 7
 insimulo II 326, 4
 insipiens 568, 22
 insons 319, 22
 inspicio 562, 11
 insto 301, 2. 313, 18
 institor 391, 25
 insulsus 25, 12
 integrasco 428, 9
 intellego 50, 6. 421, 25. 523,
 16. 525, 3. II 360, 19
 intendo II 473, 27
 inter II 42, 21. 72, 23. in-
 ter se II 178, 6. 290, 14
 intercapedo 122, 12. II 43, 2
 intercedo II 107, 16*
 intercus 271, 1
 interdiu II 73, 4. 80, 23.
 327, 12
 interea II 43, 12. 362, 7.
 480, 21. 505, 14. 508, 9.
 528, 33
 intereo 483, 26. 512, 20. 566,
 20
 interest 595, 7. II 159, 4.
 368, 7
 interibi II 59, 6*. 8*
 interiectio 178, 20. 551, 16.
 II 73, 14. 90, 5. 116, 18.
 182, 26. 528, 34
 interuencio 122, 2
 interuentus II 43, 2
 interuus II 44, 1
 interpres 241, 7. II 42, 22
 interrex 479, 10
 interrogatio 579, 16. 580, 2.
 II 130, 26. 133, 3. 135, 1.
 137, 19. interrogatiua di-
 ctionum II 121, 17
 interrogo 387, 19. II 275, 7
 interrumpo II 43, 2
 interuallum II 43, 3
 intimus 98, 4
 intono 571, 1
 intra II 43, 15. 72, 23
 intransitiua compositio 555, 2
 intrinsecus II 44, 1
 intro *aduerbium* II. 43, 20.
 72, 23
 intro *uerbum* 434, 18. II 303,
 15
 intus II 36, 13. 43, 20. 72,
 23
 inuado 35, 8
 inuenio II 274, 8
 inuicem II 178, 6
 inuideo 374, 20. II 164, 3.
 268, 21, 271, 18. 274, 4.
 487, 34
 inuidia 17, 4
 inuidus 136, 17 (*u. add.*)
 inuoco II 276, 2
 inundo 394, 9. 433, 17
 inusitata uerba 371, 18
 io finita *nomina* 121, 22
 iocinus 238, 16
 Iones *u. Ias lingua*
 ionicum metrum II 459, 9
 Iouianus 78, 14
 Iouis 189, 7
Ἰππεων 447, 12
 ipse 227, 7. 577, 19. 579, 1.
 22. II 141, 23. 142, 29.
 147, 8. 179, 25. 198, 17.
 203, 12. 206, 18. 290, 6.
 291, 8. 500, 33. *ipsus* II
 6, 25
 ir finita *nomina* 234, 8. 313,
 24 (*u. add.*)
 ir 154, 6. 234, 16. II 414, 22
 iracunditer II 71, 3
 irradians 126, 3
 irrito II 67, 20
 irritus II 525, 10
 is finita *nomina* 130, 14. 159,
 16. 219, 7. 248, 15. 317,
 18. II 524, 22. *graeca*
 161, 15. 252, 3. 358, 4.
patronymica feminina 67, 14
 is *pronomen* 303, 26. 577,
 19. 579, 19. 589, 14. II 5.
 17. 10, 13. 142, 29. 147,
 8. 158, 2. 198, 18. 500,
 18. *eius* 14, 6. 303, 6.
ei ii 298, 9. *eabus* 294, 4
 Isauria II 522, 23
 iste 228, 4. 577, 19. II 142,
 30. 147, 8. 198, 17. 500,
 26
Ἰσθμοῦ II 350, 12
 istic 589, 13. 590, 18
 istorum II 84, 12. 138, 24
 itucce 593, 14
 ita II 63, 8. 65, 21
 Italia 287, 3
 Italiae populi 27, 9
 Italus II 476, 6. 10
 itaque 181, 23. 183, 1. II 100,
 15. 521, 2
 item II 75, 1
 iter 151, 7. 229, 1. 454, 2.
 564, 2
 iterum II 75, 14
 itidem II 75, 1
 itiner 151, 8. 229, 2. II 146, 6
 iubar 170, 6. II 523, 24
 iubeo 491, 13. II 227, 15
 iudico 563, 2. II 463, 24
 iudicatus 563, 2. II 456, 31.
 463, 24
 iudicialis 131, 1
 iugerum iugus 306, 21. 307,
 11
 Iugurthinus 77, 13
 iunctura II 494, 1. *iunctura*
uerborum 551, 20
 iunior 89, 2
 iuniorum usus *dicendi* 23, 3.
 302, 6. 325, 7. 418, 7.
 512, 19. II 7, 20
 Iano 206, 8
 Iuppiter 189, 6. 228, 20. 229,
 9. 418, 7. 454, 2. 564, 2
 iurgo iurgor 396, 17
 iuro 483, 23. 484, 2. 485, 1.
 512, 17. 566, 22. 578, 2.

- II 276, 21. 311, 10. 331, 19
 ius finita nomina 135, 10
 ius 265, 9. 273, 11. II 493, 23
 iusiurandum 177, 18. 178, 17. 180, 14. 440, 5
 iustus 140, 4. II 308, 18
 iuuo 471, 1. 474, 24. 459, 5. 22. 460, 11. 561, 12. II 526, 33. iuuat II 158, 25. 229, 23. 230, 5. 486, 2
 iuuenalis iuuenilis 131, 6
 iuuenalis *nomen proprium* 335, 17. 347, 12
 iuuenis 353, 8
 iuuentus II 525, 21
 iuxta II 44, 17. 291, 11
 ix finita nomina 140, 14. 165, 11. 322, 24. II 525, 34

 x littera 8, 21. 12, 5. 13, 9. 14. 36, 3. 49, 1. II 111, 25
 Κάλχας 239, 9
 Kalendae II 370, 7. 376, 14
 Καλλιόπη 24, 17. Καλλιόπεια 40, 15
 κάλιος II 482, 22
 καμύνα 436, 15
 κάμπτα 541, 14
 καρτερῶ II 322, 6
 κάρσον 36, 23
 κατά II 26, 15. 27. 37. 20. 41. 26. 49, 1. 53, 14. 321, 18. 322, 23
 καταβῶμαι II 322, 20
 καταζῶμαι 381, 11. II 320, 14
 καταγελῶ II 322, 12
 κατάγγμι II 321, 11
 κατάγω II 84, 9. 323, 6
 καταγράφω 180, 23. 436, 17. 439, 24
 κατακράζομαι II 322, 20
 κατακροῶμαι II 320, 4
 κατακλώ II 323, 6
 καταμελῶ II 321, 27
 καταφρονῶ II 321, 13
 καταπονῶ II 361, 10
 καταράσομαι 382, 4. II 322, 9
 καταρῶ II 302, 13. 319, 18
 καταστρώννμι 403, 12
 κατέγω II 325, 16
 κατηγορῶ II 321; 7
 κατεχομαι II 322, 11
 κάθημαι 436, 16. II 301, 5
 καθέζομαι II 320, 19
 καθίζω II 306, 15
 Κατιλίνας 143, 7
 κάτω II 44, 4
 κήδομαι II 168, 13. 175, 26. 177, 20
 κέν II 100, 5
 κεράτιον II 409, 4
 κηρός 156, 6
 κίθαριστης 143, 10
 κλαδέω 531, 22*
 κλείω 407, 1
 κλίση 257, 5. II 444, 36
 κώβιος 20, 20. 255, 8
 κούλας 333, 12
 κούλον κούλον 39, 22. II 467, 19
 κοκεῶν 214, 19
 κοινός 489, 11
 κολακεύω 380, 2. 383, 14
 κόλαξ 323, 2
 κολών II 323, 15
 Κόρης 245, 1
 κορωνίδα 40, 3
 κορινθιον II 478, 2. 503, 19
 κόφινος 160, 3*
 κοπιῶ II 323, 12
 κόπτω τὰ δῆματα II 323, 8
 κοσκινίζω 520, 11
 κοσμῶ 238, 18
 κρατήρ 156, 5. II 505, 34
 κρεῖ 214, 19
 κρίνος 529, 11. κριθείς 563, 2. II 463, 24
 κρίσις 563, 2. II 463, 25
 κρομμυοκόλης 203, 20*
 κρόβα 445, 21. 507, 23
 κύβερνήτης 20, 30
 κύλιξ 167, 1
 κυνηγετῶ II 454, 17
 Κύπρος 26, 24. II 476, 31
 Κύρος 26, 24. 271, 16. II 3, 3. 476, 30
 κύθρα κύθρα 446, 14
 l littera 21, 5. 15. 29, 8 (u. add.). 49, 2. II 407, 1. numeri signum 37, 3
 la finita *denominatiua* 120, 7
 labasco 428, 7. II 471, 9
 labeo II 522, 30
 Labeo *nomen proprium* 121, 17
 labo 402, 27
 labor *uerbum* 389, 10. 402, 27. 438, 26. 473, 13
 labor labos 185, 4
 laboro II 269, 16. 273, 1. laboratus 561, 17
 lac 146, 16. 213, 1. 324, 3. lacte 21, 10. 212, 5. 326, 24
 lacerna lacernatus 441, 24
 lacero 438, 27
 laceros 534, 7
 laccio 431, 16. 524, 21 (u. add.). II 514, 11
 Λάγης Laches 244, 13
 lacrimabilis 132, 7
 lacrimo II 275, 18. 486, 27
 lacteo lacto lactesco 398, 15
 lacuna 78, 5
 lacunar 118, 9. 222, 6. II 523, 22
 lacus 259, 18. 262, 14. 263, 11. 365, 5. II 445, 3
 laedo 421, 6. 446, 9. 461, 19. II 325, 5
 Laenas 155, 18 (u. add.)
 Λαέρτιος Laertius 302, 3
 laeto 393, 15
 laetor 389, 10. 393, 15. II 307, 5. 358, 25
 λαγγάνα II 323, 22
 Lagides 67, 11
 Λακίτζω II 356, 13
 λαλώ 411, 13. 451, 13. λαλητέος 411, 15
 Λαμβάνα δίκην II 307, 10
 lambo 506, 24
 lampas 330, 12
 Λαμπία 40, 17
 Langia 40, 17. 72, 15
 langueo 477, 15
 laux 323, 23
 Λαοκόων 220, 13. 254, 2
 lapillus 106, 10
 lapis 106, 10. 248, 8. II 524, 28
 laquear 127, 7. 222, 6. II 523, 22
 laqueo II 469 28
 Lar 149, 11. 223, 13
 large II 70, 4
 largio 392, 21
 largior 392, 21. 438, 27. II 273, 1
 largiter II 58, 7*. 8*. 70, 4
 Larinas 128, 25. II 524, 12
 in lassitudinem ducere II 323, 12
 lassus 263, 22. 566, 13. 534, 7. II 222, 5
 latebrae II 521, 21
 lateo 421, 5
 later 189, 11 (u. add.). 228, 20. II 146, 10. 523, 30
 laterna 120, 20
 latex 140, 11. 169, 13
 Latiaris 133, 5. II 515, 21
 Latinus rex 69, 8. II 467, 12
 Latinus II 476, 7. 515, 16.
 Λατινοί II 5, 1
 Latius II 515, 21
 Latona Latoides 63, 12
 latro 121, 17. 148, 8
 latrunculus 188, 9
 latus 274, 13. 24. II 493, 21
 laudo II 164, 25. laudandus 138, 1
 lauo 390, 8. 403, 3. 452, 12. 459, 6. 460, 10. 471, 2. 475, 25. 480, 18. 508, 13. 558, 28. 569, 16. II 526, 33. lautus lotus 16, 18. 39, 8

- Laurea 498, 14
 laureatus II 498, 5
 Laurens Laurentis 134, 1.
 337, 26. II 497, 25
 Laurentum II 498, 3
 laureolum 113, 7.
 lauretum II 498, 7
 lauriger II 498, 4
 laurus 169, 10. 267, 3. II
 445, 19. 449, 9
 laus 325, 18. II 435, 30
 lea leaena 120, 18. 146, 13.
 209, 7. λέαινα 232, 13
 lebes II 524, 27
 lecturio 429, 12. 432, 20.
 495, 12
 lectus 257, 4. II 444, 36
 legitera 6, 12
 legito II 466, 20
 lego 22, 4. 403, 13. 443, 17.
 450, 22. 461, 1. 523, 12.
 524, 17. II 513, 26. 527, 27.
 lectus II 463, 26. legendus
 138, 3. 503, 6. II 464, 13
 λέγω 278, 12. 446, 8. 563,
 5. II 323, 25. 324, 5. 336,
 13. λέγεται II 324, 1
 λήγω 446, 8
 λέλω 507, 23
 λέπω 445, 21
 λέξω 278, 12
 lembus 169, 15
 lena 130, 8. 146, 10. 209, 7.
 II 478, 32
 Lenas 130, 7. 155, 18
 lenimen 126, 12
 leno 121, 17. 130, 8. 146, 10.
 209, 7. II 478, 32
 lens *animal et legumen* 281,
 14. II 477, 37. 503, 18.
 515, 10. lentis 341, 22
 lenteo lentescio 307, 24
 lento 307, 22
 lenullus lenuncululus 109, 6
 leo *verbum* 178, 14. 529, 19
 leo *nomen* 169, 15. 220, 16.
 255, 7
 λέων λέαινα 232, 13
 leoninus 80, 4
 λέοντιον 216, 1
 leporinus 79, 16
 lepos 118, 17. 134, 14. 253,
 2. II 525, 22
 λεπιάσσης 143, 11
 λεπτός II 409, 5
 lepus 104, 19. 118, 17. 169,
 15. 264, 6. II 445, 10.
 525, 22
 lepusculus 104, 19
 λεπτής 140, 9
 letifur II 524, 5
 Λητώ 63, 12
 letum 178, 13. 490, 29. 529, 20
 leuior 346, 11
 leuir 153, 19. II 465, 30
 Λευοθήα 76, 19
 lex 140, 13. II 521, 12. le-
 gis latio II 440, 1
 libella 110, 6
 libellus 109, 18
 libeo 561, 11. II 486, 5. li-
 bet 561, 3. II 158, 30.
 229, 22. 230, 5
 liber 225, 15. 228, 15. 232,
 8. 418, 10
 liberalis 131, 1
 liberi 306, 20
 libertas 128, 16
 libertus 139, 15
 libido 122, 13
 libra 110, 6, 418, 10. II 416,
 21. libra Attica II 408,
 21. Graia II 408, 21. Ro-
 mana II 410, 5
 libripens 282, 7. II 478, 2.
 503, 19. 515, 12
 liceo 432, 13. 561, 11. II
 486, 6. licet 561, 3. II
 96, 16. 158, 30. 229, 22.
 230, 4
 ligamen 126, 3
 ligo 122, 7
 ligula 133, 17
 Ligurinus 82, 11
 Ligus 82, 11. 264, 8. 265,
 21. II 445, 29. 511, 17.
 525, 22
 limitanus 78, 19.
 limus 169, 13
 lingua 7, 23
 lingula 113, 17
 lino 481, 2. 529, 18. 530, 11.
 543, 13. 569, 21. II 525, 5
 linquo 508, 1. 510, 5
 liuter 151, 18. 169, 15
 liquidae *consonantes* 10, 5.
 uocales 9, 30
 liqueo 398, 8. 477, 4. 491,
 8. 561, 11. liquet 432, 17.
 229, 22. 230, 5
 liqueo 398, 8
 liquo 398, 3. 10
 liquor 170, 13
 lis finita *verbalis* II 219, 13
 lis 243, 16. 362, 1. II 364, 8
 λιτή II 493, 31
 litera 6, 12. II 108, 10.
 114, 2. 519, 2. litera
 abundans II 109, 5. de-
 fectio literae II 110, 10.
 literae *quot* 11, 1. 12, 6.
 literarum figura 7, 6. no-
 mina 455, 3. II 443, 21.
 literae terminales nominum
 142, 19. 195, 11. 283, 2.
 principales *verborum* 437,
 2. 459, 30. 467, 11
 literata uox 5, 6. 6, 8. 23
 literatura II 522, 19
 literula 110, 22
 liticen II 523, 19
 litior II 276, 17
 litura 563, 4. II 464, 7
 litus II 493, 16
 llus finita *diminutiva* 109, 14
 llo finita *nerba* 431, 19
 locuples 243, 8. 343, 20. II
 524, 17
 locus communis II 434, 15.
 435, 37. 439, 26
 lodix 165, 4
 Λογγίνος 48, 14
 λογγίωμα II 324, 13
 λόγος 563, 5. λόγος ὁ κατὰ
 συναξίην ἀντοσιελής II
 106, 18
 λοιδορῶ II 271, 27. 324, 19
 lolligo lolliguncula 106, 19
 longinquus 136, 12
 longule II 51, 21. 58, 7*.
 80, 2
 loquor 389, 7. II 274, 3. lo-
 quendus 138, 3
 lorica loricatoris 442, 1
 lotus lautus 39, 8
 λουτήρ 151, 9 (*u. add.*)
 ls finita *nomina* 281, 10
 lubens 25, 23
 Lucanus 78, 17
 lucellum 111, 10
 luceo 433, 22. 466, 22. 491,
 19. 492, 25
 lucerna 120, 20
 lucifer 179, 12. 225, 14
 Lucina 78, 18. 120, 20
 luctio luctitor 392, 14
 lucto 392, 14
 luctor 392, 14. II 274, 3
 lucus 136, 17
 ludicex 350, 7
 ludifco 392, 15
 ludifco 392, 15. II 285, 16
 ludo 459, 23. 461, 17
 ludi II 414, 11
 lugeo II 270, 25. 275, 18
 lumen 126, 10
 lunatus 562, 17
 lunula 113, 5
 luo 459, 5. 560, 5 (*u. add.*)
 lupanar 222, 5
 lupercal 123, 15
 lupinus 79, 16
 lus finita *nomina* 138, 5
 luteola 113, 2
 lux 466, 23
 luxurio luxurior 393, 15
 Lycius 41, 18. 72, 7
 Lycomedides 67, 11
 Lycorgides 67, 10
 Lydia 287, 2
 λυμάλωμα II 271, 27. 325, 3
 lymphā 36, 22. II 407, 2

- Lymphor 434, 1
 Lymphatus lymphaticus 442, 7
 Lyrcus Lyrcius 72, 11
Αυσία 239, 5
 m littera 10, 15. 20, 15 (u. add.). 49, 7. 589, 25
 Macedones II 208, 10
 maeor 118, 10. 127, 19
 machiour 379, 6*. 382, 5
μάχομαι II 340, 3
 macies 130, 12
 macor 235, 1
 Macrinus 79, 4
 mactus 550, 10
 madidus 137, 10
 mador 235, 2
 Maecenag 325, 16. II 524, 12
 Maenalus 177, 2
 maereo 419, 11
 maeror 419, 12
 maestiter II 71, 1
 maestus 140, 3
 magis 44, 6. II 325, 11. 338, 24. 344, 16. 348, 21
 magister equitum 440, 5
 magistratus 256, 6. II 444, 31. 525, 3
 magnanimitas 177, 24
 magnificentior 91, 21
 magnitudo II 522, 34
 magudaris 329, 5. 23
Μαία 37, 22. 39, 21
 maiestas 128, 21
 maior 89, 3. 346, 12. II 307, 21. maius 14, 6
 maiusculus 86, 4. 101, 11. II 496, 27*
 maledico 374, 20. 440, 20. II 268, 21. 271, 18. 273, 19. 325, 1
 malefida II 113, 10
 malesana II 113, 11
μάλλον II 325, 10. 344, 13. 348, 20. *μάλιστα* II 325, 10. 348, 20. *ὅτι μάλιστα* II 306, 1
 maluaceus 116, 2
 malum malus 142, 11
 malus *adiectivum* II 521, 13
 manceps 204, 20. mancipi 121, 13. 204, 12. 564, 3. II 224, 12
 Mancinus 78, 4. 79, 6
 mandatum mandatela 120, 9
 mando 397, 1. 403, 7. 419, 12. 435, 2. 443, 14. 560, 12. II 268, 17
 mandor 397, 1
 manduco manducor 396, 25
 mane 552, 8 (u. add.). II 68, 6. 148, 20
 maneo 373, 1. 491, 19. II 484, 7
 manes 359, 5
 manica manicatus 441, 25
 manifesto II 68, 26
 manipulatim II 59, 4*
 mantele 203, 5
μανθάνω II 325, 13
 Manto 209, 15
 Mantua II 522, 21.
 manualis 131, 9
 manuleatus 139, 10. 562, 15
 manus 268, 6. 373, 2
 Marcellia II 522, 10
 Marco 378, 13
 Marcipor 236, 12
 marcor 235, 1
 mare 310, 15. 564, 3
 marito 433, 23
 maritus 139, 14
 margarita 143, 14
 margo 141, 18. 145, 24. 208, 12
 marinus 78, 21
μάραρον marmor 25, 11
 Mars II 514, 31 u. Manors
 Marsya 143, 9. 202, 12. 239, 7. 286, 5
Μαρσίας 143, 8
 Martialis 131, 2. 335, 18. 347, 12. II 515, 3
 Martiaticus II 514, 33
 Martius 69, 3
μαρτυρώ 382, 1. 384, 10
μάρτυς μάρτυρος 217, 3
 mas 239, 3. 351, 25
μασάμαι 403, 8
 Maspiter 229, 8. II 515, 2
 massa 24, 9. 36, 20
ματαιώ 386, 14
 matertera 142, 2. 418, 6
 matrix 165, 14
 matur maturimus maturissimus 95, 12
 matutine 137, 7
 matutinus 76, 18. 80, 12
 Mauors 168, 14. 320, 15. II 515, 1
 maxilla 29, 13. 110, 6
 Maximinus 79, 5
 maxime II 325, 11. 348, 21
 maximus 95, 11. 97, 14. maxima 174, 4
μάξα 24, 9. 36, 20
μη II 96, 13. 479, 23
 meatim 448, 2. 594, 2. II 528, 25
μέχρι II 326, 19. *μέχρι ἔως* II 362, 17
 Medentius 24, 6 (u. add.). 36, 21
 medeor 388, 17. 436, 7. 560, 9. II 273, 2
 mediae *consonantes* 20, 11
 Medianna II 182, 8
 mediana II 481, 25
 mediastinus 80, 13. II 481, 23
 medicina 120, 18
 medico medicor 388, 18. 393, 2. II 273, 3
 medietas 128, 7
 medimnus 306, 21
 medicor II 523, 28
 mediterraneus II 182, 8
 meditullium II 481, 23
 meditor 379, 11. 567, 14
 medius II 480, 33
μέγα ἤγομαι II 357, 18
Μεγαροί II 350, 12
Μέγης 245, 6 (u. add.)
μεγίστη 174, 4
μηκέτι 18, 1
 meio 494, 16
μείον ἤρον 71, 11
 mel 175, 16. 176, 8. 310, 16
Μελάμπουρος 272, 11. II 445, 36
μελάνθιον 167, 8. 214, 6
μελάνζοφος 51, 12
Μελέαγρος 224, 11
μέλει II 231, 19. 326, 18. 418, 25
μελέτω 385, 16. 567, 14
Μελικέρτης 143, 11
 melior 89, 2
 μέλλω II 326, 12
 membrana 77, 19
 membranaciis 136, 2
 memini 560, 22. II 280, 1. 295, 23. 298, 9. 328, 3
Μέμνων 220, 11
 memore 235, 10. 314, 3. II 524, 2. memoris memore 341, 3. 354, 3
 memore II 77, 12
 memoriter II 77, 12. 524, 23
 memorior 235, 15
μέμφομαι II 326, 20
μὲν δὲ II 356, 21. 364, 15. 368, 17
 mena 130, 8
Μένανδρος 224, 10. 272, 5
 Menas 130, 7
 menceps 26, 13
 mendicor 376, 6
Μένδης 244, 10
 Menelaus 466, 2
 Meues 245, 4
 Menoetios Menoetiades 65, 20
 Menon 221, 4
 mens mentis 341, 20. mente captus II 222, 16
 mensarium 75, 9
 mensale 130, 23
 mensis 353, 6
 menstruus 81, 12. 136, 8
 mensula 114, 7
 mensurinus 81, 12
 mentio mentior 396, 14
 mentum finita *deriuativa* 125, 12

- meo II 469, 28
 Mephitis 328, 5
 mercedula 107, 11
 merces 107, 10. 243, 8. 325, 16
 mercor 388, 15
 Mercurialis 130, 24
 Mercurius 301, 20. 302, 7
 merges 130, 9
 mereo 305, 26. 512, 16. II
 154, 12. 275, 4. 364, 10.
 mereor 395, 26. II 275, 4.
 364, 10. merens 351, 15
 meretrix II 525, 35
 meridies 24, 6. 35, 2. 137,
 8. 150, 5. 365, 25. II 475,
 21. meridie II 71, 17
 meridio meridior 396, 12
 merito II 68, 26. 72, 25
 μέσος II 357, 16
 merso 430, 6
 μεσίτης 328, 5
 μέσος II 481, 9
 Messalinus 77, 13
 -met 590, 26. 591, 24. 593,
 18. II 14, 12. 144, 2. 528, 22
 μετά II 26, 27. 38, 15
 meta II 521, 10
 metaplasma 290, 20. 590, 22
 Metaurum 170, 5
 μεταξύ II 42, 24. 43, 6.
 362, 17
 Metellus 115, 4. II 521, 19
 μεθύω 193, 2*
 meticulous 138, 27
 meto 396, 13. 419, 9. 537, 6.
 23. 571, 17. II 490, 1
 metor 379, 11. 396, 13
 μέταπον II 477, 37
 Μητροπολίτης 79, 13
 metra generalia II 459, 9.
 fabularum Terentii II 418, 1
 metuo 372, 3. 373, 16. 391,
 6. 421, 5. 492, 6. 505, 21.
 560, 9. II 272, 17. 276, 6
 metuor 373, 16. 391, 6
 metus 363, 12
 meus II 1, 15. 11, 5. 174,
 10. 198, 25. 207, 31
 Mezentius 24, 6 (*u. add.*)
 36, 22
 Michael 312, 19
 mico 468, 26. 472, 20. II
 526, 29
 micturio 429, 13. 495, 12
 μικρόν ἢ μέγαν II 327, 22
 miles 156, 15. 316, 10. II
 219, 24
 militiae II 67, 5. 85, 12
 μινησκα II 298, 13. 327, 25
 mina Attica II 408, 20. 409,
 29. 410, 6. Graia II 408,
 20. Italica II 410, 3
 mingo 472, 21. 488, 1. 495, 5
 minimus 95, 11. 99, 11
 ministro II 274, 2
 minito minitor 396, 12
 Mino *Μίνως* 255, 1. 8
 mino minor 396, 11
 minor 89, 3. 346, 11. II 307,
 19. minus 93, 20. II 327,
 22. 331, 4
 minusculus 86, 4. 101, 11
 mirabilis 132, 9
 miror II 163, 21. 319, 9.
 326, 3
 misceo II 274, 3
 miscellus 110, 13
 misereo 392, 16. 425, 18.
 428, 12. 432, 10. II 486, 7.
 miseret II 148, 14. 158, 31.
 230, 7, 231, 8. 232, 25.
 329, 13
 miseror 389, 14. 392, 16.
 425, 18. II 150, 18. 163,
 26. 164, 3. 24. 178, 13.
 275, 2. 487, 34
 miseresco 428, 13
 misericorditer II 80, 24
 miseriter II 71, 5
 missilis missibilis II 490, 11
 Mithridates 246, 11. II 444, 3
 μνήμη II 321, 18
 μοχλός 403, 9
 moderni II 528, 18
 modero 396, 13
 moderor 193, 4*. 396, 13.
 II 273, 15
 modius 306, 21. II 481, 8
 modo II 69, 8. 72, 25. 81,
 3. 283, 17. modo non 328,
 12
 modulo modulator 396, 12
 modi uerbi 421, 10. II 162,
 1. 227, 21. 235, 4. 241, 14.
 370, 4. modi defectiui II
 228, 21. modus definiti-
 uus 421, 18
 deprecatiuus 449, 23
 dubitatiuus 422, 18. II 241, 4
 imperatiuus 406, 15 (*u. add.*)
 421, 18. 423, 26. 449, 7.
 II 114, 12. 228, 6. 21.
 236, 23. 255, 17. 452, 32.
 485, 2. passiuus II 455,
 17. praesentis II 200.
 praeteritum 406, 25. apud
 graecos 406, 20. futuri
 406, 15. numeri impera-
 tiui II 304, 8
 indicatiuus 406, 12. 421,
 20. 554, 14. II 97, 15.
 156, 15. 157, 11. 211,
 3. 228, 29. 235, 15. 238,
 12. 239, 15. 242, 1. 243,
 2. 244, 17. 245, 12. 251,
 2. 255, 11. 265, 11. com-
 paratiuus II 431, 11. con-
 uictiuus II 431, 12. dis-
 solutus II 431, 12. incli-
 natus II 431, 11. rectus
 II 431, 11
 modus infinitus 369, 4. 406,
 21. 409, 7. 413, 21. 421,
 10. 422, 7. 425, 9 (*u.*
add.). 23. 450, 1. 552,
 17. 554, 20. 564, 20. 596,
 23. II 224, 23. 229, 21.
 232, 6. 26. 235, 4. 248,
 17. 342, 2. 374, 14. 453,
 37. 454, 4. praesentis II
 199, 23. praeteritum per-
 fecit II 199, 26. futuri
 475, 9. II 470, 33. pas-
 siui 413, 23. II 470, 15.
 450, 10. 483, 23. futuri
 II 470, 33. impersona-
 lium II 470, 15. 483, 23
 optatiuus 407, 10. 421, 19.
 424, 8. 449, 23. II 198, 3.
 228, 29. 238, 12. 239, 12.
 242, 1. 243, 8. 251, 5. 255,
 17. 265, 7. 18. 266, 4. 11.
 17. 289, 10. 17. 453, 17.
 graecus II 253, 14. praesen-
 tis 408, 23. II 251, 6. im-
 perfecti 407, 24. praete-
 ritum 407, 12. perfecti 408,
 12. futuri II 200, 8. 452,
 3. 453, 24
 subiunctiuus 408, 18. 421,
 19. 422, 16. 424, 12. II
 95, 18. 100, 9. 112, 6.
 227, 18. 228, 29. 237, 22.
 238, 12. 239, 25. 241, 3.
 289, 17. praesentis II 200,
 9. 452, 4. 453, 25. im-
 perfecti II 257, 20. futuri
 416, 25. 417, 11. 29
 μοιχός II 42, 1
 μοιρηθέν μοιριδώς II 79,
 21.
 molaris 133, 6. 161, 18
 molēs 349, 13
 molio molior 392, 12
 molimen 126, 12
 molo 526, 8
 μάλωψ 167, 6
 μεμολυμένος II 12, 6
 moneo 461, 4. 477, 13. II
 276, 15. moneor 391, 25
 Moneta 198, 13
 monile 121, 7. II 522, 28
 monimen 126, 4
 monitus 563, 1. II 456, 31.
 463, 25
 μονονοηχί II 328, 10
 monoptota 184, 6. 187, 16.
 II 2, 6
 monosyllaba 273, 10. 265, 3
 monimentum 125, 15
 mordeo 23, 7. 460, 2
 mordicus II 58, 6*. 78, 9

- μόριον δόριστάδες* II 127, 2
 morior 380, 10. 501, 10. 558,
 17. II 361, 4. 456, 25
 moribundus 137, 18
 moror 387, 17. II 306, 17.
 323, 14. 361, 18
μόρος II 12, 6
 mos II 438, 12. *mos dicendi*
u. antiqui iuniores ueteres
 motoria 75, 9
 moueo 22, 4. 452, 12. 508,
 17
Μούσα 27, 21. 44, 16
 mox II 29, 28. 79, 1
 ms finita *nomina* 280, 10.
 326, 3.
 muba 33, 2
 Mulacha 201, 12
 mulceo 491, 19
 Mulciber 150, 20. 230, 11
 mulgeo 486, 8. 487, 4
 muliebris 133, 21
 mulier II 523, 28
 multiplico II 416, 5
 multotiens II 78, 22. 123,
 26. 415, 25
 multum II 69, 20. 76, 11
 munditer II 70, 20
 muneror II 268, 17. 273, 1
 munciceps 140, 23 (*u. add.*).
 167, 7
 municipium 168, 3
 munificenter 91, 21
 munimen 126, 12. II 523, 17
 munimentum 125, 20
 munio 34, 24
 munitrix II 526, 4*
 munus 274, 19. II 493, 20
 murifex II 525, 32
 marmur 118, 11. 170, 2
 marmuro murmuror 396, 25
 murra 36, 19
 murux II 526, 4*
 mus 27, 24. 265, 5 (*u. add.*).
 325, 18. II 445, 31
 musa 27, 21. 33, 2. 44, 16
 mustela mustelinus 80, 3
 mustus 257, 10. II 444, 36
 mutae *consonantes* 8, 7 (*u.*
add.). 20. 9, 22. 34, 8.
 42, 8. 48, 9
 Muthul 147, 19
 Mutina 80, 18. 120, 21
 muto II 296, 7
 mutuitur II 71, 2
 mutuo mutuor 396, 13
 Mycenae 176, 15. II 521, 24
μύκης 245, 2
Μύκης 245, 2
 myrtetum 123, 26
 myrtum myrtus 142, 11
μύρα 36, 20
μύς 27, 24. 265, 4. II 445,
 25
n littera 21, 4. 30, 7 (*u.*
add.). 49, 10
n finita nomina Graeca 149, 8
na finita denominatiua 120, 15
 nahcio 513, 16
 nanciscor 513, 7
 nam II 96, 24. 102, 13. 104,
 5. 287, 8
 namique II 102, 13
νάκη 256, 8. II 444, 33
 Nar 149, 11. 222, 11. 223, 4
 narratio II 431, 4
 nascor 388, 44. 389, 8. 438,
 26. II 289, 27. natus 48,
 16. II 317, 13. 376, 15.
 464, 30
 nasutus 441, 24
 natalis 332, 10
 natrix 165, 15
 natura II 522, 19
 naualis 131, 4
 nauci 204, 13
 nauigo II 267, 21. 271, 8
 nauis 39, 2. 344, 7
 nauita 29, 2. 39, 2
 nauseo II 460, 28
 nauita 29, 2. 39, 2
ναῦς 39, 2
ναύτης 39, 1
 ne finita *patronymica femi-*
nina 67, 14. 68, 5
ne coniunctio II 39, 6. 60,
 15. 61, 13. 67, 17. 84, 16,
 96, 1. 6. 13. 99, 28. 101,
 9. 163, 3. 266, 3. 466, 2.
 470, 22. 488, 20. 521, 21.
 necne II 102, 9
 Neapolis 327, 21. *Νεάπολις*
 252, 14
Νεαπολίτης Neapolitanus 79,
 13. 82, 3
 necessario II 99, 18
 necessarius II 286, 12
 necesse II 69, 18. 193, 22
 Nechamel 312, 20
 neco 470, 12. 472, 16. 570, 21
 necto 470, 1. 536, 8. 537, 20
 (*u. add.*)
 neglego 523, 15. 525, 2. II
 322, 2
 negotium negotiorum 111, 5
Νεῖλος 24, 16. 42, 24. 44, 16
 nemo 207, 2. II 23, 10
νέμω 57, 3. 447, 5
 nempe II 65, 17. 85, 6
 neo 373, 2. 459, 27. 491,
 19. 492, 26. 508, 10. II
 484, 8
 nepa 285, 5
 Nepet 167, 9. 214, 6
νήπιον 319, 8
 nepos 59, 14. 253, 2. II 521,
 12. 525, 2
 nepotulus 102, 10
 neptis 253, 3
 nequa II 25, 1
 nequam 95, 5. 118, 7. 123,
 21. 143, 4. 215, 11
 nequaquam II 74, 24
 neque II 96, 16. nec II 466,
 8. neche II 102, 9
 nequeo II 528, 11. nequit
 nequitur 396, 19
 nequiquam II 74, 23
 nequis 179, 66. 183, 15
 nequiter II 59, 9*
Νηρηος 289, 14
 Nereus Nerine 68, 7
 nescio 217, 27
Νέστωρ 66, 14. Nestor II
 523, 25
 Nestorides 66, 14
 neu II 96, 5
 neuis II 58, 6*. 9*. 59, 3*.
 neult II 58, 9*
 neuter 197, 5. 226, 13. II
 7. 9. 23. 450, 2. neutrum
 552, 16
 neutiquam II 74, 24
 neutralis 130, 25
 nexo 429, 23. 469, 12. 470,
 4. 538, 2
 ni II 61, 5
 Nicaea Nicia 73, 2
 nigreo nigro nigresco 398, 14
 nihil 147, 14. 214, 17. ni-
 hilum 204, 21. nihili 124,
 11. 204, 12. 564, 3. II 224,
 16. 523, 3
 nihilo minus II 305, 25. 338,
 21. 340, 14
νικῶ II 331, 11
 nimis 185, 9. II 69, 28. 77, 18
 nimium 185, 9. II 63, 20. 28.
 76, 11. 77, 18
 ninguo 504, 7
 nisi II 242, 12. 348, 15
 nitedula 107, 9*
 niteo 461, 6. 560, 11
 nitidinscule II 59, 4*
 nitor *uerbum* 461, 9. 537, 27
 nix 21, 12. 279, 13. 504, 7.
 II 521, 6
 noceo 34, 19. 377, 13. II
 159, 18. 164, 25. 268, 21.
 271, 16. 275, 3. 325, 5
 noctu II 73, 4. 327, 11
 noenum II 58, 2*
νόμα 57, 2
 Nonae II 370, 7
 nomina 54, 8. 55, 6. 56, 28.
 369, 10. 441, 14. 563, 12.
 568, 21. 569, 1. 575, 6*.
 584, 29. II 2, 18. 63, 21.
 65, 13. 67, 22. 72, 3. 24.
 73, 9. 80, 6. 84, 26. 95,
 26. 116, 7. 25. 117, 11.
 121, 18. 125, 10. 130, 16.

26. 131, 22. 132, 11. 145, 16. 147, 12. 148, 25. 149, 24. 164, 8. 16. 182, 26. 193, 9. 204, 5. 210, 6. 211, 6. 212. 1. 219, 2. 226, 8. 227, 29. 232, 7. 235, 10. 443, 3. 464, 32. 467, 25. 478, 25. 480, 33. nomen abnegatiuum II 13, 30
- nomen absolutum 62, 5. II 141, 14
- accidens 553, 22. 554, 6
- ad aliquid 60, 9. II 218, 21.
- quasi ad aliquid 60, 23
- adiectiuum 58. 20. 60, 6. 83, 7. 86, 21*. 553, 20. 556, 7. II 121, 3. 131, 16. 133, 4. 134, 4. 219, 4. 227, 7. 464, 19. 481, 10
- adquisitiuum II 224, 7
- aequiperantiuum II 219, 19
- ἀναποδοτικόν 575, 3*
ἀόριστον 575, 3*
- appellatiuum 57, 9. 58, 14. 59, 9. 20 (u. add.). 115, 3. 553, 27. 588, 8. 12. 689, 1. II 20, 16. 134, 19. 135, 2
- collectiuum 61, 21
- commune 156, 10 (u. add.). II 472, 20
- comparatiuum 89, 9. 417, 5. II 141, 14. 493, 24
- compositum 25, 24. 177, 11. 178, 16. 437. 12. 439, 28. II 175, 7. 182, 7. 522, 1
- comprehensiuum 176, 13. II 498, 7
- corporale 59, 11
- decompositum 177, 11
- demonstratiuum 59, 22. II 22, 4. 12
- denominatiuum 140, 23 (u. add.). 424, 18
- deriuatiuum 57, 10. 121, 7. 421. 22. 549, 7. 562, 4. II 182, 7. 415, 31
- diminutiuum 115, 1. II 490, 24
- diptoton 188, 2
- dispertiuum II 413, 24
- distributiuum II 13, 20. 204, 11
- effectiuum II 224, 7
- ἐπαναβεβηκός II 219, 20
- ἐπιμεριζόμενον II 413, 25
- ἐρωτηματικόν 575, 3*
ἐτεροπλιτον II 145, 3
- facticum 61, 25
- generale 61, 28. II 131, 10. 132, 3. 139, 21
- gentile 61, 3. II 467, 10
- graecum 11, 18. 12, 19. 29, 5. 37, 12. 21. 40, 10. 41, 17. 44, 16. 195, 16. disyllabum 71, 13
- nomen hexaptoton 188. 19
- homonymon 59, 13. 60, 28. II 88, 23. 462, 3. ὁμῶνυμον II 482, 22. 497, 18
- impertiuum II 13, 30
- incorporale 59, 12
- infinitum 61, 7. II 13, 30. 131, 5. 132, 3. 135, 11. 136, 11. 139, 21. 364, 2. 450, 6
- infinitiuum 370, 25
- interrogatiuum 61, 5. 370, 25. II 13, 29. 132, 3. 139, 21. 204, 11. 450, 6
- ισοκαλές II 219, 10
- locale 62, 8. II 138, 12
- mobile 156, 10. 192, 19*. 425, 28. II 5, 12. 11, 3. 201, 3. 449, 37. 472, 20. 502, 11
- monoptoton 184, 6. 187, 16
- monosyllabum 265, 3. 273, 10
- numerale 62, 4. 172, 26. 173, 20
- ordinale 62, 3. II 413, 3
- οσίας 575, 3*
- patrium 61, 4
- patronymicum 62, 14. 68, 18. II 443, 27. 476, 16. 482, 3
- pentaptoton 188, 16
- περιεκτικόν II 498, 7
- περιληπτικόν 176, 14
- plurale semper 176, 10. 309, 13. II 413, 25
- ποιότητος καὶ ποιόκτητος 575, 7*
- ποιότητος 575, 3*
- polyonymon II 88, 23
- positiuum 83, 2. II 141, 15. 218, 29
- ποσότητος 575, 4*
- possessiuum 68, 14. 588, 9. 14. II 173, 9. 21. 161, 15. 165, 15. 20. 166, 3. 169, 12. 170, 12. 171, 12. 172, 7. 218, 15. 224, 1.
- infinitum II 133, 24
- primitiuum 562, 4
- principale 57, 9
- proprium 57, 12. 76, 14. 115, 3. 117, 9. 175, 1. 418, 10. 553, 25. II 20, 13. 114, 13. 129, 18. 145, 24. 140, 12. 467, 10. 476, 1
- redditiuum 61, 9. II 22, 10. 132, 4. 204, 11. 450, 7
- relatiuum 61, 9. II 13, 30. 22, 10. 23, 7. 132, 4. 139, 21. 204, 11. 450, 7
- similitudinis 61, 9
- simplex 177, 10
- nomen singulare semper 174, 23. 176, 2
- speciale 62, 1
- subiectuum II 219, 20
- substantiuum II 154, 9
- superpositum II 219, 20
- synonymon 59, 17. 60, 29
- temporale 62, 7. 549, 25. II 138, 12
- tetraptoton 188, 14
- trigenae II 472, 20. τριγενές 156, 11
- triptoton 188, 10
- uerbale 117, 17. 410, 8. 417, 22. 425, 22. 549, 1. II 215, 23. 217, 25. 233, 25. 456, 25. 464, 10. 479, 1. 522, 8. graecum in τείος 411, 15. 426, 2
- uniuocum II 462, 3. 482, 22. 497, 18
- nomina ciuitatum II 66, 4
- comica 283, 19
- dignitatum 432, 24 (u. add.)
- festorum 309, 12
- numerorum 145, 5. 412, 19.
- ἀριθμοῦ 575, 4*
- personae primae et secundae II 203, 21
- nominauo 450, 2
- nominatiuus 172, 5. 184, 1. 370, 22. 422, 1. 21. 440, 25. 550, 4. 552, 4. 554, 28. 555, 6. II 12, 17. 19. 14. 116, 28. 119, 1. 203, 3. 208, 10. 210, 11. 212, 11. 213, 3. 220, 11. 221, 6. 222, 20. 223, 6. 225, 10. 227, 7. singularis declinationis primae 284, 12. secundae 294, 17. tertiae 311, 12. quartae 362, 3. quintae 365, 11. pluralis declinationis primae 291, 16. secundae 305, 22. tertiae 349, 24. quartae 363, 26. quintae 367, 12
- nomino II 276, 2
- non II 61, 21. 63, 8. 156, 16. 197, 2. non minus II 338, 21. non parum II 338, 21
- nongesimus II 413, 23
- noscito 430, 8. II 466, 20. 514, 11
- nosco 48, 17. 510, 16
- νόσος 28, 7
- noster II 433, 33
- nostras 302, 18. 454, 11. 575, 2*. 580, 18. 581, 8. 586, 5. 27. II 2, 3. 11, 16. 178, 22. 528, 18
- nota 430, 15
- noteo noto nescio 307, 28

- notus 48, 16
 nouacula 138, 10
 nouenarium *metrum* Pindari-
 cum II 460, 6
 noui 48, 17. 560, 16
 nouus 257, 11. nouissimus
 99, 14
νοῦσος 28, 7
 nox 167, 2. 280, 3
 noxa noxius 34, 19
 ns finita *nomina* 281, 10
 nubes nubilum 115, 13
 nubo 377, 15. 446, 4. 556,
 13. 565, 28. 572, 13. II
 473, 17. 487, 1. nupta 43,
 17. 370, 4. nuptus 556,
 24. 572, 14
 nudius tertius II 370, 6. nu-
 dius quartus II 58, 5*. nu-
 dius sextus II 58, 4*. 9*
 nudus II 351, 2
 nugas 155, 22. 239, 3
 nugigerulus II 503, 39
 nullus 227, 13. 266, 12. II
 7, 8. 23, 9. 136, 7. 449, 38
 num II 62, 11
 numen 126, 7
 numero numeror 396, 11
 numeri II 125. 19*. 156. 20.
 181, 25. 182, 22. 183, 7.
 18. 184, 6. 199, 17. 201,
 20. nominum 172. 1. 578,
 3. participiorum 568, 12.
 pronominum 596, 17. uer-
 borum 447, 23. 451, 1
 numerorum nomina 145, 5.
 II 311, 2. 412, 9. figurae
 12, 22. 37, 2. II 406, 1.
 apud graecos 37, 2. II 406,
 9. 407, 8. numeri cardina-
 les II 412, 27. 416, 4.
 dispartitiui II 413, 24. *ἐπι-
 μεριζόμενα* II 413, 25. or-
 dinales 62, 3. II 413, 3
 nummaria lex 75, 11
 numquam 306, 20. II 407, 27
 numquam II 136, 9. 340, 16
 numquis 183, 15
 nunc II 198, 1. 357, 1
 nuncubi 18, 1
 nuncupo II 276, 2
 nuntio II 299, 7
 nuntius 135, 15
 nuo 373, 3. 459, 25
 nuper nuperius nuperrime II
 80, 10
 nuperrimus 95, 18
 nuperus 96, 3. II 44, 9. 80, 10
 nupturio 429, 14
 nurus 268, 5
 nus finita *nomina* 75, 15
 nusquam II 136, 9. 339, 8
 nutrico nutricor 432, 3
 nutricula 371, 14
 nutrio nutrior 393, 15. II
 364, 10
 nutritor 390, 26
 nutritrix 372, 2
 nutrix 140, 18. 323, 7. 371,
 14. II 494, 26
 nux II 521, 6
 nx finita *nomina* 140, 20
νυκτί II 363, 3
νύκταρ II 327, 7
τά νύκτ II 356, 21
 nymphea II 407, 3. *νύμφη*
 37, 1. 38, 6
νύξ 280, 3
 o *littera* 26, 16. o ω 9, 32
 o finita aduerbia II 69, 7.
 72, 18. nomina 121, 15.
 145, 16. 205, 23. 208, 14.
 312, 8. 325, 21. II 522,
 29. ω finita nomina pro-
 pria 146, 1
 o *interiectio* II 11, 19. 12, 7.
 89, 2. 91, 6. 197, 7. 240, 8
 ob II 32, 1. 37, 16
 oboe 484, 1. II 361, 4. 363,
 3. oboer 530, 26. obitus
 566, 20
 obiter II 77, 6
 oblectamen 126, 2
 obliniscor 379, 11. 387, 7.
 389, 14. II 314, 26
 oboedio II 274, 2. 370, 8
 obolus II 408, 18
 oboscer II 276, 16. 317, 1
 obscenus 46, 14. 489, 11
 obscurus 46, 13. 480, 10
 obsero 403, 9
 obsideo 435, 12. obsessus
 34, 5
 obsoleo 487, 7
 obsono obsonor 393, 11
 obstetrix 166, 1
 obstupescio II 269, 5
 obtestor II 276, 17
 obtinentia II 274, 13
 obuerso 396, 14
 oceano 529, 4
 occido 484, 1. 512, 21. oc-
 casus 566, 20
 occidans 118, 21
 occino 529, 4. 530, 7. 571, 13
 occipio II 191, 6
 occiput II 526, 8
 occulo 526, 8
 Oceanites Oceanitis II 507, 33
 Oceanum 170, 5. Oceanus
 II 507, 30
 ocellus 109, 17
 octior 562, 9. ocus II 80,
 11. 88, 12
 octogesimus octingesimus II
 413, 22
 octingenti 48, 19
 October 150, 20. 230, 16.
 338, 17
 oculus 114, 22
 oculus 36, 14. 114, 22
 ὄδρ II 25, 22. 53, 3. ὄδρ
 II 144, 1
 ὄδρ II 41, 1
 ὄδρ II 467, 3
 odio II 528, 12. odi 560, 16
 odor 36, 20. II 524, 1
 odoror II 334, 20
 odorosus 138, 12
 ὄδρους 26, 19
 oe *diphthongus* 38, 10. 192,
 19*
 Oedipus 272, 7. II 445, 35
 offatum II 58, 8*. (u. *add.*)
 offendo 178, 11. 435, 6. 562,
 10
 offensinnacula 108, 18
 offero II 354, 15
 officio 377, 13. 401, 8
 officina 120, 18
 oh II 73, 14. obe II 91, 27
 ω *diphthongus* 40, 3
 οἶδα II 329, 6. ἤδην ἤδην
 71, 11. εἰδώς II 300, 19
 Οἰδίκοις 272, 7. II 445, 35
 οἰκᾶδε II 506, 5
 οἰκόθεν II 3, 16. 506, 5
 οἰκοι II 350, 12. 506, 5
 οἰκονόμος οἰκονομῶ 432, 23
 οἰωνοσκοπῶ 380, 4
 ὄκνω II 329, 12
 ὄκνω II 80, 12. 88, 12,
 ὄκνω 562, 10
 ol finita *nomina* 214, 14. 312,
 24
 oleaginus 70, 19. 75, 24
 oleaster 127, 10. 154, 16
 oleo 444, 17. 479, 4. 480,
 9. 488, 20
 olfacio II 334, 17
 olim II 81, 21. 89, 12
 ὀλίγον δεῖ 331, 7. ὀλίγον
 εἰς χιλλούς II 331, 4
 ὀλισθαίνω 408, 27
 oliuetum 112, 8. 123, 25
 olli 25, 22
 olo 444, 17. 479, 4. 480, 11
 ὄλος 28, 7
 Ὀλυμπια νικῶ II 331, 11
 Olympias II 507, 17
 Olympus II 507, 10
 ὄμβρος 150, 19
 Ὀμηρος 27, 22
 omitto 46, 18
 omnifariam II 74, 29. 79, 22.
 343, 2. 474, 29
 omnigena II 472, 29
 omnino II 77, 4. 79, 22.
 472, 31
 omnimodo II 306, 7
 omnipotens II 506, 7

- omnis 358, 15. II 472, 11
 ὀμνυμι 484, 2. II 331, 18
 ὀμοιος II 332, 14. 21
 ὀμοῦ II 305, 21
 on finita *nomina* graeca 31,
 10. 146, 1. 215, 15. 216,
 3. 220, 10. 325, 20
 ὄνασθαι II 333, 17
 ὄνομα 57, 2. ὄνομα φέρω
 II 310, 6 (u. nomen)
 ὀνοματοποιία 450, 1
 onis finita *nomina* 319, 20
 ὄνυξ 280, 6
 ὀφείλω II 342, 1
 opifex II 525, 32
 opino 892, 8. 397, 3
 opinor 392, 8. 307, 3. II
 274, 17
 Opiter 229, 7
 ὀπλισις 563, 3. II 464, 17
 ὀπλίτης 441, 10. 562, 21.
 II 464, 21
 ὀπλίτω 441, 21. 562, 21.
 563, 2. II 464, 17. 22
 ὀπλοφόρος II 481, 17
 oporteo 432, 13. 561, 11.
 oportet II 229, 22. 230, 6
 ὀποιός II 132, 7. 491, 23
 ὀποιώς II 132, 8
 ὀπως II 132, 8. 266, 1. 289,
 10
 ὀπόσος II 132, 7. 491, 25
 ὀπότε II 50, 22
 ὀπον 182, 19. II 88, 25
 opperior 400, 16. 540, 14.
 II 274, 8
 ops finita *nomina* 321, 21
 ops 341, 9
 Ops 321, 21
 ὄψιμος II 468, 20
 ὀπτασία II 464, 26
 optatius 69, 2
 optime II 68, 22
 optimas 118, 12. 128, 24.
 129, 3. optimates 192, 17*
 optimus 95, 10. 98, 3. optu-
 matus 7, 16 (u. *add.*)
 opulentus II 218, 3
 opus 274, 13. II 403, 21.
 opus est II 107, 9*. 288, 4
 oquulus 36, 13
 or finita *nomina* 127, 20. 154,
 7. 234, 18. 313, 27. 326,
 13. II 523, 22. graeca 89,
 21. comparatiua 236, 16
 ora 5, 15. II 469, 10. 474, 8
 ὄρα 19, 24
 oraculi obliquitas II 235, 2
 ὄραμα 563, 5
 ὄραμα 563, 4. II 464, 27.
 ἑώρακα εἶδον 446, 1
 oratio 53, 27. II 108, 23.
 112, 8. 113, 11. 114, 4.
 116, 5. 149, 15. perfecta
- II 108, 18. orationis de-
 fectio II 111, 14
 orator 434, 4
 orbis II 222, 10
 ordea 175, 17. 176, 8
 ordinandus 138, 2
 ordinatio II 164, 16. 200, 27.
 494, 1
 ordo *literarum* 9, 3. *causum*
 186, 13
 orior 388, 14. 309, 21. 501,
 10. 559, 8
 ὀρμιζόμενοι II 323, 6
 ornatus 185, 5
 ὄρνις ὄρνιξ 32, 16
 ornandus 138, 2
 oro 374, 20. 434, 4. 461, 13.
 II 164, 3. 276, 16. 317, 1
 Orontes 245, 14
 ὄρος 28, 7
 Ὀρφεύς Ὀρφης Ὀρφην
 276, 5
 Orrhoena 31, 17
 ors finita *nomina* 320, 5
 ὀρθοτονοῦμενα *uocabula* II
 14, 8
 ὄρρυα 176, 5
 os finita *nomina* 134, 14. 161,
 22. 253, 1. 318, 3. II 524,
 30. os finita *graeca* 161,
 27. 271, 15. *ως* finita
graeca 254, 16
 os *oris* 254, 13. 318, 8. II
 474, 5
 os *ossis* 254, 3. 318, 3. 326,
 23. II 474, 5. ossa 36, 16
 ὄς 582, 1. II 4, 31. 6, 21.
 125, 7. 126, 20. 127, 12
 ὄς II 317, 16. 336, 5
 ὄσακίς II 132, 9
 oscillum 103, 9. II 474, 7
 oscito oscitor 397, 1
 osculor 378, 20
 osculum 39, 10. II 474, 7
 ὄσημέραι II 323, 5. 334, 7
 ὄσος II 363, 19. 491, 20*.
 ὄσον II 305, 23
 ὄσφραίνονται II 276, 25. 334,
 15
 Osrhoena 31, 17
 Ossa 147, 22
 ὄσσάτιος 575, 4*
 ossu 254, 6
 ossum 254, 6. 318, 4
 ὄσπε II 338, 10
 ὄστᾶ 36, 15
 ostendo 520, 16. II 314, 11
 ostentum 521, 1
 ostiatim II 75, 4
 ὄστις 54, 18. II 11, 28. 120,
 2. 125, 4. 127, 3
 ostium II 474, 7
 ostrum 39, 10
 ὄταν II 335, 3
- ὅτι II 87, 17. 95, 6. 336, 5.
 338, 17. 494, 14. 512, 23
 ouilla 80, 4
 ouinus 80, 4
 ouis 17, 17. 253, 19
 ouum 17, 17. 253, 19
 ox finita *nomina* 140, 19.
 166, 10. 323, 12. II 526, 2
 ὄξύς 562, 23
 ὄξυνω 562, 23
 ὄν 584, 3. II 3, 1. 19, 7.
 492, 27. ὄνς II 3, 1. εἶν
 II 19, 7. εἶεν 187, 12.
 II 3, 13. 287, 11. 418, 23
 ὄνδαμνός 193, 1*
 ὄνδαμνόν II 339, 8
 ὄνδ᾽ ὄν II 337, 9. 340, 5
 ὄνδέποτε II 340, 10
 ὄνχ ἀλλά II 338, 22. ὄνχ
 ἦτον II 338, 23
 ὄνυκτι 18, 1
 ὄνυκτιεύς 276, 4
 ὄνυλος 28, 7
 ὄνν II 337, 5
 ὄνρανόθεν 187, 11 (u. *add.*)
 II 3, 15. 25, 18. 287, 11
 ὄνυρος 28, 7
 ὄνυθα 150, 16
 ὄνυθα 581, 26. 589, 12. II 6,
 20. 120, 10. 127, 2. ὄν-
 τασί II 144, 1. τοῦτο
 τοῦτο II 368, 17
 ὄνυθα II 337, 19. 338, 10
 ὄνω 36, 21
- p *littera* 11, 7. 49, 28
 pabulor 433, 20
 pabulum 124, 12
 pacifico pacificor 306, 15
 paciscor 438, 22. 512, 23.
 513, 13. 523, 24
 paelex 164, 20
 paene 99, 16. II 67, 7
 paeniteo 432, 12. 561, 10.
 II 486, 10. paenitet 561,
 3. II 148, 14. 158, 31.
 230, 7. 231, 7. 232, 25.
 329, 13
 paenulatus 441, 15. 562, 16
 paenulitimarum *syllabarum*
ratio 77, 7. 99, 1. 106, 3.
 325, 13. perfecti paenuli-
 ma 477, 10. 498, 8. 504, 22
 paeonicum metrum II 459, 9
 pagina 80, 17. 120, 21
 pago 523, 24
 παιδένω 562, 22. II 167, 7.
 169, 10. 464, 21
 palam II 52, 1
 Παλαμῆδης 244, 2
 Παλλάδιον 31, 5
 Πάλλας 239, 13
 palliatus 139, 7. 441, 16. 25
 palmarium 75, 9

- palpo 121, 18. 397, 1
 palpor 397, 1
 paludatus 441, 25. 562, 15
 palumbes 169, 16
 palus 267, 22. II 525, 20
 paluster 127, 15
 pampinus 169, 15
 Pan 216, 4
 pando 519, 22. II 504, 11
 pandus 137, 1
 pango 460, 5. 497, 23. 523,
 17. II 513, 29
 panis 353, 9
 panniculus 112, 2
 Pansa II 504, 29
 πανταχῆ πανταχοῦ II 342,
 20
 παντάχοῦ 182, 20
 παντελῶς II 79, 22
 πάνθηρ 156, 6. II 505, 35
 panthera 141, 18. 156, 6.
 217, 1. II 505, 35
 panus panucula 115, 15
 Πάνθοος Πάνθους 272, 16
 Panthus 272, 11. 273, 1.
 295, 15
 πᾶνν II 96, 13. 479, 22
 papae II 90, 8. 528, 35
 papaver 170, 13. II 523, 26
 Papia II 522, 8
 papyrus II 525, 18
 par 150, 7. 222, 24. 223, 7.
 326, 7. 339, 13. II 219, 26
 παρᾶ II 28, 23. 31, 27. 39,
 6. 40, 14. 44, 18. 343, 10.
 344, 9
 παραβάλλομαι II 342, 14
 παραγωγῶ II 343, 25
 παραγωγή II 369, 14
 παραδίδομι II 39, 7
 παραγίγνομαι 574, 10
 παραγωγή 590, 27. 592, 14
 παραϊτόμαι συγγνώμην II
 344, 3
 παρακαλέω II 169, 9. 338, 14
 παραλληλότης II 494, 31
 παρᾶπαν II 369, 14
 παραπληρωματικόν II 337, 5
 παραπλησιος II 35, 16
 parasitaster 114, 16. 127, 14
 παρασκευάζομαι II 343, 19
 παρασημβάματα II 211, 24
 παρασύνθετον 177, 12
 parco 22, 8. 25, 9. 34, 19.
 438, 3. 509, 15. 511, 23.
 573, 8. II 273, 21
 parcus 136, 17
 παρέχω II 177, 20
 pareo 460, 21. II 274, 2
 parens 168, 1. 354, 27. pa-
 rentia 168, 3
 paries II 524, 22
 parillis 132, 2
 pario 401, 2. 438, 23. 460,
 4. 500, 19. 540, 6. 543, 4.
 559, 11. 573, 7
 parricida 26, 7. 177, 20. II
 522, 3
 pars 360, 9. II 357, 16. 503,
 12
 partes orationis 54, 5. 552, 1.
 II 4, 19. 193, 8. partium
 orationis ordinatio II 115, 23
 parsimonia 120, 2
 Parthica nomina 246, 12.
 participo 503, 23
 participialia 117, 17. 138, 15.
 139, 19. 140, 22 (*u. add.*).
 409, 5. 425, 20. 549, 2.
 II 215, 29. 233, 7. 235, 7.
 293, 17. 454, 4. 9
 participium 54, 9. 55, 10.
 84, 21. 409, 5. 417, 12.
 418, 16. 439, 7. 441, 2. 17.
 452, 9. 548, 1. 574, 9. II
 62, 27. 116, 17. 119, 22.
 120, 16. 124, 9. 126, 3.
 154, 1. 159, 14. 164, 13.
 182, 22. 211, 6. 212, 2. 17.
 215, 11. 222, 29. 225, 19.
 227, 21. 230, 22. 232, 7.
 235, 6. 288, 19. 304, 19.
 317, 15. 353, 8. 20. 373,
 14. 456, 23. 471, 25. 474,
 3. 486, 27. 503, 34. 512,
 29. 525, 4. 528, 14. com-
 positum 439, 7. 440, 14.
 563, 25. decomposita 563,
 18. παρασύνθετον 568,
 15. simplex 568, 17. tran-
 sitiva II 216, 1. praesentis
 556, 1. 557, 2. 564, 14.
 565, 11. II 199, 23. 456,
 18. praeteriti 411, 17. 483,
 25. 556, 6. 557, 2. 558, 7.
 565, 11. 569, 6. II 199, 26.
 238, 16. 463, 28. futuri
 actiui 556, 6. 557, 25. 560,
 6. 564, 27. 573, 27. II 326,
 14. 456, 25. passivi 475,
 21. 558, 2. 567, 6. II
 216, 4
 particula infinita II 127, 3
 partim II 75, 4
 partio nomen 256, 2
 partio uerbum 396, 11
 partior 396, 11. 399, 22.
 438, 24
 parturio 429, 13. 495, 12.
 501, 3
 partus 256, 2. 364, 24
 parum II 69, 28. 76, 11
 πᾶς II 472, 21
 pasco 438, 26. 511, 5. 570,
 8. pascor II 269, 27. 282,
 5. 300, 6. 377, 13
 passer passerinus 80, 25
 passio II 176, 9. 438, 2. sui
 passus II 166, 30. 168, 19.
 177, 12. 223, 11. 232, 16.
 276, 4. passio reciproca
 393, 5
 passus II 504, 9
 pastor 536, 4
 pateo 483, 23. 485, 11. 512,
 16. 519, 23. 565, 28. 573,
 22. II 504, 29
 pater II 219, 23
 paterfamilias 179, 12
 patibulum 124, 13
 patiens II 217, 1
 patior 388, 4. 438, 22. 519,
 23. 565, 28. II 269, 27.
 279, 9. 295, 17. 296, 17.
 322, 8. 373, 5. 504, 30
 patriciolus 101, 22. 112, 19
 patricius 135, 24
 patrisso 24, 9. 431, 24. 433,
 16. 447, 3. 563, 11
 πατριζῶ 24, 9
 patro 25, 22. 433, 16
 patronus 25, 21. II 219, 20
 patruelis 131, 13
 patruus 136, 6. 418, 6
 patulus 138, 7
 paulatim II 75, 8. 86, 25
 paulisper II 58, 1*
 Paulus 58, 5 (*u. add.*)
 paulus paululus 109, 24
 pauo 17, 17
 πᾶν II 343, 8
 pauper 152, 8. 343, 24. II
 218, 10
 paupertas 128, 14
 pausillatim II 58, 6*
 pauxillus pauxillulus 109, 24.
 pauxillum 29, 13
 pax II 29, 28. 58, 9*. 79, 1.
 521, 6
 πῆ πῆ II 347, 6
 Περσεύς Perses 276, 14
 pecten 126, 13. 149, 4
 pecto 536, 5. II 489, 36
 peculiaris 133, 6
 pecu 270, 8
 pecus 171, 4. 270, 8
 pēthēsis 256, 7. II 444, 32
 pedetemptim II 63, 18
 pedo 460, 3. 515, 2. 520, 1
 pedunculus 108, 12
 peior 89, 3. peius 14, 6
 πειρῶ II 345, 14
 πέλαγος 271, 16. II 476, 21
 pelagus 163, 9. 271, 16. II
 445, 27. 476, 21. 493, 16
 Pelcides 66, 15
 Πηλεῖων Πηλείδης 66, 15
 Peleis 68, 3
 πέλεκυς 160, 5*
 Πηλεύς 60, 15
 Pelignus 82, 9 (*u. add.*)
 Peliades 65, 20

- Pelides 66, 3. 67, 3
πελιδοῦμαι II 486, 5
Πήλιον 31, 5
 Pelium 31, 5. 215, 17
 pellax 140, 9
 pellego 50, 6
 pellicio 50, 6. 496, 23. 497, 9 (*u. add.*)
 pellitus 442, 3. 562, 18
 pello 435, 3. 460, 5. II 277, 7
 pelluceo 50, 7
 peluis 329, 4
πήλυι 29, 1
 penatus penates 355, 4
 pendeo pendo 22, 21. 396, 17
 pendulus 138, 7
 penetrabilis II 219, 18
 penetralis 131, 11. II 219, 18
 penitus *aduerbium* 99, 19. II 78, 1
 penitus *nomen* 65, 13. 99, 22. II 502, 28
 pentaptota 188, 16. II 2, 9
πενταπαιδεια II 286, 21
 penthemimeres heroicum 16, 11
 Pentheus 301, 14
 penum 170, 14. 392, 11*. 261, 6
 penis 163, 11. 170. 14. 192, 11. 260, 18. II 445, 6
 per *aduerbium* II 38, 11. 76, 18. 85, 22. 89, 19. 115, 11. 156, 7
 per *praepositio* II 28, 17. 37, 26. 40, 5
πέραν II 39, 8
 percello 460, 6. 526, 18
 percontio percontor 396, 16
 percurro 378, 5
 percuto 419, 2
 perdix 169, 15
 perduellio II 497, 7
 peregre II 67, 20
 perendie 434, 17
 perendino 434, 17
 peregrina uerba 205, 1. II 520, 23
 perfectio 178, 5
 perficio 377, 7. 401, 7
 perfidiosus 138, 26
 perfidus II 38, 14. 301, 23. 465, 26
 perfuga 121, 5
 pergo 377, 20. 513, 16. 523, 10. 525, 18. II 508, 36. 513, 26
περί II 28, 22. 34, 10. 41, 3. 8. 20. 24. 48, 28. 57, 17. 84, 8. 344, 18. 346, 3. 7. 369, 14. 371, 17
περιβάλλω 403, 9. II 346, 21
 periculosus II 219, 9
περιγράφω 436, 17
 perinde II 28, 11. 67, 11. 68, 8
 perio 435, 5
περιώμιον 169, 17
περισσῶν II 345, 9
 peripetasmatum 357, 12
 περιπέτω II 41, 4
περιφοβος II 346, 14
περιφορῆσιος II 41, 8
περικλέω 381, 4. 567, 19
περισπείρω 403, 10
περιττός II 12, 6
 peritus 400, 19. II 217, 27
 periturus II 38, 14
πέριξ II 34, 10. 41, 5
 permaneo II 309, 7
 perniciouser II 59, 10* (*u. add.*)
 pernix 166, 3. 323, 8
 pernoctio 433, 22
 peroratio II 439, 38
 perosus II 521, 23
 pernox 280, 8
 perpetior 438, 23
 perplexabiliter II 59, 7* (*u. add.*)
 perplexim II 59, 7*
 pertumpor II 38, 2
 persona *nominum* II 149, 24. 151, 7. personae pronominum 584, 10. II 144, 5. 182, 23. 201, 16. uerborum 423, 14. 447, 22. 448, 10. 578, 1. II 117, 19. 149, 30. 151, 8. 157, 21. 160, 22. 164, 22. 182, 23. 191, 14. 203, 4. persona afficientis et affiendii II 163, 26. agentis II 163, 26. 164, 18. *αὐτοπαθής* II 15, 26. intransitiua II 15, 20. 25. transitiua II 15, 19. 26. personae compositae II 15, 26. coniugatae II 199, 11. simplices II 15, 27
 perspicuus 136, 7
 pertaedet 561, 3
 perterrfacio 434, 26
 pertinax II 525, 30
 peruicax II 525, 30
 pes 26, 18. 243, 7. 326, 8. 455, 8. pedes *hexametri* II 460, 12
 pessimus 95, 10. 99, 14
 peto 537, 6. 23. II 490, 1
πέτομαι 403, 11
 petulcus 136, 19
 ph ϕ 11, 7. 23. 12, 1. 19, 7
 Phaethontides Phaethontides 65, 7
Φαίαιξ 280, 5. 323, 3
φαίω II 374, 11
φακή II 477, 37
 Phalaecii hendecasyllabi 16, 15
 Pharnax 279, 5
φημί 38, 6
φεῖν II 375, 3
φένω 39, 17
φίλωντος 596, 6
φίλωντος 406, 27. 563, 7. 564, 30. 565, 6. 567, 7. II 107, 20*. 154, 5. 177, 20. 464, 11. *φιλητέος* 563, 7. II 464, 11
φιλόκαλος 162, 4*
 Philorcium II 525, 15
φίλος II 286, 10
 philosophia II 522, 7
 philosophor 431, 25. 433, 15. 434, 8. II 270, 21
φιλόσοφος 162, 4*
 philosophus 434, 6
φιλοτιμῶμαι II 375, 12
 Philotium 148, 16. 376, 18
Φίμβριος 143, 7
φοβῶμαι φοβῶ 391, 14
 Phoenicos 40, 6
φοινίκιος 21, 1. phoeniceus 40, 7
Φοίνιξ 323, 1
φῶρ 27, 23
 Phorcys 219, 15. Phorcys 275, 14
φορῶ II 375, 14
φράξω 447, 2
φρόνησις II 375, 23
φρόνιμος 563, 1
φρονῶ 562, 23. II 305, 16. 464, 29
φροντίζω II 278, 15. 296, 21. 375, 25
 Phrygia 287, 3
φρύγγω 278, 13
φθέγμα 34, 17
φυγή, 36, 20
Φυλεύς Φύλης 276, 4
φυλλός II 478, 1. 503, 18
 Picens 118, 23
 picturatus 442, 1
 pictas 128, 6
 pigeo 432, 12. 561, 10. II 486, 7. piget II 158, 31. 230, 8. 231, 7. 329, 12
 piger 127, 19
 pigneraticus 135, 24
 pignero 396, 15
 pignus 274, 1. II 493, 28
 pilatus 442, 2. 562, 14
 Pindaricum *metrum nouenarium* II 460, 6
 pingo 446, 11. 488, 1
 pingue 7, 22
πίω 484, 1
 pinso 535, 20. 536, 3
 pinus 185, 5. 267, 4. II 445, 19. 498, 4
 piper piperi 205, 8
 pirus pirus 142, 10

- piscina 80, 15
πιστεύω II 345, 11. 347, 8
 Pistoriensis 133, 17
πιστώ 383, 9
 pistrilla 115, 12
 pitisso 447, 3
πίτυρον II 444, 25
 pius II 12, 3
 pix II 521, 6
 Placentia II 522, 11
 placeo 512, 16. 561, 11. 565, 28. 573, 22. II 302, 12. placet II 153, 28. 229, 22. 230, 4. 294, 3. 496, 2
 placo II 302, 11
 plango II 275, 19
 plantarium 75, 8
 platanus 25, 2. 169, 10
πλάτανος 25, 2
 plausibilis 132, 21
πλάσσω 384, 6*. 447, 2
 plaustrum 39, 9
 plebes 243, 10. 320, 21. II 475, 37. plebs 320, 21. 376, 17
 plebiscitum II 175, 8
 plecto 399, 19. 436, 9. 536, 16. plector 537, 3
πλειον πλιον 71, 11. *πλειώ κλειούς* II 347, 11. *τού πλειονός ἐστι* II 365, 20
Πλεισθένης 66, 15
πλήν II 348, 14
 plenus 178, 13
 pleo 178, 13
πλέω 447, 13
 pleonasmus II 328, 13
 plerisque 181, 18. plerumque II 25, 19
πλήσις II 35, 16
πλήθω 446, 19
 Plisthenides 66, 15
 ploro II 275, 18
 plostrum 39, 8. 44, 14
Πλοστων 317, 26
 pluo 503, 14. 505, 21. 560, 15. pluit 450, 9
 plumatus 442, 4
 plumbo 442, 13
 pluralia semper 176, 10. 309, 13. II 413, 25
 plurimus 95, 11. 99, 13
 plus 89, 3. 265, 9. 315, 12. 361, 15. II 327, 22. 347, 17. 493, 24. plures 355, 16. pluria 89, 6. 315, 15. 350, 11
 plusculus 101, 11. 104, 13. II 494, 27*
 po finita uerba 446, 2
 publicus 27, 11
ποδαπός II 179, 7. 285, 18
Ποδής 245, 2
 poema 40, 2
 poena 40, 7. poenas recipio II 316, 12. sumo II 307, 15
 Poenorum lingua 148, 1. 201, 16
 poeta 40, 2. 286, 5. 434, 6. II 208, 16. 521, 37
 poetor 431, 26. 434, 8
ποιή II 348, 17. 350, 11
ποίημα 40, 2
ποιητής 40, 2. 143, 10
ποιώ 411, 12. 451, 13. 475, 24. II 306, 15. 350, 1. 357, 18. *ποιητέος* 411, 15
ποιός II 132, 6. 491, 22
ποιός II 491, 22
ποιός II 132, 8
 pol II 74, 20
 polchrum 27, 12
πολεμῶ II 349, 1. 19
παλῶ II 177, 4
πολίτης· πολιταις 167, 17
 pollen pollis 250, 17
 polliceor 379, 6*. 382, 9. II 268, 17
 polluceo 491, 20. 492, 25
 pollucibiliter II 58, 7*
 Pollux 455, 2. II 526, 4
Πολυδένκης 455, 2
 pomperium II 475, 9
 rombabiliter II 419, 8
 Pompeius 14, 10. 303, 6
 pondus 273, 13. 274, 18.
 pondera II 407, 27
 pone 372, 15. II 29, 7. 30, 27. 47, 6. 67, 7. 83, 25. 84, 10. 197, 13. 18. 520, 29
πονηρός II 350, 20
 pono 461, 14. 464, 26. 465, 20. 481, 1. 528, 20. 543, 16. II 466, 34. 527, 30
 Pontias 128, 25
 popellus 109, 17
 poplicus 20, 19 (*u. add.*)
 popularis 192, 17*
 populo populor II 364, 10
 populus 376, 17
 porcinus 78, 16
πορεύομαι II 350, 3
 porgo 523, 9. 525, 18
πορίζω II 226, 2
πόρος II 503, 35
πόρφυρα 27, 24
πορφύρεος 21, 1
 porrectio 590, 26
 porrigo 523, 10
 porta quintauii II 414, 27.
 portae belli II 417, 9
 porticus II 525, 28
 portus 262, 13. 263, 10. 365, 4. II 445, 2
πός 26, 18
πώς II 132, 8
ποσάνεις II 132, 9
 posco 421, 12. 460, 4. 509, 12. 511, 16. 518, 26. 560, 10
 positio II 439, 11
πόσος II 132, 1. 491, 24
πόσος II 491, 25
 possessio II 213, 3
 possibilitas II 247, 26. 252, 12
 possideo II 274, 14
 possum II 506, 32. potesse II 507, 7
 post II 38, 15. 46, 8. 156, 5. 330, 7. 357, 1
posterus II 38, 27. 475, 5
 posterior 85, 12. II 363, 17
 posthumus II 475, 8
 posticus II 38, 27. 475, 6
 postidea II 59, 8*
 postis 348, 9. II 475, 7
 postliminium II 475, 9
πόστος 575, 5*
 postquam II 474, 25
 postremo II 68, 26
 postremus 99, 5
 postridie II 71, 17. 363, 16
 pote 251, 17. II 68, 12
 potens 180, 10. II 239, 9
 potenter II 80, 24
πότερος 182, 19. *πότερα* II 350, 16
πόθεν II 365, 11
 potio 396, 17
 potior 84, 15. 396, 17. 502, 17. II 159, 19. 178, 14. 281, 16. 297, 9. 333, 27
 potis 84, 16. 251, 17. II 68, 13. potius II 68, 18
 potio 262, 10. 263, 20. 475, 7. 484, 1. 512, 17. 534, 7. 558, 19 (*u. add.*). 566, 20. II 269, 18
πού 182, 19. II 88, 25. 348, 17
Πουλυδάμας 240, 2
πούς 455, 8
 prae II 42, 28. 49, 26. 345, 1
 praebeo II 268, 17. 273, 2
 praecello 527, 11
 praecelsus II 50, 10
 praecipis 280, 15. II 216, 9
 praecipio II 183, 22
 praecipio II 50, 15. 273, 27. 317, 10
 praecipito 390, 20
 praecleariter II 71, 4
 praeco II 50, 11
 praedabundus 137, 17
 praedicabilis 132, 6
 praedo praedor 396, 17
 praefero II 50, 15
 praegestio II 50, 11
 praeco uerbis II 311, 10
 praexercitamenta II 405, 11. 430, 1

- praefectus II 160, 5. 217, 23.
 317, 10
 praeficio II 217, 24
 praematurus II 50, 16
 Praeneste 333, 18. II 185,
 25. 205, 26
 praeniteo II 268, 21
 praenomen 57, 13. II 114, 13
 praepes 156, 19. 240, 12
 praepono II 268, 18. 356, 4
 praepositio 54, 20. 56, 12.
 85, 1. 440, 23. 551, 15.
 II 24, 1. 83, 26. 84, 5.
 95, 26. 112, 5. 114, 18.
 116, 18. 120, 18. 164, 5.
 182, 25. 194, 5. 195, 13.
 197, 16. 233, 14. 315, 20.
 376, 19. 468, 21. 528, 23.
 praepositiones bisyllabae II
 528, 23. in compositione
 II 27, 29. 29, 30. 31, 16.
 56, 5. inseparabiles II
 502, 21. monosyllabae II
 30, 12. 39, 11. *quas* ablati-
 uis *sequitur* II 44, 26.
quas accusatiuis *sequitur*
 II 36, 20. graecae II 28,
 20. 32, 10. duplicatae II
 287, 23
 praes 169, 4. 275, 17. 325, 18
 praesagio praesagior 397, 3
 in praesenti II 308, 9
 praesertim II 75, 11
 praesidium 118, 9
 praesto 474, 20. II 72, 24.
 268, 17. 273, 2. 352, 6.
 368, 7. 371, 17.
 praestolor 378, 25. II 274, 9
 praesumptio II 125, 15
 praeter II 42, 28. 50, 20.
 188, 14. 343, 11. 354, 20
 praeteritus 530, 24
 praetextatus 441, 25. 562, 16
 praetor 432, 26
 praeualidus II 50, 10
 praeuarico praeuarico 396, 18
 praeuerto 396, 14. 402, 17
 praeuertor 402, 17
 praecustus 38, 8
πράγμα ποιέσθαι II 357, 18
 prandeo 375, 15. 378, 5. 483,
 18. 512, 15. 565, 27. 573,
 21. II 154, 12. 269, 21
πράως II 353, 10
πράττω 451, 13
 precario II 68, 26
 preco 396, 18
 precor 389, 7. 396, 18. II
 276, 17. 317, 1. 322, 10.
 354, 5
πρέπει 193, 3*
 prex 371, 19. 564, 2. II 145, 8
 Priamides 66, 14
- Πολίτας* 66, 14. II 3, 3.
 476, 13. 508, 4
 pridem 91, 14
 pridie II 36, 6. 44, 22. 71, 16
 pridie princeps II 468, 20
 primaus II 414, 25
 primas primatis 128, 24. 129,
 1. II 498, 12
 prime 91, 18. II 69, 24
 primitiuae II 468, 11
 primitiua *uocabula* 549, 13
 primo 91, 18. II 69, 20.
 357, 1
 primogenitus II 468, 19
 primordium II 468, 17
 primores II 468, 12.
 primotinus II 468, 19
 primulum II 80, 1
 primum II 69, 20. 357, 1
 primus 90, 17. II 467, 36.
 prima 274, 4
 princeps 140, 23 (*u. add.*).
 167, 13
 principatus II 525, 3
 principia 168, 3
 prior 90, 17. II 468, 5. prio-
 re die II 363, 16
 Priscianus 79, 9
 priscus II 468, 12
 pristinus 80, 11. II 468, 12
 priuatim II 69, 2. 75, 8
 priuato II 68, 26
 pro *interiecto* II 49, 23. 91,
 17
 pro *praepositio* II 29, 21.
 37, 20. 43, 1. 49, 5. 91,
 12. 345, 1. 375, 4. pro
 uiribus II 321, 19
πρό II 26, 10. 40, 17. 49, 13
 proauus II 49, 11
 Probinus 79, 5
 probiter II 71, 2
 prociencia II 184, 1
 procrastinus 434, 17
 procul II 49, 11
προδιαμαρτύρομαι 382, 2
 prodigus II 216, 19
 prodo 434, 27
 produco 130, 1
 productio II 519, 12
προέχθω II 351, 22
 proelio proelior 396, 16
 profatur II 49, 12
 profecto II 72, 24
 professor 434, 3
 proficio 401, 15
 proficiscor 512, 24. 513, 14.
 II 271, 8
 profiteor 434, 3
 profugus II 305, 19. 376, 17
 profusus II 217, 15
 progredior progredior 396, 16
 progriariter II 59, 6*
 progymnasata II 405, 12
- prohibeo II 274, 15. 323, 16
προβήμι II 353, 6
προβίμος II 468, 19
 proinde II 35, 18
προκρίνω II 356, 3
προκλήφεις II 125, 5. 183, 21
 Promethidae 65, 7*. 67, 1
προμηθεύομαι II 358, 8
πρόνοια II 350, 1
 pronomen 54, 9. 55, 11. 213.
 11. 225, 21. 266, 1. 548,
 7. 13. 551, 14. 552, 7.
 553, 7. 577, 1. II 20, 31.
 64, 5. 72, 24. 95, 26. 116,
 19. 117, 7. 118, 2. 21.
 119, 26. 120, 16. 124, 6.
 125, 9. 129, 8. 130, 17.
 131, 7. 139, 24. 164, 5. 16.
 182, 22. 210, 16. 212, 17.
 222, 27. 232, 6. 443, 17.
 449, 7. 491, 6. 500, 18.
 528, 16. redditiones
 pronominae II 130, 1. prono-
 men absolutum II 14,
 7. 10
 addituum II 179, 25
ἄλλοπαθῆ II 176, 17
ἀνταγάλαστον II 14, 19.
 176, 16
 apposituum II 179, 25. 180,
 1. 206, 19
 articulare 54, 15. 581, 22.
 592, 16
 commune 579, 28
 compositum 440, 11. 589,
 10. 595, 22. II 15, 24.
 166, 11. 171, 6. 22. 175,
 22. 176, 14. 181, 21
 coniugatum II 198, 11
 demonstratiuum 577, 18. 578,
 18. II 5, 8. 127, 1. 141,
 8. 23. 142, 29. 152, 26.
 168, 1. 364, 1. absolutum
 II 141, 9. discretiuum II
 141, 9
 deriuatiuum 575, 1*. 577, 6.
 580, 16. 588, 1. II 449,
 9. 501, 4. personae pri-
 mae II 2, 16. 207, 17. se-
 cundae II 206, 2
ἐπιταγματικόν 580, 13. II
 179, 26. 206, 19
 finitum II 179, 4
ἰδιοπαθές II 176, 16
 impositiuum 580, 13
 inclinabile II 14, 9
 mobile 586, 7
 monoptoton II 2, 6
 sui passum II 176, 17
 extrinsecus passionem fa-
 ciens II 176, 19
 a se patiens II 176, 17
personarum trium 577, 9. 15.
 578, 7. 580, 20. 583, 3.

- 584, 13. 585, 15. II 1, 3.
3, 18. 12, 26. 16, 12. 18,
15. 173, 21. 198, 11. 204,
20. 449, 8. personae pri-
mae 577, 8. 578, 19. 580,
9. 582, 10. 584, 11. 585,
14. 587, 17. II 202, 26.
secundae 577, 9. 578, 19.
580, 9. 582, 10. 584, 12.
585, 14. 587, 17. II 12,
17. 202, 26. tertiae 370,
11. II 141, 20. 142, 25.
150, 18. 151, 7. 180, 11.
graecum *personarum tritum*
581, 16. 586, 19
- pronomem pentaptoton II 2, 9
possessiuum 581, 13. 582,
4. 23. 588, 9. 16. 591,
22. 595, 17. 597, 13. II
2, 4. 3, 21. 161, 24. 167,
14. 169, 12. 170, 30. 204,
25. 218, 15. 493, 34
- praepositiuum 579, 19. II
14, 18. 112, 6
- principale II 144, 21
- primitiuum 575, 1*. 577, 6.
582, 8. II 3, 21. 148, 15.
166, 4. 167, 24. 449, 8
- reciprocum II 14, 18. 17,
15. 19, 9
- refractia II 176, 17*
- refractiua II 176, 17
- relatiuum 578, 12. 18. II 21,
15. 125, 1. 128, 8. 16.
142, 11. 28
- retransitiuum II 17, 16
- simplex 589, 10. II 176, 18
- subiunctiuum 579, 20. 580,
14. II 14, 8. 112, 6
- σύζωγον* II 18, 13. 198, 11
- transitiuum 582, 8. 583, 7
- tetraptoton II 2, 8
- triptoton II 2, 7
- pronunciatio 6, 25. 7. 7. 9, 2.
13, 18. 19, 11. 45, 13. II
465, 14
- προσοῶμαι* II 351, 13
- prope II 44, 18. 46, 23. 201,
11. proprior 85, 12
- propere II 89, 13
- properier II 71, 5
- propereo II 274, 24
- propinquo 395, 9. II 303, 20.
306, 17. 323, 14
- propinquus II 219, 27
- προπορευόμεναι* II 40, 17
- proportio II 503, 25
- propter II 28, 18. 31, 22. 43,
1. 50, 21. 345, 4
- propudiosa II 59, 8*
- propugno II 273, 1. 289, 1
- prorsum II 75, 15
- prorsus II 59, 7*. 75, 15.
78, 1
- πρός* II 38, 7. 354, 17. 358,
3. 13. 15
- προσαγορεύω* 403, 10
- προσβάλλω* II 357, 14
- προσβλέπω* II 356, 8
- προσέχω* II 357, 3
- προσηγορία ἀντανάκλαστος*
548, 16
- προσῆκει* II 352, 13. *προσ-*
ῆσαν II 286, 10. 352, 12
- προσέλευσις* II 463, 27
- προσέρχουμαι* II 353, 12. 463,
27. 464, 14. *προσελε-*
στέος II 464, 14
- προσένχομαι* II 316, 18.
354, 3
- προσγελῶ* II 355, 14
- προσκαθέζομαι* II 356, 17
- προσκέπτομαι* II 355, 9
- προσοικῶ* II 356, 5
- προσωποποιεῖν* 376, 9. 450,
11. 587, 24. II 437, 32
- προσῶθῶ* 403, 11
- prosper prosperus 225, 10
- prosperitas 228, 17
- προσφείρω* II 354, 15
- προσφρονῶ* II 354, 9
- prospicio II 273, 27. 297, 22.
309, 9. 351, 17. 358, 11.
372, 7
- προσπίπτω* II 357, 21
- προστάσσω* II 302, 22
- prostibulum 124, 12
- prosum 439, 18. prodest 17,
18
- προτερεῖται* II 363, 15. 373, 20
- πρότερα* II 363, 15. 373, 20
- πρότερον* II 26, 14. 40, 19.
330, 6
- proteruiter II 71, 3
- prpterusus II 49, 13
- protesto protestor 397, 1
- protinam II 58, 4*. 6*. 59, 7*
- πρώτον* II 356, 21
- πρότονος* 169, 16
- πρώτη* 174, 4
- πρωτοτοκος* II 468, 19
- πρωτέπω* 380, 2
- prouideo II 283, 27. 297, 22.
358, 11
- prout II 321, 25
- proximus 97, 15
- prudencia II 375, 24
- prunum prunus 142, 12
- πρότανις πρωτανεύω* 432, 23
- ψ littera* 33, 7. 507, 23
- ps finita nomina 280, 10.
326, 3
- psallo 526, 20. 527, 21
- ψέγω* 451, 13
- ψεύδω* 386, 5
- psile II 520, 15
- pte 591, 22. 593, 18. 595,
17. II 144, 2
- Ptolemaeus 70, 25
- πτολεμαῖ* 70, 25
- πτύρομαι* 403, 12
- puber pubis 249, 21
- pubertas 128, 14
- publicus puplicus 20, 19 (u.
add.)
- Publipor 236, 11
- pudeo 432, 12. 561, 10. II
486, 7. pudet 560, 27.
II 148, 14. 158, 31. 230,
7. 231, 7. 232, 24. 311,
14. 329, 13. puditus 421, 1
- puella 110, 18. 231, 2. 562, 5
- puellus 231, 14
- puellula 113, 18
- puer 231, 13 (u. add.). 562, 9
- puera 110, 17. 231, 1. 562, 9
- puerpera 231, 1. 370, 5
- puerus 231, 13 (u. add.).
301, 6
- pugil 118, 6
- pugnus pugillus 109, 15. 18
- pullianurus II 526, 4
- puls 320, 12. 325, 20
- puluer 249, 17
- puluinar II 523, 22
- puluis 175, 3. 176, 1. 249,
17. II 524, 28
- pungo 460, 5. 524, 3. II
513, 20
- puniccus 21, 1. 40, 7
- Punices 40, 7
- Punicus sermo 148, 1. 201, 16
- punio 40, 7
- Punius Puniior 84, 6
- puppis 329, 4. 336, 7
- purgamen 126, 2
- puriter II 71, 14
- purpura 27, 24
- purpuratus 441, 24
- purpureum 21, 1
- pus 163, 11. 275, 9. II 445,
28. 493, 13
- puta II 65, 22
- Πύδης* 245, 3
- Πύλος* 271, 16. II 476, 31
- πυνθανομαι* II 358, 18
- πυτίζω* pytisso 24, 9
- Pyrrhus 175, 8
- Πυθαγόρειος* Pythagoreus
71, 3
- Πυθοῖ* II 350, 12
- πύξος* 20, 19
- q littera 8, 21. 12, 5. 13, 9.
14. 36, 5. 13. 47, 6. II 111,
25
- qua II 123, 19. 132, 24. 134,
13. 136, 20. 347, 7
- quaqua II 135, 21
- quaque II 138, 16
- quadrans II 408, 26
- quadruido II 59, 5* (u. add.)

- quadrigae 126, 23. II 416, 23
 quadrigesimus II 413, 19
 quadringenti 48, 18
 quadruplo quadruplō 396, 19
 quadruplum II 416, 2
 quare 563, 12. II 123, 23
 quatenus II 95, 16. 122, 13
 quaerimonia 120, 2
 quaero 193, 7*. 387, 19. 461,
 19. 535, 16. 569, 10 (*u.*
add.). II 226, 1. 274, 7.
 275, 11. 276, 17. 503, 35
 quaesito 430, 8
 quaeso 535, 14. II 317, 1.
 366, 15
 questor 432, 26
 quaestuosus II 219, 9
 quaestus 185, 5. 257, 33. II
 503, 35
 qualis 371, 2. 573, 3*. II
 122, 12. 127, 8. 128, 16.
 130, 6. 131, 13. 132, 6.
 133, 18. 136, 27. 153, 17.
 364, 1. 491, 22. 501, 19
 qualisqualis II 135, 14
 qualiter II 123, 14. 130, 14.
 131, 24. 132, 14. 134, 5.
 137, 5
 qualus 115, 12
 quam 93, 15. II 74, 24. 99,
 3. 317, 16
 quamobrem II 32, 8
 quamquam II 96, 15. 99,
 6. 13
 quamuis II 96, 15. 99, 13
 quando II 67, 17. 72, 18.
 82, 21. 83, 6. 88, 26. 89,
 12. 123, 17. 134, 15. 136,
 21
 quandoque II 138, 17
 quantus 371, 2. 575, 4*. II
 122, 13. 127, 8. 128, 16.
 131, 14. 133, 20. 136, 27.
 153, 17. 491, 24. 501, 21
 quantusquantus II 135, 15
 quasillum 115, 12
 quassabilis 132, 8
 quasso 502, 9
 quaternio 146, 5
 que 7, 21. 181, 20. 182, 15.
 II 25, 12. 52, 17. 93, 22.
 115, 6. 465, 37. 474, 1.
 476, 34. 488, 16. 500, 9.
 521, 2
 quemadmodum II 367, 4
 queo 22, 13. 530, 14. 538,
 25. 539, 15. 543, 13. 557,
 18. 569, 23. II 456, 21.
 525, 5. 528, 6
 quercus 267, 3. II 445, 9.
 498, 4
 queror II 275, 19. 326, 30
 quernus 70, 19. 81, 11
 qui *pronomen* II 7, 9. 9, 20.
 10, 14. 11, 28. 20, 29.
 120, 2. 125, 3. 127, 4. 12.
 129, 5. 450, 4. 467, 29.
 501, 16. quae 7, 21. cui
 303, 14
 qui *aduerbium* II 72, 10.
 137, 4
 quia II 94, 23. 137, 20
 quicumque 595, 23
 quidam quidam II 364, 15
 quidem II 102, 12. quidem
 uero II 357, 1
 quidistic II 85, 9
 quidni II 85, 9
 quies 242, 9. II 446, 31.
 524, 21
 quiesco 566, 2. 573, 22. II
 527, 23
 quieto quietor 396, 19
 quietus 566, 2. 573, 22
 quin II 100, 16. 467, 34
 quincunx II 408, 25
 quindecim II 286, 21
 quingenti 48, 19
 quingessimus II 413, 20
 quinquatres 355, 14
 quitana porta II 414, 27
 Quintilis 131, 20. 338, 16
 Quintus II 472, 14
 quio 564, 15
 Quiris Quiritis 134, 2
 quirito quiritor 396, 18
 quis 7, 15. 21, 12. 15, 371,
 2. 575, 2*. II 7, 9. 8, 1.
 22, 9. 19, 20. 21, 122, 10.
 123, 12. 125, 6. 127, 5.
 129, 5. 131, 13. 132, 5.
 133, 15. 134, 19. 136, 12.
 26. 153, 18. 179, 5. 449,
 37. 450, 3. 467, 28. 501,
 15. quid II 131, 20. 364,
 19
 quisque 179, 16. 440, 16.
 II 25, 19. 306, 9
 quisquis II 135, 14
 quo II 123, 19. 132, 13. 134,
 8. 136, 20. 347, 7. 348, 19.
 350, 11
 quoad II 139, 1
 quod II 338, 17
 quomodo II 123, 21. 131, 24.
 333, 16
 quondam II 81, 21. 82, 12
 quoniam II 94, 23
 quoque II 93, 18. 102, 12.
 103, 16. 138, 16. 492, 32
 quorsum II 138, 21
 quot 575, 4*. II 122, 13.
 128, 16. 131, 14. 132, 7.
 133, 23. 136, 17. 492, 2.
 501, 24
 quotannis II 323, 5. 334, 10
 quotidie II 334, 9
 quotiens II 78, 22. 88, 19.
 123, 24. 131, 27. 132, 8.
 134, 7. 415, 25
 quotquot II 135, 17
 quotumo II 59, 5*
 quotus 575, 4*. II 122, 13
 quousque II 139, 7
 quum 36, 14
 quur 36, 14
 quus finita *deriuatiua* 138, 10
 r *littera* 7, 3. 21, 4. 31, 15.
 50, 1. 192, 31*. ξ 19, 2
 ra finita *nomina* 120, 23
 ra finita *nomina* 19, 23
 rabidus 137, 14
 rado 460, 20
 radicitus II 78, 7
ῥαῖς 244, 11
 ranunculus 110, 15. 115, 7
 rapidus II 216, 13
 rapio 460, 17. 461, 8. 499,
 3. 12
 raptim II 75, 5
 ratio ratiuncula 106, 16
 raucio 539, 1. 542, 27
 Rauennas 128, 25
 re- II 29, 11. 57, 9
ῥε 168, 11*
 rebello II 497, 8
 recens *aduerbium* II 148, 19.
 193, 12
 recino 438, 11
 reciprocatio 584, 4. II 14, 23.
 17, 24. 127, 22. 164, 1.
 166, 29. 168, 19. 183, 17.
 184, 2. 223, 11. 232, 16.
 passio reciproca 393, 5
 recordo recordor 396, 20
 recula 107, 6. II 475, 18
 recuso 516, 4. II 275, 5.
 340, 15
 redditiu *pronominatiua* II 130, 1
 reddo 434, 27
 redoleo 488, 20
 reduco reduco 47, 9
 refello 438, 24
 refercio 542, 24
 refero II 310, 7. refert 595,
 7. II 159, 5
 reficio 401, 8
 refrago 435, 7
 refutato II 434, 1
 regalis II 479, 6
 regifcus II 479, 10
 regimen 126, 4. II 523, 18
 Reginus 79, 6
 regina 120, 18. II 478, 25.
 521, 37
 regius 68, 16. II 479, 6
 regio 432, 19. II 273, 27.
 479, 3. regnatus 561, 17
 rego 421, 24. 446, 11. 459,
 22. 466, 18. 523, 7. II
 478, 28. 513, 25

- regulus 101, 24
 relatio 579, 15. 585, 11. II
 150, 15
 relauo II 527, 1
 relego 524, 19
 relinquo II 510, 8
 relliquiae II 510, 36
 ῥήμα u. uerbum
 remex 278, 7. 279, 3
 remedeor 436, 7
 remus finita superlatiua 99, 1
 reminiscor 514, 9
 reor 25, 14. 379, 7. 382, 9.
 519, 17. 534, 4. 589, 29.
 II 274, 18. 525, 10
 reperio 401, 1. 435, 7. 438,
 23. 467, 8. 540, 11. II
 274, 8
 repletium uocabulum II 337, 7
 repo 531, 21
 repungo 524, 11
 requies 242, 16. II 446, 31
 requiesco 510, 9
 res 243, 10. II 475, 11. 521, 8
 resideo II 527, 17
 resigno II 497, 16
 respargo 438, 3
 respicio 435, 6
 respondeo II 374, 2
 respublica 177, 18. 180, 13.
 440, 3
 restis 329, 4
 resuxoria II 475, 28
 rete 171, 7. 332, 12
 retis 171, 7
 ῥήμα 18, 16
 retransitio 585, 7. II 165, 27.
 168, 26. 169, 6. 171, 14.
 175, 17. 176, 4. 177, 8. 12
 retro II 57, 9
 retus reitius 534, 16
 reuereor reuereor 396, 21
 reuerto reuertor 402, 17
 reuio II 326, 1
 reuuisco 396, 20. 428, 19
 reuuiscor 396, 20
 reuio II 527, 1
 rex 140, 13. 278, 7. 466, 22.
 II 219, 24. 521, 12
 Rhenum 170, 5
 rideo 477, 13. II 270; 25.
 322, 13. 355, 20
 rignus 136, 7
 ringo 525, 12
 rimo rimor 396, 20
 rimus finita superlatiua 96, 16
 risor 371, 6
 rite II 34, 22. 67, 21. 71, 14
 rito II 67, 20
 ritu II 34, 22
 ritus II 34, 5
 robor II 524, 2
 roboro roboror 442, 11
 robur 25, 1. 237, 8
 rogo II 275, 7. 388, 4
 Romae *genetiuis* II 64, 17
 Romanus 69, 7. 76, 8. 77, 4.
 Romana II 522, 25
 Romulidae 64, 11
 ῥος finita *nomina graeca* 224,
 9. 272, 4. II 444, 7
 rosetum 118, 8. 123, 25
 rostratus 442, 5
 rs finita *nomina* 281, 10
 rubeo 378, 12. II 270, 15
 ruber 127, 16
 rubicundus 137, 23
 rubus 154, 17
 rudens 169, 16
 rudis 347, 13
 fumino ruminor 397, 2
 rumor rumusculus 105, 5
 rumpo 531, 17
 ruo 393, 23. 394, 7. 459, 25.
 505, 10 (*u. add.*). II 306,
 17. 323, 14. 361, 12. 526, 13
 rupes 130, 13
 rurigena II 522, 17
 rursum II 75, 14
 rursus II 59, 5*. 75, 14.
 78, 1
 rus finita *nomina* 138, 11
 rus 273, 11. II 493, 23. ruri
 II 64, 21
 Ruscino 206, 8
 rx finita *nomina* 140, 21

 s *littera* 24, 8. 32, 1. 36, 19.
 50, 14. 192, 31*. II 418,
 26. 421, 11
 sacellum 110, 17
 sacellus 111, 11
 sacer II 481, 18. sacra 174, 4
 sacerdos 253, 4. II 524, 31
 sacro 438, 19
 Saddir 154, 1
 saepe 90, 11. II 63, 8. 80, 4.
 saepior saepissimus II 80, 5
 saepes 118, 14
 saepiuscule 104, 9. II 58, 4*
 saeuio II 528, 12
 saeuiter II 58, 9*. 59, 1*.
 5*, 71, 1
 saga sagana 120, 21
 sagax 140, 10
 Saguntum 36, 20
 sal 21, 5. 32, 20. 147, 2.
 171, 8. sale 171, 11
 Salapia Salapitanus 82, 5
 salio 438, 22. 540, 15. 546,
 2. 570, 5
 salix II 526, 1
 sallio 546, 9. 570, 4
 sallo 546, 9
 σάλπιγξ II 497, 22
 saltem II 99, 13. 286; 8
 saltatim II 75, 5
 saltus 118, 20. 256, 7. II
 444, 32
 saluber 152, 18. 359, 17
 salubris 133, 21. 359, 17
 salubritas 128, 17
 salue 450, 16
 Samnis 159; 22. 249, 3. 325,
 16. 355, 18
 Samnitis 133, 25. 337, 2
 sancio 538, 28. 542, 18
 sanctus 562, 22. II 12, 3
 sane II 68, 23. 71, 8
 sanguen 250, 12
 sanguis 7, 22. 175, 3. 21.
 250, 12. II 524, 28
 sapiens 140, 22 (*u. add.*).
 562, 23. II 148, 21. 464, 28
 sapifur II 524, 5
 sapio 404, 8. 497, 17 (*u.*
add.). 499, 17. 500, 17.
 II 527, 23
 sarcio 502, 12. 530, 1. 542, 23
 Sardinia II 522, 11
 Sardis 358, 5
 Sarmata II 208, 16
 sarpo 531, 22
 sat 185, 9. II 78, 25
 satelles II 219, 24
 satior II 377, 16
 satis 185, 9. II 77, 18. 80,
 12. 194, 1. satius II 77,
 20. satin 32, 7
 satisfacio 440, 21
 satur 118, 11. 127, 22. 155,
 6. 237, 22. 296, 6. II 444,
 24. 524, 6
 Saturnus II 511, 14
 saucius 135, 15. 263, 21.
 534, 6
 σαυτοῦ 592, 14. II 14, 21
 saxosus 138, 21
 scabo 507, 1
 scaena 38, 4
 scalpo 446, 4
 scamnum scamuclum 111, 1
 scando 438, 21. 459, 23.
 560, 11
 scelerosus 138, 25
 σκεδόν II 331, 7
 σχῆμα II 490, 23
 σκετλασμός II 90, 13
 scindo 23, 2. 459, 25. 516,
 14. 519, 20
 scio 539, 11. 545, 13. II 314,
 17. 528, 6. sciens II 326, 6
 Scipiadus 62, 22. 67, 7. 286, 2
 sciscitor 430, 8. II 466, 21.
 514, 11
 sciaco 396, 22. 510, 13. II
 491, 9
 sciscor 396, 22
 sciens 135, 15
 scobs 320, 24
 scombrus 224, 14

- screo II 469, 28
 scriba 121, 5
 scribo 43, 18, 434, 4, 446, 4
 scripto 429, 23
 scriptor 434, 4
 scriptura 563, 3. II 464, 18, 522, 19
 scripulus II 408, 18
 scrobs 168, 6, 320, 24
 scrobis 320, 24
 scribo 396, 15
 scrutor 379, 11*. 396, 5. II 274, 8
 scurra II 480, 10
 scuta scutum scutella scutala 115, 8
 scutatus 441, 15, 442, 2, 562, 14
 Scythia 286, 5. II 208, 16
 se- II 57, 2
 Sehen 221, 18
 seco 472, 16, 570, 21. II 526, 27
 secto 396 21
 sector 396, 21, 431, 6. II 274, 9
 secundo II 357, 2
 secundum II 26, 27, 321, 19, 357, 2, 358, 4
 securis 329, 4. II 524, 27
 securicula 105, 18
 securus 160, 5. II 57, 13, 480, 16
 secus II 57, 15, 78, 2, 115, 15
 sedeo 22, 4, 398, 23, 399, 11, 411, 9, 435, 12, 459, 28, 461, 1, 477, 13, 481, 8, 483, 4, 522, 6. II 320, 22, 527, 16
 sedile 118, 2, 121, 7, 131, 23. II 522, 28
 sedimen II 523, 18
 sedule II 528, 24
 sedulo II 68, 26
 σημειον II 497, 19
 semel II 74, 20, 88, 15
 semermis II 402, 9
 semen 148, 23
 seminium 148, 23
 semiquinaria heroica 304, 10
 semis 32, 20, 192, 37*. 455, 6. II 16, 20, 57, 15, 406, 25
 semissis 250, 18
 semitalentum II 408, 15
 semituir II 523, 31
 semiuocales 8, 7, 11, 16, 9, 11, 11, 12, 25, 23, 15, 41, 25
 sempiternus 81, 4
 semuncia II 400, 1
 σεμνύνομαι II 358, 23
 senatus 256, 22, 258, 6. II 444, 29
 senatusconsultum II 175, 9
 senecio 114, 17
 senectus 566, 20
 seneo 483, 25, 512, 3
 senesco 484, 5, 512, 3
 senex 169, 17, 279, 18, 325, 1
 seni 306, 22
 senio II 415, 28
 senior 90, 1, 92, 8, 154, 8
 sensibilis sensilis 132, 21
 sensim II 63, 13, 71, 8, 75, 6
 sententia II 432, 4, 28
 sentio 399, 12, 435, 10. II 277, 3, 279, 1, 295, 16, 314, 2, 324, 15, 346, 2, 360, 19
 sentisco 428, 3
 seorsum II 57, 13
 separ 150, 8
 separo II 277, 8
 sepelio 545, 26, 576, 3
 septem 32, 20, 192, 37*. 455, 6. II 16, 20
 September 150, 20, 230, 16, 338, 17
 septemdecem II 286, 22
 septeni 306, 22
 septentrio II 113, 10
 septuagesimus II 413, 21
 septimana II 414, 27, 415, 28
 septingenti 48, 19
 septunx II 408, 25, 416, 20
 sequester II 223, 20, 444, 12
 sequo 396, 21
 sequor 378, 25, 396, 21. II 274, 8
 Sergiolus 102, 1, 112, 19
 sermociner II 274, 3
 serare 582, 6
 serere 25, 13, 443, 19, 461, 1, 480, 22, 519, 17, 530, 15, 532, 7, 18, 534, 10, 569, 20. II 60, 8, 72, 25, 525, 5
 serotinus II 468, 19
 serpens 165, 18
 serra serrula 113, 18
 Seruilius 135, 14
 seruitus II 525, 18
 seruiio II 274, 2, 349, 4
 Seruius 135, 13
 seruo II 274, 2
 seruus 27, 14, 582, 6. II 219, 23
 sescenti 48, 21
 sescesimus II 413, 21
 sessio II 232, 2
 sescunx II 408, 27
 scstertius 306, 21. II 407, 20, 412, 10
 Sethus 36, 21
 Setum 534, 1
 seueriter II 70, 17
 seuiio II 528, 10*
 sex 32, 10, 192, 37*. 455, 6, II 16, 20
 Sextilis 131, 20
 sextula 409, 1
 sextus 192, 37*
 sexus 162, 7, 171, 7
 si II 67, 17, 86, 9, 94, 13, 240, 8, 241, 18, 249, 1, 289, 4, 304, 7
 sibilum siflum 25, 20
 sibilus 264, 4
 sic II 65, 15, 74, 11, 85, 28, 484, 19
 Sicanus II 476, 7
 siccitas II 520, 16
 sic est II 85, 9
 sicilicus II 409, 2
 sicub II 109, 15
 Siculus II 476, 17
 sideo 515, 8, 521, 25
 sidor 521, 25
 sidus 274, 18. II 493, 20
 sigillum 110, 25
 significantia II 14, 13
 significatio *uorborum* 370, 1, 373, 9, 564, 26. II 267, 6
 significo 440, 1
 signum II 497, 11
 siler 154, 17. II 523, 30
 silix 141, 1, 164, 13. II 361, 1
 siliqua II 409, 4, 16
 silua 16, 8. II 112, 22
 Silius 135, 14, Aeneas Siluius 175, 8
 siluicola II 522, 17
 similis II 219, 25, 286, 11, 332, 8
 similiter II 338, 23
 simitio II 59, 5*. 8*, 9*
 Σιμίδεις 252, 4, 15
 simplum II 416, 2
 simul II 87, 9, 305, 21
 simulacri factio II 437, 34
 simulo 395, 17
 sin II 289, 5
 sinapi 205, 1
 sinapis 205, 1. II 524, 27
 sinciput II 526, 8
 sine II 45, 10, 47, 8, 52, 16, 354, 24
 singillatim II 75, 6
 singularia semper 174, 23, 176, 2
 singularis 133, 3. II 415, 6, singularis II 522, 28
 singuli II 413, 26
 singultim II 63, 14, 75, 8
 sinisterior 86, 19
 sinistimus 98, 8
 sinistrorsum II 75, 15, 84, 12, 138, 25
 sino 481, 1, 529, 10, 530, 9

14. 543, 13. 560, 20. II 525, 5. sinor 544, 26
Σίνων 220, 12
 sinum 262, 24
 sinus 262, 14. 263, 12
 si quis 179, 16. 183, 14. II 184, 19. si qua II 24, 24
 sisto 418, 29. 537, 14. 25
 sitis 329, 4
 situs 545, 4
σκηνή 38, 4
σκύβαλον 162, 17
Σκυθης 143, 11
 sm 23, 17
 so finita *uerba* 429, 19
 socer 233, 3
 societas 128, 7
 socius II 219, 27.
 socrus 169, 16. 233, 5
 sodes 450, 16. II 77, 15
 sol 147, 17. 325, 15
 solamen 118, 9. 126, 1. II 523, 17
 soleatus 562, 16
 soleo 397, 2. 420, 10. 489, 8. 566, 23. 573, 23
 soleor 397, 2
 Solinus 78, 12
 solocicismus II 111, 14. 167, 21. 211, 5
 solor 379, 7. 382, 9
 soluo 16, 15. 506, 15. 569, 24. II 274, 15
 solus 181, 7. 189, 2. 227, 11. 266, 11. II 2, 21. 7, 6. 449, 39
 somnifose II 59, 9*
 somipes II 524, 15
 sono 319, 23. 445, 7. 468, 23. 473, 11. 571, 3. II 526, 28
 sonoritas 9, 16
 sonorus 138, 13
σοφία 19, 25
σοφίζω 384, 6
 sophista 286, 5. 434, 6. II 208, 15
σοφιστής 143, 10
σοφός 563, 1. II 148, 21. 464, 28
 Sophronium 148, 16. 295, 14. 376, 4. II 523, 15
 Soracte 203, 8
 sorbeo sorbo 491, 13. 492, 21
 sorbillo 431, 20
 sordéo sordido 397, 6
 sordidus 137, 10
 sorex 137, 10
 soror II 524, 1
 sororecula 106, 7
 sors sortis 320, 6. sorti II 64, 21. 72, 5
 sortio 396, 22
 sortior 396, 22. II 323, 22
σός II 206, 11
 Sosia 286, 5. II 208, 16.
Σωσίας 143, 9
 sospes 280, 17. 316, 21. 317, 4. 342, 16. sospita 317, 4.
 Sospita 157, 8
 Soteris 317, 21.
 spargo 438, 3
 specā 260, 6
 specialis 131, 10. II 524, 23
 specimen 126, 6
 specio 562, 12
 specto 178, 14
 specu 192, 12*
 speculum 125, 9
 specum 260, 6
 specus 171, 8. 192, 2*. 259, 18. II 445, 10
σπειρα II 482, 24
σπειρώ 447, 5
 Sperchius 71, 16
 sperno 435, 9. II 321, 15. 345, 9
 spero 307, 3
 spes 243, 10. II 521, 8
σπέτερος II 206, 25
Σπύγξ 280, 6
σφαγίς II 497, 18
 spicio 178, 14. 400, 10. 435, 5
 spinter 151, 8
 spiritus 570, 7. II 525, 12
 spiritus asper lenis 51, 24
u. aspiratio
 spiro 377, 20. II 271, 8
 spondeo 23, 2. 460, 3. 481, 28
σπονδεῖος 26, 24. 41, 14. 71, 3
 spondeus 26, 24. 466, 2
 sponte 189, 11 (*u. add.*). 552, 9 (*u. add.*). II 68, 6. 64, 27. 148, 20
 spumo 433, 17
 spumousus 138, 21
 spuo 459, 25. 505, 21. 560, 9
 stabilis 132, 9
 stabulo stabulor 396, 21
 stabulum 118, 8. 124, 12. 16
 stagnum 125, 25
 stamen 124, 19
 statim II 63, 13. 75, 5. 373, 9
 statuo 419, 3
 statura 124, 19
 status 125, 1. 569, 27
 stellatus 442, 3. 562, 7
 Stephania II 521, 38
στέφω II 359, 1
 sterno 436, 5. 461, 2
 sterto 537, 11. 24
στίχος 256, 2
 stimulo II 276, 16
 stingo 525, 13
 stinguo 504, 12
 stipes II 524, 15
 stirpitus II 78, 2
 stipulor 387, 16. II 275, 7
 stirps 169, 17. 322, 12. II 361, 1
στειγγίς 347, 19
 sto 23, 1. 411, 9. 419, 4. 460, 10. 471, 1. 472, 4. 474, 8. 518, 25. 519, 17. 534, 4. 537, 14. II 525, 9. 526, 33. 527, 34
 stolatus 442, 1
 straba 146, 14. 209, 11. II 478, 32
 strages 118, 15
στρατεύω II 349, 1
στρατός 256, 10. II 444, 32
 strenuus strenuor 86, 25
στρέφω II 317, 3
 strepo 531, 19
 stricium II 75, 6
 strideo 443, 22. 479, 3. 22. 481, 12. 560, 12
 strido 419, 16. 443, 22. 479, 3. 24. 481, 3. 521, 3
 strigilis 347, 19
 stringo 488, 1
στροφή 256, 8
 strues 118, 15
 struo 459, 26. 461, 16. 503, 14
 studeo II 274, 24
 studiosus II 218, 9
 stus finita *nomina* 140, 1
 Suadela 120, 13
 suadeo II 273, 27
 suavis II 524, 23
 sub II 53, 27. 354, 19. 372, 13. 373, 24
 subaero II 463, 2
 subcumbo 34, 12
 subeo 398, 23. II 303, 17
 subicio II 274, 16
 subinde II 28, 11. 35, 18
 sublime *aduerbium* II 68, 5. 115, 19. 148, 19. 193, 10. 227, 30
 sublimer II 115, 19. 148, 19
 subsolanus 78, 11
 substantia 83, 21
 subtel 147, 9
 subter II 36, 13. 42, 27. 43, 16. 54, 25. 63, 20. 354, 19
 subtilis 131, 21
 subúnnio 34, 12
 subulcus 136, 18
 succenturiatus II 415, 2
 succinger II 163, 6
 sucula 108, 1
 Sufenas 155, 13. II 468, 17
 suffero 419, 7
 sufficit II 288, 13
 suffo 436, 10. 539, 22
 suffragor 435, 7
 sui *pronomen personae tertiae* 577, 10. 584, 2. 586, 9. II 2, 28. 3, 18. 4, 26.

- 14, 18, 16, 13, 142, 29,
 144, 21, 171, 15, 173, 17,
 175, 12, 176, 13, 177, 13,
 181, 19, 198, 20, 290, 7,
 449, 17, 20. se 32, 10.
 sese 592, 6, 596, 12
 suilla 80, 5
 suinus 80, 4
 sulfur II 524, 7
 sum 414, 14, 419, 21, 455,
 5, 568, 8, II 327, 18, 450,
 20. eus II 239, 7, 506,
 10. est mihi nomen II
 360, 12
 summatum II 58, 4*
 suo 434, 4, 459, 25
 supellectilia 279, 5, 325, 1
 supellex 279, 5, 325, 1, II
 21, 8
 super II 31, 15, 45, 26, 54,
 25, 313, 2, 354, 19, 371, 7
 supera II 55, 23
 superbiter II 71, 3
 superbus II 56, 3
 superfluus II 12, 6
 superior 83, 9, 85, 12
 superlatiua 86, 1, 94, 14,
 96, 13, 98, 3, 99, 1, II 215,
 17, 218, 29
 supernus 77, 6
 supero 434, 18, II 274, 15,
 371, 14
 superus 118, 21, II 56, 3,
 superi 83, 11
 supina 410, 13, 411, 10, 412,
 17, 425, 20, 450, 1, 475,
 18, 480, 14, 483, 2, 486,
 26, 487, 17, 488, 2, 12,
 490, 17, 492, 4, 495, 13,
 497, 14, 498, 11, 22, 28,
 501, 4, 502, 8, 14, 504,
 28, 507, 10, 510, 4, 511,
 22, 512, 23, 513, 19, 519,
 3, 525, 5, 526, 1, 5, 527,
 18, 528, 1, 7, 530, 1, 531,
 24, 533, 16, 536, 1, 537,
 19, 542, 17, 545, 12, 559,
 25, 573, 27, II 233, 7,
 235, 7, 278, 4, 324, 7, 454,
 4, 9
 supparum supparus 169, 17
 suppleo 488, 18
 supplex 340, 11, 354, 17,
 361, 2
 supplico II 276, 17, 316, 19,
 354, 8, 366, 15
 supra II 30, 2, 20, 46, 16,
 55, 23, 84, 10
 supreme II 80, 7
 supremus 99, 5, II 56, 3
 surdaster 114, 15
 surgo 411, 9, 523, 10, II
 508, 24, 513, 26
 surripio 499, 12, II 110, 20
 sursum 34, 11, II 57, 14,
 75, 14, 84, 12, 138, 24 *
 sus finita nomina 138, 15
 sus 265, 10, 16, 326, 9, II
 445, 31
 suscipio 34, 11
 suspicio 34, 13, 435, 6, 562, 11
 suspicor 34, 13, 436, 4, II
 274, 17
 susque deque II 59, 10*
 sustineo II 274, 14, 374, 1
 sustulo 419, 7, sustuli 34,
 11, 419, 7
 susum 34, 11
 Suthul 147, 19
 sutor 434, 4
 suus 597, 16, II 170, 5, 171,
 13, 173, 7, 198, 25
 σύ 24, 10, II 4, 26, 492, 27,
 σοῦ σοῦς II 3, 1, *σέθεν*
 187, 12, II 3, 13, 287, 11,
 418, 23
 συγχός II 300, 22 (*u. add.*)
 συγγενής II 286, 10
 συγγνώμη 34, 17, II 344, 3,
 359, 22
 συκοφαντούμαι 385, 3
 syllaba 44, 1, 53, 13, II 114,
 2, 519, 12, communis 11,
 18, 23, 8, 45, 11, 51, 27,
 52, 3, *correcta* II 521, 5,
 expletiva II 479, 29, fina-
 lis II 112, 3, longa 10, 4,
 52, 18, postpositiua II 112,
 1, principalis 45, 22, pro-
 ducta II 521, 8
 Σύλλας 143, 7
 συλλέγω II 51, 4
 σύλληψις II 183, 21
 συλω II 360, 15
 συμβάματα II 211, 20
 συμβουλεύω II 51, 3
 συμμάχος II 51, 4
 σύμμαχος 24, 12
 συμπάθεια 550, 5
 συμπλέκω II 51, 4
 σύν II 38, 16, 50, 23, 51, 5,
 359, 10
 synaeresis 590, 6
 συνάγω II 375, 11
 synaloephe 364, 16, II 5, 24,
 synalphe II 421, 10
 syncategorema 54, 7
 syncope 352, 16, 353, 2, 354,
 26, 364, 12, 498, 8, 499,
 13, 505, 19, 508, 8, 535,
 5, 558, 20, II 11, 12, 413,
 35, 415, 16
 σύνδεσμος *u. coniunctio*
 συνέμπτωσις II 183, 23, 347,
 10
 συνήμι II 360, 17
 σύννοια II 360, 9
 σύνταξις 389, 12, 550, 18,
 II 108, 2, 201, 11, 494, 1
 συντελεστής συντελεστρια
 167, 17
 σύνθημα II 497, 19
 Syracusii 255, 4
 Syra lingua 20, 6, 148, 2
 Syria 287, 3
 συροάπτω 49, 18
 συρογγινμι 49, 18
 συροέω 49, 18, II 51, 4
 συροήσω 49, 18
 Syrtis 328, 13, 358, 5
 σύς 265, 12
 συζυγία II 429, 2
 t littera 21, 6, 36, 15, 50, 24
 t finita nomina 167, 8, 214, 5
 tabella 110, 16
 taberna 29, 14
 tabes 349, 13
 tabi tabo 188, 9, 189, 10,
 310, 10, 564, 2
 tabulke ceratae 6, 13
 tabulatus 442, 2
 taceo taciturnus tacitus II 472,
 10
 taciturnus 81, 13, II 472, 10
 taedeo 432, 12, 561, 10, tae-
 det 561, 13, II 158, 31,
 230, 7, 231, 8, 232, 25,
 329, 13
 taedium II 231, 8
 Taigete 142, 23
 ταιλαιπωρά II 361, 9
 talentum II 408, 22, 409, 12,
 Atticum magnum II 408, 22,
 409, 22, 410, 5, paruum
 II 408, 22, 410, 7
 talis 575, 3*, II 21, 12, 22,
 4, 128, 17, 132, 9, 364, 1,
 491, 23, 501, 21
 taliter II 132, 10
 tam 93, 15
 tamen II 99, 13
 Tanagrum 170, 5
 tandem II 75, 1, 88, 27
 tango 22, 8, 373, 19, 438, 2,
 20, 460, 5, 19, 497, 23,
 524, 1, 14, II 277, 3
 tantillum 111, 10
 tantisper II 58, 1*
 tantundem 595, 23
 tantus 575, 4*, II 21, 12, 22,
 4, 128, 17, 492, 1, 501, 24
 tarantara 450, 6
 tardiusculus 86, 4
 Tartarus 177, 2
 taurigenus 196, 6
 Taurinacus 97, 18
 Taurominium 79, 10 (*u. add.*)
 296, 8
 Taurominitanus 79, 10, 82, 6
 Taurominites 79, 10

- taxillus 110, 6
 -te II 144, 2
 τε II 500, 10
 teges 118, 14. 130, 9
 tegimen tegmen 126, 5
 τείνω 447, 5
 τεκμηρίον II 362, 1
 τελευταίω II 361, 3. 363, 1
 τηλικούτος II 363, 19
 tellus 267, 21
 temeriter II 71, 4
 τημερον II 369, 14
 temno II 321, 15
 temperi II 59, 4*. 6*. 8*
 tempero II 273, 21. 274, 1
 tempora *uerbi* (cf. χρόνος et modi) 404, 21. II 182, 21.
 190, 12. participiorum 557,
 1. 564, 9. II 182, 21. 190,
 12. temporum cognatio 414,
 8. tempus
 futurum 405, 8. 22. 406, 8.
 416, 21. 417, 7 (u. *add.*).
 453, 22. II 251, 7. 254, 7.
 255, 4. 335, 10. 452, 3. 24.
 453, 24. secundae et quartae
 coniugationis 453, 9.
 graecum II 257, 20. atticum
 405, 17
 instans 406, 7. 414, 13
 praesens 405, 8. 22. 414,
 10. 24. II 191, 2. 243, 28.
 335, 9. imperfectum 415,
 1. graecum II 257, 20
 praeteritum 405, 8. 25. im-
 perfectum 405, 9. 406, 2.
 7. 415, 6. 452, 18. 457,
 25. II 200, 4. 228, 7. 251,
 6. 254, 6. 335, 9. 450, 33.
 coniugationis quartae 557,
 16. 450, 39. perfectum 21,
 14. 22. 1. 21. 74, 12. 405,
 9. 406, 4. 415, 11. 23.
 416, 13. 417, 1. 437, 10.
 439, 1. 445, 13. 22. 447,
 10. 453, 14. 458, 14. 463,
 6. 464, 12. 487, 17. II 191,
 2. 243, 27. 335, 9. 452,
 12. 489, 35. 504, 17. 513,
 24. repetitio principii per
 praeteritum 459, 30. 467,
 11. 517, 12. 526, 12. per-
 fectum passiuum 419, 19. II
 305, 7. 471, 18. graecum
 419, 21. coniugationis prima-
 e 34, 24. 130, 2. 468,
 15. secundae 372, 27. 466,
 15 (u. *add.*). 476, 7. ter-
 tiae 466, 15 (u. *add.*). 494,
 1. quartae 34, 24. 130, 2,
 466, 15 (u. *add.*). 528, 23.
 plusquamperfectum 450, 10.
 406, 5. 415, 18. 416, 15.
 24. 417, 9 (u. *add.*). 439,
 1. 453, 20. II 254, 6. 452,
 21
 tempore longo II 334, 14.
 multo II 349, 8
 tenax 140, 8. II 208, 3.
 474, 14
 tendo 460, 4. 520, 8
 tenebrae II 521, 21
 tenellus 109, 17. 110, 18.
 231, 3
 teneo II 274, 14. 335, 16.
 474, 12. 482, 27
 tenor 51, 22. II 473, 37
 tentigo II 473, 36
 tento II 474, 12
 tentorium 118, 8. II 473,
 36
 tenus II 32, 16. 45, 10. 53,
 4. 188, 12. 292, 17. 343,
 13. 354, 23
 τέως ἕως II 362, 7
 tepefacio 377, 9. 402, 13.
 tepesio 377, 9. II 269, 6
 tepeo 378, 13. II 270, 15
 Terentius 325, 11
 teres 156, 19. 240, 13. 316,
 19. 342, 7
 tergeminus II 416, 30
 tergeo 485, 19. 487, 14. 523,
 5. 525, 7
 tergo 523, 5. 525, 7
 tergus 274, 11
 termes 240, 7.
 ternitas II 415, 28
 tero 461, 3
 terrenus 77, 14
 terrestres 133, 25
 terrigena II 522, 17
 tertiana febris II 414, 26
 terrula 110, 21
 της finita *nomina graeca* 79,
 12. 82, 2
 testo 392, 8
 testor 382, 1. 392, 8
 testudo 123, 5
 tetrameter iambicus II 418,
 16. trochaicus catalecticus
 II 419, 12
 tetraptota 188, 14. II 2, 8
 Teucer II 114, 2. Teucrus
 224, 17. 300, 18
 Teutonia II 522, 11
 texo 538, 1
 textilis 131, 26
 θ 11, 23. 19, 7
 Thala 201, 17
 Θάλασσα Θάλαττα 24, 11
 Thales 245, 4
 Θάλλω II 319, 3. 329, 20
 Θανμάζω 381, 14. II 319,
 19
 theatralis 131, 1
 Thebae 176, 15. 376, 16
 θελως II 79, 21
 6. *Θεμελιῶ* 403, 8
θέναρ 154, 6*. II 444, 23
θεόθεν II 79, 20
θεωρέω 384, 2
θεός 21, 1
 Thesais 68, 3
 Thesidae 64, 10
 thesis II 521, 24
θεσπέσιος 562, 22
θεσπίλω 562, 22
 Thessali II 208, 10
θέτις 252, 7
θηήσκα 484, 1
θονγάτηρ 27, 25
 Thrachis 219, 9
 Thracius 69, 18
Θρήσσα Θρήττα 24, 11
θριαμβεύω 446, 12
θριαμβος 20, 19
 Thucydides 246, 10. 247, 1
 Thybris 327, 15
 Thymer 300, 11
θνώ II 363, 12
 tiaras 169, 18
 Tiberis 327, 15
 tibicen 26, 2. 126, 16. II 112,
 17. 522, 5. 523, 19
 tibicina 142, 27. 148, 21
 Tibullus 169, 18
 Tibullus 115, 4
 Tiburs 118, 24
 Tiberis 134, 1
 tigitum 110, 25
 Tigranes 246, 11. II 444, 2
τίκτω II 464, 31
τίλλω 447, 5
 Timaeus 71, 1
 Timarchides 63, 5. 245, 14
 timeo 373, 16. 391, 5. 421,
 5. 492, 6. 560, 9. II 272,
 16. 276, 6. timeor 373,
 16. 391, 5
 timidus 137, 14
τιμῶ 70, 25. II 364, 8
τιμορίας τυγχάνω II 316,
 10
τιμορῶ II 364, 24
 timus finita *superlatiua* 98, 3
 tingo 525, 13
 tinnio 450, 4
 Tirimida 201, 17
 tirunculus 108, 5
 Tiryas 319, 25
 tis finita *nomina* 133, 24
τίς II 8, 22. *τί* II 364, 17
τίς II 365, 11. *τί* II 365,
 14. *τινές τινές* II 364, 5
Τίταν 216, 13. 217, 10. Ti-
 tan 325, 15
 Titanus 216, 13. 217, 10
 titubo 378, 13. 483, 23. 485,
 5. 512, 17. 566, 16. 573,
 22
 to finita *uerba* 429, 10

- toga 25, 14
 togatus 441, 15. 562, 15
 togo togor 442, 13
 τοιγαροῶν II 369, 4
 τολών II 369, 4
 τόκος 563, 4
 tolero toleror 397, 2
 tollo 418, 29. 526, 14. 528,
 1. sustuli 34, 11. 419, 7
 tondeo 22, 21. 390, 8. 460, 3
 tonitru tonitrus 118, 5. 262,
 4. 263, 22. II 445, 9.
 523, 5
 tono 468, 27. 473, 12. 526,
 28. tonat 450, 9
 tonsor 371, 13
 tonstricula 371, 3
 tonstrina 120, 19. II 463, 16
 tonstrix 371, 13
 toral 123, 5
 torcular II 523, 22
 τόρεμα II 490, 22
 toreumatum 201, 2
 torpedo 122, 13
 torqueo 487, 8. 488, 11. 502,
 10. 573, 3. II 277, 8
 torquis 100, 3. 169, 18
 torreo 403, 17
 torris 169, 17
 tortor tortor 487, 8
 toruiter II 71, 4
 tot 575, 4*. II 22, 4. 128,
 17. 132, 9. 492, 4. 501,
 27
 τότε τότε II 368, 17
 totiens II 78, 22. 86, 19. 132,
 10. 415, 25
 totus 227, 9 (*u. add.*). 266,
 10. 575, 5*. II 2, 21. 7,
 6. 449, 30. 492, 6
 trabeatus 441, 25. 562, 16
 trabea 320, 16
 tractim II 63, 16. 75, 11
 tracto 431, 4
 trado II 39, 6
 τραγῆματα II 497, 1
 τραγωδία tragoedia 40, 4
 Trallis 358, 6
 trames 169, 18
 trano II 39, 5
 trans II 39, 3
 transfuga II 522, 2
 transgredior II 39, 7
 transito II 14, 23. 15, 11.
 17, 22. 32, 25. 127, 7. 168,
 19. 169, 27. 170, 6. 183,
 17. 211, 22. 231, 16
 transueho II 39, 6
 trecenti 48, 21
 trecesimus II 413, 19
 ἀνά τρεῖς II 413, 29
 trepidus II 275, 6
 trepidus II 346, 16
 tres 355, 15. 359, 9
 tressis II 416, 17
 Treuir 153, 19. 296, 6. II
 444, 20
 triangulum II 471, 1
 tribunal 118, 6. 123, 4. 214,
 10. II 523, 7
 tribunatus II 523, 3
 tribunicius 135, 24
 tribunus plebis 440, 6. II
 175, 8
 tribus 268, 5. 365, 4
 triceps 271, 11. 352, 24. II
 182, 15
 τριχεῖς II 413, 29
 tricorpor 236, 5. 271, 12
 tricuspis 161, 2. 251, 8
 tridens 343, 14
 triens II 408, 26
 trifariam II 74, 29
 trigae II 416, 32
 trimus II 416, 24
 triui II 413, 29
 trinundinus 292, 15
 triplex 340, 4
 triplico II 416, 5
 triplum II 416, 2
 Τριπολίτης Tripolitanus 82, 4
 triptota 188, 10. II 2, 7
 triscurrium II 480, 10
 τρισσοί II 413, 29
 tristior 92, 13
 τρεῖς II 370, 6. ἡμισυν τρι-
 τον II 408, 5
 triumpho 46, 12. triumphat-
 us 561, 17
 triumphus 20, 19
 trochaici uersus II 421, 8.
 trochaicum metrum II 459,
 9. tetrameter trochaicus ca-
 talecticus II 419, 12
 Τροία 39, 20. Troia 287, 3.
 II 467, 7
 τροπός II 306, 6. 333, 15.
 337, 19. 370, 2
 Tros II 467, 12
 truncus 263, 22
 tu 24, 10. 362, 13. II 2, 28.
 144, 21. 202, 8. 491, 6.
 tute 591, 6. 24. 593, 18.
 II 492, 24. tete 502, 25.
 594, 15. 596, 10
 tuatim 448, 2. II 59, 9* (*u.*
add.). 492, 23. 528, 26
 tuber II 523, 30
 tubicen 126, 16
 tueor 387, 16. II 274, 14
 tugurium 25, 16
 tulo 419, 8. 526, 15
 Tullius II 521, 18
 tum II 368, 17
 tumultuo 396, 23
 tumultuor 389, 10. 396, 3
 tumultus 185, 6. 257, 21
 tundo 461, 17. 517, 24. 519, 7

- tunico tunico 442, 11. tu-
 nicatus 441, 24. 562, 15
 turbidus 137, 11
 turbo 207, 17
 Turbo 207, 18
 turgeo 485, 19
 Turia 143, 17. 201, 13
 turbulum 124, 11
 Turnus II 498, 16. 511, 11
 Turonia II 522, 11
 turpia uocabula 372, 1
 turris 336, 18
 turritus 562, 17
 tus finita nomina 139, 1
 tus nomen 265, 9. 273, 11.
 II 493, 23
 Tusci 26, 17
 tusculum 104, 1
 tussis 329, 5
 tutela 120, 7
 tuto 396, 22
 tutor 387, 11. 396, 22. II
 274, 15. 314, 7
 tuttax II 59, 6* (*u. add.*)
 tuus 580, 18. II 198, 25.
 206, 5
 τυ 24, 10
 τυγγάνω II 297, 21. 316, 10
 Τυδης Τυδεύς 276, 5. Ty-
 deus 301, 15
 Typhoeus Typhos Typhon 73,
 10
 τύπω 420, 1. 451, 11. II
 18, 10. 167, 6. 168, 14.
 175, 26. 471, 23
 tyrannus II 219, 24.
 Τυρίας 143, 9
 u littera 7, 15. 12, 11. 13,
 9. 15, 1. 7. 16, 6. 17, 16.
 27, 9. 28, 11. 36, 18. 265,
 13. 362, 12. u consonans
 11, 12. uau 15, 4. 35, 19.
cf. digamma
 u finita nomina 123, 8. 146,
 15. 210, 14
 uacillo 378, 13
 uaco 561, 12. uacat 432, 16.
 II 158, 30. 229, 23. 230,
 5. 486, 2
 uacuus 136, 7. II 218, 10.
 222, 16
 uador 387, 12
 uadus 264, 4
 uago 396, 24
 uagor 389, 10. 396, 24
 uah uaha 19, 26. 48, 23
 ualde 84, 18. II 71, 12. 74,
 21. 286, 9
 ualeo 460, 17. 483, 18
 uaniloquus II 182, 9
 uapulo 377, 15. II 269, 27
 uariatio II 183, 21. 186, 13.
 II 192, 12

↗ 460, 6. (2)

- uas 155, 22. 239, 2. 300,
11. 325, 18 (*u. adu.*).
326, 8
- uates 353, 2
- uaticinor 389, 10
- uber 150, 15. 152, 13. 343, 25
- ubertas 128, 14
- ubi 182, 19. II 71, 19. 83,
11. 88, 25. 123, 18. 132,
23. 134, 10. 136, 20. 348,
19
- ubiubi II 135, 20
- ubique 181, 23. II 313, 3
- ue II 97, 19. 488, 19. 513, 2
- uecors 282, 11. 325, 19. II
182, 15. 515, 15
- uectigal 123, 14. II 523, 7
- uectis 345, 6
- uel II 74, 20. 89, 19. 97, 19.
98, 16. 107, 1*. 114, 24.
286, 8
- uelare 133, 7
- uelifco 402, 5
- uelificor 387, 12
- ueliuox II 526, 2
- uellico 423, 5
- uello 526, 18
- uelito uelitor 396, 23
- uellus 273, 14
- uelox 140, 19
- uelum 125, 25. 133, 7
- uelut II 107, 1*
- uendibilis II 219, 10
- uendo 498, 16. 516, 9. II
177, 4
- Veneria II 522, 10
- ueneror 387, 14
- ueneo 377, 15. 476, 13. 538,
25. 543, 18
- ueniam do II 350, 22
- uenio 398, 23. 399, 10. 461,
1. 477, 4. II 528, 10. uenit
in mentem II 352, 18.
355, 13
- uenor 387, 12. II 454, 17
- uentosus 138, 21
- uentriculus 103, 15
- uentus II 445, 6
- Venus 269, 21. 372, 16. II
511, 17. 525, 22
- uenustus 140, 4
- neprecula 107, 9
- uepres 169, 19
- Verania II 521, 36
- uerbum 54, 9. 55, 8 (*u. add.*).
84, 15. 369, 1. 563, 12.
II 116, 7. 24. 118, 1. 12.
119, 12. 121, 3. 130, 27.
131, 14. 132, 2. 133, 3.
144, 9. 147, 13. 154, 21.
155, 5. 160, 19. 163, 25.
164, 12. 16. 165, 20. 166,
11. 182, 24. 210, 5. 219,
2. 450, 12. 464, 35. 466,
11. 482, 27. 484, 28. 526,
17. nerbi affectus 373, 10.
ordinatio II 224, 22. si-
gnificatio 370, 1. 373, 9.
564, 26. species 427, 10.
- uerbum
absolutum 389, 16. 393, 22.
II 54, 28. 159, 15. 164,
23. 270, 10. 275, 4
- acquistium II 268, 13. 29.
271, 29. 272, 27
- actium 373, 15. 371, 11.
26. 390, 7. 392, 7. 393,
10. 22. 395, 25. 397, 4.
411, 3. 453, 25. 550, 15.
564, 27. 574, 4. II 238,
14. 267, 12. 268, 12. 20.
269, 10. 271, 15. 277, 4.
278, 7. 454, 25
- adoratum II 274, 16
- aecipuerans II 268, 29. 271,
29. 272, 27. 274, 3
- affectuum II 130, 24
- ἀμετάβατον 552, 25
- anomalum 417, 25. 439, 17
- ἀπόρροπον 193, 3*
- artificiorum II 272, 21
- βαρύνονον graecum II 442,
20. 445, 17. 446, 7
- casuale 54, 10
- commune 374, 2. 11. 378,
21. 419, 19. 557, 28. 566,
28. 568, 6. II 200, 5. 270,
6. 272, 7
- compositum 434, 22. 437,
9. 440, 14. graecum
436, 4
- deceptium II 272, 26
- decompositum 434, 23
- defectium 369, 18. 418, 22.
450, 15
- denominatum II 479, 3
- deponens 369, 5. 374, 4. 11.
378, 24. 411, 11. 413, 19.
419, 19. 498, 18. 501, 10.
505, 26. 507, 19. 512, 22.
537, 21. 26. 567, 10. II
267, 19. 268, 9. 269, 26.
277, 19
- deriuatum 427, 11. 549,
7. 562, 4
- desideratum 431, 18. 535,
8. II 274, 7
- discretium II 277, 6
- disyllabum 459, 19 (*u. add.*)
- fnitum 369, 3
- frequentatum 429, 21. 501,
4. 535, 11. 546, 8. II 466,
17. 477, 27. 514, 7
- funebre II 275, 18
- hortatum 449, 17. II 237,
6. 276, 15
- ἰδιόπαθεσ 397, 5. II 270,
14
- uerbum impersonale 413, 21.
420, 17. 425, 13. 432, 9
(*u. add.*). 450, 1. 560, 21.
596, 23. II 161, 24. 229, 20.
241, 16. 418, 25. 485, 33
- inchoatum 418, 24. 421,
3. 427, 16. 508, 3. 559,
27. II 471, 6. 514, 13
- inconcinnum 372, 1
- indicatum imperatum in-
fnitum subiunctum *u.*
modi
- inquisituum II 274, 7
- interrogatum II 275, 6
- intransituum 552, 25. 553,
1. 16
- liquidum graecum 447, 4
- laudatum II 272, 19
- meditatum 418, 24. 421,
8. 429, 15. 495, 13. 501,
4. 559, 27. II 514, 13
- μεταβατικόν 552, 26
- opinatuum II 274, 17
- praecipuum II 227, 13
- neutrum 186, 7. 369, 4. 373,
26. 374, 11. 375, 10. 378,
1. 397, 5. 411, 8. 11. 413,
10. 417, 18. 421, 6. 425,
14. 453, 25. 483, 10. 492,
4. 558, 15. 560, 1. 564,
27. 565, 25. 573, 20. 574,
1. II 267, 19. 277, 19.
- absolutum 397, 5. reci-
procum 397, 5
- neutrale 376, 22. 393, 10.
II 238, 14. 269, 26
- neutropassium 420, 9. 538,
14. 566, 21. 573, 23
- participiale 54, 10
- passium 373, 19. 374, 1.
11. 22. 375, 18. 390, 21.
391, 20. 392, 7. 393, 10.
22. 395, 25. 406, 24. 411,
3. 419, 19. 550, 16. 565,
4. II 17, 6*. 158, 22.
170, 2. 238, 15. 454, 25
- perfectum 421, 11 (*u. add.*)
- praecipuum II 276, 16
- primituum 427, 11. 562, 4
- purum graecum 447, 12
- reciprocum II 270, 14
- rectum 374, 13
- refracticum refractuum II
183, 7
- separatum II 277, 6
- simplex 434, 22
- subiectum II 271, 30. 272,
27. 273, 24. 274, 2
- substantium 414, 15. 419,
21. 550, 8. 580, 11. 582,
11. 585, 21. 588, 24. II
12, 13. 13, 17. 130, 16.
152, 7. 153, 18. 28. 154,
2. 166, 13. 203, 5. 204,

7. 210, 13. 212, 1. 213,
 14. 215, 9. 305, 8. 326,
 15. substantiae 448, 22
 uerbum suppositiuum 449, 16
 sui passiuum II 270, 14
 suspectiuum II 274, 17
 transitiuum 552, 26. 553, 15.
 II 159, 16. 183, 7. 212,
 27. 234, 10. 267, 13. 270,
 24
 uituperatiuum II 272, 19
 uocatiuum 414, 19. 590, 11.
 582, 11. 585, 21. 588, 25.
 II 12, 13. 13, 7. 130, 16.
 152, 8. 154, 17. 203, 5.
 204, 6. 210, 13. 276, 1.
 uocandi 448, 22
 uoluntarium II 130, 24
 uoluntatiuum II 224, 25
ὑπαρκτικόν 414, 14. 550, 9
ὑποθετικόν 449, 16
 uerbalia u. nomen
 uerbis praere II 311, 10
 uerecunditer II 71, 4
 uerbor 379, 7. 382, 9
 uergo 394, 16. 560, 11
 uero II 69, 20. 72, 25. 93,
 19. 102, 12. 287, 2. 357, 1
 uerres 159, 14. 243, 6
 uerro 532, 22
 uersificor 435, 23
 uerso 402, 22
 uersum II 75, 21
 uersura II 477, 31
 uersus *nomen* 118, 20. 256,
 8. 258, 7. II 514, 27
 uersus acatalecti II 460, 2.
 brachycatalecti II 460, 9.
 catalectici II 460, 1. hy-
 percatalecti II 460, 5. uer-
 sus heroicis II 459, 23.
 460, 23
 uersus *praepositio* II 84, 15.
 138, 25. 514, 19
 uersutus II 477, 30
 uertex 118, 23. 140, 12. II
 477, 30. 514, 29
 uerticulum II 477, 31
 uertigo II 477, 31. 514, 29
 uerto 402, 16. II 317, 4.
 514, 14
 Vertumnus II 477, 30
 uerna 188, 3
 uerue 165, 5. II 525, 32
 uerum II 47, 7. 308, 18
 uescor 560, 13
 uesica II 522, 24
 uesper 169, 18
 uespera 17, 9
 uesperasco 428, 22. 433, 22
 uesperii II 64, 21. 72, 5. 85,
 12. 528, 26
 uestibulum 124, 10
 uestigio II 373, 8
 uestio uestior 442, 13
 uestis 17, 9
 ueter 97, 7. 264, 14. II 481,
 11
 ueternus ueteranus 81, 10
 ueto 468, 27. 473, 18. II 526,
 28
 netulus 107, 17
 uetus 264, 7. 265, 21. 339,
 17. 350, 5. 353, 17. II
 445, 29
 ueterum *Romanorum mos di-*
cendi 2, 10. 24, 15. 36,
 18. 82, 10. 141, 16. 144,
 12. 168, 15. 175, 6. 197,
 5. 204, 6. 205, 23. 233, 12.
 237, 8. 243, 10. 246, 17.
 250, 12. 254, 6. 257, 11.
 259, 5. 262, 1. 266, 16.
 268, 16. 284, 13. 296, 9.
 298, 4. 324, 24. 325, 6.
 337, 11. 341, 2. 348, 17.
 355, 13. 365, 2. 366, 9.
 367, 4. 379, 4. 438, 23.
 465, 25. 478, 11. 496, 27.
 512, 15. 526, 15. 534, 1.
 543, 20. 561, 10. 568, 6.
 8. 593, 14. II 7, 23. 61,
 21. 222, 17. 432, 9. 443,
 28. 448, 1. uetustior usus
 197, 10. uetustissimorum
usus 26, 25. 27, 10. 30,
 13. 32, 1. 85, 4. 87, 15.
 90, 1. 91, 25. 147, 6. 151,
 15. 160, 17. 169, 6. 19.
 182, 1. 189, 7. 9. 206, 22.
 208, 18. 215, 7. 226, 16
 229, 6. 230, 17. 231, 14.
 233, 7. 235, 11. 21. 242, 9.
 250, 9. 264, 2. 270, 8. 271,
 1. 279, 15. 281, 2. 298, 5.
 10. 299, 9. 303, 21. 310.
 17. 320, 15. 321, 24. 331,
 16. 337, 19. 347, 2. 349,
 9. 354, 14. 357, 8. 362, 24.
 364, 10. 367, 22. 390, 26.
 392, 6. 398, 20. 401, 3.
 402, 10. 419, 11. 425, 18.
 428, 13. 429, 8. 437, 20.
 455, 11. 474, 19. 475, 1.
 482, 3. 9. 483, 24. 488,
 5. 494, 3. 499, 7. 500, 19.
 504, 23. 507, 7. 508, 27.
 511, 4. 512, 25. 513, 17.
 516, 14. 518, 13. 522, 8.
 528, 26. 529, 25. 532, 16.
 538, 28. 540, 6. 541, 15.
 560, 12. 562, 8. 566, 19.
 572, 15. 573, 24. 587, 5.
 592, 16. II 5, 24. 6, 25.
 7, 11. 8, 21. 11, 17. 77, 7.
 419, 5. 444. 14. 450, 3. ue-
 tustissimae scripturae 303,
 5. u. antiqui
 uetustas 128, 10
 uetustus 139, 15. 140, 5
 uexillum 29, 13. 110, 3
 Vfens 168, 14. 319, 17
 uibix 167, 5
 uice 189, 10. 564, 2. uicem
 189, 10. 564, 2. II 376,
 13. uicis II 145, 8
 uiciuus II 219, 27
 uicissatim II 59, 1*. 8* (u.
add.)
 uicissim II 75, 4
 uicissim 166, 5. 348, 1
 uictus 258, 15. 363, 24
 uideo 7, 19. 22, 4. 373, 19.
 459, 28. 461, 7. 481, 9.
 II 276, 25. 320, 9. 465, 17.
 uiden 32, 7. uideor 389,
 16
 uiduus II 222, 10
 uigil 118, 6. 342, 2. 352,
 24. II 523, 11. uigilis 353,
 24
 uigilo II 273, 1
 uilico uilicor 396, 23. 433, 2
 uillum 109, 21. II 268, 3
 uimen II 465, 21
 uinaria cella 75, 12
 uinco II 274, 15
 uindico II 365, 5
 uindicta II 365, 6
 uinetum 137, 7
 uinum II 268, 3. uina 176,
 8. 310, 15
 uir 7, 15. 306, 16. II 444,
 20. 447, 31. 465, 6
 uirago II 465, 31
 Virbius II 465, 30
 uir deuotus II 465, 31
 Virgilius 135, 14. 301, 20.
 302, 7. 325, 11
 uirginalis 131, 3
 uirgo II 465, 22
 uirguncula 108, 14
 uirillustris 440, 5. II 465, 31
 uiripotens II 465, 31
 uiritum II 75, 4. 465, 35
 uirmagnificus II 465, 31
 uirspectabilis II 465, 31
 uirtus 7, 19. II 465, 34
 uirus 163, 10. 275, 2. II 445,
 28. 465, 22. 493, 13
 uis 7, 19. 17, 9. 32, 7. 249,
 9. 324, 9. 329, 4. 355, 12.
 II 465, 21
 uiseus 274, 14
 uiso 431, 11. 535, 11. II
 514, 11
 uisum 563, 5. II 464, 26
 uita II 465, 20
 uitabundus 137, 21
 uitium 7, 19. II 465, 19

- uito II 275, 5
 uituperor II 260, 29
 uiuisco 428, 19
 uiuo 377, 20. II 232, 4. 270, 19. 271, 8. 465, 23
 uix 7, 19. II 29, 27. 79, 1. 465, 23
 ul finita *nomina* 123, 17. 147, 8. 214, 4. 313, 1
 ulcisco 306, 24
 ulciscor 306, 24. II 365, 2
 ulcus 274, 13
 uligo II 522, 34
 Vlixes Vlixeus 39, 14. 276, 4. 277, 6
 ullus 80, 6. 109, 21. 227, 17. 266, 16. II 7, 6. 23, 9. 135, 22. 415, 27. 449, 38. ullum 215, 7
 ulterior 85, 4
 ultime II 80, 6
 ultimus 98, 4. 99, 3
 ultra II 46, 27. 197, 14
 ultrix 348, 1
 ultro II 72, 21
 um finita *nomina* 123, 23. 148, 13. 215, 15
 umbella 110, 16. 231, 3
 Vmbri 26, 17
 umecto 397, 27
 umeo umeaco 397, 27
 umquam II 136, 5
 uncia II 409, 10
 unciola 113, 1
 unde II 83, 16. 123, 19. 132, 23. 134, 13. 136, 20. 193, 14. 338, 8
 undeuiginti II 311, 1. 416, 6
 undeunde II 135, 20
 undique 183, 1. II 25, 19. 343, 3
 undo 433, 17
 ungula 116, 11
 unguis 346, 10. 503, 16
 unguo 503, 16
 unicus II 415, 27
 unio *nomen* II 415, 27
 unio *uerbum* 445, 11
 uniuersus II 415, 27
 uno 445, 11. II 415, 27
 uns finita *nomina* 319, 24
 una II 87, 9. 528, 27
 unuus 181, 7. 188, 21. 197, 13. 227, 5. 266, 8. II 2, 21. 7, 6. 136, 1. 157, 3. 449, 37. uni unae una II 414, 12
 unusquisque II 304, 17
 uocales 7, 7. 8, 10. 9, 5. 11, 27. 13, 21. (*u. add.*). 22, 1. 23, 13. 25, 4. ancipites 9, 30. bitempores 324, 5. breues 51, 26. *διχρονοι* 323, 5. liquidæ 9, 30.
 longæ 10, 2. 34, 22. 298, 5. productæ 6, 8
 uocatiuus (*cf. nominatiuus*) 186, 1. 553, 9. 555, 6. II 1, 7. 13, 16. 22, 13. 23, 1. 114, 13. 147, 17. 150, 5. 166, 6. 202, 14. 203, 1. 204, 6. 206, 2. 208, 10. 210, 11. 239, 1. singularis declinationis primæ 287, 13. (*u. add.*). secundæ 300, 7. 301, 17. 303, 1. (*u. add.*). 454, 29. II 487, 7. 511, 20. tertiæ 277, 3. 288, 15. 330, 16. quartæ 363, 20. quintæ 366, 23. pronominum 582, 13. 585, 20. græcus in η 277, 1. 289, 5. nominum in eus 301, 7
 uocabulum 55, 7. 124, 1
 uocifero 396, 24
 uociferor 387, 14. 396, 24. 436, 8
 uoco II 276, 2
 uolgus 27, 14
 uolare 403, 11. 443, 16
 uelle 403, 11. 443, 16. 454, 22. 528, 2. II 225, 1. 274, 24. 285, 2. 450, 20
 uolubilis 132, 20
 uolucer 153, 16. II 523, 28
 uoluo 16, 17. 569, 25. II 346, 23
 Volux 166, 13. 167, 1. 279, 5. 323, 14
 uomer uomis 249, 8
 uomex 140, 12
 uorax 140, 8
 uotum II 493, 21
 uox 5, 1. 6, 4. 17. articulatæ 5, 6. illiteratæ 5, 8. inarticulatæ 5, 7
 ur finita *nomina* 127, 20. 154, 24. 237, 20. 315, 25. II 524, 5
 urbs 321, 5. urbium *nomina* 321, 5. II 66, 4
 urgeo 560, 9
 uro 487, 15. 502, 10. 532, 22
 urs finita *nomina* 320, 10
 us finita *nomina* 70, 9. 134, 17. 161, 26. 255, 14. 272, 10. 267, 19. 328, 10. II 444, 26. 525, 2. monosyllaba 265, 23
 usque modo II 58, 9*. usque dum II 326, 19
 usquam II 135, 22. 136, 4
 usquin II 58, 8*
 ustor 536, 4
 usura 563, 3
 usus II 431, 29
 ut II 86, 9. 87, 16. 95, 6.
 131, 25. 240, 8. 247, 5. 249, 7. 255, 9. 259, 18. 266, 2. 289, 16. 336, 12. 338, 15. 494, 10. 512, 4
 uer II 7, 8. 20, 8. 23, 1. 450, 1
 uterque 179, 16. 181, 17. 182, 18. II 7, 9
 utibilis 132, 15
 utilis 131, 25. II 219, 4. 472, 22. uile 121, 8
 utinam II 61, 3. 86, 12. 89, 23. 198, 1. 239, 13. 494, 12. 512, 11
 utique 181, 24. 182, 20. II 100, 16. 512, 16
 uto *utor* 306, 25
 utpote II 68, 12
 utro II 72, 25
 utroque uersum II 58, 3* (*u. add.*) 75, 22
 utrobi II 59, 8* (*u. add.*)
 utrum II 350, 18
 utut II 135, 20
 uns finita *nomina* 136, 4
 uulgus 27, 14. 264, 4. 275, 8. 295, 8. II 445, 27. 493, 16
 uulnus II 493, 20
 Vulteus 303, 6. 305, 4
 uultur uulturus uulturus 207, 2
 Vulturum 170, 5
 uultus 261, 16. 528, 3. 571, 20. II 445, 2
 ux finita *nomina* 140, 20. 166, 13. 323, 14
 uxor II 524, 1
 x *littera* 8, 11. 18. 19, 3. 12, 3. 18. 33, 13. 51, 1. ξ *littera* 8, 12
 x finita *nomina* 106, 19. 166, 19. 278, 2. 326, 2. græca 166, 24. 280, 3
 ξάλω II 328, 16
 ξένων 221, 1
 ξένος II 286, 10
 xo finita *uerba* 429, 19
 ξύμμαχος 24, 12
 y *littera* 7, 15. 9. 8. 12. 19. 36, 17. v *littera* 28, 2. 322, 29
 ὕδρωψ 271, 2
 ὕλος II 464, 31
 Ἰγλ Hylæus 70, 25
 ἰμεδακός 575, 2*. II 172, 22
 yn finita *nomina* 216, 3. 219, 14
 ἰπακούω II 370, 15
 ἠπηγορεύω II 311, 10
 ἠπήκοος II 371, 4
 ὑπέω II 39, 6. 49, 22. 371, 7. 373, 13

- ὑπερβαίνω II 39, 7
 ὑπερέχω II 371, 12
 ὑπερορῶ II 371, 21
 ὑπερθεματίζω II 486, 6
 ὑπό II 372, 8. 373, 22
 ὑποβλέπω II 372, 3
 ὑφίσταμαι II 374, 1
 ὑπόγος II 373, 7
 ὑπολαμβάνω 383, 12. II
 374, 2
- ὑπομύνω II 373, 7
 υπομιμνήσκω 563, 1. II 463,
 25
 ὑπόμνησις 563, 1. II 463, 26
 ὑπόθεσις II 245, 23. 246, 11
 ὑψ finita nomina 322, 11
 ὑς finita nomina 275, 13. 318,
 18
 ὕστεραία II 363, 15. 373, 20
 ὕστερον II 330, 12
- γχ finita nomina 166, 17.
 323, 18
 z littera 9, 13. 10, 3. 12, 19.
 36, 17. 51, 10
 Ζάκυνθος 36, 20
 Ζῆθος 36, 21
 Ζεῦμα 534, 1
 ζητῶ II 503, 36
 ζεύγμα II 183, 22

Bei B. G. Teubner in Leipzig sind erschienen:

- Aeschyl Septem ad Thebas. Ex recensione G. Hermannii cum scripturae discrepantia scholiisque codicis Medicei scholarum in usum edidit FRIDERICUS RITSCHLIUS.** gr. 8. geh. 16 Ngr.
- Alberti, Eduard, zur Dialektik des Platon. Vom Theaetet bis zum Parmenides.** (Aus d. Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol. besonders abgedruckt.) gr. 8. 1855. geh. 15 Ngr.
- Alciphronis rhetoris epistolae cum annotatione critica editae ab Augusto MEINKIO.** gr. 8. 1853. geh. 1 $\frac{1}{2}$ Thlr.
- Apollonii Argonautica. Emendavit, apparatus criticum et prolegomena adiecit R. MERKEL.** Scholia vetera e codice Laurentiano edidit HENRICUS KEIL. gr. 8. 1854. geh. 5 Thlr.
- Aristophanis Nubes edidit illustravit praefatus est W. S. Teuffel.** gr. 8. 1856. geh. 24 Ngr.
- Bambergeri, F., opuscula philologica maximam partem Aeschylae collegit F. G. SCHNEIDWIN.** Praemissa est memoria F. Bambergeri a G. T. A. KRUGERO conscripta. gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 20 Ngr.
- Becker, Dr. Paul, die Herakleotische Halbinsel in archäologischer Beziehung behandelt.** Mit zwei Karten. gr. 8. 1856. geh. 24 Ngr.
- Bentley's, Dr. Richard, Abhandlungen über die Briefe des Phalaris, Themistocles, Soocrates, Euripides und über die Fabeln des Aesop.** Deutsch von WOLDEMAR RIBBECK, Dr. gr. 8. 1857. geh. 4 Thlr. 20 Ngr.
- Bernstein, G. H., das heilige Evangelium des Johannes. Syrisch in Harklensischer Uebersetzung mit Vokalen und den Punkten Kuschoi und Rucoch nach einer Vaticanischen Handschrift nebst kritischen Anmerkungen.** Gedruckt mit neuen syrischen Typen. gr. 8. 1853. geh. 2 $\frac{1}{2}$ Thlr.
- Bionis Smyrnaei Epitaphius Adonidis. Edidit Henricus Ludolfus Ahrens.** 8. 1854. geh. 15 Ngr.
- Boeckh, A., zur Geschichte der Mondcyclen der Hellenen. (Besonderer Abdruck aus den Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol.)** gr. 8. 1855. geh. 22 $\frac{1}{2}$ Ngr.
- **epigraphisch-chronologische Studien. Zweiter Beitrag zur Geschichte der Mondcyclen der Hellenen.** (Besonderer Abdruck aus dem II. Supplementband der Jahrbücher f. classische Philologie.) gr. 8. 1857. geh. 1 Thlr. 3 Ngr.
- **gesammelte kleine Schriften. Erster Band: Augusti Boeckhii orationes in universitate litteraria Friderica Guilelma Berolinensi habitae.** Edidit FERDINANDUS ASCHERSON. gr. 8. 1858. geh. 2 Thlr. 20 Ngr.
- **Zweiter Band: Augusti Boeckh's Reden gehalten auf der Universität und in der Akademie der Wissenschaften zu Berlin.** Herausgegeben von FERDINAND ASCHERSON. gr. 8. 1859. geh. 3 Thlr.
- Bredevius, F. L. C., quaestionum criticarum de dialecte Herodotea libri quattuor.** gr. 8. 1846. geh. 2 Thlr.
- Bucellorum Graecorum Theocriti Bionis Moschi reliquiae accedentibus incertorum idylliis.** Edidit HENRICUS LUDOLFUS AHRENS. Tomus primus textum cum apparatu critico continens. gr. 8. 1855. geh. 2 Thlr. 12 Ngr.
- **Tomus secundus scholia continens.** gr. 8. 1859. geh. 4 Thlr. 24 Ngr.
- Catonianae poesis reliquiae. Ex recensione Alfredi Fleckelseni.** gr. 8. 1854. geh. 6 Ngr.
- Charisii artis grammaticae libri V, siehe: Grammatici Latini.**
- Christ, Wilhelm, Grundzüge der griechischen Lautlehre.** gr. 8. 1859. geh. 2 Thlr.
- Comicorum Latinorum praeter Plautum et Terentium reliquiae. Recensuit Otto Ribbeck.** gr. 8. 1855. geh. 3 Thlr.
- Cornifici Rhetoricorum ad C. Herennium libri IIII. Recensuit et interpretatus est C. L. Kayser.** gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr. 20 Ngr.
- Corsen, W., über Aussprache, Vokalismus und Betonung der lateinischen Sprache.** Von der Königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin gekrönte Preisschrift. Zwei Bände. gr. 8. 1858. 1859. geh. 5 Thlr. 12 Ngr.

- Curtius, Georg, Grundsätze der griechischen Etymologie. Erster Theil.** gr. 8. 1858. geh. 2 Thlr. 20 Ngr.
- Didascalia apostolorum syriace.** gr. 8. 1855. 4 Thlr.
- Didymi Chalcenteri grammatici Alexandrini fragmenta quae supersunt.** Collegit et disposuit MAURICIUS SCHMIDT. gr. 8. 1854. geh. 3 Thlr.
- Dietsch, Rudolf, Versuch über Thukydides.** gr. 8. 1856. geh. 12 Ngr.
- Diomedis artis grammaticae libri III, s. Grammatici Latini.**
- Ennianae poeas reliquiae. Recensuit Ioannes Vahlen.** gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr.
- Fischer, Maximilian Achilles, Gergovia. Zur Erläuterung von Caesar de bello Gallico VII 35—51. Mit Grundplan und Kärtchen.** gr. 8. 1855. geh. 12 Ngr.
- Fieckelsen, Alfred, zur Kritik der attilatinischen Dichterfragmente bei Gellius. Sendschreiben an Dr. MARTIN HERTZ in Berlin.** gr. 8. 1854. geh. 9 Ngr.
- Frick, Dr. Otto, das plataeische Weihgeschenk zu Konstantinopel. Ein Beitrag zur Geschichte der Perserkriege. Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie. Nebst Zeichnungen von Dr. P. A. DETHIER.** gr. 8. 1859. geh. 24 Ngr.
- Friederichs, Dr. K., Praxiteles und die Niobegruppe nebst Erklärung einiger Vasenbilder. Mit einer Kupfertafel.** gr. 8. 1855. geh. 1 Thlr.
- Friedländer, Ludovicus, Analecta Homerica. Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie.** gr. 8. 1859. geh. 6 Ngr.
- Frontini, Iulii, de aquis urbis Romae libri II. Recensuit Franciscus BURCHELER.** gr. 8. geh. 15 Ngr.
- Gieseke, Bernhard, Thrakisch-Pelasgische Stämme der Balkanhalbinsel und ihre Wanderungen in mythischer Zeit.** gr. 8. 1858. geh. 1 Thlr.
- Gottschick, A. F., Geschichte der Gründung und Blüthe des Hellenischen Staates in Kyrenaika.** gr. 8. 1858. geh. 10 Ngr.
- Grammatici Latini ex recensione Henrici Keilii.**
- Vol. I. fasc. 1. **Flavii Sosipatri Charisii artis grammaticae libri V** ex recensione HENRICI KEILII. gr. Lex.-8. 1856. geh. 3 Thlr.
- Vol. I. fasc. 2. **Diomedis artis grammaticae libri III, ex Charisii arte grammatica excerpta** ex recensione HENRICI KEILII. gr. Lex.-8. 1857. geh. 3 Thlr. 10 Ngr.
- Vol. II. fasc. 1 & 2. **Prisciani grammatici Caesariensis institutionum grammaticarum libri XVIII** ex recensione MARTINI HERTZII. Vol. I. Fasc. 1 & 2. libros I—XII continens. gr. Lex.-8. 1855. geh. 6 Thlr. 10 Ngr.
- Vol. III. fasc. 1. **Prisciani grammatici Caesariensis institutionum grammaticarum libri XVIII** ex recensione MARTINI HERTZII. Vol. II. libros XIII—XVII continens. gr. Lex.-8. 1859. geh. 4 Thlr.
- Grand Lichniani quae supersunt emendatiora edidit philologorum Bonnensium heptas.** gr. 8. 1858. geh. 16 Ngr.
- Gregorii Bar-Hebraei scholia in librum Jobi. Ex codd. mss. emendata denuo edidit difficiliorum locorum interpretatione illustravit notis criticis instruxit Dr. G. H. BERNSTEIN. Folio. 1858. geh. 20 Ngr.**
- [Grote, Georg.] Griechische Mythologie und Antiquitäten nebst der Abhandlung über Homer und ausgewählten Abschnitten über die Chronologie, Litteratur, Kunst, Musik u. s. f. Uebersetzt aus Georg Grote's Griechischer Geschichte von Dr. THEODOR FISCHER. Erster bis dritter Band.** gr. 8. 1856—1858. geh. I. u. II. Band à 2 Thlr., III. Band 2 Thlr. 20 Ngr.
- Gruppe, O. F., Minos. Ueber die Interpolationen in den Römischen Dichtern mit besonderer Rücksicht auf Horaz, Virgil und Ovid.** gr. 8. 1859. geh. 3¼ Thlr.
- Gutschmid, Alfred von, über die Fragmente des Pompejus Trogus und die Glaubwürdigkeit ihrer Gewährsmänner. (Besonderer Abdruck aus dem II. Supplementband der Jahrbücher f. classische Philologie.)** gr. 8. 1857. geh. 27 Ngr.
- **Beiträge zur Geschichte des alten Orients. Zur Würdigung von Bunsens 'Aegypten' Band IV und V.** gr. 8. 1857. geh. 1 Thlr.
- Hanow, Fr., de Theophrasti characterum libello.** gr. 8. 1858. geh. 6 Ngr.
- **in Theophrasti characteres symbolae criticae.** 4. 1860. geh. 10 Ngr.
- Hennings, P. D. Ch., über die Telemachie, ihre ursprüngliche Form und ihre späteren Veränderungen. Ein Beitrag zur Kritik der Odyssee.** gr. 8. 1858. geh. 20 Ngr.

- Herbst, Ludwig**, über C. G. Cobets Emendationen im Thukydides. (Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementband der Jahrbücher für classische Philologie.) gr. 8. 1857. geh. 12 Ngr.
- Herbst, Wilhelm**, das classische Alterthum in der Gegenwart. Eine geschichtliche Betrachtung. 8. 1852. geh. 1 Thlr.
- zur Geschichte der auswärtigen Politik Spartos im Zeitalter des peloponnesischen Kriegs. I. 8. 1853. geh. 12 Ngr.
- Hercher, Rud.**, über die Glaubwürdigkeit der Neuen Geschichte des Ptolemaeus Chennus. (Aus v. Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol. bes. abgedruckt.) gr. 8. 1856. geh. 7 $\frac{1}{2}$ Ngr.
- Hippelyti Romani quae feruntur omnia graece e recognitione Pauli Antonii DE LAGARDE.** gr. 8. 1858. geh. 1 Thlr. 10 Ngr.
- Q. Horatii Flacci sermonum libri duo. Germanice reddidit et triginta codicum recens collatorum grammaticorum veterum omniumque Mssorum adhuc a variis adhibitorum ope librorumque potiorum a primordiis artis typographicae usque ad hunc diem editorum lectionibus excussis recensuit apparatu critico iustruxit et commentario illustravit C. KIRCHNER.** Pars I satiras cum apparatu critico continens. gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr.
- , **Voluntatis II pars I commentarium in satiras libri primi continens.** gr. 8. 1855. geh. 2 Thlr.
- , **Voluntatis II pars II continens commentarium in satiras libri secundi confectum ab W. S. TEUFFEL.** gr. 8. 1857. geh. 1 Thlr. 14 Ngr.
- Preis des vollständigen Werkes 5 Thlr. 14 Ngr.
- Horatens Episteln. Lateinisch und deutsch mit Erläuterungen von Ludwig DODERLEIN.** gr. 8. 1856—1858. geh. 2 Thlr. 10 Ngr.
- Einzel: Erstes Buch. 1856. 1 Thlr. 10 Ngr. Zweites Buch. 1858. 1 Thlr.
- Hübner, Aemilius, de senatus populiq[ue] Romani actis.** Commentatio ex annal. philol. supplemento tertio seorsum expressa. gr. 8. 1860. geh. 16 Ngr.
- Huschke, E.**, die Igvatischen Tafeln nebst den kleinen Umbrischen Inschriften mit Hinzufügung einer Grammatik und eines Glossars der Umbrischen Sprache vollständig übersetzt und erklärt. gr. 8. 1859. geh. 5 Thlr.
- Jahrbücher, neue, für Philologie und Paedagogik. Begründet von M. Johann Christian Jahn.** Gegenwärtig herausgegeben von RUDOLF DIETSCH und ALFRED FLECKEISEN. Erscheinen seit 1826. Jährlich in 12 Heften. Preis pr. Jahrgang 9 Thlr.
- Dazu als Supplement:
- Archiv für Philologie und Paedagogik. Herausgegeben von R. Kiets und R. DIETSCH.** In Bänden von je 4 Heften. Im Ganzen 19 Bände. 1831—1853. Preis eines Bandes 2 Thlr. 20 Ngr. Ferner:
- Jahrbücher für classische Philologie. Herausgegeben von A. Fleckesein.** Supplemente. Neue Folge. Erster Band. gr. 8. 1855—56. 2 Thlr. 12 Ngr. Zweiter Band. gr. 8. 1856—57. 2 Thlr. 12 Ngr. Dritter Band. gr. 8. 1857—1860. 1. Heft. 20 Ngr. 2. Heft. 28 Ngr. 3. Heft. 28 Ngr. 4. Heft. 24 Ngr. 5. Heft. 20 Ngr.
- Einzelne Hefte werden nicht abgegeben. Dagegen sind die grösseren Abhandlungen unter besonderem Titel sämmtlich einzeln zu haben.
- ✂ Einige noch vorhandene vollständige Exemplare der Jahrbücher f. Philologie mit den Supplementbänden (von 1826 bis December 1854) im Ladenpreise von circa 300 Thlr. liefere ich für 60 Thlr. pr. Exempl., die Jahrgänge von 1852—1858, zusammen oder einzeln zur Hälfte des Ladenpreises.
- Institutionum et regularum iuris Romani syntagma exhibens Gai et Iustitiani institutionum synopsis, Ulpiani librum singularem regularum, Pauli sententiarum delectum, tabulas systema institutionum iuris Romani illustrantes, praemissis duodecim tabularum fragmentis.** Edidit et brevi annotatione instruxit RUDOLPHUS GNEIST, U. l. Dr. gr. 8. 1858. geh. 1 Thlr. 10 Ngr.
- Mell, M.**, quaestiones grammaticae. gr. 8. 1860. geh. 6 Ngr.
- Mell, Karl**, epigraphische Excurse. Besonderer Abdruck aus dem zweiten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie. gr. 8. 1857. geh. 9 Ngr.
- Kiesling, A.**, de Dionysii Halicarnasii antiquitatum auctoribus latinis. Dissertatio. gr. 8. 1858. geh. 10 Ngr.
- Kock, Carl**, die Vögel des Aristophanes. (Besonderer Abdruck aus dem Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1856. geh. 6 Ngr.

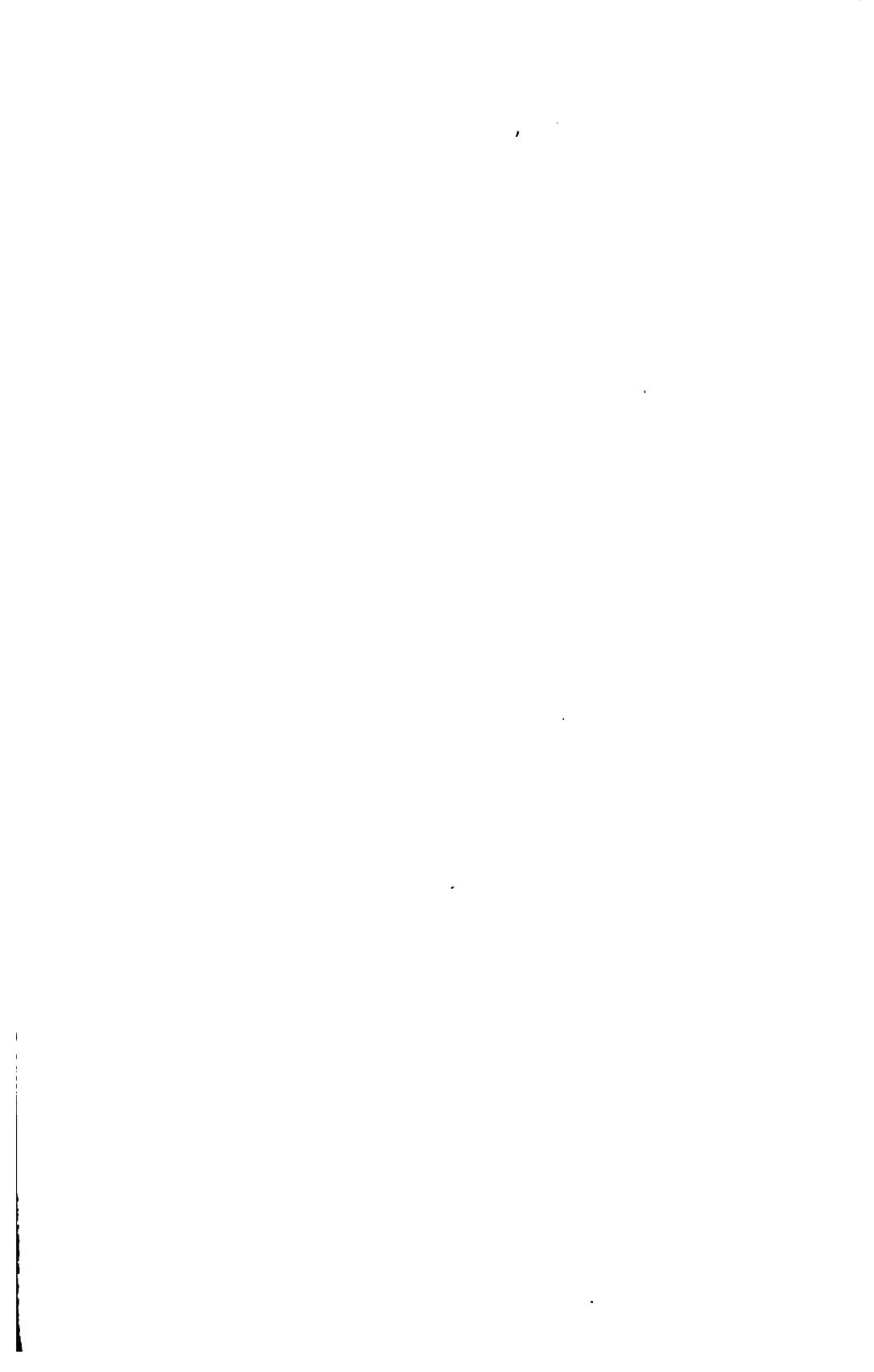
- Meck, Carl, Aristophanes und die Götter des Volksglaubens.** (Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementband. der Jahrbücher für classische Philologie.) gr. 8. 1857. geh. 6 Ngr.
- Krüger, Gustavus, theologumena Pausaniae. Dissertatio philologica.** gr. 8. 1860. geh. 16 Ngr.
- Lagarde, P. A. de, de Geoponica versione syriaca. 4. 1856. 10 Ngr.**
 — de novo testamento ad versionum orientalium fidem edendo. gr. 4. 1857. geh. 10 Ngr.
 — analecta syriaca. gr. 8. 1858. 6 Thlr. 20 Ngr.
 — ad analecta sua syriaca appendix. gr. 8. 1858. 16 Ngr.
- La-Roche, Paul, Charakteristik des Polybius.** gr. 8. 1857. 20 Ngr.
- Lehrs, K., populäre Aufsätze aus dem Alterthum, vorzugsweise zur Ethik und Religion der Griechen.** gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 14 Ngr.
- Lothholz, L., commentatio de Bengarsie singulisque eius aequalibus. 4. 1857. geh. 6 Ngr.**
- Merklin, Ludwig, die Citiermethode und Quellenbenutzung des A. Gellius in den Noctes Atticae.** Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie. gr. 8. 1860. geh. 16 Ngr.
- Mommsen, Aug., Beiträge zur griechischen Zeitrechnung. Besonderer Abdruck aus den Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol. gr. 8. 1856. geh. 15 Ngr.**
 — zweiter Beitrag zur Zeitrechnung der Griechen und Römer. Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie. 8. 1859. geh. 24 Ngr.
 — Römische Daten. 4. 1856. geh. 16 Ngr.
- Naevi, Cn., de bello Punico reliquiae. Ex recensione Ioannis Vahleni.** gr. 4. 1854. geh. 12 Ngr.
- Nicandrea. Theriaca et Alexipharmaca, recensuit et emendavit, fragmenta collegit, commentationes addidit Otto Schneider.** Accedunt scholia in Theriaca ex recensione Henrici Keil, scholia in Alexipharmaca ex recognitione Bussemakeri et R. Bentley emendationes partium ineditae. gr. 8. 1856. geh. 3 Thlr.
- Pervilegium Veneris. Adnotabat et emendabat Franciscus Buecheler.** 16. 1859. geh. 8 Ngr.
- Peter, Hermannus, historia critica scriptorum historiae Augustae. Commentatio philologica.** gr. 8. 1860. geh. 12 Ngr.
- Petersen, Christian, über die Geburtstagsfeier bei den Griechen nach Alter, Art und Ursprung.** Ein Beitrag zum Hausgottesdienste der alten Griechen. Besonderer Abdruck aus dem II. Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie. gr. 8. 1857. geh. 15 Ngr.
- Piderit, H. W., zur Kritik und Exegese von Cicero de oratore. I. 4. 1857. geh. 8 Ngr. — II. 4. 1858. geh. 10 Ngr.**
 — zur Kritik und Exegese von Ciceros Brutus. 4. 1860. geh. 8 Ngr.
- Plauti, T. Macci, comediae. Ex recensione et cum apparatu critico FRIDERICI RITSCHLII.** Accedunt prolegomena de rationibus criticis grammaticis prosodiacis metricis emendationis Plautinae. Tomus I. II. III pars 1. 2. gr. 8. geh. 10 Thlr.
- Auch in 9 einzelnen Lieferungen. I, 1 zu 2 Thlr. Die übrigen Stücke à 1 Thlr. — Tom. I pars 1: Prolegomena, Trinummus kann nicht mehr einzeln abgegeben werden.
 — caedem. Scholarum in usum recensuit Fridericus Ritschellius. Tomus I. II. III 1. 2. 8. geh. 1 Thlr. 15 Ngr.
 Einzeln jedes Stück à 5 Ngr.
- Plutarchi de musica edid. Ricardus Volkmann.** gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 6 Ngr.
- Poppo, Ern. Frid., de historia Thucydidea commentatio. Accedit index historicus et geographicus.** gr. 8. 1856. geh. 20 Ngr.
- Pott, A. F., Studien zur griechischen Mythologie. Besonderer Abdruck aus dem dritten Supplementbande der Jahrbücher für classische Philologie.** gr. 8. 1850. 12 Ngr.
- Prisciani inst. gramm. libri ed. Hertz, s. Grammatici Latini.**
- Reliquiae iuris ecclesiastici antiquissimae. Syriace primus edidit A. P. de Lagarde.** gr. 8. 1856. 4 Thlr.
 — Graece edid. A. P. de Lagarde. gr. 8. 1856. 1 Thlr. 20 Ngr.
- Ribbeck, Otto, über die mittlere und neuere Attische Komödie.** Oeffentlicher Vortrag, gehalten im Rathhause zu Bern. 8. 1857. geh. 7/8 Ngr.

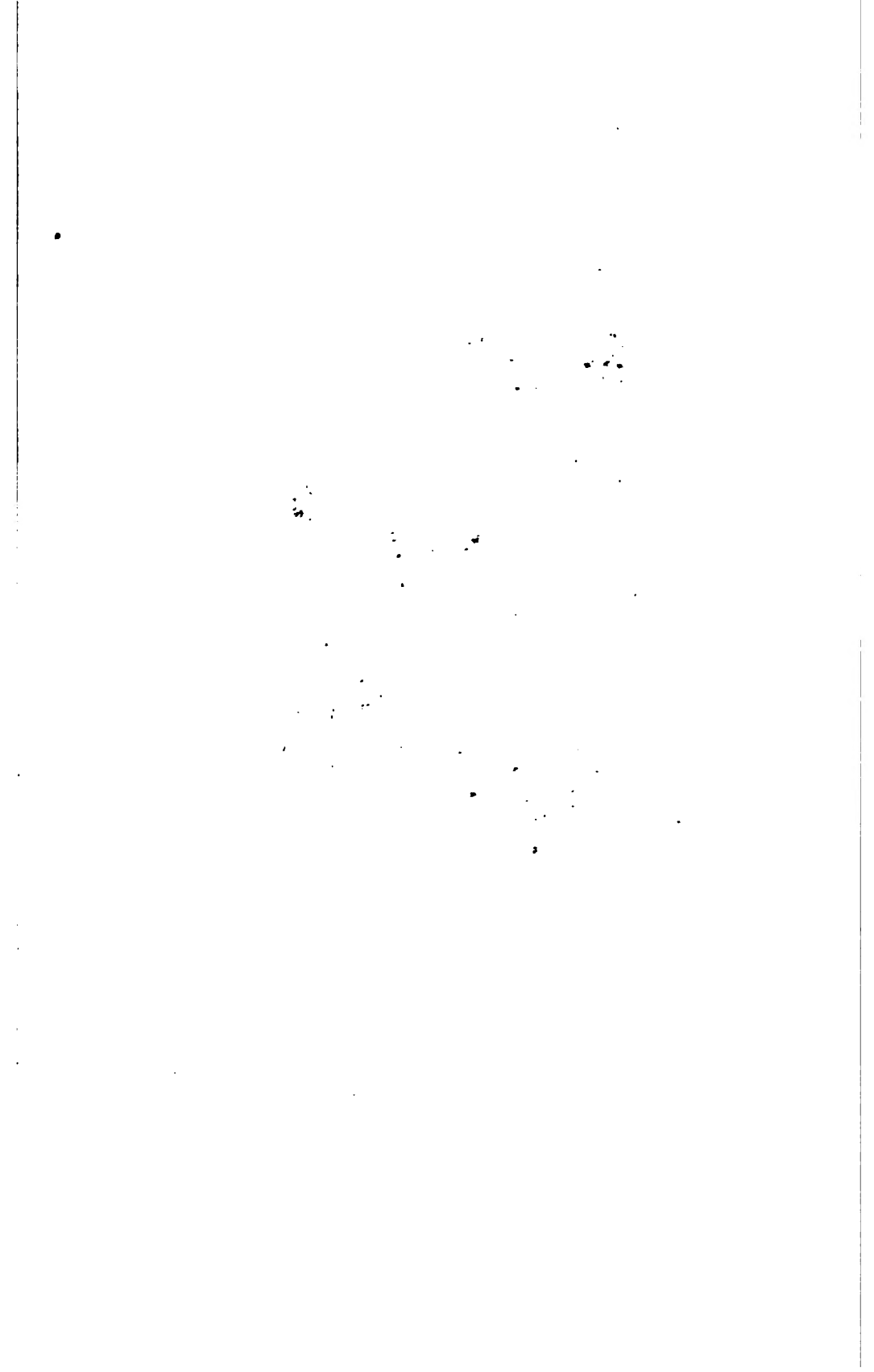
- Ross, Ludwig, archäologische Aufsätze. Erste Sammlung: Griechische Gräber** — Ausgrabungsberichte aus Athen — zur Kunstgeschichte und Topographie von Athen und Attika. Mit acht farbigen und sechs schwarzen Tafeln und einigen Holzschnitten. gr. 8. 1855. geh. 4 Thlr.
- **eine alte Iokrische Inschrift von Chalcion oder Oeantheis, mit den Bemerkungen von J. N. Ozkonomides.** Mit 1 lithogr. Tafel. gr. 8. 1854. geh. 15 Ngr.
- Roszbach, Aug., und R. Westphal, Metrik der griechischen Dramatiker und Lyriker** nebst den begleitenden musischen Künsten.
- Erster Theil: **Griechische Rhythmik** von August Roszbach. gr. 8, 1854. geh. 1¼ Thlr.
- Dritter Theil: **Griechische Metrik nach den einzelnen Strophen-gattungen und metrischen Silarten.** Von A. Roszbach und R. Westphal. gr. 8. 1856. geh. 2½ Thlr.
- Sallusti, C., Crispi Catilina et Jugurtha. Alterum suisque notis illustravit** RUDOLFUS DIETSCHE. 8. Vol. I. CATILINA. 1 Thlr. Vol. II. JUGURTHA. 1 Thlr. 15 Ngr.
- Herabgesetzter Preis für beide Bände zusammen 1 Thlr. 10 Ngr.
- **quae supersunt. Recensuit Rudolphus Dietsch. Volumen I. Commentationes.** Libri de Catilinae coniuratione et de bello Jugurthino. gr. 8. 1859. geh. 2 Thlr. 12 Ngr.
- **Vol. II. Historiarum reliquiae. Index.** gr. 8. 1859. geh. 2 Thlr. 12 Ngr.
- Sallusti, C., Crispi opera quae supersunt. Ad fidem codicum manuscriptorum recensuit, cum selectis Cortii notis suisque commentariis edidit, indicem accuratum adiecit** FRIDERICUS KRITZIVS, professor Erfurtensis. Vol. III. Historiarum fragmenta continens. Auch unter dem Titel:
- **Historiarum fragmenta. Plena, emendatiora et novo ordine disposita** suisque commentariis illustrata edidit et indices accuratos adiecit FRIDERICUS KRITZIVS. Accedit codicis Vaticani et Palimpsesti Toletani exemplum lapidi inscriptum. gr. 8. 1853. geh. 3 Thlr.
- Senecae Romanorum poesis fragmenta. Recensuit Otto Ribbeck.** 2 voll. gr. 8. geh. 6 Thlr.
- Vol. I. Tragicorum reliquiae. 3 Thlr. — Vol. II. Comico-rum reliquiae. 3 Thlr.
- Schaeferl, Arnoldi, de sociis Atheniensium Chabriae et Timothei aetate** in tabula publica inscriptis commentatio. 4. 1856. geh. 8 Ngr.
- Schaefer, Arnold, Demosthenes und seine Zeit.** 3 Bände. gr. 8. 1836—1838. geh. 10½ Thlr.
- Scheibe, C., lectiones Lysiacae.** (Besonderer Abdruck aus d. Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1856. geh. 15 Ngr.
- Schottmüller, Alfr., de C. Plini secundi libris grammaticis particula prima.** Dissertatio. gr. 8. 1858. geh. 10 Ngr.
- Schulze, R., quaestiones Hermesianactae.** Dissertatio. gr. 8. 1858. geh. 10 Ngr.
- Sharpe's, Samuel, Geschichte Egyptens von der ältesten Zeit bis zur Eroberung** durch die Araber 640 (641) n. Chr. Deutsch von Dr. H. Jolowicz. 2 Bände. Mit einer Karte und drei Plänen. gr. 8. 1857. 1858. geh. 4 Thlr.
- Sophoclis tragediae. Graece et Latine. Ex recensione Gull. Dindorfii.** 2 voll. 8. 1850. 2 Thlr. 9 Ngr. Auch jedes Stück einzeln à 7½ Ngr.
- Struve, Caroll Ludovici, directoris quondam Gymnasii Urbici Regimentani, opuscula selecta** edidit IACOBUS THOR. STRUVE. 2 voll. gr. 8. 1854. geh. 5 Thlr.
- Susemihl, Franz, die genetische Entwicklung der Platonischen Philosophie** einleitend dargestellt. Erster Theil. gr. 8. 1855. geh. 3 Thlr.
- — **Zweiten Theiles erste Hälfte.** gr. 8. 1857. geh. 2 Thlr.
- Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri octo. Ad optimum librorum fidem editos explanavit** ERNEST. FRID. POPPO. Vol. IV. Sect. III. gr. 8. 1856. geh. 20 Ngr.
- Titi Bestreni contra Manichaeos libri quatuor syriace** Paulus Antonius de LAGARDE edidit. gr. Lex.-8. 1859. Geh. 6 Thlr.
- Tragicorum Latinerum reliquiae. Recensuit Otto Ribbeck.** gr. 8. 1858. geh. 3 Thlr.
- Tragicorum Graecorum fragmenta. Recensuit Augustus Nauck.** gr. 8. 1856. geh. 5 Thlr. 20 Ngr.
- Usener, Hermannus, Analecta Theophrastae.** gr. 8. 1858. geh. 7½ Ngr.

- Vahlen, Ioannis**, in **M. Terentii Varronis saturarum Menippearum reliquias coniectanea**. gr. 8. 1858. geh. 1 Thlr. 14 Ngr.
 — **analectorum Nonianorum libri duo**. gr. 8. 1859. geh. 12 Ngr.
Vergill, P., Maronis opera recensuit Otto Ribbeck. Vol. I. **Bucolica et Georgica**. gr. 8. 1859. geh. 1 Thlr. 18 Ngr.
 Auch unter dem Titel:
 — **Bucolica et Georgica recensuit Otto Ribbeck**. gr. 8. 1859. geh. 1 Thlr. 18 Ngr.
Wachsmuth, Curtius, de Timone Philasio ceterisque sillographis Graecis disputavit et sillographorum reliquias collectas dispositas recognitas adiecit C. W. gr. 8. 1859. geh. 16 Ngr.
 — **de Cratete Malleota disputavit adiectis eius reliquiis C. W.** gr. 8. 1860. geh. 16 Ngr.

Demnächst werden erscheinen:

- Becckh's, Aug.**, gesammelte kleine Schriften. Dritter Band.
Bucolicorum Graecorum Theocriti Bionis Moschi reliquiae accedentibus incertorum idyllis. Edidit **HENRICUS LUDOVICUS AHRENS**. Vol. III.
Catonis, M., fragmenta. Recensuit **H. JORDAN**.
Curtius, Georg, Grundzüge der griechischen Etymologie. II. Theil.
Grammatici Latini ex recensione Henrici Keilii. Vol. III. fasc. 2. Prisciani scripta minora ed. **H. KEIL** et indices.
Grote, G., Griechische Mythologie und Antiquitäten. Uebersetzt von **Dr. Th. Fischer**. IV. Band. (Schluss.) gr. 8.
Hesiodi carmina. Recensuit et apparatus criticum adiecit **H. KÖCHLY**.
Homeri carmina minora. Mit kritischem Apparat und exegetischem Commentar von **Dr. A. BAUMEISTER**.
Horacens Satiren. Lateinisch und deutsch mit Erläuterungen von **LUDWIG DÖDERLEIN**. gr. 8.
Müller, Lucian, de metris poetarum Romanorum exceptis Plauto et Terentio libri tres. gr. 8.
Plauti, T. Macci, comoediae. Ex recensione et cum apparatu critico **FRIDERICI RITSCHELII**. Tomi III pars III Poenulum complectens. gr. 8.
Roszbach, Aug., und **R. Westphal**, Griechische Metrik. II. Band. gr. 8.
 — die Fragmente und die Lehren der griechischen Rhythmiker, als Ergänzung der griechischen Rhythmik von **A. ROSSBACH**.
Rubino, J., Abhandlungen aus dem Gebiete der Alterthumskunde, insbesondere der römischen. Erster Band: Ueber den Census.
C. Suetonii Tranquilli praeter Caesarum vitas reliquiae. Collegit, quaestiones Suetonianas praemisit **AUGUSTUS REIFFERSCHNEID**. gr. 8.
Susomihl, Franz, die genetische Entwicklung der platonischen Philosophie, einleitend dargestellt. Zweiten Theiles zweite Hälfte. gr. 8.
Teuffel, W. S., Handbuch der Geschichte der Römischen Litteratur. 3 Bde.
Vergill, P., Maronis opera recensuit **Otto Ribbeck**. Vol. II. gr. 8.

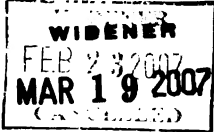

NOT RE

HARVARD UNIVERSITY

<http://lib.harvard.edu>

If the item is recalled, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

Thank you for helping us to preserve our collection!

